

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891
STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

Arthur Frederick [illegible]

from his affectionate Father

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891
STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

from his affectionate Father

EURIPIDIS

OPERA OMNIA.

[redacted]

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ἍΠΑΝΤΑ.

EURIPIDIS

OPERA OMNIA;

EX EDITIONIBUS PRÆSTANTISSIMIS

FIDELITER RECUSA;

LATINA INTERPRETATIONE, SCHOLIIS ANTIQUIS,

ET

ERUDITORUM OBSERVATIONIBUS,

ILLUSTRATA:

NECNON

INDICIBUS OMNIGENIS

INSTRUCTA.

VOLUMEN SEPTIMUM.

GLASGUÆ:
EX PRELO ACADEMICO,
CURA ET TYPIS ANDREÆ ET JOANNIS M. DUNCAN;
IMPENSIS RICARDI PRIESTLEY,
LONDINI.

1821.

HERMANNI PRÆFATIO

AD

HERCULEM FURENTEM.

QUUM Euripidis aliquam fabulam in publicis meis scholis interpretari constituissem, neque invenirem editionem, quæ et exiguo pretio parabilis esset, nec textum haberet a criticis aut nimis, aut minus, quam par videretur, mutatum: ipse animum adjeci ad edendam aliquam hujus poëtæ tragœdiam. Prætuli autem aliis Herculem Furentem, tum quod hæc fabula in melioribus est, tum quod non est ex his, quæ in carminibus antistrophicis nihil proprium habent, tum denique quod difficultates, quibus laborat, maximam partem vinci posse videbantur. Lectionem conformavi ad fidem veterum librorum, et ad criticorum, measque ipsius conjecturas, ubi certa aut facili emendatione corruptio tolli poterat. Gravius affecta, vel quorum incertum esset remedium, in adnotationibus tentare satius duxi. Uti de his, quæ ex MSS. correcta sunt, rarius admonui, ita ξὺν pro σὺν et ει in secundis verbi passivi personis, et si quæ sunt alia hujusmodi, tacite reposita sunt. 'Αεὶ prima producta a tragicis dici, recteque sensisse ea de re Porsonum, vicit locus veteris grammatici ab Heynio ad Hom. vol. VI. p. 638. allatus, cui nuper accessit testimonium Apollonii Dyscoli, productum a Bastio ad Greg. Cor. p. 347. Non credo tamen huic Atticæ mensuræ locum esse in his tragœdiarum partibus, quæ magis epicam vel lyricam dictionem habent. Hanc ergo sive legem, sive opinionem in delectu utriusque formæ sequutus sum. Aliis in rebus, quum quid mutatum est, mutationum auctores commemoravi: in quo genere dici vix potest, quanta fuerit Euripidis editorum

levitas. Nam Musgravius priorum editionum fere solam Aldinam, et ne hanc quidem ubique, consuluit aut commemoravit; criticos autem antiquiores atque interpretes et neglexit sæpissime, et interdum falsa de iis prædicavit. Lipsiensis vero editio, quæ Barnesianam ac Musgravianam complectitur, tantum abest ut huic desiderio satisfecerit, ut ne Musgravii quidem adnotationes omnes exhibeat, in excerptis autem ex aliorum scriptis criticorum nunc contraria, quam illi dixerunt, nunc talia referat, quæ ab iis ne potuerunt quidem dici: veluti, ne hoc temere jactare videar, ad Andromachæ v. 24. Quo magis optamus, ut vir doctissimus, qui nunc novam editionem Euripidis parat, Aug. Matthiæ, varias veterum editionum lectiones, emendationesque antiquiorum criticorum præcipua quadam cura dignetur. Certe nescio an pauciora in his sint, quæ quis silentio premi velit, quam in Musgravii aliorumque recentiorum conjecturis. Et omnino parum lucis allatum esset Euripidi, nisi tres eximii viri præclare de eo meriti essent, Valckenarius, Marklandus, et Porsonus, quibus proximus, longo sed proximus intervallo, accedit Brunckius. Porsonus quidem, cujus morte ingentem omnes, qui his studiis dediti sumus, semperque dolendam jacturam fecimus, omnes implevisset numeros, si metrorum eamdem habuisset, quam cæterarum grammaticæ partium peritiam. Quo in genere ut hæc Herculis editio aliis præstaret, in primis operam dedi. Unde alio versuum numero enato, in summo paginarum margine posui numeros versuum editionis Musgravianæ, et, quos uncis inclusi, Barnesianæ. Cepit autem nuper metrorum tragicorum constitutio insigne incrementum diligentia Aug. Seidleri, qui nunc in schola ad D. Nicolai multa cum laude tertii magistri munere fungitur. Hic enim quum accurata metrorum, quibus tragici, ac præcipue Euripides, usi sunt, pervestigatione plerosque versus, qui temere ex brevibus longisque syllabis conflati videntur, e dochmiaco genere esse, eorumque versuum numeros continuari, solutis sæpissime syllabis finalibus, perspexisset: hæ observationes fecerunt, ut in dochmiacorum explicatione, quam olim proposui, duos commissos esse errores intelligerem, unum, quod, Brunckium sequutus, duos dochmios

versu asynarteto consociari a tragicis dixi: quod, ut Seidlerus in epistola ad Lobeckium hujus Ajaci subjecta docuit, verum quidem est, sed hac tantum conditione, si prior dochmius vocabulo terminetur, in quo vox nonnihil acquiescere soleat, veluti exclamatione, compellatione, interrogatione: qualis in Hercule versus est 871.

σὸν ἄνθος, πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος.

Quod contra, ubi tali excusationi nullus est locus, ita syllabam ancipitem numerus repudiat, ut aut longa syllaba, aut duæ pro ea breves requirantur. Quæ syllabæ finalis solutio alterum errorem aperuit. Neque enim verum est, duas esse dochmii formas, unam antispasticam, alteram trochaicam, sed una ubique et eadem forma invenitur, non illa e duobus, sed e tribus ordinibus, iambo, arsi, et rursum iambo constans, solutionemque in arsi ubique, in utraque anacrusi autem syllabam ancipitem admittens, hac forma:

⏑ –́ | –́ | ⏑ –́
– ⏑ ⏑ | ⏑ ⏑ | – ⏑ ⏑

In Hercule quidem dochmiaci inveniuntur, v. 107. 129. 734. 735. 741. 765. 870—873. 880—883. 897. 898. 1011. 1014. 1016. 1017. 1020. 1021. 1029. 1036—1040. 1045. 1046. 1049. 1050. 1052. 1169. 1173. 1174. 1186. 1200. (Versus indicavi strophicos tantum, non antistrophicos, quos antistrophicorum notationes facile cuique monstrabunt.) Præterea miris modis hi numeri cum aliis numeris consociantur, et quidem sæpe sic, ut dochmium præcedat iambus, quod absonum nuper visum Boeckhio in dissertatione de metris Pindari, p. 297. aliquando, sat scio, aliter videbitur. Exempla in Hercule sunt, v. 1015. 1047. Deinde Cretico præcedente, v. 742. 892. eoque longas solutas habente, 905. 1184. et duobus Creticis 740. et antispasto 737. si hic θεῶν una syllaba legendum, neque in antistrophico προοίμιον scribendum est, quo facto hic versus duos dochmios comprehensurus esset. Magis mirum est hoc, quod etiam a dactylicis numeris transitur ad dochmios, quo in genere anacru-

sis dochmii, quæ dactylum sequitur, longa, prima autem arsis in duas breves syllabas soluta est. In Hercule exempla, uno præmisso dactylo, sunt v. 1013. 1024. 1176. 1180. eodemque referri fortasse debet, v. 1031. Pluribus dactylis subjectus dochmius, v. 1049. Incertum an etiam anapæstis, v. 1032. quum hic versus etiam alios habere numeros possit. Catalecticum dochmiacum videre licet, v. 1018. hypercatalecticum, 874. hypercatalecticum ita, ut dochmium sequatur amphibrachys, 1047. Denique aliis hypercatalecticus eo memorabilis est, quod eum non interrupta numeri perpetuitate alii dochmiaci excipiunt, v. 1185.

ὃς ἐπὶ δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθε σὺν θε-
οῖσι Φλεγραῖον εἰς πεδίον ἀσπιστάς.

Et in antistropha, v. 1297.

πέπλον, ἀπόδικε, ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον βά-
ρος δ' ἀντίπαλον δακρύοισιν ἁμιλλᾶται.

Video quidem fore, qui hunc insolentiorem numerum mihi imputent, quum in stropha certe, si θεοῖσι in duas syllabas contrahatur, integri sint quatuor dochmii. At tanto plus difficultatis habitura esset antistrophici versus correctio, quæ a me quidem unius litteræ adjectione, particulam δὲ dico, perfecta est. Quamquam enim non sum nescius, mutando verborum ordine hic quoque dochmios puros duobus modis restitui posse,

ἀντίπαλον δάκρυσι βάρος ἁμιλλᾶται,

vel, si quis ferendum putet συναμιλλᾶται,

δάκρυσι βάρος ἀντίπαλον συναμιλλᾶται:

neutra tamen mutatio talis est, quam sine insigni temeritatis nota admitti posse existimem. Nam, mea quidem sententia, ordo verborum non nisi magna cum cautione mutandus est, neque quidquam puto a Porsono periculosius dici potuisse, quam hanc esse emendationis rationem omnium facillimam: mirorque, quod Britannus censor Porsonianæ editionis prima-

rum Euripidis fabularum, cautissimus criticus, ita de hac re sibi persuasit, ut in illa censura mense Aug. a. CIƆIƆCCXCIX. p. 441. hunc versum,

ταὐτόματον ἡμῶν κάλλιον βουλεύεται,

quamvis prima ejus verba a Cicerone, tamquam reliquis sat notis, commemorari videret, sic putaret corrigendum esse,

κάλλιον ἡμῶν ταὐτόματον βουλεύεται.

Dicendum nunc est de duabus aliis ad artem metricam pertinentibus rebus, de versibus in medio vocabulo finitis, et de dispositione carminum antistrophicorum. Ac Boeckhius nuper in dissertatione de metris Pindari contendit, nusquam finiri versum nisi finito simul vocabulo: quod ne mihi quidem, si versus vocarentur, quæcumque una numeri perpetuitate comprehensa essent, aliter visum esse, et significatum est a me Boeckhio, et ab illo commemoratum. Licebit autem, opinor, Boeckhium hujus rei auctorem citare, qui non promiserit se de ea re disputaturum, sed disputaverit: quum præsertim nihil caussæ sit, quare quis alium meliora allaturum fuisse conjiciat. Mihi quidem, si et nunc sæpius vocabula in duos versus distraxi, et posthac idem faciam, ratio ejus rei reddenda est. Ac versus nomen in re metrica duas significationes habet, unam communem, qua etiam in prosa oratione, quidquid unam lineam implet, indicamus; alteram poëseos propriam, qua numerum intelligimus unum, sive ille ex uno, sive e pluribus ordinibus constet. Et hac quidem significatione quem versum dicimus, non potest nisi integro vocabulo terminari. At quid hoc ad istam alteram significationem? Nam si qui tam longi versus sunt, ut usitatos chartæ modulos excedant, quid tum fiet? Utrumne librorum formam ad monstruosam latitudinem diducemus, an, servatis chartarum mensuris, prosæ orationis perpetuitatem scribendo imitabimur? At quanto consultius est, numerorum aliqua ratione habita, ex uno versu seu numero plures versus fieri. Nam apud dramaticos quidem poëtas quum alii inveniuntur prælongi versus, tum hæc quoque, quæ systemata vocari solent, nihil nisi

numeri sunt versum efficientes unum. De qua re jam in libris de metris poëtarum Græcorum et Latinorum sæpius admonui, v. c. p. 107. seq. et multo ante eamdem rem tetigerat R. Bentleius in iis, quæ de versibus anapæsticis disputavit. Ejusmodi systemata sæpe tam longa sunt, ut, quum uno versu comprehendi nequeant, in plures dividendi sint, quod haud raro, nisi numerorum naturam obscurare velis, non potest aliter, quam distrahendis vocabulis fieri. Est vero etiam alia, eaque multo gravior caussa, quare qui numero unus versus est, sæpe, etiam si non ita longus sit, in plures versus dividendus videatur. Nam cur tandem omnino, quæ versibus scripta sunt, non eadem perpetuitate, ut prosam orationem, scribimus, nisi ut accommodate ad numeros legi possint? Atqui quo quis versus aut longior est, aut ex difficilioribus, magisque ambiguis numeris compositus, eo magis consentaneum est, his numeris recte dissociandis lectorem vel admoneri, ut recte versum legat, vel tamquam vi quadam impediri, ne male legat. Sic e. c. uno numero decurrunt hæc in Hercule, v. 741. πάλιν ἔμολεν, ἃ πάρος οὔποτε διὰ φρενὸς ἐπήλπισεν παθεῖν γᾶς ἄναξ, et in antistropha, ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλ', ὡς ἄρ' οὐ σθένουσιν θεοί. At nemo facile hæc uno versu comprehensa statim sic leget, ut videat, ubi dochmiis admixtus sit alius numerus. Sic vero dispositi numeri non poterunt fallere:

> πάλιν ἔμολεν, ἃ πάρος οὔποτε διὰ φρενὸς ἐπ-
> ήλπισεν παθεῖν γᾶς ἄναξ·
> ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλ',
> ὡς ἄρ' οὐ σθένουσιν θεοί.

Et, ut alio utar exemplo, quis illud vocabulum, quod Aristophanes in extremis Ecclesiazusis ex LXXVIII. syllabis composuit, uno versu aut scribi volet, aut scriptum recte recitare audebit?

Venio ad dispositionem carminum antistrophicorum. Atque ut nonnumquam in stasimis, quæ ab universo choro cantantur, antistrophica a criticis neglecta sunt, ita multo sæpius hoc factum est in colloquiis chori, iisque carminibus, quæ ἀπὸ σκηνῆς et κόμμοι vocantur. Nec mirum. Nam in stasimis et stropham sua

statim excipit antistropha, nec metra tam sunt impedita, quam in illis, quas dixi, partibus: in quibus non solum dochmiacus numerus dominari solet, sed etiam antistrophæ plerumque a strophis suis longius remotæ sunt. Quod etsi nusquam sine certo ordine fit, sæpe tamen legem et rationem hujus ordinis invenire difficillimum est, nunc ambiguitate lectionis, nunc lacunoso textu, nunc similitudine metrorum, nunc ipsa multitudine stropharum ubique impedimenta objiciente. Nec tamen desistere ab antistropharum investigatione, et ad ἀπολελυμένα, quæ perperam monostrophica appellari solent, confugere critico licet, quia, ut alibi a me adnotatum est, nullum videtur carmen, quod quidem paullo longius sit, in Græcorum tragœdiis esse, præsertim si personarum aliquas alternationes habeat, quod non aut totum, aut saltem ex parte antistrophicum sit. Accedit aliud, quod magno cum detrimento justæ interpretationis hactenus neglectum est ab his, qui Græcas tragœdias ediderunt: personarum dico, ex quibus chorus constat, distinctionem: quæ ut sæpe ad chori partes recte intelligendas plurimum confert, ita interdum etiam in antistrophicorum et inventione, et a partibus non antistrophicis dijudicatione insigne momentum habet. Solent tragicorum editores, veterum librorum exemplo, chori nota uti, etiam ubi non universus chorus canit: quod ego ibi non improbo, ubi coryphæus pro choro loquitur. Sed fugerat eos, interdum plures, et aliquando etiam omnes quindecim personas, ex quibus chorus constat, singillatim loqui: quod quum primum esset a me in Æschyli Agamemnone observatum, eaque observatio e scholis meis in publicum dimanasset, Boeckhius in libro, quem de Græcorum tragicis scripsit, hanc chori personarum distinctionem etiam ad alia tragicorum carmina adhibuit: cujus viri assensio mihi gratissima est, quamvis hic illic non nihil ab ejus sententia discedendum putem. In Euripidis Hercule tria sunt carmina, in quibus plures choricæ personæ aliquas partes agant. Ac nescio an quartum addi debeat, v. 107. ss. quod propemodum persuasum mihi habeo a tribus senibus recitari, quorum duo stropham atque antistropham, tertius epodum habeat, nisi epodus quoque tribus senibus distri-

buenda est. Sed magis operæ pretium est, de reliquis carminibus exponere.

Atque in ea quidem scena, quæ incipit v. 734. notatio antistropharum non erat difficilis: sed gravius hæc scena alio nomine laborabat. Neque enim versus 738. 739. tribui debebant Amphitruoni, qui ante v. 734. scenam reliquerat. Qui hoc pulcre animadvertit, Tyrwhittus, in eo tamen erravit, quod et hos duos trimetros, et reliquos, quos in hac scena chorus habet, coryphæo adscribendos, melica autem universo choro danda esse censuit. Nam trimetros quidem non omnes ab eadem chori persona recitari res ipsa docet, quum is, cujus sunt versus 743. 744. alium moneat, ut secum propius ad regias ædes observatum accedat. Quare quæ interea chorus agit, aliarum sint personarum necesse est, quam horum, qui observatum ierant. Deinde quæ melica Tyrwhitto videntur, non sunt melica, quippe dochmiacis numeris scripta, quod genus metri et ab his, quæ proprie melica vocantur, nonnihil differre, neque ad universi chori concentum videtur adhibitum esse. Docuit enim me diligens harum rerum observatio, dochmiacos, pariterque alios quosdam numeros, ubi choro adscribuntur, non ab universo choro, sed aut a coryphæo, aut a singulis aliquibus chori personis, interdum fortasse a duabus tribusve conjunctis recitari. Et quum hic locus, ut in quo indignatio, spes, metus, rei cognoscendæ cupiditas, gaudium denique variis motibus senum animos agitet, non solum apprime aptus sit conserendo colloquio, sed pene necessitate quadam postulet singulorum sensus exprimi: sic versus distribuendos putavi, ut nullus esset quindecim senum, quin suas in eo colloquio partes haberet. Id autem quomodo faciendum esset, trimetri maxime monstrabant. Nam quum versus 738. 739. et 751. 752. et eodem modo alloquutionem Lyci contineant, et idem prodant ingenium, consentaneum est, hos quatuor versus ab eadem persona pronunciatos credere. Deinde qui habet versus 743. 744. ut ex alloquutione ὦ γεραιὲ intelligitur, unum alium senem propius ad regias ædes secum adducit. Hos igitur, cæso Lyco, rem reliquis indicare necesse est: idque illi faciunt, et sic quidem, ut is, qui antea

tacitus cum altero abierat, pronunciet versum 756. eique alter, qui hunc antea secum avocaverat, versibus 757. 758. succedat. Nam ut sic mihi persuadeam, æquabilitas distributionis facit, de qua deinde dicam. Sic trium senum partibus descriptis, qui reliqui sunt numero XII. eorum ubique bini dochmiacas strophas habent. Quæ strophæ etsi sunt numero quatuor, sex tamen partibus constant, quod prima stropha ejusque antistropha duas habent partes. Ordo stropharum hic est: α'. β'. α'. β'. sic, ut stropha β' media sit inter duo sibi respondentia systemata e duobus trimetris; antistropha β' autem media inter duo trium trimetrorum systemata, quorum trimetrorum primum in priore systemate Lycus, in antisystemate, illo defuncto, choricus senex habet is, qui antea discedens tacuerat. Itaque ut systema α' quinti senis, antisystema α' autem octavi est, eodem modo etiam ultimi duo trimetri systematis β', ejusque antisystematis, iisdem senibus tributi sunt. Illud memorabile est, Lyci ejulationem, v. 745. non in antistrophicis partibus numerari. Nec tamen hæc res exemplis caret. Cæterum senes numeris eo ordine designavi, quo loquuntur, non quo in orchestra stabant, quod hæc res valde incerta est. Si ea ratio, quæ maxime usitata erat, hic quoque Euripidi placuit, coryphæum credam fuisse eum, qui hic quintus est. Nam et mansisse ille in loco suo videtur, et medius stetisse inter quatuor alios, quorum, si recte judico, primus et secundus primum et secundum, tertius et quartus tertium et quartum scenæ versum recitabant. Vide Photium in v. τρίτος ἀριστεροῦ. Sed qua ratione deinceps mutata fuerit chori statio, id vereor ne conjectura divinare non liceat.

Alio modo compositum est carmen, quod est a v. 870. Id hanc formam habet: προῳδός. α'. α'. β'. γ'. δ'. ε'. δ'. μεσῳδός. ϛ'. γ'. ϛ'. ζ'. ζ'. β'. ε'. ἐπῳδός. Quæ forma quum qua lege nitatur, primo adspectu non appareat, paucis explicanda videtur ejus ratio. Fundamentum descriptionis hæ constituunt strophæ:

γ. δ. ε. δ. μεσῳδός. στ. γ. ϛ. ε.

Quas justo ordine dispositas esse intelliget, qui, quod plerumque in hac re faciendum est, partes eadem littera notatas lineis

in arcus figuram curvatis conjunxerit. His strophis aliæ accedunt hoc ordine, α', α', β'; ζ', ζ', β', sed ita, ut α', α', β' ante stropham γ', quæ prioris systematis prima est, ζ', ζ', β' autem ante antistropham ε' collocatæ sint, quæ est prioris systematis ultima, hoc modo:

A. A. B. γ. δ. ε. δ. μεσῳδός. ϛ. γ. ϛ. Z. Z. B. ε.

In qua descriptione, quo perspici possit proportionis æquabilitas, strophæ A. A. B. B. Z. Z. aut non sunt lineis conjungendæ, aut sic jungi debent, ut, si reliquas notas infra versum, quo dispositæ sunt, linearum ductibus conjunxeris, has supra versum jungas. Cæterum in hoc quoque carmine, quæ chorus habet, non ab solo coryphæo recitari tam est manifestum, ut demonstratione nihil indigeat. Videntur autem hic quoque singuli de choricis senibus suas partes habere: quorum primis quinque proodum dedi, e quinque diversis partibus constantem. Quæ sequuntur stropha et antistropha α', has sextus ac septimus senex habent: a diversis enim pronunciari ex eo colligitur, quod antistropha confirmationem quamdam eorum, quæ in stropha dicta erant, ideoque responsionem continet. Alia ratio est stropharum β', γ', δ', ε', quarum antistrophæ quum non statim suas strophas sequantur, non opus habent mutatione personæ. Itaque iidem senes, qui strophas recitant, octavus, nonus, decimus, undecimus, etiam antistrophas habent, nisi quod in quinta antistropha primus versus nuncii est. Mesodus duodecimi senis est. Qui reliqui sunt tres senes, eorum tertius decimus habet stropham ϛ', cujus antistropha nuncii est; quartus decimus in stropha et antistropha ζ' cum nuncio colloquitur: quæ quidem strophæ quod ex adverso positæ sunt strophis α', deberent a duobus senibus recitari, nisi nuncii interventu turbaretur colloquii decursus. Denique quinti decimi senis epodus est.

Plurimum difficultatis habet illud carmen, quod est a v. 1011. ad 1076. in cujus stropharum ratione investiganda dici vix potest quantum laboraverim, quum et corruptelæ quædam non leves, et numerorum ambiguitas ubique moram objicerent. Vi-

deor mihi tamen eam viam invenisse, quam, nisi insignes lectionis diversitates aliquando in codicibus reperiantur, idoneis judicibus probatum iri sperem. In hoc quoque carmine et orationis conformatio, et motus, in quo chorum esse videmus, singulis chori senibus peculiares partes vindicat. Quin ipsa antistropharum dispositio consulto sic videtur instituta esse, ut aliquam perturbationis speciem præ se ferret. Proodus tres partes habet: eam sequuntur stropha, antistropha, et epodus. Hæc igitur sex primis senibus distribuenda putavi. Sequuntur duo antistrophica systemata, personis propter agitationem animorum, nulla certa lege divisis. Horum systematum illud potiorem locum tenet, quod ex his strophis constat:

δ. ε. ϛ. η. ϑ. ι. ι. ια. ια. ϑ. η. ϛ. ε. δ.

Alterum hanc formam habet:

β. γ. ζ. γ. ζ. β.

Hoc ita priori junctum est, ut inter stropham β' et stropham γ' medii sint tres trimetri, qui non pertinent ad antistrophicorum dispositionem, quemadmodum majore etiam audacia in Ione anapæstos mediis strophæ versibus insertos videmus: v. Musgrav. ad ejus fabulæ v. 186. Deinde inter stropham ζ' et antistropham γ' mediæ sunt strophæ η', ϑ', quemadmodum harum antistrophæ mediæ sunt inter antistrophas ζ' et β'. Denique strophæ ι', ι', ια', ια', quæ mediæ sunt prioris systematis, ab utraque parte habent antistrophas γ' et ζ', hoc modo:

B. I. Γ. δ. ε. ϛ. Z. η. ϑ. Γ. ι. ι. ια. ια. Z. ϑ. η. B. ϛ. ε. δ.

Quarum stropharum si ea paria, quæ litteris initialibus notata sunt, superne, reliqua autem infra versum arcuatis lineis conjunxeris, lex et ratio dispositionis manifesta erit. Nec latebit etiam in personarum distributione quædam æquabilitas, quarum has, γ', γ', ζ', ζ', ε', ε', solus Amphitruo habet: leve est enim, quod antistrophæ γ' duæ priores syllabæ chori sunt. Alio modo æquabilitas quædam est in personis strophas η', η', ϑ', ϑ', habentibus, quæ est etiam in strophis β', β', δ', δ'. Dedi autem

septimo seni stropham β'; octavo tres trimetros, qui eam stropham excipiunt; nono stropham δ'; decimo οἴμοι, v. 1044. quod extra antistrophica est, et quæ in stropha ϛ' chorica sunt; undecimo stropham η'; duodecimo initium strophæ γ'; tertio decimo chorica in strophis ι', ι', ια', ια'; quarto decimo antistropham ϑ'; quinto decimo denique antistropham ϛ'. Duos enim istos trimetros, qui sunt in fine totius carminis, non licebat in his partibus numerare, quas chorus in quindecim personas divisus recitat, quod chorum Amphitruonis monitu jam reliquisse stationem suam intelligitur. Itaque his trimetris simpliciter chori nomen apposui, quo indicaretur, eos universi chori nomine a coryphæo pronunciari. Observandum est autem, ut in superioribus duobus carminibus chorum κατὰ στοίχους incessisse verisimile est, coryphæo medium inter quatuor alios locum tenente, ita hic accessionem factam videri κατὰ ζυγά, secundum Pollucem IV. 108. s. ut coryphæus ab utroque latere unum haberet socium. Atque in proodo, si quid tribuendum est illi æquabilitatis studio, cujus tot vestigia in Græcorum re scenica reperiuntur, tertiam partem habebat coryphæus; pariterque secundi ordinis qui medius stabat, epodum videtur recitasse, v. 1028. Sed tertii ordinis medius, si recte sentio, etiam tempore medius inter comites suos recitabat tres trimetros, qui sunt post stropham β'. In reliquis autem duobus ordinibus is, qui medius erat, antecessisse socios suos videtur: in quarto ordine in stropha ϛ', in quinto in strophis ι', ι', ια', ια', cum Amphitruone colloquens. Licet igitur conjicere, choricos senes hoc modo fuisse dispositos:

α'. γ'. β'.
δ'. ϛ'. ε'.
ζ'. η'. ϑ'.
ια'. ι'. ιβ'.
ιδ'. ιγ'. ιε'.

Quod quidem nolim ita intelligatur, ac si hanc stationem per totam scenam conservaverit chorus: immo credibile est, variis chori obambulationibus effici solitum esse, ut semper is ordo, cujus aliquæ partes jam essent, proximus staret spectatoribus.

Ut Euripides in hac fabula utroque disponendi chori modo, et κατὰ στοίχους, et κατὰ ζυγά, usus est, ita idem fecisse videtur Sophocles in Œdipo Coloneo, in qua fabula ter singulas chori personas loquentes introduxit, κατὰ στοίχους a v. 117. et quidem [illegible] deinde κατὰ ζυγὰ a v. 510. et iterum κατὰ στοίχους a v. 829.

Denique ne in illo quidem Herculis Furentis loco, qui est a v. 1169. antistrophicorum descriptio difficultate vacabat. Quamquam enim hic personarum quoque æquabilis distributio est, tamen [illegible] similitudo metrorum, et lacunæ multum dubitationis afferebant. Verum tamen hoc quoque carmen sic mihi videor expedivisse, ut plana jam sit lex, quam sibi poëta in disponendis antistrophis scripserat. Theseus in hoc loco non nisi trimetris aut monometris iambicis hypercatalecticis loquitur, servans dignitatem suam. Amphitruo, ad quem mala ista magis attinebant, metra habet majorem animi motum significantia, quæ maximam partem e dochmiacis numeris constant. Initium carminis duæ sunt strophæ, quarum statim antistrophæ subjiciuntur:

ΑΜΦ.	ΘΗΣ.	ΑΜΦ.	ΘΗΣ.
α΄.	β΄.	α΄.	β΄.

Malui sic distinguere, quam, quod poterat fieri, has quatuor strophas in duas, stropham atque antistropham conjungere, hoc modo:

ΑΜΦ. ΘΗΣ.	ΑΜΦ. ΘΗΣ.
α΄.	α΄.

Nam etiam infra trimetri, quos Theseus habet, non cohærent cum strophis, quæ sunt Amphitruonis, sed soli per se constant, sibique respondent. Omninoque, ut mox apparebit, eximi possunt Thesei verba omnia, salva manente antistrophicorum lege in Amphitruonis verbis. Sequitur inde usque ad finem aliud systema, ex his strophis constans:

γ. Δ. ι. Μ. ι. Δ. ϛ. Ζ. η. Ζ. μ. Θ. ϛ. Θ. η. ι. ι. γ.

Quarum si singula paria curvis lineis, ut supra docui, conjungantur, non poterit non manifesta esse dispositionis regula. Sed

clarius etiam, quam accurate omnia sibi respondeant, cognoscetur, si Thesei verba, quæ litteris initialibus notavi, omiseris:

γ. ε. ε. ϛ. η. μεσῳδός. ϛ. η. ι. ι. γ.

Et sic hoc quoque apparebit, quare Theseus in priore carminis parte mesodum habere potuerit, quum in posteriore nec mesodus, neque omnino ullæ Thesei partes sint.

Non diffiteor, sæpe molestissimam esse, tædiique plenissimam harum rerum perscrutationem: verum quam poëtæ in elaborandis tragœdiis suis curam subtilitatemque non detrectarunt, eam ne criticus quidem, aut ut nimis exilem contemnere, aut ut nimis impeditam reformidare debet: postularique jure potest, ut, qui artem criticam exercere velit, prius, quibus ea legibus in quoque genere regatur, cognoscere studeat. Multum enim præstat, etiam magni laboris exiguum fructum reportare, quam non explorato fundamento superstruere, quæ levi impulsu ruitura prævideas.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

ʽΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΩΝΟΣ.

ARGUMENTUM BECKII.

ΚΡΕΟΥΣΑΝ, τὴν ʼΕρεχθέως, ʼΑπόλλων φθείρας, ἔγκυον ἐποίησεν ἐν ʼΑθήναις· ἡ δὲ τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς λοχείας μάρτυρα λαβοῦσα. τὸ μὲν οὖν βρέφος ʽΕρμῆς ἀνελόμενος, εἰς Δελφοὺς ἤνεγκεν. εὑροῦσα δ᾽ ἡ προφῆτις, ἀνέθρεψε. τὴν Κρέουσαν δὲ Ξοῦθος ἔγημε· συμμαχήσας γὰρ ʼΑθηναίοις, κατὰ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκωδοντιδῶν, τὴν βασιλείαν καὶ τὸν τῆς προειρημένης γάμον ἔλαβε δῶρον. τούτῳ μὲν οὖν οὐκ ἄλλος παῖς ἐγένετο. τὸν δ᾽ ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτιδος, οἱ Δελφοὶ νεωκόρον ἐποίησαν. ὁ δὲ ἀγνοῶν, ἐδούλευσε τῷ πατρί. ʼΑπόλλων δὲ χρησομένῳ τῷ Ξούθῳ περὶ παιδογονίας, δῶρον ἔδωκε τὸν αὐτοῦ καὶ τῆς Κρεούσης, Ἴωνα καλούμενον, τὸν πρὶν αὐτῷ δουλεύσαντα. ʽΗ μὲν μήτηρ ἀγνοοῦσα, ἐπιβουλεύει τῷ παιδὶ αὐτῆς· καταληφθεῖσα δὲ, θανατοῦσθαι κατὰ τὸν νόμον ἤμελλεν. ʼΕνταῦθα δὲ ἀναγνωρισμοῦ γενομένου, ἡδέως τὸ Δρᾶμα ἀποτελεῖται. ʽΗ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Δελφοῖς.

CREUSAM, Erechthei filiam, Apollo vitians, gravidam fecit Athenis: illa vero partum sub arcem exposuit, eundem locum et delicti et partus testem accipiens. Infantem igitur Mercurius auferens, Delphos tulit: inveniens illum prophetissa educavit: Creusam autem Xuthus duxit uxorem. Qui cum in bello contra Chalcodontidas, principes Eubœæ, opem tulisset Atheniensibus, dono ab illis accepit et regnum et prædictæ nuptias. Huic igitur alius filius non fuit: hunc vero, educatum a sacerdote, Delphi ædituum fecerunt. Qui ignorans servivit suo patri. Apollo itaque Oraculum consulenti Xutho de liberis obtinendis, donum dedit suum et Creusæ filium, Ionem vocatum, illi prius famulantem. Mater itaque per ignorantiam suo filio insidias struit. At deprehensa ex lege morte erat afficienda. Hic vero mutua agnitione facta, suaviter Fabula clauditur. Scena hujus Fabulæ in Delphis fingitur.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ʽΕΡΜΗΣ.	MERCURIUS.
ΙΩΝ.	ION.
ΧΟΡΟΣ Θεραπαινίδων Κρεούσης.	CHORUS *ex Creusæ* Ancillis.
ΚΡΕΟΥΣΑ.	CREUSA.
ΞΟΥΘΟΣ.	XUTHUS.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ, ἢ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.	SENEX, sive PÆDAGOGUS.
ΘΕΡΑΠΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.	FAMULUS CREUSÆ.
ΠΥΘΙΑ, ἤτοι ΠΡΟΦΗΤΙΣ.	PYTHIA, seu VATES.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

ARGUMENTUM ACTUS PRIMI.

Mercurius, prologum agens, argumentum totius Fabulæ proponit, Apollinem nimirum ex Erechthei filia, Creusa, filium Ionem genuisse, quem a matre expositum ipse Mercurius ad Delphos portaverat educandum. Creusam interea cum Athenarum regno Xutho ob bellicas virtutes traditam, qui cum liberis careret, una cum uxore oraculum consulturus jam Delphis aderat, cui Apollo filium Ionem erat mox daturus. Ion, in scenam progressus, studium suum ac ministerium in templo commemorat, Apollinem interim faustis precationibus et hymnis prosequens. Chorus famularum Creusæ miratur augustam structuram et elegantes picturas Delphici templi; Ione eas speciatim explicante. Colloquium Creusæ et Ionis, in quo hujus ingenua simplicitas, illius justæ, at tectæ, querelæ in Apollinem apparent. Xuthus, e Trophonii specu reversus, uxorem salutat, quidque ipse egerit, et quid illam velit agere, exponit. Ion, adhuc verborum Creusæ memor, cum Apolline expostulat nonnihil; ægre ferens, Diis probra imputari. Chorus Deos orat, ut fausta dominis reddi velint responsa, et Erechthei genus propagare dignentur, cujus spes omnis in unica jam Creusa posita videbatur. Hinc liberorum procreationem laudat, quorum fructum extollit. Panem et Nymphas Atticas de injuria Creusæ ab Apolline illata testatur.

ΕΡΜΗΣ.

*ΑΤΛΑΣ, ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,

MERCURIUS.

Atlas ille ferreis humeris cœlum,

Omnis tragœdia religionem spirat cum gravitate et dulcedine; omnia ita comparata sunt, ut major quædam existat solennitas. Delphicum templum poëta sistit tale, quale ipsius ætate fuit. Fuit autem tum quintum, hoc est, quinta vice restitutum templum, a. 548. a Chr. Magna sacerdotum, sacrificulorum et vatum fuit ibi copia, major etiam virorum et feminarum ministerio templi occupatarum. Ad introitum sanctuarii habitabat custos thesaurorum dei, quam personam Ioni tribuit Mercurius. Ipse situs urbis, quæ rupibus undique erat cincta, ad ejus majestatem aliquid contulit, certe effecit, ut thesauri ibi reconderentur. Antiquissimis temporibus non nisi semel quotannis responsa dabantur, tum semel singulis mensibus et certis quibusdam ritibus. Constituebatur denique sorte dies, quo iis responderetur, quibus inopia adire templum non permitteret. Eum diem legit poëta, id quod unitatem temporis adjuvit. Actio est implicita et agnitionem atque peripetiam egregiam exhibet. Quod Xuthus ipse lætatur de commerico, quod Mercurio fuerit cum ipsius uxore, id erat ex sensibus veterum judicandum. In Oreste Menelaus Tyndaro honoris causa dicit, Jovem cum ipso lectum esse parti-

* Tit. citatur Stob. Grot. 74. p. 325. ubi Iphigenia in margine. Errorem correxit Grotius ipse in Excerpt. p. 332. In margine Tit. xciii. p. 376. Ione legitur, ubi locus est Inûs; cujus fab. nomen additur in Tit. x. p. 70. Citat. Tit. xcviii. p. 409. omisso fab. nomine. Ione legendum etiam pro Inone, Grotii monitu, Excerpt. p. 332. in marg. p. 468. Tit. cxiv. Locus est v. 730.

Θεῶν παλαιὸν οἶκον, ἐκτρίβων, θεῶν
Μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, ἥ μ' ἐγείνατο
Ἑρμῆν, μεγίστῳ Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
Ἥκω δὲ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν' ὀμφαλὸν
Μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς,
Τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί.
Ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις,
Τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
Οὗ παῖδ' Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις
Βίᾳ Κρέουσαν, ἔνθα προσβόῤῥους πέτρας

Deorum antiquam domum, terens, *ex* Dearum
Una genuit Maiam, quæ me genuit
Mercurium, maximo Jovi Deorum nuncium.
Venio autem *in* hanc Delphorum terram, ubi umbilicum
Supra medium sedens Phœbus canit hominibus
Præsentia et futura vaticinans semper.
Est enim non obscura Græcorum civitas
Ab auream-hastam-gerente Pallade vocata,
Ubi filiam Erechthei Phœbus nuptiis *sibi* junxit
Creusam per vim, quo loco septentrionalia saxa,

tum. In Hercule Fur. Amphitryo simili de caussa gloriatur. Comparationem Jovis cum Racinii Athalia instituit accuratam et doctam Prevostus, T. IX. p. 160. ss. *Beck.*

1. Ἄ. ὁ νώτοις χαλκέοισιν οὐρανὸν,] Conf. de pausa hujus versus R. P. in Hecub. 347. et in Præf. p. clxxii. *Burn.*

Ἄτλας ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,] Omnes omnium poëtarum loci sunt pleni hujus Fabulæ, de Atlante Cœlum humeris sustinente. Homer. Od. α'. v. 53. —ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν. Ovid. Metam. Lib. IV. Fab. 7. *Quantus erat, mons factus Atlas: Nam barba Comæque in sylvas abeunt; juga sunt humerique manusque; Quod caput ante fuit, summo est in monte cacumen: Ossa lapis fiunt. Tum partes altus in omnes Crevit in immensum (sic, Dii, statuistis) et omne Cum tot sideribus cœlum requievit in illo.* Vid. Natal. Com. Mytholog. Lib. IV. c. 7. Apollodorus Biblioth. Lib. I. c. 2. §. 3. Ἰαπετοῦ δὲ καὶ Ἀσίας τῆς Ὠκεανοῦ, Ἄτλας, ὃς ἔχει τοῖς ὤμοις τὸν οὐρανόν. *Barnes.*

2. ἐκτρίβων,] Οὕτως ἄτρεπτος ὁ Χαλκεώτος Ἄτλας, ὥστε μᾶλλον τὸν οὐρανὸν, ἢ τοὺς ὤμους, ἐκτρίβειν ἐν τῷ ἀνέχειν αὐτόν. *Barnes.*

παλαιὸν] MS. E. παλαιῶν. Vox ἐκτρίβων, interprete Barnesio, indicat, Atlantis dorsum adeo durum fuisse, ut cœlum potius attereret, quam ab eo vel minimum attereretur. *Musg.*

Citat Eustath. in Dionys. 229. *Burn.*

3. Μιᾶς] i. e. Pleiones. Apollod. Lib. III. c. 10. sect. I. *Musg.*

Μιᾶς] Θεῶν μιᾶς ex una aliqua dearum; hujus nomen erat Pleione, Oceani et Tethyos filia, uxor Atlantis, ex qua septem Pleiadas ille suscepit, Steropen a Marte compressam, Alcyonen et Celæno, a Neptuno, Electram et Taygetam, a Jove, ut et Maiam, ex qua Mercurium genuit. Septima autem, Merope dicta, Sisypho nupsit. *Barnes.*

4. λάτριν.] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. λάτρην, ut superscriptum habet MS. G. *Musg.*

5. Citat Eustath. in Dionys. 1181. *Burn.*

ὀμφαλὸν] Vid. infra ad v. 223. *Barnes.*

Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ἀτθίδος.
Ἀγνὼς δὲ πατρὶ, — τῷ θεῷ γὰρ ἦν φίλον, —
Γαστρὸς διήνεγκ' ὄγκον· ὡς δ' ἦλθεν χρόνος,
Τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ', ἀπήνεγκεν βρέφος
Ἐς ταὐτὸν ἄντρον, οὗπερ εὐνάσθη θεῷ,
Κρέουσα, κἀκτίθησιν ὡς θανούμενον
Κοίλης ἐν ἀντίπηγος εὐτρόχῳ κύκλῳ,
Προγόνων νόμον σώζουσα τοῦ τε γηγενοῦς
Ἐριχθονίου· κείνῳ γὰρ ἡ Διὸς κόρη

Palladis sub arce Atheniensium tutricis,
Macras vocant domini terræ Atticæ.
Inscio vero patre, sic enim deo placuit,
Tulit onus ventris: postquam vero tempus venit,
Pariens domi puerum, absportavit infantem
In idem antrum, ubi concubuit cum deo,
Creusa, et exponit ut moriturum
In rotundo orbe cavæ cistæ,
Majorum morem servans, et terrigenæ
Erichthonii. Illi enim Jovis filia

8. Ἔστιν γάρ οὐκ ἄσημος] Vid. Joh. Meursii Athen. Attic. Lib. II. c. 5. fol. 102. *Barnes.*

9. χρυσολόγχου] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. χρυσολόχου. *Musg.*

11. προσβόῤῥους πέτρας] Olim προσβόρους male: nam a βορέης, βορέας, βοῤῥᾶς, unde adject. βόρειος, βόρειος, βορήϊος, et βορειὰς ἡ, et βορειῆτις Dionys. hinc προσβόρειος, προσβόρειος, et πρόσβοῤῥος. Sic κατάβοῤῥος Aristot. Sic infra v. 937. Πρόσβοῤῥον ἄντρον. *Barnes.*

12. χθονὸς] Quo referri in constructione possit hæc vox, non facile dixeris. Si enim sequitur προσβόῤῥους, falsa est, quæ inde existit, sententia: *Rupes Macras ab agro Atheniensi versus Boream sitas esse.* Urbem enim ipsam attingebant, quæ in Australi parte regionis sita erat. Lego igitur: τῆ. Ἀθηναίων πρόμου. *Sub arce Palladis, Atheniensium propugnatricis.* Ἀθηναίων πρόμοι habetur Troad. v. 31. *Musg.*

13. Μακρὰς καλοῦσι] Πέτρας huc referendum, quod præcessit. Sic infra v. 936. Οἶσθα Κεκροπίας πέτρας, πρόσβοῤῥον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν. Πέτραι δὲ Μακραὶ καλούμεναι ὑπὸ τῇ Ἀκροπόλει εἰσὶν, ἔνθα σπήλαιον τοῦ Πανὸς, καὶ ἄδυτα αὐτοῦ, καὶ βωμός. Ut infra v. 497. et 937. Ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ Θεάτρου τὸ σπήλαιον τοῦτο· Κρεούσῃ δὲ, θυγατρὶ Ἐρεχθέως, Ἀπόλλωνα ἐνταῦθα συγγενέσθαι νομίζουσι, Pausania testante. *Barnes.*

15. ὄγκον·] Emendatio est H. Steph. Ed. Ald. οἶκον. *Musg.*

16. Confer Phœn. v. 22. ubi παῖδα et βρέφος itidem in eodem versu occurrunt. *Musg.*

17. Reisk. scribit οὗ παρευνάσθη, *ubi accubuit deo. Beck.*

19. ἀντίπηγος] Hesychius per κίστην et κιβωτὸν explicat. Rotundum fuisse ex hoc versu liquet, viminibus contextum ex v. 37. Ovid. Metam. II. v. 554. *Musg.*

Κοίλης ἀντίπηγος] Ἀντίπηξ, κίστη, κιβωτός· Εὐριπίδης Ἴωνι, ἤγουν ἀγγεῖον, ex Hesychio, qui hunc locum respicit.

20. σώζουσα] Morem patrium servabat, non quod arculæ tali incluserit, sed quod serpentum effigies collo ejus circumdederit: confer v. 1430. *Musg.*

Φρουρὼ παραζεύξασα φυλακὰς σώματος
Δισσὼ δράκοντε, παρθένοις Ἀγραυλίσι
Δίδωσι σώζειν. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
Νόμος τίς ἐστιν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις
Τρέφειν τέκν'. ἀλλ' ἣν εἶχε παρθένος χλιδὴν,
Τέκνῳ προσάψασ' ἔλιπεν, ὡς θανουμένῳ.
Καί μ' ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος αἰτεῖται τάδε·
Ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα

Custodes cum adjunxisset, corporis tutamina,
Duos dracones, Agrauli natis
Dedit servandum. Unde Erechthidis illic
Mos quidam est in serpentibus auratis
Alere liberos. Sed ea, quæ habebat virgo ornamenta,
Filio appendens reliquit, tanquam morituro.
Ibi me Phœbus frater hæc rogat:
O frater, profectus ad indigenam populum

22. Φρουρὼ παραζεύξασα φυλακὰς σώματος] Isto modo in proclivi est corrigere pro vulgato φύλακας. Ita scilicet et orationis tenor, et Porsoni regula simul servantur. *Maltby.*

Φρουρὼ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. φρουρῷ, cum iota subscripto. *Musg.*

23. παρθένοις Ἀγραυλίσι] *Agrauli filiabus.* Erat Agraulos Cecropis uxor (Apollodor. Lib. III. c. 13. sect. 2.) filiasque habuit, satis ex Ovidio notas, Aglauron, Hersen, Pandroson: confer v. 499. Per eam jurabant Atticæ mulieres: Aristoph. Thesm. v. 540. Confundunt cum filia Aglauro multi, etiam Veteres, nominatim Ulpianus ad Demosthen. de falsa Legatione, p. 264. Ed. Morell. et Hesychius v. Ἄγλαυρος. Vide et Porphyrium περὶ Ἀποχῆς, Lib. II. sect. 54. *Musg.*

παρθένοις Ἀγλαυρίσι] Olim ἀγραυλίσι legebatur, et exponebatur campestribus, nullo sensu; quare ex historia corrigo. Cecropis filiæ erant Herse, Pandrosos et Aglauros; quibus Minerva commisit Erichthonium, filium suum et Vulcani, in cista inter duos serpentes repositum. Vid. quæ nos infra ad v. 1426. Quin et mater illarum, Cecropis uxŏr, dicta erat Aglauros; Apollodor. Biblioth. I. c. 13. §. 2. Κέκροψ δὲ γήμας τὴν Ἀκταίου κόρην, Ἄγραυλον, etc. lego Ἄγλαυρον. Porphyrius περὶ Ἀποχῆς, Lib. II. §. 54. *In urbe, quæ nunc* Salamis, *olim vero* Coronis *dicta, mense secundum* Cyprios *Aphrodisio, mactabatur Homo* Agraulo (l. *Aglauro,*) filiæ *Cecropis* et *Agraulidis* (l. *Aglauridis*) *Nymphæ.* Hinc poëta tres sorores, ex matre, quæ erat Aglauris nympha, Ἀγλαυρίδας παρθένους vocat. Sic infra, v. 496. Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι, ubi Ἀγλαύρου legendum, vel transpositio est admittenda. Vide Ovid. Metamorph. Lib. II. Fab. 12. Pausan. Attic. fol. 16. lin. 5. Herodot. Lib. VIII. c. 53. Johann. Meursii Cecropiæ, c. 28. ubi tamen Ἄγραυλος pro Ἄγλαυρος perperam scribitur. Hesychius: Ἄγλαυρος, θυγάτηρ Κέκροπος· παρὰ δὲ Ἀττικοῖς καὶ ὀμνύουσι κατ' αὐτῆς· ἦν δὲ ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς. *Barnes.*

24. ss. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἔτι Νόμος τίς ἐστιν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις Τρέφειν τέκνα.] Ex hoc loco evidentissime apparet, morem fuisse Atheniensibus, ut nobilium, præsertim Erechthidarum, infantes aureis serpentibus involuti nutrirentur; quod infra apertius demonstratur, v. 1426. Δράκοντες ἀρχαῖόν τι παγχρύσῳ γένυ Δώρημ' Ἀθάνας, ἃ τέκν' ἐντρέφειν λέγει. Quæ res, haud scio, an ulli criticorum sit observata. *Barnes.*

29. s. λαὸν εἰς αὐτόχθονα Κλεινῶν Ἀθηνῶν,] Quod ad Heraclid. v. 69. et v. 827. polliciti sumus, ad hunc locum venientes, de

Κλεινῶν Ἀθηνῶν, — οἶσθα γὰρ θεᾶς πόλιν, —
Λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας
Αὐτῷ σὺν ἄγγει σπαργάνοισί θ', οἷς ἔχει,
Ἔνεγκ' ἀδελφῷ τἀμὰ πρὸς χρηστήρια,
Καὶ θὲς πρὸς αὐταῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν.
Τὰ δ' ἄλλ', — ἐμὸς γάρ ἐστιν, ὡς εἰδῇς, ὁ παῖς, —
Ἡμῖν μελήσει. Λοξίᾳ δ' ἐγὼ χάριν
Πράσσων ἀδελφῷ πλεκτὸν ἐξάρας κύτος

Inclytarum Athenarum, nôsti enim, Deæ urbem,
Accipiens infantem recens natum cava petra
Cum ipso vase et fasciis, quas habet,
Portato *mihi* fratri *tuo* ad mea oracula,
Et ponito in ipso introitu mearum ædium.
Reliqua vero, (hic enim puer meus est, ut scias)
Mihi erunt curæ. Apollini vero beneficium ego
Præstans fratri, contextum calathum tollens

Atheniensium antiquitate nonnihil disserere, id nos jam paucis absolvemus. Quare, quod præ cæteris Græciæ urbibus antiquitate valeant, id ex plurimis auctoribus probat doctissimus Johannes Meursius Libelli sui de Fortuna Atheniensium primo capite, quod denique ex suo solo orti sint, ideoque αὐτόχθονες et γηγενεῖς dicti, unde insigne habebant auream Cicadam, utpote quæ ex terra et ipsa sit orta, idem loco prædicto ex omne genus auctoribus probat. Hinc Aristoph. Equites, fol. 256. Οὗ 'κεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρος, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός. Idem, Nubib. fol. 109. Καὶ τεττίγων ἀνάμεστα] Scholiast. ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ (Ἀθηναῖοι) κατὰ τὴν ἀναπλοκὴν τῶν τριχῶν χρυσῷ ἐχρῶντο τέττιγι, τεκμήριον, ὅτι αὐτόχθονες ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς οἱ τέττιγες. Vid. plura ibid. Item adagium, *Terræ filius*, etiam Isocratem in Panegyrico et Panathenaico. *Barnes.*

29. ss. Ὦ σύγγον' ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
κλεινῶν Ἀθηνῶν, οἶσθα γὰρ θεᾶς πόλιν
λαβὼν βρέφος νέογνον ἐκ κοίλης πέτρας
αὐτῷ σὺν ἄγγει, σπαργάνοισί θ' οἷς ἔχει
ἔνεγκ' ἈΔΕΛΦΩι τἀμὰ πρὸς χρηστήρια.

Quamvis non ignorem substantiva pronominum loco eleganter adhiberi, et proinde verbum ἀδελφῷ per μοὶ explicari posse, suspicionem tamen de sinceritate hujus lectionis excitant, quæ adduntur τἀμὰ πρὸς χρηστήρια. Quis enim, quæso, ferat sic loquentem: *Tolle infantem fratrique tuo* (pr. mihi) *transfer in templum meum.* Emendandum itaque ni fallor:

ἔνεγκε ΔΕΛΦΟΥΣ τἀμὰ πρὸς χρηστήρια.

et sic Argumenti Auctor, qui sic habet: Τὸ μὲν οὖν βρέφος ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος εἰς Δελφοὺς ἤνεγκεν. *Jacobs.*

31. νεογνὸν] Νεόγονον, νεωστὶ γεννηθέντα. *Barnes.*

32. σπαργάνοισί θ', οἷς ἔχει,] Pro ἃ ἔχει. Relativum sequitur sui antecedentis Casum, ut sæpe observare licet. Est vero Atticus usus; ut χρῶμαι βιβλίοις, οἷς ἔχω. Sed vulgares grammaticæ hanc regulam norunt. *Barnes.*

33. Reisk. emendat: ἔνεγκε Δελφῶν τἀμὰ, *adfer ad fatidicum meum templum, quod Delphis est. Beck.*

36. Λοξίᾳ] De voce Λοξίας vid. quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 1014. *Barnes.*

37. κύτος] Ed. Ald. σκύτος et hic et v. 39. Sed errorem correxit Stephanus ex MSS. *Musg.*

πλεκτὸν ἐξάρας κύτος] Pro σκύτος, quod male prius aderat, lego κύτος; ut et Sca-

Ἤνεγκα, καὶ τὸν παῖδα κρηπίδων ἔπι
Τίθημι ναοῦ τοῦδ᾽, ἀναπτύξας κύτος
Εἰλικτὸν ἀντίπηγος, ὡς ὁρῷθ᾽ ὁ παῖς.
Κυρεῖ δ᾽ ἅμ᾽ ἱππεύοντος ἡλίου κύκλῳ
Προφῆτις ἐσβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ·
Ὄψιν δὲ προσβαλοῦσα παιδὶ νηπίῳ
Ἐθαύμασ᾽, εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη
Λαθραῖον ὠδῖν᾽ ἐς θεοῦ ῥῖψαι δόμον.
Ὑπὲρ δὲ θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν,
Οἴκτῳ δ᾽ ἀφῆκεν ὠμότητα, καὶ θεὸς
Συνεργὸς ἦν τῷ παιδὶ, μὴ ᾽κπεσεῖν δόμων.

Detuli, et infantem super crepidinem
Templi hujus pono, aperiens calathum
Circularem arculæ, ut videretur infans.
Solis autem orbe oriente, casu
Sacerdos ingressa est templum Dei,
Oculisque conjectis in infantem puerum,
Mirata est, siqua Delphica puella ausa esset
Clandestinum partum in Dei projicere domum.
Volebat autem extrudere extra sacrum limen,
Miseratione tamen omisit crudelitatem, et Deus
Adjutor erat puero, ne ejiceretur domo.

40. ὁρᾶσθ᾽. 41. ἀνιππεύοντος.

liger legit, et Scholiastes Aristophanis, fol. 459. κίστην explicat, per κυτίδα et κυτίδας, ὑποκοριστικὰ τοῦ κύτος. Litera autem σ adhæsit voci κύτος per exscriptorum incuriam et sonum ex dictatorum lectione male continuatum finientis literæ vocis præcedentis ἐξήρας, et ἀναπτύξας in versu post unum proxime sequenti: de utroque enim loco monendum. *Barnes.*

39. κύτος] Vid. supra ad v. 37. *Barnes.*

40. ὁρᾶσθ᾽] MS. E. ὁρᾶθ᾽. Legendum cum Scaligero ὁρῷθ᾽, i. e. ὁρῷτο. *Musg.*

Εἰλικτὸν] Ἑλικτόν· Ἑλίσσω et εἰλίσσω.

ὡς ὁρᾶσθ᾽ ὁ παῖς] Scaliger legit ὁρῷθ᾽ pro ὁρῷτο, Duportus haud æque bene, ὁρᾶθ᾽, sed et ὁρᾶσθ᾽ stare potest, pro ὁρᾶσθαι, ὡς ὁρᾶσθαι ὁ παῖς, pro ὥστε ὁρᾶσθαι τὸν παῖδα. Sic enim Plutarchus in Themistocle: λέγεται οὕτω κατάφορος πρὸς δόξαν εἶναι, ὥστε νέος ὢν ἔτι σύννους ὁρᾶσθαι τὰ πολλὰ πρὸς ἑαυτῷ καὶ τὰς νύκτας ἀγρυπνεῖν. Sic Plato: εὐθὺς ᾔδη, ὡς ἰδεῖν τὸν Αγάθωνα: Hic ὡς pro ὥστε, illic σύννους pro σύννουν: nam frequentius paulo dicimus: ὥστε ὁρᾶσθαι αὐτὸν: nequaquam autem periculose ὥστε ὁρᾶσθαι αὐτός: Et est Ἀττικώτερον, cujus rei ignari viri alioquin satis docti, temere in hunc locum involarunt. *Barnes.*

41. Tempus, quod hic designare voluit Euripides, haud dubie est ortus Solis. Nam si infans interdiu ad limina templi depositus fuisset, adstantes non latuisset miraculum. Aut si inter ortum Solis et Pythiæ adventum hora una aut altera effluxisset, ab aliis prius, quam ab ipsa visus fuisset. Esto igitur, ortum Solis designari, formula, qua Græci plerumque hoc indicant, est: ἅμ᾽ ἡλίῳ ἀνίσχοντι. Sequitur, in hoc versu eam formulam poëtice enunciari. Desideratur igitur ἅμα. Jam si legamus ἅμ᾽ ἱππεύοντος, nulla matutini temporis significatio erit; si ἅμ᾽ ἀνιππεύοντος, anapæstus erit in secunda sede, ne

Τρέφει δέ νιν λαβοῦσα· τὸν σπείραντα δὲ
Οὐκ οἶδε Φοῖβον, οὐδὲ μητέρ', ἧς ἔφυ,
Ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.
Νέος μὲν οὖν ὢν ἀμφὶ βωμίους τροφὰς
Ἠλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπηνδρώθη δέμας,
Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ
Ταμίαν τε πάντων πιστὸν, ἐν δ' ἀνακτόροις
Θεοῦ καταζῇ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον.
Κρέουσα δ', ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν,
Ξούθῳ γαμεῖται συμφορᾶς τοιᾶσδ' ὕπο·
Ἦν ταῖς Ἀθήναις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,

Susceptum autem ipsum alit, patrem vero *ejus*
Phœbum *esse* nescit, neque matrem, *ex* qua natus est:
Et puer quoque ipse parentes *suos* non novit.
Juvenis igitur existens, circa victum ex aris datum
Vagabatur ludens: ubi vero evasit in virum,
Delphi ipsum fecerunt custodem auri ipsius Dei,
Et fidelem quæstorem omnium: in templo vero
Dei vivit hucusque semper honestam vitam.
Creusa vero, quæ pepererat hunc adolescentem,
Xutho nubit, tali casu:
Erat Atheniensibus, et Chalcodontidis,

dicam, ἀνιππεύοντος ἡλίου non tam ortum Solis, quam adscensum ejus ad meridiem significare. Legi potest: ἅμ' ἐπιτέλλοντος, vel ἅμ' ἐπιφαύσκοντος ἡλίου κύκλῳ: quorum tamen neutrum ad vulgatæ vestigia satis prope accedit.

Homerus Hymno in Mercur. ἠελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο. Artemidorus: ἡλίου ἐπιτολαί, I. 3. *Musg.*

Heath. vulgatum reddit ita: *in solis adscendentis orbe*, i. e. dum orbem cursus diurni sol adscendebat. *Beck.*

44. εἴ τις Δελφίδων] Putabat vates, aliquam ex Delphicis puellis hunc infantem exposuisse, et impia quadam audacia in dei templum projecisse; quare primo illum extra sacros limites exterminare voluit; donec miseratio (Deo sic volente) illam subiit. *Barnes.*

46. θυμέλας] Θυμέλη, ἱερὸν ἔδαφος. Sic infra v. 114. τὰν Φοίβου θυμέλαν σαίρει. Item altare, ut infra v. 229. Πάριτ' εἰς θυμέλας, etc. Vid. quæ nos ad Supplic. v. 65. et Iphig. Aul. v. 152.

διορίσαι] Vid. Med. v. 433. et Helen. v. 393. et 327. Ὁ νοῦς· ἡ προφῆτις προεθυμεῖτο τὸν παῖδα τοῦ ναοῦ ἔξω βαλεῖν. *Barnes.*

50. οἶδε] Regitur a nominativo προφῆτις, ut recte Barnesius. *Musg.*

51. Ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.] Hæc verba de nutrice prophetissa sunt sumenda, quod nempe illa nesciebat, Phœbum hujus adolescentis olim expositi patrem, neque matrem, quæ fuerit, ubiubi fuerit; sed nec et ipse parentes suos novit. Et hunc sensum nisi loco affigamus, importuna erit Ταυτολογία nostro poëta indigna. *Barnes.*

52. ἀμφὶ βωμίους τροφὰς] Ex his enim alebantur, quæ Apollini offerebantur, muneribus et victimis. *Brodæus.*

53. ἀπηνδρώθη δέμας,] Ut vir factus est corpore et statura auctus. δέμας redundat. *Barnes.*

54. Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα] Σφὲ pro αὐτὸν in singulari numero, vid. Helen. v. 988. De Delphici templi opulen-

Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
Ὃν συμπονήσας καὶ ξυνεξελὼν δορὶ,
Γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
Οὐκ ἐγγενὴς ὢν, Αἰόλου δὲ τοῦ Διὸς
Γεγὼς Ἀχαιός· χρόνια δὲ σπείρας λέχη,
Ἄτεκνός ἐστι, καὶ Κρέουσ'· ὧν οὕνεκα
Ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε,
Ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
Ἐς τοῦτ' ἐλαύνει, κοὐ λέληθεν, ὡς δοκεῖ.
Δώσει γὰρ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθῳ τὸν αὑτοῦ παῖδα, καὶ πεφυκέναι
Κείνου σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους
Γνωσθῇ Κρεούσῃ, καὶ γάμοι τε Λοξίου

Qui Euboicam terram inhabitant, bellica tempestas,
Qua simul tolerata, simulque ferro confecta,
Nuptiarum Creusæ dignitatem accepit,
Non indigena existens, sed ex Æolo Jovis filio
Natus, Achæus. Diu vero, liberis procreandis dans operam,
Sobolis expers est, et Creusa. Quamobrem
Veniunt ad hæc Apollinis oracula,
Desiderio sobolis: Apollo vero fortunam
Huc impulit, nec est oblitus *filii*, ut existimatur.
Dabit enim ingredienti templum hoc
Xutho suum ipsius filium, et natum esse
Ipsum ex illo dicet, ut veniens ad maternam domum
Agnoscatur a Creusa, et nuptiæ Apollinis

tia videsis quæ nos prolixius paulo notavimus ad Iphig. Taur. v. 1276. ubi Pausaniæ, de sacro bello Phocico testanti, addendus erat Strabo Lib. IX. fol. 420. præcipue quod ibidem plura ille de Delphicis thesauris habeat. Χρυσοφύλαξ autem thesaurarius sonat, vel Θησαυροφύλαξ, quia aurum est nobilissima et notissima gazæ pars, et cui reliqua sunt paranda, quæcunque pretium habent. *Barnes.*

59. Χαλκωδοντίδαις,] Ita dicti sunt Eubœenses a rege eorum Chalcodonte, qui ab Amphitryone et Thebanis victus in prœlio periit. Plutarch. Op. Mor. p. 1378. Ed. H. Steph. Pausan. p. 249. l. 40. et 296. l. 20. Eustathius in Il. β'. v. 541. *Musg.*

τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,] Eustath. in Iliad. β'. v. 541. Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων, hæc habet: ὁ δὲ οὕτω ἐπίσημος ὁ Χαλκώδων, ὡς ἀπ' αὐτοῦ καὶ Χαλκωδοντίδας (ita enim lego pro Χαλκωδοντιάδας ibi) λέγεσθαι τοὺς Εὐβοεῖς, δηλοῖ Εὐριπίδης ἐν Ἴωνι, εἰπών· Τοῖς Ἀθηναίοις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις, Οἳ γῆν ἔχουσιν Εὐβοΐδα. Ubi notandum, Eustath. poëtæ sensum, non ipsa verba, protulisse: τοῖς Ἀθηναίοις enim nullo modo in iambi principio stare potuit, nec sic scripsit Euripides. Hæc loca autem contulit Joh. Brodæus. *Barnes.*

Κρυπτοὶ γίνωνται παῖς τ' ἔχῃ τὰ πρόσφορα.
Ἴωνα δ' αὐτὸν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς,
Ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα.
Ἀλλ' ἐς δαφνώδη γύαλα βήσομαι τάδε,
Τὸ κρανθὲν ὡς ἂν ἐκμάθω παιδὸς πέρι.
Ὁρῶ γὰρ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
Τόνδ', ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῇ πυλώματα
Δάφνης κλάδοισιν. ὄνομα δ', οὗ μέλλει τυχεῖν,
Ἴων' ἐγώ νιν πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.

ΙΩΝ.

Ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
Ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γῆν,

Occultæ sint, et filius habeat quæ æquum est;
Iona vero ipsum, conditorem Asiaticæ terræ,
Nomine vocari curabit per Græciam.
Sed in hos lauriferos secessus ibo,
Ut ediscam de puero quid sit statutum.
Video enim egredientem Apollinis filium
Hunc, ut portas ante templum nitidas reddat
Lauri ramis: nomen vero, quod adepturus est,
Ionem, ego primus *ipsum* nomino deorum.

ION.

Currus quidem splendidos quadrigarum
Sol [illegible] per terram splendere facit,

73. τ' ἔχῃ] Ed. Ald. τ' ἔχει. *Musg.*

ἔχῃ] Recte legitur in subjunctivo, ut concordet cum γνωσθῇ et γίνωνται: male itaque Duportus confirmatam lectionem vellicat, et ἔχει scribit. *Barnes.*

74. Ἴωνα δ' αὐτὸν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς,] Ion, Apollinis, vel Xuthi, et Creusæ filius, Atticas duxit colonias in Asiam, quæ coloniæ ex ejus nomine Ionia vocabantur. Ioniæ autem 13 hæ urbes: Ephesus, Miletus, Myus, Priene, Colophon, Teus, Lesbos, Erythræ, Phocæa, Clazomenæ, Chius, Samos, Smyrna. vid. Suidam in voce Ἰωνία et Stephanum περὶ πόλεων. *Barnes.*

76. δαφνώδη] Τὸ δα corripitur, de qua re nos fusius ad Phœniss. v. 19. *Barnes.*

77. Forte, ἐκμοχθῶ] *Perficiam. Reisk.*

79. λαμπρὰ θῇ πυλώματα] Ut laureis ramis adornet, ac vestiat vestibulum et fores. Virgil. Æneid. Lib. II. v. 492. *Nos delubra Deum miseri, quibus ultimus esset Ille Dies, festa velamus fronde per urbem.* Vide infra v. 104. *Brodæus.*

81. ἐγώ νιν] Scaligeri emendatio est. In Ed. Aldina deest νιν. *Musg.*

Ἴων ἐγώ μιν πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.] Olim syllaba defecit versus, quam inter ἐγὼ et πρῶτος desideratam addidi; quod vidit tamen ante me Canterus; et melius sane hic post ω μιν sonat, quam νιν, quod Scaliger et Duportus reponunt. *Barnes.*

82. Ut constare possit constructionis ratio, legendum Ἡλίου. *Beck.*

Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος
Ἐς νύχθ' ἱεράν.
Παρνησιάδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
Καταλαμπόμεναι τὴν πραεῖάν γ'
Ἁψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους
Φοίβου πέτεται.
Θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον

Astra vero fugiunt hoc igne ætheris
In noctem sacram.
Parnassi vero vertices inaccessi,
Illucentem diurnum
Currum mortalibus accipiunt.
Myrrhæ vero aridæ fumus in *summa* tecta
Phœbi volat.
Mulier vero sedet *supra* sacrum tripodem

87. τὴν ἡμέραν.

84. φεύγει] Ita MS. G. ut recte jam editi, Cantero auctore. Ed. Ald. φλέγει. *Musg.*

84. s. Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος εἰς Νύχθ' ἱεράν,] Cum olim φλέγει legebatur, sensus et metri pariter detrimento, nos cum Cantero et Duporto φεύγει legimus; quia, adveniente sole, stellæ fugam videntur capessere et velari. *Barnes.*

Ἄστρα δ' ὑφίσταται,] *Cedunt*, legit Reisk. *Beck.*

85. νύχθ'] Ita MS. E., qua etiam forma νυχθήμερον scribunt, non νυκθήμερον. Ed. Ald, νύκθ'. *Musg.*

86. Παρνήσιαδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
καταλαμπόμεναι τὴν ἡμέραν
'ΑΨΙΔΑ ΒΡΟΤΟΙΣΙ ΔΕΧΟΝΤΑΙ.

Pro ἡμέραν Canterus optime emendavit: ἡμερίαν. Sed hæremus in βροτοῖσι, quod quo referatur non habet. Mihi in mentem venit

— τὴν ἡμερίαν
'ΑΨΙΔ' 'ΑΜΒΡΟΤΟΝ ΕΠΙΔΕΧΟΝΤΑΙ.

Diei expectant immortalem currum. — Paulo ante v. 83. elegantissime emendavit doctissimus Matthiæ

ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
ἥλιος ἤδη ΚΑΜΠΤΕΙ κατὰ γᾶν.

in Obss. Criticis. p. 22. *Jacobs.*

87. Pro ἡμέραν optime Canterus ἡμερίαν. Sed et sic laborat constructio. Nihil enim, quo referatur, habet vox βροτοῖσι. Lego igitur καταλαμπομέναν, ut constructio sit καταλαμπομέναν βροτοῖσι, *accensum mortalibus.* *Musg.*

ἡμέραν] Sensu itidem et metro hic deficiente, Canterus legebat ἡμερίαν, ut et Duportus; Scaliger vero ἱερίαν, quarum alterutram lectionem veram puto, neutram pronuntio. *Barnes.*

ἡμέραν Reisk. putat dictum esse pro ἐμπρέπουσαν, *orbem* (s. *currum*) *mortalibus cupitum excipiunt.* *Beck.*

ἡμέραν] Τὴν πραεῖαν. *Scholiast.*

89. s. Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους Φοίβου πέτεται.] Ita carminis gratia cum Scaligero et Duporto lineas implendas statuo; punctum autem post ὀρόφους tolli, et ἐς pro εἰς legi debere. Σμύρνη autem ἄνυδρος dicitur, quia solo arido et sicco gaudet. *Barnes.*

Σμύρνης δ' Ἀσσυρίας, *Assyriæ myrrhæ*, reponit Reisk. *Beck.*

90. πέτεται.] Ita lego pro voce nihili πέτανται, nisi malit aliquis πέταται a πτάω. *Musg.*

Δελφὶς, ἀείδουσ' Ἕλλησι βοὰς,
Ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
Ἀλλ', ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
Τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς
Βαίνετε δίνας, καθαραῖς δὲ δρόσοις
Ἀφυδρανάμενοι, στείχετε ναούς·
Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἀγαθὸν,
Φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι

Delphica, canens Græcis oracula,
Quæ Apollo *illi* dederit.
Sed, O Delphici Phœbi ministri, *ad*
Castaliæ limpidos
Ite vortices, puroque rore
Abluti ite *in* templum,
Osque bene ominans *et* bonum custodite:
Ominaque læta, cupientibus

91. Θάσσει] Non quotidianum erat hoc, sed per intervalla factum. Tradit Plutarchus (Op. Mor. p. 522. Ed. Steph.), Pythiam priscis temporibus semel tantum in anno oracula edidisse; postea vero semel in mense facultatem consulendi Deum concessam esse, quem morem tangit etiam, p. 708. Fuere etiam certi dies, ἀποφράδες dicti, quibus non licebat θεμιστεύειν. Plut. in Alexandro, p. 1232. Sed ne legitimis quidem diebus Pythiam introducebant, nisi victima, superinfuso capiti vino, toto corpore contremuisset: Plut. Op. Mor. p. 773. Hinc tenendum, diem, quo hæc acta finguntur, ex maxime sanctis fuisse; cæremoniasque adeo hic enarrari non quotidianas, sed præcipui quiddam, quod talis diei solennitas celebritasque exigebat. *Musg.*

Θάσσει δὲ Γυνὴ] Vates Delphica. Ionis seculo virgo responsa dabat; postea vero mulier annos nata quinquaginta, ut testatur Diodorus Lib. XV. Super tripodem autem sedens futura prædicebat. *Brodæus.*

93. κελαδήσῃ] Præcinerit. Theognis, v. 805. Ὧι τινί κεν Πυθῶνι Θεὸς χρήσας ἱερείᾳ Ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ Ἀδύτου. Quod versu autem ut plurimum oracula darentur, ideo κελαδεῖν et ἀείδειν et χρησμῳδεῖν et (supra v. 6.) ὑμνῳδεῖν de Delphico deo usurpantur. Eustath. de loco proxime citato: Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐπὶ μαντείας τοῦ τὸν ὕμνον δίδωσιν, ἔνθα τὸ ὑμνῳδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν τίθησιν. Philostr. in Apollon. ἡγοῦμαι δὲ, αὐτὸν κόσμου ἕνεκα καὶ ἐς μέτρα ἐμβιβάζειν τοὺς χρησμούς. Aristides εἰς τὸν Σάραπιν ita sentit: Ἀλλ' ὅτι νὴ Δία καὶ οἱ προφῆται τῶν θεῶν, ὁπόσοι μαντικοὶ, μέτρῳ σημαίνουσιν, ἃ χρὴ ποιεῖν· τὰ δέ γε πλείω νὴ Δία χωρὶς μέτρου ἡ πρόμαντις αὐτὴ ἡ ἐν Δελφοῖς. *Brodæus.*

94. Δελφοὶ θέραπες,] Recte Δελφοὶ hic retinemus, quamvis Scaliger in Conject. in Varr. p. 94. σεμνοῦ legendum putet pro Δελφοί: nam ministri Apoll. Delphi fuere ut plurimum. *Barnes.*

Ion hæc ad prophetas illos dicit, quibus injunctum erat munus colligendi responsa Pythiæ. *Beck.*

95. Τῆς Κασταλίας] Æmil. Probus: Castalius fons est Delphis in Apoll. Oraculo, qui abluit ipsam aram dei. *Brodæus.*

97. Ἀφυδράναμενοι,] *Abluti.* Hesychius: ἀφυδρύνεσθαι, περαίνεσθαι (l. cum viris doctis ἀφυδραίνεσθαι, περιῤῥαίνεσθαι,) ἀπολούεσθαι. *Musg.*

98. Frigidiusculum est hoc in loco ἀγαθὸν, nec valde placeret ἀγανὸν, propter asyndeton. Lego igitur ἀγανοὶ, *mites, placidi.* *Musg.*

Στόμα τ' εὔφημον] Ne quis per ignorantiam emissus sermo sacris obsit obstetve. Thomas Magister: Εὐφημῶ, οὐ μόνον τὸ ἐπαινῶ, ἀλλὰ καὶ τὸ καλὰ καὶ πρέποντα

Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος
Ἐς νύχθ' ἱερὰν.
Παρνησιάδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
Καταλαμπόμεναι τὴν πραεῖάν γ'
Ἀψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους
Φοίβου πέτεται.
Θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον

Astra vero fugiunt hoc igne ætheris
In noctem sacram.
Parnassi vero vertices inaccessi,
Illucentem diurnum
Currum mortalibus accipiunt.
Myrrhæ vero aridæ fumus in *summa* tecta
Phœbi volat.
Mulier vero sedet *supra* sacrum tripodem

87. τὴν ἡμέραν.

84. φεύγει] Ita MS. G. ut recte jam editi, Cantero auctore. Ed. Ald. φλέγει. *Musg.*

84. a. Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος εἰς Νύχθ' ἱεράν,] Cum olim φλέγει legebatur, sensus et metri pariter detrimento, nos cum Cantero et Duporto φεύγει legimus; quia, adveniente sole, stellæ fugam videntur capessere et velari. *Barnes.*

Ἄστρα δ' ὑφίσταται,] *Cedunt*, legit Reisk. *Beck.*

85. νύχθ'] Ita MS. E., qua etiam forma νυχθήμερον scribunt, non νυκθήμερον. Ed. Ald, νύκθ'. *Musg.*

86. Παρνήσιαδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
καταλαμπόμεναι τὴν ἡμέραν
'ΑΨΙΔΑ ΒΡΟΤΟΙΣΙ ΔΕΧΟΝΤΑΙ.

Pro ἡμέραν Canterus optime emendavit: ἡμερίαν. Sed hæremus in βρότοισι, quod quo referatur non habet. Mihi in mentem venit

— τὴν ἡμερίαν
'ΑΨΙΔ' 'ΑΜΒΡΟΤΟΝ ΕΠΙΔΕΧΟΝΤΑΙ.

Diei expectant immortalem currum. — Paulo ante v. 83. elegantissime emendavit doctissimus Matthiæ

ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
ἥλιος ἤδη ΚΑΜΠΤΕΙ κατὰ γᾶν.

in Obss. Criticis. p. 22. *Jacobs.*

87. Pro ἡμέραν optime Canterus ἡμερίαν. Sed et sic laborat constructio. Nihil enim, quo referatur, habet vox βροτοῖσι. Lego igitur καταλαμπομέναν, ut constructio sit καταλαμπομέναν βροτοῖσι, *accensum mortalibus.* *Musg.*

ἡμέραν] Sensu iti[illegible]t metro hic deficiente, Canterus leg[illegible]t ἡμερίαν, ut et Duportus; Scaliger vero ἱερίαν, quarum alterutram lectionem veram puto, neutram pronuntio. *Barnes.*

ἡμέραν Reisk. putat dictum esse pro ἱμερόεσσαν, *orbem* (s. *currum*) *mortalibus cupitum excipiunt.* *Beck.*

ἡμέραν] Τὴν πραεῖαν, *Scholiast.*

89. a. Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους Φοίβου πέτεται.] Ita carminis gratia cum Scaligero et Duporto lineas implendas statuo; punctum autem post ὀρόφους tolli, et ἐς pro εἰς legi debere. Σμύρνη autem ἄνυδρος dicitur, quia solo arido et sicco gaudet. *Barnes.*

Σμύρνης δ' Ἀσσυρίας, *Assyriæ myrrhæ,* reponit Reisk. *Beck.*

90. πέτεται.] Ita lego pro voce nihili πέτανται, nisi malit aliquis πίτναται a πίτνω. *Musg.*

Δελφὶς, ἀείδουσ' Ἕλλησι βοὰς,
Ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
Ἀλλ', ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
Τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς
Βαίνετε δίνας, καθαραῖς δὲ δρόσοις
Ἀφυδρανάμενοι, στείχετε ναούς·
Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἀγαθὸν,
Φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι

Delphica, canens Græcis oracula,
Quæ Apollo *illi* dederit.
Sed, O Delphici Phœbi ministri, *ad*
Castaliæ limpidos
Ite vortices, puroque rore
Abluti ite *in* templum,
Osque bene ominans *et* bonum custodite:
Ominaque læta, cupientibus

91. Θάσσει] Non quotidianum erat hoc, sed per intervalla factum. Tradit Plutarchus (Op. Mor. p. 522. Ed. Steph.), Pythiam priscis temporibus semel tantum in anno oracula edidisse; postea vero semel in mense facultatem consulendi Deum concessam esse, quem morem tangit etiam, p. 708. Fuere etiam certi dies, ἀποφράδες dicti, quibus non licebat θεμιστεύειν. Plut. in Alexandro, p. 1232. Sed ne legitimis quidem diebus Pythiam introducebant, nisi victima, superinfuso capiti vino, toto corpore contremuisset: Plut. Op. Mor. p. 773. Hinc tenendum, diem, quo hæc acta finguntur, ex maxime sanctis fuisse; cæremoniasque adeo hic enarrari non quotidianas, sed præcipui quiddam, quod talis diei solennitas celebritasque exigebat. *Musg.*

Θάσσει δὲ Γυνὴ] Vates Delphica. Ionis seculo virgo responsa dabat; postea vero mulier annos nata quinquaginta, ut testatur Diodorus Lib. XV. Super tripodem autem sedens futura prædicebat. *Brodæus.*

93. κελαδήσῃ] Præcinerit. Theognis, v. 805. Ὧιτινί κεν Πυθῶνι θεὸς χρήσας ἱερείᾳ Ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ Ἀδύτου. Quod versu autem ut plurimum oracula darentur, ideo κελαδεῖν et ἀείδειν et χρησμῳδεῖν et (supra v. 6.) ὑμνῳδεῖν de Delphico deo usurpantur. Eustath. de loco proxime citato: Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐπὶ μαντείας τιθεὶς τὸν ὕμνον δίδωσιν, ἔνθα τὸ ὑμνῳδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν τίθησιν. Philostr. in Apollon. ἡγοῦμαι δὲ, αὐτὸν κόσμου ἕνεκα καὶ ἐς μέτρα ἐμβιβάζειν τοὺς χρησμούς. Aristides εἰς τὸν Σάραπιν ita sentit: Ἀλλ' ὅτι νὴ Δία καὶ οἱ προφῆται τῶν θεῶν, ὁπόσοι μαντικοὶ, μέτρῳ σημαίνουσιν, ἃ χρὴ ποιεῖν· τὰ δέ γε πλεῖω νὴ Δία χωρὶς μέτρου ἡ πρόμαντις αὐτὴ ἡ ἐν Δελφοῖς. *Brodæus.*

94. Δελφοὶ θέραπες,] Recte Δελφοὶ hic retinemus, quamvis Scaliger in Conject. in Varr. p. 94. σεμνοῦ legendum putet pro Δελφοὶ: nam ministri Apoll. Delphi fuere ut plurimum. *Barnes.*

Ion hæc ad prophetas illos dicit, quibus injunctum erat munus colligendi responsa Pythiæ. *Beck.*

95. Τῆς Κασταλίας] Æmil. Probus: Castalius fons est Delphis in Apoll. Oraculo, qui abluit ipsam aram dei. *Brodæus.*

97. Ἀφυδρανάμενοι,] *Abluti.* Hesychius: ἀφυδρύνεσθαι, περαίνεσθαι (l. cum viris doctis ἀφυδραίνεσθαι, περιῤῥαίνεσθαι,) ἀπολούεσθαι. *Musg.*

98. Frigidiusculum est hoc in loco ἀγαθὸν, nec valde placeret ἀγανὸν, propter asyndeton. Lego igitur ἀγανοὶ, *mites, placidi. Musg.*

Στόμα τ' εὔφημον] Ne quis per ignorantiam emissus sermo sacris obsit obstetve. Thomas Magister: Εὐφημῶ, οὐ μόνον τὸ σιωπῶ, ἀλλὰ καὶ τὸ καλὰ καὶ πρέποντα

Μαντεύεσθαι
Γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.
Ἡμεῖς δὲ, πόνους οὓς ἐκ παιδὸς
Μοχθοῦμεν ἀεὶ, πτόρθοισι δάφνης
Στέφεσί θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοίβου
Καθαρὰς θήσομεν ὑγραῖς τε πέδον
Ῥανίσιν νοτερὸν, πτηνῶν τ' ἀγέλας,

Oracula-consulere,
Lingua fausta enunciate,
Nos vero labores, quos a puero
Laboramus usque, ramis lauri,
Et sacris coronis, vestibula Phœbi
Pura faciemus, liquidisque solum
Guttis humidum : et greges avium,

λέγω. Aristoph. in Nubibus: Εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην. Schol. παρακελεύεται γὰρ αὐτὸν σιωπᾷν, καὶ εὐφημεῖν, ἵνα εὔξηται, καὶ μηδὲν βλάσφημον εἰπεῖν. Hom. Iliad. ι'. v. 171. Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε. Euripid. in Iphig. Aul. v. 1563. Εὐφημίαν ἀνεῖπε καὶ σιγὴν στρατῷ. Latini porro *linguis favendum* ob id quoque admonebant. Joh. Brodæus. Vid. quæ nos ad Bacch. v. 68. et 70. *Barnes.*

φρουρεῖτε est pro φυλάττετε, μέμνησθε, *mementote*, ἀποφαίνειν scilicet, præstare στόμα τ' εὔφημον ἀν' ὁδὸν, *in via*, dum ad templum itis (sic enim leg. *Reisk.*

98. ss. Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἈΓΑΘΟΝ
φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι
μαντεύεσθαι
γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.

Quamvis in ejusmodi rebus *bona verba* Latini dici præcipiunt, tamen vereor ut Græce dicatur στόμα ἀγαθὸν; eo minus ferendum hoc loco quod ἀγαθὰς proximo versus recurrit. Suspicatus sum restituendum esse tragico verbum hac in re proprium ac solemne

Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἉΓΝΟΝ s. ἉΓΝΟΙ

Ἁγνοὶ enim esse debent quicunque deorum templa accedunt, et manibus et mente et verbis. In hac ipsa fabula v. 246. ἁγνὰ λοξίου χρηστήρια habemus. et ἁγνὰ θύματα ap. Sophocl. in Trachin. v. 287. Ἁγνὸς τὰς φρένας Euripides dixit in Orest. 1621. — Idem fortasse verbum restituendum est Ioni v. 143.

χρυσέων δ' ἐκ τευχέων ῥίψω
ΓΑΙΑΣ παγὰν
ἂν ἀποχέονται Κασταλίας
Δῖναι.

Fortasse:

ἉΓΝΑΣ παγὰν
ἂν ἀποχέονται Κασταλίας δῖναι.

ut sit: ἁγνᾶς Κασταλίας δ. Eubulus ap. Athen. Lib. XIII. p. 568. F.

Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας.

Mentione de fonte Castalio injecta conjecturam periclitabor de Propertii loco, in quem Castalides Musas postliminii jure restituendas arbitror. Legitur Lib. II. El. X. 1. edit. Burm.

Non tot Achæmeniis armantur Susa sagittis
Spicula quot nostro pectore fixit Amor.
Hic me TAM GRACILES vetuit contemnere Musas
Jussit et Ascræum SIC habitare nemus.

Lectio: *tam graciles* — Musas mihi quidem mirum in modum elumbis esse videtur; quamvis satis bene interpretari possis de carmine *tenui et molli*, quod carminum genus Propertium sequutum esse constat. Sic Auctor Culicis v. 1.

Lusimus, Octavi, gracili modulante Thalia.

Ferri autem nequit vocula *tam* temere

Αἳ βλάπτουσιν
Σεμν' ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
Φυγάδας θήσομεν· ὡς γὰρ ἀμήτωρ
Ἀπάτωρ τε γεγὼς, τοὺς θρέψαντας
Φοίβου ναοὺς θεραπεύω.
Ἄγ' ὦ νεηθαλὲς ὦ — στροφή.
Καλλίστας προπόλευμα δάφνας,

Quæ lædunt
Sacra donaria, sagittis meis
Fugabimus. Sic enim incerta matre,
Et incerto patre natus, illud, quod me aluit,
Phœbi templum colo.
Age, O recenter-virescens, O
Ministerium pulcherrimæ lauri,

107. Ἃ βλ.

inculcata. Suspicor itaque doctissimum poëtam scripsisse:

Hic me CASTALIDES vetuit contemnere Musas
Jussit et Ascræum HIC habitare nemus.
Jacobs.

99. Lege metri gratia ἐθέλουσιν, ut et v. 104. στέφουσιν, et v. 106. ῥανέουσιν. *Heath.*

100. Μαντεύεσθαι] Ita MSS. E. G., ut jam emendavit Scaliger. Ed. Ald. μαντεύεσθε. *Beck.*

Μαντεύεσθε] Scaliger legit μαντεύεσθαι, quod probo: μαντεύομαι autem sonat, *oraculum edo*, et *oraculum consulo:* ut in hoc loco. *Barnes.*

101. ἰδίας] Mirum, credo, foret, ni propriis linguis loquerentur. An legendum ὁσίας. Hesychius: ὅσιος, οἰκεῖος, ἄδιος. Exstat autem vox in Æschyl. Agam. v. 104. et 165.

ἀποφαίνειν.] Infinitivus pro imperativo: cujus enallages innumera apud Hesiodum exempla sunt. Adde Soph. Œd. Col. v. 502. *Musg.*

ἀποφαίνειν.] Intellige ὥστε: Ut ea quidem responsa, quæ Deus dederit, vosmet interpretemini. Datum enim oraculum, quod utplurimum obscurum ancepsque erat, explicabant sacerdotes. Homeri Schol. Ὑποφήτας λέγουσι τοὺς περὶ τὰ χρηστήρια ἀσχολουμένους, καὶ τὰς μαντείας τὰς γιγνομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκφέροντας. Lucian. in Alex. ψευδομάντ'. Καὶ ἦσάν τινες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθοὺς οὐκ ὀλίγους ἐκλέγοντες παρὰ τῶν τοὺς τοιούτους χρησμοὺς ὑπολαμβανόντων ἐπὶ τῇ ἐξηγήσει καὶ διαλύσει αὐτῶν. *Brodæus.*

102. ἐκ παιδὸς] A pueris, ab ineunte ætate. *Barnes.*

103. πτόρθοισι] Ita Ed. Ald. Quod postea editum est, πτόρθοις ἢ, incuriæ typographorum debemus. *Musg.*

πτόρθοισι δάφνης] Ita Canterus Scaligerque legunt recte, pro πτόρθοις ἢ Δάφνης. Laurum autem Apollinis arborem nemo nescit. *Barnes.*

104. ἐσόδους] Templi vestibulum. Vide supra ad v. 79. Athenæus: στεφανοῦσι δὲ τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας· ἤτοι τιμῆς χάριν, καθάπερ εἴ τινος θεοῦ, τὰ πρόθυρα στεφανοῦσιν αὐτῷ. *Brodæus.*

107. Ἃ βλάπτουσιν] Lego cum Scaligero: αἳ βλάπτουσιν. *Musg.*

Ἃ βλάπτουσιν] Scaliger et Duportus legunt αἳ, ut referatur ad ἀγέλας: cum ἃ æque bene stabit, quod et prius *obtinebat*, et debet referri ad πτηνῶν. Est enim τὸ πτηνὸν, et τὰ πτηνὰ, et πετεινὰ, et ποτηνὰ in neutro plerumque genere, ubi substantive sumitur de avibus, aliquando in masculino, ut infra v. 153. *Barnes.*

109. s. ὡς γὰρ ἀμήτωρ Ἀπάτωρ τε γεγὼς,] Vide infra ad v. 836. *Barnes.*

112. s. νεηθαλὲς προπόλευμα δάφνας,] Vid. Ovid. Metamorph. Lib. I. Fab. 8. et 9. *Nondum Laurus erat,* &c. *Tortus.*

Α τὰν Φοίβου θυμέλαν
Σαίρεις ὑπὸ ναοῖς
Κήπων ἐξ ἀθανάτων,
Ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραὶ,
Τὰν ἀέναον παγὰν
Ἐκπροιεῖσαι,
Μυρσίνας ἱερὰν φόβαν,
Ἃι σαίρω δάπεδον θεοῦ
Παναμέριος ἅμ' ἡλίου πτέρυγι θοῇ
Λατρεύων τὸ καθ' ἦμαρ.
Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
Εὐαίων, εὐαίων

Quæ Phœbi sacrum-pavimentum
Verris sub templo,
Ex hortis sacrum natum,
Ubi rores rigant sacri,
Perennem fontem
Emittentes,
Myrti sacram comam,
Qua verro solum dei
Per totum diem, cum solis ala celeri,
Serviens quotidie:
O Pæan, O Pæan,
Beatus, beatus

122. ἠλίου.

114. θυμέλαν] Δάπεδον, aream, cui tholus incumbit. Brodæus. Vid. supra ad v. 46. *Barnes.*

115. Σαίρεις] Ita MS. E. Ed. Ald. σαίρει. *Musg.*

Forte, σαίρω ἀποδρέψας, vel ἀποκλάσας, κήπων — *quam decerpsi ex hortis.*

Σαίρεις conjecerat jam Heath. *Beck.*

116. Κήπων ἐξ ἀθανάτων,] Supplendum est βλαστοῦσα, vel tale aliquid. Sic Cyclop. v. 41. ποῦ δή μοι γενναίων μὲν πατέρων, γενναίων τ' ἐκ τοκάδων; confer Soph. Ajac. v. 191. et v. 202. *Musg.*

Versus glyconius est πολυσχηματιστος, ex molosso (cui in antistropha opponitur creticus) et choriambo. Similis est etiam v. 114. *Heath.*

120. Μυρσίνας] Myrtum præ cæteris perenni hoc fonte irrigatam fuisse tradit, quod, secundum aliquos certe Veterum, copiosissima rigatione indigeret. Theophrastus Hist. Plant. Lib. II. c. 8. διψῆσθαι δέ φησιν Ἀνδροτίων — πλείστης ὑδρείας — ἐλαίαν καὶ μύῤῥινον. Confer Nostri Electram, v. 777, 8. De myrti sanctitate vide porro Alcest. v. 173. Aristoph. Thesm. v. 455. Polluc. Lib. I. sect. 27, 28. *Musg.*

ἱερὰν φόβαν,] Φόβη, *capillitium* hominum, etiam pili et setæ ferarum, plumæ quoque avium, arborum frondes denique et folia: ut etiam comæ apud Horatium, Carm. Lib. IV. Od. 7. *Diffugere nives, redeunt jam gramina campis, Arboribusque comæ.* *Barnes.*

Legendum videtur Μυρσίνας ἱερὰ φόβα·

Εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.
Καλόν γε τὸν πόνον, ὦ ἀντιστρ.
Φοῖβέ, σοι πρὸ δόμων λατρεύω,
Τιμῶν μαντεῖον ἕδραν·
Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
Θεοῖσιν δούλαν χέρ' ἔχειν,
Οὐ θνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοις·
Εὐφάμοις πόνοις μοχθεῖν
Οὐκ ἀποκάμνω.
Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ·
Τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ.
Τὸ δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος ὄνομα λέγω

Sis, O Latonæ fili.
Honestum certe laborem, O
Phœbe, tibi ante ædem servio,
Colens oraculorum sedem.
Præclarus enim *est* iste labor mihi,
Servam manum præbere Diis,
Non mortalibus at immortalibus,
Gloriosis laboribus exerceri
Non defatigor.
Phœbus *est* mihi genitor pater:
Educantem enim *me* prædico.
Beneficentiam vero, patris nomine voco

131. Θεοῖσι. 137. Τὸν δ' ὠφίλ.

Nam non apparet, a quo accus. φόβαν regatur. *Heath.*

130. s. Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι Θεοῖσι δούλαν χέρ' ἔχειν,] Sic nostræ literæ vocant Dei ministerium absolutam libertatem. Ita David. Psalm. LXXXIV. v. 10. Ἐξελεξάμην παραῤῥιπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν με ἐπὶ σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν. Ita paulo post v. 148. Εἴθ' οὕτως ἄρα Φοίβῳ λατρεύων μὴ παυσαίμαν, etc. Cui affine illud Psalm. XXVII. v. 4. Μίαν ᾐτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα Κυρίου, καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ. *Barnes.*

134. ἀποκάμνω.] Ita MS. E. Ed. Ald. ἀποκάμψω. *Musg.*

135. ss. Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ·
τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ.
τὸνδ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος
ὄνομα λέγω
ΦΟΙΒΟΥ ΤΟΥ κατὰ ναόν.

Non me expedio ex his verbis. Si Φοίβου appositionis locum tenet, inepta emergit sententia: *Illi qui mihi utilis est nomen impertio patris, Phœbi illius qui in templo est.* Nihil autem ineptius verbis τοῦ κατὰ ναόν. Quare dubitari nequit, ulcus in his verbis latere, forsitan sic curandum:

τὸνδ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος
ὄνομα λέγω
ΦΟΙΤΩ Γ' ΟΥ ΚΑΤΑ ΝΑΟΝ.

Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν.
Ω Παιὰν, ὦ Παιὰν,
Εὐαίων εὐαίων
Εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.
Ἀλλ' ἐκπαύσω γὰρ μόχθους
Δάφνας ὀλκοῖς, χρυσέων δ' ἐκ
Τευχέων ῥίψω γαίας παγὰν,
Ἃν ἀποχεύονται Κασταλίας
Δῖναι, νοτερὸν ὕδωρ
Βάλλων, ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.
Εἴθ' οὕτως ἄρα Φοίβῳ
Λατρεύων μὴ παυσαίμαν,

Phœbi, qui *colitur hoc* in templo.
O Pæan, O Pæan,
Beatus, beatus
Sis, O Latonæ fili.
Sed finiam labores
Lauri lactibus: ex aureis vero
Vasis projiciam terræ fontem,
Quem effundunt Castaliæ
Vortices, humidam aquam
Projiciens, purus existens a lecto.
Utinam vero sic Phœbo
Servire non desinam,

Illum autem, qui me nutrit, cujus in templo habito, patris impertio nomine. Jacobs.

136. Reisk. corrigit: εὐλόγως, τόν τ' ὠφέλιμον, et v. 140. Φοῖβον, τοῦ κατὰ νάον, *Phœbum, qui mihi utilis est, appello nomine patris, sensu nempe figurato, intellectuali, non reali. Beck.*

137. Τὸν δ' ὠφέλιμον] Legerim, aut jubente, aut favente saltem, metro, τὸ δ' ὠφέλιμον, ut constructio sit: τὸ ὠφέλιμον ἐμοὶ Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν. Latine: *Patris nomen tribuo utilitati, quam ex Phœbo, templi incola, percipio. Musg.*

138. Heath. structuræ verborum causa scribi vult: Φοῖβον τὸν κατὰ ναόν. *Beck.*

144. γαίας παγὰν,] Geminum est Nonni στόμα γαίης, Lib. III. Sophoclis ὄμβρος χθονὸς, Œd. Colon. v. 721. utrumque de aqua dictum, quam terræ sinus effundit. Contra, aqua marina, πόντου πηγαὶ Euripidi audit Iphig. in Taur. v. 1040. *Musg.*

γαίας. f. ῥάνας, aut potius ῥίψω παγᾶς σταγόν', ἂν, aut saltem γαίᾳ legendum, *ad terram projiciam*, aut γῇ ἱερὰν παγάν. *Reisk.*

147. ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.] Sanctus et purus a congressu muliebri, vel nocturnis pollutionibus; ita in Levit. c. xv. v. 16. Καὶ ἄνθρωπος, ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Diabolus autem semper Dei simia erat, in ritibus illius et ceremoniis imitandis. *Barnes.*

148. Εἴθ' οὕτως ἄρα Φοίβῳ] Quum olim ἀρὰ manifesto errore scriberetur, Henricus Stephanus ex Vett. Libb. ἄρα correxit. Scaliger. legit παρὰ, nequa-

Ἦ παυσαίμαν ἀγαθᾷ μοίρᾳ.
Ἔα, ἔα·
Φοιτῶσ' ἤδη λείπουσίν τε
Πτανοὶ Παρνασοῦ κοίτας·
Αὐδῶ μὴ χρίμπτειν θριγκοῖς
Μήδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους.
Μάρψω σ' αὖ τόξοις, ὦ Ζηνὸς
Κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
Ἰσχὺν νικῶν.
Ὅδε πρὸς θυμέλας ἄλλος ἐρέσσει
Κύκνος· οὐκ ἄλλᾳ
Φοινικοφαῆ πόδα κινήσεις;

Aut desinam bona fortuna.
Eia, eia!
Veniunt jam, et relinquunt
Volucres Parnassi cubilia:
Edico ne appropinquetis pinnis,
Neque in aureas ædes.
Feriam te telis, O Jovis
Præco, avium rostro curvo
Robur vincens.
Ecce ad atria alius remigat hic
Cycnus. Non alio
Rubentem pedem movebis?

quam inepte. Vid. quæ nos supra ad v. 130. *Barnes.*

152. Reisk. scribit: φοιτῶσι δή. *Beck.*

154. Reisk. emendat: μὴ 'γχρίμπτειν, i. e. μὴ ἐγχρίμπτειν. *Beck.*

155. Post hunc versum deest unus, cujus hæc sententia propemodum fuerit: μηδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους φοιτᾷν, ἂν δὲ πελάσῃς, μάρψω σ' αὖ, etc. *Reisk.*

156. s. ὦ Ζηνὸς Κῆρυξ.] Aquilam notat; huc refero epigrammatium illud, quod lusimus olim accipitri tribuentes, quem egregie pro nostro modulo in pariete depinximus, tintinnabulis ocreatum; Ita nimirum accipiter loquitur: Βαρνησίου πόνος εἰμί· Σὺ, Αἰετὲ, ἰσοφαρίζω· Ὄρνις γὰρ Διὸς εἶς σύ· Ἐγὼ δὲ τοῦ εὔχομαι εἶναι. Quod cum non nemo mihi, ut arrogantiæ argumentum, improperaret, utpote qui ita meipsum Jovi præferrem, respondi: *Si vivus canis mortuo leoni præferendus, certe et vivus homo et verus mortuo et ficto deo nonnihil præstare videatur.* Dabit veniam amicus lector illius voluptati quoquomodo consulenti. *Barnes.*

157. γαμφηλὰς leg. Reisk. *curvos ungues, in quibus avium præcipua vis est, vincens. Beck.*

159. ἐρέσσει] Sic *Remigium alarum,* Virg. Æneid. VI. v. 19. vid. et I. v. 305. *Musg.*

ἐρέσσει] De metaphora ab alis ad remos, et viceversa, vid. quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 290. et v. 1347. et Troad. v. 1076. et Helen. v. 146. *Barnes.*

160. Κύκνος·] Victorii emendatio est. Ed. Ald. κύκλος.

ἄλλα] Emendatio est Canteri. Ed. Ald. ἄλλα. *Musg.*

οὐκ ἄλλᾳ] Ita pro ἀλλὰ scribo, Can-

Οὐδέν σ' ἁ φόρμιγξ ἁ Φοίβου
Σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' ἄν·
* Πάραγε πτέρυγας,
Λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος·
Αἱμάξεις, εἰ μὴ πείσῃ,
Τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.
Ἔα, ἔα.
Τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας
Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
Ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.
Οὐ πείσῃ; χωρῶν ἐν δίναις

Nihil te cithara Phœbi
Concentrix *a meis* sagittis liberabit.
Præterage alas,
165 Et paludem in Deliacam defer:
Cruentabo te nisi obtemperes,
Pulchre sonora carmina.
Eia, eia:
Quænam hæc avis nova accessit?
170 Num sub pinnis nidum
Ex festucis factura soboli?
Te vibratio arcebit arcuum.
Non parebis? *Hinc* discedens, *in* vorticibus

164. Παρά τι πτ.

tero, Scaligero, Duporto consentientibus. *Barnes.*

162. φόρμιγξ est h. l. non instrumentum musicum, sed vox cycni musica: *vox tua citharæ Phœbi contendens. Reisk.*

163. Σύμμολπος] De cygno, quod sit φιλῳδὸς et Apollini sacer ac devotus, vide quæ nos ad Helen. v. 1108. Apollinis itaque cithara dicitur cygno σύμμολπος, quia utriusque gaudet Apollo, ob musicam. Et φόρμιγξ Ἀπόλλωνι ἱερὰ, ut Homer. Iliad. α'. v. 603. Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων. Hinc Horat. Carm. Lib. II. Od. 10. — *Non: si male nunc, et olim sic erit: Quondam cithara tacentem suscitat Musam, neque semper Arcum tendit Apollo. Barnes.*

164. Παρά τι] Emendat Scaliger πάραγε. Verum, si quid video, nec ἄγειν πτέρυγας apud Græcos solare significat, nec παράγειν πτέρυγας, prætervolare. Lego: παρατοῦ, a τέω, agito. Aristoph. Vesp. v. 209. σοῦ, σοῦ, πάλιν σοῦ, ubi Scholiastes: ἀποσοβοῦσι τὸν γέροντα, ὡς στρουθὸν ὡς εἰώθαμεν τὰ ὄρνεα σοβεῖν.

Legendum videtur:

Ἆ, ἆ, ῥάττε πτέρυγας.

ah, ah, *alas plaude.* Ex loco non satis dilucido Athenæi, p. 393. B. videor mihi colligere posse, καταῤῥάσσειν πτερὰ antiquis in usu fuisse. Confer etiam Aristot. Hist. Animal. X. 12. et Θαυμασ. Ἀκουσμ. p. 100. *Musg.*

164. s. Παρά τι πτέρυγας Λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος·] Ita in Iphig. Taur. v. 1104.

Ταῖς Ἀλφειοῦ παιδούργει
Ἢ νάπος Ἴσθμιον,
Ὡς ἀναθήματα μὴ βλάπτηται
Ναοί θ' οἱ Φοίβου.
Κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι,
Τοὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
Θνατοῖς· οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοίβῳ δουλεύσω, κοὺ λήξω
Τοὺς βόσκοντας θεραπεύων.

ΧΟΡΟΣ.

Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθάναις — στροφὴ α'.

Alphei liberos procrea,
Aut *in* nemus Isthmium,
Ut donaria non lædantur,
Et templa Phœbi.
Vereor autem vos interficere,
Quæ deorum voces nunciatis
Hominibus. Quibus vero incumbo laboribus,
Serviam Phœbo, et non desinam
Meos altores colere.

CHORUS.

Non in Athenis numinum plenis

λίμναν θ' εἰλίσσουσαν ὕδωρ κύκνειον. Ad quem locum vide quæ nos. *Πτέρυγας* recte Brodæus *σκέπας* interpretatur. Ita Psalm. XVII. v. 8. *Ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις με.* Sed Scaliger legit: *πάραγε πτέρυγας*, *alio confer alas*, acute et paulo melius. *Barnes.*

165. *ἐπίβα*] Pro *ἐπίβαθι*, ut *ἔμβα* pro *ἔμβαθι*, Electr. v. 113. Transitive usurpatur, valetque *ingredi facito*. Sic enim locum lego et distinguo:

λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος
(αἱμάξω σ', εἰ μὴ πείσῃ)
τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.

τᾶς Δηλιάδος·] Meminit Noster Iphig. in Taur. 1104. Callimachus Hymn. in Del. v. 261. *Musg.*

τᾶς Δηλιάδος γ' scribit Heath., quia sequens versus a vocali incipit. *Beck.*

169. *Τίς δ' ὀρνίθων*] *Οὐ καλῶς ἔχουσι ταῦτα.* Fl. 1. 2. *Scholiast.*

170. *εὐναίας*] *Λέγει δὲ τοὺς φωλεοὺς οἱ ὡς ἐπὶ ἐκκαρπίων γίνονται.* *Scholiast.*

171. *Καρφηρὰς*] Wesselingius V. Cl. ad Diod. Sic. Vol. II. p. 103. legendum statuit *καρφυρὰς*, sic vocem scribente Hesychio. Mihi analogia postulare videtur *καρφηλὰς*, ut *στήλη*, *θυηλὴ*, *ξυήλη*, *γαμφηλή*. *Musg.*

Hesych.: *Καρφυλαί. αἱ ἐκ τῶν ξηρῶν ξύλων γινόμεναι κοῖται. Εὐριπίδης Ἴωνι.* ubi alii Hesychium ex Eur., alii hunc ex illo, emendandum esse censent. *Beck.*

172. *Ψαλμοὶ τόξων·*] *Ψάλλω* proprie leviter chordas et nervum tango: sive arcus intendendi causa, sive sonitus musici excitandi. Ita Euripides Bacch. v. 772. *Πίλτας θ' ὅσοι πάλλουσι καὶ τόξων χερὶ ψάλλουσι νευράς.* Hinc Psalmi Davidici nomen habent, quod ad chordarum pulsum canerentur. *Barnes.*

175. Leg. *ἢ 's*, i. e. *ἢ ἐς*. *Beck.*

179. *θεῶν φήμας*] Deorum voluntatem

Εὐκίονες ἦσαν αὐλαὶ
Θεῶν μόνον, οὐδ' ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι·

Sunt ornatæ columnis aulæ
Deorum tantum, neque Agyiæi cultus:

hominibus patefacientes aut cantu, aut esu, aut volatu; quod vobis cum Apolline munus commune est. *Brodæus.*

Competebat etiam avibus jus asyli in templis, quam in rem historiam Aristodici ex Herodoto commemorat Prev. Beck.

183. Quanquam Ionis et Chori colloquium in MSS. editisque omnibus ab hoc versu incipiat, vel saltem a v. 189. certissimum tamen est, Ionem usque ad v. 219. auditoris tantum partes agere, quod duobus maxime argumentis conficitur. Primo utique Ion in Choro compellando non dixisset *ὦ φίλαι*, quod in vulgatis facit, sed *ὦ ξέναι*, ut in versu *οὐ θέμις, ὦ ξέναι*. Deinde minime necessariæ fuissent et salutatio [*σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ*] et quæstio [*οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδάν,*] si antea sermones miscuissent. Majoris aliquanto absurditatis est, quod Creusæ tribuerint versum [*Παλλάδος ἕνεκα*] cum sequentibus; a nemine enim regiæ conditionis proficisci potuit *μέλαθρα τῶν ἐμῶν τυράννων*, neque reginam certe, sed servam, vel gregem potius servarum, allocutus erat Ion. Mihi hæc omnia, anapæstis exceptis, partim a Choro, partim a duobus Semichoris, enunciari videntur; quanquam versus, qui singulis tribuendi sunt, non adeo facile est definire. Sic tamen non incommode dividi posse puto:

Στροφὴ α'.

Χο. Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθήναις
εὐκίονες ἦσαν αὐλαὶ
θεῶν μόνον, οὐδ' Ἀγυιάτιδες
θεραπεῖαι·
ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ
τῷ Λατοῦς διδύμων προσώ-
πων κάλλει λιπαρὸν φῶς.

Ἡμ. α'. Ἰδοὺ τάνδ', ἄθρησον,
Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει
χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς.
φίλα, πρόσιδ' ὄσσοις.

Ἀντιστροφὴ α'.

Ἡμ. β'. ὁρῶ. Ἡμ. α'. καὶ πέλας ἄλλος αὐτοῦ
πανὸν πυρίφλεκτον αἴρει.

Ἡμ. β'. τίς; ἆρ' ὃς ἐμαῖσι μυθεύεται
παρὰ πήναις
ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς,
κοινοὺς αἰρόμενος πόνους,
Δίῳ παιδὶ συναντλεῖ;

Ἡμ. α'. Καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον
πτεροῦντος ἔφεδρον ἵππου·
τὰν πυρπνέουσαν ἐναίρει
τρισώματον ἀλκάν.

Στροφὴ β'.

Ἡμ. β'. παντᾷ τοι βλέφαρον διώκω.
Ἡμ. α'. σκέψαι κλόνον ἐν τυχαῖσι
λαΐνοισι γιγάντων.
Ἡμ. β'. ὧδε δερκόμεσθ'. ὦ φίλαι.
Ἡμ. α'. λεύσσεις οὖν ἐπ' Ἐγκελάδῳ
γοργωπὸν πάλλουσαν ἴτυν;
Ἡμ. β'. λεύσσω, Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
Ἡμ. α'. τί γάρ, κεραυνὸν ἀμφίπυρον
ὄμβριμον ἐν Διὸς ἑκηβόλοισι χερσίν;
Ἡμ. β'. ὁρῶ· τὸν δάϊον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ.
Ἡμ. α'. Καὶ Βρόμιος ἄλλον
Ἀπολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις
Ἐναίρει γᾶς τέκνον ὁ Βακχεύς.

Ἀντιστροφὴ β'.

Χο. σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ,
θέμις γυάλων ὑπερβῆ-
ναι λευκῷ ποδί γ'; . . . .
Ἴων. οὐ θέμις, ὦ ξέναι.
Χο. . . . . . οὐδ' ἂν
ἐκπυθοίμαν αὐδὰν σέθεν;
Ἴων. τίνα τήνδε θέλεις;
Χο. ἆρ' ὄντως μεσόμφαλον
γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;
Ἴων. στέμμασί γ' ἐνδυτόν, ἀμφὶ δὲ Γοργόνες.
Χο. οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ.
Ἴων. εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων,
καί τι πυθέσθαι χρῄζετε Φοίβου,
πάριτ' ἐς θυμέλας, ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
μήλοισι, δόμων μὴ πάριτ' ἐς μυχόν.
Χο. ἔχω μαθοῦσα· θεοῦ δὲ νόμον
οὐ παραβαίνομεν, ἃ δ' ἐκτός, ὄμμα τέρψει.
Ἴων. πάντα θεᾶσθ', ὅτι καὶ θέμις, ὄμμασι.
Χο. μεθεῖσαν δεσπόται

Ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ
Τῷ Λατοῦς διδύμων προσώ-

Verumetiam apud oraculorum-Interpretem
Latonæ filium, geminarum frontium

θεῶν μὴ γύαλον εἰσιδεῖν.
Ἴων. Ἀμφὶ δὲ τίνων πλήζεσθε δόμων;
Χο. Παλλάδος ἔνναια
πρόσφιλα μέλαθρα τῶν ἐμῶν τυράννων.
παρείσαι δ' ἀμφὶ τάδ' ἱερᾶς.

In hac secunda antistropha responsiones Ionis ad Chorum metro anapœstico scriptæ sunt, et ad antistropham non pertinent. Personis dispositis, superest, ut, quæ metrum sensumve impeditum habeant, expendamus, et, quantum fieri potest, restituamus. *Musg.*

Huic scenæ Prev. præfixit personas Ionis, Chori et Semichori. Verba v. 189. ss. Ἰδοὺ — ἔστιασιν. 193. s. καὶ πίλας — αἶρε, 196. ss. Ἀστ. — ἀλκὰν, 204. s. Σκεψ. — Γιγ., 207. s. Λεύσσ. etc. 209. s. Τί γὰρ — χερὶ, 214 — 216. καὶ Βρόμ. — Βακχ. Semichoro, et 216. ss. Σί τυ — πολί γ' Choro tribuit Prev. secutus maxime Musgravium. *Beck.*

184. De magnificentia Atheniensium in deorum cultu videndus præ omnibus Aristophanes Nub. v. 300. et seq. *Musg.*

185. ἀγυιάτιδες] Emendatio est Scaligeri. Ed. Ald. ἀγιάτιδες. MS. E. ἀγυιάτιδες. Emendationem Scaligeri, quæ et alias certissima esset, confirmat Eustathius ad Il. β'. v. 12. citatus hic a Barnesio. De cultu Apollinis Ἀγυιέως videndus Aristoph. Vesp. v. 870. et in eum Scholiastes.

θεραπεῖαι] Ed. Ald. θεραπεί. Sed recte numerum mutavit Barnesius, ut cum adjectivo Ἀγυιάτιδες conveniret. Hesychius: Ἀγυιάτιδες, αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπεῖαι, haud dubie huc respiciens, ut monet Barnesius. *Musg.*

ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι] Quum olim ἀγιάτιδες in omnibus libris scriptum erat, nec id genuinum esset vocabulum, Duportus legebat Ἀσιάτιδες, quasi fœminæ Asiaticæ in templo Delphico ministrarent, ut et Athenis: quod vix constare puto. Codex Heinsio-Scaligerianus Ἀγυιάτιδες legendo monet, quam veram lectionem, nullus dubito, quin evincam. Apollo multis in locis colebatur nomine Ἀγυιεὺς, qui Deus columnæ tantum in speciem figuratus erat, pyramidis, sive potius obelisci in morem acute desinentis, et intus in vestibulis templorum erigebatur. Aræ autem juxta positæ dicuntur hoc in loco ab Euripide; Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι. Visne hujus rei probationem? Indubitatam dabo. Consule Eurip. Phœniss. v. 640. Καὶ σὺ, Φοῖβ' ἄναξ Ἀγυιεῦ, καὶ μέλαθρα, χαίρετε. In quem locum Scholiastes: Ἀγυιεῦ] Ἐν ταῖς στρογγυλαῖς, καὶ οἰκήμασιν ἱδρυμένον ὅτι τὸν Ἀγυιὰ πρὸ πυλῶν ἵστασαν. Κίων δὲ οὗτος ἦν εἰς ὀξὺ λήγων. Sed nondum res satis aperte demonstratur. Fateor equidem, quare et hæc audi apud Eustathium ad Iliad. β'. v. 12. fol. 166. lin. 20. Ὅτι τὴν Τροίαν παραφράζων, πόλιν εὐρυάγυιαν Τρώων καλεῖ· ἔστι δὲ εὐρυάγυια, ἡ πλατύρρυμος· Ἀγυιὰ γὰρ ἡ κοινῶς λεγομένη ῥύμη, ἀφ' ἧς καὶ Ἀγυιεὺς, κίων ἱερὸς Ἀπόλλωνος πρὸ θυρῶν ἱστάς, λήγων εἰς ὀξύ. Γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἄγειν, ὅθεν καὶ ὁ ἀγὼν, καὶ ἡ ἀγορά. ἐναντία δὲ ἡ Εὐρυάγυια ταῖς στενωποῖς. Ἔφη δέ τις Ἀγυιάτιδας θεραπαίνας, τοὺς πρὸ θυρῶν βωμοὺς, οἱ πρὸς χάριν Ἀγυιέως Ἀπόλλωνος ἵδρυντο. Moneo tantum, Eustathio θεραπαίνας male pro θεραπείας scriptum, vel certe hunc locum θεραπείας pro θεραπαίνας haud æquo jure tenere. Sed Eustathium in ea parte potius corruptum puto, quia tum Hesychius, tum Phavorin. in voce Ἀγυιάτιδες, retinent θεραπεῖαι; quos videsis, lector, in Ἀγυιάτιδες et Ἀγυιεύς. item Pindari Scholiast. in Pyth. Od. XI. v. 2. Σεμέλα μὲν Ὀλυμπιάδων ἀγυιᾶτις. *Barnes.*

Reisk. conjicit: οὐδ' ἁπλῆ τις θεραπεία, *neque una quædam sola ratio est deum colendi.*

Ultima τοῦ θεραπεῖαι, sequente vocali brevi, non eliditur; ita igitur constitui debent hi versus:

θεῶν μόνα, οὐδ' Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι' anapæsticus dimeter hypercatalectus.

Ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ glyconius.

Beck.

187. Per διδύμων προσώπων duplex aedium facies intelligenda mihi videtur; quo sensu notum est Pindari πρόσωπον τηλαυγές. Eandem vim apud Herodotum habere solet μέτωπον. Barnesius de

πῶν καλλιβλέφαρον φῶς.
ʼΗΜ. α΄. ʼΙδοὺ τάνδ᾽ ἄθρησον,
Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει
Χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς·
Φίλα, πρόσιδ᾽ ὄσσοις.
ʻΗΜ. β΄. ʻΟρῶ· καὶ πέλας ἄλλος αὐτοῦ ἀντ. α΄.
Πανὸν πυρίφλεκτον αἴρει.
ʻΗΜ. α΄. Τίς; ἆρ᾽ ὃς ἐμαῖσι μυθεύεται παρὰ πήναις

Viget læta lux.
Sem. 1. Ecce hunc aspice,
Lernæam Hydram interficit
Aureis falcibus Jovis filius.
Contemplare oculis, O Amica.
Sem. 2. Video. Et prope eum alius
Tollit ardentem facem.
Sem. 1. Quisnam? An qui mea commemoratur inter pensa

188. καλλίφαρον. 189. ʼΙΩΝ. 192. ὄσσοισιν. 193. ΧΟ. ʻΟρῶ. ʼΙΩΝ. καὶ π.
194. ΧΟ. Ib. τις ἄρ᾽, ὃς ἐμαῖς μ. π. πήναισιν.

duplici oculorum lumine nescio quid hic somniat. *Musg.*

187. s. Plene distinguendum censeo post Λατοῦς; ista vero διδύμων προσώπων καλλιβλέφαρον φῶς de Apolline forsan et Diana intelligi debent, cujus simulacra parietibus depicta videbantur. *Heath.*

188. καλλίφαρον] Sic Ed. Ald. et MSS. Emendat Canterus καλλιβλέφαρον, sed quomodo, hoc posito, locum interpretatus sit, non dicit, nec facile est divinare. Non absurdum foret:

— διδύμων προσώ-
πων κάλλει λιπαρὸν φῶς.

Venustate duarum templi frontium splendidior et lætior redditur Lux. Simile est Horatii: *Soles melius nitent.* Pro λιπαρὸν φῶς legi etiam posset φιαρὸν φῶς, siquidem recte Hesychius φιαρὸν per λαμπρὸν interpretatur. Confer Nicand. Alexiph. v. 91. et v. 387. *Musg.*

καλλίφαρον φῶς.] Scaliger, Canterus, Duportus, Miltonus, pro καλλίφαρον, quæ vox erat omnibus suspecta, καλλιβλέφαρον legunt: καλλίφαρον autem recte erat doctis hominibus suspectum; quia generaliter nomina composita ab ος το, desinunt in ης, ut πολυανθὴς, ἀνεμοσκεπὴς, ἀσθενὴς, etc. Male itaque Orpheus habet πολύανθος, et Theophrast. φιλόσκιπος, nisi id potius a σκίπη, quam τὸ σκίπος, et ʼΟνόσκελος, Onoscelus, apud Cœl. Rhodigin. Lib. II. c. 6. nisi per errorem sit pro Onosceles. ʻΟ νοῦς οὗτος· Οὐ μόνον ἐν ταῖς ζαθέαις καὶ φιλοθέοις ʼΑθήναις, πόλει ἡμετέρᾳ, εὐκίονές εἰσιν αὐλαὶ καὶ ναοὶ θεῶν, οὐδ᾽ ʼΑγυιάτιδες θεραπεῖαι, ἤγουν πρὸ τῶν θυρῶν βωμοὶ ʼΑπόλλωνος ʼΑγυιέος, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ παρὰ Δελφοῖς ὁρῶμεν διὰ τὸ διδύμων προσώπων, ἤγουν ὀφθαλμῶν, καλλιβλέφαρον φῶς· ʼΕνταῦθα γὰρ καὶ μακροκίονές εἰσι στοαὶ, καὶ ναοὶ περίβλεπτοι, καὶ βωμοὶ προπυλαῖοι τοῦ ʼΑγυιέως, δηλονότι ʼΑπόλλωνος καὶ Διονύσου. Εὐτεχνῶς δὲ μεγαλύνει ὁ ποιητὴς τὰς ἑαυτοῦ ʼΑθήνας, ὅτι ὁ χορὸς μόλις ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς ναὸς ʼΑπόλλωνος ὅμοιος εἴη τοῖς ἐν ʼΑθήναις ναοῖς, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς οὐδεπώποτε. *Barnes.*

189. τάνδ᾽] Concordat cum ʻΥδραν, regiturque adeo ab ἐναίρει. Minime igitur necessarium est cum Miltono legere τόνδ᾽.

ʼΙδοὺ, τάνδ᾽ ἄθρησον] Johannes Miltonus pro τάνδε legit τόνδε, videl. Herculem, cum referri potest ad γραφὴν, picturam, quam nunc Choro ostendit Ion, vel ad Hydram,

Ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς
Κοινοὺς αἰρόμενος πόνους
Δίῳ παιδὶ συναντλεῖ;
ΗΜ. β'. Καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον
Πτεροῦντος ἐφεδρον ἵππου·
Τὰν πυρπνέουσαν ἐναίρει
Τρισώματον ἀλκάν.
ΗΜ. α'. Παντᾶ τοι βλέφαρον διώκω. στροφὴ β'.

Armiger Iolaus, qui
Suscipiens communes labores
Cum Jovis filio exhaurit?
Sem. 2. Sed et illum specta,
Insidentem equo alato, qui
Ignes spirantem interficit
Tricorporem hostem.
Sem. 1. Undique moveo palpebras.

196. Ἴ ΙΩΝ. 199. sqq. Ioni contin. 203. ΧΟ.

quæ est fœmini generis: nam Λερναῖον est Atticum pro Λερναίαν. Ὁ νοῦς· Ἠνίδε, ταύταν τὴν γραφὴν ἐνάθρησον· ἐνταῦθα τὴν Ὕδραν τὴν ἐν Λέρνῃ ὁ Ἡρακλῆς τῷ δρεπάνῳ πολυτίμῳ καὶ ἐν τῇ γραφῇ διαχρύσῳ κεφαλοτομεῖ. *Barnes.*

190. Leg. ὕδραν ἂν αἱρεῖ. *Reisk.*

194. Πανὸν] Ed. Ald. πτανὸν, unde recte Piersonus [Veris. p. 3. ss.] πανὸν, *facem*, præeunte quodammodo Barnesio, qui πυρσὸν legi voluit. *Musg.*

Πτανὸν] Novum est, quod Euripides alas affingit Hydræ; Πυρίφλεκτον recte vocat, quia, quæ illius capita amputabat Hercules, illico Iolaus ambussit, ne diutius multiplicarentur. Quid si legendum: πυρσὸν πυρίφλεκτον αἴρει, *Facem igne flagrantem tollit*, ut nempe in pictura, amburendi causa. *Barnes.*

Pro πτανὸν Jacobs Spec. Em. p. 59. legit Πανὸν πυρίφλεκτον αἴρει, *facem ardentem tollit.* πανὸς, i. q. φανὸς, Arist. Plut. 640. Lys. 308. Eustath. in Il. σ'. p. 1258, 39. *Beck.*

Leg. μύδρον πυρίφλεκτον, *alius Herculi Lenæum monstrum conficienti adstans porrigit ipsi ferrum igni candens. Reisk.*

195. παρὰ πήναις] Interpretari posses: *de quo, dum telas conficimus, confabulari solemus.* Sed magis placet Barnesii interpretatio: *cujus historia in telis nostris depingitur:* vel, ut verti posset, *de qua telæ nostræ loquuntur.* Conf. Hecub. v. 469. ibique Scholiasten. Iph. in Taur. v. 223. *Musg.*

ὃς ἐμαῖς μυθεύεται παρὰ πήναισι] Johannis Brodæi expositio hic perridicula videtur, qui πήναισι pro λόγοισι accipit, et metaphoram vult. Quum allusum est ad morem nobilium fœminarum, quæ veteres historias et heroum fabulas in telis suis texebant, præcipue Athenienses virgines et matronæ, cum ancillis suis, quibus erat munus datum Minervæ peplum Gigantomachia et aliis fabulis mirifico artificio pertexere. Ita Euripides Hecub. v. 464. Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει τᾶς καλλιδίφρου Ἀθηναίας ἐν κροκέῳ πέπλῳ Ζεύξομαι ἅρματι πώλους, Ἐν δαιδαλέαισι ποικίλλουσ' ἀνθοκρόκοισι πήναις. Quem locum vid. et Scholiast. ad eundem. *Barnes.*

Reisk. corrigit: τίς ἄρ', ὃς ἐμαῖς μοι θεᾶται παρὰ πήναισι, *quis est, qui mihi conspicitur apud subtilia texta*, i. e. *quem video his tenuis fili aulæis intextum. Beck.*

Pone distinctionis notam post Τίς ἄρ', et verte: *Quis scilicet? An ille, de quo in meis textis fabula? Heath.*

ἩΜ. β΄. Σκέψαι κλόνον ἐν τείχεσι
Λαΐνοισι Γιγάντων.
ἩΜ. α΄. Ὧδε δερκόμεσθ', ὦ φίλαι.
ἩΜ. β΄. Λεύσσεις οὖν ἐπ' Ἐγκελάδῳ
Γοργωπὸν πάλλουσαν ἴτυν;
ἩΜ. α΄. Λεύσσω Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
ἩΜ. β΄. Τί γὰρ κεραυνὸν ἀμφίπυρον
Ὄμβριμον ἐν Διὸς ἑκηβόλοισι χερσίν;

Sem. 2. Considera pugnam in septis
Saxeis Gigantum.
Sem. 1. Huc spectemus, amicæ.
Sem. 2. Vides igitur eam, quæ adversus Enceladum
Clypeum vertit Gorgoneum?
Sem. 1. Video Palladem meam Deam.
Sem. 2. An et fulmen utrinque candens, impetuosum
Jovis eminus-ferientibus manibus?

204. ἼΩΝ. 206. ΧΟ. 207. ἼΩΝ. 209. ΧΟ. 210. ἼΩΝ.

200. ἴφεδρον] Intellige Bellerophontem, Pegaso alato insidentem. Res nota. *Musg.*

201. s. Τὰν πυρπνέουσαν ἐναίρει Τρισώματον ἀλκάν.] Ita Chimæram vocat, ob vim illius triplicem. De illa vid. Palæphat. in Bellerophon. et Hecub. v. 469. Homer. et Hesiod. Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ Χίμαιρα. Ἀλκὰν autem, ut proprium nomen, Alce fera bestia ita dicta, vel appellative, pro θῆρ ἀλκαῖος. *Barnes.*

Reisk. scribit: ὡς (vel ἣ) τὰν πῦρ πνέουσαν. *Beck.*

202. Τρισώματον ἀλκάν. i. e. Chimæram. Dictum ita, ut τετρασκελὲς ὕβρισμα de Centauris Herc. Fur. v. 180. *Musg.*

203. Παντᾷ] Male Ed. Ald. πάντα sine iota.

δαΐκαν.] Addatur hic locus exemplis citatis ad Herc. Fur. v. 1035. *Musg.*

Πάντα] Πάντη. Alii παντᾷ. *Barnes.*

204. s. τείχεσι Λαΐνοισι] Lego ob metrum πτυχαῖσι λαΐνοισι. Hesychius: πτυχαὶ, στοαὶ, περιβολαί. confer Polluc. IX. 35. et X. 24. Euripides cum λιθίνας πτυχὰς vocare non veritus sit κλιμάκας, Iphig. in Taur. 9. intellexisse videtur περίβολον, sive *ambitum*. Nec aliter Homerum interpreter Iliad. λ'. 77. v. 22. Noster Phœn. τειχέων περιπτυχαὶ, v. 1376. Idem apud Clem. Alex. p. 584. Δίμας τὸ θεῖον περιβάλοι τείχων πτυχαῖς. Aristoph. δόμων περιπτυχὰς, Av. 1241. Nonnus: πτύχα παρθενεῶνος, p. 235. *Musg.*

208. ἴτυν;] Clypeum, ut Troad. v 1187. *Musg.*

211. ἑκηβόλοισι] Ita metri causa lego. Ed. Ald. ἑκηβόλης, quod postea typographorum incuria in ἑκηβόλον transiit. *Musg.*

215. κισσίνοισι] Ed. Ald. κισθίνοις. *Musg.*

216. τίκτον ὁ] Ita cum Edd. recentioribus MSS. E. G. Ed. Ald. τίκτ' ὁ.

Quæri potest de figuris, quas hic Chorus contemplatur, utrum picturæ fuerint, an vero effigies muro insculptæ. Posteriorem sententiam in exercitationibus Euripideis ante octo annos editis secutus sum; nunc magis mihi arridet altera. Qua enim arte sculptor, multa, quæ hic commemorantur, effingeret, auream puta falcem, tædam ardentem, Chimæræ igneos halitus, coruscationem fulguris? Quæ omnia cum colores, et quidem vividissimos, desiderent, quis dubitet, de picturis hic sermonem esse, non de figuris lapideis ex muro eminentibus? Nec absurdum

'ΗΜ. α΄. 'Ορῶ, τὸν δάϊον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ.
'ΗΜ. β΄. Καὶ Βρόμιος ἄλλον
'Απολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις
'Εναίρει Γᾶς τέκνον ὁ Βακχεύς.
ΧΟ. Σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ, ἀντιστρ. β΄.
Θέμις γυάλων ὑπερβῆ-
ναι λευκῷ ποδί γ' * *;

Sem. 1. Video, hostem
Mimantem igne cremat.
Sem. 2. Et Bromius alium
Imbellibus hederaceis baculis
Interficit Terræ filium Baccheus.
Cho. Te ad templum stantem alloquor:
Estne fas intrare penetralia
Albo pede * *?

212. ΧΟ. 214. sqq. contin. Choro. 219. desunt notæ lacunæ.

est credere, quod in mentem venit Tyrwhitto, porticum fuisse juxta aditum templi, in qua hæc omnia depingerentur. In muro certe templi depicta fuisse, parum verisimile est.

Favet porro huic suspicioni, quod mox Ionem alloquens, τὸν παρὰ ναὸν appellet, tanquam oculos prius non in templo contemplando, sed in alio aliquo spectaculo, occupatos habuisset. Sed neque illud omittendum est, Athenienses circa initium belli Peloponnesiaci, devictis a Phormione Lacedæmoniis, quod accidit Olympiad. LXXXVII. anno quarto, novam Porticum Delphis dedicasse. Pausan. p. 327. l. 17. Ed. Sylburg. collat. cum Diod. Sic. Lib. XII. c. 48. Eam igitur Porticum quidni Euripides per prolepsin depinxerit? Similis certe prolepsis in hac ipsa fabula habetur, v. 1159, 60. *Musg.*

216. ss. Prev. postquam conjecturam Musgr. probavit, esse hæc repetita e tabulis pictis porticus ab Atheniensibus tum dedicatæ, addit: "Il paroît, par les expressions du chœur, qu'elle étoit extérieure et placée à l'entrée du temple. On voit par celles d'Ion, que l'entrée du temple étoit permise aux deux sexes, mais les hommes seuls pouvoient pénétrer dans le sanctuaire." *Beck.*

217. Leg. περίναιον—qui circa templum versatur, ita dicitur. *Reisk.*

218. οὐ θέμις] Quod hic simpliciter negare videtur Ion, mox concedit iis, qui hostiam prius ante templum immolarunt, et Phœbum aliquid interrogare cupiunt, i. e. corrigit se, diserteque explicat, quod nimis præcise antea dixerat. Facile hoc conciliatur; sed quomodo Euripidem cum Plutarcho conciliabimus, qui tradit Op. Mor. p. 685. nemini mulieri ad oraculum (χρηστήριον) accedere licuisse? Distinguendum mihi videtur inter χρηστήριον et ναόν. Posteriori voce templum universum significari puto; priori adytum, sive septum illud, ubi edita sunt vaticinia. Favet locus in Andromacha insignis v. 1100. ἔρχεται δ' ἀνακτόρων Κρηπῖδος ἐντὸς, ὡς πάρος χρηστηρίων Εὔξαιτο Φοίβῳ. *Venit* INTRA *limen templi, ut* ANTE *χρηστήρια precibus Phœbum supplicaret.* Legem igitur templi Delphici hanc fuisse conjicio, ut fœminæ χρηστήριον, sive septum illud interius, ubi oracula redderentur, nunquam intrarent; templum vero ipsum, vel (ut Lucanus vocat Lib. V. v. 146.) primam templorum partem, et fœminis

ΙΩΝ. Οὐ θέμις, ω ξέναι.
ΧΟ. Οὐδ' ἂν ἐκπυθοίμαν σέθεν [αὐδάν];
ΙΩΝ. Τίνα δῆτα θέλεις;
ΧΟ. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν

Ion. Non est fas, O hospites.
Cho. Neque ex te audiero verbum aliquod?
Ion. Quid vero cupis?
Cho. Num vere medium umbilicum

220. sqq. Ionis verba, litteris diductis scripta, sunt extra Chori responsionem. 221. οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθ. et αὐδάν sine uncis. 222. τίνα δὲ θέλεις;

et maribus, qui hostias immolassent, patuisse; extra templum substitisse, qui hoc aut paupertate coacti, aut alia de causa, omisissent. *Musg.*

λευκῷ ποδί γ'; Ἴων. οὐ θέμις, ὦ ξέναι.] Hic versus in duos dividi debet, judice Heath.:

ΧΟ. Λευκῷ ποδί γ' ionicus a majore monometer.
ΊΩΝ. Οὐ θέμις, ὦ ξέναι. basis anapæstica.
Beck.

221. Οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδάν;] Ita Ed. Ald. Ex sequentibus editionibus excidit typographorum incuria vox αὐδάν. Lectio emendata, quam in notis dedi, ut metro convenientior est, ita tollit quoque invenustam repetitionem particulæ ἄν. *Musg.*

Reisk. emendat: σέθεν αὖ πυθοίμαν. *Beck.*

222. Τίνα δὲ θέλεις;] Lego τίνα τήνδε θέλεις; *Quam tu hanc vocem audire cupis?* *Musg.*

222. ss. Ita hos versus constitui vult Heath.:

ΊΩΝ. Τίνα δὲ θέλεις; basis iambica.
ΧΟ. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν glyconius.
Γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος; idem.
ΊΩΝ. Στέμμασί γ' ἐνδυτὸς, ἀμφὶ δὲ Γοργόνες dactylicus tetrameter.
ΧΟ. Οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ idem trimeter, vel pherecrateus.
Beck.

223. s. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν Γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;] Jupiter, aliquando medium Orbis volens designare, duas pari celeritate aquilas emisit, unam ab ortu, alteram ab occasu, quæ circa Delphos eodem tempore convenerunt; unde hic loci Orbis terrarum medium esse constabat. In cujus rei memoriam duæ aquilæ aureæ in Apollinis templo statuebantur. Hinc illud Claudiani: "Jupiter, ut perhibent, spatium cum discere vellet Naturæ, regni nescius ipse sui, armigeros utrinque duos æqualibus alis Misit ab Eois occiduisque plagis: Parnassus geminos fertur Junxisse volatus; contulit alternas Pythius axis aves." Vid. eandem historiam apud Pindar. Pyth. Od. IV. Strabon. Lib. IX. fol. 419. et Scholiasten Euripid. in Orest. v. 325. Ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοὶ γᾶς. Hinc apud poëtas sæpissime Delphos umbilicum terræ dictos reperias, ut Euripid. etiam Orest. v. 584. Ὁρᾷς δ' Ἀπόλλων', ὃς μεσομφάλους ἕδρας, etc. item Med. v. 666. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἐστάλης. et Iphig. Taur. v. 1259. — Μέσον γᾶς ἔχων μέλαθρον. et hujus Fab. v. 464. Φοιβήιος ἔνθα γᾶ Μεσόμφαλος ἑστία. et v. 906. Τὸν Λατοῦς αὐδῶ, Ὅς γ' ὀμφαλὸν κληροῖς Πρὸς χρυσέους θάκους Καὶ γαίας μεσσήρεις ἕδρας. Item ibid. (citante Eustathio) v. 5. Ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς. Ita Æsch. Choëph. v. 1036. Μεσόμφαλόν θ' ἵδρυμα Λοξίου πέδον. et in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις — μεσομφάλοις Πυθικοῖς χρηστηρίοις. Vid. de hac re Coelii Rhodigin. Antiq. Lect. Lib. XV. c. 20. Pausanias in Phocic. fol. 331. lin. 27. Τὸν δὲ ὑπὸ Δελφῶν καλούμενον Ὀμφαλὸν, λίθον πεποιημένον λευκὸν, τοῦτο εἶναι τὸ ἐν μέσῳ γῆς πάσης αὐτοὶ λέγουσιν οἱ Δελφοὶ, καὶ ἐν ᾠδῇ τινι Πίνδαρος ὁμολογοῦντά σφισιν ἐποίησε. Præterea Judæam in medio terræ

Γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;
ΙΩΝ. Στέμμασί γ' ἐνδυτὸν, ἀμφὶ δὲ Γοργόνες.
ΧΟ. Οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ.
ΙΩΝ. Εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων

Terræ Phœbi continet templum?
Ion. Ornatum sane coronis, et circa *sunt* Gorgones.
Cho. Sic etiam fama fert.
Ion. Si quidem *Deo* placentam immolâstis ante templum,

225. ἐνδυτός.

sitam volunt nonnulli, vallem Jehosaphati in medio Judææ. Tertullianus vero in carmine advers. Marcion. vocat Golgotha terræ medium; ut et Victorinus Pictaviensis. Vid. Cardinal. Baronii ad ann. Christi 34. §. 116. *Barnes.*

225. ἐνδυτὸς,] Legendum potius ἐνδυτόν. Non enim templum ipsum spectabat quæstio, sed terræ umbilicum, quo nomine lapidem quendam album, Pausania teste, vocabant, p. 331. l. 27. Satis credibile est, hunc, ut alias res sacras, sertis ornatum fuisse multitudinis arcendæ causa: quemadmodum de fonte quodam sacro apud Dionys. Halicarn. legimus: περιείρξαντες κύκλῳ στέμμασι, τοῦ μηδένα τοῖς νάμασι πελάζειν, p. 12. l. 33. Ed. Hudson. Et hinc forte Sophocles ἄθικτον ὀμφαλὸν vocat Œd. Tyr. v. 916. *Musg.*

Στέμμασί γ' ἐνδυτὸς,] Aristoph. in Pluto: Τί δῆθ' ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων; Scholiast. ἐστεφανηφόρει γὰρ ἡ Πυθία, ἐπεὶ οἱ Τρίποδες Δάφνῃ ἦσαν ἐστεμμένοι. Phurnutus in Apoll. ἀλλ' αἴ τι χεῖρες ἀντιλαμβάνοντο, καὶ ἡ κεφαλὴ τολαστὸν τῇ δάφνῃ ἐκοσμεῖτο· λέγεται δὲ καὶ ὁ τρίπους οὐκ ἄνευ τῆς Δάφνης ἱδρύσθαι, κατὰ Βοιωτίαν, ἐπὶ τοῦ χάσματος. Hæc Joh. Brodæus ex Phurnuto, apud quem nihil ego tale reperio. Præterea Στέμματα Φοίβου, frondes laureæ et sacræ coronæ Apollinis erant propria; hinc Homer. Iliad. α'. v. 14. Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος. *Barnes.*

227. ἐθύσατε] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἐδύσατε. MS. E. ἐλύσατε. Sed verum esse ἐθύσατε ostendit ἀθύτων πελάνων, Hippol. v. 146. θῦσαι θέλουσα πέλανον, Æschyl. Pers. v. 204. Ipsa vox πέλανος quid hic significet, major dubitatio est. Placentæ genus esse disertis verbis testantur Pollux, Lib. VI. sect. 76. et Pausanias, p. 237. l. 16. Nec aliter Hesychius. Abutitur tamen voce Euripides ad sanguinem victimæ, vel etiam sanguinem simpliciter, significandum: vid. Alcest. v. 867. Iphig. in Taur. v. 301. Rhes. v. 427. Unde suspicor, eadem potestate hic adhibitam esse; quodque sequitur ἐπὶ ἀσφάκτοις μήλοισι interpretamenti loco a poëta adjectum esse: θυμέλας autem idem plane valere, quod δόμων μυχόν. Non ignoro, postremum hoc interpreti *penetralia templi* significare; cui interpretationi adstipulatur et Hesychius. Mihi tamen μυχὸς δόμων valet, quicquid intra πρόπυλον, sive πρόδομον, est. Sic enim μυχὸν Homerus προδόμῳ opponit, Iliad. ω'. v. 675. Odyss. γ'. v. 402. δ'. v. 304. η'. v. 346. Alibique ἐς μυχὸν, vel κατὰ μυχὸν θαλάμου, valet simpliciter *intra thalamum*, ut Odyss. π'. v. 285. χ'. v. 180. Hoc certe in loco si μυχὸν δόμων de penetralibus templi Delphici, sive χρηστηρίῳ, intelligas, pugnabit Euripides cum Plutarcho, qui omnem ad penetralia accessum fœminis interdictum fuisse perhibet. vid. loc. citat. ad v. 216. *Musg.*

Εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον] Athenæus Deipnosophist. l. ιδ. Τὸ δὲ θύειν ἐπὶ τοῦ ψαιστὰ κατατιθέναι θυμιᾷν· καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ θύειν δρᾷν ὠνόμαζον. Plato νόμων στ'. Θύματά τι οὐκ ἦν τοῖς θεοῖς ζῶα, πέλανοι δὲ καὶ μέλιτι καρποὶ δεδευμένοι, καὶ τοιαῦτα ἄλλα ἁγνὰ θύματα. Porphyrius: ἐπεὶ καὶ Ἀπόλλων παραινῶν θύειν κατὰ τὰ πάτρια, συντείνειν κατὰ τὸ ἔθος τῶν πατέρων, ἅπαν ἄγειν ἔοικεν εἰς τὸ παλαιὸν ἔθος· τὸ δὲ παλαιὸν διὰ ποπάνων καὶ τῶν καρπῶν ἦν. ὅθεν καὶ θυσίαι, καὶ θυηλαὶ, καὶ θυμέλαι ἐκαλοῦντο, καὶ αὐτὸ τὸ θύειν τοῦ θυμιᾷν εἴχετο, καὶ τοῦ νῦν παρ' ἡμῖν λεγομένου ἐπι-

Καί τι πυθέσθαι χρήζετε Φοίβου,
Πάριτ' εἰς θυμέλας, ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
Μήλοισι δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.
ΧΟ. Ἔχω μαθοῦσα· θεοῦ δὲ νόμον
Οὐ παραβαίνομεν· ἃ δ' ἐκτὸς, ὄμμα τέρψει.
ΙΩΝ. Πάντα θεᾶσθ', ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.
ΧΟ. Μεθεῖσαν δεσπόται
Θεοῦ με γύαλα τάδ' ἐσιδεῖν.
ΙΩΝ. Δμωαὶ δὲ τίνων κλήζεσθε δόμων;

Et aliquid ex Phœbo sciscitari cupitis,
Accedite ad atria; non mactatis vero
Ovibus, ne in templum intrate.
Cho. Intelligo: legem igitur Dei
Non violabimus. Quæ vero *sunt* extra, oculos oblectabunt.
Ion. Oculis *hæc* omnia spectate, quando enim fas *est*.
Cho. Miserunt me domini
Hos secessus Dei ut viderem.
Ion. Ancillæ vero cujus familiæ vocamini?

233. ὅτι. 235. εἰσιδεῖν.

θύειν. Nec ignoramus, priscos illos liba ac placentas e farre, melle et oleo ad humanam effigiem (vel etiam pecudum) arte simulatas, oscillorum nomine notas, Diis obtulisse. Thucydidis Scholiastes: Τινὰ πέμματα εἰς ζώων μορφὰς τετυπωμένα ἔθυον. Quæ Servio Æneid. Lib. II. hæc attingenti ac Macrobio Saturn. Lib. I. c. 7. lucem afferre possunt. Eustath. in Homer. fol. 1454. l. 20. Οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς τὸν βοῦν ἐψεύσατο, ἡνίκα ἵπποις Ὀλύμπια νικήσας, βοῦν πλασθέντα ἐκ Σμύρνης καὶ Λιβανωτοῦ καὶ ἑτέρων φασὶν ἀρωμάτων πολλῶν διένειμε τοῖς ἐν τῇ πανηγύρει. Hæc collegit Johann. Brodæus. De voce autem πέλανος, quid sit, vide quæ nos ad Helen. v. 1333. *Barnes.*

229. Πάριτ' εἰς θυμέλας,] De voce θυμέλη, vide supra ad v. 46. *Barnes.*

233. ὅ, τι καὶ θέμις,] *Quicquid fas est*, vel *licet*. Vulgo ὅτι καὶ θέμις, *quia fas est*. Utrumlibet ferri potest. Sed cum parum apposita sit Chori responsio, videndum, annon melius foret legere ἐπὶ καὶ θέμις, *quamdiu licet*. Cui commode tum reponit Chorus: *nobis vero Domini licentiam dederunt Dei templum visendi.* *Musg.*

235. γύαλα τάδ' εἰσιδεῖν.] Lego metri causa γύαλον εἰσιδεῖν. Hesychius: γύαλον, κοῖλον. ἄλλοι, περίβολον· vid. Aristoph. Thesm. v. 115. ibique Kusterum. *Musg.*

237. Παλλάδος ἔνοικα.] Personam Chori præfigendam curavi, auctore MS. E. Ed. Ald. Creusæ tribuit. *Musg.*

Forte, ἐνοικῶ. Loquitur Chorus, non Creusa. *Reisk.*

238. Τῶν ἐμῶν τυράννων. παρούσας δ' ἀμφὶ τάσδ' ἱερῶν] Ob vocem τυράννων ἐμῶν putaram primo, Creusam non loqui; sed quum viderem, Ionem ab hac persona remitti ad θεραπαινίδας, ut patet ex his verbis: παρούσας δ' ἀμφὶ τάσδ' ἱερῶν: agnovi, Creusam veram esse personam, sed vel hoc in loco dominam se velle celare, vel certe, ut in literis nostris Sara maritum suum, Abrahamum, dominum vocabat, ita et hæc de Xutho marito honoris causa loquitur. *Barnes.*

Heath. ita scribi et distingui vult:
Τῶν ἐμῶν τυράννων ithyphallicus.

ΧΟ. Παλλάδος ἔνοικα
Τρόφιμα μέλαθρα τῶν ἐμῶν τυράννων.
Παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶσδ' ἐρωτᾷς.
ΙΩΝ. Γενναιότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον
Τὸ σχῆμ' ἔχεις τόδ', ἥτις εἶ ποτ', ὦ γύναι.
Γνοίη δ' ἂν ὡς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπου πέρι
Τὸ σχῆμ' ἰδών τις, εἰ πέφυκεν εὐγενής.
(Ἔα.) Ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὄμμα συγκλῄσασα σὸν
Δακρύοις θ' ὑγράνασ' εὐγενῆ παρηΐδα,

Cho. Palladis palatia
Sunt sedes altrices meorum dominorum:
De præsenti vero hæc interrogas.
Ion. Generosa quædam tu, et morum indicium
Hanc speciem habet, quæcunque tandem sis, O mulier.
De homine enim plerumque judicârit
Speciem *ejus* conspicatus quis, an sit generosus.
Age: Sed attonitum me reddidisti, tuos oculos claudens,
Lacrymisque rigans generosas genas,

Παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶσδ' ἐρωτᾷς antispasticus dimeter hypercatalectus.

— *de hac, quæ nunc adest, sciscitaris.* Hæc enim procul dubio a Choro famularum Atheniensium, superveniente domina, dici intelligenda sunt.

Reisk. legit: παριοῦσαν δ' αὖθι τάνδ' ἐρώτα, *deinceps accedentem hanc interroga. Beck.*

239. τᾶσδ' ἐρωτᾷς.] Ita diserte MS. G. cui in voce ἐρωτᾷς assentit MS. E. Ed. Ald. τάνδ' ἐρώτα, quod et superscriptum habet MS. G.

Hæc sunt, quæ de hujus Odæ explicatione et emendatione dicenda habui. In nonnullis dissentit Tyrwhittus, quem nunc, lector, audies. "In hoc Chori Parodo," inquit ille, "duo observanda occurrunt; primum metra, quæ vulgo monostrophica dicuntur, revera antistrophica esse: (strophe scilicet a v. 183. ad v. 192. κῶλα complectitur decem, et totidem antistrophe a v. 193. Sequitur Ἐπῳδὸς a v. 203. ad v. 217.) alterum, quod majoris momenti est, Ionis personam in hoc Cantico Coryphæi partes temere occupasse. Scena enim hujus dramatis sub templo Apollinis apud Delphos constituitur. In hunc locum egreditur, Ion. v. 79. ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῶ πυλώματα Δάφνης κλάδοισιν, et mox, finito opere, in templum redit, v. 183. Post hunc versum ingrediens Chorus, picturas, quæ in porticibus puta quibusdam in aditu templi occurrebant, aliquantisper miratur, et earum enarrationem a principe suo, sive Coryphæo, accipit. Tandem v. 217. Ionem in limine templi stantem videt et alloquitur:

σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ —"

Musg.

240. Γενναιότης σοι,] Mirum, ni scripserit auctor: γενναία τοι σύ. *Musg.*

Reisk. scribit: γενναία τις σὺ, *tu es quædam generosa. Beck.*

242. Γνοίη δ' ἄν, etc.] Græci Φυσιογνώμονας vocant, qui ingenia hominum et sensus reliquaque ex adspectu et oris lineamentis judicant. Hinc Virg. Æn. Lib. IV. v. 11. *Quem sese ore ferens,* &c. Vid. Cœl. Rhodigin. Lect. Antiq. Lib. VI. c. 1. *Barnes.*

τὰ πολλὰ, τὸν τρόπον παρεὶς, *nullo præmisso morum et actionum ejus examine,* conjicit Reisk. *Beck.*

244. συγκλῄσασα] Ita Ed. Ald. et MSS. Vulgo συγκλείσασα. *Musg.*

Ὡς εἶδες ἁγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
Τί ποτε μερίμνης ἐς τόδ' ἦλθες, ὦ γύναι;
Οὗ πάντες ἄλλοι, γύαλα λεύσσοντες θεοῦ,
Χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὄμμα σὸν δακρυῤῥοεῖ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει,
Ἐς θαύματ' ἐλθεῖν δακρύων ἐμῶν πέρι·
Ἐγὼ δ', ἰδοῦσα τούσδ' Ἀπόλλωνος δόμους,
Μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά·
Οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἔχομεν, ἐνθάδ' οὖσά που.

Postquam aspexisti Apollinis templa.
Curnam in istam solicitudinem venisti, O mulier?
Ubi omnes alii, penetralia cernentes Dei,
Lætantur, hic tuus oculus lacrymas fundit.

CREUSA.

O hospes, hoc quidem tuum non est absurdum,
Quod in admirationem veneris ob meas lacrymas.
Ego vero, contemplata hanc Apollinis sedem,
Memoriam antiquam remensa sum quandam,
Domi autem mentem habui quamvis hic essem præsens.

254. νοῦν ἔσχον ἐνθ.

248. Οὗ, *ubi.* Emendatio est Piersoni, [Veris. p. 9.] quam veram esse ostendit sequens ἐνταῦθα. Alioqui χαίρω accusativum regere potest: Hippol. v. 1336. Rhes. v. 387. huj. fab. v. 361. *Musg.*

Ὁ πάντες] Ὁ in hoc loco pro ὅτι, per Æolicam apocopen, de qua vide Eustath. in Homer. fol. 187. lin. 27. et fol. 1049. lin. 1. Sic Homer. Iliad. π'. v. 119. Γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα ῥίγησέν τε Ἔργα θεῶν· ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε Ζεὺς ὑψιβρεμέτης: ubi ὃ pro ὅτι δὴ, sicut et διὸ et καθὸ pro διότι et καθότι, quod recte δι' ὅ, et καθ' ὃ scriberetur. *Barnes.*

250. s. Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει, Εἰς θαύματ' ἐλθὼν] Scaliger hac syntaxi turbatus, ἐλθὸν legit, ut concordet cum τὸ σὸν, ego vero vel τὸ μὲν σὸν per syneodochen sumo, et κατὰ subaudio, legoque ἔχεις, vel concesso, quod τὸ μὲν σὸν (pro σὺ) sit nominandi casus, et ἔχει maneat, per figuram tamen πρὸς τὸ σημαινόμενον, ἐλθὼν retinendum judico, quia σὺ in τὸ σὸν includitur; ut verum tamen fatear, quia in omnibus libris, post σὸν, comma ponitur, quod separat illud a verbo ἔχει, ego quidem ita sumo, ut primo exposui, hoc *videl.* sensu: ὦ ξένε, σὺ μὲν, κατὰ τὸ σὸν, οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχεις, ἐλθὼν εἰς θαῦμα, &c. *Barnes.*

Aut hoc versu leg. erit ἔχεις, si volumus versu sequ. ἐλθὼν (vel potius εἰς θαῦμά γ' ἐλθὼν) servare. At si ἔχει tuemur, legendum erit deinceps εἰς θαῦμά σ' ἐλθεῖν. *Reisk.*

251. ἐλθεῖν] Ita MS. E. Alioqui recepissem Scaligeri ἐλθὸν. Ed. Ald. ἐλθὼν. *Musg.*

254. ἔσχον,] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἔσχομεν. *Musg.*

256. ἀνήσομεν,] Legendum haud dubie ἀνοίσομεν, *quo referemus?* i. e. quod prin-

Ὦ τλήμονες γυναῖκες· ὦ τολμήματα
Θεῶν. τί δῆτα; ποῖ δίκην ἀνοίσομεν,
Εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίαις ὀλούμεθα;
ΙΩΝ. Τί χρῆμα δ' ἀνερεύνητα δυσθυμεῖ, γύναι;
ΚΡ. Οὐδέν· μεθῆκα τόξα· τἀπὶ τῷδε δὲ
Ἐγώ τε σιγῶ καὶ σὺ μὴ φρόντιζ' ἔτι.
ΙΩΝ. Τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
Πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;
ΚΡ. Κρέουσα μέν μοι τοὔνομ', ἐκ δ' Ἐρεχθέως
Πέφυκα, πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.
ΙΩΝ. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἀπὸ

O miseræ mulieres; O facinora
Deorum; quid igitur? quo justitiam remittemus,
Si dominantium injuriis pereamus?
Ion. Quam *ob* rem occulte despondes animum, mulier?
Cre. Nihil. Arcum remisi: cætera vero
Egoque taceo, et tu ne cures amplius.
Ion. Quæ vero es? Unde terrarum venis? ex qua patria
Es nata? quo nomine te vocari a nobis oportet?
Cre. Creusa quidem mihi nomen *est*, ex Erechtheo vero
Nata sum, patria vero *est* Atheniensium civitas.
Ion. O inclytam habitans urbem, et a generosis

256. ἀνήσομεν. 257. ὀλοίμεθα. 258. Τί χρῆμ' ἀνερ.

cipium Justitiæ faciemus? Chrysippus ap. Plutarch. Op. Mor. δεῖ τούτοις συνάψαι τὸν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν λόγον, οὐκ οὔσης ἄλλης ἀρχῆς αὐτῶν ἀμείνονος, οὐδ' ἀναφορᾶς, p. 1902. Ed. Steph. *Musg.*

258. Τί χρῆμ' ἀνερεύνητα] Ita Ed. Ald. Metro succurrit Barnesius legendo: τί χρῆμά γ' ἀνερεύνητα. Mihi magis placet: τί χρῆμ'; ἆρ' ἀνερεύνητα, δυσθυμῇ, γύναι; *Musg.*

Τί χρῆμ' ἀνερεύνητα δυσθυμῇ.] Διὰ τί χρῆμα ἀνερευνήτως δυσθυμεῖς; Syllabam ά γ' ob versum addidi. *Barnes.*

Forte, εἰ χρή με σ' ἀνερωτᾷν, τί δυσθυμῇ, *si licet me te interrogare. Reisk.*

259. μεθῆκα τόξα·] *Arcum e manibus deposui.* Male interpres *remisi.* Hesychius: μεθεῖναι, ἀφεῖναι, ἐᾶσαι. De metaphora vid. ad Troad. v. 442. *Musg.*

μεθῆκα τόξα·] Institutam orationem persequi desino. Metaph. a sagittariis arcum remittentibus, poëtis frequens. Æschyl. Suppl. Καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια. Sæpenumero sermones suos Pindar. βέλη appellat: πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέλη, ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας, φωνᾶντα συνετοῖσι. Et: ἐμὲ δ' εὐθὺν ἀκόντων ἱέντα ῥόμβον. Idem in Isthmiis: γλῶσσά μοι τοξεύματ' ἔχει περὶ κεῖνον κελαδῆσαι. Menander apud Stobæum: Γλώσσῃ ματαίους ἐξακοντίσῃ λόγους. Hæc Brodæus. Vide etiam, quæ nos de hac re ad Troad. v. 442. *Barnes.*

265. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ,] Præter quod ingeniose poëta facit Ionem secreto vel ignotæ patriæ suæ amore inflammari, est pium illius artificium, quoquomodo Athenas suas ornare. Vide infra ad v. 274. et supra ad v. 185. *Barnes.*

265. ss. ΙΩΝ. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ γενναίων τ' ἄπο
τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.

Τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.
ΚΡ. Τοσαῦτα κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.
ΙΩΝ. Πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς;
ΚΡ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς, ὦ ξέν'; ἐκμαθεῖν θέλω.
ΙΩΝ. Ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;
ΚΡ. Ἐριχθόνιός γε· τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.

Educata parentibus, ut te admiror, mulier!
Cre. Hactenus, O hospes, nec ulterius felices sumus.
Ion. Per Deos *dic*, verane quæ memorantur a mortalibus?
Cre. Quam rem interrogas, O hospes? scire cupio.
Ion. Pater avus patris tui ex terrane ortus est?
Cre. Erichthonius quidem; sed genus me non juvat.

ΚΡ. Τοσαῦτα· κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.

Leve mendum in ultimo versu hæret, quod distinctione sublata et una literula paululum immutata sic eximas:

τοσαῦτά γ' εὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.

Similiter in Phœniss. v. 1224.

ἐα τὰ λοιπὰ· δεῦρ' ἀεὶ γὰρ εὐτυχεῖς.

Jacobs.

267. Videtur constructio esse: τοσαῦτα, καὶ οὐ πέρα, ὦ ξένε, εὐτυχοῦμεν. Nisi malis: τοσαῦτά γ' εὐτυχοῦμεν. *Musg.*

268. Pone interrogationis notam ad finem versus. *Heath.*

269. ἐκμαθεῖν θέλω.] *Pernoscere cupio.* Plus valet, quam simplex μαθεῖν. *Musg.*

270. De historia Erichthonii videndus Apollodorus, Lib. III. c. 13. sect. 6. Genealogia sic se habet: Erichthonius Pandionem genuit, Pandion Erechtheum, Erechtheus Creusam. *Musg.*

Ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;] Hic Euripides, ut ait Joh. Brodæus, Erechtheum Erichthonii fuisse filium (ego potius nepotem velim) opinatur; cum alii eundem putent et Erechtheum et Erichthonium. De hac re videsis Interpretes Homeri ad Iliad. β'. v. 559. Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα. Vide etiam Apollodori Biblioth. Lib. III. c. 18. §. 6. Etymologicum M. in voce Ἐρεχθεὺς, et Cœl. Rhodigin. Lib. XIII. c. 7. et Natal. Com. Mytholog. Lib. IV. c. 5. Hæc vero regum Atticorum successio: 1. Cecrops I. Ægyptius, 2. Cranaus, 3. Amphictyon, Deucalionis F. 4. Erichthonius, 5. Pandion I. 6. Erechtheus, 7. Cecrops II. 8. Pandion II. 9. Ægeus, 10. Theseus; Vide Marmor Arundelianum ab Johanne Seldeno editum ac illustratum, et Johannis Meursii Lib. de Reg. Athen. item Domini Johannis Marshami Chronic. Canon. Lib. II. Recte igitur hoc in loco Ἐριχθόνιος vocatur πρόγονος Ἐρεχθέως, quia Pandion erat Erichthonii filius, Pandionis autem Erechtheus: Hic Erechtheus uxorem duxit Praxitheam, (alii legunt Prasitheam, alii Pasitheam, et alii Phrasitheam) Phrasimi et Diogeneæ, Cephisi filiæ, filiam, ex qua filios suscepit Cecropem, Pandionem et Metionem, filias vero quatuor, Procrin, Orithyiam, Chthoniam et Creusam. Apollodor. Lib. III. c. 14. sect. 1. Quanquam alii duas præterea memorent, Protogeniam videl. et Pandoram; de quibus mox dicturi sumus. *Barnes.*

272. ss. Paulo obscuriora sunt hæc:

ΙΩΝ. Ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;
ΚΡ. Εἰς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν·
ΙΩΝ. Δίδωσι ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;
ΚΡ. Κέκροπίς γε σώζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.

Tertio versui hic fere sonsus tribuendus est, ut Ion quærat, *an Minerva Erichthonium ita cistæ inclusum serpentibusque circumdatum, eo denique habitu puellis tradiderit, quo in pictis tabulis conspiceretur?* Rem ipsam disertius exposuit Euripides in hujus Tragœdiæ prologo, v. 21.

ΙΩΝ. Ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;
ΚΡ. Ἐς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν.
ΙΩΝ. Δίδωσι δ', ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;
ΚΡ. Κέκροπός γε σώζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.
ΙΩΝ. Ἤκουσα, λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.
ΚΡ. Τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ᾕμαξαν πέτρας.

Ion. Num et ipsum Minerva ex terra sustulit?
Cre. In virgineas manus, quamvis eum non peperisset.
Ion. Tradiditne vero *eum*, sicut in pictura fingitur?
Cre. Filiabus Cecropis servandum, non conspectum.
Ion. Audivi virgines solvisse arcam deæ.
Cre. Ideo mortuæ cruentârunt patris rupem.

ubi Mercurius de Erichthonio mentionem injiciens inquit

κείνῳ γὰρ, ἡ Διὸς κόρη
φρουρὼ παραζεύξασα φύλακας σώματος
δισσὼ δράκοντε, παρθένοις Ἀγλαυρίσι
δίδωσι σῴζειν.

Ante quos versus, post versum undevicesimum, unum saltem senarium intercidisse suspicor. Confer v. 1421. et 1426. In Ionis vero verbis, supra positis

δίδωσι δ' ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;

recte monuit Musgravius novissimum vocabulum, quo sensu hoc loco sit positum, non apparere. Putabat ille Euripidem scripsisse — *ῥυθμίζεται*; quo verbo ego quoque poëtæ mentem optime declarari existimo. Minori autem literarum diversitate, quamvis eodem sensu, corrigendum puto:

δίδωσι δ' ὥσπερ ἐν γραφῇ στολίζεται;

Bis eodem vocabulo translata significatione usus est Euripides; in Suppl. v. 669. *Αὐτὸν δὲ Πάραλον ἐστολισμένον δορί.* in Iphig. in Aul. v. 254. *πεντήκοντα νῆας εἰδόμαν Σημείοις ἐστολισμένας.* Vide Arnaldum in Animadverss. p. 22. *Jacobs.*

273. *Εἰς παρθένους γε χεῖρας,*] Connectendum cum verbo, quod præcessit, *ἐξανείλετο.* *Sustulit in virgineas suas manus.* Male Barnesius interpretatur de manibus filiarum Cecropis. Nondum enim eo pervenit oratio. De Erichthonii natalibus hæc fere tradit Apollodorus: Vulcanum quondam, libidine inflammatum, Palladi vim intulisse, sed cum ea, utpote fortiter reluctante, potiri non posset, semen venereum effudisse, ex quo in terram absterso natus est Erichthonius. Hunc Pallas, e terra susceptum, Cecropis filiabus educandum dedit. Non igitur otiosum est *εἰς παρθένους χεῖρας*, aut, quod sequitur, *οὐ τεκοῦσά νιν.* His enim verbis cavet poëta, ne quis Erichthonium e dea natum, ipsamve constupratam putaret. Nonnus Lib. XIII. *παρθενίῳ πήχυνεν ἀήθεϊ κοῦρον ἀγοστῷ Ἡφαιστηϊάδην.* *Musg.*

Εἰς παρθένους γε χεῖρας,] In manus virgineas, i. e. Pandrosi, Hersæ et Aglauri, quarum fidei Minerva commisit cistam, Erichthonium infantem serpentibus involutum continentem, de qua re vide quæ nos supra ad v. 23. et 24. et infra ad v. 1426. *Barnes.*

273—275. Tribuit Reisk. Creusæ.

Ea observatio additur ob Palladis venerationem. *Beck.*

Leg. *τι* pro *γε.* *Reisk.*

274. *ἐν γραφῇ νομίζεται* quid sit, non admodum intelligo. An: *ἐν γραφῇ ῥυθμίζεται, in pictura efformatur.* *Musg.*

ἐν γραφῇ νομίζεται;] Pulchre et honeste Euripides hic patriæ suæ decus suo more magnificat; quasi Athenarum res gestæ apud Delphos essent depictæ: unde et Ioni tantopere innotescerent. Id autem non semel facit in hac fabula, ut et alias sæpissime: Vid. supra ad v. 265. *Barnes.*

Δίδωσιν scribit Reisk. (et forte part. *δ'* deleri vult.) *Beck.*

276. *Ἤκουσα λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.*] De hac sororum temeraria arculæ

ΙΩΝ. Εἶεν· τί δαὶ τόδ'; ἆρ' ἀληθὲς, ἢ μάτην λόγος;
ΚΡ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς; καὶ γὰρ οὐ κάμνω σχολῇ.
ΙΩΝ. Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;
ΚΡ. Ἔτλη πρὸ γαίας σφάγια παρθένους κτανεῖν.
ΙΩΝ. Σὺ δ' ἐξεσώθης πῶς κασιγνήτων μόνη;
ΚΡ. Βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλαις.

Ion. Age: quid autem? Estne verum hoc, an falso rumor *circumfertur?*
Cre. Quidnam interrogas? non enim ocio destituor.
Ion. Pater *tuus* Erechtheus mactavitne tuas sorores?
Cre. Ausus est mactare *Virgines* victimas pro patria.
Ion. Quomodo vero tu sola sororum servata es?
Cre. Infans recens-nata matris eram in ulnis.

apertione, et illarum pœna, ab irata Pallade inflicta, vid. ad notam proxime sequentem. *Barnes.*

277. σκόπελον — πέτρας.] Non defendam ex v. 715. utpote mendoso. Satis forte erit dixisse, σκόπελον a σκέπτομαι derivatum esse, idemque valere, quod σκοπιὰν, i. e. *speculam.* Alioqui non displicet πατρὸς: vid. v. 937. et v. 1399. De historia convenit Euripidi cum Pausania, p. 16. l. 5. ut et Hygino Astron. Poët. Lib. II. c. 13. Ab Ovidio aliter narratur. *Musg.*

Τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ἥμαξαν πέτρας.] Σκόπελον πέτρας pro σκόπελον πετρήεντα, vel simpliciter pro πέτραν, quæ valde prærupta et inaccessa erat; quare nihil ego Johannis Brodæi auctoritate commoveor, qui castigandum vult in πάτρας. Quin hæc petra aliquando emphatice Κεκροπία πέτρα vocabatur, ut infra v. 936. Ἄκουε τοίνυν, οἶσθα Κεκροπίας πέτρας πρόσβοῤῥον ἄντρον, et ob mirum et præcipitem descensum et continuationem in plurali numero Μακραὶ πέτραι, et absolute Μακραὶ et πέτραι, de qua re vid. Joh. Meursii Athen. Attic. Lib. II. c. 6. et supra v. 11. De hac rupe præcipites se dabant Cecropis filiæ, Erichthonii arculam inspicere ausæ; ita enim Pausanias Attic. fol. 16. lin. 5. Ὑπὲρ δὲ τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερὸν, Ἀγλαύρου τέμενός ἐστιν· Ἀγλαύρῳ δὲ καὶ ταῖς Ἀδελφαῖς, Ἕρσῃ καὶ Πανδρόσῳ, δοῦναί φασιν Ἀθηνᾶν Ἐριχθόνιον, καθεῖσαν ἐς κιβωτὸν, ἀπειποῦσαν εἰς τὴν παρακαταθήκην μὴ πολυπραγμονεῖν· Πάνδροσον μὲν δὴ λέγουσι πείθεσθαι· τὰς δὲ δύο (ἀνοῖξαι γὰρ σφίας τὴν κιβωτὸν) μαίνεσθαί τε, ὡς εἶδον τὸν Ἐριχθόνιον, καὶ κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν μάλιστα ἀπότομον, αὑτὰς ῥίψαι. *Barnes.*

θοροῦσαι, *desilientes,* conjicit Reisk. *Beck.*

278. Interpungo: τί δαὶ τόδ'; ἆρ' ἀληθὲς. *Musg.*

279. οὐ κάμνω σχολῇ.] Heath. reddit: *Otio non destituor. Beck.*

280. ἔθυσε] Historiam plene enarrant Suidas v. Παρθένοι. Hyginus Fab. 46. Meminere etiam Demosthenes in Epitaphio, Cicero pro P. Sextio, c. 21. et alii plures. *Musg.*

Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;] Demaratus apud Stobæum (ita citat Brodæus, cum tamen in Stobæi Excerptis non appareat): Ἀθηναίων πρὸς Εὔμολπον, τῶν Θρᾳκῶν βασιλέα, πόλεμον ἐχόντων, Ἐρεχθεὺς, ὁ τῆς Ἀττικῆς προεστάμενος, χρησμὸν ἔλαβεν, ὅτι νικήσει τοὺς ἐχθροὺς, ἐὰν τὴν πρεσβυτάτην τῶν θυγατέρων Περσεφόνῃ θύσῃ. Περιγενόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας, Πραξιθέᾳ, τῇ γυναικὶ, τὴν πυθόχρηστον μαντείαν ἀπήγγειλεν, εἶθ' οὕτω τὴν κόρην προσαγαγὼν τοῖς βωμοῖς ἀνεῖλε· καὶ συμβαλὼν τὸν πόλεμον, ἐγκρατὴς ἐγένετο τῆς νίκης. Demosthenes in Epitaphio, Ἐρεχθεῖα τὰς αὑτοῦ παῖδας, ἃς Ὑακινθίδας καλοῦσιν, εἰς πρόδηλον θάνατον δόντα ἀναλῶσαι, testis est. Cui M. Tullius pro P. Sextio adhæret, ut paulo post videbimus. Hyacinthiæ autem cognominatæ sunt, quod in pago Hyacintho immolatæ tradantur. *Brodæus.*

281. Ἔτλη πρὸ Γαίας σφάγια Παρθένους κτανεῖν.] Harum sororum nomina supra memoravi, ad v. 270. videl. Procrin, Orithyiam, Chthoniam et Creusam; præter

ΙΩΝ. Πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα [illegible]τὸν κρύπτει χθονός;
ΚΡ. Πληγαὶ τριαίνης Ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.
ΙΩΝ. Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλησμένος;
ΚΡ. Τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὥς μ' ἀνέμνησας τινός.
ΙΩΝ. Τιμᾷ σφε Πύθιος ἀστραπαί τε Πύθιαι;
ΚΡ. Τιμᾷ; τί μήν; ὡς μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν;

Ion. Patrem vero tuum verene hiatus terræ occultat?
Cre. Ictus tridentis Neptuni ipsum perdiderunt.
Ion. Locus vero istic est nuncupatus Macræ?
Cre. Quid vero interrogas hoc? ut mihi revocâsti in memoriam quiddam?
Ion. Honorat illum *locum* Pythius, et fulgura Pythia?
Cre. Honorat, Quid in memoriam revocas? Utinam nunquam illum locum [aspexissem.

289. Τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μή ποτ' ὤφ. σ' εἰσιδών.

Protogeniam et Pandoram; et harum quidem Procris Cephalo, Deionei filio, in matrimonium cessit, Chthonia Butæ, Erichthonii filio juniori, Creusa Xutho, Æoli filio; Orithyia vero ad Ilissum amnem a Borea rapta erat. Quare necesse est, ut virgines relinquerentur Protogenia et Pandora tantum, quæ ultro se jugulandas [illegible] in Bœotio bello, ob salut[illegible]; unde Cicero in Oratione pro S[illegible]: "Mortem etiam, [illegible] virgines Athenis, regis Erechthei [illegible] pro patria contemsisse [illegible]tur, ego vir consularis, tantis rebus gestis, timere[illegible] Quod virgines dixit, id emphatice dictum scias, ut et hic Euripides παρθένους vocat κατ' ἐξοχήν: ita enim Hesychius: Παρθένοι, τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας οὕτως ἔλεγον, καὶ ἐτίμων. Vide Johannis Meursii Cecropiæ, c. 14. p. 30. Cœl. Rhodig. Lib. XIII. c. 7. Apollodor. Lib. III. c. 14. §. 4. Quod vero Hesychius addit, καὶ ἐτίμων, id religiosum honorem notat, Cicero enim dicit, *Erechtheum cum filiabus numinum vice coli.* Et earum templum Ἑκατόμπεδον vocabatur. Hesych. Ἑκατόμπεδον, νεὼς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Παρθένοις κατασκευασθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων. *Barnes.*

283. νεῶγον] De hac voce vid. supra ad v. 31. *Barnes.*

283. Eumolpum, Neptuni et Chiones filium, prœlio sustulerat Erechtheus, unde pœnas postea a Neptuno luit terræ motu oppressus. Apollodor. Lib. III. c. 14. sect. 4. *Musg.*

Πληγαὶ τριαίνης Ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.] Neptunus, Erechtheo iratus, ob Eumolpum, filium suum, ab eo cæsum, tridente suo Macras rupes percussit, unde Erechtheus mari obrutus periit, (ut hoc in loco ostendit poëta) eo videl. ipso in loco, quo Creusa ab Apolline fuerat compressa. De hoc Erechthei interitu ex ira Neptuni ita Apollodorus, Lib. III. c. 14. §. 4. et 5. Γενομένης δὲ μετὰ σφαγὴν (τῶν παρθένων) τῆς μάχης, Ἐρεχθεὺς μὲν ἀνεῖλεν Εὔμολπον· Ποσειδῶνος δὲ καὶ τὸν Ἐρεχθέα καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καταλύσαντος, Κέκροψ, ὁ πρεσβύτατος τῶν Ἐρεχθέως παίδων, ἐβασίλευσεν. *Barnes.*

[illegible] Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλησμένος;] De hoc loco vid. supra ad v. 13. *Barnes.*

Lectoris acumini commendat hunc et seq. ver. R. P. Præf. in Hecub. clxvi. *Burn.*

288. ἀστραπαὶ Πύθιαι de radiis solaribus interpretantur Brodæus et Heathius. Mihi huc pertinere videntur ἀστραπαὶ δι' Ἅρματος, de quibus sic Hesychius: Ἀθηναῖοι, ὁπότε δι' Ἅρματος αὐτοῖς ἀστράψειεν, ἔπεμπον εἰς Δελφοὺς θεωροὺς τοὺς λεγομένους Πυθιαστάς. vid. et Strab. Lib. IX. p. 404. ubi docet, Ἅρμα vicum fuisse in confiniis Atticæ Tanagris vicinum; fulgura autem hæc in urbe observata fuisse ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ Ἀστραπαίου Διός: ἔστι δὲ αὕτη ἐν τῷ τείχει μεταξὺ τοῦ Πυθίου καὶ τοῦ Ὀλυμπίου. De Pythio Suidas: Πύθιον, ἱερὸν Ἀπόλλωνος Ἀθήνησι. Pausanias: μετὰ δὲ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, πλησίον ἄγαλμά ἐστι Ἀπόλλωνος Πυθίου, p. 17.

ΙΩΝ. Τί δὲ στυγεῖς σὺ τοῦ θεοῦ τὰ φίλτατα;
ΚΡ. Οὐδέν· ξύνοιδ' ἄντροισιν αἰσχύνην τινά.
ΙΩΝ. Πόσις δὲ τίς σ' ἔγημ' Ἀθηναίων, γύναι;
ΚΡ. Οὐκ ἀστὸς, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.
ΙΩΝ. Τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.
ΚΡ. Ξοῦθος, πεφυκὼς Αἰόλου Διός τ' ἄπο.
ΙΩΝ. Καὶ πῶς ξένος σ' ὢν ἔσχεν, οὖσαν ἐγγενῆ;

Ion. Quid vero? Odisti tu Deo gratissima *loca?*
Cre. Nequaquam. Dedecus quoddam *admissum in illis* antris scio.
Ion. Maritus vero quis te duxit Atheniensium, mulier?
Cre. Non civis, sed advena ex aliena terra.
Ion. Quis? nobilem aliquem ipsum fuisse oportet.
Cre. Xuthus, ab Æolo Joveque genus trahens.
Ion. Et quomodo peregrinus existens te indigenam existentem habuit?

291. Οὐδὲν, ξέν'· οἶδ' ἄντρ.

Veteres fulgurandi potestatem arcui Apollinis tribuisse, colligi potest ex Apollon. Rhod. Lib. IV. versus finem:

Δεξιτερῇ χρύσειον ἀνέσχεθες ὑψόθι τόξον
Μαρμαρέην δ' ἀπέλαμψε βιὸς περὶ πάντοθεν αἴγλην.

In qua re narranda Apollodorus verbo καταστράπτων usus est, ut pulchre vidit Galeus, locum Lib. I. cap. 9. sic emendans: Ἀπόλλων — τοξεύσας τῷ βέλει εἰς τὴν θάλασσαν κατήστραψεν. Vulgo κατέστρεψεν. Hinc credibile est, quum Apollo Horatio audit *fulgente decorus arcu* (Carm. Sec.), participium *fulgente* pro *fulgurante* accipiendum esse, ut in locis citatis Ernestio Clav. Ciceron. Nec aliter adhibuit Claudianus in Stilichon. III. 60.

Venturi quoties affulget Apollinis arcus.

Hæ igitur arcus Apollinei fulgurationes videntur esse Euripidi memoratæ ἀστραπαὶ Πύθιαι. *Musg.*

ἀστραπὰς Πυθ. vel ad radios solis alludere, vel ad fulgura illa, præsagia responsorum, censet Prev. *Beck.*

289. Versus mendosus, quem sic utcunque restituas:

τιμᾷ· τί δ' ἱμείρεις; μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν.

Musg.

Τιμᾷ; τί μοι; ὡς μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν;] Ita, Scaligero præeunte, lego. Olim horrendo errore erat: Τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μή ποτ' ὤφελόν σ' εἰσιδεῖν, metro misere luxato, sensu prorsus nullo. De qua tamen re nihil omnino Stephanus cum suis MSS. Nihil omnino Canterus cum suis conjecturis; ne erroris quidem nos admonuit. De aliis, quod prætermiserint, non est mirum; Duportus, versum redundare videns, σφ' ἰδεῖν legebat, sicut et Scaliger; secundum autem τιμᾷ solus Scaliger in τί μοι vertendum duxit; Σφὶ autem pro αὐτὸν ad locum respicit, ut versu præcedenti: τιμᾷ σφι Πύθιος, &c. i. e. χῶρον. *Barnes.*

Reisk. lectionem veterem, Τιμᾷ, τιμᾷ, probam censet, confertque Homericum illud: Ἄρες, Ἄρες, βροτολοιγέ. *Beck.*

Olim cum magno versus detrimento legebatur

τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μήποτ' ὤφελόν σ' εἰσιδεῖν.

cujus lectionis depravationem Barnesius non sustulit, sed auxit. Verum tamen videtur, quod in fine versus reposuerunt Scaliger et Duportus — σφ' ἰδεῖν. Reiskius veterem lectionem

τιμᾷ, τιμᾷ —

sinceram esse arbitrabatur, versu Homerico: Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγὲ ad metri vitium defendendum abusus. Musgravius

ΙΩΝ. Πότερα θεατὴς, ἢ χάριν μαντευμάτων;
ΚΡ. Κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.
ΙΩΝ. Καρποῦ δ' ὕπερ γῆς ἥκετ', ἢ παίδων πέρι;
ΚΡ. Ἄπαιδες ἐσμὲν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.
ΙΩΝ. Οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος εἶ;
ΚΡ. Ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.
ΙΩΝ. Ὦ τλῆμον, ὡς τἄλλ' εὐτυχοῦσ', οὐκ εὐτυχεῖς.
ΚΡ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὥς σου τὴν τεκοῦσαν ὤλβισα.
ΙΩΝ. Τοῦ θεοῦ καλοῦμαι δοῦλος εἰμί τ', ὦ γύναι.
ΚΡ. Ἀνάθημα πόλεως, ἤ τινος πραθεὶς ὕπο;
ΙΩΝ. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἓν, Λοξίου κεκλήμεθα.
ΚΡ. Ἡμεῖς σ' ἄρ' αὖθις, ὦ ξέν', ἀντοικτείρομεν.

Ion. Utrum spectator, an vaticinii causa?
Cre. Illiusque, Phœbique responsum unum scire cupiens.
Ion. Num pro terræ frugibus venitis, an de liberis?
Cre. Sine liberis sumus, quamvis diuturnam lecti consuetudinem habentes.
Ion. Nec quidquam unquam peperisti; sed sine liberis es?
Cre. Phœbus novit meam sterilitatem.
Ion. O misera, quæ cæteris *in rebus* cum sis felix, *in hâc* non es felix!
Cre. Tu vero quisnam es? Ut tuam matrem judico beatam!
Ion. Dei vocor servus, et sum, O mulier.
Cre. Donariumne civitatis, an ab aliquo venditus?
Ion. Non scio, nisi hoc unum, Apollinis vocor.
Cre. Nos igitur, O hospes, te quoque vicissim miseramur.

313. τίνος.

ρωνίας, Καρωνίας πλησίον. Plura de hoc antro vide infra ad notam proxime sequentem in fine. *Barnes.*

Reisk. vulgatum σηκοὺς tuetur, et explicat στρέφει ἑαυτὸν ἐς σηκοὺς, *vertit se ad ædes.* Conjicit tamen etiam ἐκστρέφει, *everrit quasi suo corpore antrum Trophoni'.* *Beck.*

Σηκοὺς δ' ἐνστρ.] Ἐνστρέφεται τῷ τοῦ Τροφωνίου σηκῷ. *Scholiast.*

304. Laudat Ammon. V. Θεωρὸς, et legit Πότερον. *Beck.*

305. Κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.] Prudentiores homines, ne forte sacerdotum dolis caperentur, non unum modo, sed duo simul, aut plura oracula consulebant; ut veritatem a pluribus confirmatam haberent, aut ex multorum discrepantia falsa evincerent singula. Ita Crœsus apud Herodotum, tentatis non paucis, Delphicum prætulit. Demosthenes tamen et hoc oraculum Φιλιππίζειν dixit; et exemplum habemus sacerdotis et ipsius oraculi donariis corrupti apud Herodotum Lib. V. c. 63. de Pisistratidis. Item Lib. VI. edit. Stephan. p. 404. De Trophonii autem specu hoc quoque notandum, fuisse ibidem fontem unum, qui diceretur Λήθη, cujus aquam haurirent descensuri, ut omnium, quæ ante vidissent, obliviscerentur; item alium, qui Μνημοσύνη vocabatur; ut, hausta inde aqua, omnium recordarentur, quæ visuri erant.

[redacted]

ΙΩΝ. Ὡς μὴ εἰδόθ᾽, ἥτις μ᾽ ἔτεκεν, ἐξ ὅτου τ᾽ ἔφυν.
ΚΡ. Ναοῖσι δ᾽ οἰκεῖς τοῖσδέ γ᾽, ἢ κατὰ στέγας;
ΙΩΝ. Ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ᾽, ἵν᾽ ἂν λάβῃ μ᾽ ὕπνος.
ΚΡ. Παῖς δ᾽ ὢν ἀφίκου ναὸν, ἢ νεανίας;
ΙΩΝ. Βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.
ΚΡ. Καί τις γάλακτί σ᾽ ἐξέθρεψε Δελφίδων;
ΙΩΝ. Οὐ πώποτ᾽ ἔγνων μαστόν· ἣδ᾽ ἔθρεψέ με.
ΚΡ. Τίς, ὦ ταλαίπωρ᾽; ὡς νοσοῦσ᾽ εὗρον νόσους.
ΙΩΝ. Φοίβου προφῆτις, μητέρ᾽ ὡς νομίζομεν.
ΚΡ. Ἐς δ᾽ ἄνδρ᾽ ἀφίκου τίνα τροφὴν κεκτημένος;
ΙΩΝ. Βωμοί μ᾽ ἔφερβον οὐπιών τ᾽ ἀεὶ ξένος.
ΚΡ. Τάλαινά σ᾽ ἡ τεκοῦσ᾽, ἥτις ποτ᾽ ἦν ἄρα.

Ion. Ut qui nesciam, quæ me peperit, et ex quo natus sim.
Cre. Habitasne in istis templis, vel in *aliqua* domo?
Ion. Ubivis *est* mihi domus, ubi me somnus occupârit.
Cre. Puerne existens *in hoc* templum venisti, an adolescens?
Ion. Infantem *venisse* dicunt, qui scire putantur.
Cre. Quæ vero te lacte enutrivit ex Delphicis?
Ion. Nunquam cognovi mammam: Quæ vero me aluit.
Cre. Quænam, O ærumnose? Ut laborans inveni morbum!
Ion. Phœbi sacerdos, matris loco habemus.
Cre. Venisti vero ad virilem ætatem quam educationem adeptus?
Ion. Aræ me aluerunt, et semper-accedens hospes.
Cre. Misera, te quæ peperit, quæcunque fuerit tandem.

322. ἢ δ᾽ ἔθρ.

Vid. Coel. Rhodigin. Lib. XX. c. 10. ad finem. *Barnes.*

310. Mallem: ὦ τλῆμον. ὡς τἄλλα γ᾽ εὐτυχοῦσα, τοῦτ᾽ οὐκ εὐτυχεῖς. Prima duo vocabula extra metrum posita sunt. *Reisk.*

316. Ὡς μὴ εἰδόθ᾽,] Est συνίζησις duarum longarum syllabarum, de qua Eustathius in illud Homeri Iliad. λ΄. v. 349. Ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις; Sic Helen. v. 922. Τά τ᾽ ὄντα, καὶ μὴ, τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι. In quem locum vide quæ nos.

ἐξ ὅτου] Ἐξ οὗτινος. Vid. Supplic. v. 852. *Barnes.*

318. Ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ᾽,] An legendum ἁπανταχοῦ μοι δῶμ᾽. Vulgatam certe non admodum intelligo. *Musg.*

319. ἀφίκου ναὸν,] Εἰς ναόν. Vide supra ad v. 301. *Barnes.*

322. ἢ δ᾽ ἔθρεψέ με.] Abrumpitur hic sermo, deinde v. 324. post Creusæ responsum absolvitur. *At matris loco habemus Phœbi sacerdotem, quæ me aluit.* Male vulgo ἥδ᾽ ἔθρεψέ με. *Hæc me aluit.* *Musg.*

Οὔπω ποτ᾽] Syllabam πω Miltonus et Duportus ad versus commodum addidere, felicius, ut mihi videtur, quam Scaliger vocem τινα. *Barnes.*

Reisk. conjicit: οὐ πώποτ᾽ ἔγνων. *Beck.*

ΙΩΝ. Ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.
ΚΡ. Ἔχεις δὲ βίοτον; εὖ γὰρ ἤσκησαι πέπλοις.
ΙΩΝ. Τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ', ᾧ δουλεύομεν.
ΚΡ. Οὐδ' ἦξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;
ΙΩΝ. Ἔχω γὰρ οὐδὲν, ὦ γύναι, τεκμήριον.
ΚΡ. (Φεῦ·) πέπονθέ τις σῇ μητρὶ ταὖτ' ἄλλη γυνή.
ΙΩΝ. Τίς; εἶπον· εἴ μοι ξυλλάβοις, χαίροιμεν αν.
ΚΡ. Ἧς οὕνεκ' ἦλθον δεῦρο, πρὶν πόσιν μολεῖν.
ΙΩΝ. Ποῖόν τι χρῄζουσ'; ὡς ὑπουργήσω, γύναι
ΚΡ. Μάντευμα κρυπτὸν δεομένη Φοίβου μαθεῖν.
ΙΩΝ. Λέγοις ἄν· ἡμεῖς τἄλλα προξενήσομεν.

Ion. Fo rtasse fui probrum alicujus mulieris.
Cre. Habesne Opes? bene enim ornatus es vestibus.
Ion. Dei *donis* ornamur, cui servimus.
Cre. Non contendisti ad inquisitionem, ut invenires *tuos* parentes?
Ion. Nullum enim indicium, O mulier, habeo.
Cre. Heu! Quædam alia mulier passa est eadem cum tuâ matre.
Ion. Quænam? Dic: si mihi operam commodâris, lætaremur.
Cre. *Illa*; cujus causa veni huc, priusquam accedat maritus.
Ion. Quamnam *rem* cupiens, ut *tibi*, mulier, inserviam?
Cre. Oraculum occultum ex Phœbo cupiens cognoscere.
Ion. Dic. Nos cætera procurabimus.

333. ταῦτ'. 334. ξυλλάβῃ.

324. Barnesii conjecturam ἣν contrariam esse iis, quæ v. 316. dixerat Ion, monet Heath. Nec mutatione opus esse. Vertit: *Phœbi sacerdos, eam in matris loco ducimus. Beck.*

προφῆτιν, legit Reisk. *Beck.*

326. ὑπτιὼν] Ὁ ἱπτιών. *Barnes.*

327. Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ' ἄρ', ἥτις ἦν ποτε,] Confer v. 566. *Vulgo* Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ' ἥτις ποτ' ἦν ἄρα. *Por.*

Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ', ἥτις ποτ' ἦν ἄρα.] Scaliger legit: Τάλαινά γ' ἄρά σ' ἡ τεκοῦσ', ἥτις ποτ' ἦν. *Barnes.*

328. Ἀδίκημά του] Του pro τινός. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἀδίκημα γοῦν γυναικός. *Beck.*

334. εἴ μοι ξυλλάβῃ,] *Si mihi operam tuam commodaveris.* Male interpretes: *si me juvaret. Musg.*

338. τἄλλα] Ita MS. G. Ed. Ald. δ' ἄλλα. *Musg.*

340. ἡ θεός, i. e. Αἰδώς. Cujus aram Athenis fuisse tradit Pausanias, p. 15. l. 12. *Musg.*

ἀργὸς ἡ θεός.] Ἡ Αἰδὼς δηλονότι. Κατὰ τὸ Ὁμηρικόν· Αἰδὼς οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ. *Barnes.*

ἡ θεός.] Ἡ Αἰδώς. *Scholiast.*

343. πατρός.] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. πάρος. *Musg.*

λάθρα πατρός.] Λάθρη Homero, ideoque ultimam habet longam. Nec ἰῶτα habet subscriptum. Cum casu autem legitur, ut *clam* Latine: dicimus enim clam absolute et clam patre. Sic supra v. 14. Ἀγνῶς πατρί· quanquam alii volunt ibi ἀγνὼς, ut sit nomen. *Barnes.*

[redacted]

ΚΡ. Ἄκουε δὴ τὸν μῦθον. — ἀλλ' αἰδούμεθα.
ΙΩΝ. Οὔτ' ἄρα πράξεις οὐδέν· ἀργός ἡ θεός.
ΚΡ. Φοίβῳ μιγῆναί φησί τις φίλων ἐμῶν.
ΙΩΝ. Φοίβῳ γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ', ὦ ξένη.
ΚΡ. Καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πατρός.
ΙΩΝ. Οὐκ ἔστιν· ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται. (341)
ΚΡ. Ὅ φησιν αὐτή· καὶ πέπονθεν ἄθλια.
ΙΩΝ. Τί χρῆμα δράσασ', εἰ θεῷ συνεζύγη;
ΚΡ. Τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων. (344)
ΙΩΝ. Ὁ δ' ἐκτεθεὶς παῖς ποῦ 'στιν; εἰσορᾷ φάος;
ΚΡ. Οὐκ οἶδεν οὐδείς· ταῦτα καὶ μαντεύομαι.

Cre. Audi jam *meum* sermonem; sed nos pudet *hæc dicere.*
Ion. Ergo nihil ages. Dea ignava est *verecundia.*
Cre. Quædam mea amica dicit se concubuisse cum Phœbo.
Ion. An mulier cum deo? ne dixeris, O hospes.
Cre. Et puerum peperit Deo clam patre.
Ion. Non est: hominis stuprum dissimulat.
Cre. *Imo* quod inquit ipsa, id etiam est passa infelix.
Ion. Quid agens, siquidem deo juncta fuit?
Cre. Filium, quem peperit, exposuit foras.
Ion. Hic filius expositus ubi est? aspicitne lucem?
Cre. Nemo scit; et *ob* hæc *ipsa* oraculum consulo.

345. ἀθλία. 348. Ὅδ' ἐκτ.

343. s. ΚΡ. Καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πάτρος.
ΙΩΝ. Οὐκ ἘΣΤΙΝ· ἈΝΔΡΟΣ ἀδικίαν αἰσχύνεται.

Sic vulgo corrupte legitur. Fortasse legendum:

Οὐκ ἔστ'· Ὁ ΓΑΡ ΘΕΟΣ ἀδικίαν αἰσχύνεται.

Non est ut ais. Deus enim ab injuria purus. Hoc est quod Plato ait in Theæteto: Θεὸς οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἄδικος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε δικαιότατος καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοιότερον οὐδὲν ἢ ὃς ἂν ἡμῶν αὖ γένηται ὅτι δικαιότατος. *Jacobs.*

344. Οὐκ ἔστιν·] Non memini, qui sic locutus sit. Legendum forte: οὐ πιστόν· ἀνδρὸς ἀδικίαν — Confer tamen Alcest. v. 555. *Musg.*

Οὐκ ἔστιν·] Scaliger ἔς τιν'. Non bene, ut mihi videtur. *Barnes.*

345. Lego et distinguo:

ὅ φησιν, αὐτό· καὶ πέπονθεν ἄθλια.

Quod dicit, tale est, vel *ejusmodi est. Quin et passa est calamitosa. Musg.*

Vulgatam ita exponit Heath.: *Quod dicit ipsa,* (scilicet hoc est) *et miserabilia etiam passa est. Beck.*

346. Τί χρῆμα δράσασ',] Interpretor, quasi esset παθοῦσα. *Quomodo fieri potest, ut calamitosa perpessa sit, siquidem cum Deo concubuit,* πράττω pro πάσχω est apud nostrum Hecub. v. 1007. ubi vide Scholiast. Iphig. in Taur. v. 669. *Musg.*

εἰ positum hic videtur pro ἐπεὶ, sed mallem ὡς. *Reisk.*

ΙΩΝ. Εἰ δ' οὐκέτ' ἔστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;
ΚΡ. Θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.
ΙΩΝ. Ποίῳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ;
ΚΡ. Ἐλθοῦσ', ἵν' αὐτὸν ἐξέθηκ', οὐχ εὗρ' ἔτι.
ΙΩΝ. Ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβῳ τις αἵματος;
ΚΡ. Οὔ φησι· καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον.
ΙΩΝ. Χρόνος δὲ τίς τῷ παιδὶ διαπεπραγμένῳ;
ΚΡ. Σοὶ ταυτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.
ΙΩΝ. Ἀδικεῖ νιν ὁ θεός· ἡ τεκοῦσα δ' ἀθλία.
ΚΡ. Οὔκουν ἔτ' ἄλλον ὕστερον. τίκτει γόνον.
ΙΩΝ. Τί δ', εἰ λάθρα νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;
ΚΡ. Τὰ κοινὰ χαίρων, οὐ δίκαια δρᾷ, μόνος.
ΙΩΝ. Οἴ μοι· προσῳδὸς ἡ τύχη τῷ 'μῷ πάθει.
ΚΡ. Καὶ σ', ὦ ξέν', οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν.
ΙΩΝ. Ναί· μή γ' ἐπ' οἶκτόν μ' ἔξαγ', οὗ λελήσμεθα.

Ion. Si igitur non amplius superest, quomodo periit?
Cre. Putat bestias interfecisse illum miserum.
Ion. Quonam indicio utens cognovit hoc?
Cre. Cum venisset *eo*, ubi eum exposuerat, non invenit iterum.
Ion. Erantne aliquæ stillæ sanguinis in via?
Cre. Negat, quamvis diligenter solum pervestigavit.
Ion. Quod vero tempus ab interfecto puero elapsum est?
Cre. Haberet eandem mensuram ætatis, quam tu, si viveret.
Ion. Injuria afficit *eam* Deus: mater vero *est* misera.
Cre. Nunquam deinde genuit aliam sobolem.
Ion. Quid vero si furtim sublatum Phœbus ipsum alat?
Cre. Gaudens de re communi solus, non facit juste.
Ion. Heu! congrua est fortuna meæ calamitati.
Cre. Et te, O hospes, existimo matrem miseram desiderare.
Ion. Ne me ad dolorem, cujus obliti sumus, provoces.

364. καὶ μή γ'.

351. Θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.] Hic ἐλπίζω simpliciter pro νομίζω et προσδοκῶ, ut Mosch. Idyll. IV. v. 54. — πάντων γὰρ ὀϊζυρώτατα τέκνα Γείνασθαί σε θεῷ τε καὶ ἀνέρι θνητῷ ἔολπα. Sic Hesiod. Ἔργ. v. 271. Ἀλλὰ τά γ' οὔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον. Moschopulus: οὐδαμῶς ἐλπίζω, ἀντὶ τοῦ νομίζω. Vide, quæ nos supra ad Supplices, v. 800. et ad Helen. v. 1522. *Barnes.*

352. ἔγνω] Emendatio est H. Steph. Ed. Ald. ἔγνως. *Musg.*

357. Σοὶ ταυτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.] Hunc locum videtur Virgilius respicere Æn. Lib. III. v. 490. *Et nunc æquali tecum pubesceret ævo.* Ἥβης μέ-

ΚΡ. Σιγῶ· πέραινε δ' ὧν σ' ἀνιστορῶ πέρι.
ΙΩΝ. Οἶσθ' οὖν, ὃ κάμνει τοῦ λόγου μάλιστά σοι;
ΚΡ. Τί δ' οὐκ ἐκείνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
ΙΩΝ. Πῶς ὁ θεὸς, ὃ λαθεῖν βούλεται, μαντεύσεται;
ΚΡ. Εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.
ΙΩΝ. Αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ 'ξέλεγχέ νιν.
ΚΡ. Ἀλγύνεται δέ γ' ἡ παθοῦσα τῇ τύχῃ.
ΙΩΝ. Οὐκ ἔστιν, ὅστις σοι προφητεύσει τάδε.
Ἐν τοῖς γὰρ αὑτοῦ δώμασιν κακὸς φανεὶς
Φοῖβος δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι
Δράσειεν ἄν τι πῆμ'· ἀπαλλάσσου, γύναι·
Τῷ γὰρ θεῷ τἀναντί' οὐ μαντευτέον.
Ἐς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἂν,
Εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντας ἐκπονήσομεν
Φράζειν, ἃ μὴ θέλουσιν, ἢ προβωμίοις

Cre. Taceo: pertexe vero *illa* de quibus interrogo te.
Ion. Scisne igitur, quæ pars tui laboret maxime?
Cre. Quid vero non illi miseræ laborat?
Ion. Quomodo Deus, quod latere cupit, oraculo deteget?
Cre. Si quidem insidet communi tripodi Græciæ.
Ion. Pudet eum hujus rei, ne exquire ab ipso.
Cre. Quæ vero passa est, ob hanc dolet.
Ion. Non est, qui tibi vaticinetur ista.
In suo enim templo accusatus tanquam turpis
Phœbus, juste eum, qui oracula tibi redderet,
Afficeret aliquo malo. Discede, mulier.
Non enim Deo contraria ex oraculo quærenda sunt.
In summum enim dementiæ veniremus,
Si deos invitos cogere vellemus
Dicere quæ volunt, aut ante aram factis

τρον, pubertatis flos. Hesiod. Ἔργ. v. 131. Ἀλλ' ὅταν ἡβήσειε καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο. Theogn. v. 1115. Ἥβης μέτρον ἔχοιμι. Homerus Iliad. λ'. v. 225. Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον. Eustath. Δῆλον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον, περίφρασίς ἐστι τοῦ ἡβῆσαι. *Barnes.*

360. Τί δ' εἰ λάθρα νιν] Λάθρα pro λάθρη. Vid. supra ad v. 340. *Barnes.*

364. Καὶ] Legendum: καί. μή γ' ἐπ' οἶκτον — Sic v. 1009. καί· κἀπὶ καιρῷ. *Musg.*

373. Ἐν τοῖς] Male huic versui in Ed. Ald. Creusæ persona præfigitur. *Musg.*

374. Harpocration: θεμιστεύειν, ἀντὶ τοῦ χρησμῳδεῖν. *Musg.*

377. τοσοῦτον] Videtur huic etiam voci convenire, quod Hesychius de τόσσον dicit, sc. quod λέγεται καὶ ἐπὶ θαυμασμοῦ. Re-

Σφαγαῖσι μήλων, ἢ δι' οἰωνῶν πτεροῖς.
Ἃ'ν γὰρ βίᾳ σπεύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
Οὐκ ὄντα κεκτήμεσθα τἀγάθ', ὦ γύναι·
Ἃ δ' ἂν διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα.
ΧΟ. Πολλαί γε πολλοῖς εἰσὶ συμφοραὶ βροτῶν,
Μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν. ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς
Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίῳ.
ΚΡ. Ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ κἀνθάδ' οὐ δίκαιος εἶ
Ἐς τὴν ἀποῦσαν, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι.
Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν,

Mactationibus ovium, aut per auguria avium.
Quæ enim vi urgemus invitis Diis,
Inutilia bona, O mulier, consequimur,
Quæ vero volentes dederint, *illis* juvamur.
Cho. Multæ profecto sunt multorum mortalium calamitates:
Formæ vero *ipsarum inter se* differunt. Unam vero felicem
Vix unquam inveniet aliquis *in* hominum vita.
Cre. O Phœbe, et illic, et hic non justus es
In illam absentem, cujus adsunt sermones.
Tu enim non servâsti tuum *filium*, quem oportebat a te servari:

382. ἀνόνητα κεκτήμεθα.

lative certe intelligi locus non patitur. *Musg.*

378. ἄκοντας] Ed. Ald. ἑκόντας. *Musg.*

380. Reisk. reponit: ἢ καὶ οἰωνῶν, aut sic: μήλων σφαγαῖς, ἢ, νὴ Δί', οἰωνῶν πτεροῖς. *Beck.*

Rescribendum puto πτεροῖν; alias particulæ διὰ sua constructio non constat. *Heath.*

381. Ἃ'ν γὰρ] Ita legendum pro ἃ ἂν, Stephano, Cantero, Scaligero, comprobantibus; et ipso etiam poëta paulo post, ἃ δ' ἂν, quæ verba huic loco opponuntur, ut sit hic sensus et ordo: ἃ γὰρ ἡμεῖς ἂν ζητῶμεν, ἀεκόντων θεῶν, ἀνόνητα μὲν ἀγαθὰ κεκτήμεθα· ἃ δ' ἂν οἱ θεοὶ διδῶσιν ἑκόντες, ἐξ αὐτῶν ὠφελούμεθα. Σπεύδω autem quod sit μεταβατικὸν aliquando, probavimus ad Iphigen. Taur. v. 1353. et Supplic. v. 172. Vide Henrici Stephani Annotat. in hunc locum. Ἀκόντων, pro ἀεκόντων, ideoque priorem producit. *Barnes.*

Reisk. præfert, quod est in antiquis edd. ἂν γάρ. *Beck.*

382. ἀνόνητα] Emendatio est H. Stephani [et Reiskii.] Ed. Ald. ἄκοντα. *Musg.*

ἀνόνητα] Ita pro ἄκοντα Henricus Stephanus recte legebat. *Barnes.*

ἀνόνητα κεκτήμεσθα emendat Reisk.

384. Ex incerto, Stob. Grot. quem sequitur Valcken. Diatr. 229. *Burn.*

384—386. Apud Stob. Grot. XCVIII. p. 409. *Burn.*

384. Πολλαί γε πολλοῖς, etc.] Ita vertit Hugo Grotius: *Multæ miseriæ genus in humanum incidunt, Varia videri: Nec reperta est hactenus Vita ulla, cujus perpetim felix tenor.* *Barnes.*

385. ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς] Stobæus Tit. XCVIII. ἓν δ' ἄνευ τύχης, pro quo reponit Grotius ἵνα δ' ἄνευ τύχης. *Musg.*

Heath. monet, ex Stobæi lectione colligi posse, poëtam scripsisse:

Οὔθ' ἱστορούσῃ μητρὶ, μάντις ὢν, ἐρεῖς,
Ὡς, εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστιν, ὀγκωθῇ τάφῳ,
Εἰ δ' ἐστὶν, ἔλθῃ μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ.
Ἀλλ' οὖν ἐᾷν χρὴ τἄδικ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ
Κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν, ἃ βούλομαι.
Ἀλλ', ὦ ξέν', — εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν
Ξοῦθον πέλας δὴ τόνδε, τὰς Τροφωνίου
Λιπόντα θαλάμας, — τοὺς λελεγμένους λόγους
Σίγα πρὸς ἄνδρα, μή τιν' αἰσχύνην λάβω,
Διακονοῦσα κρυπτὰ, καὶ προβῇ λόγος,

Nec interroganti matri, vates existens, dices.
Ut si quidem non superest amplius; tumuletur sepulcro:
Si vero vivit, veniat matri in conspectum tandem.
Temere improba omittere decet, si a Deo
Prohibemur cognoscere, quæ volumus.
Sed, O hospes (video enim generosum maritum
Xuthum prope accedentem hunc, (Trophonii jam
Relicto Antro) dictos sermones
Taceto apud maritum, ne quod probrum suscipiam,
Ministrans arcana, et efferatur sermo

393. Ἀλλ' ἐᾷν χρὴ τάδ', εἰ.

ἵνα δ' ἂν εὐτυχῇ
Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπου βίον.
Beck.

386. βίῳ.] MS. G. βίον, superscripto βίῳ. Stobæus ubi supra ἀνθρώπου βίον. Locum sic restituendum puto:

— ἵνα δ' ἂν εὐτυχῇ
Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπου βίον.
Musg.

389. Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν] Hic versus πολύσιγμος est, ut Medeæ v. 476. Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι. Et Iphigen. Taur. v. 766. Τὸ σῶμα σώσας, τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. et v. 785. Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ. *Barnes.*

393. Ἀλλ' ἐᾷν χρὴ τάδ',] Emendo levi mutatione ἄλλως ἐᾷν χρὴ τἄδικ'. *Injusta penitus negligere oportet.* ἄλλως ἐᾷν, ut εἰκῇ ἐᾷν, Electr. v. 379. Facilis fuit lapsus in ἀλλ', quippe quod in MSS. per compendium scribi solet ἀλλ'. τἄδικ' de vi Creusæ illata nemo, quin recte dicatur, dubitet. vid. v. 375. Quin et de furtivo concubitu dicitur, supra v. 328. et 344. *Musg.*

Ἀλλ' ὡς ἐᾷν χρὴ ταῦτά γ'] Olim versus misere laborabat: legebatur enim: Ἀλλ' ἐᾷν χρὴ τάδ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ. Canterus nihil opis tulit, ne notavit quidem. Scaliger notavit, sed nihil auxilii dedit; Duportus legit: Ἀλλ' οὖν ἐᾷν μοι χρὴ τάδε, etc. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἀλλ' οὖν (ἐᾷν γὰρ χρὴ, etc.) *Beck.*

395. Ἀλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ, etc.] Sensus verborum et ordo est talis: Ἀλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν, Ξοῦθον, πέλας δὴ τοῦτον, τὸν Τροφωνίου θαλάμας λιπόντα, σὺ οὖν τοὺς λόγους σίγα, καὶ μὴ ἐξένεγκον πρὸς ἄνδρα, etc. In quem sensum et Latinam versionem emendavi. *Barnes.*

396. τ. τὰς Τροφωνίου λιπόντα θαλάμας,] De Trophonii antro vide quæ nos supra ad v. 303. Quod θαλάμη autem antrum significet, et proprie animalis bruti, vid.

Οὐχ ᾗπερ ἡμεῖς αὐτὸν ἐξειλίσσομεν.
Τὰ γὰρ γυναικῶν δυσχερῆ πρὸς ἄρσενας,
Κἂν ταῖς κακαῖσιν αἱ 'γαθαὶ μεμιγμέναι,
Μισούμεθ'· οὕτω δυστυχεῖς πεφύκαμεν.

ΞΟΥΘΟΣ.

Πρῶτον μὲν ὁ θεὸς τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων
Λαβὼν ἀπαρχὰς χαιρέτω, σύ τ', ὦ γύναι.
Μῶν χρόνιος ἐλθών σ' ἐξέπληξ' ὀῤῥωδίᾳ;
ΚΡ. Οὐδέν γ'· ἀφίκου δ' ἐς μέριμναν. ἀλλά μοι
Λέξον, τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις,
Παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκραθήσεται.

Non *ita*, ut nos eum explicavimus.
Conditio enim mulierum misera *est* apud viros:
Et bonæ inter malas mixtæ
Odio habemur: adeo miseræ sumus.

XUTHUS.

Primum quidem Deus, meorum alloquiorum
Accipiens primitias, salvus sit, tuque, O uxor.
Num sero reversus te pavore perculi?
Cre. Non; sed in solicitudinem venisti: sed mihi
Dic quodnam oraculum ex Trophonii specu feras,
Ut nobis satio liberorum succedat.

409. συγκαθήσεται.

ad Phœniss. v. 945. Bacch. v. 553. et Cyclop. v. 57. *Barnes.*

397. Διακονοῦσα] Secundam producit, ut Cycl. v. 31. *Musg.*

Διακονοῦσα] Τὸ ᾱ in Διακονοῦσα producitur, quia Ionice scribitur διηκονοῦσα. Sic Cyclop. v. 31. Κύκλωπι δείπνων ἀνοσίων διάκονος. *Barnes.*

398—403. Apud Stob. Grot. Fl. LXXIV. p. 325. ubi Iphigenia in margine. Barnes. inter Inonis Fragm. p. 473. *Burn.*

400. ἐξειλίσσομεν.] Stob. Grot. l. c. *Burn.*

402. ἀγαθαὶ] Stob. Grot. l. c. *Burn.*

404. Πρῶτον μὲν ὁ θεὸς] Cum prius esset scriptum πρῶτον μὲν θεὸς, Scaliger et Doportus legebant πρῶτον θεὸς μὲν, levissima, fateor, flexione; sed ὁ, qui ob emphasin desideratur, excidisse videtur; quare id restituendum duxi. *Barnes.*

407. Reisk. verba ἀφίκου εἰς μέριμναν interrogative accipit, et idem significare, ac ἐπέτυχες τοῦ σκοποῦ, *consecutusne es ea, quæ volebas*, intellexistine, quorum causa veneras sciscitatum? censet; Heath. autem interpretatur ea sic: *Sed meditationi cuidam meæ supervenisti. Beck.*

408. ἐκ Τροφωνίου] Ναοῦ, vel χρηστηρίου, eleganter subauditur, Latinis quoque ædes, cum Jovis, aut Apollinis, dicunt. Terentius: ubi ad Dianæ veneris. Cicero pro Cluentio: sicut in statuis inauratis, quas posuit ad Juturnæ. Ad ea vero, quæ de Trophonii antro diximus supra ad v. 303. adde etiam Luciani Dialogum,

ΞΟ. Οὐκ ἠξίωσε τοῦ θεοῦ προλαμβάνειν
Μαντεύμαθ'· ἓν γοῦν εἶπεν, οὐκ ἄπαιδά με
Πρὸς οἶκον ἥξειν, οὐδὲ σ', ἐκ χρηστηρίων.
ΚΡ. Ὦ πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ γὰρ αἰσίως
Ἔλθοιμεν, ἅ τι νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν,
Ἐς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.
ΞΟ. Ἔσται τάδ'· ἀλλὰ τίς προφητεύει θεοῦ;
ΙΩΝ. Ἡμεῖς τά γ' ἔξω, τῶν ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,
Οἳ πλησίον θάσσουσι τρίποδος, ὦ ξένε,
Δελφῶν ἀριστεῖς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος.
ΞΟ. Καλῶς· ἔχω δὴ πάνθ', ὅσων ἐχρῄζομεν.
Στείχοιμ' ἂν εἴσω· καὶ γὰρ, ὡς ἐγὼ κλύω,

Xu. Non voluit antevertere Dei
Oraculum: unum tantum dixit, me non sine liberis
Domum rediturum esse, neque etiam te ab oraculis.
Cre. O veneranda Phœbi mater, utinam feliciter
Venerimus *huc:* utinam nostra commercia, quæ antea fuerunt,
Cadant meliora in filium tuum.
Xu. Fient hæc. Sed quis est *hic* propheta Dei?
Ion. Nos quidem, quæ extra, *sunt,* interna vero alii curant,
Qui prope tripodem sedent, hospes,
Optimates Delphorum, quos legit sors.
Xu. Recte est. Habeo igitur omnia, quæ cupiebamus.
Ibo intro. Etenim, ut ego audio,

Menippi, Amphilochi et Trophonii. *Brodæus.*

409. συγκαθήσεται.] Legendum, ni fallor, συγκρανθήσεται, *simul donabitur,* vel *effectum reddetur.* conf. v. 467. *Musg.*

Heath. legendum suspicatur συγκατθήσεται, *concedet.* *Beck.*

411. Μαντεύμαθ'·] Barnesii conjectura est. Ed. Ald. μάντευμ'. *Musg.*

Reisk. testatur, in vet. ed. esse μάντευμ' με. ἓν — unde effici vult: μάντευμ' ἐμοὶ ἓν γοῦν. *Beck.*

414. Hunc et sequentem versum consulto, ni fallor, ambiguos fecit poëta, ut alio sensu a Creusa dicerentur, alium vero audientium animis offerrent. Sic cum νῷν dicit, seipsum et Xuthum intelligit, cum παῖδα τὸν σὸν, filium quendam Xuthi. Sed hæc ambo longe diverso sensu accipi possent, præsertim si sic interpungas:

— ἅ τι νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν
ἐς παῖδα τὸν σὸν, μεταπέσοι βελτίονα.

Secundum hoc, vox νῷν Creusam et Latonam complectitur, ad Phœbum vero, non ad Xuthi filium, pertinet παῖδα τὸν σόν. Hujusmodi ambiguitas audientium auribus, velut κληδὼν, i. e. omen futuri, accidebat. In ἀμφιβολίαις enim sita erat ominum divinatio. vid. Cic. de Div. Lib. I. c. 45 et 46. *Musg.*

Heath. locum ita intellexit: *Quæque commercia nobis prius* (cum Trophonio scil.) *fuerint, in filium tuum* (Apollinem) *transferantur successu meliori.*

414. a. Ut duplicem sensum, qui inest verbis ἅ τι νῷν κ. τ. λ. exprimeret, Prev. ita reddidit: " et puisse un fils chéri couronner notre ancienne union!" *Beck.*

Χρηστήριον πέπτωκε τοῖς ἐπήλυσι
Κοινὸν πρὸ ναοῦ· βουλόμεσθ' ἐν ἡμέρᾳ
Τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα.
Σὺ δ' ἀμφὶ βωμοὺς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
Λαβοῦσα κλῶνας, εὐτέκνους εὔχου θεοῖς
Χρησμούς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
ΚΡ. Ἔσται τάδ', ἔσται. Λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ
Νῦν ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβεῖν ἁμαρτίας,

Per sortem cecidit advenis oraculum
Commune ante templum: volumus die
Hac, fausta enim *est*, dei capere oracula.
Tu vero circa aras, O mulier, laureos
Accipiens ramos, pete a diis, ut prole-felix
Oraculum ego referam ex templo Apollinis.
Cre. Erunt hæc, erunt: si velit autem Apollo
Nunc saltem priora sanare peccata,

418. ὦ ξένε,] Duporti emendatio est. In Ed. Ald. deest ὦ.

De Pythia quædam habent Aristid. Tom. III. p. 20. Lucian. Hermotimo. *Musg.*

τρίποδος, ὦ ξένε,] Quum antehac excidisset ὦ, Scaliger legebat τοῦ τρίποδος, ut versum sic sanaret, qui melius cum ὦ stabit; et Duportus ita legit. *Barnes.*

422. Χρηστήριον πέπτωκε] Tempus appetit, quo Pythia advenis respondeat. Neque enim semper responsa dabat, neque diebus nefastis. Quare poëta mox ait: βουλόμεσθ' ἐν ἡμέρᾳ τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα. Hinc Plutarch. in Alexandro: Βουλόμενος δὲ τῷ θεῷ χρήσασθαι περὶ τῆς στρατείας, ἦλθεν εἰς Δελφοὺς, καὶ κατὰ τύχην ἡμερῶν ἀποφράδων οὐσῶν, ἐν αἷς οὐ νενόμισται θεμιστεύειν. *Barnes.*

423. Κοινὸν πρὸ ναοῦ·] *Commune ante templum.* Docuimus supra ad v. 91. Pythiam semel tantum in mense oracula edidisse etiam iis, qui, hostia immolata, facultatem templum ingrediendi adepti essent. Hic majus aliquid advenis conceditur, ut ante templum stantes, adeoque hostiam nullam mactantes, Deum per interpretes (vid. v. 372. 416.) consulerent. Jam quod majus erat, etiam rarius fuisse credibile est, ut, si semel tantum in mense divitibus oraculum responderit, pronum sit suspicari, non sæpius, quam semel in anno, pauperibus respondisse. Eum diem (sive plures uno fuerint) sorte designatum fuisse indicat vox πέπτωκε. Merito autem, imo peculiari jure, αἰσία a Xutho vocatur, v. 424. siquidem inter reliquos dies oraculares tam insigniter eminebat. *Musg.*

Heath. explicat: *Oraculum, quod in anteriori templi parte editur, omnibus advenis commune, obtigit. Beck.*

424. Τῇδ', αἰσία γὰρ,] Pythia certis diebus, præcipue festis, responsa dare solebat. Vid. notam præcedentem. *Beck.*

426. κλῶνας,] Intellige non serta capiti circumdata, sed ramulos, quos manu gestabant, qui vel Deos, vel homines, supplicandi causa adibant. Ἱκτηρίοις κλάδοις vocat Sophocles Œd. Tyr. v. 3. Confer Virg. Æneid. XI. v. 101. ibique Ruæum.

εὔχου θεοῖς] *Deos venerare*, non Apollinem sc. sed reliquos, quotquot alibi per urbem Delphicam colebantur. Paret huic mandato Creusa, nec prius ad templum revertitur, quam Xuthus, Ione comitante, ad sacra facienda discessit. Quo artificio cavet poëta, ne Creusæ odium in Ionem Xutho ante tempus innotescat. *Musg.*

427. Xuthus nunc templum intrat. Similiter Creusa mox scenam relinquit, in quo Prev. artificium poëtæ invenit. "C'est une adresse du poëte, inquit, de faire

Ἅπας μὲν οὐ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος,
Ὅσον δὲ χρῄζει, θεὸς γάρ ἐστι, δέξομαι.
ΙΩΝ. Τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸν θεὸν
Κρυπτοῖσιν ἀεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται;
Ἦ τοι φιλοῦσά γ' ἧς ὕπερ μαντεύεται,
Ἢ καί τι σιγῶσ', ὧν σιωπᾶσθαι χρεών;
Ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
Μέλει; προσήκει δ' οὐδέν. ἀλλὰ χρυσέαις

Non totus quidem erga nos erit amicus:
Quantum vero vult, est enim deus, accipiam.
Ion. Quid vero verbis hæc hospita in deum
Tectis semper convicia jactans obscure significat?
An amans pro qua consulit oraculum?
An etiam tacens aliquid *eorum*, quæ taceri convenit?
Sed filia hæc Erechthei quid mihi
Curæ est, nulla cognatione juncto? quin aureis

437. προσήκει τ' οὔδας.

sortir Créuse, afin qu'occupée à invoquer les autres dieux, elle ne revienne au temple d'Apollon, qu'après que Xuthus en est sorti." In sequente scena Chorum forte in orchestra stare, ita ut ea exaudire nequeat, quæ Ion dixerit secum ipse, monet Prev. Ion vero post v. 419. et ipse scenam relinquit, ut reliquis muneris officiis fungatur. Itaque tum Chorus solus remanet. Id colligit Prev. e verbis v. 512. ss. ad quem locum tamen ipse sibi hæc objicit: "Ce sont ces paroles qui me font penser qu'il a quitté la scène à la fin de l'acte précédent. Il seroit possible cependant, que la disposition de la scène permît au choeur de voir une porte par laquelle Xuthus devoit sortir, et qu' Ion, occupé des soins de son ministère, n'auroit pas pu observer constamment, même en le supposent sur la scène et sous les yeux des spectateurs. Cette scène et la suivante sont écrites en vers trochaiques, jusqu'au moment où le choeur prend la parole et où les iambes recomencent. On voit assez que la vivacité des sentimens que Xuthus doit exprimer a engagé le poëte changer ainsi le mouvement."

Beck.

434. φιλοῦσά γ', ἧς] Ed. Ald. et MSS. Paris. φιλοῦσα γῆς, quod non intellectum in causa fuit, cur ex MSS. Steph. reciperetur φυγοῦσα γῆς. *Musg.*

Forte sic legendum: ἦτοι φίλης ψυχῆς ὕπερ μαντεύεται αἰσχρόν τι συγγνοῦσ' ἄν — *procul dubio suimet ipsius causa consulit oraculum turpis alicujus facinoris sibi conscia, qualia præstat taceri.*

Lectionem Steph. φυγοῦσα vitiosam esse, demonstrat inprimis Heath. qui conjicit: Ἦτοι φίλη 'ουσα (φίλη οὖσα) τῆς ὕπερ μαντεύεται. τῆς ὕπερ, in hujus gratiam. *Beck.*

437. προσήκει τ' οὔδας.] Propius vero est προσῆκί μ' οὐθὲν, ut citat Justinus in libro περὶ μοναρχίας. Legendum videtur:

ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
μέλει, προσήκοντ' οὐδέν;

At cur ego Erechthei filiam curo, nulla necessitudine conjunctus? Musg.

Μέλει; προσήκει τ' οὔδας.] Apud Justinum Martyrem, in opusculo περὶ Μοναρχίας citantem hos versus, p. 169. legitur pro προσήκει τ' οὔδας, προσῆκί μ' οὐθέν. Quæ certe lectio convenit cum eo, quod præcedit: τί μοι μέλει;

Henricus Stephanus.

Reisk. rescribit: προσήκει γ' οὐδέν.

Beck.

Πρόχουσιν, ἐλθὼν εἰς ἀποῤῥαντήρια,
Δρόσον καθήσω. νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχων, παρθένους βίᾳ γαμῶν,
Προδίδωσι, παῖδας τ' ἐκτεκνούμενος λάθρα
Θνήσκοντας ἀμελεῖ. μὴ σύ γ'· ἀλλ' ἐπεὶ κρατεῖς,
Ἀρετὰς δίωκε. καὶ γὰρ, ὅστις ἂν βροτῶν
Κακὸς πεφύκῃ, ζημιοῦσιν οἱ θεοί.
Πῶς οὖν δίκαιον, τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς
Γράψαντας αὐτοὺς ἀνομίαν ὀφλισκάνειν;

Gutturniis, profectus ad aspersoria,
Asperginem emittam. Sed castigandus mihi
Phœbus, quid patiens, virgines per vim comprimens,
Prodat, et liberos suscipiens clam,
Morientes negligit. Ne tu hæc facias, sed quando *rerum es dominus*,
Cole virtutem. Etenim quisquis mortalium
Improbus *est*, *illum* dii puniunt.
Quomodo igitur æquum *est* vos, qui leges mortalibus
Scripsistis, ipsos injustitiæ reos esse:

440. πάσχει. 441. τ' deest.

438. Πρόχουσιν,] Barnesius sine causa προχόοισιν. Sic recte judicat Piersonus ad Mœrid. v. πρόχους. [p. 296.] *Musg.*

439. ss. Lego et distinguo:

— νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχων, παρθένους βίᾳ γαμῶν
προδίδωσι, παῖδάς τ' ἐκτεκνούμενος λάθρα,
θνήσκοντας ἀμελεῖ. μὴ σύ γ' —

πάσχων pro πάσχει Canteri emendatio est. Sequenti versu dederat Ed. Ald. παῖδας τεκνούμενος, omissis (propter repetitionem, ut videtur) literis tribus τ, ε, κ, MSS. Steph. παῖδας καὶ τεκνούμενος. Proxime vero Justinus Martyr, ubi supra, παῖδας ἐκτεκνούμενος.

ἀμελεῖ, *negligit*, cum accusativo, offendisse interpretes videtur. Sic tamen Herodot. ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἠμέλησε, p. 498. Ed. Steph. Plutarchus in Demosthene: τὰ δὲ ἀμελησάντων, p. 1553. Ed. Steph. Idem Op. Mor. ἀμελεῖν οὐδὲν, p. 608. *Musg.*

ἀμελεῖ reposuerat jam Heath. qui fere eodem modo distinxit et scripsit, et tantum πάσχει retinuit, at τ' ante ἐκτεκνούμενος non habet. *Beck.*

441. Προδίδωσι παῖδας ἐκτεκνούμενος λάθρα] Cum olim τεκνούμενος esset scriptum, Hugo Grotius præfixit οὐ, ut versus fulciretur, Henric. Stephanus καὶ legit, ut et Scaliger, sed tum quoque προδιδοὺς erit legendum: melius Canterus cum Justino Martyre legit ἐκτεκνούμενος. Quem videsis Novar. Lection. Lib. V. c. 11. *Barnes.*

Reisk. scribit: προδίδωσι παῖδας τοὺς τεκνουμένους. *Beck.*

442. ἀμέλει μὴ σύ γ'·] Ἀμέλει, ἐπίῤῥημα βεβαιωτικὸν, οἷα δήπου, πάντως, δηλαδή. Vide Hesychium, Phavorinum et Eustathium, fol. 1407. lin. 12. Apollinem autem alloquitur Ion. Potest et legi: θνήσκοντας ἀμελεῖ, i. e. ὑπερορᾷ. De hoc loco, ut gentilium deorum vitia malorum hominum excusatio et æmulatio fuerint, vid. exemplum in Eunucho Terentiano, Act. III. Scen. 5. Cyprianus Epistola 2. Deos suos, quos venerantur, imitantur. Fiunt miseris et religiosa delicta. Vid Hugonem Grotium de veritate Christia-

Εἰ δ᾽ (οὐ γὰρ ἔσται, τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,)
Δίκας βιαίων δώσετ᾽ ἀνθρώποις γάμων,
Σὺ καὶ Ποσειδῶν Ζεύς θ᾽, ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ,
Ναοὺς τίνοντες ἀδικίας κενώσετε.
Τὰς ἡδονὰς γὰρ τῆς προμηθίας πάρος
Σπεύδοντες, ἀδικεῖτ᾽. οὐκέτ᾽ ἀνθρώπους κακῶς
Λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν θεῶν κακὰ
Μιμούμεθ᾽, ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας τάδε.
ΧΟ. Σὲ, τὰν ὠδίνων λοχιᾶν (στροφή.)

Si vero, non enim erit, sed utar *sermone*,
Pœnas dabitis hominibus violentorum connubiorum,
Tu, et Neptunus, et Jupiter, qui in cœlo dominatur,
Templa vacua reddetis stupra luentes.
Voluptates enim ante modestiam
Studiose sectantes injuste facitis. Non amplius homines
Accusare justum *est*, si deorum vitia
Imitamur, sed eos qui docent hæc.
Cho. Te, partuum obstetrix, et

450. τίνοντες δ᾽ ἀδ. 455. *λοχίαν.*

næ Bellicosis, Lib. IV. Ebriosus Bacchus, lasciviosus Hercules, impius in fratrem Romulus, in patrem Jupiter, etc. et Annotata in locum. *Barnes.*

442. s. Reisk. conjicit: ἀλλ᾽ ἐπιμελεστέρως ἀρετὰς διώκων, *studio virtutum vincis omnes. Beck.*

443. s. καὶ γὰρ ὅστις ἂν βροτῶν Κακὸς πεφύκῃ,] Ita Justini exemplar emendatius legit, cum olim in nostris pro ἂν legebatur ὢν, et πεφύκει pro πεφύκῃ. Vide Gulielm. Canteri Novar. Lection. Lib. V. c. 11. ad finem. *Barnes.*

444. πεφύκῃ,] Ita Justinus M. ubi supra. Ed. Ald. πέφυκε. Plato: μουσικὰ πεφύκῃ, p. 906. C. Xenophon: ἵνα μὴ καὶ σὺ λοιδορουμένῳ ἐοίκῃς, p. 893. *Musg.*

446. ἀνομίαν] Stobæus, teste H. Stephano, ἀδικίας legit: nec aliter Clem. Alex. admonit. ad gentes. *Musg.*

ἀνομίαν] Stobæus legit ἀδικίας, sed puto per errorem, eo quod ea vox quarto abhinc versu occurrat. *Barnes.*

447. λόγῳ] Ita MSS. Steph. Clem. Alex. et Justinus, ubi supra. Ed. Ald. λοιπῷ. Idem Justinus εἰ πάρεστι pro οὐ γὰρ ἔσται. *Musg.*

τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,] Cum λοιπῷ olim male aderat, versuique et sensui nocivum, ex veteribus codicibus et Justini exemplari restituit nobis Henricus Stephanus λόγῳ, monetque, legi apud Justinum κεχρήσομαι. Certe λόγῳ, necesse est, legamus. Ita quoque Scaliger legit. *Barnes.*

Reisk. retineri vult antiquam lectionem, etsi metro prorsus contrariam: τῷ λοιπῷ δὲ χρήσομαι, *tum illa, quæ sola adhuc superest, utar ratione. Beck.*

448. Δίκας βιαίων δώσετ᾽] Δίκας δώσετε ἀνθρώποις, jus reddere sustinebitis hominibus. Hic sensus loci: Εἰ δὲ ὑμεῖς (οὐ γὰρ ἔσται τι τοιοῦτον, ὅμως ἐγὼ λόγῳ χρήσομαι) δίκας δώσετε καὶ ὑποστήσετε τοῖς ἀνθρώποις, ναοὺς ὑμετέρους πάντων τῶν θησαυρῶν ἐκκενώσετε τίνοντες χρήματα, ὡς ἄνθρωποι ποιεῖν εἰώθασιν. Et in hunc sensum, quem nemo hactenus interpretum vidit, Latinam versionem emendavi. *Barnes.*

450. τίνοντες δ᾽] Ita Ed. Ald. Barnesius omittit δ᾽. Præstiterit fortasse τίνοντές γ᾽. *Beck.*

Ναοὺς τίνοντες] Quod τίνω communem habet priorem syllabam, supra probavimus ad Iphigen. Taur. v. 540. Δίκας

Ἀνειλείθυιαν, ἐμὰν
Ἀθάναν ἱκετεύω,
Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευ-
θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
Κορυφᾶς Διός· ὦ πότνια Νίκα,
Μόλε Πύθιον οἶκον,
Ὀλύμπου χρυσέων θαλάμων

Lucinæ expertem adhuc, meam
Minervam obsecro,
Quæ a Prometheo Titane
In lucem producta es in summis
Verticibus Jovis, O veneranda Victoria,
Veni *ad* Pythicam domum,
Olympi *ex* aureis thalamis

456. Εἰλείθυιαν τι ἐμάν. 460. Κορυφάς.

τίκτουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς. Nec Euripides solus hoc facit: nam et Æschylus. Agamem. v. 1591. Χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς. *Barnes.*

453. κακὰ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. καλά. *Musg.*

454. διδάσκοντας] Justinus M. διδάξαντας. *Musg.*

456. Εἰλείθυιάν τι ἐμὰν] Ita Ed. Ald. Barnesius pro τι emendabat καὶ, quod sensum percommodum efficit, nec cuiquam forte displiceret, nisi ex Suida et Eustathio constaret, Euripidem alicubi τὴν ἄτοκον, *eam, quæ prolis expers esset,* ἀνειλείθυιαν dixisse. Id autem ad hunc locum pertinere, probabiliter sane colligunt Viri docti ex Hesychio, cujus glossa est: ἀν' εἰλείθυιαν, ἀνὰ τόκον. Εὐριπίδης Ἴωνι. Ergo, nisi error sit Veterum Criticorum, reponendum et hic ἀνειλείθυιαν. Quid si legamus:

Σὲ μὰν, ὠδίνων Λοχί', ἀν-
ειλείθυιάν τ' ἐν' ἐμὰν
Ἀθάναν — —

μὰν pro τὰν, quia frigidus erat eo loco articulus. Hesychius: Λοχία, μαῖα. Malo nihilominus, quod dat Barnesius. *Musg.*

Εἰλείθυιαν καὶ ἐμὰν] Ita cum Duporto lego pro τι ἐμάν: aperte enim poëta distinguit inter Lucinam, i. e. Dianam, et suam, i. e. Atheniensem, Minervam. v. 468. Σὺ καὶ παῖς Λατογενὴς, δύο θεαὶ, δύο παρθένοι. Quare Brodæus somniat, cum dicit: *Hic Euripides Dianam eandem cum Minerva credit. Barnes.*

Reisk. suspicatur legendum: εἰλείθυιαν, σέ τ' ἐμάν. *Beck.*

458. Προμηθεῖ Τιτᾶνι] Male Barnesius de Vulcano interpretatur, vide Apollodor. Lib. I. c. 3. sect. 6. Hemsterhusium ad Lucian. Dial. Deor. VIII. Τιτᾶνα Προμηθέα exstat et in Phœn. v. 1138. *Musg.*

Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευθεῖσαν] Vulcanum designat, qui Jovis cerebro laboranti aurea securi obstetricabat; neque Προμηθεῖ hic est nomen proprium, sed appellativum, ut in Latina versione nunc emendatum dedimus. Προμηθεὺς autem dicitur, ut πολύφρων et πολύμητις Homeri, ob peritiam in arte fabrili, et quia ferrum igni primus emollitum elaboravit. Nota est fabula de Vulcano Jovi obstetricante ex Luciano et aliis. *Barnes.*

460. Νίκα,] Colebatur a Græcis Minerva quædam, Victoria dicta. Pausan. p. 40. καὶ ἕτερον ἐνταῦθα ἱερὸν Ἀθηνᾶς πεποίηται, καλουμένης νίκης. vid. infra v. 1529. Soph. Philoct. v. 134. Pro πότνια, quod habet Aldina, recentiores Edd. ποτνία, metro repugnante. vid. Troad. v. 292. *Musg.*

ὦ πότνια Νίκη,] Colebatur (inquit Cœ-

Πταμένα πρὸς ἀγυιὰς,
Φοιβήϊος ἔνθα γᾶς
Μεσόμφαλος ἑστία
Παρὰ χορευομένῳ τρίποδι
Μαντεύματα κραίνει,
Σὺ καὶ παῖς ἁ Λατογενὴς
Δύο θεαὶ, δύο παρθένοι

Volitans ad plateas,
Ubi Phœbeia terræ
Domus in medio sita,
Circumsaltata tripode
Oracula perfecta reddit.
Tu, et Latonæ filia *Diana*,
Duæ deæ, duæ virgines,

464. γᾶ. 466. Παραχορευομένῳ una voce.

lius Rhodiginus Antiqu. Lection. Lib. XIV. c. 18.) Athenis Minervæ Νίκης simulacrum ἄπτερον, *i. e.* sine alis, habens in dextra malum punicum, in sinistra galeam; quod in primo de Acropoli Heliodorus scribit. Locum respexit vir magnæ lectionis Harpocrationis: Νίκης ξόανον ἄπτερον, ἔχον μὲν ἐν τῇ δεξιᾷ Ῥοιὰν, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ κράνος, ἐτιμᾶτο. ὅτι δὲ ἐτιμᾶτο παρ' Ἀθηναίοις, δεδήλωκεν Ἡλιόδωρος ὁ Περιηγητὴς, ἐν τῇ πρώτῃ περὶ Ἀκροπόλεως. Vide plura de hac re apud Johannem Meursium Cecropiæ, c. 8. *Barnes.*

464. γᾶ] Valde incommodum est γᾶ, præsertim post ἀγυιᾶς. Lego: γᾶς. vid. Orest. v. 325. Iphig. in Taur. v. 1259. (Ita jam Reisk.) *Musg.*

465. Μεσόμφαλος ἑστία] De Delphis, umbilico orbis, vide quæ nos supra ad. v. 223. *Barnes.*

466. Παραχορευομένῳ] *Ad quem Chori mittuntur.* De more Choros ad templa longinqua mittendi vid. Callimach. in Delum, v. 279. ibique Spanhemium. Sophocles: οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι Γᾶς ἐπ' ὀμφαλόν. Œd. Tyr. v. 916. Malim tamen περιχορευομένῳ. Himerius: Δελφοὶ δὲ ἄρα, ἱερὰ πόλις Ἀπόλλωνος, λατρεύουσι μὲν ἀεὶ τῷ θεῷ, καὶ περιχορεύουσι μετὰ παιάνων τὸν τρίποδα. apud Photium, p. 602. Ed. Hœsch. *Musg.*

Παραχορευομένῳ τρίποδι] Modus oraculα edendi et ex tripode vaticinandi a Longino petendus, περὶ Ὕψους, Edit. Tan. Fabri, p. 33. Καὶ τὴν Πυθίαν λόγος ἔχει Τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς, ἀναπνέον, ὥς φασιν, ἀτμὸν ἔνθεον αὐτόθεν, καὶ ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθισταμένην δυνάμεως, παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν. Huc adde Lucian. bis accusat. fol. 743. Ἔνθα ἂν ἡ Πρόμαντις πιοῦσα τοῦ ἱεροῦ νάματος, καὶ μασσησαμένη τῆς Δάφνης, καὶ τὸν Τρίποδα διασεισαμένη, κελεύει παρεῖναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεστάναι (vid. τὸν Θεὸν) συνείροντα τοὺς χρησμούς. Isaac Tzetzes in Lycophron. Φασὶν, ὅτι ἐν τῷ Τρίποδι χάος ἦν μέγα, ὅθεν τὰ μαντευόμενα, ὥσπερ ἐκ τοῦ ᾅδου, ἀνήρχοντο, ἅπερ ὁ Ἀπόλλων ἐσαφήνιζε. *Barnes.*

Forte, παρὰ τορευομένῳ, *apud tripodem clare et perspicue sententias suas prodentem,* Reisk.

Heath. dividit vocabulum ita: παρὰ χορευομένῳ τρίποδι. *Beck.*

468. ἁ Λατογενὴς] Ita Ed. Ald. Ex sequentibus Edd. articulus ἁ non sine metri detrimento excidit. *Musg.*

Ex conjectura restituerat articulum Heath., ut versus esset glyconius πολυσχηματιστος. *Beck.*

469. s. Ita constitui jubet Heath.:

Δύο θεαὶ, δύο παρθένοι, κα- trochaicus dimeter.
σιγνῆται σεμναὶ τοῦ Φοίβου spondaicus tetrameter;

Κασίγνηται σεμναὶ τοῦ Φοίβου.
'Ικετεύσατε δ', ὦ κόραι,
Τὸ παλαιὸν 'Ερεχθέως
Γένος εὐτεκνίας χρονίου καθαροῖς
Μαντεύμασι κύρσαι.
'Υπερβαλλούσας γὰρ ἔχει (ἀντιστρ.)
Θνατοῖς εὐδαιμονίας
'Ακίνητον ἀφορμὰν,
Τέκνων οἷς ἂν καρποτρόφοι
Λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
Πατρίοισι νεανίδες ἧβαι,
Διαδέκτορα πλοῦτον
'Ως ἕξοντες γ' ἐκ πατέρων

Castæ sorores Phœbi,
Supplicate jam, O virgines,
Ut antiquum Erechthei
Genus seram fœcunditatem puris
Oraculis consequatur.
Eximias enim præbet
Mortalibus felicitates
Certum præsidium
Liberorum, quibus fœcundæ
Accendunt in thalamis
Patriis floridæ juventutes;
Hæreditarias divitias
Traditurs porro ex parentibus

et in antistropha:

Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.

Beck.

475. ss. 'Υπερβαλλούσας γὰρ ἔχει Θνατοῖς εὐδαιμονίας 'Ακίνητος ἀφορμὰ Τέκνων] Hunc locum de laude prolis egregium sane Hugo Grotius in Excerptis eleganti Latino carmine donavit. Huc refer Joh. Stobæi Florileg. Titulum LXXV. ὅτι καλὸν τὸ ἔχειν παῖδας. item Tobiæ Magiri Polymnemon in Titulo Liberi, ubi *Liberos habere bonum.* Item Psal. cxxvii. v. 3. 'Ιδοὺ, ἡ κληρονομία Κυρίου, υἱοὶ, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστρός· 'Ωσεὶ βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοί. Adeas, si libet, Apollinarii et Duporti metricas versiones loci. Nos alio properamus. *Barnes.*

Reisk. conjicit ἔχουσι, quod cum νεάνιδες ἧβαι τέκνων cohæreat. *Beck.*

477. 'Ακίνητον ἀφορμὰν.] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἀκίνητος ἀφορμὰ, quod a correctore profectum arbitror. ἀφορμὰν regitur a verbo λάμπω, transitive hic accipiendo, ut Helen. v. 1130. *Musg.*

Heath. structuram verborum instituit hanc: Οἷς ἂν νεάνιδες ἧβαι καρποτρόφοι τέκνων λάμπωσιν ἐν θαλάμοις πατρίοισι, τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἔχει ἀκίνητον ἀφορμὰν ὑπερβαλλούσης εὐδαιμονίας θνατοῖς. *Quibuscunque enim florida juventus, frugibus nutrita splendet in thalamis paternis, ea res fun-*

Ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις·
Ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς
Σύν τ' εὐτυχίαις φίλον,
Δορί τε γᾷ πατρίᾳ φέρει
Σωτήριον ἀλκάν.
Ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος
Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν
Τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.
Τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ
Βίον· ᾧ τε δοκεῖ, ψέγω·
Μετὰ δὲ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς
Εὔπαιδος ἐχοίμαν.
Ὦ Πανὸς θακήματα καὶ (ἐπῳδός.)

Aliis adhuc liberis.
Præsidium enim in adversis,
Et in prosperis oblectatio,
Armisque solo patrio fert
Salutarem opem.
Mihi quidem et præ divitiis,
Et regiis thalamis fuerint
Educationes sedulæ bonorum liberorum.
Odi vero orbam
Vitam: et si cui placet, *hunc* reprehendo.
Cum mediocribus vero facultatibus vitam
Prole-felicem habeam.
O sedes Panis, et

damentum præbet stabile eximiæ felicitatis mortalibus. Beck.

478. καρποτρόφοι] Legendum κουροτρόφοι. Exstat vox Bacch. v. 414. Hesiod. Op. et D. v. 226. *Musg.*

480. πάνιδες ἧβαι,] Ἤγουν νεανίαι ἡβῶντες, ὅθεν καὶ ἕξοντες, διὰ τὸ πρὸς τὸ σημαινόμενον. *Barnes.*

481. Διαδέκτορα πλοῦτον] Τὸν ἐκ διαδοχῆς προσγινόμενον. *Barnes.*

482. Ὡς ἕξοντές γ'] Legi potest ἕξοντας, ut ἕξοντας referatur ad παῖδας, latens in ἀκίνητον ἀφορμὰν τέκνων. Græci vocant σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον: estque aliud exemplum ejus infra v. 1138. Quibus hoc non satisfacit, legent forte mecum:

ὀρέξοντάς γ' ἐκ πατέρων
ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις.

a Patribus acceptas (divitias) *aliis porro liberis tradituros. Musg.*

Pro ὡς ἕξοντες Reisk. conjicit παρεξόντων, et verba ita struit: παρεξόντων πλοῦτον διαδέκτορα ἐκ πατέρων τέκνοις, ἐπὶ ἑτέροις τέκνοις, i. e. τέκνων τέκνοις. *Beck.*

484. Ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς] Huc refer illud Psalm. CXXVII. v. 5. de multorum liberorum parentibus: Μακάριος, ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν. Οὐ καταισχυνθήσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις. Euripides igitur mares liberos columnas familiæ vocat, Iphigen. Taur. v. 57. Στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες. Et Cicero pro Cluentio filium

Παραυλίζουσα πέτρα
Μυχάταισι Μακραῖς,
Ἵνα χοροὺς στείβουσι ποδοῖν
Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι
Στάδια χλοερὰ πρὸ Παλλάδος
Ναῶν, συρίγγων

Vicina petra
Cavernosis Macris,
Ubi choreæ pulsant pedibus
Agrauli triplices puellæ
Viridia stadia, ante Palladis templa,
Fistula modulatorum ad varios

497. μυχοὶ δασοὶ μακραῖς.

vocat *spem parentis, memoriam nominis, subsidium generis, hæredem familiæ, designatum reipubl. civem. Barnes.*

490. Reisk. mavult: τροφαὶ κεδναὶ κεδνῶν. *Beck.*

491. Τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ βίον] Huc refer illud Posidippi: Πήρωσις, ἄπαις βίος. *Barnes.*

495. De Panis Sacello sub Acropoli vid. Herodot. VI. cap. 105. Pausan. p. 26. l. 36. Ed. Sylb. Aristoph. Lysistrat. v. 726. Infra hujus fab. v. 938. Lucian. Bis Accusat. *Musg.*

Ὦ Πανὸς θακήματα] Ad Macras respicit, ubi Panis spelunca, adytum et ara, ut infra v. 936. Οἶσθα Κεκροπίας πέτρας, Πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν; Οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, καὶ βωμὸς πέλας. Vid. etiam supra ad v. 8. Quin rupes, et montium culmina, atque antra, fere Pani sacra semper habita. Hinc illud Antholog. Lib. II. Πανὶ φιλοσπήλυγγι καὶ οὐρεσιφοιτάσι Νύμφαις. Hinc κρημνοβάτης, παρωρείτης, et πετροβάτης, βουνίτης, &c. Panis epitheta passim leguntur. Quin et Oppianus Halieut. Lib. II. Κωρύκιον illum vocat, ab antro Corycio in monte Parnassi, in quo simul cum Baccho et Nymphis colebatur: Πανὶ δὲ Κωρυκίῳ βυθίην παρακάτθεο τέχνην. Hinc Pausanias Phocic. fol. 349. lin. 30. de antro Corycio loquens: Ἱερὸν δ' αὐτὸ οἱ περὶ τὸν Παρνασσὸν Κωρυκίων τε εἶναι Νυμφῶν καὶ Πανὸς μάλιστα ἥγηνται. Vid. quæ nos de Corycio antro ad Bacch. v. 551. *Barnes.*

497. μυχοὶ δασοὶ] MSS. Steph. μυχοὶ δοσοὶ. Optime hic Tyrwhittus: "Pro monstro, sive monstris, μυχοὶ δασοὶ, legendum credo μυχώδεσι. Qua scilicet analogia a κρημνὸς fit κρημνώδης, a μῦθος μυθώδης, a ψάμμος ψαμμώδης, eadem a μυχὸς derivetur μυχώδης, *cavernosus*. Quod sane epithetum ταῖς Μακραῖς optime convenire ex plurimis hujus tragœdiæ locis constat." *Musg.*

μυχοὶ δασοὶ μακραῖς,] Henricus Stephanus pro δασοὶ legebat δοσοὶ ex Codice vetusto; puto legendum ταῖσι Μακραῖς; ut in principio superioris notæ, videl. ad v. 495. Nihil enim δασοὶ loci sic habet. *Barnes.*

Heath. conjicit: Μυχοί τε ταῖσι μακραῖς.

Reisk. "Μυκαλαῖσι μακραῖς, *petra vicina Macris sonoris*, proprie *mugientibus*, in quibus ventus mugit, aut μυδαλέαισι, *humidis*, quæ imbre stillant." *Beck.*

Μακραῖς,] Ὀνόματα τόπου. *Scholiast.*

498. Non me fugit, στείβειν χορὸν exemplis non valde dissimilibus defendi posse, ut Homeri (ne alios nominem) Odyss. Θ'. v. 264.

πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσὶν —

Sit autem legitimum χοροὺς στείβειν: non tamen sequitur, στάδια ad χοροὺς per appositionem referri posse. Non invenuste emendaveris χοροῦ, ut constructio sit: χοροῦ στάδια χλοερὰ, *virens Chori stadium.*

Ὑπ' αἰόλας ἰαχᾶς ὕμνων,
Ὅταν αὐλείοις συρίζῃς,
Ὦ Πάν, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
Ἵνα τεκοῦσά τις
Παρθένος — ὦ μελέα. — βρέφος Φοίβῳ
Πτανοῖς ἐξώρισεν θοίναν

Modos hymnorum:
Quando vespertinus fistula canis,
O Pan, tuis in antris,
Ubi pariens quædam
Virgo, O misera, infantem Phœbo,
Exposuit epulum volucribus,

503. αὐλίοις.

Sic σταδίων μάχης, Herodian. Lib. III. c. 12. *Musg.*

Reisk. legit: χοροῖς, *desultationibus orbicularibus*, ad στείβουσι refert substantivum στάδια. *Beck.*

499. Ἀγραύλου] Male MSS. Steph. ἀγραύλου. De Agraulo, Cecropis uxore, vid. supra ad v. 23. Aglauros, filia ejus, ἱερὸν habuit sub Acropoli, teste Herodoto, Lib. VIII. c. 53. ubi situm loci accurate depingit. τέμενος vocat Pausanias, p. 16. l. 5. ut intelligas, aream circa templum fuisse. Per Pandroson jurabant Atticæ mulieres Lysistrat. v. 440. unde liquet, et eam quoque divinis honoribus cultam fuisse. Idem de Hersa constat ex Suida, v. Ἀῤῥηφορία, cui et reliqui grammatici consentiunt. De Aglauro rursus vid. Hesychium, v. Πλυντήρια. Quod hic traditur de Cecropis filiabus choreas post mortem agentibus, comparari potest cum fabula Protesilai, quem aiunt post fata in Chersoneso Thracica cursu sese exercuisse: Philostrat. p. 634. D. Ed. Morell. Strabo, p. 595. D. Ed. Par. Videnda etiam, quæ de Achillis δρόμῳ habent Geographi, quibus adde Tzetz. ad Lycophr. v. 192. *Musg.*

Ἀγραύλου] Scaliger Ἀγλαύρου legit. Vide, quæ nos supra ad v. 23. *Barnes.*

500. Στάδια] Κατὰ στάδια. *Barnes.*

501. συρίγγων] Lego συρικτῶν. συρικτοὶ ὕμνοι sunt *numeri hymnorum, quos fistula aliquis modulatur.* Theocrit. Epigr. 2. ὁ καλᾷ σύριγγι μελίσδων Βουκολικοὺς ὕμνους. *Musg.*

502. ὕμνων,] MSS. Steph. ὕμνον. *Musg.*

ὕμνων,] Henricus Stephanus ex veteri codice ὕμνον legit, et sequi vult συρίζῃς. Ego ὕμνων retineo et ab Ἰαχᾶς regi puto. *Barnes.*

Post ἰαχᾶς comma ponit Reisk. et mox legit ὑμνῶν, quod refert ad Panem, αὐλείοις autem conjungit cum ἄντροις.

Heath. præfert ὕμνον, quod a συρίζῃς pendeat. *Beck.*

503. αὐλίοις] Emendabat Scaliger αὐλείοις. Vulgatam forte defendat aliquis ex Apollonii Rhod. versu: ἠδὲ καὶ αὔλιον ἄντρον ἐπωνυμίην καλέουσι, Lib. II. v. 912. Ed. Steph. Verum ibi sensus est: *antrum illud peculiari nomine αὔλιον vocitatum fuisse.* Hujus igitur loci alia ratio est. Lego: αὔλιος, *vespertinus. Quum vespertinus in antro Tuo fistula ludis.* Sic Hesperus Apollonio αὔλιος ἀστὴρ dicitur, Lib. IV. v. 1629. ubi vide Scholiasten.

Martialis IX. 62.

Sæpe sub hac madidi luserunt arbore Fauni,
Terruit et tacitam fistula sera domum.

Pro vulgata faciunt, quæ dedimus ad Helen. 2. *Musg.*

αὐλείοις] Ita pro αὐλίοις scribo, Scaliger ita quoque legendum monet, et concordat cum ἄντροις. *Barnes.*

507—511. Dividit hos versus, metri legibus monitus, Heath. sic:

Πτανοῖσιν ἐξώρισεν periodus catal.

Θηρσί τε φονίαν δαῖτα, πικρῶν γάμων
Ὕβριν. οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτε λόγοις
Φάτιν ἄϊον, εὐτυχίας μετέχειν
Θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

Et feris cruentam dapem, exorsi connubii
Probrum. Nec inter radios textorios, nec cantilenis
Famam audivi, felicitatis esse participes
Liberos *a* Diis genitos mortalibus.

508. φονίαν.

ARGUMENTUM ACTUS SECUNDI.

Xuthus, ex oraculi adytis regressus, Ionem, primo illi occurrentem, ex Apollinis responso ut filium salutat. Hac re inopinata ac nova, planeque, ut videbatur, absurda, commotus Ion, istam salutationem respuit; erroremque putat ex oraculo perperam intellecto natum. Tandem vero post multas altercationes patrem illum agnoscit, et optata ei permittit oscula. Xuthus Ionem, ut filium suum, blande tractat, eumque Athenas ad regnum et amplissimas opes invitat. Ion, illuc se conferre nolens, elegantissima oratione probat, se longe vitam humilem, quietam, otiosam, periculis et molestiis carentem, praeferre principum et regum divitiis et invidiosae felicitati. Xuthus Ionem ad natalium celebrationem et epulas publicas, quas ipsius nomine instructurus erat, deducit. Chorus, Dominae Creusae misertus, calamitates, quas ex nova hac sobole superinducta profluxuras videt, abominatur, Xuthique perfidiam detestatur.

ΙΩΝ. Πρόσπολοι γυναῖκες, αἳ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων

Ion. Ancillae, quae circa basim hujus templi

Θοινὰν, θηρσί τε φονίαν pherecrateus.
Δαῖτα, πικρῶν γάμων ὕβριν. idem.
Οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτε λόγοις φάτιν dactylicus tetrameter.
Ἄϊον, εὐτυχίας basis anapaestica.
Μετέχειν θεόθεν τέκνα θνατοῖς. paroemiacus. *Beck.*

509. Ὕβριν, *contumeliam.* Sic vocat puerum per vim et contumeliam genitum, pari licentia, ac Eubulus partum clandestinum, παρθένου ἀνάσυρμα dixit apud Pollucem. Lib. III. sect. 21.

οὔτε λόγοις] An legendum οὔτ' ἐλέγοις. *Nec inter textrices, nec in cantibus.* Hesychius: ἔλεγοι, μέλη, ᾠδαί. *Musg.*

οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτ' ἐπὶ λόγοις] Non in picturis, ubi historiae effinguntur, observavi, neque fando audivi, deorum filios solida felicitate frui; nam et Hercules et Theseus et Castor et Pollux, multis laboribus exercitati, misere tandem periere. Κερκὶς autem, radius textorius, pro ipso opere texto ponitur; ita Euripidis scholium alibi: Κερκὶς τὸ ὕφασμα ἐνταῦθα· ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. Κερκὶς γὰρ κυρίως ὁ ἄτρακτος, ἐν ᾧ ὑφαίνουσιν. Vel: οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτ' ἐπὶ λόγοις φάτιν ἄϊον, ἤγουν, οὔτε ποτὲ ἐπὶ ταῖς κερκίσιν οὔσαις καὶ ἐργαζομέναις, ὅταν ἰδίως αἱ γυναῖκες συλλαλῶσιν ἀλλήλαις, etc. *Barnes.*

οὔτε χοροῖς, *neque in choreis audivi,* scribit Reisk. *Beck.*

Θυοδόκων φρούρημ' ἔχουσαι δεσπότην φυλάσσετε,
'Εκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν;
ΧΟ. 'Εν δόμοις ἔστ', ὦ ξέν'· οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.
'Ως δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν
Δοῦπον, ἐξιόντα τ' ἤδη δεσπότην ὁρᾶν πάρα.
ΞΟΥ. Ὦ τέκνον, χαῖρ'· ἡ γὰρ ἀρχὴ τοῦ λόγου πρέπουσά μοι.
ΙΩΝ. Χαίρομεν· σὺ δ' εὖ φρόνει γε, καὶ δύ' ὄντ' εὖ πράξομεν.
ΞΟΥ. Δὸς χερὸς φίλημά μοι σῆς σώματός τ' ἀμφιπτυχάς.
ΙΩΝ. Εὖ φρονεῖς μὲν, ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις, ὦ ξένε, βλάβη;

Sacri custodiam habentes dominum *Xuthum* observatis,
Reliquitne jam sacrum tripodem et oraculum
Xuthus? an manet in æde interrogans de orbitate?
Cho. Intus est, O hospes, nondum egressus est ex hac domo.
Sed tanquam jam egrediatur, harum portarum audimus
Strepitum: atque adeo exeuntem jam dominum videre licet.
Xu. O fili, salve: nam hoc exordium loquendi mihi convenit.
Ion. Salvi sumus: at tu sapiens esto: tumque ambo bene agemus.
Xu. Da manus tuæ mihi osculum, et complexum corporis.
Ion. Sanusne es, an, O hospes, vertit te in furorem aliqua dei noxa?

520. εὐφρόνει.

513. ἔχουσαι] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἔχοντα. *Musg.*

514. ΙΩΝ. 'Εκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν.
ΧΟ. ΕΝ ΔΟΜΟΙΣ 'ΕΣΤ', ὦ ξέν', οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.

Mihi quidem parum elegans videtur hæc ejusdem verbi in eodem versu repetitio, præsertim cum tam facili negotio evitari potuisset. Quare verisimile est librariis hæc deberi, et Euripidem dedisse:

'ΕΝΔΟΝ 'ΕΣΤ' 'ΕΤ', ὦ ξέν', οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.

Helena. 466. πόντιον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις. ΓΡ. Οὐκ ἔνδον. *Jacobs.*

518. πάρα.] Πάρεστι. *Barnes.*

521. ἀμφιπτυχὰς (una voce) legunt Valck. ad Phœn. 1665. et Reisk. *Beck.*

522. Εὖ φρονεῖς] Scaligero placet οὐ φρονεῖς. *Musg.*

Εὖ φρονεῖς] Scaliger legit Οὐ φρονεῖς, non, si mihi credis, æque bene; est enim interrogative positum, Μῶν subaudito. *Barnes.*

ΙΩΝ. Εὖ φρονεῖς μὲν, ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις, ὦ ξένε, βλάβη;
ΞΟΥ. Σωφρονῶ τὰ φίλταθ' εὑρὼν, εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.

Alterum versum gravi corruptela liberavit Canterus, qui φιλεῖν substituit ineptæ, quæ

ΞΟΥ. Σωφρονῶ, τὰ φίλταθ' εὑρὼν εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.

ΙΩΝ. Παῦε, μὴ ψαύσας τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ῥήξῃς χερί.

ΞΟΥ. Ἅψομαι· κοὐ ῥυσιάζω, τἀμὰ δ' εὑρίσκω φίλα.

ΙΩΝ. Οὐκ ἀπαλλάξει, πρὶν εἴσω τόξα πνευμόνα λαβεῖν;

ΞΟΥ. Ὡς τί δὴ φεύγεις με, σαυτοῦ γνωρίσας τὰ φίλτατα;

ΙΩΝ. Οὐ φιλῶ φρενοῦν ἀμούσους καὶ μεμηνότας ξένους.

ΞΟΥ. Κτεῖνε καὶ πίμπρη· πατρὸς γὰρ, ἢν κτάνῃς, ἔσει φονεύς.

ΙΩΝ. Ποῦ δέ μοι πατὴρ σύ; ταῦτ' οὖν οὐ γέλως κλύειν ἐμοί;

Xu. Sanus sum, charissima nactus, si cupio contingere.

Ion. Desine. Ne *me* contractans Dei coronas rumpas manu.

Xu. Contingam neque vi abduco, sed invenio quod mihi est charissimum.

Ion. Non recedes *a me*, priusquam intra pulmones *tuos meas* sagittas recipi

Xu. Quare vero fugis me, cum agnoscas tua charissima?

Ion. Quia amo ad sanitatem revocare ineptos et insanos hospites.

Xu. Interfice, et crema: patris enim tu, si *me* occideris, eris infector. [i

Ion. Quomodo vero tu mihi pater *es?* hoc igitur an non ridendum mi

524. ῥήξεις. 527. φεύγεις ἐμέ. 528. ἐφίλω φρ.

olim obtinebat lectioni φυγεῖν. Praeterea autem corrigendum suspicor

Οὐ φρενῶ τὰ φίλταθ' εὑρὼν, εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι;

Insanire me ais, cum invenis, quae mihi carissima sunt, et exosculari cupiam? Idem plane orationis color est in Electra, v. 568. Ubi cum Electra dixisset ad senem paedagogum:

πάλαι δέδοικα μή σύ γ' οὐκ ἔτ' εὖ φρονῇς.

Ille respondet:

οὐκ εὖ φρονῶ 'γὼ σὸν κασίγνητον βλέπων;

Jacobs.

523. φιλεῖν] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. φυγεῖν, unde facias etiam S v. 562.

εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.] Henric. Step Canterus et Scaliger pro φυγ male obtinebat hactenus, φιλεῖν s dum probant. Vid. Canteri Nc tion. Lib. II. c. 21. *Barnes.*

525. ῥυσιάζω,] Proprie: *bor tanquam* ῥύσιον, i. e. pignus, Homerus Iliad. λ'. v. 673. ῥύσι' ὁ δ' ἀμύνων ἧσι βόεσσιν. I bitor, cum propter debitum rapitur, ῥυσιάζεσθαι dicitur. Coriolan. p. 392. Ed. Step transfertur ad omnia, quae licet non obsidum aut pi Æschyl. Suppl. v. 430.

ΙΩΝ. Σὸν γεγῶτ', ἢ δῶρον ἄλλως; ΞΟΥ. Δῶρον, ὄντα δ' ἐξ ἐμοῦ.

ΙΩΝ. Πρῶτα δῆτ' ἐμοὶ ξυνάπτεις πόδα σόν; ΞΟΥ. Οὐκ ἄλλῳ, τέκνον.

ΙΩΝ. Ἡ τύχη πόθεν ποθ' ἥκει; ΞΟΥ. Δύο μίαν θαυμάζομεν.

ΙΩΝ. Ἔα· τίνος δέ σοι πέφυκα μητρός; ΞΟΥ. Οὐκ ἔχω φράσαι.

ΙΩΝ. Οὐδὲ Φοῖβος εἶπε; ΞΟΥ. Τερφθεὶς τοῦτο, κεῖν' οὐκ ἠρόμην.

ΙΩΝ. Γῆς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός. ΞΟΥ. Οὐ πέδον τίκτει τέκνα.

ΙΩΝ. Πῶς ἂν οὖν εἴην σός; ΞΟΥ. Οὐκ οἶδ', ἀναφέρω δ' ἐς τὸν θεόν.

ΙΩΝ. Φέρε, λόγων ἀψώμεθ' ἄλλων. ΞΟΥ. Ταῦτ' ἄμεινον, ὦ τέκνον.

Ion. Ex te natum, an donum simpliciter? *Xu.* Donum, natum tamen ex [me.

Ion. Primum ergo mihi gressum tuum adjungis? *Xu.* Non alii, O fili.

Ion. Undenam venit hæc fortuna? *Xu.* Uterque miramur eandem *fortunam*.

Ion. Age: ex qua vero matre tibi natus sum? *Xu.* Dicere non possum.

Ion. Neque Phœbus dixit? *Xu.* Delectatus hoc illud non interrogavi.

Ion. Et terra igitur matre sum natus. *Xu.* Terra non gignit liberos.

Ion. Quomodo igitur essem tuus? *Xu.* Nescio, ad deum autem refero.

Ion. Age attingamus alios sermones. *Xu.* Hoc *erit* melius, O fili.

539. δῶρον ὄντα δ' ἐξ ἐ.

531. Οὐ τρίχων, &c.] De duplici ἂν vide quæ nos ad Helen. v. 947. *Barnes.*

Reisk. corrigit: οὔ, *neutiquam*, (scil. risus et jocus hoc est) τρίχων ὁ μῦθος, *procedens sermo rem omnem pandet.* *Beck.*

534. γ' ἐκμαθὼν] Barnesius, lectore non monito, μαθών. *Musg.*

Μαρτυρεῖς σαυτῷ.] D. Johan. c. viii. v. 13. Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. *Barnes.*

ἐκμαθὼν tuetur Heath. commatis trochaici caussa. *Beck.*

539. Non assequor, quid hic faciat ἄλλως, legendumque puto ἁπλῶς. *Creatumne ex te an donum simpliciter?* Deinde in Xuthi responsione:

δῶρον, ὄντα δ' ἐξ ἐμοῦ.

Donum quidem, sed ex me natum. *Musg.*

542. πέφυκα μητρός;] Ed. Ald. μητρὸς πέφυκα. *Musg.*

543. τοῦτο,] Ita MS. E. ut jam editi. Ed. Ald. τούτῳ. Vide citata supra ad v. 239. *Musg.*

544. πέδον] Ἔλαφος proprie, nunc γῆ. Ita vox Latina solum. Ut philosophus loquitur hic, non ut poëta; quis enim nescit poëtarum fabulas de Terræ filiis? et *proprie* loquitur de humani generis ortu quod ex terra haud nascitur; figurate

ΙΩΝ. Ἔμφρον', ἢ κάτοινον ὄντα; ΞΟΥ. Βακχίου πρὸς ἡδοναῖς —
ΙΩΝ. Τοῦτ' ἐκεῖ νιν ἐσπάρημεν. ΞΟΥ. Ὁ πότμος σ' ἐξεῦρεν, τέκνον.
ΙΩΝ. Πῶς δ' ἀφικόμεσθα ναούς; ΞΟΥ. Ἔκβολον κόρης ἴσως.
ΙΩΝ. Ἐκπεφεύγαμεν τὸ δοῦλον. ΞΟΥ. Πατέρα νῦν δέχου, τέκνον.
ΙΩΝ. Τῷ θεῷ γοῦν οὐκ ἀπιστεῖν εἰκός. ΞΟΥ. Εὖ φρονεῖς ἄρα.
ΙΩΝ. Καὶ τί βουλόμεσθά γ' ἄλλο; — ΞΟΥ. Νῦν ὁρᾷς, ἃ χρή σ' ὁρᾶν.
ΙΩΝ. Ἦ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς; ΞΟΥ. Ἥ σοί γε γίγνεται.

Ion. Sobrium, an ebrium existentem? *Xu.* Bacchi captum voluptate.
Ion. Secundum hoc tibi tunc sati sumus. *Xu.* Fatum te invenit, O fili.
Ion. Quomodo vero in hæc templa venimus? *Xu.* Fortasse expositus a puellâ.
Ion. Effugi igitur conditionem servilem. *Xu.* Patrem nunc accipe, O fili.
Ion. Non convenit igitur non obsequi deo. *Xu.* Recte profecto sentis. [dere.
Ion. Quid igitur præterea volumus aliud? *Xu.* Nunc vides quæ convenit te vi-
Ion. Quam Jovis filii filium *me* esse? *Xu.* Quod tibi quidem accidit.

τοῦ διὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐπιτελεῖσθαι τὰ τούτου μυστήρια. Confer Aristoph. Nub. v. 603. ibique Scholiasten. Soph. Antigon. v. 1139. et seq. Altero quoque anno hæc orgia celebrata fuisse tradit Pausanias, p. 139. l. 17. Ed. Sylb. *Musg.*

φανάς γε Βακχίου.] Bacchi orgiis interfui, quæ facibus accensis noctu agitari mos erat. Lycophron. Δαίμων ἐνόρχης φηγαλεὺς φαυστήριος (de Baccho) Tzetzes in locum: Φαυστήριος δὲ λέγεται, ἀπὸ τοῦ διὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐπιτελεῖσθαι τὰ τούτου μυστήρια. Aristophan. in Nebulis: Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων πέτραν σὺν πεύκαις σελαγεῖ, Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων. Ex Brodæi notis. Vid. quæ nos ad Rhes. v. 940. *Barnes.*

φανὰς] Τόπος αἱ Φάναι, οὗ μέμνηται καὶ ὁ Κωμικός. *Scholiast.*

554. Ἐθίασέν σ',] Legendum ἐθιάσευσ'. Exstat verbum θιασεύω, Bacch. v. 75.

Μαινάσιν τε] Legendum Μαινάσιν γε, *Mænadibus utique.* Alioqui distinctio erit inter Delphicas puellas et Mænadas. *Musg.*

Ἐθίασέν σ', ἢ πῶς τάδ' αὐδᾷς;] Scaliger legit ἐθιάσισ', quasi a θιασίζω, quod tamen an exstet dubito; θιασεύομαι agnosco: puto ego, θιάζω pro θυάζω legi alicubi, unde θίασος. certe Hesych. θίασον, χόρευσον, a θιάζω· ἐθίασεν autem ν addito scripsi ob versum. θίασος quid, vide Phœniss. v. 809. et Bacch. v. 56.

Μαινάσιν τε Βακχίου] Bacchis, Liberi patris Mænadibus, quæ et Thyades et Lenæ et Bassarides et Mimallones dictæ. Quod autem Bacchi orgia Delphis aliquando celebrarentur, ostendit poëta in Bacch. v. 302. Ἔτ' αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις Πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα, Βάλλοντα καὶ σείοντα Βάκχειον κλάδον. Hinc Aristoph. Scholiast. Βάκχαις Δελφίσι, ταῖς τὴν Δελφικὴν χώραν κατοικούσαις. Pausan. Phocicis, fol. 319. lin. 17. Αἱ δὲ Θυιάδες, γυναῖκες μὲν εἰσὶν Ἀττικαί· φοιτῶσαι δὲ εἰς τὸν Παρνασσὸν πα-

ΞΟΥ. Ὦ τέκνον, ἐς μὲν σὴν ἀνεύρεσιν θεὸς
Ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοί τέ σε,
Σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' εὗρες, οὐκ εἰδὼς πάρος.
Ὃ δ' ἦξας ὀρθῶς, τοῦτο κἀμ' ἔχει πόθος,
Ὅπως σύ τ', ὦ παῖ, μητέρ' εὑρήσεις σέθεν,
Ἐγώ θ', ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
Χρόνῳ δὲ δόντες ταῦτ', ἴσως εὕροιμεν ἄν.
Ἀλλ', ἐκλιπὼν θεοῦ δάπεδ' ἀλητείαν τε σὴν,
Ἐς τὰς Ἀθήνας στεῖχε κοινόφρων πατρὶ,
Οὗ σ' ὄλβιον μὲν σκῆπτρον ἀναμένει πατρὸς,
Πολὺς δὲ πλοῦτος· οὐδὲ, θάτερον νοσῶν
Δυοῖν, κεκλήσει δυσγενὴς πένης θ' ἅμα,

Xu. O fili, quoad tuam inventionem deus
Recte decrevit, et junxit te mihi:
Tuque vicissim charissima invenisti, nesciens antea.
Ad quod autem incitatus es, *ad* hoc *ipsum* me quoque fert desiderium,
Ut et tu, O fili, invenias matrem tuam,
Et ego ex qua mihi muliere natus sis.
Tempori vero permittentes hæc, *eam* fortasse inveniemus.
Verum relinquens dei templum, et tuum exilium,
Athenas eas, eodem cum patre animo utens,
Ubi te beatum sceptrum expectat patris,
Et magnæ opes: neque utrovis incommodo laborans
Ex duobus, vocaberis ignobilis, pauperque simul,

tur dactylus, πιθόμενος. [monuit jam Heath.] *Musg.*

567. οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.] Ita MS. G. a prima manu, cui corrector οὐδὲν ἄρ' δ' substituit. In Ed. Ald. deest ἄν. Legendum, ni fallor: οὐδὲ νῦν δυναίμεθ' ἄν, *ne nunc quidem poterimus. Musg.*

οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.] Nos ἄν ob versum inservimus; At Codex Heinsio-Scaligerianus legendum monet in margine, οὐδὲν αὖ δ' ὀναίμεθα, scribendum autem erat etiam sic ὀναίμεθα. *Barnes.*

Forte, οὐδὲν ᾐσθανόμεθα, *nobis nesciis* — sed non satisfacio mihi in h. l. *Reisk.*

572. ἔκρανε,] Alias ἔκρανε, sed non æque bene; est enim ἔκρανε, pro ἔκρηνε, a κραίνω, aoristi primi, cum penultima longa, ut et συνῆψε. Καὶ συνῆψ' ἐμοί τέ σε, ἤγουν καί τέ σε συνῆψεν ἐμοί. Καὶ enim simul cum τε frequenter apud poëtas. Ita bis Homerus in unico versu, Odyss. ξ. v. 465. Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν. *Barnes.*

Particula τε non est hic otiosa, sed connectit pronomina ἐμοὶ et σύ. — Minus plene igitur distinguendum post σέ. *Heath.*

574. ἦξας] Sic Iph. Aul. v. 742. οἴμοι, μάτην ἦξ'. *Musg.*

Ὃ δ' ἦξας] Scaliger in margine ponit εἶξας, quasi ἦξας inde duceretur; ego potius ab ἀΐσσω deducam; unde et ἦξα pro ἤιξα. Vid. Phœniss. v. 1394. Hic autem loci sensus: εἰς ὃ δὲ σὺ μὲν ὀρθῶς ἤιξας, δηλονότι ζητήσεως, περὶ τῆς σῆς μητρὸς, κατὰ τὰ ἄνω, Ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἄρα καὶ σὲν ὄψομαι δέμας; Νῦν ποθῶ σε μᾶλλον, ἢ πρὶν, etc. Τοῦτο καὶ ἐμὲ ἔχει, ὁ πόθος δηλονότι, τὴν σὴν μητέρα ἀνευρεῖν. Ἄλλως· τοῦτο, εἰς ὃ σὺ ἤιξας, καὶ ἐμὲ ἔχει, πόθος δηλονότι. Adeo πόθος per appositionem additur τῷ

'Αλλ' εὐγενής τε καὶ πολυκτήμων βίου.
Σιγᾷς; τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχεις,
'Ες φροντίδας δ' ἀπῆλθες, ἐκ δὲ χαρμονῆς
Πάλιν μεταστὰς, δεῖμα προσβάλλεις πατρί;
ΙΩΝ. Οὐ ταὐτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων,
Πρόσωθεν ὄντων ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.
'Εγὼ δὲ τὴν μὲν συμφορὰν ἀσπάζομαι,
Πατέρα σ' ἀνευρών· ὧν δὲ γιγνώσκω πέρι,
Ἄκουσον. εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας
Κλεινὰς 'Αθήνας οὐκ ἐπείσακτον γένος,
Ἵν' ἐσπεσοῦμαι δύο νόσω κεκτημένος,
Πατρός τ' ἐπακτοῦ καὐτὸς ὢν νοθαγενής.

Sed nobilis et amplarum dives opum.
Taces? cur in terram dejectos oculos habes?
Et ad cogitandum convertis Te, et ex lætitia
Iterum mutatus metum injicis patri.
Ion. Non eadem species videtur esse rerum,
Quæ procul sunt, et quæ ex propinquo spatio spectantur.
Ego certe, hanc quidem fortunam libens amplector,
Quod te patrem invenerim: de quibus vero cogitem,
Audi. Dicunt indigenas esse
Inclytas Athenas, nec aliunde adductum genus,
Quo incidam duobus morbis laborans,
Patre inquilino *natus*, et ipse nothus existens.

τοῦτο. Alias τοῦδε pro τοῦτο legendum, ut sit pro τούτου. Vel denique εἰς τοῦτο, ut sit: ὃ σὺ μεθ' ὁρμῆς τινος ζητεῖς, (τοῦτο γὰρ τὸ ᾖξας σημαίνει) εἰς τοῦτο καὶ ἐμὲ πάθος ἔχει. *Barnes.*

Constructio est: Εἰς ὃ δὲ ᾖξας ὀρθῶς, εἰς τοῦτο καὶ πάθος ἔχει ἐμέ.

Reisk. legit: Ὁ δ' εὖξαι' ὀρθῶς — εὖξαι' pro εὖξαιο. τοῦτο πάθος accipit pro τούτου π. quia scilicet interdum substantivum regit eundem casum, quem verbum, a quo substantivum ductum est. *Beck.*

578. ἀλητείαν] Reponunt viri docti λατρείαν, vel θητείαν. Sed non movendum ἀλητείαν. v. 58. et v. 1070. *Musg.*

Reisk. λάτριδα, λητείαν τε. λητεία, i. q. λατρεία. v. Hes. et Schol. Soph. Œd. Col. p. 521. ed. P. Steph. *Beck.*

580. Heath. cum Porto mavult ἀναμίνει. *Beck.*

581. Reisk. censet, θάτερον δυοῖν et ἅμα sibi contraria esse, — igitur οὐδ' ἑκάτερον legi jubet; sæpe enim ἑκάτερον pro ἀμφότερον poni. *Beck.*

587. Οὐ ταὐτὸν εἶδος] Olim male locabantur hæ ipsæ literæ, magno sensus detrimento; legebatur enim οὔτ' αὖτ' ὄνειδος. Ingeniosissimi et summæ spei juvenis, Thomæ Stanleii, sagacitas locum restituit in suo ad Æschylum aureo Commentario ad Agam. v. 1378. Nec Scalig. oculos, nec Grotii, fugit. *Barnes.*

589. συμφορὰν] Nove dictum: plerumque enim in malam partem accipitur συμφορὰ, hic in bonam: Est itaque vox μέση. Id Eustathius vidit fol. 647. lin. 37. Καὶ ἡ συμφορὰ δὲ, οὐ μόνον ἀποτρόπαιος, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴ, ὡς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ εἰπὼν ἐπ' ἀγαθῷ, τὸ, 'Επὶ συμφοραῖς γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο. *Barnes.*

590. Reisk. scribit: τῶνδ' ἃ γινώσκω πέρι. *Beck.*

Καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὤν,
Ὁ μηδὲν ὢν κἀξ οὐδένων κεκλήσομαι·
Ἢν δ' ἐς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
Ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
Μισησόμεσθα· λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα·
Ὅσοι δὲ χρηστοὶ δυνάμενοί τ' εἶναι σοφοὶ
Σιγῶσι, κοὐ σπεύδουσιν ἐς τὰ πράγματα,
Γέλωτ' ἐν αὐτοῖς μωρίαν τε λήψομαι,
Οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει ψόφου πλέᾳ.

Et hoc habens probrum, infirmus quidem manens,
Et nihil movens, nullius pretii vir vocabor.
Si vero in primum civitatis ordinem properans,
Aliquid esse contendam, a tenuioribus quidem
Odio habebimur: odiosa enim *sunt* potentiora.
Qui vero boni existentes, et sapientiæ capaces,
Tacent, nec ad negotia properant,
Risum inter ipsos, stultique nomen consequar,
Qui non quiescam in civitate calumniæ plena.

596. μ. καὶ οὐδὲν ὢν κεκλ.

591. *s.* *εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας Κλεινὰς Ἀθήνας*] Vide Meursii de Athen. Fortit. Lib. I. c. 1. Et quæ nos supra ad v. 29. *Barnes.*

595. *s.* In hac oratione versus sunt hi, quorum alter in codd. mutilus legitur:

καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὢν
μηδὲν καὶ . . . . οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι.

In priori versu amplector emendationem Musgravii — *ἀσθενὴς μένων, honores et magistratus non ambiens.* In posteriori, quamvis multi codd. lacunam explere conati sunt, nondum tamen vidi, qui certam emendationem expromeret. Omnes lacunam post verba *οὐδὲν ὢν* suspicati sunt, quæ mihi eo loco fuisse videtur, quo eam significavi. Fortasse scribendum est:

μηδεὶς κατ' [ἀστῶν] οὐδ' ἐγὼ κεκλήσομαι.

In ejusmodi tamen locis facilius est multa conjicere, quam rem ad certum finem perducere. *Jacobs.*

596. Reisk. legit: *μηδὲν καὶ οὐδὲν, μὴ ἀστὸς ὤν, κεκλήσομαι.* Heath. autem ita supplet versum: *Μηδὲν πρεσβεύων, κ' οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι. Beck.*

μηδὲν καὶ οὐδὲν ἐνθάδ' ὢν κεκλήσομαι·] Cum hactenus verbum inter *οὐδὲν* et *ὢν* desiderabatur, ita ego supplendum judico. Scaliger minus in hac parte feliciter, et multo longius a scripturæ vestigiis legebat: *Τὸ μηδὲν ὢν κἀξ οὐδένων κεκλήσομαι:* puto, quia credidit, *μηδὲν καὶ οὐδὲν* tautologiam olere, cum tamen alibi legatur: *Οὐδὲν καὶ μηδὲν τῶν μειζόνων τὸ γένος.* Johannes Miltonus legit: *Μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι, πάτερ.* Hugo Grotius: *Μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν ἐκεῖ κεκλήσομαι.* Æmilius Portus paulo crassius: *Μηδὲν καὶ οὐδὲν πάμπαν ὢν κεκλήσομαι.* Henricus Stephanus et Duportus hærent; Brodæus et Canterus ne defectum quidem notant. *Barnes.*

597. Longissime videntur a vero aberrasse viri sane acuti et eruditi, qui hunc locum tractarunt. Si quis enim hæc cum sequentibus diligentius conferat, intelliget, ni fallor, Ionem ex duplici suppositione argumentari, quarum alteram in proximis versibus exponit:

Τῶν δ' αὖ λογίων τε χρωμένων τε τῇ πόλει
Ἐς ἀξίωμα βὰς, πλέον φρουρήσομαι
Ψήφοισιν. οὕτω γὰρ τάδ', ὦ πάτερ, φιλεῖ·
Οἳ τὰς πόλεις ἔχουσι κἀξιώματα,
Τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
Ἐλθὼν δ' ἐς οἶκον ἀλλότριον, ἔπηλυς ὢν,
Γυναῖκά θ' ὡς ἄτεκνον, ἣ κοινουμένη
Τὰς συμφορὰς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσα νῦν,
Αὐτὴ καθ' αὑτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς —

Rursus vero clarorum, et rempublicam administrantium *virorum*,
Ad dignitatem si ascendam, magis observabor
Suffragiis. Sic enim hæc *accidere* solent, O pater;
Qui respublicas, et dignitates tenent,
Æmulis sunt infestissimi.
Veniens vero in domum alienam advena existens,
Et ad mulierem non habentem liberos, quæ socia cum *fuerit*
Tuæ calamitatis prius, frustrata nunc sua spe,
Ipsa apud se casum hunc acerbe feret,

ἢν δ' εἰς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
ζητῶ τις εἶναι — — .

Debet igitur altera esse: *si privato loco contentus, nihil novi moliatur*. Atqui hoc non incommode exprimetur, si locum, de quo agitur, ita constituamus:

καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μένων,
μηδέν τι κινῶν, οὐδὲν ἂν κικλήσομαι.

Dissentit ab his Tyrwhittus, et sic potius emendandum putat:

μηδὲν καὶ οὐδὲν οὐδένων κικλήσομαι.

Musg.

πόλεος] Ita scribo pro Attico *πόλεως* ob versum. *Barnes.*

598. *Ζητῶ τις εἶναι,*] *Aliquis esse, primas obtinere.* Ita Demosthenes: *Πλούσιοι πολλοὶ συνεστηκότες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ δοκεῖν τινες εἶναι δι' εὐπορίαν προσειληφότες.* Cicero ad Atticum: fac, ut omnia ad me perscribas, meque (ut facis) velis esse aliquem. Hæc Brodæus, quibus addo illud Act. viii. v. 9. *Ἀνὴρ δέ τις, ὀνόματι Σίμων, προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων, εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν.* *Barnes.*

599. *λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα·*] *Λυπρὰ* pro *λυπηρὰ*, quod plus semel reperitur: sic Med. v. 598. *Μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος.* Scholiast. *Λυπρὸς, ἀντὶ τοῦ λυπηρὸς κατὰ ἔλλειψιν τοῦ η.* etc. Sensus dicti: Invidiæ obnoxii sunt potentiores; et urunt inferiores præ dolore. *Barnes.*

600. Reisk. conjicit: *δυνάμενοί τ' εἰσιν σοφὰ*, aut alias *σοφοὶ* accipiendum pro *proceres urbis.* *Beck.*

603. *ψόφου*] Ita MSS. Steph. Legendum forte *ψόγου.* Theogn. v. 287. *ἐν γάρ τοι πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἁνδάνει οὐδέν.* Ed. Ald. *φόβου*, unde facias etiam *στρόβου*, *maledicentiæ.* Hesychius: *στροβὸς, λοιδορία, ὄνειδος.* *Musg.*

604. Anapæsti vitandi caussa Heath. scribit: *Τῶν δ' αὖ τι λογίων.* *Beck.*

Τῶν δ' αὖ λογίων] Metri causa legendum *εὐγενῶν τι*, quod et sensum præbet bonum. *Faehse.*

605. *φρουρήσομαι*] *Observabor, custodiar.* Plato Alcibiad. II. *ὑπὸ συκοφαντῶν πολιορκούμενοι πολιορκίαν οὐδὲν ἧττω τῆς ὑπὸ τῶν πολεμίων διετέλεσαν*, p. 454. Ed. Ficin. *Musg.*

607. *Οἱ τὰς πόλεις ἔχοντες, ἀξίωμά τι,*] Ita legendum pro *Οἳ—ἔχουσι κἀξιώματα*, ex Stobæo p. 310. (173. Grot.) ubi ad Glaucum referuntur hic et sequens versus. *Por.*

Πῶς δ' οὐχ ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
Ὅταν παραστῶ σοὶ μὲν ἐγγύθεν ποδὸς,
Ἡ δ', οὖσ' ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ' εἰσορᾷ πικρῶς,
Κᾆτ' ἢ προδοὺς σύ μ' ἐς δάμαρτα σὴν βλέπῃς,
Ἢ τἀμὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας ἔχῃς;
Ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων τε θανασίμων
Γυναῖκες εὗρον ἀνδράσιν διαφθοράς.
Ἄλλως τε τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω, πάτερ,
Ἄπαιδα γηράσκουσαν· οὐ γὰρ ἀξία,

Quomodo ei non invisus ero,
Quando assistam quidem ad pedem tuum,
Illa vero sine liberis existens tuas *res* charas acerbe intuebitur?
Deinde aut tu me negligens, respicies tuam uxorem,
Aut *res* meas honorans, domum vero confundens habebis,
Quotcunque neces et venenorum letalium
Mulieres invenerunt viris exitia.
Præterea etiam tuam conjugem miseror, pater,
Absque liberis senescentem: non enim *est* digna,

613. deest δ'. 618. deest τε.

610. Γυναῖκά θ' ὡς ἄτεκνον,] Hic iterum ὡς pro εἰς, vel πρός. Vid. quæ nos ad Bacch. v. 1277. *Barnes.*

613. Πῶς οὐχ] Ita optime Canterus. Ed. Ald. πῶς δ' οὐχ. *Musg.*

Πῶς οὐχ ὑπ' αὐτῆς] Τὸ δ', quod male irrepserat inter πῶς et οὐχ, extrusimus iterum. Vid. Gulielm. Canter. Novar. Lect. Lib. V. c. 11. *Barnes.*

614. ποδὸς, non incommode explicari potest. Cogitavi tamen πολὺς, *multum et frequenter. Beck.*

618. Nec metro satisfacit θανασίμων, nec sensui, quod reponit Piersonus Verisim. p. 11. θανατηφόρων. Ratio est, quod σφαγὴ de beneficiis nunquam usurpetur, tantum de morte ferro illata. Legendum, ni fallor:

ἢ τἀμὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας Τ', ἔχῃς
ἴσας σφαγὰς δὴ, φαρμάκων ΤΕ θανασίμων
γυναῖκες εὗρον ἀνδράσι διαφθοράς.

Interpretor: *aut me magni faciens, domum vero conturbans, in omne genus cædis et veneficii incidas, quæcunque a fœminis in maritorum perniciem excogitata sunt.* Tyrwhitto locus integer fore videtur, si, inserto τε ante θανασίμων, duo posteriores versus interrogative accipiantur. *Musg.*

Ὅσας σφαγὰς] Ὅσος hic pro πόσος usurpatur, indefinitum pro interrogativo, ut Theocrit. Idyll. 4. v. 55. Ὁσσίχον ἐστὶ τὸ τύμα, καὶ ἁλίκον ἄνδρα δαμάσδει. *Barnes.*

Heath. metri causa reponit φαρμάκων τε θανασίμων, ut hic genitivus a sequente διαφθορὰς pendeat. Sed jam Struchtmeier. Anim. Crit. p. 143. docuerat, θανασίμων apud Eurip. habere secundam syllabam longam. *Beck.*

Leg. Ὅσας φαγὰς (i. e. βρώσεις), *quot bucellas venenatas invenerunt mulieres in exitium maritorum. Reisk.*

622. ἀπαιδίαν νοσεῖν.] Quia dicimus νόσον νοσεῖν, etiam alius accusativus poni potest, per appositionem, vel alias a priori gubernatus, ut νόσον νοσεῖν, Ἀπαιδίαν δηλονότι; atque ita ἀπαιδίαν νοσεῖν, subaudi νόσον. De hoc accusativo suorum verborum vid. quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 1182. Distinguitur autem ἀπαιδία, *orbitas*, et ἀπαιδευσία, idem quod ἀπαιδευσία, igno-

Εἴποις ἂν, ὡς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε,
Πλουτεῖν τε τερπνόν· οὐ φιλῶ ψόφους κλύειν,
Ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον, οὐδ' ἔχειν πόνους.
Εἴη γ' ἐμοὶ ζῆν μέτρια μὴ λυπουμένῳ.
Ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ', ἄκουσόν μου, πάτερ·
Τὴν φιλτάτην μὲν πρῶτον ἀνθρώπων σχολὴν
Ὄχλον τε μέτριον· οὐδέ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ
Πονηρὸς οὐδείς. κεῖνο δ' οὐκ ἀνασχετὸν,

Sed fortasse dices, quod aurum hæc superat,
Et dulce *est* habere divitias: non amo audire opprobria,
In manibus servans divitias, neque habere labores.
Sit mihi vivere mediocriter sine tristitia.
Quæ vero hic habuerim bona, audi, pater:
Primum quidem gratissimum hominibus ocium,
Turbamque mediocrem; neque me deturbavit de via
Improbus quisquam: illud autem non tolerabile,

632. ψόφους] Alii, Brodæo teste, ψόγους. *Musg.*

634. ζῆν μέτρια] Scaligeri supplementum est ζῆν. In Ed. Ald. et MSS. imperfectus est versus. *Musg.*

Εἴη γ' ἐμοὶ ζῆν μέτρια μὴ λυπουμένῳ.] Quum olim deesset vocula inter ἐμοὶ et μέτρια, Scaliger ζῆν inserendum judicabat; potest et τὰ bene stare. Duporti lectio frigidior aliquando: εἴη τ' ἐμοί γε μέτρια. Grotius et Canterus nihil hic notarunt; de Stiblino itaque et Porto nil mirum. *Barnes.*

Reisk. ex ed. vet. vult: εἴη γ' ἐμοὶ μὲν μέτρια. *Beck.*

635. R. P. Præf. ad Hecub. p. clxxiii. et clxxiv. ubi ἄκουέ μου, si ea MS. bonæ notæ, accipiendum. *Burn.*

639. Εἶχον ἰδοῦ] Conferendus sermo Charmidis apud Xenophontem in Convivio, in quo dicit, sibi, ad paupertatem redacto, ὑπανίστανται ἤδη θάκων, καὶ ὁδῶν ἐξίστανται οἱ πλούσιοι. Id scilicet jubebat sycophantiarum metus. *Musg.*

κακίοσιν conjicit Heath. *Beck.*

640. MSS. in hoc versu non variant. Legendum videtur:

θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἢ λόγοισιν ἦ —

ἦ, *eram*, pro ἦν, ut Aristoph. Plut. v. 77. ubi vide Berglerum. λόγοι θεῶν interpretor *sermones de Diis*, ut λόγος τῶν παίδων apud Josephum est *sermo de pueris:* Lib. XVI. cap. ult. γόους et λόγους a librariis permutari non novum est. Exempla vide ad Phœn. v. 1355. iterumque ad Suppl. v. 1165. ubi tres MSS. γόους pro λόγους. Ionem denique inter preces et sermones de Diis ætatem fere egisse, easque in vitæ suæ descriptione conjunxisse, quod alioqui minime absurdum foret, verisimillimum facit Calasiridis de se ipso testimonium: Heliod. Æthiop. p. 108. Ed. Bourdelot. ἡ γὰρ πρὸς ἱεροῖς ἦν, ἢ ἐν θυσίαις ἐξηταζόμην, ἃς πολλὰς καὶ παντοίας ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ξένος τε καὶ ἐγχώριος λεὼς τῷ θεῷ χαριζόμενοι δρῶσιν, ἢ φιλοσοφοῦσι διαλεγόμενοι. οὐκ ὀλίγος δὲ ὁ τοιοῦτος βίος συῤῥεῖ περὶ τὸν νεὼν τοῦ Πυθίου. Satisne hæc indicant, quid post εὐχαῖς apud Euripidem desideretur? Sequentia sic lego:

— βροτῶν
ὑπηρετῶν χρείαισιν, οὐ γοωμένοις.

ὑπηρετῶν χρείαις, ut apud Josephum ταῖς ταῖς ἐξυπηρετεῖν χρείαις, Lib. XIII. c. 3. sect. 1. vid. et Act. Apostol. cap. v. MSS. Steph. ad hunc versum ὑπηρετοῦν et γοώμενος dant pro ὑπηρετῶν et γοωμένοις. *Musg.*

Θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἦγον αἰῶν', ἢ βροτῶν] Olim hic versus misere se habebat, *videl.*

Κρείσσω νομίζω τἀνθάδ', ἢ τἀκεῖ, πάτερ.
Ἔα δ' ἐμαυτῷ ζῆν· ἴση γὰρ ἡ χάρις,
Μεγάλοισι χαίρειν, σμικρά θ' ἡδέως ἔχειν.
ΧΟ. Καλῶς ἔλεξας, εἴπερ, οὓς ἐγὼ φιλῶ,
Ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν λόγοις.
ΞΟΥ. Παῦσαι λόγων τῶνδ', εὐτυχεῖν δ' ἐπίστασο·
Θέλω γὰρ, οὗπέρ σ' εὗρον, ἄρξασθαι, τέκνον,
Κοινῆς τραπέζης δαῖτα πρὸς κοινὴν πεσὼν,
Θῦσαί θ', ἅ σου πρὶν γενέθλι' οὐκ ἐθύσαμεν.
Καὶ νῦν μὲν ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφέστιον,
Δείπνοισι τέρψω· τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς
Ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς οὐκ ὄντ' ἐμόν.
Καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι

Meliora existimo quæ hic *sunt*, quam quæ illic, pater.
Sinas igitur me mihi vivere, æqualis enim est gratia,
Magnis gaudere, parvisque jucunde frui.
Cho. Recte dixisti, si modo *illi*, quos ego amo,
His tuis verbis felices sint futuri.
Xu. Mitte hos sermones; et felix esse disce:
Volo enim *ibi*, ubi te inveni, auspicium facere, fili,
Communis mensæ convivium ad commune veniens,
Sacrificioque facto tua natalia celebrare, quæ prius non celebravimus,
Nunc autem te, sicut hospitem ducens domesticum,
Exhilarabo convivio, et Atticæ terræ
Ducam velut spectatorem, tanquam non existentem meum *filium*.
Meam enim conjugem non volo

bus eram occupatus, nec tristis lætis, i. e. hominum precibus atque sacris, eorumque rebus et tristibus et lætis aderam lætus atque volens. *Faehse.*

641. Ὑπηρετῶν et γαμμένους ex ed. vet. præfert Reisk. *Beck.*

650. εἴπερ οὓς ἐγὼ φιλῶ,] Chorus famularum Creusæ, qui semper illius partibus favere introducitur, videtur hic Xutho et Ioni bene velle, at revera dominæ suæ metuens, hæc ait, cui, ut hæc res sit grata futura, secum dubitat. Usitatum autem est iis, qui tecte et ænigmatice loquuntur, vel seipsos, vel alium aliquem, singularem personam plurali numero designare. Vid. infra ad v. 751. et v. 877. et v. 1056. *Barnes.*

οὓς ἐγὼ φιλῶ,] Ambiguitatem horum verborum Prev. in versione sustulit, et ad Creusam retulit. Xuthus opinari potuit, ea ad se quoque pertinere. *Beck.*

655. γενέθλια] Diem natalem, quo Juno præcipue, Jupiter, Genius colebantur. Servius: Antiqui natalem tantum dicebant, juniores natalem diem. Ridiculum. Plautus: Non meministi, me in aurem ad te afferre natali die? *Lucretius: Quapropter neque natali privata videtur esse die natura animæ.* Horat. Carmin. Lib. IV. Od. 11. *Jure solennis* mihi sanctiorque Pæne natali *proprio; quod ex hac Luce Mæcenas meus affluentes Ordinat* annos. Vid. de natalibus conviviis infra ad v. 804. *Barnes.*

Λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν.
Χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων προσάξομαι
Δάμαρτ', ἐᾷν σε σκῆπτρα τἄμ' ἔχειν χθονός.
Ἴωνα δ' ὀνομάζω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
Ὅθ' οὕνεκ' ἀδύτων ἐξιόντι μοι θεοῦ
Ἴχνος συνῆψας πρῶτος. ἀλλὰ τῶν φίλων
Πλήρωμ' ἀθροίσας, βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ
Πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ' ἐκλιπεῖν πόλιν.
Ὑμῖν δὲ σιγᾷν, δμωΐδες, λέγω τάδε,
Ἢ θάνατον εἰπούσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμήν.
ΙΩΝ. Στείχοιμ' ἄν· ἓν δὲ τῆς τύχης ἀπεστί μοι·
Εἰ μὴ γὰρ, ἥτις μ' ἔτεκεν, εὑρήσω, πάτερ,
Ἀβίωτον ἡμῖν· εἰ δ' ἐπεύξασθαι χρεὼν,

Tristitia-afficere existentem sterilem, cum ipse sim felix.
Tempore vero occasionem accipiens adducam
Conjugem, ut sinat te habere mea sceptra terræ.
Ionem vero nomino te, *nomine* fortunæ convenientem,
Eo quod egredienti mihi ex templo Dei
Tu primus occurristi. Quare amicorum
Cœtum congregans, jucundo sacrificio
Saluta, relicturus Delphicam civitatem.
Vobis vero, ancillæ, edico ut taceatis hæc:
Aut si uxori meæ dixeritis, *denuncio* mortem.
Ion. Proficiscar ego: sed unum mihi ad fortunam deest.
Nisi enim inveniam, quæ me peperit, pater,
Insuavis vita nobis *erit:* Si *quid* vero votis est expetendum,

660. *αὐτὸς εὐτυχῶν.*] Οὐκ ἔστ' ἄπαις ὤν· *ἀπαιδίαν γὰρ οὐ σμικρὸν ἀτύχημα οἱ παλαιοὶ ἐνόμιζον.* *Barnes.*

664. Ὅθ' *οὕνεκα*] Horum vocabulorum alterutrum redundat; Synonyma enim sunt, et ἐκ *παραλλήλου* poni grammaticis dicuntur: eleganter tamen Atticis utraque simul usurpantur. Ita Soph. Electr. v. 46. Ἄγγελλε δ' ὅρκῳ προστιθεὶς, ὅθ' οὕνεκα Τέθνηκ' Ὀρέστης. et Eurip. Helen. v. 590. Ἑλένῃ προσφερὴς ὅθ' οὕνεκ' εἶ. Eodem modo dictum volunt *τυχὸν ἴσως*, et *δεύτερον αὖθις*. *Barnes.*

665. ss. ἀλλὰ τῶν φίλων Πλήρωμ' ἀθροίσας, *βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ* Πρόσειπε, *μέλλων* Δελφίδ' ἐκλιπεῖν πόλιν.] Mos erat apud Veteres, ut, qui peregre profecturi essent, vino et conviviis amicos suos exciperent, sacrificiis autem Deos colerent: aliquando etiam, ut domi manentes, præsertim si digniores paulo essent, profecturos mensa et poculis honorarent, boni ominis gratia. Quin et peregre profectos, et post diutinam absentiam redeuntes, amici, aut parentes et cognati, laute illos excipere solebant. Hinc et hodiernus academiarum nostrarum mos obtinet; et convivium illud viaticum dicitur *a Foy*, a Gallico, ut puto, voy, unde *voyage*, iter pedestré; ut Anglice, per mare factum iter denotat. *Barnes.*

668. *δμωΐδες,*] Olim *δμωΐδεσι* scriptum erat, manifesto errore: nec dubium erat, legi debere vel *δμωΐσιν*, vel *δμωΐδες*, quæ vox ultima cum propius ad veteris scrip-

Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνὴ,
Ὥς μοι γένηται μητρόθεν παῤῥησία.
Καθαρὰν γὰρ ἤν τις ἐς πόλιν πέσῃ ξένος,
Κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ᾖ, τό γε στόμα
Δοῦλον πέπαται, κοὐκ ἔχει παῤῥησίαν.
ΧΟ. Ὁρῶ δάκρυα μὲν καὶ πενθίμους στροφή.
Ἄλλας γε στεναγμάτων εἰσβολὰς,
Ὅταν ἐμὰ τύραννος εὐπαιδίαν
Πόσιν ἔχοντ' ἴδῃ,
Αὐτὴ δ' ἄπαις ᾖ καὶ λελειμμένη τέκνων.

Utinam sit Attica mulier quæ me peperit,
Ut mihi sit a matre libertas loquendi.
Si quis enim hospes inciderit in puram civitatem,
Quanquam nomine civis sit, tamen os
Servile obtinet, et non habet loquendi libertatem.
Cho. Video quidem lacrymas, et alia lugubria
Luctuum exordia,
Quando mea domina sobolem
Maritum *suum* habere sciet,
Ipsa vero sterilis fuerit, et carens liberis:

679. στεναγμῶν.

tionis vestigia perveniret, in textum a nobis ideo admittitur. *Barnes.*

673. Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνὴ,] En! iterum pium poëtæ artificium, qua omnem suas Athenas ornandi occasionem arripit; et hoc tamen non sine causa valde probabili; Athenis enim victurus Atheniensem mulierem sibi matrem potius optat, ut sic saltem ex materna parte esset indigena et γνήσιος Ἀττικός. Hoc autem pulchrum præterea est προπαρασκεύασμα, ad futuram περιπέτειαν explicandam; quando nempe apparet, Ionis matrem non Atheniensem modo, sed Erechthidarum nobilissimam. *Barnes.*

677. πέπαται,] Ita MSS. E. G. ut jam emendaverat Canterus. Ed. Ald. πέπανται. Hæret Barnesius in quantitate vocis πέπαται, sed immerito. Penultimam enim producit eadem analogia, qua πεπόταται, præteritum verbi ποτάομαι. *Musg.*

Δοῦλον πέπανται,] Gulielmus Canterus Novar. Lection. Lib. VII. c. 3. pro πέπανται legendum putat πέπαται, imo contendit; affirmans, πέπανται hoc in loco sensui pæne repugnare. Nos e contra πέπαται versui non pæne, sed omnino, repugnare contendimus, quia penultima brevis est, ut ex conjugatione colligitur: a πέπαμαι enim simplici μ' dicitur; quanquam et in Anthologia πέπαμμαι legitur, sed hoc πέπασται facit, quod et poëtice et metri necessitate dicitur pro πέπαται. Hoc probat insuper Aristophanes in Avibus, fol. 405. Ὃς ὑφαντοδίνητον ἔσθος οὐ πέπαται. Jam vero ut πέπανται sensui nihil repugnet, audias hunc locum ita verbatim a nobis explicatum: Ἢν γάρ τις ξένος καὶ ἐπείσακτος ὢν εἰς πόλιν πέσῃ καθαρὰν καὶ αὐτόχθονα, καὶ πολίτης γίνηται, καὶ ἀστὸς δὴ τῷ λόγῳ νομίζηται, τὸ μὲν αὐτοῦ στόμα δοῦλον ὂν πέπανται, ἢ αὐτὸς κατὰ τὸ στόμα δοῦλον πέπανται, καὶ ἐκεῖ λέγειν, καὶ οὐκ ἔχει παῤῥησίαν. *Barnes.*

678. a. Ita metrum horum versuum constitui vult Heath.

Τίν', ὦ παῖ πρόμαντι Λατοῦς ἔχρη-
σας ὑμνῳδίαν;
Πόθεν ὁ παῖς ὅδ' ἀμφὶ ναοὺς σέθεν
Τρόφιμος ἐξέβα, γυναικῶν τίνος;
Οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα,
Μή τιν' ἔχῃ δόλον.
Δειμαίνω συμφορὰν,
Ἐφ' ὅ ποτε βάσεται
Ἄτοπος· ἄτοπα γὰρ παραδίδωσί μοι,
Τῷδέ ποτ' εὔφημα.

O fili Latonæ vaticine, quod tu
Oraculum edidisti?
Unde adolescens iste circa tua templa
Nutritus adolevit, ex qua muliere *natus?*
Non enim mihi arrident oracula,
Ne quem habeant dolum.
Metuo casum hunc,
Quorsum sit evasurus
Insolens: inamœna enim denunciat mihi,
Huic vero auspicata.

684. εἰς ὑμν. 691. ἄτοπα μέν.

Ὀρῶ δάκρυα μέν σου, καὶ πενθίμους asynartetus ex dochmaicis.
Ἄλλας γε στεναγμῶν εἰσβολὰς antispasticus dimeter hypercatalectus.

et in antistropha:

Φίλαι, πότερ' ἐμῷ δεσπότῃ τάδε
Τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομαι.

Beck.

679. γε στεναγμῶν] Metrum postulare videtur στεναγμάτων, deleto γε. *Musg.*

680. ἐμὰ τύραννος] Ὁ καὶ ἡ τύραννος, ἐμὰ δέσποινα. *Barnes.*

681. ἴδῃ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. εἴδῃ.

Forte, γηρύμαντις, i. e. γηρύων μαντείαν, *proclamans vaticinium. Reisk.*

684. εἰς ὑμνῳδίαν;] Delendum εἰς, quod sententiam æque ac metrum corrumpit. [monente jam Heath.] *Musg.*

εἰς ὑμνῳδίαν;] Ἐν ὑμνῳδίᾳ. Quod oraculum, metro constans, edidisti? Τοὺς φωνικοὺς χρησμοὺς, ait Aristophanis Scholiastes, ἐξαμέτρους εἶναι. Pausanias in Phocicis: Μεγίστη καὶ παρὰ πλείστων ἐς Φημονόην δόξα ἐστὶν, ὡς πρόμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ θεοῦ πρώτη, καὶ πρώτη τὸ Ἑξάμετρον ᾖσε. Adi Plutarchum in Opusculo: Περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν. Hinc ego emendavi Scholiasten ad Orest. v. 1093.—ubi olim: Καὶ ἴσχει Κασταλίαν, καὶ Φημῖνον, ὃν φασὶ πρῶτον Ἑξαμέτρῳ χρῆσαι. Lego Φημονόην, ἣν. *Barnes.*

687. s. Οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα, Μή τιν' ἔχῃ δόλον.] De oraculorum fraudibus vid. quæ nos supra ad v. 305. et Antonii Van Dalen Dissertationem de Oraculis Ethnicorum. *Barnes.*

689. Versus est Ionicus a minore dimeter catalectus ex molosso et trochaica κατακλεῖδι. Similis acatalectus est, v. 717. *Heath.*

690. Plene distinguendum ad finem versus. *Heath.*

691. ἄτοπος·] Ad Phœbum refero. *Musg.*

Ἔχει δόλον τύχαν θ' ὁ παῖς
Ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων.
Τίς οὐ τάδε ξυνοίσεται;
Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ ἀντιστρ.
Τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν,
Πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ' ἐλπίδων
Μέτοχος ἦν τλάμων;
Νῦν δ' ἡ μὲν ἔρρει συμφοραῖς, ὁ δ' εὐτυχεῖ,
Πολιὸν εἰσπεσοῦσα γῆρας, πόσις δ'

Habet vero opes, et felicitatem hic puer,
Ab alio nutritus sanguine.
Quis non his assentietur?
O amicæ, utrum meæ dominæ
Hæc aperte in aurem clara voce dicemus
De marito, in quo omnia habens *reposita*, spei
Particeps erat misera?
Nunc enim illa quidem obruitur malis, hic vero felix est,
Ad canam senectam perveniens. Maritus vero

697. εἰς οὖς.

Ut antithetico respondeat, legendum est:

Ἄπιστος ἄρ' ἄπιστα μὲν iambicus dimeter brachycatalectus. *Heath.*

692. τῷδ' potest esse pro τῷδε, ut Suppl. 165. Herc. Fur. 665. Nisi malis τῷ δ' εἰπόντ' εὔφημα. *Musg.*

693. Ἔχει δόλον, τύχαν θ'] An legendum ἔχει δ' ὄλβον· τύχαν θ'. Hippol. v. 1113. τύχαν μετ' ὄλβου. Tyrwhitto placebat δόμον, τύχαν θ', quod non deterius. *Musg.*

695. ξυνοίσεται;] MSS. Steph. ξυνήσεται. Malim ξυνοίεται ab οἴομαι, *opinor.* Nec spreverim: τίς, ὤ, τάδε ξυνήσεται; *Quis hæc gratulabitur?* *Musg.*

696. ss. Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν, Πόσιν] Ὁ Νοῦς· ὦ φίλαι, πότερον ἡμεῖς ταῦτα τῇ Κρεούσῃ διαδηλώσομεν, εἰς ἀκοὴν προφέρουσαι πόσιν, ἤγουν τὰ κατὰ τὸν πόσιν, ἐν ᾧ τὰ ἑαυτῆς πάντα ἔχουσα, ἐλπίδων πάλαι καλῶν καὶ παιδοποιῶν μετέσχεν, ἡ νῦν τλήμων, καὶ ἐλέους ἀξία. Scaliger, qui constructionem τοῦ πόσιν non vidit, legendum putabat pro τάδε, τάνδε, et pro πόσιν, πόσιν, quasi idem esset, ac πεῦσιν, vel πύσμα, quod affirmare vix ausim: quum potius πόσις sit *corruptio*, a πύθω, corrumpo; et raro tamen occurrat. Sed manum de tabula. *Barnes.*

698. Post hunc versum excidit aliquid. Accusativus πόσιν non habet, a quo regatur. *Reisk.*

702. Ἀπίστος] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἄπιστος. Legendum, ni fallor, ἄτηκτος, a τήκω, *liquefacio*, quod verbum ad animorum conjunctionem significandam non raro adhibetur. vid. Orest. v. 796. Suppl. v. 1039. Fragm. Incert. v. 320. suppeditatum a Clem. Alexandr. p. 620. Hesychius: συντέτηκα, προσκέκαυμαι. Cicero Epist. ad Atticum, Lib. X. Ep. 8. *sit στοργὴ, sit summa σύντηξις.* Plura dat Barnesius ad Anacreont. v. 1283. *Musg.*

πόσις δ' Ἀπίστος φίλων.] Cum olim ἀπίστος scriptum esset, omnes omnino id vocis monstri loco reputabant, Scaliger obelo notat; sed dubius animi, nihil de suo profert. Jam vero sensus hujus loci omnino hic esse debet: *Misera* Creusa

'Ατίστος φίλων.
Μέλεος, ὃς θυραῖος ἐλθὼν δόμους
Μέγαν ἐς ὄλβον οὐκ ἔσωσεν τύχας.
Ὄλοιτ', ὄλοιθ' ὁ πότνιαν
Ἐξαπαφὼν ἐμάν*
Καὶ θεοῖσιν μὴ τύχοι
Καλλίφλογα πέλανον ἐπὶ
Πυρὶ καθαγνίσας· τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται
Τυραννίδος, τυραννίδος

Ab amicis non emollitur.
Miser, qui veniens externus in domus
Magnas opes, non servavit felicem.
Pereat, pereat *ille*, qui dominam
Decepit meam,
Et diis nunquam
Læta-flamma-consumptam placentam
In igne consecret. Meam vero sciet utique
Regni, regni

704. ἔσωσε. 705. Ὄλοιτ' ὦ, π. 710, 11. * * * φίλα τυρ. τυρ.

perit; Maritus ejus, Xuthus, *adeo potens est, ut ab amicis ejus reprehendi, in judicium vocari, aut puniri, ac in ordinem redigi, nequeat.* Quare pro ἀτίστος ego ἀκίχητος omnino legendum puto; producta tamen antepenultima ut Euripidi solitum in κιχάνω (vid. Alcest. v. 433. et Helen. v. 597.) Et sic ad amussim respondet suo pari in stropha: Ἔχρησας εἰς ὑμνῳδίαν. *Barnes.*

Lectionem ἀτίστος illustrat Abresch. ad Æsch. I. p. 394. Reisk. mavult ἄτιστος, *incurius*, ab ἀτίζω. *Beck.*

703. Mendi mihi suspectus est et hic et proxime sequens versus. Lego:

μέλεος, ὃς θυραῖος ἦλθεν δόμων
μέγαν ἐς ὄλβον, οὐκ ἴσας εὐτυχίας.

Musg.

704. Heath. metri causa scribit ἔσωσεν, tum etiam τύχας mavult in accusat., qui ab ἔσωσε regatur.

Reisk. conjicit: οὐκ ἐσόσσευ τύχας, *non respicit casus fortunæ.* *Beck.*

705. Ὄλοιτ' ὦ] Ita Ed. Ald. Annotat Stephanus: "in vet. non ὦ legitur, sed ὁ." *Musg.*

708. Καλλίφλογα] *Pulchra flamma consumtam*, i. e. auspicatam. De ignispiciis vide citata ad Phœn. v. 1271.

Musg.

709. Hiatum sic supplet Barnesius:

τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται
[Δέσποινα πιστόν τε
νοοῦ τε φιλοδέσποτον.
τῆς γὰρ πάλαι κύρω] φίλα
Τυραννίδος, Τυραννίδος.

Musg.

τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται] Cum post hæc verba tres toti versiculi desiderarentur, ut Canterus observat, et cum illo Scaliger, aliique; nos pro more nostro lacunam quoquo modo supplevimus respectu semper ad sensum et phrasin poëtæ et metri leges habito; ut per omnia respondeant suis paribus in stropha præcedenti; hoc tamen nequaquam divino nostro poëtæ ausim adscribere; quare, ut profaniores paulo, cancellis quibusdam separatos, uncinis nimirum inclusos, exhibeo. Jure autem expostulare possumus, cur Henr. Stephanus, qui tot Manuscriptos veteres

* * * φίλα.
Ἦ δὴ πέλας δείπνων κυρεῖ
Παῖς καὶ πατὴρ νέος νέων,
Ἵνα τε δειράδες Παρνασοῦ πέτρας ἐπῳδός.
Ἔχουσαι σκόπελον οὐράνιόν θ' ἕδραν,
Ἵνα Βάκχιος, ἀμφιπύρους ἀνέχων πεύ-
κας, λαιψηρὰ πη-

* * * amica.
Nempe jam accedens ad convivium vadit
Filius et pater novus novum,
Ubi juga Parnassi speculam pro termino
Habent, aëriasque sedes:
Ubi Bacchus ardentes tollens
Tædas celeriter salit

712. πιλάσας. Ab hoc v. incipit ἐπῳδός. 714. τε deest.

Codices in levioribus multo negotiis passim citare solet, nihil hic ad supplendam hanc lacunam viderit, ne notarit quidem; licet aperte sensus damnum patitur: Ut nihil dicam de versibus, quia nondum in eum ordinem a Cantero fuerant redacti. Quare non ego nimium ignotis Manuscriptis tribuere soleo, nisi nomine notentur et bona fide designentur, aut omni dubio procul satis noscantur, et etiamnum consulenda videantur, ut nostrum toties in tribus prioribus tragœdiis laudatum Manuscriptum Collegio Corporis Christi Cantabrigiæ etiamnum reservatum. *Barnes.*

Reisk. repudiat supplementum Barn., sensumque esse dicit: *Meum vero pectus sciet amica reginæ*; i. e. ero ejus amicus.

709. s. Non reddidit Prev. ob lacunam, quæ hic conspicitur. *Beck.*

711. s. Δέσποινα πιστόν τι, Νέον τι φιλοδέσποτον· Τῆς γὰρ πάλαι κυρῶ] Hæc omnia ad sensum implendum ex meo, ob Manuscriptorum penuriam, addidi; de qua re in nota præcedenti. Vid. Helen. v. 1474. *Barnes.*

712. Legendum Ἦδη, et κύρει, a κύρω priori longa, metri caussa. *Reisk.*

714. s. πέτρας Ἔχουσαι] Ita Ed. Ald. Barnesius, lectore non monito, ἔχουσι dedit, quod altero non deterius. Lego: πέτρας ἔχουσι σκόπελον. *ubi juga Parnassi specula terminantur*, vel *in speculam desinunt*. Apicem hunc sic describit Pausanias: ἀπὸ δὲ τοῦ Κωρυκίου χαλεπὸν ἤδη καὶ ἀνδρὶ εὐζώνῳ πρὸς τὰ ἄκρα ἀφικέσθαι τοῦ Παρνασσοῦ· τὰ δὲ νεφῶν τέ ἐστιν ἀνωτέρω τὰ ἄκρα, p. 349. Hinc, credo, Euripides sequenti versu οὐράνιον ἕδραν vocat. *Musg.*

716. ἀμφιπύρους] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. ἀμφιπέρους. *Musg.*

716. ss. Ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων πεύκας, λαιψηρὰ πηδᾷ νυκτιπόλοις ἅμα συμβάκχαις.] Hic locus ad Φανὰς illas Bacchicas respicit, de quibus nos supra ad v. 552. et Rhes. v. 940. Quibus adde, quæ illis congrua huc apposuit Brodæus: Mons Parnassus non tantum Apollini sacer est, verum etiam Baccho. Lucanus: Mons Phœbo Bromioque sacer. Fatetur libro Saturnalium primo, capite decimo octavo, Macrobius. Hæc ille, quem tamen et nos locum tetigimus ad Bacch. v. 404. Vide etiam supra hujus Fabulæ, v. 554. *Barnes.*

718. σὺν Βάκχαις.] Barnesius, errore typographico, συμβάκχαις. De re Pausanias, ubi supra: καὶ αἱ Θυιάδες ἐπὶ τούτοις τῷ Διονύσῳ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι μαίνονται. *Musg.*

720. Νέαν-ἀμέραν] *Juventutem*. vid. ad Phœn. v. 550. *Musg.*

δᾶ νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.
Μήποθ' ὅδ' εἰς ἐμὰν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς,
Νέαν δ' ἁμέραν ἀπολιπὼν θάνοι.
Στενομένα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι σκῆψιν
Ξενικὸν εἰσβολάν.
Ἅλις ἅλις ὁ πάρος ποτ' ἀρχαγὸς ὢν
Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

Noctivagis una cum Bacchis.
Utinam hic puer nunquam veniat in meam civitatem:
Forte moriatur relinquens ætatem juvenilem.
Gemens enim civitas haberet prætextum,
Peregrini invectionem.
Satis, satis *est* qui olim princeps fuit
Rex Erechtheus.

719. ὅδ' deest. 723. Ἅλις, ἃς ὁ πάρος ἀρχ. ὤν.

Νέαν ἁμέραν de *nova fortuna* interpretatur Gronov. Obs. 1, 2. *Beck.*

721. Στενομένα] Interpretor: βαρυνομένα, *oppressa*. Quo sensu στενόμενος bis apud Homerum legitur. *Musg.*

721. ss. Constituit Heath. ita:

Στενόμενα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι σκῆψιν asynartetus ex dochmaicis.
Ξενικὸν εἰσβολάν. Ἅλις, ἅλις ὁ πάρος idem.
Ἀρχαγὸς ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ. antispasticus dimeter hypercatalectus.
Beck.

Sensum, quem lectio codd. offert, non satis esse clarum monet Prev. atque adeo ipsam lectionem suspectam. Vertit ita, ut maxime probabile videbatur: "Athènes le recevroit avec douleur dans son sein; et les mânes du grand Erechthée s'indigneroient de voir un étranger usurper les droits de son sang." *Beck.*

722. Ξενικὸν εἰσβολάν] Scaliger legit ξεινικὸν, nulla necessitate; est enim ξενικὸν Atticum pro eodem. *Barnes.*

723. Ἅλις ἃς] Tyrwhitti emendatio est pro ἀλίσας. Idem pro ὢν optime reponit ἦν. Mihi porro legendum videtur τὸ πάρος:

ἅλις, ἃς τὸ πάρος ἀρχαγὸς
ἦν Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

Pro ἀλίσας emendabat Scaliger: ἅλις, ἅλις. *Musg.*

Ἅλις, ἅλις] Ita cum Scaligero legimus pro ἀλίσας, quod nullo cum sensu prius aderat. Canterus legendum voluit, ἅλις ἴσθ', pro ἅλις ἐστὶ, non, ut mihi videtur, æque bene, quod ad versum, aut emphasin. Hæc dicta sunt eodem modo, quo Theocritus de Homero dixit Idyll. XVI. v. 20. Ἅλις πάντεσσιν Ὅμηρος. Ita Erechthidarum familiæ amans Chorus, et superinducti hujus peregrini Xuthi pertæsus, inquit emphatice: Ἅλις, ἅλις, ὁ πάρος Ἀρχαγὸς ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ· ἀρκεῖ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις ὁ παλαιὸς Ἐρεχθεὺς καὶ οἱ διαδόχοι αὐτοῦ. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἅλις ὁ σοὶ πάρος. *Beck.*

ARGUMENTUM ACTUS TERTII.

Creusa, adhuc ignorans, quidnam spei de sobole procreanda accepisset, Pædagogum vetulum, Erechthidarum antiquum alumnum, excitat, ut una cum illa vellet Apollinis oracula sciscitari. Tum vero Chorus famularum tristis intervenit, ex quibus tandem accipit Creusa, marito suo novum filium ab Apolline datum. Hinc luctus, ira et lacrymæ. Dolet domina cum sene et famulis. Pædagogus Ionem hunc a Xutho olim susceptum furtivo concubitu conjectat, simulque in eum ut dominæ proditorem invehitur, quem itaque dolo una cum adolescentulo interficiendum suadet, ne generosorum Erechthidarum hæreditas ad illegitimos successores deveniat. Creusa, jam pro certo se habere putans, fidem a viro proditam, et ipsa corporis sui labem ex stupro contractam, natumque inde puerum crudeliter expositum, non sine accusatoria in Apollinem querela, palam fatetur. De hac re apertius senex quærit, moxque de adolescente interficiendo cum domina consultat, atque ipse sibi hujus cædis patrationem ultro deposcit. Chorus his Creusæ consiliis lætum precatur successum, Xuthumque ut peregrinum et adulterum detestatur. Phœbum quoque ipsum oblique perstringit, qui horum scelerum auctor et firmator exstitit. Fœminas denique, quibus licentius homines adulterii probra inurant, defendit, cum non minus hoc vitio, imo etiam perditius, laborent viri; id quod Xuthi exemplo satis declarat.

ΚΡ. Ὦ πρέσβυ παιδαγώγ' Ἐρεχθέως, πατρὸς
Τοὐμοῦ ποτ' ὄντος, ἡνίκ' ἦν ἔτ' ἐν φάει,
Ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια,
Ὥς μοι συνησθῇς, εἴ τι Λοξίας ἄναξ

Cre. O senex pædagoge Erechthei patris
Mei quondam existentis, dum esset adhuc in *hac* luce,
Attolle teipsum ad Dei oracula,
Ut mecum læteris, si quod Apollo rex

725. Hic Erechthei pædagogus tum ad minimum centum annos habuit. *Beck.*

727. Ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς Θεοῦ χρηστήρια,] Ex hoc loco patet, ad Oraculum non nisi per adscensum perveniri; ut mox magis etiam confirmatur, v. 739. Αἰπεινά μοι μαντεῖα. Et sane Delphicum templum stetit ad radices montis Parnassi. *Barnes.*

730—732. Apud Stob. Grot. cxiv. p. 469. ubi φίλοισιν ἢ — Barnes. Fragm. Inonis, p. 472. *Burn.*

730. Stobæus Tit. CXIV. σὺν τοῖς φίλοισιν, omisso γάρ. *Musg.*

Σὺν τοῖς φίλοις γὰρ] Duportus in margine suo notat, ad τοῖς: vel σοῖς; male; neque σοῖς enim hic locum haberet. Quod Stobæus legit, Σὺν τοῖς φίλοισιν, omisso γὰρ, hoc non fit ex diversitate exemplarium; sed quia γὰρ, quod in hoc loco erat necessarium, cum sola citatur sententia, tuto abesse potest. Quod vero apud Stobæum medius horum trium versuum alias legatur, et alius plane sit: Εἰ δ' ἄρα συμβαίνοι τι δυσχερέστερον, et alias nos observavimus, sensum unius alicujus versus diversim exprimi, sive id a poëta, sive ab aliis post factum. Vid. Phœniss. v. 929. Henr. Stephanus ex memoria dicit Plutarchum in tertio pro εἰσβλέψαι legere ἐμβλέψαι, quare inter varias lectiones repono. *Barnes.*

731. Ὃ μὴ, Stob. Grot. cxiv. p. 469. *Burn.*

Ἃ μὴ γένοιτο] Hujus versus loco sequentem exhibet Stobæus, ubi supra:

εἰ δ' ἄρα συμβαίνοι τι δυσχερέστερον.

Musg.

732. εἰσβλέψαι] Malim ἐμβλέψαι: quæ Stobæi lectio est, ubi supra, et Plu-

Θέσπισμα παίδων ἐς γονὰς ἐφθέγξατο
Σὺν τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς,
Ὃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακὸν,
Ἐς ὄμματ' εὔνου φωτὸς ἐσβλέψαι γλυκύ.
Ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ καὶ σὺ πατέρ' ἐμόν ποτε,
Δέσποιν' ὅμως οὖσ' ἀντικηδεύω πατρός.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

Ὦ θύγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
Ἤθη φυλάσσεις, κοὐ καταισχύνασ' ἔχεις
Τοὺς σοὺς, παλαιοῦ γ' ἐκ γένους αὐτόχθονος.
Ἕλχ', ἕλκε πρὸς μέλαθρα καὶ κόμιζέ με.
Αἰπεινά μοι μαντεῖα· τοῦ γήρως δέ μοι

Oraculum de liberorum genitura dixerit.
Cum amicis enim dulce *est* esse fortunatum.
Contra vero si quid acciderit mali, quod absit,
Dulce *est* intueri in oculos hominis benevoli.
Ego enim te, ut tu quoque olim meum patrem,
Quamvis domina sim, colo patris loco.

PÆDAGOGUS.

O filia, dignos claris majoribus
Mores servas, neque dedecoras
Tuos antiquos majores Aborigines.
Trahe, trahe *me* ad ædes et duc me,
Ardua enim mihi oracula: senectutis igitur meæ

737. Τοὺς σοὺς παλαιοὺς ἐκγόνους αὐτόχθονας. 739. Αἰπ. δέ μοι.

tarchi Op. Mor. p. 119. Ed. H. Steph. *Musg.*

737. ἐκγόνους] Qui παλαιοὶ erant tempore Creusæ, quomodo ἔκγονοι ejus erant? An ἔγγονοι melius conveniat, non dixerim: Grammatici enim et hoc de *sobole*, vel *posteris*, accipiunt. Videndum igitur, an legi debeat ἐγγενεῖς, quæ certe vox *consanguineos omnes* complectitur. vid. supra v. 63. Soph. Antig. v. 670. *Musg.*

ἐκγόνους αὐτόχθονας.] Quod Athenienses αὐτόχθονες dicti fuerint, et quare, ostendimus supra ad v. 432. Quod vero Erechtheus, vel Erichthonius, (vid. supra v. 270.) quem præcipue hic notat poëta per ἐκγόνους αὐτόχθονας, e terra fuerit ortus, ac proinde αὐτόχθων, probatum dabimus infra ad v. 1426. *Barnes.*

Reisk. emendat εὐγενεῖς. nam ἐκγόνους non dici posse *majores, avos;* quæ tamen debeat hic vocis significatio esse.

Heath. subaudit προγόνους, ut constructio sit: τοὺς σοὺς παλαιοὺς προγόνους, ὄντας ἐκγόνους αὐτόχθονας. *Beck.*

739. Αἰπεινὰ δέ μοι μαντεῖα·] Ita Ed. Ald. Primus Barnesius ejecit δέ. Valckenærio ad Phœn. v. 466. pro μοι placebat τοι (deleto δέ). De situ templi Delphici sic Pausanias, p. 325. l. 20. Δελφοῖς δέ ἡ πόλις ἄναντες διὰ πάσης παρέχεται σχῆμα. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τῇ πόλει τῇ ἄλλῃ καὶ ὁ ἱερὸς περίβολος τοῦ Ἀπόλλωνος. οὗτος δὲ μεγέ-

Συνεκπονοῦσα κῶλον ἰατρὸς γενοῦ.
ΚΡ. Ἕπου νυν· ἴχνος δ' ἐκφύλασσ', ὅπου τιθῇς.
ΠΑΙ. [Ἰδού·] τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδὺ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ.
ΚΡ. Βάκτρῳ δ' ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός.
ΠΑΙ. Καὶ τοῦτο τυφλὸν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
ΚΡ. Ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ πάρεις κόπῳ.
ΠΑΙ. Οὔκουν ἑκών γε, τοῦ δ' ἄκοντος οὐ κρατῶ.
ΚΡ. Γυναῖκες, ἱστῶν τῶν ἐμῶν καὶ κερκίδος

Adjuvans pedem sis mihi medica.
Cre. Sequere nunc, observaque vestigium ubi ponas.
Pæd. Ecce! Pes quidem tardus, animus vero promptus.
Cre. Baculo innitere in flexuosum iter terræ.
Pæd. Et hoc cæcum *est*, quando exiliter ego video.
Cre. Recte dixisti: sed ne fatiscas lassitudine.
Pæd. Non quidem volens; sed quod abest, non possideo.
Cre. Mulieres, meæ telæ et radii

741. Ἕπ. νῦν — τιθεῖς. 743. μὴ 'παρεσκ. του.

θυ μέγας, καὶ ἀναπέταται τοῦ ἄντρου ἐστί. Justinus Lib. XXIV. c. 6. *Templum Apollinis Delphis positum est in monte Parnasso, in rupe undique impendente — Media saxi rupes in formam theatri recessit — In hoc rupis anfractu, media ferme montis altitudine, planities exigua est, atque in ea profundum terræ foramen, quod in oracula patet.* Conferri potest et Livius Lib. XLII. c. 15. *Musg.*

740. ἰατρὸς γενοῦ.] Statius de Laii umbra ex vulnere claudicanti: *medica firmat vestigia virga.* Lib. II. c. 11. *Musg.*

Reisk. conjicit: συνεπιστρέφουσα. *Beck.*

741. τιθεῖς.] Secunda persona a τιθέω. vid. ad. Herc. Fur. v. 710. Ed. Ald. τιθεὶς. MSS. Steph. τιθῇς. *Musg.*

ἴσου τιθεῖς.] Ita repono pro τιθεὶς, verbum pro participio. Ita Brodæus legit, ita Scaliger, ita sensus postulat legi. Duportus τιθῇς scribit, graviori variatione; quod tamen Henr. Stephanus ex Vet. Codicibus confirmatum dedit. Fit autem a τιθέω ἀντὶ τοῦ τίθημι. Vid. Scholia ad Estheram nostram v. 2. *Barnes.*

Hic pro τιθεῖς et v. 1545. pro προστιθεῖς cod. Reg. exhibet τιθεὶς, προστιθεὶς, auctore Br. ad Lys. 895. tanquam participia essent. *Beck.*

742. Ἰδού.] Quoad carmen hoc vocabulum otiosum est in hoc loco; ut alia alibi ejusmodi, nempe: φεῦ, ὦ μῆτερ, etc. et ἆ, ἆ, sicut abunde patet in hisce tragœdiis; uti prius observavimus ad Hecub. v. 1098. *Barnes.*

Reisk. scribit: τὸ δὲ τοῦ νόου. *Beck.*

743. περιφερῆ στίβον] Interpretor, *callem flexuosum:* quales utique esse solent in locis clivosis. *Musg.*

περιφερῆ στίβον χθονὸς.] Codex Heinsio-Scaligerianus adscriptum habet in margine: παραφερῆ στίβον ποδός. *Barnes.*

Βάκτρῳ δ' ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός.

in hæc explicando interpretes trepidant, miror neglectam esse a recentioribus lectionem libri Heinsio-Scaligeriani, a Barnesio in notis expromtam

— παραφερῆ στίβον ποδός.

Ultimum certe verum existimo. Στίβος ποδὸς *pedis* est *vestigium*, sive *planta pedis;* quæ periphrasis nihil differt ab ea, qua Euripides usus est, v. 791. τῷ συνῆψ' ἴχνος ποδός. Vocabulum στίβος hoc sensu adhibet Sophocles in Philoct. v. 29. — στίβου γ' οὐδεὶς τύπος. Idem verbum pro ἴχνος, tanquam ejus synonymum, ponitur ap. Xenoph. in Exp. Cyri. Lib. I. 6. 1. Ἐντεῦθεν προϊόντων ἐφαίνετο ἴχνη ἵππων καὶ

Εἶεν· τί δρῶμεν, θάνατος ὧν κεῖται πέρι;
ΚΡ. Τίς ἥδε μοῦσα, χὠ φόβος τίνων πέρι;
ΧΟ. Εἴπωμεν, ἢ σιγῶμεν, ἢ τί δράσομεν;
ΚΡ. Εἴφ'· ὡς ἔχεις γε συμφοράν τιν' εἰς ἐμέ.
ΧΟ. Εἰρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῆ.
Οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν', ἐπ' ἀγκάλας λαβεῖν
Τέκν', οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι τάδε.
ΠΑΙ. Ὦ μοι, θάνοιμι, θύγατερ. ΚΡ. Ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Συμφορᾶς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος,

Esto: quid agemus *de rebus*, de quibus mors *nobis* proposita *est*?
Cre. Quænam *est* ista cantilena? et de quibus hic metus *est*?
Cho. Dicemus, an tacebimus, aut quid agemus?
Cre. Dicito; quippe habes aliquid triste de me.
Cho. Dicetur, etiamsi bis mihi moriendum sit.
Non licet tibi, domina, in ulnas capere
Liberos, neque uberibus tuis applicare unquam.
Pæd. Hei mihi! utinam morerer, filia. *Cre.* O me miseram!
Accepi calamitatis, patior dolorem,

765. Ἀβίωτον, ὦ φ.

versus Creusæ tribuendus sit, et ad hunc modum legendus:

ΚΡ. Ἀλλ' ἦ τι θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσεῖς;
ΧΟ. Εἶεν· τί δρῶμεν. —

Musg.

Ἀλλά γε τί] Cum olim Ἀλλὰ τί, versu claudicante, legebatur, Scaliger γε inserendum duxit: unde satis carmen suffulcitur. *Barnes.*

Reisk. rescribit: ὠμοῖσι θεσφάτοισι, *sævis præceptis domini.* *Beck.*

761. Οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν', ἐπ' ἀγκάλαις λαβεῖν
τέκν'· οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι ΤΑΔΕ

Non sic scripsisse videtur Euripides, sed potius

— οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι ΠΟΤΕ

Memini hac opportunitate Fragmenti Euphorionis ap. Stobæum. S. LXXVI. p. 451. Gesn. 333. Grot. quod medicam manum implorat:

Τέκνον μή σύ γε μητρὸς ἀπ' ἀνθρώποις ἀμέρσῃς
Ἡλίους ἥτις σὲ τριηκοσίους ἰφόρησε,
Τέκνον, ὑπὸ ζώνῃ φοβερὰς δ' ὠδῖνας ἀνέτλην
Εἰς φάος ἐρχομένου· λαρὸν ἐπὶ χείλεσι πρῶτος
μαστὸν ἐπισχομένῃ· λευκῷ ΔΕ Σ' ΕΛΟΙΣΑ γάλακτι.

Gesnerus conjecit: σ' ἔθρεψα. quod Grotius in textum recepit. Et certe sic loquuntur poëtæ. Euripides in Troad. v. 760.

διακενῆς ἄρα
ἐν σπαργάνοις σὲ μαστὸς ἐξέθρεψ' ὅδε.

Cum tamen hæc emendatio longius absit a vulgatæ scripturæ ductibus, quam ut librarios tam graviter aberrasse verisimile sit, veram Euphorionis manum a Gesnero restitutam esse dubito. Tu mecum scribe:

λαρὸν δ' ἐπὶ χείλεσι πρῶτον
μαστὸν ἐπισχομένη λευκῷ Σ' ΕΠΛΗΣΑ γάλακτι.

Βίοτον, ὦ φίλαι.
ΠΑΙ. Διοιχόμεσθα, τέκνον.
ΚΡ. Αἶ αἶ αἶ αἶ.
Διανταῖος ἔτυπεν ὀδύνα με πνευ-
μόνων τῶνδ᾽ ἔσω.
ΠΑΙ. Μή πω στενάξῃς —ΚΡ. Ἀλλὰ πάρεισι γόοι.
ΠΑΙ. Πρὶν ἂν μάθωμεν — ΚΡ. Ἀγγελίαν τίνα
μοι;
ΠΑΙ. Εἰ ταὐτὰ πράσσων δεσπότης τῆς συμφορᾶς
Κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνη σὺ δυστυχεῖς.

Per vitam, O amicæ.
Pæd. Periimus, O filia.
Cre. Væ, væ, væ, væ.
Penetrans dolor sauciavit me
Intra pulmones hosce.
Pæd. Nondum ingemiscas. *Cre.* Verum adsunt luctus.
Pæd. Priusquam discamus. *Cre.* Quem nuncium mihi loqueris?
Pæd. An eadem patiens dominus, miseriæ
Particeps sit *ejusdem*, an tu sola calamitosa sis.

772. ταῦτα.

gemellum est hoc Theocriti Eid. XXVI. 3.

ἀμφοτέρως λάβοισα καὶ ἱμπλήσασα γάλακτος.

In Euphorionis loco, γάλακτος legas an γάλακτι nihil interest. Verba enim copiam notantia utrumque casum adsciscunt, docente Abreschio in Animad. ad Æsch. Lib. II. p. 133. *Jacobs.*

763. Ὦ μοι,] Post hunc versum iteratur in Aldina, v. 759. *Musg.*

764. Συμφορὰς ἔλαβον,] Olim συμφορᾶς legebatur, quod non æque arrisit; si enim genitivi esset singularis, nulla foret aggravatio, sed potius deminutio insignis: Quia λαμβάνω cum genitivo μέρος denotat. Quare in accusativo plurali legimus, Brodæo Scaligeroque præeuntibus. *Barnes.*

764. s. Dividit Heath. ita:

Συμφορᾶς ἔλαβον, ἔπαθον Euripideus.
Ἄχος ἀβίωτον, ὦ φίλαι iambicus dimeter.
Beck.

Cohæret συμφορᾶς ἄχος. Ex vet. lectione βίοτον efficio μιαρόν. *Reisk.*

765. ἀβίωτον,] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. et MSS. βίοτον. Malim etiam ἄχθος pro ἄχος, ut constructio sit ἄχθος συμφορᾶς. Barnesio placebat συμφορὰς accusativo plurali. *Musg.*

768. s. Constituit Heath. ita:

Διανταῖος ἔτυπεν ὀδύνα glyconius.
Μὲ πνευμόνων τῶνδ᾽ ἔσω periodus catal.
Beck.

770. s. ΠΡ. Μήπω στενάξῃς.
ΚΡ. Ἀλλὰ πάρεισι γόοι.
ΠΡ. Πρὶν ἂν μάθωμεν —
ΚΡ. Ἀγγελίαν ΤΙΝΑ ΜΟΙ.

Inepta lectio, quam miror D.D. V.V. minime suspectam fuisse. Satis quidem commode Latinus interpres: *Quem nuntium mihi dicis expectandum?* Sed ejusmodi emblematibus nihil est quod explicari nequeat. Nos potius huic loco, cri-

ΧΟ. Κείνῳ μὲν, ὦ γεραιὲ, παῖδα Λοξίας
Ἔδωκεν, ἰδίᾳ δ᾽ εὐτυχεῖ ταύτης δίχα.
ΚΡ. Τόδ᾽ ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον ἔλακες ἔλακες,
Ἄχος ἐμοὶ στένειν.
ΠΑΙ. Πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος
Τὸν παῖδ᾽, ὃν εἶπας, ἢ γεγῶτ᾽ ἐθέσπισεν;
ΧΟ. Ἤδη πεφυκότ᾽ ἐκτελῆ νεανίαν
Δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρῆν δ᾽ ἐγώ.
ΚΡ. Πῶς φής;
Ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον λόγον ἐμοὶ θροεῖς.
ΠΑΙ. Κἄμοιγε. ΚΡ. Πῶς δ᾽ ὁ χρησμὸς ἐκπεραίνεται;
Σαφέστερόν μοι φράζε, χὤστις ἔσθ᾽ ὁ παῖς.

Cho. Illi quidem, O senex, filium Apollo
Dedit: seorsim vero beatus est sine hac.
Cre. Hoc vero summum malum supra illud locuta es, locuta es,
Dolorem mihi lugendum.
Pæd. Utrum vero nasci oportet ex aliqua muliere
Filium, de quo dixisti, an jam natum vaticinatus est?
Cho. Jam natum, *et* perfectum adolescentem
Dedit ipsi Phœbus. Aderam autem ego.
Cre. Quid ais?
Infandam, infandam, non dicendam rem narras.
Pæd. Et mihi· *Cre.* Quomodo vero oraculum ad finem perducitur,
Clarius mihi dicito, et quis sit hic puer.

776. Τὸ δ᾽ ἐπὶ et ἔλακες semel.

ticam, qua indiget, adhibeamus opem. Corrigo:

ΠΡ. Πρὶν ἂν μάθωμεν —
ΚΡ. Ἀγγελίαν ΤΙΝ᾽; ΟΙ᾽ΜΟΙ.

Voculam οἴμοι huic loco minime alienam, immo accommodatissimam esse, nemo facile dubitabit. Ne vero de metro timeas, versus est choriambicus dimeter catalecticus, qui Bacchium in clausula requirit. *Jacobs.*

772. πράσσειν] Pro πάσχειν. Et vice versa πάσχω, pro πράσσω. Vid. Schol. ad Hecub. v. 612. Item quæ nos ad Supplic. v. 268. et Heracl. v. 241. *Barnes.*

775. ταύτης] Ἀποδεικτικῶς, Κρεούσης. Præsens enim cum fuerit, sufficit demonstrativum de quopiam dici. Sic infra v. 806. Σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις. *Barnes.*

778. Πότερα δὲ φῦναι δεῖ] Emendatio est Scaligeri. Ed. Ald. πότερα διαφῦναι δεῖ. *Musg.*

Πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος] Πότερα pro πότερον Attice, Scaliger autem legebat δὲ φῦναι δεῖ, pro veteri διαφῦναι δεῖ, adeo recte, ut nihil dubitaverim illius lectionem in textum admittere, alia tamen hic pro more nostro reservata. *Barnes.*

780. ἐκτελῆ νεανίαν] Adultum Juvenem. Ita Hesiod. Ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν. Idem ἐντελὴς sonat. *Barnes.*

786. ἐκ θεοῦ] Subaudi ναοῦ. Vide, quæ dedit Brodæus ad v. 406. *Musg.*

ΧΟ. Ὅτῳ ξυναντήσειεν, ἐκ θεοῦ συθεὶς,
Πρώτῳ πόσις σὸς, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.
ΚΡ. Ὀτοτοτοτοῖ.
Τὸ δ' ἐμὸν ἄτεκνον, ἄτεκνον ἔλαβεν ἄρα βίοτον, ἐρη-
μίᾳ δ' ὀρφανοὺς δόμους οἰκήσω.
Τίς οὖν ἐχρήσθη; τῷ συνῆψ' ἴχνος ποδὸς
Πόσις ταλαίνης; πῶς δὲ, ποῦ νιν εἰσιδών;
ΧΟ. Οἶσθ', ὦ φίλη δέσποινα, τὸν νεανίαν,
Ὃς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; οὗτός ἐσθ' ὁ παῖς.
ΚΡ. Ἀν' ὑγρὸν ἀμπταίην
Αἰθέρα πρόσω γαίας Ἑλλανίας,
Ἀστέρας ἑσπερίους,

Cho. Cui venisset obviam, ex Dei *templo* egressus,
Primo maritus tuus, *hunc* ipsi filium dedit Deus.
Cre. Heu, heu, heu.
Quod ad me attinet, prolis expertem, prolis expertem prehendit
Execratio vitam. *In* solitudine autem orbas domos habitabo.
Quis igitur significatus est oraculo? cuinam occurrit
Maritus *mei* miseræ? Quomodo? Ubinam ipsum aspiciens?
Cho. Nôsti, chara domina, adolescentem illum,
Qui hoc verrebat templum? iste est ille filius.
Cre. Utinam volitem per humidum aërem
Ultra Græcam terram
Stellas *ad* Hesperias,

792. πῶς δέ που νιν. 795. Ἀν πταίην. 796. πρόσω.

ἐκ Θεοῦ συθεὶς,] Subaudi ναοῦ. Vid. quæ nos supra ad v. 406. *Barnes.*

789. Constructio, siquidem vere scribitur locus, sic instituenda est: τὸ δ' ἐμὸν ἔλαβεν ἄτεκνον βίοτον, ubi τὸ ἐμὸν elliptice est, pro τὸ ἐμὸν μέρος. Sic Herc. Fur. v. 164. ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναίδειαν. Aristoph. Thesm. v. 111. εὐσέπτως δὲ τοὐμὸν δαίμονας ἔχει σεβίσαι. Barnesius, Brodæum secutus, legit, mutato accentu, ἀρὰ. *Musg.*

ἀρὰ] Ita cum Brodæo legendum puto; non ἄρα, ut ante. *Barnes.*

789. s. Heath. ita constituit:

Τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον	ithyphallicus.
Ἔλαβεν ἄρα βίοτον·	iambicus dimeter brachycatalectus.
Ἐρημίᾳ δ' ὀρφανοὺς	periodus catal.
Δόμους οἰκήσω.	dochmaicus.

789. ἄρα, *ergo* reponit Reisk. *Beck.*

791. τῷ συνῆψ' ἴχνος ποδός;] Τίνι συνῆψε πόδα; ἴχνος ποδὸς, ἀντὶ τοῦ πόδα, Ἓν διὰ δυοῖν. *Barnes.*

792. εἰσιδών;] Emendatio est Scaligeri. Ed. Ald. εἴσιδε. [quod præfert Heath.] *Musg.*

Πόσις ταλαίνης; Πῶς δέ; ποῦ νιν εἰσιδών;] Quum olim erat: Πῶς δέ που νιν εἴσιδε, nullo sensu, aut certe admodum frigido, video, in Scaligeriano Codice ita interpunctum et scriptum, ut nos dedimus: Πῶς δέ; ποῦ νιν εἰσιδών; ut ad πόσις referatur εἰσιδὼν, quam lectionem, nemo sanus, qui non amplectetur. *Barnes.*

Οἷον οἷον ἄλγος ἔπαθον.
ΠΑΙ. Ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατὴρ,
Οἶσθ', ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἀκύρωτον μένει;
ΧΟ. Ἴων', ἐπείπερ πρῶτος ἤντησεν πατρί.
ΠΑΙ. Μητρὸς δὲ ποίας ἐστίν; ΧΟ. Οὐκ ἔχω φράσαι.
Φροῦδος δ', ἵν' εἰδῇς πάντα τἀπ' ἐμοῦ, γέρον,
Παιδὸς προθύσων ξένια καὶ γενέθλια,
Σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις,
Κοινῇ ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.
ΠΑΙ. Δέσποινα, προδεδόμεσθα—σὺν γάρ σοὶ νοσῶ—

Qualem, qualem patior dolorem!
Paed. Quo vero nomine ipsum nominavit pater,
Nôsti? an silentio hoc incertum manet?
Cho. Ionis, quoniam primus obviam venit patri.
Paed. Matre vero ex qua est? *Cho.* Non possum dicere:
Sed abiit, ut omnia scias, quæ ego scio, senex,
Pro filio sacrificaturus xenia, et genethlia,
In sacris tabernaculis clam hacce maritus,
Communiter celebraturus epulum cum filio.
Paed. Domina, proditi sumus, tecum enim doleo,

799. Ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατὴρ,] Hinc constat, apud Veteres patrum fuisse potius, quam matrum, filiis suis nomina imponere; ut etiam ex Zachariæ et Johannis Baptistæ historia constat. Præterea hinc colligendum, adoptivis filiis, aut noviter inventis, nomen tum datum esse, cum primo inventi fuerint, aut adoptati; Unde et adoptivi nativitatem suam celebrabant eo die, quo adoptati fuerant. Sic Ælius Spartianus in Adriano: *Quinto*, inquit, *Iduum Augusti Legatus Syriæ* literas *adoptionis accepit*, *quando* natalem adoptionis *celebrari jussit.* Vide infra ad v. 804. Παιδὸς προθύσων ξένια καὶ γενέθλια. *Barnes.*

800. ἀκύρωτον] *Nondum ab ipso patre constitutum. Musg.*

ἀκύρωτον] Inconfirmatum, irritum: Τῇ γὰρ ὀνομασίᾳ κεκύρωται, σιωπῇ δὲ ἀκύρωτον μένει παιδὸς ὄνομα. *Barnes.*

804. Παιδὸς προθύσων] Sacrificia μηνυτικὰ, εὐχαριστικὰ, ξένια, καὶ γενέθλια, jam Diis solvebat Xuthus, ut Apollinis judicium agnosceret, et filii natalem celebraret. Nec novum est, natales et anniversaria convivia celebrari; Passim id testantur et Exoticæ literæ et Sacræ; quæ non modo de Herodis natali memorant, Euripidis ætate longe posterius celebrato, Matthæi, c. xiv. v. 6. et Marc. c. vi. v. 21. sed etiam de Pharaonis natali, Gen. c. xl. v. 20. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. Et hoc ferme annis mille Euripidis tempore erat antiquius. De gentibus ita Alex. ab Alex. Genial. Dier. Lib. II. c. 22. *Nec solum urbis natalem, sed singulorum dies natalitios Pulte fritilla, mero, libis, floribus et thure, sacra a Genio, sine animali Hostia læti libentesque concelebrarunt. Quibus diebus effudisse cruorem, aut animal mactasse, mali portenti erat et fædi auspicii: Namque erant hilaritatis et lætitiæ pleni dies.* Vide Andr. Tiraquelli Annotat. ad locum: Vide quæ nos supra ad v. 655. et v. 799. *Barnes.*

805. Constructio est: προθύσων ἐς σκηνὰς ἱερὰς, *immolaturus in sacris tabernaculis vel tentoriis.* Tale est, quod citatur

Τοῦ σοῦ πρὸς ἀνδρὸς, καὶ μεμηχανημένως
Ὑβριζόμεσθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
Ἐκβαλλόμεσθα. καὶ σὸν οὐ στυγῶν πόσιν
Λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον, ἢ κεῖνον, φιλῶν,
Ὅστις σε γήμας ξένος ἐπεισελθὼν πόλιν
Καὶ δῶμα, καὶ σὴν παραλαβὼν πάγκληρίαν,
Ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος
Λάθρα πέφηνεν· ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω·
Ἐπεί σ' ἄτεκνον ᾔσθετ', οὐκ ἔστεργέ σοι
Ὅμοιος εἶναι, τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν,

A tuo viro, et consulto
Injuria-afficimur, et domo Erechthei
Ejicimur. Et hoc, tuum non odio prosequens maritum,
Dico, sed quod te magis, quam illum amo:
Qui cum duxisset te veniens hospes in civitatem,
Et domum, et totam-hæreditatem tuam accipiens,
Ex alia muliere pueros procreans
Clam deprehenditur: quomodo vero clam, ego dicam.
Postquam te sensit esse sterilem, non sat habuit tibi
Similis esse, et fortunæ parem *conditionem* ferre,

ex Æschine: εἰς τὴν ἐκκλησίαν καθίζομαι, *in concione sedeo.* Dionys. Halicar. Lib. IV. οἱ καταλειφθέντες ὑπὸ τοῦ Τυράννου εἰς τὸ στρατόπεδον, *qui in castris a Tyranno relicti fuerant.* vid. et Soph. Ajac. v. 80. Si jungas φροῦδος ἐς σκηνὰς ἱερὰς, quis non de tentoriis hisce, ut de re permanenti, cogitet, cum tamen extemporanea fuisse constet ex v. 1133, 4. *Musg.*

Σκηνὰς ἐς ἱερὰς] Solennibus festis in deorum honorem celebratis, juxta sacras ædes, cum frequentior esset hominum concursus, tabernacula quædam subitanea erigebant, Σκηναὶ dicuntur Græcis, ad convivas recipiendos; quale illud Judæorum festum tabernaculorum dictum, Græce Σκηνοπηγία, de qua videsis Hospinianum de Judæor. Fest. Lib. I. c. 7. et 13. Σκηναὶ δὲ οὐ μόνον ἐκ ξύλου, ἀλλ' ἐκ σινδόνων καὶ πίλων, καὶ ἔστιν ὅτε ἐκ δερμάτων, καὶ τοιούτων τινῶν γίνονται, οἰκήσεις οὖσαι αὐτοσχέδιοι καὶ πρόσκαιροι. Est etiam verbum theatricum. Scena autem, (ut Hospinianus de Origine Festorum, fol. 38. Lib. II. c. 1.) a Græco nomine σκηνὴ, quod tabernaculum ex ramis et frondibus inumbrationis causa constructum significat, ἀπὸ τῆς σκιᾶς, hoc est umbra. Cumque sub hujusmodi tabernaculis Attica juventus, quum adhuc vicatim ageret, carmina quædam incondita decantaret, fabulasque ageret, factum est, ut, in urbe collectis Atheniensibus, nomen hoc retinuerit contabulatio illa, quæ inter utrumque theatri cornu erat protensa; in qua a mimis fabulæ edebantur.

τῆσδε] Ταύτης, ἤγουν Κρεούσης. Vide supra ad v. 775. *Barnes.*

806. δαῖτα] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. παῖδα. *Musg.*

Κοινῇ ξυνάψαι δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.] Cum olim per errorem legeretur παῖδα pro δαῖτα, nullo omnino sensu, Brodæus legebat πόδα, quæ lectio (licet alias πόδα ξυνάπτειν eleganter pro *congredi* occurrit) nec versui, nec sensui satisfacit; H. Stephan. recte ex Vet. Cod. δαῖτα restituit; nec enim πόδα συνάπτειν tantum dicitur et πόλεμον et μάχην, sed et γάμον, et hinc δαῖτα. *Barnes.*

808. μεμηχανημένως] Non novum est Græcis et adject. et adverb. e verbis fieri,

Λαβὼν δὲ δοῦλα λέκτρα, νυμφεύσας λάθρα,
Τὸν παῖδ' ἔφυσεν, ἐξενωμένον δέ τῳ
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὁ δ' ἐν Θεοῦ
Δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, παιδεύεται.
Νεανίαν δ' ὡς ᾔσθετ' ἐκτεθραμμένον,
Ἐλθεῖν σ' ἔπεισε δεῦρ' ἀπαιδίας χάριν.
Κᾆθ' ὁ Θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ', ὅδε δ' ἐψεύσατο,

Sed adjungens sibi aliquam servam, clam congressus
Hunc puerum genuit: ablegatum vero peregre alicui
Delphorum tradidit educandum: hic vero in Dei
Templo dimissus educatur, ut latitaret.
Ut vero sensit adolescentem adolevisse,
Persuasit tibi ut venires huc sterilitatis gratia.
Et Deus non mentitus est, iste vero est mentitus,

ut in hoc loco; sic et μεμιγμένως, mistim, et διδικαιωμενέστερος alicubi legitur ab interpretibus ad Lucæ c. XVIII. v. 14. sic ἐρρωμενέστερος. *Barnes.*

813. Παγκληρίαν] Solidam hæreditatem. *Barnes.*

814. Ἐκκαρπούμενος] Ἐξ ἄλλης γυναικός. *Brodæus.*

817. Ὅμοιος εἶναι] Ἄτεκνος, ὡς σύ. *Barnes.*

819. Ἐξενωμένον δέ τῳ] In locum peregrinum ablegatum. Brodæus. Δελφῶν τῳ pro τινί. *Barnes.*

Aut ἐξενωμένος, aut ἐξενωμένῳ, aut ἐξενωμένων leg. *factus* ξένος, amicus, aut *alicui in amicitiam suam conciliato*, aut *alicui amicorum Athenas non incolentium.* *Beck.*

822. ἐκτεθραμμένον] Ita MS. E. ut jam editi. Ed. Ald. ἐκτετραμμένον. *Musg.*

824. ὅδε δ' ἐψεύσατο,] Canteri emendatio est. Ed. Ald. ὁ δ' ἐψεύσατο. *Musg.*

824. ss. Senex, Creusæ pædagogus, postquam oraculum Xutho ab Apolline datum filiumque ab eodem inventum audivit, insignem aliquam fraudem latere suspicatus, Ionem adulterinum Xuthi filium et a patre olim in Apollinis templo eam ipsam ob causam collocatum esse contendit, ut eum in posterum a Deo sibi donatum diceret. Hanc vero suspicionem vide quo artificio senex exornaverit:

κᾆθ' ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ', ὅδε δ' ἐψεύσατο,

πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκε πλοκὰς
τοιάσδ'· ἁλοὺς μὲν ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα·
ἐλθὼν δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀμύνασθαι θέλων,
τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.

Sic v. 827. legitur in Codd. ἐλθὼν, quod Canterus in ἑλὼν mutavit; speciosa quidem conjectura, sed minus certa. Comparandus est hic locus cum alio, qui huic nostro appositissimus est, v. 659. sqq. ubi Xuthus inter alia inquit:

καὶ γὰρ γυναῖκα, τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι
λυπεῖν, ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν·
χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων προσάξομαι
δάμαρτ', ἐᾶν σε σκῆπτρα τἄμ' ἔχειν χθονός.

quibus versibus lectis haud paucos puto mecum existimaturos esse, olim in Euripidis codicibus lectionem obtinuisse fere hanc:

λαβὼν δὲ καιρὸν, φθόνον ἀμύνασθαι θέλων,
τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.

Temporis opportunitatem nactus, invidiæ et odii vitandi causa, Athenarum ei regnum tradere statuit. Prius, quod posui λαβὼν καιρὸν probabile saltem videbitur iis, qui varias librariorum aberrandi vias et rationes noverint. Quod si cui λαβὼν in ἐλθὼν mutatum nimium recedere a vulgatæ ductibus videatur, is licet corrigat:

εὑρὼν δὲ καιρὸν —

Πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκεν πλοκὰς
Τοιάσδ'· ἁλοὺς μὲν ἀνέφερ' ἐς τὸν δαίμονα,
Ἑλὼν δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
Τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.
Καινὸν δὲ τοὔνομ' ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων, ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.
Οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,

Jam olim alens *hic suum* filium, et nexuit dolos
Tales: deprehensus enim consecravit eum Deo.
Arripiens vero et tempus sibi fore sperans adjumento,
Imperium terræ ei tradere decrevit.
Novumque nomen per ocium fictum,
Ion, quod scilicet occurrit eunti,
Hei mihi, ut semper odi viros improbos,

827. Ἑλθών.

quod et ipsum Euripideum est, in Androm. v. 485. ἐπόταν εὖρεῖν θέλωσι καιρόν. *Jacobs.*

825. Valck. ad Hippol. 34. conjicit καὶ πλέκει. *Beck.*

826. ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα,] Interpretor: *Deo dedicavit.* Xuthus scilicet, si conjugi innotuisset, eum filium Delphos educandum misisse, istum colorem facto prætenturus erat. *Musg.*

827. Ἐλθὼν] Emendat Canterus ἑλὼν, deceptus ille qualicunque inter ἁλοὺς et ἑλὼν oppositione, plane tanquam ea vocis ἁλοὺς conditio esset, ut nihil ei, nisi ἑλὼν, opponi deberet, cum tamen vel ἐκφυγὼν, vel λαθὼν, prout occasio exigit, oppositum habere possit. Et postremum quidem (i. e. λαθὼν) huic loco multo convenientius esse, quam ἑλὼν, ex nota præcedenti patebit.

καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,] Interpretor: *sperans, fore, ut longum temporis intervallum consilium suum adjuvaret.* Tempus igitur unum fraudis adjumentum: alterum erat, secundum Pædagogum (si recte mentem auctoris capio) nomen Ioni ab oraculo jam tum inditum. Legendum scilicet, versibus transpositis:

λαθὼν δὲ, καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
καινόν τι τοὔνομ', ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων', ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο,
Τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.

Musg.

Ἑλὼν δὲ] Cum ἐλθὼν olim scriptum erat, Gulielmus Canterus Novar. Lection. Lib. VI. c. XXVII. evicit, legi debere ἑλὼν, et ex Aristide, Attico scriptore, similem locum produxit: Ἀλλ' οἶμαι, κομψοί τινες εἰσὶ, καὶ διπλᾶ κρούουσιν· ἵνα ἐὰν μὲν ἕλωσι, ταύτῃ κεκρατηκότες ὦσιν· ἂν δὲ φωράσῃ τις, ἔχωσιν ἀναχώρησιν. Sed vide ipsum Canterum. Hic autem sensus loci est: Καὶ ὁ Ξοῦθος ταῦτα τὰ κέρατα ἐποίησε, δίπλοκον ἔλεγχον πλέκων· φωραθεὶς, ἀναφέρων εἰς τὸν θεόν· ἑλὼν δὲ, καὶ κεκρατηκὼς, χρόνῳ κληρονόμον αὐτὸν ποιήσειν τῆς Ἀθηναίων τυραννίδος. Ἑλὼν itaque est verbum forense, et in judiciis dicuntur ἑλεῖν, qui causa non cadunt. Quare Portus ridicule de interficiendo intelligit. Quod vero dixi Κέρατα ποιεῖν, phrasis Aristotelica, et ad dilemma, sive argumentum cornutum, pertinet, cujus utraque pars adjunctum habet incommodum; aut potius ad bimembrem captiunculam et argutum sophisma. De quibus logici. *Barnes.*

Ἐλθὼν, scil. Athenas, et τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι interpretor *alio modo compensare jacturam temporis olim in defectu prolis elapsi. Reisk.*

Οἳ συντιθέντες τἄδικ᾽, εἶτα μηχαναῖς
Κοσμοῦσι. φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον
Θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
Καὶ τῶνδ᾽ ἁπάντων ἔσχατον πείσει κακὸν,
Ἀμήτορ᾽, ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς
Γυναικὸς, ἐς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγειν.
Ἁπλοῦν ἂν ἦν γὰρ τὸ κακὸν, εἰ παρ᾽ εὐγενοῦς
Μητρὸς, πιθών σε, σὴν λέγων ἀπαιδίαν,
Ἐσῴκισ᾽ οἴκους· εἰ δέ σοι τόδ᾽ ἦν πικρὸν,
Τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.

Qui componentes *facinora* injusta, deinde commentis
Adornant: simplicem, *at* probum habere amicum
Magis velim, quam astutum, *et* improbum.
Et horum omnium extremum patieris malum.
Ut eum qui matrem suam ignorat, qui in nullo numero est, qui ex aliqua serva
Muliere natus est, dominum in tuam domum ducas.
Simplex enim esset hoc malum, si aliqua nobili *susceptum*
Matre, te persuasa, tuam causatus sterilitatem,
In *tuis* ædibus collocâsset. Si vero hoc tibi fuisset acerbum,
Oportebat ipsum appetere nuptias inter Æolidas.

832. μηχαναῖς] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. μηχανάς. *Musg.*

833. χρηστὸν ἂν λαβεῖν] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. χρηστὸν ἀναλαβεῖν. *Musg.*

φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον, &c.] Φαῦλος aliquando κακὸς, δόλιος, ἀδόκιμος, hoc in loco ἁπλοῦν, simplicem et imperitum, sonat; Hugo Grotius acute locum vertit, — *Amicum malo simpliciter probum, Quam qui malitia condiit sapientiam. Barnes.*

836. Ἀμήτορ᾽,] Ἀμήτορα dicit Ionem: Non quod matre prorsus carebat: id enim erat impossibile; et ipse quidem poëta in hoc ipso versu dicit, natum ἐκ δούλης τινὸς γυναικὸς: sed quia mater ejus nullo in numero habenda erat, *videl.* nullius, aut mali nominis. Hinc Hesych. Ἀμήτωρ, κακομήτωρ· Σοφοκλῆς Ἠλέκτρᾳ. Ita Petrus Ærodius, Juris Civilis Profess. exponit locum de Melchisedeco, Hebr. c. VII. v. 3. Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, &c. quia ipse vir pius ex impiis parentibus Canaanitis ortus erat. Huc refert illud Tiberii de Quinto Curtio, qui magni nominis ac virtutis, obscuris autem natus erat parentibus; illius itaque natalium dedecus velare studens imperator, dicere solebat: *Curtius mihi videtur ex se natus.* Quem sensum loci quia magnus Scaliger assequi nequiit, ἀφρήτορ᾽ legendum voluit; quod nihil huc attinet.

ἀναρίθμητον,] Ἀναρίθμητος, ignobilis. Vide, quæ nos ad Helen. v. 1678. Τῶν δ᾽ ἀναριθμήτων μᾶλλόν εἰσιν οἱ πόνοι. *Barnes.*

837. ἄγειν.] MSS. Steph. ἄγων. *Musg.*

ἄγειν.] Recte ἄγειν legimus, nec ἄγων, quod Henricus Stephanus ex veteribus Codicibus, nescio quamobrem, eruerit, hic ullo modo stare potest. *Barnes.*

ἄγων hic non *ducere*, sed *ire*, *procedere*, *incedere*, notat. Si autem ἄγων admittatur, debet v. 835. legi: καὶ τῶν ἁπάντων ἔσχατον πεισέσῃ κακόν. *Reisk.*

838. Markl. ad Iphig. Aul. 1199. legi vult ἐγγενοῦς. *Beck.*

841. Τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.] Oportebat eum, ad patris Æoli do-

Ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾷν·
Ἢ γὰρ ξίφος λαβοῦσαν, ἢ δόλῳ τινὶ,
Ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν
Καὶ παῖδα, πρὶν σοὶ θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν.
Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις τοῦδ', ἀπαλλάξει βίου·
Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος,
Ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν, ἢ θάτερον.
Ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω,
Καὶ συμφονεύειν παῖδ', ὑπεισελθὼν δόμους,
Οὗ δαῖθ' ὁπλίζει, καὶ τροφεῖα δεσπόταις

Exinde oportet te jam aliquod muliebre *facinus facere*:
Aut enim correpto gladio, aut dolo aliquo,
Aut venenis tuum interficere maritum,
Et filium, priusquam tibi mors ab illis eveniat:
Si enim in hoc fueris ignava, amittes vitam.
Duobus enim hostibus in unam domum venientibus,
Aut alterum oportet esse infortunatum, aut alterum.
Ego certe tecum laborem suscipere volo,
Et simul interficere filium, ingressus ædes,
Ubi convivium apparat, et præmia-nutricationis dominis

mum reversum, aliquam ex illius nepotibus ducere. *Barnes.*

843. Ἢ γὰρ ξίφος] Repetendum est δεῖ, quod præcessit, ἀπὸ κοινοῦ. *Barnes.*

846. Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις] Subaudi φρονήματος, τόλμης, ὀργῆς. *Barnes.*

847. s. Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος, Ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν, ἢ θάτερον. *Quoties in una sunt Duo inimici domo, horum paratum est alteri infortunium.* Et ratio est, quia, paulo post, v. 1017. Κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται. Inde Salvator noster in sanctissima Ὀρεινολογίᾳ sua, Matth. c. VI. v. 24. Οὐδεὶς δύναται δυσὶ Κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μαμμωνᾷ. Quem locum ita nos olim: Οὐ Δυσί τις δύναται Ἑτερόφροσιν ἀμφιπολεύειν· Τὸν ῥα γὰρ ἐχθαρέει, ἕτερον δ' ἀγαπήσει Ἄνακτα· Ἢ ἑνὶ κολλᾶται, ἑτέροιο δέ γ' οὐκ ἀλεγίζει. Οὐ Θεῷ καὶ Μαμμῶνι δύνασθ' ἅμα ἀμφιπολεύειν. *Barnes.*

848. Videtur utroque loco ἕτερον leg. *Reisk.*

850. συμφονεύειν παῖδα,] Prev. reddit: filium una cum patre interficere; nam in συμφονεύειν suspendi sensum vult. *Beck.*

851. δαῖθ' ὁπλίζει,] Ὁπλίζειν δαῖτα et δόρπον, est phrasis Homerica. Vid. Eustath. fol. 688. lin. 36. ubi ὁπλίζεσθαι probat ἁπλῶς pro εὐτρεπίζεσθαι poni.

καὶ τροφεῖα] Ποινὴν τῆς τροφῆς ἕνεκα, Homerus vocat θρέπτρα et θρεπτήρια. Dicitur autem remuneratio pro victoria, vel re bene gesta, ἆθλον, ἔπαθλον, ἀριστεῖον, ἐπινίκιον et νικητήριον, ut Cœl. Rhodigin. Lib. XIII. c. 30. Pro deductione, κόμιστρον, Euripid. Hercul. Fur. Pro judicio aliquo, aut nuntio, Μήνυτρον, μάνυστρον, εὐαγγέλιον, de quo nos ad Heraclid. v. 785. Pro eruditione, Δίδακτρα, Theocr. διδασκάλιον, Plut. παιδευτήριον. Pro re inventa Εὕρετρον, Ulpian. Digest. Lib. CXLVI. Pro *re visa*, Ὀπτήριον, Ion. v. 1127. Pro vita servata, Ζωάγριον, σῶστρον, σωτήριον. Pro medicina, ἰατρεῖον, etc. Hæc vero omnia plurali numero fere usurpantur.

δεσπόταις] Κρεούσῃ, καὶ γένει Ἐρεχθειδῶν. Errat itaque Brodæus, qui explicat:

Ἀποδοὺς θανεῖν τε, ζῶν τε φέγγος εἰσορᾷν.
Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει,
Τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα τῶν ἐλευθέρων
Οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.
ΧΟ. Κἀγὼ, φίλη δέσποινα, συμφορὰν θέλω
Κοινουμένη τήνδ', ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν καλῶς.
ΚΡ. Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω;
Πῶς δὲ σκοτίας ἀναφήνω
Εὐνὰς, αἰδοῦς δ' ἀπολειφθῶ;
Τί γὰρ ἐμπόδιον κώλυμ' ἔτι μοι;

Reddens, et mori, et salvis lucem aspicere.
Una enim res adfert servis dedecus,
Nomen: in cæteris enim omnibus, liberis
Nullus servus *est* deterior, qui bonus fuerit.
Cho. Et ego, chara domina, calamitatem volo
Partiens tecum, aut mori aut vivere honeste.
Cre. O anima, quomodo tacebo?
Quomodo autem clandestinos aperiam
Concubitus, et pudorem exuam?
Quod enim impedimentum obstat mihi amplius?

860. deest δ'.

Delphis quibusdam civibus. Incogitanter ad miraculum. Pædagogus enim loquitur, Erechtheidarum servus. *Barnes.*

852. ζῶν τι] Legendum σῶν τι genitivo plurali a σῶς. *Volo et pretium alimentorum dominis reddens mortem obire, et iis salvis lucem adspicere.* Credebat scilicet, Ionem, si in eodem tecto cum Creusa degeret, dolo eam oppressurum. vid. v. 845. Confer etiam v. 857. Suidas: σῶν, μονοσυλλάβως, ἀντὶ τοῦ, σωζομένων, ὁλοκλήρων. v. Σων. *Musg.*

853. Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει, etc.] Vide Macrobium optime disserentem de servorum bonorum laude et dignitate, Saturnal. Lib. I. c. 11. Lege Ciceronis illud παράδοξον, ὅτι πάντες οἱ σοφοὶ, Ἐλεύθεροι. *Barnes.*

854—856. Vid. Stob. Grot. lvii. p. 237. Barnes. Fragm. Inonis, p. 473. *Burn.*

858. Metrum constabit, si deleatur πῶς ante σιγάσω. Sequentia sic disponenda:

Σκοτίας ἀναφήνω
Εὐνάς; αἰδοῦς ἀπολειφθῶ;

Musg.

Post πῶς δὲ ponendum signum interrogationis, delendum contra idem v. 859. et 860. *Beck.*

858. ss. Ita constitui debent hi versus:

Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω;
Πῶς δὲ σκοτίας ἀναφῆναι'
Εὐνὰς αἰδοῦς ἀπολειφθῶ.

Pulcherrima conjectura Barn. restituit ἀναφῆναι'.

Convertit orationem ad suum ipsa animum. *Beck.*

859. s. σκοτίας ἀναφήνω εὐνὰς,] Importunus hic hiatus suspicionem mihi fecit, ut ita esset legendum: Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω; Πῶς δὲ Σκοτίας ἀναφῆναι' εὐνὰς Αἰδοῦς ἀπολειφθῶ; Judicent docti. Ego nihil muto. *Barnes.*

Πότνιαι ἀκτὰν,
Οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
Ἀπονησαμένη ῥάων ἔσομαι.
Στάζουσι κόραι δακρύοισιν ἐμαὶ,
Ψυχὰ δ' ἀλγεῖ, κακοβουλευθεῖσ'
Ἔκ τ' ἀνθρώπων ἔκ τ' ἀθανάτων,
Οὓς ἀποδείξω
Λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.

Sacrum littus,
Non amplius occultabo concubitum, ut pectore
Amovens levior sim.
Stillant meæ pupillæ lacrymis,
Et anima dolet malis-insidiis-petita
Et ab hominibus, et a Diis,
Quos demonstrabo
Ingratos proditores lectorum.

874. Ἀπονησαμένη.

Lib. I. c. 3. sect. 6. Sed de Tritonia Minerva vide Meursium de Regn. Athen. p. 17. Est et Τρίτων nomen Nili fluvii, ut Apollonii, Lib. IV. v. 269. Καὶ ποταμὸς Τρίτων, etc. De Nilo loquitur. Vide Helen. v. 3. *Barnes.*

872. Πότνιαν] Sacrum vocat Tritoniæ paludis marginem, quod in eo Minerva plantas primum posuisset. vide omnino Lucan. Pharsal. Lib. IX. v. 350. Herodot. Lib. IV. c. 179. *Musg.*

Πότνιαν ἀκτὰν,] Ita marginem, sive littus Tritonis vocat; quia primo in eo apparuit Minerva, et, ut supra Lucanus, *posuit in margine plantas.* Quare Duportus male vult legi πότνιαν ἄνασσαν. Non enim jam iterum de Minerva loquitur, sed de loco, ubi nata est. *Barnes.*

Forte, ποτνιὰς ἄνασσαν, aut πότνιαν ἄνασσαν, *venerabilem dominam. Reisk.*

873. Leg. ὃ στέρνων. *Reisk.*

873. s. Οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
Ἀπονιψαμένη ῥάων ἔσομαι.

Olim conjeceram, ὡς στέργοντ'
Ἀπονησαμένη. Deinde, ὡς ἔργων
Αἰνίσσαμένη. An ἔστ' ἔργων Ἀπονισαμένη?

ut, vindicta de re atque facinore atrocissimo sumta, levior sim. *Faehse.*

874. Ἀπονησαμένη] Ita Ed. Ald. quod ferri forte posset. Est enim participium aoristi primi ab ἀπονίζομαι. Sed malo cum Valckenærio [Diatr. 165.] ἀπονησαμένη. Hesychius: ἀπονησαμένη, ἀποσυρεύσασα, nescio, an hunc locum respiciens. *Musg.*

Ἀπονιψαμένη] Olim erat ἀπονησαμένη, nullo sensu; Duportus legebat ἀπονοσαμένη, pro ἀπονοησαμένη, paulo melius; rem tamen nec illa lectio penitus assequitur. Scaliger: ἀπονιψαμένη, longius a scripturæ vestigiis recedens; sed sensum fere exprimens; licet metaphora sic excidat. Ego sane puto, ἀποσυσαμένη legendum; quæ lectio et propius ad veterem accedit, et figuræ convenientius consulit: *post enim pondera excussa leviores sumus, non post ablutionem;* nisi animis forsan. Judicet lector. *Barnes.*

Etiam Reisk. conjecerat ἀπονησαμένη. *Beck.*

876. κακοβουλευθεῖσ'] Mallem κακὰ βουλευθεῖσ' disjunctim legere; vel saltem κακοβουληθεῖσ': Composita enim a βουλ cum præpositione faciunt εύω, cum adje

Ὦ τᾶς ἑπταφθόγγου μέλπων
Κιθάρας ἐνοπὰν, ἅτ' ἀγραύλοις
Μουσᾶν ὕμνους εὐαχήτους
Κέρασιν ἐν ἀψύχοις ἀχεῖ,
Σοὶ μομφὰν, ὦ Λατοῦς παῖ,
Πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω. στροφή.
Ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν
Μαρμαίρων, εὖτ' εἰς κόλπους

O septem fidibus-instructæ ludens
Citharæ vocem, quæ agrestibus
Musarum hymnos clare sonantes,
Cornibus inanimatis sonat,
Tibi, O fili Latonæ, reprehensionem
Coram hoc luce dicam.
Venisti mihi auro comam
Fulgens, quando in sinus

881. ἅ τ'. 882, 3. inverso ordine. 887. εὖ τ' εἰς.

tivis in εω desinunt; ut et plurima alia verba. Nominibus derivata, ut ἐπιβουλεύω, προβουλεύω, etc. sed κοινοβουλέω et κακοβουλέω, etc. Mallem tamen ἐπιβουλευθεῖσ' legere. *Barnes.*

καταβουλευθεῖσα scribit Reisk. *Beck.*

877. Ἐκ τ' ἀνθρώπων] Xuthum innuit, ἐκ τ' ἀθανάτων Apollinem notat. Ita recte loquentes de singulari aliqua persona, plurali numero uti gaudent, ut diximus supra ad v. 648. et v. 751. *Barnes.*

880. ὦ. μέλπων Κιθάρας ἐνοπὰν,] i. e. eundem sonum voce edens, quem cithara chordis edit. Nec de nihilo est ἑπταφθόγγου. Septichordis enim erat Apollinis lyra. vid. Callimach. Hymn. in Delum, v. 253. et quæ ibi citat Spanhemius. *Musg.*

ἑπταφθόγγου μέλπων κιθάρας] Veterum lyræ quatuor, aut quinque fidibus constabant, ut ex picturis et historiis constat; et tamen, ut hi Ἑπτάφθογγος κιθάρα dicitur; et Antholog. ἑπτάμιτος, et Nonn. ἑπτάτονος; sic Euripide antiquior Rex David ψαλτηρίου Δεκαχόρδου meminit, Psalm xcii. v. 3. Quare de Sistro Isidis, non est, quod nos torqueamus, nec de Apollinis Lyræ imagine τετραχόρδου.

Nam et hæc ut vetera fuisse agnoscimus, sic nec et illa nova nimis dicenda. *Barnes.*

881. ἅ τ', *quæ.* idem, quod ἅτις: vid. ad Hecub. v. 445. *Musg.*

Reisk. scribit: ἃ λιγυραύλοις, *suave modulantibus,* vel potius ἅ τοι τραυλοῖς, *quæ tibi cornubus blæsis,* i. e. non clarum, sed subobscurum, ad chordas accinentibus. *Musg.*

882. Μουσᾶν mavult Reisk. *Beck.*

Κέρασιν] Pollux Lib. IV. sect. 62. δόνακά τινα ὑπολύριον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον, ὡς πάλαι ἀντὶ κεράτων ὑποτιθέμενον ταῖς λύραις. Paria fere habet Hesychius v. δόνακα. Locus, quem respiciunt, exstat in Aristoph. Ranis, v. 235. Sed de lyra qui plura cupit, adeat Philostratum in Amphione Icon. Lib. I. Sed neque omittendus insignis Ciceronis locus, qui cornuum horum usum declarat: *Itaque plectri similem linguam nostri solent dicere; chordarum dentes; nares cornibus iis, qui ad nervos resonant in cantibus.* De Nat. Deor. II. 59. *Musg.*

Heath. fluctuat, utrum plectrum intelligat, an testudinis concham, s. partem concavam. *Beck.*

885. MS. G. ad hunc versum adscribit

Κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον
'Ανθίζειν χρυσανταυγῆ·
Λευκοῖς δ' ἐμφύσας καρποῖς
Χειρῶν εἰς ἄντρου κοίτας
Κραυγὰν, ὦ μᾶτερ, μ' αὐδῶσαν
Θεὸς ὁμευνέτας
Κύπριδι χάριν πράσσων
Ἄγες ἀναιδείᾳ.
Τίκτω δ' ἁ δύστανός σοι ἀντιστρ.
Κοῦρον, τὸν φρίκᾳ ματρὸς
Εἰς εὐνὰν βάλλω τὰν σὰν,
Ἵνα με λέχεσι μέλεα μελέοις
'Εζεύξω τὰν δύστανον.

Crocea *florum* folia vestibus decerpebam,
Ornamentum auri splendorem æmulans.
Candidis autem inhærens volis
Manuum, in antri cubilia
Clamorem me, O mater, clamantem,
Deus *stuprator*
Ducebas impudenter,
Veneri gratificans.
Ego vero infelix pario tibi
Filium, quem metu matris
In antrum projeci tuum,
Ubi me *tuis* lectis miseram miseris
Junxisti infelicem.

892. Κραυγάν μ', ὦ. 894, 5. ordine inverso. 896. δύστηνος. 899. μέλεαν μ.

in margine στρ. ad v. 898. ἀντιστρ. ad v. 906. ἐπῳδός. *Musg.*

886. a. χρυσῷ χαίταν μαρμαίρων, i. e. χρυσοκόμας, ut vocant Noster Troad. v. 258. Aristoph. Avibus, v. 216. Male Brodæus interpretatur de fibula aurea comas revincienti. *Musg.*

Ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν, etc.] Ad meos amores carpendos venisti flava cæsarie renidens, aureis fibulis devincta. Virgil. Æneid. Lib. X. v. 832. — *Comtos de more capillos.* In locum Servius: Antiquo scilicet more, quo viri, sicut mulieres, componebant capillos. Horat. Lib. I. *Sed alius ardor, aut puellæ candidæ, aut teretis pueri longam renodantis comam.* Thucydides: Καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωβύλον ἀναδούμενοι ('Αθηναῖοι) τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. *Brodaeus.*

887. εὖτ'] Εὖτε aliquando idem, quod ὅτε et ὁπηνίκα. Sophocles: εὖτ' ἂν μόλῃ, *quando venerit.* Hom. Iliad. Θ'. v. 367. Εὖτέ μιν εἰς ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν. Est et εὖτε et ἠΰτε, pro *sicut.* Vide lexica. *Barnes.*

888. Hic versus est trochaicus, inter anapæsticos insertus. *Beck.*

889. 'Ανθίζειν χρυσανταυγῆ·] Malim

Χάριν οὐ προλαβὼν
Παῖδ' εἰς οἴκους οἰκίζεις·
Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας καὶ σός γ' ἀμαθὴς
Οἰωνοῖς ἔῤῥει συλαθεὶς
Οἰκεῖα σπάργανα ματρὸς
Ἐξαλλάξας.
Μισεῖ σ' ἁ Δᾶλος καὶ δάφνας
Ἔρνεα φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν,
Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο

Cum beneficium nullum *ab eo* prius acceperis,
Filium in ædes deducendum dedisti.
Meus vero, et tuus filius, ignotus
Periit abreptus a volucribus,
Proprias fascias matris
Mutans.
Odio habeat te Delus, et lauri
Rami, juxta palmam molli-coma-præditam,
Ubi fœtum venerandum suscepit

914. ἐς οἴκ. 917. ματέρος

Πρὸς χρυσέους θάκους
Καὶ γαίας μεσσόμφαλον ἕδρας.

Beck.

909. Γαίας μεσσόμφαλον ἕδρας·] Vide, quæ nos supra ad hujus fab. v. 223. *Barnes.*

912. νυμφίτᾳ] Ita Ed. Ald. formaturque, ut γενέτας mox v. 915. ἀρχίτας, Heraclid. v. 753. et multa alia. Recentiores Edd. legunt νυμφευτᾷ, quanquam, si Polluci fides, Lib. III. sect. 40. νυμφευτὴς non erat *maritus*, sed *pronubus*, vel *parochus*. *Musg.*

νυμφευτῇ] Æmil. Portus dicit, se malle νυμφευτῇ. At ego malim, ut erat, νυμφεύτῃ, ex analogia. Ita enim, licet γαμετὴς, accentum habet in ultima, γαμέτης tamen in penultima signatur; sic γενετὴρ, et γενέτωρ, et εὐνητὴρ, εὐνέτης, et βοτὴρ, βότης, quidni et νυμφευτὴρ, νυμφεύτης.

Barnes.

914. Metri causa εἰς οἴκους scribit Heath. *Beck.*

915. γενέτας] *Filius*, ut Soph. Œd. Tyr. v. 478. Aliter est infra v. 1130. *Musg.*

Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας] Hoc in loco γενέτας (quod plerumque patrem sonat, ut et γενετὴρ, et γεννήτωρ) filium significat; nec id prorsus sine exemplo: Sophocles enim dixit: Ὁ Διὸς γενέτας, de Jovis filio. Hinc Hesychius: Γενέτας, ἔκγονος. Notandus est autem infrequens usus, (ut hujus verbi γενέτης, quod in hoc loco passive significat, quum alias fere semper active sumatur) sic et τοῦ ἀμαθὴς, quod cum alias *indoctum* sonet, hic certe *inexploratus* et *ignotus*, de quo nihil certi doceri potest, exponitur. *Barnes.*

916. ss. Disponit Heath. ita:

Οἰωνοῖς ἔῤῥει συλαθεὶς,
Οἰκεῖα σπάργανα ματρὸς
Ἐξαλλάξας.

Beck.

918. Ἐξαλλάξας.] Lego: ἐξαιμάξας, *cruentans*. *Musg.*

919. Μισεῖ σ'] Malim μισοῖ σ' in optativo. [Sic jam Heath. emendavit.] *Musg.*

920. ss. φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν, Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο Λατὼ] Sic Iph. Taur. v. 1111. Φοίνικά θ' ἁβροκόμαν, Δάφναν τ' εὐερνέα, καὶ Γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας, Λατοῦς ὠδῖνα φίλαν. In quem

Λατὼ δίοισί σε καρποῖς.
ΧΟ. Οἴμοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
Κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.
ΠΑΙ. Ὦ θύγατερ, οὔτοι σὸν βλέπων ἐμπίπλαμαι
Πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο,
Οὓς ἐκβαλοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν
Μετῆλθες ἄλλων πημάτων καινὰς ὁδούς.

Te Latona divinis manibus.
Cho. Hei mihi, quam magnus thesaurus aperitur
Malorum, propter quæ quilibet emitteret lacrymas?
Pæd. O filia, non possum satiari intuens tuam
Faciem, extraque mentem meam sum.
Exhaurientem enim *me* nunc fluctum malorum animo,
A puppi obruit me alius *fluctus* a tuis verbis,
Quæ profundens, a præsentibus malis
Transiisti ad novas vias aliorum malorum.

925. Ὦ deest. 930. κακὰς Ἀλ.

locum vide quæ nos, ut et ad Hecub. v. 457. *Barnes.*

Verba φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν in constructione jungenda sunt cum ἐλοχεύσατο. *ubi* (sc. in insula Delo) *venerandos partus apud palmam edidit Latona;* ergo punctum delendum. *Reisk.*

922. Verba δίοισι καρποῖς haud dubie corrupta sunt, sed absque meliorum codicum subsidio emendationem vix sperandam puto. *Heath.*

Sententia flagitat Διὸς δισσοὺς καρποὺς, *geminam Jovis prolem*, verba non expedio. *Reisk.*

923. s. θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται Κακῶν,] Ita supra in Hippolyto, v. 824. Κακῶν πέλαγος dixit. De quibus vide Erasmum in adagio, mare malorum et thesaurus malorum. *Barnes.*

925. Ὦ θύγατερ] Quod olim exciderat, Ὦ, nunc interjectionem suo loco curavimus, versu postulante. Idem infra v. 942. *Barnes.*

927. s. Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ, Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο] De hac syntaxeos μεταβολῇ, præter quod nos supra ad Bacch. v. 1296. Cyclop. v. 331. Iphigen. Taur. v. 696. vide etiam, quæ Gulielmum Canterum ad Phœniss. v. 290. notantem citavimus, Helen. v. 299. *Barnes.*

Reisk. legit: ὑπεξάγων, i. e. ὑπεκφυγών. *Beck.*

929. s. Lego et distinguo:

ὡς, ἐκλαθοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν,
μετῆλθες ἄλλων πημάτων καινὰς ὁδούς.

ὡς, *quandoquidem.* In reliquis nemo hærebit. Quanquam et ἐκβαλοῦσα tueri videtur ἐκβολὴ λόγου apud Pollucem. *Musg.*

929. Forte, οἷς leg. et comma post ἐκβαλοῦσα delendum. *in quibus* (verbis), *desertis præsentibus malis, ad alias te vertis malas vias* (narrationes) *calamitatum. Beck.*

930. Μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.] Jamdiu est, quod καινὰς emendaveram, cum hæc verba a librariis inter se permutari scirem. Nunc video, hanc conjecturam, ut plurimas alias, a Musgravio occupatam esse. In versu proximo

τί φῄς; τίνα ΛΟΓΟΝ Λοξίου κατηγορεῖς;

Χάριν οὐ προλαβὼν
Παῖδ' εἰς οἴκους οἰκίζεις·
Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας καὶ σός γ' ἀμαθὴς
Οἰωνοῖς ἔρρει συλαθεὶς
Οἰκεῖα σπάργανα ματρὸς
Ἐξαλλάξας.
Μισεῖ σ' ἁ Δᾶλος καὶ δάφνας
Ἔρνεα φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν,
Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο

Cum beneficium nullum *ab eo* prius acceperis,
Filium in ædes deducendum dedisti.
Meus vero, et tuus filius, ignotus
Periit abreptus a volucribus,
Proprias fascias matris
Mutans.
Odio habeat te Delus, et lauri
Rami, juxta palmam molli-coma-præditam,
Ubi fœtum venerandum suscepit

914. ἐς οἶκ. 917. ματέρος

Πρὸς χρυσέους θάκους
Καὶ γαίας μεσσήρεις ἕδρας.

Beck.

909. Γαίας μεσσήρεις ἕδρας·] Vide, quæ nos supra ad hujus fab. v. 223. *Barnes.*

912. νυμφίτᾳ] Ita Ed. Ald. formaturque, ut γενέτας mox v. 915. ἀρχέτας, Heraclid. v. 753. et multa alia. Recentiores Edd. legunt νυμφεύτᾳ, quanquam, si Polluci fides, Lib. III. sect. 40. νυμφεύτης non erat *maritus*, sed *pronubus*, vel *parochus*. *Musg.*

νυμφεύτᾳ] Æmil. Portus dicit, se malle νυμφευτῇ. At ego malim, ut erat, νυμφεύτᾳ, ex analogia. Ita enim, licet γαμετὴς, accentum habet in ultima, γαμέτης tamen in penultima signatur; sic γενετὴρ, et γενέτης, et εὐνετὴρ, εὐνέτης, et βοτὴρ, βότης, quidni et νυμφευτὴρ, νυμφεύτης.

Barnes.

914. Metri causa εἰς οἴκους scribit Heath. *Beck.*

915. γενέτας] *Filius*, ut Soph. Œd. Tyr. v. 478. Aliter est infra v. 1130.

Musg.

Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας] Hæc in loco γενέτης (quod plerumque patrem sonat, ut et γενετὴρ, et γεννήτωρ) filium significat; nec id prorsus sine exemplo: Sophocles enim dixit: Ὁ Διὸς γενέτας, de Jovis filio. Hinc Hesychius: Γενέτας, ἔκγονος. Notandus est autem infrequens usus, (ut hujus verbi γενέτης, quod in hoc loco passive significat, quum alias fere semper active sumatur) sic et τοῦ ἀμαθὴς, quod cum alias *indoctum* sonet, hic certe *inexploratus* et *ignotus*, de quo nihil certi doceri potest, exponitur. *Barnes.*

916. ss. Disponit Heath. ita:

Οἰωνοῖς ἔρρει συλαθεὶς,
Οἰκεῖα σπάργανα ματρὸς
Ἐξαλλάξας.

Beck.

918. Ἐξαλλάξας.] Lego: ἐξαιμάξας, *cruentans*. *Musg.*

919. Μισεῖ σ'] Malim μισοῖ σ' in optativo. [Sic jam Heath. emendavit.] *Musg.*

920. ss. φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν, Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο Λατὼ] Sic Iph. Taur. v. 1111. Φοίνικά θ' ἁβροκόμαν, Δάφναν τ' εὐερνέα, καὶ Γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας, Λατοῦς ὠδῖνα φίλαν. In quem

Λατὼ δίοισί σε καρποῖς.
ΧΟ. Οἴμοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
Κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.
ΠΑΙ. Ὦ θύγατερ, οὔτοι σὸν βλέπων ἐμπίπλαμαι
Πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο,
Οὓς ἐκβαλοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν
Μετῆλθες ἄλλων πημάτων καινὰς ὁδούς.

Te Latona divinis manibus.
Cho. Hei mihi, quam magnus thesaurus aperitur
Malorum, propter quæ quilibet emitteret lacrymas?
Pæd. O filia, non possum satiari intuens tuam
Faciem, extraque mentem meam sum.
Exhaurientem enim *me* nunc fluctum malorum animo,
A puppi obruit me alius *fluctus* a tuis verbis,
Quæ profundens, a præsentibus malis
Transiisti ad novas vias aliorum malorum.

925. Ὦ deest. 930. κακὰς ὁδ.

locum vide quæ nos, ut et ad Hecub. v. 457. *Barnes.*

Verba φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν in constructione jungenda sunt cum ἐλοχεύσατο. *ubi* (sc. in insula Delo) *venerandos partus apud palmam edidit Latona;* ergo punctum delendum. *Reisk.*

922. Verba δίοισι καρποῖς haud dubie corrupta sunt, sed absque meliorum codicum subsidio emendationem vix sperandam puto. *Heath.*

Sententia flagitat Διὸς διπτοὺς καρποὺς, *geminam Jovis prolem*, verba non expedio. *Reisk.*

923. s. θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται Κακῶν,] Ita supra in Hippolyto, v. 824. Κακῶν πέλαγος dixit. De quibus vide Erasmum in adagio, mare malorum et thesaurus malorum. *Barnes.*

925. Ὦ θύγατερ] Quod olim exciderat, Ὦ, nunc interseruimus suo loco curavimus, versu postulante. Idem infra v. 942. *Barnes.*

927. s. Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ, Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο] De hac syntaxeos μεταβολῇ, præter quod nos supra ad Bacch. v. 1296. Cyclop. v. 331. Iphigen. Taur. v. 696. vide etiam, quæ Gulielmum Canterum ad Phœniss. v. 290. notantem citavimus, Helen. v. 299. *Barnes.*

Reisk. legit: ὑπεξάγων, i. e. ὑπεκφυγών. *Beck.*

929. s. Lego et distinguo:

ὡς, ἐκλαθοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν,
μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.

ὡς, *quandoquidem.* In reliquis nemo hærebit. Quanquam et ἐκβαλοῦσα tueri videtur ἐκβολὴ λόγου apud Pollucem. *Musg.*

929. Forte, οἷς leg. et comma post ἐκβαλοῦσα delendum. *in quibus* (verbis), *desertis præsentibus malis, ad alias te vertis malas vias* (narrationes) *calamitatum. Beck.*

930. Μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.] Jamdiu est, quod καινὰς emendaveram, cum hæc verba a librariis inter se permutari scirem. Nunc video, hanc conjecturam, ut plurimas alias, a Musgravio occupatam esse. In versu proximo

τί φῄς; τίνα ΛΟΓΟΝ Λοξίου κατηγορεῖς;

Τί φής; τίνα λόγον Λοξίου κατηγορεῖς;
Ποῖον τεκεῖν φὴς παῖδα; ποῦ θεῖναι πόλεως
Θηρσὶν φίλον τύμβευμ'; ἀνελθέ μοι πάλιν.
ΚΡ. Αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως.
ΠΑΙ. Ὡς συστενάζειν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.
ΚΡ. Ἄκουε τοίνυν· οἶσθα Κεκροπίας πέτρας
Πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν;
ΠΑΙ. Οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα καὶ βωμοὶ πέλας.
ΚΡ. Ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνισμεθα.
ΠΑΙ. Τίν'; ὡς ἀπαντᾷ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
ΚΡ. Φοίβῳ ξυνῆψ' ἄκουσα δύστηνον γάμον. (941)
ΠΑΙ. Ὦ θύγατερ, ἆρ' ἦν ταῦθ', ἅ γ' ᾐσθόμην ἐγώ;

Quid ais? Cujus criminis Phœbum insimulas?
Qualem puerum ais te peperisse? quo loco urbis potuisse?
Bestiis gratum epulum? redeas huc mihi.
Cre. Pudet quidem me ob te, O senex: sed tamen dicam.
Pæd. Quippe scio generose una dolere cum amicis.
Cre. Audi igitur: novisti Cecropiæ rupis
Septentrionale antrum, quas Macras vocamus?
Pæd. Scio, ubi *est* sacellum Panis, et ara prope.
Cre. Ibi certamen triste decertavimus.
Pæd. Quod? ut occurrunt mihi lacrymæ propter tua verba.
Cre. Cum Phœbo conjunxi invita infaustum connubium.
Pæd. O filia, num erant illa, quæ ego senseram?

932. *πόλεος.* 941. *συνῆψ'.*

valde inclinat animus ut corrigam:

τί φής; τί ΛΕΧΟΣ Λοξίου κατηγορεῖς;

Quem concubitum? Quo sensu plus semel adhibuerunt Veteres v. *λέχος* Pindarus Pyth. Θ'. 63.

Ἦ ῥα καὶ ἐκ λεχέων
κείρειν μελιηδέα ποίαν.

ubi bene Scholiastes: *Δρέψαι τὴν παρθενίαν αὐτῆς.* Suidas v. *λέχος. συνουσία. κοίτη. μίξις.* *Jacobs.*

931. *τίνα λόγον*] Ponitur pro simplici *τί.* Emendabat Scaliger *τί δ' ἄλογον.* Sed præstat vulgata. *Musg.*

τίνα λόγον Λοξίου] Scaliger legit: *τί δ' ἄλογον.* Potest et exponi: *κατὰ τίνα λόγον, ἢ τρόπον, τοῦ θεοῦ κατηγορεῖς.* *Barnes.*

κατηγορεῖς pro *κατηγορῶν φής.* *Heath.*

932. *ποῦ θεῖναι πόλεως*] Quanquam in ultimo loco tribrachus stabit satis bene, mendum hic suspicor: neque enim in urbe expositus erat infans, nec exponi putandus; quare *βρέφος* mallem hic legi. Nihil autem muto. *Barnes.*

πόλεως] Metri causa scribit Heath. et monet, Barnesium, cui hæc lectio suspecta fuit, cogitare debuisse, omnia ad historiam pueri pertinentia pædagogo adhuc prorsus ignota fuisse. *Beck.*

933. *τύμβευμ';*] Ita MS. E. ut jam vulgatæ. Ed. Ald. *θύμβευμ'.* Si verum est *τύμβευμ',* non ponitur pro *θοίναμα:* Sed ipsa expositio infantis catachrestice

ΚΡ. Οὐκ οἶδ'· ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις, φαίημεν ἄν.
ΠΑΙ. Νόσον κρυφαίαν ἡνίκ' ἔστενες λάθρα;
ΚΡ. Τοῦτ' ἦν, ἃ νῦν σοι φανερὰ σημαίνω κακά. (945)
ΠΑΙ. Κᾆτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;
ΚΡ. Ἔτεκον· ἀνάσχου ταῦτ' ἐμοῦ κλύων, γέρον. 965
ΠΑΙ. Ποῦ; τίς λοχεύει σ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;
ΚΡ. Μόνη κατ' ἄντρον, οὗπερ ἐζεύχθην γάμοις.
ΠΑΙ. Ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν; ἵνα σὺ μηκέτ' ᾖς ἄπαις.
ΚΡ. Τέθνηκεν, ὦ γεραιὲ, θηρσὶν ἐκτεθείς. (951)
ΠΑΙ. Τέθνηκ'; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς οὐδὲν ἤρκεσεν;
ΚΡ. Οὐκ ἤρκεσ', Ἅιδου δ' ἐν δόμοις παιδεύεται.
ΠΑΙ. Τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δὴ σύ γε.

Cre. Nescio: sed si vera dicis, vera fatebimur.
Pæd. Quando gemebas clam arcanum morbum?
Cre. Hoc erat malum, quod nunc tibi aperte dico.
Pæd. Deinde vero quomodo celâsti Apollinis nuptias?
Cre. Peperi: patienter hæc ex me audi, O senex. [tulisti?
Pæd. Ubi? Quænam tibi obstetricis officium præstitit? an sola laborem hunc
Cre. Sola in antro, ubi compressa sum.
Pæd. Puer vero ubi est, ut tu non sis amplius sine liberis?
Cre. Mortuus est, O senex, expositus feris.
Pæd. Mortuus est? Apollo vero malus *tibi* nullam opem tulit?
Cre. Nullam opem tulit. Sed is in ædibus Plutonis alitur.
Pæd. Quis vero *feris* ipsum exposuit? non enim tu saltem.

dicitur τύμβευμ', *sepultura, qualem amant feræ.* Magis tamen placet Brodæi θοίναμα. *Musg.*

Θηρσὶν φίλον τύμβευμ';] Τύμβευμα hic pro θοίνη, ut ταφεὺς pro κύνες: Sophocles in Electra, v. 1494. Ἀλλ' ὡς τάχιστα κτεῖνε, καὶ κτανὼν, πρόθες ταφεῦσιν, ὧν τόνδ' εἰκός ἐστι τυγχάνειν. Scholiast. ἤγουν οἰωνοῖς καὶ κυσὶ πρόθες αὐτόν. Lycophron: Ἃ σάρκα μιστύλλασ' ἐτύμβευσεν τάφῳ. Commentarius: ἔθαψεν ἐν τῷ τάφῳ συμβολικῶς, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ἔφαγε. Nec θοίναμα confodissem. Euripides enim paulo infra, videl. v. 1495. Οἰωνῶν γαμφηλαῖς φόνευμα, θοίναμά τ' εἰς ἅδαν ἐκβάλλῃ. Id est: θοίνη. Idem in Orest. Οἰκτρότατα θανάματα καὶ σφάγια γεναίων τέκνων. *Brodæus.*

936. Κεκροπίας πέτρας] *Cecropiæ rupis.* Sic interpretor, non, ut Barnesius, *Cecropias rupes.* Scholiastes ad Apollon. Rhod. Lib. I. v. 214. ἡ Ἀκρόπολις τῆς Ἀττικῆς Κεκροπία ἐκαλεῖτο τὸ πρότερον. *Musg.*

Κεκροπίας πέτρας] Τῆς Ἀκροπόλεως. Apollonii Scholiast. ἡ Ἀκρόπολις τῆς Ἀττικῆς Κεκροπία ἐκαλεῖτο τὸ πρότερον. Ita Joh. Brodæus; ego vero non genitivo poni, sed accusativo plurali, et per appositionem necti ad ἄντρον, referri autem ad ἃς Μακράς. De his rupibus, sive potius una magna rupe ex pluribus continuata, quas Macras dixere, vide, quæ nos supra ad v. 13. et v. 495. *Barnes.*

938. ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, etc.] Vid. supra ad v. 13. et v. 495. *Barnes.*

943. φαίην μὲν ἄν.] Conjicit Heath. et confert Dawes. M. Crit. p. 247. *Beck.*

948. Valck. ad Phœn. 856. reponit 'μόχθεις, quanquam, præcedente verbo

Τί φ. ... αντες πέπλοις.
Ποῖον ... τῆς ἐκθέσιν τέκνου;
Θηρσ ... τὸ λανθάνειν μόνον.
ΚΡ. ... παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
ΠΑΙ. ... πολλὰ στόματος ἐκβαλοῦσ' ἔπη.
ΚΡ. ... τόλμης, ὁ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
Πρόσ ... χεῖρας ἐκτείνοντά μοι —
ΠΑΙ. ... ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;
ΚΡ. ... ἄδικ' ἔπασχεν ἐξ ἐμοῦ.
ΠΑΙ. ... ἦλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;
ΚΡ. ... σώζοντα τόν γ' αὐτοῦ γόνον.
ΠΑΙ. ... ὄλβος ὡς χειμάζεται.
... ας, ὦ γέρον, δακρυῤῥοεῖς;
... σὸν δυστυχοῦντας εἰσορῶν.

Quid ai ... involventes peplis.
Qualem p ... expositionis filii?
Bestiis gr ... tantum secretum.
Cre. Pud ... filium tuum relinquere ausa es?
Pæd. Qu ... multis miserandis verbis ore prolatis.
Cre. Audi ... ob audaciam! deus autem durior *est* quam tu!
Septentrio ... porrigentem mihi.
Pæd. Scio ... ubera, an in ulnas *tuas* venire.
Cre. Ibi ce ... mansit, injusta patiebatur a me.
Pæd. Quo ... in mentem exponere filium?
Cre. Cum l ... rus esset suam sobolem.
Pæd. O fili ... tuæ domus agitatur fluctibus!
... O senex, fundis lacrymas?
valde inclinat animus ... videns agitatos tristibus casibus.

τί φῄς; τί ΛΕΧΟΣ ...

Quem concubitum? ... mel adhibuerunt Vete... rus Pyth. Θ'. 65.

Ἡ ῥα καὶ ἐκ λεχέ... κεῖρε μελιηδέα ...

ubi bene Scholiastes ... νίαν αὐτῆς. Suidas ... κοίτη. μῖξις. *Jacobs.*

931. τίνα λόγον] Po... τί. Emendabat Scali... Sed præstat vulgata.

τίνα λόγον λέξεις] S...

957. Pro γε Reisk. legit τι. *Barnes.*

960. Φεῦ.] Φεῦ, in hoc versu ut sæpe alibi, otiosum quoad metrum. τλήμων σὺ τόλμης, τλήμων σὺ ἴνεκα τῆς τόλμης. *Barnes.*

963. Ἐνταῦθ',] i. e. πρὸς ἀγκάλαις. *Ubi, quod non gestatus sit, injusta ex me patiebatur. Musg.*

Forte, αὐτὸς δίκαιος ἂν ἄδικ' ἔπασχεν. *Reisk.*

973. ὄντες οἶδ',] Ita Ed. Ald. quod cur in ὄντες ἂν mutaretur, nulla ratio erat. *Musg.*

ὄντες ἂν] Vid. quæ supra nos ad Troad.

ΚΡ. Τὰ θνητὰ τοιαῦτ'· οὐδὲν ἐν ταὐτῷ μένει.
ΠΑΙ. Μή νῦν ἔτ' οἴκτων, θύγατερ, ἀντεχώμεθα.
ΚΡ. Τί γάρ με χρὴ δρᾶν; ἀπορία τὸ δυστυχεῖν.
ΠΑΙ. Τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ' ἀποτίνου θεόν.
ΚΡ. Καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς οὖσ', ὑπερδράμω;
ΠΑΙ. Πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίου χρηστήρια.
ΚΡ. Δέδοικα· καὶ νῦν πημάτων ἅδην ἔχω.
ΠΑΙ. Τὰ δυνατὰ νῦν τόλμησον, ἄνδρα σὸν κτανεῖν.
ΚΡ. Αἰδούμεθ' εὐνὰς τὰς τόθ', ἡνίκ' ἐσθλὸς ἦν.
ΠΑΙ. Νῦν δ' ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.
ΚΡ. Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατόν· ὡς θέλοιμί γ' ἄν.
ΠΑΙ. Ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ' ὀπάονας.
ΚΡ. Στείχοιμ' ἄν· ἀλλὰ ποῦ γενήσεται τόδε;
ΠΑΙ. Ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, οὗ θοινᾷ φίλους.

Cre. Res mortalium hujusmodi *sunt:* nihil in eodem *statu* permanet.
Pæd. Ne nunc amplius, O filia, lamentis immoremur.
Cre. Quid enim me oportet facere? Infelicitas enim habet inopiam-consilii.
Pæd. Ipsum primum, qui te injuria affecit, ulciscere deum.
Cre. Et quomodo potentiora *numina* mortalis existens superabo?
Pæd. Incende veneranda Phœbi templa.
Cre. Metuo, et nunc quidem satis miseriarum habeo.
Pæd. Ausis igitur possibilia, interficere tuum maritum.
Cre. Revereor conjugium, quod habuimus, cum esset bonus.
Pæd. Nunc igitur saltem puerum contra te ortum.
Cre. Quomodo? si enim esset possibile, quam vellem!
Pæd. Armans tuos satellites gladiis.
Cre. Vadam; verum ubi fiet hoc?
Pæd. In sacris tabernaculis, ubi excipit-convivio amicos.

v. 923. Neque tantum Atticum est, ut Æmil. Portus notat, quantum ratione fundatum; mulier enim loquens, non jam de se ut de muliere loquitur, sed ut de mortali, de homine; quare et dignius genus usurpat. Vid. etiam, quæ nos ad Troad. v. 426. et 476. Ut verum autem fatear, in omnibus libris impressis, quos ego vidi, θνητὴ οὖσ' legitur. Credendum est vero, Æmilium Portum sine veteris cujusdam exemplaris auctoritate hanc lectionem præferre noluisse, ac defendere, ut facit ad Troad. v. 923. *Barnes.*

975. ἅδην] Ita recte scribitur, quare non erat, ut Duportus ἄδην in margine suo reponeret: quum enim utrumque exstet, ἅδην etiam magis huic loco aptum videtur. Vide, quæ nos ad Helen. v. 619. *Barnes.*

978. Νῦν δ' ἀλλὰ] Legendum putem νῦν ἀλλὰ, ut supra v. 429. *Musg.*

979. Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ' ἄν.] Quum in posterioribus exemplaribus claudicaret hic versus, (hoc modo enim legebatur: πῶς; εἰ δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ' ἄν.) Duportus μὲν post δυνατὸν addendo nihil effecit; Scaliger, στείχοιμι ante πῶς legendo, versum quidem supplevit. At Canterus, qui Hervagianæ lectionis erat

ΚΡ. Ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον ἀσθενές.
ΠΑΙ. Οἴμοι· κακίζει. φέρε, σὺ νῦν βούλευέ τι.
ΚΡ. Καὶ μὴν ἔχω γε δόλια καὶ δραστήρια.
ΠΑΙ. Ἀμφοῖν ἂν εἴην τοῖνδ' ὑπηρέτης ἐγώ.
ΚΡ. Ἄκουε τοίνυν· οἶσθα γηγενῆ μάχην;
ΠΑΙ. Οἶδ', ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.
ΚΡ. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε Γῆ, δεινὸν τέρας.
ΠΑΙ. Ἦ παισὶν αὑτῆς σύμμαχον, θεῶν πόνον;
ΚΡ. Ναί· καί νιν ἔκτειν' ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.
ΠΑΙ. Ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ' ἔχουσαν ἀγρίας;

Cre. Apertum quid *est* cædes, et servi infirmum.
Pæd. Hei mihi! Timida facta es. Eja *igitur* tu nunc aliquod ini consilium.
Cre. Atqui habeo dolosa et efficacia.
Pæd. Ero minister hujus utriusque *rei* ego.
Cre. Audi igitur: novisti pugnam terrigenarum?
Pæd. Novi, quam commiserunt *in* Phlegra Gigantes cum diis.
Cre. Ibi Terra edidit Gorgonem, terribile monstrum.
Pæd. Num suis filiis Gigantibus sociam, deorum laborem?
Cre. Etiam: et eam interfecit Jovis filia, Pallas dea.
Pæd. Quam vero formæ truculentæ figuram habebat?

assecla, quod ibi mancum vidit, ita visus est conjectando resarcire: Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατὸν, etc. Quæ tamen totidem verba Aldina habet editio; quam tanto viro prorsus ignotam fuisse, vix mihi persuasero. Certe versum nunc plenum habes et sanatum. *Barnes.*

983. Ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον, ἀσθενές.] Φανερὸς ὁ τοιοῦτος φόνος, ὁ διὰ ξιφηφόρων ὀπαόνων, καὶ οἱ ὀπάονες οὗτοι, ἀργυρώνητοι ὄντες καὶ δοῦλοι, μικρόψυχοι, καὶ ἧττον σθένουσι. *Barnes.*

984. Ὤι μοι, κακίζῃ.] Κακὴ φαίνῃ αὐτὴ, καὶ μικροψυχοῦσα, ἢ καὶ λοιδορεῖς καὶ ἀποδοκιμάζεις τὰ ἐμὰ βουλεύματα· φέρε οὖν σὺ βούλευέ τι, καὶ ἐς μέσον ἤνεγκον. Et sane huic ultimæ sententiæ videtur ipse poëta suffragari paulo post, ad versum nempe 1022. Οὐκ εὖ τόδ' εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τούμὸν ψέγεις. *Barnes.*

987. γηγενῆ μάχην;] De Gigantomachia videndus Apollodor. Lib. I. c. 6. *Musg.*

γηγενῆ μάχην;] Bellum Giganteum, Γιγαντομαχίαν. De Gigantum cum diis pugna vide quæ nos ad Bacch. v. 535. *Barnes.*

988. ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.] Φλέγρα, πόλις Θρᾴκης, ἣν Εὔδοξος μετὰ ταῦτα Παλλήνην φησὶ κληθῆναι. Stephanus περὶ πόλεων. Vide eundem in voce Παλλήνη. Hic Gigantum pugna fuisse perhibetur. Ab aliis memoratur Phlegra, Campaniæ urbs, unde Phlegræus etiam campus, de quo vide Cluverium Ital. Antiq. p. 1144. Phlegra autem Macedoniæ est eadem cum Thracicâ nostra; ea nempe Macedoniæ pars Thraciæ erat contermina. Vide, quæ nos supra ad Heraclid. v. 849. *Barnes.*

989. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε Γῆ, δεινὸν τέρας.] ' Quod Gorgon fuerit Terræ filia, hæc fere ita sumenda, ut notavimus de Polyphemo ad Cyclop. v. 641. ubi dicitur et is Terræ filius, quanquam illum ipse Euripides alias Neptuno satum agnoscat; ob stolidam nempe ferociam et diis contrariam impietatem. Alii autem parentes Gorgonum assignantur, Phorcus nempe et Ceto, de quibus Hesiodus Theogon. v. 270, etc. Vide, quæ nos ad Bacch. v. 979. ubi et trium Gorgonum nomina. *Barnes.*

991. καί νιν ἔκτειν' ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.] Medusam Perseus truncasse fingitur, non

ΚΡ. Θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον.
ΠΑΙ. Ἆρ' οὗτος ἐσθ' ὁ μῦθος, ὃν κλύω πάλαι;
ΚΡ. Ταύτης Ἀθάναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.
ΠΑΙ. Ἣν αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;
ΚΡ. Τόδ' ἔσχεν ὄνομα, θεῶν ὅτ' ἦλθεν ἐς δόρυ.
ΠΑΙ. Τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
ΚΡ. Ἐριχθόνιον οἶσθ'; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις, γέρον;
ΠΑΙ. Ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;
ΚΡ. Τούτῳ δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ —
ΠΑΙ. Τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος.

Cre. Thoracem spiris viperæ armatum.
Pæd. Num hæc est fabula, quam audivi olim?
Cre. Hujus pelle Minervam pectus munitum habere.
Pæd. Quam Ægidem nominant, Palladis armaturam.
Cre. Hoc adepta est nomen, quando venit in pugnam deorum.
Pæd. Hoc igitur, filia, quid damnum tuis hostibus?
Cre. Erichthonium nosti? aut qui non nosti senex?
Pæd. Quem primum vestrûm progenitorem submisit tellus?
Cre. Huic dat Pallas edito recenter ——
Pæd. Quid? tardum enim quoddam profers verbum.

tamen sine Palladis auxilio; hic paulo aliter se res habet; et alii Ægida clypeum volunt, noster poëta Thoraca, forte ex Atheniensium patriis traditionibus; quas sæpe contra vulgatas poëtarum fabulas militasse Pausanias probat. Ægis autem Jovi præcipue, tum Minervæ et Apollini quoque, tribui solet, ut ex Eustathio liquet. *Barnes.*

993. ὡπλισμένον.] Lego cum Scaligero ὡπλισμένην, ut concordet cum Γοργόνα. θώρακα intelligo sensu anatomico, non tegumentum militare ita dictum. vid. Herc. Fur. v. 1086. *Musg.*

995. Ἀθάναν] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. Ἀθάνας. *Musg.*

Etiam hic versus videtur non Creusæ, sed Pædagogo, tribuendus esse. *Heath.*

996. Non solus Euripides αἰγίδα pectoris munimentum facit. Servius ad Virgil. Æneid. VIII. v. 435. *Ægis proprie est munimentum pectoris æneum, habens in medio Gorgonis caput.* Ovid. Metam. Lib. VI. v. 78.

At sibi dat clypeum, dat acutæ cuspidis hastam;
Dat galeam capiti; defenditur ægide pectus.

vid. et Hesychium v. Αἰγίς. Martial. Lib. VII. Epigr. 1. *Musg.*

Ἣν Αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;] Quod Ægis Jovi et Minervæ, et etiam Apollini tribuatur, vide ad versum 951. Nemo autem est, qui Ægida præcipuum Palladis ornatum in picturis non agnoscat: Quæ tamen plerumque in clypeo pingi solet, non item in thorace, ut pictoribus vel ex hoc loco notandum est. *Barnes.*

999. Ἐριχθόνιον οἶσθ'; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις, γέρον;] Ἐριχθόνιον μέμνησαι; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις ἀμνημονεῖν; si enim oblitus est domini tui, Erichthonii, nescio, quid memoriter teneas. In hunc sensum Latinam versionem emendavi. Qui μέλλεις legunt, et per *scire non curant* exponunt, quid velint, nesciunt. *Barnes.*

1000. Ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;] Athenienses omnes pro indigenis se venditare solitos, observatum est nobis supra ad v. 29. Præcipue autem Erichthonium fabula narrat ex Vulcani semine in terram projecto editum, quum de concubitu cum Minerva contendisset; unde et nomen sortitus est, ἀπὸ τῆς ἔριδος δηλο-

ΚΡ. Δισσοὺς σταλαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.
ΠΑΙ. Ἰσχὺν ἔχοντ' ἂν τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;
ΚΡ. Τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.
ΠΑΙ. Ἐν τῷ καθάψας ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
ΚΡ. Χρυσοῖσι δεσμοῖς· ὁ δὲ δίδωσ' ἐμῷ πατρί.
ΠΑΙ. Κείνου δὲ κατθανόντος ἐς σ' ἀφίκετο;
ΚΡ. Ναί· κἀπὶ καρπῷ γ' αὐτὸ τῆς χερὸς φέρω.

Cre. Geminas guttas sanguinis a Gorgone.
Pæd. Quam vim habentes erga hominis naturam?
Cre. Aliam quidem mortiferam, aliam vero curatricem morborum.
Pæd. In quo? num appendens circa infantem vasculum?
Cre. Aureis ligamentis: hic autem dedit meo patri.
Pæd. Illo vero mortuo ad te pervenit?
Cre. Etiam, et ego illud in manus commissura fero.

1004. ἔχειτ' ἄν. 1009. αὐτὸ 'γώ.

νότι καὶ χθονός. Vel, ut Apollodorus Bibliothec. Lib. III. c. 13. §. 6. ἀπὸ ἐρίου καὶ χθονὸς, ὅτι Ἀθηνᾶ ἐρίῳ ἀπομάξασα τὸν Ἡφαίστου γόνον εἰς γῆν ἔῤῥιψεν. ὅθεν Ἐριχθόνιος γίνεται. Idem Natal. Comes, Lib. IV. c. 5. fol. 306. Nos fabulam alias attingere decernimus, infra videl. ad v. 1426. licet Apollodoro cæterisque rerum poëticarum scriptoribus sit decantatissima. *Barnes.*

1002. μέλλον] Malim, sensu non admodum diverso, μιλλὸν, i. e. *tardum.* Hesychius: μιλλὸς, βραδύς. *Musg.*

μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἴχνος.] Credo scribendum: μέλλεις γάρ τι προσφέρειν ἴχνος. Sed et προσφέρεις μέλλον ἴχνος in Latina versione explicavi, ut sit: μόγις λαλεῖς, καὶ βραδέως προσφέρεις εἰς τὸ μέσον, ὥστε ἐμὲ θαυμάζεσθαι, καὶ μέγα τι παρὰ σοῦ προσδοκᾷν. *Barnes.*

δεινὸν γὰρ legit Reisk. *Beck.*

1003. Γοργοῦς ἄπο.] Ἡ Γοργὼ dicitur, ut ἡ Μορμὼ, et Λητὼ, &c. et: ἡ Γοργὼν, όνος, ut supra v. 989. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτικτε Γῆ, &c. ad quem locum vid. quæ nos de Gorgone. *Barnes.*

1004. ἔχοντ' ἂν] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἔχοντ' ἄν. MS. E. ἔχει γ' ἄν. MS. G. ἔχοιτ' ἄν. Lego: ἰσχὺν ἔχοντας. De prosodia vocis ἰσχὺν vid. Heraclid. v. 158. *Musg.*

Ἰσχὺν ἔχοντ'] Primo de Ἰσχὺν notandum est, ultimam ejus in recto et quarto semper produci debere, ut hic; ita in Πληθὺς, ut Homer. Iliad. β'. v. 278. Ὡς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς. et Iliad. ο'. v. 305. Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο. Ita Ἰχθὺς, Ὀσφὺς, Ἰλὺς, denique omnia substantiva et participia in ὺς, accentu in ultima; sic Ζευγνὺς, Ὀλλὺς, Homer. Iliad. κ'. v. 201. Ὀλλὺς Ἀργείους· et si qua alia; non tamen adjectiva itidem, licet acuto in ultima signentur. Nam βραδὺς, πολὺς, ὀξὺς, εὐρὺς. γλυκὺς, βαθὺς, ὠκὺς, δριμὺς, θρασὺς, ultimam corripiunt: multo magis nomina tum adjectiva, tum substantiva, in υς desinentia, quæ nec in ultima signantur, ut: πέλεκυς, κόρυς, Homer. Iliad. ν'. v. 131. Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ. Jam de altero verbo, Ἔχοντ': ponitur hoc in loco pro ἔχοντε duali, et concordat putative cum σταλαγμοὺς, quia duæ erant guttulæ; Δισσοὺς σταλαγμοὺς vocat poëta. Olim erat male scriptum ἔχειτ' pro ἔχοντ', simplici latere τοῦ ν' collapso. Hoc non vidit Henricus Stephanus, ideoque ex veteribus suis MSS. ἔχοντ' ἄν τίνα eruebat. Sed fuerit (inquit) ἔχοντ' ἄν, pro ἔχουσιν ἄν, quod rarum est. *Ita ille.* Et tamen mediæ vocis potuit esse ἔχοιντ', quod rarum non est fieri. Scaliger vero ἔχοντ' reponit; cui omnino assentior. *Barnes.*

ΠΑΙ. Πῶς οὖν κέκρανται δίπτυχον δῶρον θεᾶς;
ΚΡ. Κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου—
ΠΑΙ. Τί τῷδε χρῆσθε, δύναμιν ἐκφέρει τίνα;
ΚΡ. Νόσους ἀπείργει καὶ τροφὰς ἔχει βίου.
ΠΑΙ. Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς, ὃν λέγεις, τί δρᾷ;
ΚΡ. Κτείνει, δρακόντων ἰὸς ὢν τῶν Γοργόνων.
ΠΑΙ. Εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν, ἢ χωρὶς φορεῖς;

Pæd. Quomodo igitur se habet geminum donum deæ?
Cre. Qui sanguis quidem stillavit ex cava vena.
Pæd. In quem usum hac utimini? quam vim habet?
Cre. Arcet morbos, et habet alimenta vitæ.
Pæd. Altera vero species, quam dicis, quid facit?
Cre. Interficit, venenum existens draconum Gorgonum.
Pæd. In unumne commixtum istum cruorem circumfers?

1011. φόνος. 1016. αὐτὸν ἰχῶρ' εἰσφορεῖς.

ἴχοντας τίνα emendat Reisk. *Beck.*

1006. ἀμφὶ παιδὶ σώματος;] An legendum:

Ἐν τῷ; καθάψασ' ἀμφὶ παιδίῳ κύτος;

In quo? an circa infantem vas ligans? κύτος de parvo vase habet Æsch. Agam. 330. *Musg.*

Vulgata verba ita struit Heath. ἐν τῷ σώματος (i. e. ἐν τίνι σώματος μέρει) καθάψασ' ἀμφὶ παιδί; *in qua corporis parte puero appendens?*

Reisk. conjicit: μίτων καθάψασ' ἀμφὶ παιδὸς ὄμμασι. nam de Pallade sermonem esse, et dixisse μίτων δεσμοῖς χρυσοῖς pro μίτων χρυσῶν δεσμοῖς. *Beck.*

1010. δῶρον] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. δέρος, unde Reiskius γέρας. [aut τέρας.] *Musg.*

1011. Κοίλης φλεβὸς] Apollodorus, Lib. III. c. 10. sect. 3. παρὰ γὰρ Ἀθηνᾶς λαβὼν (Chiron) τὸ ἐκ τῶν φλεβῶν τῆς Γοργόνος ῥυὲν αἷμα, τὸ μὲν ἐκ τῶν ἀριστερῶν ῥυὲν πρὸς φθορὰν ἀνθρώπων ἐχρῆτο, τὸ δὲ ἐκ τῶν δεξιῶν, πρὸς σωτηρίαν, καὶ διὰ τούτου τοὺς τεθνηκότας ἀνήγειρεν. Memoratæ Apollodoro φλέβες sunt ex dextra parte, vena cava (Κοίλη φλέψ) ex sinistra aorta. Aristoteles Hist. Anim. Lib. III. c. 3. δύο φλέβες εἰσὶν ἐν τῷ θώρακι — καὶ ἡ μὲν μείζων ἐν τοῖς δεξιοῖς μᾶλλον, ἡ δὲ ἐλάττων ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, ἣν καλοῦσί τινες Ἀορτήν. Magnam hanc venam κοίλην φλέβα dictam quis nescit? vid. Polluc. Lib. II. sect. 225. Hinc patet, κοίλης φλεβὸς temere a Barnesio sollicitatum esse, quod autem reponebat λαιῆς, cum auctoris mente ex diametro pugnasse.

φόνος] Emendatio est Canteri. Ed. Ald. φόνου, quod frustra tuetur Barnesius. *Musg.*

Κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου] Suspicor legendum λαιῆς pro κοίλης, quia utraque gutta ex vena quadam fluxit; salutifera autem ex læva, letifera ex dextra. De vena *cava* dicta lubens acciperem; si modo alia aliqua vena nominaretur, ex qua et altera flueret gutta. Cum lævam autem prius nominaveris, dextram etiam nomine notasse non erat opus. Canterus pro φόνου mavult φόνος. Ego ad ὅστις, σταλαγμὸς intelligendum reor, et φόνου, pro αἵματος, sic, ut sæpe alias, sumendum. *Barnes.*

Etiam Heath. Barnesio repugnat. *Beck.*

1014. Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς,] Eleganter dicitur pro ὁ δεύτερος. Sic Helen. v. 409. πολλοὺς ἀριθμοὺς ἤγνυται ναυαγίων. Isocrates in Busiride: πάντας δὲ τοὺς ἀριθμοὺς περιλαβών. *Musg.*

Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς,] Ὁ δεύτερος τῶν σταλαγμῶν ἀριθμὸς, pro ὁ δεύτερος σταλαγμός. Hic ἀριθμὸς eleganter redundat;

ΚΡ. Χωρίς· κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται.
ΠΑΙ. Ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
ΚΡ. Τούτῳ θανεῖται παῖς· σὺ δ' ὁ κτείνων ἔσει.
ΠΑΙ. Ποῦ; καὶ τί δράσας; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμόν.
ΚΡ. Ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τοὐμὸν μόλῃ.
ΠΑΙ. Οὐκ εὖ τόδ' εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.
ΚΡ. Πῶς; ἆρ' ὑπείδου τοῦθ', ὃ κἀμ' εἰσέρχεται;
ΠΑΙ. Σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι, κεἰ μὴ κτενεῖς.
ΚΡ. Ὀρθῶς· φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.
ΠΑΙ. Αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους.

Cre. Seorsim. Cum malo enim bonum non miscetur.
Pæd. O charissima filia, omnia habes, quibus est tibi opus.
Cre. Hoc morietur puer *Ion*: tu vero interfector eris.
Pæd. Ubi, et quid faciens? tuum est, imperare, meum vero obsequi.
Cre. Athenis, domum cum venerit meam.
Pæd. Non recte hoc dixisti: nam et tu meum *consilium* vituperas.
Cre. Quomodo igitur? suspicaris, quod etiam mihi in mentem venit?
Pæd. Tu filium videberis interfecisse, etiamsi non interfeceris.
Cre. Recte, dicunt enim novercas invidere privignis.
Pæd. Hic ipsum interfice itaque, ut negare possis cædem.

1026. Αὐτοῦ νῦν.

nec exemplo caret. Male itaque Brodæus: Placet ἄῤῥυθμος. *Barnes.*

Reisk. emendat: ὁ δεύτερος δ' αὖ ῥυσμὸς, *alter autem liquor*, fluxus, gutta. *Beck.*

1015. Ex præcedd. edd. Heath. et Reisk. reponunt ἰὸς pro ἰόν. *Beck.*

1016. κραθέντ' αὐτὸν,] Ita recte Barnesius. Constructio est: αὐτὸν δὲ (i. e. τὸν δεύτερον σταλαγμὸν) εἰς ἓν κραθέντα ἰχῶρι εἰσφορεῖς; Ed. Ald. κραθὲν ταυτόν.

Legendum, auctore Cl. Snapio Collegii Regalis apud Cantabrigienses olim Præposito:

Εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν, ἢ χωρὶς, φορεῖς;

Cujus perelegantis sane emendationis notitiam Viro eruditissimo Thomæ Morell S. T. P. debeo. *Musg.*

Εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν ἰχῶρ' εἰσφορεῖς] Scaliger pro ἓν legit ἕνα, non recte; dicimus enim εἰς ἓν συνελθεῖν, *in unum coire.* Κραθέντ' autem pro κραθέντα recte Canterus legit, Nov. Lection. Lib. I. c. IX. Masculini enim generis ὁ ἰχὼρ, primamque producit, et est Homerica dictio, divorum quasi sanguinem notans. *Barnes.*

1016. s. Εἰς ἓν — συμμιγν.] De industria hos duo versus præterit Prev., forte, quia spurios esse censuit. *Beck.*

1022. καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.] Τοὐμὸν, ἤγουν βούλευμα. Respicit locum supra v. 983. ubi Creusa illius consilium rejecerat, ut ille nunc Creusæ: Quare proximo versu, nempe 984. dixit: Οἴμοι· κακίζῃ· φέρε σύ νυν βούλευέ τι. *Barnes.*

1023. ἆρ'] Τὸ ἆρα πρὸς τὴν χρείαν τοῦ μέτρου καὶ δίχα τοῦ ἐρωτᾷν καὶ περισπᾶται καὶ ὀξύνεται. *Scholiast.*

1025. φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.] Huc refer illud Callimachi: Στάλαν Ματρυιῆς, μικρὰν λίθον, ἔστεφε κοῦρος, Ὡς βίον, ἠλλάχθαι τὸν τρόπον οἰόμενος· Ἡ δὲ τάφῳ κλινθεῖσα, κατέκτανε παῖδα πεσοῦσα· Φεύγετε Μητρυιῆς καὶ τάφον, οἱ πρόγονοι. De hac re puto illud ortum, et de noverca su-

ΚΡ. Προλάζυμαι γοῦν τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
ΠΑΙ. Καὶ σόν γε λήσεις πόσιν, ἅ σε σπεύδει λαθεῖν.
ΚΡ. Οἶσθ' οὖν, ὃ δρᾶσον; χειρὸς ἐξ ἐμῆς λαϐὼν
Χρύσωμ' Ἀθάνας τόδε, παλαιὸν ὄργανον,
Ἐλθὼν, ἵν' ἡμῖν βουθυτεῖ λάθρα πόσις,
Δείπνων ὅταν λήγωσι καὶ σπονδὰς θεοῖς
Μέλλωσι λείϐειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
Κάθες βαλὼν ἐς πῶμα τῷ νεανίᾳ,
Ἰδίᾳ δὲ, μὴ γὰρ πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
Τῷ τῶν ἐμῶν μέλλοντι δεσπόζειν δόμων.

Cre. Anticipo certe tempore voluptatem.
Pæd. Et tuum latebis maritum *in iis*, *in* quibus te studet latere.
Cre. Scis igitur quid facias? ex mea manu accipe
Aureum opus hocce Palladis, vetus vasculum.
Proficiscaris, ubi nobis clam sacrificat maritus,
Cumque cœnæ finem fecerint, et libamina diis
Volent libare, habens hoc in veste,
Dimitte conjiciens in poculum adolescentis:
Privatim vero, non tu omnibus, separans potum,
Illi, qui futurus est dominus meæ domus.

1035. μὴ πᾶσι.

mendum: *Mulieri ne credas, ne mortuæ quidem.* Exstat autem illud epigramma inter Callimachi Opera, et in Anthologiæ, Lib. I. c. 30. *Barnes.*

1026. κτεῖν',] Ita Barnesius, anapæsti vitandi causa. Ed. Ald. κτεῖνον. *Musg.*

Αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους.] Ita νυν, non νῦν, legendum ob versum, et κτεῖν' melius, quam κτεῖνον, hic facit. *Barnes.*

Αὐτοῦ νυν] Νῦν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ παραπληρωματικοῦ συνδέσμου. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ βραχὺ αὐτὸ παραλήγεται καὶ ὀφείλει ἐξύνεσθαι. *Scholiast.*

1028. λαϐεῖν.] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. λαθεῖν, quod Edd. deinceps receperunt sensu frigido, ne dicam inepto, quod et hic male remansit. Legendum fortasse:

καὶ σόν γε τίσεις πόσιν, ἃ σε σπεύδει παθεῖν.

Et maritum Tuum ulcisceris, quæ Te pati cupit. Musg.

λαβεῖν etiam Reisk. probat, et constructionem esse vult: καὶ λήσεις (sc. λαϐοῦσα) σὸν πόσιν, ἅ σε λαβεῖν (h. e. ἀφελεῖν) σπεύδει. *Beck.*

1029. Οἶσθ' οὖν, ὃ δρᾶσον;] Attica phrasis, de qua vide quæ nos ad Helen. v. 1232. *Barnes.*

1030. Distinguo: χρύσωμ' Ἀθάνας τόδε, παλαιὸν ὄργανον. Quæcunque ex auro conficiuntur vascula, vel alia, χρυσώματα vocantur. vid. Polluc. Lib. VII. sect. 103. X. sect. 174. Plut. in Æmilio Paullo, p. 488. Ed. H. Steph. Athenæum, Lib. V. c. 7. infra v. 1451. *Musg.*

Χρύσωμ' Ἀθάνας] Attici phialas *aureas* χρυσίδας, argenteas ἀργυρίδας vocant. Demosthenes Κατὰ Τιμοκράτους: Οὐδὲ χρυσίδες τέτταρες. Pindarus in Olympiac. Μέτειν ἀγῶνα πρεσβυτέρων ἀμφ' ἀργυρίδεσσιν.

Ἀθάνας] Quicquid affabre factum est, id Minervæ, aut Vulcano, tribui solet. Ita Joh. Brodæus, nec inepte: Hic vero

Κἄνπερ διέλθῃ λαιμὸν, οὔποθ' ἵξεται
Κλεινὰς Ἀθήνας, κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.
ΠΑΙ. Σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα·
Ἡμεῖς δ', ἐφ' ᾧ τετάγμεθ', ἐκπονήσομεν.
Ἄγ', ὦ γεραιὲ πούς, νεανίας γενοῦ
Ἔργοισι, κεἰ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεστί σοι.
Ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἄνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,
Καὶ συμφόνευε καὶ συνεξαίρει δόμων.
Τὴν δ' εὐσέβειαν εὐτυχοῦσι μὲν καλὸν
Τιμᾶν, ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς
Θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.
ΧΟ. Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος, ἃ τῶν — στροφὴ α'.

Et si modo transierit guttur, nunquam veniet
Ad inclytas Athenas: sed mortuus hic manebit.
Pæd. Tu quidem mitte pedem intra domum hospitum;
Nos vero id faciemus, ad quod ordinati sumus.
Age, O senilis pes, juvenis fias
Factis, etiamsi tempore non possis.
Hostilem autem ad virum perge cum dominis,
Et simul interfice, et simul eum tolle ex ædibus.
In rebus enim secundis bene se habet pietatem
Colere: quando vero hostibus nocere
Aliquis vult, nulla lex obstat.
Cho. O Trivia filia Cereris, quæ

χρύσεμ' Ἀθάνας dicitur, quod a Minerva donabatur Erichthonio. *Barnes.*

1031. βουδυτεῖ] Τὰς βόας θύει. *Barnes.*

1035. μὴ πᾶσι,] Supplet Barnesius: μὴ γὰρ πᾶσι. Malim: μὴ σὺ πᾶσι. *Musg.*

Ἰδίᾳ δὲ, μὴ γὰρ πᾶσι] Cum hactenus inter μὴ et πᾶσι deesset syllaba, ego γὰρ addidi; Scaliger μηδὲ legit. Judicent alii. *Barnes.*

1039. Σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα·] De proxenis Delphicis, quorum erat, hospites oraculi gratia ventitantes domo excipere, hæc intelliguntur. Quod Πρόξενοι autem publice designabantur etiam aliis in locis, ad legatos et insignes viros excipiendos, item de Proxenis, Astoxenis, Doryxenis et Idioxenis. vide Eustathium in Homer. fol. 405. lin. 11. et deinceps, præclare disserentem. item fol. 485. lin. 15. et ex illo Cœl. Rhodigin. Lection. Antiq. Lib. XI. c. 10. *Barnes.*

1045—1047. Vid. Stob. Grot. Lib. IV. p. 207. *Burn.*

1045. ss. Τὴν δ' Εὐσέβειαν, Εὐτυχοῦσι μὲν, καλὸν Τιμᾶν· ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς Θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.] Hunc locum ex H. Grotii versione ita loquentem audisis: *In Sorte læta colere pietatem decet: At hostibus nocere si cupias tuis, Lex nulla prohibet, nullus hic obstat pudor.* Non hæc ex Euripidis mente dicta scies, si compares cum illa sententia, Phœniss. v. 534. Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, Τυραννίδος πέρι Κάλλιστον ἀδικεῖν· τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών. Quæ tamen verba ipse poëta, ut impia, mox damnat, sub Chori persona: ut ad eum locum probavimus. Virgilius fere idem nobiliori personæ affigit, Corœbo nempe, heroi Trojano,

Νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις
Καὶ μεθαμερίων, ὅδωσον
Δυσθανάτων κρατήρων πλη-
ρώματ', ἐφ' οἷσι πέμπει
Πότνια, πότνι' ἐμὰ
Χθονίας Γοργοῦς λαιμοτόμων
Ἀπὸ σταλαγμῶν
Τῷ τῶν Ἐρεχθειδᾶν
Δόμων ἐφαπτομένῳ·
Μηδέ ποτ' ἄλλος ἄλλων ἀπ' οἴκων
Πόλεως ἀνάσσοι
Πλὴν τῶν εὐγενετᾶν Ἐρεχθειδᾶν.

Nocturnis insultibus dominaris
Et diurnis, ducito
Tristem ferentium-mortem poculorum
Plenitudinem *ad eos*, contra quos mittit
Veneranda, veneranda mea *domina*,
Terrigenæ Gorgonis gutturis
Secti ex guttis,
Adversus illum, qui Erechthidarum
Invadit familiam.
Nec unquam alius ex aliena familia
Imperet urbi,
Præter nobiles Erechthidas.

Æn. Lib. II. v. 390. *Dolus, an virtus, quis in hoste requirat?* At certe hoc neque Christianis, neque hominibus Philosophis, prudentibusque et piis, fuit usquequaque comprobatum; quicquid poëtæ nobiles, qui naturam imitantur, nonnullis personis pro characteris illorum ratione aliquando affigere placuerunt. *Barnes.*

1048. Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος,] Quod poëta Proserpinam hic, Cereris filiam, Εἰνοδίαν vocat, hoc est Triviam, quod nomen Hecatæ competit, ut ostendimus ad Helen. v. 569. id fit, quia unica dea Luna tot deorum personas induebat; nempe aliquando Juno, Hecate, Trivia, Proserpina, Luna, Diana, eadem erat res. De qua re videsis Cœl. Rhodigin. Lib. XX. c. 6. Hecaten autem nunc præcipue vocat, quod veneficiis ea dea præficiebatur, et ad ejus lucem veneficas herbas colligere solebant sagæ, unde Hecateides herbæ dicebantur tales; et Ovidius dixit de Minerva, Arachnen in venenosam araneam transmutante: *Postea discedens succis Hecateidos herbæ Sparsit; et extemplo tristi medicamine tactæ Defluxere comæ*, etc. Nunc autem Chorus optat successum venifico seni contra Ionem, qui malis artibus in dominæ suæ hæreditatem videbatur immissus. *Barnes.*

1049. Auctor Libri περὶ ἱερῆς νούσου: ὁκόσα δὲ δείματα νυκτὸς παρίσταται, καὶ φόβοι, καὶ παράνοιαι, καὶ ἀναπηδήσιες ἐκ τῆς κλίνης, καὶ φόβητρα, καὶ φεύξιες ἔξω, Ἑκάτης φασὶν (οἱ ἐπῳδοὶ) εἶναι ἐπιβουλὰς, καὶ ἡρώων ἐφόδους. Confer Helen. v. 568, 9. Suidam v. Ἑκάτην et v. Ἔμπουσα. *Musg.*

1055. Versus est Ionicus a minore dimeter acatalectus ex pæone tertio, cui in antistr. opponitur Ionicus, et ditrochæo. *Heath.*

Εἰ δ' ἀτελὴς θάνατος σπουδαί τε δεσποί- ἀντιστρ. α΄.
νας, ὅ τε καιρὸς ἄπεισι τόλμας,
Ἅ τε νῦν φέρετ' ἐλπὶς, ἢ θη-
κτὸν ξίφος, ἢ λαιμῶν ἐξά-
ψει βρόχον ἀμφὶ δειρὴν,
Πάθεσι πάθεα δ' ἐξ-
ανύτουσ' εἰς ἄλλας βιότου
Μορφὰς κάτεισιν·

Si vero mors imperfecta, conatusque dominæ,
Et successus incepto defuerit,
Ut nunc se habet opinio nostra, vel acutum
Gladium, vel jugulo
Innectet laqueum circa collum suum.
Perturbationes autem perturbationibus
Finiens, ad alias
Vitæ formas deveniet.

1064. 5. δαίμων ἐξάψειν. 1065. δέρην.

1056. Τῷ τῶν Ἐριχθειδᾶν] Hic apertissime constat de illa re, qua de supra toties monuimus, videl. v. 648. 751. et 876. nempe quod tecte loquentes de aliqua persona, aliquando plurali numero utimur; ita enim cum v. 1052. ἐφ' οἷσι πέμπει dixit, per τῷ nunc idem explicat; Ion enim solus utrinque designatur.
Barnes.

1063. Ἅ τε νῦν φέρετ' ἐλπὶς,] Hanc scripturam nemo facile expediat. An legendum:

ᾇ γε νῦν φέρετ' ἐλπὶς —

Ut nunc se habet opinio nostra. Ἐλπὶς, *opinio*, cum verbis motum significantibus recte conjungi, testatur simile in Helena exemplum, i. e. εἰς τ' αὐτὸ κἀμοὶ δόξα χωρεῖ, v. 757, 8. vid. et Hecub. v. 116.

Quæ sequuntur, Criticos jamdudum exercuerunt. Pro δαίμων Scaliger λαιμῶν, quod non recipit sententia, cum idem jam per δείρην exprimatur. Fortasse verum fuerit:

— ἢ θη-
κτὸν ξίφος αἰθύμεν, ἢ 'ξά-
ψαι βρόχον ἀμφὶ δείρην.

αἰθύμεν pro αἰθύσσειν. Vide Scholia in Epicteti Enchiridion, Ed. Heyn. Confer et Hippol. v. 770. et seq. Pro ἐξάψειν viderat Reiskius legendum esse ἐξάψει.
Musg.

1064. s. ἢ λαιμῶν ἐξάψειν] Quum olim δαίμων scriberetur, Canterus τλάμων legebat, sed longe felicius Josephus Scaliger λαιμῶν, quod in textum recepimus.
Barnes.

Post θηκτὸν deest futurum aliquod, μάρψει, aut προσπεσεῖται, aut simile.
Reisk.

1065. δείρην metri causa Heath. reposuit, et verba ita struenda docuit: ἡ δὲ ἐλπὶς νῦν φέρεται Κρέουσαν ἢ θηκτὸν ξίφος διὰ λαιμῶν ὦσαι, ἢ ἐξάψειν βρόχον ἐκ λαιμῶν ἀμφὶ δείρην, καὶ αὐτὴ ἡ Κρέουσα ἐξανύτουσα πάθεα πάθεσιν κάτεισιν εἰς ἄλλας μορφὰς βιότου. *Hoc etiam nunc exspectandum est, ut vel gladium acutum per guttur adigat, vel ut gutturi laqueum aptet circa collum. Illa vero cum dolores doloribus terminaverit, ad alias vitæ formas descendet.* V. Dorvill. ad Charit. p. 394. ss.
Beck.

Reisk. scribit: ἀμφιδέταν, *orbem restis vincientem et stringentem undique.* *Beck.*

Leg. ἐξάψει, scil. Creusa. Quodsi ἐξάψειν retineri placeat, scribendum erit ἔμμεν ἂν φέρει ἐλπὶς, *spes me fert, eam esse*

Οὐ γὰρ δόμων γ' ἑτέρους
Ἄρχοντας ἀλλοδαπούς
Ζῶσά ποτ' ὀμμάτων ἐν φαενναῖς
Ἀνέχοιτ' ἂν αὐγαῖς
Ἃ τῶν εὐπατριδᾶν γεγῶσ' οἴκων.
Αἰσχύνομαι τὸν πολύυμνον — στροφὴ β'.
Θεὸν, εἰ περὶ Καλλιχόροισι παγαῖς
Λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων

Non enim suæ domus alios
Dominos alienigenas
Vivens unquam oculorum in lucidis
Tolerabit splendoribus,
Quæ ex nobili familia nata est.
Pudet me propter hymnis celeberrimum *Bacchum*
Deum, si circa fontes Callichori
Facem spectatricem Eicadum,

aut stricturam gladium, aut innodaturam sibi restim; aut post φέρεται comma ponendum, et sic legendum: ἅ τι νῦν φέρεται, *et quæ nunc machinationes turbidæ doloque commiscentur et consuuntur*, ἐλπὶς, *tunc est spes*, ἢ θηκτόν νιν συμμάρψειν (vel βάψειν) ξίφος. *Reisk.*

1066. s. ἐξανύτουσ'] Idem, quod ἐξανύουσ', ab ἀνύτω, idem, quod ἀνύττω et ἀνύσσω et ἀνύω. Vide, quæ nos ad Bacch. v. 1089. *Barnes.*

1067. s. εἰς ἄλλας βιότου Μορφὰς κάτεισιν] Hic Scaliger φορὰς pro μορφὰς legit, ex aliquo MS. ut credo: nam versui convenientius est. Canterus μονὰς legebat, loco non animadverso, nec loquendi more. Ἄλλας βιότου μορφὰς, hic pro θάνατον, *mortem vitæ contrariam* usurpat poëta, eleganter sane; De qua tamen loquendi consuetudine videsis ejusdem Canteri Novar. Lection. Lib. I. c. 10. *Barnes.*

1068. ἄλλας βιότου Μορφὰς] *Mortem* interpretatur Barnesius; quam philosophi forte *aliud vitæ genus* esse tradiderint, *aliam vitæ formam* vix, credo, dixerunt. Legendum, ni fallor: εἰς ἁπλᾶς βιότου μορφὰς, *ad simplex vitæ odium. Musg.*

1074. s. Αἰσχύνομαι τὸν — Θεὸν,] Verto: *Pudorem mihi incutit Deus.* Sic αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, supra v. 952.

τὸν πολύυμνον. i. e. τὸν πολυύμνητον, *qui cantibus multum celebratur.* Quo sensu Venus πολύυμνος dicitur Orpheo Hymn.

LIV. 1. Bacchum hoc loco intelligi, recte monet Barnesius, ab Homero jam ante πολύυμνον vocatum, Hymn. in Bacchum, v. 7. Bacchum vero præ reliquis Diis sibi pudorem incutere dicit, quod is in Mysteriis Eleusiniis conjunctim cum Cerere colebatur: Unde Scholiastes Aristophanis: συνίδρυται τῇ Δήμητρι ὁ Διόνυσος. ad Ran. v. 326. *Musg.*

τὸν πολύυμνον Θεὸν] Bacchum notat, quem Πολυώνυμον vocat Sophocles in Antigone: quippe qui Bacchus, Iacchus, Lyæus, Euius, Dionysius, Dithyrambus, etc. cognominetur. Hæc notavit Johann. Brodæus recte; ita enim et Homerus in Hymno εἰς Διόνυσον Bacchum πολύυμνον vocat, v. 7. Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύυμνον ἔθρεψαν. Apollo etiam dicitur Εὔυμνος, πολυώνυμος et πολύυμνος in eodem sensu. Homerus de Apolline, Hymn. Apoll. v. 19. et 207. Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα. Et Callim. Hymn. Dian. v. 6. Δός μοι παρθενίην αἰώνιον, ἄππα, φυλάττειν, Καὶ πολυωνυμίην· ἵνα μή μοι Φοῖβος ἐρίζῃ. Item, Hymn. Apoll. v. 69. Ὦ πολλοι πολλοί σε Βοηδρόμιον καλέουσι· Πολλοὶ δὲ Κλάριον· πάντη δέ τοι οὔνομα πουλύ· etc. Sed de Apolline nunc poëta non loquitur; Chorus enim dicit, se erubescere, si quis externus ibi regnaturus veniat, ubi Bacchi et Cereris sacra mysteria tantopere celebrentur, videl. Athenis suis. *Barnes.*

Ὄψεται ἐννύχιος ἄϋπνος ὤν,
Ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς
Ἀνεχόρευσεν αἰθὴρ,
Χορεύει δὲ Σελάνα
Καὶ πεντήκοντα κόραι
Νηρέος, αἱ κατὰ πόντον

Sit visurus nocturnus, ignobilis existens,
Quando et Jovis stellatus
Choris celebrat æther,
Choris vero Luna,
Et quinquaginta filiæ
Nerei, quæ in Ponto,

1081. κοῦραι,

Per πολύβροτον θεὸν designatur Phœbus. *Heath.*

1075. περὶ] Ita Ed. Ald. Barnesius παρὰ, lectore non monito. περὶ φρέαρ habet Nicander Theriac. v. 486.

Καλλιχόρωσι] Meminit Callimachus Hymn. in Cererem, v. 16. ubi vide Spanhemium. *Musg.*

Heath. confert verba Pausan. 1. p. 93. *φρέαρ τε καλούμενον καλλίχορον, ἔνθα πρῶτον Ἐλευσινίων αἱ γυναῖκες χορὸν ἔστησαν, καὶ ᾖσαν εἰς τὴν θεόν. Beck.*

1076. θεωρὸν] Malim θεωρὸς. *Si Ion θεωρὸς faces mysticas spectaverit.*

εἰκάδων] Hoc nomine vocabatur una Mysteriorum Dies. Plutarchus in Phocione, p. 1383. Ed. H. Steph. *εἰκάδι γὰρ ἡ φρουρὰ Βοηδρομιῶνος εἰσήχθη, Μυστηρίων ὄντων, ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευσινάδε πέμπουσι.* vide et in Camillo, p. 251. Adde Scholia in Aristoph. Ranas, v. 326. *Musg.*

Λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων] De facibus in his sacris vide ad notam proxime sequentem. Θεωρὸς in hoc loco significat spectatrix. De aliis illius significationibus vide quæ nos ad Hippol. v. 792.

εἰκάδων] Εἰκάδες proprie vicesimæ lunæ, sive vicesimi dies cujusque mensis; Unde Εἰκαδισταὶ *Epicurei* dicebantur, quod illum diem uniuscujusque mensis in honorem magistri sui solennem habebant, qui vicesima luna natus habebatur. De qua re videsis Cœl. Rhodigin. Lib. XX. c. 32. Hoc vero in loco exponendum est, ut recte notat Joh. Brodæus, Εἰκάδων, Mysteriorum Baccho et Cereri communium, quæ vicesimo quoque Augusti mensis die celebrabant Athenienses. Plutarchus in Phocione: Εἰκάδι γὰρ ἡ φρουρὰ Βοηδρομιῶνος εἰσήχθη, Μυστηρίων ὄντων, ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευσινάδε πέμπουσι. Demosthenes Ὀλυνθιακῶν γ΄. Καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, Ἑκατομβαιὼν, Μεταγειτνιὼν, Βοηδρομιὼν, τούτου τοῦ μηνὸς μόλις μετὰ τὰ Μυστήρια δέκα ναῦς ἀπεστείλατε. Plutarchus in Camillo: Καὶ μετὰ ταῦτα φρουρὰν Ἀθηναῖοι Μακεδόνων ἐδέξαντο περὶ αὐτὴν τὴν Εἰκάδα τοῦ Βοηδρομιῶνος, ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσι. Scholiastes Aristoph. Ranis: Μία τῶν Μυστηρίων Εἰκάς ἐστιν, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι. Attice autem plurali numero effertur; et emphatice, ob Iacchi productionem hac die factam, tota solennitas magnorum mysteriorum dicitur Εἰκάδες, quanquam et quinque ante dies et tres post durabat; hinc Aristoph. Nubibus, v. 16. Ὁρῶν ἄγουσαν, τὴν σελήνην Εἰκάδας. Sed de singulis hujus festi novem diebus videsis Johan. Meursium Eleusin. c. 21. ad c. 31. *Barnes.*

1077. ἐννύχιος] Malim ἐννύχιον, ut cum λαμπάδα concordet.

ἄϋπνος ὤν,] Mirum vero, ni insomnis fuerit, cum mysteria spectaret. Legendum arbitror: *ἀΐδνὸς, ignotus, in tenebris natus.* Athenienses ad mysteria ne peregrinos quidem, nedum vero nothos, admittebant. Apollodorus Lib. II. c. 4.

'Αεννάων τε ποταμῶν
Δίνας χορευόμεναι
Τὰν χρυσοστέφανον κόραν
Καὶ ματέρα σεμνάν·
Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,
Ἄλλων πόνον εἰσπεσὼν,

Perenniumque fluviorum
In gurgitibus educantur,
Aurea corona decoram Proserpinam,
Et matrem venerandam;
Ubi sperat se regnaturum,
Et aliorum labore parta occupaturum,

1085. χρυσοστέφ. 1088. πόνον τ' εἰσπεσῶν.

sect. 12. Schol. in Homer. Iliad. Θ'. v. 368. confer et Plutarch. in vita Thesei, p. 28. Himerius de Xerxe: οὐ λαμβάνω παρὰ ἀνδρας τὸν τελετῆς τόπον, ἐν εἴργει τῆς τελετῆς τῆς ἡμετέρας τὸ κήρυγμα. apud Photium, p. 590. Ed. Hœsch. Plura dat Spanhemius ad Callimachi Apollinem, v. 2. *Musg.*

Ὄψεται ἐννύχιος] Noctu hæc sacra peragi solebant cum facibus, unde versu præcedenti λαμπάδα θεωρὸν Εἰκάδων dixit poëta, et Aristophanes in Ranis: Ἔγειρε φλογέας λαμπάδας· ἐν χερὶ γὰρ ἥκεις τινάσσων, Ἴακχε Νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ Φλογὶ, φέγγεται δὲ λειμών. De hac re vide Meursium Lib. XXI. c. 26. et 27. *Barnes.*

ἄϋπνος] De pervigiliis Bacchanalibus vide quæ nos ad Bacch. v. 133. et Helen. v. 1354. et 1364. *Barnes.*

Ad hæc subaudiendus est Ion, vel potius a v. 1084. repetendus ὁ Φοίβειος ἀλήτης. *Heath.*

Forte, οὐκ ὄψεται. *Reisk.*

1078. ἀστερωπὸς] Ἀστράσι πεποικιλμένος, ἢ ἀστέρας φαίνων καὶ οὐ κρύπτων, ὡς ἥλιος. Ita Hippolyt. v. 852. Καὶ Νυκτὸς ἀστερωπὸς σελάνα. *Barnes.*

ἀστερωπὸς αἰθὴρ Markl. ad Suppl. 1003. explicat *astra, quæ in æthere sunt. Beck.*

1079. s. Ἀνεχόρευσεν — Χορεύει] Ab his verbis regi puto accusativos κόραν et ματέρα, v. 1085, s. Neque exemplo caret hæc constructio. vid. Bacch. v. 1142. Pind. Isthm. I. antistr. 1. Sophoclis Antigon. v. 1168. Fingit poëta, quo magnificentior videatur Mysteriorum celebritas, eorum participes esse Lunam, Astra, Nereidas. Metro subveneris legendo δ' ἀνεχόρευσεν. *Musg.*

1081. s. πεντήκοντα κοῦραι Νηρέως] De quinquaginta Nerei filiabus vide quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 428. et Iphigen. Aul. v. 1059. *Barnes.*

1081. Metri causa κόραι scribi vult Heath. *Beck.*

1083. Versus est antispasticus hemiolius ex antispasto pentasyllabo et anapæsto. Nam vocabuli ἀενάων syllaba secunda brevis est — in antithetico autem antispasto opponitur epitritus quartus pentasyllabus. *Heath.*

1084. χορευόμεναι] Parum venuste hic ponitur, cum post κοῦραι (v. 1081.) subaudiendum sit χορεύουσι. Malim igitur κορευόμεναι, *educatæ.* Sic κορευθῆναι, Alcest. v. 323. *Musg.*

Reisk. dubitat, an χορεύεσθαι uspiam significet, *choreas agere*, itaque conjicit γυρευόμεναι. *Beck.*

1087. Ἵν'] *Ubi.* Refertur autem ad fontem Callichorum supra v. 1094. Minime igitur necessarium est cum Cantero legere αἷν.

βασιλεύσειν,] Potest esse vel, ut plerumque, *regnare*, vel sensu rariori, *mysteriis præesse.* βασιλεὺς enim Athenis vocabatur, qui mysteriis Eleusiniis præsidebat.

Ὁ Φοίβειος ἀλάτας.
Ὁρᾶθ', ὅσοι δυσκελάδοισι ἀντιστρ. β.
Κατὰ Μοῦσαν ἰόντες ἀείδεθ' ὕμνοις
Ἀμέτερα λέχεα καὶ γάμους
Κύπριδος ἀθέμιτας ἀνοσίους,

Phœbeius erro.
Videte, quotquot maledicis
Musam dimittentes canitis hymnis
Nostros thalamos, et congressus
Veneris illegitimos, impios:

1090. ἱερᾶσθ'

Pollux Lib. VIII. sect. 90. Hesychius voce βασιλεύς. *Musg.*

Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,] Canterus legendum putat αἷν, quasi ipsis deabus, Cereri et Proserpinæ, imperaturus erat; ego potius ἵν', ut olim scriptum erat, retineo, et Athenis in Latina versione addo; locum enim designat poëta, in quo hæ deæ cultæ erant, ubi et regno inhiare notat Ionem. *Barnes.*

1087. s. Ut antitheticis respondeant, Heath. emendat:

Ἵνα γ' ἐλπίζει βασιλεύσειν anapæstica hephthemimeris.

Ἄλλων πόνον εἰσπεσὼν Ionicus a majore dimeter catalectus.

Beck.

1088. Ἄλλων πόνον] Erechthei scilicet, qui Atheniensium ditioni Eleusinios bello subjecerat. Pausan. p. 36. l. 26. Metrum porro postulat εἰσπεσὼν, deleto τ'. *Musg.*

Ἄλλων πόνον τ' εἰσπεσών,] Quasi nihil agendo incidere in hæreditatem, quam aliorum labores auxerunt in immensum: ita nostræ literæ loquuntur. Deuteron. c. vi. v. 10. Καὶ ἔσται, ὅταν εἰσαγάγῃ σε Κύριος, ὁ Θεός σου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σοῦ, τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακὼβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς, ἃς οὐκ ᾠκοδόμησας, οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐ κατεφύτευσας, etc. δηλονότι, ἄλλων πόνῳ πάντα ταῦτα προπαρεσκεύαστο αὐτοῖς. *Barnes.*

1089. Φοίβειος ἀλάτας.] Ἀλάτης dicitur Ion a Choro Atheniensium ancillarum, ob incertos illius lares et familiam; quia visus est olim ex ignota aliqua terra Delphos venisse, et hinc jam Athenas iturus. Non autem recte olim Latina versio explicavit Φοίβειος per Phœbi filius; id enim licet revera esset, nondum Choro innotuerat; quare ego *filius* deleo et *minister* substituo; ut sit Φοίβειος ἀλάτας, ὁ πολύπλανος τοῦ Φοίβου διάκονος καὶ νεωκόρος. *Barnes.*

1090. Ὁρᾶθ',] Ita MS. E. Ed. Ald. ἱερᾶσθ'. *Musg.*

1091. ἰόντες] Malim ἵεντες. *Musam deprimentes maledicis cantibus:* Καθιέντες Μοῦσαν δυσκελάδοις ὕμνοις.

Legendum: Μετὰ Μοῦσαν ἵεντες. Sic μεθιέναι τὴν σοφίαν Lexica ex Xenophonte habent. Julian. p. 207. B. τὴν ὑπόθεσιν ἣν μετῄει. Nonnus: μετῄειν ἱστὸν Ἀθήνης, p. 416. *Musg.*

Reisk. conjicit: κατὰ Μουσᾶν ἵεντες, i. e. οὓς ὕμνους ἀφίετε κατὰ τῶν Μουσῶν, aut, si quis ἰόντες velit retinere, et interpretari, *quibuscum, hymnis* scil. *itis adversi Musis,* saltem κατὰ Μουσᾶν legi debere. *Beck.*

1092. Ἀμέτερα] Male Scaliger ἄμετρα. Pro λέχεα an reponendum metri causa λέκτρα. *Musg.*

Ἀμέτερα] Josephus Scaliger legit ἄμετρα, non usquequaque recte, licet id fere suadere videatur τὸ ἀθέμιτας et ἀνοσίους γάμους: nec enim ἀμέτερα sensui nocet, (et versui necessarium est) ut ex hac nostra paraphrasi apparebit: Ὁρᾶτε καὶ ἀθρήσατε, ὑμεῖς, ὦ Ποιηταὶ καὶ μυθοποιοὶ, ὅσοι

Ὅσον εὐσεβίᾳ κρατοῦμεν
Ἄδικον ἄροτρον ἀνδρῶν.
Παλίμφαμος ἀοιδὰ
Καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω
Δυσκέλαδος περὶ λέκτρων.

Quantum pietate superemus
Injustam libidinem virorum.
Contrarium jam carmen,
Et Musa in viros eat,
Maledicum de thoris.

1094. εὐσεβείᾳ. 1097. Καὶ Μούσιος ἄνδρας ἴστω. 1098. ἀμφὶ λ.

κατὰ Μοῦσαν καὶ τὴν Μουσικῆς καὶ Ποιητικῆς ὁδὸν βαίνοντες, ἤγουν ἐμμέτρῳ καὶ μυθικῷ λόγῳ χρώμενοι, ἀείδετε καὶ ἐν ᾠδαῖς δυσφήμοις λέγετε τὰ ἡμέτερα, τουτέστι γυναικεῖα λέχη, καὶ τὰ παλλάγματα, καὶ γαμοκλοπίας ἀθεμίστους, καὶ ἀνοσίους· Ἀθρήσατε, ὦ ὑμεῖς οἱ Ποιηταὶ, ὅσον τὸν ἄδικον σπόρον καὶ γένος τῶν ἀνδρῶν νενικήκαμεν τῇ σωφροσύνῃ. Τοιγαροῦν παλινῳδία ἴστω, καὶ Μοῦσα ἡ δύσφημος εἰς τοὺς ἄνδρας ἱστάσθω, καὶ καταστρατευσάτω τῆς λαγνείας αὐτῶν. Καὶ γὰρ ὁ Ξοῦθος, ὁ τοῦ Διὸς παιδὸς, Αἰόλου, παῖς, τὴν ἑαυτοῦ ἀγνωμοσύνην δείκνυσι, καὶ δὴ τὴν τῶν ποιητῶν ἀμνημοσύνην, οἳ μὲν τῶν κακῶν γυναικῶν προθύμως καὶ προχείρως μνημονεύουσι, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἀδικησάντων εἰσὶν ἀμνήμονες. *Barnes.*

ἀβέλτερα λέχεα scribit Reisk. *Beck.*

1093. ἀθέμιτας] Ab ἄθεμις, ὁ καὶ ἡ, ἀθέμιτος τοῦ, pro ὁ ἀθέμιτος, idem, quod ἀθέμιστος et ἀθεμίστιος; et ex hac Euripidis phrasi, γάμους ἀθέμιτας, videtur juridicum illud verbum factum, Ἀθεμιτογαμία, in Justinian. Constit. *Barnes.*

1094. s. κρατοῦμεν Ἄδικον ἄροτον] Κρατέω communiter genitivo gaudet, sed et aliquando accusativo, ut Demosth. Κρατῶ τὴν μάχην, et Plutarch. in Alexandro: κρατήσαντες τοὺς Ῥωμαίους: item cum dativo modi, vel causæ, vel instrumenti, ut hic: εὐσεβείᾳ κρατῶ τινα, et Thucyd. Κρατοῦσι μάχῃ τοὺς Σικανούς. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ὅσον εὐσεβία κρατεῖ παρ' ἄδικον, aut ὅσον εὐσεβίᾳ κράτος παρ' ἄδικον, sed omnino censet, multos versus hic in fine esse mutilos, a librario forte amputatos. *Beck.*

1095. ἄροτρον] Barnesius ἄροτον, nullo, quod sciam, auctore. Verum tamen videtur; nam ἄροτρον, quod apud poëtas verecundiores *membrum virile* designat, minus hic convenit. *Musg.*

Ἄδικον ἄροτον ἀνδρῶν.] Ἄδικον σπόρον, καὶ φῦλον, καὶ γένος. De hac figura, videl. metaphora ab agricultura ad generationem ducta, vide quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 3. Male olim ἄροτρον. *Barnes.*

1096. Παλίμφαμος] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. παλίμφαος. *Musg.*

Παλίμφαμος ἀοιδὰ] Εὔφημος δηλονότι, ἀντὶ τοῦ δυσφήμου. Παλίμφαμος ἀοιδὰ est elegans periphrasis pro παλινῳδία. *Barnes.*

Forte, leg. παλίμφαμος, vel παλίμφατος ἀοιδὰ ἀνοσίοις ἀνδράσι παρίσταται. *cantus enim posterior a superiori diversus adstat viris impiis. Reisk.*

1097. ἴτω] Quod reponit Canterus pro ἴστω, procul dubio verum est, siquidem cum ἀοιδὰ, βοὰ, et similibus solenniter adhibetur. Ion Chius apud Athenæum, Lib. II. p. 463. B. παίζωμεν, ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή. Aristoph. Avibus, v. 858. ἴτω, ἴτω δὲ Πυθίας βοὰ τῷ θεῷ. vid. Æschyl. Sept. c. Theb. v. 972. Soph. Trachin. v. 211. Eurip. Iphig. in Aul. v. 1469. Elect. v. 879. Neque obstat κοῦραι in stropha, quod facile mutatur in κόραι.

In præcedentibus minime cum Cantero probaverim: καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω. Nam ἰέναι εἴς τινα, ut ponamus in rei bellicæ enarratione dici posse, hic certe locum non haberet. Non incommodum videtur:

παλίμφαμος ἀοιδὰ
κἀνάρσιος ἀνδράσ' ἴτω.

Epithetum ἀνάρσιος quod hic cum ἀοιδὰ

Δείκνυσιν γὰρ ὁ Διὸς ἐκ
Παίδων ἀμνημοσύναν,
Οὐ κοινὰν τεκέων τύχαν
Οἴκοισι φυτεύσας
Δεσποίνᾳ· πρὸς δ' Ἀφροδίταν
Ἄλλαν θέμενος χάριν
Νόθου παιδὸς ἔκυρσεν.

Ostendit enim ille ex Jovis
Filiis *natus*, ingratitudinem,
Non communem liberorum sortem
Domui procurans
Cum domina: ad Venerem vero
Aliam animum applicans,
Spurium filium adeptus est.

1099. Δείκνυσι.

conjungimus, tibiæ sono a Sophocle tribuitur, v. 651. *Musg.*

Καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴστω] Ita legendum omnino doctis viris videtur, Cantero nempe, Scaligeroque, cum olim *μούσιος* scriptum erat, quod Duportus vel *μύσιος*, nullo sensu, vel *μούσιιος* haud satis aperto, emendare conabatur. Idem legit *ἴτω*, sensu satis salvo, sed carmine non item; quare vel *ἴστω* legendum, vel *ἴστω* pro *ἱστάσθω* cum aspero ponatur, quam vocem in paraphrasi nostra superius posita explicavimus, ut et in Latina versione, quam misere hic babitam restitui. *Barnes.*

Etiam Heath. legit *ἴτω*: nam *ἴστω* nunquam pro *ἱστάσθω* poni, nec repugnare correctioni antitheticum versum, si ibi legatur *κόραι*. Versum esse glyconium *πολυσχηματιστον* ex molosso et choriambo. *Beck.*

1098. *ἀμφὶ*] Metrum postulat *περὶ*. Ex Heath. *Musg.*

1099. *Δείκνυσι γὰρ*] Metrum postulat *δείκνυσίν γ'*.

1099. s. *ὁ Διὸς ἐκ Παίδων*] Xuthum intellige: vide supra v. 63. *Musg.*

Reisk. corrigit: *δείκνυσι γὰρ ὅδε*, *exemplo, documento, est hic*, Xuthus, *ὃς εὖ παθὼν ἀμνημοσύναν στέργει*, vel *ἀναιρεῖται*, *qui beneficiis a Creusa ornatus maluit ea beneficiis dare eo, quod domi non communes cum uxore liberos procreavit, sed furtiva iniit conjugia. Beck.*

1100. *ἀμνημοσύναν*,] Malit Canterus *ἀγνωμοσύναν*, quod certe, si MSS. haberent, alteri anteponendum esset. *Musg.*

ἀμνημοσύναν,] Canterus mavult *ἀγνωμοσύναν*. Ego utramque lectionem in paraphrasi modo memorata retinui et exposui. *Barnes.*

1106. Reisk. *κλεινὰν* scribit; nam famulas, quibus constabat Chorus, non recte appellari posse *κλεινὰς γυναῖκας*. *Beck.*

1108. *ἐξέπλησα*,] Emendat Scaliger *ἐξέπλιξα*, quod verti debet: *commovi pedes.* vid. Hesychium v. *πλίξαντα*, et Hom. Odyss. Ζ'. v. 318. Legi etiam potest *ἐξώπλησα*, i. e. *ἐξεμόχθησα*, ab *ὁπλέω*, *laboro. Musg.*

ἐξέπλησα,] Scaliger et hic ingeniose satis legit *ἐξέπλιξα*, *perambulavi*, ut supra quoque ad Helen. v. 1569. pro *πλήσασα* legebat *πλίξασα*, in quem locum vide quæ nos. *Barnes.*

Heath. vulgatum retinet, et ad *ἐξέπλησα*, *explevi*, supplet *ζήτημα*.

Forte, *ἐξέπνευσα*, *pæne ad animi defectum cucurri.* Si vulgata retineatur, subintelligendum *τὸ προστασσόμενον*, aut *τὴν δουλείαν*, *τὸ ἔργον*, vel simile quid. *Beck.*

1111. *αἱ 'πιχώριοι*] Ita optime Scaliger. Ed. Ald. *αἱ δ' ἐπιχώριοι. Musg.*

ἀρχαὶ δ' αἵδ' ἐπιχώριοι χθονὸς] Ita Italice, podestate, ut Ἀρχὴ Græce. At vero Scaliger legit *αἱ 'πιχώριοι*, tutius sane, quanquam et anapæstum aliquando in quarto

ARGUMENTUM ACTUS QUARTI.

Famulus quidam Creusæ, Choro patefactas dominæ insidias et ejusdem damnationem nuntiat, longaque et eleganti narratione totum Xuthi convivium, adeoque rem omnem, uti acta erat, ordine persequitur. Chorus itaque, novo hoc malo perculsus, infelicem heræ suæ consiliorum eventum exponit. Creusa, ad suos ægre fugiens, ut mortem evadat, Phœbi aram amplectitur. Ion illam isthinc abstrahere conatur frustra.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

Κλειναὶ γυναῖκες, ποῦ κόρην Ἐρεχθέως
Δέσποιναν εὕρω; πανταχῆ γὰρ ἄστεος
Ζητῶν νιν ἐξέπλησα, κοὐκ ἔχω λαβεῖν.
ΧΟ. Τί δ' ἔστιν, ὦ ξύνδουλε; τίς προθυμία
Ποδῶν ἔχει σε, καὶ λόγους τίνας φέρεις;
ΘΕ. Θηρώμεθ'· ἀρχαὶ δ' αἱ 'πιχώριοι χθονὸς
Ζητοῦσιν αὐτὴν, ὡς θάνῃ πετρουμένη.
ΧΟ. Οἴμοι, τί λέξεις· οὔτι που λελήμμεθα
Κρυφαῖον ἐς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον;
ΘΕ. Ἐγνώσμεθ' ἐξ ἴσου κἀν ὑστάτοις κακοῖς.

FAMULUS.

Inclytæ mulieres, ubi filiam Erechthei
Dominam invenero? passim enim per urbem
Quærens eam ivi, nec possum eam invenire.
Cho. Quid hoc rei est, O conserve? quæ festinatio
Pedum habet te, et quos sermones adfers?
Fam. Investigamur, et magistratus indigenæ
Quærunt eam, ut moriatur lapidata.
Cho. Hei mihi! quid dicis? anne deprehensæ sumus
Molientes clandestinam cædem puero?
Fam. Deprehensi sumus, et juste in extremis malis versamur

poni supra plus semel probavimus. *Barnes.*

1112. πετρουμένη.] *De scopulo præcipitata. Heath.*

πετρουμένη.] Ambiguum esse Prev. monet, et vel indicare posse *lapidibus obrutam* vel *præcipitatam*; in utroque supplicii genere non populi furorem, sed judicum sententiam esse spectandam. *Beck.*

1113. λελήμμεθα] A λαμβάνω, magis Atticum εἴλημμαι. *Barnes.*

Heath. conjicit: Ἦ τι που λελήμμεθα, *anne deprehensæ sumus? Beck.*

1115. ἐξ ἴσου κἀν ὑστάτοις κακοῖς.] Sententiæ et metro laboranti non male succurrit Reiskius, legendo: ἴξισθ' οὖσ' ἐν ὑστάτοις κακοῖς, *scito, te in summo discrimine versari. Musg.*

Ἐγνώσμεθ' ἐξῆς οὖσ' ἐν ἐσχάτοις κακοῖς.]

ΧΟ. Ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;
ΘΕ. Τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσσώμενον
Ἐξεῦρεν ὁ θεὸς, οὐ μιανθῆναι θέλων.
ΧΟ. Πῶς; ἀντιάζω σ' ἱκέτις ἐξειπεῖν τάδε.
Πεπυσμέναι γὰρ, εἰ θανεῖν ἡμᾶς χρεὼν,
Ἥδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ' ὁρᾷν φάος.
ΘΕ. Ἐπεὶ θεοῦ μαντεῖον ᾤχετ' ἐκλιπὼν

Cho. Quomodo vero detecta sunt arcana consilia?
Fam. Injustum inferius Justitia
Effecit deus, nolens eam pollui.
Cho. Quomodo? supplicans rogo, ut dicas ista:
Cum enim audiverimus, sive oporteat nos mori,
Sive videre *solis* lumen, libentius moriemur.
Fam. Postquam abiit oraculo dei relicto

Ita Josephus Scaliger legit, pro corrupto illo, quod prius obtinebat, ἐξ ἴσου κἀν: hoc enim nullo modo per versum stare potuit; κἀν enim ob contractum et latentem diphthongum natura longum est, quo in loco necesse est, ut sit syllaba brevis. Ne quis vero miretur de syntaxi lectionis Scaligerianæ, nonnihil de ea dicendum. Dicitur id quidem Grammaticis Ἀκαταλληλία et Ἑτέρωσις numeri: nec tamen classicis auctoribus ignota figura: de Græcis sæpe probavi supra; de Latinis, etiam Latinissimis, adsunt Catullus et Tibullus, Ciceroque, qui eadem periodo: *insperanti nobis, merenti nobis, præsenti nobis*, etc. dixerunt. Sed et mirum sane videtur, quum mascula sit persona loquens, ὁ Θεράπων Κρεούσης videlicet, fœmininum genus in οὖσ' usurpari: sed dicendum, hæc omnia per Ἐναλλαγὴν Συντάξεως, et διὰ σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον, clariora fieri. Primo enim servus loquens tecte de domina sua plurali utitur numero, secundum quod notavimus supra ad v. 1056, etc. Deinde rem plenius aperiens, ut dominæ periculum exponat, seque non de seipso, sed de illa loqui, οὖσα addidit. Sic et advocati clientum suorum personas solent induere, quoties cum adversariis contendunt. Οὕτως οὖν ὁ νοῦς· ἡμεῖς μὲν ἐγνώσμεθα, ἤγουν ἡ Δέσποινα ἡμῶν οὖσα ἔγνωσται ἐν ὑστάτοις κακοῖς. *Barnes.*

Enallagen, quæ est in verbis Ἐγνώσμεθ' οὖσ', nullo modo defendi posse, multis docuit Heath. Ipse emendat: Ἐγνώσμεθ'· ἐξῆς οὖν ἐν ὑστάτοις κακοῖς, *deprehensi sumus: dehinc igitur in malis versamur.*

Olim Reisk. conjecerat: ἐγνώσμεθ' ἐγχειροῦντες ὑστάτοις κακοῖς. *Beck.*

Ἐγνώσμεθ' ἐξῆς οὖσ' ἐν ὑστάτοις κακοῖς.] Quum aliorum studiis, quod ego sciam, res necdum transacta sit, liceat meum qualecunque apponere:

Ἐγνώσμεθ' ἐξίσης ἐν ὑ. κ.

Faehse.

1116. Ὤφθη] Veteres editiones Ἔφθη habebant, et tum Brodæi expositio recte se habuit; *Quo pacto astutiis nostris obviam itum est?* Sed Henricus Stephanus dicit, se vetera sequi exemplaria, in quibus legitur ὤφθη. Et exinde Canterus, aliique post eum, ὤρθη legebant; quanquam et τῷ Ἔφθη debetur nonnihil. *Barnes.*

Ὤφθη] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἔφθη. *Musg.*

1120. ἡμᾶς] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. ὑμᾶς. *Musg.*

1121. εἴθ' ὁρᾷν] Ita Ed. Ald. Recentiores, errore typographico, ἦθ' ὁρᾷν. *Musg.*

Ἥδιον] De media syllaba talium vocum producta, vide, quæ nos ad Bacch. v. 475. *Barnes.*

Heath. legit εἶθ' (i. e. εἶτα), et supplet ἥδιον ἂν βιῷμεν — *aut si vivere concessum sit, vivemus.*

Nec in hac emendatione commodum sensum reperit Reisk. Debuisse enim sic disserere: *postquam audiverimus*, quid et

Πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν,
Πρὸς δεῖπνα θυσίας θ', ἃς θεοῖς ὡπλίζετο,
Ξοῦθος μὲν ᾤχετ', ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ
Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
Δεύσειε δισσὰς παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων,
Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων
Σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασιν.

Maritus Creusæ; filium novum secum ducens,
Ad convivium et sacrificia, quæ parabat diis,
Xuthus quidem abiit *illuc*, ubi ignis emicat dei
Bacchius, ut cæsarum victimarum sanguine Bacchi saxa
Rigaret gemina, pro agnitione filii,
Præfatus: tu quidem, O fili, nunc manens circularia
Tabernacula statue fabrorum operis.

Quare, *moriemur tanto hilarius, si mortem nullo modo effugere possumus.* Si voluisset eam, quamvis absurdam, edere sententiam, quam vulgata subjicit, debuisse dicere εἶθ' ὁρᾷν φάος, ὁρῷμεν ἥδιον πεπονημένοι. *Beck.*

1125. ss. πῦρ πηδᾷ θεοῦ Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας Δεύσει δισσὰς] De Apolline et Baccho, et utrisque sacro Parnasso, bicipiti monte, satis monuimus supra ad v. 551. Addendum est autem, in his natalibus Bacchum semper honorari una cum illo, quisquis foret ille Deorum, cui sacra facere decretum, aut placitum. *Barnes.*

1126. s. πέτρας—δισσὰς] De his rupibus vide Scholia ad Phœn. v. 234. *Musg.*

1127. ὀπτηρίων,] Plerumque ὀπτήριον est, quod videndi causa datur, ut Callimach. Hymn. in Dian. v. 74. Sed recte hic Barnesius ipsam filii agnitionem significari putat, plane ac si ὄψιν, non ὀπτήριον, dixisset. Similis in voce θρεπτήριον confusio est. Plerumque enim *alendi mercedem* notat; Sophocli vero *ipsum alimentum*. vid. Œd. Col. v. 1327. *Musg.*

παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων,] Ὀπτηρία nunc vocat Euripides ipsam filii agnitionem, quem filium Xuthus agnitum adspiciebat, summaque cum voluptate spectabat. Alias ὀπτήρια vocantur ea, quæ in spectacula impenduntur; et pecunia, quæ spectaculorum spectandique causa datur. Callimach. Hymn. Dian. v. 74. Ἡφαίστου καλέοντος, ὅπως ὀπτήρια δοίη. Schol. Ὀπτήρια] Τὰ ὑπὲρ τοῦ ἰδεῖν δῶρα. Sic etiam ἀνακαλυπτήρια dicuntur munera, quæ sponsus sponsæ dat, quum in ejus conspectum sponsa primum venit, et retecto vultu se conspiciendam ei præbet. *Æmil. Portus.*

1128. ἀμφήρεις μένων] Prior vox H. Stephano debetur, posterior Cantero. Ed. Ald. ἀμφήρης μὲν, MSS. E. G. ἀμφήρης μένων. Interpretor autem ἀμφήρεις σκηνὰς, *ab omni parte exstructa tabernacula.* Sic ἀμφήρη ξύλα, Herc. Fur. v. 242. *Musg.*

Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων] Olim vacillabat versus una syllaba; ita enim legebatur in omnibus hucusque editionibus: Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μέν. Quem versum Johannes Brodæus ut expleret, dixit tantum: τέκνον, *forte* ὦ τέκνον: ac proinde duplex μὲν admisit, et in sexto loco spondeum; adeo metri rationum ignarus erat, et excepto, quod egregius erat philologus, parum, aut nihil, in Euripide prospexit, aut profecit, aut profuit. Canterus legebat μένων, adeo aperto sensu, ut mirer, id Henr. Stephano non visum, qui hærens in hoc loco fatetur: *quid pro* μὲν *reponi debeat, ut plenus sit versus, id vero in dubio manet.* Xuthus autem dicit: ego quidem abeo tui gratia diis sacrificaturus, tu vero hic *manens* alias res age. Qui hæc non videt, nescio, qua parte sit acuminatus. Scaliger itaque μένων quoque legebat, sed et μέν νυν in priori versus parte, non forte æque feliciter; νῦν enim tempus hic designare videtur. *Barnes.*

Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν ἢν μακρὸν χρόνον
Μένω, παροῦσι δαῖτες ἔστωσαν φίλοις.
Λαβὼν δὲ μόσχους, ᾤχεθ'. ὁ δὲ νεανίας
Σεμνῶς ἀτοίχους περιβολὰς σκηνωμάτων
'Ορθοστάταις ἱδρύεθ' ἡλίου φλογὸς,
Καλῶς φυλάξας, οὔτε πρὸς μέσας βολὰς,

Postquam autem sacrificavere genitalibus diis, si diutius *hinc*
Abfuero, epulæ *præbeantur* præsentibus amicis.
Acceptis vero vitulis abiit. Adolescens vero
Religiose ambitus tabernaculorum carentes parietibus
Erectis columnis erigebat, solis flammæ
Diligenter cavens, ne vel ad medios ictus,

1131. Μενῶ.

Heath. ἀμφήρεις explicat: *spatium undique includentes.* *Beck.*

1130. γενέται θεοὶ] Videntur esse Dii τριτοπάτορες dicti, de quibus Φανόδημος φησὶν, ὅτι μόνοι 'Αθηναῖοι θύουσι καὶ εὔχονται αὐτοῖς ὑπὲρ γενέσεως παίδων, apud Etymologum v. Τριτοπάτορες. Commemorantur et θεοὶ γενέται, Æschyl. Suppl. 80. *Musg.*

Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν] Οἱ γενέται θεοὶ, præter Bacchum, qui, ut ad v. 1125. notavimus, una cum quibusvis diis honorari solebat, sunt Juno præcipue, Jupiter et Genius, ut supra observavimus ad v. 655. Proprie autem γενέται θεοὶ, et Genios et Deos, deasque, natalium præsides notat, γενέσεως ἐφόρους. Deæ quidem istæ Γενετυλλίδες Atticis dicuntur, Ionibus Γεναίδες, uti Pausanias in Atticis, fol. 2. lin. 3. Inter has præcipue memoratur Ilithyiia. De Geniis autem natalibus notum est illud Menandri: Ἅπαντι Δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται Εὐθὺς γινομένῳ, Μυσταγωγὸς τοῦ βίου. Vide, quæ nos supra ad Supplices, v. 602. De Geniis autem vide Francisci Albertini libellum de Angelo Custode inscriptum. *Barnes.*

1134. 'Ορθοστάταις] Intellige *trabes erectas.* κίονας ξυλίνους vocat in simili re depingenda Athenæus Lib. V. c. 6. Confer Vitruvium, Lib. I. c. 7. II. c. 8. *Musg.*

'Ορθοστάταις] De orthostatis, sive arrectariis pilis, tignis, aut fulcimentis, vide Vitruvii Architectur. Lib. II. c. 8. ubi tamen male in aliquibus codicibus orthostratis scribitur. Italice dicuntur Speroni, Pilastri e Contraforti. 'Ορθοστάδαι, vel ὀρθοστάδες, longe aliud, de qua re vide quæ nos ad Helen. v. 546. *Barnes.*

1136. Varie hunc locum tentarunt vir doctus Observ. Miscell. Vol. II. p. 96. postque eum Piersonus et Reiskius. Mihi omnium rationes plus minus contortæ videntur. Legendum puto:

— ἡλίου φλογὸς
καλῶς φυλάξας οὔτε πρὸς μέσας βολὰς
ἀκτῖνας, οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας, ἰδεῖν.

Pro ἀκτῖνας, quod habet Aldina, Barnesius, Scaligero auctore, ἀκτῖνος dedit. *Musg.*

'Ακτῖνος] Olim ἀκτῖνας. Scaliger ἀκτῖνος legendum monuit, quem sequor. Johannem Brodæum, qui disjuncta jungit hoc modo, φυλάξας ἀκτῖνας ἡλίου φλογὸς, haud multum damno. 'Ακτὶν autem pro sole non est novum; ut nec radius: nam et apud Latinos radius solaris pro sole ponitur. Radius pro radii per synecdochen numeri, radii autem pro sole, per metonymiam, qua effectus pro causa notatur.

τελευτώσας βίον,] Audaci metaphora hic poëta utitur, radiis solaribus vitam tribuens; et tamen ipsum nomen occidens tale quid sonat: quotidie enim sol videtur mane nasci, meridie vigere, vesperi interire; πρὸς βολὰς τελευτώσας βίον, ad radios occidentes, i. e. ad occasum, ubi nempe sol occidere videtur. *Barnes.*

Ἀκτῖνας οὔτ' αὖ πρὸς τελευτῶσας βίον,
Πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγώνιον,
Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων
Ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοὶ,
Ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν ἐς θοίνην καλῶν.
Λαβὼν δ' ὑφάσμαθ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,

Vel contra ad occiduos, radios spectarent,
Jugeri longitudinem rectangulam dimensus,
Quae mensuram habebat in medio decem millium
Pedum numerum, ut dicunt periti,
Tanquam omnem Delphicum populum ad convivium vocaturus.
Accipiens vero aulaea sacra ex thesauris,

In Obss. Misc. Vol. II. p. 96. conjicitur τελευτώσας βίαν, *ad punctum istud, ubi sol vires suas ponit.* Sed alius V. D. ibidem negat, τελευτᾶν βίαν Graece dici, et vulgatam defendit ex opinione veterum, qui solem quotidie mori, et altero die vitam recuperare putaverint. Pierson. Ver. p. 11. scribit τελευτώσας, βίαν, *Vim solis flagrantis diligenter cavens, neque ad meridiem, nec ad occidentem.*

Heath. retineri jubet lectionem veterem Ἀκτῖνας, ut structura verborum sit: Καλῶς φυλάξας, ὥστε οὔτε εἶναι πρὸς μέσας βολὰς φλογὸς ἡλίου, οὔτε αὖ πρὸς ἀκτῖνας τελευτώσας βίον. Eodem modo Reisk. *Beck.*

1137. μετρήσας. *Burn.*

Πλέθρον] Vocis πλέθρον duplex usus est: vel enim certam longitudinem designat, vel certam superficiem. Longitudo Plethri, teste Suida in v. πλέθρον, centum pedibus aequalis est. De altero, sive superficiali, sic Hesychius: πλέθρον, μέτρον γῆς, ὅ φασι μυρίους πόδας ἔχειν. Hinc colligitur, plethrum superficiale quadratum esse plethri linearis. 100 + 100 = 10,000. Jam de Ionis tabernaculo, illud saltem ex hoc Euripidis loco, licet subobscuro, colligere licet, longitudine Plethro aequale fuisse, in area vero decem millia pedum quadratorum habuisse. Fuit igitur plethrum quadratum: i. e. figura quadrilatera, rectangula, cujus singula latera centum pedibus aequalia erant.

Porro, ut descriptio haec geometricam ἀκρίβειαν habeat, anguli definiantur necesse est. Definivit autem Euripides, siquidem recte docent Lexica, εὐγώνιον idem valere, quod ὀρθογώνιον. Potest enim εἰς εὐγώνιον poni pro εὐγωνίως, ut εἰς καλὸν pro καλῶς, εἰς καιρὸν pro καιρίως. Mihi tamen valde dubium est, an unquam hanc potestatem habeat εὐγώνιος. Xenophontis certe locus: ὀρθαὶ δὲ οἱ στίχοι τῶν δένδρων, εὐγώνια δὲ πάντα καλῶς εἴη: Œcon. p. 484. Ed. H. Steph. nihil tale ostendit. In Euripide igitur legendum suspicor:

πλέθρου σταθμήσας μῆκος ἰσογώνιον —

Longitudinem plethri dimetiens rectangulam. Musg.

εἰς εὐγώνιον,] Γραμμὴν subaudi, sive ἅλωνα, aream, ut cui referatur μέτρημ' ἔχουσαν: alii autem σκηνὴν intelligunt. Rectangula autem linea dicitur εὐγώνιος, quia anguli perfectio est rectitudo, et synonymum est τῷ Ὀρθογωνίῳ. *Barnes.*

Respici Prev. credit ad Parthenona, s. templum Minervae Atheniensis, cui fuerit eadem dimensio, quae h. l. tentorio, quod ab Ione conficitur. *Beck.*

εὐγώνιον] Σκηνὴν δηλαδή. *Scholiast.*

1138. ἔχουσαν] Refero ad σκηνὴν, latens in περιβολὰς σκηνωμάτων, ut sit σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον. Confer v. 482.

Miretur fortasse lector, magnitudinem hujus tentorii adeo studiose a poëta definitam esse; quod ideo factum puto, quia templum Minervae in Acropoli, Παρθενὼν dictum, eadem et forma et mensura erat. Etymologus: Ἑκατόμπεδον, νεώς ἐστι τῆς Ἀθηνᾶς, πόδας ἑκατὸν ἐκ πάσης πλευρᾶς· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὀνόμασται. καλοῦσι γὰρ αὐτόν τινες Παρθενῶνα. Confer Harpocrat. v. Ἑκατόμπεδον. *Musg.*

Κατεσκίαζε, θαύματ' ἀνθρώποις ὁρᾶν.
Πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
Ἀνάθημα δίου παιδὸς, οὓς Ἡρακλέης
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.
Ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·
Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ·
Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα

Prætendit, mira hominibus visu:
Primum quidem alam peplorum tecto circumjecit,
Donarium Jovis filii, quos Hercules
Attulit Deo spolium Amazonum.
Erant autem hujusmodi texturæ in textis picturis,
Cœlum congregans stellas in ætheris orbe;
Equos quidem agebat ad ultimam flammam

Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων] Ἔχουσαν referri debet ad γραμμὴν, quod in voce εὐγώνων intelligebatur, de qua re vide ad versum præcedentem. Τοὐν μέσῳ, in spatio medio, in area: μυρίων γε ποδῶν ἀριθμὸν de numero indefinito dicitur, ut sexcentorum in Latina versione; supputatur enim hæc area quadrangularis, ex quatuor jugeribus constans, æqualiter videl. ex omni parte uno jugere delineata, continere pedes 409,600, si recte mathematicorum filii calculos ferunt; ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί, inquit Euripides. *Barnes.*

ἐχούσας legit Reisk. *Beck.*

1143. πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,] Tectum his stragulis inumbrat; ducta metaphora ab avibus fœtus suos alis et plumis operientibus. Πέπλων, Hom. Iliad. ζ'. v. 289. Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι. — Eustathius in locum: Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι πέπλος καὶ ἐνταῦθα οὐκ ἐπὶ ἱματίου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐπὶ ὑφάσματος. *Barnes.*

1144. Ἡρακλέης] Anachronismus: Ion enim Hercule antiquior erat. *Musg.*

δίου παιδὸς,] Herculis, Jovis filii: Δῖος non hic idem, quod θεῖος, sed quasi δίϊος, a Ζεὺς, διὸς, ut Homer. Dianam vocat δῖον γένος, i. e. Jovis filiam: sic Æschyl. Ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί. *Barnes.*

1144. ss. Hercules Ione junior est. Ergo vel hinc intelligitur, poëtam describere tabulas pictas tum notas et publico, nescio quo, loco propositas. *Beck.*

1145. Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.] De pugna Herculis cum Amazonibus vide Apollodori Bibliothec. Lib. II. c. 5. sect. 9. De Amazonibus vero vide Eustath. in Homeri illud (Iliad. γ'. v. 189.) Ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι. fol. 403. lin. 35. Item in Dionys. περιήγησιν. Dictas autem volunt grammatici ab ἃ, quod μόνωσιν sonat, quasi μονόμαζοι, quia dextra mamma ultro carebant, ut arcubus sufficerent. Nos etiam de recentioribus Amazonibus veram historiam tractavimus poëtice, episodii loco, in Franciados nostræ libris quarto et quinto, quarum regina, Valasca, floruit sub Primislao, Bohemiæ primo rege, et Libyssæ marito, de quibus etiam Papa Pius Secundus, sive Æneas Sylvius, in Historia sua Bohemica; item Jacobus Pontanus Attic. Bellar. Pars 2. c. 44. Volaterranus, aliique. *Barnes.*

1146. γράμμασιν] Hesychius: γράμματα — τὰ ζωγραφήματα. Esto autem, γράμματα picturas significare, non tamen aulæa significabit, nisi epitheto adjuncto. Legendum:

ἐνῆν δ' ὑφαντοῖς γράμμασιν —

Inerant autem in picturis textilibus hujusmodi texta. Musg.

Ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·] Γράμμασιν hic per picturis exponendum, ut in Latina versione scribi nunc curavi, et Hesychius: Γράμματα, τὰ Γεγραμμένα, καὶ συλλαβαὶ, καὶ τὰ ζωγραφήματα.

Barnes.

Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.
Μελάμπεπλος δὲ Νὺξ ἀσείρωτον ζυγοῖς
Ὄχημ' ἔπαλλεν· ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.
Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
Ὅ τε ξιφήρης Ὠρίων· ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ.
Κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω

Sol, trahens secum clarum Vesperi lumen.
Atris vero vestibus amicta Nox, nullis astrictos jugis,
Equos agitabat: stellæ vero comitabantur Deam:
Pleias quidem ibat medium per æthera,
Atque ensifer Orion. Desuper vero
Ursa circumvolvens se cauda aureo polo obversa.
Orbis vero plenæ-lunæ superne radiabat,

1154. οὐραία.

1148. a. Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα Ἥλιος,] De Solis equis, et eorum nominibus, vid. Scholia ad Estheræ nostræ v. 739. et 1144. *Barnes.*

1149. ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.] Apparet enim Hesperus occidente Sole, et mane quidem Lucifer dicitur, sero autem Hesperus; reliquis autem stellis est paulo rutulantior, unde Catullus: *Hespere, quis cœlo fulget te clarior ignis?* *Barnes.*

1150. ἀσείρωτον] *Nullo fune connexum:* a σειρὰ, *funis*, vel *lorum*, unde σειραῖος ἵππος et σειραφόρος. Pari modo in picturis hodie videas Auroræ equos, non loris currui connexos, sed frænis tantum retentos. *Musg.*

1151. Ὄχημ'] De equis, non de curru, intelligendum. vid. Phœn. v. 338. Rhes. v. 617. fragmentum Phaëthontis apud Longinum, sect. XV. Lucan. Pharsal. Lib. VII. v. 570. *Musg.*

ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.] Vide Tibullum Lib. II. Eleg. I. *Beck.*

1152. Πλειὰς] Synecdoche numeri pro Πλειάδες, de quibus vid. supra ad v. 3. *Barnes.*

1153. Ὅ, τε ξιφήρης Ὠρίων] Nota est Orionis fabula, de qua Apollodorus, Natalis Comes, Eustathius, Hyginus, Ovidius, aliique; quod ad hunc locum spectat, sciendum est, Orionem, stellam, tristem esse ortu et occasu suo, et χειμῶνας et tempestates excitare, quare canem illi et balteum et ensem fabulæ assignant. *Barnes.*

1154. χρυσήρει] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. χρυσήρη πόλῳ, unde legendum conjiciebam:

Ἄρκτος στέφουσ' ἑδραία χρυσήρη πόλον.

Ursa stabilis coronans aureum Polum. Nunc satis placet vulgata lectio. Quippe οὐραία χρυσήρει πόλῳ nihil vetat interpretari *cauda Polum auratum spectanti:* quæ, ut notum, positura est Ursæ. Aratus:

— αἰεὶ δὲ κατωμάδιαι φορέονται,
ἔμπαλιν εἰς ὤμους τετραμμέναι —

Musg.

Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ.] Arctos, sive Ursa Major, septentrionali polo, velut axe, nixa, resupinato capite Ursam Minorem spectat, cauda vero Bootem et stellam ideo Arcturum dictam. Cum autem olim οὐραία et χρυσήρη legebatur, non est, quod e contra nostram lectionem acriter defendamus: Et versus enim ratio et docti viri pro nobis stant. Nec diffitemur tamen, Χρυσήρη dici posse Attice pro Χρυσήρει. Huc referatur regula, quam nos olim in tractatu nostro de accentibus posuimus: *Nomina primæ declinationis contractorum in ης desinentia habent accentum in ultima,* ut ἀληθὴς,

Κατεσκίαζε, θαύματ' ἀνθρώποις ὁρᾷν.
Πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
Ἀνάθημα δίου παιδὸς, οὓς Ἡρακλέης
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.
Ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·
Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ·
Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα

Prætendit, mira hominibus visu:
Primum quidem alam peplorum tecto circumjecit,
Donarium Jovis filii, quos Hercules
Attulit Deo spolium Amazonum.
Erant autem hujusmodi texturæ in textis picturis,
Cœlum congregans stellas in ætheris orbe;
Equos quidem agebat ad ultimam flammam

Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων] Ἔχουσαν referri debet ad γραμμὴν, quod in voce εὐγώνιον intelligebatur, de qua re vide ad versum præcedentem. *Τοὐν μέσῳ*, in spatio medio, in area: *μυρίων γε ποδῶν ἀριθμὸν* de numero indefinito dicitur, ut sexcentorum in Latina versione; supputatur enim hæc area quadrangularis, ex quatuor jugeribus constans, æqualiter videl. ex omni parte uno jugere delineata, continere pedes 409,600, si recte mathematicorum filii calculos ferunt; *ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί*, inquit Euripides. *Barnes.*

ἐχούσας legit Reisk. *Beck.*

1143. *πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,*] Tectum his stragulis inumbrat; ducta metaphora ab avibus fœtus suos alis et plumis operientibus. Πέπλων, Hom. Iliad. ζ'. v. 289. Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι. — Eustathius in locum: Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι πέπλος καὶ ἐνταῦθα οὐκ ἐπὶ ἱματίου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐπὶ ὑφάσματος. *Barnes.*

1144. Ἡρακλέης] Anachronismus: Ion enim Hercule antiquior erat. *Musg.*

δίου παιδὸς,] Herculis, Jovis filii: Δῖος non hic idem, quod θεῖος, sed quasi δίιος, a Ζεὺς, διὸς, ut Homer. Dianam vocat δῖον γένος, i. e. Jovis filiam: sic Æschyl. Ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί. *Barnes.*

1144. ss. Hercules Ione junior est. Ergo vel hinc intelligitur, poëtam describere tabulas pictas tum notas et publico, nescio quo, loco propositas. *Beck.*

1145. Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.] De pugna Herculis cum Amazonibus vide Apollodori Bibliothec. Lib. II. c. 5. sect. 9. De Amazonibus vero vide Eustath. in Homeri illud (Iliad. γ'. v. 189.) Ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι. fol. 403. lin. 35. Item in Dionys. περιήγησιν. Dictas autem volunt grammatici ab ἃ, quod μόνωσιν sonat, quasi μονόμαζοι, quia dextra mamma ultro carebant, ut arcubus sufficerent. Nos etiam de recentioribus Amazonibus veram historiam tractavimus poëtice, episodii loco, in Franciados nostræ libris quarto et quinto, quarum regina, Valasca, floruit sub Primislao, Bohemiæ primo rege, et Libyssæ marito, de quibus etiam Papa Pius Secundus, sive Æneas Sylvius, in Historia sua Bohemica; item Jacobus Pontanus Attic. Bellar. Pars 2. c. 44. Volaterranus, aliique. *Barnes.*

1146. *γράμμασιν*] Hesychius: *γράμματα — τὰ ζωγραφήματα.* Esto autem, *γράμματα picturas* significare, non tamen aulæa significabit, nisi epitheto adjuncto. Legendum:

ἐνῆν δ' ὑφαντοῖς γράμμασιν —

Inerant autem in picturis textilibus hujusmodi texta. Musg.

Ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·] Γράμμασιν hic per picturis exponendum, ut in Latina versione scribi nunc curavi, et Hesychius: Γράμματα, τὰ γεγραμμένα, καὶ συλλαβαὶ, καὶ τὰ ζωγραφήματα. *Barnes.*

Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.
Μελάμπεπλος δὲ Νὺξ ἀσείρωτον ζυγοῖς
Ὄχημ' ἔπαλλεν· ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.
Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
Ὅ τε ξιφήρης Ὠρίων· ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ.
Κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω

Sol, trahens secum clarum Vesperi lumen.
Atris vero vestibus amicta Nox, nullis astrictos jugis,
Equos agitabat: stellæ vero comitabantur Deam:
Pleias quidem ibat medium per æthera,
Atque ensifer Orion. Desuper vero
Ursa circumvolvens se cauda aureo polo obversa.
Orbis vero plenæ-lunæ superne radiabat,

1154. οὐραία.

1148. a. Ἵπποις μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα Ἥλιος,] De Solis equis, et eorum nominibus, vid. Scholia ad Estheræ nostræ v. 739. et 1144. *Barnes.*

1149. ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.] Apparet enim Hesperus occidente Sole, et mane quidem Lucifer dicitur, sero autem Hesperus; reliquis autem stellis est paulo rutulantior, unde Catullus: *Hespere, quis cœlo fulget te clarior ignis?* *Barnes.*

1150. ἀσείρωτον] *Nullo fune connexum:* a σειρὰ, *funis*, vel *lorum*, unde σειραῖος ἵππος et σειραφόρος. Pari modo in picturis hodie videas Auroræ equos, non loris currui connexos, sed frænis tantum retentos. *Musg.*

1151. Ὄχημ'] De equis, non de curru, intelligendum. vid. Phœn. v. 338. Rhes. v. 617. fragmentum Phaëthontis apud Longinum, sect. XV. Lucan. Pharsal. Lib. VII. v. 570. *Musg.*

ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.] Vide Tibullum Lib. II. Eleg. 1. *Beck.*

1152. Πλειὰς] Synecdoche numeri pro Πλειάδες, de quibus vid. supra ad v. 3. *Barnes.*

1153. Ὅ, τε ξιφήρης Ὠρίων] Nota est Orionis fabula, de qua Apollodorus, Natalis Comes, [illegible], Hyginus, Ovid. [illegible] hunc locum [illegible] stellas, [illegible] et [illegible] tempestates excitare, quare ensem illi et balteum et ensem fabulæ assignant. *Barnes.*

1154. χρυσήρει] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. χρυσήρη πόλῳ, unde legendum conjiciebam:

Ἄρκτος στρέφουσ' ἑδραία χρυσήρη πόλον.

Ursa stabilis coronans aureum Polum. Nunc satis placet vulgata lectio. Quippe οὐραία χρυσήρει πόλῳ nihil vetat interpretari *cauda Polum aureum* [illegible]: quæ, ut notum, positum est [illegible] Aratus:

— αἰεὶ δὲ [illegible]
[illegible] —

Musg.

Ἄρκτος στρέφουσ' [illegible] πόλῳ.] Arctos, sive Ursa [illegible] polo, velut [illegible] capite Ursam [illegible] cauda vero Bootem et [illegible] Arcturum dictum. Cum autem [illegible] et χρυσήρει [illegible] [illegible]

Μηνὸς διχήρης, Ὑάδες τε ναυτίλοις
Σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος
Ἕως διώκουσ' ἄστρα. τοίχοισιν δ' ἔπι
Ἤμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα,
Εὐηρέτμους ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν,
Καὶ μιξόθηρας φῶτας ἱππείας τ' ἄγρας,
Ἐλάφων λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.

Mensis divisor, et Hyades nautis
Signum certissimum, et lucifera
Aurora pellens astra. In parietes vero
Injecit alia aulæa, barbaricas
Naves instructas remis contrarias Græcis,
Et semiferos viros, et equestres venationes
Cervorum, et leonum ferocium captas prædas.

ἀβλαβὴς, ἀῤῥαγὴς, etc. Excipe primo substantiva et propria nomina, ut Δημοσθένης, Σωκράτης, etc. Excipe secundo et adjectiva in ώδης desinentia, facta ex οὐδὴς, ut θυητοειδὴς, θνητώδης. Excipe tertio composita ab ἦθος, ut ἀήθης, εὐήθης, κακοήθης, ὁμοήθης, συνήθης: item composita ab ἔτος, ut τετραέτης, εἰκοσέτης, τριακοντούτης, pro τριακονταέτης; item composita a τεῖχος, ut εὐτείχης Homer. si recte scribitur: item composita ab ὠκὺς, ut ποδώκης. item composita quædam ab ἀρκέω, ut αὐτάρκης, ποδάρκης. item composita ab ἀκὴς, ut περιήκης, τανυήκης, ἀμφήκης; item desinentia in ήρης, et derivata ab ἄρω et ἐρέσσω, ut πλήρης, ἁλιήρης, τριήρης, πεντήρης, ποδήρης, μονήρης, χαλκήρης, χρυσήρης, θυμήρης. Sed θυμαρὴς Homero scribitur. *Barnes.*

1156. διχήρης,] *Medius*, sive, ut Brodæus vocat, *sector mensis*. Quum Græci (verba sunt Brodæi) menses suos Lunæ cursu metirentur, clarum est, eos æquales in partes Plenilunii diem divisisse. *Musg.*

Μηνὸς διχήρης,] Mensis sector. Quum Græci menses suos Lunæ cursu metirentur, clarum est, eos æquales in partes Plenilunii diem divisisse. Johannes Brodæus. Mensis autem apud Græcos trifariam erat divisus: Ἱσταμένος μὲν ἐκαλεῖτο, ὁ ἀπὸ πρώτης ἕως δεκάτης· Μέσος δὲ μὴν, ὁ ἀπὸ Δεκάδος ἕως Εἰκάδος· Φθίνων δὲ μὴν, ὁ ἀπὸ εἰκάδος ἕως τριακάδος. Vide Gassendum de Mense, etc. *Barnes.*

1156. s. Ὑάδες τε ναυτίλοις Σαφέστατον σημεῖον,] De Hyadibus vide Eustathium in Homer. fol. 1155. lin. 44. ad lin. 58. et deinceps. item Joh. Tzetzæ Scholia in Hesiod. Ἔργ. β'. v. 1. fol. 92. Ab aliis autem quinque, ab aliis septem numerantur stellæ in capite Tauri; quæ ideo nautis observantur, quia, quoties nascuntur, aut occidunt, pluvias creant, unde et nomen sortitæ putantur: ὕω enim *pluo*. Alii ab Hyante fratre dictas volunt, alii a Baccho, quem et Hyam nominant. Illarum nomina memorat Hesiodus in poëmate de stellis, cujus hoc fragmentum Tzetzes protulit: — Νύμφαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, Φαισύλη, ἠδὲ Κορωνὶς, ἐϋστέφανός τε Κλέεια, Φαιώ θ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος, Ἃς Ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων. Notandum est vero, primam hujus vocis syllabam communem esse: nam quum Homero et Hesiodo semper sit brevis, hoc saltem in loco longa esse deprehenditur, et Theognis sane primam τοῦ ὕω similiter producit: Οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς Οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ' ἀνέχων. *Barnes.*

1157. σημεῖον,] Non utique cursus, sed tempestatum. *Musg.*

1159. Constructio est: ἤμπισχεν ἄλλα ὑφάσματα, εὐηρέτμους βαρβάρων ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν. Recte judicat Barnesius, pugnam Salaminiam per prolepsin hic respici. *Musg.*

1160. Εὐηρέτμους ναῦς] Penultima syllaba τοῦ Εὐηρέτμους communis est, de qua

Κατ' εἰσόδους δὲ Κέκροπα θυγατέρων πέλας
Σπείρας συνειλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
Ἀνάθημα, χρυσέους τ' ἐν μέσῳ συσσιτίῳ
Κρατῆρας ἔστησ'. ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσὶ
Κῆρυξ ἀνεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχώριον
Ἐς δαῖτα χωρεῖν. ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη,
Στεφάνοισι κοσμηθέντες, εὐόχθου βορᾶς

Ad januam tabernaculi vero Cecropem prope filias,
Spiras convolventem; *id quod* cujusdam Atheniensis
Donarium *erat:* aurea autem in medio convivio
Pocula collocavit. Summis vero pedibus incedens,
Præco proclamavit, ut quicunque vellet indigena
Ad convivium veniret. Postquam autem impletum est tabernaculum,
Coronis ornati, lauto cibo

1166. Κρητῆρας.

re vid. quæ nos ad Phœniss. v. 19. Per hanc autem naumachiam Græcorum cum Barbaris videtur poëta velle illam ad Salamina designare; non modo quod magnam Græcis gloriam peperit, sed quod et ipse eodem die natus fuerit, qua hæc victoria a Græcis reportata. Præterea mos erat victoribus, in peplis pugnas texere, deorumque templis consecrare; et hostium spolia iis dicare; ut de Hercule memoratur supra v. 1144. Ἀνάθημα δίου παιδὸς, οὓς Ἡρακλέης Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν Θεῷ. *Barnes.*

Per prolepsin Atheniensibus gratam victorias de Persis reportatas, inprimis Salaminiam, indicat. *Beck.*

1161. s. Καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἱππείας τ' ἄγρας, Ἐλάφων λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.] Videntur hæc ad Herculis labores pertinere, nempe ad Centauros ab illo debellatos, ad Diomedeos equos, ad æripedem cervam et Nemeæum leonem. Et credibile est, tanti herois acta texturis elaborata deo fuisse suspensa dicataque. *Barnes.*

1163. s. Κέκροπα θυγατέρων πέλας Σπείρας συνειλίσσοντα,] *Spiras convolventem*, ut in Latina versione scripsimus. Fuit enim, ut nugantur, Cecrops, superne homo, in serpentem desinens: τὰ ἄνω ἀνθρώπου, τὰ δὲ κάτω Δράκοντος εἶχεν, ut ait Tzetzes. Quin Demosthenes in epitaphio: Ἤδεσαν Κεκροπίδαι τὸν ἑαυτῶν ἀρχηγὸν, τὰ μὲν ὡς ἐστὶ Δράκων, τὰ δ' ὡς ἐστὶν ἄνθρωπος. Hæc fere Brodæus. His adde: Apollodorus Bibliothec. Lib. III. c. 13. sect. 1. Κέκροψ αὐτόχθων, συμφυὲς ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ δράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος. Hinc et Διφυὴς dictus. Talem et Erichthonium fuisse fabulantur; cætera erat homo, pedes draco: qui cum pedum deformitatem cuperet celare, primus currus usum invenit, ut Servius notat ad illud Virgilii Georg. Lib. III. v. 113. *Primus Erichthonius currus et quatuor ausus jungere equos, rapidisque rotis insistere victor.* *Barnes.*

1164. Σπείρας] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. σπείραις. De Cecrope, partim homine, partim serpente, videri possunt Apollodor. Lib. III. c. 13. Tzetzes ad Lycophron. v. 111. Fabulam inde ortam crediderim, quod Cecrops primus Atticorum barbariem exuere cœpit, nec tamen penitus exuit. *Musg.*

Σπείραις defendit Reisk., σὺν σπείραις ἑλίσσοντα vult idem esse, quod σὺν σπείραις ἑλίσσοντα ἑαυτὸν, μόγις καὶ βραδέως οἷον ἐξελκόμενον καὶ κινούμενον, καὶ ἕρποντα. *Beck.*

1166. ἐν δ'] Malim ἐκ δ'. *egrediens autem præco.*

ἄκροισι ποσὶ] *Summis pedum digitis.* quod ἄκροισι δακτύλοισι vocat Iphig. in Taur. v. 267. Cur id fecerit præco, nemini, credo, obscurum erit. *Musg.*

Ψυχὴν ἐπλήρουν. ὡς δ' ἀνεῖσαν ἡδονὴν,
* Παρελθὼν πρέσβυς ἐς μέσον πέδον,
Ἔστη, γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν,
Πρόθυμα πράσσων· ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ
Χεροῖν ἔπεμπε νίπτρα, κἀξεθυμία

Animum implebant. Ut vero voluptatem remiserunt,
[Cœnæ] progressus senex *quidem* in medium solum,
Constitit: risum vero movit convivis magnum,
Officiose ministrans *illis*. Namque ex hydriis aquam
Manibus fundebat lavacra, et adolebat

1170. ἀνῆσαν.

1169. Στεφάνοισι κοσμηθέντες,] Veteres coronatos bibere observavimus supra ad Cyclop. v. *555*. Etiam coronatos epulari hinc constat: et Aristophanis Scholiastes: *Τοῖς γὰρ εὐωχουμένοις περιέκειντο οἱ στέφανοι, καταψύχοντες τὸ κρανίον ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου θέρμης. Brodæus.*

1170. ἀνῆσαν] Legendum ἀνεῖσαν. vid. supra v. 234. Iphig. in Taur. v. 334. et 1182. Bacch. v. 651. et 684. *Musg.*

ὡς δ' ἀνῆσαν ἡδονὴν,] Æmil. Portus ait, pro ἀνίεσαν per metathesin ἀνεῖσαν, et Attice ἀνῇσαν, scribi debere. Quidni ἀνῆσαν pro ἀνῆκαν, ut ἔδωσαν pro ἔδωκαν. *Barnes.*

Locum ex Musgr. emendatione ita reddidit Prev.: "Déja leur faim étoit appaisée, et l'on enlevoit les mets dont les tables étoient couvertes, lorsque le vieux gouverneur entre, etc. Risum vero excitasse senem eo monet, quod partes junioris ministri in se susceperit. *Beck.*

1171. δεῖπνον, quam uncinis hic inclusi, in Aldina et MSS. deest. Minus placet σκηνῆς, quod Barnesii supplementum est. Imo, nostram emendationem verum esse, liquido ostendit distinctio Veterum, non tamen perpetua, inter δεῖπνον et δευτέρας τράπεζαν. Alexis apud Athenæum, Lib. XIV. c. 12.

οὐδὲ φιλόδειπνός εἰμι, μὰ τὸν Ἀσκληπιὸν,
τραγήμασιν χαίρω δὲ μᾶλλον —

Et paullo antea: δεῖπνον ἕτερον παρατίθεται τραγήματα, c. 11. *Musg.*

Σκηνῆς παρελθὼν] Verbum σκηνῆς ex nostro addidimus, quod videl. vetustate excidisse videbatur. Æmilius Portus præfigit αἶας pro γαίας, Duportus τέως, ut respondeat τῷ ὡς, alii ὁ μέν. *Barnes.*

Heath. supplet ὁ μὲν, Reisk. βορᾶς, vel δαιτός. *Beck.*

1172. γέλων δ' ἔθηκε] Mensæ ministrans ac vinum fundens, quod puerorum fuit, non grandævorum hominum, munus. Athenæus, Lib. X. *ᾠνοχόουν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες.* Cicero in Pisonem: *Servi sordidati ministrant, nonnulli etiam Senes. Brodæus.*

γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν,] Quia hoc puerorum erat ministerium, non grandævorum hominum. Athenæus Deipnosoph. Lib. X. Ὠινοχόουν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες. Cicero in Pisonem: Servi sordidati ministrant, nonnulli etiam senes. *Barnes.*

1173. ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ] E vasis aquariis. Athenæus Deipnosoph. Lib. IV. *Καὶ νιψάμενοι τὰς χεῖρας, ἐστεφανούμεθα.* Brodæus. Et nos quoque in Esthera nostra de Ahasueri convivio, v. 812. Ἀλλ' ὅτε δαιτὸν ἔκον ὁμάλωδες εἰλαπινασταὶ, χεῖρας πρῶτον ἔλουσαν ἐν ὕδατι. *Barnes.*

1174. νίπτρα,] Veteres, statim post δεῖπνον, [an mensam priorem?] manus abluebant. Athenæus, Lib. XI. c. 11. ΜΕΤΑΝΙΠΤΡΟΝ, ἡ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐπὴν ἀπονίψωνται, μεταδιδομένη κύλιξ. vid. et Hesych. v. μετανιπτρίς.

κἀξεθυμία] *Suffiendi causa adolebat.* Athenæus Lib. XIV. [c. 11.] ἥ γε τὴν πολλὴν δαπάνην ἐν τοῖς δείπνοις παρέχουσα δευτέρα τράπεζα προσεγίνετο, καὶ στέφανοι καὶ μύρα καὶ θυμιάματα. *Brodæus.*

Σμύρνης ἱδρῶτα, χρυσίων τ' ἐκπωμάτων
Ἦρχ', αὐτὸς αὑτῷ τόνδε προστάξας πόνον.
Ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκεν ἐς κρατῆρά τε
Κοινὸν, γέρων ἔλεξ', ἀφαρπάζειν χρεὼν
Οἰνηρὰ τεύχη σμικρὰ, μεγάλα δ' ἐσφέρειν,

Myrrhæ succum, et aureis poculis
Præerat ipse, sibi ipsi vendicans hoc ministerium.
Postquam vero *convivium* ad tibias venit, et ad poculum
Commune, senex dixit, oportere auferre
Parva pocula vinaria, et magna adferre,

1178. Καινόν. 1179. Οἰν. σκιόν.

1175. Σμύρνης ἱδρῶτα,] Plinius Lib. XII. c. 15. *Sudant autem sponte, priusquam incidantur, Stacten dictam, cui nulla præfertur.* Brodæus. Confer Dioscorid. Lib. I. c. 78. *Musg.*

1177. αὐλοὺς] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἄλλους. Finito convivio, introducti vulgo tibicines. vid. Xenoph. Sympos. Platonis comici fragmentum Athenæi, Lib. XV. c. 1.

Eundem morem tangit Philo Jud. p. 183. Ed. Turneb.

ἧκεν] Scil. τὸ πρᾶγμα. *Quum res ad tibias venisset. Musg.*

Ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκεν] Δηλονότι δαῖς, ἢ συμπόσιον. Ita olim Aldi editio recte, ut puto; nec satis causæ video, cur posteriores ἄλλους legerent pro αὐλοὺς; plurimum autem, cur αὐλοὺς retineatur, quicquid Henr. Stephanus de Veter. suis Codicibus jactet. Et sane Suidas in voce Βαρζά· Αἱ μουσουργοὶ βάρβαροι οὖσαι γυναῖκες· ὄνομα αὐταῖς ἐπιχώριον Βαρζά. Καὶ τούτων αἱ μὲν αὐλοῦσιν, αἱ δὲ ψάλλουσι πενταχόρδῳ, αἱ δ' ἑπταχόρδῳ ψαλτηρίῳ, αἱ αὐταὶ δὲ προσᾴδουσι τῷ ψαλμῷ. — Καὶ λέγονται μὲν τοῦ ποτοῦ τῷ βασιλεῖ καὶ ἡ ᾠδὴ ξυνεπαύετο, ὁπότε δὲ ἐγχέαι κελεύσειεν, αὖθις ἤρχοντο ᾄδειν καὶ ψάλλειν. De musica autem conviviis adhibita vide ad notam sequentem. *Barnes.*

1178. Καινὸν,] Legendum κοινόν. Commemorat κρατῆρα κοινὸν, Aristides Isthmica, p. 54. vid. Spanhem. Epistol. ad Morell. p. 59. Claudianus Præfat. in Nuptias Honorii et Mariæ, v. 5. *Præberetque Jovi communia Pocula Chiron.*

ἔλεξ',] Ed. Ald. ἔλεξεν. MS. E. ἔλεξε. *Musg.*

1178. s. ἀφαρπάζειν χρεὼν Οἰνηρὰ σκιὸν σμικρὰ, μεγάλα δ' εἰσφέρειν,] Quamvis Socrates apud Platonem in Protagora musicæ usum in conviviis improbet, illamque Euripides Medeæ, v. 193, &c. funeribus magis convenire, ad luctum mitigandum, asserat, quamvis et ipse eodem tempore agnoscat usurpari magis in conviviis; tamen et Xenophon in epulis eam admittit, et Phemius apud Homer. et Demodocus quoque, et regum Persicorum exempla, de qua re vide Esther. nostram, sive Λαλιονκάτοπτρον, ad v. 144. Οὐδ' ἀπὸ φόρμιγγος καλῆς ἀναθήματα δαιτὸς, &c. Et ibi ad exemplum Demodoci et Phemii Tersimbrotus a nobis proponitur. Cum autem ad Chordas et cantum convivantes accederent, minoribus poculis remotis, majuscula poscebant. Ut Diogen. Laërtius in Anachars. Καὶ θαυμάζειν φησὶ, πῶς Ἕλληνες, ἀρχόμενοι μὲν ἐν μικροῖς πίνουσι, πλησθέντες δὲ ἐν μεγάλοις. Hæc miram ex hoc Euripid. loco lucem accipiunt. Notandum est vero, quod majusculus κρατὴρ, καινὸς hic dictus, qui in convivio circumferri solebat, ᾠδὸς appellaretur, quod absque cantu propinare, vel excipere, non liceret; ut videre est apud Tryphonem grammaticum in Ὀνομαστικῷ. *Barnes.*

1179. Heath. probat lectionem a Steph. allatam κενὸν. *Beck.*

Οἰνηρὰ σκιὸν σμικρά,] Hæc adducit Musgravius ad Hippolyt. 1343. ut exemplum vocalis ante ΣΚ correptæ.

In Sophoclis Ajace 1077. pro γεννήσῃ

Ὡς θᾶσσον ἔλθωσ' οἵδ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν.
Ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους
Χρυσέας τε φιάλας· ὁ δὲ, λαβὼν ἐξαίρετον,
Ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων,
Ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλὼν,
Ὅ φασι δοῦναι φάρμακον δραστήριον
Δέσποιναν, ὡς παῖς ὁ νέος ἐκλίποι φάος·
Κοὐδεὶς τάδ' ᾔδειν. ἐν χεροῖν ἔχοντι δὲ
Σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι

Ut citius veniant hi ad voluptatem animorum.
Erat tum labor adferentium argentea
Atque aurea vasa. Ipse vero capiens eximium,
Tanquam novo hero utique gratificaturus,
Dedit plenum vas, jaciens in vinum
Efficax venenum, quod dicunt *ei* dedisse
Dominam, ut novus filius lucem relinqueret;
Et nemo hoc nôrat: habenti vero in manibus
Libationem cum aliis filio nuper invento,

satis inepte *κτήσηται* conjecerat Brunckius ad Euripid. Orest. 1208. Quod tamen ipse postea et metro esse contrarium, et sensui minus necessarium agnovit. Exemplum autem violatæ regulæ unicum profert, neque remedium tentat. Ipsi igitur tentemus. Locus est Ion. 1179. Οἰνηρὰ' σκεύη σμικρὰ — Tu vero repone Οἰνηρὰ ΤΕΥΧΗ σμικρὰ — Alterum enim est vulgi verbum, a Tragicis nusquam adhibitum; alterum vero probum et Euripidi familiare: Hec. 607. (*sc. edit. Musgr.*) Androm. 167. Iph. Taur. 168. Cycl. 88. 208. 226. Ion. 144. 276. in hac ipsa scena 1184. Electr. 140. 360. 496. *Por.*

Οἰνηρὰ σκεύη σμικρὰ,] Porsonus ex Hesychio restituit τεύχη, et metrum sanavit. *Maltby.*

μεγάλα δ' εἰσφέρειν,] Laërtius in Anachars. *καὶ θαυμάζειν φησὶ, πῶς Ἕλληνες ἀρχόμενοι μὲν ἐν μικροῖς πίνουσι, πλησθέντες δὲ ἐν μεγάλοις.* *Brodæus.*

Brunckius ad Soph. Ajac. 1077. p. 172. T. II. postquam ostendit, nuspiam apud Atticos scenæ poëtas vocalem ante litteras κτ, πτ, μν, σκ, σμ, corripi, ne quidem in diversis vocibus, sed vocalem brevem ante illas litteras semper produci, addit hæc: "Rata est hæc prosodiæ lex, a qua discessionem nunquam fieri licuisse ostendunt cum alii, tum Markland. ad Eur. Suppl. 656. Succurrit tamen Euripidis senarius, qui virum doctissimum fugit, in quo si nihil a librariis peccatum, culpam ipse poëta commeruit. Sed exemplum unicum est, quo lex non labefactatur. Versus est: οἰνηρὰ σκεύη, &c. Verum est, quod ait Marklandus, ab Homeri versibus hexametris ad tragicorum senarios argumentum metricum non recte transferri." *Beck.*

1182. φιάλας·] Pocula, ex quibus bibebant convivæ. Pollux, Lib. VI. sect. 59. *Musg.*

1187. ᾔδειν.] Sic scribendum, quanquam tertia persona, recte monuit Piersonus ad Mœridem, p. 174.

ἐν χεροῖν] Ita MS. E. Ed. Ald. ἐν χερσίν. *Musg.*

χερσὶν ἐχόντι δὲ] Olim cum scriberetur: ἐν χερσὶν ἔχοντι δὲ, aperta et insigni versus jactura, Scaliger et Canterus χεροῖν legebant, id putantes sufficere; sed ἔχοντι erat verbum suspectum; et importunus videbatur hiatus ad ᾔδει: quare Duporti lectionem hac in parte amplector,

Βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο·
Ὁ δ', ὡς ἐν ἱερῷ μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφεὶς,
Οἰωνὸν ἔθετο, κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
Κρατῆρα πληροῦν· τὰς δὲ πρὶν σπονδὰς θεοῦ
Δίδωσι γαίᾳ, πᾶσί τ' ἐκσπένδειν λέγει.
Σιγὴ δ' ὑπῆλθεν. ἐκ δ' ἐπίμπλαμεν δρόσου
Κρατῆρας ἱεροὺς Βιβλίνου τε πώματος.
Κἀν τῷδε μόχθῳ πτηνὸς ἐσπίπτει δόμοις
Κῶμος πελειῶν· Λοξίου γὰρ ἐν δόμοις

Dixit aliquis ex domesticis vocem inominatam:
Ille vero, ut qui nutritus fuisset in templo, et inter peritos vates,
Omen esse duxit, et jussit alium novum
Craterem impleri: priorem vero libationem dei
Dat terræ, omnibusque edicit ut effundant,
Silentium vero successit. Implemus autem rore
Crateras sacro, et vino Biblino.
Et in medio hoc labore, irruit in domum volucre
Agmen columbarum. Apollinis enim in templo

χερσὶν ἐκχέοντι δὲ, et in textum admittendam reor. *Barnes.*

1188. Σπονδὰς] Vinum, quo diis libarent. Athenæus Lib. IV. ἅπερ καὶ Πλάτων φυλάσσει κατὰ τὸ συμπόσιον· μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδάς τε φησὶν ποιῆσαι, καὶ τὸν θεὸν ἐπαιωνίσαντας τοῖς νομιζομένοις γέρασι. *Brodæus.*

1189. Βλασφημίαν] Plato legum Septimo: Θυσίας γενομένης, καὶ ἱερῶν καυθέντων κατὰ νόμον, εἴ τῳ τις φαμὲν ἰδίᾳ παρεστὼς τοῖς βωμοῖς τε καὶ ἱεροῖς υἱὸς, ἢ καὶ ἀδελφὸς, βλασφημοῖ πᾶσαν βλασφημίαν, ἆρ' οὐκ ἂν φαῖμεν ἀθυμίαν καὶ κακὴν ἦτταν καὶ μαντείαν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἂν οἰκείοις φθέγγοιτο ἐντιθεὶς. *Barnes.*

1193. Δίδωσι γαίᾳ,] Ergo, nisi aliquis male ominata verba edidisset, non in terram fudisset, sed in mensam. *Musg.*

1195. ἱεροὺς] Malim ἱερᾶς, *sacri roris.* Plutarchus de fonte quodam Delphico: ὅθεν ἐχρῶντο πρός τε τὰς λοιβὰς τῷ ὕδατι τούτῳ. Op. Mor. p. 716. Ed. Steph. ubi plura.

Βιβλίνου] De vino Biblino, vid. Hesiod. Op. et D. v. 207. in eumque grammaticos, Athenæum, Lib. I. p. 31. Hesychium, v. Βίμβλινος, Theocrit. Idyll. XIV. v. 15. *Musg.*

Βιβλίνου τε πώματος.] Hesiod. Ἔργ. β'. v. 207. Εἴη πετραίη τε σκιὴ καὶ Βύβλινος οἶνος. Proclus in locum: Ὅτι οὗτος ὁ οἶνος, ὡς ὁ Θάσιος, εὐδοκίμει, λέγει καὶ Εὐριπίδης. hunc nimirum respiciens locum. Moschopulus: Βίβλος, ὥς φησι, ποταμὸς, ἢ πόλις Θρᾴκης. Iterum Proclus: Βίβλινος οἶνος, ἤτοι ἀπὸ ἀμπέλου οὕτω καλουμένης, ὡς καὶ Πράμνειος, ἢ πόλις Θρᾳκική. Item Tzetzes in locum: Καὶ οἶνον Βύβλινον πῖνε, ἀπὸ Βυβλίας, ἀμπέλου Θρᾳκίας, ἢ ἐλαφρὸν καὶ ὑδατώδη, κατ' ἐμὲ, ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων τῶν περὶ τὴν Βίβλον καὶ Λίβανον· ἐκεῖ γὰρ ὑδροποτοῦσι. Theocritus Idyll. XIV. v. 15. Ἀνῷξα δὲ Βύβλινον αὐτοῖς Εὐώδη, τετόρων ἐτέων, σχεδὸν ὡς ἀπὸ λανῶ. Scholia: Οἶνον δηλονότι Θρᾳκικόν· ἢ οὕτω καλουμένης τῆς ἀμπέλου ἀπὸ τῆς Θρᾴκης, &c. De hoc vino vide Athenæum Deipnosoph. Lib. I. c. 24. Hesych. βίμβλινος, (lege βίβλινος) εἶδος οἴνου καὶ γένος ἀμπέλου ἐν Θρᾴκῃ· καὶ ὁ ἁπαλὸς οἶνος. Ἐπίχαρμος δὲ τὸν ἀπ' ὀρέων βιβλίνων, ἔστι δὲ Θρᾴκης. Et sane Βιβλίνων ὀρέων meminit Athenæus loco modo laudato, et Æschylus in Prometheo, v. 810. Quare Hesychium supra emendavi, legendo ἀπ' ὀρέων Βιβλίνων, pro ἀπὸ ῥοιῶν βιβλίνων. Est etiam urbs Ægypti Βύβλος dicta: Scholiastes Æschyli ad

Ἄτρεστα ναίουσ'. ὡς δ' ἀπέσπεισαν μέθυ,
*   *   *   *   *
Κεὶς αὐτὸ χείλη πώματος κεχρημέναι
Καθῆκαν, εἷλκον δ' εὐπτέρους ἐς αὐχένας.
Καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεοῦ·
Ἣ δ' ἕζετ', ἔνθ' ὁ καινὸς ἔσπεισεν γόνος,
Ποτοῦ τ' ἐγεύσατ', εὐθὺς εὔπτερον δέμας
Ἔσεισε κἀβάκχευσεν, ἐκ δ' ἔκλαγξ' ὄπα
Ἀξύνετον αἰάζουσ'· ἐθάμβησεν δὲ πᾶς
Θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους·

Secure habitant; postquam autem vinum effuderant,
*   *   *   *   *
Tum vero in ipsum rostra potus cupidæ
Demiserunt, et traxerunt pennata in guttura:
Et cæteris quidem erat innoxius potus dei:
Quæ vero consederat, ubi novus filius vinum effuderat,
Et gustârat potum, statim corpus pennigerum
Concussit, et bacchari cœpit, et cum clangore vocem emisit
Obscuram, gemens; obstupuit autem totus
Convivarum cœtus ob columbæ labores.

1202. Ἣ δ' ἕζετ'.

locum: Ἡ δὲ Βύβλος πόλις ἐστὶν Αἰγύπτου. *Barnes.*

Reisk. legit ἱερᾶς, scil. δρόμου. *Beck.*

Reisk. δόμοις improbat, quod non credibile sit, columbas in tentorium hominibus plenum convolasse, igitur suspicatur δρόμῳ legendum. *Beck.*

1197. Κῶμος πελειῶν·] *Multitudo columbarum.* Euripides in Hippolyto, v. 54. Πολὺς δ' ἅμ' αὐτῷ πρόσπολων ὀπισθόπους Κῶμος λέλακεν. Κῶμος itaque quamvis turbam sonat. Vide, quæ nos ad Supplic. v. 400. et Cyclop. v. 39. Fuisse porro sacras hoc in templo columbas, auctor est libro decimo sexto Diodorus. *Brodæus.*

1198. ὡς δ' ἀπέσπεισαν μέθυ,] Male Interpres: *postquam gustaverunt vinum:* Vertendum: *postquam vinum in terram effudissent,* convivæ sc. *Musg.*

Ἄτρεστα ναίουσ'.] Legendum ἄτρεστοι, ναίουσ' inquit Brodæus, miserando errore: sic enim spondeus esset in secundo loco. Quare maneat omnino ἄτρεστα, quod est Atticum pro ἀτρέστως, et utrumque adjectivum ponitur pro adverbio ἀτρέστως.

ἀπέσπεισαν] Si de convivis sumatur, recte ἀπέσπεισαν manet, tum vero in sequenti versu Canteri lectio necessaria erit: Κεῖναι τὰ χείλη. Sin de columbis, cum Scaligero legendum ἀπέσπασαν, et deinceps: Κεὶς αὐτὸ χείλη. Quæ lectio Brodæo, Scaligero et Porto placet. *Barnes.*

Vulgatum ἀπέσπεισαν contra Scalig. tuetur Heath. sed pro κεὶς scribit εἰς.

Reisk. putat, versum excidisse, hujus fere sententiæ: *postquam* ἀπέσπεισαν μέθυ, *effudissent vinum,* Delphici puta in terram, redibat quisque ad pristinam sedem, et vacuum spatium relinquebant, in quo considerent columbæ. Sic autem supplet lacunam: ἀνὰ μὲν ἐχώρουν, αἱ δ' ἐπέπτατο' αὐτίκα, κεὶς αὐτὸ χείλη. *Beck.*

1199. Κ' εἰς αὐτὸ] Abundat hic καὶ, vel potius significat actionis celeritatem. vide quæ citavimus ad Iph. in Aul. v. 151. Confer etiam Heraclid. v. 170. Ed. Ald. κ' εἰς αὐτὰ. *Musg.*

Θνήσκει δ' ἀνασπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς
Χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη
Ὑπὲρ τραπέζης ἦχ' ὁ μαντευτὸς γόνος,
Βοᾷ δέ· τίς μ' ἔμελλεν ἀνθρώπων κτανεῖν;
Σήμαινε, πρέσβυ· σὴ γὰρ ἡ προθυμία,
Καὶ πῶμα χειρὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
Εὐθὺς δ' ἐρευνᾷ γραῖαν ὠλένην λαβὼν,
Ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὡς ἔχονθ' ἕλοι.
Ὤφθη δὲ, καὶ κατεῖπ' ἀναγκασθεὶς μόγις
Τόλμας Κρεούσης πώματός τε μηχανάς.

Moritur autem palpitans, *et* purpureos
Pedes demittens. Nuda tum ex vestibus membra
Supra mensam misit vaticinio declaratus filius.
Clamatque: quis hominum voluit me occidere?
Indica, O senex; tuum enim *fuit* hoc studium,
Et poculum a tua accepi manu.
Statim vero inquirit senile brachium prehendens,
Ut in ipso facto caperet venena gestantem.
Deprehensa sunt autem, et coactus vix declaravit
Facinus Creusæ, et machinationes poculi.

1209. ἦκεν ὁ.

πώματος κεχρημένοι] Πῶμα hoc in loco pro πόμα dicitur, et potus significat: sic supra v. 1195. Βιβλίνου τι πώματος dixit, ut et in Cyclope. Alias significat operculum, ut πῶμα πίθου, Hesiod. Item ἔκπωμα, poculum, ut mox v. 1212. *Barnes.*

1204. κεβλάκχιτων,] Ita MS. E. ut jam vulgatæ. Ed. Ald. κεκβάκχιτων. *Musg.*

1205. Heath. scribit: αἰάζουσ' ἐθάμβησεν. *Beck.*

1207. Θνήσκει δ'] Ita MS. E. ut jam vulgatæ. Ed. Ald. Θνήσκουσα δ'. *Musg.*

Θνήσκει δ' ἀνασπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς] Quum olim scriptum erat: Θνήσκουσα δ' ἀνασπαίρουσα, etc. Canterus recte legebat: Θνήσκει δ', etc. Cui accessit Scalig. Cæteri male. *Barnes.*

1208. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη] Dilaceravit utique vestes, more antiquorum, cujus meminit et Barnesius. Exempla vide in notis ad Diod. Sic. Lib. XVII. c. 35. quibus adde Æschyl. Pers. v. 199. et 468. *Musg.*

γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη] Ob tunicas disruptas; quod ad horrida facinora, blasphemias et ærumnas, facere solebant veteres. *Barnes.*

1209. Ὑπὲρ τραπέζης] *In mensam* scil. unde audiri et conspici ab omnibus posset.

ἦκεν ὁ] Barnesius in margine ἦχ' ὁ. *Musg.*

ἦχ' ὁ Heath. ob metrum reponit.

Ὑπὲρ τραπ. ἦκ.]; Prev. sic intelligit: il monte sur la table; ut scilicet conspiceretur et audiretur. *Beck.*

1214. Leg. ὡς ἁλόντ' ἔχοι, vel ὡς ἑλὼν θένοι, *occideret*. *Reisk.*

1215. Ὤφθη] *Conspectus est.* Hoc si de sene intelligitur, parum sibi constat Euripides, qui nunc demum conspectum

Θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω, συλλαβὼν θοινάτορας,
Ὁ πυθόχρηστος Λοξίου νεανίας,
Κἀν κοιράνοισι Πυθικοῖς σταθεὶς, λέγει·
Ὦ γαῖα σεμνὴ, τῆς Ἐρεχθέως ὕπο
Ξένης γυναικὸς φαρμάκοισι θνήσκομεν.
Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετρορρίφῆ
Θανεῖν ἐμὴν δέσποιναν οὐ ψήφῳ μιᾷ,
Τὸν ἱερὸν ὡς κτείνουσαν ἔν τ' ἀνακτόροις

Currit vero statim foras secum ducens convivas
Apollinis vaticinio renunciatus filius,
Et stans inter proceres Pythicos dixit:
O sancta terra, ab hac Erechthide
Peregrina muliere, venenis extinguimur.
Delphorum vero principes decreverunt, ut de rupe præcipitata
Moriatur mea domina, uno suffragio:
Ut quæ *virum* sacrum interficere voluerit, et in templo

tradit, quem v. 1213. ab Ione apprehensum dixerat. Sed hanc inconstantiam peperit, ni fallor, mendosa in versu præcedenti lectio. Scribo:

ἵν' αὐτοφώρῳ φάρμαχ' ὡς ἔχονθ' ἕλοι.

Ut ipsum venena gestantem offenderet. Reperta autem sunt [venena], *et ipse coactus ægre tandem declaravit.*

Quantam vim in judiciis habuerit deprehensio veneni, luculenter docebit Cic. pro Cluentio, c. 18. *Musg.*

1222. πετρορρίφῆ] Πετρορρίφὴς, λιθόβλητος, καὶ ὁ ἐκ πέτρας ἀποκρημνισθεὶς, quam significationem hoc in loco præfero; usitatum enim erat Delphis, noxios de rupe dejicere, quo mortis genere Æsopum affecerunt. Vide infra ad v. 1236. *Barnes.*

1222. a. In his versibus vitium inhærere videtur:

ποῖ φύγω δῆτ'; ἐκ γὰρ ἄκων προὔλαβον μόγις πόδα,
μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους.

Sic in antiquis editionibus legitur. Barnesii autem lectio — ἐκ κακῶν γὰρ πρ. ex quo fonte manaverit, ignoro. Propius ad corruptæ lectionis vestigia accesseris corrigens:

ποῖ φύγω δῆτ' — ἐκ γὰρ ἕρκων προὔλαβον μόγις πόδα —
μὴ θανεῖν.

Vix tandem ex insidiis huc pedem proripui. De voce ἕρκος vide quæ notavimus cap. xv. (Em. Cr.) Junge ποῖ φύγω δῆτα (ὥστε) μὴ θανεῖν. *Jacobs.*

1223. οὐ ψήφῳ μιᾷ,] Interpretatur Barnesius: *communibus suffragiis, non uno tantum calculo.* Sed huic sensui melius conveniret ψήφῳ μιᾷ sine negativo. Videndum, an legi possit [ut Reisk. emendavit] ἐν ψήφῳ μιᾷ, ubi ἐν redundabit, ut in phrasi ἐν λιταῖς, Philoctet. v. 61. ἐν χειρῶν νόμῳ, Pollux Lib. II. sect. 149. ὑπὸ ψήφου μιᾶς, quod habet Aristoph. Lysistr. v. 270. alio sensu dicitur. S. Paul. Ep. ad Rom. xv. 6. ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι. *Musg.*

οὐ ψήφῳ μιᾷ,] Communibus suffragiis; non uno tantum calculo, sed omnibus, ut quæ aperte capitali supplicio digna videretur, quod antistitem Dei veneno tollere decreverat, idque in ipso templi colliminio. *Barnes.*

1229. Οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστι θανάτου] Concinnius erit metrum, si legas ἔστιν, ut versus sit glyconius πολυσχηματιστος ex dispondeo et choriambo. *Heath.*

1231. ΕΒ. φανερὰ γὰρ, φανερὰ τάδ' ἤδη

Φόνον τιθεῖσαν. πᾶσα δὲ ζητεῖ πόλις
Τὴν ἀθλίως σπεύσασαν ἀθλίαν ὁδόν·
Παίδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα,
Τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.
ΧΟ. Οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστιν θανάτου
Παρατροπὰ μελέᾳ μοι·
Φανερὰ γὰρ, φανερὰ τάδ' ἤδη,
Σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς

Cædem committere conata sit. Tota vero quærit civitas
Illam, quæ huc maturavit miserum iter:
Liberorum enim desiderio ad Phœbum profecta,
Corpus *suum* una cum liberis perdidit.
Cho. Non est; non est mortis
Effugium mihi miseræ:
Manifesta enim *sunt*, manifesta *sunt* hæc jam
Libationes ex Bacchi racemis cum perniciosæ

1227. Φοίβου πάρα. 1229. Οὐκ ἔστι θαν.

σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων ΘΟΑΣ
ἐχίδνας στάγοσι μιγνυμένας ΦΟΝΩι.

In θοὰς, quod sensum impedit. Codices variant, quorum alii θοᾶς, alii χοὰς exhibent. Illud ineptum, hoc ad veram scripturam ducit. Suspicor enim Euripidem scripsisse

σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων 'ΟΛΟΑΣ
ἐχίδνας στάγοσι μιγνυμένας ΦΟΝΙΟΙΣ.

Sic hæc verba expeditum sensum habent. *Omnia jam aperta sunt; perniciosam libationem vini cum cruentis viperæ guttis h. cum viperæ sanguine, esse commixtam.* In σπονδὰς ὀλοὰς poëtarum animadverte usum, qui nonnunquam epithetis utuntur, ex re subsequenti natis et derivatis. Ita, ut exemplum laudem, Lentulus Gæt. Epigr. VI.

Σῆμα τόδ' 'Αρχιλόχου παραπόντιον, ὅς ποτε πικρὴν
Μοῦσαν ἐχιδναίῳ πρῶτος ἔβαψε χόλῳ.

ubi Musa nullam ob aliam causam πικρὴ vocatur, nisi quod Archilochus eam primus felle imbuisse dicitur. Alia exempla diligentibus antiquorum lectoribus sponte occurrent. *Jacobs.*

1232. θοᾶς] Ed. Ald. θοὰς. MSS. Steph. χοάς. *Musg.*

1232. s. Σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς 'Εχίδνας σταγόσι μιγνυμένας φόνῳ,] Henricus Stephanus inquit: Pro θοὰς habent Vet. Cod. χοάς. At Brodæus θοὰς *mutat in* θοᾶς, *cui assentior*. Et ego quoque; atque hunc loci sensum æstimo: φανερὰ τάδ' ἤδη γίγνεται, δηλονότι τὰς σπονδὰς οἰνηρὰς τοῦ Βάκχου τῆς θοᾶς 'Εχίδνας καὶ τῆς ὀξείας καὶ ὀλεθρίου Γοργόνος φόνῳ καὶ φονίαις σταγόσι μεμιγμένας. Γοργόνα autem et hic et alibi sæpe 'Εχίδναν, aut viperam, emphatice vocat, quia habuit thoraca viperis seminatum, Θώρακ' 'Εχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον, ut ipse poëta loquitur, supra v. 993. *Barnes.*

Ita hæc metra constituenda:

Σπονδὰς ἐκ Διονύσου pherecrateus.
Βοτρύων θοᾶς ἐχίδνας trochaicus dimeter.
Σταγόσι μιγνυμένας φόνῳ periodus.

Heath. qui etiam conjicit φόνου, ut constructio sit; σταγόσι φόνου ἐχίδνας, *guttis sanguinis viperæ*. Contra Barn. etiam monet, fuisse hoc venenum revera viperæ sanguinem. *Beck.*

Ἐχίδνας σταγόσιν μιγνυμένας φόνῳ,
Φανερὰ θύματα νερτέρων,
Συμφοραὶ μὲν ἐμῷ βίῳ,
Λεύσιμοι δὲ καταφθοραί.
Δέσποινα, τίνα φυγὰν πτερόεσσαν, ἢ
Χθονὸς ὑπὸ σκοτίων μυχῶν πορευθῶ,
Θανάτου λεύσιμον
Ἄταν ἀποφεύγουσα, τεθρίππων
Ὠκίσταν χαλὰν ἐπιβᾶσ', ἢ
Πρύμνας ἐπὶ ναῶν;
Οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὅτι μὴ χρήζων

Echidnæ gutta mortifera mixtas esse:
Manifesta *sunt* sacrificia mortuis parata,
Calamitates quidem meæ vitæ,
Et exitium per lapidationem.
O domina, quanam alata fuga, aut
Sub tenebricosos secessus terræ ibo,
Mortis lapidibus-allatum
Exitium fugiens? an quadrijugorum equorum
Celerrimam ungulam conscendens, aut
In puppi navium?
Non licet cuiquam latere, nisi volens

1233. φόνῳ,] Emendat Reiskius φόνου, quod mihi subfrigidum videtur. Lego:

σταγόσι μιγνυμένας φονοῦ.

σταγόνα in singulari pro *humore* quovis libenter adhibent. Sic μαζῶν ἡμετέρων σταγόνα, Antholog. H. Steph. p. 228. σταγόνα σπονδῖτιν, ibid. p. 420. Διωνύσου σταγόνι, Antholog. Reisk. Ep. 415.

σταγὼν φονὸς, ut χεῖρα φονία, Iphig. in Taur. v. 587. ξίφους φονίους, Soph. Ajac. v. 1050. *Musg.*

1234. θύματα νερτέρων,] Sic ἄγειν τὰ θύματ' εἰς ᾅδου τάδε, Herc. Fur. v. 450.

Lycophron: ᾅδη — θυμάτων, 1188. vid. et Herc. Fur. 450. *Musg.*

1236. Λεύσιμοι καταφθοραί.] *Lapidatio.* Et tamen Creusam e rupe Delphica ἀποκρημνισθῆναι jusserant proceres urbis. conf. v. 1222. et v. 1267. Ego vero cum Barnesio lapidationem, utpote notius mortis genus, non absurde a Choro commemoratam arbitror. *Musg.*

Λεύσιμοι δὲ καταφθοραί.] Ut ex versu 1222. Dejectionem e saxis apud Delphos usitatam probavimus; sic ex hoc loco, ut et versu 1239. ubi θανάτου λεύσιμον ἄταν, apparet, Chorum lapidationem formidasse. Neque tamen hæ res inter se pugnant. Quamvis enim reis usitatum et solenne esset id mortis genus, Chorus tamen potuit et aliud sibi notius formidare. Quin de saxo hanc dejiciendam mox aperte Ion affirmat, v. 1267. Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται. *Barnes.*

1238. Reisk. emendat φωλὰν πετρόεσσαν (*lustrum, antrum saxeum*), ἢ χθονὸς ὑποσκότιον μυχόν. *Beck.*

1244. λαθεῖν.] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. λαβεῖν. *Musg.*

1245. s. μέλει ψυχῇ σε παθεῖν;] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. μέλλει. Sed legendum cum Æmil. Porto μένει. Æschyl.

Θεὸς ἐκκλέπτει. (1245)
Τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μένει
Ψυχῇ σε παθεῖν; ἆρα θέλουσαι
Δρᾶσαί τι κακὸν τοὺς πέλας αὐταὶ
Πεισόμεθ', ὥσπερ τὸ δίκαιον. (1249)
ΚΡ. Πρόσπολοι, διωκόμεσθα θανασίμους ἐπὶ σφαγὰς,
Πυθίᾳ ψήφῳ κρατηθεῖσ', ἔκδοτος δὲ γίγνομαι.
ΧΟ. Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς, ἵν' εἶ τύχης.
ΚΡ. Ποῖ φύγω δῆτ'; ἐκ γὰρ οἴκων προὔλαβον μόγις πόδα,

Deus *ipsum* surripiat.
Quidnam, O misera domina, manet
Anima te pati? Anne volentes
Afficere aliquo malo alios, ipsæ
Patiemur *hoc ipsum*, ut justum est?
Cre. Ministræ, investigamur ad funestam necem,
Pythio suffragio damnata: dedor autem *ad supplicium.*
Cho. Scimus, O misera, tuas calamitates, ubi sis infortunii.
Cre. Quo fugiam igitur? vix enim abstuli pedem extra mala,

1245. μέλει. 1246. ἆρα. 1250. Πυθίᾳ. 1252. ἐκ κακῶν γάρ.

Pers. v. 809. οὐ σφὶν κακῶν ὕψιστ' ἐπαμμένει παθεῖν. Soph. Ajac. v. 694. οἷαν σὲ μένει πυθέσθαι παιδὸς δύσφορον ἄταν. *Musg.*

1245. a. Τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μέλλει Ψυχὴ σὴ παθεῖν;] Ita legendum arbitror, pro μέλει ψυχῇ σε παθεῖν. Ψυχὴ autem σὴ est idem, quod σὺ, licet personam induit tertiam, ut sit: Τί ποτε, ὦ μελέα Δέσποινα, μέλλεις σὺ παθεῖν; Alius sensus frigidior paulo: Τί ποτε μέλει σοι σὲ παθεῖν: nam et sic ψυχῇ pro σοὶ stabit. Vide ad Helen. v. 52. *Barnes.*

Heath. reponit: Τί ποτ', ὦ μελέα Δέσποινα, μέλει ψυχῇ, σὺ πάθοις; i. e. μέλει ψυχῇ ἐμῇ, τί ποτε σὺ πάθοις. *Beck.*

1249. Citat R. P. Præf. ad Hecub. p. clxxviii. *Burn.*

1250. Πυθίᾳ] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. πυθίῳ, quod male retinet contextus. *Musg.*

1251. ἵν' εἶ τύχης.] Scaligeri emendatio est. Sic ἵν' εἶ κακοῦ, Soph. Œd. Tyr. 421. ἵν' ἦμεν ἄτης ejusd. Electr. 942. Ed. Ald. ἵν' εὐτυχῆς, unde Canterus, non pro solita felicitate, οὐκ εὐτυχεῖς. *Musg.*

Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς, ἵν' εἶ τύχης.] Olim erat: ἵν' εὐτυχῆς. Canterus in hac re certe subfrigide: οὐκ εὐτυχεῖς. Quem sensum Latina versio post hausit, antequam et ipsa a nobis nitidior facta. Scaliger itaque solus hic recte scripsit: ἵν' εἶ τύχης, *ubi sis infortunii,* ut nunc exposuimus: ἵνα τῆς τύχης εἶ, ἤγουν ὅπου τῆς δυστυχίας ἦλθες. Ita Sophocles: ἵν' εἶ κακοῦ. Ita ipse Euripides Helen. v. 1444. ἵν' ἐλθεῖν βουλόμεσθα τῆς τύχης. Vid. quæ nos in eum locum. *Barnes.*

1252. ἐκ γὰρ ἄκων προὔλαβον μόγις πόδα,] Ἐκ κακῶν γὰρ recentes edd. ἐκ γὰρ ἄτων Musgrav. Lege ἐκ γὰρ οἴκων. Pherecrat. Polluc. VI. 60. (Vid. ad Med. 44.) *Por.*

ἐκ κακῶν γάρ] Ita jamdudum, nescio quo monente, ediderunt. Ed. Ald. ἐκ

Μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους.
ΧΟ. Ποῖ δ' ἂν ἄλλοσ', ἢ 'πὶ βωμόν; ΚΡ. Καὶ τί μοι πλέον τόδε;
ΧΟ. Ἱκέτιν οὐ θέμις φονεύειν. ΚΡ. Τῷ νόμῳ δέ γ' ὄλλυμαι.
ΧΟ. Χειρία γ' ἁλοῦσα. ΚΡ. Καὶ μὴν οἵδ' ἀγωνισταὶ πικροὶ
Δεῦρ' ἐπείγονται ξιφήρεις. ΧΟ. Ἷζε νῦν πυρᾶς ἔπι.
Κἂν θάνῃς γὰρ ἐνθάδ' οὖσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε
Προστρόπαιον αἷμα θήσεις· οἰστέον δὲ τὴν τύχην.
ΙΩΝ. Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς,
Οἵαν ἔχιδναν τήνδ' ἔφυσας, ἢ πυρὸς
Δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα;
Ἧι τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν, οὐδ' ἥσσων ἔφυ

Ne morerer: furtim autem *huc* perveni, elapsa ex manibus hostium.
Cho. Quonam alio, nisi ad aram? *Cre.* Quid vero mihi proderit hoc?
Cho. Non *est* fas occidere supplicem. *Cre.* At lege pereo.
Cho. Manibus quidem capta. *Cre.* Atqui illi sævi ministri
Huc festinant strictis ensibus. *Cho.* Sede nunc ad aram.
Etiamsi enim hic moriaris, tamen interfectoribus tuis
Piaculum ex tua cæde conciliabis: ferenda autem *est* fortuna.
Ion. O taurina facies *Cephisi* patris,
Qualem viperam hanc genuisti: aut ignis
Draconem ex oculis emittentem lethalem flammam,
Cui omnis audacia inest: neque minus dira est

γὰρ ἄκων: in quæ sic annotat H. Stephanus: "malo κακῶν pro ἄκων, ut habent vet. codices" unde colligas, ejus MSS. κακῶν habuisse. Alioqui legi posset: ἐκ γὰρ ἄτων. *Musg.*

Si κακῶν recte habet, debet ad μὴ θανεῖν referri, *ne morerer ex malis*, a malis casibus. Cogitavi aliquando ἐκ πετρῶν, aut ἐκ λίστρων. *Beck.*

1253. Citat R. P. Præf. ad Hecub. p. clxxxiii. *Burn.*

1260. ταυρόμορφον] Vid. ad Iphig. in Aul. v. 275. *Musg.*

Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς,] Cephisus erat pater Diogeniæ, quæ Phrasimo nupta peperit Praxitheam Erechthei uxorem, ex quibus parentibus nata Creusa, ut Apollod. Bibl. Lib. III. c. 14. sect. 1. Vid. quæ nos supra ad v. 260. Cephissus autem fluvius erat Atticus, de quo, et quod plures sint Cephisi, Schol. ad Orestem et Strabo Lib. IX. in Phocide, ad finem. Quare Ταυρόμορφον vocat, quia fluviis Tauri sacri, de qua re vide quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 275. et Scholiast. ad Orest. v. 1373. Quin hoc poëtis est soltnne, ut fluvios tauris similes effingerene, etiam Latinis: ut Horatius, Lib. IV. Od. XIV. Sic *tauriformis volvitur Aufidus.* Et hoc, ut volunt, fit ob analogiam quandam; quoniam hi fluvii, cum impetu erumpentes, tauris similem edunt gemitum; vel, ut Hellanicus sensit, quia terram sulcare, tanquam boves aratores,

Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἔμελλέ με κτανεῖν.
Λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τοὺς ἀκηράτους πλόκους
Κόμης καταξήνωσι Παρνασοῦ πλάκες,
Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται.
Ἐσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν
Μολεῖν Ἀθηνῶν χὐπὸ μητρυιὰν πεσεῖν.
Ἐν συμμάχοις γὰρ ἀνεμετρησάμην φρένας
Τὰς σάς, ὅσον μοι πῆμα δυσμενής τ' ἔφυς·
Εἴσω γὰρ ἄν με περιβαλοῦσα δωμάτων
Ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας εἰς Ἅιδου δόμους.
Ἀλλ' οὔτε βωμός, οὔτ' Ἀπόλλωνος δόμος,
Σώσει σ', ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς ἐμοὶ κρείσσων πάρα

Gorgoneis guttis, quibus me voluit interficere.
Prehendite eam, ut ejus pulchros cincinnos
Comæ lacerent saxa Parnassi,
Unde saltu de saxo dejicietur.
Bonam autem fortunam nactus sum, priusquam ad civitatem
Athenarum venirem, et sub noverca essem.
Inter socios enim expertus sum mentem
Tuam, quantum malum mihi sis, et *quam* inimica.
Accipiens enim me intra *tuam* domum,
Confestim sublatum demisisses in Plutonis domum.
Sed nec ara, nec Apollinis templum
Servabit te. Miseratio vero tua mihi potius debetur,

1266. Παρνησοῦ.

videntur; vel, ut aliis placet, quia circa ripas fluminum tauri magis audiantur mugire, ob uberiora pascua. Et sane pictores ita fluvios fingere solebant, aliquando Taurina, aliquando quoque humana specie, sed et sic etiam humano capiti nonnunquam cornua affigebant: de qua re, ut de *tauriformibus* fluviis, et præcipue de Cephiso, vide Cœlium Rhodiginum Lection. Antiq. Lib. XVII. c. 33. *Barnes.*

1261. ἴφυσας,] Vel quia Cephisus, secundum Apollodorum Lib. III. c. 14. sect. 1. abavus erat Creusæ: vel eo sensu, quo Athenienses omnes, utpote ad Cephisum nati, ejus soboles dici possent. *Musg.*

1262. ἀναβλέποντα — φλόγα;] Talia de serpentibus commenta apud Veteres non penitus fide indigna judicata sunt. Diod. Sic. Lib. III. c. 37. ἀποφαίνονται ὄφεις διὰ τοῦ πυρωποῦ τῶν ὀφθαλμῶν ἀστραπῇ παραπλησίως ἀποτυφλοῦν τὴν ὅρασιν κ. τ. λ. *Musg.*

1263. ἔφυ] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. ἔφη. *Musg.*

1267. Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται.] Vide supra ad v. 1236. *Barnes.*

1270. ἀνεμετρησάμην] Ἐπυρησάμην. *Barnes.*

1273. εἰς Ἅιδου δόμους.] Post hæc verba inserendos arbitror versum Ἴδιοι — cum duobus sequentibus. Nam quod dicitur, v. 1274. nec altare, nec templum, Creu-

Καὶ μητρὶ τῇ 'μῇ· καὶ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
Ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.
Ἴδεσθε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην
Οἵαν ἔπλεξ'· οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,
Ὡς οὐ δίκην δώσουσα τῶν εἰργασμένων;
ΚΡ. Ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμὲ
Ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦ θεοῦ θ', ἵν' ἕσταμεν.
ΙΩΝ. Τί δ' ἐστὶ Φοίβῳ σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;
ΚΡ. Ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχειν.
ΙΩΝ. Κᾆπειτ' ἔκαινες φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;

Et matri meæ. Etsi enim mihi corpus
Ejus abest: tamen nomen nunquam abest.
Videte hanc veneficam, dolum ex dolo
Qualem nexuerit: non reverita est aram dei,
Tanquam non datura pœnas factorum *suorum*.
Cre. Interdico tibi ne me interficias,
Et meo ipsius, et dei nomine, ad cujus aram stamus.
Ion. Quid vero rei tibi et Phœbo commune est?
Cre. Corpus hoc deo sacrum do habendum.
Ion. Et tamen interfecisti, qui Dei erat?

1279. ἔπλεξ', οὐ β. 1280. εἰργασμένων. 1285. ἔκτανες.

sæ saluti fore, manifeste respicit opinionem ejus, quam versu ὡς οὐ δίκην δώσουσα — enunciat poëta. *Musg.*

1275. ὁ σὸς] Ita optime Aldina. Sensus est: *miseratio, quam Tu commovere cupis, mihi et matri meæ potiori jure debetur.* Scaligero placet ἴσος. *Musg.*

ὁ δ' οἶκτος ὅσος] Ita Scaliger legendum recte statuit pro ὁ σὸς, ut sit mens loci: ὁ δὲ οἶκτος, ὅσος ἐμοὶ ἐνδεικτέος, κρείσσων πάρεστιν ἐμαυτῷ, καὶ τῇ μητρὶ ἐμοῦ, ἥτις ἐστὶν, ἢ σοὶ, τῇ ἀνδροφόνῳ. *Barnes.*

1279. οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,] Scaliger pro οὐ legit ἦ, non bene; Ὁ γὰρ νοῦς· καὶ κακότεχνος οὖσα καὶ παιδοφόνος οὐκ αἰδεῖται τὸν ἁγνοῦ θεοῦ βωμόν. Ἄλλως· ἢ πρὸς βωμὸν ἔπτηξε. *Barnes.*

Reisk. scribit: ἔπλεξ' ὑπὸ βωμόν.

Heath. emendat: οὗ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ. Ad βωμὸν subaudit πρὸς, ut sensus sit: *Videte, quo in loco prope dei aram se abdiderit. Beck.*

1285. Κᾆπειτ' ἔκτανες] Pro ἔκτανες Duportus maluit ἔκαινες, quod verbum de veneficiis vix puto adhibitum esse. Lego igitur: κᾆτ' ἔκτανές με. *Musg.*

Κᾆπειτ' ἔκτεινας φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;] Olim erat ἔκτανες, quod per versum stare nequibat. Scaliger emendavit ἔκανες, a καίνω, quod tamen haud magis stare potest; nisi forte velit ἔκαινες, ut Duportus legit. Lego itaque ἔκτεινας, quod paulò post, v. 1290. iterum eadem vox occurrit: Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς. Vel certe legas ἔκτεινες. In hac autem voce prior syllaba est communis, de qua re vide ad Phœniss. v. 19. Sic infra v. 1341. Πῶς οὖν ἔκρυπτες. *Barnes.*

Heath. dubitat, an ἔκτεινας possit et soleat primam corripere. Propterea ἔκαινες reponit.

Reisk. scribit: κᾆπειτ' ἔκτανες ἂν φαρμάκοις, *et nihilominus tamen me occidisses veneno, si successus voluntati tuæ respondisset. Beck.*

ΚΡ. Ἀλλ' οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.
ΙΩΝ. Ἀλλ' ἐγενόμεσθα, πατρὸς οὐσίαν λέγω.
ΚΡ. Οὐκοῦν τότ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' οὐκέτ' εἶ.
ΙΩΝ. Οὐκ εὐσεβεῖς γε, τἀμὰ δ' εὐσεβῆ τότ' ἦν.
ΚΡ. Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
ΙΩΝ. Οὔτοι σὺν ὅπλοις ἦλθον ἐς τὴν σὴν χθόνα;
ΚΡ. Μάλιστα· κἀπίμπρας γ' Ἐρεχθέως δόμους.
ΙΩΝ. Ποίοισι πανοῖς, ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί;
ΚΡ. Ἔμελλες οἰκεῖν τἄμ', ἐμοῦ βίᾳ λαβών.
ΙΩΝ. Πατρός γε γῆν διδόντος, ἣν ἐκτήσατο.

Cre. Verum non amplius eras Apollinis, sed patris tui.
Ion. Aliter ejus fuimus: patris enim adoptionem non dico,
Cre. Fueris ergo tunc: nunc autem ego sum *Deo sacra*, tu non amplius.
Ion. Non pie facis, ego vero tunc pius eram.
Cre. Interfeci enim *te* existentem hostem meæ familiæ.
Ion. Non sane armatus veni in tuam terram.
Cre. Maxime: incendisti quoque jam domum Erechthei.
Ion. Quibus facibus, aut qua flamma ignis?
Cre. Eras habiturus mea, me invita occupans.
Ion. Patre concedente terram, quam *armis* acquisivit.

1287. πατρὸς δ' οὐσίαν. 1291. ὅπλοισιν. 1293. π. δαλοῖς.

1287. Versus mendosissimus, quem sic forte restituas:

ἄλλως ἐγενόμεσθ' οὐ πατρὸς θέσιν λέγω.

Alio modo ad Deum pertinebam; non jam de Patris adoptione loquor. Apollinem utique, cui alimenta debebat, patrem adoptaverat, i. e. ut patrem coluerat, Ion. confer v. 136. Verum quo tempore Xutho ut filius traditus erat, desiit Phœbi filius, etiam adoptivus, esse. Hoc se argumento tuetur Creusa: οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου πατρὸς δὲ σοῦ. Reponit Ion: *atqui, alio modo ad Deum pertinebam*, i. e. si non filius, minister certe eram Dei: non enim de eo nunc, ut de patre adoptivo, loquor.

Ἄλλως, quod pro ἀλλ' non raro in MSS. per compendium scribitur ἀλλ῀.

Θέσις sensu forensi est *adoptio*. Diod. Sic. in Excerptis, p. 583. Ed. Wess. ἔσχε κατὰ θέσιν πάππον τὸν Σκιπίωνα. Philostr. Vit. Apoll. Lib. VI. c. 6. οὐκ ἀπὸ τῶν φύσει πατέρων ὀνομάζεις αὐτὴν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν θέσει. *Musg.*

πατρὸς οὐσίαν λέγω.] Τὸ δ', quod prius male inter πατρὸς et οὐσίαν irrepserat, recte Canterus et Scaliger rejiciunt: Versui enim inprimis nocet. Vide Canteri Novar. Lection. Lib. V. c. 11. Metuo autem, ne hic locus aliquo modo laboret; non enim sensum loci perspicuum video, licet οὐσίαν pro divitias, aut possessiones, vel aliud denique, capiam. Æmilius Portus putat, Canterum hic τὸ πατρὸς, ut vocem superfluam, rejecisse, et mire nugatur; quum satis constet, Canterum τὸ δ' tantum respicere; ut de eadem voce plus semel in eodem loco idem statuit.

Barnes.

Forte, πατέρα δ' οὖν σ' ἐᾷν λέγω, *suadeo igitur, hanc de patre contentionem omittas.*

Ex veteri scriptura πατρὸς δ' οὐσίαν λέγω, Heath. efficit: Ἀλλ' ἐγενόμεσθα τὸ πάρος, οὐσίαν λέγω. *At prius hujus fui, partem ejus rei familiaris me fuisse dico;* aut, distinctione post ἐγενόμεσθα posita,

ΚΡ. Τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;
ΙΩΝ. Ὅπλοισιν αὐτὴν, οὐ λόγοις, ἐῤῥύσατο.
ΚΡ. Ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ' ἂν οὐκ εἴη χθονός.
ΙΩΝ. Κἄπειτα τοῦ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες φόβῳ;
ΚΡ. Ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.
ΙΩΝ. Φθονεῖς, ἄπαις οὖσ', εἰ πατὴρ ἐξεῦρέ με;
ΚΡ. Σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ' ἀναρπάσεις δόμους;
ΙΩΝ. Ἡμῖν δέ γ' ἀλλὰ πατρικῆς οὐκ ἦν μέρος;
ΚΡ. Ὅσ' ἀσπὶς ἔγχος θ'· ἥδε σοι παμπησία.
ΙΩΝ. Ἔκλειπε βωμὸν καὶ θεηλάτους ἕδρας.

Cre. Quod vero jus est Æoli *posteris* in *urbe* Palladis?
Ion. Armis eam liberavit, non verbis.
Cre. Auxiliator, non fuerit terræ *dominus*.
Ion. Ergo occidisti me metu ne idem cogitarem?
Cre. Ne morerer, si tu non morereris.
Ion. Invides, quod pater invenit me, cum tu careas liberis?
Cre. Tu ergo eorum, qui carent liberis, diripies domos?
Ion. Nobis igitur saltem *hæreditatis* paternæ nulla erit portio?
Cre. Quæcunque clypeus, hastaque: hæc tibi universa possessio.
Ion. Relinque aram, et numine plenas sedes.

1304. ἔγχος θ', ἃ δέ σοι π.

vertendum: *At fuimus: de conditione mea priori loquor.*

Hujus versus, qui corruptus est, sensum utcunque ita expressit Prev.: "Je dûs à l'un la vie, à l'autre le moyen d'en jouir." *Beck.*

1289. Reisk. scribit: οὐκ εὐσεβεῖς σύ γε. *Beck.*

1292. κἀπίμπρας γ'] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. κἀπίμπρας δ'. *Musg.*

1293. δαλοῖς;] MS. G. στανοῖς (puto pro πανοῖς) et in margine δαλοῖς. *Musg.*

1296. ΚΡ. Τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;
ΙΩΝ. Ὅπλοισιν αὐτὴν, ΟΥ' ΛΟΓΟΙΣ, ἐῤῥύσατο.

Hæc, pro meo quidem sensu, perquam inficeta sunt. Id enim simpliciter quæritur, quo jure Xuthus Athenis regnet? Ad hanc quæstionem si ita respondet Ion, eum optimo jure regnare, quippe qui urbem ab hostibus liberaverit, optime respondet; male autem, ut mihi videtur, si Xuthum *non verbis* sed armis pro Atheniensibus pugnasse ait. Quare *non verbis?* aut quorsum hæc spectant? Valde sane vereor, ne librariis putidum hoc emblema debeamus. Quid multa? Euripides scripsit

Ὅπλοισιν αὐτὴν, 'ΩΣ ΛΕΓΟΥΣ', ἐῤῥύσατο.

Recte, ὡς λέγουσιν *ut ferunt.* Nihil enim ejus scire poterat puer innocentissimus, nisi quod fama ad aures suas pervenerat. *Jacobs.*

1299. s. ΙΩΝ. Κᾆτα τοῦ μέλλειν μ' ἀποκτείνεις φόβῳ;
ΚΡ. Ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.

In altero horum versuum verbum μέλλων

ΚΡ. Τὴν σὴν ὅπου σοι μητέρ' ἐστι, νουθέτει.
ΙΩΝ. Σὺ δ' οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνουσ' ἐμέ;
ΚΡ. Ἤν γ' ἐντὸς ἀδύτων τῶνδέ με σφάξαι θέλῃς.
ΙΩΝ. Τίς ἡδονή σοι θεοῦ θανεῖν ἐν στέμμασιν;
ΚΡ. Λυπήσομέν τιν', ὧν λελυπήμεσθ' ὕπο.
ΙΩΝ. (Φεῦ.) δεινόν γε, θνητοῖς τοὺς νόμους ὡς οὐ καλῶς
Ἔθηκεν ὁ θεὸς, οὐδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς·
Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,
Ἀλλ' ἐξελαύνειν· οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν
Θεῶν πονηρὰν χεῖρα, τοῖσι δ' ἐνδίκοις

Cre. Erudias tuam matrem, ubicunque est.
Ion. Num tu non dabis pœnas me interficiens?
Cre. Siquidem intra hæc adyta velis me interficere?
Ion. Quæ voluptas tibi *est*, mori inter corollas Dei?
Cre. Afficiemus dolore quendam *eorum*, a quibus dolore fuimus affectæ.
Ion. Proh! Mirum certe *est*, quod hominibus non recte leges
Posuerit Deus, neque sapienti consilio:
Injustos enim *ad* aram sedere non conveniebat,
Sed depellere *inde*: neque enim honestum *est* attrectari
Deos manu injusta: sed justos

ex præcedente temere repetitum esse suspicor. Fortasse scribendum:

ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ βλέπων τύχοις.

Ut scilicet te interfecto, ipsa ne interficerer. Βλέπειν tum simpliciter, tum adjunctis vocabulis φάος, φέγγος, ἡμέραν et aliis, pro *vivere* positum sexcenties apud tragicos occurrit. *Jacobs.*

1309. ἐν στέμμασιν;] i. e. super aram: aras enim sertis redimire mos erat. Ovidius Trist. Lib. V. Eleg. 5. v. 9.

Araque gramineo viridis de cespite fiat,
Et velet tepidos nexa corona focos.

Archias in Anthol. H. Steph. p. 77.

— σὺν' ἐπιδυῇ
Εἴαρος ἀθρήσεις βωμὸν ἐμὸν στεφάνων.

Musg.

1310. Λυπήσομέν τιν',] Apollinem innuit. *Barnes.*

Pro ὧν Valck. ad Hippol. 725. emendat οὗ. *Beck.*

1311. Φεῦ.] Τὸ φεῦ hic etiam otiosum in carmine occurrit; de qua re plus satis monuimus. Vide Iphigen. Aul. v. 666.

δεινόν γε θνητοῖς τοὺς νόμους, &c.] Hic locus de asylorum privilegio, nescio, an ullibi alias acutius et copiosius tractetur, quam ab illustri illo Domini Thomæ Mori ingenio, in Anglica sua Edwardi quinti regis historia, quam fere ad finem Johannis Harding Metrici Chronici habemus; quamque in Johannis Speedi historiam suo loco insertam videas. *Barnes.*

1313. Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,] Queritur itaque supra, quod Creusa, ἄδικος οὖσα καὶ πανοῦργος, οὐ βωμὸν ἵστηξεν θεοῦ, v. 1279. *Barnes.*

1314. s. οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν Θεῶν πονηρὰν χεῖρα,] Ordinatio loci hæc est: οὐδὲ γὰρ καλὸν, τὴν πονηρὰν χεῖρα, ἤγουν πονηρὸν ἄνθρωπον, ψαύειν θεῶν, ἢ τῶν βωμῶν αὐτῶν. De χεὶρ autem pro ἄνθρωπος vide ad Helen. v. 1523. *Barnes.*

Ἱερὰ καθίζειν, ὅστις ἠδικεῖτ᾽, ἐχρῆν,
Καὶ μὴ ᾽πὶ ταὐτὸ τοῦτ᾽ ἰόντ᾽ ἔχειν ἴσον
Τόν τ᾽ ἐσθλὸν ὄντα τόν τε μὴ θεῶν πάρα.

Ad sacras *aras* sedere oportebat, quicunque injuria afficeretur,
Non tamen in eundem hunc *locum* venientes par commodum impetrare
A diis et justum et injustum *virum*.

ARGUMENTUM ACTUS QUINTI.

Cum jam nulla alia ratione vis et periculum a Creusa amplius depelli poterat, subito Pythia prophetissa, Ionis nutrix, adest, arculam illi proferens, in qua erat is olim cum quibusdam symbolis expositus et Delphis repertus: Nempe ut per hæc signa matrem suam exquireret. Dum hæc Ion venerabundus scrutatur manibusque versat in omnium conspectu, ut certissima sui generis indicia; Creusa statim arculam agnoscit, et proinde Ionem filium suum esse colligit, quod et illi ipsi evidentissimis tandem probat argumentis. Hinc subito mutua oscula et complexus. Creusa filio exponit, quomodo et unde illum pepererit; quod cum adolescens præ dubitatione ad ipsum Apollinem referre vellet, Minerva subito adest, rem totam expositura, quæ et Creusæ sermones confirmat, Apollinisque absentiam excusat, illius vero amicam providentiam aperit, et in posterum Ionem et res Atheniensium Diis curæ fore dicit. Ion ergo et Creusa, repente rebus mutatis, ad gratias benigno Numini agendas excitantur.

ΠΥΘΙΑ.

Ἐπίσχες, ὦ παῖ· τρίποδα γὰρ χρηστήριον
Λιποῦσα, θριγκοῦ τοῦδ᾽ ὑπερβάλλω ποδὶ

PYTHIUS.

Contine te, O fili, tripodem enim fatidicum
Ego relinquens, septum istud supero pede,

1315. ἐνδίκοις] Regitur ab ἐχρῆν, quæ admodum rara est constructio. *Musg.*

1316. Ἱερὰ καθίζειν,] Olim male ἱερὰ scriptum erat; nullo enim modo trochæus in iambico versu stabit, dactylus autem in primis, tertiis et quintis sedibus haud difficulter: quare ἱερὰ lego dactylice; miror autem neminem prius hoc vidisse. Ordinatio loci ita se habet: ἐχρῆν δὲ τοῖς ἐνδίκοις, ὅστις, ἤγουν αὐτῶν, ἠδικεῖτο, ἱερὰ καθίζειν. *Barnes.*

1317. s. Καὶ μὴ ᾽πὶ ταὐτὸ τοῦτ᾽ ἰόντ᾽ ἔχειν ἴσον Τόν τ᾽ ἐσθλὸν ὄντα, τόν τε μὴ, θεῶν πάρα.] Repetendum ex præcedenti versu ἐχρῆν, ut sit: καὶ ἐχρῆν, μὴ τόν τε ἐσθλὸν, καὶ τὸν μὴ ἐσθλὸν, δηλονότι, ἤγουν τὸν κακὸν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἰόντε [δυϊκῶς] παρὰ θεῶν ἴσον ἔχειν, τῆς τιμῆς δηλονότι. *Barnes.*

1324. λεγώμεσθ᾽·] Ita Edd. recentiores, nescio, quo auctore. Ed. Ald. λεγόμεσθ᾽. *Musg.*

1325. ὅς μ᾽ ἔκτεινεν] Ὡς ἐμὲ κτείνειν ἤθελεν, ἐπειρᾶτο. De hac loquendi forma variasque instantias vide in Æmil. Porti Notis ad Andromach. v. 810. et quæ nos ad eundem locum. *Barnes.*

Φοίβου προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
Σώζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.
ΙΩΝ. Χαῖρ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, οὐ τεκοῦσά περ.
ΠΥ. Ἀλλ' οὖν λεγώμεθ'· ἡ φάτις δ' οὔ μοι πικρά.
ΙΩΝ. Ἤκουσας, ὥς μ' ἔκτεινεν ἥδε μηχαναῖς;
ΠΥ. Ἤκουσα· καὶ σύ γ', ὠμὸς ὤν, ἁμαρτάνεις.
ΙΩΝ. Οὐ χρή με τοὺς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;
ΠΥ. Προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.
ΙΩΝ. Ἡμεῖς δὲ μητρυιαῖς γε, πάσχοντες κακῶς.
ΠΥ. Μὴ ταῦτα· λείπων ἱερὰ καὶ στείχων πάτραν —
ΙΩΝ. Τί δή με δρᾶσαι νουθετούμενον χρεών;
ΠΥ. Καθαρῶς Ἀθήνας ἔλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.
ΙΩΝ. Καθαρὸς ἅπας τοι, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.
ΠΥ. Μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἔκλαβ' οὓς ἔγω λόγυς.

Phœbi sacerdos, antiquum ritum tripodis
Servans, electa ex omnibus Delphicis *mulieribus*.
Ion. Salve, O chara mihi mater, quamvis *me* non pepereris.
Pyt. Sed tamen dicamur, hæc enim appellatio mihi non *est* ingrata.
Ion. Audivisti, ut hæc me interfecit *suis* dolis?
Pyt. Audivi; et tu crudelitate peccas.
Ion. Nonne decet me interfectores meos vicissim perdere?
Pyt. Semper *sunt* infestæ uxores privignis.
Ion. Et nos novercis, quum maleficiis inficimur *ab ipsis*.
Pyt. Apage hæc, relinquens templa et proficiscens patriam —
Ion. Quid me facere convenit *abs te* admonitum?
Pyt. Vade purus Athenas bonis avibus.
Ion. Purus est certe, quisquis occidit hostes.
Pyt. Ne tu *sic facias*; a nobis, quos habeo sermones, accipe.

1329. μητρ. τι.

1326. ὠμὸς] Ita recte; cum in nonnullis ὤμὲς olim. *Barnes.*

1328. Προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.] Δάμαρτες, ἀντὶ τοῦ μητρυιαὶ, αἱ μὲν γάρ εἰσιν αὐτῶν πατράσι δάμαρτες. De novercis autem vide quæ nos supra ad v. 1025. *Barnes.*

1329. μητρυιαῖς τε,] Legendum μητρυιαῖς γε. *Musg.*

Pro τε jam Reisk. reposuerat γε. *Beck.*

1330. Μὴ ταῦτα·] *Apage hæc.* Interpungendum enim post ταῦτα.

στείχων πάτραν,] *Proficiscens patriam*, nempe Athenas. Atqui Ion patriam hactenus ignorabat, suspicabatur autem, se Delphis, non Athenis, natum. vid. supra v. 549. An igitur legendum στειχῶν πατρὶ, *comitans patrem*. De verbo στειχέω, vide Jo. Alb. Fabric. ad Sext. Empir. p. 255. *Musg.*

Μὴ ταῦτα·] Μὴ σὺ οὕτω ποίει, δυσμενὴς ἂν αὐτῇ τὸ νῦν, ὅτε ἤδη λείπεις Δελφοὺς, καὶ πάτραν αὐτῆς, ἤγουν Ἀθήνας, ἀφικνούμενος

ΙΩΝ. Λέγοις ἄν· εὔνους δ' οὖσ' ἐρεῖς, ὅσ' ἂν λέγῃς.
ΠΥ. Ὁρᾷς τόδ' ἄγγος χειρὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;
ΙΩΝ. Ὁρῶ παλαιὰν ἀντίπηγ' ἐν στέμμασιν.
ΠΥ. Ἐν τῇδέ σ' ἔλαβον νεογόνον βρέφος ποτέ.
ΙΩΝ. Τί φῄς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.
ΠΥ. Σιγῇ γὰρ εἶχον αὐτά, νῦν δὲ δείκνυμεν.
ΙΩΝ. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τόδε, λαβοῦσ' ἡμᾶς πάλαι;
ΠΥ. Ὁ θεός σ' ἐβούλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
ΙΩΝ. Νῦν δ' οὐχὶ χρῄζει; τῷ τόδε γνῶναί με χρή;
ΠΥ. Πατέρα κατειπὼν τῇσδέ σ' ἐκπέμπει χθονός.

Ion. Dicas; benevola enim existens dices, quæcunque dices.
Pyt. Vides hoc vas sub meæ manus ulnis?
Ion. Video arculam antiquam involutam coronis.
Pyt. In hac te accepi infantem olim recens-natum.
Ion. Quid ais? Hic sermo novus affertur.
Pyt. Clam enim habui hæc: nunc vero ostendimus.
Ion. Quomodo igitur occultâsti hoc, cum acceperis nos dudum?
Pyt. Deus te voluit in templo habere ministrum.
Ion. An nunc non vult? Unde hoc possum scire?
Pyt. Indicans patrem dimittit te ex hac terra.

τυγχάνεις. Scaliger σὺ pro μὴ male.
Barnes.

1332. Καθαρὸς Ἀθήνας ἦλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.

Καθαρὸς ἅπας τις, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.

Vulgo καθαρῶς. Sic δίκαιος, non δικαίως, Æschyl. Theb. 424. (414. ed. Glasg.)
Por.

1334. Μὴ σύ γε·] Δηλονότι, οὕτω καθαρὸς εἶναι θέλε, μὴ σὺ θέλε αὐτὴν κτείνειν.
Barnes.

1335. ὅσ' ἂν λέγῃς.] *Quæcunque enim dicis, bono animo dices.* Nihil hic impediti, neque adeo necessarium est cum Piersono legere ὅσ' ἄν γε λῇς, vel ὅσ' ἂν θέλῃς. Verisim. p. 12. *Musg.*

1336. Sententiam turbat vox χειρὸς. An legendum: ὁρᾷς τοῦδ' ἄγγεος πλέκος — ἄγγεος πλέκος idem scil. valebit, quod πλεκτὸν ἄγγος, i. e. *vas vimineum.* Hesychius: πλέκος, πλέγμα. Exstat vox apud Aristophanem, pluribus locis. *Musg.*

Vulnere laborat versus hic ubi Pythia ait:

Ὁρᾷς τόδ' ἄγγος ΧΕΡΟΣ ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς:

Ineptæ lectionis ineptior etiam explicatio Latini interpretis: *Vides hoc vas sub meæ manus ulnis?* Facili conjectura corrigo:

Ὁρᾷς τόδ' ΑΓΓΟΥΣ ΚΥΤΟΣ ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς.

Versu 37. nostræ tragœdiæ

— πλεκτὸν ἔξαρας κύτος.

et propius adhuc ad nostram emendationem in Cycl. v. 398.

τὸν μὲν λέβητος εἰς κύτος χαλκήλατον.

Alcman. ap. Athen. Lib. X. p. 416. C.

καὶ πῆμα τοι δώσω τρίποδος κύτος.

Vide Markland. ad Suppl. v. 1212. Abresch. in Æschyl. Lib. II. p. 281.
Jacobs.

1337. ἀντίπηγ'] Ἀντίπηγα. Hesychius; Ἀντίπηγα, κίστην, Εὐριπίδης Ἴωνι ἤγουν ἀγγεῖον. Vide supra ad v. 19. *Barnes.*

ΙΩΝ. Σὺ δ' ἐκ κελευσμῶν, ἢ πόθεν, σώζεις τάδε;
ΠΥ. Ἐνθύμιόν μοι τόδε τίθησι Λοξίας.
ΙΩΝ. Τί χρῆμα δράσειν; λέγε, πέραινε σοὺς λόγους.
ΠΥ. Σῶσαι τόδ' εὕρημ' ἐς τὸν ὄντα νῦν χρόνον.
ΙΩΝ. Ἔχει δέ μοι τί κέρδος, ἢ τίνα βλάβην;
ΠΥ. Ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν', οἷς ἐνῆσθα σύ.
ΙΩΝ. Μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα.
ΠΥ. Ἐπεί γ' ὁ δαίμων βούλεται, πάροιθε δ' οὔ.
ΙΩΝ. Ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.
ΠΥ. Λαβών νυν αὐτὰ, τὴν τεκοῦσαν ἐκπόνει.

Ion. Tu vero an jussu alicujus, aut unde servas hæc?
Pyt. In animo mihi hoc posuit Apollo.
Ion. Quam rem ut ageres? Dic, perfice tuos sermones.
Pyt. Ut servarem hoc inventum ad præsens usque tempus.
Ion. An autem lucri, aut damni aliquid mihi fert istud?
Pyt. Hic occultatæ sunt fasciæ, in quibus tu situs fuisti.
Ion. Matris hæc nobis profers inquirendæ indicia.
Pyt. Quando deus *hoc* vult: antea enim minime.
Ion. O hæc dies, faustas res mihi monstrat
Pyt. Accipe itaque hæc, et sedulo quære matrem.

1350. σπαργάνοισιν· οἷσθα σύ; 1354. νῦν.

1340. Reisk. legit αὐτὸ, quod ad ἄγγος pertineat. *Beck.*

1341. Πῶς οὖν ἔκρυπτες] Primam syllabam ἔκρυπτες hic communem habet; de qua re vide supra, ad v. 1285. Κἄπειτ' ἔκτεινας. *Barnes.*

1346. Ἐνθύμιον] Pluribus exemplis illustratum vide ad Herc. Fur. v. 722. Quibus adde ἐνθύμιον ποιησάμενος, Aristid. Vol. I. p. 284. Ed. Jebb. ἐνθύμιόν οἱ ἐγίνετο, Herodot. Lib. VIII. c. 54.

τόδε] Non deterius τότε, quod habet MS. G. superscripto τόδε. *Musg.*

1347. δράσειν;] Malim δρᾶσαι, ut mox σῶσαι. *Musg.*

1350. Ἐνθάδε κέκρυπται σπαργάνοισιν· οἶσθα σύ.] Musgrav. Exercitat. II. 15. p. 120. σπαργάνοισιν οἶσθ' ἃ σοι; Legendum Ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν', οἷς ἐνῆσθα σύ. Æschyl. Choëph. 758. παῖς ἔτ' ὢν ἐν σπαργάνοις. Agam. 1615. τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις. *Por.*

Quidni vero noverit, quod ab ipsa paullo ante audierat. vid. v. 1358. Itaque pro κέκρυψαι, quod ex MSS. Steph. prolatum est, reponendum, quod dederat Aldina, κέκρυπται, legendumque præterea οἶσθ' ἅ σοι:

ἐνθάδε κέκρυπται σπαργάνοισιν οἶσθ' ἃ σοι;

Nostin', quæ hic Tibi in fasciis occultantur? Musg.

Reiskius emendat: ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν', οἷς ἐνῆσθα σὺ, *hic* (in hac arcula) *conditæ jacent fasciæ pueriles, et crepundia, in quibus olim situs fuisti tu*, vel οἷς συνῆσθα. *Beck.*

1353. Ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.] Ὦ ἥδε ἡμέρα φασμάτων ἐμοὶ μακαρίων, ἢ ἕνεκα μακαρίων φασμάτων. ὑπακουστέον εὐλογητός. *Barnes.*

1354. Λαβών νυν αὐτὰ,] Ita Scaliger νυν pro νῦν veteri legit; et ita necessario legi debere, ipsa versus ratio ostendit. *Barnes.*

Πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους,
Γνώσει τάδ' αὐτός. τοῦ θεοῦ δ' ἕκατί σε
Ἔθρεψά τ', ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
Ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ' ἐβουλήθη λαβεῖν
Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.
Ἤιδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
Ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
Καὶ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὡς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι.
Ἄρξαι δ', ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή·
Πρῶτον μὲν, εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε
Ἐς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος,
Ἔπειτα δ', εἴ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
Ἅπαντα Φοίβου θ', ὃς μετέσχε τῆς τύχης.

Totum vero percurrens Asiam, Europæque fines,
Nosce quomodo hæc sint ipse. Propter deum vero te
Alui, O fili, et tibi hæc reddo,
Quæ ille voluit me accipere a nemine jussam,
Et servare: cujus vero *rei* causa *hoc* voluerit, dicere non possum.
Nullus vero mortalium hominum sciebat hæc
Nos habere, nec ubi essent recondita.
Sed vale: perinde enim ac mater diligo te.
Incipias vero unde oportet quærere te tuam matrem.
Primum quidem, si quæ Delphica parens te,
In hoc templum exposuerit puella;
Deinde vero, an aliqua Græca: ex nobis vero habes
Omnia, et *ex* Phœbo, qui est rei hujus particeps.

1355. Ἀσίαν.

1355. Ἀσίαν] Legendum cum Scaligero Ἀσιάδ'. *Musg.*

Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους,] Cum olim Ἀσίαν male legebatur, magno versus detrimento, idem Scaliger Ἀσιάδ' legebat pro Ἀσιάδα, quod vel γαῖαν adhibito, vel intellecto, idem significat. Exstant igitur pro Ἀσία communi hæc poëtica: Ἀσὶς, ίδος, Ἀσιὰς, άδος, ut hic, Ἀσιῆτις, ήτιδος, Dionys. Perieg. singulis subauditur γῆ. *Barnes.*

1356. γνώσῃ futurum indicativum pro imperativo hic accipiendum videtur. Sic Horatius: *Arcanum neque tu scrutaberis illius.* *Musg.*

1359. ὅτου δ' ἐβούλετ',] Ita hic edi debuit, ut legendum recte monuit Miltonus, cum in Aldina esset ὅτου δ' ἐβούλεθ' οὕνεκ'. Subaudiri utique ἕνεκα non infrequens. vid. Hesiod. Op. et D. v. 329. Nostri Orest. v. 742. quæque alia dat Lambertus Bos. v. ἕνεκα. *Musg.*

Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.] Quum olim inter ἐβούλεθ' et οὐκ redundaret οὕνεκ', ita recte Joh. Miltonus notabat ad marginem sui libri: Οὕνεκ' *rejiciendum puto; nam versus respuit; et potest et solet subintelligi.* Et sane verissime loquitur; et omnino necesse est, ita fieri, ni σῶσαί θ' per se stare putemus, et

[redacted]

ΙΩΝ. Φεῦ, φεῦ, κατ' ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
Ἐκεῖσε τὸν νοῦν δοὺς, ὅθ' ἡ τεκοῦσά με,
Κρυφαῖα νυμφευθεῖσ', ἀπημπόλα λάθρα,
Καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· ἀλλ' ἀνώνυμος
Ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
Τὰ τοῦ θεοῦ μὲν χρηστὰ, τοῦ δὲ δαίμονος
Βαρέα· χρόνον γὰρ, ὄν μ' ἐχρῆν ἐν ἀγκάλαις
Μητρὸς τρυφῆσαι καί τι τερφθῆναι βίου,
Ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
Τλήμων δὲ χἡ τεκοῦσά μ', ὡς ταὐτὸν πάθος
Πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς.
Καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ', οἴσω θεῷ
Ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν, ὧν οὐ βούλομαι.

Ion. Heu, heu, ab oculis ut humidas emitto lacrymas,
Illud animo cogitans, quod mater mea
Clam nupta vendidit *me* clam,
Et non præbuit ubera: sed ignotus *ego*
In dei templo habui vitam servilem.
Dei quidem *consilia fuerunt* bona; Fortuna vero
Mala: tempore enim, quo me oportebat in ulnis
Matris deliciari, et aliquam voluptatem percipere vitæ, *eo*
Privatus sum charissimæ matris nutritione.
Misera etiam *est* mater, quandoquidem eandem miseriam
Tulit, filii amittens gaudia.
Et nunc accipiens hanc arcam, feram deo
Donarium, ut nihil inveniam *eorum*, quæ non cupio.

1377. Τλ. δὲ θ' ἡ τεκ. 1380. μηθέν.

versum, quasi ex ἐπανορθώσεώς τινος, rursus incipere ab ὅτου; tum enim erit spatium pro ἕνεκα. *Barnes.*

1361. Ἔχοντας ἡμᾶς,] Hic apertissime masculinum genus pluralis numeri usurpatur de singulari persona sequioris generis; Pythia enim sacerdos fœmina hic loquitur. De qua re vide quæ nos supra ad v. *955.* *Barnes.*

1363. ζητεῖν σε χρή·] Emendatio est Canteri. Ed. Ald. ζητεῖσθαι χρή. *Musg.*

1366. Ἑλλάς·] i. e. Ἑλληνικὴ, subaudi γυνή. Vide infra ad v. 1372. *Musg.*

1367. Verba ὃς μετέσχε τῆς τύχης vertit Heath.: *qui hujus eventus quodammodo auctor fuit*, scil. quando in animo Pythiæ posuit, ut et infantem tolleret, et involucra ejus conservaret. *Beck.*

1372. οἰκέτην βίον.] *Servam vitam*, pro servilem. Nec infrequens est, appellativis et substantivis propriis pro possessivis uti, ut Ἑλλὰς φωνὴ, pro Ἑλληνικὴ, et paulo supra, videl. v. 1366. Ἑλλὰς, pro Ἑλληνικὴ, subaudi γυνή. Θρὴξ στρατὸς, Euripid. Rhes. v. 426. Vide, quæ nos ad Rhes. v. 427. ex Eustathio de hac re plenius. Male itaque Scaliger hic vult οἰκέτου legi. *Barnes.*

1379. οἴσω] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. οἶσον. *Musg.*

Πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους,
Γνώσει τάδ' αὐτός. τοῦ θεοῦ δ' ἕκατί σε
Ἔθρεψά τ', ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
Ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ' ἐβουλήθη λαβεῖν
Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.
Ἤιδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
Ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
Καὶ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὡς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι.
Ἄρξαι δ', ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή·
Πρῶτον μὲν, εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε
Ἐς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος,
Ἔπειτα δ', εἴ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
Ἅπαντα Φοίβου θ', ὃς μετέσχε τῆς τύχης.

Totum vero percurrens Asiam, Europæque fines,
Nosce quomodo hæc sint ipse. Propter deum vero te
Alui, O fili, et tibi hæc reddo,
Quæ ille voluit me accipere a nemine jussam,
Et servare: cujus vero *rei* causa *hoc* voluerit, dicere non possum.
Nullus vero mortalium hominum sciebat hæc
Nos habere, nec ubi essent recondita.
Sed vale: perinde enim ac mater diligo te.
Incipias vero unde oportet quærere te tuam matrem.
Primum quidem, si quæ Delphica parens te,
In hoc templum exposuerit puella;
Deinde vero, an aliqua Græca: ex nobis vero habes
Omnia, et *ex* Phœbo, qui est rei hujus particeps.

1355. Ἀσίαν.

1355. Ἀσίαν] Legendum cum Scaligero Ἀσιάδ'. *Musg.*

Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους,] Cum olim Ἀσίαν male legebatur, magno versus detrimento, idem Scaliger Ἀσιάδ' legebat pro Ἀσιάδα, quod vel γαῖαν adhibito, vel intellecto, idem significat. Exstant igitur pro Ἀσία communi hæc poëtica: Ἀσὶς, ἴδος, Ἀσιὰς, άδος, ut hic, Ἀσιῆτις, ήτιδος, Dionys. Perieg. singulis subauditur γῆ. *Barnes.*

1356. γνώσῃ futurum indicativum pro imperativo hic accipiendum videtur. Sic Horatius: *Arcanum neque tu scrutaberis illius.* *Musg.*

1359. ὅτου δ' ἐβούλετ',] Ita hic edi debuit, ut legendum recte monuit Miltonus, cum in Aldina esset ὅτου δ' ἐβούλεθ' οὕνεκ'. Subaudiri utique ἕνεκα non infrequens. vid. Hesiod. Op. et D. v. 329. Nostri Orest. v. 742. quæque alia dat Lambertus Bos. v. ἕνεκα. *Musg.*

Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.] Quum olim inter ἐβούλεθ' et οὐκ redundaret οὕνεκ', ita recte Joh. Miltonus notabat ad marginem sui libri: Οὕνεκ' *rejiciendum puto; nam versus respuit; et potest et solet subintelligi.* Et sane verissime loquitur; et omnino necesse est, ita fieri, ni σῶσαί θ' per se stare putemus, et

ΙΩΝ. Φεῦ, φεῦ, κατ' ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
Ἐκεῖσε τὸν νοῦν δοὺς, ὅθ' ἡ τεκοῦσά με,
Κρυφαῖα νυμφευθεῖσ', ἀπημπόλα λάθρα,
Καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· ἀλλ' ἀνώνυμος
Ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
Τὰ τοῦ θεοῦ μὲν χρηστὰ, τοῦ δὲ δαίμονος
Βαρέα· χρόνον γὰρ, ὅν μ' ἐχρῆν ἐν ἀγκάλαις
Μητρὸς τρυφῆσαι καί τι τερφθῆναι βίου,
Ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
Τλήμων δὲ χἡ τεκοῦσά μ', ὡς ταὐτὸν πάθος
Πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς.
Καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ', οἴσω θεῷ
Ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν, ὧν οὐ βούλομαι.

Ion. Heu, heu, ab oculis ut humidas emitto lacrymas,
Illud animo cogitans, quod mater mea,
Clam nupta vendidit *me* clam,
Et non præbuit ubera: sed ignotus *ego*
In dei templo habui vitam servilem.
Dei quidem *consilia fuerunt* bona; Fortuna vero
Mala: tempore enim, quo me oportebat in ulnis
Matris deliciari, et aliquam voluptatem percipere vitæ, *eo*
Privatus sum charissimæ matris nutritione.
Misera etiam *est* mater, quandoquidem eandem miseriam
Tulit, filii amittens gaudia.
Et nunc accipiens hanc arcam, feram deo
Donarium, ut nihil inveniam *eorum*, quæ non cupio.

1377. Τλ. δέ θ' ἡ τεκ. 1380. μηθέν.

versum, quasi ex ἐπανορθώσεώς τινος, rursus incipere ab ὅτου; tum enim erit spatium pro ἕνεκα. *Barnes.*

1361. Ἔχοντας ἡμᾶς,] Hic apertissime masculinum genus pluralis numeri usurpatur de singulari persona sequioris generis; Pythia enim sacerdos fœmina hic loquitur. De qua re vide quæ nos supra ad v. *955.* *Barnes.*

1363. ζητεῖν σε χρή·] Emendatio est Canteri. Ed. Ald. ζητεῖσθαι χρή. *Musg.*

1366. Ἑλλάς·] i. e. Ἑλληνικὴ, subaudi γυνή. Vide infra ad v. 1372. *Musg.*

1367. Verba ὃς μετέσχε τῆς τύχης vertit Heath.: *qui hujus eventus quodammodo auctor fuit*, scil. quando in animo Pythiæ posuit, ut et infantem tolleret, et involucra ejus conservaret. *Beck.*

1372. οἰκέτην βίον.] *Servam vitam*, pro servilem. Nec infrequens est, appellativis et substantivis propriis pro possessivis uti, ut Ἑλλὰς φωνὴ, pro Ἑλληνικὴ, et paulo supra, videl. v. 1366. Ἑλλὰς, pro Ἑλληνικὴ, subaudi γυνή. Θρῇξ στρατὸς, Euripid. Rhes. v. 426. Vide, quæ nos ad Rhes. v. 427. ex Eustathio de hac re plenius. Male itaque Scaliger hic vult οἰκέτου legi. *Barnes.*

1379. οἴσω] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. οἶσον. *Musg.*

Εἰ γάρ με δούλη τυγχάνει τεκοῦσά τις,
Εὑρεῖν κάκιον μητέρ', ἢ σιγῶντ' ἐᾶν.
Ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθημι τήνδε σοῖς.
Καίτοι τί πάσχω; τοῦ θεοῦ προθυμίᾳ
Πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ' ὅς γ' ἔσωσέ μοι.
Ἀνοικτέον τάδ' ἐστὶ καὶ τολμητέον.
Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίην ποτ' ἄν.
Ὦ στέμμαθ' ἱερὰ, τί ποτέ μοι κεκεύθατε,
Καὶ σύνδεθ', οἷσι τἄμ' ἐφρουρήθη φίλα;

Si enim serva me peperit aliqua,
Deterius *esset* invenisse matrem, quam omittere tacentem.
O Phœbe, templis hanc dedico tuis.
Sed quid facio? an dei studio
Obluctor, qui indicia matris servavit mihi?
Aperienda *sunt* hæc, et audendum;
Fatum enim nunquam præterire potuero.
O sacra serta, curnam mihi abscondita fuistis,
Et *vos* vincula, in quibus ipse custoditus sum?

1382. Εὑρεῖν κάκιον] Media syllaba τοῦ κάκιον hic producitur, de qua re vide supra ad v. 1121. *Barnes.*

1385. ὅς γ' ἔσωσε] Ita legendum monet H. Stephanus. In Ed. Ald. deest γ'. *Musg.*

ὅς γ' ἔσωσέ μοι.] Quum olim erat Ὅς ἔσωσέ μοι, Duportus legebat ὡς, nequaquam bene; Scaliger ὅστις rectius multo, sed ὅς γ' erit rotundius, leviorique variatu opus habet. *Barnes.*

1387. ὑπερβαίην] Ita recte Barnesius. Ed. Ald. ὑπερβαίη. *Musg.*

Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίην ποτ' ἄν.] Ita sane pro ὑπερβαίη legendum ὑπερβαίην, vel certe ποτ' mutandum erit in τὶς, nulla erit media via. Quare priorem eligo, ob leviorem variationem. *Barnes.*

1389. Καὶ σύνδεθ',] Ed. Ald. καὶ σὺν δέ θ'. *Musg.*

1390. περίπτυγμ'] *Ambitus.* Male interpres *operculum.* *Musg.*

Ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου,] Περίπτυγμα, alii operculum cistæ ita vocari putant, alii περίπτυγμα ἀντίπηγος, pro περιεπτυγμένην αὐτὴν ἀντίπηγα, ὑπὸ τοῦ Ἴωνος δηλονότι. De voce ἀντίπηξ vide supra ad v. 1337. et v. 19. Quod in voce εὐκύκλου, τὸ κυ sit syllaba communis, notandum. De qua re nos plenius ad Phœniss. v. 19. *Barnes.*

Heath. intelligit *fascias*, quibus arca involuta erat. *Beck.*

1391. ἔκ τινος θηλάτου,] Subaudi τύχης, vel βουλῆς. Vel τὸ θηλάτον et θηλατόν τι, pro πεπρωμένον, idem quod εἱμαρμένη. *Barnes.*

1394. Lorsqu'Ion a parté à la Pythie, il étoit éloigné de l'autel. Il s'en est rapproché dans l'instant, où il vouloit y déposer son berceau. Il sort ce berceau de son enveloppe. Créuse alors le voit de près, à découvert, et le reconnoît subitement. *Prevost.*

1395. Σιγᾷν σὺ πολλὰ — οἶσθα] Est hoc taciturnitatem accusantis, cum ex Creusæ responsione appareat, eam ob loquacitatem reprehensam fuisse:

οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.

Itaque legendum:

σιγᾷν σὺ φαύλη καὶ πάρειθεν ἦσθά μοι;

φαύλη σιγᾷν, ut φαύλους μάχεσθαι, Iphig. in Taur. v. 306. *Musg.*

Hunc versum non Choro, sed Ioni, tribui vult Heath. et Ionem, cum hæc dicit, venenum respicere putat. *Beck.*

'Ιδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου,
'Ως οὐ γεγήρακ' ἔκ τινος θεηλάτου,
Εὐρώς τ' ἄπεστι πλεγμάτων· ὁ δ' ἐν μέσῳ
Χρόνος πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασιν.
ΚΡ. Τί δῆτα φάσμα τῶν ἀνελπίστων ὁρῶ;
ΙΩΝ. Σιγᾷν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.
ΚΡ. Οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.
'Ορῶ γὰρ ἄγγος, οὐξέθηκ' ἐγώ ποτε,
Σέ γ', ὦ τέκνον μοι, βρέφος ἔτ' ὄντα νήπιον,

Ecce involucrum arculæ rotundæ,
Quomodo non consenuit Dei fato quodam?
Et caries abest a nexibus: quod vero interfuit
Tempus, longum jam *est* istis thesauris.
Cre. Quodnam insperatarum *rerum* spectaculum video?
Ion. Tacere tu sæpe etiam antea novisti mihi.
Cre. Mihi non est amplius silendum, ne me moneas,
Video enim arcam, in qua ego exposui olim,
Te, O fili, infantem adhuc tenerum existentem

1397. ᾧ 'ξέθηκ'.

Græca verba hic depravata sunt:

Σιγᾷν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.

Quæ cum per se inepta sunt, tum inprimis poëtæ menti contraria. Quare Heathius hunc versum non Choro sed Ioni tribuendum esse censebat, conjectura parum felici; Musgravio vero emendandum videbatur:

σιγᾷν σὺ φαύλη καὶ πάροιθεν ἦσθά μοι.

quæ lectio, specie non destituta, ut tamen genuinam Euripidis scripturam præstet, vereor. Nulla enim, quantum intelligo, in totius actionis cursu pars est, unde Creusam loquacitate sibi malum peperisse appareat. Nisi tamen hoc est, non video, quomodo Chori reprehensio locum habeat. Altius latet ulcus et gravius, quam præstantissimi viri suspicati sunt, idem tamen leni medicina sanandum. Vulgata lectione

σιγᾷν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.

paulo curiosius considerata, non improbabiliter mihi emendasse videor:

σιγᾷν σε πολλὰ καὶ πάροιθ' ἐν ἀσφαλεῖ.

Et antea tibi tutius erat, quod omnino tacebas; et nunc tibi suadeo, ut taceas, ne hominum ora iterum in te convertas. Quibus aptissime Creusa subjicit hæc

οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.

Non ea est rerum mearum conditio, ut tacere possim; ne mihi hoc suadeas. Quantillum intersit inter utramque lectionem

παραινοῦσα θαμά

παραινῶ ἀσφαλῆ.

monere nihil attinet. Plane vero Euripideum σιγᾷν σε — ἐν ἀσφαλεῖ. ut apparebit comparanti Hippol. v. 785.

τὸ πολλὰ πράσσειν οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίου.

ubi vide Valckenærium, p. 247. C. qui eandem locutionem cum similibus illustravit ad Herodotum. Lib. IV. p. 275. 23. Noster in Hecuba, v. 967. ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ' ἐρημία. *Jacobs.*

1397. ᾧ 'ξέθηκ'] Emendatio est Barnesii. Ed. Ald. οὗ 'ξέθηκ'. *Musg.*

Κέκροπος ἐς ἄντρα καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.
Λείψω δὲ βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με χρή.
ΙΩΝ. Λάζυσθε τήνδε· θεομανὴς γὰρ ἥλατο,
Βωμοῦ λιποῦσα ξόανα· δεῖτε δ' ὠλένας.
ΚΡ. Σφάζοντες οὐ λήγοιτ' ἄν· ὡς ἀνθέξομαι
Καὶ τῆσδε καὶ σοῦ τῶν τ' ἔσω κεκρυμμένων.
ΙΩΝ. Τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.
ΚΡ. Οὐκ· ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὑρίσκει φίλος.

Ad antra Cecropis, et ad rupibus cinctas Macras:
Relinquam igitur hanc aram, etiamsi nunc mihi moriendum sit.
Ion. Prehendite hanc: divinitus enim in furorem acta desiliit,
Relinquens simulacra aræ: vincite brachia.
Cre. Jugulare *me* ne desinatis, quia corripiens retinebo
Et hanc *arcam*, et te, *fili*, et res intus reconditas.
Ion. Annon *sunt* hæc atrocia? sermone quodammodo asseror.
Cre. Non; sed amicis tuis inventus es amicus.

1404. τῶν τι σῶν κεκρ.

1397. s. Ὁρῶ γὰρ ἄγγος, ᾧ 'ξέθηκ' ἐγώ ποτε, Σέ γ',] Ita ego scribendum assero, quanquam solus, nec ab unico adjutus, nec ideo doctis hoc persuasum facere despero; quomodo enim, si οὗ 'ξέθηκ', pro ὃ ἐξέθηκ', ut ante, legamus, τὸ σέ γ' aliquis expediat? Hic itaque sensus: ὁρῶ γὰρ ἄγγος, ᾧ, ἤγουν ἐν ᾧ, ἐξέθηκά σε, ὦ τέκνον. Miror, hoc nemini antehac in mentem venisse. Sed et acutissimo visui aliquando nebulæ sunt offusæ, et de rebus maximis solliciti nequaquam ad parva solent attendere. Nobis quoque metuendum est, ne et nostram diligentiam nonnulla effugiant, quæ certe lectoris candorem exercere possunt. *Nos* igitur *Veniam dabimus, petimusque vicissim*. *Barnes.*

1399. Κέκροπος ἐς ἄντρα, καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.] De hoc antro sub arce sito et de rupibus Macris nos plus semel, ut supra ad v. 936. et 495. et 13. Dicitur autem Cecropis antrum, quia in Cecropia erat, hoc est sub acropoli. Et Plinius: oppidum Cecrops a se appellavit Cecropiam, quæ nunc est Athenis. Hinc v. 936. Κεκροπίας πέτρας vocat. Πετρηρεφεῖς recte Johannes Brodæus vertit, *petra concameratas*, ubi caverna est rupem suspendens. *Barnes.*

1404. τῶν τι σῶν] Scribendum cum Tyrwhitto: τῶν τ' ἔσω κεκρυμμένων. *Musg.*

1405. ῥυσιάζομαι] De hoc verbo vide, quæ diximus ad v. 525. ῥυσιάζομαι λόγῳ videtur esse allusio ex foro petita, ubi, qui alicujus rei possessionem petebant, ficta vi utebantur, i. e. formula verborum, non manus injectione, sibi vindicabant. Sic certe Romani. Heinecc. Antiq. Lib. IV. Tit. 6. sect. 24.

Legendum forte: ῥυσιάζομαι λοχῶν. Hesychius: λοχᾷ, θηρεύει. *Dum alium custodio* (vel *ne evadat, assideo*), *ipse comprehendor*. *Musg.*

ῥυσιάζομαι λόγῳ.] Vide supra v. 525. Πλαστῷ τινι λόγῳ ἀντενεχυράζομαι. Manus in me injicit astuta et mendax mulier, illiusque sermone opprimor. Metaphora a rebus in pignus datis, quæ in jus alterius transeunt. *Barnes.*

Forte, ῥυσιάζομαί γ' ἐγὼ, nam *velut mancipium injecta manu abducor*. *Reisk.*

τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.

haud scio an melius legatur:

— ῥυσιάζομαι δόλῳ.

trahor, teneor dolo. Verbum ῥυσιάζειν prima sua potestate nihil aliud significasse, nisi *trahere*, ἕλκειν, apparet ex Hesychio in

ΙΩΝ. Ἐγὼ φίλος σός; κᾆτά μ' ἔκτεινες λάθρα;
ΚΡ. Παῖς γ', εἰ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον.
ΙΩΝ. Παῦσαι πλέκουσα· λήψομαί σ' ἐγὼ καλῶς.
ΚΡ. Ἐς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεύω, τέκνον.
ΙΩΝ. Κενὸν τόδ' ἄγγος, ἢ στέγει πλήρωμά τι;
ΚΡ. Σά γ' ἔνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε.
ΙΩΝ. Καὶ τοὔνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς, πρὶν εἰσιδεῖν;
ΚΡ. Κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.

Ion. Egone amicus tuus? et tamen me clam interfecisti?
Cre. Imo filius *es*: siquidem hoc est parentibus charissimum.
Ion. Desine *dolos* nectere. Coarguam enim ego te probe.
Cre. Utinam eo venerim, O fili; in hoc collineo.
Ion. Vacuane *est* hæc arca, an tegit aliquid, quo sit plena?
Cre. Tua indusia, quibus te exposui ego.
Ion. Dicesne nomen ipsorum, priusquam inspicias?
Cre. Et si non dicam, mori lubens volo.

1409. λήψομαι δ' ἐγώ.

Ρυστάζοντες· ῥυσιάζοντες· ἐνεχυράζοντες· ἕλκοντες. Eodem etymologia ducit. Quod si quis tamen eam verbi explicationem, quam Musgravius proposuit, magis probaverit, non equidem refragabor, cum vel sic conjectura mea locum habere possit. Vulgaris certe lectionis sensus mihi parum expeditus videtur. *Jacobs.*

1407. ἔκτεινες] Ἠθέλησας κτείνειν καὶ ἐπείρω. Vide supra v. 1325. *Barnes.*

1408. Παῖς] Οὐ μόνον ἐμὸς φίλος εἶς, ἀλλὰ καὶ παῖς, ὃ φίλτατόν ἐστι τοῖς τοκεῦσιν ὄνομα. Refertur ad Ἐγὼ φίλος σός; quod præcessit. *Barnes.*

1409. λήψομαι δ'] Recte Tyrwhittus λήψομαί σ'. *Musg.*

Παῦσαι πλέκουσα·] Παῦσαι τεχνωμένη, καὶ μηχανὰς πλέκουσα. Ἐγὼ γάρ καλῶς σε λήψομαι, καὶ ῥᾳδίως ἐξελέγξω. *Barnes.*

> Παῦσαι πλέκουσα· λήψομαι Δ' ἐγὼ ΚΑΛΩΣ.

Fortasse corrigendum:

> Παῦσαι πλέκουσα, λήψομαι Σ' ἐγὼ, ΠΛΟΚΑΣ.

Pro δ' emendandum esse σ', Tyrwhittus vidit. Πλέκειν πλοκὰς vero ab usu loquendi Euripideo non abhorret. v. 824.

> — ὅδε δ' ἐψεύσατο
> πάλαι τρέφων τὸν παῖδα καὶ πλέκει πλοκὰς
> τοιάσδε.

Andromach. v. 66.

> ποίας μήχανας πλέκουσι νῦν;

Jacobs.

1410. τοξεύω,] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. τοξεῦσαι. *Musg.*

Εἰς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεῦσαι,] Εἴθε ἐς τοῦτο ἱκοίμην, τὸ τοξεῦσαι τοῦδε, καὶ ἐξουσίαν ἔχειν περὶ τῶν ἐντὸς τῆς κιβωτοῦ στοχάζειν καὶ δακτυλοδεικτεῖν. Τοξεύειν τινὸς, pro τοξεύειν κατὰ τινός: alias enim τοξεύειν τι, vel potius τοξεύω τι, ferio aliquid jaculando, sed τοξεύω τινὸς, volo ferire aliquid, hoc est, Collimo oculis, et rem aliquam feriendam designo. *Barnes.*

Reiskius suspicatur legendum: σὸν δὲ τοὐξετάσαι (i. e. τὸ ἐξετάσαι,) τέκνον, *tuum autem opus nunc est, fili, explorare institutis quæstionibus, verumne dicam.* *Beck.*

1412. Σά γ' ἔνδυθ',] Σά γε ἐνδυτὰ, ut supra v. 1389. Καὶ σύνδεθ', pro σύνδετα. *Barnes.*

ΙΩΝ. Λέγ'· ὡς ἔχει τι δεινὸν ἥ τόλμα γέ σου.
ΚΡ. Σκέψασθ', ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ.
ΙΩΝ. Ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
ΚΡ. Οὐ τέλεον, οἷον δ' ἐκδίδαγμα κερκίδος.
ΙΩΝ. Μορφὴν ἔχον τίν': ὥς με μὴ ταύτῃ λάβῃς.
ΚΡ. Γοργὼν μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίοις πέπλων.
ΙΩΝ. Ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς ἐκκυνηγετεῖ πότμος;
ΚΡ. Κεκρασπέδωταί τ' ὄφεσιν, αἰγίδος τρόπον.
ΙΩΝ. (Ἰδού.) τόδ' ἔσθ' ὕφασμα δέσμα θ' ὡς εὑρίσκομεν.

Ion. Dic; quia ista tua fiducia habet aliquid singulare.
Cre. Videte texturam, quam ego puella quondam existens texui.
Ion. Qualem nam? multæ *enim sunt* texturæ puellarum.
Cre. Non absolutam, sed veluti rudimentum radii.
Ion. Quam habet figuram? ut me non hic capias.
Cre. Gorgon quidem *est* in medio stamine peplorum.
Ion. O Jupiter, quod fatum nos venatur?
Cre. Et oram *cincta* est serpentibus, ægidis in modum.
Ion. Ecce! Hæc est textura, ut invenimus, et fasciæ.

1420. ἠτρίων. 1423. θέσφαθ', ὡς.

1420. ἠτρίων πέπλων.] Legendum haud dubie ἠτρίοις πέπλων, *peplorum staminibus.* *Musg.*

Γοργὼν μὲν, etc.] Subaudi ἐστὶν, ὑφαίνεται, ἢ τοιοῦτό τι. *Barnes.*

ἠτρίων πέπλων.] Εὐήτριον ἱμάτιον. *Scholiast.*

1421. ἐκκυνηγετεῖ] Διώκει, μεταφορικῶς. *Barnes.*

1422. Κεκρασπέδωταί τ'] Emendatio est Barnesii. Ed. Ald. κ'ακκρασπέδωτ'. MSS. E. G. κεκκρασπέδωτ'. *Musg.*

Κεκρασπέδωταί τ' ὄφεσιν, Αἰγίδος τρόπον.] Κράσπεδον, ora, fimbria vestis proprie, quasi κρεμάμενον εἰς πέδον; hinc κρασπεδόω eleganter, pro fimbria circumdo; hinc in hoc loco ego κεκρασπέδωται omnino legendum quavis mercede contendam, pro corrupto illo κἀκκρασπέδῳ τ', quod prius magna grammaticæ et prosodiæ injuria obtinebat. *Barnes.*

1423. θέσφαθ'] In MS. E. ita scribitur θέσφαθ', ut simul appareant ductus litteræ μ. Lego:

τόδ' ἔσθ' ὕφασμα δέσμα θ' —

Hesychius: στέργανα, δέσμα. *Musg.*

1425. εὐτυχεῖς:] Optime Piersonus εὐστοχεῖς, *bene conjicis.* Verisim. p. 13. *Musg.*

1426. Δράκοντε μαρμαίροντε πάγχρυσον γένυν.] Hunc in modum insigni felicitate correxit Porsonus vulg. lectionem, δράκοντες ἀρχαῖόν τι παγχρύσῳ γ. et referri jussit ad v. 23. *Maltby.*

Δράκοντες] Hunc et duos sequentes versus recte Creusæ tribuit, deleta Ionis persona, Piersonus, ubi supra. Addit Toupius, ad Suidam v. ὑπαίμακι, pro παγχρύσῳ γένυ legendum esse πάγχρυσοι γένυν, quod altero certe elegantius. *Musg.*

1426. ss. Δράκοντες, etc. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.] Huc refer illud Antigoni Carystii Hist. Mirabil. c. 12. Ἀμελησαγόρας δὲ ὁ Ἀθηναῖος, ὁ τὴν Ἀτθίδα συγγεγραφὼς, οὔ φησι Κορώνην προσίπτασθαι πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν. οὐδ' ἔχοι ἂν εἰπεῖν ἑωρακώς

ΚΡ. Ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν.
ΙΩΝ. Ἐστίν τι πρὸς τῷ γ', ἢ μόνῳ τῷδ' εὐτυχεῖς;
ΚΡ. Δράκοντες ἀρχαῖόν τι πάγχρυσοι γένυν.
ΙΩΝ. Δώρημ' Ἀθάνας, ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;
ΚΡ. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.
ΙΩΝ. Τί δρᾶν, τί χρῆσθαι; φράζε μοι χρυσώματα.
ΚΡ. Δέραια παιδὶ νεογόνῳ φέρειν, τέκνον.
ΙΩΝ. Ἔνεισιν οἵδε· τὸ δὲ τρίτον ποθῶ μαθεῖν.
ΚΡ. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε,

Cre. O vetus virgineum opus mearum telarum.
Ion. Estne *signum* aliquod præter hoc, an hoc solo felix es?
Cre. Dracones aurei genas antiquum quoddam
Ion. Donum Minervæ, quæ liberos inter *serpentes* ali jubet,
Cre. Ad imitationem antiqui Erichthonii.
Ion. Ad quid faciendum? in quem usum (dic *mihi*) aurea ornamenta.
Cre. Ut ferret puer recens natus hæc monilia, O fili.
Ion. Insunt isti; tertium autem *signum* cupio cognoscere.
Cre. Coronam ex *illa* olea imposui tibi tum,

1426. παγχρύσῳ γένυ.

οὐδείς. Ἀποδίδωσι δὲ τὴν αἰτίαν μυθικῶς· φησὶ γὰρ, Ἡφαίστῳ δοθείσης τῆς Ἀθηνᾶς, συγκατακλιθεῖσαν αὐτὴν ἀφανισθῆναι· τὸν δὲ Ἥφαιστον, εἰς γῆν πεσόντα, προΐεσθαι τὸ σπέρμα· τὴν δὲ γῆν ὕστερον αὐτῷ ἀναδοῦναι Ἐριχθόνιον, ὃν τρέφειν τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ εἰς κίστην καθεῖρξαι, καὶ παραθέσθαι ταῖς Κέκροπος παισὶν, Ἀγλαύρῳ, καὶ Πανδρόσῳ, καὶ Ἕρσῃ, καὶ ἐπιτάξαι μὴ ἀνοίγειν τὴν κίστην, ἕως ἂν αὐτὴ ἔλθῃ. Ἀφικομένην δὲ εἰς Πελλήνην φέρειν ὄρος, ἵνα ἔρυμα πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως ποιήσῃ· τὰς δὲ Κέκροπος θυγατέρας τὰς δύο, Ἄγλαυρον καὶ Πάνδροσον, τὴν κίστην ἀνοῖξαι, καὶ ἰδεῖν Δράκοντας δύο, περὶ τὸν Ἐριχθόνιον, etc. Vid. Ovid. Metamorph. Lib. II. Fab. 12. Vid. Hyginum Lib. II. et quæ nos supra ad v. 23. Notandum vero hic est, Pausaniam cum hoc auctore non convenire, fol. 16. lin. 7. Ibi enim ille reliquas duas cistam aperuisse ait, Pandrosum autem nequaquam. De aureis vero serpentibus, Erechthidarum filiis innutritis, ex veteri quadam religione et consuetudine, quæ ab hoc Erichthonio ortum cepit, vide quæ nos ad v. 24. Et hunc morem Προγόνων νόμον vocat v. 20. Προγόνων νόμον σῴζουσα, τοῦ τε γηγενοῦς Ἐριχθονίου, etc. *Barnes.*

Heath. legit γένυν, et cum Barn. ℌ.

Reisk. conjicit: πάγχρυσον γένος, *tota aurea fœtura, ver aureum.* *Beck.*

1428. Ἐριχθονίου μιμήματα.] Vid. supra v. 24. *Musg.*

1429. χρυσώματα.] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. χρυσώμια. Vide supra ad v. 1030. *Musg.*

1431. Ἔνεισιν οἵδε·] Misero errore Brodæus ἴδε vult corrigi; quod versus nequaquam admittet. *Barnes.*

1432. s. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε, ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο.] Neptunus et Minerva de Cecropia certabant, utri urbs dicaretur et cujus ferret nomen. Neptunus tridente scopulum percussit, unde mare erupit; Minerva cuspide tetigit, unde nata est tum primum olea; quæ fere immortalis habebatur, et semper virens; adeo ut etiam a Medis exusta, denuo refloruerit. Ovidius Metamorph. Lib. VI. Fab. 2. *Cecropia Pallas scopulum Mavortis in Arce Pingit, et antiquam de terræ nomine litem.* *Bis*

Ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος ἐξηνέγκατο.
Ὅς, εἴπερ ἐστὶν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,
Θάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γεγώς.
ΙΩΝ. Ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδὼν
Πρὸς ἀσμένας πέπτωκα σὰς παρηΐδας.
ΚΡ. Ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ κρεῖσσον ἡλίου, —
Συγγνώσεται γὰρ ὁ θεὸς — ἐν χεροῖν σ' ἔχω,
Ἄελπτον εὕρημ', ὃν κατὰ γᾶς ἐνέρων
Χθόνιον μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.
ΙΩΝ. Ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἐν χεροῖν σέθεν
Ὁ κατθανών τε κοὐ θανὼν φαντάζομαι.

Quam primum Palladis edidit scopulus.
Quæ, si adhuc adest, nondum folia virentia amisit,
Sed viret, cum ex non marcescente olea sit facta.
Ion. O charissima mihi mater, ut lubens te aspicio,
Et ad tuas genas libenter accido.
Cre. O fili, O lumen matris, præstantius sole,
Ignoscet enim *mihi* deus, in manibus te habeo
Insperatum inventum: quem sub terra mortuorum
Mortuum, et cum Proserpina existimabam habitare.
Ion. At, O chara mihi mater, in manibus tuis
Mortuus, et non mortuus imaginatione aspicior.

1433. εἰσηνέγκατο.

sex cœlestes, medio Jove, sedibus altis Augusta gravitate sedent: sua quemque Deorum Inscribit facies: Jovis est regalis imago. Stare Deum pelagi, longoque ferire tridente Aspera saxa facit; medioque e vulnere saxi Exsiliisse fretum; quo pignore vendicet urbem. At sibi dat clypeum, dat acutæ cuspidis hastam, Dat galeam capiti, defenditur Ægide pectus, Percussamque sua simulat de cuspide terram, Edere cum Bacchis fœtum canentis olivæ. Vide Apollodor. Biblioth. Lib. III. c. 13. sect. 1. Johannis Meursii Cecropiæ, c. 19. Scaliger legit: ἐξηνέγκατο. Quum σκόπελον Aldina editio habeat, et nonnulli Ἀθάνα legant, quid si ita legamus: Ἣν πρῶτ' Ἀθάνα σκόπελον εἰς ἠνέγκατο. Nihil statuo. Similem vero locum habemus infra v. 1480. Ἀ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει. *Barnes.*

1433. σκόπελος] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. σκόπελον.

εἰσηνέγκατο.] Optime Scaliger: ἐξηνέγκατο. *Musg.*

1434. οὔποτ'] Emendatio est Barnesii. Ed. Ald. οὔπερ. *Musg.*

Ὅς εἴπερ ἐστὶν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,] Cum olim οὔπερ legeretur, ego οὔποτ' omnino restituendum censui: ob præcedens enim εἴπερ videtur corruptum in οὔπερ. De hac autem olea semper virenti, præter quod nota præcedenti diximus, addantur et hæc, quæ Joh. Brodæus nobis citata dedit: Theophr. δ. περὶ φυτῶν, κεφ. ιδ. Τὴν δὲ μακροβιότητα μαρτυροῦσιν ἐπί γε τινῶν, καὶ ἡμέρων, καὶ ἀγρίων, καὶ αἱ παραδιδόμεναι φῆμαι παρὰ τῶν μυθολόγων· Ἐλαίαν μὲν γὰρ λέγουσι τὴν Ἀθήνῃσι, Φοίνικα δὲ τὸν ἐν Δήλῳ, Κότινον δὲ τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἀφ' οὗ ὁ στέφανος, etc. Plinius

ΚΡ. Ἰὼ ἰὼ, λαμπρᾶς αἰθέρος ἀμπτυχαὶ,
Τίν' αὐδὰν ἀΰσω,
Βοάσω; πόθεν μοι
Συνέκυρσ' ἀδόκητος ἁδονά; πόθεν
Ἐλάβομεν χαράν;
ΙΩΝ. Ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἂν ποτε,
Μῆτερ, παρέστη τῶνδ', ὅπως σός εἰμ' ἐγώ.
ΚΡ. Ἔτι φόβῳ τρέμω.
ΙΩΝ. Μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;
ΚΡ. Τὰς γὰρ ἐλπίδας ἀπέβαλον πρόσω.
Ἰὼ γύναι, πόθεν πόθεν ἔλαβες ἐ-

Cre. Io, io; splendentis ætheris expansiones,
Quam vocem sonabo?
Clamabo? unde mihi
Occurrit insperata voluptas? unde
Accepimus *hoc* gaudium?
Ion. Omnia citius mihi eventura esse,
O mater, in mentem venit, quam hoc, quod tuus sim ego.
Cre. Adhuc metu tremo.
Ion. An, ne non habeas me, quem habes?
Cre. Has enim spes procul abjeceram.
Io, mulier, unde unde accepisti

1444. ἀναπτυχαί. 1454. πόθεν semel.

Lib. XVI. c. 44. *Athenis quoque olea durare traditur, in certamine edita a Minerva.* Hæc ille. *Barnes.*

1435. ἐλαίας ἀκηράτου] Theophrastus Histor. Plant. Lib. IV. c. 14. τὴν δὲ μακροβιότητα μαρτυροῦσιν ἐπί γε τινῶν καὶ ἱερῶν καὶ ἀγρίων, καὶ αἱ παραδιδομέναι φῆμαι παρὰ τῶν μυθολόγων· Ἐλαίαν μὲν γὰρ λέγουσι τὴν Ἀθήνησι— Plinius Lib. XVI. c. 44. *Athenis quoque olea durare credita in certamine edita a Minerva.* Hæc Brodæus, quibus adde Soph. Œd. Col. v. 725. et seq. *Musg.*

ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου] De hac immortali olea supra duabus notis præcedentibus. *Barnes.*

ἐξανέγνωκας legit Reisk. *Beck.*

1438—1509. Vid. aliam horum versuum distributionem apud Hermann. Doctr. Metr. ed. Glasg. p. 492. s.

1440. κατὰ γᾶς ἐνέρων] Legendum κατὰ χάσμ' ἐνέρων Χθόνιον. Noster Pirithoo apud Athenæum, p. 496. χάσμ' εἰς χθόνιον. *Musg.*

1440. s. Locum ita distingui vult Heath.:

Ὃν κατὰ γᾶς, ἐνέρων
Χθονίων μέτα, Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.

Beck.

1441. Χθόνιον] Θανόντα, κατὰ χθονὸς τεθαμμένον. *Barnes.*

1444. ἀναπτυχαὶ,] Ἡ κύκλοι αἰθέριοι, ἢ ἀκτῖνες, διὸ καὶ λαμπραὶ καλοῦνται. Vid. infra ad v. 1516. *Barnes.*

1445. ἀΰσω,] Ita MS. E. Ed. Ald. ἀΰσω. *Musg.*

1451. s. ΚΡ. Ἔτι φόβῳ τρέμω. ΙΩΝ. Μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;] In duo versus dividit Heath.:

μῶν βρέφος ἀγκαλῶν;
Τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμους ἔβα Λοξίου;
ΙΩΝ. Θεῖον τόδ'· ἀλλὰ τἀπίλοιπα τῆς τύχης
Εὐδαιμονοῖμεν, ὡς τὰ πρόσθε δυστυχῆ.
ΚΡ. Τέκνον, οὐκ ἀδάκρυτος ἐκλοχεύῃ,
Γόοις δὲ ματρὸς ἐκ χερῶν ὁρίζῃ·
Νῦν δὲ γενειάσιν παρὰ σέθεν πνέω,
Μακαριωτάτας τυχοῦσ' ἁδονᾶς.
ΙΩΝ. Τοὐμὸν λέγουσα καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.
ΚΡ. Ἄπαιδες οὐκέτ' ἐσμὲν οὐδ' ἄτεκνοι·
Δῶμα δ' ἑστιοῦται, τάδε δ' ἔχει τυράννους·
Ἀνηβᾷ δ' Ἐρεχθεύς,

Meum infantem ulnarum?
Per quam manum venit *ad* domum Apollinis?
Ion. Dei opus hoc. At *in* cæteris fortunæ *rebus*
Beati simus, quia *res* priores *fuerunt* infelices.
Cre. Fili, non sine lacrymis editus es,
Et *cum* lamentis ex manibus matris dimissus.
Nunc vero ad tuas genas vivo,
Beatissimæ compos facta voluptatis.
Ion. Meum *fatum* commemorans, tuum etiam dicis pariter
Cre. Sine liberis non amplius sumus, neque orbæ:
Et mea domus colitur, et habet terra adhuc dominos.
Repubescit autem Erechtheus,

1461. γενυάσι. 1462. ἡδονᾶς.

ΚΡΕ. Ἔτι φόβῳ τρέμω. dochmaicus.
ΙΩΝ. Μῶν οὐκ ἔχων μ' ἔχουσα; hephthemimeris iambica.
Beck.

1453. ἀπέβαλον] Ita jam olim editum est, nescio, quo auctore. Ed. Ald. ἐπέβαλον. Conferri meretur Anytæ phrasis Anthol. H. Steph. p. 263.

— ἀλλ' ἐπὶ πάντων,
Ἐλπίδας οὐλομένη μοῖρ' ἐπέλυσε πρόσω.

Musg.

Ut constet metrum asynarteti ex dochmaicis, legendum est ἐλπίδας γ'. *Beck.*

1454. s. ἐμῶν βρέφος ἀγκαλῶν;] Lego: ἐμὸν βρέφος ἀγκάλαιν. *Musg.*

Ita disponit Heath.

Ἰὼ γόναι basis iambica.
Πόθεν ἔλαβες ἐμῶν βρέφος γ' ἀγκαλᾶν asynartetus ex dochmaicis.
Beck.

1454. s. Hæc ad absentem Pythiam converti censet Prev. nam ipsam dudum ante scenam reliquisse. *Beck.*

1461. γενυάσιν metri causa scribit Heath. *Beck.*

1465. τάδε δ' ἔχει] Emendabat Scaliger τόπος δ' ἔχει. Sed legendum haud dubie γᾶ δ' ἔτ' ἔχει τυράννους *terra autem reges adhuc habet.* *Musg.*

Hunc versum Heath. ita dividit:

Ὅ τε γηγενέτας δόμος οὐκέτι
Νύκτας δέρκεται,
Ἀλίου δ' ἀναβλέπει λαμπάσιν.
ΙΩΝ. Μῆτερ, παρών μοι καὶ πατὴρ μετασχέτω
Τῆς ἡδονῆς τῆσδ', ἧς ἔδωχ' ὑμῖν ἐγώ.
ΚΡ. Ὦ τέκνον, τί φής; οἷον οἷον ἀνελέγχομαι.
ΙΩΝ. Πῶς εἶπας; ΚΡ. Ἄλλοθεν γέγονας ἄρ', ἄλλο-
ΙΩΝ. Ὤμοι· νόθον με παρθένευμ' ἔτικτε σόν. [θεν.
ΚΡ. Οὐχ' ὑπὸ λαμπάδων, οὐδὲ χορευμάτων
Ὑμέναιος ἐμὸς,
Τέκνον, ἔτικτε σὸν κάρα.
ΙΩΝ. Αἲ αἴ· πέφυκα δυσγενὴς, μῆτερ, πόθεν;

Et terrigena domus non amplius
Noctem aspicit,
Solis vero faces rursus intuetur.
Ion. Mater, pater mihi præsens esto socius
Hujus voluptatis, quam præbui vobis ego.
Cre. O fili, quid ais? Quomodo, quomodo arguor.
Ion. Quid dixisti? *Cre.* Aliunde enim natus es, aliunde.
Ion. Hei mihi! tua virginitas peperit me nothum.
Cre. Non sub facibus, non *cum* tripudiis,
Hymenæus meus,
O fili, peperit tuum caput.
Ion. Heu, heu. Undenam ignobilis *ego*, mater, natus sum?

1469. λαμπάσι. 1472. Verba: οἷον — et rel. dantur Ioni. 1473. Totus v. datur Creusæ. Ib. γέγονας γάρ.

Δῶμα δ' ἑστιοῦται ithyphallicus.
Τάδε δ' ἔχει τύραννος idem.

Reisk. conjicit: γᾶ δ' ἔχει, *terra* (Attica) *vero habet tyrannos suos.* *Beck.*

1467. δόμος γηγενέτας] Erichthonii e terra geniti domus; de Erichthonio autem terrigena vide supra ad v. 1000. et v. 1426. *Barnes.*

1472. Optime Tyrwhittus: "Turbantur personæ, quæ sic forte ordinandæ sunt:

ΚΡ. Ὦ τέκνον, τί φής; οἷον, οἷον ἀνελέγχομαι.
ΙΩΝ. Πῶς εἶπας; ΚΡ. Ἄλλοθεν γέγονας γὰρ, ἄλλοθεν."

Musg.

1472. s. Heath. ita distinguit et emendat:

ΚΡΕ. Ὦ τέκνον. ΙΩΝ. Τί φής; penthemimeris trochaica.
ΚΡΕ. Οἷον, οἷον ἀνελέγχομαι; Euripideus.
ΙΩΝ. Πῶς εἶπας; ΚΡΕ. Ἄλλοθεν γέγονας ἄρ', ἄλλοθεν. senarius iambicus.

Verba οἷον — ἀνελ. adhuc Creusæ, πῶς εἶπας Ioni, ἄλλ. — ἄλλ. Creusæ tribuit Prev. secutus judicium Musgr. et Tyrwhitti. *Beck.*

1475. ss. Οὐχ ὑπὸ λαμπάδων, οὐδὲ χορευμάτων Ὑμέναιος ἐμὸς, etc.] De nuptialibus facibus et Hymenæi tæda vide ad Helen. v. 638. *Barnes.*

ΚΡ. Ἴστω Γοργοφόνα — ΙΩΝ. Τί τοῦτ' ἔλεξας;
ΚΡ. Ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς
Τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει.
ΙΩΝ. Λέγεις μοι δόλια, κοὐ σαφῆ τάδε.
ΚΡ. Παρ' ἀηδόνιον πέτραν Φοίβῳ —
ΙΩΝ. Τί Φοῖβον αὐδᾷς;
ΚΡ. Κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην.
ΙΩΝ. Λέγ'· ὡς ἐρεῖς τι κεδνὸν εὐτυχές τέ μοι.
ΚΡ. Δεκάτῳ δέ σε μηνὸς ἐν κύκλῳ
Κρύφιόν γ' ὠδῖν' ἔτεκον Φοίβῳ.
ΙΩΝ. Ὦ φίλτατ' εἰποῦσ', εἰ λέγεις ἐτήτυμα.

Cre. Sciat Gorgonis interfectrix — *Ion.* Quid hoc dixisti?
Cre. Quæ scopulis in meis
Rupem oleas ultro ferentem incolit.
Ion. Dicis mihi obscura, nec manifesta hæc.
Cre. Ad rupem lusciniis-celebrem Phœbo —
Ion. Quid narras Phœbum?
Cre. Furtivo lecto juncta sum.
Ion. Perge, quia dicis aliquid gloriosum et faustum mihi.
Cre. In decima vero revolutione mensis
Occultum partum peperi Phœbo.
Ion. O gratissima locuta, si modo vera dicis.

1488. deest γ'.

1477. ἔτικτε σὲν κάρα.] i. e. *te.* Vid. ad Heraclid. v. 529. et 540. *Barnes.*

1479. Ἴστω Γοργοφόνα] i. e. *Testis sit Gorgonis interfectrix Minerva.* Sic Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτός. Hom. Iliad. κ'. v. 329. Ubi Scholiastes: γινωσκέτω, μάρτυς ἔστω. Ex Brodæo. *Musg.*

Ἴστω Γοργοφόνα] Sciat *Gorgonum interfectrix, id est,* Minervam testor. Ita Homer. Iliad. κ'. v. 329. Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρης. Scholiast. Γινωσκέτω, μάρτυς ἔστω. Sophocles: Ἴστω Ζεὺς, ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεί. Theocritus: Ἴστω γὰρ κούρα τε καὶ εὐίανος Δαμάτηρ. Ex Joh. Brodæi notis. Ponitur autem pro ἰσάτω per syncopen. Γοργοφόνα autem Pallas dicitur, vel quia ipsa Gorgonem interemit, vel quia ejusdem consilio Perseus, ut et alias observavimus, ad Bacch. v. 979. Duplex enim narratur historia. *Barnes.*

1480. Ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς] Vide similem locum supra ad v. 1433. *Barnes.*

1481. Τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει.] Πάγον ἐλαιοφυῆ τὴν Ἀκρόπολιν καλεῖ, ὅτι πρῶτον ἐνθάδε ἡ ἐλαία ἐφάνη. Vid. Eustath. in Homer. fol. 1095. lin. 25. *Barnes.*

1482. Reisk. scribit: θολία, *turbida.* *Beck.*

1485. Κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην.] Quia dicitur εὐνὴν εὐνάζομαι, etiam λέχος εὐνάζομαι dicendum, quia λέχος et εὐνὴ sunt synonyma: sic quia *vitam vivere,* et *ætatem vivere,* dicitur; et similia licet sexcenta observare. Vid. ad Iphig. Aul. v. 1182. et hujus fabulæ, v. 622. *Barnes.*

1486. κεδνὸν] Ed. Ald. κεδνός. MS, G. καινὸν. *Musg.*

ΚΡ. Παρθένια δ' ἐμᾶς ματέρος
Σπάργαν' ἀμφιβολά σοι τάδε
Ἐνῆψα, κερκίδος ἐμᾶς πλάνους.
Γάλακτι δ' οὐκ ἐπέσχον, οὐδὲ μαστῷ
Τροφεῖα ματρὸς, οὐδὲ λουτρὰ χειροῖν,
Ἀνὰ δ' ἄντρον ἔρημον οἰωνῶν
Γαμφηλαῖς φόνευμα θοίναμά τ' εἰς
Ἅιδαν ἐκβάλλῃ.
ΙΩΝ. Ὦ δεινὰ τλᾶσα μῆτερ.
ΚΡ. Ἐν φόβῳ καταδεθεῖσα σὰν
Ψυχὰν ἀπέβαλον, τέκνον·

Cre. Virginales vero labores, ut matris
Fascias circumjectas tibi
Indui, mei radii errores.
Lacti vero te non admovi, neque mamma,
Alimenta matris, neque lavacra manibus:
Sed in antro deserto avium
Rostris cædes epulumque ad
Mortem ejectus es.
Ion. O dira mater ausa.
Cre. Metu constricta, tuam
Animam perdidi, fili,

1494. χεροῖν. 1497. ἀΐδαν.

1488. Malim κρύφιόν γ' ἀδῖν', ut metrum anapæsticum sit. *Heath.*

1490. ἐμᾶς ματέρος] Barnesius dubitat, annon legendum sit ἐμοῦ. Mihi locus ne sic quidem integer fore videtur. Patet enim ex v. 1416. non fuisse proprie σπάργανα, i. e. qualia vulgo infantibus circumdabant, sed telam ab ipsa diverso usui contextam. Hinc non debebant appellari παρθένια σπάργανα. Lego:

παρθένια δ' ἔργ', ὡς ματέρος
σπάργαν', ἀμφίβολά σοι —

Scripsisse videtur auctor:

Παρθενικᾶς δ' δίασμα χερός.

Callimachus Fragm. 244. διάσματα φάρεος ἀρχὴν, quod et poëmati suo inseruit Nonnus, p. 119. *Musg.*

1491. Σπάργαν' ἀμφίβολα] Ἀμφίβολα, ἤγουν ἀμφιβεβλημένα, ἐπιθετικῶς. Male igitur Brodæus καὶ inserit, quasi necessario esset pro ἀμφιβλήματα, substantive. *Barnes.*

1492. Ἐνῆψα,] MS. E. ἀνῆψα.

πλάνους.] *Errores.* i. e. rudimenta, tirocinium: vid. v. 1418. *Musg.*

κερκίδος ἐμᾶς] Ita pro ἐμὰς scribo, ita et Scaliger et sensus postulat. *Barnes.*

1494. Valckenærius ad Phœn. v. 45. negat, τροφεῖα de *alimentis* dici. Sed contra stat hic versus, et Sophoclis Œd. Col. v. 353. *Musg.*

χεροῖν,] Malim χυροῖν, ut versus sit senarius iambicus catalectus similis præcedenti. *Heath.*

Reisk. scribit: στροφεῖα, i. e. στρόφια. *Strophia* mamillis constringendis meæ ma-

Ἔκτεινά σ' ἄκουσ'.
ΙΩΝ. Ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες.
ΚΡ. Ἰώ· δειναὶ μὲν αἱ τότε τύχαι,
Δειλαιὰ δὲ καὶ τάδ'· ἑλισ-
σόμεσθ' ἐκεῖθεν ἐνθάδε δυστυχίαις
Εὐτυχίαις τε πάλιν,
Μεθίσταται δὲ πνεύματα.
Μενέτω· τὰ πάροιθεν ἅλις κακά· νῦν δ'
Ἐγένετό τις οὖρος ἐκ κακῶν, ὦ παῖ.
ΧΟ. Μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
Ἄελπτον εἶναι πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.
ΙΩΝ. Ὦ μεταβαλοῦσα μυρίους ἤδη βροτῶν

Et occidi te invita.
Ion. Et a me non pie moritura eras.
Cre. Heu, misera quidem tunc *fuit* fortuna,
Misera vero et hæc *erant.*
Volvimur illinc huc ærumnis,
Secundisque rebus rursus:
Mutantur enim auræ.
Maneat *vero:* sufficiant superiora mala: nunc
Vero quidam secundus ventus ex malis ortus est, O fili.
Cho. Nemo putet quidquam hominibus unquam
Insperatum esse, considerans ea, quæ nunc accidunt.
Ion. O quæ jam mutâsti innumeros mortales,

1503. deest *αἱ.* 1504. ἑλισσόμεθ' — δυστυχίαισιν·

tris non adhibui lacti, quo id reprimerem — unam rem duobus expressit vocabulis, οὐ γάλακτι, οὐδὲ μαστῷ. — vult dicere: clam matre enixa fui. *Beck.*

1496. Θοίναμα] Θοίνη, δεῖπνον, ἱλάριον. Vid. supra ad v. 933. *Barnes.*

1501. Ἔκτεινά σ' ἄκουσα.] *Tantum non interfeci te; quod in me enim fuit, perdere volui:* licet id nollem omnino, quia filius es. De hac voce autem, κτείνω, pro ἐπιχειρῶ κτείνειν, vel θέλω, vide supra ad v. 1325. et v. 1407. *Barnes.*

1502. Ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες.] *Tu enim a me præter fas pæne interemta es.* Οὐχ ὅσια Attice pro οὐχ ὅσιον, hoc autem ὅσιον pro ὁσίως. Et ἔθνησκες pro θανεῖν ἔμελλες. Ita in literis nostris Isaacus dicitur παραβολικῶς immolatus, eo quod pater ejus revera ipsum immolationi designasset, Hebr. c. xi. v. 17. Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, λογισάμενος, ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. *Barnes.*

1504. Δειλαιὰ] Sic plerosque Brodæus jam tum legisse testatur. Nec spernere debuit Barnesius. Ed. Ald. δειλία. *Musg.*

Δεινὰ δὲ καὶ τάδε] Olim δειλία male scriptum erat, pro quo δειλαῖα nonnulli, haud multo melius; δειλὰ Scaliger paulo tutius; nos, ob præcedens δειναὶ, et hic δεινὰ legendum statuimus. *Barnes.*

1509. Malim οὖρός γ', ut fulciatur syl-

Καὶ δυστυχῆσαι καὖθις αὖ πρᾶξαι καλῶς,
Τύχη, παρ' οἷαν ἤλθομεν στάθμην βίου,
Μητέρα φονεῦσαι καὶ παθεῖν ἀνάξια.
(Φεῦ.) Ἆρ' ἐν φαενναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς
Ἔνεστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν;
Φίλον μὲν οὖν σ' εὕρημα, μῆτερ, εὕρομεν,
Καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τόδε·
Τὰ δ' ἄλλα πρὸς σὲ βούλομαι μόνην φράσαι.
Δεῦρ' ἔλθ'· ἐς οὖς γὰρ τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω,
Καὶ περικαλύψαι τοῖσι πράγμασι σκότον.
Ὅρα σὺ, μῆτερ, μὴ σφαλεῖσ', ἃ παρθένοις
Ἐγγίγνεται νοσήματ', ἐς κρυπτοὺς γάμους,

Ut essent infelices, et rursus valde felices essent,
Fortuna, ad quale punctum vitæ venimus,
Ut matrem *fere* cæderem, et indigna ipse paterer!
Heu! an in lucidis solis circumvolutionibus
Inest qui has casus omnes expertus est?
Charum igitur inventum te, mater, invenimus,
Et genus nihil culpandum nobis utique:
Cætera vero ad te solam volo dicere.
Huc accede. In aurem enim hos sermones dicere volo,
Et offundere tenebras his rebus.
Vide tu mater, ne, cum lapsa fueris, qui virginibus
Inesse solet morbus, in occultos *congressus*,

1513. καὖθις σύ. 1517. μαθεῖν; 1523. σφαλεῖσα παρθένοις 1524. νοσήματ' εἰς.

laba catalectica. Versus enim asynartetus est ex dochmaicis. *Beck.*

1511. πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.] *Si comparetur cum his, quæ nunc acciderunt.* Sic solent Græci πρὸς adhibere, quod etiam Lexica vulgaria non omiserunt, adducto ex Platonis Ep. VII. loco: σμικρὰ ἂν εἴη πρὸς ταῦτα μοὶ βλάβη. vid. et Viger. Idiotism. c. IX. sect. 8. reg. 13. Male igitur Barnesius πρὸς τὰ τυγχάνονθ' ὁρῶν. *Musg.*

Ἄελπτον εἶναι, πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.] Mallem equidem, si per exemplaria liceret, legere: πρὸς τὰ τυγχάνονθ' ὁρῶν, ut sic referatur ad μηδεὶς: sine ὁρῶν enim expresso, vel intellecto, difficulter πρὸς ad syntaxin conciliabitur; Jam vero hic sensus: Μηδεὶς νομιζέτω τι ἐν ἀνθρώποις ἄελπτον, πρὸς τὰ νῦν τυγχάνοντα ὁρῶν. Ταῦτα γὰρ πάντα παρὰ τὴν ἐλπίδα καὶ δόκησιν συμβεβήκασι. *Barnes.*

1512. μυρίοις legit Reisk. *Beck.*

1513. κ'αὖθις σὺ] Recte Piersonus κ'αὖθις αὖ. Verisim. p. 13. *Musg.*

1514. στάθμην βίου,] Legendum στιγμὴν βίου. *Vix punctum abfuimus, quin et matrem occideremus, et ipsi indigna pateremur. Musg.*

1516. φαενναῖς] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. φαειναῖς.

περιπτυχαῖς] Interpretor: περιειλιγμοῖς, *circumvolutionibus. Musg.*

Φεῦ· Ἆρ' ἐν φαενναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς] Extra versum φεῦ ponitur. Περιπτυχαὶ δὲ ἡλίου λέγεται, ὡς καὶ ἄλλως ἀναπτυχαί. Scholiast. ad Hippolyt. ἡλίου ἀναπτυχαὶ] Αἱ ἀκτῖνες, καθὸ τὸ σκότος ἀναπτύσσουσι, καὶ ἡμῖν δηλοῦσι τὰ πάντα διὰ τοῦ φωτός. Hesy-

Ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν,
Καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῂς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ.
ΚΡ. Μὰ τὴν παρασπίζουσαν ἅρμασίν ποτε
Νίκην Ἀθάναν Ζηνὶ γηγενεῖς ἔπι,
Οὐκ ἔστιν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
Ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἄναξ.
ΙΩΝ. Πῶς οὖν τὸν αὑτοῦ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλῳ πατρὶ,
Ξούθου τέ φησι παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;

Deinde deo tribuas culpam:
Meum vero pudorem effugere conans,
Peperisse me dicas Phœbo, cum non pepereris ex deo.
Cre. Non, per eam, quæ quondam curru *vecta* tulit opem,
Victoriam Minervam, Jovi adversus terrigenas,
Nullus mortalium est tibi pater, O fili:
Sed qui *te* educavit Apollo rex.
Ion. Quomodo igitur suum filium dedit alteri patri,
Ex Xuthoque dicit me natum esse filium?

1525. προστιθεῖς 1527. φῄς, 1529. Ἀθηνᾶν

chius: ἀναπτυχαὶ, ἀνατολαί. Περιπτυχαὶ vero hoc in loco pro δρόμος ἡλιακὸς, vel περιβολαὶ, καὶ τροπαὶ ἡμεριναί. *Barnes.*

1517. καθ' ἡμέραν] Locus aperte mendosus, quem sic restituendum puto: Ἔνεστι, πάντα τάδε πάθη πείρᾳ μαθών; *Estne aliquis uspiam, qui omnes hos casus experientia cognovit? Musg.*

1523. In constructione expedienda frustra laborant interpretes. Legendum videtur:

ὅρα σὺ, μῆτερ, μὴ σφαλεῖσ', (ἃ παρθένοις
ἐγγίνεται νοσήματ') εἰς κρυπτοὺς γάμους —

Musg.

1523. s. μὴ σφαλεῖσα παρθένος, Ἐγγίνεται νοσήματ', εἰς κρυπτοὺς γάμους,] Insignis hic mutatio syntaxeos, si modo recte se habent exemplaria. De qua re nos supra ad v. 927. Æmil. Port. ad Atticismum refert, pro: ὅρα, μὴ, σοῦ παρθένου σφαλείσης, νοσήματα ἐν κρυπτοῖς γάμοις ἐγγένηται, vel ἐγγίνεται. *Vide, ne, te lapsa, dum adhuc esses virgo, morbus aliquis in clandestinis nuptiis fuerit. Ne peccaris in clandestinis nuptiis.* Ἐγγίνεται *autem metri causa, pro* ἐγγένηται. *Quanquam* τὸ ἵνα et τὸ μὴ *sæpe cum* indicativo *apud poëtas junguntur, ut et* τὸ ὅπως. Ita ille. Henr. Stephanus locum suspectum habet. Josephus Scaliger σφαλείσῃ παρθένῳ legit. *Barnes.*

Ὅρα σὺ, μᾶτερ, μὴ σφαλεῖσα παρθένος,
ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς γάμους.
ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν.
καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῂς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ.

In prioribus versibus cum verborum structura laboret, legendum puto et distinguendum

ὅρα σὺ, μᾶτερ, μὴ σφαλεῖσα παρθένος,
ἃ γίνεται νοσήματ', εἰς κρυπτοὺς γάμους,
ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν.

Vide, mater, ne cum virgo in clandestinas nuptias delapsa sis, qualia nonnunquam virgines peccata admittunt, nunc in Deum erroris culpam conferas. Jacobs.

1524. Reisk. suspicatur: εἰ γίγνεται νόσημά τι εἰς κρυπτοὺς γάμους, vel εἰ γίγνεται νόσημά τι κρυπτοῦ γάμου, *postquam contigisset error circa clandestinas nuptias.* *Beck.*

ΚΡ. Πεφυκέναι μὲν οὐχὶ, δωρεῖται δέ σε
Αὐτοῦ γεγῶτα· καὶ γὰρ ἂν φίλος φίλῳ
Δοίη τὸν αὐτοῦ παῖδα δεσπότην δόμων.
ΙΩΝ. Ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἢ μάτην μαντεύεται,
Ἐμοῦ ταράσσει, μῆτερ, εἰκότως φρένα.
ΚΡ. Ἄκουε δή νυν, ἅμ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον·
Εὐεργετῶν σε Λοξίας ἐς εὐγενῆ
Δόμον καθίζει· τοῦ θεοῦ δὲ λεγόμενος,
Οὐκ ἔσχες ἄν ποτ' οὔτε παγκλήρους δόμους,

Cre. Progenitum quidem *ex eo te* non dicit esse, sed *ei* donat te
Ex se natum. Etenim amicus amico
Dare queat suum filium hæredem domus.
Ion. Deus quidem utrum verax sit, an frustra vaticinetur,
Meam merito, mater, mentem perturbat.
Cre. Audi igitur nunc; quæ mihi in mentem venerunt, O fili:
Cum velit tibi deus benefacere, in regiam
Domum *te* collocat. Dei enim *filius* si dicereris,
Nunquam universam hæreditatem haberes,

1539. δὴ νῦν,

1525. προστιθεῖς] MSS. Steph. προστιθῇς. Sed minime novum est, μὴ cum indicativo conjungi. vid. ad Phœn. v. 91. *Musg.*

1529. Νίκην Ἀθηνᾶν] Vid. supra ad v. 460. *Musg.*

Νίκην Ἀθηνᾶν] De Minerva Victoria vide quæ nos supra ad v. 460. Quibus addatur illud Eustathii in Homer. Iliad. λ'. fol. 879. lin. 64. *Διὸ καὶ ὁ μῦθος τὴν Νίκην οὐ μόνον χρυσαῖν πτερύγοιν ἐκόσμησε διὰ τὸ κατ' αὐτὴν καὶ πολυτίμητον, καὶ, ὡς εἰπεῖν, μονιμωτέραν, ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀθηνᾷ εἰς ταὐτὸν ἤγαγεν, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ γράψας· Ἀθηνᾶ ἡ Νίκη· τοῦτο δὲ αἴνιγμα ἦν τοῦ τὴν φρόνησιν νικητικὴν εἶναι, κατὰ τό· Οἱ γὰρ φρονοῦντες εὖ, κρατοῦσι πανταχοῦ.* Et Sophocles: *Νίκη τ' Ἀθηνᾶ πολιὰς, ἣ σώζει μ' ἀεί.* Et Pausanias fol. 40. lin. 30. *Καὶ ἕτερον ἐνταῦθα ἱερὸν Ἀθηνᾶς πεποίηται, καλουμένης Νίκης.*

Ζηνὶ παρασπίζουσαν γηγενεῖς ἔπι,] *Κατὰ γιγάντων παρασπίζουσαν τῷ Διΐ.* Phurnutus *περὶ τῆς Ἀθηνᾶς* in fine: *Μάλιστα δὲ καὶ τὴν Νίκην τῇ Ἀθηνᾷ πάρεδρον δεδώκασιν, ἥτις νικᾷν τῷ περιγινομένῳ ποιεῖ. — Καὶ ἐν τῇ πρὸς τοὺς γίγαντας μάχῃ παραδίδοται ἀριστεύουσα ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ γιγαντοφόντις ἐπονομάζεται.* Idem, ibidem, de eadem: *ἱκανὴ γάρ ἐστιν ἐπαμύνειν καὶ προσβοηθεῖν, ἐξ οὗ καὶ Νίκη προσαγορεύεται.* *Barnes.*

1537. Heath. reponit, sensus causa, *οὐ μάτην μαντεύεται*, sed Reisk. *εἰ θεὸς ἀληθὴς* — *Beck.*

1538. *ταράσσει,*] Ita optime MS. G. (ut jam Reisk. conjecerat) Ed. Ald. *ταράσσων.* *Musg.*

εἰκότως] *Εὐπιθάνως, ἀλλὰ μάτην, καὶ ψευδῶς, ἅμα πιθανότητι πολλῇ μαντευόμενος· καὶ δὴ ψεύδεα λέγων, ὡς Ἡσίοδος, ἐτύμοισιν ὁμοῖα.* Scaliger legit *εἰκαίως*, id est *εἰκῇ*, *συνωνύμως τῷ μάτην*, quod præcessit: quare minus probo, cum ex *εἰκότως* satis commodum liceat sensum elicere. *Barnes.*

1539. *ἅ μ' ἐσῆλθεν,*] Ed. Ald. *ἅμ' ἐσῆλθεν.* Barnesius auctore Scaligero, *ὧν μ' ἐσῆλθεν.* *Musg.*

Ἄκουε δή νυν, ὧν μ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον·] *Ἄκουε τούτων, ἅ μ' ἐσῆλθεν, ἢ ὧν μοι μνήμη ἐσῆλθεν*, quia vero dicitur *ἄκουε τούτων*, ideo quoque *ὧν* scribitur; frequenter enim relativum et antecedens in eodem casu ponuntur: potest etiam *ἅ 'μ'* pro *ἃ ἐμὲ* per contractum stare, quia sic longum es-

Οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γὰρ, οὗ γ' ἐγὼ γάμους
Ἔκρυπτον αὐτὴ καί σ' ἀπέκτεινον λάθρα;
Ὁ δ' ὠφελῶν σε προστίθησ' ἄλλῳ πατρί.
ΙΩΝ. Οὐχ ὧδε φαύλως αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
Ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
Εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ πατρὸς, εἴτε Λοξίου.
Ἔα· τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς
Ἀνθήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;
Φεύγωμεν, ὦ τεκοῦσα, μὴ τὰ δαιμόνων
Ὁρῶμεν, εἰ μὴ καιρός ἐσθ' ἡμᾶς ὁρᾷν.

Neque nomen patris. Quomodo enim, cujus ego nuptias
Occultavi ipsa, et te interfeci clam?
Ille igitur te juvans alteri patri attribuit.
Ion. Non ita segniter ea ego persequor:
Sed interrogabo Phœbum, templum ingressus,
Utrum sim filius hominis, an Phœbi.
Ehem! quis supra sacras ædes exoriens,
Deorum ostendit faciem solis instar splendentem?
Fugiamus, O mater, ne deorum *numina*
Spectemus, quando non convenit *ea* videre.

set. At potius hic cum Scaligero ἂν lego; ἐσῆλθεν autem necessario legendum, non εἰσῆλθεν, et sic Aldi editio legit. Duportus hunc versum minus rotunde vult legi: Ἄκουε δὴ τοίνυν, ἅ μ' εἰσῆλθεν, τέκνον. *Barnes.*

1543. Οὐδ' ὄνομα πατρός.] Sed quasi spurius nomen conditionemque matris. *Barnes.*

1545. Ὁ δ' ὠφελῶν σε] Ita recte Aldi editio. *Barnes.*

1546. Οὐχ ὧδε ex ed. vet. restituit Reisk. *Beck.*

1549. θυοδόκων] Sic optime emendat Piersonus ad Mœrid. p. 271. vid. supra v. 513. Ed. Ald. θεοδότων.

ὑπερτελὴς] Exstat vox Soph. Trachin. v. 14. et in Turnebiana Æschyli editione Agam. 294. ubi reliquæ editiones vitiosissime habent ὑπὲρ Ἕλλης. Ab ὑπερτέλλω fluere nihil prohibet, eadem sc. analogia, qua ἀμφιθαλὴς a θάλλω, ἐπισφαλὴς a σφάλλω, περισκελὴς a σκέλλω. Quod eo probabilius est, quoniam ὑπερτέλλειν non raro eadem potestate legitur, quam hic habere debet ὑπερτελής. vid. Hecub. v. 996. Orest. v. 6. et v. 832. *Musg.*

Ἔα· τίς οἴκων θεοδόκων] Olim θεοδότων, sed Scaliger restituit θεοδόκων, quod certe magis congruum est templi epithetum: ὁ γὰρ ναὸς θεὸν πως δέχεται, hoc est, illius sedes dicitur, ibi ejus nomen et cultus: quod deus autem revera incomprehensibilis sit, diximus ad Troad. v. 878. Et hinc ναὸς Nonno dicitur θεοδέγμων, et θεηδόκος, et θεηδόχος, et θεουδόχος. Vox autem θεοδότων hic locum non habet. *Barnes.*

θυοδόκων jam Heath. legi voluerat, Reisk. Θεοτόκων, aut θεοδύτων.

Pro ὑπερτελὴς Pierson. ad Mœrid. p. 271. legit ὑπὲρ τέγος, aut ὑπερτενὴς, i. e. Hesychio interprete, ὑψηλή. *Beck.*

1550. Ἀνθήλιον] Ἀνθήλιος apud Sophoclem in Ajace τὸν ἀντικρὺ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου significat. Hoc in loco: *Solis ad instar fulgens*; sic Homero ἀντίθεος pro θεοείκελος. *Barnes.*

1551. a. μὴ τὰ δαιμόνων Ὁρῶμεν,] Vid. Callimach. Hymn. in Lavacrum Pallad. v. 101. ibique, si vacat, Spanhemium. *Musg.*

μὴ τὰ δαιμόνων Ὁρῶμεν,] Semper Dei, aut angeli, conspectus putabatur a naturæ viribus ferri non posse, atque ideo

ΑΘΗΝΑ.

Μὴ φεύγετ'· οὐ γὰρ πολεμίαν με φεύγετε,
Ἀλλ' ἔν τ' Ἀθήναις κἀνθάδ' οὖσαν εὐμενῆ.
Ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονὸς,
Παλλὰς, δρόμῳ σπεύσασ' Ἀπόλλωνος πάρα,
Ὃς ἐς μὲν ὄψιν σφῷν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
Μὴ τῶν πάροιθε μέμψις ἐς μέσον μόλῃ,
Ἡμᾶς δὲ πέμπει τοὺς λόγους ὑμῖν φράσαι,
Ὡς ἥδε τίκτει σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρὸς,
Δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν, οὐ φύσασί σε,

MINERVA.

Ne fugite: non enim hostem me fugitis,
Sed amicam vobis, et Athenis, et hic existentem.
Veni autem tuæ terræ cognominis
Pallas festinans cursu ab Apolline;
Qui in conspectum quidem vestrum venire noluit,
Ne veniat in mediam reprehensionem præteritorum *facinorum*.
Nos vero mittit, ut hos sermones vobis dicamus,
Quod hæc peperit te ex Apolline patre;
Dat autem *te* quibus dedit, non quod te genuerunt,

1558. μέμψιν.

mortis prænuntius; ita enim Deus ipse Israëlis, Exod. c. xxxiii. v. 20. *Καὶ εἶπεν· οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζήσεται.* Et Judic. c. xiii. v. 22. *Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι Θεὸν εἴδομεν*, etc. *Barnes.*

1553. *Μὴ φεύγετ'·*] Hic videtur poëta noster personarum numerum frustra et sine causa augere; quia Mercurius, qui prologum egit, potuit quoque huic epilogo sufficere, et forte magis decore, quam Minerva, quæ virgo erat. Sed dicendum, magis hæc Minervæ convenire, cui domus Erichthonii præcipue cordi erat, et Athenis præcipue ipsa colebatur, et Apollinis erat paulo amantior. Gratior autem erat Atheniensium theatro Divæ patriæ adspectus; et recte Apollo per se non jam apparet, utpote quem pudor retraheret. *Barnes.*

1558. *μέμψιν*] MS. E. *μέμψις.* Sed magis placet *μέμψιν εἰς μέσον μόλῃ. Musg.*

Μὴ τῶν πάροιθε μέμψιν εἰς μέσον μόλῃ,] *Μέσον* pro *μέσην*, Attice, ut sit: *μέμψιν εἰς μέσην.* Duportus legit *μέμψις. Barnes.*

Leg. aut *μέσην*, aut *μέμψει*, aut *μέμψεις*, aut tandem *βάλῃ* pro *μόλῃ. Reisk.*

1561. *οὐ φύσασί σε,*] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. *οὔ φασί σε. Musg.*

οὐ φύσασί σε,] *Οὐ τῷ φύσαντί σε*, i. e. Xutho. De plurali numero pro singulari posito vide supra ad v. 1056. Hæc Duportus non intelligens, sed putans, Creusam quoque hic intelligi una cum Xutho, legi voluit: *οὐ τρέφουσί σε*, quia Creusa quidem illum peperit, non autem educavit. Sed Minerva de Ione ab Apolline Xutho dato loquitur; neque enim is Creusæ datus erat, sed revera ipsius repertus. *Barnes.*

Reisk. conjicit: *δίδωσιν, ᾧ σ' ἔδωκεν οὐ φύσαντί σε.* Pro extremis posse quoque conjici *οὗ καὶ φασί σε*, *cujus te quoque filium aiunt*, verum illi non quadrare sequens *ἀλλ' ὡς. Beck.*

Ἀλλ' ὡς κομίζῃς οἶκον εὐγενέστατον.
Ἐπεὶ δ' ἀνεῴχθη πρᾶγμα μηνυθὲν τόδε,
Θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων
Καὶ τήνδε πρὸς σοῦ, μηχαναῖς ἐῤῥύσατο.
Ἔμελλε δ', αὐτὰ διασιωπήσας ἄναξ,
Ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωριεῖν ταύτην τε σὴν
Σέ θ', ὡς πέφυκας τῆσδε καὶ Φοίβου πατρός.
Ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα καὶ χρησμοὺς θεῶ,

Sed ut domum accipias nobilissimam
Postquam vero res hæc est aperta, indicio declarata,
Metuens ne tu morereris matris insidiis,
Neve hæc abs te, consiliis liberavit.
Hæc autem rex *Apollo* statuerat reticere,
Et Athenis declarare hanc esse tuam *matrem*,
Et te ex hac, et Apolline patre, natum esse.
Sed ut finiam rem, et dei oracula,

1562. κομίζεις. 1563. ἀνῴχθη.

1562. κομίζῃς] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. νομίζεις. MSS. E. G. νομίζῃς. Legendum fortasse: ἀλλ' εἰσκομίζων σ'. Confer v. 1540, 1. *Musg.*

Reisk. suspicatur legendum: ὡς νομίζῃ εἰς, *uti referreris ad domum*, et fama te tribueret nobilissimæ genti. *Beck.*

1563. Ἐπεὶ δ' ἀνῴχθη πρᾶγμα] Sc. cum proditum esset, Creusæ Ionem Apollinis oraculo filium Xutho datum esse. Respicit enim enunciationem Chori, quæ supra legitur a v. 774. ad v. 709. *Musg.*

1565. Καὶ τήνδε πρὸς σοῦ μηχαναῖς ἐῤῥύσατο.] Καὶ ταύτην ἀπὸ τῶν χειρῶν σου μηχαναῖς καὶ βουλῇ προνοητικῇ ἐῤῥύσατο, τὴν Πυθίαν προφῆτιν ἐφορμήσας, ἥτις τὴν κιβωτὸν Κρεούσῃ ἀνέδειξεν, ὅθεν τὰ πάντα ἀνεγνωρίσθη. Cave itaque, ne μηχαναῖς alio referas, quam ad τὸ ἐῤῥύσατο. Ion enim machinis usus est nullis, sed aperto jure. *Barnes.*

1566. Ἔμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας] *Alioqui consilium ei fuerat, hæc reticentem.* *Musg.*

ἄναξ,] De Apolline aperte hoc in loco dicitur, quare autem, vide, quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 1481. Male Brodæus de Xutho capit, qui harum omnium rerum ignarus fuisse putatur. *Barnes.*

1567. γνωριεῖν] Attice pro γνωρίσειν. vid. grammaticas vulgares de polysyllaborum quartæ conjugationis futuro primo. *Barnes.*

1569. θεῷ,] Scaliger legit Θεοῦ. Sed et Θεῷ stabit, si *illius vice* exponas, ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ. *Barnes.*

1570. ἐζεύξασθ'] MSS. E. G. ἐζεύξαθ'. Utrumque bonum. *Musg.*

Ἐφ' οἷς ἐζεύξασθ' ἅρματ', εἰσακούσατον] Quum Aldina editio etiamnum ἅρματ' retineat, deleo corruptum illud ἅρμασ', et authenticum ἅρματ' restituo; cujus absentia tot doctos viros erroribus implicuit. Scaliger legebat: ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', quasi de deo diceretur; cum de Xutho et Creusa dicitur in hunc sensum: Περὶ δὲ τῶν παίδων καὶ τῆς τεκνογονίας, ἐφ' οἷς δεῦρο ἐληλύθατον ἁρματηλατοῦντες, σύ τε καὶ ὁ Ξοῦθος, χρησόμενοι· λαβοῦσα τοῦτον τὸν ἀληθῶς σὸν παῖδα, ἀποχώρησον· Ἐκ δὲ τούτου τέσσαρες ἔσονται υἱοὶ. etc. *Barnes.*

Heath. monet, sententiæ et metro consuli emendatione Scalig. Ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', εἰσακούσατον, *quorum causa currus equis junxi;* melius tamen fore εἰσακούσατον. *Beck.*

1574. Δίκαιος ἄρχειν] Δίκαιος pro ἄξιος et alias reperiri observatur Supplic. v. 197. Quibus hæc addantur: Ita Scholiast. Euripid. ad Orest. v. 634. Δίκαιος τυχεῖν βοηθείας. Sic Euripid. Heraclid. v. 143.

Ἐφ' οἷς ἐζεύξαθ' ἅρματ', εἰσακούσατον.
Λαβοῦσα τόνδε παῖδα, Κεκροπίαν χθόνα
Χώρει, Κρέουσα, κεἰς θρόνους τυραννικοὺς
Ἵδρυσον· ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως γεγὼς,
Δίκαιος ἄρχειν τῆς γ' ἐμῆς ὅδε χθονός.
Ἔσται τ' ἀν' Ἑλλάδ' εὐκλεής· οἱ τοῦδε γὰρ
Παῖδες γενόμενοι τέσσαρες ῥίζης μιᾶς,
Ἐπώνυμοι γῆς κἀπιφυλίου χθονὸς

Propter quæ currus junxistis, audite;
Accipiens hunc filium *ad* Cecropiam terram
Vade, Creusa, et in thronis regiis *eum*
Colloca. Nam ex Erechthei *posteris* natum,
Hunc æquum *est* imperare meæ terræ.
Eritque per *totam* Græciam clarus. Hujus enim
Filii quatuor *ex* una radice nati,
Cognomines terræ, distributique in tribus seminis

1570. ἐζεύξασθ'

Δίκαιοι δ' ἱερὸν οἰκοῦντες πόλιν, Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίας κραίνειν δίκας. Item v. 776. *Οὐ γὰρ ἐμῇ γ' ἀρετῇ Δίκαιός εἰμ' ἐκπεσεῖν μελάθρων.* *Barnes.*

1577. a. χθονὸς λαῶν] Legendum, ni fallor, γονῆς λαῶν. Tribus Atticas ab Ionis filiis nomina accepisse, cum Euripide tradit luculentus auctor Herodotus, Lib. V. c. 66. eumque forte secuti, Pollux Lib. VIII. c. 111. et Stephanus Byzantinus v. Αἰγικορίας. Favet porro huic opinioni ipsum Hopletis nomen, cujus filiam *Ægeo* nupsisse tradunt Apollodorus Lib. III. c. 14. sect. 6. Tzetzes ad Lycophron. v. 494. Fuere tamen etiam priscis temporibus, qui traderent, populum Atheniensem secundum vitæ instituta ab Ione distributum fuisse, atque inde desumta esse nomina, Τελέοντες, Ὅπλητες, Ἐργαδεῖς, Αἰγικορεῖς. Docent hoc Strabo Lib. VIII. p. 383. et Plutarchus in Solone, p. 166. Ed. Steph. quanquam in expositione vocis Αἰγικορεῖς dissentientes, quam Plutarchus *Pastores* interpretatur, Strabo *Sacerdotes*. Rectius Strabo, quod et hic ipse Euripidis locus ostendit, et traditio de Ione: Athenienses ab eo, plane ut Romanos a Numa, religione imbutos fuisse. Plutarch. adv. Coloten, Op. Mor. p. 2062. Reliqua nomina, Plutarcho auctore, sic exponenda sunt: ὅπλητες, vel, ut ille vocat, ὁπλῖται *milites*, ἐργαδεῖς, *operarii*, τελέοντες, *agricolæ*, quibus æquipollent Strabonis φύλακες, δημιουργοί, γεωργοί. Nulla hic quoad ὅπλητας et ἐργαδεῖς difficultas: τελέων an *agricolam* unquam significaverit, valde dubito: videturque id nomen melius convenire τοῖς ἐν τέλει, iis, penes quos summa imperii erat, i. e. εὐπατρίδαις, ex quibus omnes magistratus, saltem usque ad Thesei et Solonis tempora, Athenis electi. Plutarch. in Theseo, p. 20. in Solone, p. 160. Verum si singulæ tribus, ex Ionis descriptione, ex totidem hominum generibus constabat, mutata est postea reipublicæ forma. Testatur enim Pollux, singulas tribus priscis temporibus ex tribus phratriis constitisse phratrias vero in tribus secundum vitæ instituta descriptas fuisse, in unaquaque enim tribu unam εὐπατριδῶν phratriam fuisse, aliam γεωμόρων, tertiam denique δημιουργῶν. Pollux, Lib. VIII. sect. 111. quocum confer Hesychium in ἀργιῶτας et δημιουργούς. Diod. Sic. Lib. I. c. 28. Plutarch. in Theseo, p. 20.

Λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἳ ναίουσ' ἐμόν.
Τελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον
Ὅπλητες Ἀργαδεῖς τ' ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος
Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορεῖς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
Παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις
Χέρσους τε παράλους, ὃ σθένος τῇ 'μῇ χθονὶ
Δίδωσιν· ἀντίπορθμα δ' ἠπείροιν δυοῖν
Πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς

Populorum erunt, qui rupem meam habitant.
Geleon quidem primus erit: deinde secundum,
Hopletes, et Argades, et *denominatum* a mea Ægide
Ægicor*us* habebunt tribulem. Horum autem
Liberi progeniti tempore fatali,
Cycladas incolent insulares regiones,
Orasque maritimas, quod robur agro meo
Dabit. Opposita vero littora duarum continentium
Inhabitabunt, et campos Asiaticæ terræ,

1580. Ἐργαδεῖς.

Sed ut, unde abii, revertar. Fieri potest, ut Ionis liberi revera audierint Teleon, Hoples, Ergades, Ægicoreus, licet ea nomina a diversis vitæ institutis desumta sint. Quid enim credere vetat, si post descriptam ab Ione reipublicæ formam nati sunt, talia nomina ipsis ad rei memoriam utcunque conservandam imposita esse? *Musg.*

1579. Τελέων] Ita scribunt præter Euripidem Plutarchus et Pollux, confirmatque Apollodorus, qui Τελέοντα quendam commemorat, Lib. I. c. 9. sect. 16. Plures quoque ejus nominis novit Apollon. Rhod. Lib. I. ubi videndus et Scholiastes. Γελέοντα vocant Herodotus et Steph. Byzantinus.

— — εἶτα δεύτερον,
Ὅπλητες, Ἐργαδεῖς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος
ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορεῖς —

Sic emendo, præeunte Cantero, præterquam quod Ἀργαδεῖς legit, non Ἐργαδεῖς. Sensus est: *Secundum deinde Hopletes, alium Ergades, ultimum ab Ægide mea denominati Ægicorenses tribulem habebunt.* ἐλλειπτικῶς omnia, præter morem Euripidis. In Ed. Ald. sic legitur: εἶτα δεύτερος Ὁ πάντες ἀργαλῆς τ' ἐμῆς ἀπ' Αἰγίδος Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς. *Musg.*

1579. ss. Γελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον Ὅπλητες, Ἀργαδεῖς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορεῖς.] Ita hunc locum restituo ex Canteri Scaligerique sententia. Ita enim Herodotus in Lib. V. Terpsichore dicto, c. 66. Μετὰ δὲ τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων Γελέοντος, καὶ Αἰγικόρεος, καὶ Ἀργάδεω, καὶ Ὅπλητος, &c. Huc refer illud Stephani περὶ πόλεων; Αἰγικόρεως, Corrige: Αἰγικορεῖς· Οὐκ ἔστι δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὥς τινες· ἀλλὰ φυλὴ παλαιά, μία τῶν τεσσάρων τῶν ἀπὸ Ἴωνος. Τέσσαρες δ' ἐξ αὐτῶν, Αἰγικορεῖς, Ἀργαδεῖς, τελέοντες, lego Γελέοντες, Ὁπλῖται, lego Ὅπλητες. Ἡ φυλὴ τούτων Αἰγικορεῖς. Hæc Canterus primus nobis indigitavit, quem videsis Novar. Lection. Lib. V. c. 19. Æmil. Portus locum Plutarchi in Solone et Pollucis ex eodem Cantero notatum habuit. Ὁ νοῦς οὗτος· Γελέων μὲν ἔσται, ἐξ οὗ Γελέοντες καλέσονται· Εἶτα δεύτερον Ὅπλητα οἱ Ὅπλητες ἔμ-

Εὐρωπίας τε· τοῦδε δ' ὀνόματος χάριν
Ἴωνες ὀνομασθέντες ἕξουσιν κλέος.
Ξούθῳ δὲ καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος,
Δῶρος μὲν ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
Πόλις κατ' αἶαν Πελοπίαν γ'· ὁ δεύτερος
'Αχαιὸς, ὃς γῆς παραλίας 'Ρίου πέλας
Τύραννος ἔσται, κἀπισημανθήσεται
Κείνου κεκλῆσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
Καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε· πρῶτα μὲν

Et Europææ. Ob hujus vero nomen
Iones nominati habebunt gloriam.
Xutho vero et tibi commune *liberorum* genus erit,
Dorus quidem, unde Dorica celebrabitur
Regio. In agro Pelopio alter
Achæus, qui maritimæ terræ prope Rhium
Dominus erit, et insigniter gloriabitur
Populus se de illius nomine cognominatum appellari.
Recte vero Apollo omnia fecit: primum quidem,

φυλὸν καὶ ὀνοματοθέντα ἔξουσιν· 'Αργαδεῦς τε 'Αργάδεα τὸν τρίτον, καὶ τέταρτον οἱ Αἰγικορεῖς, δηλονότι τὸν Αἰγικόρην, ἀπὸ τῆς ἐμῆς Αἰγίδος ὀνομασθέντα. *Barnes.*

Τελέων cum Musgr. legit Prev. idemque hæc adnotavit: "Ces noms sont significatifs et peuvent avoir du rapport avec les diverses occupations de ces premiers tribus de l'Attique; car Strabon et Plutarque rapportent que dans l'origine les Athéniens-furent divisés suivant leurs genres de vie ou leurs professions diverses. Les Hopletes ou hommes armés, étoient les guerriers, les Argades ou Ergades, les ouvriers; les Téléonites étoient, dit on, agriculteurs, quoique ce mot semble désigner les chefs ou magistrats, mais ailleurs il est écrit différemment; enfin les Egicores étoient bergers ou plutôt sacrificateurs. Cependant ces rapports de noms ne doivent pas contredire la tradition historique qu'Euripide suit ici et qu'Hérodote a conservée. *Beck.*

1583. Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις] Nonnulli hæc de Insulis Cycladibus dictis sumunt, alii vero referunt ad 'Ιωνικὰς τὰς δώδεκα πόλεις ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καρίας καὶ τῆς Λυδίας, quas ipse poëta mox notare videtur per Χέρσους τε παράλους. Thucydides, Lib. I. Καὶ Ἴωνας μὲν Ἀθηναῖοι καὶ Νησιωτῶν τοὺς πολλοὺς ᾤκισαν. De his vide Strabon. Lib. VIII. et Lib. XIV. et quæ nos supra ad v. 74. *Barnes.*

1590. Δῶρος] De eo vide Strabon. p. 383. *Musg.*

Δῶρος μὲν, &c.] Strabo, Lib. VIII. Ὧν Δῶρος μὲν τοὺς περὶ Παρνασσὸν Δωριέας συνοικίσας, κατέλιπεν ἐπωνύμους αὑτοῦ. *Barnes.*

1591. Eustath. in Dionys. 403. Πηλοπία γῆ. *Burn.*

αἶαν Πελοπίαν] Πελοπόννησον. *Barnes.*

1592. γῆς] MS. E. τῆς. *Musg.*

'Αχαιὸς,] Achæus, Xuthi alter filius, homicidio imprudenter facto, in Laconiam secessit, unde Achæi dicti, qui oram maritimam incolunt, juxta Rhium, promontorium Peloponnesi in Achaia ad fauces sinus Corinthiaci ad Antirrhium promontorium; ut sequitur: 'Ρίου πέλας] Strabo, Lib. VIII. in Peloponneso — Προϊοῦσαι δὲ πλέον, τελέως συμπίπτουσι κατὰ τὸ 'Ρίον καὶ 'Αντίῤῥιον· ἔστι δὲ τὸ μὲν 'Ρίον, τῶν 'Αχαιῶν. Theocriti enarrator: Τὸ δὲ 'Ρίον, ἀκρωτήριόν ἐστι τῆς Πελοποννήσου, ἐναντίως τῷ καλουμέ-

Ἄνοσον λοχεύει σ', ὥστε μὴ γνῶναι φίλους·
Ἐπεὶ δ' ἔτικτες τόνδε παῖδα κἀπέθου
Ἐν σπαργάνοισιν, ἁρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας
Ἑρμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος,
Ἔθρεψέ τ', οὐδ' εἴασεν ἐκπνεῦσαι βίον.
Νῦν οὖν σιώπα, παῖς ὅδ' ὡς πέφυκε σός,
Ἵν' ἡ δόκησις Ξοῦθον ἡδέως ἔχῃ,
Σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ' ἴῃς, γύναι.
Καὶ χαίρετ'· ἐκ γὰρ τῆσδ' ἀναψυχῆς πόνων
Εὐδαίμον' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.
ΙΩΝ. Ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θύγατερ, οὐκ ἀπιστίᾳ

Sine dolore parere-te-fecit, ut non rescirent amici.
Postquam vero peperisti hunc puerum, et imposuisti
Fasciis, arreptum in ulnas
Mercurium jubet ferre infantem huc,
Illumque aluit, nec passus est animam efflare.
Nunc igitur tace, quod hic puer sit tuus,
Ut hæc opinio Xuthum delectet,
Et tu vicissim tua bona habeas, O mulier.
Et valete: ex hac enim laborum levatione
Denuncio vobis magnas felicitates.
Ion. O Pallas maximi Jovis filia, non incredule

τῷ Ἀντιῤῥίῳ γεγραμμένον. Ex Johannis Brodæi notis. *Barnes.*

1594. κικλῆσκω] Emendatio est H. Steph. Ed. Ald. κικλῆσκε. *Musg.*

1596. Ἄνοσον λοχεύει σ',] Λοχεύω proprie *pario*, hoc in loco, more Hebræorum, qui verba in Kal pro verbis in Hiphil utuntur, *parere facio*. Non hoc dico Euripidem ex Hebræis duxisse; sed certe eodem modo plus semel verbis utitur, ut observavimus ad Hecub. v. 526. Rhes. v. 443. Bacch. v. 147. Sic D. Matth. c. v. ver. 45. Ἥλιον ἀνατέλλει exponitur ἀνατέλλειν ποιεῖ. Sic βασιλεύω apud τοὺς Ο', pro βασιλεύειν ποιεῖ. 1 Sam. c. VIII. v. 22. Βασίλευσον αὐτοῖς βασιλέα. Sic θριαμβεύω pro θριαμβεύειν ποιῶ, 2 Corinth. c. II. v. 14. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ. Duportus, qui de hac re nihil cogitabat, legebat ἀνόσως λοχεύεις, cui tamen lectioni et suus debetur honos. *Barnes.*

1601. Reisk. reponit: σὺ οὖν σιώπα, παῖ, πατήρ τις πέφυκε σός, *tu igitur, O Ion, noli Xutho verum tui patris nomen edere. Beck.*

1603. Σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς] *Tu autem vicissim, Creusa*, legit Reisk. *Beck.*

1605. ὑμῖν] Ed. Ald. ἡμῖν. *Musg.*

1607. ἐνδεξόμεσθα·] Indecori aliquid habere hic videtur tempus futurum. Legendum forte: ἐδεξάμεσθα, *accepimus. Musg.* ἐνδεξόμεσθα Reisk. legi vult. *Beck.*

1608. οὐκ ἄπιστον ἦν.] Cur igitur Ioni adeo incredibile videbatur? Legendum forte:

Λοξίαν καὶ τῆσδ' ἐμὴν πρὶν ποῦ τόδ' οὐκ
ἄπιστον ἦν;

Confer Heraclid. 511. *Musg.*

Σοὺς λόγους ἐνδεξόμεσθα· πείθομαι δ' εἶναι πατρὸς
Λοξίου καὶ τῆσδε· καὶ πρὶν τοῦτο δ' οὐκ ἄπιστον ἦν.
ΚΡ. Τἀμὰ νῦν ἄκουσον· αἰνῶ Φοῖβον οὐκ αἰνοῦσα πρὶν,
Οὕνεχ', οὗ ποτ' ἠμέλησε παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.
Αἵδε δ' εὐωποὶ πύλαι μοι καὶ θεοῦ χρηστήρια,
Δυσμενῆ πάροιθεν ὄντα. νῦν δὲ καὶ ῥόπτρων χέρας
Ἡδέως ἐκκρημνάμεσθα, καὶ προσεννέπω πύλας.
ΑΘ. Ἤινεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ'· ἀεὶ δέ που
Χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, ἐς τέλος δ' οὐκ ἀσθενῆ.
ΚΡ. Ὦ τέκνον, στείχωμεν οἴκους. ΑΘ. Στείχεθ', ἕψομαι δ' ἐγώ.
ΚΡ. Ἀξία γ' ἡμῶν ὁδουρὸς καὶ φιλοῦσά γε πτόλιν.

Tuos sermones recepimus. Credo vero me esse *filium* patris
Apollinis, et hujus; prius enim hoc non erat incredibile?
Cre. Mea *verba* nunc audi: laudo Phœbum, non laudans antea,
Quod quem antea neglexit filium, *nunc* reddit mihi.
Hæ vero portæ mihi *nunc* amœnæ, et dei oracula,
Quæ prius erant infesta. Nunc igitur etiam ex marculis manus
Libenter suspendimus, et saluto aras.
Min. Laudo, quod deum laudes meliora discens.
Tarda quidem quodammodo *sunt* deorum auxilia: sed in fine non *sunt* infirma.
Cre. O fili, eamus domum. *Min.* Ite, sequar vero ego.
Cre. Fausta certe nobis comes-viæ, et amans civitatis.

Non probare emendationem verborum καὶ πρὶν — ἦν, a Musgr. propositam, et ex qua contrarius plane oritur sensus, videtur Prev. *Beck.*

1610 Mallem ἠμέλησα. Noverat enim Creusa, modo a Pallade edocta, Phœbum quidem filium suum minime neglexisse, quamvis eum neglexisse olim sibi visus fuerat; ipsa autem procul dubio ejus curam abjecerat, quando cum avibus et feris dilaniandum exposuit. *Heath.*

1613. ἐκκρημνάμεσθα,] Ita Ed. Ald. Vulgo κἀκκρημνάμεσθα errore typographico.

πύλαις.] Legendum forte πύλας, ut est in margine Barnesianæ, nisi malis πύρας. Sic Hercules προσειπεῖν Ἑστίαν jubetur, Herc. Fur. v. 598. *Musg.*

Reisk. ἐκκρεμνάμεσθα rescribit. *Beck.*

1614. μεταβαλοῦσ' ἀεί που] Lego: μεταμαθοῦσ' ἀμείνονα, *meliora discens. Musg.*

Ἤινεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ' ἀϊδρείας] Olim erat μεταβαλοῦσ' ἀεί που, quod alii legendum voluere: ἀεί ποτε, recte, quod ad versum attinet; sed nihil hic loci habebat ἀεί που, vel ἀεί ποτε: tale verbum desideratur, quale posui, ut ἀϊδρίας, Ionice et poëtice pro ἀϊδρείας, et proxime ad priorum literarum vestigia accedit, et μεταβάλλειν τῆς προτέρας ἀιδρείας est *sapere*, et *resipere*, et *resipiscere*, quod quia jam facit Creusa, ideo illam laudat Dea Pallas. Hugo Grotius periodum facit ad μεταβαλοῦσ'. Et ἀεί ποτε ad sequentem versum jungit, haud inepte. *Barnes.*

Heathio placet conjectura Grotii distinguentis post μεταβαλοῦσ', et legentis ἀεί γε που, ut hæc cum seqq. cohæreant.

Reisk. mavult: μεταβαλοῦσα τῶν πρὸ τοῦ, *exutis pristinis moribus. Beck.*

ΑΘ. Ἐς θρόνους δ' ἵζου παλαιούς. ΚΡ. Ἄξιον τὸ κτῆμά μοι.
ΧΟ. Ὦ Διὸς Λητοῦς τ' Ἄπολλον, χαῖρ'· ὅτῳ δ' ἐλαύνεται
Συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαῤῥεῖν χρεών·
Ἐς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐσθλοὶ τυγχάνουσιν ἀξίων,
Οἱ κακοὶ δ', ὥσπερ πεφύκασ', οὔποτ' εὖ πράξειαν ἄν.

Min. Ut thronos priscos insideam. *Cre.* Æterna tibi ea possessio est.
Cho. O Apollo Jovis et Latonæ *fili*, vale. Cujus vero agitatur
Domus calamitatibus, si deos colat, *illum* confidere oportet:
Tandem enim boni quidem consequuntur digna,
Mali vero, ut *digni* sunt, nunquam felices erunt.

1618. γ' ἵζου.

1617. Ἀξία] Lego: αἴσια, *prospera, fausta. Musg.*

1618. Quia responsio Creusæ non satis clara aut commoda videtur, lego primum: ὡς θρόνους γ' ἵζω παλαιούς — Insidere dicuntur Dii locis, quæ maxime colere putabantur. vide supra v. 1483. Soph. Œd. Tyr. v. 168. Deinde in fine versus: ἄφθιτον τὸ κτῆμά σοι: quo quid aptius dicere potuit poëta, ad popularium favorem conciliandum? *Musg.*

Ioni hæc tribui vult Heath. *Beck.*

1619. ss. Ὅτῳ δ' ἐλαύνεται Συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαῤῥεῖν χρεὼν, etc.] Hanc vere auream totius fabulæ Κορωνίδα et corollarium Latine exhibebimus, ex nostra versione, quia Grotii hic minus placet; *Cui domus, Fortunæ fluctibus pulsa, Diis fidem reservet integram, nec Mens cadat; Digna tandem nam Piis solent remunerarier; At Malorum nulla prorsus permanens felicitas.* Locum piissimum certissimæque fidei paraphrastice ter pingemus. *Ille, cujus spes, vitæ et fortuna in summo videntur esse periculo, modo Deum revera colat ametque, et illius arbitrio lubens se suaque omnia committat, nec bonitati, nec prudentiæ ejus omnino dissidat, aut correptionem ejus impatienter ferat; Is sibi hoc certissimo persuadeat, quod tales Deus O. M. tandem amicus solet respicere, et in suo tempore lætiori fortuna beare; imo post hanc vitam cumulatiori beatitudine remunerare: mali autem et infideles, uti neque nunc revera beati esse possunt, ita neque in posterum felices sunt futuri.* Huc refer illud, Psalm. XXXVII. v. 37. Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτητα· ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ. *Barnes.*

1622. Reisk. reponit: οὔποτε πράξειαν εὖ. *Beck.*

ΤΕΛΟΣ ΙΩΝΟΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

‛ΥΠΟΘΕΣΙΣ

‛ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.

ARGUMENTUM EX ED. BECK.

‛ΗΡΑΚΛΗ͂Σ, *γήμας Μεγάραν τὴν Κρέοντος, παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν δὲ τούτους ἐν ταῖς Θήβαις, αὐτὸς εἰς Ἄργος ἦλθεν, Εὐρυσθεῖ τοὺς ἄθλους ἐκπονήσων. πάντων δὲ περιγενόμενος, ἐπὶ πᾶσιν εἰς ᾅδου κατῆλθε. καὶ πολὺν ἐκεῖ διατρίψας χρόνον, δόξαν ἀπέλιπε παρὰ τοῖς ζῶσιν, ὡς εἴη τεθνηκώς· στασιάσαντες δὲ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὸν δυνάστην Κρέοντα, Λύκον ἐκ τῆς Εὐβοίας κατήγαγον. [* Ὃν Ἡρακλέους τέκνοις, γυναικὶ, καὶ πατρὶ θάνατον διαγνόντα αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς αἴφνως ἐπερχόμενος ἀνεῖλεν. Ἐντεῦθεν κατὰ ζῆλον Ἥρας μανεὶς αὐτὸς αὐτοῦ τά τε τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα κατετόξευσεν· ἔτι δὲ καὶ τῷ πατρὶ μέλλων χεῖρας ἐπιβαλεῖν, ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βολῇ λίθου σωφρονιστῆρος κατακοιμᾶται. Μετὰ βραχὺ δ' ἀνανήφων ἐλεεινῶς ὀλοφύρεται διὰ τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' αὐτῷ τῷ βίῳ δυσχεράνας. Ἀλλ' ἐπελθὼν ὁ Θησεὺς αὐτόν τε παραμυθεῖται καὶ δὴ καθαρῶν Ἀθήναζε προάγει.]*

HERCULES, cum uxorem duxisset Megaram, filiam Creontis, liberos ex ea procreavit: quos cum reliquisset Thebis, ipse profectus est Argos, ut certamina ab Eurystheo proposita conficeret. Superatis autem omnibus, tandem ad inferos descendit: et cum longum ibi tempus moratus fuisset, apud vivos opinionem reliquit, quod obiisset. Thebani vero, seditione commota adversus Creontem principem, Lycum ex Eubœa in urbem reduxerunt. [* Qui cum Herculis liberos, uxorem, patremque neci tradere decrevisset, subito ille superveniens, Lycum obtruncat. Hinc a Junone ad insaniam redactus uxorem suam et liberos ipse telis confecit, patri vero manus jam injecturus a Minerva lapidis Sophronisteris conjectu sopitur. Mox ad se rediens miserandum in modum suum hoc facinus luget, lucemque odit; cum Theseus adveniens illum solatur et expiaturus demum Athenas ducit.]

* Quæ Græca et Latina inter uncinos inclusa sunt, ad imperfectum vetus argumentum addidit Josua Barnes. *Beck.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.	AMPHITRYON.
ΜΕΓΑΡΑ.	MEGARA.
ΛΥΚΟΣ.	LYCUS.
ΙΡΙΣ.	IRIS.
ΛΥΣΣΑ.	LYSSA.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ἩΡΑΚΛΗΣ.	HERCULES.
ΘΗΣΕΥΣ.	THESEUS.
ΧΟΡΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.	CHORUS SENUM THEBANORUM.
Προλογίζει δὲ ὁ Ἀμφιτρύων.	Prologum autem agit Amphitryon.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἩΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.*

ARGUMENTUM ACTUS PRIMI.

Amphitryon, cum Megara et ejus ex Hercule liberis ad aram Jovis Soteris sedens, queritur de Lyci crudelitate, qui jam Herculeæ stirpis excidio inhiaret. Hujus querelis suas jungit Megara, socerumque appellat de effugio et vitando præsente periculo. Quam senex consolatur, jubetque bono esse animo: Fortunam enim ne malam quidem esse constantem, at suas etiam vices habere. Chorus senum Thebanorum, audita Herculis morte, illius familiæ labascentis afflictas fortunas plangit. Lycus ingressus Herculis sanguini et familiæ, Choroque illius gratia extrema minatur, Herculisque gesta vituperat, verbisque elevat. Amphitryon e contra Herculis benefacta memorat, nomen et famam defendit; et tyrannum ab illius liberorum nece dehortatur, nec Thebanorum ingratitudinem intactam relinquit; qui tot beneficiis ab Hercule affecti, illius jam familiam neglectui et despectui habeant. Chorus inexorabilis tyranni impia crudelitate offensus, negat, se diutius illius tyrannidem laturum. Megara fortiter se ad mortem parat, senemque socerum confirmat, vix a tyranno impetrata licentia, ut funebri prius ornatu convestirentur; ad quem induendum intro se recipiunt. Chorus interim commemorandis Herculis gestis occupatur.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.

ΤΙ'Σ τὸν Διὸς ξύλλεκτρον οὐκ οἶδεν βροτῶν,

AMPHITRYON.

Quis mortalem non novit ejusdem tori cum Jove participem

Similis in multis, quæ natura rei ipsa postulat, Hercules Furens est Oresti insanienti; sed sunt, in quibus uterque discrepet, ob diversitatem ingenii, morum, sensuum, factorum, ætatis. Comparationem accurate instituit Prev. (T. IX. p. 322. s.) idemque subtiliter quærit (p. 325.), qua ratione in quatuor fabulis

* Vide Senecæ tragœdiam ejusdem cum hac nominis et argumenti; Hercules Furens dicitur. Et in ea quidem cum Euripide nostro de palma certasse Seneca videtur; ut nonnullis placet: de qua re nos infra fusius ad v. 140. Hic vero notandum, quod Seneca de argumenti ratione nihil mutavit; easdem personas servavit. Variavit tamen nonnihil œconomiam, idque summo ingenio, ac summa arte. Hæc autem Euripidis fabula nequaquam cæteris inferior, sive elegantem œconomiam, sive miras peripetias, sive Πάθη, sive Ἤθη, spectemus. *Barnes.*

Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε
Ἔτιχθ' ὁ Περσέως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλέους;
Ὃς τάσδε Θήβας ἔσχεν, ἔνθ' ὁ γηγενὴς
Σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν· ὧν γένους Ἄρης
Ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον, οἳ Κάδμου πόλιν
Τεκνοῦσι παίδων παισὶν, ἔνθεν ἐξέφυ
Κρέων, Μενοικέως παῖς, ἄναξ τῆσδε χθονός.

Argivum Amphitryonem, quem olim Alcæus
Filius Persei genuit, patrem hunc Herculis?
Qui tenuit has Thebas, ubi terrigena *virorum*
Satorum seges est nata, quorum generis Mars
Parvum numerum servavit, qui Cadmi urbem
Fecundam reddunt liberis liberorum. Hinc natus est
Creon filius Menœcei, rex hujus terræ.

(Oreste, Iphigenia Taur., Bacchis, et nostra) homines insanientes eorumque furorem et hujus causam sive auctorem exhibere potuerit ita, ut miserationis affectus excitaretur. In nostra actio ipsa caussa est furoris Herculis. Eam vero per se minorem vim habere, (une telle action d'elle même a peu d'intérêt), cum a Junonis ira oriatur, et nullum adsit obstaculum, quod vinci possit. Jam cum poëta senserit, hoc argumentum non posse evolvi et exornari latius, præcedere ipsum jussisse aliam actionem, ab hac distinctam; in qua etsi sermo sit de Hercule et liberorum ipsius sorte, tamen unitatem actionis tolli. Quod vitium texisse poëtam monet Pr. pictura morum et sensuum suavissima, et orationis elegantia singulari. Idem Pr. contendit, Lyci consilium, quod ab initio exponitur, multo magis fuisse tragicum argumentum, quam Herculis furorem. Cæterum poëtam utrumque conjungere voluisse, et hanc utriusque actionis conjunctionem non carere suis virtutibus, quas ita exponit Prev.: "Le contraste de la tendresse d'Hercule pour ses enfans et des fureurs auxquelles il se livre, augmente la pitié, que ce héros inspire. Son caractère est grand et interessant tout à la fois. On a regret seulement de le voir user de ruse pour surprendre Lycus. Ce moyen répugne aux grandes ames et n'honore pas celui, qui l'emploit." *Beck.*

1. βροτῶν,] Malim βροτὸν. *Quis nescit mortalem*, Διὸς σύλλεκτρον? Multo plus acuminis habet hoc, quam si dicat: *Quis mortalium nescit* Διὸς σύλλεκτρον? *Musg.*

2. Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε] Danaus, Hypermnestræ pater; Illi ex Lynceo, Ægypti filio, natus Abas, huic Acrisius, huic Danaë filia, huic ex Jove Perseus, huic Alcæus, pater Amphitryonis, ut et Electryon, pater Alcmenæ, unde Hercules. *Barnes.*

3. Vulgo ἔτικτεν ὁ Περσέως. Deinde Ἡρακλέους pro vulgato Ἡρακλέος hic et alibi dedi. Vide Pors. ad Med. 675. *Hermann.*

Ἔτικτεν] Vel Ἔτιχθ' est tibi hic legendum, vel metiendus versus, ut amphibrachys sit in principio. *Barnes.*

Ἔτικθ' ὁ Περσέως, vitandi anapæsti caussa, scribit Heath. *Beck.*

4. Prisci Thebarum incolæ commemorantur, ad antiquissimam de Cadmo fabulam respectu habito:

ἔνθ' ὁ γηγενὴς
Σπαρτῶν στάχυς γ' ἔβλαστεν, ὧν γένους Ἄρης
ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον, οἳ Κάδμου πόλιν
τεκνοῦσι παίδων παισί.

Non immerito novissimi versus lectio suspecta visa est Musgravio, qui πόλιν στέφουσι conjicit. Eleganter id quidem, sed verius mihi videtur, non unam ob caussam, quod mihi in mentem venit

οἳ Κάδμου πόλιν
πυργοῦσι παίδων παισί.

qui Cadmi urbem filiorum filiis firmant et

Κρέων δὲ Μεγάρας τῆσδε γίγνεται πατήρ,
Ἣν πάντες ὑμεναίοισι Καδμεῖοί ποτε
Λωτῷ ξυνηλάλαξαν, ἡνίκ' εἰς ἐμοὺς
Δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.
Λιπὼν δὲ Θήβας, οὗ κατῳκίσθην ἐγώ,
Μεγάράν τε τήνδε, πενθερούς τε παῖς ἐμός,
Ἀργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπείαν πόλιν

Creon vero pater est hujus Megaræ,
Cujus olim omnes Cadmei in nuptiis
Tibiæ acclamarunt, quum in meas
Domos inclytus Hercules ipsam duxit.
Relictis vero Thebis, quo ego migravi,
Et Megara, et affinibus, filius meus
Muros Argivos, et urbem Cyclopicam,

ad insignem altitudinem evehunt. Suidas V. πυργοῦνται· ὑψοῦνται Δαμάσκιος. τοῖς ἐπὶ μάκιστον εὖ μάλα πυργώσασι τὴν φιλοσοφίαν. et in Πυργώσας· ὑψώσας· αὐξήσας. μεγαλύνας· ἐπὶ τὸ σεμνότερον ἀγαγὼν τὰ ποιήματα. ἐν Ἐπιγράμματι (Antipatri Thess. LVII. Anal. V. P. T. II. p. 124.)

Ὁ τραγικὸν φώνημα καὶ ὀφρυόεσσαν ἀοιδὴν
πυργώσας στιβαρῇ πρῶτος ἐν εὐεπίῃ.

quæ ducta sunt magnam partem ex Aristophanis Ranis, v. 1004. ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον. Noster in Supplic. v. 1005. ἡνίκα γάμων τῶν ἐμῶν πόλις Ἄργους ἀοιδὰς εὐδαιμονίας ἐπύργωσε. ubi mihi arridet conjectura Musgravii ἀοιδαῖς legentis. In hac ipsa Tragœdia, v. 475. τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τρισπτύχοις τυραννίσι Πατὴρ ἐπύργου. Vide plura ap. Spanhemium ad Julian. p. 135. Abreschium in Æschylum. Lib. I. p. 181. Nostra igitur emendatione admissa, Sparti dicuntur progenerasse sobolem, quæ Thebas defenderet ejusque civitatis dignitatem sustineret augeretque. Qui aliis præsidio sunt, et tanquam murus adversariorum impetus excipiunt et retundunt, πύργοι appellantur, cum apud alios poëtas, tum apud Nostrum, in Alcest. v. 322. καὶ παῖς μὲν ἄρσην πατέρ' ἔχει πύργον μέγαν. in Medea, v. 391.

ἢν μέν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλὴς φανῇ.

ἀντὶ τοῦ ὀχύρωμα σωτηρίας· καταχρηστικῶς δὲ τὴν σωτηρίαν πύργον ὠνόμασεν. Confer Eustathium ad Ιλ. Ζ'. p. 474. 19. *Jacobs.*

5. στάχυς γ'] Particulam γ' recte addidit Barnesius; ultimam enim corripit στάχυς: vid. Theocrit. Idyll. X. v. 47. *Musg*

Σπαρτῶν στάχυς γ' ἔβλαστεν·] De Spartis, sive seminatis, Thebanis, vide, quæ nos ad Bacch. v. 532. Ego vero inter στάχυς et ἔβλαστεν inserui γε, ut versui consuleretur, qui alias laboraret; quod ultima syllaba sit brevis, in στάχυς, ob accentum. Vide, quæ nos ad Ion. v. 1004. Alias leg. στάχυς βλάστησιν. *Barnes.*

Reisk. στάχυς ἀνέβλαστεν. *Beck.*

6. ἀριθμὸν ὀλίγον,] Quinque sc. quos recensent Nostri Scholiastes ad Phœn. v. 680. Apollodorus Lib. III. c. 4. sect. 1. Scholiastes Apollon. Rhodii ad Lib. III. *Musg.*

Ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον,] Bene paucos dicit a Marte servatos: nam ex innumeris fere terra ortis, Mars omnes mutuis cædibus, exceptis quinque, sustulit, quorum nomina vide ad Bacch. v. 532. item Pausan. Bœotic. fol. 285. lin. 24. item Apollodor. Bibliothec. Lib. III. c. 4. §. 1. ubi Πέλωρ corrigendus est in Πέλωρος. Item Apollonii Argon. Scholiast. ad Lib. III. *Barnes.*

7. Τεκνοῦσι] Similis locutio nuspiam mihi occurrit. An legendum στέφουσι, *ornant, coronant.* Sic τὸν καλλίπαιδα στέφανον infra v. 835. Confer Iphig. in

'Ωρέξατ' οἰκεῖν, ἣν ἐγὼ φεύγω, κτανὼν
'Ηλεκτρύωνα· συμφορὰς δὲ τὰς ἐμὰς
'Εξευμαρίζων, καὶ πάτραν οἰκεῖν θέλων,
Καθόδου δίδωσι μισθὸν Εὐρυσθεῖ μέγαν,
'Εξημερῶσαι γαῖαν, εἴθ' Ἥρας ὕπο
Κέντροις δαμασθεὶς, εἴτε τοῦ χρεὼν μέτα.

Incolere expetiit, ex qua ego exul sum, propterea quod occidi
Electryonem: meas autem calamitates
Lenire studens, et volens habitare in patria,
Reditus Eurystheo dat præmium
Orbem terrarum pacare, sive a Junonis
Stimulis vexatus, sive fato aliquo simul *eum urgente.*

Aul. 194. Hesychius: στίφει, κοσμεῖ. *Musg.*

10. Reiskius et Tyrwhittus ἧς. Non opus. *Hermann.*

'Ην] Reiskius et post eum Tyrwhittus ἧς. Recte quidem; nam ἀλαλάζειν τινὰ Græce vix dicitur. *Musg.*

14. Reposui Μεγάραν τε pro δὲ, ex conjectura; sibi flagitante linguæ ratione hanc emendationem. Facillime aberrant in his particulis librariorum manus; et Beckius me docet idem et Reiskio placuisse." Wakefield. * Porsonus, quem credimus intellexisse discrimen inter δὲ et τε non minus recte quam Wakefieldius, totam hujus emendationis gloriam Reiskio attribuisset, seu magis editoribus duarum editionum vetustiorum, et ed. Brubach. quæ minime obscure Μεγάραν τε τήνδε legunt. In hac re aliam legem sibi statuit Wakefieldius. Videtur existimare, emendationem ejus propinatori non minorem laudem conciliare, etsi eam bis, terve jam proposuerunt priores Critici. Toupium sequitur qui, postquam dimidiam paginam acumen ostentando complesset sæpius subsistit monendo lectorem, eum nunc demum correctionem seu explanationem eandem in Notis Musgravii, invenisse, aut alio quovis libro, quem editor vulgarioris notæ inspicere non prætermitteret, anteaquam notationes suas prelo subjiceret. Alterum priori exemplo simillimum addimus, quæ adnotavit ad v. 1396. Ζεῦγός γε φίλιον, ἄτερος δὲ δυστυχής. "Inveni in libris ζεῦγος δὲ φιλίον quod eruditis auribus sat scio intentius auscultantibus statim vitium sonabit. Saltem requirit locus ζεῦγος δὴ φίλιον: at hanc vocem metrum respuit: et nihil tertium est. Vera igitur restat conjectura nostra." Quibus hæc verba subjungit: "Postliminio ex Beckio didici Reiskium quoque similiter statuisse: nam Reiskii librum in meis non habeo." Pro garrulitate hacce infrænata quanto melius Hermannus. *Sic Reiskius. Vulgo* ζεῦγος δέ. *Elmsl.*

Pro δὲ Reisk. scribit τε. *Beck.*

15. Κυκλωπίαν] Vide quæ diximus ad Iphig. in Aul. v. 152. *Musg.*

'Αργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπίαν πόλιν] Vide, quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 152. *Barnes.*

17. 'Ηλεκτρύωνα·] Vulgo 'Ηλεκτρυῶνα.

* Eurip. Phœn. 55. Τίκτει δὲ παῖδας παιδὶ, δύο μὲν ἄρσενας, 'Ετεοκλέα, κλεινήν τε Πολυνείκους βίαν, Κόρας τε δισσάς. Ante oculos legentium ponemus quæ in hunc locum adnotavit Wakefieldius (Critical Review, April, 1801. p. 378.); "Propria rerum visu facillima homines in re criticâ sagacissimos et ornatissimos eludant, inde humillimi modestiam observare discamus. Nihil clarius in crisi emendatoria, quam necessitas substituendi Κόρας δὲ δισσάς." Qua observatione nihil verius, sed eadem ad Orestis hunc locum æque pertinet, cujus tragediæ editio Porsoniana, ante tres menses, a Wakefieldo recensita fuit. V. 22. Ὦ παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς Χρυσόθεμις 'Ιφιγένειά τ' 'Ηλέκτρα τ' ἐγὼ, 'Αρσὴν τ' 'Ορέστης μητρὸς ἀνοσιωτάτης. lege 'Αρσὴν δ' 'Ορέστης. Quæ loca neque Schæferus nec Mathæus in suis editionibus emendavit. Nobis videbamur in similem errorem offendisse in v. 837. tragœdiæ præ manibus, quo in loco tacite legit Hermannus, Μάθῃ τε τὴν ἐμήν. Lectio hæc tamen typographi vel librarii mendum esse videtur, propterea quod editiones omnes priores legunt, Μάθῃ δὲ τὴν ἐμήν. *Elmsl.*

Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους·
Τὸ λοίσθιον δὲ, Ταινάρου διὰ στόμα
Βέβηκ' ἐς Ἅιδου, τὸν τρισώματον κύνα
Εἰς φῶς ἀνάξων· ἔνθεν οὐχ ἥκει πάλιν.
Γέρων δὲ δή τίς ἐστι Καδμείων λόγος,
Ὡς ἦν πάρος Δίρκης τις εὐνήτωρ Λύκος,

Ac cæteros quidem labores exantlavit.
Postremo autem per fauces Tænari
Ivit ad Plutonis *domum*, canem illum tricorporem
In lucem educturus, unde non redit.
Est autem quidam vetus Thebanorum sermo,
Antea Lycum fuisse quendam, maritum Dircæ,

Vide Wesseling. ad Diod. Sic. IV. 58. Hermann. Corregerat jam Barnesius, qui, tamen, Ἠλεκτρυῶνος retinet Alc. 855. Non tam accuratus est Hermannus, ut par est, in referendo emendationes ad auctores suos. Ille lector Herc. Fur. qui omnem ejus notitiam de textu ex Notis editionis hujusce hauriat, multas editori adscribet emendationes, quæ illius non sunt. Sed monendum est, Hermannum longe a suspicione plagiarismi removeri; et culpam cujus eum redarguimus, inter editores tam universalem esse, ut in excessum ejus tantum animadvertendum est. Si quis certiorem faceret Hermannum de vituperatione nostra verisimile est, sese excusaret, dicendo, ejus editionem nimis festinanter comparatam esse. Præ se fert indicationes quasdam alias solicitudinis auctoris, opus suum ad finem ducere properantis, ut venale prostet nundinis librariis Leipsiæ. *Elmsl.*

Ἠλεκτρυῶνα] Vide infra ad v. 1250. *Musg.*

Ἠλεκτρύωνα·] Amphitryon invitus Electryonem, Alcmenæ patrem et amicum, occidit, de qua re videsis Apollodorum Bibliothec. Lib. II. c. 4. sect. 6. Homeri Scholiast. ad Odyss. λ'. v. 265. Καὶ Ἀμφιτρύων ἀποκτείνας ἀκουσίως Ἠλεκτρύωνα, φεύγει εἰς Θήβας. *Barnes.*

19. καθέλων] Ita verissime emendant Reiskius et Tyrwhittus. Ed. Ald. et MSS. καθελών. *Musg.*

21. εἴτε του χρεὼν μέτα.] Lege εἴτε τοῦ. *Por.*

23. Ταινάρου διὰ στόμα] De Herculis ad inferos per hunc locum descensu ita Apollodorus Biblioth. Lib. II. c. 5. sect. 12. Καὶ παραγενόμενος ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, οὗ τῆς Ἅιδου καταβάσεως τὸ στόμιόν ἐστι, διὰ τούτου κατῄει. *Barnes.*

24. τρισώματον κύνα] Κέρβερον, τὸν Κύνα Πλούτωνος, ὃν τρισώματον καλεῖ, ὅτι τρικέφαλος ἦν· φυσικῶς δ' οὐκ ἂν εἴη κεφαλὴ ἄνευ τοῦ σώματος. Et sane communiter tria capita Cerbero tribuuntur: Unde et Sophocles vocat τρίκρανον ᾅδου σκύλακα, et κύων τρικάρηνος aliis dicitur. Sed latius Hesiodus vocat Κέρβερον πεντηκοντακάρηνον, Theogon. v. 312. Et Horatio dicitur Lib. II. Od. 13. *Bellua centiceps.* Et Tzetzes idem: Ἐκεῖ δὲ λέγουσιν εἶναι τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχάς· ἃς φυλάσσει ὁ Κύων τοῦ Ἅιδου, ὃς ἔχει ἑκατὸν κεφαλάς. Et idem tamen Horatius tria capita quoque illi affigit, eodem Carminum libro, Od. 19. *Te vidit insons Cerberus aureo Cornu decorum leniter atterens Caudam et recedentis* trilingui Ore *pedes, tetigitque crura.* Quæ quidem opinio usitatior, et a Virgilio quoque, Ovidio, Tibullo, confirmata. Pausanias Laconic. fol. 108. lin. 41. Ἀλλὰ Ἑκαταῖος μὲν ὁ Μιλήσιος λόγον εὗρεν εἰκότα, Ὄφιν φήσας ἐπὶ Ταινάρῳ τραφῆναι δεινόν· κληθῆναι δὲ Ἅιδου κύνα, ὅτι ἔδει τὸν δηχθέντα τεθνάναι παραυτίκα ὑπὸ τοῦ ἰοῦ. *Barnes.*

27. Δίρκης τις] Ita MSS. E. G. ut legendum conjecerat Piersonus. In Ed. Ald. deest τις. Prioris hujus Lyci historiam enarrat Apollodorus Lib. III. c. 5. sect. 5. *Musg.*

Ὡς ἦν ὁ Δίρκης τοπάρος εὐνήτωρ Λύκος,] Hic Lycus primus, hujus Lyci pater, erat Nyctei frater, et filius Chthonii Spar-

Τὴν ἑπτάπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν,
Τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονός,
Ἀμφίον' ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός·
Οὗ ταυτὸν ὄνομα παῖς πατρὸς κεκλημένος,
Καδμεῖος οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολών,
Κτείνει Κρέοντα, καὶ κτανών, ἄρχει χθονός,

Dominum hujus urbis, quæ septem turres habet,
Priusquam terræ dominarentur, in-equis albis-equitantes,
Amphion et Zethus filii Jovis.
Cujus filius, eodem quo pater nomine vocatus,
Non existens Thebanus, sed ex Eubœa profectus,
Occidit Creontem: quo interfecto, ipse imperat terræ,

tæ, Dircæ maritus, quem Amphion et Zethus occiderunt. De qua re Apollodor. Bibliothec. Lib. III. c. 5. sect. 5. Cum autem male hic versus se prius habebat: scribebatur enim: Ὡς ἦν πάρος Δίρκης εὐνήτωρ Λύκος: Josephi Scaligeri lectio hæc erat, quam nos admisimus; quanquam nec illa Duporti erat contemnenda: ita enim is legit: Δίρκης ὅτ' ἦν πάροιθεν εὐνήτωρ Λύκος. *Barnes.*

Reisk. vult: ὡς ἦν πάρος Δίρκης ὁμευνήτωρ, aut συνευνήτωρ.

Struchtmeier. An. Cr. p. 148. vel μὲν εὐν. quod est in antt. edd. retineri, vel συνευνήτωρ scribi vult. *Beck.*

29. λευκοπώλω] Idem epitheton exstat Phœn. v. 615. ubi recte Valckenærius de Amphione et Zetho intelligit, hujus maxime loci subsidio usus, nec tamen negligens Hesychium v. Διόσκουροι. Barnesius, non inepte, honoris indicium apud Veteres fuisse putat *Equis albis vectari*, unde Jason apud Pindarum: λευκίππων δόμους πατέρων φράσσετέ μοι. Pyth. IV. Stroph. 6. confer Lib. Judicum, c. v. ver. 10. *Musg.*

Τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς Ἀμφίον', ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διὸς] Candidi equi, et muli, et asini principibus et tyrannis et victoribus, præcipue ovantibus et triumphantibus, semper in usu esse solebant; Castorique et Polluci κατ' ἐξοχὴν tribuuntur a veteribus; ut diximus ad Helen. v. 639. Sed nec iis solis, ut vel ex hoc loco patet: verum Amphioni etiam et Zetho, qui λευκόπωλοι quoque dicuntur et ἔκγονοι Διός; erant enim et illi Διὸς κοῦροι, Jovis nempe et Antiopæ filii, unde et illi etiam Gemini, ut Castor et Pollux, vocati; sic enim Horat. Epist. Lib. I. 1. Epist. 18. v. 41. *Gratia sic fratrum Geminorum, Amphionis atque Zethi, dissiluit.* Quod vero Διὸς κοῦροι et alii dicantur, vide Eustathium in Homer. fol. 1333. lin. 57. Quin et hi Castorum titulo in hoc loco insigniti, λευκοπώλω vocantur; unde Hesychius recte: Διόσκουροι, οἱ Ἑλένης ἀδελφοί. Καὶ Ζῆθος καὶ Ἀμφίων λευκόπωλοι καλούμενοι· καὶ ἀστέρες, etc. Palmerius errat, dum studens hunc locum corrigere, magis implicat, dicendo: *Pro Ζῆθος καὶ Ἀμφίων repone Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης. Incogitanter certe hæc scripsit*] Hesychius. *Ita ille.* Salmasius, ut nos, legit, Diog. Laërt. 123. Nunnes. in Phrynich. p. 47. Neque aliud in Hesychio desiderabatur, quam vocula καὶ ante Ζῆθος, etc. Quod et de Phavorino quoque dicendum. Sed, ut ad vocem λευκόπωλος revertamur, etiam inter Hebræos candor erat nobilitatis insigne, tam in vestibus, ut probavimus ad Helen. v. 1186. quam in equis, mulis, aut asinis, ut supra diximus; et jam nunc probaturi sumus. Ita Judicum, c. v. ver. 10. Principes et Judices populi Israëlitici designantur per hæc verba, *equitantes asinas nitidas*, i. e. *candidas*; ita vertit Anglicana nostra versio: *Speak ye, that ride on white asses.* Quin et Ἱερονῖκαι, ut et nobiles et regii juvenes, albis equis invehebantur; unde Pindarus Jasonis parentes vocat λευκίππους, Pythionic. Od. 4. Stroph. ς'. Λευκίππων δὲ δόμους πατέρων Κεδνοὶ πολῖται φράσσατέ μοι σαφέως. Unde et nos in Franciados nostræ Lib. VII. de Nigri Principis equo ita veteribus conformiter canimus — *Hic longe cygnos can-*

Στάσει νοσοῦσαν τήνδ' ἐπεισπεσὼν πόλιν.
Ἡμῖν δὲ κῆδος εἰς Κρέοντ' ἀνηγμένον
Κακὸν μέγιστον, ὡς ἔοικε, γίγνεται.
Τοὐμοῦ γὰρ ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονὸς,
Ὁ κλεινὸς οὗτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελεῖν θέλει

Irruens in hanc urbem seditione laborantem.
Nobis vero affinitas cum Creonte contracta
Maximum, ut apparet, malum est.
Nam dum in penetralibus terræ est filius meus,
Ille inclytus hujus terræ dominus Lycus
Liberos Herculis vult perdere,

denti corpore vincat, Idem aquilas oculorum acie, cursuque fatiget. Quin et in historia nostra, quam de vita et gestis Regis Eduardi Tertii quinquennio fere abhinc edidimus, ubi post pugnam Pictaviensem, in qua rex Gallorum, Johannes de Valois, ab Eduardo Principe captus est, ejusdem principis triumphalem in urbem Londinum ingressum describimus, ita dicimus, Histor. Ed. III. Lib. III. c. 2. sect. 1. "Rex Johannes, regalibus vestimentis indutus, arduo candidoque equo invehebatur; majestatis id erat emblema et honoris. At generosus ille Princeps Walliæ lateri ejus adequitabat nigro asturcone vectus, ut qui ne minimam quidem triumphi speciem præ se ferret." Non abludit hinc vetus triumphantium apud Romanos mos: Hi enim curru quatuor albis equis propter amnem Clitumnum pastis protracto capitolium adscendebant; veluti dignos hinc se probarent, qui propter fortitudinem rerum potirentur. Et de Camillo hæc Livius, Lib. V. Maxime conspectus ipse est, curru equis albis juncto urbem invectus, parumque id non civile modo, sed humanum etiam visum. Jovis Solisque equi æquiparatum dictatorem in religionem etiam trahebant. Et paulo post: *Camillus meliore multo laude, quam cum triumphantem albi per urbem invexerant equi.* Hinc Ovid. Art. Aman. *Quatuor in niveis aureus ibis equis.* Et Horat. *Barros ut equis præcurreret albis.* De Persarum vero albis equis, qui Nesæi dicebantur, Solique erant sacri, vid. quæ nos in Αὐλικοκατόπτρῳ nostro ad v. 1504. notavimus. Huc adde Hadriani Junii Animadvers. Lib. I. c. 12. ubi hanc ipsum locum expendit. *Barnes.*

30. Vid. Pors. ad Hecub. 327. *Herman.*

31. παῖς h. l. non propria poni significatione, sed indicare *unum e posteris* (descendant) censet Prev. *Beck.*

35. ἀνηγμένον] Amicus quidam Musgravii recte in ἀνημμένον mutare videtur. *Herman.*

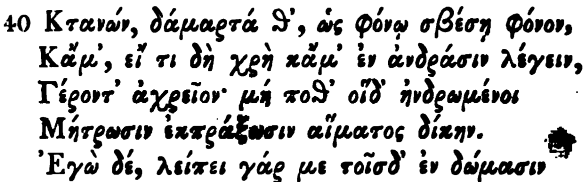
Musgravii amicus jure ad v. 476. refert. Proximo versu ancipites hæremus inter κακὸν μέγιστον, *permagnum malum*, et κακῶν μέγιστον, *malorum maximum.* Absque dubitatione legimus, κάκιστον ὅπλων, v. 161. Legimus etiam σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτῶν, loco βροτὸν, v. 285. *Quam emendationem*, ut dicere solet Wakefieldius, *præripuit nobis Porsonus Adversar.* p. 271. *Elmsl.*

ἀνηγμένον] Malit amicus ἀνημμένον, ut v. 476. *Musg.*

38. Ὁ κλεινὸς οὗτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος] v. 540. Λύκος σφ' ὁ κλεινὸς γῆς ἄναξ διώλλυσιν. v. 764. Βέβακ' ἄναξ ὁ κλεινὸς, ὁ δὲ παλαίτερος κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τὸν Ἀχερόντιον. Mirum nobis videtur, Hermannum in horum tertio locorum, Piersoni emendationem καινὸς pro κλεινὸς respuisse, quæ, judicio nostro, primo et secundo reciperetur. Conf. v. 566. non multum abest quin legeremus καινὸς, in omnibus locis a Piersono citatis (Verisim. p. 233.) Vid. etiam Eurip. Suppl. 1065. Hel. 1398. *Elmsl.*

κλεινὸς] Ionice, ut κλεινὴ, v. 1294. *Musg.*

39. ἐξελεῖν] Ita recte edunt, ex conjectura H. Stephani. vid. infra v. 60. Ed. Ald. ἐξελθεῖν. *Musg.*

Κτανών, δάμαρτά θ', ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον,
Κἄμ', εἴ τι δὴ χρὴ κἄμ' ἐν ἀνδράσιν λέγειν,
Γέροντ' ἀχρεῖον· μή ποθ' οἵδ' ἠνδρωμένοι
Μήτρωσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
Ἐγὼ δέ, λείπει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασιν
Τροφὸν τέκνων οἰκουρόν, ἡνίκα χθονὸς
Μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε, παῖς ἐμὸς
Ξὺν μητρί, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλέους,
Βωμὸν καθίζω τόνδε σωτῆρος Διός,
Ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο,

Necans et conjugem, ut cædem cæde extinguat,
Et me: si modo inter viros numerare quoque convenit
Senem inutilem, ne aliquando illi, postquam ad virilem ætatem pervenerint,
Pœnas exigant cædis Avorum maternorum.
Ego vero (reliquit enim me in his ædibus
Nutritorem liberorum *et* custodem domus, quando terræ
Obscuram caliginem ingressus est filius meus,)
Cum matre, ne liberi Herculis moriantur,
Ad aram hanc Jovis servatoris sedeo,
Quam statuit ut monumentum esset victricis hastæ,

40. δάμαρτά θ',] Conjectura Canteri est, quam recte receperunt Editi. Ed. Ald. δάμαρθ'. *Musg.*

δάμαρτά θ',] Ita lego pro δάμαρθ', ut versus expleatur, qui defecit una syllaba. Auctores Canterum et Scaligerum habeo. *Barnes.*

43. Μήτρωσιν] Pluralis pro singulari, ut infra v. 455. Confer Longinum, Sect. XXIII. Unum quippe hic Creontem respicit, Megaræ patrem, liberorumque ideo avum. Notandum enim, vocem Μήτρως, quæ plerumque avunculum sonat, ab Euripide, et solo forte Veterum, ad avum maternum indicandum adhibitam esse. Pollux Lib. III. sect. 16. Μητρὸς πατὴρ, τοῦτον δὲ Εὐριπίδης μήτρωα ὀνόμασι.

Μήτρωσιν] *Avis maternis.* Pindarus Olymp. IX. Stroph. III. ubi Scholiastes: νῦν ὁ Πίνδαρος τὸν ἐκ μητρὸς πάππον μήτρωα ὀνομάζει. *Musg.*

Μήτρωσι,] Ita omnino pro μήτρωσιν scribendum; Creon enim, quem Lycus ceciderat, et cujus cædis vindictam ab Herculis liberis metuebat, erat illis Μήτρως, hoc est in hoc loco μητροπάτωρ: ita enim Eustathius fol. 971. lin. 38. Καὶ ὅτι που οἱ τῆς μητρὸς Γονεῖς Μήτρωες εἴρηνται. Ita ipse poëta infra explicat, v. 546. Μήτρωτι Κρέοντι θάνατον ἐπιτιμᾶται. Quod non cernentes interpretes, nescio quid de avunculis delirabant; nos jam Latinam quoque versionem in hac parte sanavimus. *Barnes.*

Uberius Reisk. docuit, pluralem sic pro singulari poni, sed monuit etiam, posse in μήτρωσι præter avum maternum intelligi fratres matris, s. avunculos. *Beck.*

45. Locum hunc non observavit Censor anonymus in Vol. VII. p. 447. libri cui [illegible] titulus, *The Quarterly Review*, qui negat, [illegible] τροφὸς unquam in genere masculino usur[illegible] pari. Lege Τροφὸν τέκνων οἰκουρόν. Cujus [illegible] mutationis in fidem, monendum erit, MS. [illegible] Philoctet. Soph. in Musæo (Harl. 5743. [illegible]) Britannico, legere, τροφὸς pro τροφεὺς, [illegible]. 344. Vid. Porson. Advers. p. 203. *Elms[illegible].*

47. Vide Pors. ad Hecub. v. 1141. *Herma[illegible].*

Reisk. scribit: μὴ θάνωσιν ἀκλεῶς. *Bec[illegible].*

48. σωτῆρος Διὸς,] Statuam Tropæi mo[illegible] erexit Hercules Thebis, in honorem Jovis

Μινύας κρατήσας, οὑμὸς εὐγενὴς τόκος.
Πάντων δὲ χρεῖοι τάσδ' ἕδρας φυλάσσομεν,
Σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀστρώτῳ πέδῳ
Πλευρὰς τιθέντες· ἐκ γὰρ ἐσφραγισμένοι
Δόμων καθήμεθ' ἀπορίᾳ σωτηρίας.
Φίλων δὲ τοὺς μὲν, οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους,
Οἱ δ' ὄντες ὀρθῶς, ἀδύνατοι προσωφελεῖν.
Τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία·
Ἧς μήποθ', ὅστις καὶ μέσως εὔνους ἐμοί,
Τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.

Cum vicisset Minyas, generosus filius meus,
Has autem sedes servamus inopes *rerum* omnium,
Cibi, potus, vestitus, *in* non strato solo
Latera ponentes. Etenim exclusi
E domo sedemus, inopia salutis.
Amicorum vero alios quidem video non *esse* veros amicos,
Et qui vere sunt, non possunt nos adjuvare.
Ejusmodi inter homines *res est* calamitas:
In quam utinam nunquam, qui vel mediocriter mihi *sit* amicus,
Incidat, certissimum indicem amicorum.

Sospitatoris; quæ Asyli instar erat. De Tropæis nos ad Heraclid. v. 937. De Asylis ad Ion. v. 1311. *Barnes.*

49. Ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο,] Ἄγαλμα δορὸς καλλινίκου, periphrasis apta tropæi, de qua re vide nota præcedente. *Barnes.*

50. Μινύας] Orchomeni incolas, *quibus cum Thebani vectigales essent*, Herculis *ope libertatem recuperarunt*. vid. Apollod. Lib. II. c. 4. sect. 11. Diod. Sic. Lib. IV. sect. 10. *Musg.*

Μινύας κρατήσας,] De Herculis cum Minyis pugna et Ergino, eorum rege, vide Apoll. Bibl. Lib. II. c. 4. sect. 2. et Polyænum Stratagem. Lib. I. Minyæ autem hi erant Orchomenii, et ab Argonautis diversi, qui et ipsi Minyæ dicti. *Barnes.*

51. Sic Heathius et Musgravius. Vulgo χρεωί. *Herman.*

χρεῖοι] Adjectivum χρεῖος, de quo non cogitarunt interpretes, exstat infra v. 1328. Æsch. Suppl. v. 210. et in fragmento Andromedæ apud Stobæum Tit. XCI. Philo Judæus de Cosmopœia: μὴ γὰρ χρεῖος ἐστιν, ᾧ πάντα ὑπήκοα. *Musg.* χρεῖοι, *indigi*, jam Heath. reposuerat. *Beck.*

53. Reisk. ἐκσφραγίζειν vult esse *excludere aliquem domo*, ceris velut et signis appositis arcere. *Beck.*

55. σαφεῖς] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. σαφῶς. *Musg.*

57. Non opus est ut confugiamus aut ad hoc genus interpretandi aut ad emendationes ab aliis interpretibus propinatas. Accusativus ἔλεγχον non respicit ad δυσπραξία, sed ad infinitivum subauditum δυσπραξίας τυχεῖν. Sic v. 425. τόν τε πολυδάκρυον Ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτάν. Iph. A. 231. Ναῶν δ' εἰς ἀριθμὸν ἤλυθον, Καὶ θέαν ἀθέσφατον, Τὰν γυναικείαν ὄψιν ὀμμάτων Ὡς πλήσαιμι, μείλινον ἁδονάν. Hel. 1432. πᾶσαν δὲ χρὴν Γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνῳδίαις, Ὑμέναιον Ἑλένης κἀμὸν, ὡς ζηλωτὸς ἦ. Locis his, accusativi, πόνων τελευτὰν, μείλινον ἁδονὰν, ὑμέναιον Ἑλένης κἀμὸν, non pendunt ab ullo uno vocabulo, sed tota actione a verbis antecedentibus descripta. *Elmsl.*

59. Temere tentatur hic versus. Mutata est constructio, quod in mente habebat, ἣν μήποτε λάχοι. *Herman.*

ΜΕΓΑΡΑ.

Ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν,
Στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορός,
Ὡς οὐδὲν ἀνθρώποισι τῶν θεῶν σαφές.
Ἐγὼ γὰρ οὔτ' εἰς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
Ὃς οὕνεκ' ὄλβου μέγας ἐκομπάσθη ποτέ,
Ἔχων τυραννίδ', ἧς μακραὶ λόγχαι πέρι
Πηδῶσ' ἔρωτι σώματ' εἰς εὐδαίμονα,
Ἔχων δὲ τέκνα, κἀμ' ἔδωκε παιδὶ σῷ,

MEGARA.

O senex, qui Taphiorum olim cepisti urbem,
Gloriose exercitui Thebanorum imperans,
Quam Deorum nullum *consilium* certum *est* hominibus!
Ego enim quod ad patrem, non fortuna carui;
Qui propter opes olim valde superbus erat,
Habens regnum, propter quod longæ hastæ
Saltant ob cupiditatem, in beata corpora *principum:*
Habens insuper liberos; filioque tuo me dedit,

ἔλεγχον] Ita Aldina, nec ulla ratio est, cur cum Brodæo legamus ἔλεγχος. Utrumque enim, vel ipso teste, probum. vid. infra v. 73. *Musg.*

φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.] Canterus Φιλῶν. Ovid. *Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum, Tempore sic duro est inspicienda fides.* Malim, inquit Brodæus, ἔλεγχος, ut sit: ἡ δυσπραξία τοιοῦτόν ἐστιν ἔλεγχος. Eustathius: Ὁ δὲ Ἡρακλεωτὸς λέγει, ὅτι, καθάπερ ὁ σκότος, καὶ τὸ σκότος, ἐν ὁμοίᾳ καταλήξει, οὕτω καὶ ὁ ἔλεγχος, καὶ τὸ ἔλεγχος. *Barnes.*

Heath. etiam legit ἔλεγχος ἀψευδέστατος, sed ἔλεγχος non pro neutro, verum pro masc. habet, ut sit *index*, vel *argumentum*, et constructio: τοιοῦτον πρᾶγμα ἡ δυσπραξία ἐστὶν ἀνθρώποισιν, δηλονότι ἔλεγχος ἀψ. φίλων. *Beck.*

Aut ἔλεγχος ἀψευδέστατος, ut ad δυσπραξία redeat, aut ἐλέγχου ἀψευδεστάτου, ut ad ἧς et τύχοι. Si autem ἔλεγχον ἀψευδέστατον retineatur, debebit ἣν et λάχοι legi. *Reisk.*

60. De Taphiis ab Amphitryone subactis vide Apollodor. Lib. II. c. 4. sect. 7. et Plautum Amphitryone, passim. *Musg.*

Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν,] Taphiorum et Teleboarum urbes excidit Amphitryon juvenis, in vindictam Alcmenæ fratrum ab iis cæsorum. De qua re vide Apollodor. Bibliothec. Lib. II. c. 4. §. 6. et interpretes Hesiodi ad illud Scut. Hercul. v. 18. μαλερῷ δὲ καταφλέξαι πυρὶ κώμας Ἀνδρῶν ἡρώων Ταφίων ἰδὲ Τηλεβοάων. Item Joh. Brodæum in Antholog. Lib. V. *Barnes.*

63. ἀπηλάθην τύχης,] *Expers eram fortunæ.* Isocrat. Evagora: ἀπελελαμένο[illegible] τῆς πολιτείας. Maxim. Tyr. Dissert. XXI[illegible] ἀπεληλαμένην τοῦ ὑγιοῦς. Idem Dissert[illegible] XXXIII. βάναυσος ψυχὴ, ἀπελελαμ[illegible] λόγου: vid. et Dissert. XL. in fine. Xe[illegible]noph. p. 7. Themist. p. 90. C. Plutarch[illegible] Agesil. p. 1125. Ed. H. Steph.

οὔτ' εἰς πατέρ'] *Nec quoad patrem.* Op[illegible] poni debuit in sequentibus οὔτ' εἰς πόσιν[illegible] *nec quoad maritum.* Sed hoc videtur l[illegible]tere in κἀμ' ἔδωκε παιδὶ σῷ. *Musg.*

64. Ὃς οὕνεκ' ὄλβου] Ita MSS. Step[illegible] Ed. Ald. ὡς οὕνεκ' ὄλβῳ. *Musg.*

69. θανόντ'] Legendum, ni fallor, ζ[illegible]ντ'. *Illa quidem prius* (i. e. viventib[illegible] nobis) *ovilarunt.* *Musg.*

Reisk. reponit: καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θα-

Ἐπίσημον εὐνὴν Ἡρακλεῖ ξυνοικίσας.
Καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θανόντ' ἀνέπτατο·
Ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνήσκειν, γέρον,
Οἵ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτεροῖς
Σώζω νεοσσούς, ὄρνις ὥς, ὑφειμένη.
Οἱ δ', εἰς ἔλεγχον ἄλλος ἄλλοθεν πιτνῶν,
Ὦ μῆτερ, αὐδᾷ, ποῖ πατὴρ ἄπεστι γῆς;
Τί δρᾷ; πόθ' ἥξει; τῷ νέῳ δ' ἐσφαλμένοι
Ζητοῦσι τὸν τεκόντ'· ἐγὼ δὲ διαφέρω
Λόγοισι, μυθεύουσα, θαυμάζω δ', ὅταν

Nobilem conjugem Herculi jungens matrimonio.
Et nunc illa quidem mortua avolaverunt.
Ego vero, et tu senex, moriemur,
Et liberi Herculis, quos sub alis
Pullos, veluti gallina incubans, servo.
Ipsi autem ad sciscitandum alius aliunde accedens,
O mater, inquit, ubinam terrarum abest pater?
Quid facit? quando veniet? ob teneram ætatem autem decepti,
Quærunt patrem: ego vero profecto
Verbis, fabulans. Admiror vero quando

νόντ' ἀνέπτατο, aut: καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θανόντος (nempe Creonte) ἀπέπτατο, *illa gloria avolavit, Creonte mortuo. Beck.*

69. s. καὶ νῦν ἐκεῖνα μετὰ θανόντ' ἀνέπτατο·
ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνήσκειν, γέρον.

Priorem versum in mendo cubare primus intellexit Reiskius, cujus tamen conjecturæ prostant ejusmodi, quibus nemo facile calculum adjecerit. Musgravius φθανόντ' ἀνέπτατο legendum suspicatus, voculam reliquit μετὰ, huic loco, si quid video, minime accommodatam. Videsis an corrigi debeat

καὶ νῦν ἐκεῖνα μάτην ἄφαντ' ἀνέπτατο.

Illa nunc quidem avolarunt, neque ullum sui vestigium, nullum fructum ad præsentem hanc vitam reliquerunt. In Oreste v. 1506. Helena percussorum manibus elapsa et inter Deos recepta ἐκ θαλάμων ἐγένετο διὰ προδόμων ἄφαντος. et v. 1574.

οὐ τέθνηκεν ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται.

in Helena autem, v. 604. illud simulacrum, cujus causa Græci multos per annos bellum gesserant, βέβηκεν πρὸς αἰθέρος πτύχας Ἀρθεῖσ' ἄφαντος. Æschylus Agam. 668. naves ᾤχοντ' ἄφαντοι, ποιμένος κακοῦ στρόβῳ. Plura huc pertinentia congessit Abresch. in Annotationibus ad N. T. p. 595. sq. Quod ad μάτην attinet, quod facile permutari potuit cum μετὰ per compendium scripto, illud minime abundat, sed eum sensum habet, quem in Latina versione exprimere conati sumus. Eodem sensu positum legitur in Medea, v. 1257. μάταν μόχθος ἔρρει τῶν τέκνων.

Jacobs.

71. Ex emendatione Piersoni. Vulgo ὑποπτέροις. *Herman.*

ὑποπτέρους] Recte Piersonus ὑπὸ πτεροῖς, conferens Heraclid. v. 10. *Musg.*

71. s. ὑποπτέρους Σώζω νεοσσούς, ὄρνις ὡς ὑφειμένη.] Vide ad Andromach. v. 441. et Troad. v. 753. *Barnes.*

73. ἄλλος] Ita Edd. recent. monente H. Stephano, nec dissentiunt MSS. E. G. Ed. Ald. ἄλλης. *Musg.*

75. τῷ νέῳ] Τῇ νεότητι. Τὸ νέον, pro ἡ νεότης, vid. ad Androm. v. 183. et v. 601. et Ion. v. 547. *Barnes.*

Πύλαι ψοφῶσι· πᾶς τ' ἀνίστησιν πόδα,
Ὡς πρὸς πατρῷον προσπεσούμενοι γόνυ.
Νῦν οὖν τίν' ἐλπίδ' ἢ πόρον σωτηρίας
Ἐξευμαρίζει, πρέσβυ; πρὸς σὲ γὰρ βλέπω·
Ὡς οὔτε γαίας ὅρι' ἂν ἐκβαῖμεν λάθρα·
Φυλακαὶ γὰρ ἡμῶν κρείσσονες κατ' ἐξόδους·
Οὔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
Ἔτ' εἰσὶν ἧμιν. ἥντιν' οὖν γνώμην ἔχεις,
Λέγ' εἰς τὸ κοινόν, μὴ θανεῖν ἕτοιμον ᾖ,
Χρόνον δὲ μηκύνωμεν, ὄντες ἀσθενεῖς.
ΑΜ. Ὦ θύγατερ, οὔτοι ῥᾴδιον, τὰ τοιάδε
Φαύλως παραινεῖν σπουδάσαντ' ἄνευ πόνου.

Fores strident, et unusquisque attollit pedem,
Ut ad paternum se projecturi genu.
Nunc igitur quam spem, aut viam salutis
In promptu habes, O senex? ad te enim respicio.
Nam neque terminos terræ clam egredi possumus:
Sunt enim custodiæ in exitu nobis potentiores,
Neque in amicis spes salutis
Nobis est amplius. Sententiam igitur quam habes,
In medium profer, ne mors sit expedita *nobis:*
Sed tempus producamus, existentes infirmi.
Am. O filia, non facile *est* talia deliberantem decernere
Tanquam levia sine fluctuatione.

80. Ald. ἢ πίδον. Barnesius ex Canteri conjectura, probata Æm. Porto, edidit ἔμπιδον. Præferendam judicavi Musgravii correctionem. *Herman.*

ἢ πίδον] Canterus ἔμπιδον. Legendum ἢ πόρον. πόρος σωτηρίας est apud Josephum Lib. XX. c. 3. sect. 1. et de vita sua, sect. 3. *Musg.*

ἔμπιδον] Ita cum Cantero pro ἢ πίδον lego, et ad ἐλπίδα refero. Vox Homerica. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἢ πίδαν σωτηρίας, *aut vinculum, ansam salutis. Beck.*

Ferri poterat antiqua lectio ἢ πίδον, *aut fundamentum salutis. Heath.*

81. Ἐξευμαρίζῃ,] Εὐπρεπίζεις, παρασκευάζεις, ῥᾴδιον ποιεῖς, καὶ παρέχεις ἡμῖν. Εὐμαρὴς, ῥᾴδιος, πρόχειρος, παρὰ τὸ μάρη, αἱ χεῖρες. Vid. supra v. 18. συμφορὰς ἐξευμαρίζων. *Barnes.*

86. Videntur dura verba sic exponi debere: dic, annon expeditum et consultum sit mori, et annon tempus tantummodo trahamus absque fructu, quum non valeamus cædem arcere. *Reisk.*

88. s. παραινεῖν] Optime Reiskius (et Heath.) περαίνειν. περαίνειν τὰ τοιάδε idem plane est, ac περαίνειν κρίσιν περὶ τοιῶνδε. Sed præterea legendum putem:

— οὔτοι ῥᾴδιον τὰ τοιάδε,
φαῦλ' ὡς, περαίνειν σπουδάσαντ' ἄνευ πόνου.

Non utique facile est, hujusmodi res, tanquam levia quædam, sine ulla hæsitatione aut errore mentis discernere. ὡς postpositum adjectivo vide Suppl. v. 331. *Musg.*

89. Reiskius et Heathius περαίνειν. Non sollicitanda vulgata. *Herman.*

90. Vulgo προσδεῖ σ'] Emendavit Musgravius. *Herman.*

προσδεῖς,] Male vulgo, quod et habet

ΜΕ. Λύπης τι προσδεῖς, ἢ φιλεῖς οὕτω φάος;
ΑΜ. Καὶ τῷδε χαίρω, καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
ΜΕ. Κἀγώ· δοκεῖν δὲ τἀδόκητ' οὐ χρὴ, γέρον.
ΑΜ. Ἐν ταῖς ἀναβολαῖς τῶν κακῶν ἔνεστ' ἄκη.
ΜΕ. Ὁ δ' ἐν μέσῳ με, λυπρὸς ὢν, δάκνει χρόνος.
ΑΜ. Γένοιτό τἂν, ὦ θύγατερ, οὔριος δρόμος
Ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν·
Ἔλθοι τ' ἔτ' ἂν παῖς οὑμὸς, εὐνήτωρ δὲ σός.
Ἀλλ' ἡσύχαζε καὶ δακρυῤῥόους τέκνων
Πηγὰς ἀφαίρει καὶ παρευκήλει λόγοις,
Κλέπτουσα μύθοις ἀθλίους κλοπὰς ὅμως.
Κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ ξυμφοραί,

Meg. Quid tristitiæ tibi deest? aut amas tantopere lucem?
Am. Ego vero et lætor ea, et spem amo.
Meg. Et ego: sed non oportet sperare non speranda, O senex.
Am. In ipsa mora insunt remedia malorum.
Meg. At tempus interjectum, cum sit triste, mordet me.
Am. Forte, filia, contingat secundus cursus
Ex præsentibus malis mihi, et tibi,
Ac veniat aliquando filius meus, tuus maritus.
Verum quiesce, et lacrymosos liberorum
Fontes aufer, et *ipsos* delini verbis,
Commentis fallens, quamvis miseram deceptionem.
Laborant enim etiam ipsæ mortalium calamitates,

contextus, προσδεῖ σ'. Vid. Iph. in Aul. v. 41. Troad. v. 799. *Musg.*

Petit. Miscell. Lib. III. c. 20. reponit: Ἐλπὶς τί προσδεῖ σ', sed repugnat ei Heath. *Beck.*

95. Erfurdtii emendatio est γένοιτό τἂν. Vulgo γένοιτ' ἄν. *Herman.*

Malim, Γένοιτ' ἂν ἔτ' ἄν, ὦ θύγατερ. Ἔτι, nobis videtur, magis sententiæ consentaneum quam τοι. *Elmsl.*

Recte, ut videtur, Barnesius versum per μοὶ supplevit, uncinis hic inclusum. Vide, citante ipso, Orest. v. 124. Iphig. in Aul. v. 613. Iphig. in Taur. v. 871. Troad. v. 1073. *Musg.*

95. s. Γένοιτ' ἄν, ὦ μοι θύγατερ, οὔριος δρόμος Ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν·] Olim μοι ante θύγατερ aberat, non sine versus jactura; restituitur nunc cum elegantia; sic Orest. v. 124. Ἰδ', ὦ τέκνον μοι. Iphig. Aul. v. 613. Σὺ δ', ὦ τέκνον μοι. Iphig. Taur. v. 871. Ὦ μοι σύγγονε. Demum Troad. v. 1073. Ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι. Nec obest, quod in versu sequenti ἐμοὶ iterum occurrat: prius enim μοι pro μου ponitur, alterum ad γένοιτο refertur. Τῶνδ' vero, quod in secundo versu post παρόντων aberat in nonnullis exemplaribus, ex Aldina editione restitui. *Barnes.*

Quia in ed. vet. est, γένοιτ' ἄν, ὦ θύγατερ, Reisk. scribit: γένοιτ' ἂν αὖ, ὦ θ. *Beck*

97. Ἔλθοι τ' ἔτ' ἄν] Ita MS. 2714. Vulgo ἔλθοι τί ποτ' ἄν. *Musg.*

In vulgata particulam τι ejici jubebat Heath. locumque reddidit sic: *Fieri potest, O filia, ut, secundante fortunæ aura, effugium obtingat ex præsentibus malis,*

Καὶ πνεύματ' ἀνέμων οὐκ ἀεὶ ῥώμην ἔχει,
Οἵ τ' εὐτυχοῦντες διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς.
Μεθίσταται γὰρ πάντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.
Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσιν
Πέποιθεν ἀεί· τὸ δ' ἀπορεῖν ἀνδρὸς κακοῦ.

Et flatus ventorum: neque semper robur habent,
Et qui felices sunt, non sunt perpetuo felices,
Omnia enim a se invicem in diversa abeunt.
Hic autem optimus *est* vir, qui spei
Semper confidit: at desperare, hominis *est* ignavi.

quæ me et te circumdant; veniat modo filius meus tuusque maritus. *Beck.*

98. Ald. τέκνον, reliquæ τέκνων, sic citavit etiam Pors. ad Phœn. 381. *Herman.*

101—106. Apud Stob. Grot. CXI. p. 461. ubi ξυμφοραί. *Burn.*

Elegantius foret:

101. s. κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραί,
καὶ πνεύματ' ἀνέμων· οὐδ' ἀεὶ ῥώμην ἔχει. *Musg.*

101. Κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραί,] Hunc locum egregium sane et philosophia plenum citat Stobæus in capite περὶ ἐλπίδος, totidem verbis, excepto, quod in v. 104. Μεθίσταται pro 'Εξίσταται legit. Hugo Grotius ita vertit in sua Stobæi editione: "Etiam calamitas ipsa lassari solet. Nec semper aër tristibus flabris gemit, Nec cui beate nunc, et olim sic erit. Perpetua rebus imminent divortia. longe Optimus, qui sperat: at qui ignavia Despondet animum, nullius pretii est homo." Hinc Ovidianum illud in omni fere consilio a me usurpatum: *Sed quid tentare nocebit?* Et sane, qui varias, miras, subitas et inexspectatas fortunæ vices novit, de nihilo unquam desperabit; audeat modo, et exspectet. Certe desperatio multis nocuit, heroica spes et fiducia sæpe felicem sortitur exitum. Quare recte Theocritus: 'Ελπίδες ἐν ζωοῖσιν, ἀνέλπιστοι δὲ θανόντες, Idyll. IV. v. 42. Latine: Spes est in vivis, sed spes est nulla sepultis. At vetustissimus poëta, Linus, optime: 'Ελπεσθαι χρὴ πάντ'· ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον. 'Ρᾴδια πάντα Θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν. Non hæc ego de ambitiosorum, aut amatorum, aut avarorum spe vana; de his enim rectius Plato statuit, Τὰς ἐλπίδας ἐγρηγορότων ἀνθρώπων ὀνείρους εἶναι. *Barnes.*

103. Οἵ τ' εὐτυχοῦντες, διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς.] In hanc sententiam vide quæ nos ad Iphig. Aul. v. 161. *Barnes.*

104. Stobæi lectio est μεθίσταται tit. 111. Grot. Euripidis libri ἐξίσταται. *Herman.*

'Εξίσταται] Stobæus Tit. CXI. Ed. Grot. μεθίσταται, quod non deterius. *Musg.*

'Εξίσταται] De Stobæana lectione in margine notavimus. Nostra vero potior videtur, ut sit hic sensus: *Non eundem semper cursum tenoremque servant, sed ab invicem separari et mutari solent.* Ita Thucydides Lib. II. Καὶ ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι, καὶ οὐκ ἐξίσταμαι· ὑμεῖς δὲ μεταβάλλετε. *Barnes.*

105. s. Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσι Πέποιθεν αἰεί·] Οὗτός ἐστιν ἐπ' ἀνδρείᾳ τε καὶ σοφίᾳ μάλιστα μὲν ἐπαινετὸς, ὅστις εὐθαρσὴς καὶ εὔελπις πρὸς τὰ τῆς τύχης ἐπίπταν γίνεται. Spei autem laudem vide supra ad v. 101. *Barnes.*

106. Reisk. reponit: ἀπειρεῖν, i. e. ἀπειπεῖν, *despondere animum.* *Beck.*

107. s. Vulgo ὑπώροφα et ἐηλίμων. Sic Orest. 147. Hæret interpretatio in vocabula quinque priora quæ, si modo solito conjungamus, necessario signant locum, ad quem Chorus proficiscitur. Sic Med. 666. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἐστάλης; Hæc verba tamen, ut jure monent interpretes, locum significare ex quo venit Chorus, intelligenda sunt. Barnesius, causa nulla illata, in textum recepit λιπών. Musgravius vult ἐστάλην in ἐξῆλθον mutare. Quas emendationes metri ratio non fert, has igitur Hermannus rejicit, qui addit: "At μέλαθρα καὶ δόμων ἔρυμα εἰ-

ΧΟΡΟΣ.

'Υπώροφα μέλαθρα στροφή.
Καὶ γεραιὰ δέμνι' ἀμφὶ βάκτροις
Ἔρεισμα θέμενος, ἐστάλην, ἰηλέμων

CHORUS.

Ex bene tectis atriis
Et senili lecto, baculis
Innitens, egressus sum lugubrium

μενος idem est ac si dixisset, μέλαθρα καὶ δέμνια σὺν βάκτροις διαπορευόμενος. Sic in Ione 743. Βάκτρῳ δ' ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός." Nobis non arridet interpretatio hæc, quem locum si quis emendare nos rogaret, legamus: ἐξέβην, seu magis ἐξέβαν pro ἐστάλην. Omnia hac mutatione recta evadent. Verbum ἐκβαίνω accusativum regit in hujus tragediæ, v. 82. 'Ως οὔτι γαίας ὅρι' ἂν ἐκβαῖμεν λάθρα. Attamen libere fatemur, ἐξέβαν pro ἐστάλην, audacius mutari. Mirum est, quod in versu Medeæ supra laudato, Aldus habet ἱκάνεις loco ἐστάλης. *Elmsl.*

107. ss. Hæc Ode in editis omnibus tanquam monostrophica exhibetur, sed revera antistrophicam esse, monuit me Tyrwhittus. Strophe et antistrophe sic constitui possunt:

Στροφή.

ΧΟ. 'Υψόροφα μέλαθρα, καὶ γεραιὰ
δέμνι', ἀμφὶ βάκτροις
ἔρεισμα θέμενος, ἐξῆλθον ἰηλέμων
γόων τ' ἀοιδὸς, ὥστε πολιὸς ὄρνις
ἔπεα μόνον, καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
ἐνύχων ὀνείρων,
τρομερὰ μὲν, ἀλλ' ὅμως πρόθυμα.
ἰὼ τέκεα, τέκεα πατρὸς
ἀπάτορ', ὦ γεραιὰ, σύ τε
τάλαινα μᾶτερ, ἃ τὸν Ἀΐδα δόμοις
πόσιν ἀναστενάζεις.

'Αντιστροφή.

μὴ πόδα προκάμητε, βαρύ τε κῶλον,
ὥστε πρὸς πετραῖον
λέπας ζυγηφόρον πῶλον ἀνέντες· ὡς
βάρος φέρων τροχηλάτοιο βάλου
λαβοῦ χερῶν καὶ πέπλων, ὅτου λέλοιπε
ποδὸς ἀμαυρὸν ἴχνος.
γέρων γέροντα παρακόμιζε,
ὃ ξύνοπλα δόρατα νέα
τὰ πάρος ἐν ξυνηλίκων
πόνοις νέῳ ξυνῆν ποτ', εὐκλεεστάτας
πατρίδος οὐκ ὀνείδη.

Descripsi, ut legendum puto. Rationes emendationum nunc exponam.

Pro ὑπώροφα, quod metro adversatur, legi potest non incommode ὑψόροφα. Vox Homerica est, Plutarcho etiam adhibita Themistocl. p. 217. Ed. H. Steph.

λιπὼν, quod præbet in fine versus Barnesiana, additamentum est Scaligeri. *Musg.*

λιπὼν deleri vult Reisk. alloqui Chorum sedes suas et urbem totam.

Heath. sic versum dividit:

'Υπώροφα μέλαθρα antispasticus hemiolius.
Καὶ γεραιὰ λιπὼν penthemimeris trochaica.

Beck.

108. Barnesius ex Scaligeri conjectura post γεραιὰ addidit λιπών. Musgravio ἐστάλην in ἐξῆλθον mutandum videbatur. At μέλαθρα καὶ δέμνι' ἔρεισμα θέμενος idem est ac si dixisset, μέλαθρα καὶ δέμνια σὺν βάκτροις διαπορευόμενος. Sic in Ione 743. βάκτρῳ δ' ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός. *Herman.*

109. ἐστάλην,] Et metro repugnat hæc vox et sententiæ. Sententiæ scilicet, quia Amphitryon, non intra sedes, nedum in cubiculo, versabatur, sed foris sub dio ad aram Διὸς σωτῆρος. vid. v. 53. Non igitur ad stragula senilia properabat Chorus, sed ea tum maxime reliquerat Legendum forte ἐξῆλθον, *egressus sum*, quod non semper genitivum adsciscit, sed aliquando etiam accusativum. Herodot. Lib. V.

Γόων ἀοιδὸς, ὥστε πολιὸς ὄρνις,
Ἔπεα μόνον καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
Ἐννύχων ὀνείρων,
Τρομερὰ μὲν, ἀλλ' ὅμως πρόθυμα.
Ὦ τέκεα πατρὸς ἀπάτορ', ὦ
Γεραιὲ, σύ τε, τάλαινα μᾶ-
τερ, ἃ τὸν Ἀΐδα δόμοις
πόσιν ἀναστενάζεις.
Μὴ προκάμητε, πόδα ἀντιστρ.

Carminum cantator, ut cana avis,
Verba tantum, et species obscura
Nocturnorum somniorum,
Tremula quidem, sed tamen prompta.
Io liberi, liberi patre carentes, O
Senex, tuque, mater infelix,
Quæ Plutonis in *ædibus* agentem
Maritum deploras.
Ne defatigemini pedem,

ἐνθαῦτά μιν φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ Σαλαμινίων ὁ Ὀνήσιλος. Polyb. p. 586. B. τὴν πύλην οὐδεὶς ἐξιέναι θαῤῥήσει. Idem, p. 630. A. ἐκπορευόμενος τὸ βουλευτήριον. Dionys. Halicarn. p. 252. l. 44. τὰς πύλας ἐξεληλυθότι. Aristid. Orat. Sacr. III. ἐξιόντι δέ μοι τὰ προπύλαια. *Musg.*

110. πολιὸς ὄρνις,] i. e. cygnus. *Musg.*

111. s. Hos versus ita constituit Heath.

Ἔπεα μόνον, καὶ δόκημα periodus.
Νυκτερωπὸν ἐννύχων ὀνείρων trochaicus trimeter brachycatalectus.

δόκημα νυκτερωπὸν recto casu ponitur, et a senibus de se dictum accipi debet. *Beck.*

Vid. Hecub. 72. *Burn.*

113. Τρομερὰ μὲν, ἀλλ' ὅμως πρόθυμα.] V. 126. Γέρων γέροντα παρακόμιζε. Quoniam quemque horum versuum sequuntur iambici tres dimetri, perducimur ut legamus, πρόθυμ' et παρακόμιζ'. *Elmsl.*

Τρομερὰ μὲν,] Emendatio est Tyrwhitti pro τρομερὰ μόνον. *Musg.*

Pro μόνον Heath. legit μὲν οὖν. *Beck.*

114. Vulgo ἰὼ τέκεα, τέκεα. *Herman.*

114—116. Versus hi tres sunt iambici dimetri quos sequitur ithyphallicus. Vulgo legitur: Ἰὼ τέκεα, τέκεα. Brevis est secunda syllaba γεραιὲ, ut in vv. 444. 896. Legit Hermannus, Ὦ τέκεα πατρὸς ἀπάτορ', ὦ Γεραιὲ, σύ τε τάλαινα μᾶ. πατρὸς ἀπάτορα, *locutionem portentosam esse* clamat Wakefieldius, et legit, Ἰὼ τέκεα, μέλεα πατρὸς, Ἀπάτορ'. "Quam emendationem," ait Wakefieldius, "utroque pollice sine dubio laudabunt eruditi, cum sit ex intimis veterum venustatum thesauris deprompta." Quoniam πατρὸς ἀπάτορα, nobis videtur, Græce dici æque ut παίδων ἄπαιδας, Androm. 610. ἄπαιδας τέκνων. ibid. 712. ἄφιλος φίλων. Hel. 524. et viginti aliæ locutiones passim apud tragedias, propterea quod emendationem Wakefieldio *utroque pollice laudare* roganti morem gerere nolumus. *Elmsl.*

118. In editis est μὴ προκάμητε πόδα.] Sed voces πόδα et προκάμητε propter metrum transposui. *Musg.*

Comma post προκάμητε ponendum. nam πόδα cohæret cum ἀνέντες, *remittentes*, de cursus vigore scilicet. *Beck.*

118—123. Hæc Amphitryoni tribuenda censeo, quæ vero inde sequuntur, i terum Choro. *Heath.*

120. Vulgo ζυγηφόρον πῶλον ἀνέντες.] Metri indicio primam vocem correxi. Ante ἀνέντες syllaba deest. Fortasse ἐξανέντες scribendum. Rarior est remittendi

Βαρύ τι κῶλον, ὥστε πρὸς πετραῖον
Λέπας ζυγοφόρον πῶλον, . . ἀνέντες, ὡς
Βάρος φέρω τροχηλάτοιο κώλου.
Λαβοῦ χερῶν καὶ πέπλων, ὅτου λέλοιπε
Ποδὸς ἀμαυρὸν ἴχνος·
Γέρων γέροντα παρακόμιζε,
Τὸ πάρος ἐν ἡλίκων πόνοις
Ὦι ξύνοπλα δόρατα νέα νέῳ
Ξυνῆν πότ', εὐκλεεστάτας

Et lenta membra; tanquam ad saxeum
Clivum jugales equos incitantes: ut
Onus gesto tremuli pedis,
Apprehende manus, et vestes, cujuscunque deficit
Imbecille pedis vestigium.
Senex senem deduc,
Qui, sociæ hastæ juveniles
Ante inter æqualium-labores, juniores
Una fuerant, laudatissimæ

significatio in forma ἐξανίημι. Sed habet Sophocles in Philoct. 705. Sensus est: ne fatigemini, pedem senio gravem remittentes, velut equum jugalem in loco acclivi. *Herman.*

Reisk. scribit ζυγηφόροι πῶλοι. *Beck.*

121. Vulgo φέρων. Scripsi φέρω, ut Heathius, qui tamen errat, quum id vult conjunctivi modi esse. Κώλου pro Aldino πώλου præbuerunt MSS. Stephani. Intelligitur pes titubans. Eamdem rem similiter in Ione v. 743. per περιφερῆ στίβον χθονὸς indicavit. *Herman.*

πώλου.] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. κώλου. Sed legendum τροχηλάτοιο βώλου, et intelligendum de lapide molari, qui revera τροχήλατος est, i. e. rota circumactus. Sic Xenarchus apud Athen. Lib. II. c. 23. patinam fictilem τροχήλατον κόρην vocat, quod rota figulina circumacta fuisset.

βῶλος aliquando *lapidem* significat, ut in Orest. v. 976. Strabo de lapicidina Synnadica: κατ' ἀρχὰς μὲν μικρὰς βώλους ἐκδιδόντος τοῦ μετάλλου, διὰ δὲ τὴν νυνὶ πολυτέλειαν τῶν Ῥωμαίων κίονες ἐξαιροῦνται μονόλιθοι. Lib. XII. p. 577. B. *Musg.*

Reisk. reponit: βαρυφόρου τροχηλάτου πώλου, *equi currum trahentis*, cui onere currus et longo itinere *pes gravis* et tardus factus est. *Beck.*

Pro φέρων malim legere φέρω, forma subjunctiva, ut constructio sit: λαβοῦ χερῶν καὶ πέπλων ὡς βάρος φέρω. τροχηλάτοιο κώλου verte *aurigantis pedis.* *Heath.*

122. ὅτου, *cujuscunque.* Legitur etiam ὅπου, sed, ut opinor, perperam. *Heath.*

125. Elisio in voc. παρακόμιζ' flagitat ordinem vv. 125. 126. mutari, cum prior duorum horum versuum, ordine quo fere semper stant, a consonante incipit. Mutationem hanc, Musgravio judice, sententia ipsa postulat. *Elmsl.*

Τὸ πάρος] MSS. Steph. τὸν πάρος. In MSS. pariter ac editis hic versus ante versum ὦ ξύνοπλα exhibetur, quod constructionem impeditam facit. Transponendos fuisse, metro Odes invento, dubitari non potest.

ὦ et νέω in edd. iota subscriptum habent, quasi dativi singularis essent. Mihi videntur nominativi dualis esse, ut ipsi commilitones ξύνοπλα δόρατα vocentur. vide, quæ dedimus ad Suppl. v. 708. Iphig. in Taur. v. 141.

Pro ξυνηλίκων, quod hic dedi, MSS. habent ἡλίκων. *Musg.*

Πατρίδος οὐκ ὀνείδη.
Ἴδετε, πατρὸς ὡς ἐπῳδός.
Γοργῶπες αἵδε προσφερεῖς
Ὀμμάτων αὐγαί.
Τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς οὐ λέλοιπεν ἐκ τέκνων,
Οὐ δ' ἀποίχεται χάρις.
Ἑλλάς, ὦ, ξυμμάχους
Οἵους, οἵους ὀλέσασα
Τούσδ' ἀποστερήσει.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τῆσδε κοίρανον χθονὸς

Patriæ non probra.
Videte ut truces
Patris similes *sunt* hi
Oculorum fulgores.
Infortunium vero nondum a liberis discessit,
Neque abiit ob venustatem.
O Græcia, belli socios
Quales, quales amittes,
Cum hos perdideris.
Sed enim video dominum hujus terræ

Leg. τὸν πάρος συνήλικ' (aut εὐήλικ') ἐν πόνοις, *illum, qui in laboribus eandem mecum* (aut *bene*) *ferebat ætatem*. *Beck.*

126. Vulgo δούρατα. Emendavit Tyrwhittus, licet ille non uno modo in descriptione metrorum hic falsus. *Herman.*

128. οὐκ ὀνείδη.] *Non in opprobrium patriæ*. *Reisk.*

129. Hic versus in duos dividendus:

Ἴδετε πατρὸς ὡς penthemimeris trochaica.
Γοργῶπες αἵδε προσφερεῖς. iambicus dimeter.

Heath.

132. Hæc sensu carent. Scribendum videtur:

τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς οὐ λέλοιπεν ἐκ πατρὸς
τέκνοις, οὐδ' ἀποίχεται χάρις.

At nimirum infortunium paternum non destituit liberos, neque exstinctus est decor. Oris scilicet paterni. *Herman.*

Heath. vertit: *Sors vero iniqua patris nequaquam eos reliquit etiam a pueritia.* *Beck.*

133. Οὐ δ' ἀποίχεται χάρις.] Sic etiam in Sophocl. Electr. 132. *Herman.*

133. χάρισ'.] i. e. Χάρισι. *Propter formæ venustatem*. non χάρις, nominativo singulari. *Musg.*

138. περῶντα] Ita MSS. E. G. et 2714. Ed. Ald. παρόντα. vid. infra v. 701. et Bacch. v. 208. *Musg.*

Λύκον] Homeri Scholiastes ad Odyss. v. 268. Ἡ Μεγάρη, θυγάτηρ Κρέοντος, τοῦ Θηβῶν βασιλέως, γημαμένη Ἡρακλεῖ, παῖδας ἴσχει Θηριόμαχον καὶ Κρεοντιάδην. Βαδίζοντος δὲ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, ἐπὶ τὸν τοῦ Κυνὸς ἆθλον, Λύκος, ὁ τῶν Θηβαίων βασιλεύς, πεισθεὶς Ἥρᾳ, καταστρέφει τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, ἵνα θύσῃ· οὐ γὰρ αὐτὸν ἐπανήξειν ᾤετο. Παραγινόμενος δὲ Ἡρακλῆς, ἀναιρεῖ αὐτὸν καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας. Μανεὶς δὲ διὰ τὴν Ἥραν, κτείνει τοὺς ἰδίους. Joh. Brodæus. Non autem hic Lycus erat legitimus regni Thebani successor et hæres, quanquam et ex Thebano sanguine procreatus: erat enim filius veteris Lyci, Nyctei fratris; sed ex Eubœa a seditiosis Thebanis ad regnum vocatus contra Creontem, dum abesset Hercules: illo autem mox redeunte, oppressus et cum liberis occisus.
Barnes.

Λύκον περῶντα τῶνδε δωμάτων πέλας.

ΛΥΚΟΣ.

Τὸν Ἡράκλειον πατέρα καὶ ξυνάορον,
Εἰ χρή μ', ἐρωτῶ· χρὴ δ', ἐπεί γε δεσπότης
Ὑμῶν καθέστηχ', ἱστορεῖν ἃ βούλομαι·
Τίν' εἰς χρόνον ζητεῖτε μηκῦναι βίον;
Τίν' ἐλπίδ', ἀλκήν τ' εἰσορᾶτε μὴ θανεῖν;
Ἦ τὸν παρ' Ἅιδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
Πιστεύεθ' ἥξειν; ὥσθ' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν

Lycum accedere prope hanc domum.

LYCUS.

Herculis patrem, et uxorem,
Si mihi convenit, interrogo: convenit autem, siquidem dominus
Vester sum, interrogare quæ volo.
Quam diu quæritis prorogare vitam?
Quam spem, aut quod auxilium videtis, ne moriamini?
An patrem horum jacentem apud Plutonem
Venturum creditis, ut *ita* præter dignitatem

139. Τὸν Ἡράκλειον] Recte ab hoc versu Lyci ῥῆσιν orditur Barnesius, quæ in reliquis edd. a versu sequenti incipit. *Musg.*

139. s. Τὸν Ἡράκλειον πατέρα καὶ ξυνάορον Εἰ χρή μ', ἐρωτῶ·] Hæc ego verba primus Lyco tribuo, et rectissime, licet olim versus Τὸν Ἡράκλειον, &c. in Choro continuabatur; unde Scaliger τὸν δ' legendum putabat. Amphitryon autem et uxor Herculis cum Choro in scena manserant; nec una cum Lyco nunc intrant; quare ad Lycum hæc oratio incipit; in hunc sensum: *Si fas est, Herculis patrem et uxorem quæstionibus exercere; illos interrogo; at ego sum dominus et rex vester, ergo certe fas est: Quousque igitur et qua spe freti vitam vestram certissimæ morti destinatam producere conamini?* Sed hic necessitatem mihi impositam video, Euripidis causa et hujus loci pauca prælibandi. Magnus enim ille Scaliger, ubi de Senecæ fabula loquitur, cui nomen Hercules Furens, hæc habet: "Apud Euripidem tragœdia est huic affinis et argumento et nomine. Œconomia partim similis, partim dissimilis." Palmam autem ille vir magnus in hoc fere opere, præcipue in hac scena, ab Euripide detrahit, Senecæque capiti imponit, et decorum in Amphitryonis persona melius a Seneca observatum, quam ab Euripide, contendit: *Est*, inquit, *Euripides in decoro Personæ Amphitryonis longe inferior Seneca; ut in multis aliis.* Ego neque Scaligero, neque Senecæ quid detractum volo: Criticorum vero totam gentem appello, utrum Senecæ œconomia et judicium per omnia linguæ nitori respondere soleat; et num illi πιθανότητος par semper sit cura et τοῦ πρέποντος: et uter in hac ipsa fabula divinius spirat, an Seneca, qui Herculem desperatione victum manus sibi inferre fixum statuit, vel Euripides, qui id ipsum consilii, ut imbellis animi indicium, ab Hercule rejectum fortiter et prudenter facit. Vide infra ad v. 1137. et 1338. Non est hujus loci, comparationem inter eos instituere; Euripides certe, si in omnibus non sit melior, hoc saltem præferendus est, quod in multis etiam ipsi Senecæ sit auctor et exemplum. Et sic utrique salva sit sua laus. Quanquam, ut supra

Τὸ πένθος αἴρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών,
Σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενούς,
Ὡς ξύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον θεόν·
Σὺ δ', ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ.
Τί δῆτα σεμνὸν σῷ κατείργασται πόσει,
Ὕδραν ἕλειον εἰ διώλεσε κτανών,
Ἢ τὸν Νέμειον θῆρ', ὃν ἐν βρόχοις ἑλών,

Lugetis, quod mori vos oporteat?
Tu quidem, spargens per Græciam inanem jactationem,
Quod particeps tui conjugii Jupiter novum Deum genuerit:
Tu vero, quod præstantissimi viri uxor vocata sis.
Quid vero præclari gestum a tuo marito,
Quod palustrem Hydram interfectam perdiderit?
Aut Nemeæum leonem? quem, retibus captum,

ad Troadas observaverim, proxime post argumentum Actus Primi, Thomas Farnabius et Daniel Heinsius suis ad Scaligerum sententiis accedant. Cujus rei causam sicut haud usquequaque exploratam habeo, nisi quod Heinsium in magistri verba paratum jurare scio, ita neque prorsus comprobare possum. *Barnes.*

146. Reisk. scribit: τὸ πεῦθος, *fiduciam, confidentiam*, aut etiam τὸ πεποιθός. *Beck.*

148. Addidi θεὸν ex conjectura Erfurdtii. In Bacchis 459. Ζεὺς δ' ἔστ' ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;

Jam Wakefieldius θεὸν addidit, sed male hoc ordine verborum θεὸν νέον. *Herman.*

Non male hunc versum supplet Reiskius legendo:

ὡς σύγγαμός σοι Ζῆνα Ζεὺς τέκοι νέον.

Magis hoc arridet, quam Barnesianum παῖδα Ζεὺς τέκοι νέον. *Musg.*

Ὡς σύγγαμός σοι παῖδα Ζεὺς τέκοι νέον·] Olim quum in omnibus exemplaribus legeretur, ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον, uno pede absente; videbatur παῖδα defuisse; idque mihi et nonnullis aliis placuit. Nec vero supprimenda Scaligeri lectio, licet et novo vocabulo insolens videatur, nec alias usquequaque placeat; illa igitur est hæc: Ὡς σύγγαμός σοι Ζεύς τε καινὸν ἔφυ. Ad quam confirmandam rejicit nos infra ad v. 340. Μάτην δὲ παῖδας κοινοὺς (ita enim et ibi pro τοι νεὸν legit) ἐκλήζομεν. Judicet lector. *Barnes.*

Vetus scriptura est: Ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον, Scaliger reposuit Ζεύς τε κοινίων ἔφυ, sed Valck. ad Phœn. 431. τέκνου τε ξυνίων. Heath. mavult: ὡς σύγγαμός σοι Ζεύς, τέκνου τε κοινίων. *Beck.*

150. Reiskius τί δῆτα. Vulgo τί δὴ τὸ σεμνὸν. *Herman.*

Τί δὴ τὸ σεμνὸν σῷ· κατείργασται πόσει,] Lege Τί δῆτα σεμνόν. *Por.*

Τί δῆτα emendat Reisk. *Beck.*

153. Βραχίονος — ἀγκύλαισιν] Graphice depingit Theocrit. Idyll. XXV. v. 266. *Musg.*

Βραχίονος φησ' ἀγκύλαισιν ἐξελεῖν;] Petrus Victorius Variar. Lection. Lib. IV. c. 22. Cum pictorum natio priscis etiam temporibus sibi omnia licere existimarit, nostræ adhuc ætatis artifices majore licentia utuntur: Quod enim veteres plerumque servabant, ut a re ipsa, eoque, quod institutum esset, non temere discederent, Nostri sæpe negligunt, ut cum Herculem pingunt Nemeæum leonem necantem. Neque enim divulsis malis ipse interfectus est a fortissimo viro, sed faucium pressu strangulatus. Quod accurate narrat Apollodorus Atheniensis in Bibliotheca: Cæteris enim expositis, quæ in hoc certamine antecesserunt, inquit (Lib. II. c. 5. §. 1.) Καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέσχεν ἄγχων, ἕως ἔπνιξε· καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας. Id tetigit etiam Euripides, in fabula, quam

Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν;
Τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' οὕνεκεν
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας οὐ θνήσκειν χρεών;
Ὃς ἔσχε δόξαν, οὐδὲν ὤν, εὐψυχίας
Θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τἄλλα δ' οὐδὲν ἄλκιμος·
Ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερί,
Οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγύς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,

Strangulatione brachiorum se interfecisse dicit?
Hisne *freti* certatis? Horum igitur causa
Non oportet mori liberos Herculis?
Qui habuit existimationem fortitudinis, cum nihil esset,
In certamine ferarum fortis, cæteris *in rebus* minime,
Qui nunquam clypeum habuit in sinistra manu,
Neque venit prope hastam: sed arcum habens,

de illo insano fecit, inducens Lycum ita loquentem, cum criminaretur Herculem, fortiaque ipsius facta contemneret: Ἢ τὸν Νέμειον θῆρ'; ὃν ἐν βρόχοις ἑλὼν, Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν. Sed Cicero quoque in 2. Quæstione Tusculana, ubi vertit ejulationem illam Herculis e Trachiniis. Inquit enim — *O Lacertorum tori, Vestrone pressu quondam Nemeæus Leo Frendens efflavit graviter extremum halitum?* In numismate præterea argenteo imago est hominis leonem suffocantis, quem Herculem esse ex clava ante posita intelligere licet, nec non ex pharetra. Leguntur autem illic verba hæc: C. POBLICI. Q. F. *Ita ille.* Quin idem ipse testatur Hercules apud Theocr. Idyll. κέ. v. 262, &c. Τὸν μὲν ἐγὼν ὀδύναισι παραφρονέοντα βαρείαις Νωσάμενος, πρὶν αὖθις ὑπότροπον ἀμπνευθῆναι, Αὐχένος ἀῤῥήκτοιο παρ' ἰνίον ἤλασα προφθὰς, Ῥίψας τόξον ἔραζε, πολύῤῥαπτόν τε φαρέτρην· Ἦγχον δ' ἐγκρατέως, στιβαρὰς σὺν χεῖρας ἐρείσας Ἐξόπιθεν, μὴ σάρκας ἀποδρύψῃ μ' ὀνύχεσσι, etc. Graphice sane; unde pictores normam sibi capiant. Puto vero, illos ex Sampsonis leonem lacerantis imagine primitus deceptos. *Barnes.*

155. Ἡρακλείους scribunt Reisk. et Heath. *Beck.*

156. Ὃς ἔσχε] Ψόγος Ἡρακλέους ὡς τοξότου. *Scholiast.*

159. s. ἀλλὰ τόξ' ἔχων, Κάκιστον ὅπλον,] Aristoph. Schol. fol. 290. Εἴη δ' ἂν καὶ ἀγεννής· διὸ καὶ τοξότην αὐτὸν καλεῖ, οἷον ὑπηρέτην. διεβάλλετο γὰρ ἡ τοξεία, ὡς εὐτελής. Et Sophocl. Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν. Et Eustathius: Ὅτι δὲ οἱ Ἄβαντες αἰχμηταὶ, δηλοῖ μὲν ἡ ἱστορία εἰποῦσα, αἰσχρὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς τὸ τοξεύειν. Joh. Brodæus. Præterea de hac quæstione Eustath. fol. 851. lin. 32. ad illud Homer. Iliad. λ'. v. 385. Τοξότα λωβητὴρ, etc. Τὸ δὲ τοξότα λωβητὴρ, οὐχ ἁπλῶς ὕβρις ἐστίν· Τοξότης γὰρ καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, καὶ τῶν Ἡρώων οἱ κράτιστοι, Ἡρακλῆς, Ἴδας, Εὔρυτος, καὶ κατὰ Τροίαν Φιλοκτήτης, Τεῦκρος, Μηριόνης, etc. Ut vero Diomedes damnat timiditatis Paridem sagittantem apud Homerum, sic et Ajax arcus vituperat apud Q. Calabrum, Lib. III. a v. 436. ad v. 442. Et ut Eustathius ibidem: Φασὶν, οὐκ ἐν γενναίοις τίθεσθαι τοὺς παλαιοὺς τὸν τοξότην· διὸ καὶ ᾔδεσαν μὲν τοξεύειν οἱ ἄριστοι, προετιμῶντο δὲ τὴν σταδαίαν μάχην. Ita tamen et Herculis exemplum in viris fortibus hunc usum arcuum commendabit; quod et Amphitryon mox strenue defendit, a v. 187. ad v. 202. Et Saxonum, Normannorum et Anglorum nostrorum exemplum insupèr pro arcubus stabit, qui ante bombardarum usum sagittando plurimas victorias sunt adepti, ut præcipue sub Gulielmo Normanno, sub Eduardo Tertio et Henrico Quinto. His autem semper ex patribus in usu arcus erant; Saxones itaque arcu, et patres eorum, Gothi, et Getæ et Massagetæ valebant, quos Dionysius Afer sagittarum emissores emphatice vocat:

Τὸ πένθος αἴρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών,
Σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενούς,
Ὡς ξύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον θεόν·
Σὺ δ', ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ.
Τί δῆτα σεμνὸν σῷ κατείργασται πόσει,
Ὕδραν ἕλειον εἰ διώλεσε κτανών,
Ἢ τὸν Νέμειον θῆρ', ὃν ἐν βρόχοις ἑλών,

Lugetis, quod mori vos oporteat?
Tu quidem, spargens per Græciam inanem jactationem,
Quod particeps tui conjugii Jupiter novum Deum genuerit:
Tu vero, quod præstantissimi viri uxor vocata sis.
Quid vero præclari gestum a tuo marito,
Quod palustrem Hydram interfectam perdiderit?
Aut Nemeæum leonem? quem, retibus captum,

ad Troadas observaverim, proxime post argumentum Actus Primi, Thomas Farnabius et Daniel Heinsius suis ad Scaligerum sententiis accedant. Cujus rei causam sicut haud usquequaque exploratam habeo, nisi quod Heinsium in magistri verba paratum jurare scio, ita neque prorsus comprobare possum. *Barnes.*

146. Reisk. scribit: τὸ πεῖθος, *fiduciam, confidentiam*, aut etiam τὸ πεποιθός. *Beck.*

148. Addidi θεὸν ex conjectura Erfurdtii. In Bacchis 459. Ζεὺς δ' ἔστ' ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;

Jam Wakefieldius θεὸν addidit, sed male hoc ordine verborum θεὸν νέον. *Herman.*

Non male hunc versum supplet Reiskius legendo:

ὡς σύγγαμός σοι Ζῆνα Ζεὺς τέκοι νέον.

Magis hoc arridet, quam Barnesianum παῖδα Ζεὺς τέκοι νέον. *Musg.*

Ὡς σύγγαμός σοι παῖδα Ζεὺς τέκοι νέον·] Olim quum in omnibus exemplaribus legeretur, ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον, uno pede absente; videbatur παῖδα defuisse; idque mihi et nonnullis aliis placuit. Nec vero supprimenda Scaligeri lectio, licet et novo vocabulo insolens videatur, nec alias usquequaque placeat; illa igitur est hæc: Ὡς σύγγαμός σοι Ζεύς τε κοινὸν ἔφυ. Ad quam confirmandam rejicit nos infra ad v. 340. Μάτην δὲ σοι δὲς κοινὸν (ita enim et ibi pro σοι νεὸν legit) ἐκλῄζομεν. Judicet lector. *Barnes.*

Vetus scriptura est: Ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον, Scaliger reposuit Ζεύς τε κοινὸν ἔφυ, sed Valck. ad Phœn. 431. τέκου τε ξυνέων. Heath. mavult: ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς, τέκνου τε κοινέων. *Beck.*

150. Reiskius τί δῆτα. Vulgo τί δὴ τὸ σεμνὸν. *Herman.*

Τί δὴ τὸ σεμνὸν σῷ· κατείργασται πόσει,] Lege Τί δῆτα σεμνόν. *Por.*

Τί δῆτα emendat Reisk. *Beck.*

153. Βραχίονος — ἀγχόναισιν] Graphice depingit Theocrit. Idyll. XXV. v. 266. *Musg.*

Βραχίονος φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν;] Petrus Victorius Variar. Lection. Lib. IV. c. 22. Cum pictorum natio priscis etiam temporibus sibi omnia licere existimarit, nostræ adhuc ætatis artifices majore licentia utuntur: Quod enim veteres plerumque servabant, ut a re ipsa, eoque, quod institutum esset, non temere discederent, Nostri sæpe negligunt, ut cum Herculem pingunt Nemeæum leonem necantem. Neque enim divulsis malis ipse interfectus est a fortissimo viro, sed faucium pressu strangulatus. Quod accurate narrat Apollodorus Atheniensis in Bibliotheca: Cæteris enim expositis, quæ in hoc certamine antecesserunt, inquit (Lib. II. c. 5. §. 1.) Καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέσχεν ἄγχων, ἕως ἔπνιξε· καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας. Id tetigit etiam Euripides, in fabula, quam

Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν;
Τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' οὕνεκεν
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας οὐ θνήσκειν χρεών;
Ὃς ἔσχε δόξαν, οὐδὲν ὤν, εὐψυχίας
Θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τἄλλα δ' οὐδὲν ἄλκιμος·
Ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερί,
Οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγύς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,

Strangulatione brachiorum se interfecisse dicit?
Hisne *freti* certatis? Horum igitur causa
Non oportet mori liberos Herculis?
Qui habuit existimationem fortitudinis, cum nihil esset,
In certamine ferarum fortis, cæteris *in rebus* minime,
Qui nunquam clypeum habuit in sinistra manu,
Neque venit prope hastam: sed arcum habens,

de illo insano fecit, inducens Lycum ita loquentem, cum criminaretur Herculem, fortiaque ipsius facta contemneret: Ἦ τὸν Νέμειον θῆρ'; ὃν ἐν βρόχοις ἑλών, Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν. Sed Cicero quoque in 2. Quæstione Tusculana, ubi vertit ejulationem illam Herculis e Trachiniis. Inquit enim — *O Lacertorum tori, Vestrone pressu quondam Nemeæus Leo Frendens efflavit graviter extremum halitum?* In numismate præterea argenteo imago est hominis leonem suffocantis, quem Herculem esse ex clava ante posita intelligere licet, nec non ex pharetra. Leguntur autem illic verba hæc: C. POBLICI. Q. F. *Ita ille.* Quin idem ipse testatur Hercules apud Theocr. Idyll. κέ. v. 262, &c. Τὸν μὲν ἐγὼν ὀδύναισι παραφρονέοντα βαρείαις Νωσάμενος, πρὶν αὖθις ὑπότροπον ἀμπνευθῆναι, Αὐχένος ἀῤῥήκτοιο παρ' ἰνίον ἤλασα προφθάς, Ῥίψας τόξον ἔραζε, πολύῤῥαπτόν τε φαρέτρην· Ἦγχον δ' ἐγκρατέως, στιβαρὰς σὺν χεῖρας ἐρείσας Ἐξόπιθεν, μὴ σαρκὸς ἀποδρύψῃ μ' ὀνύχεσσι, etc. Graphice sane; unde pictores normam sibi capiant. Puto vero, illos ex Sampsonis leonem lacerantis imagine primitus deceptos. *Barnes.*

155. Ἡρακλείους scribunt Reisk. et Heath. *Beck.*

156. Ὃς ἔσχε] Ψόγος Ἡρακλέους ὡς τοξότου. *Scholiast.*

159. s. ἀλλὰ τόξ' ἔχων, Κάκιστον ὅπλον,] Aristoph. Schol. fol. 290. Εἴη δ' ἂν καὶ ἀγεννής· διὸ καὶ τοξότην αὐτὸν καλεῖ, οἷον ὑπηρέτην. διεβάλλετο γὰρ ἡ τοξεία, ὡς εὐτελής. Et Sophocl. Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν. Et Eustathius: Ὅτι δὲ οἱ Ἄβαντες αἰχμηταί, δηλοῖ μὲν ἡ ἱστορία εἰποῦσα, αἰσχρὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς τὸ τοξεύειν. Joh. Brodæus. Præterea de hac quæstione Eustath. fol. 851. lin. 32. ad illud Homer. Iliad. λ'. v. 385. Τοξότα λωβητὴρ, etc. Τὸ δὲ τοξότα λωβητὴρ, οὐχ ἁπλῶς ὕβρις ἐστίν· Τοξότης γὰρ καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, καὶ τῶν Ἡρώων οἱ κράτιστοι, Ἡρακλῆς, Ἴδας, Εὔρυτος, καὶ κατὰ Τροίαν Φιλοκτήτης, Τεῦκρος, Μηριόνης, etc. Ut vero Diomedes damnat timiditatis Paridem sagittantem apud Homerum, sic et Ajax arcus vituperat apud Q. Calabrum, Lib. III. a v. 436. ad v. 442. Et ut Eustathius ibidem: Φασίν, οὐκ ἐν γενναίοις τίθεσθαι τοὺς παλαιοὺς τὸν τοξότην· διὸ καὶ ᾔδεσαν μὲν τοξεύειν οἱ ἄριστοι, προετιμῶντο δὲ τὴν σταδαίαν μάχην. Ita tamen et Herculis exemplum in viris fortibus hunc usum arcuum commendabit; quod et Amphitryon mox strenue defendit, a v. 187. ad v. 202. Et Saxonum, Normannorum et Anglorum nostrorum exemplum insupèr pro arcubus stabit, qui ante bombardarum usum sagittando plurimas victorias sunt adepti, ut præcipue sub Gulielmo Normanno, sub Eduardo Tertio et Henrico Quinto. His autem semper ex patribus in usu arcus erant; Saxones itaque arcu, et patres eorum, Gothi, et Getæ et Massagetæ valebant, quos Dionysius Afer sagittarum emissores emphatice vocat:

Κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
Ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος, οὐχὶ τόξ', εὐψυχίας,
Ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα, τάξιν ἐμβεβώς.
Ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναιδείαν, γέρον,
Ἀλλ' εὐλάβειαν· οἶδα γὰρ κατακτανὼν
Κρέοντα, πατέρα τῆσδε, καὶ θρόνους ἔχων.
Οὔκουν, τραφέντων τῶνδε, τιμωροὺς ἐμοὺς
Χρήζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκην.

Ignavissimum armorum gestans, ad fugam paratus.
At viri fortitudinis indicium *est* non arcus,
Sed qui manens aspicit, et vicissim intuetur
Hastæ fortuitum sulcum, in acie constitutus.
Habet autem *factum* meum, O senex, non crudelitatem,
Sed cautionem: scio enim quod interfecerim
Creontem patrem hujus, et regnum habeam.
Haud igitur, educatis his, ultrices mei
Volo relinquere, factorum *meorum* pœnas.

Μασσαγέται ναίουσι Θεῶν ἐυτῆρες ὀϊστῶν. Quin vox Scytha ad Saxonicum, Scytta, Sagittarius, et Schieten Belgicum pertinere putatur, unde et Scoti. *Barnes.*

162. βλέπει et δέρκεται idem est. ergone βλέπεται κἀντιδέρκεται. existimo quidem. deinde lego δορὸς ταναιὰν ἄλοκα, τάξιν, ἐμβεβὼς, *in longo Martis sulco, ordine inquam, seu acie, constitutus.* ταναιὰ est a τανὸς, *longe protensus,* μακρός. ἄλοξ sive αὖλαξ δορὸς est unaquæque series militum, sive κατὰ ζυγὸν, in frontem, sive κατὰ στίχον, in agrum. Apparet ex his, comma post ἀντιδέρκεται esse ponendum. *Reisk.*

Ἀλλ' ὃς μένων] Ἔπαινος ὁπλίτου. *Scholiast.*

163. ταχεῖαν] Ita MSS. E. G. et 2714. ut jam Barnesius. Ed. Ald. ταχείας. Sed legendum τυχαίαν, *fortuitam.*

Fortitudo militis in eo maxime cernitur, si quis hastam ex adverso venientem rectis oculis intueri potest. Quod et Euripides hoc loco indicasse videtur, sic proinde emendando:

— κἀντιδέρκεται
Δορὸς ταχεῖαν αἶκα —

Hesychius: αἶκες, ὁρμαί. Nonnus, p. 389.

Ἔγχεος ἰσταμένοιο τιταίνεται ὄρθιος ὁρμή. *Musg.*

Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα,] Male olim ταχείας, cum δορὸς sit neutrius generis; quare ταχεῖαν lego et ad ἄλοκα refero. Ἄλοξ autem idem, quod αὖλαξ, ἡ, et ab Eustathio exponitur, ἡ τοῦ ἀρότρου εἰς μῆκος τομή. Est itaque metaphora: δορὸς enim ἄλοξ, i. e. hastarum gladiorumque sulcum, plagæ sunt ac vulnera; Æschylus in Agamemnon. Ὄνυχος ἄλοκι νεωτόμῳ. Ex Brodæo. Nos vero in Franciados nostræ Lib. V. hac etiam metaphora usi sumus, et ad proprietatem ἀρχαιοτέρου λόγου retulimus; v. 364. At *Melodu Althemium dum viderat alta rubenti Vulnera spargentem gladio, mortemque serentem: Hinc, ait, aut famæ messis mihi surget opimæ; Aut hos ille meo rorabit sanguine sulcos. Barnes.*

164. ἀναίδειαν, *crudelitatem.* Sic Pindar. Olymp. X. in fine ἀναιδέα τόσμον. Antholog. p. 47. ἀναιδεῖ ἔγχει. Emendat Piersonus ἀνανδρίαν. Mihi nullo modo necessarium videtur, ut Lycus crimine ignaviæ sese purget, priusquam objiciatur; cum præsertim consilium ejus prima facie non tam ignaviam indicet, quam crudelitatem. Nam quod postea timi-

ΑΜ. Τῷ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
Παιδός· τὸ δ' εἰς ἔμ', Ἡράκλεις, ἐμοὶ μέλει
Λόγοισι τὴν τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
Δεῖξαι· κακῶς γάρ σ' οὐκ ἐατέον κλύειν.
Πρῶτα μὲν οὖν τἄρρητ' (ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
Τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεις)
Ξὺν μάρτυσιν θεοῖς δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε,
Ἐν οἷς βεβηκώς, τοῖσι γῆς βλαστήμασιν,

Am. Jupiter quidem Jovis partem tueatur
In filio: quod enim ad me *pertinet*, O Hercules, curæ mihi erit:
Ut verbis hujus stultitiam pro te
Ostendam: neque enim sinendum est ut male audias.
Primum igitur indicta (inter indicta enim
Tuam ignaviam *ponendam* arbitror, Hercules)
Testimonio Deorum, me a te oportet amovere.
Interrogo autem Jovis fulmen, et quadrigas,
In quibus vectus, terræ filiis,

ditatis ejus mentio fuit, peperisse hoc videtur Lyci ipsius professio, se idcirco in domum liberosque Herculis animadvertere, ne postea cædem Creontis ulciscantur, confer etiam v. *546. 554.* *Musg.*

167. s. Reiskius: τιμωροῖς ἐμοῖς. Sed ex hac lectione sequeretur, alios fuisse Herculis liberos, alios autem ultores Lyco formidatos. Non incommodum fuerit:

οἴκτων τραφέντων τῶνδε τιμωροὺς ἐμοῦ
χρῄζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκας.

τιμωροὺς δίκας, ut τιμωρὸν δίκην, Electr. v. 680. Pro δεδραμένων, Ed. Ald. δεδραγμένων. *Musg.*

168. *δίκην*, *pœnam*, vid. v. 733. 752. Electr. 42. *Heath.*

169. Forte, *τὸ τοῦ Διὸς μὲν, Ζεὺς ἀμυνέτω περὶ παιδὸς*, *quantum ad Jovis quidem partes attinet, tueatur ille filium.* aut saltem, salvis reliquis, περὶ leg. loco μέρει. *Reisk.*

169. s. Τῷ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει Παιδός·] Mollius flueret sermo, si legeretur atque distingueretur:

Τὸ τοῦ Διὸς μὲν, Ζ. ἀ. μέρει
Παιδός· τὸ δ' εἰς ἐμ', Ἡρ. ἐμοὶ μέλει.

Quod ad Jovem attinet, Jupiter —
Quod vero ad me.

Fachse.

173. Plutarch. in Cat. Min. p. 1459. ed. Steph. πρῶτα et ὦ Ἡράκλεις. V. Pors. ad Med. 675. *Herman.*

Τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεις. ὦ Ἡράκλεις, Plutarch. I. p. 785. *Por.*

176. ἠρόμην,] Imperfectum pro præsenti, ut infra v. 1230. Androm. v. 488. *Musg.*

176. s. Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε, Ἐν οἷς βεβηκὼς,] Pindari Schol. ad Nemeonic. Od. 1. Φλέγρα δὲ τόπος ἐν Θρᾴκῃ καὶ κώμη, ἔνθα οἱ γίγαντες ἀνῃρέθησαν ὑπὸ Θεῶν. Τῶν δὲ ἐχόντων τὴν μάχην πρὸς τοὺς γίγαντας, καὶ μὴ περιγενομένων τῆς μάχης, φασὶν εἰρηκέναι τὴν γῆν, μὴ ἄλλως ἁλῶναι τούτους, εἰ μὴ συμμαχήσουσιν αὐτοῖς δύο τῶν Ἡμιθέων. Ἡρακλέος τοίνυν καὶ Διονύσου συνελθόντων, ἐκράτησαν οἱ Θεοὶ τῶν γιγάντων. Historia est apud Diodorum, Lib. V. *Brodæus.*

δ' ἠρόμην,] Forte, δεῦρό μοι, *huc mihi adesto, fulmen Jovis*, provoco ad fulmen Jovis. *Reisk.*

177. βεβηκὼς,] Jupiter, non Hercules. *Reisk.*

Κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
Ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος, οὐχὶ τόξ', εὐψυχίας,
Ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα, τάξιν ἐμβεβώς.
Ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναιδείαν, γέρον,
Ἀλλ' εὐλάβειαν· οἶδα γὰρ κατακτανὼν
Κρέοντα, πατέρα τῆσδε, καὶ θρόνους ἔχων.
Οὔκουν, τραφέντων τῶνδε, τιμωροὺς ἐμοὺς
Χρῄζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκην.

Ignavissimum armorum genus, ad fugam paratus.
At viri fortitudinis indicium *est* non arcus,
Sed qui manens aspicit, et vicissim intuetur
Hastæ fortuitum sulcum, in acie constitutus.
Habet autem *factum* meum, O senex, non crudelitatem,
Sed cautionem: scio enim quod interfecerim
Creontem patrem hujus, et regnum habeam.
Haud igitur, educatis his, ultrices mei
Volo relinquere, factorum *meorum* pœnas.

Μασσαγέται παίουσι θοῶν ῥυτῆρες ὀϊστῶν. Quin vox Scytha ad Saxonicum, Scytta, Sagittarius, et Schieten Belgicum pertinere putatur, unde et Scoti. *Barnes.*

162. βλέπει et δέρκεται idem est. ergone βλέπει τε κἀντιδέρκεται. existimo quidem. deinde lego δορὸς τανύαν ἄλοκα, τάξιν, ἐμβεβὼς, *in longo Martis sulco, ordine inquam,* seu acie, *constitutus.* τανύα est a τανὸς, *longe protensus,* μακρός. ἄλοξ sive αὖλαξ δορὸς est unaquæque series militum, sive κατὰ ζυγὸν, in frontem, sive κατὰ στίχον, in agrum. Apparet ex his, comma post ἀντιδέρκεται esse ponendum. *Reisk.*

Ἀλλ' ὃς μένων] Ἔπαινος ὁπλίτου. *Scholiast.*

163. ταχεῖαν] Ita MSS. E. G. et 2714. ut jam Barnesius. Ed. Ald. ταχείας. Sed legendum τυχαίαν, *fortuitam.*

Fortitudo militis in eo maxime cernitur, si quis hastam ex adverso venientem rectis oculis intueri potest. Quod et Euripides hoc loco indicasse videtur, sic proinde emendando:

— κἀντιδέρκεται
Δορὸς ταχεῖαν αἶσαν —

Hesychius: αἶσις, ὁρμαί. Nonnus, p. 389.
Ἔγχεος ἱσταμένοιο τιταίνεται ὄρθιος ὁρμή.
Musg.

Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα,] Male olim ταχείας, cum δορὸς sit neutrius generis; quare ταχεῖαν lego et ad ἄλοκα refero. Ἄλοξ autem idem, quod αὖλαξ, ἡ, et ab Eustathio exponitur, ἡ τοῦ ἀρότρου εἰς μῆκος τομή. Est itaque metaphora: δορὸς enim ἄλοξ, i. e. hastarum gladiorumque sulcus, plagæ sunt ac vulnera; Æschylus in Agamemnon. Ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ. Ex Brodæo. Nos vero in Franciados nostræ Lib. V. hac etiam metaphora usi sumus, et ad proprietatem ἀρχηματίστου λόγου retulimus; v. 364. At *Malada Althemium dum viderat alta rubenti Vulnera spargentem gladio, mortemque serentem: Hinc, ait, aut famæ messis mihi surget opimæ; Aut hos ille meo rorabit sanguine sulcos. Barnes.*

164. ἀναίδειαν, *crudelitatem.* Sic Pindar. Olymp. X. in fine ἀναιδέα θάνατον. Antholog. p. 47. ἀναιδῆ ἔγχη. Emendat Piersonus ἀναιδείαν. Mihi nullo modo necessarium videtur, ut Lycus crimine ignaviæ sese purget, priusquam objiciatur; cum præsertim consilium ejus prima facie non tam ignaviam indicet, quam crudelitatem. Nam quod postea timi-

ΑΜ. Τῷ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
Παιδός· τὸ δ' εἰς ἔμ', Ἡράκλεις, ἐμοὶ μέλει
Λόγοισι τὴν τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
Δεῖξαι· κακῶς γάρ σ' οὐκ ἐατέον κλύειν.
Πρῶτον μὲν οὖν τἄρρητ' (ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
Τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεις)
Ξὺν μάρτυσιν θεοῖς δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε,
Ἐν οἷς βεβηκὼς, τοῖσι γῆς βλαστήμασιν,

Am. Jupiter quidem Jovis partem tueatur
In filio: quod enim ad me *pertinet*, O Hercules, curæ mihi erit:
Ut verbis hujus stultitiam pro te
Ostendam: neque enim sinendum est ut male audias.
Primum igitur indicta (inter indicta enim
Tuam ignaviam *ponendam* arbitror, Hercules)
Testimonio Deorum, me a te oportet amovere.
Interrogo autem Jovis fulmen, et quadrigas,
In quibus vectus, terræ filiis,

ditatis ejus mentio fuit, peperisse hoc videtur Lyci ipsius professio, se idcirco in domum liberosque Herculis animadvertere, ne postea cædem Creontis ulciscantur, confer etiam v. *546. 554.* *Musg.*

167. s. Reiskius: τιμωροῖς ἐμοῖς. Sed ex hac lectione sequeretur, alios fuisse Herculis liberos, alios autem ultores Lyco formidatos. Non incommodum fuerit:

οὔκουν τραφέντων τῶνδε τιμωροὺς ἐμοῦ
χρῄζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκας.

τιμωροὺς δίκας, ut τιμωρὸν δίκην, Electr. v. 680. Pro δεδραμένων, Ed. Ald. δεδραγμένων. *Musg.*

168. δίκην, *pœnam*, vid. v. 733. 752. Electr. 42. *Heath.*

169. Forte, τὸ τοῦ Διὸς μὲν, Ζεὺς ἀμυνέτω περὶ παιδὸς, *quantum ad Jovis quidem partes attinet, tueatur ille filium.* aut saltem, salvis reliquis, περὶ leg. loco μέρει. *Reisk.*

169. s. Τῷ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει Παιδός·] Mollius flueret sermo, si legeretur atque distingueretur:

Τὸ τοῦ Διὸς μὲν, Ζ. ἀ. μέρει
Παιδός· τὸ δ' εἰς ἔμ', Ἡρ. ἐμοὶ μέλει.

Quod ad Jovem attinet, Jupiter —
Quod vero ad me.

Faehse.

173. Plutarch. in Cat. Min. p. 1439. ed. Steph. πρῶτα et ὦ Ἡράκλεις. V. Pors. ad Med. 675. *Herman.*

Τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεις. ὦ Ἡράκλεις, Plutarch. I. p. 785. *Por.*

176. ᾐρόμην,] Imperfectum pro præsenti, ut infra v. 1230. Androm. v. 488. *Musg.*

176. s. Διὸς κεραυνὸν δ' ᾐρόμην, τέθριππά τε, Ἐν οἷς βεβηκὼς,] Pindari Schol. ad Nemeonic. Od. 1. Φλέγρα δὲ τόπος ἐν Θρᾴκῃ καὶ κώμη, ἔνθα οἱ γίγαντες ἀνῃρέθησαν ὑπὸ Θεῶν. Τῶν δὲ ἐχόντων τὴν μάχην πρὸς τοὺς γίγαντας, καὶ μὴ περιγινομένων τῆς μάχης, φασὶν εἰρηκέναι τὴν γῆν, μὴ ἄλλως ἁλῶναι τούτους, εἰ μὴ συμμαχήσειαν αὐτοῖς δύο τῶν Ἡμιθέων. Ἡρακλέος τοίνυν καὶ Διονύσου συνελθόντων, ἐκράτησαν οἱ Θεοὶ τῶν γιγάντων. Historia est apud Diodorum, Lib. V. *Brodæus.*

δ' ᾐρόμην,] Forte, δεῦρό μοι, *huc mihi adesto, fulmen Jovis,* provoco ad fulmen Jovis. *Reisk.*

177. βεβηκὼς,] Jupiter, non Hercules. *Reisk.*

Γίγασι, πλευροῖς πτήν' ἐναρμόσας βέλη,
Τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν·
Τετρασκελές θ' ὕβρισμα, Κενταύρων γένος,
Φολόην ἐπελθών, ὦ κάκιστε βασιλέων,
Ἐροῦ, τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίναιεν ἄν,
Ἢ οὐ παῖδα τὸν ἐμόν, ὃν σὺ φῂς εἶναι δοκεῖν·
Δίρφυν δ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδα,

Giganteis lateribus infigens volucria tela,
Præclaræ victoriæ triumphum cum Diis celebravit.
Quadrupedem etiam contumeliam, Centaurorum genus,
Ad Pholoen profectus, O pessime rex,
Interroga, quemnam virum præstantissimum judicarint,
An non filium meum, quem tu dicis videri tantum *fortem* esse?
Dirphynque si interroges Abantidem, quæ te nutrivit,

178. Sic malui interpungere, quam cum Musgravio et Porsono ad Phœn. 1038. γίγασι πλευροῖς jungere. *Herman.*

Legebat Scaliger λευροῖς pro πλευροῖς, offensus, credo, duplici substantivo. Sed neque Barnesius commode id concoxisse videtur, unde γίγασι a πλευροῖς distinctione sejungit. Mihi γίγασι adjectivi vim habet, ut νεανίαν infra v. 1086. νεανίαις, Helen. v. 1561. Hinc γίγασι πλευροῖς interpretor *lateribus giganteis*, ut sit synecdoche partis pro toto, velut cum *mucro* dicitur pro *ense*, aut *puppis* pro *navi*. De Gigantibus Herculis ope profligatis videndi Diod. Sic. Lib. IV. sect. 15. et Scholiastes ad Pindari Nem. I. *Musg.*

Γίγασι, πλευροῖς] Miror, quid hic Scaligero in mentem venerit, qui legit λευροῖς: hoc autem nullum hic locum habet, πλευροῖς optimum; ut hoc modo: Ἡρακλῆς, ἐν τεθρίπποις Ζηνὸς βεβηκὼς, τοῖς γίγασιν, ἤγουν τῶν γιγάντων πλευροῖς, ἐναρμόσας πτηνὰ βέλη, καλλίνικον ἐκώμασεν. *Barnes.*

179. Τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν·] Cum Diis victoribus ipse victor καλλίνικον saltavit. Est autem Καλλίνικος Ὀρχήσεως εἶδος καὶ Αὐλήσεως ὄνομα Athenæo. Observavit Brodæus. De qua voce vide insuper quæ nos infra ad v. 681. *Barnes.*

180. Τετρασκελὴς] Τετράπουν. Centauri enim semiferi, semivirique erant, inferiori parte equi, superiori homines; de quibus vide Palæphatum capite περὶ Κενταύρων. *Barnes.*

Distingue post ὕβρισμα, non post Κενταύρων. *Heath.*

180. ss. Τετρασκελές θ' ὕβρισμα, Κενταύρων γένος,
Φολόην ἐπελθὼν, ὦ κάκιστε βασιλέων,
Ἔρου, τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίναιεν ἄν;
ἢ οὐ παῖδα τὸν ἐμὸν, ὃν σὺ φῂς εἶναι δοκεῖν.

Ineptam novissimi versus lectionem ab omnibus Euripidis editoribus, uno Reiskio excepto, concoqui potuisse miror. Primum non dubito, quin hæc Amphitryonis verba referenda sint ad ea, quæ v. 156. impudentissimus hominum Lycus de Hercule dixerat

ἔσχε δόξαν, οὐδὲν ὤν, εὐψυχίας,
θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τἄλλα δ' οὐδὲν ἌΛΚΙΜΟΣ,
ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερί κ. τ. λ.

Quibus inter se comparatis probabiliter mihi emendasse videor

ὃν σὺ φῂς ἀναλκίδα.

Erunt fortasse, qui hanc conjecturam eo nomine improbandam existiment, quod a vulgatæ lectionis ductibus nimis abesse videatur; his itaque breviter respondere suscipiam. Primum in Codicibus simil-

Οὐκ ἄν γ' ἐπαινέσειεν. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
Ἐσθλόν τι δράσας μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτραν.
Τὸ πάνσοφον δ' εὕρημα, τοξήρη σάγην,
Μέμφει· κλύων νῦν τἀπ' ἐμοῦ, σοφὸς γενοῦ.
Ἀνὴρ ὁπλίτης δοῦλός ἐστι τῶν ὅπλων,
Καὶ τοῖσι συνταχθεῖσιν οὖσι μὴ 'γαθοῖς
Αὐτὸς τέθνηκε, δειλίᾳ τῇ τῶν πέλας·

Non laudârit te. Non est enim ubi
Præclaro aliquo facto, *ejus* testem patriam accipere possis.
Inventum autem sapientissimum, sagittiferam armaturam,
Vituperas. *At* nunc *rationes* meas audiens, sapiens fias.
Vir graviter-armatus servus est armorum,
Et quando qui simul in acie stant non sunt strenui,
Ipse quoque occumbit propter ignaviam sociorum :

lima sunt inter se *ω* et *α* ; *δ* et *λ* ; deinde literæ *α*, a decimi inprimis et undecimi seculi librariis, sæpissime linea appingebatur, quæ efficit, ut *α* simillimum sit diphthongo *αι*. Jam vides, quomodo factum sit, ut, cum quidam in codice suo reperisset, aut sibi saltem reperisse videretur *ωναιλαιδ*, se præclare emendare putaret, si *εἶναι δοκεῖν* in depravatarum syllabarum locum succedere juberet. Hæc ad conjecturam meam defendendam dici posse existimo. *Jacobs.*

181. Φολόην] Montem Arcadiæ, ut docet Strabo Lib. VIII. p. 388. D. De Herculis ad hunc locum pugna consulendus Diodor. Sic. Lib. IV. sect. 12. et quos citat Rittershusius ad Oppiani Cyneget. Lib. II. v. 5. *Musg.*

Φολόην ἐπαλάλει,] Ad Herculis cum Centauris pugnam in Pholoë sylva respicit ; de qua vide Apollod. Bibliothec. Lib. II. c. 5. sect. 4. Hunc locum igitur et Ovidius Herculeæ virtutis testem facit, Fastorum, Lib. II. *Testis erit Pholoë, testes Stymphalides undæ.* *Barnes.*

183. Leg. ὃν σὺ φὴς σ' οὐδὲν (h. e. σοι οὐδὲν) δοκεῖν· Cf. v. 156. et 206. ubi σ' ἦ est pro σοι ἦ. aut ὃν σὺ φὴς μόνον (aut ἄλλως, aut εἰκῇ) δοκεῖν. *Reisk.*

184. Vulgo Δίρφην τ'. Brub. Δίρκην τ'. Musgr. Δίρφυν τ'. *Herman.*

Δίρφην] Legendum Δίρφυν. Simonides in Antholog. p. 205. Δίρφυος ἐδμήθημεν ὑπὸ πτυχί. Stephanus Byzantinus, citatus hic a Barnesio: Δίρφυς, ὄρος Εὐβοίας. Cæterum pendet in hoc versu vox ἱερωτῶν, nova sententia in sequenti inchoata. Simile exemplum vid. Hippol. v. 23.

Ἀβαντίδα,] *Euboicam.* Strabo de Eubœa, Lib. X. initio : οὐ μόνον δὲ Μάκρις ἐκλήθη ἡ νῆσος, ἀλλὰ καὶ Ἀβαντίς. Rationem pete ex Scholiasta Homeri ad Il. Β'. v. 546. *Musg.*

Δίρφην τ' ἱερωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδα,] Dirphe est mons Eubœæ, ubi Lycus educabatur; Eubœa autem quod dicitur Ἀβαντὶς, et quare, vide Eustathium et Stephanum περὶ πόλεων in Ἀβαντίς. Idem, quem locum Euripides hic Δίρφην vocat, Δίρφυν paulo aliter flexo nomine vocat : Δίρφυς, ὄρος Εὐβοίας, ὡς Εὐφορίων· τὸ Ἐθνικὸν, Δίρφυος· καὶ Διρφύα ἡ Ἥρα τιμᾶται. Nec Brodæi nota hic negligenda : Dirphen, Eubœæ montem, juxta quem Œchaliam oppidum expugnavit Hercules. Addo, qui cum Lyco esset patrius, et ipse Herculis famæ testis non esse non potuit. *Barnes.*

Reisk. legit ἱερωτῶντ' (i. e. ἱερωτῶντα), *te interrogantem*, te, si Dirphen interroges. *Beck.*

185. οὐκ ἄν σ' ἐπαινέσειεν legit Reisk. *Beck.*

186. δράσας,] Malim δρᾶσαι. *Musg.*

188. γενοῦ.] Ita lego pro γίνου, metri gratia. Prior enim syllaba in voce γίνομαι præsentis temporis, semper longa. *Barnes.*

νῦν est particula enclitica hic loci, igitur. *Reisk.*

Θραύσας τε λόγχην, οὐκ ἔχει τῷ σώματι
Θάνατον ἀμῦναι, μίαν ἔχων ἀλκὴν μόνον.
Ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον,
Ἓν μὲν τὸ λῷστον, μυρίους οἰστοὺς ἀφεὶς
Ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν·
Ἑκὰς δ' ἀφεστὼς, πολεμίους ἀμύνεται,
Τυφλοῖς ὁρῶντας οὐτάσας τοξεύμασιν,
Τὸ σῶμά τ' οὐ δίδωσι τοῖς ἐναντίοις,
Ἐν εὐφυλάκτῳ δ' ἐστί· τοῦτο δ' ἐν μάχῃ
Σοφὸν μάλιστα, δρῶντα πολεμίους κακῶς,
Σώζειν τὸ σῶμα, μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένους.

Et ubi fregerit hastam, non potest a corpore
Mortem depellere, virtute solum opponens.
Quotquot vero manum habent, arcu jaculandi peritam,
Unum quidem optimum, mille sagittis emissis
Aliis corpus defendit a morte:
Et procul stans, hostes ulciscitur,
Cæcis videntes saucians sagittis,
Neque corpus hostibus exponit,
Sed est in loco tuto. Illud autem in pugna
Sapientissimum *est*; si, dum hostes malis affligis,
Serves corpus, non ex casu pendens.

189. Ἀνὴρ ὁπλίτης] Ἐκ τοῦ ἐναντίου ψόγος ὁπλίτου. *Scholiast.*

193. Recepi emendationem Tyrwhitti. Legebatur ἀμῦναι γ' ἂν ἔχων. Male Toup. ad Suid. II. p. 43. *Herman.*

Versum manifeste corruptum emendat Piersonus legendo: τήνδ' ἔχων ἀλκὴν μόνον. Tyrwhitto placet μίαν ἔχων ἀλκὴν μόνον. Malim minori mutatione:

Θάνατον ἀμῦναί γ', ἀντίχων ἀλκὴν μόνον.
Mortem amoliri, fortitudinem tantum opponens.

Soph. Œd. Col. v. 1717. χεῖρ' ἀντίχοντα κράτος. Hom. Odyss. χ'. v. 74. ἀλλ' ἀντίσχεσθε τραπέζας ἰῶν ὠκυμόρων. Vid. et Themist. p. 357. *Musg.*

Θάνατον ἀμῦναί γ' ἂν, ἔχων ἀλκὴν μόνον.] Versus aliquo modo hic laborat: ἂν enim breve est, quo in loco longa syllaba requiritur. Sed nonnunquam in medio versus ultima syllaba communis est, ut etiam in fine, quasi senarius ex duobus ternariis constaret. Sic Horat. Non usitata *aut tenui ferar.* Ubi ultima syllaba τοῦ *inusitata* nequaquam eliditur. Non desunt exempla curioso indagatori. *Barnes.*

Reisk. cum Piers. emendat τήνδ' ἔχων.

ἂν ἀνίχων scribit Struchtmeier. An. Crit. p. 151. *Beck.*

Nunquam in senario iambico ultima syllaba tertii pedis, natura brevis, produci potest, quod volebat Barn. Legendum ἀμύναι γ' ὡς ἔχων, et post μόνον interpungendum. *Heath.*

194. Ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον,] De laude et vituperio arcuum vide quæ nos supra ad v. 159. *Barnes.*

Ὅσοι δὲ] Ἔπαινος τοξότου. *Scholiast.*

202. Frustra hæc tentantur. Numero mutato posuit ὡρμισμένους, quoniam δρῶντά τινα idem est, ac si δρῶντας dixisset. Hoc, inquit, in prœlio prudentissimum est, dum hosti noceas, temet ipsum tutum præstare, non consistentem extra stationem a bona fortuna oblatam. Persimile illud est in Iph. Taur. 908. σοφῶν γὰρ ἀν-

Λόγοι μὲν οἵδε τοῖσι σοῖς ἐναντίαν
Γνώμην ἔχουσι τῶν καθεστώτων πέρι.
Παῖδας δὲ δὴ τί τούσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;
Τί σ' οἵδ' ἔδρασαν; ἕν τί σ' ἡγοῦμαι σοφόν,
Εἰ τῶν ἀρίστων τἄκγον', αὐτὸς ὢν κακός,
Δέδοικας· ἀλλὰ τοῦθ' ὅμως ἡμῖν βαρύ,
Εἰ δειλίας σῆς κατθανούμεθ' οὕνεκα,
Ὃ χρῆν σ' ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀμεινόνων παθεῖν,
Εἰ Ζεὺς δικαίας εἶχεν εἰς ἡμᾶς φρένας.
Εἰ δ' οὖν ἔχειν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλεις,
Ἔασον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός,

Hæc quidem oratio contrariam tuæ
Sententiam habet de rebus propositis.
Verum liberos hosce cur quæso vis occidere?
Quid hi tibi fecerunt? Una *in re* te sapientem existimo,
Quod prolem optimorum virorum, cum ipse malus sis,
Metuis: sed tamen hoc nobis *est* grave;
Si propter tuam timiditatem moriemur:
Quod æquum erat, ut a nobis, qui meliores sumus, tibi contingeret,
Si Jupiter justum erga nos animum haberet.
Si igitur tu imperium hujus terræ vis habere,
Sine nos exules exire ex *hac* terra.

δρῶν ταῦτα, μὴ 'κβάντας τύχης, καιρὸν λαβόντας, ἡδονὰς ἄλλας λαβεῖν. Non est autem ἐν τύχης ὡρμισμένους idem quod ἐξωρμισμένους τύχης, sed quoniam verbum ὁρμίζεσθαι etiam motus notionem continet, ἐν τύχης dici potuit pro ἔξω τύχης, ut in Androm. 84. χρήσιμος οὐδ' ἐν δωμάτων. *Herman.*

ὡρμισμένους.] Vel legendum ὡρμισμένον, ut δρῶντα versu præcedenti, vel enallage est numeri. Mens auctoris utique est, militem non debere in fortuna spem omnem reponere, i. e. ἐν τύχης ὁρμίζεσθαι. Phrasis eadem fere est, quæ in Medea v. 768. *Musg.*

μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένους.] Ita prima omnium Aldina editio, quam suo calculo confirmat Grotius, ut sit hic sensus: Τοῦτο δὲ ἐν τῇ μάχῃ μάλιστ' ἂν σοφὸν εἴη, σώζειν τινὰ ἑαυτοῦ τὸ σῶμα, ἤγουν ἑαυτὸν, δρῶντα τοὺς πολεμίους κακῶς, μὴ αὐτῷ ἐκ τύχης ὡρμημένους, ἀλλ' ἐκ βεβαίας ἕστωτα ὑπ' αὐτοῦ περιεσκεμμένου. Alii legunt μὴ 'ντύχῃς ὡρμισμένοις: Ne incidas in eos in te irruentes: nam et hoc corruptum putant pro ὡρμημένοις. Ὁρμίζω enim in *portum appello* significat, quod hic locum non habet. Scaliger legit μὴ ἐντυχῶν, quem in hac parte non laudo. *Barnes.*

Si scripturam veterum codd. μὴ 'ντύχῃς, quæ mea quidem sententia melior est, retineas, tunc cum Æmil. Porto ὡρμημένοις legendum opinor. Sin vero juxta Ald. cum Grot. legas μὴ 'κ τύχης, potius ὡρμημένον, vel ὁρμώμενον, reponendum existimo. *Heath.*

Leg. ὡρμισμένον. redit enim ad præcedens δρῶντα, *non eo ex loco, in quem casus aliquis te compulerit*, coërcuerit et manere coëgerit velut navem in portu e terra religatam. *Reisk.*

206. Sic Reiskius et Dawesius. Legebatur τί σου δ'. *Herman.*

Τί σ' οἵδ'] Ita optime Dawesius Miscell. Crit. Vulgo male τί σὺν δ'. *Musg.*

Βίᾳ δὲ δράσῃς μηδὲν, ἢ πείσει βίαν,
Ὅταν θεός σοι πνεῦμα μεταβαλὼν τύχῃ.
Φεῦ,
Ὦ γαῖα Κάδμου, καὶ γὰρ εἰς σ' ἀφίξομαι,
Λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος,
Τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλεῖ τέκνοισί τε,
Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν,
Θήβαις ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν;
Οὐδ' Ἑλλάδ' ᾔνεσ', οὐδ' ἀνέξομαί ποτε
Σιγῶν, κακίστην λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμόν,
Ἣν χρῆν νεοσσοῖς τοῖσδε πῦρ, λόγχας, ὅπλα

Per vim vero nihil facias *nobis*, aut patieris vim,
Cum flatus dei mutatus tibi fuerit.
Proh!
O terra Cadmi, ad te enim veniam,
Verba probrosa *in te* congerens,
Itane opem fertis Herculi, et liberis *ejus?*
Qui solus pugna cum omnibus Minyis congressus,
Fecit ut Thebæ libero oculo cernerent *lucem.*
Neque Græciam laudo, neque potero patienter unquam
Tacere, pessimam experiens in filium meum,
Quam oportebat pueris istis, ignem, hastas, arma

Τί σ' οἶδ' ἔδρασαν scribunt Reisk. et Dawes. M. Crit. p. 343. *Beck.*

214. Ex Reiskii et Tyrwhitti emendatione. Ald. βίαν δὲ δράσῃς μηδὲν, ἢ πείσῃ λίαν. *Herman.*

Recte hunc versum emendant Reiskius et Tyrwhittus legendo:

βίᾳ δὲ δράσῃς μηδὲν, ἢ πείσῃ βίαν.

Musg.

Aut βίᾳ, aut μηδέν' pro μηδένα, legendum puto. *Heath.*

Reisk. emendat: βίᾳ δὲ δράσῃς μηδὲν, ἢ πείσῃ βίαν, *per vim vero nihil agas, aut experieris vicissim vim.* *Beck.*

215. θεὸς] Ita MS. G. Ed. Ald. θεοῦ, quod editi retinentes μεταβαλὸν (quod male manet in contextu) pro μεταβαλὼν ex conjectura H. Stephani dederunt. *Musg.*

218. *Verba exprobratoria dividens.* Sic interpretatur Kusterus ad Hesychium v. ἐνδατούμενος, ubi videndi interpretes. *Musg.*

Λόγους ὀνειδ. ἐνδατούμενος, *convicia dividens*, est *conviciis incessens.* Illustravit hunc verbi ἐνδατεῖσθαι et formulæ ipsius usum Brunck. ad Soph. Trach. 791. p. 237. b. T. I. *Beck.*

220. Vide Pors. Suppl. Præf. ad Hec. p. clxvi. *Herman.*

De hoc anapæstorum genere; Vide vol. XIX. pp. 59, 70. libri cui titulus, *The Edinburgh Review*, Censor legere proponit, Μινύαισιν εἷς ὃς πᾶσι. Melius fortasse, Μινύαις ὃς εἷς ἅπασι. Sic v. 60. hujus dramatis, Ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν. v. 422. Βέλεσί τ' ἀμφίβαλλεν, | τὸν τρισώματον οἶσιν [illegible] | [illegible] βοτῆρ' Ἐρυθείας. *Elmsl.*

εἷς] Si voluit auctor, unum Herculem ab universis Minyis victoriam reportasse, adstipulantes Historicos non habet. Tradunt enim ii, Herculem privatum quidem Orchomenios fudisse, sed non solum. vide Diodor. Sic. Lib. IV. sect. 10. Atque hoc, credo, est quod voluit Euripides, Herculem non publica aucto-

Φέρουσαν, ἐλθεῖν ποντίων καθαρμάτων
Χέρσου τ' ἀμοιβάς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν.
Τάδ' οὐ, τέκν', ὑμῖν οὔτε Θηβαίων πόλις,
Οὔθ' Ἑλλὰς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἔμ', ἀσθενῆ φίλον,
Δεδόρκατ', οὐδὲν ὄντα πλὴν γλώσσης ψόφον.
Ῥώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν, ἣν πρὶν εἴχομεν,
Γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα, κἀμαυρὸν σθένος.
Εἰ δ' ἦν νέος τε, κἄτι σώματος κρατῶν,
Λαβὼν ἂν ἔγχος, τοῦδε τοὺς ξανθοὺς πλόκους
Καθημάτωσ' ἄν, ὥστ' Ἀτλαντικῶν πέρα
Φεύγειν ὅρων ἂν δειλίᾳ τοὐμὸν δόρυ.

Ferentem, *auxilio* venire, marinarum purgationum,
Terræque *purgatæ* mercedem ob labores, quos exantlavit,
Hæc vobis, O liberi, neque Thebanorum civitas,
Neque Græcia præstat: ad me vero amicum imbecillum
Respicitis, qui nihil sum, præter strepitum linguæ.
Defecerunt enim vires, quas prius habuimus:
Senectute autem tremula *sunt* membra, et evanidum robur.
Quod si essem juvenis, et adhuc valerem corpore,
Arrepta hasta flavum hujus capillum
Cruentarem utique: ut ultra Atlanticos
Terminos metu fugeret meam hastam.

ritate ducem electum, sed propria virtute impulsum, raptim congregata amicorum et æqualium manu, patriam liberasse. *Musg.*

Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν,] De Minyis, quos cum Ergino, illorum rege, Thebani Creontis gratia vicit Hercules, vide supra ad v. 50. et Apollodor. Lib. II. c. 4. §. 11. *Barnes.*

224. νεοσσοῖς τοῖσδε] Puerulis hisce. De voce νεοσσὸς pro filiolus, vide, quæ nos ad Heraclid. v. 240. *Barnes.*

225. ποντίων καθαρμάτων] Herculis in mari egregia facinora tangit auctor infra v. 400. et 354. Sophocles Trachin. v. 1029. Senec. Herc. Fur. v. 270. Mirum tamen, quæ ea fuerint, neminem diserte prodidisse. Solus Pindarus docet, θῆρας ἀϊδροδίκας in mari ab eo interfectos, Nemeon. I.

Quid Hercules in mari præstiterit, vide apud Schol. Pindar. Nem. I. antistr. 4. et III. stroph. 2. *Musg.*

225. s. ποντίων καθαρμάτων, Χέρσου τ' ἀμοιβὰς] Ita Pindarus de eodem Hercule, Nemeonic. Od. I. Ὅσσους μὲν ἐν χέρσῳ κτανὼν, Ὅσσους δὲ Πόντῳ θῆρας ἀϊδροδίκας. *Barnes.*

226. Leg. χέρσοι τ' ἀμοιβὰς ὧν ἐμόχθησεν πατήρ. Constructio hæc est: ἀμοιβὰς (h. e. πρὸς ἀμοιβὰς) ποντίων καθαρμάτων, καὶ τούτων, ἃ ὁ πατὴρ χέρσοι (h. e. ἐν χέρσῳ, ut οἴκοι id. est, quod ἐν οἴκῳ) ἐμόχθησεν. *Reisk.*

227. Lege, τὰ δ', ὦ τέκν', ὑμῖν. *Elmsl.*

234. s. ὥστ' Ἀτλαντικῶν πέρα — ὅρων] Alias vocat τέρμονας Ἀτλαντικοὺς, ut Hippolyt. v. 3. Ὅσοι τε πόντου, τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν. Hoc est, ad oceanum extremum, Atlanticum dictum, qui cœli terminus dicitur, quia visui videtur cœlum terminare: ut Scholiastes ad illud Hippolyt. v. 743. Τέρμονα κυρῶν Οὐρανοῦ, τὸν Ἄτλας ἔχει. Alii de Gadiris sumunt; ubi mons Atlas. De Atlante autem, monte Mauritaniæ, consule geographos; et Strabonem præcipue Lib. XVII. in Libya e

ΧΟ. Ἆρ' οὐκ ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν οἱ 'γαθοὶ
Θνητῶν ἔχουσι, κἂν βραδύς τις ᾖ λέγειν;
ΛΥ. Σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς, οἷς πεπύργωσαι λόγοις·
Ἐγὼ δὲ δράσω σ' ἀντὶ τῶν λόγων κακῶς.
Ἄγ', οἱ μὲν Ἑλικῶν', οἱ δὲ Παρνασσοῦ πτύχας
Τέμνειν ἄνωχθ' ἐλθόντας ὑλουργοὺς δρυὸς
Κορμούς· ἐπειδὰν δ' εἰσκομισθῶσιν πόλει,
Βωμὸν πέριξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα,
Ἐμπίμπρατ' αὐτῶν καὶ πυροῦτε σώματα
Πάντων, ἵν' εἰδῶσ', οὕνεκ' οὐχ ὁ κατθανὼν

Cho. An non occasiones dicendi boni
Homines habent, etiamsi tardus sit aliquis ad dicendum?
Lyc. Tu quidem dicito contra nos verba, quibus tumes;
Ego vero tibi pro tuo sermone malefaciam.
Agite, alii quidem *in* Heliconem, alii vero *in* Parnassi valles
Lignatores profectos jubete secare quercum
Ramos: postquam vero in urbem importati fuerint,
Circum aram cumulantes utrinque constructa ligna,
Incendite, et cremate corpora ipsorum
Omnium, ut sciant, quod mortuus ille non

Mauritania. Item quæ nos supra ad Ion. v. 1. *Barnes.*

236. Præfigunt personam Chori Edd. recentes, quo auctore, nescio. Certe non dissentiunt MSS. G. et 2714. *Musg.*

238. Post λόγοις tacite supplendum e seq. versu κακῶς, *tu quidem male dic nobis verbis, quibus exaggeratus es; ego te non verbis, sed ipsa re, affligam. Beck.*

241. ἄνωχθ'] Ἄνωχθι pro ἀνώχθητι. Ita Rhes. v. 984. in quem locum vide quæ nos, item ad Troad. v. 1251. ubi similiter πέπαχθι, pro πεπάχθητι. *Barnes.*

ἄνωχθι pro ἀνώχθητι forma passiva nequaquam hic stare potest. Ponitur autem pro ἀνώγετε, ut ἄνωχθι pro ἀνώγηθι. V. Not. ad Troad. 1251. et Rhes. 984. *Heath.*

243. Βωμὸν] Ita Edd. recent. ex conjectura H. Stephani, nec variant MSS. G. et 2714. Ed. Ald. βωμῶν.

ἀμφήρη] *Undecunque aram cingentia.* Exstat vox ἀμφήρης non dissimili sensu Ion. v. 1128. De more ignem admovendi iis, qui ad aras confugissent, consulto agit Turnebus Lib. IX. c. 12. non negligens Andromach. v. 256. *Musg.*

Βωμὸν πέριξ νήσαντες] Mos erat antiquis, quandoquidem Asylorum sanctitas intemeranda videbatur, ubi sine Deorum offensione aliquem ab aris voluerunt extorquere, flamma et incendio illum inde propellere. Ita Andromach. v. 256. Πῦρ σοι προσοίσω. Schol. Ἔθος ἦν τοῖς εἰς βωμὸν καταφεύγουσι, πῦρ προσφέρειν. Hinc et Seneca in hunc ipsum locum, quem tamen videtur non satis intellexisse, quia totum ille templum incendio potius absumere velle Lycum ait, quam vindictæ suæ excidere; cum revera æstu tantum *Supplices absterrebant:* ita, inquam, Seneca Hercul. Fur. v. 506. *Congerite Sylvas; templa Supplicibus suis Injecta flagrent: Conjugem et totum gregem Consumat unus igne subjecto rogus.* Vid. infra ad v. 285. De igni autem iis admoto, qui ad aras confugissent, vide præterea Turnebi Adversaria Lib. IX. c. 12. *Barnes.*

245. οὐχ ὁ κατθανὼν] Ita superscriptum habet MS. G. et sic Barnesius ex conjectura Canteri. Ed. Ald. οὐ κατθανών. *Musg.*

Κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τανῦν τάδε.
Ὑμεῖς δὲ, πρέσβεις, ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
Γνώμαισιν ὄντες, οὐ μόνον στενάξετε
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
Τύχας, ὅταν πάσχῃ τι· μεμνήσεσθε δὲ
Δοῦλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.
ΧΟ. Ὦ γῆς λόχευμα, τοὺς Ἄρης σπείρει ποτὲ,
Λάβρον δράκοντος ἐξερημώσας γένυν,
Οὐ σκῆπτρα, χειρὸς δεξιᾶς ἐρείσματα,
Ἀρεῖτε, καὶ τοῦδ' ἀνδρὸς ἀνόσιον κάρα

Imperat huic terræ, sed ego nunc.
Vos vero, senes, qui adversarii meis
Consiliis estis, non solum lugebitis
Liberos Herculis, verum etiam familiæ *vestræ*
Calamitates, quando aliquid patietur: recordabimini vero,
Vos servos esse meæ tyrannidis.
Cho. O partus terræ, quos Mars seminavit olim,
Nudans amplas genas Draconis,
Non, bacula dextræ manus fulcimina,
Tolletis, et viri hujus impium caput

247. Lectionem Wakefieldii Γνώμαις ἰόντες, quæ notatu digna nobis videtur, silentio præteriit Hermannus. Observandum est, hoc loco poëtam πρέσβυς sensu γέροντες usurpare. Sic etiam Æsch. Pers. 842. Ὑμεῖς δὲ, πρέσβεις, χαίρετ', ἐν κακοῖς ὅμως. Sola sunt hæc exempla pluralis hujus, quæ in tragediis notavimus: bene notum est, ut in comœdia Græca, et oratione soluta, πρέσβεις semper legatos denotet. *Elmsl.*

248. Heathius et Musgravius στενάξετε. Vulgo στενάζετε. *Herman.*

στενάζετε] Legendum haud dubie στενάξετε in futuro, ut mox μεμνήσεσθε. (Sic Heath.) *Musg.*

248. s. οὐ μόνον στενάζετε Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου Τύχας, ὅταν πάσχῃ τι·] Οὗτος ὁ νοῦς· Ὑμεῖς, ὦ πρέσβεις, οἱ πολυπραγμόνως συμπαθόντες τοῖς τούτων πάθεσι, οὐ μόνον στενάζετε αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς καὶ τοῦ ὑμετέρου δόμου δυστυχίας, ὅταν ὁ δόμος πάσχῃ τι κακὸν ἐξ ἐμοῦ· ἄλλως, πάσχητε, δηλονότι ὑμεῖς. Similis illa locutio, licet in sensu dissimili, D. Luc. c. xxiii. v. 28. Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. Notandum est vero, στενάζετε non esse hoc in loco imperandi modi: is enim nunquam cum οὐ legitur, sed cum μή; at indicativi, et est ἀπειλητικὸν, hoc modo: vos quidem hos pueros et illorum casum lugere vobis videmini; at id quidem non singulare facitis; lugetis enim, ut brevi apparebit, etiam vestras calamitates, quas vobis familiisque vestris infligendas pronuntio. *Barnes.*

249. Non intelligo, δόμου quid sibi velit. f. leg. ἀλλὰ καὶ δρόμους τύχας ὅταν πάσχητε, *sed etiam fortunæ vices, quando adversa patiemini. Reisk.*

252. Recte hanc ῥῆσιν Choro tribuunt MSS. Steph. male in Aldina Amphitryoni assignatam.

λόχευμα, τοὺς] Reponit Piersonus λοχεύμαθ', οὓς. Pendet hujus emendationis veritas ex quæstione nondum dijudicata, sc. an ὁ pro ὃς in tragicis retineri debeat. *Musg.*

Ὦ γῆς λόχευμα, τοὺς Ἄρης σπείρει ποτὲ,] Ὦ Θηβαῖοι, ὧν πατέρες ἐκ σπορᾶς ἔφυσαν,

Καθαιματώσεθ', ὅστις οὐ Καδμεῖος ὤν,
Ἄρχει, κάκιστος τῶν νέων, ἔπηλυς ὤν;
Ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ σὺ δεσπόσεις χαίρων ποτέ,
Οὐδ' ἁπόνησα, πόλλ' ἐγὼ καμὼν χερὶ,
Ἕξεις· ἀπέῤῥων δ', ἔνθεν ἦλθες ἐνθάδε,
Ὕβριζ'· ἐμοῦ γὰρ ζῶντος οὐ κτενεῖς ποτὲ
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας. οὐ τοσόνδε γῆς
Ἔνερθ' ἐκεῖνος κρύπτεται, λιπὼν τέκνα.
Ἐπεὶ σὺ μὲν γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
Ὁ δ' ὠφελήσας ἀξίων οὐ τυγχάνει.
Κᾆπειτα πράσσω πόλλ' ἐγὼ φίλους ἐμοὺς
Θανόντας εὖ δρῶν, οὗ φίλων μάλιστα δεῖ;

Cruentabitis? qui, cum non sit Thebanus,
Imperat junioribus improbus, advena cum sit?
Verum tu non imperabis mihi unquam lætus,
Neque, quæ ego multo labore manibus meis comparavi,
Habebis, sed cum tua pernicie discedens, unde venisti, illic
Jacta te. Nam me vivente nunquam occides
Liberos Herculeos: non tam procul terram
Subter latet relictis liberis.
Nam tu quidem hanc terram perdidisti:
Ille vero cum profuerit ei, non consequitur digna *præmia.*
Deinde multa facio ego, amicos meos
Beneficiis afficiens mortuos, ubi amicis maxime opus est.

ἣν Ἄρειος ὁ Κάδμος ἐξ ὄφεως Ἀρείου ὀδόντων ἔσπειρε. De qua re vide quæ nos supra ad v. 5. *Barnes.*

254. ἐρείσματα,] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ὁρίσματα. *Musg.*

Ex ὁρίσματα Reisk. efficit ὁρμίσματα, ea, super quibus ὁρμίζεται, quiescit velut, navis ad rudentem. *Beck.*

257. τῶν νέων,] Male Piersonus ἐγγενῶν, Verisim. p. 222. putans scil. advenam Lycum indigenis Thebanis opponi. Oppositio est inter juventutem Thebanam, quæ Lyco se in clientelam dederat, et senes, ex quibus Chorus constat, qui imperium ejus detrectant. ἄρχει τῶν νέων, ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ σὺ δεσπόσεις. Ubi si quem offendit mutatio personarum, legere potest:

ἄρχεις, κάκιστε, τῶν νέων, ἔπηλυς ὤν·
ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ σὺ δεσπόσεις —

Musg.

Struchtmeier. An. Crit. p. 151. legit βασιλέων, ultimis duabus syllabis in unam contractis. *Beck.*

Conjeci aliquando τῶν ἐτῶν, i. e. τῶν ἀστῶν, sed suspecta fieri cœpit conjectura, postquam vocab. νέοι pro civibus militaris ætatis usque ad quinquagesimum annum a Diodoro Sic. sæpius usurpari vidi, ut T. I. p. 729, 90. II. p. 51, 6. 52, 25. et Polyænus, p. 468. c. fin. νέους pro *civibus* dixit. *Reisk.*

260. ἀπέῤῥων] Hesychius: ἄπεῤῥε, ἀποφθείρου, πορεύου μετὰ φθορᾶς. *Musg.*

ἀπέῤῥων] Ita docti viri censent legendum junctim, cum prius ἀπ' ἔῤῥων legebatur. *Barnes.*

262. 3. οὐ τοσόνδε γῆς Ἔνερθ'] Juxta illud: Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ Γῆς, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ Γαίης. *Barnes.*

Leg. οὓς, *liberos, quos adhuc parvulos,* τέκνα, *ille postquam reliquit, latet sub terra tanto tempore. Reisk.*

οὐ τυγχάνει est i. q. οὐ τεύξεται, *non obtinebit?* effertur cum ironia et indigna-

Ὦ δεξιὰ χεὶρ, ὡς ποθεῖς λαβεῖν δόρυ,
Ἐν δ' ἀσθενείᾳ τὸν πόθον διώλεσας·
Ἐπεί σ' ἔπαυσ' ἂν δοῦλον ἐννέποντά με,
Καὶ τάσδε Θήβας εὐκλεῶς ὠνήσαμεν,
Ἐν αἷς σὺ χαίρεις· οὐ γὰρ εὖ φρονεῖ πόλις,
Στάσει νοσοῦσα καὶ κακοῖς βουλεύμασιν.
Οὐ γάρ ποτ' ἂν σὲ δεσπότην ἐκτήσατο.
ΜΕ. Γέροντες, αἰνῶ· τῶν φίλων γὰρ οὕνεκα
Ὀργὰς δικαίας τοὺς φίλους ἔχειν χρεών.
Ἡμῶν δ' ἕκατι δεσπόταις θυμούμενοι,
Πάθητε μηδέν· τῆς δ' ἐμῆς, Ἀμφιτρύων,
Γνώμης ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν.

O dextra manus, quam cupis sumere hastam,
Sed per imbecillitatem amisisti votum tuum.
Alioqui te compescuissem, ne me servum appellares,
Et Thebas has gloriose adjuvissemus,
In quibus tu lætaris: neque enim recte sapit civitas
Seditione laborans, et malis consiliis.
Nunquam enim alias te dominum *sibi* comparâsset.
Meg. Laudo *vos*, *O* senes: amicorum enim gratia
Amicos iram justam habere convenit.
Sed propter nos irati dominis
Nihil patiamini: sed meam, Amphitryo,
Sententiam audi, si quid tibi videar *recte* dicere.

tione, quomodo etiam πέφυκα, *et nihilominus tamen videri possum tibi*, vel alicui, *curiosus alienarum rerum et male sedulus esse. Reisk.*

266. s. Hæc interrogative dicta puto, et πράσσω πολλὰ eandem vim habere, ac πολυπραγμονῶ. *Heath.*

267. οὐ φίλων μάλιστα δεῖ;] De pietate et caritate in Mortuos hic locus agit; qui quidem mortui fere ex hac luce remoti oblivioni traduntur, nec illorum merita, aut beneficia amplius a vivis memorantur. Quod mortuorum gratia cito perit, consulantur locorum communium scriptores; præcipue Stobæus capite Florilegii ultimo: ὅτι τῶν πλείστων μετὰ θάνατον διαῤῥεῖ ταχέως ἡ μνήμη. *Barnes.*

269. Ald. πότμον. MS. E. et Plutarchus, in quæstione an seni gerenda sit resp. c. 18. p. 793. C. *Herman.*

πόθον] Ita MS. E. ut jam ex Plutarcho (Op. Mor. p. 1420. Ed. H. Steph.) emendavit Piersonus. Ed. Ald. πότμον. *Musg.*

Ἐν δ' ἀσθενείᾳ] Διὰ τὴν ἀσθένειαν, ἐκ τοῦ ἄγαν γήρως ὑφισταμένην. Senex Chorus brachium suum alloquitur, cui vellet maxime jam pristinas juventæ vires restitui; ut contra Lycum tyrannum pugnaret. *Barnes.*

271. Legebatur ᾠκήσαμεν, quod interpretabantur *incoleremus*, repugnante aoristo. *Herman.*

Interpretari debet, *incoluissemus*, potiusve *administrassemus*. Hujusce verbi posterior sensus nimis notus est quam ut explicare necesse est. Conf. Hippol. 188. El. 386. Antiop. Fr. 12. Quod Hermannus emendat probare vix possumus. *Elmsl.*

Ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα, (πῶς γὰρ οὐ φιλῶ
Ἅτικτον, ἁμόχθησα;) καὶ τὸ κατθανεῖν
Δεινὸν νομίζω· τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ
Ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτόν·
Ἡμᾶς δ', ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν, θνήσκειν χρεὼν
Μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσιν γέλων
Διδόντας, οὑμοὶ τοῦ θανεῖν μεῖζον κακόν.
Ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δαίμοσιν καλά·
Σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν εὐκλεὴς δορός·
Ὥστ' οὐκ ἀνεκτόν, δειλίας θανεῖν ὕπο·

Equidem liberos amo: quomodo enim non amarem
Quos peperi, quos enixa sum? et mortem
Miseram judico: sed necessitati
Qui resistit, eum hominem stultum existimo.
Nos autem, quando mori necesse est, mori convenit,
Non igne consumptos, *et* hostibus risum
Moventes: quod mihi morte ipsa majus malum est.
Debemus enim multum decus *nostræ* familiæ.
Te quidem fama gloriosa belli cepit,
Quare non *est* ferendum, ut moriaris cum timiditate:

Videtur post Θήβας unus et alter versus deesse, quorum sententia fuerit: non paterer servum a te appellari meque hasque Thebas, quas utinam tranquille, concorditer, et absque illis turbis, quæ tibi lætandi et ferociendi caussas præbent, coluissemus? aut si tranquilli fuissemus, tu non imperares.

Forte, ἐν οἷς, scil. κακοῖς. Sed intutum est in loco lacunoso conjicere; quid enim? si ταραχαῖς forsitan præcesserit? *Reisk.*

280. Malimus, πῶς γὰρ οὐ φίλω. *Elmsl.*

281. Ἅ 'τικτον, ἃ 'μόχθησα;] Pro ἃ ἔτικτον, ἃ ἐμόχθησα: necesse est enim omnino, ut posterius ἃ producatur; quod aliter non fieret, sine coalitione. Sic supra v. 259. *Barnes.*

Forte, ἃ 'βόσκησα, *quos alui et educavi*, aut ἃ μογήσασα, a mascul. μογέω. *Reisk.*

282. s. τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ Ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτόν. Lege βροτῶν. *Por.*

285. Μὴ πυρὶ καταξανθέντας,] De igne aris admoto, ad torrendos et fugandos supplices, vide supra ad v. 243. Nisi vero igni huic cederent illi, ad mortem usque torrebantur. Adeo ingeniosa erat crudelium hominum impietas, ut sic se Deorum aras violaturos non putarent, nempe si supplices ab iis vi non abstraherent: id enim esset sacrilega in Deos injuria; at igni tantum vel ad mortem cogerent, si aras ejus metu voluntario coacti relinquerent, vel ad mortem usque torrerent. *Barnes.*

286. οὑμοὶ] Ὃ ἐμοὶ, clausula præcedens loco antecedentis. *Barnes.*

287. Reiskii conjecturam δαίμοσιν recepi. Vulgo δώμασιν. *Herman.*

Leg. πολλὰ δαίμοσιν, *debemus diis multa bona. Reisk.*

289. θανεῖν σ'] Ita MS. E. Ed. Ald. θανεῖν. *Musg.*

290. ἀμαρτύρητος] *Etiam testimonio non ornatus.* Dio Chrysostom. μαρτυρήσαντες αὐτόν τινες καὶ ἐπαινέσαντες, p. 615. A. Ubi μαρτυρεῖν raro exemplo accusativum adsciscit. Hinc Plutarcho μαρτυρεῖσθαι est *collaudari testimonio*: μαρτυρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ παρακαλεῖσθαι, δέξεται, Op. Mor. p. 849. Ed. Steph. iterumque, p. 1106. βούλονται γὰρ ὑπ' ἄλλων μαρτυρεῖσθαι. *Musg.*

Οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,] Ὁ

Οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,
Ὡς τούσδε παῖδας οὐκ ἂν ἐκσῶσαι θέλοι,
Δόξαν κακὴν λαβόντας· οἱ γὰρ εὐγενεῖς
Κάμνουσι τοῖς αἰσχροῖσι τῶν τέκνων ὕπερ·
Ἐμοί τε μίμημ' ἀνδρὸς οὐκ ἀπωστέον.
Σκέψαι δὲ τὴν σὴν ἐλπίδ', ᾗ λογίζομαι·
Ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο;
Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ Ἅιδου πάλιν;
Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν;
Ἥκιστα· φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,

Meus vero maritus *vel* sine testimonio *est* gloriosus,
Qui liberos hos haud servari velit,
Malam famam adeptos: nam generosi
Male audiunt ob infamiam liberorum.
Mihique exemplum viri non *est* rejiciendum.
Verum considera, quomodo spem tuam reputem.
An putas filium tuum e terra venturum?
At quis mortuorum ex Plutonis *ædibus* rediit?
An verbis hunc delinire posse nos?
Minime; convenit virum stultum hostem fugere,

ἐμὸς δὲ πόσις, ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἐὰν ἐγὼ οὐκ αὐτῷ ταύτην τὴν μαρτυρίαν μαρτύρωμαι, ὅμως εὐκλεής ἐστι, διὰ τὰς ὁμολογημένας πᾶσιν εὐπραξίας, καίπερ ἐν ἐρήμοις καὶ ἀμαρτυρήτοις πεπραγμένας. *Barnes.*

Forte, ἀμαρτύρητον, *incontestabile*, ad quod evincendum testibus non opus est. Constructio est: ἀμαρτύρητον ὡς ὁ ἐμὸς πόσις ὁ εὐκλεὴς οὐκ ἂν θέλοι ἐκσῶσαι. *Beck.*

291. Ὡς] Sic bene Aldina. Edd. recent. ex conjectura H. Stephani ὅς. *Musg.*

Ὃς τούσδε παῖδας] Ὁ νοῦς· ὃς πόσις, ὁ Ἡρακλῆς δηλονότι, ὁ πατὴρ αὐτῶν, ὡς γνήσιος ὢν ἀνὴρ καὶ παντελῶς μεγαλόψυχος, μᾶλλον θέλει τοὺς παῖδας αὐτοῦ δι' εὔκλειαν θανεῖν, ἢ δυσκλεῶς τὸν βίον μηκύνειν. Male itaque Scaliger εἰ legit, pro ὅς; melius paulo Aldina editio ὡς legebat. *Barnes.*

293. αἰσχροῖσι] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἐχθροῖσι. *Musg.*

Reisk. præferre videtur lectionem ἐχθροῖσι, quam ita explicat: *luctantur adversis* (casibus, vel hominibus) *ob liberos*, ut eos servent. *Beck.*

Præpositio ὑπὲρ dativo juncta nunquam reperitur. Igitur distinguendum pos αἰσχροῖσι, et vertendum: *Laborant infamia propter liberorum facta. Heath.*

296. γαίας ἄπο reponit Reisk. *Beck.*

298. ἄλλως, *frustra*, una voce, scribi jubet Reisk. *Beck.*

Egregia est in hoc loco oratio Megaræ, qua Amphitryonem, nihil sibi nisi mortem relictum esse edocet. Quid enim? ait, Herculemne ab inferis, unum e tot millibus, rediturum esse speras? Sed nemo unquam defunctorum e tenebris in lucem emersit. Aut a generoso Lyci animo expectas veniam mortis?

Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδ' μαλθάξαιμεν ἄν;
Ἥκιστα ΦΕΥΓΕΙΝ σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,
σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς.

Medium horum versuum Barnesius sic explicat: *Minime opus est ineptum et stultum virum, quem nobis inimicum esse contigit, fugere; sapienti vero et generosi animi inimico cedere fas est.* Sed *fugimus* (φεύγομεν) hostem, quem timemus; ineptum vero (τὸν σκαιὸν) *spernimus*; sapienti vel ultro *cedimus* (εἴκομεν). Quod cum perspiceret Reiskius, emendari voluit: Ἥκιστα φρονεῖν, ut sit: *stultum adversa-*

Ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα, (πῶς γὰρ οὐ φιλῶ
Ἅτικτον, ἁμόχθησα;) καὶ τὸ κατθανεῖν
Δεινὸν νομίζω· τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ
Ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτόν·
Ἡμᾶς δ', ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν, θνήσκειν χρεὼν
Μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσιν γέλων
Διδόντας, οὑμοὶ τοῦ θανεῖν μεῖζον κακόν.
Ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δαίμοσιν καλά·
Σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν εὐκλεὴς δορός·
Ὥστ' οὐκ ἀνεκτόν, δειλίας θανεῖν ὕπο·

Equidem liberos amo: quomodo enim non amarem
Quos peperi, quos enixa sum? et mortem
Miseram judico: sed necessitati
Qui resistit, eum hominem stultum existimo.
Nos autem, quando mori necesse est, mori convenit,
Non igne consumptos, *et* hostibus risum
Moventes: quod mihi morte ipsa majus malum est.
Debemus enim multum decus *nostræ* familiæ.
Te quidem fama gloriosa belli cepit,
Quare non *est* ferendum, ut moriaris cum timiditate:

Videtur post Θήβας unus et alter versus deesse, quorum sententia fuerit: non paterer servum a te appellari meque hasque Thebas, quas utinam tranquille, concorditer, et absque illis turbis, quæ tibi lætandi et ferociendi caussas præbent, coluissemus? aut si tranquilli fuissemus, tu non imperares.

Forte, ἐν οἷς, scil. κακοῖς. Sed intutum est in loco lacunoso conjicere; quid enim? si ταραχαῖς forsitan præcesserit? *Reisk.*

280. Malimus, πῶς γὰρ οὐ φίλω. *Elmsl.*

281. Ἅτικτον, ἁμόχθησα;] Pro ἃ ἔτικτον, ἃ ἐμόχθησα: necesse est enim omnino, ut posterius ἃ producatur; quod aliter non fieret, sine coalitione. Sic supra v. 259. *Barnes.*

Forte, ἃ 'βόσκησα, *quos alui et educavi,* aut ἃ μογήσασα, a mascul. μογέω. *Reisk.*

282. s. τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ Ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτόν. Lege βροτῶν. *Por.*

285. Μὴ πυρὶ καταξανθέντας,] De igne aris admoto, ad torrendos et fugandos supplices, vide supra ad v. 243. Nisi vero igni huic cederent illi, ad mortem usque torrebantur. Adeo ingeniosa erat crudelium hominum impietas, ut sic se Deorum aras violaturos non putarent, nempe si supplices ab iis vi non abstraherent: id enim esset sacrilega in Deos injuria; at igni tantum vel ad mortem cogerent, si aras ejus metu voluntario coacti relinquerent, vel ad mortem usque torrerent. *Barnes.*

286. οὑμοὶ] Ὃ ἐμοί, clausula præcedens loco antecedentis. *Barnes.*

287. Reiskii conjecturam δαίμοσιν recepi. Vulgo δώμασιν. *Herman.*

Leg. πολλὰ δαίμοσιν, *debemus diis multa bona. Reisk.*

289. θανεῖν σ'] Ita MS. E. Ed. Ald. θανεῖν. *Musg.*

290. ἀμαρτύρητος] *Etiam testimonio non ornatus.* Dio Chrysostom. μαρτυρήσαντες αὐτόν τινες καὶ ἐπαινέσαντες, p. 615. A. Ubi μαρτυρεῖν raro exemplo accusativum adsciscit. Hinc Plutarcho μαρτυρεῖσθαι est *collaudari testimonio:* μαρτυρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ παρακαλεῖσθαι, δόξειε, Op. Mor. p. 849. Ed. Steph. iterumque, p. 1106. βούλονται γὰρ ὑπ' ἄλλων μαρτυρεῖσθαι. *Musg.*

Οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,] Ὁ

Οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,
Ὡς τούσδε παῖδας οὐκ ἂν ἐκσῶσαι θέλοι,
Δόξαν κακὴν λαβόντας· οἱ γὰρ εὐγενεῖς
Κάμνουσι τοῖς αἰσχροῖσι τῶν τέκνων ὕπερ·
Ἐμοί τε μίμημ' ἀνδρὸς οὐκ ἀπωστέον.
Σκέψαι δὲ τὴν σὴν ἐλπίδ', ᾗ λογίζομαι·
Ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο;
Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ Ἅιδου πάλιν;
Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν;
Ἥκιστα· φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,

Meus vero maritus *vel* sine testimonio *est* gloriosus,
Qui liberos hos haud servari velit,
Malam famam adeptos: nam generosi
Male audiunt ob infamiam liberorum.
Mihique exemplum viri non *est* rejiciendum.
Verum considera, quomodo spem tuam reputem.
An putas filium tuum e terra venturum?
At quis mortuorum ex Plutonis *ædibus* rediit?
An verbis hunc delinire posse nos?
Minime; convenit virum stultum hostem fugere,

ἐμὸς δὲ πόσις, ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἐὰν ἐγὼ οὐκ αὐτῷ ταύτην τὴν μαρτυρίαν μαρτύρωμαι, ὅμως εὐκλεής ἐστι, διὰ τὰς ὡμολογημένας πᾶσιν εὐπραξίας, καίπερ ἐν ἐρήμοις καὶ ἀμαρτυρήτοις πεπραγμένας. *Barnes.*

Forte, ἀμαρτύρητον, *incontestabile*, ad quod evincendum testibus non opus est. Constructio est: ἀμαρτύρητον ὡς ὁ ἐμὸς πόσις ὁ εὐκλεὴς οὐκ ἂν θέλοι ἐκσῶσαι. *Beck.*

291. Ὡς] Sic bene Aldina. Edd. recent. ex conjectura H. Stephani ὅς. *Musg.*

Ὃς τούσδε παῖδας] Ὁ νοῦς· ὃς πόσις, ὁ Ἡρακλῆς δηλονότι, ὁ πατὴρ αὐτῶν, ὡς γνήσιος ὢν ἀνὴρ καὶ παντελῶς μεγαλόψυχος, μᾶλλον θέλει τοὺς παῖδας αὐτοῦ δι' εὔκλειαν θανεῖν, ἢ δυσκλεῶς τὸν βίον μηκύνειν. Male itaque Scaliger εἰ legit, pro ὅς; melius paulo Aldina editio ὡς legebat. *Barnes.*

293. αἰσχροῖσι] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἐχθροῖσι. *Musg.*

Reisk. præferre videtur lectionem ἐχθροῖσι, quam ita explicat: *luctantur adversis* (casibus, vel hominibus) *ob liberos*, ut eos servent. *Beck.*

Præpositio ὑπὲρ dativo juncta nunquam reperitur. Igitur distinguendum post αἰσχροῖσι, et vertendum: *Laborant infamia propter liberorum facta. Heath.*

296. γαίας ἄνω reponit Reisk. *Beck.*

298. ἄλλως, *frustra*, una voce, scribi jubet Reisk. *Beck.*

Egregia est in hoc loco oratio Megaræ, qua Amphitryonem, nihil sibi nisi mortem relictum esse edocet. Quid enim? ait, Herculemne ab inferis, unum e tot millibus, rediturum esse speras? Sed nemo unquam defunctorum e tenebris in lucem emersit. Aut a generoso Lyci animo expectas veniam mortis?

Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδ' μαλθάξαιμεν ἄν;
Ἥκιστα ΦΕΥΓΕΙΝ σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,
σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς.

Medium horum versuum Barnesius sic explicat: *Minime opus est ineptum et stultum virum, quem nobis inimicum esse contigit, fugere; sapienti vero et generosi animi inimico cedere fas est.* Sed *fugimus* (φεύγομεν) hostem, quem timemus; ineptum vero (τὸν σκαιὸν) *spernimus; sapienti* vel ultro *cedimus* (εἴκομεν). Quod cum perspiceret Reiskius, emendari voluit: Ἥκιστα φεύγειν, ut sit: *stultum adversa-*

Σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς.
Ῥᾶον γὰρ αἰδοῦς, ὑποβαλὼν φίλ', ἂν τύχοις.
Ἤδη δ' ἐσῆλθέ μ', εἰ παραιτησαίμεθα
Φυγὰς τέκνων τῶνδ'· ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄθλιον,
Πενίᾳ ξὺν οἰκτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν.
Ὡς τὰ ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοι,

Sapientibus vero et honeste educatis cedere:
Facilius enim grata faciens clementiam consequaris.
Sed venit mihi jam in mentem, utrum deprecando impetraremus
Exilia liberorum horum: sed hoc quoque miserum *est*,
Salutem miserabili cum paupertate adipisci:
Quia amici fugiunt vultum hospitum;

rium minime timere fas est. Sed ne hoc quidem contextui satis aptum videtur. *Lycumne forsitan verbis aggrediamur commovere? At minime decet stultum inimicum timere* — Nullum hic video sententiarum nexum, nec ulla est cognatio verborum μαλθάσσειν et φρίττειν. Quæ cum ita sint Euripidem scripsisse suspicor:

Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν;
Ἥκιστα ΣΑΙΝΕΙΝ σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,
σόφοισι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς.

Hæc eum in finem a Megara dicuntur ut deterreatur Amphitryon a vana spe, quam conceperat animo, fore ut Lycus verbis deliniri possit. Respondent sibi invicem μαλθάσσειν *delinire* et σαίνειν *blandiri*. *Jacobs.*

299—301. Stob. Grot. IV. p. 29. ubi Ἥκιστα. φεύγειν. *Burn.*

299. s. Ἥκιστα φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεὼν, Σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς.] Ὁ νοῦς· ἥκιστα χρεὼν φεύγειν, ἐν τῷ εἴκειν, τοὺς σκαιοὺς καὶ δυσομιλήτους καὶ ἀπραΰντους ἀνθρώπων, ἢν δ' ἐχθρός τις σοφὸς ᾖ καὶ εὖ τεθραμμένος, μάλιστα τούτῳ εἴκειν χρή. Similem fere sententiam habemus supra ad Heracl. v. 459. Σκαιὸς γὰρ ἀνήρ· τοῖς σοφοῖς δ' εὔκτον σοφῷ Ἔχθραν συνάπτειν, μὴ 'μαθεῖ φρονήματι· Πολλῆς γὰρ αἰδοῦς κἀτυχὲς τις ἂν τύχῃ. Quorum ultimo versui similis et in hoc loco: Ῥᾶον γὰρ αἰδοῦς ὑπολαβὼν φίλ' ἂν τύχοις. Vicissim se loci explicant. Περὶ σκαιότητος δὲ, οὕτως ὁ Ἱεροκλῆς παρὰ Στοβαίῳ λόγῳ πβ'. Περὶ Φιλαδελφίας: (Exstat inter Fragmenta Hieroclis ad p. 232, etc.) Ἔστω καὶ ὄντως τοιοῦτος ᾖ (ὁ Σκαιὸς δηλονότι, καὶ δυσομίλητος) ἀδελφὸς, ἀλλὰ σύγε, φαίην ἄν, ἀμείνων εὑρέθητι, καὶ νίκησον αὐτοῦ τὴν ἀγριότητα ταῖς εὐποιΐαις· ἐπεὶ τοίγε οὐδὲ πολλὴ χάρις, τοῖς εὐγνώμοσι προσενεχθῆναι μετρίως, ἀλλ' ἀνδρὸς ἔργον, καὶ πολλῆς ἄξιον ἀποδοχῆς, τὸν ἀβέλτερον καὶ σκαιὸν πραΰναι τοῖς ἐς αὐτὸν πραττομένοις. Et cætera in hanc rem gravissime, pæne dixeram, nisi hostis esset cruci, Christianissime. Hæc autem præcipue huic loco affixi, ut quis sit σκαιὸς hostis sciatis, ex hoc σκαιῷ fratre; quodque cum tanta σκαιότης in fratre toleratu sit difficilis, in hoste multo difficilius feretur. *Barnes.*

Plenius distinguendum post Ἥκιστα, tollenda vero distinctio post ἐχθρόν. *Heath.*

φεύγειν] Forte, φρίττειν. *Reisk.*

299. s. Ἥκιστα φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεὼν, Σοφοῖσι δ' εἴκειν κ. τ. καλῶς.] Mihi videtur ita distinguendum:

Ἥκιστα· *Minime.* Qua voce Megara ipsa sibi respondet. Virum stultum, pergit, oportet fugere, nec cum eo agere. *Faehse.*

301. Vulgo ὑπολαβών. Emendavit Brunck. ad Androm. 114. sed idem male v. 304. scribit περιλαβεῖν. *Herman.*

τύχοις.] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. cum MSS. E. G. et 2714. τέλεις, adscripto etiam in margine MS. G. τέμοις. Pro ὑπολαβὼν legendum putem ὑπολακὼν, i. e. ὑπείκων. Constructio est: ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς ἂν τύχοις, ὑπολακὼν φίλα. Geminum locum vide Heraclid. v. 461. *Musg.*

Ῥᾶον γὰρ αἰδοῦς, ὑπολαβὼν φίλ', ἂν τύχοις.] Ῥᾷον γὰρ ἐκ τῶν σοφῶν ἐχθρῶν τύχοις ἂν αἰδοῦς, καὶ ἐλέους, ὑπολαβὼν τὰ φίλα παρ' αὐτοῦ. Στρεπταὶ γὰρ φρένες ἐσθλῶν. Juxta Homerum Iliad. ό. v. 203. Ἤ τι

Ἕν τ' ἦμαρ ἡδὺ βλέμμ' ἔχειν φασὶν μόνον.
Τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον, ὅς μένει σ' ὅμως·
Προκαλούμεθ' εὐγένειαν, ὦ γέρον, σέθεν.
Τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖν τύχας
Πρόθυμός ἐστιν, ἡ προθυμία γ' ἄφρων.
Ὃ χρὴ γάρ, οὐδεὶς μὴ χρεὼν θήσει ποτέ.

Unumque diem solum jucundum aspectum habere dicunt.
Ausis nobiscum mortem *oppetere*, quæ utcunque te manet.
Provocamus generositatem, O senex, tuam.
Quisquis enim calamitates deorum laborando superare
Studet, amens est hoc studium.
Quod enim *fieri* necesse est, *id* nullus deorum unquam irritum faciet.

μεταστρέψεις; Στρεπταὶ μέν τι φρένες ἐσθλῶν. Scholiastes in locum: Στρεπταὶ] Εὐμετάστρεπται, εὔπιστοι (lego εὔπειστοι) εἰς τὸ ἀγαθόν. Vide notam ad v. 290. *Barnes.*

φίλων τύχοις.] Legit Reisk. et reddit: *facilius enim experiaris in aliis mores commodos erga te, si prius initium feceris reverentiæ*, si prior institueris eos reverenter tractare.

Brunck. ad Androm. 114. hic scribit ὑποβαλὼν, et v. 304. περιλαβεῖν. *Beck.*

301. ss. Non dubitat Br. ad Euripid. Androm. 114. quin hic scribendum sit:

ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς, ὑποβαλὼν φίλ', ἂν τύχοις,

et mox: πενίᾳ ξ. οἰκτρᾷ περιλαβεῖν σωτηρ. pro vulgatis ὑπολαβὼν et περιβαλεῖν. *Beck.*

304. Περιβαλεῖν σωτηρίαν.] Ad verbum: *Salutem vestis modo induere.* Insignis metaphora, nec optimis auctoribus ignota, nec Euripidi singularis: idem enim Iphigen. Aul. v. 934. Τοσοῦτος οἶκτον περιβαλὼν καταστελῶ. Sic Tacitus Annal. Lib. XII. *Quorum rex Izates societatem Meherdatis palam induerat.* Sic Cæsar Lib. VII. *Se ipsi acutissimis vallis induebant.* Sic Virgil. Æn. Lib. X. v. 681. *An sese mucrone ob tantum dedecus amens Induat.* Hinc et nos Franciados Lib. IV. v. 497. *Nam gratos apibus flores et dulcia tempe Induerat, veterum patrimonia longa parentum.* Cujus dictionis manifestius exemplum habes, Jeremiæ c. xliii. v. 12. Induet se Ægypto, i. e. possidebit eam. Quin Homerus, omnium elegantiarum pater, μεγάλην ἐπιειμένος ἀλκὴν, eodem modo dixit. *Barnes.*

306. Ἕν τ' ἦμαρ] Ita MSS. Steph. In Ed. Ald. deest τ'. *Musg.*

309. Vulgo, τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖ τύχας, πρόθυμός ἐστιν· ἡ προθυμία δ' ἄφρων. Mutavi δ' in γ'. Reliqua jam Musgravius correxerat. In Heraclid. 615. Μόρσιμα δ' οὔτι φυγεῖν θέμις· Οὐ σοφία τις ἀπώσεται, Ἀλλὰ μάταν ὁ πρόθυμος ἀεὶ πόνον ἕξει. *Herman.*

Legendum, ut jubet Reiskius:

τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖν τύχας
πρόθυμός ἐστιν —

deinde autem, quod ab illo prætermissum est:

— ἡ προθυμία γ' ἄφρων.

ἐκμοχθεῖν, *depellere*, ut infra ἐκπονήσω, v. 580. *Musg.*

ἐκμοχθεῖ] *Perdurat.* Sensus loci est hujusmodi: Ὅστις, etc. Quicunque in apertis et inevitabilibus periculis positus, etiamnum spe perdurat et Deorum fata mutari tandem aliquando exspectat, is quidem homo valde promti animi esse agnoscitur; sed ea quidem promtitudo stultitia non caret. Quod enim fato statutum est; id nemo unquam Deorum irritum faciet: Οὐδεὶς θεῶν θήσει ποτὶ μὴ γενέσθαι. *Barnes.*

311. Recepi emendationem Porsoni ad Phœn. 5. χρεὼν pro θεῶν. Sic in versu illo apud Plutarchum in Cons. ad Apoll. p. 103. B. τό τοι χρεὼν οὐκ ἔστι μὴ χρεὼν ποιεῖν. *Herman.*

Reisk. reponit: οὐδεὶς μηδὲ θεῶν σχήσει (aut φθάσει) ποτέ. *Beck.*

ΧΟ. Εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων
Ἦν τίς σ' ὑβρίζων, ῥᾳδίως ἐπαύσατ' ἄν.
Νῦν δ' οὐδέν ἐσμεν· σὸν δὲ, τοὐντεῦθεν σκοπεῖν,
Ὅπως διώσει τὰς τύχας, Ἀμφιτρύων.
ΑΜ. Οὔτοι τὸ δειλὸν, οὐδὲ τοῦ βίου πόθος
Θανεῖν ἐρύκει μ', ἀλλὰ παιδὶ βούλομαι
Σῶσαι τέκν'· ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἐρᾶν.
Ἰδοὺ, πάρεστιν ἥδε φασγάνῳ δέρη
Κεντεῖν, φονεύειν, ἱέναι πέτρας ἄπο.
Μίαν δὲ νῷν δὸς χάριν, ἄναξ, ἱκνούμεθα·
Κτεῖνόν με καὶ τήνδ' ἀθλίαν παίδων πάρος,

Cho. Si valentibus quidem meis brachiis
Injuriam quis faceret, facile compescuissem.
Nunc vero nihil sumus: tuum igitur *est* posthac considerare,
Amphitryo, qua ratione repellas has calamitates.
Am. Non timiditas, neque desiderium vitæ,
Prohibet me, quin moriar, sed volo filii
Liberos servare, cæterum impossibilia videor affectare.
En adest hæc cervix ensi,
Ut pungatur, ut cædatur, ut de saxo deturbetur:
Unam vero nobis ut hanc gratiam, O rex, des, precamur:
Interficias me, et miseram hanc antequam pueros,

312. s. Εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων Ἦν τίς σ' ὑβρίζων, ῥᾳδίως ἐπαύσατ' ἄν.] Exhibet Hermannus, nulla mentione facta, editiones omnes. ante ed. Musg. habere trochæum, primo loco; ἦν τις ὕβριζων. Lectionem recentiorem primo Dawesius et Reiskius receperunt, quam postea Musgravius reperit in uno MS. Pariss. Quibus lectionibus rejectis, non dubitamus esse ita legendum: Εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων Ἦντησ', ὑβρίζων ῥᾳδίως ἐπαύσατ' ἄν. Νῦν δ' οὐδὲν ἐσμεν. *Si Lycus*, dicit Choriphæus, *sub meum brachium venisset, dum ei vis inerat, facile ejus insolentiam compressisset; sed nunc sumus inutiles.* Verbum ἀντᾷν seu genitivum seu dativum regit, et sæpius idem sonat ut ἐντυγχάνειν. Sic Soph. Œd. Col. 1444. σφῷν (lege σφὼ) δ' οὖν ἐγὼ Θεοῖς ἀρῶμαι μήποτ' ἀντῆσαι κακῶν. Aj. 432. Νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοὶ Καὶ τρίς. τοιούτοις γὰρ κακοῖς ἐντυγχάνω. In prioribus his locis, emendationem Triclinii μήποτ' ἀντῆσαι κακὸν prave recepit Brunckius. Idem occurrit Herodot. II. 119. Καὶ ξεινίων ἤντησε μεγάλων. Fortasse Attice legatur, καὶ ξενίων ἔτυχε μεγάλων. Loco sequente non est obvium, hoc verbum regit genitivum an dativum. Æsch. Suppl. 34. ἔνθα δὲ λαίλαπι | χειμωνοτύπῳ, βροντῇ στεροπῇ τ', | ὀμβροφόροισίν τ' ἀνέμοις ἀγρίας | ἁλὸς ἀντήσαντες ὄλοιντο. Nobis videtur ita constitui et interpungi. Plura de verbo hoc congesserunt Damm, et alii lexicographi, ad quos adeat cui placet. *Elmsl.*

313. Ἦν τίς σ'] Ita MS. E. ut recte Dawesius Miscell. Crit. p. 343. (et Reisk.) Pro ἐπαύσατ' legendum putem ἔπαυσεν, vel ἔπαυσά γ', ut exhibere videbatur MS. 2714. *Musg.*

Ἦν τις ὑβρίζων,] Scaliger legit: ἢν τις ἂν ὑβρίζων, quia putabat, τις aliter corripi debere; sed nec ea lectio hic necessaria, eo quod τις produci potest regulariter, ob sequens asperum. *Barnes.*

316. Οὔτοι τὸ δειλὸν,] Τὸ δειλὸν, pro ἡ

Ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμεν, ἀνόσιον θέαν,
Ψυχορραγοῦντα, καὶ καλοῦντα μητέρα,
Πατρός τε πατέρα. τἄλλα δ', εἰ πρόθυμος εἶ,
Πρᾶσσ'· οὐ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.
ΜΕ. Κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι χάριτι προσθεῖναι χάριν,
Ἡμῖν ἵν' ἀμφοῖν εἰς ὑπουργήσῃ διπλᾶ.
Κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν,
Δόμους ἀνοίξας· νῦν γὰρ ἐκκεκλῄσμεθα,
Ὡς ἀλλὰ ταῦτά γ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρός.
ΛΥ. Ἔσται τάδ'· οἴγειν κλῇθρα προσπόλοις λέγω·
Κοσμεῖσθ', ἔσω μολόντες· οὐ φθονῶ πέπλων.

Ne liberos intueamur, spectaculum impium,
Animam efflantes, et vocantes matrem,
Et patrem patris; reliqua vero, si lubet tibi,
Facias: non habemus enim auxilium, quod a morte nos liberet.
Meg. Et ego te supplex rogo, ut addas gratiæ illi gratiam:
Ut nobis ambobus unus rem grata facias dupliciter.
Permitte mihi, ut liberis addam ornatum mortuorum,
Ædibus apertis: nunc enim exclusi sumus:
Ut saltem hæc consequantur ex ædibus patris.
Lyc. Erunt hæc: dico igitur ministris, ut aperiant claustra:
Ornemini intro profecti: non invideo *vobis* vestes.

δειλία. Vide, quæ nos supra ad v. 75. *Barnes.*

320. πίτρας] Ita Edd. recent. ex conjectura Brodæi, nec variat MS. G. Ed. Ald. πάτρας. *Musg.*

325. Lege, ᾗ πρόθυμος εἶ, ut vis. *Elmsl.*

328. Ἡμῖν ἵν' ἀμφοῖν] Ita MSS. E. et 2714. In Ed. Ald. deest ἡμῖν. Versum suppleverant adjiciendo Barnesius ἄλλην, Scaliger ταύτην; neuter, meo judicio, male.

ὑπουργήσῃς] Ita MSS. G. et 2714. [ut Reisk. conjecit] Ed. Ald. ὑπουργήσῃ. *Musg.*

Ταύτην, ἵν' ἀμφοῖν, etc.] Quum antehac prima vox deesset in omnibus, magno versus et aperto detrimento; Johan. Miltonus μίαν in limine ponit, cujus tamen ultima brevis est ante vocalem; nisi forte ob *asperum;* nec ideo rejicio, sed quod μίαν præcessit v. 323. et jam de *alia gratia* loquitur poëta. Quare vel ἄλλην hic legendum, vel cum Scaligero ταύτην, quam lectionem in textum admitto, ἄλλην inter Varias repono. *Barnes.*

329. παισὶ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. παιδὶ. *Musg.*

Κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν,] Κόσμον νεκρῶν, ἤγουν κόσμον νεκροστόλον, ἐσθῆτα δηλονότι μέλαιναν. *Barnes.*

331. ταῦτά γ' ἀπολάχωσ'] Ita superscriptum habet MS. E. ut jam ex conjectura dedit Barnesius. Ed. Ald. ταῦτ' ἀπολάχωσ'. *Musg.*

Ὡς ἀλλὰ ταῦτά γ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρὸς] Hoc in loco ἀλλὰ præter solitum pro *saltem*, sic: Ἀλλά γε, ἀλλ' οὖν γε, *at certe*, *saltem*; sic Hesych. Ἀλλὰ, κἂν, ἢ ἐπὶ τάδε. Sæpe hac voce Euripides ita utitur; sicut non semel testabimur.

ταῦτά γ'] Ita vero hic scribo versus causa; cum olim ταῦτ' tantum legebatur; quanquam et alias posset stare vetus lectio, si ι in ἀπολάχωσι producere-

"Οταν δὲ κόσμον περιβάλησθε σώμασιν,
"Ηξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δώσων χθονί.
ΜΕ. ῏Ω τέκν', ὁμαρτεῖτ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
Πατρῷον εἰς μέλαθρον, οὗ τῆς οὐσίας
"Αλλοι κρατοῦσι, τὸ δ' ὄνομ' ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.
ΑΜ. ῏Ω Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁμόγαμόν σ' ἐκτησάμην,
Μάτην δὲ παιδός τοι νεὼν ἐκλήζομεν·
Σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἥσσων, ἢ 'δόκεις εἶναι, φίλος.
'Αρετῇ σε νικῶ, θνητὸς ὤν, θεὸν μέγαν.

Ubi vero ornatum corporibus indueritis,
Veniam ad vos, terræ inferorum daturus.
Me. O liberi, sequimini matris miserum pedem
In domum paternam, in qua facultates *vestras*
Alii tenent; nomen vero nobis adhuc restat.
Am. O Jupiter, frustra ergo te ejusdem-tori-socium habui;
Frustra etiam filii ultorem celebravimus.
Tu enim es amicus minus quam videbaris esse.
Virtute *igitur* te supero Deum magnum ego mortalis:

tur ob λ sequens, quæ est litera ἐκτατική. *Barnes.*

335. δύσων] Ita Canterus ex conjectura, confirmantque MSS. G. et 2714. superscripto tamen in priori, quod præbet Aldina, δύσων. Scaligero placebat θύσων. *Musg.*

δύσων χθονί.] Canterus δώσων, Scaliger θύσων. Sed et δύσων stabit; nam et active aliquando usurpatur, et *mergo*, vel *immergo* significat Theophrasto: Nec ut proprie *subeo*, sed et *subire facio;* de qua forma Hebræis conformi vide supra ad Ion. v. 1596. *Barnes.*

340. Ald. παιδός τοι νεὼν ἐκλήζομεν· Tres Musgravii Codd. τὸν νεὼν, supra scripto τοὶ. Inepte Reiskius παιδὸς σοῦ γονεὺς ἐκληζόμην. Scaliger κοινεὼν ἐκληζόμην. Musgravius ποινεῶν'. At auctoritate hæc verba carent. Mihi quidem, proxime ad litterarum vestigia, sensus exigere videbatur, παιδὸς γονία νῷν: *nobis*, inquit, i. e. *mihi et Alcmenæ.* Γονία brevi ultima, ut alibi φονία. Vide Porsonum ad Hec. 876. *Herman.*

τοὶ νεὼν] An legendum ποινεῶν', i. e. ποινάτορα. Eadem certe analogia a ποινὴ formatur ποινεὼν, qua a λύμη λυμεὼν, ab ἀπάτη ἀπατεών. MSS. E. G. et 2714. τὸν νεὼν, superscripto tamen τοὶ. Emendabat Scaliger κοινεὼν ἐκληζόμην, *particeps vocabar.* Sed κοινεὼν, *particeps,* auctore caret, neque recte ex analogiæ regulis formatur. *Musg.*

Μάτην δὲ παιδός τοι νεὼν ἐκλήζομεν·] Vid. supra ad v. 148. ubi de κοινεὼν, et Scaligeri hujus loci lectione, quæ hæc est: Μάτην δὲ παιδὸς κοινεὼν ἐκληζόμην· Et illam sane in textum recepissem, si Amphitryon esset κοινεὼν παιδὸς dicendus, nec potius Ζηνὸς κοινεὼν, cujus et supra ὁμόγαμος et σύγγαμος dicitur. Quanquam et in hoc sensu dicendus videtur Amphitryon, Jovis filii, Herculis, κοινεὼν, quia habuit commune cum Jove nomen illius patris. Hæc habui pro hac lectione dicenda. Judicet lector. *Barnes.*

Forte, παιδός σου γονεὺς ἐκληζόμην. *Reisk.*

341. ἆρ' pro vulg. ἄρ' scribi vult Struchtmeier. An. Crit. p. 152. *Beck.*

344. ἠπίστω] 'Επίσταμαι, ab ἴσημι, *scio:* Imperfect. 'Ηπιστάμην, ἠπίστασο, *Ionice* ἠπίσταο, *Attice* ἠπίστω, in secunda persona. *Barnes.*

347. Vide Pors. ad Orest. 393. *Herman.*

Παῖδας γὰρ οὐ προύδωκα τοὺς Ἡρακλέους.
Σὺ δ' εἰς μὲν εὐνὰς κρύφιος ἠπίστω μολεῖν,
Τἀλλότρια λέκτρα, δόντος οὐδενός, λαβών·
Σώζειν δὲ τοὺς σοὺς οὐκ ἐπίστασαι φίλους.
Ἀμαθής τις εἶ θεός, ἢ δίκαιος οὐκ ἔφυς.
ΧΟ. Αἴλινον μὲν ἐπ' εὐτυχεῖ — στροφὴ α'.
Μολπᾷ Φοῖβος ἰακχεῖ,
Τὰν καλλίφθογγον κιθάραν
Ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσέῳ·

Neque enim prodidi liberos Herculis.
Tu quidem clam noveras venire in cubilia,
Occupans alienum lectum, nemine concedente:
At non novisti servare tuos amicos:
Imperitus aliquis es Deus, aut non es justus.
Cho. Ælinon quidem læto
Cantu Phœbus resonat,
Pulchre-sonantem citharam
Pulsans aureo plectro.

Reisk. legit: *εἰ δίκαιος, si justus non es.* *Beck.*

348. Athenæus XIV. p. 619. C. *λίνος δὲ καὶ αἴλινος, οὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἰευτυχεῖ μολπᾷ, κατὰ τὸν Εὐριπίδην.* Et inde Eustathius, p. 1164, 8. Mirati rei insolentiam, temere corrigunt critici. Hoc dicit Chorus: quemadmodum lugubre carmen Phœbus canit, felicem eventum ominans, sic ego quamvis ad inferos profectum Herculem laudabo, non prorsus de reditu ejus desperans. Exemplum talis *αἰλίνου* præbet illud Æschyli in Agamemnone, *αἴλινον, αἴλινον εἰπέ· τὸ δ' εὖ νικάτω.* *Herman.*

εὐτυχεῖ] Ita MSS. nec aliter citat Athenæus Lib. XIV. c. 3. Et tamen mirum videri debet, omnes præterea Veteres *Αἴλινον* ut cantionem quam maxime lugubrem commemorasse; vid. Spanhem. ad Callimachi Apoll. v. 20. similem quippe iis olim, quibus Lini interitus deflebatur; unum vero Euripidem aliud *Αἰλίνου* genus novisse, in rebus lætis celebrandis occupatum. Ego vero ut hoc credam, ne Athenæi quidem auctoritate permoveor, cum præsertim hujusmodi observatio ad Herculis laudes nihil quidquam faciat, sitque hoc saltem in loco ineptissima. Pro *εὐτυχεῖ* igitur lego *εὐτυκεῖ*, *pulchre elaborato.* Hesychius, emendante Kustero: *εὔτυκὶς, εὐεργής.* Mentem auctoris sic concipio: *Phœbus quidem etiam canendi peritiam et elegantiam dignam censet, quam Αἰλίνῳ lugeat,* i. e. Linum luget sola Musicæ peritia clarum: *Ego vero Herculem, non Musica, sed rebus gestis et virtute, celebrem, prædicare aggrediar.* *Musg.*

ἐπ' εὐτυχεῖ] Cum in veteribus omnibus excusis libris legeretur junctim *ἐπευτυχεῖ* monstro vocabuli, pro quo nonnulli legendum putabant *ἀπευτυχεῖ*, quasi id monstri *infelix* significaret: Nos disjunctim *ἐπ' εὐτυχεῖ* scribimus in Græco textu, et *læto* exponimus, non modo quod *ἐπευτυχὴς* verbum sit nullius sensus, aut auctoritatis, sed etiam quod ita legit Athenæus Lib. XIV. p. 619. *Λίνος δὲ καὶ Αἴλινος οὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπᾷ* (ita corrige pro *μολπῷ*) *κατ' Εὐριπίδην.* Quam notam nos Æmilio Porto acceptam libenter damus, æquiores in illum, quam ille in Henricum Stephanum. *Barnes.*

In *αἴλινον* latet nomen alicujus numinis, aut herois. Num *Λῖνον*? deinde leg. *ἐπιτυχεῖ*, *cui verba bene composita, τετυγμένα,*

Ἐγὼ δὲ τὸν γᾶς ἐνέρων τ' ἐς ὄρφναν
Μολόντα, παῖδ' εἴτε Διός νιν εἴπω,
Εἴτ' Ἀμφιτρύωνος ἶνιν,
Ὑμνῆσαι, στεφάνωμα μό-
χθων, δι' εὐλογίας θέλω.
Γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων
Τοῖς θανοῦσιν ἄγαλμα.
Πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος
Ἠρήμωσε λέοντος.

Ego vero in terræ, et inferorum caliginem
Ingressum, sive natum Jovis ipsum dixero,
Sive Amphitryonis filium,
Celebrare, laborum coronam,
Laudibus volo.
Laudes enim generosorum laborum
Sunt decus mortuis.
Ac primum quidem nemus Jovis
Viduavit leone.

sunt, aut bene succedunt. ἐπιτετευγμένῳ κατὰ τὰ ἴσα, cantus, in quo verborum delectus et numerus regnat. *Reisk.*

349. ἰαχεῖ.] Scribendum ἰακχεῖ. vid. ad Helen. v. 485. *Musg.*

350. καλλίφθογγον] Ita alter MSS. Stephani. In altero erat καλλίνικον. Ed. Ald. et Parisienses καλλίφθιτον, unde facit Tyrwhittus καλλίμιτον, *pulchrichordam.* μίτος enim citharæ chorda est. Vide Antholog. H. Steph. p. 437. bis, et p. 454. In antistropha legi potest τρῶσιν τόξοις φονίοις. Etymologus v. Ἐξίτρω, et simplex ἴτρω habet et compositum ἐξίτρω. Mihi tamen satisfacit καλλίφθογγον. *Musg.*

351. In hoc versu glyconio πολυσχηματίστῳ choriambus in secunda sede in molossum contrahitur; in antithetico autem opponitur choriambus. *Heath.*

354. ἶνιν] Ita cum circumflexo scribo, quia penultima producitur, Ἶνις ὁ, filius, et ἡ, filia, (ut ab Euripide alicubi usurpatur) ab ἶς, ἰνὸς *robur.* Vid. ad Troad. v. 572. *Barnes.*

355. s. Ὑμνῆσαι στεφάνωμα μόχθων] Στεφάνωμα vocat Herculis perfectam Δωδεκαθλίαν, qua finita, velut egregia corona facta, illius gloria cingebatur. De Herculis autem laboribus vide Virgilii Æn. Lib. VIII. v. 288. — *Ut prima novercæ Monstra manu geminosque premens eliserit angues: Ut bello egregias idem disjecerit urbes, Trojamque Œchaliamque; ut duros mille labores Rege sub Eurystheo, fatis Junonis iniquæ, Pertulerit*, etc. Item Apollonii Scholiasten ad Argon. Lib. IV. item Senecæ Herc. Fur. ad v. 527. et Ovidii Metamorph. Lib. IX. Fabul. 8. *Ergo ego fœdantem peregrino templa cruore Busirin domui?* etc. Item Ovidii Epist. Heroidum, in Epistola Dejaniræ ad Herculem. Græce et Latine memoratos habes apud toties mihi laudatum Nicolaum Lloydium in lexico suo poëtico, titulo Hercules. Denique Lilius Gyraldus vitam Herculis opera haud segni conscripsit. Sed ut Virgilius Georg. Lib. III. v. 5. *Quis aut Eurysthea durum, Aut illaudati nescit Busiridis aras?* Quis de Alcidæ laboribus nec fando audivit? Nos quoque ad Heraclid. v. 949. et ad Ion. v. 1161. attigimus, et in hoc ipso Choro a v. 359. ad finem usque Chori ab Euripide enumerantur. *Barnes.*

357. s. Γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων Τοῖς θανοῦσιν ἄγαλμα,] *Defunctis decus addit, Mortis nescia virtus:* ita nos vertimus, quum

Καὶ Πηλιάδες θεράπναι,
Σύγχορτοί θ' Ὁμόλας ἔναυ-
λοι, πεύκαισιν ὅθεν χέρας
Πληροῦντες, χθόνα Θεσσαλῶν
Ἱππείαις ἐδάμαζον·
Τάν τε χρυσοκάρανον
Δόρκαν ποικιλόνωτον,
Συλήτειραν ἀγρωστᾶν,

Peliacaque hospitia,
Vicinaque Homolæ speluncæ,
Pinubus unde manus
Armantes, terram Thessalorum
Equitationibus domabant.
Aureoque decoram capite,
Cervam dorso-maculosam,
Prædatricem rusticorum,

etc. Apollod. Biblioth. Lib. II. c. 5. §. 4. Item, quæ nos supra ad v. 182. *Barnes.*

366. Ἑσπέρων scribit Reisk. *Beck.*

ξένωδε] Nescio, an mens auctoris sit, Herculem in vicinia Penei Centauros fugasse. Factum hoc quidem a Pirithoo et Lapithis, quorum socios enumerans Nestor, Iliad. Α'. v. 263, 4. de Hercule tacet. Alia est pugna ad Pholoën, Arcadiæ montem, cujus meminit supra v. 181. Sed videtur Euripides diversam ab Homero traditionem sequi, et cladem Centaurorum Thessalicam Herculi imputare. Certe ξένωδε Πηνειὸς non commode diceretur, nisi de re ad Peneum gesta. *Musg.*

Πηνειὸς] Fluvius Thessaliæ. *Barnes.*

370. θεράπναι,] Recte ita Ed. Ald. et MSS. vide, quæ notavimus ad Iphig. in Aul. v. 1498. Quod dicit Barnesius, unum Codicem habere τεράπναι, si de MSS. dicitur, falsum est. *Musg.*

Καὶ Πηλιάδες θεράπναι,] Mallem ego: καὶ Πηλιάδες τ' ἐρίπναι: quia, quod ad Θεράπναι attinet, ad Pelium montem nullus unquam locus ita est dictus, et levi mutatione opus est, si legas τ' ἐρίπναι: præsertim cum in uno Codice τεράπναι occurrerit. Error autem primo hinc ortus, quod plus semel locum eo nomine dictum Euripides memoraverit. De Therapnis vide quæ nos ad Troad. v. 213. Ἐρίπναι autem sonat *Præruptæ et confragosæ rupes*, et est verbum poëtis familiare: nisi pro valle cum Brodæo sumas; et sane Hesychius et Phavorinus: Θεράπναι, αὐλῶνες, σταθμοί. Καί τι autem quod simul sumi possint, vide, quæ nos ad Ion. v. 572. *Barnes.*

371. Legebatur τ' Ὁμόλας. *Herman.*

Σύγχορτοι] *Contermini*: ut Androm. v. 17. Sic certe interpretatur Hesychius in χόρτος, ubi vide Kusterum.

Ὁμόλας] De hoc monte sic Pausanias: Ὁμόλην, ὀρῶν τῶν Θεσσαλικῶν καὶ εὔγεων μάλιστα, καὶ ὕδασιν ἐπιῤῥεομένην, p. 238. l. 36. Ed. Sylburg. Hinc Theocritus Ὁμόλας ἐρατὸν εἶδον vocat Idyll. X. v. 103. *Musg.*

Σύγχορτος] Ὅμορος, vicinus: παρὰ τοῦ χόρτος, *area*, locus spatiosus et apertus, ut Homer. Iliad. λ'. v. 773. Αὐλῆς ἐν χόρτῳ. Vid. Eustath. fol. 883. lin. 44. et Turneb. Advers. Lib. XXI. c. 1. fol. 721. Certe idem nos Anglice dicimus, *a court and a court-yard.* Vid. supra ad Androm. v. 17.

Ὁμόλας] Ὁμόλη vel Ὁμόλα, vel Ὅμολος, mons Thessaliæ. Apollonii Scholiastes: Ὁμόλη, ὄρος Θεσσαλίας. Pausanias in Bœoticis: Τραπόμεναι δὲ ἐς Θεσσαλοὺς, καταλαμβάνουσιν Ὁμόλην. Theocriti Scholiast. Ὅμολος δὲ Θετταλίας ὄρος. Strabo: Τὸ μὲν οὖν Ὁμόλιον, καὶ τὸν Ὁμόλην, λέγεται γὰρ ἀμφότερον, ἀποδοτέον αὐτοῖς. Ego apud

Κτείνας, θηροφόνον θεὰν
Οἰνωᾶτιν ἀγάλλει.
Τεθρίππων τ' ἐπέβα, στροφὴ β'.
Καὶ ψαλίοις ἐδάμασε πώλους
Διομήδεος, αἳ φονίαισι φάτναις
Ἀχάλιν' ἐθόαζον
Κάθαιμα σῖτα γένυσι, χαρ-
μοναῖσιν ἀνδροβρῶσι δυστράπεζοι·

Cum occidisset, ferarum interfectricem deam
Œnoatidem decorat.
Et ascendit quadrigas,
Et frænis domuit equos
Diomedis, qui ad lethalia præsepia
Sine-frænis furentes vorabant
Cruentos cibos genis, gaudiis
Viros-vorantibus tristibus mensis adstantes.

Strabonem ita legendum puto: τὸν μὲν Ὁμόλον, ἢ τὴν Ὁμόλην. *Brodæus.*

375. s. Τάν τε χρυσοκάρανον Δόρκαν] Apollodorus Bibliothec. Lib. II. c. 5. sect. 3. Τρίτον Ἆθλον ἐπέταξεν αὐτῷ, τὴν Κερύνιτιν ἔλαφον εἰς Μυκήνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. Ἦν δὲ ἡ ἔλαφος ἐν Οἰνόῃ χρύσεα κέρα ἔχουσα, Ἀρτέμιδος ἱερά. Διὸ καὶ βουλόμενος αὐτὴν Ἡρακλῆς μήτε ἀνελεῖν, μήτε τρῶσαι, συνεδίωξεν ὅλον ἐνιαυτόν· ἐπεὶ δὲ κάμνον τὸ θηρίον τῇ διώξει, συνέφυγεν εἰς ὄρος τὸ λεγόμενον Ἀρτεμίσιον, κἀκεῖθεν ἐπὶ ποταμὸν Λάδωνα. Καὶ ταύτην διαβαίνειν μέλλουσαν τοξεύσας συνέλαβεν, καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων, διὰ τῆς Ἀρκαδίας ἠπείγετο. Μετὰ Ἀπόλλωνος δὲ Ἄρτεμις συντυχοῦσα ἀφῃρεῖτο, καὶ τὸ ἱερὸν ζῶον αὐτῆς κτείναντα κατεμέμφετο, etc. *Barnes.*

377. ἀγρευστᾶν,] Interpretor *rusticorum*, ut Rhes. v. 262. non *venatorum*, quod in mentem venit Barnesio. Vide Interpretes ad Hesychium in voce. *Musg.*

378. θηροφόνον] Ita Edd. recent. ex H. Stephani conjectura. Ed. Ald. θηροφόρον. *Musg.*

379. Οἰνωᾶτιν] Hesychius: Οἰνωᾶτιν Ἄρτεμιν, τὴν ἐν Οἴνῃ τῆς Ἀργείας. Rectius Οἰνόην hunc locum, non Οἴνην, vocat Pausanias, p. 67. l. 16. Ed. Sylb. vide etiam Steph. Byzantin. in Οἴνη. *Musg.*

Οἰνωᾶτιν] Ita dicta Diana, quod in Œna, vel Œnoa, Argiva urbe, colebatur. De quo loco Apollodorum mentionem fecisse, nota ad v. 375. vidimus. Stephanus περὶ πόλεων hæc memorat: Οἴνη, πόλις Ἄργους· Ἑκαταῖος ἱστοριῶν πρώτῳ. τὸ ἐθνικὸν, Οἰναῖος, οἰναία, οἰναῖον. Ὦρος δὲ (Γραμματικός τις) Οἰνώνην αὐτὴν λέγει, ὡς τὸ ἐθνικὸν Οἰνωάτης, καὶ θηλυκὸν, Οἰνωάτις Ἄρτεμις, ἡ ἐν Οἰνόῃ τῆς Ἀργείας ἱδρυμένη ὑπὸ Προίτου. Et Hesychius: Οἰνωάτιν Ἄρτεμιν, τὴν ἐν Οἴνῃ τῆς Ἀργείας. Hæc fere ab Henrico Stephano primo observata, dein ab Æmilio Porto. Quære Salmasius et Palmerius frustra hic sunt, dum corrigunt Hesychium, ubi nihil errat. Ubique autem scribendum Οἰνωᾶτις, ob metri quantitatem, et accentus pariter rationem. Brodæus ad hunc locum de Œneo, Dejaniræ patre, plane delirat. *Barnes.*

381. ἐδάμασε πώλους] Prætulerim ἐδάμασσε, ut sit versus logaœdicus. Respondebit antitheticus, si legamus ἐσπερίαν ἐς αὐλὰν, pro ἑσπέριον. *Maltby.*

381. s. πώλους Διομήδεος,] Diomedes hic, Martis et Cyrenæ filius, Bistonum, Thraciæ populi, rex inhospitalis equos habuit hominivoros, quibus Hercules dominum suum dedit ultimo devorandum. De qua re videsis Apollod. Lib. II. c. 5. sect. 8. Hoc Herculis certamen attigit Euripides in Alcest. v. 499. et deinceps, in quem locum vide quæ nos. *Barnes.*

383. Ἀχάλιν'] Pro ἀχαλίνως, ut supra κλεινὰ pro κλεινῶς, v. 61. *Musg.*

384. Κάθαιμα σῖτα, *cibos cruentos.* σῖτα in plurali *cibaria* cujuscunque generis sig-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Legumina [illegible]

[illegible]

[illegible]

Heath. ut legas

[illegible]

[illegible]

Beck.

887. [illegible] Dupliciter accusativus verbo jungit.

Herman.

ἔχθον,] Vox non superflua tantum, sed et incommoda sententiae. Lego Ἐρυθρὸν [illegible]. [illegible] Alcest. v. 497. [illegible] transitive interpretor. [illegible] equum. *Musg.*

888. [illegible] Eurystheus

[illegible] Hymn. in Dian. v. [illegible] De [illegible] IV. sect. 15. Senec. Herc. Fur. v. [illegible] et seq. *Musg.*

[illegible]. Ald. [illegible]. Tres codd. [illegible] gravii [illegible]. Unus recte [illegible].

Herman.

[illegible]] MSS. G. et 2714 [illegible]. MS. E. [illegible]. Sed verum est [illegible]. Philostr. p. 800. Ed. Paris. [illegible] ποταμῷ [illegible]. *Musg.*

Heath. dubitabat, an [illegible] dici posset *fluvii ostium*, unde pro [illegible] reponit [illegible]. *Beck.*

891. Κύκνον δὲ [illegible]] De cygno hoc, Martis filio, ab Hercule caeso, vide Hesiodi Scutum Herculis; ubi res tota copiose narratur.

ας οἰκήτορ' ἄμικτον.
ʽΥμνῳδούς τε κόρας ἀντιστρ. β'.
Ἤλυθεν ἑσπέριον ἐς αὐλὰν,
Χρυσέων πετάλων ἄπο μηλοφόρον
Χερὶ καρπὸν ἀμέρξων,
Δράκοντα πυρσόνωτον, ὅς σφ'
Ἄπλατον ἀμφέλικτος ἕλικ' ἐφρούρει,

Habitatorem inhospitalem.
Et *ad* puellas musicas
Venit, in aulam Hesperiam,
Aureis a foliis pomiferum
Fructum manu decerpturus:
Dracone rubrum-habente-tergum,
Qui inaccessum circumvolutus surculum servabat,

ξεινοδαίκταν] Duportus legit ξεινοδαίταν male: non enim cygnus ille *hospites vorabat*, quod vult ξεινοδαίτης; sed *cædebat* tantum, hoc est ξένους ἐδάϊξεν; unde ξεινοδαίκτης, hoc in loco sine Διαλύσεως nota; de qua re vide supra ad v. 387. *Barnes.*

392. Ἀμφαναίας] Stephanus Byzantinus in voce duplicem Ἀμφαναίαν agnoscere videtur, alteram urbem Doricam, alteram vero Thessaliæ regionem. Utra harum hic intelligatur, non constat. Pindarus enim, quo vix alius locupletior testis, Cycnum Locris Episephyriis concivem facit, Olymp. X. v. 19. Ex Hesiodo contra, Scut. Herc. v. 70. colligas licet, locum pugnæ circa Pagasas fuisse. Diodorus etiam tradit, Herculem, cum a monte Olympo Trachinem reverteretur, cum Cycno congressum fuisse. De Cycni morte vid. et Pausan. p. 25. l. 40. *Musg.*

Ἀμφαναίας] Stephanus περὶ πόλεων: Ἀμφαναὶ, πόλις Δωρική· Ἑκαταῖος ἐν πρώτῃ Γενεαλογιῶν. Θεόπομπος Ἀμφαναίαν αὐτὴν καλεῖ, ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν. Ἔστι καὶ χωρίον Θετταλίας. ὡσαύτως τὸ Ἐθνικὸν, Ἀμφαναῖος, καὶ Ἀμφαναιεύς. *Barnes.*

393. ἄμικτον.] Δυσομίλητον, ἄξενον, ἀπηνῆ. *Barnes.*

394. Vide Valck. ad Hipp. 739. *Herman.*

ʽΥμνῳδούς τε κόρας] Hesperidas virgines notat, quæ juxta draconem aurea mala servantem cantabant, et post ejus cædem plorabant. De quibus Hesiodi Schol. ad Theogon. v. 27. Ἐσχατιῇ πρὸς νυκτὸς, ἵν' Ἑσπερίδες λιγύφωνοι. Vide Apollodor. Lib. II. c. 5. sect. 11. ubi illarum nomina, Ægle, Erythia, Vesta et Arethusa. Item Apollonii Argon. Lib. IV. Ἀμφὶ δὲ Νύμφαι Ἑσπερίδες ποίπνυον ἐφίμερον ἀείδουσαι. Eurip. Scholiast. Αἱ Ἑσπερίδες θρηνοῦσι τὸν Δράκοντα τὸν μηλοφύλακα, τὸν νικητὴ ὑφ' Ἡρακλέους φονευθέντα. Διὰ τοῦτο γὰρ ἀοιδοὺς αὐτὰς λέγει, διὰ τὸ ἐπὶ θρήνους εἶναι. *Barnes.*

396. Wakefieldius χρύσεον πετάλων ἀπὸ μηλοφόρων. Non videtur displicuisse vulgata Valckenario. Errat van Staveren ad Hygin. p. 88. *Herman.*

398. Addidi σφ'. Mox ἀμφίλικτος pro vulgato ἀμφίλικτον Scaligero debetur. *Herman.*

398. s. Metrum ita constituit Heath.

Δράκοντα πυρσόνωτον, ὅς iambicus dimeter.
Ἄπλατον ἀμφίλικτος ἕλικ' ἐφρούρει idem senarius catalectus.
Beck.

399. ἀμφίλικτος] Ita optime Scaliger. Lucretius de hoc ipso dracone: *Arboris amplexus truncum.* Lib. V. v. 35. Ed. Ald. ἀμφ' ἑλικτὸν. *Musg.*

ἀμφιλικτὸς] Ita cum Scaligero lego, pro ἀμφ' ἑλικτὸν, quod prius obtinebat. *Barnes.*

Pro ἕλικα Reisk. censet sensum postulare δένδρον, aut στέλεχος. *Beck.*

Κτανών· ποντίας θ' ἁλὸς μυχοὺς
Εἰσέβαινε, θνατοῖς
Γαλανείας τιθεὶς ἐρετμοῖς.
Οὐρανοῦ θ' ὑπὸ μέσσαν
Ἐλαύνει χέρας ἕδραν,
Ἄτλαντος δόμον ἐλθών·
Ἀστρωποὺς τε κατέσχεν οἴ-
κους εὐανορίᾳ θεῶν.
Τὸν Ἱππευτάν τ' Ἀμαζόνων στρατὸν στροφὴ γ΄.

Interfecto. Æquoreique maris sinus
Ingressus est, mortalibus
Tranquillitatem faciens remis.
Cœlique sub mediam
Sedem immittit manus,
Atlantis domum accedens:
Stellatasque sustinuit domos
Deorum fortitudine eximia.
Et *ad* exercitum equestrem Amazonum

400. s. μυχοὺς Εἰσέβαινε,] Legendum metri causa εἰσέβαινε μυχούς. *Musg.*

401. s. Reisk. scribit: θνατοῖς στάλαν πέρας τιθεὶς ἐρετμοῖς, *ponens columnam, quæ mortalibus esset meta navigationum.* *Beck.*

Θνατοῖς
Ταλανίας τιθεὶς ἐρετμοῖς.

Multa sunt, quæ sagacitas virorum doctissimorum excogitavit ad nitorem hujus loci pulcherrimi nativum restituendum. Quantum profecerint, penes alios sit judicium. Mihi videtur locus ita sanari posse:

Θνατοῖς aut θνατῶν

Καθ' ἁνίας τιθεὶς ἐρετμοῖς.] Mortaliumque remis habenas injecit et frenum, ostenditque, ultra columnas, quas posuisset, viam non patere, nec fas esse, navigare. Cf. Pindar. N. III. 35. sqq. *Faehse.*

402. Sic Heathius et Musgravius pro vulgato ταλανίας. *Herman.*

Ταλανίας] Legendum, quod et vidit Heathius, γαλανείας, *tranquillitates.* Sic τὸν ἄκυμον βίοτον, infra v. 698. De rebus ab Hercule in mari gestis vide, quæ citavimus ad v. 224. *Musg.*

Ταλανίας] Æmilius Portus ταινίας, i. e. *fascias*, et pro κίονας, *columnas*, sumi oportere, multis nititur probare; sed illam lectionem, utut sana aliter sit, versus non admittet. Quid si per ταλανίας intelligamus στήλας, columnas Herculis, sic dictas nova et poëtica audacia, vel ob materiæ duritiem, vel quod ταλανιζόμενος Hercules eas erexerit? An ταλανταίας legendum, i. e. *ponderosas*, subaudiendo στήλας? Certe ταλανταῖος æque exstat, ac ταλαντιαῖος. Et certe quævis ingentis et gravis ponderis dicuntur ταλανταῖα, non ea solum, quæ talenti unius pondus æquant; ut lexicographi testantur ex Polluce, Lib. IX. Et magis etiam hæc vox versui est accommoda. *Barnes.*

Heath. Γαλανίας, *tranquillitatem et securitatem stabiliens navigantibus.* *Beck.*

406. Sæpius Euripides Ἀστερωπὸς habet. Ἀστρωπὸς suspectum habeo. Non male Reiskius ἀστερωπούς. Possis etiam ἀστερόεντας. *Herman.*

406. s. Ἀστρωπούς τε κατέσχεν οἴκους] Quomodo Hercules aliquando cœlum sustinuerit pro Atlante, vide Apollod. Lib. II. c. 5.

Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπόταμον
Ἔβα δι' Εὔξεινον οἶδμα λίμνας,
Τίν' οὐκ ἀφ' Ἑλλανίας
Ἄγορον ἀλίσας φίλων,
Κόρας Ἀρείας πέπλων
Χρυσεόστολον φάρος,
Ζωστῆρος ὀλεθρίους ἄγρας.
Τὰ κλεινὰ δ' Ἑλλὰς ἔλαβε βαρβάρου κόρης
Λάφυρα, καὶ σώζετ' ἐν Μυκήναις.

Circa Mæotim fluviis-abundantem
Ivit per fluctus Euxinos maris.
Quem non ex Græcia
Cœtum amicorum colligens,
Et puellæ Martiæ sustinuit
Auro-intextum pallium
Baltei raptum exitialem.
Græcia vero accepit inclyta spolia puellæ barbaræ,
Et servantur Mycenis.

sect. 11. Θεῶν autem non ad Εὐανορίᾳ, sed ad οἴκους, referri debet. *Barnes.*

Reisk. legit Ἀστερωτοὺς, *astris insignes.* *Beck.*

407. Θεῶν.] Regitur ab οἴκους, non ab εὐανορίᾳ. *Musg.*

408. ss. Τὸν ἱππευτάν τ' Ἀμαζόνων στρατὸν Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπόταμον Ἔβα, δι' Εὔξεινον οἶδμα, λίμναν.] Sic legi et distingui hi versiculi debent. Vulgo legitur οἶδμα λίμνας, quanquam hæc duo vocabula in v. 446. Hecub. junguntur, legere Μαιῶτιν — λίμναν nullus dubito. Sic Aristoph. Nub. 273. Ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ', ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος. Interponere hæc tria verba, δι' Εὔξεινον οἶδμα, inter ἔβα et λίμναν, durum est, sed non inusitatum. *Elmsl.*

408. Ἀμαζόνων στρατὸν];De hac re, nempe Herculis cum Amazouibus pugna, de Hippolytæ Balteo, etc. idem Apollodorus ibidem sect. 9. *Barnes.*

410. Heath. emendat Εὐξείνου, quod cum λίμνας jungatur. *Beck.*

411. s. Hæc interrogative dicta sunt, et parenthesi includi debent. *Heath.*

412. Edd. vett. Ἀγορὸν. Barnesiana ἀγορὰν. *Herman.*

Ἄγορον] Edd. recent. sine auctore ἀγορὰν. Exstat vox ἄγορος, Iph. in Taur. v. 1097. Electr. v. 724. Hesychius: ἄγορος, ἄθροισμα, στρατός. *Musg.*

413. Hunc locum plures ob causas mendosum arbitror. Primo, nemo Græcorum dixisset πέπλων φάρος: deinde desideratur verbum, a quo regi possit ἄγρας. Videndum, an legi possit:

κόρας ἀρείας τ' ἔτλα
χρυσεόστολον φάρος
ζωστῆρος ὀλεθρίους ἄγρας.

Pallium autem auro-intextum puellæ Marte-genitæ raptum exitialem zonæ sustinuit. Metaphoram non admodum dissimilem vide Ælian. de Animal. Lib. VII. c. 13. Ovid. Metam. VIII. v. 292.

— Area frustra,
Et frustra *exspectant* promissas *horrea* messes.

Musg.

πέπλων, forte, σκυλῶν, *raptum, ablatum, ibat gestamen puellæ Martiæ.* aut στελῶν, *inde arcessitum,* aut πέμπων, eodem sensu, si metrum patitur. *Reisk.*

Τάν τε μυριόκρανον
Πολύφονον κύνα Λέρνας,
Ὕδραν ἐξεπύρωσεν,
Βέλεσί τ' ἀμφίβαλλεν,
Τὸν τρισώματον οἷσιν ἔ-
κτα βοτῆρ' Ἐρυθείας.
Δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ ἀντιστρ. γ'.
Διῆλθε· τόν τε πολυδάκρυον
Ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτάν,

Et innumera-capita-habentem
Canem Lernæ, qui multos interfecit,
Hydram igni delevit,
Et telis circumdedit,
Tricorporem quibus
Occidit pastorem Erythææ.
Cursuum etiam aliorum præmia felicia
Partitus est. Lacrymosum *autem*
Ad Plutonem navigavit, laborum finem,

414. φάρος] Communiter prior hujus vocis syllaba producitur, et circumflexum habet: hic acuitur et corripitur. Ita Sophocl. Trachin. v. 926. Τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσαν φάρη. Vide Schol. ad Phœniss. v. 1097. et quæ nos ad Supplic. v. 296. *Barnes.*

415. Tolle interrogationis notam, et plene distingue ad finem versus. *Heath.*

416. Legebatur κόρας. Ut in trimetro, communem formam restituendam putavi. *Herman.*

419. Πολυφόνον] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. et Parisienses πολύφωνον. κύνα commode illustrat Brodæus ex epigrammate Antipatri Antholog. H. Steph. p. 55. ubi apes, quæ puero mortale vulnus inflixerant, κύνες vocantur. *Musg.*

419. &. κύνα Λέρνας Ὕδραν] Hydræ descriptionem et occisionem ab Hercule factam fuse memorat Apollodorus Bibl. Lib. II. c. 5. sect. 2. Εἶχε δὲ ἡ Ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα, κεφαλὰς ἔχον ἐννέα, etc. Κύνα autem vocat hic poëta, ob importunam ferociam, ut Antipater apes vocat κύνας, quæ infantem aculeis ad mortem usque pupugissent: Τὸ βρέφος Ἑρμώνακτα διεχρήσαντο, Μέλισσαι, Φεῦ κύνες. Sic Polymestor Hecubam et ancillas ejus canes vocat, Hecub. v. 1155. Διώκω τὰς μιαιφόνους κύνας. Ita Apollonius de Harpyiis loquens: Θέλγε δὲ κῆρας θυμοβόρους, Ἀΐδαο θοὰς κύνας. Homerus denique de Ulyssis procis, Odyss. χ'. v. 35. Ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι. Præter hæc Ex Johannis Brodæi notis. Hydram quodammodo ex canina familia ortum suum habuisse; Orthus enim, canis Geryonæ, et Cerberus, Plutonis canis, erant Hydræ fratres ex Echidna et Typhone, ut Hesiod. Theogon. v. 309. ad v. 313. *Barnes.*

421. Vulgo ἀμφίβαλε. *Herman.* Heathius et Musgravius ἀμφίβαλλε. Βέλεσί τ' ἀμφίβαλε, i. e. fel Hydræ sagittis illevit. Apollodorus Lib. I. c. 4. sect. 2. Metrum porro postulat ἀμφίβαλλε. *Musg.*

ἀμφίβαλλε, metri causa scribit Heath. *Beck.*

422. Τὸν τρισώματον] Quibus quidem sagittis Geryonem, Erytheæ pastorem, tria habentem corpora, confodit. Brodæus. De hoc ita Hesiod. Theogon. v 287. Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικέφαλον Γηρυονῆα Μιχθεὶς Καλλιρόῃ, κούρῃ κλυτοῦ Ὠκεανοῖο Τὸν μὲν ἄρ' ἐξενάριξε βίη Ἡρακληείη Βο-

[redacted]

Ἵν' ἐκπεραίνει τάλας
Βίοτον, οὐδ' ἔβα πάλιν.
Στέγαι δ' ἔρημοι φίλων·
Τὰν δ' ἀνόστιμον τέκνων
Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα
Βίου κέλευθον ἄθεον, ἄδικον· εἰς δὲ σὰς
Χέρας βλέπει δώματ' οὐ παρόντος.
Εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων,
Δόρυ τ' ἔπαλλον ἐν αἰχμᾷ,

Ubi miser finit
Vitam, nec *inde* rediit:
Domus autem sine amicis *est*.
Hunc vero sine-reditu liberorum
Charontis expectat cymba
Cursum vitæ impia, injusta. In tuas vero
Manus respicit domus non præsentis.
Quod si ego pubescerem viribus,
Et hastam in pugna vibrare possem,

παρ' εὐλιπόδεσσι, περιῤῥύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ, Ἤματι τῷ, ὅτε περ βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους Τίρυνθ' εἰς ἱερήν, διαβὰς πόρον Ὠκεανοῖο, Ὄρθον τε κτείνας, καὶ βουκόλον Εὐρυτίωνα. In quem locum vide Scholiastas, item Apollodori Bibliothec. Lib. II. c. 5. sect. 10. De Erythea hac insula, quæ et Gadir, vid. Plinii Lib. IV. c. 22. *Barnes.*

424. ἀγάλματ' εὐτυχῆ] Lego: ἑλίγματ' εὐτυχῆ, *flexus felices.* Sic Iph. in Taur. v. 81. δρόμους καμπίμους. Pindarus Isthm. I. Stroph. 4. ἐν γναμπτοῖς δρόμοις. Nonnus, p. 207. δίαυλος ἕλιξ δρόμος. Vide et Hesychium v. κάμπιμος δρόμος. Vel, si hoc displicet, legi potest διαῦλι pro διῆλθε, sensu, quem in versione dedi. *Beck.*

425. Legebatur πολυδάκρυτον. *Herman.*

Oportet Hermannum dixisse *Legebatur* τὸν πολυδάκρυτον. Wakefieldius τόν τε πολυδάκρυον. Vide quæ notavimus ad v. 17. *Elmsl.*

πολυδάκρυτον] Metro satisfaceret πολύδακρυν ὄντ. *Musg.*

δὲ post τὸν addi jubet Struchtmeier. An. Crit. p. 149. *Beck.*

426. Ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν,] Descensum Herculis ad Inferos ad Cerberum extrahendum describit Apollodorus ibidem sect. 12. *Barnes.*

427. Legebatur ἐκπεράνη. Emendavit Heathius. *Herman.*

Ἵν' ἐκπεραίνει τάλας] Metri gratia Heath. *Beck.*

428. Ut metrum strophico respondeat, legendum: βίον, οὐδ' ἔβα πάλιν. Ionicus est a minore ex pæone tertio et κατακλεῖδι trochaica. Pæoni opponitur in strophico Ionicus pentasyllabus. *Heath.*

430. Locus mendosus, in quo constituendo nondum mihi plane satisfacio. Neque tamen, si pro ἄθεον, ἄδικον, legamus ἄθεος, ἄδικος, multum ei ad integritatem defuturum arbitror. *Musg.*

432. s. Et hæc quoque mendosa haud dubie sunt. Legendum:

— εἰς δ' ἐμὰς χέρας
βλέπει δώματ' οὐ παρόντος.

Sic ᾧ δῶμ' ἀνέβλεπ', Bacch. v. 1298. *Musg.*

Vix dubito, quin poëta scripserit:

— εἰς δὲ σὰς χέρας
Βλέπουσ' ὄμματ' οὐ παρόντος.

Oculi vero (tuorum scil. filiorum) ad tuas

Καδμείων τε σύνηβοι,
Τέκεσιν ἂν παρέσταν
Ἀλκᾷ· νῦν δ' ἀπολείπομαι
Τᾶς εὐδαίμονος ἥβας.
Ἀλλ' ἐσορῶ γὰρ τούσδε, φθιμένων
Ἔνδυμ' ἔχοντας, τοὺς τοῦ μεγάλου
Δήποτε παῖδας τὸ πρὶν Ἡρακλέους,
Ἄλοχόν τε φίλην, ὑπὸ σειραίοις
Ποσὶν ἕλκουσαν τέκνα καὶ γεραιὸν
Πατέρ' Ἡρακλέους. δύστηνος ἐγώ,
Δακρύων ὡς οὐ δύναμαι κατέχειν
Γραίας ὄσσων ἔτι πηγάς

Et Thebanorum coævi,
Adessem liberis
Auxilio. Nunc autem destituor
Felici juventute.
Sed enim video hos mortuorum
Vestitum habentes filios magni
Quondam antea Herculis:
Et charam uxorem trahentem juxta adjunctos
Pedibus liberos et senem
Patrem Herculis. Me miserum!
Qui non possum continere lacrymarum
Amplius seniles oculorum fontes.

manus, qui non ades, respiciunt, i. e. salutem a te, qui abes, exspectant. *Beck.*

432. εἰς δὲ τὰς Γέρας] Si textus non mutatus est Coryphæus alloquitur socios. *Beck.*

ἄθεον] Τετρ θεῶν ὑφορώμενον. *Barnes.*

433. Recepi Musgravii emendationem pro vulgato σῶμα τοῦ παρόντος. Σάς. Herculis. *Herman.*

434. ἦβαν] Pro ἤβαιον. Imperf. temporis. *Barnes.*

439. Sic Barnesiana. Veteres τὰς εὐδαίμονας. *Herman.*

440. φθιμένων] Ita Edd. recent. ex H. Stephani emendatione, nec variat MS. E. Ed. Ald. φθίμενον. *Musg.*

441. Hunc versum Hermannus silentio præterivit, Heathius et Musgravius emendaverunt ἔνδυτ' ἔχοντας, quod probe Wakefieldius recepit. *Elmsl.*

Ἔνδυμ'.] Legendum, metro et sensu postulante, ἔνδυτ'. Sic jam Heath. *Musg.*

443. ὑπὸ σειραίοις] Conjunctim scribendum ὑποσειραίοις. ὑποσείραιοι sunt Amphitryon et liberi Herculis, quos, debilitate et mœrore fatiscentes, Megara, tanquam vinculis adstrictos, trahit. *Musg.*

σειραίοις] Non est putandum, Megaram catenis vinctam; sed ponitur pro παρασείροις, et est metaphora ab equis jugo simul ad latera junctis. Vid. ad Orest. v. 1016. et Iphig. Aul. v. 223. *Barnes.*

443. s. ὑπὸ σειραίοις Ποσὶν ἕλκειν] Est *secum tardo incessu trahere alium. Reisk.*

Pictoris ἐνάργειαν hic æmulatur poëta. Habitus enim et actio Megaræ et filiorum ad mortem prodeuntium ita ad vivum exprimuntur, ut eos oculis quasi cernere existimemus. Procedit scil. Megara, filiis

ARGUMENTUM ACTUS SECUNDI.

Megara cum Amphitryone et Herculis liberis, jam funebri cultu expedita, in Scenam progreditur, nihil præter mortem exspectans, suique et suorum casum luget, et absentis Herculis opem implorat. Amphitryon vocem intendit. Chorum autem senum Thebanorum suo exemplo monet, ut, præcisa omni vitæ longioris spe, id ævi, quod datur, suaviter et læte transigant, cum viderent res humanas tam lubrico in loco positas. Hercules, præter spem ab inferis reversus, miratur, suos omnes pullatos soli luctui vacare; et ex Megara resciscit rem omnem, videl. injurias et vim Lyci, Thebanique populi ingratitudinem et perfidiam. Unde graviter commotus vindictam parat. Hujus impetum et ferociam moderatur cautus pater, monens eum, ne temere se in periculum præcipitet, sed caute ac tuto agat. Cujus consilio parens Hercules intro se recipit, occasionem Lyci interimendi præstolans. Chorus senectæ incommoda vituperat, Juventutis excellentiam laudat, Deos præterea incusat, quod nullum inter bonos et malos discrimen posuerint, sed utrisque breve vivendi spatium concesserint. Dein Herculis victoriam et optatos reditus se hymnis prosecuturum dicit.

ΜΕ. Εἶεν, τίς ἱερεύς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσπότμων,
Ἢ τῆς ταλαίνης τῆσδ' ἐμῆς ψυχῆς φονεύς;
Ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς Ἅιδου τάδε.
Ὦ τέκν', ἀγόμεθα ζεῦγος οὐ καλὸν νεκρῶν,
Ὁμοῦ γέροντες, καὶ νέοι, καὶ μητέρες.
Ὦ μοῖρα δυστάλαιν' ἐμοῦ τε καὶ τέκνων

Meg. Age; quis sacerdos, quis mactator miserorum,
Aut miseræ meæ animæ occisor;
Ut ducat paratas hasce victimas ad inferos?
O liberi, ducimur non pulchra copula mortuorum,
Una senes, et juvenes, et matres.
O fatum miserum meum, et liberorum

eam utrinque circa medium corpus amplexantibus, et ita ab ea pendentibus, ut pedes ejus progredientes eos reluctantes una attrahere, sicut equi jugales currum, viderentur. *Heath.*

447. Leg. λίποιεν; *hoc videns non possum amplius continere, ne erumpant, vetulos lacrymarum fontes*: potest tamen vulgata sic quoque construi: *οὐ δύναμαι κατέχειν τὰς γραίας τῶν ὄσσων πηγὰς (ἀπὸ) τῶν δακρύων, non possum vetulos oculos, qui instar fontium sunt, a lacrymis cohibere*; sed hoc coactius. *Reisk.*

448. δυσπότμων,] Media syllaba est communis. De qua re nos plus satis ad Phœniss. v. 19. *Barnes.*

449. Ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς φονεύς;] More Hebræorum ἡ ψυχὴ pro *seipso* ponitur; ita Theocrit. Idyll. XVI. v. 24. Ἀλλὰ τὸ μὲν ψυχᾷ, τὸ δὲ καί τινι δοῦναι ἀοιδῶν. Vid. de hac re Sebastian. Pfochenii. Diatrib. de Græcæ Linguæ N. T. Puritate, c. 34. sect. 4. p. 11. *Barnes.*

449. s. Post φονεὺς ponenda interrogationis nota, et ad versus alterius finem plene distinguendum; is enim vertendus: *Victimæ hæ paratæ adsunt, ut ad inferos ducantur. Heath.*

450. ἄγειν] Legendum puto ἄγει, quanquam et alterum retineri potest, interrogationis nota post φονεὺς posita. Sequetur enim κατηγορικῶς:

ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ'.

Paratæ sunt duci victimæ. Musg.

Τῶνδ', οὓς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι.
Ἔτικτον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
Ὕβρισμα, κἀπίχαρμα, καὶ διαφθοράν.
Φεῦ,
Ἦ πολύ με δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,
Ἣν πατρὸς ὑμῶν ἐκ λόγων πότ' ἤλπισα.
Σοὶ μὲν γὰρ Ἄργος ἔνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ,
Εὐρυσθέως δ' ἔμελλες οἰκήσειν δόμους,

Horum, quos postremum oculis aspicio.
Peperi quidem vos, hostibus vero educavi
Contumeliam et ludibrium et exitium.
Heu!
Admodum sane meam opinionem delusit eventus,
Quam ex patris vestri verbis olim speravi.
Tibi enim pater defunctus Argos tribuebat:
Eras autem habitaturus in ædibus Eurysthei,

Ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ'] Ἡμᾶς δηλονότι, καὶ τὰ τέκνα. *Barnes.*

454. Τῶνδ',] Ita superscriptum exhibet MS. E. ut jam Edd. recent. ex emendatione H. Stephani. Ed. Ald. τοῖσδ'. *Musg.*

πανύστατ'] Πανύστατα. Sophocles Ajac. v. 869. Καὶ τὸν διφρευτὴν ἥλιον προσεννέπω Πανύστατον δή, κοὔποτ' αὖθις ὕστερον. Schol. Πανύστατον] Ἀντὶ τοῦ ὕστατον· Τῶν Ποιητῶν ἐστι, τὸ προστιθέναι τοῖς ὑπερθετικοῖς ἑτέρας ἐπιτάσεις· οἷον ὕστατον, πανύστατον· ἄριστον, πανάριστον. *Brodæus.*

457. Φεῦ] Hæc vocula extra versum ponenda. De qua re nos ad Ion. v. 1311. *Barnes.*

458. Musgravius, ne quis vulgatam e v. 773. (Musgr.) defensum eat, illum quoque locum corruptum esse pronunciat. Hic quidem legendum censet, ἢ πολύ με πράξεις ἐξέπαισαν ἐλπίδος. Quod non magis probandum videtur, quam quod quibusdam placuit, ἐξέπαισαν esse ab ἐκπαίζω, verbo, quod nusquam invenitur. Sensus est idem ac si dixisset, ἐλπίδες με ἔψευσαν δόξης, spes mea frustrata est opinionem meam. *Herman.*

δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,] Defendi posse videtur ex v. 773. Sed iste etiam locus mendosus est, ut cum eo ventum fuerit, ostendemus. Legendum hic, ni fallor: ἢ πολύ με πράξεις ἐξέπαισαν ἐλπίδος. *Musg.*

459. Ἣν] Ad δόξης refertur. *Barnes.*

466. Reisk. mavult: πεδίον γῆς ἐμῆς, etsi vulgatum eodem sensu explicari possit. *Beck.*

467. Legebatur ἐξέπειθε. Id servans Heathius σε in με mutabat, Creontem intelligens. Scaliger ἐξέπειθον. Reiskius, vel ἐξέπεισα. Piersonus ὡς δὴ ἔπειθε, probante Musgravio. Ego ἐξέπειθες scribendum judicavi. *Herman.*

ἐξέπειθε] Hermannus legit ἐξέπειθες: vera lectio. Puer putatur dicere: Fac, pater, ut Thebis regnem. *Elmsl.*

Ὡς ἐξέπειθε] Assentior Piersono legenti ὡς δὴ ἔπειθε. Scaligero placebat: ὡς ἐξέπειθον. *Musg.*

Ὡς ἐξέπειθε] Ὡς ἡ ἐλπίς, ἡ δόξα, ἐξέπειθε τὸν πατέρα. *Barnes.*

Etiam Reisk. ἐξέπειθον scribit, vel ἐξέπεισα. *Beck.*

Forte leg. τὸν καταστρέψαντά με, Creontem scilicet. *Heath.*

468. Εἰς δεξιὰν δὲ σὴν] Ex particula δὲ colligi posset, Herculem alii liberorum clavam destinasse, alii Thebarum regnum; unde sequeretur, eum quatuor ex Megara suscepisse liberos, quod falsum esse ostendit, v. 474. Legendum igitur τε pro δέ. *Musg.*

469. Vulgo Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν. A

Τῆς καλλικάρπου κράτος ἔχων Πελασγίας·
Στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ,
Λέοντος, ἧπερ αὐτὸς ἐξωπλίζετο·
Σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τῶν φιλαρμάτων ἄναξ,
Ἔγκληρα πεδία τἀμὰ γῆς κεκτημένος,
Ὡς ἐξέπειθες τὸν κατασπείραντά σε·
Εἰς δεξιὰν δὲ σὴν ἀλεξητήριον
Ξύλον καθίει δαίδαλον, ψευδῆ δόσιν·

Imperium habens fertilis Pelasgiæ:
Spoliumque feræ circumjiciebat tuo capiti,
Leonis, quo ipse armabatur.
Tu vero rex eras futurus Thebarum, quæ currus amant,
Possidens meos agri campos hæreditarios;
Ut *spes* persuaseras tuo patri.
In dextram vero tuam propulsatoriam
Clavam tradebat fabrefactam, donum simulatum.

nec tradidit quisquam, a Dædalo Herculi datam clavam esse, neque, si data fuisset, dici potuisset ψευδὴς δόσις. Itaque δαίδαλον scripsi, interpunctionemque mutavi. Nam etsi a quibusdam traditum est, rude lignum fuisse eam clavam, ut a Theocrito XXV. 207. sq. et a Pindaro, si is de Hercule loquitur, Hyporch. Fr. 3. p. 40. alios tamen arte elaboratam existimasse e Diodoro Sic. IV. 14. intelligitur, qui eam Vulcani donum fuisse refert. Huc pertinet etiam illud, quod ab Apollonio Rh. I. 1196. χαλκοβαρὲς ῥόπαλον vocatur, ubi Scholiastes: χαλκοβαρεῖ δὲ, τῷ ἰσχυρῷ, ἢ τῷ πρὸς τῷ τέλει χαλκῷ βεβαρημένῳ. Πείσανδρος δέ φησιν, ὁλόχαλκον εἶναι τὸ ῥόπαλον Ἡρακλέους.

Herman.

Quæ emendavit Hermannus, multis causis rejicimus. Primo, δαίδαλος apud poëtas Atticos legi minime putamus; interdum δαιδάλεος. Dein, clava Herculis, ut in picturis et statuis apparet, Dædalio opere non eminet, quæ vis quidem δαίδαλον nobis esse videtur. Postea, observandum est, quod in loco ubi duo hi versiculi inveniuntur, videmus Herculem sese oblectantem, apud tres filios ejus res suas distribuendo. Filio natu maximo regnum Argorum et Nemæi leonis pellem dat, alteri Thebas et clavam ejus dat. Minimo natu promittitur Œchalia, et arcus quo Eurytum urbem debellavit. Obvium est, Euripidem in animo habuisse, ut pellis leonis et arcus Argos et Œchaliam recturis dona conveniant. Quum res ita sese habet, poëtam aliquid et Thebis et clavæ commune aut reperire aut fingere minime est dubitandum. Quæ res et textui vulgato et emendationi Hermanni deest. *Elmsl.*

δαιδάλου ψευδῆ δόσιν·] Clavam a Dædalo Herculi dono datam nemo Veterum tradit. Neque, si ita proditum esset, commodam interpretationem admitteret ψευδῆ. Voluit haud dubie auctor: *clavam, rude donum et nullis artificiis ornatum.* Erat enim, teste Theocrito, truncus oleastri, quem radicitus evellerat Hercules, et cortice munitum gestabat. Idyll. XXV. v. 208. et seq. An legendum:

— δαιδάλου ψιλὴν δόσιν.

Hesychius: ψιλαῖς, ἀκοσμήτοις. δαίδαλα Homero et Q. Calabro *cælaturæ* sunt. Constructio est, ut in ψιλὰ πίστεως apud Themistium Orat. XV.

Clava Herculis donum Vulcani dicitur a Diod. Sic. Lib. IV. Quid vetat, ab aliis Mythologis, ut solent longissime a se invicem discrepare Mythologorum traditiones, Dædali donum vocatum esse: quem quidem Dædalum Vulcani filium

Σοὶ δ', ἣν ἔπερσε τοῖς ἑκηβόλοις ποτὲ
Τόξοισι, δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
Τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τριπτύχοις τυραννίσιν
Πατὴρ ἐπύργου, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρίᾳ.
Ἐγὼ δὲ νύμφας ἠκροθινιαζόμην,

Tibi autem eam, quam olim vastavit longe jaculantibus
Sagittis, Œchaliam daturum se promisit.
Tres vero vos existentes triplici regno
Pater decorabat, valde elatus magnitudine animi.
Ego vero deligebam eximias sponsas,

facit, Plato Alcib. I. p. 440. Hoc si probetur, duplici modo constitui potest versus:

Ξύλον καθίει Δαιδάλου, ψευδῆ δόσιν.

Ut clava, quam ipsi Dædalus dono dederat, ξύλον Δαιδάλου idcirco audiat; sed ψευδὴς δόσις vocetur, utpote filio Herculis incassum legata. Altera ratio est:

Ξύλον καθίει, Δαιδάλου, ψευδὴς, δόσιν.

ψευδὴς, *falsus animi*, ut Orest. 1625, 6. De Herculis clava quædam habet Apollon. Rhod. I. 1196. *Musg.*

Ξύλον καθίει, Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν] Clavam hic vocat poëta Dædali donum, et in hac parte Apollodoro contra statuit; qui cum reliqua Herculis arma memorat, et unde esset iis donatus, addit: ῥόπαλον μὲν γὰρ αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας, Biblioth. Lib. II. c. 4. sect. 11. Forsan in capite ferro muniebatur a Dædalo. *Barnes.*

ψευδῆ δόσιν clavam forte dici posse conjicit Pr. quod in ultimo labore Herculem non juverit. *Beck.*

ψευδῆ δόσιν.] Quia Herculi ad inferos profectio nihil, ut putabat, profuisset. *Heath.*

471. οἰχαλίαν] Ut Hercules Eurytum, regem Œchaliæ, vicerit, illamque urbem debellaverit, Iole capta, vide Sophocl. in Trachiniis, Act. 2. Item Apollod. Biblioth. Lib. II. c. 6. sect. 1. et c. 7. sect. 7. Strabo Lib. X. Ἔστι δὲ καὶ ἡ Οἰχαλία κώμη τῆς Ἐρετριακῆς, λείψανον τῆς ἀναιρεθείσης πόλεως ὑπὸ Ἡρακλέους· ὁμώνυμος τῇ Τραχινίᾳ, καὶ τῇ περὶ Τρίκκην, καὶ τῇ Ἀρκαδικῇ, ἣν Ἀνδανίαν οἱ ὕστερον ἐκάλεσαν, καὶ τῇ ἐν Αἰτωλίᾳ, περὶ τοὺς Εὐρυτᾶνας. Quænam porro fuerit ab Hercule diruta, non satis constat. At idem Strabo Thessalicam urbem putat, Lib. VIII. fol. 339. Quin Homerus putatur scripsisse poëma Οἰχαλίας Ἅλωσιν dictum, quod Creophylo Samio dono dedit; de qua re idem Strabo Lib. XIV. Item Callimachus: Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον Δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον, ὅσσ' ἔπαθεν, Καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν. Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι Γράμμα· Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα. *Barnes.*

472. ὄντας ὑμᾶς] Recte Barnesius, Cantero jubente, ὑμᾶς addidit, quod in Ed. Ald. et MSS. deest. *Musg.*

Τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς] Quod tres tantum filios ex Hercule suscepit Megara, probamus infra ad v. 994. Ὑμᾶς autem, quod prius deerat, Sensu, Cantero, Scaligeroque suadentibus, addere non dubitavi. *Barnes.*

473. Putamus voc. ἀνδρία non Græcam esse, saltem non Atticam; vera lectio est ἀνδρεία, penultima acuta, similiter ac βασιλεία, δουλεία, νοθεία, παρθενεία, πτωχεία. Aristoph. Nub. 510. Ἀλλ' ἴθι χαίρων, τῆς ἀνδρείας | οὕνεκα ταύτης. Lege igitur, μέγα φρονῶν εὐανδρίᾳ. Nexus verbb. seqq. hic est: Ἐγὼ δὲ [τρισὶν οὖσιν ὑμῖν τριπτύχας] νύμφας ἠκροθινιαζόμην, Κήδη ξυνάψουσ' ἔκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς, Σπάρτης τε, Θηβῶν θ'. *Elmsl.*

ἐπύργου,] Pro ἐπύργοε, temporis imperfecti, a πυργόω. *Barnes.*

474. ἠκροθινιαζόμην,] Τὰς πρώτας καὶ ἀρίστας ἐξελεξάμην, οἷα δήποτε τὰ τῶν θεῶν ἀκροθίνια, μεταφορικῶς· Τοῖς γὰρ θεοῖς οὐδὲν κολοβὸν, ἢ ἀτελὲς, ἐξῆν διδόναι· καὶ τοῦτο κατὰ τὸν φυσικὸν νόμον. ἄξιον γὰρ αὐτοῖς τὰ ἄριστα προσφέρειν, ἐξ ὧν τὰ πάντα ἔχομεν, καὶ πάντα ἐλπίζομεν. Γράφεται δὲ καὶ ἐν τῷ Νόμῳ τοῦ Μωϋσέως. Καὶ Μαλαχίας κεφαλῇ πρώτῃ, κόμματι ὀγδόῳ· Διότι, ἐὰν προσαγάγητε τυφλὸν εἰς θυσίας, οὐ κακόν; καὶ ἐὰν

Κήδη ξυνάψουσ' ἔκ τ' Ἀθηναίων χθονός,
Σπάρτης τε, Θηβῶν θ', ὡς ἀνημμένοι κάλως
Πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.
Καὶ ταῦτα φροῦδα· μεταβαλοῦσα δ' ἡ τύχη
Νύμφας μὲν ὑμῖν Κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν,

Affinitates contractura, et ex Atheniensium agro,
Et Sparta, et Thebis: ut religatam pulchris
Retinaculis, vitam haberetis beatam.
Hæc tamen *sunt* evanida: Fortuna vero mutata
Sponsas quidem vobis Parcas dedit habendas,

προσαγάγητε χωλὸν, ἢ ἄῤῥωστον, οὐ κακόν; Προσάγαγε δὴ αὐτὸ τῷ Ἡγουμένῳ σου, εἰ προσδέξεταί σε, εἰ λήψεται πρόσωπόν σου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. *Barnes.*

475. s. Ἀθηναίων χθονὸς, Σπάρτης τε, Θηβῶν θ'] Hæ tres, quas enumerat poëta, civitates, fuerunt ejus seculo totius Græciæ nobilissimæ. Et sicut Athenas, urbem patriam, suo more primo loco ponit poëta piissimus, ita Spartam, licet Athenis tunc temporis infensam, secundo loco memorat, æquus homo, qui et hostem sua laude nequaquam privandum præcipit. *Barnes.*

476. Vulgo κάλως. Heathius κάλῳς. In Medea 768. ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων. Vide ibi Schol. *Herman.*

Legebat olim Tyrwhittus:

— ὡς ἀνημμένοι κάλως
πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' —

Musg.

476. s. ἀνημμένοι κάλως Πρυμνησίοισι] Translatio a navi funibus alligata, quæ jam nihil maris tempestatem metuit. Ita in Medeæ, v. 766. Οὗτος γὰρ ἁνὴρ, ᾗ μάλιστ' ἐκάμνομεν, Λιμὴν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, Ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων. Apollonius Argon. Lib. IV. Πρυμναῖα νηὸς ἄπο πείσματ' ἔκοψεν. *Brodæus.*

Heath. legit κάλῳς dativo plurali, ut cum πρυμνησίοισι jungatur.

Reisk. καλοῖς, aut saltem καλῶς, poni vult. *Beck.*

478. Megara cum Herculis liberis in scenam prodiens, multa de puerorum sorte, qui a summa spe dejecti ad miserrimam mortem ducuntur, flebiliter profert. Jam, inquit, præclaras circumspiciebam nuptias, quibus summorum in omnibus terris regum affinitatem vobis pararem.

Καὶ ταῦτα φροῦδα· μεταβαλοῦσα δ' ἡ τύχ
νύμφας μὲν ὑμῖν κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν.

Nisi hoc per ellipsin explicandum est: pro iis, quas spe conceperam, virginibus κῆρας νύμφας ἔχειν ὑμῖν δέδωκεν; levi forsitan mutatione legendum:

Νύμφων μὲν ὑμῖν κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν.

ut νύμφων pendeat ab ἀντέδωκε. Iphigen. in T. v. 28.

Ἀλλ' ἐξέκλεψεν, ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου
Ἄρτεμις Ἀχαιοῖς.

Orco sive *morti nubere* dicuntur puellæ, quæ ante justas nuptias diem supremum obierunt. Sophocl. Antig. v. 814.

— οὔτ' ἐπινυμφίδιος
πω μέ τις ὕμνος
ὕμνησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω.

Meleager Epigr. CXXV. Anal. V. P. T. I. p. 36.

Οὐ γάμον, ἀλλ' Ἀΐδαν ἐπινυμφίδιον Κλεαρίστα
δέξατο, παρθενίας ἅμματα λυομένα.

Anyte Epigr. XVII. Anal. T. I. p. 200.

Οὐ γὰρ ἐμείναμεν αἷμα τὸ δυστυχὲς, οὐδ' ὑμέναιον
νύμφιον, ἀλλ' Ἀΐδην κηδέμον' εὑρόμεθα.

cum quibus Anytæ versibus comparari potest quod sequitur apud Euripidem

ᾍδην νομίζων πενθερὸν, κῆδος πικρόν.

Sic enim cum Reiskio legendum est pro eo quod vulgatur: κῆδος πατρός. Cf. Med. v. 400.

Ἐμοὶ δὲ δάκρυα λουτρά· δύστηνος φρενῶν·
Πατὴρ δὲ πατρὸς ἑστιᾷ γάμους ὅδε,
Ἅιδην νομίζων πενθερόν, κῆδος πικρόν.
Ὤμοι, τίν' ὑμῶν πρῶτον, ἢ τίν' ὕστατον
Πρὸς στέρνα θῶμαι; τῷ προσαρμόσω στόμα;
Τίνος λάβωμαι; πῶς ἂν ὡς ξουθόπτερος
Μέλισσα συνενέγκαιμ' ἂν ἐκ πάντων γόους,
Εἰς ἓν δ' ἐνεγκοῦσ', ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ.
Ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγον εἰσακούσεται
Θνητῶν παρ' Ἅιδῃ, σοὶ τάδ', Ἡράκλεις, λέγω·

Mihi vero lacrymas, lavacrum: O me miseram
Avus autem hic præbet convivium nuptiale,
Plutonem socerum judicans, affinem patris.
Heu me, quemnam vestrum primum, aut quem ultimum,
Ad pectus admovebo? cui adhibebo os?
Quem complectar? quomodo, ut varias-alas-habens
Apis, ex omnibus decerpam luctus,
Et in unum conferens, uberes lacrymas reddam?
O charissime, si quis modo vocem exaudit
Mortuorum apud Plutonem, tibi hæc, Hercules, dico:

Πικρὸν δ' ἐγὼ σφιν καὶ λύγρους θήσω γάμους
πικρόν τε κῆδος,

Jacobs.

479. ἡμῖν, quod dat Barnesiana, error typographicus est pro ὑμῖν.

Κῆρας] Male Interpres *Parcas.* Distinguit a Parcis Hesiodus Theogon. v. 217. et Parcarum quidem officium, v. 218, 219. describit, Κηρῶν vero v. 220, 1, 2.

Musg.

480. λουτρά·] De lavatione nuptiali vide Phœniss. v. 358.

δάκρυα, λουτρά·] Sic λουτρὰ illa nuptialia, toties a poëtis memorata, balneum designarent, cui sponsa totum corpus immergere deberet, lacrymas Megaræ cum tali balneo comparare ineptum esset et κακόζηλον. Verum docet Porphyrius, λουτρὰ aquam esse, quam sponsæ *infundi* mos erat: ὅθεν καὶ τὰς γαμουμένας ἔθος, ὡς ἂν εἰς γένεσιν συνεζευγμένας νύμφας τε καλεῖν, καὶ λουτροῖς ΚΑΤΑΧΕΙΝ ἐκ πηγῶν, ἢ ναμάτων, ἢ κρηνῶν, εἰλημμένοις. De antro Nympharum, p. 63. *Musg.*

Ἐμοὶ δὲ δάκρυα, λουτρά·] Eleganter ad nuptias hanc mutationem transfert; Parcas tres, pro trium filiorum sponsis, jam adesse ait misera mater; sibi ipsi pro balneis, quibus utebantur matres ante nuptias, lacrymas profundi; avum Amphitryonem avorum more nuptiale epulum exhibere, moriendo nempe; Socerum enim nullum esse, præter Plutonem.

Barnes.

Heath. distinctionis notam post φρενῶν tolli vult, ut δύστηνος φρενῶν jungatur cum πατὴρ πατρός. Sed Reisk. verba illa accipit, tanquam posita pro ὦ ἐγὼ δύστηνος φρενῶν, *O ego misera ob meos spiritus.*

Beck.

482. Πικρὸν ex Reiskii conjectura dedi. Vulgo πατρός. Similis corruptela, v. 547.

Herman.

κῆδος] i. e. κηδεστήν. Κηδεσταὶ enim, Hesychio auctore, sunt omnes utrinque τῶν γαμούντων cognati. Hercules igitur κηδεστὴς erat Plutonis, filiis ejus Κῆρας ducentibus. *Musg.*

κῆδος πατρὸς] Ex affinitate Herculis, qui nunc apud Plutonem detinetur.

Brodæus.

Θνήσκει πατήρ σὸς καὶ τέκν', ὄλλυμαι δ' ἐγώ,
Ἣ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκληζόμην βροτοῖς.
Ἄρηξον, ἐλθέ, καὶ σκιὰ φάνηθί μοι.
Ἅλις γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸς ἂν γένοιο σύ.
Κακοὶ γὰρ εἰς σέ γ', οἳ τέκνα κτείνουσι σά.
ΑΜ. Σὺ μὲν τὰ νέρθεν εὐτρεπῆ ποιοῦ, γύναι.
Ἐγὼ δέ σ', ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δικὼν,
Αὐδῶ, τέκνοισιν εἴ τι τοισίδ' ὠφελεῖν
Μέλλεις, ἀμύνειν, ὡς τάχ' οὐδὲν ἀρκέσεις.
Καίτοι κέκλησαι πολλάκις· μάτην πονῶ·

Moritur pater tuus, et liberi: pereo et ego,
Quæ antea felix ab hominibus propter te vocabar.
Opem feras, veni, et *vel* umbra mihi appareas:
Satis enim eris nobis vel imagine veniens,
Quippe *timidi sunt* qui tuos liberos occidunt.
Am. Tu quidem, mulier, infera parata reddas.
Ego vero te, O Jupiter, manus ad cœlum tendens,
Compello, ut liberis, si quid eos juvare
Velis, opem feras, quia brevi nihil proderis:
Quanquam sæpe vocatus es: frustra laboro,

Reisk. emendat κῆδος πικρὸν, *affinitatem acerbam. Beck.*

488. s. εἴ τις φθόγγον εἰσακούεται θνητῶν] Interpretatus est Barnesius: *Si quis modo vocem exaudit mortuorum.* Vulgata lectio *mortalium*, sententia *mortuorum* flagitat. Sensu posteriore, credimus, Euripidem, pro θνητῶν, maluisse θανόντων. *Elmsl.*

493. Legebatur ἱκανόν. Sensus est: satis erit, etiam si nihil aliud, quam veneris. *Herman.*

Ratio in hoc versu reddenda erat, cur vel Herculis umbram adesse sibi cuperet. Eam sic fortasse auctor enunciaverat:

ἄλκι γὰρ ἐλθὼν εἰκών ἂν γένοιο σύ.

Idem de loci corruptione sentit Tyrwhittus, sed aliam medelam exhibet:

σκιᾷ γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸν γένοιο σύ.

Musg.

Dan. Heinsius ad Senecæ Troad. 684. corrigit: Ἄλις γάρ· ἐλθὼν ἱκανὸς ἂν γένοιο σύ.

Reisk. conjicit: ἄλκαρ (aut ἄλκος) γὰρ ἐλθών. *nam veniens fias mihi auxilium, præsidium adversus calamitates idoneum.* *Beck.*

494. εἰς σέ γ',] Piersono placet ὡς σέ γ'. Mihi non liquet, annon εἰς σέ γ' explicari possit: *adversus Te, Tecum comparati.* *Musg.*

495. εὐτρεπῆ ποιοῦ,] Quomodo Megara, quæ ad inferos pertinebant, expedire posset, nemo dixerit. Legendum haud dubie εὐμενῆ ποιοῦ. *Tu quidem, ut inferi nobis propitii sint, cura.* Fuit utique Græcorum mos, ut, qui brevi se morituros scirent, precibus sese Diis inferis commendarent. vid. Soph. Ajac. v. 848. Trachin. v. 1102. Socrates apud Platonem, Phædon. c. 66. εὔχεσθαι γέ που τοῖς θεοῖς ἔξεστί τε καὶ χρὴ, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε εὐτυχῆ γενέσθαι. Hujusmodi preces εὐχὰς dictas fuisse notat Etymologus, ut et Suidas. *Musg.*

εὐτρεπῆ ποιοῦ,] Εὐτρέπιζε. *Barnes.*

496. δικὼν,] Βάλλων, τείνων. Quæ de verbo δίκω notanda sunt, diximus ad Bacch. v. 590. et Phœniss. v. 650. Videtur autem fere usurpari in aoristo secun-

Θανεῖν γάρ, ὡς ἔοικ', ἀναγκαίως ἔχει.
Ἀλλ', ὦ γέροντες, μικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου·
Τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε,
Ἐξ ἡμέρας εἰς νύκτα μὴ λυπούμενοι.
Ὡς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπίσταται
Σώζειν, τὸ δ' αὑτοῦ σπουδάσας, διέπτατο.
Ὁρᾶτέ μ', ὅσπερ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς,
Ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη,
Ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ', ἡμέρᾳ μιᾷ.

Mori enim *nos*, ut apparet, necesse est.
Verum, O senes, parva certe *sunt* hujus vitæ *commoda*:
Hanc igitur jucundissime transigatis,
A die ad noctem non dolentes.
Quia tempus non novit spes
Servare: suum enim *negotium* curans, avolat.
Videte me, qui suspiciendus eram hominibus,
Præclare agens: et *tamen* fortuna mihi eripuit,
Ut avem avolantem in aërem, uno die.

do, quare hoc in loco βαρυτονεῖται in ultima. *Barnes.*

497. Τοισίδ'] Pro τοισίδε. Communiter dicitur τοῖσδεσι, poëtice δὲ transposito; ideoque circumflexus est in prima; quia δε adscititium ratione accentus non consideratur, vel etiam transfert: sic ὧντινων, οἷστισιν, quia dicimus ὧν τινων, οἷς τισιν: in τοισίδε autem, quod regulare est, aperta est accentuum ratio. Vid. de hac re ad Helen. v. 443. Scaligero itaque non opus erat, ut ad marginem suum notaret, τοῖσδεσ'. *Barnes.*

500. ἀναγκαίως ἔχει.] Isocrates: ἀναγκαίως ἔχει παρ' ὑμῶν τῶν δικαίων τυγχάνειν πειρᾶσθαι. Dicunt Latine necessum habeo; nescio, an id Græcis in usu sit. Certe ego audacter dicerem: ἀναγκαίως ἔχω τοῦτο ποιεῖν, ut: ἀναγκαίως ἔχει τοῦτό με παθεῖν. Cicero ἔχει ἀναγκαίως vertit: *sic jubet necessitas.* Vid. infra v. 855. *Barnes.*

πονῶν legit Reisk. *Beck.*

Hic Prev. ad transitum faciendum subintelligi jubet: Vos vero, O senes, instruite vos nostris malis. Brevis enim vita est, etc. *Beck.*

501. Ἀλλ', ὦ γέροντες, etc.] Hunc locum totum vertit H. Grotius in Excerptis, eleganter sane; at nimis prolixum est, huic ut adscribam chartulæ. *Barnes.*

502. διαπεράσετε,] Ita legendum, non διαπεράσατε. vid. Aristoph. Ecclesiaz. v. 949. et quæ dedit Dawesius affatim ad Nub. v. 822. *Musg.*

Τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε,] Ὁρᾶτε, ὅπως ἥδιστα διαπεράσητε, ἢ διαπεράσατε, ὅπως, ἀντὶ τοῦ, ὡς, ἥδιστα. *Barnes.*

507. s. ἀφείλετο — πρὸς αἰθέρα,] Lucianus: θάνατός γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο, *in Jove confutato. Musg.*

508. πτερὸν] Non *pennam* hic intelligo, sed *avem*, ut sit synecdoche partis pro toto. Sic κίττας, μιμηλὸν βιότου πτερὸν, Anthol. H. Steph. p. 107. iterumque σὺ πτερὸν ἀγρεύω, p. 377. denique, p. 431. σοὶ γὰρ ἀπὸ πτερύγων ταῦτα φέρω. Eadem comparatione utitur Noster Hippol. v. 829. *Musg.*

511. Πανύστατον] De hac voce vide supra ad v. 454. *Barnes.*

515. Forte, νέρθεν εἶν' (i. e. εἶναι) ἠκούομεν. Cf. v. 550. *Reisk.*

516. ss. Ὁ δ' ἐστὶν ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
εἰ μή γ' ὄνειρον ἐν φάει γε λεύσσομεν·
τί φημί; ποῖ' ὄνειρα κραίνουσ' ὁρῶ;

Ὁ δ' ὄλβος ὁ μέγας, ἥ τε δόξ' οὐκ οἶδ' ὅτῳ
Βέβαιός ἐστι. χαίρετ'· ἄνδρα γὰρ φίλον
Πανύστατον νῦν, ἥλικες, δεδόρκατε.
ΜΕ. Ἔα,
Ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ'; ἢ τί φῶ;
ΑΜ. Οὐκ οἶδα, θύγατερ· ἀφασία δὲ κἄμ' ἔχει.
ΜΕ. Ὅδ' ἐστιν, ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
Εἰ μή γ' ὄνειρον ἐν φάει τι λεύσσομεν.
Τί φημι; ποῖ' ὄνειρα κηραίνουσ' ὁρῶ;

Opulentia vero magna, et gloria, haud scio cuinam
Stabilis sit. Valete; virum enim amicum
Postremum nunc, O vos æquales, vidistis.
Meg. Ehem.
O senex, videone mea charissima? aut quid dicam?
Am. Nescio, filia: stupor enim me quoque tenet.
Meg. Hic est, quem audiebamus infra terram *esse*,
Nisi in luce somnium aliquod videmus.
Quid loquor? quale somnium video delirans?

Tertium horum versuum variis conjecturis tentavit Musgravius, quamvis in ipsis verbis nihil omnino video, quod corruptelæ suspicionem facere possit. Sensit tamen, puto, vir acutissimus alienum esse hunc versum ab eo, quo nunc legitur loco, in quem ex margine irrepsisse videtur. Mox Hercule, spectaculi, quod oculis videt, novitate perculso quid esset quærente, quod liberos hoc tam lugubri habitu instructos videret, iteratis eum exclamationibus excipit, ut vulgo quidem putatur, Megara, ut equidem arbitror, Amphitryon:

ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρὶ,
ἥκεις, ἰσώθης εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις.

Quamvis ad perturbatum animum significandum poëtas et oratores verba ejusdem fere notionis nonnunquam ita, ut copulam omitterent, accumulasse, non ignoro, hoc tamen loco Euripidem scripsisse existimo

ὦ φάος μολὼν πατρὶ
τέκνοις τ', ἰσώθης εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις.

Jacobs.

517. κηραίνουσ'] Ad hunc vel similem locum pertinet Hesychii interpretamentum: Κηραινεῖ — δυσθανατεῖ. Innuit enim Megara, mentem sibi fortasse mortis terrore concussam esse, atque inde natum esse hoc de Herculis adventu somnium. Nec tamen nolim θηραίνουσ'.

Si Megara falsa specie, vel somnio, per aliquod tempus decepta, postea errorem intelligere et agnoscere inciperet, recte hinc diceret:

— τοῦ ὄνειρα κηραίνουσ' ὁρῶ;

Quæ somnia errans video? Verum hic omnia contraria sunt. Quod somnium et inane simulacrum esse crediderat, nunc demum verum esse intelligit. Legendum igitur, sensu contrario:

Τί φημί; τοῦ ὄνειρα, κηραίνουσ', ὁρῶ;

Quid dico amens? quæ somnia me videre? Verbum κηραίνω, apud alios auctores perrarum, valde frequentat Philo Judæus. Apud eum semper fere τῷ νοσεῖν æquipollet. *Musg.*

Pro ὁρῶ malim ἐρῶ, ut sententia sit: *qualia dico somnia consternata?* i. e. de

Οὐκ ἔσθ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σοῦ παιδὸς, γέρον.
Δεῦρ', ὦ τέκν', ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων,
Ἴτ', ἐγκονεῖτε, μὴ μεθῆτ', ἐπεὶ Διὸς
Σωτῆρος ὕμιν οὐδέν ἐσθ' ὅδ' ὕστερος.

ἩΡΑΚΛΗΣ.

Ὦ χαῖρε, μέλαθρον, πρόπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς,
Ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών·
Ἔα, τί χρῆμα; τέκν' ὁρῶ πρὸ δωμάτων
Στολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεστεμμένα,
Ὄχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
Πατέρα τε δακρύοντα συμφορᾶς τινός.
Φέρ', ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σταθείς.

Non est alius ille, quam tuus filius, O senex.
Huc, O liberi, pendete ex paternis vestibus.
Ite, festinate, ne dimittatis, quoniam Jove
Servatore nihil hic vobis est inferior.

HERCULES.

Salve, O domus, tuque vestibulum domus meæ,
Quam libens te aspicio, postquam in lucem veni.
Hem? quid rei est: video liberos ante domum
Coronatos capita ornatu mortuorum,
Et meam uxorem in turba virorum,
Et patrem lacrymantem *ob* aliquam calamitatem.
Age, prope hos stans interrogabo:

somniis nunc non agitur, somnia certe non sunt, quæ video, non est hicce homo alius, quam tuus filius. *Heath.*

519. ἐκκρήμνασθε] Frustra hanc vocem in suspicionem trahit H. Steph. Exstat enim, notante Barnesio, Ion. v. 1613. et simplex κρήμναμαι apud Aristophan. Nub. MSS. Steph. ἐκκρίμασθε. *Musg.*

ἐκκρήμνασθε] Sequor, inquit H. Stephanus, Vet. in quibus legitur ἐκκρίμασθε, quum usus verbi ἐκκρήμνασθε nullum exemplum reperiam. *Ita ille.* Et tamen κρημνάω Galenus utitur pro κρεμάω, et pro κρημνάω exstat vox κρίμνημι. Et κρήμναμαι pro κρέμαμαι et κρέμομαι Aristophanis Scholiastes dici tradit. Quare nos, paulo mutata voce, pro ἐκκρήμνασθε, quod hactenus obtinuit, ἐκκρίμνασθε aliquando scribere voluimus. Sed et Eustathius κρήμναμαι deducit a κρημνῷ, unde proverbialis locutio, κρήμνη σεαυτὴν, *suspende teipsam*, τρεπτῇ, (ut idem inquit) δηλαδὴ τοῦ ε εἰς η, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν. Quod et Phavorinus testatur. Et Aristophanes Κρημνάμεναι νεφέλαι dixit in Nubibus, fol. 82. Scholiast. Κρημνάμεναι] Κρεμάμεναι ἐκ τοῦ ἀέρος· οἷον ἐπικρεμάμεναι ἀλλήλαις καὶ ἐπιβαρούμεναι. Idem Phavorinus totidem verbis in κρημνάμεναι νεφέλαι. Quare maneat omnino Atticum verbum ἐκκρήμνασθε: et H. Steph. cum suis veteribus pro hac saltem vice valeat. Eadem vox occurrit, Ion. v. 1613. Ἠλίως κεκρημνάμεσθα, &c.
Barnes.

[redacted]

Γύναι, τί καινὸν ἦλθε δώμασιν χρέος;
ΜΕ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρί,
Ἥκεις, ἐσώθης, εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις;
ἩΡ. Τί φής; τίν' εἰς ταραγμὸν ἥκομεν, πάτερ;
ΜΕ. Διολλύμεσθα· σὺ δὲ, γέρον, ξύγγνωθί μοι,
Εἰ πρόσθεν ἥρπασ', ἃ σὲ λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρῆν.
Τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων·
Καὶ τἄμ' ἔθνησκε τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ.
ἩΡ. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχει λόγου.
ΜΕ. Τεθνᾶσ' ἀδελφοὶ καὶ πατὴρ οὑμὸς γέρων.
ἩΡ. Πῶς φής; τί δράσας; ἢ δορὸς ποίου τυχών;
ΜΕ. Λύκος σφ' ὁ κλεινός, γῆς ἄναξ, διώλεσεν.
ἩΡ. Ὅπλοις ἀπαντῶν, ἢ νοσησάσης χθονός;

O mulier, quæ res nova accidit domui?
Meg. O charissime vir, O lumen patri veniens,
Venis, salvus es, opportune veniens ad amicos!
Her. Quid ais? in quem tumultum venimus, O pater?
Meg. Periimus: tu vero, senex, veniam des mihi,
Si præripui, quæ te loqui ad hunc conveniebat:
Mulieres enim quodammodo *sunt* viris miserabiliores,
Et liberi morituri erant, et ego peritura.
Her. O Apollo: quo exordio incipis sermonem?
Meg. Perierunt fratres, et pater meus senex.
Her. Quid ais? quid faciens, aut qualem hastam expertus?
Meg. Inclytus Lycus dominus terræ ipsos perdidit.
Her. Utrum occurrens armis, an concitata terra seditione?

μαθῆσ',] MS. G. a prima manu μαθῶσ'.

520. s. Διὸς Σωτῆρος] i. e. ejus, cujus aram tum insidebant: vid. v. 48. *Musg.*

522. Vid. Pors. ad Orest. 470. *Herman.*

525. Στολμοῖσι] Στολμὸς, pro στολισμὸς per syncopen, στολὴ, et exstat Andromach. et apud Æschylum. *Barnes.*

527. τίνος.] MSS. G. et 2714. τίνας, et in margine τίνος. Eadem hic constructio esse videtur, quæ in θυγατέρος θυμούμενος, Orest. v. 742. ubi Lamb. Bos V. Cl. ἕνεκα subaudiri arbitratur. Sic παιδὸς ἀλγεῖν, Hecub. v. 1238. *Musg.*

Forte, συμφοραῖς στυγνὸν, *vultu a calamitatibus mæsto.* *Beck.*

530. ὦ φάος μολὼν πατρὶ, et Herculis responsum cogunt nos ut credamus, duos versiculos, qui fere semper Megaræ tribuuntur, Amphitryoni deberi adjudicari. Sed hoc vulgaris lectio ver. 529. oppugnat, quam esse corruptam facile credamus. Si scripsisset poëta Γύναι, profecto legerat τῆσδε pro τῶνδε versu antecedente. Elegantius si τί καινὸν κ. τ. λ. forent juncta cum ἐκπύθωμαι. Sic Cycl. 94. 'Αλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκπυθώμεθα Πόθεν πάρεισι κ. τ. λ. Fortasse scripsit poëta, Φέρ' ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σταθεὶς, Τί καινὸν ἦλθε τοῖσδε δώμασιν χρέος. Si animum inducamus credere τοῖσδε præteriisse librarium eodem modo quo θεὸν aut aliud verbum v. 148. ἡμῖν,

ΜΕ. Στάσει τὸ Κάδμου γ' ἑπτάπυλον ἔχει κράτος.
ἩΡ. Τί δῆτα πρὸς σὲ καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
ΜΕ. Κτείνειν ἔμελλε πατέρα, κἀμὲ, καὶ τέκνα.
ἩΡ. Τί φής; τί ταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;
ΜΕ. Μήποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτισαίατο.
ἩΡ. Κόσμος δὲ πέπλων τίς ὅδε νερτέροις πρέπων;
ΜΕ. Θανάτου τάδ' ἤδη περιβολαῖ ἀνήμμεθα.
ἩΡ. Καὶ πρὸς βίαν ἐθνήσκετ'; ὦ τλήμων ἐγώ.
ΜΕ. Φίλων ἔρημοι· σὲ δὲ θανόντ' ἠκούομεν.

Meg. Seditione regnum Cadmi tenet, quod-septem-portas-habet.
Her. Quid vero ad te, et senem pervenit hic terror?
Meg. Interfecturus erat patrem *tuum*, et me, et liberos.
Her. Quid ais? an metuens orbitatem meorum liberorum?
Meg. Ne aliquando ulciscantur mortem Creontis.
Her. Quis vero *est* iste vestium ornatus mortuis conveniens?
Meg. Mortis his vestibus jam sumus induti.
Her. Et per vim moriebamini? O me miserum.
Meg. Amicis orbi: te vero mortuum audiebamus.

v. 328. ὑμᾶς, v. 472. οὔτις, v. 773. πέπλοισι, v. 1150. qua de causa non credamus Γυναι addi versum claudere? *Elmsl.*

542. Κάδμου κράτος.] Thebanum imperium sic vocat, quod Cadmus illud primus fundarit, de qua re vide Euripidis Scholiasten ad Phœniss. v. 647. et auctores a nobis laudatos ad eundem locum.

ἑπτάπυλον] De septem turribus et portis urbis Thebanæ, vide, quæ nos ad Phœniss. v. 1120. Hæ portæ cum turribus muniebantur ab Amphione et Zetho, de quibus Homerus in Odyss. λ'. v. 262. Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο. Hinc passim hæc urbs apud poëtam nostrum ἑπτάπυλος et ἑπτάπυργος vocatur; quæ duo nomina idem sonant, aliquando autem male sibi invicem mutant locum; ut in veteribus hujus libri editionibus apparet. Hinc ad hunc ipsum locum Brodæus legit ἑπτάπυλον, prius ἑπτάπυργον. Quam tamen lectionem in nulla editione hoc in loco offendi. *Barnes.*

Forte, τὸ Κάδμου περιπυλῶν ἔχει. *Reisk.*

545. τί ταρβῶν] Ita Ed. Ald. et MSS. Vulgatum προταρβῶν conjecturæ debetur. *Musg.*

Τί φής; προταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;] Quum olim ante ταρβῶν syllaba brevis deesset, sine qua versus stare nequibat, Scaliger legebat, ut versum suppleret: Τί φῇσθα; ταρβῶν, etc. Duportus hac in re melius, ut mihi quidem videtur, προταρβῶν unica voce, ut *metum futuri* significet: Quam lectionem et ego laudo, licet, ut verum fatear, vetustissima omnium editio, Aldina, legit: Τί φής; τί ταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων; Quæ lectio potuit quidem sufficere; Duportianam vero hic præfero. *Barnes.*

546. Μή ποτε Κρέοντι θάνατον ἐκτισαίατο.] Μή ποτε ἐκτιμωρήσαιντο θάνατον τοῦ Κρέοντος, ὑπὸ τοῦ Λύκου θανατωθέντος. Vide quæ nos supra ad v. 43. Ἐκτισαίατο autem pro ἐκτίσαιντο, Ionice. Sic verba contracta in ίω et άω faciunt in perfecto passivo, pro communi, ἔνοι εἰσὶν, νται, et in plusquam perfecto pro communi ἔνοι ἦσαν, ντο, ut πεποίηνται et ἐπεποίηντο, pro πεποιημένοι εἰσὶν et πεποιημένοι ἦσαν. Sic Ἐπεπυρέατο Ionice pro ἐπεπύρηντο, hoc pro πεπυρημένοι ἦσαν legitur; et ἤχθηντο, ab ἐχθίομαι, apud Josephum. Quod dico, non modo quod in hac parte grammaticæ vulgares sileant, sed ut docto viro morem geram: qui putabat, ἤχθηντο imperfecti

[redacted]

ʽΗΡ. Πόθεν δ᾽ ἐς ὑμᾶς ἦδ᾽ ἐσῆλθ᾽ ἀθυμία;
ΜΕ. Εὐρυσθέως κήρυκες ἤγγελλον τάδε.
ʽΗΡ. Τί δ᾽ ἐξελείπετ᾽ οἶκον, ἑστίαν τ᾽ ἐμήν;
ΜΕ. Βίᾳ· πατὴρ μὲν ἐκπεσὼν στρωτοῦ λέχους.
ʽΗΡ. Κοὐκ ἔσχεν αἰδῶ τὸν γέροντ᾽ ἀτιμάσαι;
ΜΕ. Αἰδώς γ᾽ ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω.
ʽΗΡ. Οὕτω δ᾽ ἀπόντες ἐσπανίζομεν φίλων;
ΜΕ. Φίλοι γάρ εἰσιν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τινές;
ʽΗΡ. Μάχας δὲ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπτυσαν;

Her. Unde vero vos invasit hæc animi dejectio?
Meg. Eurysthei nuncii nunciaverunt ista.
Her. Sed quare reliquistis domum et meos lares?
Meg. Per vim quidem pater ejectus erat ex lecto strato.
Her. Nec puduit ipsum contumelia-afficere senem?
Meg. Pudor procul habitat ab ista Dea, Vi *scil.*
Her. Sic igitur absentes inopia-laboravimus amicorum?
Meg. Quinam enim viro calamitoso sunt amici?
Her. Prælia vero, quæ contra Minyas sustinui, respuerunt?

temporis, vel ab ἄχθημι, vel ab ἴχθημι, cum neutra vox exstet; et si utraque exstet, scribendum foret, vel ἤχθεντο, si a prima conjugatione, vel ἤχθαντο, si a secunda verborum in μι duceretur. *Barnes.*

547. πρίπων;] Ita MS. E. in margine, ut jam Edd. auctore H. Stephano. Ed. Ald. πίπλων. *Musg.*

550. Scribendum videtur: φίλων γ᾽ ἐρημοι. *Herman.*

556. τῆσδε τῆς θεοῦ] Intellige βίας, ut recte Barnesius. Favet Hesiodus, Κράτος et Βίαν inter immortales recensens, Theogon. v. 385. Fuit etiam templum Βίας Corinthi, teste Pausania, p. 48. l. 18. Ed. Sylburg.

ἀποικεῖ πρόσω.] Sic Plato: πόῤῥω που ἐσκήνωται, p. 759. A. *Musg.*

Αἰδώς γ᾽ ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω.] Αἰδὼς ἀποικεῖ πόῤῥω τῆς Βίας. Προσωποποιία. Scaliger legit, quasi per repetitionem ex præcedenti versu: Αἰδῶ γ᾽; Ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω, ut sit hic sensus: Ἐρωτᾷς, εἰ ὁ Λύκος αἰδῶ ἔσχεν; Πόῤῥω οὗτος ἀποικεῖ ταύτης τῆς θεᾶς, Αἰδοῦς δηλονότι. *Barnes.*

559. Μινυῶν,] Vide supra ad v. 50. *Musg.*

Μάχας δὲ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπτυσαν;] Hanc historiam Minyarum ab Hercule victorum, Thebanorum causa, ita narrat Apollodorus Biblioth. Lib. II. c. 4. §. 11. Κλύμενον, τὸν Μινυῶν βασιλέα, λίθῳ βαλὼν Μενοικέως ἡνίοχος, ὄνομα Περιήρης, ἐν Ὀγχηστῷ, Ποσειδῶνος τεμένει, τιτρώσκει. Ὁ δὲ κομισθεὶς εἰς Ὀρχομενὸν ἡμιθανής, ἐπισκήπτει τελευτῶν Ἐργίνῳ, τῷ παιδὶ, ἐκδικῆσαι τὸν θάνατον αὐτοῦ. Στρατευσάμενος δὲ Ἐργῖνος ἐπὶ Θήβας, κτείνας οὐκ ὀλίγους, ἐσπείσατο μεθ᾽ ὅρκων, ὅπως πέμπωσιν αὐτῷ Θηβαῖοι δασμὸν ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη, κατ᾽ ἔτος, ἑκατὸν βόας. Ἐπὶ τοῦτον τὸν δασμὸν εἰς Θήβας ἀπιόντας συντυχὼν Ἡρακλῆς ἐλωβήσατο· ἀποτεμὼν γὰρ αὐτῶν τὰ ὦτα καὶ τὰς ῥῖνας, καὶ διὰ σχοινίων τὰς χεῖρας δήσας ἐκ τῶν τραχήλων, ἔφη, τοῦτον Ἐργίνῳ καὶ Μινύαις δασμὸν κομίζειν. Ἐφ᾽ οἷς ἀγανακτῶν ἐστράτευσεν ἐπὶ Θήβας. Ἡρακλῆς δὲ λαβὼν ὅπλα παρ᾽ Ἀθηνᾶς καὶ πολεμαρχῶν Ἐργῖνον μὲν ἔκτεινε, τοὺς δὲ Μινύας ἐτρέψατο, καὶ τὸν δασμὸν διπλοῦν ἠνάγκασε Θηβαίους φέρειν. Hæc jam Hercules Thebanis objicit beneficia, qui bene ab illo affecti, tanta ingratitudine jam illius familiam prosecuti sunt. Vide supra ad v. 50. Ubi tamen in loco Apollodori citato, male sect. 2. pro sect. XI. quod Arabicis figuris scripseram 11. in illo loco, unde 2. imprimen-

ΜΕ. Ἄφιλον, ἵν' αὖθίς σοι λέγω, τὸ δυστυχές.
ΗΡ. Οὐ ῥίψεθ' Ἅιδου τάσδε περιβολὰς κόμης;
Καὶ φῶς ἀναβλέψεσθε, τοῦ κάτω σκότους
Φίλας ἀμοιβὰς ὄμμασιν δεδορκότες;
Ἐγὼ δέ, νῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερός,
Πρῶτον μὲν εἶμι καὶ κατασκάψω δόμους
Καινῶν τυράννων· κρᾶτα δ' ἀνόσιον τεμών,
Ῥίψω κυνῶν ἕλκημα· Καδμείων δ' ὅσους
Κακοὺς ἐφεῦρον, εὖ παθόντας ἐξ ἐμοῦ,
Τῷ καλλινίκῳ τῷδ' ὅπλῳ χειρώσομαι·
Τοὺς δὲ πτερωτοῖς διαφορῶν τοξεύμασιν,
Νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου,

Meg. Calamitas, ut tibi dicam iterum, *est* sine amicis.
Her. Non abjicietis Plutonis istum amictum a coma,
Et lucem aspicietis, infernarum tenebrarum
Charas vicissitudines oculis cernentes?
Ego vero, nunc enim opus est meæ manus,
Primum quidem vadam, et evertam domum
Novi tyranni: caput autem impium abscissum
Abjiciam canibus lanienam: quoscunque vero Thebanos
Malos deprehendero, beneficiis *a* me affectos,
Hoc præclaris-victoriis-insigni telo subigam.
Alios vero dissipans alatis sagittis,
Cæde mortuorum implebo totum Ismenum,

dum putabant. Vide etiam ad v. 220. *Barnes.*

561. Notandum, ᾍδου a περιβολὰς regi. Sic supra φθιμένων ἔνδυτ', v. 440. στολμοῖσι νεκρῶν, v. 525. θανάτου περιβόλαια, v. 548. Contra κόμης a ῥίψετε regi puto, ut constructio sit: ῥίψετε [ἀπὸ] κόμης τάσδε ᾍδου περιβολάς. *Musg.*

567. Aut ἕλκυσμα, aut ἕλκηθμα, legendum. *Reisk.*

570. διαφορῶν] *Distrahens, dividens,* ut διαφορήσαιμεν, Bacch. v. 1199.

Aristophanes: διαφορηθῆναί θ' ὑφ' ἡμῶν Av. 338. Philostrat. Heroicis: ὁ Αἴας λέγεται ταῖς ἀγέλαις ἐμπεσὼν διαφορῆσαι σφᾶς, p. 653. C. Adde Aristoph. Equ. 294. *Musg.*

571. Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου,] Ismenus, fluvius Thebanus, ab Ismene, filia Asopi, vel ab Ismeno, ejusdem filio, quorum nomina Apollodorus notat: alii ab Ismeno, Pelasgi filio, dictum volunt; Pausanias denique in Bœoticis fol. 289. ab Ismeno, Apollinis filio, dictumque antea Ladona; cujus nominis fluvius quoque Arcadiæ dicebatur.

φόνου,] Αἵματος. Vid. ad Ion. v. 1011. *Barnes.*

572. Δίρκης τε νᾶμα] Dirce, ut nonnulli, Acheloi erat filia, Lyci prioris conjux, quæ ab Amphione et Zetho occisa, in fontem ejusdem nominis erat conversa. De hac re vide quæ nos ad Bacch. v. 507. *Barnes.*

574. Χαιρόντων] Attice pro χαιρέτωσαν. *Barnes.*

575. τῶνδ' ἁμαρτὼν,] *Horum jacturam si fecero,* hoc si mea negligentia perire sivero. *Reisk.*

576. οὔτις οἶδ' ὑπὲρ πατρὸς,] Supple:

[redacted]

Δίρκης τε νᾶμα λευκὸν αἱμαχθήσεται.
Τῷ γάρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον, ἢ δάμαρτι, χρὴ,
Καὶ παισὶ, καὶ γέροντι; χαιρόντων πόνοι·
Μάτην γὰρ αὐτοὺς τῶνδε μᾶλλον ἤνυσα·
Καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρὸς,
Θνήσκειν ἀμύνοντ', ἢ τί φήσομεν καλὸν,
Ὕδρᾳ μὲν ἐλθεῖν εἰς μάχην, λέοντί τε,
Εὐρυσθέως πομπαῖσι, τῶν δ' ἐμῶν τέκνων
Οὐκ ἐκπονήσω θάνατον; οὐκ ἄρ' Ἡρακλῆς
Ὁ καλλίνικος, ὡς πάροιθε, λέξομαι;
ΧΟ. Δίκαια, τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα,
Πατέρα τε πρέσβυν, τήν τε κοινωνὸν γάμων.

Et limpida aqua Dircæ cruentabitur.
Etenim cui me magis, quam uxori, opitulari convenit,
Et liberis, et seni? Valeant labores!
Frustra enim illos potius, quam hos exantlavi.
Et convenit me pro istis, si quidem illi pro patre,
Propugnantem mori. Aut quid? dicemusne honestum,
Pugnare quidem cum Hydra, et leone,
Missu Eurysthei? a meis vero liberis
Mortem non depellam? non igitur Hercules
Præclaris-victoriis-clarus, ut ante, dicar.
Cho. Justum *est*, ut parentes adjuvent liberos,
Et patrem senem, et participem nuptiarum.

ἔμελλον θνήσκειν. Sensus loci: Καὶ εἴπερ οἵδε οἱ ἁπαλοὶ παῖδες ὑπὲρ ἐμοῦ, πατρὸς αὐτῶν, θνήσκειν ἔμελλον, πόσῳ μᾶλλον ἐμὲ δεῖ ὑπὲρ αὐτῶν ἀμύνοντα θνήσκειν, ἐὰν δέῃ; ἢ τί; Ἆρα φήσομεν τοῦτο καλὸν, τοῖς θηρίοις τῶν ἄλλων ἕνεκα μάχεσθαι, τὰ δὲ ἐμαυτοῦ τέκνα θνήσκοντα ὑπερορᾷν; Ἄλλως· Ἆρα φήσομεν, τάδε καλὰ εἶναι ἀνδραγαθήματα, ὡς ὄντως εἰσί; Τῶν δ' ἐμῶν τέκνων οὐχ ὁμοίως ὑπερμαχοῦμαι; καὶ ἐκπονήσω, ἤγουν πονήσας ἀποστρέψω τὸν θάνατον αὐτῶν; *Barnes.*

580. ἐκπονήσω] Præstiterit ἐκπονῆσαι in infinitivo, ut supra ἐλθεῖν. *Musg.*

582. Chori notam Tyrwhittus apposuit. *Herman.*

Citat Stob. Grot. LXXIX. p. 339. *Burn.*

Δίκαια,] Optime Tyrwhittus hunc versum cum sequenti, qui Herculis sermoni male assuuntur, Choro reddendos suadet. Δίκαια pro δίκαιον bene illustrat Barnesius ex Hecub. v. 1222. Phœniss. v. 1008. Med. v. 491. Hippol. v. 575. *Musg.*

Δίκαια,] Ἀντὶ τοῦ δίκαιον. Sic Homer. Iliad. α'. v. 107. Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι. Φίλα pro φίλον. Sophocl. Οὕτως ἀρκετέ· ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις. Aristoph. Ξυνακτέα ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα. Ἀντὶ τοῦ ἀρκετέον καὶ συνακτέον. Johann. Brodæus. Hæc forma est Atticis usitatissima. Sic Hecub. v. 1089. Σύγγνωσθ', ὅταν τις κρείσσον', ἢ φέρειν, κακὰ, πάθῃ. Scholiast. Συγγνωστὸν ἔδει εἰπεῖν· ἐκφέρει δὲ πληθυντικῶς, Ἀττικῶς· καὶ τοῦτο ζητῶν εὑρήσεις παρὰ πᾶσι καὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς. En! exempla. Hecub. v. 1222. Ἀχθεινὰ μέν μοι τἀλλότρια κρίνειν κακά. Pro ἀχθεινόν. Phœniss. v. 1008. Καὶ συγγνωστὰ μὲν Γέροντι· τοὐμὸν δ' οὐχὶ

ΑΜ. Πρὸς σοῦ μὲν, ὦ παῖ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον,
Τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν· ἀλλὰ μὴ 'πείγου λίαν.
ΗΡ. Τί δ' ἔστι τῶνδε θᾶσσον, ἢ χρεών, πάτερ;
ΑΜ. Πολλοὺς πένητας, ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ
Δοκοῦντας εἶναι, ξυμμάχους ἄναξ ἔχει,
Οἳ στάσιν ἔθηκαν, καὶ διώλεσαν πόλιν
Ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας· τὰ δ' ἐν δόμοις
Δαπάναισι φροῦδα, διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας.
Ὤφθης ἐπελθὼν πόλιν· ἐπεὶ δ' ὤφθης, ὅρα,
Ἐχθροὺς ἀθροίσας, μὴ παρὰ γνώμην πέσῃς.
ΗΡ. Μέλει μὲν οὐδὲν, εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
Ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις,

Am. Tuum quidem *est*, O fili, amicis esse amicum,
Et inimicos odisse. Sed ne nimium festines.
Her. Quid vero in his, O pater, citius fit, quam conveniat?
Am. Multos pauperes, sed qui sermone divites
Videntur esse, auxiliarios habet rex,
Qui seditionem concitarunt; et perdiderunt civitatem,
Propter rapinas proximorum: Res enim familiaris *eorum*
Sumptibus profusa est, negligentia aufugiens.
Conspectus es accedens ad urbem: postquam vero conspectus es, vide,
Ne congregatis inimicis præter opinionem tuam pereas.
Her. Non est mihi curæ, etiamsi tota me civitas viderit.
Conspicatus autem avem quandam in sedibus inauspicatis,

συγγνώμην ἔχει. Medeæ v. 491. Σύγγνωστ' ἂν ἦν σοι. Utrobique pro συγγνωστόν. Hippolyt. v. 373. Ἄσημα δ' οὐκ ἔτ' ἐστὶν, οἷ φθίνει τύχα. Pro ἄσημον. *Barnes.*

582. s. Δίκαια — γάμων.] Hæc a Choro, non ab Hercule, dici censet Pr. *Beck.*

585. μὴ 'πείγου λίαν.] Huc refer proverbium: Σπεῦδε βραδέως, *festina lente*, de quo vid. Erasmum. Item quæ nos ad Phœniss. v. 607. *Barnes.*

587. Πολλοὺς πένητας,] Hic optime ostendit poëta, *seditiosi qui sint maxime*, et qui Rerumpublicarum turbis magis inhient, nempe qui divites apparent, revera autem pauperes sunt, quique otio et luxuria res suas penitus dissiparunt, ut Catilina. Hunc locum ita H. Grotius: *Plebs magna, famà divitum, re pauperum, Adest tyranno; turbidus quorum furor Rem penitus omnem Publicam evertit: Bona namque appetunt aliena, prodactis suis Sumtu immodesto pariter et segni otio.* *Barnes.*

591. ὑπ' ἀργίας, τοῦ βραδύνοντος. *Scholiast.*

595. αἰσίοις ἕδραις,] Locus, in quo avis considens auspici sese contemplandam præbet, vocatur ἕδρα. Vide Aristophan. Av. v. 276. ibique Scholiasten, Hesychium et Suidam v. ἔξεδρον. Is locus, si boni ominis erat, vocabatur αἴσιος. Sed quæ ad auspicia Veterum pertinent, affatim collegit Spanhemius ad Callimach. Lavacrum Palladis, v. 123. *Musg.*

Ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις,] Hoc probabiliter poëta in hoc loco fingit: alias enim nunquam crederemus, Herculem incognitum in suam urbem redire velle, nisi malo augurio prius observato; unde potuit viro magno de rebus domesticis suspicio oriri, licet ipse auguriis parum tribuisset. De Romanorum augurii lo-

Ἔγνων πόνον τιν' εἰς δόμους πεπτωκότα·
Ὥστ' ἐκ προνοίας κρύφιος εἰσῆλθον χθόνα.
ΑΜ. Καλῶς προσελθὼν νῦν, πρόσειπέ θ' ἑστίαν,
Καὶ δὸς πατρῴοις δώμασιν σὸν ὄμμ' ἰδεῖν.
Ἥξει γὰρ αὐτός, σὴν δάμαρτα καὶ τέκνα
Ἕλξων, φονεύσων, κἄμ' ἐπισφάξων, ἄναξ.
Μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοι γενήσεται,
Τῇ τ' ἀσφαλείᾳ κερδανεῖς· πόλιν τε σὴν
Μὴ πρὶν ταράξῃς, πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον.
ἩΡ. Δράσω τάδ'· εὖ γὰρ εἶπας· εἶμ' εἴσω δόμων·
Χρόνῳ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλίων μυχῶν
Ἅιδου Κόρης ἔνερθεν, οὐκ ἀτιμάσω

Intellexi aliquam calamitatem incidisse in domum:
Itaque de industria clam ingressus sum terram.
Am. Recte accedens nunc saluta lares,
Et paternis Diis da tuum vultum, ut videant.
Ipse enim veniet tuam uxorem et liberos
Tracturus, interfecturus, et me una mactaturus, rex,
Manenti vero hic omnia tibi succedent,
Et lucrifacies securitatem; et urbem tuam
Non prius turbaveris, quam hoc bene confeceris, O fili.
Her. Faciam ista; recte enim dixisti: vado intra domum.
Tandem autem reversus ex sole-carentibus recessibus
Plutonis sponsæ sub terra *degentis*, non dedignabor

Co vide Livii Histor. Lib. I. ubi de Accio Nævio, qui novacula cotem discidit, in artis suæ assertionem. Vide etiam sis Dionys. Halicar. Lib. II. Plutarch. in Parall. et Problem. Ciceron. de Divin. aliosque. Notum illud Catonis, mirari se, *si augur augurem adspiciens a risu temperaret*; nempe quia occulto syncretismo colludebant inter se, ad populum decipiendum, probe interim sibi fraudis ac imposturæ conscii. Vide quæ nos de irrisa a Mossolano Judæo Augurii Vanitate ad Helen. v. 745. *Barnes.*

598. Καλῶς προσελθὼν νῦν, πρόσειπέ θ' ἑστίαν,] Mos erat apud Veteres, ut peregre redeuntes terram ipsam et topicos Deos, Geniosque loci, tum vestibula domuum suarum, salutarent primo; deinde introëuntes, Deos domesticos, Vestam, Laresque alloquebantur salutantium more, et congratulantium eorum adspectum sibi; quod felix iis faustumque videbatur. Sic Hercules supra ad v. 522. Ὦ χαῖρε, μέλαθρον, πρόπυλά θ' Ἑστίας ἐμῆς, Ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών: ubi salutat vestibulum. Nunc tandem pater hortatur eum, in interiora ad Lares salutandos se recipere. Hujus moris infiniti auctorum loci instantias exhibent. Sic Æschyl. Agamemn. v. 819. Agamemnon ex Troja reversus domum ait: Πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους δίκη προσειπεῖν, etc. Sic Senec. Agamem. v. 687. *Delubra et aras Cælitum, et patrios lares, Post longa fessus spatia, vix credens mihi, supplex adoro.* Nobis non licet hisce immorari. *Barnes.*

599. δώμασιν] Eleganter emendat Reiskius δαίμοσιν. vide infra v. 608. Quanquam et vulgata retineri potest. vide Æschyl. Choëph. v. 807. et seq. Confer

ΑΜ. Πρὸς σοῦ μὲν, ὦ παῖ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον,
Τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν· ἀλλὰ μὴ 'πείγου λίαν.
ΗΡ. Τί δ' ἔστι τῶνδε θᾶσσον, ἢ χρεών, πάτερ;
ΑΜ. Πολλοὺς πένητας, ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ
Δοκοῦντας εἶναι, ξυμμάχους ἄναξ ἔχει,
Οἳ στάσιν ἔθηκαν, καὶ διώλεσαν πόλιν
Ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας· τὰ δ' ἐν δόμοις
Δαπάναισι φροῦδα, διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας.
Ὤφθης ἐπελθὼν πόλιν· ἐπεὶ δ' ὤφθης, ὅρα,
Ἐχθροὺς ἀθροίσας, μὴ παρὰ γνώμην πέσῃς.
ΗΡ. Μέλει μὲν οὐδὲν, εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
Ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις,

Am. Tuum quidem *est*, O fili, amicis esse amicum,
Et inimicos odisse. Sed ne nimium festines.
Her. Quid vero in his, O pater, citius fit, quàm conveniat?
Am. Multos pauperes, sed qui sermone divites
Videntur esse, auxiliarios habet rex,
Qui seditionem concitarunt; et perdiderunt civitatem,
Propter rapinas proximorum: Res enim familiaris *eorum*
Sumptibus profusa est, negligentia aufugiens.
Conspectus es accedens ad urbem: postquam vero conspectus es, vide,
Ne congregatis inimicis præter opinionem tuam pereas.
Her. Non est mihi curæ, etiamsi tota me civitas viderit.
Conspicatus autem avem quandam in sedibus inauspicatis,

συγγνώμην ἴχει. Medeæ v. 491. *Σύγγνωστ' ἂν ἦν σοι.* Utrobique pro *συγγνωστόν.* Hippolyt. v. 373. *Ἄσημα δ' οὐκ ἔτ' ἐστὶν, οἷ φθίνει τύχα.* Pro *ἄσημον.* *Barnes.*

582. s. *Δίκαια — γάμον.*] Hæc a Choro, non ab Hercule, dici censet Pr. *Beck.*

585. *μὴ 'πείγου λίαν.*] Huc refer proverbium: *Σπεῦδε βραδέως, festina lente*, de quo vid. Erasmum. Item quæ nos ad Phœniss. v. 607. *Barnes.*

587. *Πολλοὺς πένητας,*] Hic optime ostendit poëta, *seditiosi qui sint maxime*, et qui Rerumpublicarum turbis magis inhient, nempe qui divites apparent, revera autem pauperes sunt, quiquè otio et luxuria res suas penitus dissiparunt, ut Catilina. Hunc locum ita H. Grotius: *Plebs magna, famà divitum, re pauperum, Adest tyranno; turbidus quorum furor Rem penitus omnem Publicam evertit: Bona namque appetunt aliena, prodactis suis Sumtu immodesto pariter et segni otio.* *Barnes.*

591. *ὑπ' ἀργίας, τοῦ βραδύνοντος.* *Scholiast.*

595. *αἰσίοις ἕδραις,*] Locus, in quo avis considens auspici sese contemplandam præbet, vocatur *ἕδρα.* Vide Aristophan. Av. v. 276. ibique Scholiasten, Hesychium et Suidam v. *ἐξέδρον.* Is locus, si boni ominis erat, vocabatur *αἴσιος.* Sed quæ ad auspicia Veterum pertinent, affatim collegit Spanhemius ad Callimach. Lavacrum Palladis, v. 123. *Musg.*

Ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις,] Hoc probabiliter poëta in hoc loco fingit: alias enim nunquam crederemus, Herculem incognitum in suam urbem redire velle, nisi malo augurio prius observato; unde potuit viro magno de rebus domesticis suspicio oriri, licet ipse auguriis parum tribuisset. De Romanorum augurii lo-

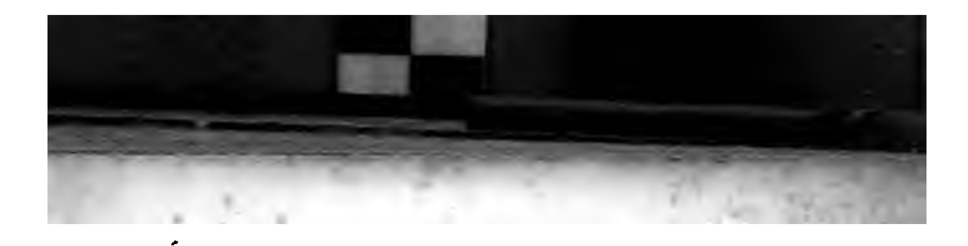
῎Εγνων πόνον τίν' εἰς δόμους πεπτωκότα·
῞Ωστ' ἐκ προνοίας κρύφιος εἰσῆλθον χθόνα.
ΑΜ. Καλῶς προσελθὼν νῦν, πρόσειπέ θ' ἑστίαν,
Καὶ δὸς πατρῴοις δώμασιν σὸν ὄμμ' ἰδεῖν.
῞Ηξει γὰρ αὐτός, σὴν δάμαρτα καὶ τέκνα
῞Ελξων, φονεύσων, κἄμ' ἐπισφάξων, ἄναξ.
Μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοι γενήσεται,
Τῇ τ' ἀσφαλείᾳ κερδανεῖς· πόλιν τε σὴν
Μὴ πρὶν ταράξῃς, πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον.
ἩΡ. Δράσω τάδ'· εὖ γὰρ εἶπας· εἶμ' εἴσω δόμων·
Χρόνῳ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλίων μυχῶν
῞Αιδου Κόρης ἔνερθεν, οὐκ ἀτιμάσω

Intellexi aliquam calamitatem incidisse in domum:
Itaque de industria clam ingressus sum terram.
Am. Recte accedens nunc saluta lares,
Et paternis Diis da tuum vultum, ut videant.
Ipse enim veniet tuam uxorem et liberos
Tracturus, interfecturus, et me una mactaturus, rex,
Manenti vero hic omnia tibi succedent,
Et lucrifacies securitatem; et urbem tuam
Non prius turbaveris, quam hoc bene confeceris, O fili.
Her. Faciam ista; recte enim dixisti: vado intra domum.
Tandem autem reversus ex sole-carentibus recessibus
Plutonis sponsæ sub terra *degentis*, non dedignabor

So vide Livii Histor. Lib. I. ubi de Accio Nævio, qui novacula cotem discidit, in artis suæ assertionem. Vide etiam sis Dionys. Halicar. Lib. II. Plutarch. in Parall. et Problem. Ciceron. de Divin. aliosque. Notum illud Catonis, mirari se, *si augur augurem adspiciens a risu temperaret;* nempe quia occulto syncretismo colludebant inter se, ad populum decipiendum, probe interim sibi fraudis ac imposturæ conscii. Vide quæ nos de irrisa a Mossolano Judæo Augurii Vanitate ad Helen. v. 745. *Barnes.*

598. Καλῶς προσελθὼν νῦν, πρόσειπέ θ' ἑστίαν,] Mos erat apud Veteres, ut peregre redeuntes terram ipsam et topicos Deos, Geniosque loci, tum vestibula domuum suarum, salutarent primo; deinde introëuntes, Deos domesticos, Vestam, Laresque alloquebantur salutantium more, et congratulantium eorum adspectum sibi; quod felix iis faustumque videbatur. Sic Hercules supra ad v. 522. ῏Ω χαῖρε, μέλαθρον, πρόπυλά θ' Ἑστίας ἐμῆς, ῾Ως ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών: ubi salutat vestibulum. Nunc tandem pater hortatur eum, in interiora ad Lares salutandos se recipere. Hujus moris infiniti auctorum loci instantias exhibent. Sic Æschyl. Agamemn. v. 819. Agamemnon ex Troja reversus domum ait: Πρῶτον μὲν ῎Αργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους δίκη προσειπεῖν, etc. Sic Senec. Agamem. v. 687. *Delubra et aras Cælitum, et patrios lares, Post longa fessus spatia, vix credens mihi, supplex adoro.* Nobis non licet hisce immorari. *Barnes.*

599. δώμασιν] Eleganter emendat Reiskius δαίμοσιν. vide infra v. 608. Quanquam et vulgata retineri potest. vide Æschyl. Choëph. v. 807. et seq. Confer

Θεοὺς προσειπεῖν πρῶτα τοὺς κατὰ στέγας.
ΑΜ. Ἦλθες γὰρ ὄντως δώματ᾽ εἰς Ἅιδου, τέκνον;
ΗΡ. Καὶ θῆρά γ᾽ εἰς φῶς τὸν τρίκρανον ἤγαγον.
ΑΜ. Μάχῃ κρατήσας, ἢ θεᾶς δωρήμασιν;
ΗΡ. Μάχῃ· τὰ μυστῶν δ᾽ ὄργι᾽ εὐτύχησ᾽ ἰδών.
ΑΜ. Ἦ καὶ κατ᾽ οἴκους ἐστὶν Εὐρυσθέως ὁ θήρ;

Primum deos domesticos salutare.
Am. Verene igitur descendisti in domos Plutonis, O fili?
Her. Quinetiam belluam tricipitem in lucem eduxi.
Am. Pugna victam, an munere deæ?
Her. Pugna: fortunatus autem fui qui viderim sacra sacerdotum.
Am. Estne in ædibus Eurysthei hæc bellua?

etiam Agam. v. 527. et seq. qui quidem locus non magis uni lectioni, quam alteri, favet. *Musg.*

Forte, δαίμοσιν. vid. v. 608. *Reisk.*

607. Forte, Κόρης τ᾽ ἔνερθεν. *Reisk.*

608. Θεοὺς προσειπεῖν — τοὺς κατὰ στέγας.] Eos, qui intra tectum erant. Antea enim, quo tempore in conspectum venit, ædes suas et πρόπυλα Ἑστίας salutaverat, v. 522. Morem Deos Penates salutandi illustrat Barnesius ex Æschyl. Agam. v. 819. Senec. Agam. v. 687. *Musg.*

610. Piersonus τρίκρανον. Vulgo τρικάρανον. *Herman.*

τρικάρηνον] Piersonus, anapæsti vitandi causa, reponit τρίκρανον, quæ forma compositi est v. 1268. confertque v. 418. Bacch. 1005. *Musg.*

612. ὄργια] Intelligo non mysteria Eleusinia, sed ea, quæ οἱ μεμυημένοι apud inferos celebrare credebantur. confer Scholia ad Aristoph. Ran. v. 158. Barnesius cum Brodæo interpretatur de Sacris Eleusiniis, quibus Hercules, cum ad inferos descensurus erat, initiari se fecerat. Æschines Socraticus Axiocho, sect. 20. Sed alterum magis memorabile erat, digniusque adeo, quod patri enarraret. *Musg.*

τὰ μυστῶν δ᾽ ὄργι᾽ εὐτύχησ᾽ ἰδών.] Nam ante suum ad inferos descensum Eleusiniis sacris initiatus est Herc. Sic Tzetzes: Διότι ἐμυήθη ὁ Ἡρακλῆς ἐν Ἐλευσῖνι, τὰ δι᾽ αὐτὸν λεγόμενα Μικρὰ Μυστήρια. Plato περὶ Θανάτου: Καὶ τοὺς περὶ Ἡρακλέα τε καὶ Διόνυσον, κατιόντας ἐς ᾅδου, πρότερον λόγος ἐνθάδε μυηθῆναι. καὶ τὸ θάρσος τῆς ἐκεῖσε πορείας παρὰ τῆς Ἐλευσινίας ἐναύσασθαι. Joh. Brodæus. Huc addo Apollodor. Bibl. Lib. II. c. v. §. 12. Μέλλων δὲ [ὁ Ἡρακλῆς] ἐπὶ τοῦτον [τὸν Κέρβερον] ἀπιέναι, ἦλθε πρὸς Εὔμολπον, πρὸς Ἐλευσῖνα, βουλόμενος μυηθῆναι. Ἦν δὲ οὐκ ἐξὸν ξένοις τότε μυεῖσθαι. Vid. interpretes in locum, Plutarch. in Theseo. et Schol. Hom. in Il. θ. v. 378. ubi hic ipse Apoll. locus correctior paulo legitur. *Barnes.*

Hoc loco intelliguntur mysteria, apud ipsos inferos celebrata. *Beck.*

614. Χθονία hæc non est Hecate, sed Ceres, peculiari nomine χθονία dicta. vid. Pausan. in Corinth. p. 78. Ed. Sylburg. ubi multa de hoc templo, a quo non longe aberat hiatus terræ, per quem Hercules Cerberum ab Inferis traxisse credebatur. Χθονίαν, ut hic, simpliciter vocat Plutarch. in Pompeio. *Musg.*

Χθονίας νιν ἄλσος, Ἑρμιών τ᾽ ἔχει πόλις.] Χθονίας, Hecatæ; ita Theocr. Τᾷ χθονίᾳ θ᾽ Ἑκάτᾳ. Schol. τὴν Ἑκάτην χθονίαν φασὶ θεὰν, καὶ νερτέρων πρύτανιν. Joh. Brodæus. Recte quidem hæc; at huic loco non congrua. Quamvis enim Hecate χθονία dicebatur, et Ceres quoque ipsa aliquando, utpote quæ eadem cum Hecata fuerit, item Proserpina, de nulla harum jam χθονία dicitur; dicendum igitur, hic Chthoniam, Colontæ filiam, intelligi, cui Hermionenses templum et sacra dederint, vel certe ex illa Ceres quoque Chthonia dicitur; ut Paus. Corinthiacis, fol. 78. lin. 2. Τὸ δὲ λόγου μάλιστα ἄξιον, ἱερὸν Δήμητρός ἐστιν ἐπὶ τοῦ Πρῶνος. Τοῦτο τὸ Ἱερὸν Ἑρμιονεῖς μὲν Κλύμενον, Φορωνέως παῖδα, καὶ ἀδελφὴν Κλυμένου, Χθονίαν, τοὺς ἱδρυσαμένους φασὶν εἶναι. Ἀργεῖοι δὲ, ὅτε ἐς τὴν Ἀργολίδα ἦλθε Δημήτηρ, τότε Ἀθέραν μὲν λέγουσι καὶ Μυσίον ὡς ξενίαν παρασχόντας τῇ θεῷ. Κολόνταν δὲ, οὔτε οἴκῳ δέξασθαι τὴν θεὸν, οὔτε

ἩΡ. Χθονίας νιν ἄλσος, Ἑρμιὼν τ' ἔχει πόλις.
ΑΜ. Οὐδ' οἶδεν Εὐρυσθεύς σε γῆς ἥκοντ' ἄνω;
ἩΡ. Οὐκ οἶδεν· ἐλθὼν τἀνθάδ' εἰδείην πάρος.
ΑΜ. Χρόνον δὲ πῶς τοσοῦτον ἦσθ' ὑπὸ χθονί;
ἩΡ. Θησέα κομίζων ἐχρόνισ' ἐξ Ἅιδου, πάτερ.
ΑΜ. Καὶ ποῦ 'στιν; ἢ γῆς πατρίδος οἴχεται πέδον;

Her. Nemus *Chthoniæ*, et civitas Hermion ipsam habet.
Am. An non scit Eurystheus te rediisse in terram?
Her. Non scit: veni ut scirem prius quomodo se hic res haberent.
Am. Quomodo vero tamdiu fuisti sub terra?
Her. Reducens Thescum, ab inferis cunctatus sum, O pater.
Am. Ubi vero *is* est? utrum ivit *in* solum terræ patriæ?

ἀπονέμαί τι ἄλλο ἐς τιμήν. Ταῦτα δὲ οὐ κατὰ γνώμην Χθονίᾳ τῇ θυγατρὶ ποιεῖν αὐτόν. Κολόνταν μὲν οὖν φασὶν ἀντὶ τούτων συγκατακρησθῆναι τῇ οἰκίᾳ· Χθονίαν δὲ κομισθεῖσαν ἐς Ἑρμιόνα ὑπὸ Δήμητρος, Ἑρμιονεῦσι ποιῆσαι τὸ ἱερόν. Χθονία δ' οὖν ἡ θεὸς αὕτη καλεῖται. Urbs autem Hermion, et Hermione, in Peloponneso sita, templum habuit Cereri et Proserpinæ sacrum, ad quod qui confugerent, tuti erant propter loci religionem. Unde natum proverbium Ἀνθ' Ἑρμιόνος, Hermiones *vice*, apud Zenobium, id est, *Asyli adinstar:* vide Erasmum in adagio, Hermiones vice. Ad hunc locum Herculem ex Inferis Cerberum in lucem protulisse testatur Pausan. ibid. lin. 32. Ὄπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Χθονίας χωρία ἐστὶν, ἃ καλοῦσιν Ἑρμιονεῖς, τὸ μὲν Κλυμένου, τὸ δὲ Πλούτωνος, τὸ τρίτον δὲ αὐτῶν, λίμνην Ἀχερουσίαν· περιείργεται μὲν δὴ πάντα θριγκοῖς λίθων. Ἐν δὲ τῷ τοῦ Κλυμένου καὶ γῆς Χάσμα· διὰ τούτου δὲ Ἡρακλῆς ἀνῆγε τοῦ ᾅδου τὸν Κύνα, κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπὸ Ἑρμιονέων. *Barnes.*

616. Male interpretes: *veni, ut scirem prius, quomodo se hic res haberent.* Hoc dicit: *reversus, rei domesticæ statum prius cognoverim.* Ut εἰδῶ est *cognoscam*, sic εἰδείην est *cognoverim.* Fefellit hæc optativi significatio etiam alibi viros doctos, ut in Sophoclis Œd. Col. 1172. καὶ τίς ποτ' ἐστὶν, ὅν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι; *et quis est ille, quem quidem ego reprehenderim?* Ubi Brunckius quum a vero sensu loci aberrasset, non potuit non addere ἄν. At in Platonis Euthydemo, p. 292. E. καὶ, ὅπερ ἔλεγον, τοῦ ἴσου ἡμῖν ἐνδεῖ ἢ ἔτι πλέονος πρὸς τὸ εἰδέναι, τίς ποτ' ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη ἐκείνη, ἣ ἡμᾶς εὐδαίμονας ποιήσειε, quem locum citavit Matthiæ in Gr. Gramm. p. 753. scribendum est ποιήσει, quod etiam Heindorfius vidit, qui quidem fallitur, quum etiam optativum intellecto ἂν defendi posse putat. Particula enim ista non diserte addita sensus esset: *quæ sit illa scientia, quæ nos beatos reddiderit. Herman.*

Si per *cognoverim* Hermannus intelligit, *scire volo*, sine quæstione recte interpretatur. Sed tempore quo Hercules hæc edit, suarum domesticarum status probe cognoverat, et ulciscendi non quærendi studio ardebat. Vid. locum qui incipit v. 565. Ἐγὼ δὲ, νῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερός. Legit Wakefieldius, Οὐκ οἶδεν· ἦλθον τἀνθάδ' ἵν' ἰδοίμην πάρος. Fortasse scripsit poëta ἐλθὼν τἀνθάδ' εὖ θείμην πάρος. *Volo res hic constituere, prius quam certior factus fuerit me reverti.* Paucos ante versus Herculi ait Amphitryon, v. 604. πόλιν τε σὴν Μὴ πρὶν ταράξῃς, πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον. Confer vv. 931. 933. Tota quæ verba adponemus suo in loco. Confer etiam Iphig. Aul. 672. Σπεῦδ' ἐκ Φρυγῶν μοι, θέμενος εὖ τἀκεῖ, πάτερ. Bacch. 48. εἰς δ' ἄλλην χθόνα, Τἀνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα. *Elmsl.*

εἰδείην] Infrequens locutio, quæ fortasse tamen defendi potest ex Alcest. v. 1023. Alioqui legendum: ἦλθον τἀνθάδ' εἰδέναι.

Sic Pindarus ἀκοντίσαιμι, Isthm. II. Stroph. 3. Idem: σιγῷμι πάμπαν apud Aristid. Tom. III. p. 90. *Musg.*

618. ἐν Ἅιδου,] Optime meo judicio

ΗΡ. Βέβηκ' Ἀθήνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών.
Ἀλλ' εἶ', ὁμαρτεῖτ', ὦ τέκν', εἰς δόμους πατρί.
Καλλίονες τἄρ' εἴσοδοι τῶν ἐξόδων
Πάρεισιν ὑμῖν· ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε,
Καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανίετε.
Σύ τ' ὦ γύναι μοι ξύλλογον ψυχῆς λάβε,
Τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων.
Οὐ γὰρ πτερωτός, οὐδὲ φευξείω φίλους.

Her. Ivit Athenas, gaudens se fugisse ex locis subterraneis.
Sed eja, sequimini patrem, O liberi, in domum.
Introitus profecto amœnior exitu
Adest vobis. Quare fiduciam habeatis,
Et rivos oculorum ne amplius effundatis;
Tuque, O mea conjux, animum recollige,
Et desine tremiscere; et meas vestes dimitte,
Non enim *sum* alatus, neque fugere-cupio amicos.

Canterus ἐξ ᾅδου, ut constructio sit; Θησέα ἐξ ᾅδου κομίζων ἐχρόνισα, πάτερ. *Musg.*

Θησέα κομίζων, ἐχρόνισ' ἐν Ἅιδου, πάτερ.] Guil. Canterus, hoc in loco minime solita usus felicitate, dicit, se malle ἐξ ᾅδου, quasi necesse esset in hunc sensum verba exponere: Θησέα ἐξ ᾅδου κομίζων ἐχρόνισα, πάτερ: cum æque bene saltem ita sumi possent: Ἐχρόνισα ἐν ᾅδου, πάτερ, Θησέα κομίζων, καὶ ἐκεῖθεν ἀνάγειν βουλόμενος· ἐν ᾅδου, ὑπακουστέον, δόμοις. Nec versus ratio aliter postulat; si tribrachium in quarto loco ponas. *Barnes.*

624. Vide Pors. ad Phœn. 381. et 462. *Herman.*

ἐξανύετε.] Legendum ἐξανίετε ab ἐξανίημι. Idem vitium est Iphig. in Taur. v. 1461. Ed. Ald. ἐξανύεται.

Verum esse ἐξανίετε ostendit Philo Jud. apud quem πηγὴν δακρύων ἀνιεὶς legas, p. 359. Ed. Turn. Vide et p. 380. *Musg.*

Καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανύετε.] Μήτε τὰ δάκρυα ἔτι κατασπένδετε. Vel concedendum est, ῡ in ἀνύω produci aliquando, quod certe fit non semel apud scenicos poëtas, vel ἐξανύττετε, aut ἐξανύσσετε, legendum. Scribitur autem ἀνύω, ἀνύτω, ἀνύττω et ἀνύσσω, ut observavimus ad Bacch. v. 1089. et Ion. v. 1067. *Barnes.*

ἐξανίετε, *effundatis*, conjecerat jam Heath. quia ἀνύειν nunquam ultimam producit. *Beck.*

625. Σύ τ', ὦ γύναι μοι] De μοι pro μου, vide supra ad v. 95. *Barnes.*

626. Τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων.] Καὶ σὺ παῦσαι τρόμου, καὶ σὺν παισὶ μέθεσθε, δι' ἐναλλαγὴν ἀριθμοῦ, ὑμεῖς δηλονότι, σύ τε μήτηρ καὶ οἱ παῖδες, μέθεσθε τῶν ἐμῶν πέπλων. *Barnes.*

627. φευξείω jam ante Piersonum Æm. Portus pro vulgato φευξιῶ. *Herman.*

πτερωτὸς,] Subauditur ἐγώ. Sic θνήσκειν ἕτοιμος, Phœn. v. 983. θνήσκειν ἑτοίμα, Heraclid. v. 503.

φευξιῶ] Scribendum φευξείω, monente Piersono ad Mœridem, p. 14. *Musg.*

Οὐ γὰρ πτερωτὸς, οὐδὲ φευξιῶ φίλους.] Æmil. Portus ad hunc locum, novitate verbi φευξιῶ attonitus, hæc ait: *Fortasse* φευξείω, fugere cupio, *ut a futuro* φεύξω *verbum desiderativum formatum dicas*, ut a τύψω, ὄψω, πολεμήσω, βρώσω, *formantur* τυψείω, ὀψείω, πολεμησείω, βρωσείω, etc. φευξιάω, ῶ, *non reperitur, quod saltem legerim, sed si reperiatur, dicetur ad similitudinem τοῦ* θανατιάω, ῶ, τὸ θανατῶ. θανατᾷν δὲ καὶ θανατιᾷν, τοῦ θανάτου ἐπιθυμεῖν, *ut docet* Suidas, *cupere mori.* Quod observandum. Ita quidem ille. At nos ita putamus hoc verbum resolvi posse, φεύγω, futurum φεύξω, Dorice φευξῶ, et pro φεύξομαι, Dorice φευξοῦμαι. Pro φευξῶ autem per Ionicam ἐπένθεσιν τοῦ ι, etiam φευξιῶ, ad formam verborum polysyllaborum,

Ἆ,
Οἵδ' οὐκ ἀφιᾶσ', ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων
Τοσῷδε μᾶλλον· ὧδ' ἔβητ' ἐπὶ ξυροῦ;
Ἄξω λαβών γε τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν,
Ναῦς δ' ὣς ἐφέλξω. καὶ γὰρ οὐκ ἀναίνομαι
Θεράπευμα τέκνων. πάντα τἀνθρώπων ἴσα.
Φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν,
Οἵ τ' οὐδὲν ὄντες· χρήμασιν δὲ διάφοροι·

Ah!
Non dimittunt hi, sed pendent *ex* vestibus
Tanto magis; adeo in acie periculi stetistis:
Capiens ducam: hos autem scaphulas manibus
Sicut navis attraham: etenim non recuso
Curam liberorum: omnes homines *in hoc sunt* æquales.
Amant *enim* liberos et *illi*, qui *sunt* præstantissimi mortalium,
Et *illi*, qui nihil sunt. Opibus autem inter se differunt:

in ίζω, quæ Attici semper fere in futuris efferunt per ιῶ, pro ίσω, ut νομίζω, communiter νομίσω, Attice νομιῶ, γνωρίζω, γνωρίσω, et γνωριῶ, et sexcenta hujusmodi. *Barnes.*

628. Ἆ,] Hoc quidem redundat extra versum, est autem vox miserantis in hoc loco, aliquando etiam indignantis, nonnunquam dolentis. *Barnes.*

629. ἀφιᾶσιν,] Penultimam producit. Legere igitur debent ἀφιᾶσ', qui anapæstum in secunda sede non ferunt. Sequentia sic distinguo:

— ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων
τοσῷδε μᾶλλον· ὧδ' ἔβητ' —

Tanto magis ex vestibus pendent, quanto magis animum addere cupio. *Musg.*

Οἱ δ' οὐκ ἀφιᾶσιν, ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων] Mallem ἀφιᾶσ'. Media enim syllaba ι producitur; sin, erit Bacchius in secundo loco, quod ægre ferendum. *Barnes.*

630. ss. Τοσῷδε μᾶλλον, ὧδ' ἔβητ' ἐπὶ ξυροῦ, Ἄξω λαβών γε· τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν Ναῦς ὣς, ἐφέλξω] Ita scribendum et distinguendum recte monet codex Heinsio-Scaligerianus. Ὧδε autem non adverbialiter sumendum, alioquin subscriptum ι non haberet, at fere pro ὅσῳ, cui respondet τόσῳ. Ad ἐπὶ ξυροῦ subintellige ἀκμῆν: sic Homer. Iliad. κ'. v. 173. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. Vide Erasmi Adagium: *In acie novaculæ.* *Barnes.*

Verba ὧδ' ἔβητ' ἐπὶ ξυροῦ interrogative sunt efferenda: *adeone prope fuistis exitio? Reisk.*

631. τοὺς δ' ἐφολκίδας] Τούτους δὲ χερσὶν ἐφέλξω εἰς ἐμαυτὸν, ὡς ἡ Ναῦς τὰς ἐφολκίδας μεθέλκειν εἴωθεν. Ita infra v. 1417. Θησεῦ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες. *Barnes.*

Post γε punctum delendum. *Reisk.*

633. ss. πάντα τἀνθρώπων ἴσα· Φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν, Οἵ τ' οὐδὲν ὄντες· Χρήμασιν δὲ διάφοροι, Ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ· Πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος.] Hanc sententiam cum neque apud Stobæum quærens repererim, nec in H. Grotii Excerptis, paraphrasi et versione ornare non gravabor; Sensus loci: Πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐν τούτῳ τῷ πράγματι ἴσα τυγχάνει ὄντα, κἂν μάλιστα ἐν τοῖς ἄλλοις ἄνισα· Οἱ μὲν γὰρ ἐσθλοὶ καὶ οἱ κακοὶ τὰ ἑαυτῶν τέκνα φιλοῦσι· Καὶ ἐν τοῖς χρήμασι διάφοροι εἰσὶν, καὶ οἱ μὲν τὰ χρήματα ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ. Ἀλλ' ὅμως οἱ πλούσιοι καὶ οἱ πένητες ὁμοίως περὶ τὴν φιλοτεκνίαν ἔχουσι. Πάντες γὰρ φιλότεκνοι. Ita locum vertimus: *Cuncti in hoc similes sumus: magnique prolem diligunt suam viri, Et qui nihil sunt. Opibus haud pares licet florentque egentque; ast similis utriusque est amor. Barnes.*

635. Plene interpungendum post διά-

Ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ· πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος.
ΧΟ. Ἁ νεότας μοι φίλον· ἄ- στροφὴ α'.
χθος δὲ τὸ γῆρας αἰεὶ
Βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων
Ἐπὶ κρατὶ κεῖται,
Βλεφάρων σκοτεινὸν
Φάος ἐπικαλύψαν.

Alii habent, hi vero non: omne autem genus amans-prolis.
Cho. Juventus *est* mihi gratum aliquid;
Senectus vero onus semper
Gravius scopulis Ætnæ
Supra caput jacet,
Palpebris obcsuram
Lucem operiens

φερω. In sequenti ellipsis est, per οἱ μὲν supplenda, *οἱ μὲν ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ. Hi quidem divites sunt, illi non*. vid. ad Iph. in Taur. v. 1351. *Musg.*

636. Abresch. Auct. Dil. Thuc. p. 358. scribit: *ἔχουσιν οἱ δ' οὔ. Beck.*

637. Vulgatam, *ἁ νεότας μοι φίλον ἄχθος· τὸ δὲ γῆρας*, etc. emendavit Musgravius. Αἰεὶ servandum duxi, ut in carmine chorico. Itaque hanc formam etiam v. 653. reposui, ubi ἀεὶ legebatur. *Herman.*

637. ss. Ἁ νεότας μοι φίλον ἄ = χθος, τὸ δὲ γῆρας αἰεὶ = βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων = ἐπὶ κρατὶ κεῖται,]

Ita citat J. F. Gronovius ad Plaut. Mil. Glor. III. i. 88. F. Ursin. ad Cic. de Senect. 2. Sed M. A. Muretus Var. Lect. VII. 15. legit: Ἁ νεότας μοι φίλον. Τὸ δὲ γῆρας ἄχθος αἰεὶ Βαρύτερον Αἴτνας. — Quod metrum pessundat. Melius Musgravius, Ἁ νεότας μοι φίλον· ἄ=χθος τὸ δὲ γῆρας. — Sed nihil opus. Rhes. 373. Ἀλλά νιν ἅδε γᾶ Καταφθίμενον Θρῃκὶ μόρῳ ΦΙΛΤΑΤΟΝ ΑΧΘΟΣ ΟΙΣΕΙ. *Por.*

Legendum, δὲ et τὸ transpositis:

ἁ νεότας μοι φίλον· ἄ-
χθος δὲ τὸ γῆρας —

Musg.

Ἁ νεότας μοι φίλον ἄχθος] Ἡ νεότης κοῦφόν μοι ἄχθος, καὶ εὐβάστακτον· τὸ δὲ γῆρας, ὃ ἀεὶ δοκεῖ τοῖς ἔχουσιν αὐτὸ Αἴτνης σκοπέλων βαρύτερον, ἐπ' ἐμῷ κρατὶ κεῖται, etc.

Cicero hunc locum exprimit libro de Senectute circa initium: Quæ (Senectus) *plerisque senibus sic odiosa est, ut onus se Ætna gravius dicant sustinere.* Locum indigitavit Gaspar Stiblinus, produxit et citavit Johannes Brodæus, deinde Henricus Stephanus. Hanc totam stropham et antistropham totam eleganter vertit Hugo Grotius in Excerptis; quod nimis operosum esset huc adscribere; nisi laborem pensaret elegantia: "Dulce quam nobis onus est juventa! Sævit Ætnæis scopulis senectus, Pejor et nostro capiti minatur, Induens nigris oculos tenebris. Non ego insignes spoliis et auro Illitos postes Asiæque regna Flore permutem melioris ævi. Divitis fati decus hoc; Egeni Dulce solamen. Pereat senectus, Sæva, crudelis, pelagi vel undis Hausta, vel cælo volitans aperto; Unde non urbes iterum revisat, Non domos. Quod si superi labores Cernerent nostros sapiente cura, Præmium ferrent duplicem juventam Integri mores. Bis ad hæc venirent Astra, bis Phœbi jubar hoc viderent, Quos celebraret generosa Virtus. Improbis contra fluitaret Ætas simplici cursu: Nota quæ Bonorum vera discretrix foret et nocentum: Qualiter nautis iter indicantes Nubibus stellæ mediis relucent. Nulla nunc segnes posuere Divi Certa virtuti vitioque signa: Sed ruens Ævum sine lege novit Nil nisi gazas cumulare gazis." *Barnes.*

Μή μοι μήτ' Ἀσιήτιδος
Τυραννίδος ὄλβος εἴη,
Μὴ χρυσοῦ δώματα πλήρη
Τᾶς ἥβας ἀντιλαβεῖν,
Ἃ καλλίστα μὲν ἐν ὄλβῳ,
Καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ·
Τὸ δὲ λυγρὸν φόνιόν τε γῆ-

Ne mihi nec Asiatici
Regni opes sint,
Nec auri domus plena,
Ut *hæc* pro juventute accipiam:
Quæ pulcherrima quidem in divitiis,
Pulcherrima etiam *est* in paupertate:
Molestam enim lætalemque senectutem

639. Αἴτνας σκοπέλων] Cicero de Senect. c. 11. *quæ plerisque senibus sic odiosa est, ut onus se Ætna gravius dicant sustinere. Musg.*

640. Ἐπὶ κρατὶ] Expressit Auctor Mimnermum:

— τὸ δ' ἀργαλέον καὶ ἄμορφον
γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτίχ' ὑπερκρέμαται.

κεῖται,] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. κεῖσαι. *Musg.*

641. Βλεφάρῳ, aut βλεφάροιν dativo duali, legit Reisk. *Beck.*

642. Ald. et MSS. φάρος. Stiblini emendationem φάος recepit Canterus et inde alii, injuria improbatam a Musgravio. Ad ἐπικαλύψαν intellige τῷ κρατί. Βλεφάρων σκοτεινὸν φάος dicit vultum tristem et morosum. *Herman.*

Φάρος] Edd. recent. sine auctore φάος. Sed multo elegantius est φάρος, quod exhibent cum Aldina MSS. omnes. ἐπικαλύψαν φάρος βλεφάρων est *obtendens pallium palpebris.* Metaphoræ occasionem dedisse videtur, quod palliis oculos obtegere in usu fuit. Vid. Suppl. 296. *Musg.*

Φάος] Ita recte omnes præter Brodæum: ille vetus φάρος retinuit et exponit: φάρος ἐπικαλύψαν, *oculorum* tunicam *obtegens, palpebris procidentibus.* Sed et φάος *aciem* sonat. *Barnes.*

643. s. Μή μοι μήτ' Ἀσιήτιδος Τυραννίδος ὄλβος εἴη,] Regum Asiaticorum, ac præcipue Persicorum opes notat et Phrygum; de quibus Horat. Carm. Lib. II. Od. 12. *Num tu, quæ tenuit dives Achæmenes, Aut pinguis Phrygiæ Mygdonias Opes, Permutare velis crine Licymniæ? Plenas aut Arabum domos?* De Persicorum regum divitiis vide quæ nos ad Estheræ nostræ v. 399. Χρυσέη ὑπὸ πλαταγίστῳ ἰδ' ἀμπέλῳ αἰγλεέσσῃ, in Scholiis. In universum autem tanta Asiæ ubertas rerum omnium atque fertilitas fuit, ut omnibus terris antecellere videretur. Cicero pro Q. Ligario: *Asia tam opima est et fertilis, ut et ubertate agrorum, et varietate fructuum, et magnitudine pastionis, et multitudine earum rerum, quæ exportantur, facile omnibus terris antecellat.* Eadem Mithridates apud Justinum ad milites perorans affirmat. Ait enim: *Neque cœlo Asiæ esse temperantius aliud, nec solo fertilius, nec urbium multitudine amœnius: magnamque temporis partem, non ut militiam, sed festum diem acturos.* Vide Reverendissimum Jacobum Usserium, Armachanum haud ita pridem archiepiscopum, in Tractatu de Asia Minore; et lexicographos in voce Asia, et Asia Minor. *Barnes.*

644. Leg. ὄλβον. Constructio est: μὴ εἴη μοι λαβεῖν ὄλβον — μήτε δώματα — ἀντὶ τῆς ἥβης. *Reisk.*

645. Vide Pors. ad Med. 542. *Herman.*

646. Versus est glyconius πολυσχημό-

ρας μισῶ· κατὰ κυμάτων δ'
Ἐῤῥοι· μηδέ ποτ' ὤφελεν
Θνατῶν δώματα καὶ πόλεις
Ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' αἰ-
εὶ πτεροῖσι φορείσθω.
Εἰ δὲ θεοῖς ἦν ξύνεσις ἀντιστροφὴ α'.
Καὶ σοφία κατ' ἄνδρας,
Δίδυμον ἂν ἥβαν ἔφερον

Odi: sub fluctus autem
Peritura vadat. Debuit nunquam
Ad sedes hominum et civitates
Venire, sed in aëre semper
Alis ferri.
Si vero diis esset prudentia,
Et sapientia erga homines,
Haberent geminam juventutem,

†στικος ex molosso et choriambo. Similes prorsus sunt v. 648. 675. omniumque horum antithetici. *Heath.*

649. φόνιόν τι γῆρας] Legendum, ni fallor, Κρόνιόν τι, i. e. *hebes, effœtum.* *Musg.*

653. ἀεὶ] Metrum postulat αἰεὶ. *Musg.*

654. φορείσθω] Legendum φορεῖσθαι in infinitivo, ut paullo ante ἐλθεῖν. *Musg.*

655. s. Εἰ δὲ θεοῖς ἦν ξύνεσις, καὶ σοφία κατ' ἄνδρας,] Εἰ δὲ θεοῖς ἦν σύνεσις, καὶ σοφὴ πρόνοια κατὰ τοὺς ἀνθρώπους, δὶς ἂν οἱ καλοκἀγαθοὶ τῆς ἥβης λάχοιεν, καὶ δὶς νέοι γίνοιντο, ἐκ τοῦ γήρως ἀνανεάζοντες αὖθις· καὶ τοῦτο τὸ δῶρον ἐκ θεῶν ἔχοιεν καὶ φέροιεν λαβόντες, οἷον φανερόν τινα χαρακτῆρα τῆς Ἀρετῆς, ὅσοις μέτεστιν αὐτῆς, δηλονότι τῆς ἀρετῆς. Καὶ θνητοὶ, δηλονότι, οἷς ἀρετῆς μέτεστιν, ἐς τὰς ἡλίου αὐγὰς, ἤγουν τὸν βίον, διττοὺς διαύλους καὶ δισσοὺς ἂν ἔβησαν. Ἡ δὲ Δυσγένεια, καὶ ἡ κακία, τουτέστιν, οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, ἅπαξ μόνον ἔζησαν, καὶ ἁπλοῦν βίον εἶχον. *Barnes.*

657 Nominativus verbi ἔφερον continetur sequentibus ὅσοισι μέτα. *Beck.*

658. Legebatur ἀρετῆς. *Herman.*

660. Legebatur θνατοὶ ἐς τὰς αὐγάς. Heathio debetur θανόντες. Perfecit emendationem Musgravius. *Herman.*

Μέτα,] MSS. Steph. μετᾶν.

καὶ θνατοὶ] Hoc cum manifeste vitiosum esset, emendabat Piersonus Verisim. p. 222. κἀγαθοὶ, quod, ut ferri posset, tamen minime necessarium est, cum sensus vocis ἀγαθοὶ sit in membro præcedenti, ὅσοις ἀρετὰ μέτα. Et mihi quidem non θνατοὶ tantum, sed duo præterea displicent; primo syllaba finalis οι sequente vocali producta; deinde et articulus [τὰς] sine emphasi positus, quod in Odis Choricis raro invenias. Hoc igitur deleto, reliqua sic malim emendare:

— καὶ θανόντες
Εἰς αὐγὰς πάλιν ἁλίου
Δισσοὺς ἂν ἔβαν διαύλους.

Heathio debetur θανόντες. Legi etiam potest καὶ θανατοὶ†, ut dedi in Exercitationibus, vel etiam τεθναότες τε†, si quis majorem in metricis ἀκρίβειαν desiderat. De articulorum usu vid. Plutarch. Op Mor. p. 1848. *Musg.*

Leg. μέτα, καὶ θανόντες εἰς (vel πρὸς) αὐγάς. *et* (probi scilicet, de quibus antea poëta dixerat) *mortui* (post semel transactam mortem) *altera vice redirent ad solis lumina.* Si vulgata retineatur, debet h. l. θνατοὶ pro θανόντες accipi, *revera mortui,* non *adhuc mortales.*

Versus ex emendatione Heath. μετᾶν et θανόντες est Ionicus a minore hemiolius ex pæone tertio et trochæo, sicut et duo præcedentes. *Beck.*

Φανερὸν χαρακτῆρ'
'Αρετᾶς, ὅσοισιν
Μέτα, καὶ θανόντες
Εἰς αὐγὰς πάλιν ἁλίου
Δισσοὺς ἂν ἔβαν διαύλους.
'Α δυσγένεια δ' ἁπλοῦν ἂν
Εἶχε ζωᾶς βιοτάν,
Καὶ τῷδε τούς τε κακοὺς ἂν

Manifestum signum
Virtutis, quibus *virtus*
Adesset: et morientes
Ad splendores solis iterum
Irent geminos cursus:
Sed degeneres simplicem
Haberent vitæ cursum.
Et hoc *modo* et malos

καὶ θνατοὶ ἐς
τὰς αὐγὰς πάλιν ἁλίου
δισσοὺς ἂν ἔβαν διαύλους.
ἁ δυσγένεια δ' ἁπλοῦν ἂν
εἶχε ζωᾶς βιοτάν·
καὶ τῷδε, τούς τε κακοὺς ἂν
γνῶναι καὶ τοὺς ἀγαθούς.

Quum in his versibus imago ducta sit a stadiodromis, qui idem spatium repetito cursu conficiunt, non improbabilis est docti viri in editione Lipsiensi conjectura — ἁπλᾶν ἂν εἶχε ζωᾶς νύσσαν. quod sensum certe fundit, qui ex vulgata scriptura nullus existit. Musgravius ὀχετὸν reponendum censebat, quod hariolantis est. Quid? si legamus

ἁ δυσγένεια δ' ἁπλᾶν ἂν
εἶχε ζωᾶς τρίβον· ἦν δ'
αὖ τῷδε τούς τε κακοὺς ἂν
γνῶναι καὶ τοὺς ἀγαθούς.

Pravi tum semel tantum vitæ spatium decurrerent, et liceret hac ipsa re malos a bonis dignoscere. Ζωᾶς τρίβος *semita vitæ*, ut ap. Horatium. I. Ep. XVIII. 103. *Secretum iter et fallentis semita vitæ.*
Jacobs.

663. 'Α δυσγένεια] 'Η κακία. Vide ad notam præcedentem. Sic infra v. 806. 'Η δυσγένει' ἀνάκτων, κακία ἀνάκτων, pro οἱ δυσγενεῖς ἄνακτες. *Barnes.*

664. Temere βιόταν sollicitant. Vide Pors. ad Hec. 302. *Herman.*

ζωᾶς βιοτάν,] Suspicor, quod et Reiskio in mentem venisse videtur, βιοτὰν glossema esse figuratæ cuidam locutioni superscriptum. Forte dederat auctor:

ἁ δυσγένεια δ' ἁπλοῦν ἂν
εἶχε ζωᾶς ὀχετόν.

ὀχετὸς est *rivus ex fluvio ductus ad agros hortosve irrigandos.* Hujusmodi rivuli, ubi planities circa fluvium est, magno numero esse solent; quo minus displicere debet ἁπλοῦν ὀχετὸν ζωᾶς, i. e. *simplicem vitæ rivulum.* Julianus Imp. ζωὴν ἄχραντον καὶ καθαρὰν — ἐποχετεύων. Hymn. in Solem. p. 149. Ed. Spanh. Vita Isidori: ἀενάου ζωῆς ὀχετοῖς apud Phot. p. 546. Ed. Hœschel. Comparationem temporis cum fluvio vid. Ovid. Amor. Lib. I. Eleg. 8. v. 49. Id. de Arte Amandi, Lib. III. v. 62.

Julianus: ἐποχετεύων αὐτῇ τὴν ζωήν, p. 137. D. *Musg.*

ζωᾶς βιοτάν,] 'Εν διὰ δυοῖν. Vel ζωὰν enim, vel βιοτὰν, per se singulæ sufficerent voces. *Barnes.*

βιοτάν,] Sententia flagitat στάδιον, aut δρόμον. Quid si ἁπλᾶν et νύσσαν legamus? *degener autem vita haberet simplicem vitæ metam. Beck.*

665. Vulgo τῷδί. Porsonus ad Med.

Γνῶναι καὶ τοὺς ἀγαθούς,
Ἴσον ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄ-
στρων ναύταις ἀριθμὸς πέλει.
Νῦν δ' οὐδεὶς ὅρος ἐκ θεῶν
Χρηστοῖς, οὐδὲ κακοῖς σαφής,
Ἀλλ' εἱλισσόμενός τις αἰ-
ὼν πλοῦτον μόνον αὔξει.
Οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας στροφὴ β'.
Μούσαις συγκαταμιγνύς

Et bonos cognoscere *liceret*
Pariter, sicut in nubibus stellarum
Numerus nautis *est notus*.
Nunc vero nulla a Diis nota
Certa est bonorum et malorum:
Sed æstuans quoddam ævum
Auget solum divitias.
Non cessabo Gratias
Cum Musis commiscere

157. corrigit τῷδ' ἦν. Sic ἂν non ad ἦν, sed ad γνῶναι pertineret. Si opus est correctione, mireris, cur poëta sic, ut Porsono placet, maluerit, quam καὶ τῷδ' ἂν τούς τι κακοὺς ἦν γνῶναι. *Herman.*

τῷδὶ] Notandum est, Atticas dictiones in ί et δί superfluum desinentes ultimam syllabam producere, ut οὑτοσὶ, τουτωΐ, τουτὶ, τοδὶ, τουτονὶ, ὁδὶ, τῳδὶ, ταυτὶ, ὡδὶ, &c. Sic Aristophanes in Pluto: Ὅστις ποτ' ἐστὶν οὑτοσὶ, καί τιν χάριν. Et ibidem: Τουτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες, κάτειπέ μοι. Item: Ταυτὶ λέγουσι πάντες, ἡνίκ' ἂν δέ μου. Et sexcenta hujusmodi invenias exempla apud scenicos poëtas, præsertim apud Aristophanem. Vide quæ nos supra ad Supplic. v. 165. *Barnes.*

667. Reisk. legit ἴσον ὅτ' et πέλειν (pro ἔπελεν): *et hoc modo posset quis improbus, quis probus, haud secus agnosci, atque grex stellarum in nubibus. Beck.*

673. Tzetzes ad Hesiodi Theog. 64. καὶ Εὐριπίδης· καὶ μὴ παυσαίμην τὰς Χάριτας ταῖς Μούσαις συγκαταμιγνύων. Sic MS. sed ed. Trincav. fol. cxx. (quod per errorem numero cxviii. notatum est) b. συγκαταμιγνύσκων. Heinsiana συγκαταμιγνύειν. Stobæus, tit. LXXXI. ut in codd. Euripidis, nisi quod ταῖς Μούσαις habet. Plutarchus in Virtutibus Mulierum, p. 243. A. οὐδ' αἰσχύνεται ταῖς Μούσαις τὰς Χάριτας συγκαταμιγνὺς καλλίστην συζυγίαν, ὡς Εὐριπίδης φησίν. *Herman.*

673. s. Οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας Μούσαις συγκαταμιγνύς] Plutarch. II. p. 243. A. Dio Chrysostom. XXXII. p. 393. C. Wyttenbach. Ep. Crit. p. 14. Stob. LXXXI. p. 343. Schol. in Hesiod. Theog. LXV. p. 236. *Por.*

673—677. Apud Grot. LXXXI. p. 343. ubi in tribus versibus leguntur hi quatuor. *Burn.*

Οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας] Hunc locum habet Stobæus in Florilegii Sermon. LXXXI. Περὶ Γραμμάτων, excepto, quod in margine notamus, pro εἰ ζώην μετ' εὐμουσίας, ibi legitur: μὴ ζώην μετ' ἀμουσίας. Eodem autem res recidit; *Velle vivere cum Musis*, et *Nolle vivere sine Musis*. Hunc vero locum ita ibidem versum ab H. Grotio habemus: *Nec cessabo Veneres doctis jungere Musis fœdus amicum; Ah! ne vivam Carminis expers. Barnes.*

674. Μούσαις] Stobæus Tit. LXXXI. ταῖς Μούσαις. *Musg.*

Ἡδίσταν συζυγίαν·
Μὴ ζώην μέτ' ἀμουσίας,
Αἰεὶ δ' ἐν στεφάνοισιν εἴην.
Ἔτι τοι γέρων ἀοιδὸς
Κελαδεῖ Μναμοσύναν·
Ἔτι τὰν Ἡρακλέους
Καλλίνικον ἀείσω·
Παρά τε Βρόμιον οἰνοδόταν,
Παρά τε χέλυος ἑπτατόνου

Jucundissima conjunctione.
Ne vivam Musarum expers,
Sed semper inter coronas verser;
Poëta etiam senex
Celebrat adhuc Mnemosynen.
Adhuc Herculis
Triumphale carmen canam,
Tum apud Bacchum largitorem vini,
Tum apud chelyos septem fides habentis

675. Ἡδίσταν συζυγίαν·] Citat Plutarchus Op. Mor. p. 432. Ed. Steph. ubi legit καλλίστην συζυγίαν. *Musg.*

676. Sic Stobæus l. c. nisi quod Trincav. ἀμουσίαν. Ald. et duo codd. Musgravii μὴ ζώην μετ' εὐμουσίας. MSS. Steph. εἰ ζώην μετ' εὐμουσίας. *Herman.*

Μὴ ζώην μετ' ἀμουσίας,] Ita optime Stobæus loco citato. Ed. Ald. et MSS. E. G. ἢ ζώην μετ' εὐμουσίας. MSS. Steph. εἰ ζώην μετ' εὐμουσίας. *Musg.*

Si retinetur vulgatum μετ' εὐμουσίας, debet pro εἰ legi ἀεὶ, *semper vivam vitam musicam, elegantia conditam.* In vet. ed. est ἢ ζώην, unde posset effici ἡδίστην. *Beck.*

678. Attici sæpe scripserunt futurum tempus verbi ἀείδω, seu, ᾄδω, ἀείσομαι vel ᾄσομαι. Sed locus hic est excipiendus, si lectio sit vera. Præsens ἀείδω verbis antecedentibus rectius convenit. *Elmsl.*

679. Κελαδεῖ] Ita Ed. Ald. nec aliter citat Athenæus, p. 608. ubi ut proverbialem locutionem adhibet. Sensus utique est: *Poëta, etiam cum senex est, Mnemosynen celebrare solet,* i. e. Mnemosynen, Musarum matrem. MS. Steph. κελαδῶ, quod male receperunt editores. *Musg.*

680. Ἔτι τὰν] Legendum putem ἔτι τᾶδ', *adhuc hac ratione. Musg.*

681. Καλλίνικον ἀείσω] Callinicus Hercules ob insignes victorias; et etiam genu Ὀρχήσιως cujusdam, quæ ad tibiæ modulos fiebat. Eustathius, ut et Hesychius Item Hymnus Archilochi, de quo Pindarus Olymp. Od. IX. Cujus principium: Τήνελλα Καλλίνικε, χαῖρ', ἄναξ Ἡράκλεις, Αὐτός τε καὶ Ἰόλαος, αἰχμητὰ δύο Vide Scholiast. Aristophanis ad finem Acharnens. item quæ nos supra ad v 179. Hoc vero in loco dicitur Καλλίνικο cantio quædam Herculi dicata, et ad μολπὰν, v. 684. refertur, vel ᾠδὴν, vel ὄρχησι potius subauditur. Hinc Καλλίνικον ἀείδειν, pro victoriam quamvis reportare Vide Jacobi Nicolai Loensis Miscellan Epiphyllid. Lib. V. c. 7. et M. Anton Mureti Variar. Lection. Lib. III. c. 11 Præterea Καλλίνικος est victoria quævi insignis, et καλλίνικον φέρειν est Victoriam reportare, ut Med. v. 45. Et potest absolute dici, pro καλὴ νίκη, ut καλλίχορον pro καλὸς Χορός. De qua re vide infra a v. 690. Non autem necesse est subaudir hoc in loco vel χεῖρα, vel κορώνην, ut Bro dæus ait, quia καλλίνικον potest referri, u jam diximus, ad μολπὰν tribus post versibus; vel certe ἀοιδὰν, aut μολπὰν, pote multo melius intelligi; ut sæpe fit; v

Μολπὰν καὶ Λίβυν αὐλὸν
Οὔπω καταπαύσομεν
Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν.
Παιᾶνα μὲν Δηλιάδες ἀντιστρ. β'.
Ὑμνοῦσ' ἀμφίπολοι τὸν
Λατοῦς εὔπαιδα γόνον

Strepitum, et tibiam Libycam,
Nondum tacebimus
Musas, quæ me choris erudierunt.
Pæana quidem Deliades
Hymnis circum aras
Felicem prolem Latonæ,

etiam ὄρχησις, in hoc loco præcipue, ob Cerberum ex inferis eductum; ita enim Hesychius: Καλλίνικος, ὄνομα κύριον, καὶ εἶδος ὀρχήσεως ἐπὶ τῇ τοῦ Κερβέρου ἀναγωγῇ. *Barnes.*

Ad καλλίνικον subaudiendum esse ᾠδὴν, contra Barn. monuit Heath. *Beck.*

683. χέλυος ἑπτατόνου] De hac re vide quæ nos ad Ion. v. 882. *Barnes.*

684. Λίβυν αὐλὸν] Quæ hæ tibiæ ex loto erant factæ, et ideo Libycæ dictæ, quia optima lotus in Libya nascitur, satis nos supra ad Troad. v. 546. Unde Theophrastus περὶ φυτῶν, l. 4. Ἐν Λιβύῃ δὲ ὁ λωτὸς πλεῖστος καὶ κάλλιστος. *Barnes.*

686. ἐχόρευσαν.] Similem usum vocis χορεύειν, vide infra v. 867. et v. 874. *Musg.*

Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν.] Χορεύω proprie *salto*, hoc in loco *saltare facio* aperte significat; de qua re nos fusius ad Ion. v. 1596. *Barnes.*

Reisk. mavult: ἐκόρευσαν, *parvulum nutriverunt.*

Significationes verbi χορεύειν, *incitare aliquem ad celebrandas choreas* (h. l.), et per consequentiam, *agitare*, turbare, *emovere mente*, illustravit Brunck. ad Soph. Ant. 1151. p. 229. T. I. *Beck.*

687. Locus mendosus, quem sic constituendum arbitror, partim metro, partim sensu jubente:

Παιᾶνα μὲν Δηλιάδες
Ὕμνοις ἀμφὶ πυρὰς τὸν
Λατοῦς εὔπαιδα γόνον
εἱλίσσουσι καλλίχορον.

Si ὑμνοῦσ' retinetur, accipiendum erit pro ὑμνοῦσαι, *cantantes*; nam εἱλίσσουσι legendum esse, v. 690. ostendit metrum. Mihi tamen potius videtur ὕμνοις, ut constructio sit ὕμνοις εἱλίσσουσι, *hymnis circueunt.* πυρὰς malim pro πύλας, quia et Callimachus Hymno in Delum, v. 321. et Apollon. Rhod. Lib. I. v. 538. περὶ βωμὸν saltationes peractas tradunt. Quid quod πυρὰ, βωμὸς, circuiri saltando potest, πύλαι vero minime, ut dicendum adeo fuerit πρὸ πυλῶν εἱλίσσουσι, non ἀμφὶ πύλας. πυρὰ, *altare*, exstat Iphigen. in Taur. v. 26. Troad. v. 485. Ion. v. 1257. *Musg.*

690. Εἱλίσσουσι] Sic legendum esse ostendit metrum. Ab hoc autem verbo, non ab ὑμνοῦσαι, si quis ita legere malit, regi puto accusativum γόνον. Ita noster ἑλίσσειν Ἄρτεμιν, Iph. in Aul. v. 1479. Callimachus βωμὸν ἑλίξαι, Hymn. in Delum, v. 321.

καλλίχορον·] Et hanc quoque emendationem metri ratio suadebat. Sed nec sensus repugnat. Notabile enim est, qui Deliacam hanc saltationem commemorant, pulsationem soli non omisisse. Sic Callimachus, v. 306.

— πλήσσουσι χορῆτιδες ἀσφαλὲς οὖδας.

iterumque v. 321.

— βωμὸν ὑπὸ πληγῇσιν ἑλίξαι
ῥησσόμενον.

Apollonius Rhod. de eadem re Lib. I. v. 539.

— πέδον ῥήσσωσι πόδεσσι.

Addam tantum, καλλίχορον, vel etiam

Εἱλίσσουσαι καλλίχορον·
Παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάθροις,
Κυκνὸς ὣς γέρων ἀοιδός,
Πολιᾶν ἐκ γενύων
Κελαδήσω· τὸ γὰρ εὖ
Τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει

Circumeunt pulchro in throno sedentem.
Pæanas etiam in tuis atriis,
Sicut cygnus, senex cantor
Ex canis genis
Sonabo. Quod enim bonum,
Sospes hymnis est

καλλίχορον, si quis retineat, adverbialiter accipi debere. *Musg.*

688. Legebatur ἀμφὶ πύλας. Musgravius ἀμφὶ πυρὰς, de aris, affertque Callim. h. Del. 321. Apoll. Rhod. I. 538. Sed quum de una Apollinis ara sermo sit, certe singularis præferri debebat. Facilior tamen visa est Reiskii correctio ἀμφίπολοι, quam firmat antiquissimus auctor de his sacris, Homerus in Hymno Apollinis, 157. κοῦραι Δηλιάδες, 'Εκατηβελέταο θεράπναι. Ad reliqua apte comparat Musgravius Iph. Aul. 1479. ἑλίσσετ' ἀμφὶ ναὸν, ἀμφὶ βωμὸν 'Άρτεμιν. *Hermann.*

ἀμφὶ πύλας. ἀμφίπολοι, *famulæ, ancillæ*, reponit Reisk. *Beck.*

690. καλλίχορον·] 'Αντὶ τοῦ καλὸν χορόν. Sic ταχύπτερον, unico vocabulo, pro ταχὺ πτερὸν, ut Euripid. Bellerophon. 'Άγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου ταχύπτερον. Sic nonnulli εὔσταχυς pro καλὴ στάχυς ab Eurip. dictum volunt Hecub. v. 591. quanquam ibi nos divisim legimus. Sic καλλίνικος pro καλὴ νίκη, vid. supra ad v. 681. Sic καλλίπαις de Proserp. dixit Eurip. Sic καλλικολώνη, Homer. εὔβιστον, Epig. in Plutarch. περὶ παίδων ἀγωγῆς, &c. *Barnes.*

691. ss. Παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάθροις
Κύκνος ὥς, γέρων ἀοιδὸς
πολιᾶν ἐκ γενύων
κελαδήσω. ΤΟ ΓΑΡ ΕΥ
τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει
Διὸς ὁ παῖς.

Non facile mihi persuadere possum, verba τὸ γὰρ εὖ id significare, quod Barnesius voluit: τὸ καλὸν καὶ ἁρμόδιον; neque profecto in Musgravii emendatione acquiescere possum, qui τοῖς ὕμνοισιν conjecit, hoc sensu: *Hercules sospes Hymnis materiam præbet.* Fortasse:

κελαδήσω Γ'· ΕΥΓΑΡΥΣ
τοῖς ὕμνοισι κατάρχει
Διὸς ὁ παῖς.

Gratum enim et dulce hymnorum initium Jovis filius præbet. Versus est anapæsticus cui respondet in strophe:

ἔτι τὰν 'Ηρακλέους

ubi legendum 'Ηρακλείους.—Ad ver. 698. Plutarchus respexisse videtur De Animi Tr. T. II. p. 464. ed. Reisk. Πάθειν γε δὴ πρὸς ἀλυπίαν ψυχῆς καὶ βίον ἀκύμονα χρημάτων ὄφελος. *Jacobs.*

692. Κύκνος ὥς, γέρων ἀοιδὸς,] De Cygni cantu vide quæ nos ad Helen. v. 1108. Quibus adde quod Socrates ipse moriturus de hac re dicat, in Platonis Phædone, §. 25. p. 124. Ed. Cantabr. Item hoc Martialis: Dulcia defecta modulatur carmina lingua cantator cygnus funeris ipse sui. *Barnes.*

694. τὸ γὰρ εὖ] Τὸ εὖ pro τὸ καλὸν καὶ τὸ ἁρμόδιον. Sensus: ὁ 'Ηρακλῆς ὑπάρχει τοῖς ὕμνοις τὸ εὖ, τουτέστιν, εὔθετον θέμα, καὶ ἐπαινετὸν ὑποκείμενον. Sic dicimus ὁ πάνυ de excellenti viro, et τὸ πάνυ de re excellenti. Articulus cum adverbio locum nominis habet. *Barnes.*

τὸ γὰρ εὖχος. *nam id, de quo gloriantur.* Διὸς ὁ παῖς, ὃς δυσγένειαν πᾶσαν ὑπερβάλλων μοχθήσας πανάκημον θῆκεν. Ita leg. est

Διὸς ὁ παῖς· τᾶς δ' εὐγενίας
Πλέον ὑπερβάλλων ......
Μοχθήσας τὸν ἄκυμον
Θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
Πέρσας δείματα θηρῶν.

Filius Jovis. Nobilitatem enim
Longe superans virtutibus,
Laboribus suis tranquillitatem hanc
Vitæ dedit mortalibus,
Domans ferarum terrores.

hic locus. δυσγένεια idem, quod μοχθηρία, ut v. 663. *Reisk.*

695. Ταῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει] Vertendum, si quidem sana est lectio: *hymnis patrocinatur, hymnos juvat.* Confer Heraclid. v. 182. et v. 352. Verum et sic quidem sensus subfrigidus est. An legendum: σῶς ὕμνοισιν ὑπάρχει. *Sospes materiem præbet hymnis. Musg.*

696. Legebatur τὰς δ' εὐγενίας. *Herman.*

τάσδ' εὐγενίας.] Malim, metri causa, δ' εὐγενίας. Legendum etiam παϊς, non παῖς. *Musg.*

Prev. secutus conjecturam critici cujusdam reddit: Il a surpassé de loin sa noblesse par sa vertu. *Beck.*

697. Recte, puto, Tyrwhittus judicat excidisse ἀρεταῖς. *Herman.*

Optime Tyrwhittus: " Manifestum est, huic versui tres syllabas in fine deesse. Si legamus:

πλέον ὑπερβάλλων ἀρεταῖς,

sensui, opinor, æque ac metro, non parum opitulabimur." *Musg.*

Jam Heath. observarat, tres syllabas deesse: versum scilicet esse glyconium πολυσχηματιστον ex epitrito primo pentasyllabo (cui in stropha opponitur antispastus hexasyllabus) et choriambo. *Beck.*

698. Reiskius πανάκυμον, male, ob sensum. Articulus sic intelligendus est, ut significet hanc vitam, quam nunc degunt vacuam turbis. Vide quæ dixi ad Hecub. 781. *Herman.*

τὸν ἄκυμον] Nuspiam legitur ἄκυμος, unde formari posset accusativus masculini generis ἄκυμον. Lego:

μοχθήσας τόδ' ἄκυμον
θῆκεν βίοτον βροτοῖς.

Laborando hanc vitæ tranquillitatem mortalibus præstitit. Musg.

τὸν ἄκυμον] Irregulariter fit pro ἀκύμονα, si modo vere scribitur in vetustis libris; de qua re vide quæ nos ad Hippolyt. v. 1168. *Barnes.*

Hes. ἀκύμονα· ἀτάραχον, ubi Wessel. (Probab. 5. p. 39.) legit ἄκυμον, et huc respici putat. *Beck.*

700. Πέρσας] Proprie dicitur de *agrorum*, aut *urbium*, vastatione. Sed eleganter dicitur pro *perdere*, *pessumdare*, ut Soph. Ajac. v. 1222. κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους. *Musg.*

Πέρσας δείματα θηρῶν.] Πέρθω, proprie *vasto*, hoc in loco non de locis, sed de personis, usurpatur, ut et Rhes. v. 239. Διοπότου πέρσαντες Ἀχαιῶν ἄρα, et v. 450. Πέρσας Ἀχαιούς. *Barnes.*

701. Heathio auctore πιρᾶς dedi pro πιρᾷ. *Herman.*

Deest persona Lyci in Ed. Ald. sed recte eam exhibebant MSS. Steph. et hic, et per reliquam scenam, ubi male Aldina Λύσσ. *Musg.*

Malim πιρᾶς. Nominativus enim pro vocat. Attice sæpe ponitur. *Heath.*

702. δαρὸς,] Δηρὸς, unde δηρὸν et δὴν, *diu. Barnes.*

706. Legendum, metri gratia:

ἐφ' οἷς ὑπέστησ' ἀντιπάγγελτα θανεῖν.

Musg.

ὑπέστησέ γ' ἀντιπάγγελτα] An ὑπέστησ' ἀντιπάγγελτα. *Barnes.*

Reisk. monuit, in ed. Brubach. jam legi, quod Barn. conjecerat, ἐφ' οἷς ὑπέστησ' ἀντιπάγγελτα. *Beck.*

ARGUMENTUM ACTUS TERTII.

Lycus in scenam progreditur cædem Herculis familiæ festinantius facturus: dumque intro ad id opus se recipit, ignorans, Herculem advenisse, incidit inopinato in medios gladios, et, quas aliis paraverat, casses. Dum vero ab Hercule trucidatur, insultat interim plauditque Chorus. In Herculis laudes excurrit Chorus, invitatque non modo cives Thebanos, sed ipsas quoque Nymphas et Musas, ad lætitiam ac cantus, propter oppressum tyrannum, collaudatque Jovem, quod cum Alcmena concumbens operam dederit tam heroico filio seminando. Iris hinc a Junone cum Furiarum maxima in scenam missa ad Herculis rationem disturbandam, dominæ mentem Furiæ aperit. Illa vix tandem persuasa Herculem furore correptum in suos armat. Chorus hanc calamitatem lamentis prosequitur, illiusque vicem deplorat; qui cum nuper omnium mortalium gloriosissimus fuerit, jam nunc in suorum perniciem armatus tendat, mente captus, nec sui amplius compos.

ΛΥ. Εἰς καιρὸν οἴκων, Ἀμφιτρύων, ἔξω περᾷς.
Χρόνος γὰρ ἤδη δαρὸς, ἐξ ὅτου πέπλοις
Κοσμεῖσθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν.
Ἀλλ' εἶα, παῖδας καὶ δάμαρθ' Ἡρακλέους
Ἔξω κέλευε τῶνδε φαίνεσθαι δόμων,
Ἐφ' οἷς ὑπέστητ' αὐτεπάγγελτοι θανεῖν.
ΑΜ. Ἄναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγότα,
Ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς,
Ἃ χρῆν σε μετρίως, κεἰ κρατεῖς, σπουδὴν ἔχειν.
Ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προστίθης ἡμῖν θανεῖν,

Lyc. In tempore extra domum egreditur Amphitryo:
Tempus jam longum *est*, ex quo vestibus
Et ornatu mortuorum corpus induimini.
Sed age, liberos et uxorem Herculis
Jube extra has ædes apparere
Quia promisistis vos ultro morituros.
Am. O rex, insectaris me miserum,
Ac insuper præter meorum mortem afficis contumelia,
Quibus oportebat te modice, etiamsi imperium habes, studere.
Quoniam vero mortis necessitatem nobis imponis,

709. Ἃ χρῆν] Καθ' ἃ σπουδὴν ἔχειν σε χρῆν. Scaliger legit οὗ pro ἅ. *Barnes.*

710. Legebatur προστιθεῖς. Vide Pors. ad Orest. 141. *Herman.*

προστιθεῖς] Ab antiquo τιθέω. Aliud exemplum vide Heraclid. v. 690. tertium Ion. v. 1525. male a recentibus editoribus in προστιθῇς mutatum. v. Theogn. v. 287. *Musg.*

προστιθεῖς] Ab inusitato τιθέω, pro τίθημι; sic τίθει, pro ἐτίθει Homer. Vid. quæ nos ad Αὐλικοκάτοπτρον, sive Estheram nostram, v. 2. Ὡς πρὶν Ἰσσιάδαο τίθεις ἡδεῖαν ἀοιδήν. *Barnes.*

Στέργειν ἀνάγκη· δραστέον δ' ἃ σοι δοκεῖ.
ΛΥ. Ποῦ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνου;
ΑΜ. Δοκῶ μὲν αὐτήν, ὡς θύραθεν εἰκάσαι
ΛΥ. Τί χρῆμα; δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον
ΑΜ. Ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς ἑστίας θάσσειν βάθροις,
ΛΥ. Ἀνόνητά γ' ἱκετεύουσαν ἐκσῶσαι βίον.
ΑΜ. Καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖν μάτην πόσιν.
ΛΥ. Ὃδ' οὐ πάρεστιν, οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ.
ΑΜ. Οὔκ, εἴ γε μή τις θεῶν ἀναστήσειέ νιν.
ΛΥ. Χώρει πρὸς αὐτήν, καὶ κόμιζ' ἐκ δωμάτων.

Necesse *est* boni consulere: facienda vero, quæ tibi videntur.
Lyc. Ubinam est Megara? ubi proles filii Alcmenæ?
Am. Videtur mihi, quantum foris stans possum conjicere—
Lyc. Quam rem opinionis hujus habes argumentum?
Am. Supplex sedere ad sanctas sedes laris.
Lyc. Frustra supplicans, ut conservet vitam.
Am. Et frustra vocat mortuum maritum.
Lyc. Ille vero non adest, neque veniet unquam.
Am. Non: nisi deus aliquis excitaverit eum.
Lyc. Vade ad eam, et e domo ducas.

712. Ad scenicam rationem bene Pr. notavit hæc: " Lycus impatient s'avance à la porte du palais. Il n'y voit point Mégare, et s'en étonne. Amphitryon, qui veut l'engager dans le piége où Hercule l'attend, prétend qu'il apperçoit Mégare dans l'enfoncement du palais. Lycus, qui ne la voit pas ou ne la distingue pas, demande ce qu'elle fait, soit pour s'assurer qu'Amphitryon la voit en esset, soit pour la chercher luimême des yeux. Ce jeu de théâtre ne paroit pas avoir été compris par les éditeurs et interprêtes Latins; ils ne l'ont du moins pas expliqué. *Beck.*

713. Δοκῶ μὲν αὐτὴν,] Imperfecta sententia, quam post brevem Lyci interruptionem, continuando implet: Ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς, etc. *Barnes.*

714. Posui signum interrogationis post τί χρῆμα. *Herman.*

715. βάθροις,] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. et Parisiens. omnes βάθρους. *Musg.*

717. Legebatur ἀνακαλεῖ. *Herman.*

718. Quod in vett. quibusdam edit. est, οὐ γὰρ μὴ, recte emendavit Æm. Portus οὐδὲ μή. Et sic jam Aldina. *Herman.*

Ὁ δ' οὐ πάρεστιν· οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ.] Ita recte Aldi editio; notula vero pro δὲ per errorem facta est γὰρ in aliis editionibus: unde viri docti frustra se torserunt. Canterus legendum voluit: οὐ γὰρ οὖν. Scaliger et Duportus μὴ γὰρ οὐ, quorum ultimus μόλοι quoque legit. Æmil. Portus veram lectionem conjectando est assecutus. *Barnes.*

Voculas οὐ μὴ vel cum fut. indicat. vel cum aoristo altero conj. construi, egregie ostendit Dawes. M. Crit. p. 222. Non erat igitur, quare Duportus pro μόλῃ reponeret μόλοι. *Heath.*

720. Putamus Euripidem scripsisse, κἀκκόμιζε δωμάτων. *Elmsl.*

722. ἐνθύμιον, *formido interna.* Sic Antiphon: ἡμῖν προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γενήσεται, p. 106. Ed. Ald. vid. et p. 108. Idem ἐνθύμιον ὑπολείψεσθε, p. 112. Confer Ion. v. 1346. Soph. Trachin. v. 111. Hinc etiam explices Hesychium in ἐνθύμιον. *Musg.*

725. σχολὴν λύσωμεν] Cantero placet

ΑΜ. Μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου, δράσας τόδε.
ΛΥ. Ἡμεῖς, ἐπειδή σοι τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον,
Οἱ δειμάτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν
Ξὺν μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθε, πρόσπολοι,
Ὡς ἂν σχολὴν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων.
ΑΜ. Σὺ δ' οὖν ἴθ'. ἔρχει δ' οἷ χρεών· τὰ δ' ἄλλ' ἴσως
Ἄλλῳ μελήσει· προσδόκα δέ, δρῶν κακῶς,
Κακόν τι πράξειν. ὦ γέροντες, εἰς καλὸν
Στείχει· βρόχοισι δ' ἀρκύων γενήσεται
Ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν,

Am. Particeps essem cædis, si facerem hæc.
Lyc. Nos, siquidem hoc tibi religioni est,
Qui sumus extra terrores, educemus
Liberos cum matre. Huc sequimini, famuli,
Ut otium tandem videamus libentes ex laboribus.
Am. Tu igitur eas. Vadis autem, quo æquum est: alia vero fortassis
Alteri curæ erunt. Expecta autem, cum male feceris,
Te *quoque* malum aliquod passurum. O senes, ad certamen
It; plagarum vero laqueis stringetur
Ensiferis, qui sperat se proximos interfecturum

λεύσσωμεν. Non deterius esset λάβωμεν. *Musg.*

726. οἷ χρεών·] Ita MSS. E. et 2714. ut conjecerant quoque legendum Reiskius et Tyrwhittus. Ed. Ald. εἰ χρεών. *Musg.*

Σὺ δ' οὖν ἴθ'. ἔρχῃ δ', εἰ χρεών·] *Tu itaque abi: Vadis autem, si modo fata non obstiterint*, etc. Hæc ænigmatice loquitur Amphitryon, de morte ejus, ad quam certo nunc illum ire pronuntiat. Quare non est, ut hic Scaligeri lectio locum mereatur: Ἔρχου δ', ᾗ χρεών, neque etiamsi Duportus ἔρχου quoque legat, et Canterus ᾗ. Quanquam et hanc lectionem Æmilius Portus probet. Ita quidem nobis videtur; at nec illorum judicio detractum volo, nec lectionem istam incommodam puto: sed non opus est, ut vetus moneatur. *Barnes.*

Heath. et Valck. cum Cantero scribunt ἔρχῃ δ' ᾗ χρεών, Reisk. εἰς χρεών, aut οἷ χρ. *Beck.*

728. Menda in hoc et sequenti versu sic fortasse tolli possunt:

— ὦ γέροντες, εἰς ἆθλον
στείχει, βρόχοισι δ' ἀρκύων ἐνδήσεται
ξιφηφόροισι —

Piersonus ad Mœridem, v. διδέσεται, [p. 124.] legendum autumat διηθήσεται, vel πιδήσεται, vel, quod ipsi maxime placet, διδήσεται, affatim illustrans phrasin ἐν βρόχῳ δεῖσθαι. Mihi ἐνδήσεται ad veteris lectionis vestigia paullo propius accedere videbatur. *Musg.*

728. s. εἰς καλὸν Στείχει] Καλῶς, *commode.* Xenophon: εἰς καλὸν ὑμῖν συντετύχηκα. Sophocl. in Œdipo Tyranno: Ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας. Scholia: Καὶ μὴν καλῶς καὶ κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον. Hoc in loco εἰς καλὸν ironice. Ex Johannis Brodæi notis. Ἐν καλῷ idem sonat. *Barnes.*

κακὸν ἀντιπράξειν, *mala vicissim fortuna uti*, scribit Reisk. *Beck.*

729. Scribendum videtur βρόχοις δ' ἐν ἀρκύων γενήσεται. Reiskio et Piersono placuit βρόχοισι δ' ἀρκύων διηθήσεται vel διδήσεται. *Barnes.*

Silentio præteriit Hermannus ἐνδήσεται,

Στέργειν ἀνάγκη· δραστέον δ' ἃ σοι δοκεῖ.
ΛΥ. Ποῦ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνου;
ΑΜ. Δοκῶ μὲν αὐτήν, ὡς θύραθεν εἰκάσαι
ΛΥ. Τί χρῆμα; δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον
ΑΜ. Ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς ἑστίας θάσσειν βάθροις,
ΛΥ. Ἀνόνητά γ' ἱκετεύουσαν ἐκσῶσαι βίον.
ΑΜ. Καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖν μάτην πόσιν.
ΛΥ. Ὅδ' οὐ πάρεστιν, οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ.
ΑΜ. Οὔκ, εἴ γε μή τις θεῶν ἀναστήσειέ νιν.
ΛΥ. Χώρει πρὸς αὐτήν, καὶ κόμιζ' ἐκ δωμάτων.

Necesse *est* boni consulere: facienda vero, quæ tibi videntur.
Lyc. Ubinam est Megara? ubi proles filii Alcmenæ?
Am. Videtur mihi, quantum foris stans possum conjicere—
Lyc. Quam rem opinionis hujus habes argumentum?
Am. Supplex sedere ad sanctas sedes laris.
Lyc. Frustra supplicans, ut conservet vitam.
Am. Et frustra vocat mortuum maritum.
Lyc. Ille vero non adest, neque veniet unquam.
Am. Non: nisi deus aliquis excitaverit eum.
Lyc. Vade ad eam, et e domo ducas.

712. Ad scenicam rationem bene Pr. notavit hæc: "Lycus impatient s'avance à la porte du palais. Il n'y voit point Mégare, et s'en étonne. Amphitryon, qui veut l'engager dans le piége où Hercule l'attend, prétend qu'il apperçoit Mégare dans l'enfoncement du palais. Lycus, qui ne la voit pas ou ne la distingue pas, demande ce qu'elle fait, soit pour s'assurer qu'Amphitryon la voit en esset, soit pour la chercher luimême des yeux. Ce jeu de théâtre ne paroît pas avoir été compris par les éditeurs et interprêtes Latins; ils ne l'ont du moins pas expliqué. *Beck.*

713. Δοκῶ μὲν αὐτὴν,] Imperfecta sententia, quam post brevem Lyci interruptionem, continuando implet: Ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς, etc. *Barnes.*

714. Posui signum interrogationis post τί χρῆμα. *Herman.*

715. βάθροις,] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. et Parisiens. omnes βάθρως. *Musg.*

717. Legebatur ἀνακαλεῖ. *Herman.*

718. Quod in vett. quibusdam édit. est, οὐ γὰρ μὴ, recte emendavit Æm. Portus οὐδὲ μή. Et sic jam Aldina. *Herman.*

Ὁ δ' οὐ πάρεστιν· οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ.] Ita recte Aldi editio; notula vero pro δὲ per errorem facta est γὰρ in aliis editionibus: unde viri docti frustra se torserunt. Canterus legendum voluit: οὐ γὰρ οὖν. Scaliger et Duportus μὴ γὰρ οὐ, quorum ultimus μόλω quoque legit. Æmil. Portus veram lectionem conjectando est assecutus. *Barnes.*

Voculas οὐ μὴ vel cum fut. indicat. vel cum aoristo altero conj. construi, egregie ostendit Dawes. M. Crit. p. 222. Non erat igitur, quare Duportus pro μόλῃ reponeret μόλω. *Heath.*

720. Putamus Euripidem scripsisse, κἀκκόμιζε δωμάτων. *Elmsl.*

722. ἐνθύμιον, *formido interna.* Sic Antiphon: ἡμῖν προστρέψαντες ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γενήσεται, p. 106. Ed. Ald. vid. et p. 108. Idem ἐνθύμιον ὑπολείψεσθε, p. 112. Confer Ion. v. 1346. Soph. Trachin. v. 111. Hinc etiam explices Hesychium in ἐνθύμιον. *Musg.*

725. σχολὴν λέγομεν] Cantero placet

ΑΜ. Μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου, δράσας τόδε.
ΛΥ. Ἡμεῖς, ἐπειδή σοι τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον,
Οἱ δειμάτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν
Ξὺν μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθε, πρόσπολοι,
Ὡς ἂν σχολὴν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων.
ΑΜ. Σὺ δ' οὖν ἴθ'. ἔρχει δ' οἷ χρεών· τὰ δ' ἄλλ' ἴσως
Ἄλλῳ μελήσει· προσδόκα δέ, δρῶν κακῶς,
Κακόν τι πράξειν. ὦ γέροντες, εἰς καλὸν
Στείχει· βρόχοισι δ' ἀρκύων γενήσεται
Ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν,

Am. Particeps essem cædis, si facerem hæc.
Lyc. Nos, siquidem hoc tibi religioni est,
Qui sumus extra terrores, educemus
Liberos cum matre. Huc sequimini, famuli,
Ut otium tandem videamus libentes ex laboribus.
Am. Tu igitur eas. Vadis autem, quo æquum est: alia vero fortassis
Alteri curæ erunt. Expecta autem, cum male feceris,
Te *quoque* malum aliquod passurum. O senes, ad certamen
It; plagarum vero laqueis stringetur
Ensiferis, qui sperat se proximos interfecturum

λεύσωμεν. Non deterius esset λάβωμεν. *Musg.*

726. οἷ χρεών·] Ita MSS. E. et 2714. ut conjecerant quoque legendum Reiskius et Tyrwhittus. Ed. Ald. εἰ χρεὼν. *Musg.*

Σὺ δ' οὖν ἴθ'. ἔρχῃ δ', εἰ χρεών·] *Tu itaque abi: Vadis autem, si modo fata non obstiterint*, etc. Hæc ænigmatice loquitur Amphitryon, de morte ejus, ad quam certo nunc illum ire pronuntiat. Quare non est, ut hic Scaligeri lectio locum mereatur: Ἔρχου δ', ᾗ χρεὼν, neque etiamsi Duportus ἔρχου quoque legat, et Canterus ᾗ. Quanquam et hanc lectionem Æmilius Portus probet. Ita quidem nobis videtur; at nec illorum judicio detractum volo, nec lectionem istam incommodam puto: sed non opus est, ut vetus moneatur. *Barnes.*

Heath. et Valck. cum Cantero scribunt ἔρχῃ δ' ᾗ χρεὼν, Reisk. εἰς χρεὼν, aut οἷ χρ. *Beck.*

728. Menda in hoc et sequenti versu sic fortasse tolli possunt:

— ὦ γέροντες, εἰς ἆθλον
στείχει, βρόχοισι δ' ἀρκύων ἐνδήσεται
ξιφηφόροισι —

Piersonus ad Mœridem, v. διδήσεται, [p. 124.] legendum autumat διθήσεται, vel πιδήσεται, vel, quod ipsi maxime placet, διδήσεται, affatim illustrans phrasin ἐν βρόχῳ δεῖσθαι. Mihi ἐνδήσεται ad veteris lectionis vestigia paullo propius accedere videbatur. *Musg.*

728. s. εἰς καλὸν Στείχει] Καλῶς, *commode.* Xenophon: εἰς καλὸν ὑμῖν συντετύχηκα. Sophocl. in Œdipo Tyranno: Ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας. Scholia: Καὶ μὲν καλῶς καὶ κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον. Hoc in loco εἰς καλὸν ironice. Ex Johannis Brodæi notis. Ἐν καλῷ idem sonat. *Barnes.*

κακὸν ἀντιπράξειν, *mala vicissim fortuna uti*, scribit Reisk. *Beck.*

729. Scribendum videtur βρόχοις δ' ἐν ἀρκύων γενήσεται. Reiskio et Piersono placuit βρόχοισι δ' ἀρκύων δεθήσεται vel δεδήσεται. *Barnes.*

Silentio præteriit Hermannus ἐνήσεται,

Ὁ παγκάκιστος· εἶμι δ', ὡς ἴδω νεκρὸν
Πίπτοντ'· ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ
Ἐχθρός, τίνων τε τῶν δεδραμένων δίκην.
ΧΟ. ὁ α' καὶ β'. Μεταβολὰ κακῶν· μέγας ὁ πρόσθ'
Πάλιν ὑποστρέφει βίοτον εἰς Ἅιδαν. [ἄναξ στροφὴ α'.
ΧΟ. ὁ γ' καὶ δ'. Ἰὼ ἰὼ
Δίκα καὶ θεῶν παλίρρους πότμος.
ΧΟ. ὁ ε'. Ἦλθες, χρόνῳ μέν, οὗ δίκην δώσεις θα-
Ὕβρεις ὑβρίζων εἰς ἀμείνονας σέθεν. [νών, σύστημα α'.

Pessimus. Ibo autem, ut videam mortuum
Cadentem: affert enim voluptates moriens vir
Inimicus, et persolvens pœnas factorum.
Cho. Mutatio malorum *fit*. Qui magnus rex antea erat,
Iterum flectit vitam ad Plutonem.
Cho. Io, io,
Justitiam, et Deorum fatum refluens!
Semi. Venisti sero quidem *eo*, ubi morte pœnas lues,
Qui te præstantiores injuriis afficiebas.

quod Wakefieldius emendavit, nec, ut verum fateamur, memoratu sit dignum. Dicit noster Phœn. 575. Ὀδυνηρὸς ἄρ' ὁ πλοῦτος, ὃν ζητεῖς ἔχειν, Γενήσεται Θήβαισι, φιλότιμος δὲ σύ. In quos versus sequentia adnotavit Porsonus: "Et hunc versum spurium judicat Valckenærius, dissentiente Brunckio. Equidem non inficior, languidulum esse, sed eo resecto, nimis abrupta erit sententia. Vide igitur an legendum sit, Κεκλήσεται Θήβαισι. In Suppl. 923. pro γίνεσθαι veram lectionem servavit Stobæus, p. 3. κεκλῆσθαι. In loco sub oculis eandem emendationem recipere animus fert. Veram lectionem esse credimus, βρόχοισι δ' ἀρκύων κεκλήσεται. Conf. Androm. 502. Ἄδ' ἐγὼ χέρας αἵματη | ρὰς βρόχοισι κεκλιμένα | πέμπομαι κατὰ γαίας. (vera scriptura esse videtur κεκλῃμένα, ut in Hel. 976. Ὅρκοις κεκλῄμεσθ', ὡς μάθῃς, ὦ παρθένε.) Conf. et Soph. Aj. 1274. Ἑρκέων ποθ' ὑμᾶς οὗτος ἐγκεκλεισμένους (ἐγκεκλῃμένους.) Futurum κεκλῄσομαι vel κεκλείσομαι usurpavit etiam Aristoph. Lys. 1071, ubi vulgo legitur κεκλείσεται. Mœris dicit, p. 226. Κεκλείσεται μόνως Ἀττικῶς. Glossema sibi velit, nostro saltem judicio, Atticos scriptores pro futuro sæpius usitato κλεισθήσεται maluisse κεκλείσεται. *Elmsl.*

βρόχοισι] Subaudi ἐν. *Barnes.*

Pro γενήσεται Valck. ad Herod. p. 442. reponit λελήψεται, vel δεδήσεται.

Reisk. conjicit: ἀρκύων δεθήσεται, vel ἐνσχήσεται. *Beck.*

733. Ἐχθρὸς, τίνων τε] Hic iterum τίνω priorem habet brevem, ut et paulo post v. 751. Καὶ γὰρ διώλλυσ'· ἀντίτινε δ' ἐκτίνων. De qua re vide quæ nos ad Iphig. Taur. v. 340. et Ion. v. 450. *Barnes.*

734. De hac scena vide præfationem. *Herman.*

736. Ἰὼ semel tantum legebatur. In cod. E. hic versus cum sequente post versum 740. collocati, perperam, ut antistropharum ratio docet. *Herman.*

736. s. Hi versus in MS. E. alio loco leguntur, sc. post v. 740. *Musg.*

737. παλίρρους] Contractum pro παλίρροος. *Barnes.*

738. Hic et sequens versus Amphitryoni in edd. tribuebantur. *Herman.*

Optime Tyrwhittus: Manifestum est, Amphitryonis personam huic versui male præfigi. Ille enim post v. 733. abiit, et Chorum solum in Scena reliquit. Eo-

ΧΟ. ὁ στ′ καὶ ζ′. Χαρμοναὶ δακρύων ἔδοσαν ἐκβολάς.
στροφὴ β′.
Πάλιν ἔμολεν, ἃ πάρος οὔποτε διὰ φρενὸς ἐπήλπισεν
παθεῖν γᾶς ἄναξ.
ΧΟ. ὁ η′ Ἀλλ', ὦ γεραιὲ, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω ἀντισύστημα α′.
Σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις, ὡς ἐγὼ θέλω.
ΛΥ. ἔσωθεν. Ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. ὁ θ′ καὶ ι′. Τόδε κατάρχεται μέλος ἐμοὶ κλύειν
ἀντιστρ. α′.
Φίλιον ἐν δόμοις· θάνατος οὐ πρόσω.

Cho. Gaudia lacrymarum dederunt *mihi* rivulos.
Venerunt rursus, quæ prius nunquam animo speravit
Se passurum dominus *hujus* terræ.
Sem. Sed, O senex, quid intra domum fiat
Videamus, si quis rem agit, ut ego cupio.
Lyc. Hei mihi, mihi!
Cho. Incipit hoc carmen, mihi auditu
Jucundum in ædibus. Mors non procul *abest;*

rum igitur, quæ sequuntur, τὰ μέλη Choro universo tribuenda sunt; iambi autem (v. 738. 739. — 743, 44. — 751, 52. — 756, 57, 58.) Coryphæo." *Musg.*

Prev. monet, fingendum esse Amphitryonem hæc dicere, dum palatium intrat, Lycumque jam in Herculis manibus conspicit. Idem tamen non alienus est a probanda critici conjectura, qui Amphitryonis personæ Coryphæum vel Semichorum substitui maluit. *Beck.*

Leg. Χρόνῳ μέντοι (vel μὲν οὖν) δίκην δώσων (vel δώσειν.) *Reisk.*

739. Lege, Ὕβρισμ' ὑβρίζων. Sic Heracl. 18. Ὕβρισμ' ἐς ἡμᾶς ἐξήνεγκεν ὑβρίσαι. Vide vol. vii. p. 450. libri cui titulus, *The Quarterly Review.* *Elmsl.*

εἰς ἀμείνονας] Ita MS. 2714. In Ed. Ald. deest εἰς. Vulgo ex emendatione H. Stephani τοὺς ἀμείνονας. *Musg.*

Ὕβρεις ὑβρίζων τοὺς ἀμείνονας σέθεν.] Ὑβρίζω, verbum activum, regit accusativum personæ, et ob singulare omnium verborum privilegium, casum suum; de qua re vide quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 1182. Πλήσσω σε πληγὰς, et doceo te doctrinam, Ego te hanc rem admoneo, et sexcenta hujusmodi licet in utraque lingua observare. *Barnes.*

Leg. θανὼν ὕβρεις, ὑβρίζων τοὺς — quod si autem vulgata lectio et distinctio retinentur, putem, εἰς reponendum loco τούς. *Reisk.*

740. Χαρμοναὶ δακρύων ἔδοσαν ἐκβολάς.] Notum est, aliquando *lacrymas a gaudio exprimi;* unde Xenophon. Ἑλληνικῶν, Lib. VII. Οὕτω κοινόν τι ἄρα Χαρᾷ καὶ λύπῃ δάκρυά ἐστι. De hac re et ratione ac causa lacrymarum tam mœrentibus, quam gaudentibus, vide Cœl. Rhodigin. Antiqu. Lection. Lib. XII. c. 4. item Scholia ad Αὐλικοκάτοπτρον, sive Estheram nostram, v. 1160. ad hæc verba: αὐτὰρ ὁ Ἀμὰν Δάκρυ ἀπ' ὀφθαλμῶν γε θιόσσοντο ἧκε χαμᾶζε, Μάντιν ἑοῦ θανάτοιο προάγγελον. Item quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 833. *Barnes.*

741. Legebatur ἤλπισε. Metri caussa dedi ἐπήλπισεν. Vulgatam qui servare vult, legere debebit φρενῶν. *Herman.*

743. Apparet, hæc dici a Semichoro ad alium Semichorum. *Beck.*

744. εἰ πράσσει τις,] Πράσσει hoc in loco pro πάσχει: Lycum enim innuit, quem videre vult Chorus patientem, quæ cupit,

ΧΟ. ὁ ια' καὶ ιβ'. Βοᾷ, βοᾷ
Στενάζων φροίμιον ἄναξ φόνου.
ΛΥ. ἔσω. Ὦ πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλῳ. σύστημα β'.
ΧΟ. ὁ ε'. Καὶ γὰρ διώλλυς· ἀντάποινα δ' ἐκτίνων
Τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.
ΧΟ. ὁ ιγ' καὶ ιδ'. Τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων, θνητὸς ὤν, ἀντιστρ. β'.
Ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλ',
Ὡς ἄρ' οὐ σθένουσιν θεοί;
ΧΟ. ὁ ιε'. Γέροντες, οὐκέτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ. ἀντισυστ. β'.

Cho. Clamat, clamat,
Gemens prooemium cædis, rex.
Lyc. O tota Cadmi terra, dolo pereo.
Cho. Etenim *alios* perdidisti: vicissim igitur pœnas persolvens,
Perfer facinorum pœnas luens.
Cho. Quis mortalis existens Deos polluens injustitia
Stultum sermonem contra beatos cælites effutit,
Quod dii nihil possint?
Cho. Senes, non est amplius impius vir.

hoc est mortem. Πράσσω autem pro πάσχω, et vicissim πάσχω pro πράσσω, a poëtis usurpantur mutuo, de qua re vide Scholiasten ad Hecub. v. 612. et Orest. v. 531. Item quæ nos ad Supplic. v. 268. et ad Heraclid. v. 241. *Barnes.*

745. s. ΛΥ. Ἰώ μοι, μοι. ΧΟ. Τόδε κατάρχεται] Ita hunc versum supplet et dividit Heath.

Ἰὼ, ἰώ μοι, μοι, ⎫
Τόδε κατάρχεται, ⎭ penthemimeres trochaicæ.

Beck.

747. ss. Heath. scribit:

Θάνατος οὐ πρόσω penthemimeris trochaica.
Βοᾷ, βοᾷ στενάζων hephthemimeris iambica.
Φροίμιόν γ' ἄναξ φόνου. Euripideus.

Beck.

749. Legebatur φροίμιόν γ'. *Herman.*

750. Responsum Chori facit ut legamus: Ὦ πᾶσα Κάδμου γῆ, διόλλυμαι δόλῳ. Composita hæc inter se sæpius permutantur. Partem Porsoni notæ ad Suppl. 495. subjicimus. Διώλεσεν *pro* ἀπώλεσεν *metrum postulat* in *senario apud* Dion. *Cass. citato a Gatakero A. M. P. X.* p. 528. D. Διολλύναι in hac tragedia decies occurrit. *Elmsl.*

751. διώλλυς·] Ita scribendum, non διώλλυσ', ut editi, quod esset pro διώλλυσο. *Musg.*

751. s. Καὶ γὰρ διώλλυσ'· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων Τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.] Διώλλυσο, mediæ vocis ab ὄλλυμι. Communiter διώλεσας. Subaudi ἄλλους.

ἀντίποινα] Homerus diceret ἄντιτα ἔργα.

ἐκτίνων] Media syllaba brevis. Vide supra ad v. 733. *Barnes.*

Verba καὶ γὰρ — δίκην Prev. conjicit, dicta ab Amphitryone in palatio esse, et Chori verba a v. 753. incipere. *Beck.*

751. ἐκτίνειν leg. et comma delendum; *aude dare pœnas*, i. e. sustine, tolera. *Reisk.*

752. διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.] Ita supra ad v. 733. Τίνων γε τῶν δεδραμένων δίκην. *Barnes.*

753. ss. Τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων, θνητὸς ὤν, Ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλ', Ὡς ἄρ' οὐ σθένουσι θεοί;] Hunc locum, a Grotio immerito omissum, non mihi temperare possum, quin Latine vertam: *Quis ille, falsis qui rationibus Sermone*

ΧΟ. ὁ η'. Σιγᾷ μέλαθρα· πρὸς χορούς τραπώμεθα·
Φίλοι γὰρ εὐτυχοῦσιν, οὓς ἐγὼ θέλω.
ΧΟ. Χοροί, χοροὶ καὶ θαλίαι μέλουσι Θήβας ἱερὸν
Κατ' ἄστυ. στροφὴ α'.
Μεταλλαγαὶ γὰρ δακρύων,
Μεταλλαγαὶ συντυχίας
Ἔτεκον ἀοιδάς.
Βέβακ' ἄναξ ὁ κλεινός·
Ὁ δὲ παλαίτερος

Cho. Tacent atria: ad choros nos vertamus.
Amici enim, quos volo, felices sunt.
Cho. Choreæ, choreæ et convivia agantur Thebarum
Per sacram urbem.
Mutationes enim lacrymarum,
Mutationes fortunæ
Peperunt cantus.
Abiit inclytus ille rex:
Ille vero prior

stulto Numina polluit, Mortalis ipse; nec Deorum Vim recolit vigilesque curas? Usitatum est melioris notæ auctoribus, dum res improborum nimium florent, dubitare videri de divina providentia, animo autem rursus confirmari, ubi digna illos et inopinata affici pœna viderint. De hoc loco perquam optime tractat Psaltes Divinus, per totum Psalmum XXXVII. totumque Psalmum LXXIII. Claudianus quoque in Ruffinum Lib. I. principio: *Sæpe mihi dubiam traxit sententia mentem,* &c. *Abstulit hunc tandem Ruffini pœna tumultum, absolvitque* Deos. Præterea hoc argumentum tractat Seneca libro, qui inscribitur: *Cur bonis Viris mala accidant.* Et Josephus ita Hamanis infortunio divinitus illi accidenti accinit: Ὅθεν ἐπέρχεταί μοι τὸ θεῖον θαυμάζειν καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ δικαιοσύνην καταμανθάνειν, μὴ μόνον τὴν Ἀμάνου κολάσαντος πονηρίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατ' ἄλλου μεμηχανημένην τιμωρίαν, ταύτην ἐκείνου ποιήσαντος εἶναι. Quod Epiphonema et nos Veterum more, et ex Christianæ philosophiæ doctrina, adjecimus Hamanis prostrati narrationi in Esthera nostra, v. 1235. Ὡς Ἀμὰν βούλευσε κακὴν καὶ ἀεικέα βουλὴν Μαρδοχίῳ λαῷ τε· Θεοῦ δ' ὑπάτοιο ἕκητι, Ἔφθασεν εἰς ἀΐδην, θάνατόν γ' ἄλλοισι φυτεύσας· Ὦ Ἄλιοι, ἀγρεῦτε, καὶ ἐν φρεσὶ ταῦτα νοεῖτε· Φάσατε δ', ἀνδρομέων Θεὸν εἶναι ἐπίσκοπον ἔργων. Ita Euripides post Pentheum, Deorum contemtorem, decerptum ait, Bacch. v. 1315. Εἰ δ' ἔστιν, ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ, Εἰς τοῦδ' ἀθρήσας θάνατον, ἡγείσθω θεούς. Et ante omnes Homerus senem Laërtem inducit Deos fatentem cum magna exsultatione, quod audivisset, improbos Ulyssis procos fuisse occisos, Odyss. ω'. v. 350. Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ Θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον, Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν. *Barnes.*

759. μέλουσι] Legendum, ni fallor, μέλωσι, *curæ sint*, ut sit subjunctivus pro imperativo. Sic χαίρωσιν, Hecub. v. 427. Ed. King. quod verum esse ostendunt ἴδω, Hippol. v. 868. ἱκετεύωμαι hujus fab. v. 528. et multa alia. *Musg.*

μέλουσι] Vide infra ad v. 768. Prior syllaba producitur, ut Perseo: Pegaseium melos. *Barnes.*

Syntaxeos ratio, ut opinor, postulat, ut rescribatur Θήβαις casu dat. ut a v. μέλουσι pendeat. *Heath.*

764. Legebatur βέβακεν. Piersonus pro κλεινὸς scribendum censebat καινός, eleganter: sed non necesse est: vide v. 734. *Herman.*

Βέβακεν] Lege ob metrum βέβακέν γ'.

Κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τὸν Ἀχερόντιον.
Δοκημάτων δ' ἐκτὸς ἦλθεν ἐλπίς. ἀντιστρ. α'.
Θεοί, θεοὶ τῶν ἀδίκων μέλουσι καὶ
Τῶν ὁσίων ἐπάειν.
Ὁ χρυσός, ἅ τ' εὐτυχία
Φρονεῖν βροτοὺς ἐξάγεται,

Regnat, Acherontio portu relicto.
Venit autem lætitia præter opinionem.
Dii, Dii haud dubie impios et
Pios animadvertunt.
Aurum et felicitas
Homines incitat meditari

κλεινός] Optime Piersonus καινὸς, quod verum esse oppositio vocis παλαίτερος ostendit. Confer etiam v. 566. Senec. Herc. Fur. v. 347. Nec obstat, quod Lycus, v. 38. et v. 540. ironice κλεινὸς vocetur, quemadmodum alibi Ægisthus Electr. v. 327. 776. Soph. Electr. v. 302. quæ omnia loca indicat V. Clarissimus. *Musg.*

Βίβακεν] Βίβακεν, οἴχεται, ἔθανε. Ita Orest. v. 961. Βίβακε γὰρ, βίβακεν, οἴχεται τέκνον Πρέπαμα γένος Πέλοπος. *Barnes.* Heath. βίβακεν δ' ἄναξ. Reisk. mox legit καινὸς cum Piers. *Beck.*

765. παλαίτερος] Ἀντὶ τοῦ παλαιότερος. Antiquior dicitur dominus Hercules, ob antiquiorem prosapiam, et jus regni, quod antiquitus ad illum pertinebat; ut qui Megaram, regis Creontis filiam, duxisset. Nescio, quid sibi velit Brodæus exponendo hoc in loco παλαίτερος per *cautior ac prudentior* Hercules. Certe versus, quem ex Æschylo advocat, nihil tale asserit. *Barnes.*

766. Ἀχερόντιον.] Ob metrum dicitur pro Ἀχερόντιον, pro quo et Ἀχερούσιον. Vide Stephanum περὶ πόλεων in Ἀχέρων. Acheron autem est nomen fluvii Tartarei, ut Cocytus et Phlegethon. *Barnes.*

767. Addidi δ'. *Herman.*

ἦλθεν ἐλπίς.] Legendum, ni fallor, ἦλθε περίψις. Vulgata lectio certe perabsurda est. *Musg.*

Δοκημάτων ἐκτὸς] Ἀδοκήτως, pro quo ἀδόκως alias dixit, si vera lectio est, Troad. v. 793. *Barnes.*

768. Μέλλω ad vim affirmationis, vel negationis, augendam aliquando adhibetur, sine ulla futuri significatione. Hom. Odyss. Ξ'. v. 134.

τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι —

At ejus cutem jamdudum canes volucresque ab ossibus detraxerunt. Ibid. v. 322. πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι, *multoties certe precatus es.* Quare non mutandum μέλλουσι ἐπαΐειν, quod omnes MSS. hic retinent, sed interpretandum: *procul dubio audiunt.* *Musg.*

μέλουσι] Dicitur: θεοὶ μέλουσι τῶν ἀδίκων, ut hic, et: θεοῖς μέλει τῶν ἀδίκων, et: οἱ ἄδικοι μέλουσι τοῖς θεοῖς. Vide quæ nos ad Bacch. v. 442. et Helen. v. 1493. Aldi editio habet μέλλουσι, ut sit: μέλλουσι τῶν ἀδίκων ἐπαΐειν, et per versum stare potest. *Barnes.*

Etiam Heath. revocari jussit scripturam Aldinam: μέλλουσι ἐπαΐειν, quia verbum μέλω semper nominativo rei, nunquam nominativo personæ, subjungitur. Locum autem vertit: *Dii et de flagitiosis cognoscent, et de piis.* Versum esse monet choriambicum trimetrum hypercatalectum, ex diiambo, choriambo, diiambo et spondeo. *Beck.*

770. s. Ὁ χρυσὸς, ἅ τ' εὐτυχία, ἐφέλκων.] Ἅ τ' εὐτυχία per trajectionem inseritur, ἐφέλκων itaque ad ὁ χρυσὸς referendum. Nec novum hoc, epithetum ad remotius substantivum ferri, non autem ad proximum; ut haud raro apud Homer. offendi. Quare non erat, ut Æmil. Portus ἐφέλκων ad Atticismum reduceret, pro

Δύνασιν ἐφέλκων.
Χρόνου γὰρ οὔτις ἔτλα
Τὸ πάλιν εἰσορᾷν,
Νόμον παρέμενος, ἀνομίᾳ χάριν διδούς.
Ἔθραυσε δ' ὄλβου κελαινὸν ἅρμα.
Ἰσμήν', ὦ, στεφανοφορίαν, στροφὴ β'.

Potentiam afferens.
Temporis enim nemo sustinuit
Vicissitudinem respicere,
Sed legem negligens, et iniquitati obtemperans,
Fregit insignem opulentiæ currum.
Ismene O, serta gere,

—φέλκουσα, quasi necessario ad εὐτυχία —spectaret. *Barnes.*

771. Φρονεῖν ἐξάγεται,] Verbum ἐξάγειν, sequente infinitivo, non significat, *avertere ab aliqua re facienda*, sed contrarium, i. e. *impellere ad faciendam.* Plutarchus in Demetrio: αἱ καὶ τοὺς φύσει μετρίους ἐξάγουσι τολμᾷν καὶ ἀδικεῖν, p. 1671. Ed. Steph. Noster Alcestide, v. 1099. ἀλλ' ἔρως τίς μ' ἐξάγει, i. e. στείχειν, quod e versu præcedenti advocandum. Xenophon Hierone: πολλὰς ἐπιμελείας ἐξάγεται ἀνθρώπων, ubi ἐξάγεται est *evocat, prodire facit.* Interpungo igitur hic post δύνασιν:

φρονεῖν βροτοὺς ἐξάγεται
δύνασιν — —

Homines de dominatu cogitare facit. Sequitur ἄδικον, vox metro contraria, pro qua legerim ἀδινκῆ, *amara, ingrata. Trahens post se amara.* Nec nolim ἄνικον, si bonus auctor præberet. *Musg.*

Φρονεῖν βροτοὺς ἐξάγεται,] Ἐκ τοῦ φρονεῖν, καὶ ἐκτὸς νοῦ, ἄγει. *Barnes.*

772. Delevi ἄδικον, quod post δύνασιν legebatur. *Herman.*

Δύνασιν] Δύνασις pro δύναμις est dictio Euripidea. Ita Ion. v. 1012. Τί τῷδε χρῆσθε; δύνασιν ἐκφέρει τίνα. Hesych. Δύνασις, Δύναμις. *Barnes.*

Metrum dochmaicum esse debet, et restitui potest scribendo: Δύνασιν ἀντίδικον, *potentiam retributricem. Heath.*

773. Sensus est: non audet temporum vicissitudines respicere vir injustus. Ferri posset etiam εἰσορᾶν, quod in cod. G. supra scriptum. *Herman.*

Χρόνου] Ita MS. E. ut et hic edi debuit. MS. G. χρόνον γὰρ οὔτις ἔτλα. Legendum cum Reiskio, faventibus etiam MSS. vestigiis:

χρόνου γὰρ οὐ τλὰς
τὸ πάλιν εἰσορᾷν.

Temporis enim (seu *fortunæ*) *vicissitudines non curans respicere.* Χρόνου hic pro μοίρα, vel τύχη, usurpatur. Sic Pindarus Olymp. VI. antistroph. 5. μὴ θραύσαι χρόνος ὄλβον. Leontius in Antholog. H. Steph. p. 238. χρόνος — παλάμῃ θῆκεν ὑπ' αὐτοφόνῳ. Pro εἰσορᾷν in MS. G. superscribitur εἰσορᾶν. Pro χρόνου, Ed. Ald. χρόνον. *Musg.*

773. s. Χρόνον γὰρ ἔτλα Τοπάλιν εἰσορᾷν,] Scaliger legit χρόνῳ. *Barnes.*

773. ss. Integrum h. l. ex suis emendationibus Heath. vertit ita: *Ad tempus enim sustinuit* (Lycus scilicet) *id, quod iterum vel postea futurum erat,* retributionem nempe, *contemplari* (i. e. circa initia tyrannidis et ad tempus moderatius se gessit, quippe fortunæ mutationem veritus) *legem cum contemsisset, et iniquitati animi omnia gratificatus esset, nigrum fecit felicitatis currum. Beck.*

775. ἀνομίᾳ] Ita MSS. E. G. ut recte Reiskius. Ed. Ald. εὐνομίᾳ. Legendum:

νόμον παρέμενος δ', ἀνομίᾳ χάριν διδούς.

χάριν διδοὺς, ut Κύπριδι χάριν πράσσων, Ion. v. 894. ὀργῇ χάριν δοὺς, Soph. Œd. Col. v. 901. *Musg.*

εὐνομίᾳ] Scaliger et Canterus legunt ἀνομίᾳ, et sane, si de Lyco sententia su-

Ἔσται θ' ἑπτάπυλοι πόλεως
Ἀναχορεύσατ' ἀγυιαί,
Δίρκα θ' ἁ καλλιρέεθρος,
Σύν τ' Ἀσωπιάδες κόραι
Πατρὸς ὕδωρ βᾶτε λιποῦ-
σαι . . συναοιδοί,
Νύμφαι, τὸν Ἡρακλέους

Et urbis septem-portas-habentis
Vici, saltate.
Et Dirce pulchre-fluens,
Et una, Nymphæ Asopicæ,
Ite, patris *Asopi* aqua
Relicta, ut simul canatis
Nymphæ Herculis

mitur, ita omnino legendum. Vide Æmil. Portum in hunc locum. *Barnes.*

776. Pro ἵθρανον scripsi ἵθρανον γ'. Κελαινὸν non ausim tentare, quum hoc epitheton ad scelera spectare possit. Vide Æschyl. Suppl. 539. *Herman.*

Ἔθρανον] Imitatur locum Pindari, quem ad v. 773. adduximus. Pro κελαινὸν vel legendum cum Heathio κλεινόν, vel fortasse κλεαινόν. Talem certe vocem in Lexicon. retulit Hesychius. [conf. Pindar. Pyth. IV. 498. V. 25. IX. 28. laudante Heathio.] *Musg.*

Ἔθρανον ὄλβου κελαινὸν ἅρμα.] Translatum ab aurigis, qui nimio impetu ruentes, currus impingendo frangunt. Nigrum autem divitiarum currum vocat, quod Plutus, divitiarum deus sit cœcus, quodque opes hominum mentes occœcent; aut quod ex terra eruantur, et sub seris, in arculis et tenebris, recondi soleant. *Barnes.*

κλεινὸν ἅρμα scribit Reisk. *Beck.*

777. Tyrwhittus, Ἰσμήν' ὦ, στεφανηφόρει. Nihil mutandum putavi, præter vulgatum Ἰσμηνῷ. *Herman.*

στεφανοφορίᾳ,] MS. G. et 2714. στεφανοφορίᾳ. Legendum, ni fallor, ut olim monuit me Tyrwhittus:

Ἰσμην' ὦ, στεφανηφόρει.

O *Ismene, coronis redimi te. Musg.*

Ἰσμηνῷ, στεφανηφορίᾳ,] Sensus: τοῖς Θηβαίοις, τοῖς παρὰ τὸν Ἰσμηνὸν ποταμὸν ναίουσιν, ἔστω στεφανηφορία διὰ τὴν χαρὰν ἐξ εὐτυχοῦς τούτου συμβεβηκότος. De Ismeno, Bœotiæ fluvio, vide quæ nos supra ad v. 571. *Barnes.*

Reiskius reponit: Ἴσμην' ὦ στεφανηφόρ', ἰώ. *Beck.*

778. ἑπταπύλου] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἑπτάπυλοι. *Musg.*

778. s. Ἔσται θ' ἑπταπύλου πόλεως Ἀναχορεύσατ' ἀγυιαί,] Ὑμεῖς τε, ὦ ἀγυιαὶ καλαὶ τῆς πόλεως ... ἐξεσμένοις ... καὶ λίθοις ... ἑπταπύλου καὶ ... σαι, αἱ ἀγυιαὶ πόλεως ἑπταπύλου ... δηλονότι, ἀναχορεύσατε. Θήβης ... Quare Thebarum urbs dicta sit ἑπτάπυργον, vide supra ad v. 543. *Barnes.*

780. Δίρκα θ' ἁ καλλιρέεθρος,] De Dirce vide quæ nos supra ad v. 571. item ad Bacch. v. 507. *Barnes.*

Versus est glyconius πολυσχημάτιστος ex dispondeo et choriambo. Syllaba enim secunda τοῦ καλλιρέεθρος producitur. v. Dawes. M. Crit. p. 159. *Beck.*

781. Legebatur Ἀσωπίδες. *Herman.*

Σύν τ' Ἀσωπίδες κόραι] Asopus erat Oceani et Tethyos filius, vel, ut alii, Pelagonem, et viginti filias, quarum una, rus et Neptuni, vel, ut alii, Jovis et Eurynomæ, qui ex Meropa, Ladonis fluvii filia, duos habuit filios, Ismenum et Pelagonem, et viginti filias, quarum una, Ægina, a Jove compressa; quas omnes nunc poëta Ἀσωπίδας κόρας vocat. Hic fluvio Asopo nomen dedit, qui ex Cithærone monte profluens, agrumque Thebanum irrigans, a Platæensi decidit, ipsasque Thebas præterluens, Platæas et Tanagram, inter Oropum oppidum et Cynosuram promontorium mari excipitur.

Καλλίνικον ἀγῶν'· ὦ
Πυθίου δενδρῶτι πέτρα,
Μουσῶν θ' Ἑλικωνιάδων δώματα,
Ἥξετ' εὐγαθεῖ κελάδῳ
Ἐμὰν πόλιν, ἐμὰ τείχη,
Σπαρτῶν ἵνα γένος ἐφάνη,
Χαλκασπίδων λόχος, ὃς γᾶν

Præclara-victoria decorum certamen. O
Pythii nemorosa rupes,
Et domus Musarum Heliconiadum,
Venite læto *cum* strepitu
In meam urbem, et meos muros,
Ubi satorum *hominum* genus apparuit,
Agmen armatorum, quod terram

Vide de Asopo Apollodor. Biblioth. Lib. III. c. 11. sect. 6. *Barnes.*

Ut metrum antithetico respondeat, versum ita supplet Heath.

Σὺν τ' Ἀσωπίδες γε κόραι.

Beck.

782. Constructio est: λιποῦσαι πατρὸς ὕδωρ βᾶτε συναοιδοὶ νύμφαι τὸν Ἡρακλέους καλλίνικον ἀγῶνα. Retineri igitur potest συναοιδοὶ, sed malim συναείδειν, vel σὺν ἀοιδῇ. *Musg.*

Πατρὸς ὕδωρ βᾶτε λιποῦσαι] Βᾶτε, ὦ νύμφαι καὶ κόραι Ἀσωπίδες, λιποῦσαι ὕδωρ πατρὸς Ἀσωποῦ ἐς ἀγῶνα καλλίνικον, etc. *Barnes.*

783. Videtur μοι vel νῦν excidisse. *Herman.*

Reisk. scribit συναείδειν, aut vocabulo συναοιδοὶ accusativum propterea addi censet, quia verbum ἀείδειν cum acc. construitur.

Etiam Heath. accusativum καλλίνικον ἀγῶνα putat referendum esse ad συναοιδοὶ, quod pro συναείδοντες positum sit. *Beck.*

Versus pherecrateus ex antispasto et καταπληκτικοῖς iambica. *Heath.*

784. Glyconius πολυσχηματιστος ex palimbacchio et choriambo. *Heath.*

786. δενδρῶτι πέτρα,] Πέτρα hoc in loco pro ὄρος, mons, ut sæpe apud poëtas. Parnassum alloquitur, arboribus consitum et lucis, utpote deo Apollini Musisque et Baccho sacrum. Parnassus autem erat mons Bœotiæ altissimus, biceps, arboribus densus, et lauro præcipue florens, unde et Nonno audit εὔδενδρος. De Parnasso vide quæ nos ad Bacch. v. 551. *Barnes.*

787. Ἑλικωνιάδων] Barnesius pro Ἑλικωνίδων. *Herman.*

Ἑλικωνίδων] Legendum metri causa Ἑλικωνιάδων, ut scribit Hesiodus Theogon. v. 1. Nec aliter Barnesius. *Musg.*

Μουσῶν θ' Ἑλικωνιάδων δώματα,] Ἑλικωνιάδων. lego pro Ἑλικωνίδων, ita versu postulante; ipsum autem montem Heliconem notat per δώματα Μουσῶν Ἑλικωνιάδων. Helicon vero est mons Bœotiæ haud procul a Parnasso. Hesiodus Theogoniam suam ita incipit: Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' ἀείδειν. *Barnes.*

788. Ἥξετ'] Futurum indicativi pro imperativo. Sic Virgil. Æneid. II. v. 547. Referes *ergo hæc et nuncius* ibis. Nisi malis ob metrum ἥξαιτ'. *Musg.*

Ἥξετ' εὐγαθεῖ κελάδῳ] An ἥξεσθ' legendum, ut respondeat τῷ Κρείσσων in antistropha; εὐγαθεῖ Dorice pro εὐγηθεῖ. Sed notandum, ut in hoc versu pes prior est trochæus, secundus spondeus; ita vicissim in antistropha pes prior est spondeus, secundus trochæus;. quare tempora sunt utrinque æqualia. *Barnes.*

Versus est glyconius πολυσχηματιστος ex epitrito secundo, cui in antistropha respondet epitritus quartus, et choriambo. Non enim pes pedi opponitur. *Heath.*

789. Cum Heathio τι post ἐμὰ delevi. *Herman.*

Τέκνων τέκνοις μεταμείβει,
　　Θήβαις ἱερὸν φῶς.
Ὦ λέκτρων δύο συγγενεῖς　　ἀντιστροφὴ β΄.
Εὐναί, θνατογενοῦς τε καὶ
　　Διός, ὃς ἦλθεν ἐς εὐνὰς
　　Νύμφας τᾶς Περσεΐδος· καὶ
Πιστόν μοι τὸ παλαιὸν ἤ-
δη λέχος, ὦ Ζεῦ, τὸ σὸν οὐκ
　　Ἐπ' ἐλπίδι φάνθη.

Liberorum liberis permutat,
　　Sacrum lumen Thebis.
O lectorum duo cognata
Cubilia, mortalis et
　　Jovis, qui venit ad cubile
　　Nymphæ Perseidis, et
Credibilis mihi jam vetus
Concubitus tuus, O Jupiter,
　　Præter spem apparuit.

ἐμά τε,] Dele ob metrum τε. [Ex Heath.] *Musg.*

790. Legebatur ἔφανε. *Herman.*

γένος ἔφανε,] Metrum non convenit. An legendum: ἵνα γ' ἔθνος ἔφυν. *Musg.*

791. Χαλκασπίδων λόχος,] Ita Spartos vocat, quia ex Draconis dentibus seminatis proruperunt armati; de qua re vide quæ nos supra ad v. 5. Notandum est, quod horum Spartorum posteris lanceæ nota erat naturaliter expressa in singulorum corporibus, perque plurimas generationes durabat, teste Plutarcho de sera Numinis Vindicta, et quod ex quinque superstitibus Spartis, quorum nomina protulimus ad Bacch. v. 532. regia apud Thebanos prosapia ἐκ διαδοχῆς et nobiliores familiæ diutissime continuabantur, qui est sensus horum verborum: ὃς γᾶν τέκνων τέκνοις μεταμείβει, Θήβαις ἱερὸν φῶς. *Barnes.*

795. Hoc versus sic dividi oportebat:

εὐναὶ θνατογενοῦς τε, καὶ
Διός, ὃς ἦλθεν ἐς εὐνάς.

Musg.

θνατογενοῦς] Θνητογενής, idem, quod θνητός, opponiturque Deo in hoc loco. *Barnes.*

Sic metrum horum versuum constituit Heath. qui monuit, primum esse glyconium, secundum pherecrateum. Ante illum idem observarat Struchtmeier. Anim. Crit. p. 153. *Böck.*

797. Legebatur Περσηΐδος. *Herman.*

Νύμφας τᾶς Περσηΐδος· καὶ πιστὸν] Hic versus et contra metrum peccat, et sensum non optimum habet. Lego:

Νύμφας Περσηΐδος, ὡς πιστόν.

Musg.

Νύμφας τᾶς Περσηΐδος·] Alcmenæ; quæ patrem habuit Electryonem, avum Persea. Tzetzes: Περσέως Ἠλεκτρύων, Ἠλεκτρύωνος Ἀλκμήνη. Unde Theocritus Idyll. κδ. v. 72. Θάρσει, ἀριστοτόκεια γύναι, Περσήϊον αἷμα. *Brodæus.*

797. s. Heath. constituit ita:

Νύμφας τᾶς Περσηΐδος, καὶ
Πιστόν μοι τὸ παλαιὸν ἤδη.

Versus prior est glyconius πολυσχημάτιστος ex dispondeo et epitrito secundo, cui opponitur choriambus, alter idem ex epitrito quarto et secundo pentasyllabo, cui etiam opponitur choriambus.

Et hunc versum metro accommodes legendo: ἤδη μοὶ τὸ παλαιόν. *Musg.*

Λαμπρὰν δ' ἔδειξ' ὁ χρόνος
Τὰν Ἡρακλέος ἀλκάν,
Ὃς γᾶς ἐξέβα θαλάμων,
Πλούτωνος δῶμα λιπὼν νέρτερον.
Κρείσσων μοι τύραννος ἔφυς,
Ἢ δυσγένει' ἀνάκτων·
Ἃ νῦν ἐσορᾶν φαίνει
Ξιφηφόρων ἐς ἀγώνων
Ἅμιλλαν, εἰ τὸ δίκαιον

Tempus vero ostendit splendidam
Virtutem Herculis,
Qui ex penetralibus terræ rediit,
Relicta domo infernali Plutonis.
Melior mihi est qui nascitur, rex,
Quam ignobiles domini.
Quod nunc intueri copiam dat
Ensiferorum in certaminum
Contentione; si Justitia

Πιστὸν ut glossema delet Struchtm. Anim. Crit. p. 153. *Beck.*

800. Lege præcedentium edd. fidem secutus: Οὐκ ἐπ' ἐλπίδι φάνθη, nisi quod malim ἐλπίδ' ἐφάνθη. *Heath.*

803. Ὃς γᾶς] Legendum metri causa γᾶς ὅς. *Musg.*

θαλαμῶν,] Ita cum circumflexo scribo, quia a θαλάμη venit, non a θάλαμος, de qua re vide quæ nos ad Ion. v. 396. *Barnes.*

805. τύραννος ἔφυς,] Hoc si de Hercule dicitur, non multum laudis habet. Malim igitur emendare, ut nobilitatis commendatio sit:

κρείσσων μοι τύραννος ὁ φὺς,
ἢ δυσγένει' ἀνάκτων.

Musg.

806. Canteri emendatio est pro ἡδὺς γένει. *Herman.*

Ἢ δυσγένει' ἀνάκτων·] Ἢ δυσγενοῦς ἄνακτος, οἷος ἦν ὁ Λύκος. Vide Guliel. Canterum Novar. Lection. Lib. V. c. 1. *Barnes.*

δυσγένεια ἀνάκτων·] Prev. reddit: le fils dégénéré de nos rois. Tum adnotavit hæc: "Hercule étoit étranger. Lycus se vantoit d'être descendant de Thébé. Je crois que le choeur prévient cette remarque, et qu'il oppose a dessein le droit de la vertu à celui de naissance. Il dit qu'Hercule est un tyran meilleur qu'un chef légitime mais dégénéré." *Beck.*

Bene se tueri potest vet. ed. lectio: ἡδὺς γένει ἀνάκτων, *melior tu mihi es* (ab ipso ortu tuo) *dominus* (quam Lycus, aut alii) *gratus et acceptus ob genus deorum*, ideo quod deos sanguine attingis, Jove natus. *Id quod* (deorum te sanguine crevisse) *nunc apparet.* *Reisk.*

807. Ἃ est pro δι' ἅ. *Herman.*

Ἃ νῦν ἐσορᾶν φαίνει] Ἃ ῥήματα, ὅτι κρείσσων τοῦ Λύκου Ἡρακλῆς ἐστι. *Barnes.*

Ut versus strophico respondeat, legendum:

Ἃ νῦν εἰσορᾶν φανεῖ Euripideus;

ἃ ponitur pro ἡ, et cum δυσγένεια jungi debet. *Heath.*

809. εἰ] Ita Edd. recent. nescio, quo auctore, nec dissentit MS. E. Ed. Ald. εἰς εἰ pro ὅτι illustrat Devarius de Particulis cap. 9. *Musg.*

εἰ τὸ δίκαιον] Ita pro corrupto εἰς legimus εἰ, quod Canterus et alii faciunt. *Barnes.*

Θεοῖς ἔτ' ἀρέσκει.
ΧΟ. ὁ α΄. Ἔα, ἔα, προῳδός.
Ἆρ' εἰς τὸν αὐτὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου,
Γέροντες, οἷον φάσμ' ὑπὲρ δόμων ὁρῶ;
ΧΟ. ὁ β΄. Φυγῇ, φυγῇ στροφή.
Νωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδὼν ἔλα.
ΧΟ. ὁ γ΄. Ὦ ἄναξ Παιάν, ἀντιστροφή.
Ἀπότροπος γένοιό μοι τῶν πημάτων.

ΙΡΙΣ.

Θαρσεῖτε, Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον

Diis adhuc placet.
Cho. Hem, Hem? .
An in idem discrimen timoris venimus?
Senes, quale spectrum video supra domum?
Cho. Fuga, Fuga
Segnem ex solo tolle pedem, e medio abi.
Cho. O rex Apollo.
Averruncus sis mihi malorum.

IRIS.

Animum recipite, videntes filiam hanc Noctis

811. Hæc tribus Chori senibus tribuenda judicavi. *Herman.*

Ἔα, ἔα,] Ad subitam apparentiam Furiæ et Iridis ex alto hæc Chorus exclamat. *Barnes.*

812. πίτυλον] Quid sit πίτυλος, vide ad Iphigen. Taur. v. 308. πίτυλος φόβου hic dicitur, ut πίτυλος μανίας ibi. *Barnes.*

πίτυλον] Προσβολὴν, σύῤῥαξιν. *Scholiast.*

815. Νωθὲς πέδαιρε κῶλον,] Πεδαίρω pro μεταίρω, a πέδα Æolico pro μετὰ, de qua voce nos supra ad Rhes. v. 368. Quare Hesychius recte se habet: Πέδα· μετὰ, ἢ γῆ. Palmerius autem, qui hunc illius locum exagitat, hallucinatur ipse; dicit enim; *Delendum* τὸ μετὰ, *quæ vox irrepsit ex inferiore linea, ubi pluries repetita est.* Ita ille. Πέδα autem, γῆ, est pluralis numeri pro πέδον. Est et πέδα Dorice pro πέδη, *pedica,* cujus ultima longa est. *Barnes.*

Valcken. ad Phœn. emendat Νωθής γ' ἔπαιρε, quia πεδαίρειν est verbum Æolicum.

ἔλα.] Unum e Choro alloquitur. *Beck.*

818. Νυκτὸς — ἔκγονον] Lyssam inter Noctis sobolem non numerat Hesiodus Theogon. v. 210. et seq. nisi, quod verisimillimum, una fuit Κήρων. *Musg.*

818. s. Θαρσεῖτε, Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον, Λύσσαν,] Erinnyas, hoc est Furias, ex sanguinis guttis, quæ de exsectis Cœli genitalibus profluebant, natas refert Hesiodus, Theogon. v. 185. Et Apollodorus Biblioth. Lib. I. c. 1. sect. 3. Ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν ῥέοντος αἵματος Ἐρινύες ἐγένοντο, Ἀληκτὼ, Τισιφόνη, Μέγαιρα. Alii autem auctores longe plures, illas ex Noctis et Acherontis concubio natas ferunt; Euripides ex Nocte Cœlique sanguine; vid. infra v. 839. unde et nos olim versus Anglicos, quos schola existentes quinde-

Λύσσαν, γέροντες, κἀμὲ, τὴν θεῶν λάτριν,
Ἶριν· πόλει γὰρ οὐδὲν ἥκομεν βλάβος,
Ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς δώματα στρατεύομεν,
Ὃν φασιν εἶναι Ζηνὸς Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
Πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικρούς,
Τὸ χρῆν νιν ἐξέσωζεν, οὐδ' εἴα πατὴρ
Ζεύς νιν κακῶς δρᾶν οὔτ' ἐμ', οὔθ' Ἥραν ποτέ.
Ἐπεὶ δὲ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως,
Ἥρα προσάψαι κοινὸν αἷμ' αὐτῷ θέλει,
Παῖδας κατακτείναντι· συνθέλω δ' ἐγώ.
Ἀλλ' εἶ', ἄτεγκτον ξυλλαβοῦσα καρδίαν,

Lyssam, O senes, et me Deorum ministram
Iridem. Nullum enim urbi venimus damnum,
Sed militamus adversus domum unius viri;
Quem Jovis et Alcmenæ filium esse dicunt.
Nam priusquam absolveret dura certamina,
Fatum ipsum servavit, neque permisit pater
Jupiter ei malefacere, neque me, neque Junonem unquam:
Sed postquam confecit labores Eurysthei,
Juno vult communem cædem ei affigere,
Interficienti liberos; et ego assentior.
Sed age, inexorabile cor assumens,

cennes pueri ad Noctem V. libris lusimus, ita induximus loquentes ad invidos, Furiarum nomine tectos, lectores hypercriticos: *Come, sister-furies, bear to us no spite: we also are the daughters of the night.* Vide de hac re Scholiasten Euripid. ad Orest. v. 37. item quæ nos ad Iphig. Taur. v. 964. et Troad. v. 459. Item Eustathium in Homer. fol. 763. lin. 26. usque ad 41. et Cœl. Rhodigin. Lib. X. c. 9. *Barnes.*

Hic actus quarti initium Prev. constituit, et actum quintum incipit a v. 904. ὦ λευκὰ κ. τ. λ. *Beck.*

821. σώματα] Legendum cum Scaligero δώματα. Non enim ad unum Herculem, sed ad universam ejus domum, pertinebat calamitas. *Musg.*

Ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα στρατεύομεν,] Scaliger pro σώματα legit δώματα, nequaquam, ut mihi videtur, recte: σώματα enim pro σῶμα ponitur per synecdochen numeri; nec contra Herculis domum militabant, nisi familiam per δώματα intelligas, quod raro invenias, licet δόμος id aliquando significet; (Δῶμα enim ipsum ædificium plerumque sonat) sed illius corpus invadere jam Furor parabat, ut sic animum turbaret. *Barnes.*

Leg. σῶμα συστρατεύομεν, aut audiendus Scal. *Reisk.*

823. Πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικρούς,] Γὰρ, quod ex hoc versu in aliquibus editionibus exciderat, restituimus ex Aldina et aliis, quibus recte aderat. *Barnes.*

824. χρεὼν] Ita MS. G. a prima manu, et in margine γρ. χρῆν. Ed. Ald. χρῆν. *Barnes.*

Τὸ χρῆν] Scaliger hic legit χρεὼν, sed et τὸ χρῆν ponitur pro χρῆναι, ut Eustathius fol. 1647. lin. 36. ubi illud Hecubæ profert: Πότερον τὸ χρῆν σφ' ἐπέγαγ' ἀνθρώ-

Νυκτὸς κελαίνης ἀνυμέναιε παρθένε,
Μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ παιδοκτόνους
Φρενῶν ταραγμοὺς καὶ ποδῶν σκιρτήματα
Ἔλαυνε, κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων,
Ὡς ἂν πορεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον
Τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὐθέντῃ φόνῳ,
Γνῷ μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῷ χόλος,
Μάθῃ τε τὸν ἐμόν, ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ,
Τὰ θνητὰ δ' ἔσται μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.

ΛΥΣΣΑ.

Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρός, ἔκ τε μητέρος

Noctis obscuræ innupta virgo,
Insaniam in virum hunc, et interfectricem filiorum,
Mentis perturbationem, et pedum saltationem,
Injice, commove, cruentum immitte funem:
Ut transmissa per Acherontium fretum
Illa pulchra liberorum corona, propria manu,
Cognoscat, qualis in ipsum sit Junonis ira,
Et discat meam. Alioqui dii nihil,
Res vero mortalium erunt magnæ, si pœnas *iste* non dat.

LYSSA.

Ex generoso quidem patre, et matre

πεφραγμένη. Est et *χρῆν* pro *ἐχρῆν*. *Χρεὼν* autem et *χρεὼν* idem, quod *χρεία*. *Barnes.*

Τὸ χρεὼν] *Τὸ χρῆν, ὃ ταυτὸν μέν ἐστι τῷ χρεὼν, ἀποκόπτεται δὲ ἐκ τοῦ χρῆναι.* *Scholiast.*

827. Sic Wakefieldius pro *καινόν*. Vide Sophocl. Antig. 201. *Herman.*

829. *ἄτεγκτον*] Ita optime Ed. Ald. Edd. recentes *ἄτεγκτος*. *Musg.*

'Αλλ' εἶ', ἄτεγκτος] Εἶ' pro *εἶα* interjectio hortantis. *ἄτεγκτος ὁ καὶ ἡ, ἀντὶ τοῦ ἀνιλεήμων, ὃς τοῖς δάκρυσιν οὐ τέγγεται.* Scaliger legit *ἄτεγκτον καρδίαν*, utrique autem potest referri, vel Furiæ ipsi, vel etiam Herculi. *Barnes.*

In Cod. Reg. A. est *ἄτεγκτον σὺν λαβοῦσα* (i. e. *συλλαβοῦσα*) *καρδία*. v. Markl. ad Iphig. Aul. 407. *Beck.*

830. *Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,*] Cur virgines Furias finxerint veteres poëtæ, nempe quod *ἀπροσωπόληπτοι ἦσαν*, cur nigras et Noctis filias, cæteraque hujusmodi, consule Eustathium in Homerum, fol. 763. lin. 26. etc. Vide etiam quæ nos supra ad v. 818. et infra ad v. 839. et v. 874. *Barnes.*

834. *πορεύσας*] Ita MSS. E. G. ut jam emendaverat Canterus. Pindarus Pyth. XI. Stroph. II. *πόρευ' Ἀχέροντος ἀκτὰν παρ' εὔσκιον*. Ed. Ald. *φονεύσας*. Eadem editio *ὃς* pro *ὡς*, sed a vulgatis non discrepant MSS. *Musg.*

Ὡς ἂν φονεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον] Canterus legit *πορεύσας*, haud male: potest tamen et *φονεύσας* stare, si *δι' Ἀχερούσιον πόρον* de Herculis ipsius descensu ad Inferos sumatur, unde diis tanta orta est indignatio. Nescio, quid Scaligero in mentem venit, qui scriptum habet *φορεύσας*, nisi forte *πορεύσας* voluit. Æmilius Portus nihil explicat, nec difficultatem visus est vidisse; at in rebus minime dubiis explicandis ridicule occupatur. *Barnes.*

Reiskius emendat: *Ὡς ἂν πορεύσας δι'*

Πέφυκα Νυκτός, Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος,
Τιμὰς δ' ἔχω τάσδ' οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις,
Οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους.
Παραινέσαι δὲ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,
Ἥρᾳ θέλω, σοί τ', ἢν πίθησθ' ἐμοῖς λόγοις.
Ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἄσημος οὔτ' ἐπὶ χθονί,
Οὔτ' ἐν θεοῖσιν, οὗ γέ μ' εἰσπέμπεις δόμους·
Ἄβατον δὲ χώραν καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
Ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
Τιμὰς, πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο·
Ὥστ' οὐ παραινῶ μεγάλα βούλεσθαι κακά.

Nata sum, ex Nocte, et Cœli sanguine:
Honores vero hos habeo, ut non invideam amicis;
Neque lætor vadens adversus homines amicos.
Sed admonere, priusquam errantem *te* videam,
Junonem, teque volo; si obtemperaveritis meis verbis.
Vir hic non *est* obscurus, neque in terra,
Neque inter Deos, in cujus domum me mittis:
Regiones autem inaccessas, et ferum mare
Cum pacârit, solus *in integrum* restituit Deorum
Honores ab impiis viris labefactatos:
Itaque tibi suadeo, ut gravia mala non cupias.

ἀχερουσίων πόρων, aut *ὡς ἂν πορεύσαις πρὸς Ἀχερούσιον πόρον*. *Beck.*

836. Vide Pors. ad Hecub. 1038. *Herman.*

839. s. *Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς, ἔκ τε μητέρος Πέφυκα, Νυκτὸς, Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος,*] De persona hic loquente, quod non Lycus sit, sed Lyssa, hoc est Furia, vide infra ad v. 854. De Erinnyum, sive Eumenidum, Furiarum et Dirarum (tot enim nominibus vocantur) parentibus supra nonnihil attigimus, ad v. 818. et 830. Euripidis vero ingenium hic non laudare nequeo, qui diversa auctorum veterum figmenta simul jungit, et hanc Furiam non modo Nocte satam cum Neotericis, sed et Cœli sanguine, cum Veteribus, asserit. De qua re nos supra. Notandum est vero, nos Latinam versionem paulo tutius inflexisse, et pro *ex sanguine Noctis et Cœli*, magis ex historiæ fide vertisse, *ex Nocte et Cœli sanguine*. *Barnes.*

841. Ald. et prima Hervag. *τιμάς τ'*. Reliquæ *τιμὰς δ'*. Sensus est: hoc munus, de quo Iris dixit, habeo, non invidendum amicis. *Herman.*

ἀγασθῆναι φίλοις,] Sententiam minime commodam facit, sive *irascendi* sensum, sive contra *admirandi*, verbo tribuas. An legendum *ἀγασθῆναι σιφλοῖς*, *delectari malis*, vel *admirari*. Hesychius: *σιφλὸν, κακόν*. Nisi malis *σφαλεῖσ'*, i. e. *σφαλεῖσι*, *viris e statu dejectis*.

Maxime nunc placet: *οὐκ ἀγασθῆναι καλοῖς*, *non invidere rebus pulchris*, vel *honestis*. *Musg.*

Heath. vulgatum vertit: *ut amicis meis non succenseam;* hac scilicet de causa illam neque Herculem libenter infestasse, quia is deorum apud homines honores et cultum restituerat. *Beck.*

845. Legebatur *ἀνὴρ*. *Herman.*

846. *οὗ γέ μ' εἰσπέμπεις δόμους·*] Puto, ex hoc loco Scaligerum ductum, ut supra ad v. 821. *σώματα* verteret in *δώματα*. Sed dicendum quidem, Furiam immitti

Νυκτὸς κελαίνης ἀνυμέναιε παρθένε,
Μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ παιδοκτόνους
Φρενῶν ταραγμοὺς καὶ ποδῶν σκιρτήματα
Ἔλαυνε, κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων,
Ὡς ἂν πορεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον
Τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὐθέντῃ φόνῳ,
Γνῷ μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῷ χόλος,
Μάθῃ τε τὸν ἐμόν, ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ,
Τὰ θνητὰ δ' ἔσται μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.

ΛΥΣΣΑ.

Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρός, ἔκ τε μητέρος

Noctis obscuræ innupta virgo,
Insaniam in virum hunc, et interfectricem-filiorum,
Mentis perturbationem, et pedum saltationem,
Injice, commove, cruentum immitte funem:
Ut transmissa per Acherontium fretum
Illa pulchra liberorum corona, propria manu,
Cognoscat, qualis in ipsum sit Junonis ira,
Et discat meam. Alioqui dii nihil,
Res vero mortalium erunt magnæ, si pœnas *iste* non dat.

LYSSA.

Ex generoso quidem patre, et matre

πασφαγεῖν. Est et χρῆν pro ἐχρῆν. Χρεὼ autem et χρεὼ idem, quod χρεία. *Barnes.*

Τὸ χρεὼν] Τὸ χρῆν, ὅ ταυτὸν μέν ἐστι τῷ χρεὼν, ἀποκέκοπται δὲ ἐκ τοῦ χρῆναι. *Scholiast.*

827. Sic Wakefieldius pro καινόν. Vide Sophocl. Antig. 201. *Herman.*

829. ἄτεγκτον] Ita optime Ed. Ald. Edd. recentes ἄτεγκτος. *Musg.*

Ἀλλ' εἶ', ἄτεγκτος] Εἶ' pro εἶα interjectio hortantis. ἄτεγκτος ὁ καὶ ἡ, ἀντὶ τοῦ ἀνηλεήμων, ὃς τοῖς δάκρυσιν οὐ τέγγεται. Scaliger legit ἄτεγκτον καρδίαν, utrique autem potest referri, vel Furiæ ipsi, vel etiam Herculi. *Barnes.*

In Cod. Reg. A. est ἄτεγκτον σὴν λαβοῦσα (i. e. συλλαβοῦσα) καρδία. v. Markl. ad Iphig. Aul. 407. *Beck.*

830. Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,] Cur virgines Furias finxerint veteres poëtæ, nempe quod ἀπροσπέλαστοι ἦσαν, cur nigras et Noctis filias, cæteraque hujusmodi, consule Eustathium in Homerum, fol. 763. lin. 26. etc. Vide etiam quæ nos supra ad v. 818. et infra ad v. 839. et v. 874. *Barnes.*

834. πορεύσας] Ita MSS. E. G. ut jam emendaverat Canterus. Pindarus Pyth. XI. Stroph. II. πόρευσ' Ἀχέροντος ἀκτὰν παρ' εὔσκιον. Ed. Ald. φονεύσας. Eadem editio ὃς pro ὡς, sed a vulgatis non discrepant MSS. *Musg.*

Ὡς ἂν φονεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον] Canterus legit πορεύσας, haud male: potest tamen et φονεύσας stare, si δι' Ἀχερούσιον πόρον de Herculis ipsius descensu ad Inferos sumatur, unde diis tanta orta est indignatio. Nescio, quid Scaligero in mentem venit, qui scriptum habet φορεύσας, nisi forte πορεύσας voluit. Æmilius Portus nihil explicat, nec difficultatem visus est vidisse; at in rebus minime dubiis explicandis ridicule occupatur. *Barnes.*

Reiskius emendat: Ὡς ἂν πορεύσας δι'

Πέφυκα Νυκτὸς, Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος,
Τιμὰς δ' ἔχω τάσδ' οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις,
Οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους.
Παραινέσαι δὲ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,
Ἥρᾳ θέλω, σοί τ', ἢν πίθησθ' ἐμοῖς λόγοις.
Ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἄσημος οὔτ' ἐπὶ χθονὶ,
Οὔτ' ἐν θεοῖσιν, οὗ γέ μ' εἰσπέμπεις δόμους·
Ἄβατον δὲ χώραν καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
Ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
Τιμὰς, πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο·
Ὥστ' οὐ παραινῶ μεγάλα βούλεσθαι κακά.

Nata sum, ex Nocte, et Cœli sanguine:
Honores vero hos habeo, ut non invideam amicis;
Neque lætor vadens adversus homines amicos.
Sed admonere, priusquam errantem *te* videam,
Junonem, teque volo ; si obtemperaveritis meis verbis.
Vir hic non *est* obscurus, neque in terra,
Neque inter Deos, in cujus domum me mittis:
Regiones autem inaccessas, et ferum mare
Cum pacârit, solus *in integrum* restituit Deorum
Honores ab impiis viris labefactatos:
Itaque tibi suadeo, ut gravia mala non cupias.

ἀχερουσίαν πόρον, aut *ὡς ἂν πορεύσαις πρὸς Ἀχερούσιον πόρον*. *Beck.*

836. Vide Pors. ad Hecub. 1038. *Herman.*

839. s. *Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς, ἔκ τε μητέρος Πέφυκα, Νυκτὸς, Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος,*] De persona hic loquente, quod non Lycus sit, sed Lyssa, hoc est Furia, vide infra ad v. 854. De Erinnyum, sive Eumenidum, Furiarum et Dirarum (tot enim nominibus vocantur) parentibus supra nonnihil attigimus, ad v. 818. et 830. Euripidis vero ingenium hic non laudare nequeo, qui diversa auctorum veterum figmenta simul jungit, et hanc Furiam non modo Nocte satam cum Neotericis, sed et Cœli sanguine, cum Veteribus, asserit. De qua re nos supra. Notandum est vero, nos Latinam versionem paulo tutius inflexisse, et pro *ex sanguine Noctis et Cœli*, magis ex historiæ fide vertisse, *ex Nocte et Cœli sanguine*. *Barnes.*

841. Ald. et prima Hervág. *τιμάς τ'*. Reliquæ *τιμὰς δ'*. Sensus est: hoc munus, de quo Iris dixit, habeo, non invidendum amicis. *Herman.*

ἀγασθῆναι φίλοις,] Sententiam minime commodam facit, sive *irascendi* sensum, sive contra *admirandi*, verbo tribuas. An legendum *ἀγασθῆναι σιφλοῖς*, *delectari malis*, vel *admirari*. Hesychius: *σιφλὸν, κακόν*. Nisi malis *σφαλεῖσ'*, i. e. *σφαλεῖσι*, *viris e statu dejectis*.

Maxime nunc placet: *οὐκ ἀγασθῆναι καλοῖς*, *non invidere rebus pulchris*, vel *honestis*. *Musg.*

Heath. vulgatum vertit: *ut amicis meis non succenseam;* hac scilicet de causa illam neque Herculem libenter infestasse, quia is deorum apud homines honores et cultum restituerat. *Beck.*

845. Legebatur *ἀνὴρ*. *Herman.*

846. *οὗ γέ μ' εἰσπέμπεις δόμους·*] Puto, ex hoc loco Scaligerum ductum, ut supra ad v. 821. *σώματα* verteret in *δώματα*. Sed dicendum quidem, Furiam immitti

ΙΡ. Μὴ σὺ νουθέτει τά θ' Ἥρας κἀμὰ μηχανήματα.
ΛΥ. Εἰς τὸ λῷστον ἐμβιβάζω σ' ἴχνος ἀντὶ τοῦ κακοῦ.
ΙΡ. Οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε δεῦρό σ' ἡ Διὸς δάμαρ.
ΛΥ. Ἥλιον μαρτυρόμεσθα δρῶσ', ἃ δρᾶν οὐ βούλομαι.
Εἰ δὲ δή μ' Ἥρᾳ θ' ὑπουργεῖν, σοί τ' ἀναγκαίως ἔχει
Τάχος ἐπιῤῥοίβδην θ' ὁμαρτεῖν, ὡς κυνηγέτῃ κύνας,

Iris. Ne tu Junonis et mea consilia arguas.
Lys. In optimam semitam, pro mala, te duco.
Iris. Conjunx Jovis non misit te huc, ut moderate agas.
Lys. Solem testor me facere, quæ non cupio facere.
Si igitur me Junoni tibique inservire necesse est,
Celeriter, et cum impetu *te* sequi, ut venatorem canes *sequi solent*,

in Herculis quidem domum, ut illum furore corriperet, non autem contra domum illius militasse, sed contra corpus, i. e. ipsum Herculem, quem insigni clade jam afflixit. Figurate tamen etiam δώματα legi potuit, nisi σώματα melius hic staret; ita enim infra v. 860. Καὶ καταῤῥήξω μέλαθρα, καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ, etc. *Barnes.*

849. Τιμὰς πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο·] Prior syllaba in πιτνούσας communis est, de qua re vide quæ nos ad Phœniss. v. 19.

ἀνοσίων ἀνδρῶν] Γιγάντων· De Gigantum impietate in Deos vide quæ nos ad Bacch. v. 535. Quod vero Hercules et Bacchus pro Deorum partibus steterint contra Gigantes, vide supra ad hujus fabulæ, v. 177. *Barnes.*

Per ἀνοσίους ἄνδρας non intelliguntur Gigantes, sed viri impii et facinorosi, qui terram et maria latrociniis et cædibus infesta reddiderant, quibusque sublatis, restituti diis et eorum legibus honores dici poterant. *Heath.*

850. Recepi Musgravii emendationem ὥστ' οὐ pro vulgato σοί τ' οὐ. *Herman.*

Supervacuum et ineptum est σοί τ', cum antea dixisset Ἥρᾳ — σοί τ', v. 844. Lego igitur: ὥστ' οὐ παραινῶ. *Musg.*

851. κακὰ] Optime Reiskius κἀμὰ. Confer 836. et v. 844. *Musg.*

καλὰ] Quum olim κακὰ male aderat, nec sine magna versus jactura, Gul. Canterus καλὰ legebat, quem sequor. Scaliger minus attentus ad literarum vestigia, κακά. *Barnes.*

Post νουθέτει punctum delendum, et aut comma ponendum, aut abesse debet omnis distinctio; deinde pro καλὰ legi κἀμὰ, *Junonis et meas machinationes.* (Sic quoque Heath. qui ad μηχανήματα supplet ἀμφὶ, *circa machinationes.*) Ita debebat refingi e vet. ed. lectione κακά. vid. v. 849. ἐμβιβάζουσ' est ἐμβιβάζουσα, non ἐμβιβάζουσι, *immittens in viam bonam, quæ pravam debent ire.* *Reisk.*

852. Hic versus Iridi continuabatur, versus 853. Lyssæ erat, 854 Iridis. Emendavit Musgravius, cui etiam ἐμβιβάζω σ' pro ἐμβιβάζουσ' debetur. *Herman.*

ἐμβιβάζουσ'] Haud dubie est pro ἐμβιβάζουσα, non, ut interpres accipit, pro ἐμβιβάζουσι tertia persona plurali. Phrasis εἰς ἴχνος ἐμβιβάζειν est apud Plutarchum, Op. Mor. p. 911. Ed. H. Steph. Quanquam et ἐμβιβάζουσα vitiosum esse suspicor, legendum vero, Lyssæ persona præfixa:

ΛΥ. Εἰς τὸ λῷστον ἐμβιβάζω σ' ἴχνος, ἀντὶ τοῦ κακοῦ.

Alioqui dicet Iris, meliora esse, quæ Lyssa monet, quam quæ decreverat Juno. Nec nullam vim habet, quod in Aldina proxime sequens Lyssæ tribuatur, alter Iridi, tertius iterum Lyssæ; quæ nomina si singula uno versu superius apposita essent, existeret ea, quam probo, personarum distributio. *Musg.*

854. Vide Pors. Suppl. Præf. ad Hec. p. clxxviii. *Herman.*

Ἥλιον μαρτυρόμεσθα] Quum Lycus, in Choro præcedenti, ab Hercule fuerit occisus, unde et ipse clamaverit: Ὦ πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλῳ, et de eo

Εἶμί γ'· οὔτε πόντος οὕτω κύμασι στένων λάβρως,
Οὔτε γῆς σεισμός, κεραυνοῦ τ' οἶστρος, ὠδῖνας πνέων,
Οἷ' ἐγὼ σταδιοδραμοῦμαι στέρνον εἰς Ἡρακλέους,
Καὶ καταῤῥήξω μέλαθρα, καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ,
Τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον· ὁ δὲ κανὼν οὐκ εἴσεται
Παῖδας, οὓς ἔτικτ', ἐναίρων, πρὶν ἂν ἐμῆς λύσσης ὑφῇ.

Vado: neque pontus adeo violenter fluctibus ingemiscens,
Neque terræ motus, et fulminis impetus dolores spirans,
Ut ego curram in pectus Herculis,
Et rumpam tecta et domum injiciam,
Interficiens primum liberos: qui vero occidet, nesciet
Liberos se, quos genuit, occidere, priusquam liberatus fuerit a mea rabie.

ibidem Chorus pronuntiaverit: Γέροντες, οὐκ ἔτ' ἐστὶ δυσσεβὴς ἀνήρ· miror, quid hac in re passus Henricus Stephanus, quæ Lyssæ, id est Furiæ, recte olim tribuebantur, nunc sine ulla ratione, imo contra omnem rationem et veterum codicum fidem, (quicquid ille de iis prædicet) hæc tamen Lyco tribuit; ut et alia supra ad v. 839. Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς ἔκ τε μητέρος. Ad hunc locum hæc ille: *Hæc quoque* Λύσσῃ *in veteribus tribuuntur; et in fine paginæ hic versus:* Οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε, etc. *continuatur sub Iridis persona. At proxime sequens hic:* Ἥλιον μαρτυρόμεσθα, etc. *a Lyco profertur, una cum sequentibus, ad illum usque locum, unde verba Chori incipiunt. In versu autem, qui incipit:* Εἰ δὲ δή μ', *reponendum esse* δεῖ *pro* δὴ, *controversum esse non potest.* Ita ille, nimis infeliciter; etiam in hoc quod extra controversiam δὴ legendum sit, ut olim: non δεῖ· ut is fatebitur, qui verba ἀναγκαίως ἔχει in hoc versu viderit; ita enim is locus ordinandus: Εἰ δὲ δή με τῇ τε Ἥρᾳ καὶ σοὶ ἀναγκαίως ἔχει ὑπουργεῖν κατὰ τάχος, καὶ ἐπιῤῥοίβδην ὁμαρτεῖν σοι, ὡς κύνα τῷ κυνηγέτῃ συρίζοντι, Εἶμί γε, κ. λ. Non hæc ostentationis causa notamus, sed quia vulnera, a tam docto viro impacta, magis remedium poscebant. *Barnes.*

855. Εἰ δὲ δή μ'] De hoc loco vide in nota ad v. 854. *Barnes.*

856. Τάχος] Pro κατὰ τάχος, ut Rhes. v. 983. Sic οὐχὶ τάχος ῥίψεις; in Epigr. Incerti. Antholog. H. Steph. p. 86.

κύνας,] Ita MSS. tres, et, si scripturæ compendium recte capio, Aldina. Vulgo κύνα. *Musg.*

ἐπιῤῥοίβδην, ῥοιζηδόν. *Scholiast.*

857. Brub. λάβρος. *Herman.*

Lege, Εἶμι, κοὔτε κ. τ. λ. *Elmsl.*

Constructio postulare videtur, ut scribatur λάβρος. *Non pontus fluctibus ingemiscens adeo est impetuosus.*

Jacobs Spec. Emend. p. 10. conjicit: οὕτω πνεύμασι στένων λάβροις, quia et in Soph. Ajac. 683. est: πνευμάτων ἐκοίμισε στένοντα πόντον. *Beck.*

858. Wakefieldius οἰστός. *Herman.*

859. Sic libri, neque aliter citavit Porsonus ad Med. 675. Quo auctore, quave analogia hoc defendi possit, nescio. Fort. στάδια δραμοῦμαι. *Herman.*

860. Καὶ καταῤῥήξω μέλαθρα,] Vide supra ad v. 846. *Barnes.*

861. ὁ δὲ κανὼν οὐκ εἴσεται] Brodæus reponendum putat κτανὼν pro κανὼν, in qua emendatione (inquit idem Henricus Stephanus) rationem eum habuisse puto mensuræ versus duntaxat; quum alioqui καίνω, a quo est κανὼν pro κτείνω accipi satis notum sit. Ita ille. Miror autem, illum dicere, se putare, Brodæum mensuræ duntaxat versus habuisse rationem, quod legeret κτανὼν pro κανὼν, quum aperte κανὼν sit vox versui commodior, κτανὼν autem etiam adversetur; ut cuivis, cui trochaici versus ratio nota est, patebit. *Barnes.*

Et κανὼν et κτανὼν per versum stare potest, judice Struchtm. An. Crit. p. 154. *Beck.*

862. Legebatur ἐμᾶς λύσσας ἀφῇ. Facillimum erat, scribere ἐμὰς. At noc λύσσαι numero plurali facile invenietur, et ἀφιέναι rectius furor Herculem, quam Hercules furorem dicitur. Quare ἐμῆς λύσσης ὑφῇ scripsi. Herodot. I. 156.

Ἢν ἰδού, καὶ δὴ τινάσσει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο,
Καὶ διαστρόφους ἑλίσσει σῖγα γοργωποὺς κόρας,
Ἀμπνοὰς δ' οὐ σωφρονίζει, ταῦρος ὣς ἐς ἐμβολήν,
Δεινὰ μυκᾶται δέ, Κῆρας ἀνακαλῶν τὰς Ταρτάρου.
Τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω καὶ καταυλήσω φόβῳ.
Στεῖχ' ἐς Οὔλυμπον πεδαίρουσ', Ἶρι, γενναῖον πόδα.
Εἰς δόμους δ' ἡμεῖς ἄφαντοι δυσόμεσθ' Ἡρακλέους.
ΧΟ. ὁ α'. Ὀτοτοτοῖ, στέναξον· ἀποκείρεται πρόφρδός.

En, ecce. Et jam quatit caput a carceribus,
Et distortos truculentos oculos tacite volvit.
Anhelitum vero moderatur, ut taurus sub impetum:
Mugit vero dira invocans Furias Tartari.
Ego te mox magis incitabo, et terrore personabo:
Vade in Olympum, O Iri, tollens generosos pedes:
In ædes vero nos invisibiles penetrabimus Herculis.
Cho. Eheu, eheu, geme: detondetur

ὑπὸ τῆς ὀργῆς. Wakefieldius ἀνῇ. *Herman.*

865. ἐς ἐμβολὴν,] Malim ὑπ' ἐμβολὴν, *sub ipsum insultus tempus*. Deinde, Cantero præeunte, Δεινὰ μυκᾶται δὲ. *Musg.*

866. Δεινὰ] Cantero debetur pro δεινὸς præcedentibus juncto. *Herman.*

Tollenda distinctio post Δεινὸς, et legendum Δεινὰ μυκᾶται δὲ (*et sicut taurus impetum facturus terribiliter mugit*); aliter de metro actum est, quod jam monuit Canter. — Ex Heath. Etiam Reisk. idem observarat. *Beck.*

867. καταυλήσω] MS. G. καταντλήσω. Sed præstat vulgata. Sic καταυλουμένους πρὸς Χιλωνίδος. Athenæus, p. 527. F. *Musg.*

868. Erfurdtio placebat οὐρανόν. *Herman.*

πεδαίρουσ',] De voce Πεδαίρω vide supra ad v. 815. Legitur autem vel simpliciter pro πόδας αἴρω, vel cum accusativo πόδα, aut κῶλον, ut in loco modo laudato et hic. *Barnes.*

870. De hoc carmine vide præfationem. Legebatur ὀτοτοτοτοτοτοῖ. Ἀποκείρεται Canterus pro ἀποκείρετε. *Herman.*

ἀποκείρεται] Canteri emendatio est, quam cum Barnesio recepi. Ed. Ald. ἀπόκυρί τι. *Musg.*

870. &c. στέναξον· ἀποκείρεται σὸν ἄνθος, πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος. Μέλεος Ἑλλὰς, etc.] Olim cum legebatur: Στέναξον, ἀπόκυρί τι τὸν ἄνθος, πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος μέλεος, Scaliger interseruit post ἔκγονος vocem ἄγονος, subaudito ἐστὶ, et periodum ad πόλις posuit, ἀπόκυρί τι autem retinuit. Duportus, ut sensum impleret, pro ὁ scripsit ἰώ. Nostra vero lectio, quam Canterus probavit primus, multo naturæ convenientior videtur, certe minus violenta. Vocat autem poëta Herculem florem Thebarum, quemadmodum (inquit Guliel. Canterus Novar. Lection. Lib. V. c. 1.) Æschylus de Persicis ducibus dixit: Τοιόνδ' ἄνθος Περσίδος αἴας οἴχεται ἀνδρῶν. Quæ figura Latinis etiam et Gallis est usitata. Ita ille. *Barnes.*

872. τὸν εὐεργέταν] Ita quidem veteres bellatores et heroës, humani generis benefactores vocabantur, Hercules autem præcipue Græciæ dicebatur Εὐεργέτης, ob innumera beneficia patriæ illata ex bene collatis illius viribus, in tyrannis, bestiis, aliisque terrarum pestibus opprimendis. Sic Ptolemæus ille, Ægyptiorum rex, qui Philadelpho successit, Euergetes cognominabatur a Græcis, ob maxima ejus in Græcas civitates merita. Sic Arimaspi, populus Scythiæ, quod benefici fuerint in Argonautas, tempestate maris ad eorum terram appulsos, Euergetæ dicebantur. Stephanus περὶ πόλεων in voce Εὐεργέται. Item Coel. Rhodigin. Lib. XVI. c. 22.

Σὸν ἄνθος, πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος.
ΧΟ. ὁ β'. Μέλεος Ἑλλὰς, ἃ τὸν εὐεργέταν
Ἀποβαλεῖς, ὀλεῖς μανιάσιν Λύσσας
Χορευθέντ' ἐν αὐλοῖς.
ΧΟ. ὁ γ'. Βέβακεν ἐν δίφροισιν ἁ πολύστονος,
Ἅρμασι δ' ἐνδίδωσι κέντρον,
Ὡς ἐπὶ λώβᾳ,
Νυκτὸς Γοργὼν ἑκατογκεφάλοις

Tuus flos, O civitas, filius Jovis.
Infelix *es*, O Græcia, quæ benefactorem
Amittes, perdes Lyssæ furoribus
Agitatum in ædibus.
Discessit in curru *vecta* hæc multorum gemituum autor.
Equis autem subdit stimulos,
Velut in perniciem
Noctis Gorgon, centicipitibus

ubi a Cyro ita vocatos ob frumentum opportune ipsi ab illis suppeditatum ex Alexandri historia probabilius ait. Hic enim mos a Persis ortum habuit, apud quos amici regis benefactores dicebantur; ita Herodotus in Urania: Φύλακος δὲ Εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη. Vide quæ nos ad Αὐλικοκάτοπτρον, sive Estheram nostram, v. 1577. in Scholiis cumulavimus. *Barnes.*

873. Sic emendavi vulgatum μανίαισι λύσσας χορευθέντ' ἐναύλοις. *Herman.*

μανίαισι Λύσσας] Λύσσα hoc in loco est nomen proprium pro Ἐριννὺς, quia Furiæ hujus erat officium insaniam injicere Herculi; dicuntur itaque Furiæ variis nominibus, non pro ratione loci, ut nonnulli dicunt, alia iis nomina in cœlo, alia in terra, alia denique in orco, sed pro ratione potius officii, ut, quum homines terrefaciant, ex Deorum ira ob scelera commissa, Diræ vocantur, et Erinnyes, et Furiæ, et scelerum vindices; cum ob severitatem coluntur, εὐφήμως dicuntur σεμναὶ Θεαὶ, Εὐμενίδες, etc. cum ad insaniam impellunt, Λύσσαι, et Furiæ. Servius ad illud Virg. Æn. Lib. XII. v. 845. *Dicuntur geminæ pestes, cognomine Diræ*, &c. Diras easdem facit cum Furiis, et in cœlo quidem Diras ait vocari, in terris Furias et Eumenidas, apud inferos autem Stygias Canes. Vide quæ nos de iis supra ad v. 839. 830. et 818. item ad Troad. v. 459. item ad Iphigen. Taur. v. 964. Denique Scholiasten ad Orest. v. 37. *Barnes.*

Reisk. scribit: ὀλεοῖς μανίαισι. *Beck.*

874. Cur emendationem Tyrwhitti ἀναύλοις, præteriit Hermannus, quam Wakefieldius, ut nos certiores facit, *seorsim assecutus erat?* Conf. loca ab illo citata. *Elmsl.*

ἐναύλοις] Frigidum sane epitheton. Quis enim alio, quam interno, furore agitur? Quid quod ἔναυλον *internum* significare nemo hactenus ostendit? Legendum cum Tyrwhitto ἀναύλοις, *tibiarum expertibus.* Sic Phœn. v. 802. Martis κῶμος dicitur ἀναυλότατος. *Musg.*

ἐναύλοις μανίαισι] Ἐνδομύχοις, internis furoribus, qui in animo inspirantur. *Barnes.*

ἐναύλοις] Heath. vertit *intus perstrepentibus*, et monet, videri veteres existimasse, musicæ maxime viribus homines ad insaniam adigi. *Beck.*

876. Ἅρμασι] Recte interpretes: *Equis currum trahentibus.* Sic πτεροφόρων ὀχημάτων in fragmento Phaëthontis apud Longinum. *Musg.*

Heath. ita hunc versum dividit:

Ἅρμασι δ' ἐνδίδωσι κέντρον trochaicus dimeter.

Ὀφίων ἰαχήμασι, Λύσσα μαρμαρωπός.
ΧΟ. ὁ δ'. Ταχὺ τὸν εὐτυχῆ μετέβαλεν δαίμων,
Ταχὺ δὲ πρὸς πατρὸς, τέκν', ἐκπνεύσετε.
ΧΟ. ὁ ε'. Ἰώ μοι μέλεος, ἰὼ Ζεῦ, τὸ σὸν

Serpentum sibilis Lyssa ardens oculos.
Cito Deus commutavit felicem.
Celeriter vero *animam* expirabitis a patre, O liberi.
O me infelicem! O Jupiter, tuum genus statim sine liberis *erit*.

Ὡς ἐπὶ λάβρῳ. dactylicus trimeter. *Beck.*

878. Ita Reisk. pro ἑκατὸν κεφαλαῖς. *Herman.*

Assentior Reiskio legenti:

— ἑκατογκεφάλοις
Ὄφεων ἰαχήμασι Λύσσα μαρμαρωπός.

Musg.

Νυκτὸς Γοργὼν, ἑκατὸν κεφαλαῖς] Νυκτὸς θυγάτηρ Ἐριννὺς, Γοργόνι προσομοία, διὰ τὰς ἑκατὸν κεφαλὰς ὀφιώδεις, περὶ ὧν οἱ Ποιηταὶ λαλοῦντες, Ὀφιοπλοκάμους αὐτὰς καλοῦσι. Unde Virgilius loco paulo supra citato ad v. 878. *Quas et Tartaream nox intempesta Megæram Uno eodemque tulit partu paribusque revinxit Serpentum spiris, ventosasque addidit alas.* Valde autem terribiles adspectu erant Furiarum personæ, seu larvæ, in scenam productæ; adeo ut historia tradatur, Æschylum exinde maximum toti senatui populoque Atheniensi terrorem incussisse, fœminis autem tantum, ut nonnullæ præ metu exstinguerentur, multæ abortum sint passæ. Nec mirum; cum capitibus serpentibus crinitis, vultibus tetricis et horrendis, cruentis et flammantibus, alis coriaceis, cruribus longis, macris, et macilentis, mammis fœde exsertis spectabantur, facibus sanguineum quid rubentibus, et tortis ex serpentibus flagellis armatæ, palla denique sanguinea vestitæ. De quibus passim poëtæ tragici. *Barnes.*

Reisk. scribit: ἑκατογκεφάλων, aut ἑκατογκεφάλοις. *Beck.*

879. μαρμαρωπός.] Λιθωπὸς, ἐκ τῆς ὄψεως. Nota est historia de Perseo ex Medusæi capitis objectu homines in lapides vertente. Eadem vis tribuitur Furiarum adspectui, quarum capita serpentibus involuta erant, Medusæ in morem. Hinc Hesychius illustrandus: μαρμάρῳ, λιθωπῷ, lege μαρμαρωπῷ, λιθωπῷ. Quanquam nec omnino inepte Salmasius, qui, μαρμάρῳ retinens, λίθῳ τινῷ legit. *Barnes.*

Heath. ita disponit:

Ὄφεων ἰαχήμασι pherecrateus.
Λύσσα μαρμαρωπὸς ithyphallicus.

et v. 882. ita:

Ἰώ μοι, μέλεος· ἰὼ Ζεῦ glyconius.
τὸ σὸν γένος ἄγονον αὐτίκα idem.

Beck.

880. Legebatur μετέβαλε. *Herman.*

881. Ita Æm. Portus et Barnesius pro ἐκπνεύσαντι. *Herman.*

882. Editt. Aldin. et Hervagiann. priores legunt ἐπνεύσατε. Putamus veram lectionem esse, Ταχὺ δὲ πρὸς πατρὸς τέκν' ἐκπνεύσεται. Futurum πνέω est πνεύσομαι vel πνευσοῦμαι. Prima forma utitur Euripides Androm. 552. Πρῶτον μὲν οὖν κατ' οὖρον, ὥσπερ ἱστίοις, Ἐμπνεύσομαι τῇδ'. Secunda Aristoph. Ran. 1221. Τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτο πνευσεῖται πολύ. Θέω currere, νέω natare πλέω navigare, ῥέω fluere, futura sua, eadem ratione, qua πνέω formant. Exempli gratia, πλέω seu πλεύσομαι seu πλευσοῦμαι dat, nunquam πλεύσω. Formatio activa quidem, secundum Ed. Brunck. in loco Sophoclis sequente, offert se, Phil. 380. Καὶ ταῦτ' ἐπειδὴ καὶ λέγεις θρασυστομῶν, Οὐ μήποτ' εἰς τὴν Σκῦρον ἐκπλεύσεις ἔχων. Lectionem hanc tamen primus proposuit Heathius, eam postea recepit Brunckius, secundum Dawesii regulam, quæ edocet subjunctivum aoristi primi activi seu medii nunquam particulis οὐ μὴ subjici. Vulgo legitur ἐκπλεύσῃς. *Elmsl.*

ἐκπνεύσετε.] Ita optime Barnesius. Ed. Ald. cum MSS. G. et 2714. ἐπνεύσατε. *Musg.*

ἐκπνεύσετε.] Ita lego, cum olim male aderat ἐκπνεύσαντι. *Barnes.*

Γένος ἄγονον αὐτίκα λυσσάδες ὠμοβρῶ-
τες ἀποινόδικοι δίκαι κακοῖσιν ἐκπατάσσουσιν.
ΧΟ. ὁ στ. Ἰὼ στέγαι, *στροφὴ α΄.*
Κατάρχεται χορεύματ' ἄτερ τυπάνων,

Genus statim sine liberis *erit*. Lyssæ autem eum crudelis,
Sævæ vindictæ malis affligent.
O domus,
Inchoat choream sine tympanis,

883. Sic emendavi vulgatum λύσσα δ', ὠμόβρωτος. Et ὠμοβρῶτις quidem etiam Wakefieldius. Hic quoque versus e duobus dochmiis constat. *Herman.*

884. MSS. Stephani ἀπηνόδικοι, quod ille probat. Mira est Schneideri conjectura ἀποινοδόκοι in Lex. Gr. Vulgatam recte tuetur Barnesius. Intelligitur vindicta Junonis. Deinde MSS. Steph. κακοῖς ἐκπατάσσουσιν. Ald. Brub. et aliæ vett. κακοῖσιν ἐκπιτάσουσιν. *Herman.*

ἀποινόδικοι] MSS. Steph. ἀπηνόδικοι, quod ex analogiæ regulis formatum negat Barnesius. Neque tamen temere repudiandum, saltem ob analogiam, ἀπηνόδικοι, eodem quippe modo formatum, ac ψευδόμαντις, ἀκριβολόγος, ἀκριβοδίκαιος.

Monendus est lector, particulam τι, quam post ἀποινόδικοι in Barnesiana occurrit, ipsius additamentum esse. Idem Barnesius male ὠμόβρωτος ut nominativum interpretatur, cum sit genitivus ab ὠμοβρώς. confer Troad. v. 438. hujus fab. v. 384. Lego:

Λύσσας δέ σ' ὠμοβρῶτος ἀδικόπονοι
δίκαι — ⏑

ἐκπατάσσουσιν.] Ita MSS. Ed. Ald. ἐκπιτάσουσιν. *Musg.*

ἀποινόδικοι Δίκαι] Δίκαι ἀποινόδικοι dicuntur, *αἱ διὰ τῶν τιμωριῶν δίκας ἀπαιτούμεναι, καὶ ἄποινα, καὶ ἀμοιβὴν τῶν κακιῶν.* Quare non est, ut hic cum Henrici Stephani codicibus fictis ἀπηνόδικοι legamus; cum vox ista sit Græcæ linguæ peregrina, nec regulariter facta. Nec enim regulare est, derivare ab adjectivis primæ contractorum, eodem modo, atque ab adjectivis tertiæ simplicium; quasi esset ἀπηνός: tum enim regulariter formaretur ἀπηνόδικος. Sed ab ἀπηνὴς canonice fit ἀπηνεόδικος et Ionice ἀπηνηιόδικος, si recte vox formaretur. Quare qui ἀληθόμαντις apud Philonem de Vita Mosis, Lib. III. legunt, vel falluntur, vel Judæum hominem in vocibus Græcis formandis lapsum agnoscent. Nec tamen ignoro, Ἀληθοεπὴς apud Hesych. legi, et nomina quoque imparisyllabica aliquando parisyllaborum more componi. Hoc tamen assero, etiam si concedamus, istam lectionem esse veram, pauca ejusmodi reperiri, nec ea certe imitanda, quia contra regulam militant, quam linguæ cŏngruitas stabilivit. *Barnes.*

Reisk. scribit: *αἵ τ' αἰνόδικοι, et rigidæ pœnarum exigendarum justitiæ. Beck.*

885. Extra versum ponenda sunt verba ἰὼ στέγαι, et ἰὼ δόμοι. *Heath.*

Reisk. conjicit: ἐκπιλεύσουσιν, *exagitabunt.* Hesych. ἐκπιλεύω· ἐξωθῶ. *Beck.*

886. Sic scripsi pro vulgato χόρευμα τυμπάνων ἄτερ. MSS. Steph. χορεύματα. *Herman.*

χόρευμα] MSS. Steph. χορεύματα, quod melius cum κεχαρισμένα congrueret. Potest tamen vulgatum χόρευμα retineri, modo κεχαρισμένα adverbialiter accipiatur, ut κλυτὰ v. 61. ἄκραντα v. 894. *Musg.*

Κατάρχεται χόρευμα] Ita Aldus, nec Stephanum moror, qui dicit, se malle χορεύματα legere in plurali numero, quanquam suos Vett. Codices nobis prætendat, quibus tot ingenuos viros cepit. Hic versus est iambicus senarius, et χόρευμα istud de Herculis insania sumendum. Et sensus est hic et ordo verborum: *Κατάρχεται χόρευμα, δηλονότι μανικὸν ἐκεῖνο τοῦ Ἡρακλέους, ἄτερ τυμπάνων, οὐχ οἷον αἱ Βάκχαι ἀσκοῦσι φιλοφρονητικὸν, οὐδὲ Βρομίῳ κεχαρισμένα, ἤγουν κεχαρισμένως θύρσῳ, ἀλλὰ χόρευμα πρὸς αἵματα, καὶ οὐχὶ τὸ αἷμα τῆς λοιβῆς τῆς Διονυσιάδος ἐπὶ βοτρύων χεύμασιν, τουτέστι τὸ αἷμα τῆς ἀμπέλου· ἀλλὰ τῶν παίδων ὑπακούεται. Τοιγαροῦν φυγῇ, ὦ τέκνα, ἐξορμᾶτε.* Est autem ἐξορ-

Οὐ Βρομίῳ κεχαρισμένα θύρσῳ.
ΧΟ. ὁ ζ'. Ἰὼ δόμοι, ἀντιστροφὴ α'.
Πρὸς αἵματ', οὐχὶ τὰς Διονυσιάδας
Σὺν βοτρύων ἐπιχεύμασι λοιβάς.
ΧΟ. ὁ η'. Φυγῇ, τέκν', ἐξορμᾶτε· δάϊον τόδε, στρ. β'.
Δάϊον μέλος ἐπαυλεῖται.
ΧΟ. ὁ θ'. . . . . . . Κυναγετεῖ τέκνων διωγμόν. στρ. γ'.
Οὔποτ' ἄκραντα δόμοισι Λύσσα βακχεύσει.
ΧΟ. ὁ ι'. Αἶ αἶ κακῶν. στροφὴ δ'.
ΧΟ. ὁ ια'. Αἶ αἶ, σὲ δῆτα τὸν γεραιὸν ὡς στένω στρ. ε'.
Πατέρα, τάν τε παιδοτρόφον, ἃ μάταν

Non grata thyrso Bacchico.
O domus,
Inter cædes, non ad Bacchicam
Libationem, cum racemorum poculis.
Fuga, liberi, abite: hostile hoc,
Hostile carmen accinitur,
Ducitque persecutionem liberorum:
Non sine effectu in sedibus Lyssa bacchabitur.
Heu, heu mala!
Heu, heu profecto! quam lugeo te senem
Patrem, et liberorum nutricem! cui frustra

μᾶτε, imperativi, non indicativi modi. *Barnes.*

887. κεχαρισμένα] Interpretor: *non in honorem Bacchici thyrsi, non thyrsi colendi causa.* *Musg.*

889. Ald. τᾶς Διονυσιάδος βοτρύων ἐπὶ χεύμασι λοίβας. MSS. Stephani Διονυσιάδας. Τὰς Stephano, ἐπιχεύμασι λοιβὰς Musgravio debetur, quum Barnesius λοιβᾶς conjecisset. Ego σύν addidi. *Herman.*

αἵματ',] Intelligo αἵματα. Usus præpositionis idem est, qui in πρὸς λύραν ᾄδειν, apud Suidam, πρὸς αὐλὸν Archiloch. ap. Athen. p. 180.

Διονυσιάδας] Ita MS. Steph. Ed. Ald. Διονυσιάδος. Constructio est: πρὸς αἵματα, οὐχὶ πρὸς τὰς Διονυσιάδας λοιβάς. Sic enim lego, Barnesio præeunte, pro λοίβας. *Musg.*

τᾶς Διονυσιάδος] Ita ex Aldino libro lego, Scaligero etiam probante, et λοιβᾶς, pro λοίβας contra Stephanum, et illius larvatam codicum veterum auctoritatem. Vide hanc lectionem explicatam ad notam præcedentem. *Barnes.*

Dividi hunc versum Heath. vult:

Πρὸς αἵματ' οὐχὶ — penthemimeris iambica.
Τᾶς Διονυσιάδος — eadem dactylica.

et v. 893. ita:

Κυναγετεῖ τε
Τέκνων διωγμὸν — penthemimeres iambicæ.

Beck.

890. βοτρύων ἐπιχεύμασι] Sic scribo conjunctim pro ἐπὶ χεύμασι. Interpretor autem de ista meri affusione, qualiscunque demum fuerit, quæ pedestri oratione ἐπίχυσις dicitur, de qua loca nonnulla congessi ad Theocrit. Idyll. II. v. 152. βοτρύων igitur, secundum hanc interpretationem, poëtice pro ἀκράτου dicetur. *Musg.*

Τέκεα γεννᾶται.
ΧΟ. ὁ ί. Ἰδού, ἰδού. ἀντιστρ. δ'.
ΧΟ. ὁ ιβ'. Θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει στέγη. μεσῳδός.
ΧΟ. ὁ ιγ'. Ἦ ἤ, τί δρᾷς, ὦ παῖ Διός; στρ. στ'.
ΧΟ. ὁ ϑ'. Μελάθρῳ τάραγμα ταρτάρειον, ὡς ἐπ' ἀντ. γ'.
Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλάς, εἰς δόμους πέμπεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὦ λευκὰ γηρᾷ σώματα. ἀντιστρ. στ'.
ΧΟ. ὁ ιδ'. Ἀνακαλεῖς τίνα με, τίνα βοάν; στρ. ζ'.
ΑΓ. Ἄλαστα τἀν δόμοισι.

Liberi gignuntur.
Ecce, ecce,
Turbo concutit domum, concidit tectum.
Heu, heu, quid agis, O fili Jovis?
Perturbationem tartaream in atrium, ut
Olim Pallas adversus Enceladum, in domum mittis.

NUNCIUS.

O senio cana corpora.
Cho. Quo clamore me, quo vocas?
Nun. Atrocia *sunt*, quæ in ædibus *fiunt*.

893. Lacunæ signum posui, metri indicio, et τι delevi, quod erat post κυναγετεῖ. *Herman.*

Reisk. conjunctim scribit: Κυναγετεῖτε, *venamini liberos*, studete celeri succursu liberos eripere. *Beck.*

894. Ἄκραντα] Ἀκράντως, μάτην, ἀπημόνως. *Barnes.*

δόμοις mavult Heath. ut versus sit penthemimeris dactylica. *Beck.*

895. Αἶ, αἶ κακῶν] Subaudi ἕνεκα. *Barnes.*

896. Addidi σὺ, ut versus antistrophico responderet. *Herman.*

897. Addidi ἃ, auctore Musgravio. *Herman.*

897. a. Lego, vocula adjecta:

τάν τι παιδοτρόφον, ᾇ
μάταν τέκεα γεννᾶται.

Musg.

897. παιδοτρόφον.] Μητέρα. *Barnes.*

900. συμπίπτει στέγη.] Hoc dicit fragorem audiens tecti, quod Hercules vectibus et ligonibus moliens adjecerat. vid. v. 994. *Musg.*

Θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει στέγη.] Chorus jam illam domuum horrendam concussionem audire videtur, quam Hercules ad furoris finem fecit, cum matrem Megaram persequendo, cum suo unico filio, fores perfregerat, de qua re poëta infra a v. 991. ad v. 995. Legitur autem et ἡ στέγη et τὰ στέγη, a στέγος. *Barnes.*

902. a. Ὡς ἐπ' Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλὰς,] Ut olim in bello Giganteo Minerva Enceladum deturbavit, tota in eum conjecta Sicilia, ut scribit Q. Calaber. Johannes Brodæus. Locus autem exstat libro ultimo: Εὖ τε πάρος μεγάλοιο κατ' Ἐγκελάδοιο δαΐφρων Παλλὰς ἀειραμένη Σι-

ΧΟ. ὁ ιδ΄. Μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι. ἀντιστρ. ζ΄.
ΑΓ. Τεθνᾶσι παῖδες. ΧΟ. ὁ ιδ΄. Αἶ αἶ.
ΧΟ. ὁ η΄. Στενάζεθ᾽, ὡς στενακτά· δάϊοι φόνοι, ἀντ. ϛ΄.
Δάϊοι δὲ τοκέων χεῖρες.
ΑΓ. Οὐκ ἂν τις εἴποι μᾶλλον, ἢ πεπόνθαμεν. ἀντ. ε΄.
ΧΟ. ὁ ιά. Πῶς παισὶ στενακτὰν ἄταν, ἄταν
Πατέρος ἀμφαίνεις;
ΧΟ. ὁ ιε΄. Λέγε, τίνα τρόπον ἔσυτο θεόθεν ἐπῳδός.
Ἐπὶ μέλαθρα κακὰ τάδε, τλήμονάς τε παίδων τύχας.

Cho. Vatem alium non arcessam.
Nun. Mortui sunt liberi. *Cho.* Heu, heu!
Lugete, quia lugubria; diræ cædes,
Diræ etiam parentum manus.
Nun. Nemo posset majora dicere, quam passi sumus,
Cho. Quomodo liberis lamentabilem noxam, noxam
Patris edis?
Dic, quomodo venerint divinitus
In domum hæc mala, et miseri
Casus liberorum.

κελὰν ἐπικάββαλε νῆσον· Ἡ δ᾽ ἔτι κεῖται αἰὲν ὑπ᾽ ἀκαμάτοιο Γίγαντος Αἰθαλόεν πνείοντος ἔσω χθονός. *Barnes.*

902. Leg. μελάθρων ἄραγμα. *Reisk.*

904. In Ald. Brub. Herv. Brod. nulla est ante 917. nuncii nota. MSS. Stephani nuncio tribuunt, v. 904. 906—911. Non ubique hic recte distinxerant personas Tyrwhittus et Musgravius. *Herman.*

910. Personarum notæ ab hoc versu usque ad v. 912. MSS. Steph. debentur; nam in Ed. Ald. omnes desunt. Verum ne sic quidem recte se habet locus, quem hoc modo constituendum puto:

Ἀγγ. ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματα.
Χο. ἀνακαλεῖς με τίνα βοάν;
Ἀγγ. ἄλαστα τ᾽ ἂν δώματα.
Χο. μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι·
τεθνᾶσι παῖδες· αἶ, αἶ —
Ἀγγ. στενάζεθ᾽, ὡς στενακτὰ —
Χο. δάϊοι φόνοι,
δάϊοι δὲ τοκέων χεῖρες.
Ἀγγ. οὐκ ἂν τις εἴποι μᾶλλον, ἢ πεπόνθαμεν.
Χο. πῶς παισὶ —

Continuandum est αἶ, αἶ cum δάϊοι φόνοι, quod proximam Chori ῥῆσιν incohat, eodemque modo στενακτὰ cum οὐκ ἂν τις. στενάζετε, ὡς οὐκ ἂν τις εἴποι μᾶλλον στενακτά, ἢ πεπόνθαμεν. Si Nuncius hæc omnia loqueretur, Megaræ quoque interfectæ mentionem fecisset; Chorus nondum quidquam de morte ejus suspicatur. Distributionem v. 913. et sequentis (ed. Musgr.) emendavit et Tyrwhittus; reliqua non attigit. *Musg.*

Ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματα] Γήρᾳ, in dativo, γήρατι, γήραϊ, γήρᾳ. Sic κρέας, κέρας, κάρας et κάρα, idem quod κάρη ἡ, et τὸ κάρη indeclinabile et κάρηνον, et κάρηαρ, καρήατος, *caput.* Sic in Phœniss. v. 1173. Περικλύμενος παῖς, λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ. Sic Med. v. 1368. Οἶδ᾽ εἰσίν, οἴ μοι, σῷ κάρᾳ μιάστορες. Et Electr. v. 55. Ἐν ᾗ τόδ᾽ ἄγγος τῷδ᾽ ἐφεδρεῦον κάρᾳ. Item, v. 108.

ARGUMENTUM ACTUS QUARTI.

Nuntius Choro exponit miseranda Herculis Furentis parricidia, quæ post Lyci cædem in uxore et tribus filiis commiserat. Nam ne quid tot defuncto laboribus et periculis in hac vita sincerum ac liquidum esset, in conjugem carissimam et dulcissima pignora sævire eum coëgit implacabile Junonis odium. Quod tamen Dares Phrygius, si bene memini, Herculis zelotypiæ tribuit; quandoquidem Lycus moriturus, mentitus esset, se cum Megara concubuisse. Chorus et Amphitryon hujus facinoris immanitate attoniti plorant ac gemunt, Hercule interim in somnum gravem prolapso; quodque summis in malis fieri solet, præ dolore stupent. Hercules expergefactus, ac priori menti redditus, nec rerum modo gestarum conscius, multa secum miratur, cum et tela sua sparsim jacere et seipsum vinculis implicatum videret. Tandem coram adspicit et cæsos filios et uxorem, et harum rerum auctorem quoque esse seipsum ex Amphitryone cognoscit. Hinc querelam acerbissimam orditur, et gravi pœnitentia urgetur, ac dolore, pudoreque simul plurimo. Advenientis itaque amici, Thesei, conspectum pro more male consciorum fugit, oculosque velat mœstus et infelix Heros.

ΑΓ. Ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐσχάρας Διὸς
Καθάρσι' οἴκων, γῆς ἄνακτ' ἐπεὶ κτανὼν
Ἐξέβαλε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλέης.

Nun. Sacra quidem erant ante Jovis aram
Ad lustrationem ædium, postquam cæsum *hujus* terræ regem
Ejecit *ex* his ædibus Hercules.

Πηγαῖον ἄχθος ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ. Vide supra ad Medeæ locum prædictum. *Barnes.*

904. ss. Ita potius constitui hos versus vult Heath.

Αγ. Ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματα iambicus dimeter.
Χο. Ἀνακαλεῖς με τίνα βοάν; Euripideus.
Αγ. Ἄλαστα τὰν δόμοισι hephthemimeris iambica.
Μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι. periodus.

Reisk. conjicit: τίνα καλεῖς με, τίνα βοάν; *Beck.*

905. Sic scripsi pro vulgato ἀνακαλεῖς με τίνα βοάν; *Herman.*

907. Μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι scribit Reisk. *Beck.*

912. s. Legendum puto: ἄτα πατέρος ἀμφαίνει. *Quomodo patris calamitas miserandum filiorum casum edit. Musg.*

913. ἀμφαίνεις;] Ἀναφαίνεις. *Barnes.*

914. Legebatur ἔσσυτο. Hæc epodus e trochæis et Creticis constat. *Herman.*

ἔσσυτο θεόθεν] A diis profecta sunt hæc mala, sed vi quadam et subito impetu et inopinato, hoc est ἔσσυτο. Σεύομαι, vel ἔσσυμαι, est vox Homerica, idem, quod σεύομαι, sonans, de qua voce vide quæ nos ad Helen. v. 1132. Exstat et σίομαι pro eodem, Æschyl. Pers. v. 25. Unde σεύω, vox communis. *Barnes.*

915. Lego: τλήμονίς τε παίδων τύχαι, ut constructio sit: τίνα τρόπον κακὰ, τλήμονίς τε παίδων τύχαι θεόθεν ἔσσυτο ἐπὶ μέλαθρα τάδε. *Musg*

917. Spectant hunc locum schol. Ven. ad Iliad. κ'. 418. Etym. M. p. 384, 18. Eustathius, p. 815. 11. *Herman.*

Ἱερὰ] Intellige ἱερεῖα, *victimæ*, quo sensu citatur ex Xenoph. Hellen. Lib. IV. ἐφάνη αὐτῷ τὰ ἱερὰ ἔλαβε. De re confer Æschyl. Agam v. 1065. *Musg.*

ἐσχάρας] Quod ἐσχάρα non focum modo, sed et aram significat, vide ad Heracl. v. 128. *Barnes.*

919. Ἐξέβαλε] Factum hoc ex more Veterum. confer Androm. v. 1146. *Musg.*

'Εκχεῖτε πηγάς, ῥίπτετ' ἐκ χειρῶν κανᾶ·
Τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς δ' ὅπλον χερός;
Πρὸς τὰς Μυκήνας εἶμι· λάζυσθαι χρεὼν
Μοχλούς, δικέλλας θ', ὡς τὰ Κυκλώπων βάθρα,
Φοίνικι κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα,

Effundite fontes, et abjicite canistra e manibus.
Quis mihi dat arcum? quis arma manus?
Ad Mycenas vado: oportet capere
Vectes, et ligones, ut sedes
Rubra regula, et cælis Cyclopum aptatas,

bro: simul manibus pedibusque incessens. *Musg.*

'Εξὼν] Absolute dicitur, de qua re vide ad Iphig. Taur. 1089. *Barnes.*

935. ἀγυιᾶ] Attice pro ἀγυίαις. Vide supra ad v. 628. *Barnes.*

936. ῥίπτετ'] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ῥίπτετε. *Musg.*

κανᾶ·] Vide supra ad v. 921. *Barnes.*

937. Barnesius addidit δ'. *Herman.*

τίς ὅπλον] Barnesius τίς δ' ὅπλον, in quo acquiescendum. ὅπλον χερὸς clavam vocat, quia hanc manu gestabat Hercules, arcum et pharetram in humeris. *Musg.*

τίς δ' ὅπλον χερός;] Τουτέστι κορύνην, clavam. Cum autem olim δ' excidisset, ad versum implendum, restituunt docti viri; quanquam et asperatio in ὅπλον potuit τὸ τίς producere. *Barnes.*

Reisk. censet, δ' male a Barn. esse insertum; nam ς in fine cæsuræ satis producere syllabam. *Beck.*

938. λάζυσθαι] Ita Edd. recent., auctore H. Stephano, nec variant MSS. Paris. Ed. Ald. λάζυσθι. *Musg.*

939. Scripsi ὡς τὰ pro ὥστε, et ante me sic Wakefieldius. *Herman.*

Animadvertendum, Κυκλώπων non a βάθρα regi, sed a κανόνι et τύκοις. *Musg.*

Κυκλώπων βάθρα,] Argos, aut Mycenas, Eurysthei sedem, a Cyclopibus olim munitam. Vide supra ad v. 15. *Barnes.*

940. Ald. τύχαις. MSS. Stephani στοίχοις. Brodæi conjecturam τύκοις recepi, quod jam fecerant Barnesius et Musgravius. Copiose de hoc vocabulo disseruit Hemsterhusius ad Pollucem X. 147. *Herman.*

Φοίνικι κανόνι] Interpretandum putaveram: *Phœnicia norma,* non *purpurea,* vel *rubra.* Phœnicum utique inventum fuit architectura. Nonnus Dionysiac. p. 90. Ed. Falkenb.:

καὶ πόλις 'Αονίη Τυρίοις ποικίλλετο τέχναις
κάλλεϊ λαϊνέῳ.

Favet Clemens Alexandr. qui sic Lib. I.: Κάδμος γὰρ ὁ Φοῖνιξ λιθοτομίαν ἐξεῦρε. Plinius Nat. Hist. Lib. VII. c. 56. *Lapicidinas Cadmus Thebis* (invenit.) Sed retinet me Leonidæ Tarentini Epigramm. apud Reiskium, p. 23. κανόνα, regulam, μίλτῳ inquinatam fuisse docens. Ait enim:

— καὶ μίλτῳ φυρόμενοι κανόνες.

τύκοις] Conjectura est H. Steph. pro τύχαις, quod dant MSS. Tzetzes ad Lycophron. v. 349. τύκος, σιδηροῦν ἐργαλεῖον τεκτονικὸν, ᾧ τοὺς λίθους πελεκῶσι καὶ ἀποξέουσι. Paria fere dat Scholiastes Aristophanis ad Aves, v. 1138.

Aristoph. ἐτύκιζον οἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν. Av. 1138. Hinc intelligas, cujusmodi instrumentum fuerit τύκος, et quem usum præstiterit. *Musg.*

Φοίνικι κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα,] Τῇ διὰ τῆς μίλτου στάθμῃ. Rubra enim regula ex milto utebantur Veteres, ut et hodie aliquando, licet plerumque creta. Φοῖνιξ, pro φοινικέως, substantivum pro adjectivo, Attice et Dorice. vide quæ nos ad Rhes. v. 427. et Ion. v. 1372. Τύκοις] Eustathius, τύκος ἐργαλεῖον οἰκοδομικὸν, ὃ καὶ τυκίον λέγεται. *Barnes.*

Reisk. mavult: γύλοις, *lapidibus quadratis.* *Beck.*

941. Ald. συντριαινώσων. MSS. Stephani. συντριαινώσω. Πόλιν Scaliger in πάλιν mutatum sequentibus jungebat. Reiskio, etiam præcedentibus jungi posse videbatur. Musgravius quid sibi voluerit,

Στρεπτῷ σιδήρῳ ξυντριαινώσω πόλιν.
Ἐκ τοῦδε βαίνων, ἅρματ᾽ οὐκ ἔχων, ἔχειν
Ἔφασκε, δίφρου τ᾽ εἰσέβαινεν ἄντυγα,
Κἄθεινε, κέντρῳ δῆθεν ὡς θένων χερί.
Διπλοῦς δ᾽ ὀπαδοῖς ἦν γέλως, φόβος θ᾽ ὁμοῦ,

Curvo ferro evertam moliens.
Postea discedens, cum non haberet currum, habere se
Dicebat, et ascendit in summam sedem currus,
Et verberabat *eam*, manu tanquam stimulo verberans.
Duplex vero ministris erat risus metusque simul.

quum πολῶν conjecit, non intelligerem, nisi in Latina interpretatione *moliens* posuisset. Fortasse poëta μολὼν scripsit. Defendi tamen vulgata potest. *Hermann.*

Στρεπτῷ σιδήρῳ] Male Brodæus hoc de grandi terebra interpretatur, cujus meminit Vitruvius Lib. X. c. 19. quippe post Euripidis tempora inventa. στρεπτὸς porro non valet *ad instar terebræ circumactus*, sed *curvaturam* (etiam lenem) *habens*. Sic στρεπτῇ κορώνῃ habet Theocritus Idyll. XXV. v. 212. de curvatura in fine arcus. Pariterque Dionys. Perieg. στρεπτὴν ἄλμην, v. 122. et 384. στρεπτῆς θινὸς v. 878. στρεπτὸς σίδηρος hoc in loco est ligo ipse, leniter utique incurvatus, uti quidem perpetuum est in eo genere ligonum, quod supra caput elevatur, ut deinde in terram cum impetu impingatur. Hinc idem Dionys. v. 1115.:

ψάμμον εὐγνάμπτοισι λαχαίνοντες μακέλῃσι.

Tryphiodorus v. 199. εὐγνάμπτοισι μακέλλαις.

συντριαινώσω] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. συντριαινώσειν. Mox πολῶν lego pro πόλιν. *Musg.*

Στρεπτῷ σιδήρῳ συντριαινώσειν πόλιν.] Στρεπτῷ σιδήρῳ, tortis ferramentis, aut grandi terebra, qualis meminit Vitruvius, Lib. X. c. 18. Polyænus Stratagem. 6. Athenocles oppugnaturus, adversus arietes et terebras, trabes plumbeas comparavit. Ita Josephus Judæus laneos saccos tryparìorum et arietum insultui opposuisse dicitur. Diades hujus trypariì inventor dicitur eidem Vitruvio ex Athenæo. Συντριαινώσειν igitur, est grandi trypano, sive corvo demolitore, ut Vitruvius vocat, quasi tridenti evertere. Tridentem autem quare Neptuno tribuerint veteres, audi. Æschylus Prometh. v. 924. Τρίαιναν αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος σκεδᾷ. Scholiastes: Τρίαιναν δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν Ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ, εἰς Ποτάμιον, εἰς Θαλάσσιον, καὶ εἰς Λιμναῖον. Phurnutus, περὶ Ποσειδῶνος: Φέρει δὲ τὴν τρίαιναν, πότερον ἐπεὶ αὐτῇ χρῶνται πρὸς τὴν τῶν ἰχθύων θήραν, ἢ ὡς ἐπιτηδείου τούτου τοῦ ὀργάνου πρὸς τὴν κίνησιν τῆς γῆς· εἴρηται γὰρ οὕτως· Αὐτὸς δ᾽ Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν Ἡγεῖτ᾽, ἐκ δ᾽ ἄρα πάντα θεμείλια θῆκε θύραζε. Ego per tridentem triplicem maris vim innuo, Franciados Lib. I. — *Ter et ipse natantem, Jupiter æquoreus sævo pulsasse tridenti Dicitur, et ventis, undisque et frigore pigro Contra unum pugnasse virum.* Vid. quæ nos ad Bacch. v. 344. Συντριαινόω autem est, quasi *tridente commoveo*, ut Neptunus putatur terram commovere: Τρίαινα enim est *tridens*, quem poëtæ isti deo affigebant. Scalig. punctum facit ad συντριαινώσειν, et πάλιν legit pro πόλιν et ad ἐκ τοῦδε βαίνων refert. Nullam autem hujus lectionis necessitatem video; si modo πόλιν per appositionem jungas ad βάθρα Κυκλώπων. *Barnes.*

Recte vidit Scaliger, πάλιν legendum esse, quod sive cum συντριαινώσω jungas, et puncto interposito a cæteris sejungas, sive punctum ante πάλιν ponas, et hoc cum ἐκ τοῦδε jungas, perinde est. *Reisk.*

943. Dion Chrysost. Or. xxxii. p. 391. C. hujus loci lectiones præbet non contemnendas: εἰσέβαινεν ἄντυγας Κἄθεινε, κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων χερί. v. Valcken. ad Hippol. 1189. *Beck.*

944. Valckenarius ad Hippol. 1189. ex Dion. Chrysost. Or. xxxii. p. 391.

Καί τις τόδ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακών·
Παίζει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης, ἢ μαίνεται;
Ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε καὶ κάτω κατὰ στέγας·
Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσπεσών, Νίσου πόλιν
Ἥκειν ἔφασκε, δωμάτων εἴσω βεβώς·
Κλιθεὶς δ' ἐς οὖδας, ὡς ἐκεῖ, σκευάζεται
Θοίνην· διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,

Et quidam hoc dixit, alius in alium intuitus,
Ludit nobiscum dominus, an furit?
Ille vero gradiebatur sursum et deorsum in domo.
Veniens vero in medium conclave virorum, *in* civitatem Nisi
Venire se dicebat, ingressus intra aggerem.
Recumbens autem in solo, quasi illic *esset*, parat
Epulas: sed breve tempus moræ agens,

C. lectiones affert non contemnendas, ἄνεωγας, et κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων χερί. *Herman.*

945. Διπλοῦς] MSS. Steph. διπλῶς. *Musg.*

946. Sic Hel. 1588. Καί τις τόδ' εἶπε, δόλιος ἡ ναυκληρία. Fortasse utroque in loco legere debemus, Καί τις τότ' εἶπε. Conf. Alcest. 529. *Elmsl.*

δρακών·] Διδορκώς. Thema Δέρκομαι. *Barnes.*

948. Ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε καὶ κάτω] Ita lego εἷρπ' pro εἷρπεν. *Barnes.*

949. ἀνδρὼν, notante Barnesio, conclave erat, in quo convivia celebrari solebant. Vitruvius Lib. VI. c. 10. Græci enim ἀνδρῶνας appellant œcos (i. e. οἴκους), ubi convivia virilia solent esse, quod eo mulieres non accedant.

Νίσου πόλιν] Megaram sc., quæ, partitione inter Pandionis filios facta, Niso in imperium cessit. Pausan. p. 37. Ed. Sylb. Apollodor. Lib. III. c. 14. *Musg.*

Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσπεσών,] Ἀνδρεὼν et Ἀνδρὼν conclave virili sexui proprium. Describit Herculem jam furore correptum, qui in virorum conclave irruens, dixit se jam Megarensium urbem devenisse. Recte autem Euripides, ut omnia, Herculem in androne convivium parantem inducit; ita enim Vitruvius, Lib. VI. c. 10. Græci enim Ἀνδρῶνας appellant œcos (i. e. οἴκους) ubi convivia virilia solent esse, quod eo mulieres non accedant. Νίσου πόλιν vocat urbem Megarorum; Strabo Lib. IX. Καὶ τῆς Ἀττικῆς εἰς τέσσαρα μέρη διαιρεθείσης, ὁ Νῖσος τὴν Μεγαρίδα λάχοι. Pindarus in Nemeonicis. Od. v. Νίσου τ' ἐν εὐαγκεῖ λόφῳ. Scholiast. τουτέστιν ἐν Μεγάροις. Theocrit. Idyll. ιβ'. v. 27. Νισαῖοι Μεγαρῆες. Fabulam Nisi, Scyllæque, et de purpureo illius regis capillitio, tractat Ovid. Metamorph. Lib. VIII. Fab. 1. item Apollodor. Biblioth. Lib. III. c. 14. sect. 8. *Barnes.*

950. δωμάτων] Malim χωμάτων, *intra aggeres.* i. e. intra muros, quibus vulgo agger, ab interiori utique parte, adstruitur. *Musg.*

953. Ἰσθμοῦ ναπαίας] Ἰσθμὸς, ὡς Γαληνός φησι, στεναί εἰσι γῆς διέξοδοι, μεταξὺ δυοῖν θαλαττῶν. Deducitur per figuram hæc vox a parte humani corporis ob similitudinem: Ἰσθμὸς enim proprie est ea pars, quæ μεταξὺ τοῦ στόματος καὶ τοῦ στομάχου interjacet, teste eodem Galeno, sic dicta, ut Criticis placet, ὅτι δι' αὐτοῦ ἴεται τὰ σιτία. Ita enim, quemadmodum cibi per faucium angustias in ventriculum deferuntur; sic per isthmum maris, quasi per collum ex continenti ad insulam peninsulamve itur. Plurimi itaque sunt isthmi, sed omnium fere celeberrimus est Corinthiacus, ubi et Ludi Isthmiaci ab Hercule, vel, ut alii volunt, a Theseo, alii a Sisypho, instituti, de quibus abunde Pindari interpretes in Isthmionicis, aliique lexicographi. Notandum est, ubi Isthmus est, ibi Chersonesum fieri. De Chersonesis autem vide quæ nos breviter ad Hecub. v. 8. *Barnes.*

954. Male Toupius ad Suid. I. p. 71.

Ἰσθμοῦ ναπαίας ἔλεγε προσβαίνειν πλάκας·
Κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων,
Πρὸς οὐδέν᾽ ἡμιλλᾶτο, κἀκηρύσσετο
Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
Ἀκοὴν ὑπειπών· δεινὰ δ᾽ Εὐρυσθεῖ βρέμων,
Ἦν ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ· πατὴρ δέ νιν
Θιγὼν κραταιᾶς χειρὸς, ἐννέπει τάδε·

Dicebat se accedere ad rupes nemorosas Isthmi:
Et ibi nudum corpus a chlamyde faciens,
Cum nemine certabat, et *tamen* renunciabatur
Ipse a se victor, nullius *a se victi*
Nomen proferens; dira vero Eurystheo minans,
Erat Mycenis, ut aiebat; pater autem illius
Attingens validam manum, sic alloquutus est;

πορπημάτων. Immo in Rheso 439. lege πορπάμασιν. *Herman.*

Mendosus est hic locus,

κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων
πρὸς οὐδὲν ἡμιλλᾶτο, κἀκηρύσσετο
αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
ἀκοὴν ὑπειπών· δεινὰ δ᾽ Εὐρυσθεῖ βρέμων,
ἦν δ᾽ ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ — —

Recte Tyrwhittus distinctionem posuit post οὐδενός. *Hercules se ipse renuntiavit victorem, cum hostem superasset nullum.* Passim enim voc. καλλίνικος secundum casum adsciscit. Noster in Medea v. 763. νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, φίλαι, γενησόμεσθα. in Phœniss. v. 1063. Œdipus καλλίνικος αἰνιγμάτων. In reliquis integritati restituendis a vero aberravit vir alioqui longe sagacissimus. Nam dubitari non debet, quin ulcus lateat in verbis ἀκοὴν ὑπειπών, quod et Musgravius et Heathius procul dubio agnovissent, si medicina ipsis in promptu fuisset. Corrigendum enim

αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος οὐδενὸς,
δοκὴν ὑπειπών.

Δοκήν· δόκησιν. Hesychius. Noster in Electra v. 747. βοῆς ἠκούσατ᾽ ἢ δοκὼ κενὴ ὑπῆλθέ με. ubi nostram verbi formam restituendam existimat Heathius. Si quis tamen banc formam insolentiorem existimaverit, quam quæ in castigatissimi poëtæ senarium recipiatur, is reponat verbum vere Euripideum:

δόκημ᾽ ὑπειπών.

In hac ipsa Tragœdia senum Chorus de infirmitate, qua laboret, conquestus v. 110. se nihil esse, ait, nisi δόκημα νυκτερωπὸν ἐννύχων ὀνείρων. quæ comparanda sunt cum versibus ex Æolo servatis ap. Stobæum. Tit. CXV. p. 588. ed. Gesn. *Jacobs.*

955. Veram lectionem esse putamus κἀκηρύσσεται. Conf. Soph. Œd. C. 1605. Trach. 769. Eurip. Alcest. 185. *Elmsl.*

κἀκηρύσσετο] Καὶ ἐκηρύσσετο. Ita nimirum legendum pro κἀξεκηρύσσετο, quod metrum destruit. Barn. in textu habet κἀκκηρύσσετο, quod augmentum, contra leges scenicas, omittit. Sensus loci præterea banc emendationem postulat; *et renunciabatur* victor. Sed ἐκκηρύσσεται aliud prorsus denotat. Vid. Steph. Thes. Tom. ii. c. 202. E. *Maltby.*

κἀκκηρύσσετο] Piersoni emendatio est. Ed. Ald. κἀξεκηρύσσετο. *Musg.*

κἀκκηρύσσετο] Ita corrigo pro κἀξεκηρύσσετο, ob versum. *Barnes.*

Reisk. scribit: κἀκηρύσσετο, i. e. καὶ ἐκηρύσσετο. *Beck.*

956. Tyrwhittus interpungit post οὐδενὸς, et versu sequenti legit ἃ χρῆν ὑπειπὼν, *quæ dici oportuit, subjiciens.* Mihi ἀκοὴ *nomen* hic significare videtur. Auctor Incertus: δυμαίνοντες τοῦ εὐνούχου Εὐτροπίου τὴν ἀκοὴν, apud Suidam v. δυμαίνω. In præconiis utique nomen victi addebatur, ut patet ex Plutarch. Op. Mor. p. 957. Ed. H. Steph. *Musg.*

Καί τις τόδ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακών·
Παίζει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης, ἢ μαίνεται;
Ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε καὶ κάτω κατὰ στέγας·
Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσπεσών, Νίσου πόλιν
Ἥκειν ἔφασκε, δωμάτων εἴσω βεβώς·
Κλινθεὶς δ' ἐς οὖδας, ὡς ἐκεῖ, σκευάζεται
Θοίνην· διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,

Et quidam hoc dixit, alius in alium intuitus,
Ludit nobiscum dominus, an furit?
Ille vero gradiebatur sursum et deorsum in domo.
Veniens vero in medium conclave virorum, *in* civitatem Nisi
Venire se dicebat, ingressus intra aggerem.
Recumbens autem in solo, quasi illic *esset*, parat
Epulas: sed breve tempus moræ agens,

C. lectiones affert non contemnendas, ἄντυγας, et κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων χερί. *Herman.*

945. Διπλοῦς] MSS. Steph. διπλῶς. *Musg.*

946. Sic Hel. 1588. Καί τις τόδ' εἶπε, δόλιος ἡ ναυκληρία. Fortasse utroque in loco legere debemus, Καί τις τότ' εἶπε. Conf. Alcest. 529. *Elmsl.*

δρακών·] Διδορκώς. Thema Δέρκομαι. *Barnes.*

948. Ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε καὶ κάτω] Ita lego εἷρπ' pro εἷρπεν. *Barnes.*

949. ἀνδρὼν, notante Barnesio, conclave erat, in quo convivia celebrari solebant. Vitruvius Lib. VI. c. 10. Græci enim ἀνδρῶνας appellant œcos (i. e. οἴκους), ubi convivia virilia solent esse, quod eo mulieres non accedant.

Νίσου πόλιν] Megaram sc., quæ, partitione inter Pandionis filios facta, Niso in imperium cessit. Pausan. p. 37. Ed. Sylb. Apollodor. Lib. III. c. 14. *Musg.*

Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσπεσὼν,] Ἀνδρεῶν et Ἀνδρῶν conclave virili sexui proprium. Describit Herculem jam furore correptum, qui in virorum conclave irruens, dixit se jam Megarensium urbem devenisse. Recte autem Euripides, ut omnia, Herculem in androne convivium parantem inducit; ita enim Vitruvius, Lib. VI. c. 10. Græci enim Ἀνδρῶνας appellant œcos (i. e. οἴκους) ubi convivia virilia solent esse, quod eo mulieres non accedant. Νίσου πόλιν vocat urbem Megarorum; Strabo Lib. IX. Καὶ τῆς Ἀττικῆς εἰς τέτταρα μέρη διαιρεθείσης, ὁ Νῖσος τὴν Μεγαρίδα λάχοι. Pindarus in Nemeonicis. Od. v. Νίσου τ' ἐν εὐαγκεῖ λόφῳ. Scholiast. τουτέστιν ἐν Μεγάροις. Theocrit. Idyll. ιβ'. v. 27. Νισαῖοι Μεγαρῆες. Fabulam Nisi, Scyllæque, et de purpureo illius regis capillitio, tractat Ovid. Metamorph. Lib. VIII. Fab. 1. item Apollodor. Biblioth. Lib. III. c. 14. sect. 8. *Barnes.*

950. δωμάτων] Malim χωμάτων, *intra aggeres*. i. e. intra muros, quibus vulgo agger, ab interiori utique parte, adstruitur. *Musg.*

953. Ἰσθμοῦ ναπαίας] Ἰσθμὸς, ὡς Γαληνός φησι, στεναί εἰσι γῆς διέξοδοι, μεταξὺ δυοῖν θαλαττῶν. Deducitur per figuram hæc vox a parte humani corporis ob similitudinem: Ἰσθμὸς enim proprie est ea pars, quæ μεταξὺ τοῦ στόματος καὶ τοῦ στομάχου interjacet, teste eodem Galeno, sic dicta, ut Criticis placet, ὅτι δι' αὐτοῦ ἴεται τὰ σιτία. Ita enim, quemadmodum cibi per faucium angustias in ventriculum deferuntur; sic per isthmum maris, quasi per collum ex continenti ad insulam peninsulamve itur. Plurimi itaque sunt isthmi, sed omnium fere celeberrimus est Corinthiacus, ubi et Ludi Isthmiaci ab Hercule, vel, ut alii volunt, a Theseo, alii a Sisypho, instituti, de quibus abunde Pindari interpretes in Isthmionicis, aliique lexicographi. Notandum est, ubi Isthmus est, ibi Chersonesum fieri. De Chersonesis autem vide quæ nos breviter ad Hecub. v. 8. *Barnes.*

954. Male Toupius ad Suid. I. p. 71.

Ἰσθμοῦ ναπαίας ἔλεγε προσβαίνειν πλάκας·
Κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων,
Πρὸς οὐδέν' ἡμιλλᾶτο, κἀκηρύσσετο
Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
Ἀκοὴν ὑπειπών· δεινὰ δ' Εὐρυσθεῖ βρέμων,
Ἦν ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ· πατὴρ δέ νιν
Θιγὼν κραταιᾶς χειρός, ἐννέπει τάδε·

Dicebat se accedere ad rupes nemorosas Isthmi:
Et ibi nudum corpus a chlamyde faciens,
Cum nemine certabat, et *tamen* renunciabatur
Ipse a se victor, nullius *a se victi*
Nomen proferens; dira vero Eurystheo minans,
Erat Mycenis, ut aiebat; pater autem illius
Attingens validam manum, sic alloquutus est;

πορπημάτων. Immo in Rheso 439. lege πορπάμασιν. *Herman.*

Mendosus est hic locus,

κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων
πρὸς οὐδὲν ἡμιλλᾶτο, κἀκηρύσσετο
αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
ἀκοὴν ὑπειπών· δεινὰ δ' Εὐρυσθεῖ βρέμων,
ἦν δ' ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ — —

Recte Tyrwhittus distinctionem posuit post οὐδενός. *Hercules se ipse renuntiavit victorem, cum hostem superasset nullum.* Passim enim voc. καλλίνικος secundum casum adsciscit. Noster in Medea v. 763. νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, φίλαι, γενησόμεσθα. in Phœniss. v. 1063. Œdipus καλλίνικος αἰνιγμάτων. In reliquis integritati restituendis a vero aberravit vir alioqui longe sagacissimus. Nam dubitari non debet, quin ulcus lateat in verbis ἀκοὴν ὑπειπών, quod et Musgravius et Heathius procul dubio agnovissent, si medicina ipsis in promptu fuisset. Corrigendum enim

αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος οὐδενός,
δοκὴν ὑπειπών.

Δοκήν· δόκησιν. Hesychius. Noster in Electra v. 747. βοῆς ἠκούσατ' ἢ δοκὼ κενὴ ὑπῆλθέ με. ubi nostram verbi formam restituendam existimat Heathius. Si quis tamen hanc formam insolentiorem existimaverit, quam quæ in castigatissimi poëtæ senarium recipiatur, is reponat verbum vere Euripideum:

δόκημ' ὑπειπών.

In hac ipsa Tragœdia senum Chorus de infirmitate, qua laboret, conquestus v. 110. se nihil esse, ait, nisi δόκημα νυκτερωπὸν ἐννύχων ὀνείρων. quæ comparanda sunt cum versibus ex Æolo servatis ap. Stobæum. Tit. CXV. p. 588. ed. Gesn. *Jacobs.*

955. Veram lectionem esse putamus κἀκκηρύσσεται. Conf. Soph. Œd. C. 1605. Trach. 769. Eurip. Alcest. 185. *Elmsl.*

κἀκηρύσσετο] Καὶ ἐκηρύσσετο. Ita nimirum legendum pro κἀξεκηρύσσετο, quod metrum destruit. Barn. in textu habet κἀκκηρύσσετο, quod augmentum, contra leges scenicas, omittit. Sensus loci præterea hanc emendationem postulat; *et renunciabatur* victor. Sed ἐκκηρύσσεται aliud prorsus denotat. Vid. Steph. Thes. Tom. ii. c. 202. E. *Maltby.*

κἀκκηρύσσετο] Piersoni emendatio est. Ed. Ald. κἀξεκηρύσσετο. *Musg.*

κἀκκηρύσσετο] Ita corrigo pro κἀξεκηρύσσετο, ob versum. *Barnes.*

Reisk. scribit: κἀκηρύσσετο, i. e. καὶ ἐκηρύσσετο. *Beck.*

956. Tyrwhittus interpungit post οὐδενὸς, et versu sequenti legit ἃ χρῆν ὑπειπών, *quæ dici oportuit, subjiciens.* Mihi ἀκοὴ *nomen* hic significare videtur. Auctor Incertus: δυμαίνοντες τοῦ εὐνούχου Εὐτροπίου τὴν ἀκοὴν, apud Suidam v. δυμαίνω. In præconiis utique nomen victi addebatur, ut patet ex Plutarch. Op. Mor. p. 957. Ed. H. Steph. *Musg.*

Πόρευμα δεινὸν ποδὸς ἐναντίον σταθεὶς,
Βάλλει πρὸς ἧπαρ· ὕπτιος δὲ λαΐνους
'Ορθοστάτας ἔδευσεν, ἐκπνέων βίον·
'Ο δ' ἠλάλαξε, κἀπεκόμπασεν τάδε·
Εἷς μὲν νεοσσὸς ὅδε θανὼν Εὐρυσθέως,
Ἔχθραν πατρῴαν ἐκτίνων, πέπτωκέ μοι,
Ἄλλῳ δ' ἐπεῖχε τόξ', ὃς ἀμφὶ βωμίαν
Ἔπτηξε κρηπῖδ', ὡς λεληθέναι δοκῶν·
Φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνασι προσπεσὼν πατρὸς,
Καὶ πρὸς γένειον χεῖρα, καὶ δέρην βαλὼν,
Ὦ φίλτατ', αὐδᾷ, μή μ' ἀποκτείνῃς πάτερ·
Σός εἰμι, σὸς παῖς· οὐ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς.
'Ο δ' ἀγριωπὸν ὄμμα Γοργόνος τρέφων,

Diram profectionem, adversus pedem *pueri* stans,
Ferit in hepar: supinus vero lapideas
Columnas irrigavit expirans vitam.
Ille vero jubilavit, et gloriabundus hæc protulit:
Unus quidem hic pullus Eurysthei mortuus,
Pœnam persolvens paternæ inimicitiæ jacet mihi.
Arcum vero in alterum intendit, qui ad altaris
Crepidinem trepidans confugerat, sic latiturum se sperans.
Prævenit autem ad genua patris accidens,
Et manu ad mentum et collum extensa,
O charissime, inquit, pater, ne me occidas;
Tuus sum, tuus filius; non perdes Eurysthei filium.
Ille vero, truces oculos *ceu* Gorgonis habens,

in constructione ita ordinat: ὁ δὲ ἑξελίσσων χόρευμα δεινὸν ποδὸς κίονος κύκλῳ, ἐναντίον σταθεὶς βάλλει πρὸς ἧπαρ. Vide, ipso citante, Troad. v. 2. *Musg.*

Τόρευμα δεινὸν] Henricus Stephanus dicit, veteres codices habere πόρευμα. Alii τόρευμα legunt, ut fere omnes libri, et exponunt de sagitta tornata; potest et de vulnere capi, et de vibratione pueri in Herculis manu raptati per pedem, antequam sagitta feriretur. *Barnes.*

Reisk. corrigit: τόξευμα, *O diram sagittationem*, crudele et inauditum genus exercendæ artis sagittariæ. *Beck.*

975. Ald. ὀρθοστάδας. Mutarunt viri docti. *Herman.*

'Ορθοστάτας] Vid. ad Ion. v. 1134. Ed. Ald. ὀρθοστάδας. [conf. Arnald Lect. Græc. p. 107. *Musg.*

'Ορθοστάτας] Ita pro 'Ορθοστάδας omnino legendum, ob versum et alias rationes: est enim λαΐνους masculini generis: 'Ορθοστάδας autem fœminini, et ultimam habet brevem, et 'Ορθοστάδες placentæ dicuntur, de qua re vide quæ nos ad Helen. v. 546. 'Ορθοστάται autem est masculini generis, et ultimam in accusativo plurali longam habet, et de columnis proprie sumitur, de qua re vide quæ nos ad Ion. v. 1134. *Barnes.*

978. ἐκτίνων,] Hic etiam τίνω priorem habet brevem, ut nos supra monuimus plus semel ad v. 751. et 733. hujus Fab. et ad Ion. 450. etc. *Barnes.*

979. Lege ἀμφιβωμίαν, vel ἀμφιβώμιον, uno verbo. Sic Ion. 1278. Ἵζεσθι τὸν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην Οἵαν ἔπλεξε. βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ, Ὡς οὐ δίκην δώσοντα

Δάμαρτα καὶ παῖδ' ἑνὶ κατέστρωσεν βέλει·
Κἀνθένδε πρὸς γέροντος ἱππεύει φόνον.
Ἀλλ' ἦλθεν, εἰκὼν ὡς ὁρᾷν, ἔφαινέ τε
Παλλάς, κραδαίνουσ' ἔγχος, ὑπὸ λόφῳ κάρα,
Κἄῤῥιψε πέτρον στέρνον εἰς Ἡρακλέους,
Ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔσχε, κεἰς ὕπνον
Καθῆκε· πιτνεῖ δ' εἰς πέδον, πρὸς κίονα
Νῶτον πατάξας, ὃς πεσήμασι στέγης
Διχοῤῥαγὴς ἔκειτο κρηπίδων ἔπι.

Uxorem et filium uno telo prostravit.
Inde properat ad necem senis.
Sed venit, imago ut cernere, et apparuit
Pallas, manu vibrans hastam, caput sub crista,
Et jecit saxum in pectus Herculis,
Quod prohibuit ipsum a furiosa cæde, et in somnum
Immisit: cecidit autem in solum, ad columnam
Tergum allidens, quæ in ruina tecti
Disrupta jacebat super crepidinem,

finem, Ælian. de Animal. Lib. VI. c. 2. Agathias Scholast. p. 45. *Musg.*

997. Legebatur in edd. vett. ἀλλ' ἦλθεν εἰκὼν, ὡς ὁρᾷν ἐφαίνετο, Παλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κέαρ. Canteri conjecturam, ἐπίλογχον χερί, probatam Æm. Porto, recepit Barnesius. Musgravius, servans ἐπὶ λόφῳ, legebat κάρα, quod saltem debebat κάρη esse. MSS. H. Steph. ἐπὶ λόφῳ κάρα, et ὑπὸ λόφῳ κάρα. Hoc postremum recepi, correctis, quæ in præcedente versu impedita erant. *Herman.*

998. ἐπὶ λόφῳ κέαρ,] Profert ex MSS. H. Stephanus ἐπὶ λόφῳ κέρᾳ, et ὑπὸ λόφῳ κάρᾳ. Legendum levi mutatione:

Παλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ Κόρα.

Παλλὰς Κόρα, ut Κόρας ἔργα Παλλάδος, Troad. v. 562. Κούρα Παλλὰς, Pindar. Olymp. XIII. Epod. 3. *Musg.*

ἐπίλογχον χερὶ,] Legebatur olim, ἐπὶ λόφῳ κέαρ, quod nihil hic omnino significat, quare deleo; et uti Canterus recte posuit, ἐπίλογχον χερὶ substituo: Quod verbum nostro poëtæ usitatum, ut Hippolyt. v. 222. ἐπίλογχον ἔχουσ' ἐν χειρὶ βέλος. In quem locum vid. quæ nos. Vid. etiam Canter. Nov. Lection. Lib. VI. c. 13. *Barnes.*

999. Lapidis hujus, Σωφρονιστῆρος dicti, meminit Pausanias, p. 290. l. 16. Ed. Sylburg. *Musg.*

πέτρον] Σωφρονιστῆρα vocabant. Vid. quæ nos supra ad Heraclid. v. 920. item Pausaniam in Bœoticis, fol. 290. lin. 14. Θηβαῖοι δὲ καὶ τάδε ἐπιλέγουσιν, ὡς Ἡρακλῆς ὑπὸ τῆς μανίας καὶ Ἀμφιτρύωνα ἔμελλεν ἀποκτιννύναι· πρότερον δὲ ἄρα ὕπνος ἐπέλαβεν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ λίθου τῆς πληγῆς· Ἀθηνᾶν δὲ εἶναι τὴν ἐπαφιεῖσάν οἱ τὸν λίθον τοῦτον, ὅντινα Σωφρονιστῆρα ὀνομάζουσιν. Idem Cœl. Rhodigin. Antiq. Lection. Lib. XVII. c. 4. Illud porro adjecisse nihil obfuerit, Herculem insania vehementius agitatum, quum vel Amphitryonem interfecturus videretur, lapide a Minerva impacto esse consopitum, ac lapidem Σωφρονιστῆρα nuncupatum. *Barnes.*

1000. Malumus, Ὅς νιν φόνου μαργῶντά τ' ἔσχε. Sic Phœn. 1172. Ἀλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἐναλίου θεοῦ Περικλύμενος παῖς, λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ κ. τ. λ. In hoc loco genitivus φόνου per μαργῶντα non per ἔσχε regi videtur. Sic Soph. Aj. 50. Καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου. Quem

Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα,
Σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειραίων βρόχων
Ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὡς λήξας ὕπνου
Μηδὲν προσεργάσαιτο τοῖς δεδραμένοις.
Εὕδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον οὐκ εὐδαίμονα,
Παῖδας φονεύσας καὶ δάμαρτ'· ἐγὼ μὲν οὖν
Οὐκ οἶδα θνητῶν, ὅστις ἀθλιώτερος.

Una cum sene, et vincula ferentes, laqueo
Nos vero liberantes a fuga pedem,
Alligavimus ad columnam, ut finito somno,
Nihil præter *jam* patrata faceret.
Dormit autem ille miser somnum non felicem,
Occisis liberis, et uxore. Ego quidem
Haud scio quisnam mortalium *sit* infelicior.

versum verterunt tali modo Johnsonus et Brunckius: *At qui* (Qui *vero. Br.*) *inhibuit manum avidam cædis. Elmsl.*

1002. πτώμασι στέγης] *Casu tecti*, sc. cum Hercules illud fodiendo et moliendo dirueret, de quo supra v. 1002. *Musg.*

1003. Διχοῤῥαγὴς] MSS. Steph. διχοῤῥαγεῦς. *Musg.*

1004. ss. Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα Ἀνήπτομεν πρὸς κίον',] Ὁ νοῦς· ἡμεῖς δὲ, οἱ πρὶν πεφυγότες, ἀπερχόμενοι νῦν καὶ ἐλευθεροῦντες πόδα ἐκ δρασμῶν καὶ φυγῆς, ἣν εἴχομεν φόβῳ τοῦ μανέντος Ἡρακλέους, ὅτι καθευδόντα αὐτὸν ῥαδίως ἑωράκαμεν, ἀνανοστοῦντες ἐκ τῆς φυγῆς, βρόχοις αὐτὸν ἀνήψαμεν πρὸς τὸν κίονα. Quare Scaligeri lectio non hic admittenda ἐκδρασμῷ, quia non, jam somno correpto Hercule, se fuga servi liberabant, sed fuga prius elapsi, nunc denuo ex fuga pedem liberarunt, hoc est, redierunt iterum ad Herculem vinculis constringendum. Et in hunc sensum Latinam versionem, prius male se habentem, correximus. *Barnes.*

1005. Hic versus ante v. 1004. positus erat, et legebatur σειρείων (MSS. Stephani τηρείων) βρόχῳ. Emendavere certatim Heathius, Piersonus, Reiskius. *Herman.*

Horum versuum sedes recte intermutat Piersonus, reliqua minus commode, meo judicio, emendat. Legi autem vult:

— δεσμὰ σειραίων βρόχων
ἀνήπτομεν πρὸς κίον'.

Funes ad columnam alligavimus. Atqui non satis erat hoc dicere, cum sermo de Hercule ad columnas alligando erat. Pro σειρείων MSS. Stephan. σειρείων. Forte:

Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα
Σὺν τῷ γέροντι, δεσμά τ' αἴροντες, βρόχῳ
Ἀνήπτομεν πρὸς κίον' —

αἴροντες, *ferentes, afferentes.* vid. Soph. Ajac. v. 545. ibique Scholiasten. *Musg.*

σειρείων] Σειρὰς παθὼν, οἷα δεθεὶς βρόχῳ. Vox Euripidea. *Barnes.*

Reisk. quoque transponi versus voluerat ita: κρηπίδων ἔπι. Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐν δρασμῷ πόδα σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειραίων βρόχων ἀνήπτομεν — Heath. autem hoc ordine versus scribi jussit:

Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα
Σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειραίων βρόχων
Ἀνήπτομεν πρὸς κίον' —

vertitque: *Nos vero a fuga liberantes pedem, cum sene vincula ex loris jugalibus columnæ alligamus. Beck.*

1011. ἔχει πάτρα,] Imo αὐχεῖ πάτρα, ut in Phœn. v. 1153. Ἀργείων αὔχημα. Vide et quæ dedi ad Electr. v. 1. *Musg.*

Ὁ φόνος ἦν, ὃν Ἀργολὶς ἔχει πάτρα,] De hac Ægypti quinquaginta filiorum ex Danai totidem filiabus facta cæde, deque juvenum et puellarum singulis nominibus cæterisque ad hanc historiam pertinentibus, consule Apollodorum in Bibliothec. Lib. II. c. 1. sect. 4. et. 5. Vide

ΧΟ. ὁ α΄. Ὁ φόνος ἦν, ὃν Ἀργολὶς ἔχει
πέτρα, προῳδός.
Τότε μὲν περισαμότατος καὶ ἄπιστος
Ἑλλάδι, τῶν Δαναοῦ παίδων·
Τὰ δ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε τὰ τότε κακά.
ΧΟ. ὁ β΄. Τάλανι Διογενεῖ κόρῳ μονοτέκνου Πρόκνης
Φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον Μούσαις·

Cho. Cædes erat, quam terra Argolica habet,
Tunc quidem celeberrima, et incredibilis
Græciæ, filiarum Danai.
Hæc vero *mala* superarunt, *et* cursu præterierunt mala illa.
Misero *sed* generoso filio Prognes unicum filium habentis
Cædem Musis mactatam dicere possem.

etiam Scholiast. Euripidis ad Orest. v. 876. Ἄριστος vero dicitur φόνος hic περισημότατος, non quod res ista poëtæ probetur, sed ob immanitatem et excellentiam quandam sceleris istius; qui enim optimus est nebulo, pessimus est homo. Scaliger, qui hanc rem minus consideravit, legebat ἄϊστος, quæ vox est plane contraria τῷ περισημότατος. Danaus autem erat rex Argivorum, unde lucem habet istud, φόνος, ὃν Ἀργολὶς ἔχει πέτρα. *Barnes.*

Hoc Chori soliloquium vidit Prev. ideo a poëta esse compositum, ut somnus Herculis produceretur. *Beck.*

Chori persona huic systemati præfigenda est, quod in edd. vett. factum est. *Heath.*

1012. Pro ἄριστος dedi e Musgravii et Reiskii conjectura ἄπιστος. *Herman.*

ἄριστος] Malim: ἄπιστος, *incredibilis.* [Sic jam Reisk.] Olim hoc incredibile erat; nunc facto recenti superatur. *Musg.*

1013. Legebatur τῶν τοῦ Δαναοῦ. Alterum articulum et dictionis poëticæ caussa, et ob metrum delevi. Versus a dactylo in dochmium transit, ut alii in hoc carmine. Proodi solent metra habere, quæ deinde in antistrophicis redeant. *Herman.*

1014. Legebatur τάδ'. *Herman.*

Hunc locum olim monuit me Tyrwhittus sic corrigendum esse:

τὰ δ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε
τὰ τότε κακὰ τάλαν' ἐ-
διογενεῖ μόρῳ· μονοτέκνου Πρόκνης
φόνον ἔχω λέξαι —

Facinus Herculis, secundum hanc emendationem, scelus Danaidum superat, quod hic liberos suos interfecerit, illæ non adeo arcta necessitudine conjunctos: cædem vero Ityos, quod Procne unicum tantum filium trucidaverit, Hercules contra tres. ἰδιογενεῖ μόρῳ, *patria nece,* ut Θρῃκὶ μόρῳ, Rhes. v. 374. *Musg.*

Τὰ δ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε, etc.] Ταῦτα, δηλονότι τὰ ὑπὸ Ἡρακλέους κατὰ τριῶν παίδων αὐτοῦ δεδραμένα, καὶ ἄλλον φόνον περίσημον κακῷ, ὑπερέβαλε, καὶ παρέδραμε, δηλονότι τῇ δεινότητι, ἤγουν τὸν φόνον τοῦ Ἴτυος, ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Πρόκνης δεδραμένον, καὶ τὰ τότε κακὰ πεπραγμένα τῷ τάλανι ἀλλ' ὅμως διογενεῖ καὶ εὐγενεῖ κόρῳ τῆς μονοτέκνου Πρόκνης, ἤγουν Ἴτυϊ, Τηρέως καὶ Πρόκνης μονογενεῖ παιδί. De Procnæ, Philomelæ, Tereique et Ityos historia vide Apollod. Bibl. Lib. III. c. 13. sect. ult. item Ovid. Metam. Lib. VI. Fab. 8. Scaliger pro τὰ δ' legit τάδ', Duportus, τὸ δ', neuter mihi placet. *Barnes.*

Τάδ' casu accus. ponitur, et Danaidum facinus designat, quod ab Ityos cæde facti atrocitate superatum testatur poëta. *Heath.*

1016. Videtur lectio sana esse, modo aliter, quam a Barnesio factum, explicetur. Hoc dicit, opinor: Itye hostiam possum dicere mactatam, ut a Musis celebraretur. Brodæus videtur λέξαι Μούσαις junxisse, quod ut ad constructionem durum est, ita sensum turbat. *Herman.*

Σὺ δὲ τέκνα τρίγονα τεκόμενος, ὦ δάϊε,
Λυσσάδι συγκατειργάσω μοίρᾳ.
ΧΟ. ὁ γ'. Ἐς τίνα στεναγμὸν,
Ἢ γόον, ἢ φθιτῶν ᾠδὰν, ἢ τὸν Ἀΐ-
δα χορὸν ἰαχήσω;
ΧΟ. ὁ δ'. Φεῦ φεῦ, στροφὴ α'.
Ἴδεσθε, διάνδιχα κλῇθρα
Κλίνεται ὑψιπύλων δόμων.

Tu vero tres filios, quos genuisti, O infelix,
Rabioso confecisti fato.
Ad quem gemitum
Aut luctum, aut defunctorum carmen, aut Plutonis
Chorum resonabo?
Heu, heu,
Videte, bifariam claustra
Altarum ædium panduntur.

θυόμενον] An legendum τιόμενον, *celebratum*. *Musg.*

Φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον Μούσαις·] Hanc cædem Musis factam dicit poëta, quia exinde *factæ erant canoræ aves*, ut Duport. notat: Procne enim hirundo, philomela, luscinia, Tereus factus upupa. Philomela autem præcipue est Musis sacra avis, ob dulcissimam cantilenam ejus; unde et Ἀηδὼν quasi ab ἀείδω, dici videtur. Hinc Eurip. Helen. v. 1108. *Σὲ τὰν ἐναύλοις ὑπὸ δενδροκόμοις, Μουσεῖα καὶ θάκους ἐνίζουσαν, ἀναβοάσω, Σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν Ἀηδόνα δακρυόεσσαν.* *Barnes.*

Heath. θρεόμενον scribit eodem sensu, *cædem — a Musis celebratam*. *Beck.*

1017. Prave emendatur, quia ὦ δάϊε non usurpant tragediæ scriptores. Complures aliorum conjecturas videre licet in notulis Barnesii ad h. l. Veram lectionem esse putamus ὦ τάλας. Hæc lectio nec sensum nec versum lædit. Similitudo quidem inter ΔΑΙΣ et ΤΑΛΑΣ minime obvia. Sed hæc tragedia de rebus minutis fastidire nos vetat. In ed. Ald. πέδον pro πόρον invenimus, v. 80. πότμον pro πάθος, v. 269. τελεῖς pro τύχαις, v. 301. θεῶν pro χρεὼν, 311. πύλας pro πηγὰς, v. 390. πατρὸς pro πικρὸν, v. 482. πέπλων pro πρέπων, v. 547. λύσωμεν pro λάβωμεν, v. 725. φονέας pro πορεύσας, v. 834. πέπλων pro τέκνων, v. 920. θυμῷ pro θύων, v. 931. ἀθλίου pro ἀγρίου, v. 1386. Et menda ejusmodi haud minus miranda. *Elmsl.*

ὦ δάϊε.] Canteri conjectura est, quam non dubitavi recipere. Valet autem: *O miser*. Sic ὦ δαΐα Τεκμήσσα, Soph. Ajac. v. 795. ubi Scholiastes: δάϊον, κοινῶς τὸ πολέμιον, Ἀττικῶς δὲ, τὸ δύστηνον. Ed. Ald. ὦ δαΐς, quod varie a variis tentatum est. *Musg.*

Σὺ δὲ τέκνα τρίγονα τεκόμενος, ὦ παῖ Διὸς,] Παῖ Διὸς restituo pro δαΐς, quod prius obtinebat; Canterus legebat δάϊε, idem Scaliger et Duportus, sed non usquequaque literarum vestigiis servatis. Æmilius Portus aliam lectionem esse, *videl.* ὦ Διὸς, et certe ex δαΐς et διὸς fit παῖ διός. Henricus Stephanus ait: *Pro* δαΐς *sunt qui reponendum putent* ὦ Διὸς παῖ. *At* Brodæus ὦ δαΐς *legens*, exponit ὦ *filiorum carnifex Hercules. Quid si vero scribamus*, ὦ παῖ, *vel* ὦ παῖς, *ut* Chorus Senum Herculem *vocet* filium, *utens compellatione senibus usitata ad natu minores*. *Barnes.*

Heath. præfert H. Stephani emendationem ὦ παῖ. *Beck.*

1019. Ἐς τίνα, in quemnam, in occisione, an in omn. qui occidit. *Herman.*

Non recte hic procedit sententia. Lego:

ἐς τίνα στεναγμὸν, ἢ γόον,

ΧΟ. ὁ ί. Ὦ μοι, ἀντιστρ. α'.
Ἴδεσθε τὰ τέκνα πρὸ πατρὸς
Ἄθλια κείμενα δυστάνου.
ΧΟ. ὁ στ'. Εὕδοντος ὕπνον δεινὸν ἐκποδὼν φόνου. ἐπῳδός.
ΧΟ. ὁ ζ'. Πέρι δὲ δεσμὰ καὶ πολύβροχ' ἀμμάτων στροφὴ β'.
Ἐρείσμαθ' Ἡράκλειον . . . .
Ἀμφὶ δέμας τάδε λαΐνοι-

Heu me!
Videte miseros istos liberos ante patrem
Miserum jacentes.
Qui dormit gravem somnum seorsim a strage.
Circa autem vincula, et ex multis laqueis compacta nodorum
Retinacula circa corpus Herculis
Hæc lapideas alligata

ἢ φθιτῶν ᾠδὰν,
ἢ τὸν Ἀΐδα χορὸν ἰαχήσω;

Quibus quem gemitum, aut luctum, aut inferorum invocationem, aut Plutonis Chorum, resonabo?

ᾠδὰν præbent MSS. G. et 2714. Ed. Aldina αὐδὰν, pro quo Scaliger ἀοιδάν. χορὸν ἄϊδα, ut χορὸν τὸν ᾅδας σέβει, Suppl. v. 86. Offendat forte aliquem χορὸν ἰαχεῖν. Sed videntur Græci χορὸν et χορείαν nonnunquam de carminibus adhibuisse. Apollon. Rhod. Lib. II.

— τόν γε χορείῃ μέλψαν ἀοιδῇ.

Ubi Scholiastes: τῇ μετὰ χοροῦ λεγομένῃ ᾠδῇ. Sic et Philo Judæus cygneam Mosis cantionem χορείας vocat, p. 477. Ed. Turneb. Sic et Aristophanes χορείαν ἐφθεγξάμεσθα, Ran. v. 250. et vicissim χορεύσασθαι βοὰν, Thesmoph. v. 109.

Plato de Legg. II. χορεία γε μὴν ὄρχησίς τε καὶ ᾠδὴ τὸ σύνολόν ἐστι, p. 788. A. Idem: χορεία δὲ τὸ ξυναμφότερον κληθείη, p. 795. C. Clemens Alexand. χορείαν inter poëmatum species recenset, p. 508. C. *Musg.*

1024. Κλίνεται] Male MSS. Steph. κλίνοντα. *Musg.*

Κλίνεται] Ita restituo ex Aldina optima editione, pro κλίνοντα, quam vocem Henricus Stephanus ex Veteri Codice, nescio quo, male, ut mihi videtur, restituit. Idque satis docto lectori apparebit, quod elisio nulla fit, ut fieri certe deberet, si κλίνοντα legeretur, ante vocem ὑψιπύλων. Recte itaque Brodæus κλίνεται retinet, vertitque *prostratæ jacent;* de foribus loquens, quas cum Megara, unico filiolo secum abrepto, contra Herculem clauserat, ille eo furens amplius, suo robore adeo diffregit, ut etiam cum cardinibus ipsis et postibus humi prostrarit. Ut supra apparet ad v. 996. Ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' εἴσω δόμων Μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα καὶ κλείει πύλας· Ὁ δ', ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπίοισιν ὤν, Σκάπτει, μοχλεύει, θύρετρα· κἀκβαλὼν σταθμὰ, &c. *Barnes.*

1025. Legebatur ἰώ μοι. *Herman.*

1026. Legebatur τάδε, quod ut ferri possit correpta prima sequentis vocabuli syllaba, non puto tamen a poëta scriptum esse. *Herman.*

1026. s. Lege Ἴδεσθε δὲ τέκνα πρὸ πατρός. *Elmsl.*

1028. Εὕδ. — φόνου.] Hæc Prev. reddit ita: il dort d'un sommeil effrayant hors de l'enceinte souillée de sang; adjicitque hanc notam: Ce mot (ἐκποδὼν) me paroît placé là pour indiquer que le lieu de la scène ne devoit pas être souillée de sang. Il paroît cependant qu'on devoit

σιν ἀνημμένα τ' ἀμφὶ κίοσιν οἴκων.
ΧΟ. ὁ ή. Ὁ δ', ὥς τις ὀρνίς, ἄπτερον καταστένων ἰαμβοί.
Ὠδῖνα τέκνων, πρέσβυς, ὑστέρῳ ποδὶ
Πικρὰν διώκων ἤλυσιν, πάρεσθ' ὅδε.
ΑΜ. Καδμεῖοι γέροντες, οὐ σῖγα σῖ- στροφὴ γ.
γα; τὸν ὕπνῳ παρειμένον ἐάσατ' ἐκ-
λαθέσθαι κακῶν.
ΧΟ. ὁ θ'. Καὶ σέ γε δακρύοις στένω, πρέσβυ,
καὶ στροφὴ δ.

Circa columnas sedium.
Hic vero, veluti avis, gemens implumem
Partum liberorum, senex tardo pede
Acerbum iter conficiens, adest hic.
Am. Senes Thebani, non tacite, tacite
Somno resolutum sinetis
Oblivisci malorum?
Cho. Et te gemo lacrymis, senex, et

appercevoir les corps dans l'enfoncement; du moins le chœur les voit. *Beck.*

1029. Legebatur περὶ δισμὰ δὲ καί. *Herman.*

Περὶ δὲ δισμὰ] Ita MS. E. Ed. Ald. περὶ δισμὰ δὲ. *Musg.*

1030. Lacunæ signa metri indicio posui. *Herman.*

Ἐρείσμαθ'] Duportus legit συρήμαθ', sed vox σύρημα vix satis authentica est, et περίδισμα recte vocantur πολύβροχα ἐρείσματα, ὅτι δι' αὐτὰ Ἡρακλῆς εὕδων πρὸς κίον' ἐρείδεται, καὶ ἐρειδόμενος τοῖς θιαταῖς προδείκνυται. *Barnes.*

1031. Legebatur λαΐνοις ἀνημμένα ἀμφὶ κίοσιν οἴκων, nisi quod Ald. Brub. Herv. prima οἰκῶν. *Herman.*

Altero ἀμφὶ amisso, proximi versus metrum idem ac illud vv. 1023. 1069. Versus antecedens conferri posset cum vv. 1024. 1067. Notavit Wakefieldius τὰ μὲν subaudiri ante Ἡράκλειον, et pertinere ad v. 636. Ellipsis ejusdem alium exemplum vide v. 569. *Elmsl.*

τὰ δὲ, *alia autem.* Sic scribendum, non τάδε, *hæc.* *Musg.*

1032. οἴκων.] Ita Edd. recent. monente H. Steph. nec variat MS. E. Ed. Ald. οἰκῶν. *Musg.*

1035. τὴν λύσιν,] Optime Canterus ἤλυσιν, quod hic edi volueram. Sic ἤλυσιν προτιθεῦσα, Hecub. v. 67. βαίνων ἤλυσιν, Phœn. v. 859. διώκων, *urgens, accelerans,* ut διώκουσ' ἄτρεστον πόδα, Æschyl. Eumen. v. 406. vid. et Sept. c. Theb. v. 377. Pers. v. 84. *Musg.*

Πικρὰν διώκων ἤλυσιν, πάρεσθ' ὅδε.] Cum olim scriptum esset διώκων τὴν λύσιν, Canterus dixit: Puto, Euripidem scripsisse διώκων ἤλυσιν, quo vocabulo in Phœnissis etiam de Tiresia utitur. Locus exstat Phœniss. v. 859. Πυκνὴν δὲ βαίνων ἤλυσιν μόλις περῶ. Notandum autem est, Amphitryonem non jam de solvendo Hercule cogitare; sed tardo gressu Chorum accedere: quare nihil τὴν λύσιν, sed multum ἤλυσιν, i. e. βάσιν, valet. *Barnes.*

1036. ss. Καδμεῖοι γέροντες, οὐ (σῖγα, σῖ | γα) τὸν ὕπνῳ παρειμένον ἐάσετ' ἐκ | λαθέσθαι κακῶν;] Hoc modo hi versus adhiberi debent. Vulgo legitur ἐάσετε λαθέσθαι. ἐάσετε Barnesius, ἐκλαθέσθαι Hermannus, emendavit. Conf. Æsch. Theb. 256. οὐ (σῖγα) μηδὲν τῶνδ' ἐρεῖς κατὰ πτόλιν; *Elmsl.*

Hinc sextum actum inchoat Prev. *Beck.*

1037. Nisi, ut Wakefieldius, post σῖγα interrogationis signum posueris, cum Barnesio legendum erit ἐάσετε. Ἐκλαθέσθαι

Τέκνα, καὶ τὸ καλλίνικον κάρα.
ΑΜ. Ἑκαστέρω πρόβατε, μὴ κτυπεῖτε, μὴ στροφὴ ι'.
Βοᾶτε, μὴ τὸν εὖ διαύοντα ὑ-
πνώδεά τ' εὐνᾶς ἐγείρετε.
ΧΟ. ὁ ί. Οἴμοι, στροφὴ ια'.
Φόνος ὅσος ὅδ' ΑΜ. Ἆ ἆ, διά μ' ὀλεῖτε. ΧΟ. ὁ ί.
Κεχυ-
μένος ἐπαντέλλει.

Liberos, et præclaris-victoris insignem virum.
Am. Longius abscedite, ne strepitum faciatis, ne
Clametis, ne tranquille agentem
Et somniculosum *ex* somno excitetis.
Cho. Heu me,
Quanta hæc *est* cædes! *Am.* Ah, ah, discedite. *Cho.* Iratus
Vultum attollit;

pro vulgato λαθέσθαι scripsi. In Oreste 319. τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον ἰάσατ' ἐκλαθέσθαι λύσσας. *Musg.*

ἰάσατε] Legendum cum Barnesio ἰάσετε, quod et superscriptum habet meum Aldinæ exemplar, puto, ex MS. *Musg.*

1039. Addidi γε. *Herman.*

Legit Hermannus, Καί σέ γε δακρύοις. Legimus, Κατά σε δακρύοις στένω, i. e. καταστένω σε δακρύοις. καταστένω ter in hac tragedia occurrit, vv. 1033. 1106. 1132. *Elmsl.*

1041. Ald. μὴ κτυπεῖτε, κτυπεῖτε, μὴ βοᾶτε. Alterum κτυπεῖτε reliqui omittunt. Deinde pro εὖ διαύοντα, MSS. Stephani ἐνδιαύοντα. Graviter hanc stropham corruptam esse etiam metra indicant, quæ non modo longe ab antistrophicis recedunt, sed plane sunt insolentia. Indiget hic locus, si quis alius, codicum auxilio. Si tamen conjecturæ locus est, ita fere scribendum suspiceris:

ἑκαστέρω πρόβατε, μὴ κτυπεῖτε, μὴ
βοᾶτε τὸν εὖ διάγονθ' ὑ-
πνώδεα γ' ἐξ εὐνᾶς,

ut μὴ βοᾶτε ἐξ εὐνᾶς sit pro μὴ βοῇ ἐξ εὐνῆς ἐγείρετε, et ita ἐγείρετε ex interpretatione ortum putetur. Nisi malis, μὴ βοᾷ τις τὸν εὖ διάγονθ' ὑπνώδε' ἐγειρέτω μοι. In εὖ διάγοντα etiam Seidlerus incidit. *Herman.*

1042. εὖ διαύοντα] Emendat Scaliger εὖ ἰαύοντα, Barnesius, eodem sensu, εὖ διαύοντα. Sed num Amphitryon proximo versu *somnolentum* duntaxat dixisset, quem hoc versu *bene dormientem* dixerat. Lego: εὐδιάοντα, i. e. ἐν εὐδίᾳ ὄντα, ἀτρεμέοντα. Sic εὔδιον ὕπνον, Oppian. Halieut. Lib. I. v. 25. et v. 136. MSS. Steph. ἐνδιαύοντα, quod non juvat. *Musg.*

διϊαύοντα] Ita pro διαύοντα repono. Scaliger legit ἰαύοντα, sed mihi composita vox magis placet, ob hiatum vitandum. An ἐνδιάοντα pro εὖ διαύοντα. *Barnes.*

Reisk. legit εὔδι' ἰαύοντα, id est, εὔδια, *placida, placide.*

Heath. probat lectionem codd. Steph. ἐνδιαύοντα, *meridiantem*, sed versus ita constituit:

Τὸν ἐνδιαύοντ', ὑπνώδεά τ' periodus.
Εὐνᾶς ἐγείρετε iambicus dimeter brachycatalectus.
Beck.

1044. s. Versum ita Heath. disponit:

ΧΟ. Οἴμοι, φόνος ὅσος ὅδε; iambicus dimeter brachycatalectus.
ΑΜ. Ἆ, ἆ, διαμελεῖτε. idem.

v. 1047. s. idem ita:

ἄξετ' ὦ γέροντες, ithyphallicus.
Μὴ δέσμ' ἀνεγειρόμενος. prosodiacus.
Beck.

Πρὸς Ἐρινύσι θ' αἷμα σύγγονον ἕξει.
ΧΟ. ὁ ιέ. Τότε θανεῖν σ' ἐχρῆν, ὅτε δάμαρτι σᾷ ἀντ. ϛ'.
Φόνον ὁμοσπόρων
Ἔμελλες ἐκπράξειν Ταφίων περίκλυστον ἄστυ πέρσας.
ΑΜ. Φυγᾷ, φυγᾷ γέροντες, ἀποπρὸ δωμάτων ἀντ. ε'.
Διώκετε, φεύγετε μάργον
Ἄνδρ' ἐπεγειρόμενον.
Τάχα δὲ φόνον ἕτερον ἐπὶ φόνῳ βαλὼν ἀντισ. δ'.
Οὐδ' ἀναβακχεύσει Καδμείων πόλιν.

Et præter Furias habebit cædem cognatam.
Cho. Tunc te mori opportuit, quando conjugi tuæ
Cædem fratrum
Ulturus eras, eversa insulari urbe Taphiorum.
Am. Fuga, fuga, senes, procul ab ædibus
Currite, fugite furiosum
Virum excitatum.
Mox cædem alteram ad cædem addens,
Bacchabitur per urbem Thebanorum.

omissa putetur apodosis. Aliter apodosis hoc versu incipienda esset, scribendo πρὸς Ἐρινύσι τε. *Herman.*

1069. κ. ὅτε δάμαρτι σᾷ Φόνον ὁμοσπόρων Ἔμελλες ἐκπράξειν Ταφίων περίκλυστον ἄστυ πέρσας.] Οἱ Τάφιοι καὶ οἱ Τηλεβόαι στρατεύσαντες ἐπὶ τὰς Ἠλεκτρύωνος βοῦς, ἀνεῖλον τοὺς αὐτοῦ παῖδας, τῆς Ἀλκμήνης ἀδελφοὺς, τῶν θρεμμάτων ὑπεραγωνιζομένους. Ὁ δὲ πατὴρ ἀχθεσθεὶς τὸν Ἀλκμήνης γάμον ἐπέσχε γαμεῖσθαι, τῷ θέλοντι διεκδικῆσαι τὸν θάνατον τῶν παίδων αὐτοῦ. Ὁ οὖν Ἀμφιτρύων ἐπιστρατεύσας ἀνεῖλεν αὐτοὺς, καὶ Τάφον τὴν νῆσον εἷλεν, πρὶν τῇ Ἀλκμήνῃ συνελθεῖν. Νῆσον λέγω· Τάφος γὰρ, ἣν εἶχον οἱ Τάφιοι καὶ Τηλεβόαι λῃϊστορες ἄνδρες, ὡς Ὅμηρος αὐτοὺς καλεῖ, νῆσος ἦν, μία τῶν Ἐχινάδων τῶν πρὸς τῷ Ἀχελῴῳ· ὅθεν ὀρθῶς Εὐριπίδης αὐτὴν καλεῖ Ταφίων περίκλυστον ἄστυ, οἷα δὴ νησαῖον. De hac re ita Hesiodus Scut. Herc. v. 15. de Amphitryone loquens: Οὐ γάρ οἱ ἦεν πρὶν λεχέων ἐπιβῆναι ἐϋσφύρου Ἠλεκτρυώνης, πρίν γε φόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων Ἧς ἀλόχου, μαλερῷ δὲ καταφλέξαι πυρὶ κώμας Ἀνδρῶν ἡρώων Ταφίων ἰδὲ Τηλεβοάων. Vide supra ad v. 60. item Apollonii Rhodii Scholiasten et Hesiodi Scholiastas ad Herculis Scutum, et Apollodori Bibliothec. Lib. II. c. 4. §. 5, 6, 7. Eustathium in Odyss. α'. et in Dionysii Periegesin, Stephanum περὶ πόλεων et lexicographos. *Barnes.*

1070. Φόνον ὁμοσπόρων] Fratrum sc. Alcmenæ, qui a Taphiis prœlio occisi sunt. Apollod. Lib. II. c. 4. sect. 6. *Musg.*

ὁμοσπόρων] Hesiod. Scut. Herculis v. 17. Κασιγνήτων μεγαθύμων. *Barnes.*

1070. s. Φόνον ὁμοσπόρων Ἔμελλες ἐκπράξειν] Ἔμελλες hic secundam corripit. Versus enim est asynartetus ex penthemimeri trochaica, et dochmaico. *Heath.*

1071. Ἔμελλες ἐκπράξειν] *Cum ulcisci parares*, i. e. antequam Hercules genitus esset, quod factum est, expeditione in Taphios finita. Apollod. Lib. II. c. 4. sect. 6. Hesiod. Scut. Herc. v. 15. et seq. *Musg.*

1073. Διώκετε,] Hesychius: διώκειν — μεθ' ὁρμῆς φεύγειν, ubi vide, quæ in notis citantur. *Musg.*

1075. Addidi δέ. *Herman.*

1076. Addidi οὐδ'. *Herman.*

ἀναβακχεύσει Καδμείων πόλιν.] Ἀναβακχεύσει primam hic producit. Versus e asynartetus ex duabus penthemimerib trochaicis. *Heath.*

ΧΟ. Ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἤχθηρας ὧδ' ὑπερκότως
Τὸν σόν, κακῶν δὲ πέλαγος εἰς τόδ' ἤγαγες.
ἩΡ. Ἔα,
Ἔμπνους μὲν εἰμι, καὶ δέδορχ' ἅπερ με δεῖ,
Αἰθέρα τε καὶ γῆν, τόξα θ' ἡλίου τάδε·
Ὡς δ' ἐν κλύδωνι καὶ φρενῶν ταράγματι
Πέπτωκα δεινῷ, καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω,
Μετάρσι', οὐ βέβαια, πνευμόνων ἄπο.
Ἰδού, τί δεσμοῖς, ναῦς ὅπως, ὡρμισμένος

Cho. O Jupiter, quare odisti adeo immodice filium
Tuum, et induxisti in mare hoc malorum?
Her. Hem.
Spiro quidem, et video quæ me oportet,
Aërem et terram, et radios hosce solis.
Ut in tempestatem, et mentis perturbationem
Incidi gravem, et spiritus ferventes duco,
Sublimiter, non æqualiter, ex pulmonibus.
Eheu, quid vinculis, ceu navis, devinctus,

1077. Hunc et sequentem versum, qui in libris Herculi tribuebantur, Scaliger Amphitryoni, Heathius et Tyrwhittus Choro adscribendos censuerunt. *Herman.*

Legit Wakefieldius ὑπερκότως, et laudat Heath. ad Æsch. Agam. 476. tacet Hermannus. *Elmsl.*

Hoc distichon sub persona Amphitryonis continuandum censet Scaliger. Rectius, meo judicio, Tyrwhittus [et ante eum Heath.] Choro tribuit. Ab Hercule certe non enunciari, ostendit v. 1105. *Musg.*

Ὦ Ζεῦ,] Hoc distichum Scaliger sub persona Amphitryonis continuat, Herculemque facit loqui incipere ad Ἔα. *Barnes.*

1078. τόδ'] MSS. Steph. τόνδ'. *Musg.*

κακῶν πέλαγος] Vide Erasmum in Adagio, Mare malorum. Ita Hippolyt. v. 824. Κακῶν δ' ὦ τάλας πέλαγος εἰσορῶ. Ita Ion. v. 923. Οἴ μοι· μέγας θησαυρὸς ἄγνυται κακῶν. *Barnes.*

1079. Ἔα,] Extra versum ponitur. Vide ad Ion. v. 1311. *Barnes.*

1081. τόξα θ' ἡλίου τάδε·] Τόξα ἀκτῖνας καλεῖ, μεταφορικῶς. Ita radii solis Apollinis dicuntur sagittæ; radios enim sol, ut sagittas, in terras jaculatur, atque spargit ex inexhausta sua lucis pharetra, ut orbem collustret. Hinc Apollo Τόξιος colitur in Sicyone. Hesychius: Τοξίου βουνός· τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ ἐν Σικυῶνι. Ideo et ἑκηβόλος, ἑκατηβόλος, ἑκατηβελέτης, ἑκάεργος, Apollo a Poëtis dicitur, ut et Diana ἰοχέαιρα, et τοξότις, et utrisque arcus et sagittæ tribuuntur, ob hanc nimirum radiorum jaculationem. *Barnes.*

1082. δ' ab Reiskio et Wakefieldio additum. *Herman.*

Reisk. scribit ὡς δ' ἐν ob præcedens μέν. *Beck.*

1085. ss. Ἰδού. τί δεσμοῖς, ναῦς ὅπως, ὡρμισμένος Νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα Πρόσυμμαι θραυστῷ λαΐνῳ τειχίσματι; Ἡ μὲν νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχω,] "Friget, vehementer friget, nec loci granditatem spirat, humilis locutio, πρόσυμμαι τειχίσματι. Liquido mihi constat Euripidem non adeo negligenter venustam figuram administrasse, nec ad hunc quodammodo morem non scripsisse versus pulcherrimos: Ἰδού. τί δεσμοῖς, ναῦς ὅπως, ὡρμισμένος Νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα, Θραυστῷ προσῆμμαι λαΐνῳ τειχίσματι; *Muro alligatus sum vinculis, ut in portu navis.* Wakefield. Elegantia verba magis quam emendationis accuratio hanc totam notam adscribamus faciunt. Legimus, Πρὸς ἡμιθραύστῳ

Νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα
Πρόσειμι θραυστῷ λαΐνῳ τειχίσματι;
Ἦ μὴν νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχω,
Πτερωτὰ δ' ἔγχη, τόξα τ' ἔσπαρται πέδῳ,
Ἃ πρὶν παρασπίζοντ' ἐμοῖς βραχίοσιν
Ἔσωζε πλευράς, ἐξ ἐμοῦ τ' ἐσώζετο.
Ἦ που κατῆλθον αὖθις εἰς Ἅιδου πάλιν

Juvenilem thoracem, et brachium,
Adsum ad fractam lapideam columnam?
Sedeo, vicinas mortuis sedes habens.
Alatæque sagittæ, et arcus sparsi sunt humi,
Quæ antea meis brachiis adjuncta,
Servabant latera, et a me servabantur.
Numnam redii iterum ad inferos,

λαΐνῳ τυχίσματι, Ἧμαι, νεκροῖσι γείτονας θάκους, ἔχων; quod hic ἡμίθραυστον τυχίσμα, supra διχοῤῥαγὴς κίων appellatur, v. 1003. In secundo versu, emendationem Musgravii recepimus. Hermannus, quem vim ἦ μὴν rectius habere oportuit, cum Wakefieldio legit: Ἦ μὴν νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχω. Qui emendationem nostram versus antecedentis laudant ἡμίθραυστος lexicis suis addent. *Elmsl.*

Ἰδοὺ,] Malim, ἰώ. Neminem enim hactenus adesse animadverterat v. 1097. *Musg.*

1085. ss. Ἰδοὺ, τί δεσμοῖς, ναῦς ὅπως ὡρμισμένος,
νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα
πρόσειμι θραυστῷ λαΐνῳ τυχίσματι
Ἦ μὴν νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχω.

Tentavimus olim:

πρόσειμι θραυστῷ λαΐνῳ Γ' ἘΡΕΙΣΜΑΤΙ

in Specimine Emendd. p. 110. quod ad columnam alligatus erat Hercules;

ἀνήρτημαι πρὸς κίονα.

v. 1006. Certe verbum τείχισμα de columna usurpatum insolens videri debet. In seq. versu hæremus in Ἦ μὲν quod Musgravius felicissime correxit in

Ἧμαι νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχων.

Mihi in mentem venerat;

Καὶ μὴν νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχω.

v. Hogeveen Doctr. Part. Græc. p. 399. ed. Schüz. *Jacobs.*

1087. Jacobs Spec. Em. p. 109. s. id quod hic λάϊνον τείχισμα vocatur, supra v. κίων erat. Quare forsitan legere possis:

πρόσειμι θραυστῷ λαΐνῳ γ' ἐρείσματι.

Beck.

1088. Libri ἦ μὲν. Ἦ μὴν jam Wakefieldius. Musgravius ἧμαι — ἔχων. *Herman.*

Haud dubie mendosum est Ἦ μὲν. Legendum forte:

Ἧμαι, νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχων.

Musg.

Ἦ μὲν νεκροῖσι γείτονας θάκους] Hunc versum Scaliger extra sedem putat et disponi vult inter versum 1091. Ἔσωζε πλευράς, etc. atque versum 1092. Ἦ που κατῆλθον, etc. Sed nulla hujus dispositionis mihi videtur necessitas; non enim hic per νεκροῖσι *manes* notat, sed *occisorum* cadavera, nempe uxoris et trium liberorum; quos nondum agnoscit Hercules, sed miratur, juxta mortuos se positum, et sagittas suas hinc inde sparsas, etc. *Barnes.*

Reisk. conjicit: τί μὴν νεκροῖσι. *Beck.*

1089. Ald. Brub. Herv. prima πτερωτὰ τ' ἔγχη. τόξα δ'. Herv. secunda, rell. πτερωτὰ τ' ἔγχη, τόξα τ'. *Herman.*

1092. πάλιν et μολὼν in edd. Commelin. Paulli Steph. et Barn. permutatis

Εὐρυσθέως δίαυλον εἰς Ἅιδου μολών;
Ἀλλ' οὔτε Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον,
Πλούτωνά τ', οὐδὲ σκῆπτρα Δήμητρος κόρης.
Ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῦ ποτ' ὢν ἀμηχανῶ;
Ὠή, τίς ἐγγύς, ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
Δύσγνοιαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
Σαφῶς γὰρ οὐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.

Eurysthei reciprocam viam ad inferos profectus?
At neque Sisypheum intueor saxum,
Neque Plutonem, neque sceptra filiæ Cereris.
Obstupui certe. Ubinam sim ignoro.
Eheu; quis prope, vel procul *est*, meorum amicorum,
Qui meæ ignorantiæ medeatur?
Nihil enim certo agnosco consuetorum.

sedibus leguntur. Musgravius recte suis locis restituit e MSS. et edd. Ald. Brub. Herv. Brod. Probanda videtur conjectura Piersoni in Verisim. p. 224. ἐντολαῖς pro εἰς Ἅιδου restituentis, quod tamen non, ut illi placet, v. 1093. sed v. 1092. faciendum est. *Herman.*

Ἦπου] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. οὔπου. *Musg.*

1092. s. Sic constituendi, adjuvantibus vet. edd. οὔπω κατῆλθον αὖθις εἰς ᾅδου, πάλιν Εὐρυσθέως δίαυλον, ὡς σταδιεύς, μολών. οὔπω est nostrum *ich bin doch wohl nicht etwan. Reisk.*

1093. Merito Piersonum offendit εἰς ᾅδου repetitum. Reponit autem, quod sane magnam speciem habet: *

Εὐρυσθέως δίαυλον ἐντολαῖς μολών.

Εὐρυσθέως ἐντολαῖς, ut infra v. 1269. Male in Edd. recent. πάλιν hunc versum terminat, μολὼν vero præcedentem, intermutatis sedibus, quas in Aldina et MSS. obtinent. *Musg.*

1094. Ut vulgo legitur, hujusce loci sensus est, Herculem, non Sisyphum lapidemque ejus, sed Plutonem, videre. Sic Æschylus Prom. 244. ἐγὼ γάρ· οὔτ' ἂν εἰσιδεῖν τάδε Ἔχρῃζον, εἰσιδοῦσά τ' ἠλγύνθην κέαρ. Ibid. 260. Ἥμαρτες. ὡς δ' ἥμαρτες, οὔτ' ἐμοὶ λέγειν Καθ' ἡδονήν, σοί τ' ἄλγος. Euripides Heracl. Καὶ μήτε κινδύνευ', ἐπιθέτω τι μοι Τίνι'. His in locis negativus, οὔτε vel μήτε ad sequentem sententiæ partem non attinet. Hunc locum igitur facile corrigamus. Ἀλλ' οὔτε Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον, Πλούτωνά τ'. Potest etiam legi οὔτε σκῆπτρα, servante οὔτε Σισύφειον. Emendationem priorem malumus. Οὔτε sæpius ponitur post ἀλλά. Vid. Vol. XIX. p. 482. libri cui titulus *The Edinburgh Review.* Fortasse etiam ἠδὲ σκῆπτρα cum Wakefieldio legere debemus. *Elmsl.*

πέτρον,] Ed. Ald. πετρόν. *Musg.*

Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον,] Pindari Scholiast. Σίσυφος δὲ πέτρον μέγιστον εἰς ἀνάντη τόπον κομίζων, καὶ ὁπότε εἰς ἄκρον ἔλθοι τοῦ τόπου, ἀπολισθαίνοντα τὸν λίθον αὖθις ἀνάγων. Apollodorus Bibliothec. Lib. I. c. 9. §. 3. Κολάζεται δὲ Σίσυφος ἐν ᾅδου, πέτρον ταῖς χερσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ κυλίων, καὶ τοῦτον ὑπερβάλλειν θέλων· οὗτος δὲ ὠθούμενος ὑπ' αὐτοῦ, ὠθεῖται πάλιν εἰς τοὐπίσω. Hinc Horat. *Optat supremo* collocare Sisyphus in monte saxum. Partim ex Brodæi notis. *Barnes.*

1096. ποῦ ποτ' ὢν ἀμηχανῶ;] *Ubi tandem positus, locum ignoro?* Male interpres: *et, ubinam sim, ignoro. Musg.*

Valck. ad Hippol. 938. hunc versum corrigit ita: Ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῦ ποτ' εἰμ' ἀμηχανῶ. *Beck.*

1097. Male legebatur τίς ἐγγύς. *Herman.*

ΑΜ. Γέροντες, ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας;
ΧΟ. Κἄγωγε σὺν σοί· μὴ προδῷς τὰς ξυμφοράς.
'ΗΡ. Πάτερ, τί κλαίεις καὶ ξυναμπίσχει κόρας,
Τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς;
ΑΜ. Ὦ τέκνον, εἶ γὰρ καὶ κακῶς πράσσων ἐμός.
'ΗΡ. Πράσσω δ' ἐγὼ τί λυπρόν, οὗ δακρυῤῥοεῖς;
ΑΜ. Ἃ κἂν θεῶν τις εἰ πάθοι, καταστένοι.
'ΗΡ. Μέγας γ' ὁ κόμπος· τὴν τύχην δ' οὔπω λέγεις.
ΑΜ. Ὁρᾷς γὰρ αὐτός, εἰ φρονῶν ἤδη κυρεῖς.
'ΗΡ. Εἴπ', εἴ τι καινὸν ὑπογράφει τῷ 'μῷ βίῳ.

Am. Senes, num ibo prope mea mala?
Cho. Et ego tecum, non prodens calamitates.
Her. Pater, quid ploras, et tegis oculos,
A charissimo filio tuo longe discedens?
Am. O fili; es enim meus, tametsi infelix sis.
Her. Quid vero ego mali patior, quamobrem plores?
Am. Quæ, si quis vel Deorum pateretur, gemeret.
Her. Magnum sonans vox est: sed casum nondum dicis.
Am. Vides enim ipse, si jam mentis es compos.
Her. Dic, si quid novi criminis vitæ meæ intentas.

1100. Hic demum Chorus ex orchestra prodit in scenam ipsam. *Beck.*

1101. προδοὺς] Ita MSS. Steph. Ald. προδῷς. *Musg.*

1102. s. Πάτερ, τί κλαίεις. καὶ συναμπίσχῃ κόρας
Τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς.

Videsis an scribendum sit

καὶ συναμπίσχῃ κάρα.

ut v. 1226. Heraclid. 540. Ion. 1476. Electra 108. et passim. *Jacobs.*

1106. Emendatio hujus versus Cantero debetur. Ed. Ald. ἀκανθεῶν τις εἶπαθ', οἱ καταστένοι. *Musg.*

Ἃ κ' ἂν θεῶν τις εἰ πάθοι, καταστένοι.] Ita rectissime hunc versum, distinguendo male olim juncta, legit Canterus Novarum Lection. Lib. V. c. 1. Henr. Stephanus, cum non valeret mentem loci assequi, falsis codicibus iterum se venditabat, et frivolis conjecturis impeditiorem reddebat; de quo idem Canterus: *Stephani quidem, hoc de loco misere se torquentis, valde me miseret.* Scaliger et Æmil. Portus hanc lectionem laudant. Duportus ἄγαν legit, haud adeo feliciter, cætera probat. Vetus lectio ita se habebat: Ἀκανθεῶν τίς εἶπαθ', οἱ καταστένοι. Qua nihil absurdius. Joh. Brodæus de ἄκαν exponendo mire nugatur. In hac re Canterus primus recte vidit. *Barnes.*

1107. Μέγας γ'] Ita MS. 2714. In Ed. Ald. deest γ', metro laborante. Ultimam certe corripit μέγας, Soph. Ajac. v. 205. *Musg.*

1109. ὑπογράφῃ] Vox, ut videtur, forensis. Themistius Orat. XV. τὴν ἀντωμοσίαν ὑμῖν ἀναγνωστέον, ἣν ὑπογράφονται καθ' ἡμῶν οἱ κομψοὶ κατήγοροι. Verte igitur: *Dic, an novi criminis aliquid vitæ meæ intentas.*

ὑπογραφὴ habet Plato Theætet. p. 126. F. ὑπογραφαὶ Scholiastæ Aristoph. ad Nub. 37. videntur esse tabulæ eorum, quæ ærario debentur. *Musg.*

Forte, ὑπετράφη, succrevit. *Reisk.*

1110. Musgravius, Εἰ μηκέθ' Ἅιδου βάκχος εἶ, φράσαιμεν ἄν. Non opus vide-

ΑΜ. Εἰ μηκέθ' Ἅιδου βάκχος, ἐκφράσαιμεν ἄν.
'ΗΡ. Παπαί, τόδ' ὡς ὕποπτον ᾐνίξω πάλιν.
ΑΜ. Καί σ', εἰ βεβαίως εὖ φρονεῖς ἤδη, σκοπῶ.
'ΗΡ. Οὐ γάρ τι βακχεύσας γε μέμνημαι φρένας.
ΑΜ. Λύσω, γέροντες, δεσμὰ παιδός, ἢ τί δρῶ;
'ΗΡ. Καὶ τόν γε δήσαντ' εἴπ'· ἀναινόμεσθα γάρ.
ΑΜ. Τοσοῦτον ἴσθι τῶν κακῶν, τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
'ΗΡ. 'Αρκεῖ σιωπὴ γὰρ μαθεῖν, ὃ βούλομαι; 1129
ΑΜ. Ὦ Ζεῦ, παρ' Ἥρας ἆρ' ὁρᾷς θρόνων τάδε;
'ΗΡ. 'Αλλ' ἤ τι κεῖθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;

Am. Si non amplius Ditis famulus es, dicam.
Her. Papæ? ut hoc suspectum obscure dixisti iterum.
Am. Et te jam considero, an constanter animi compos sis.
Her. Atqui non memini me mente captum fuisse.
Am. Senes, solvamne vincula filii, aut quid agam?
Her. Dic etiam eum, qui ligavit: moleste enim *hoc* ferimus.
Am. Tantum scias malorum: cætera vero omitte.
Her. Sufficitne enim silentium, ut discam quæ cupio?
Am. O Jupiter hæc (videsne) a sede Junonis *profecta* sunt.
Her. An aliquid ab illa mali passi sumus?

tur. Μηκέθ' pro μὴ καθ' Canteri emendatio est. *Herman.*

Docui ad Hippolytum v. 551. legendum esse:

εἰ μηκέθ' ᾅδου βάκχος εἶ, φράσαιμεν ἄν.

Siquidem non amplius Ditis famulus es, dicam. Viderat Canterus, pro μὴ καθ' scribendum esse μηκέθ', sed alterum non attigit. *Musg.*

Εἰ μὴ καθ' Ἅιδου βάκχος,] Βάκχος, μανία, λύσσα, ἣν ἐμαίνετο ἐξ ᾅδου ἀνιὼν ἄρτι. Canterus legendum putat: Εἰ μηκέθ' ᾅδυ. Scaliger legit κατᾳδου pro καταειδου, hoc pro κατηειδου, ab ἀείδω, cano, nescio, qua mente. Certe Bacchus hic pro furore, qualis Bacchantibus adesse solebat, qualemque modo Hercules ostenderat, sumitur. *Barnes.*

Reisk. mavult: Εἰ μὴ 'κράτει σου Βάκχος, *nisi te teneret furor,* nisi tibi dominaretur. *Beck.*

1111. ᾐνίξω] Ab 'Ηνιξάμην, thema αἰνίττομαι, *tecte loquor.* Hinc ænigma, Αἴνιγμα, ab αἶνος, parabolica locutio. Αἰνίζομαι vero *laudo,* Homer. περὶ γάρ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων. *Barnes.*

1113. Aut τι leg. cum vet. ed. loco τε, aut οὐ γὰρ βεβακχευκώς. *Reisk.*

1115. ἀναινόμεσθα] Defendat forte aliquis ex Theognid. v. 710. hujus fab. v. 1219. Mihi vix dubium est, quin scripserit auctor ἀτιμώμεσθα, *infames reddimur.* *Musg.*

1117. Recepi Heathii emendationem. Vulgo ἀρκεῖ. σιωπῇ γὰρ μαθεῖν οὐ βούλομαι. *Herman.*

Levi mutatione emendaveris, quod et vidit Heathius:

ἀρκεῖ σιωπὴ γὰρ μαθεῖν, ὃ [vel ἃ] βούλομαι;

Silentiumne ergo sufficit, ut discam, quæ cupio? Idem in Andromeda, quanquam aliis verbis, dixerat: σιγᾷς; σιωπὴ δ' ἄπορος ἑρμηνεὺς λόγων. Tyrwhitto placet σιωπῇ γὰρ παθεῖν οὐ βούλομαι. *Musg.*

'Αρκεῖ] Τοῦτο ἀρκείσθω σοι, πάτερ, ὅτι πάντα σαφῶς λέγεσθαί μοι θέλω, καὶ οὐ βούλομαι σιωπῇ ταῦτα μαθεῖν. *Barnes.*

Forte, μαθεῖναι βούλομαι, volo enim silentio prætermittere. *Reisk.*

ΑΜ. Τὴν θεὸν ἐάσας, τὰ σὰ περιστέλλου κακά.
ʽΗΡ. Ἀπωλόμεσθα· συμφορὰν ἕξεις τινά.
ΑΜ. Ἰδού, θέασαι τάδε τέκνων πεσήματα.
ʽΗΡ. Οἴμοι, τίν' ὄψιν τήνδε δέρκομαι τάλας;
ΑΜ. Ἀπόλεμον, ὦ παῖ, πόλεμον ἔσπευσας τέκνοις.
ʽΗΡ. Τί πόλεμον εἶπας; τούσδε τίς διώλεσεν;
ΑΜ. Σύ, καὶ σὰ τόξα, καὶ θεῶν ὃς αἴτιος.
ʽΗΡ. Τί φής; τί δράσας; ὦ κάκ' ἀγγέλλων πάτερ.
ΑΜ. Μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἄθλι' ἑρμηνεύματα.
ʽΗΡ. Ἦ καὶ δάμαρτός εἰμ' ἐγὼ φονεὺς ἐμῆς;

Am. Missa Dea, cura tua mala.
Her. Periimus! aliquam calamitatem occultas?
Am. Ecce, aspice liberorum cadavera hæc.
Her. Heu me, quale spectaculum video miser?
Am. Infelix, O fili, bellum studiose fecisti liberis.
Her. Quid bellum narras? quis perdidit hos?
Am. Tu, et arcus tuus, et deorum quisquis *est* autor.
Her. Quid ais? quid feci? O pater mala nuncians.
Am. Insaniens: quæris autem miserabilem narrationem.
Her. An et uxoris meæ sum ego interfector?

1118. Musgravius: Ὦ Ζεῦ, παρ' Ἥρας (ἆρ' ὀρῇς;) θρόνων τάδε. Non opus. *Herman.*

Distinguendum:

ὦ Ζεῦ, παρ' Ἥρας (ἆρ' ὁρᾷς) θρόνων τάδε. *Musg.*

Leg. ἆρα δρῇς φρενῶν τάδε, *num consiliis* (suasu, instigatu) *Junonis fecisti hæc?* aut παρῆξας a παράγω, aut προκύψας, *prospiciens. Reisk.*

1121. Legebatur ἕξεις τινά. Primus Brodæus λέξεις pro ἕξεις; inde alii. Signum interrogationis recte omisit Wakefieldius. Ἕξεις non mutandum. Vide Orest. 248. Suppl. 1038. Ion. 1354. *Herman.*

ἕξεις] Certatim emendant viri docti λέξεις. Mihi magis arridet στέγεις. Phœn. v. 1229. κακόν τι κεύθεις, καὶ στέγεις ὑπὸ σκότῳ. *Musg.*

ἕξεις] Brodæus, Canterus, Scaliger, λέξεις legunt, quæ vera videtur lectio. *Barnes.*

λέξεις, aut ἐρεῖς, etiam Reisk. *Beck.*

1122. πεσήματα.] Πτώματα, *cadavera*, quæ et πέσια dicuntur, a τὸ πέσος. Phœniss. v. 1715. Ὦ φίλα πεσήματ' ἄθλι' ἀθλίου πατρός. *Barnes.*

Ἀπόλεμον πόλεμον illustrat Brunck. ad Æschyl. Prom. 912. *Beck.*

1126. καὶ θεῶν ὃς αἴτιος.] Junonem innuit, sed cum non ausit eam nominatim citare, ne ira magis inflammetur, εὐφημότερος ait: *quisquis fuit ille Deorum*, θεῶν ὃς αἴτιος. *Barnes.*

1131. στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.] Sic Homerus: νέφος εἵπετο πεζῶν. Sic Euripides Phœniss. v. 257. Ἀμφὶ δὲ πόλιν νέφος ἀσπίδων. *Barnes.*

1133. Sic libri. Nihil afferunt critici, quod vel commemoratione dignum sit. Si quid video, scribendum est, ἃ γὰρ ξυνήρπαξ' οἶκον ἐκβάκχευμ' ἐμόν. Non est in lexicis ἐκβάκχευμα, sed ejus vocabuli interpretatio fuit ἡ βάκχευσις, cujus vestigia in textu habemus. Mox Ald. Herv. pr. Brub. δυστυχεῖ. Cant. δυστυχῶ. *Herman.*

ἡ 'βάκχευσ'] Legendum cum Reiskio Βακχεὺς, *velut Bacchus.* Nota sunt vel ex Horatio *tecta Pentheos* a Baccho *dis-*

ΑΜ. Μιᾶς ἅπαντα χειρὸς ἔργα σῆς τάδε.
ἩΡ. Αἶ αἶ· στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.
ΑΜ. Τούτων ἕκατι σὰς καταστένω τύχας.
ἩΡ. Ἦ γὰρ συνήραξ' οἶκον, ἢ βάκχευσ' ἐμόν;
ΑΜ. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν· πάντα δυστυχεῖ τὰ σά.
ἩΡ. Ποῦ δ' οἶστρος ἥμας ἔλαβε; ποῦ διώλεσεν;
ΑΜ. Ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί.
ἩΡ. Οἴμοι· τί δή γε φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς,
Τῶν φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονεύς,
Κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα,

Am. Hæc omnia *sunt* unius manus tuæ facinora.
Her. Heu, heu! circumdat enim me nubes luctuum.
Am. Propter hæc deploro tuas calamitates.
Her. An etiam confregi meam domum, ut furore percitus?
Am. Haud scio præter unum *hoc*, omnia tua *sunt* infelicia.
Her. Ubi vero furor nos invasit? ubi perdidit?
Am. Quum ad aram manus expiabas igne.
Her. Heu me! quid igitur parco vitæ meæ,
Cum factus sum interfector meorum charissimorum liberorum?
Nec ad politi saxi saltus eo!

jecta non levi ruina, de quo vid. nostri Bacchas v. 623. *Musg.*

Heath. emendaverat: ἢ 'βάκχευσ'. *Beck.*

1134. De industria, et religione motus, loquitur Amphitryo obscurius. Nam numen fuerat, quod ipsum compelleret. *Beck.*

1136. Ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί.] Ita supra Nuntius dicit, Herculem tum primum furore correptum, quum ad aram torrem ex altari flammantem tincturus esset in aqua lustrali, v. 925. Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν, εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης τόκος, ἔστη σιωπῇ, etc. *Barnes.*

1137. Non repugnem, si quis malit τί δῆτα. Recte tamen se habere vulgatam puto, nec debebam particulas δή γε improbare ad Aristoph. Nub. 677. 783. Apud Euripidem inveniuntur in Iph. Taur. 944. Suppl. 173. quo in loco non recte, mea sententia, Porsonus ad Hecub. 13. δῆτα legit. *Herman.*

Τί δῆτα est certa lectio quod in textum intulit Schæferus. Sic Æsch. Prom. 746. Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος, ἀλλ' οὐκ ἐν τάχει Ἔῤῥιψ' ἐμαυτὴν τῆσδ' ἀπὸ στύφλου πέτρας; Soph. Œd. T. 1159. Τί δῆτ' ἐγὼ οὐχὶ τοῦδε τοῦ φόβου σ' ἄναξ, Ἐπείπερ εὔνους ἦλθον, ἐξελυσάμην; Eurip. Hippol. 1068. Ὦ θεοί, τί δῆτα τοὐμὸν οὐ λύω στόμα, Ὅστις γ' ὑφ' ὑμῶν, οὓς σέβω, διόλλυμαι; Aristoph. Lys. 181. Τί δῆτα ταῦτ' οὐχ ὡς τάχιστα, Λαμπιτοῖ, Ξυνωμόσαμεν ὅπως ἂν ἀῤῥήκτως ἔχῃ; Ibid. 1159. Τί δῆθ' ὑπηργμένων γε πολλῶν κἀγαθῶν Μάχεσθε, κοὐ παύεσθε τῆς μοχθηρίας. Ex hisce quinque exempla tria adscripsit Elmsleius (ad Heracl. 805.), et hoc in loco τί δῆτα præfert. Elmsleius quoque signum interrogandi ante φονεύς poni deberi dicit, et verba sequentia novam sententiam novamque quæstionem incipere debere: Οὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα, Ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας, Τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι, Ἢ σάρκα τὴν ἐμὴν καταπιμπρὰς πυρί, Δύσκλειαν, ἥ μένει μ', ἀπώσομαι βίῳ; *Nonne ibo meipsumque de rupe præcipitabo*, &c. Sic Androm. Οὐ σπαράξομαι κόμαν; οὐκ ἐπιθήσομαι ἐμῷ κάρᾳ κτύπημα χειρὸς ὀλοόν; *Nonne capillos vellicabo*,

Ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας,
Τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι;
Ἢ σάρκα τὴν ἐμὴν κατεμπρήσας πυρί,
Δύσκλειαν, ἣ μένει μ', ἀπώσομαι βίου;
Ἀλλ' ἐμποδών μοι θανασίμων βουλευμάτων
Θησεὺς ὅδ' ἕρπει, ξυγγενὴς, φίλος τ' ἐμός.
Ὀφθησόμεσθα, καὶ τεκνοκτόνον μύσος

Aut gladio in hepar adacto,
Vindex fiam sanguinis liberorum:
Aut carnem meam cremans igni,
Infamiam vitæ, quæ me manet, repellam?
Sed impedimento mihi letalium consiliorum,
Venit Theseus hicce, cognatus et amicus meus.
Conspiciemur *ab eo, et* cæsorum liberorum piaculum

&c. Hel. 550. Οὐχ ὡς δρομαία πῶλος, ἢ Βάκχη θεοῦ, Τάφῳ ξυνάψω κῶλον; Med. 874. Οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι θυμοῦ; Conf. Æsch. Suppl. 845. Οὐκ οὖν, οὐκ οὖν (supplendum ἔσονται) τιλμοὶ, τιλμοὶ, καὶ στιγμοὶ, πολυαίμων φόνιος | ἀποκοπὰ κρατός; Nonne crines evellam. Cujus loci vim minus recte interpretes intellexerunt. *Elmsl.*

τί δή γε φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς,] Videbimus postea ad v. 1338. quod Hercules, quanquam nunc de morte sibi inferenda malis suis distractus deliberat, voluntariam mortem, seu Αὐτοφονίαν, timiditatis damnet. At quod etiam impium sit, de vita, velut ex arce nobis nostræque fidei tradita, duce invito egredi, testatur in Platonis Phædone, sect. 5. Socrates, ita loquens: Ὁ μὲν οὖν ἐν ἀποῤῥήτοις περὶ αὐτῶν (ἀνθρώπων) λόγος, ὡς ἔν τινι φρουρᾷ ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐ δεῖ δὴ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν, οὐδ' ἀποδιδράσκειν, μέγας τέ τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ ῥᾴδιος διϊδεῖν. Ita quoque post Socratem Cicero de Somnio Scipionis: "Quare et tibi, Publi, et piis omnibus retinendus est animus in custodia corporis, nec injussu ejus, a quo ille est nobis datus, ex hominum vita migrandum est, ne munus humanum a deo assignatum defugisse videamini." Idem in primo Tusculan. Quæst. Vetat enim dominans ille in nobis deus, injussu hinc nos suo demigrare. Idem Ciceronis locus a Macrobio bene tractatur in Somnii Scipionis, Lib. I. c. 13. *Barnes.*

1139. λισσάδος] Ita bene emendat Brodæus. vid. Androm. v. 531. Apollon. Rhod. Lib. II. Theocrit. Idyll. XXII. v. 37. Ed. Ald. λυσσάδος. *Musg.*

Κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα,] Androm. Λισσάδος· ὡς πέτρας. Scholiast. ἀπὸ λείας πέτρας. Apollonius Argon. Lib. II. — τῇδ' ὑπὸ πέτρᾳ Λισσάδος ἐῤῥίζωντο ἁλίβροχοι. Theocritus: Εὗρον ἀέναον κράναν ὑπὸ λισσάδι πέτρᾳ. *Brodæus.*

1142. κατεμπρήσας] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἐμπρήσας. *Musg.*

κατεμπρήσας] Duportus legit ἀντεμπρήσας, sed κατεμπρήσας ex vetustis Codicibus eruisse se Stephanus dicit, et hoc jam in Lexico receptum; quare maneat per me licet. Aldina editio una syllaba deficiens ἐμπρήσας tantum habuit. *Barnes.*

1145. Θησεὺς ὅδ' ἕρπει, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός.] Quomodo Theseus et Hercules consanguinitate erant inter se juncti, supra ostendimus ad Heraclid. v. 210. et v. 37. Quod autem Theseus amicus erat Herculis, æque ac Pirithoi, utpote ab eo magnis beneficiis constrictus, ut etiam illius gestorum æmulus, testatur Plutarchus in Vita Thesei. *Barnes.*

1147. Fortior evadet locutio, legendo cum Reiskio, φιλτάτῳ ξένων ἐμῶν. Sic Soph. El. 15. Νῦν οὖν, Ὀρέστα, καὶ σὺ φίλτατε ξένων Πυλάδη, τί χρὴ δρᾶν ἐν τάχει βουλευτέον. Emendationem hanc plane neglexit Hermannus. *Elmsl.*

φιλτάτων] Optime Reiskius φιλτάτῳ. Nihil certe libentius audituri erant Athe-

Εἰς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτων ξένων ἐμῶν.
Οἴμοι, τί δράσω; ποῦ κακῶν ἐρημίαν
Εὕρω; πτερωτὸς, ἢ κατὰ χθονὸς μολών;
Φέρ', ἐν πέπλοισι κρατὶ περιβάλω σκότος.
Αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς,
Καὶ τῷδε προστροπαῖον αἷμα προσβαλὼν,
Οὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.

Veniet in conspectum charissimi meorum hospitum.
Hei mihi, quid faciam? ubi malorum solitudinem
Inveniam! alatusne, an subter terram vadens?
Age, quid si vestibus tenebras offundam capiti?
Pudet enim me scelerum, quæ patravi,
Et huic piacularem sanguinem irrogans,
Nullo malo-afficere volo innocentes.

nienses, quam Theseum sic reliquis Herculis hospitibus anteferri. *Musg.*

1148. Legebatur ποῦ. *Herman.*

1150. Edd. vett. φέρ' ἂν, omisso πέπλοισι, quod e MSS. Stephani receptum. Heathius ἂν in ἐν mutavit. *Herman.*

Φέρ' ἂν πέπλοισι] Vox πέπλοισι, MSS. Steph. debetur. *Musg.*

Φέρ' ἂν πέπλοισι κρατὶ περιβάλω σκότος.] Henricus Stephanus primus restituit πέπλοισι, sed illi ἂν in hoc loco haud satis apta videtur, ut neque Duporto, qui legit ὡς ἂν, pro φέρ' ἂν et Ἔα: non enim satis sibi in hac re constans videtur. Quid si φέρ' αὖ legamus? Nec tamen ἂν omnino ineptum habeo. *Barnes.*

Heath. mavult: φέρ' ἐν πέπλοισι, quia ἂν hic nullum locum habeat,

Solebant Veteres semper in gravissimo luctu caput tegere peplo. *Beck.*

1152. Vulgatum προσλαβὼν Canterus in προσβαλὼν mutavit. Τῷδε est *mihi.* *Herman.*

προσλαβὼν,] Recte Canterus προσβαλών. Sed neque sic persanatur ulcus. Legendum:

καὶ τῶνδε, προστρόπαιον ὄμμα προσβαλὼν,
οὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.

Constructio est: καὶ οὐδὲν κακῶσαι θέλω τοὺς τῶνδε ἀναιτίους, προσβαλὼν ὄμμα προστρόπαιον. Quippe inquinari credebant Veteres, quoscunque adspexisset tantum homo magno aliquo scelere implicatus. vid. Hippol. v. 951. Confer etiam huj. Fab. v. 1224. 5. προστρόπαιον αἷμα προσλαβὼν convenit quidem illud Herculis conditioni, sed ita convenit, ut hic saltem otiosum sit. *Musg.*

προσβαλὼν,] Hactenus προσλαβὼν legebatur, sed Canterus recte sensit, προσβαλὼν legi debere; facilis enim error ex transpositione literarum; ut et facilis correctio. Dicimus itaque ἀτιμίαν τινὶ προσβάλλειν, non autem προσλαμβάνειν. Προσλαμβάνομεν γὰρ ἡμεῖς ἀτιμίαν ἐξ ἄλλου τινός. Similiter προστρόπαιον αἷμα ἑτέρῳ προσβάλλω, *alteri cædis reatum irrogo,* hic dicitur: Scaligero hoc quoque visum. *Barnes.*

προσβαλών,] Vid. Abresch. ad Æschyl. I. p. 61. *Beck.*

προστροπαῖον, μυσαρόν. *Scholiast.*

1153. κακῶσαι] Contaminare. Prisci sane parricidam impium, quique id genus facinoris detestandi commisisset, fugiebant, ejusdem consortio se pollui existimantes; inquit Joh. Brodæus; quasi et modernis id esset inauditum. Certe pii ac modesti homines sanguinarios, blasphemosque atheos, ut pestes humani generis solent vitare. *Barnes.*

ARGUMENTUM ACTUS QUINTI.

Theseus, rex Athenarum, comes Herculis et amicus, audito, quod Lycus regnum Thebarum invasisset, cum exercitu Thebas venit, Herculi amico opem, si res postulet, laturus. Hic jam recens actum facinus videt; cædem puerorum et Megaræ miserandam; Herculem acerbo casu attonitum, obstupidum plane, et fere de manibus sibi inferendis cogitantem, nec in os illi oculos tollere præ conscelerata conscientia sustinentem. Vix itaque Theseus hoc tandem extorquet, ut aperto vultu se adspici coram patiatur. Hercules totius vitæ suæ miserias recolit, labores, et ærumnas; hoc demum infandum, indignum, abominandum facinus, ignominiæ summæ, summæ turpitudinis plenum: quare nec amplius sibi vivendum videri, ubi hostibus sit derisui, amicis terrori et exsecrationi, nec Junonis iniquum odium præterit. Theseus jacentem et pæne desperantem heroa oratione consolatoria erigit, incitatque ad scelus expiandum, etiam in regni Athenarum consortium. Hercules utcunque animum tandem recipit, ac deosculatus carissima suorum cadavera, patri sepelienda commendat; post longam denique querelam, afflictam et parricidio funestatam domum suam Amphitryoni iterum committit, unaque eam Theseo mœstus proficiscitur.

ΘΗΣΕΥΣ.

Ἥκω ξὺν ἄλλοις, οἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς
Μένουσιν ἔνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι,
Σῷ παιδὶ, πρέσβυ, σύμμαχον φέρων δόρυ.
Κληδὼν γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθειδῶν πόλιν,

THESEUS.

Venio cum aliis, qui ad fluenta Asopi
Armati juvenes terræ Atheniensium manent,
Tuo filio, O senex, hastam auxiliatricem ferens.
Venit enim fama in urbem Erechthidarum,

1154. Vide Pors. ad Phœn. 1644. *Herman.*

Ἀσωποῦ ῥοὰς] De Asopo, Bœotiæ fluvio, supra diximus ad v. 781. Est et alius ejusdem nominis fluvius Asiæ, Laodiceam præterfluens. Item Tertius Corinthiacæ provinciæ, de qua ita Pausanias in Corinthiacis, fol. 48. lin. 27. Ὁ δὲ Ἀσωπὸς οὗτος ἄρχεται μὲν ἐκ τῆς Φλιασίας, ῥεῖ δὲ διὰ τῆς Σικυωνίας, καὶ ἐκδίδωσιν ἐς τὴν ταύτης θάλασσαν. *Barnes.*

Scenam tertiam actus sexti facit Prev. Chorum idem monet non exiisse, sed abiisse tamen in orchestram, neque se sermonibus immiscere. *Beck.*

1157. Κληδὼν] Ἡ Κληδὼν, κλεηδὼν, et κληηδὼν, *fama, rumor, omen*, unde κληδονίζομαι, *ominor*, et κληδονεῦμαι, v. 1279. a κλήζω, quod et κληΐζω, Ion. pro κλείζω, thema κλείω, *laudo* et *claudo*. Ibid.

Ἐρεχθειδῶν πόλιν] Athenienses dicti Erechthidæ ab Erechtheo, eorum sexto rege. Vide quæ nos ad Ion. v. 299. *Barnes.*

1160. ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,] Ὑπῆρξεν hoc in loco pro ὑπαρχὰς ἐγένετο. Sic Rhes. v. 629. Οὐκοῦν ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή. Sic Androm. v. 273. Ἣ μεγάλων ἀχέων ἄρ' ὑπῆρξεν. In quem locum vide quæ nos Græce inter Scholia inseruimus. Herculis autem priora beneficia, quibus ille Theseum affecerat, Apollodorus agnoscit, Biblioth. Lib. II. c. 5. sect. ult. Πλησίον δὲ τῶν Ἅιδου πυλῶν γενόμενος (ὁ Ἡρακλῆς) Θησέα εὗρε καὶ Πειρίθουν, τὸν Περσεφόνης μνηστευόμενον γάμον, καὶ διὰ τοῦτο δεθέντα. Θεασάμενοι δὲ Ἡρακλέα, τὰς

Ὡς σκῆπτρα χώρας τῆσδ᾽ ἀναρπάσας Λύκος
Εἰς πόλεμον ὑμῖν καὶ μάχην καθίσταται.
Τίνων δ᾽ ἀμοιβὰς ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,
Σώσας με νέρθεν, ἦλθον, εἴ τι δεῖ, γέρον,
Ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς, ἢ ξυμμάχων.
Ἔα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύει πέδον;
Οὔτοι λέλειμμαι, καὶ νεωτέρων κακῶν
Ὕστερος ἀφῖγμαι; τίς τάδ᾽ ἔκτεινεν τέκνα;
Τίνος γεγῶσαν τήνδ᾽ ὁρῶ ξυνάορον;
Οὐ γὰρ δορός γε παῖδες ἵστανται πέλας·
Ἀλλ᾽ ἄλλο τοί που καινὸν εὑρίσκω κακόν.
ΑΜ. Ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων .. .. στροφὴ α΄.

Quod Lycus occupato sceptro hujus regionis,
Ad bellum et pugnam contra vos processit.
Ut enim referrem gratiam pro beneficiis, quæ in me contulit ultro Hercules,
Quod me salvum ex inferis reduxerit, veni si quid opus sit, O senex,
Vobis, aut manu mea, aut sociis.
Hem, quare solum repletum est cadaveribus hisce?
Num frustratus sum, et malis recentibus
Posterior veni; quis liberos hos occidit?
Cujus *viri* conjugem hanc existentem aspicio?
Non enim in acie steterunt pueri,
Sed aliquod aliud novum malum invenio.
Am. O qui tenes collem oliviferum.

χεῖρας ὤρεγον, ὡς ἀνασπησόμενοι διὰ τῆς ἐκείνου βίας. Ὁ δὲ Θησεὺς μὲν λαβόμενος τῆς χειρὸς ἤγειρε. *Barnes.*

1161. κ. εἴ τι δεῖ, γέρον, Ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς,] Δεῖ σέ τινος dicitur, δεῖ σοί τινος, et δεῖ σοί τι, ut ἓν δεῖ μόνον μοι. Quæ variæ constructiones notandæ. *Barnes.*

1162. Reisk. scribit ὑμῖν. *Beck.*

1164. Libri οὔπω τι λέλειμμαι. Male Musgravius Barnesii conjecturam ἧσσον probat. Istud τι nihil aliud est quam τοι pro correctione ad πω adscriptum. *Herman.*

Οὔπω τι λέλειμμαι,] Ita Ed. Ald. Sed legendum cum Barnesio: ἧσσον λέλειμμαι. *Musg.*

Reisk. conjicit: εἶτ᾽ ἀπολέλειμμαι, vel εἶθ᾽ ὑπολέλειμμαι. *itane vero sero venio?* *Beck.*

1165. ἀφῖγμαι;] Ita MSS. Ed. Ald. ἀφῦμαι. *Musg.*

1169. Excidit fortasse ἄναξ in fine versus. Ita Creusa in Ione v. 1480. ὦ σκοπέλοις ἐπ᾽ ἐμοῖς τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσων. *Herman.*

1169—1205. Dialogus hæc inter Amphitryonem et Theseа, quæ ex triginta sex tantum versibus constat, a Hermanno in decem strophas, decem antistrophas, et μεσῳδοὺς duas, divisa est. Ordinem diversam et, si fieri possit, vitiosiorem Hermanni sequitur Seidlerus. pp. 358. 361. Seidleri lectiones quædam laudari sunt dignæ, præsertim ἱκατογκεφάλων pro ἑκατογκεφάλου, v. 1188. et ὁμοφύλιον pro ὁμόφυλον, v. 1200. *Elmsl.*

1169. Ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων] Collem oleis consitum, i. e. Arcem Athenarum, in qua primum oliva visa est. Ælianus:

ΘΗ. Τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προοιμίοις; στρ. β'.
ΑΜ. Ἐπάθομεν πάθεα μέλεα πρὸς θεῶν. ἀντ. α'.
ΘΗ. Οἱ παῖδες οἵδε τίνες, ἐφ' οἷς δακρυῤῥοεῖς; ἀντ. β'.
ΑΜ. Ἔτεκεν, ἔτεκεν ὁ 'μὸς ἶνις τάλας, στρ. γ'.
Τεκόμενος δ' ἔκτανε φόνιον αἷμα τλάς.
ΘΗ. Εὔφημα φώνει. στροφὴ δ'.
ΑΜ. Βουλομένοισιν ἐπαγγέλλει. στροφὴ ε'.

The. Quamobrem me vocas miserabili isto proœmio?
Am. Passi sumus gravia mala a diis.
The. Quinam *sunt* hi pueri, propter quos ploras?
Am. Meus quidem miser filius genuit genuit *eos*,
Sed postquam genuit, interfecit, funestam cædem facere ausus.
The. Bona verba quæso.
Am. Volentes jubes.

ἐν Ἀθήναις εὑρεθῆναι λέγουσι πρῶτον τὴν ἐλαίαν. Herodotus in Terpsichore: λέγεται δὲ καὶ, ὡς ἐλαῖαι ἦσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἢ Ἀθήνησι. Joh. Brodæus. Poëta itaque noster ita cecinit, Ion. v. 1432. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε, Ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο, in quem locum vide quæ nos. *Barnes.*

Hunc versum Heath. ita dividit:

Ω τὸν ἐλαιοφό- penthemimeris trochaica.
ρον ὄχθον ἔχων eadem iambica.

et v. 1171. sic:

Ἐπάθομεν πάθεα] Μέλεα πρὸς θεῶν] penthemimeres trochaicæ.

Beck.

1170. Τί χρῆμα] Διὰ subaudi. *Barnes.* Causam hujus interrogationis bene Prev. explicat sic: " Depuis le premier mot, que vient de dire Amphitryon, jusqu'au moment, où Thesée s'adresse à Hercule, le poëte emploie le mètre lyrique, il est donc probable qu'Amphitryon, en s'adressant à Thésée, chante avec un accent tres-douloureux. C'est là sans doute ce qui motive la question de Thésée." *Beck.*

1173. Scripsi ἔτεκεν ἔτεκεν pro vulgato ἔτεκε μέν. *Herman.*

Ἔτεκε μὲν οὑμὸς ἶνις τάλας, | τεκόμενος δ' ἔκτανε φόνιον αἷμα τλάς.] Pro ἔτεκε μὲν legit Hermannus: ἔτεκεν, ἔτεκεν. Nos suggerimus, Ἔτεκε μέν νιν οὑμὸς ἶνις τάλας, | τεκόμενος δ' ἔκτανε, φόνιον αἷμα τλάς. *Elmsl.*

ἶνις] De hac voce vide supra ad v. 354. *Barnes.*

ἶνις, υἱός. *Scholiast.*

1175—1180. Ita constituit Heath.

Θη. Εὔφημα φώνει penthemimeris iambica.
Αμ. βουλομένοισιν ἐπαγγέλλῃ hephthemimeris dactylica.
Θη. Ὦ δεινὰ λέξας penthemimeris iambica.
Αμ. Οἰχόμεθ', οἰχόμεθα πτανοὶ hephthemimeris dactylica.
Θη. Τί φής; τί δράσας; penthemimeris iambica.
Αμ. Μαινομένῳ πιτύλῳ. eadem dactylica.

Beck.

1176. Βουλομένοισιν ἐπαγγέλλῃ.] Σὺ μὲν ἐπαγγέλλῃ εὔφημα φωνεῖν ἡμῖν τοῖς μάλιστα βουλομένοις, ἀλλὰ μὴ δυναμένοις· οὐ γὰρ εὔφημα πάσχομεν. Bene autem ominantia verba nos sane valde optaremus proferre, si res pateretur; at nullo nunc modo possumus. *Barnes.*

1178. Ald. Brub. Herv. Brod. Barn. οἰχόμεσθ', οἰχόμεσθα. Cant. P. Steph. οἰχόμεσθα, οἰχόμεσθα. Commelin. Musgr. οἰχόμεθα, οἰχόμεσθα. Correxit Heathius. *Herman.*

Οἰχόμεσθα πτανοί] Legendum forte οἰχόμεσθ' ἀμπτάμενοι. Sic Androm. v.

ΘΗ. Ὦ δεινὰ λέξας. μεσῳδός.
ΑΜ. Οἰχόμεθ', οἰχόμεθα πτανοί. ἀντιστροφὴ ϛ'.
ΘΗ. Τί φής; τί δράσας; ἀντιστροφὴ δ'.
ΑΜ. Μαινομένῳ πιτύλῳ πλαγχθεὶς στροφὴ ϛτ'.
Ἑκατογκεφάλου βαφαῖς .. .. .. ὕδρειας.
ΘΗ. Ἥρας ὅδ' ἁγών. τίς δ' ὅδ' οὖν νεκροῖς, γέρον; στροφὴ ζ'.

The. O quam indigna dixisti.
Am. Periimus periimus sublati in aërem.
The. Quid ais? quid faciens?
Am. Furioso certamine in furorem actus
Venenis Hydræ
Habentis-centum-capita. [senex?
The. Hoc *est* quoddam maleficium Junonis; quis autem hic mortuus, O

1208. ἀμπτάμενα πάντα φροῦδ' ἀνεῖται. *Musg.*

οἰχόμεσθα πτανοί.] Ita Supplic. v. 1152. Ποτανοὶ δ' ἤνυσαν τὸν ἀΐδαν. πτανὸς, et ποτανὸς, pro πτηνὸς et ποτηνὸς, volucris, ἀντὶ ταχέως, διὰ τὸ ταχὺ τῶν ἐπτερωμένων οἰωνῶν. *Barnes.*

Vet. ed. a πτανοὶ versum incipit; unde conjicio, non Chori, sed Thesei, hanc vocem, et leg. esse ἰαππαπαὶ, *eheu. Reisk.*

1180. πιτύλῳ] Ut in hoc loco μαινομένῳ πιτύλῳ dixit, sic ad Iphig. Taur. v. 308. μανίας πίτυλον habet. in quem locum vide quæ nos. Monendus autem est lector, in eo loco ad notæ finem male verba locata esse, in hunc igitur ordinem redigi debere; *Figurate autem hic poëta* μανίας πίτυλον *vocat* furiosum *illum, quo* Orestes *stimulabatur, motum.* Ita Alcest. v. 814. πίτυλον σκύφου *vocat* liberam compotationem: *Scholiastes autem in locum ait:* πίτυλος ἡ συνεχὴς φορὰ τοῦ ποτηρίου. *Quod tamen alii ad* Κότταβον *referunt.* Metaphora sumta ab agitatione et impulsu remorum.

πλαγχθεὶς] Παραφρονῶν. Ex Homero autem hanc phrasin sumsit, qui dixit, Odyss. υ'. v. 346. παρέπλαγξεν δὲ νόημα. In eundem sensum dixit idem Odyss. σ'. v. 326. Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσι. Et Theocr. Idyll. β'. v. 19. Πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; Ib.

Ἑκατογκεφάλου] Vel est numerus certus pro incerto, ut sit pro πολυκεφάλου, vel quod in eum numerum tandem per excisionem multiplicabantur: novem enim tantum capita primo habuit Hydra; vel quod ex Typhone genita erat, qui et ipse ἑκατογκέφαλος dicitur Aristophani aliisque. *Barnes.*

1182. Metri indicio lacunæ signa posui. *Herman.*

1183. Sic Reiskius. Libri vett. τίς δόλου νεκροῖς. *Herman.*

Corruptissimum hunc versum sic non male emendat Reiskius:

Ἥρας ὅδ' ἁγών· τίς δ' ὅδ' οὑ 'ν νεκροῖς, γέρον.

οὑ 'ν νεκροῖς pro ὁ ἐν νεκροῖς. Sed multo concinnius est, quod reponit Tyrwhittus:

Ἥρας ὅδ' ἁγών· τίς δ' ὅδ' οὐ νεκρὸς, γέρον.

Quæ sic illustrat Vir elegantissimus: "Manifestum est," inquit, "in verbis posterioribus contineri interrogationem, cui respondet Amphitryon, v. 1184.

ἐμὸς, ἐμὸς ὅδε γόνος ——

Theseus scilicet ingrediens puerorum cadavera primum videt v. 1163. et de illorum morte sciscitatur, v. 1165. et v. 1172. Mox hominem capite involuto projectum, sed plane vivum, conspiciens, Amphitryonem interrogat:

Quis autem hic non mortuus, O Senex?"

Ἥρας ὅδ' ἁγών τις χολουμένης, γέρον.] Pro χολουμένης olim legebatur δόλου νε-

ΑΜ. Ἐμός, ἐμὸς ὅδε γόνος ὁ πολύπονος, στροφὴ η΄.
Ὃς ἐπὶ δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθε σὺν θε-
οῖσι Φλεγραῖον εἰς πεδίον ἀσπιστάς.
ΘΗ. Φεῦ φεῦ, τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφυ; ἀντιστροφὴ ζ΄.
ΑΜ. Οὐκ ἂν γ᾽ εἰδείης μεσῳδός.
Ἕτερον πολυμοχθότερον
Πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν.
ΘΗ. Τί γὰρ πέπλοισιν ἄθλιον κρύπτει κάρα; στροφὴ θ΄.

Am. Meus, meus hic filius ærumnosus,
Qui ad bellum, quod Gigantes delevit, venit cum diis
Phlegræum in campum scutatus.
The. Heu, heu! quis vir adeo est infelix?
Am. Non facile cognosces
Alium miseriorem hominem,
Et magis errabundum.
The. Cur vero tegit miserum caput veste?

νεκροῖς, nullo sensu: nec enim δόλος hic tantum videbatur, quantum χόλος Junonis, et præterea νεκροῖς male aderat. Gul. Canterus Novar. Lection. Lib. III. c. 11. ita totum versum legebat: Ἥρας ὅδ᾽ ἀγών· μὴ χολοῦ νεκροῖς, γέρον. Sed longe magis placuit Scaligeri lectio, χολουμένης, quam neque dubitavi in textum admittere. Quod autem prior syllaba τοῦ Ἀγὼν aliquando producatur, vide quæ nos ad Phœniss. v. 597. *Barnes.*

Heath. reponit: Ἥρας ὅδ᾽ ὁ ᾽γών· τίς δ᾽ ὅδ᾽ ἐν νεκροῖς, γέρον;

Hæc verba (Ἥρας κ. τ. λ.) Tyrwhitti conjecturam secutus ita reddidit Prev.: « C'est Junon qui à frappé ce coup cruel. . . . Mais ô vieillard, quel est cet homme que la mort a épargné? Scilicet Theseum, dum intrabat, spectaculo plurium corporum, quæ extensa jacebant, perculsum, non attendisse ad Herculem, qui immotus veloque involutus erat. Ad extremum ipsum adesse sentit et ex motu ipsius conjicit, eum adhuc vivere. *Beck.*

Ἥρας ὅδ᾽ ἀγών τις χολουμένης, γέρον.

Olim legebatur δόλου νεκροῖς, quod paulo audacius ita mutatum est. Forte hæc ferenda:

Ἥρας ὅδ᾽ ὡ᾽γών τις δόλου πικρὸς, γέρον.

Fæhse.

1184. ss. Ἐμὸς ὅδε γόνος ὁ πολύπονος, ἐπὶ δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθε σὺν θεοῖς Φλεγραῖον εἰς πεδίον ἀσπιστάς] Quod Hercules in campo Phlegræo diis contra Gigantes suppetias tulit, vide supra ad v. 177. et 849. Nullam autem ego necessitatem hic video cum Cantero supplendi ὃς ante ἐπὶ, nec, ut puto, ille ita putasset, nisi per oscitantiam ὧδε pro ὅδε scriptum putasset. Quid enim magis naturale, quam hæc lectio, ἐμὸς ὅδε (i. e. οὗτος) γόνος ὁ πολύπονος ἐπὶ δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθε, &c. *Barnes.*

Heath. cum Cantero scribit Ὃς πολύπονος, structuræ verborum caussa. *Beck.*

1185. Ὃς in libris omissum addidit Canterus, non, ut Heathius, et ex hoc, sive e Lipsiensi editione Euripidis refert Wakefieldius, ante πολύπονος, sed post hoc vocabulum. *Herman.*

Legebatur θεοῖς. *Herman.*

1186. ἀσπιστὰς, εὐθεῖα. *Scholiast.*

1192. Legebatur αἰδούμενος. *Herman.*

1193. Καὶ φιλίαν ὁμόφυλον] Οὐ γὰρ μόνον διὰ φιλίαν ἠνώθησαν ὅ, τε Ἡρακλῆς καὶ ὁ Θησεὺς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συγγένειαν. Vide supra ad v. 1145. et Heraclid. v. 37. et 210. *Barnes.*

1194. Αἷμά τι παιδοφόνον] Μετωνυμικῶς hoc dictum, ἀντὶ τοῦ αἷμα ἐκ τοῦ φόνου τῶν παίδων τῶν φονευθέντων ῥέον. At supra v. 1185. Δόρυ γιγαντοφόνον, active, τὸ τοὺς γίγαντας φονεῦον. *Æmil. Portus.*

1195. Wakefieldius conjecit, ἀλλ᾽ ὡς

ΑΜ. Αἰδόμενος τὸ σὸν ὄμμα καὶ — ἀντιστροφὴ ϛ'.
Φιλίαν ὁμόφυλον,
Αἷμά τε παιδοφόνον.
ΘΗ. Ἀλλ' εἰς ξυναλγοῦντ' ἦλθεν· ἐκκάλυπτέ νιν, — ἀντιστροφὴ ϑ'.
ΑΜ. Ὦ τέκνον, πάρες ἀπ' ὀμμάτων — ἀντιστροφὴ η'.
Πέπλον, ἀπόδικε· ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον· βάρος δ' ἀντίπαλον δακρύοισιν ἁμιλλᾶται.
Ἱκετεύομεν γὰρ ἀμφὶ σὰν . . . . . — στροφὴ ι'.

Am. Quia reveretur tuum conspectum, et
Amicitiam cognatam,
Cædemque filiorum.
The. Atqui una doliturum nactus est: detege eum.
Am. O fili, dimitte ab oculis
Vestem, rejice, ostende faciem soli.
Altitudinem animi lacrymas cohibentem revoca.
Supplico ad

συναλγῶν γ' ἦλθον. Mihi satius videbatur ἦλθον in ἦλθεν mutare. *Herman.*

ἦλθον·] Accipio tertia persona plurali. ἦλθον εἰς συναλγοῦντα pro ἔτυχον συναλγοῦντος, *nacta sunt, qui simul doleat.* *Musg.*

1197. s. Legebatur βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾶται. Sensus est: certat cum lacrimis tuis pondus non minus grave: i. e. si dolor facit, ut nolis conspici, at amicitia in te Thesei postulat, ut retegas faciem. *Herman.*

Versus corruptissimus, qui sic fortasse emendari potest:

βάθος ἀντίπαλον δακρύοις ἀναμιλλῶ.

Iterum compara meditando tranquillitatem illam animi, lacrymis coërcendis parem. Erat enim inter Herculis laudes non infima, mala quæcunque sine gemitu tolerasse: vid. Soph. Trachin. v. 1089. βάθος sive βαθύτης, *altitudo*, i. e. serenitas animi. Plutarch. Parallel. p. 83. Ed. H. Steph. τὴν πρᾳότητα καὶ τὸ βάθος αὐτοῦ τῆς ψυχῆς: iterumque p. 559. φρόνημα καὶ βάθος ψυχῆς.

Plato: βάθος τι ἔχειν, p. 134. D. Ed. Ficin. *Musg.*

ἀπόδικε·] Ἀποδίκω et δίκω, pro ἀποβάλλω et βάλλω, vox Euripidea; de qua videsis supra ad v. 496.

ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον·] Quod ῥέθος communiter τὸ μέλος, quodvis membrum sonat, Æolice autem τὸ πρόσωπον, *vultum*, ut hoc in loco, Eustathius nos docet, fol. 1090. lin. 27. et fol. 1257. lin. 21. Apollonius Argon. Lib. II. Αὐτίκ' ἀνασχόμεναι ῥεθέων προπάροιθε βαρείας χεῖρας. Sic Moschus Megar. v. 2. — Τὸ πρὶν δέ τοι οὐκ ἔτ' ἔρευθος σώζετ' ἐνὶ ῥεθέεσσι. item Sophocl. Antigon. Νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ αἱματόεν ῥέθος αἰσχύνει. Ubi pro vultu et genis τὸ ῥέθος usurpatur. *Barnes.*

βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾶται.] Auctoritas mea tantum apud te ponderis habere debet, quantum si cum lacrymis obsequerer. *Brodæus.*

Vulgatam, donec meliora afferantur, ita vertendam censet Heath.: *Senectutis meæ gravitas, quæ lacrymas aversatur, nunc tamen cum iis simul hoc a te contendit.* *Beck.*

1199. Addidi γὰρ et lacunæ signa posui. Videtur ταλαίνας excidisse. *Herman.*

Ἱκετεύομεν] Barnesius, auctore Scaligero, ἱκετεύω μὲν. Sed potest esse enallage numeri, ut supra v. 854. *Musg.*

Ἱκετεύω μὲν ἀμφὶ] Olim ἱκετεύομεν, quod ob sequens προσπιτνῶν Scaliger emendavit in ἱκετεύω μὲν, licet mutatio numeri

Γενειάδα καὶ γόνυ καὶ χέρα προσπιτνῶν,
Πολιόν τε δάκρυον ἐκβαλών, ἰὼ παῖ, ἀντιστροφὴ ί.
Κάτασχε λέοντος ὅπως ἀγρίου θυμόν.
Βρόμον ἐπὶ φόνιον ἀνόσιον ἐξάγει, ἀντιστροφὴ γ'.
Κακὰ θέλων κακοῖς ξυνάψαι, τέκνον.
ΘΗ. Εἶεν, σὲ τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας
Αὐδῶ, φίλοισιν ὄμμα δεικνύναι τὸ σόν.
Οὐδεὶς σκότος γὰρ ὧδ' ἔχει μέλαν νέφος,
Ὅστις κακῶν σῶν ξυμφορὰν κρύψειεν ἄν.
Τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον;

Mentum tuum, et genua, et manum advolutus,
Et canas lacrymas emittens. O fili,
Cohibe animum sævi leonis, ne
Cursum ad letiferum impium instigeris,
Mala volens malis addere, O fili.
The. Age! Te, qui sedes miseram sessionem,
Jubeo amicis vultum tuum ostendere.
Nulla caligo enim adeo nigram nubem habet,
Quæ malorum tuorum calamitatem possit occultare.
Cur mihi protendens manum ostendis necem,

non sit prorsus nova apud poëtas. Vide quæ nos ad Ion. v. 1115. *Barnes.*

1201. ss. Ἰὼ παῖ, | κάτασχε λέοντος ἀγρίου θυμόν γ', ὅπως | βρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον ἐξάγῃ, | κακὰ θέλων κακοῖς συνάψαι, τέκνον.] Sic in edd. vulg. versiculi hi scribuntur et dividuntur. Scripsit Hermannus: Κάτασχε λέοντος ὅπως ἀγρίου θυμὸν, cum sequente nota, "Non ausus sum mutare κάτασχε, quod Porsonus, probatum ad Hecubam v. 836. tamen ad Orest. 1330. dubitat, an sit in κατίσχε mutandum. Ordinem verborum mutavi. Vulgo enim λέοντος ἀγρίου θυμόν γ', ὅπως, ita ut ὅπως sequentibus jungatur. Illud γ', nisi metricis debetur, ex eo videtur ortum esse, quod librarius, quum scripsisset ἀγρίου θυμὸν ὅπως, appositis numeris β' γ' α' errorem corrigere voluit." Non dubitandum est, nobis saltem judicibus, quin litera γ' causa efficiendi iambicum trimetrum illata est. Conf. v. 753. Ambigi nequit, imperativum κατίσχον semper esse κατάσχες. Elmsleius (ad Œd. T. 663.) hoc modo legit et dividit: Ἰὼ παῖ, κατά | σχεθε λέοντος ἄγριον θυμὸν, ὡς | δρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον, ἐξάγει, | κακὰ θέλων κακοῖς ξυνάψαι, τέκνον. Δρόμον est Reiskii emendatio. *Elmsl.*

ἐκβαλὼν,] Ita MS. G. ut jam Scaliger. Ed. Ald. ἐμβαλών. *Musg.*

1202. Non ausus sum mutare κάτασχε, quod Porsonus, probatum ad Hecubam. v. 836. tamen ad Orest. 1330. dubitat, an sit in κάτισχε mutandum. Ordinem verborum mutavi. Vulgo enim λέοντος ἀγρίου θυμὸν γ', ὅπως, ita ut ὅπως sequentibus jungatur. Illud γ', nisi metricis debetur ex eo videtur ortum esse, quod librarius, quum scripsisset ἀγρίου θυμὸν ὅπως, appositis numeris β' γ' α' errorem corrigere voluit. *Herman.*

ὅπως [μὴ]. Quod uncinis hic inclusi, μὴ, Scaligero debetur. *Musg.*

Pro κάτασχε vitandi anapæsti causa Heath. reponit κάτισχε. *Beck.*

1203. Βρόμον] Bene Reiskius δρόμον. Eadem allusio est in βαλβίδων ἄπο v. 863. *Musg.*

Versum, ut sit senarius iambicus, ita constituit Heath.: Βρόμον ἐπὶ φόνιον ἀνόσιον μή σ' ἐξάγῃ. *Beck.*

Ὡς μὴ μύσος με σῶν βάλῃ προσφθεγμάτων;
Οὐδὲν μέλει μοι ξύν γε σοὶ πράσσειν κακῶς·
Καὶ γάρ ποτ' εὐτύχησ'· ἐκεῖσ' ἀνοιστέον,
Ὅτ' ἐξέσωσάς μ' εἰς φάος νεκρῶν πάρα.
Χάριν δὲ γηράσκουσαν ἐχθαίρω φίλων,
Καὶ τῶν καλῶν μὲν ὅστις ἀπολαύειν θέλει,
Ξυμπλεῖν δὲ τοῖς φίλοισι δυστυχοῦσιν οὔ.
Ἀνίστασ', ἐκκάλυψον ἄθλιον κάρα,
Βλέψον πρὸς ἡμᾶς· ὅστις εὐγενὴς βροτῶν,
Φέρει τὰ θεῶν γε πτώματ', οὐδ' ἀναίνεται.

Ne me piaculum tuorum alloquiorum feriat?
Nihil recuso tecum infelix esse.
Etenim fui aliquando felix: illuc *mens est* referenda,
Quum me salvum ex inferis in lucem eduxisti.
Odi enim gratiam amicorum senescentem;
Et *eum*, qui bonis quidem *rebus* frui vult,
Sed non una navigare cum amicis calamitosis.
Surge, detege miserum caput,
Intuere nos. Quicunque mortalium generosus *est*,
Casus deorum fert, nec recusat.

1207. Οὐδεὶς σκότος] Conjectura est Canteri. Ed. Ald. ἴδ' εἰ σκότος. *Musg.*

Οὐδεὶς] Olim Ἴδ' εἰ, nullo sensu; quare Canterus et Scaliger οὐδεὶς legebant, Duportus Ἴδ' οὐ σκότος. Est autem hic σκότος masculini generis, quod Euripides etiam facit primo Hecubæ versu. *Barnes.*

1208. Forte, ὃς ὀμμάτων σὰν συμφορὰν, *qui ab oculis arceat, occultet tuam calamitatem. Reisk.*

1209. Reiskius ingeniose, sed imperite φυγὰν vel φυγεῖν scribendum putabat. Mihi satius visum est comma in signum interrogationis mutare. *Herman.*

προστείων] A πρὸ et στείω. *Barnes.*

φόνον;] Optime Reiskius φυγεῖν. *Musg.*

Reisk. scribit: σημαίνεις φυγὰν, aut φυγεῖν, *jubes me signo dato fugere.*

Prev. admisit Reiskii conjecturam φυγὴν pro φόνον, sed vulg. tamen explicari posse monet de ipsis corporibus cruentis. *Beck.*

1210. Sic Scaliger. Vulgo βαλεῖ. *Herman.*

βαλεῖ] Scaliger βάλῃ, quod dubium saltem reddunt, quæ congessit Dawesius Miscell. Crit. p. 229. *Musg.*

1212. ηὐτύχησ'·] Reponit Heath. *Beck.*

1215. Καὶ τῶν καλῶν μὲν] Olim in aliquibus exemplaribus erat κακῶν μ', versu et sensu sic pariter laborantibus; sed illud erat erratum præli. Aldina enim editio recte habuit καλῶν μὲν, et ita legendum vidit Scaliger, Portus et Duportus. *Musg.*

1216. Συμπλεῖν] i. e. συμπονεῖν, συνδυστυχεῖν, καὶ συγκινδυνεύειν. Ita Cicero in Epistolis Familiaribus, *in eadem esse navi*, pro *in communi esse periculo*, usurpavit. *Brodæus.*

1219. Edd. vett. τὰ τῶν θεῶν γε. Non Barnesius, ut Musgravius refert, τῶν delendum censuit, sed omissum jam in ed. Brod. Cant. Commelin. P. Steph. *Herman.*

Ed. Ald. φέρει τὰ τῶν θεῶν γε πτώματ', ubi recte Barnesius delet τῶν potius, quam γε. *Musg.*

Reisk. γε potius deleri vult. *Beck.*

'ΗΡ. Θησεῦ, δέδορκας τόνδ' ἀγῶν' ἐμῶν τέκνων;
ΘΗ. Ἤκουσα, καὶ βλέποντι σημαίνεις κακά.
'ΗΡ. Τί δῆτά μου κρᾶτ' ἀνεκάλυψας ἡλίῳ;
ΘΗ. Τί δ'; οὐ μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν.
'ΗΡ. Φεῦγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀνόσιον μίασμ' ἐμόν.
ΘΗ. Οὐδεὶς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τῶν φίλων.
'ΗΡ. Ἐπῄνεσ'· εὖ δράσας δέ σ' οὐκ ἀναίνομαι.
ΘΗ. Ἐγὼ δὲ πάσχων εὖ τότ', οἰκτείρω σε νῦν.
'ΗΡ. Οἰκτρὸς γάρ εἰμι, τἄμ' ἀποκτείνας τέκνα.

Her. O Theseu, vidistine hanc stragem meorum liberorum?
The. Audivi, et videnti mala indicas.
Her. Cur igitur meum caput detexisti soli?
The. Quid ni? polluisne Deos, cum sis homo?
Her. Fuge, O miser, impiam contagionem meam.
The. Nullum contagium amicis ab amicis.
Her. Laudo; quod autem tibi benefecerim, non inficior
The. Ego vero cum beneficio sim a te tum affectus, misereor nunc tui.
Her. Miserandus enim sum, qui occiderim meos liberos.

1220. τόνδ'.] Ita MSS. E. et 2714. Ed. Ald. τῶνδ'. *Musg.*

Reisk. emendat: τόνδ' ἅλων, *hunc acervum*, meorum liberorum, hanc velut aream stratam meorum liberorum.

Herculem a Theseo coactum esse se retegere monet Prev. *Beck.*

1223. Aut signum interrogationis in fine versus delendum erat, aut cum Barnesio et Musgravio interpungendum τί δ' οὔ; μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν; *Herman.*

Τί δ' οὔ; μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν.] Ita interpungendum statuo, non, ut olim, τί δ'; οὐ μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν; Vidit et hoc Duportus. Τὰ τῶν θεῶν, quia dixit Hercules, non se audere soli vultum ostendere, pudore suffusus ob scelera commissa, reponit Theseus: Quid non, hoc est, ostenderes vultum? Num putas, te, mortalem existentem, deos contagio tuo attingere posse? aut solem polluere? *Barnes.*

1226. δράσας] MSS. Steph. δρᾶσαι. *Musg.*

Ἐπῄνεσ'· εὖ δράσας δέ σ' οὐκ ἀναίνομαι.] Hic Henr. Stephanus, suo more falsa nobis obtrudens, dicit: "Pro δράσας scriptum est δρᾶσαι in Veteribus." At bona illius magni viri cum venia, recte dicitur Græce δράσας οὐκ ἀναίνομαι, æque ac δρᾶσαι οὐκ ἀναίνομαι, imo longe elegantius et Ἀττικώτερον. Quare valeant hæc in parte illius veteres libri. *Barnes.*

Distinctionem ante οὐκ tollendam monet Abresch. ad Æsch. I. p. 318. *Beck.*

1227. Hunc et sequentem versum inverso ordine exhibent Ald. Herv. prima, Brub. Jam antequam H. Steph. e MSS. verum ordinem restitui jusserat, factum id erat in Hervag. secunda. *Herman.*

1227. s. In editione Aldina præcedit versus οἰκτρὸς, qui nunc est v. 1228. sequitur versus ἐγὼ δὲ, qui nunc est 1227. personis interea verum ordinem obtinentibus. Sed hunc errorem sustulit ex MSS. H. Stephanus. *Musg.*

1228. γάρ εἰμι pro πάρειμι Piersonus in Veris. p. 245. et Reiskius. *Herman.*

Contrarii vitii exempla duo subjicimus. Soph. Aj. 634. Κρείσσων γὰρ Ἅιδᾳ κεύθων, ἢ νοσῶν μάταν. Phil. 1337. Ἀνὴρ γὰρ ἡμῖν ἔστιν ἐκ Τροίας ἁλούς, Ἕλενος ἀριστόμαντις. Lege παρ' Ἅιδᾳ et παρ' ἡμῖν. *Elmsl.*

πάρειμι] Recte Reiskius [et Pierson.] γάρ εἰμι. *Musg.*

ΘΗ. Κλαίω χάριν σὴν ἐφ' ἑτέραισι συμφοραῖς.
ἩΡ. Εὗρες δέ γ' ἄλλους ἐν κακοῖσι μείζοσιν;
ΘΗ. Ἅπτει κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίᾳ.
ἩΡ. Τοιγὰρ παρεσκευάσμεθ' ὥστε κατθανεῖν.
ΘΗ. Δοκεῖς ἀπειλῶν σῶν μέλειν τι δαίμοσιν;
ἩΡ. Αὔθαδες ὁ θεός· πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς ἐγώ.
ΘΗ. Ἴσχε στόμ', ὡς μὴ μέγα λέγων, μεῖζον πάθῃς.
ἩΡ. Γέμω κακῶν δή, κοὐκέτ' ἔσθ' ὅπῃ τεθῇ.
ΘΗ. Δράσεις δὲ δὴ τί; ποῖ φέρει θυμούμενος;

The. Lamentor tua causa ob alias calamitates.
Her. Invenistine alios in majoribus *positos* malis?
The. Mera infra cœlum infelicitas est.
Her. Ergo parati sumus mori.
The. Putasne tuas minas Diis aliquo modo curæ fore?
Her. Deus *est* arrogans, et ego erga Deos.
The. Comprime os; ne superba loquens, majora patiaris.
Her. Plenus sum jam malorum, neque est amplius locus ulli malo.
The. Quid igitur facies? quo iratus ferris?

1229. Non intellexerunt hunc versum interpretes. Ἑτέραι συμφοραὶ sunt, quod alibi ἕτερος δαίμων. Vide Valcken. Diatr. p. 112. Lennep. ad Phalar. p. 112. *Herman.*

Distinguit Heath. post Κλαίω, ut verba vertantur sic: *Te lamentor ex gratia tua in aliis meis calamitatibus*, i. e. gratia erga me tua in aliis calamitatibus (quando scil. apud inferos detinebar) copiam mihi fecit, te nunc vicissim lamentandi. *Beck.*

1231. Ἅπτη] Mira in hunc locum commentati sunt viri docti. Legendum:

ἁπλῆ κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξία.

Mera infra cœlum infelicitas est. Musg.

Ἅπτη κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίᾳ.] Gulielm. Canterus legit, ἅπτη κάτωθεν οὐρανοῦ, Δυσπραξία, quem videsis Novar. Lection. Lib. VII. c. 15. quasi esset: Σὺ, ὦ Δυσπραξία, ἅπτῃ τοῦ οὐρανοῦ κάτωθεν ἐκ τῆς γῆς προθέουσα. Sin ad Herculem dicta sint verba, ut ego quidem puto, ita sunt exponenda: Σὺ, ὦ Ἡράκλεις, ἅπτῃ, δηλονότι θείᾳ τινὶ καὶ θεόρτῳ δυσπραγίᾳ, τῇ κάτωθεν εἰς τὸν οὐρανὸν προθεούσῃ, τῇ διὰ τῆς Ἥρας σοι ἐμβληθείσῃ. Quare non erat, quod Canterus adeo fastuose rejiceret priorem interpretationem; *Læderis invecta cœlitus calamitate;* quum minus forte insolens videatur ea, qua sit is usus, quanquam nec ejus interpretationem prorsus respuo. *Barnes.*

Heath. vulgatam ita explicat: voluisse poëtam hoc: Herculis infortunia adeo esse magna, ut a terra ad cœlum usque pertingere dici possent.

Nullam emendationem horum verborum sibi satisfacere docet Prev. Itaque sensum utcunque expressit sic: "On ne voit sous les cieux que des infortunés." *Beck.*

1233. ἀπειλῶν σῶν] Ita MSS. Parisiens, ut jam Canterus. In Ed. Ald. deest σῶν. *Musg.*

Δοκεῖς ἀπειλῶν σῶν μέλειν τι Δαίμοσιν;] Recte σῶν a Cantero interseritur suo loco. Simile illud Virgil. Æneid. Lib. IV. v. 34. *Id cinerem aut manes credis curare sepultos? Barnes.*

1234. Αὔθαδες ὁ Θεὸς·]. Ὁ Θεὸς αὔθαδές τι εἰς ἐμέ ἐστιν· ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν πρὸς τοὺς θεοὺς, δηλονότι αὐθάδης εἰμί. *Barnes.*

1235. Ἴσχε στόμ',] Ita MSS. E. et 2714. Ed. Ald. ἴσχε τὸ στόμ'. *Musg.*

Ἴσχε τὸ στόμ',] Scaliger melius legit

ΗΡ. Θανὼν, ὅθεν περ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.
ΘΗ. Εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.
ΗΡ. Σὺ δ' ἐκτὸς ὢν γε συμφορᾶς, με νουθετεῖς.
ΘΗ. Ὁ πολλὰ δὴ τλὰς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;
ΗΡ. Οὔκουν τοσαῦτά γ'· ἐν μέτρῳ μοχθητέον.
ΘΗ. Εὐεργέτης βροτοῖσι καὶ μέγας φίλος;
ΗΡ. Οἵδ' οὐδὲν ὠφελοῦσί μ', ἀλλ' Ἥρα κρατεῖ.
ΘΗ. Οὐκ ἄν σ' ἀνάσχοιθ' Ἑλλὰς ἀμαθίᾳ θανεῖν.

Her. Mortuus sub terram vadam, unde veni.
The. Dixisti verba hominis vulgaris.
Her. Tu vero cum extra calamitatem sis, me mones.
The. Hercules quæso ista dicit, qui tam multa jam passus est?
Her. Nequaquam tanta, si metienda sunt mala.
The. Benefactor hominum, et magnus amicus?
Her. Illi vero nihil juvant me, sed vincit Juno.
The. Non patietur Græcia *te* per imperitiam mori.

Σχὲς τὸ στόμ', sed et vetus lectio stabit, si modo dactylum statuas in primo loco.

μὴ μέγα λέγων, μεῖζον πάθῃς.] Vide Erasmum in Adagio, *Ne grandia loquaris*, item in Adagio, *Adrastea Nemesis*. Denique quæ nos ad Rhes. ver. 338.
Barnes.

1236. Apud Plutarchum de Repugn. Stoic. p. 1048. F. legitur καὶ οὐκ ἴσθ' ὅπου τιθῇ. et apud eumdem de Comm. Not. p. 1063. D. καὶ οὐκ ἴσθ' ὅπου τιθῇ. Apud Longin. s. 40. editur ut in edd. Euripidis: sed ex codd. lectione a Weiskio indicata ὅποι τιθῇς, colligas fuisse qui legerent, ὅποι τι θῇς, in qua lectione certe ὅποι solœcismum contineret, ut in Sophocl. Œd. Col. 23. vulgata lectio, ἔχεις διδάξαι δή μ', ὅποι καθέσταμεν, ad quam defendendam non adhibendus erat a Brunckio Baccharum versus 180. Mireris, etiam Porsonum ad Hec. 1070. in horum adverbiorum usu explicando falli. Neque enim recte constituit differentiam Scholiastes Aristophanis, ποῦ quietem notare, ποῖ motum; πῇ in utramque partem sumi dicens. Nam ποῖ, nihil nisi motum notans, est *ad quem locum versus*; πῇ autem, motum simul succedentemque ei quietem indicans, est *in quem locum*. Hinc dijudicari potest, quid ποῖ μόλω ab his differat, πᾷ στῶ; πᾷ βῶ; πᾷ κάμψω; quidque sit, quare Euripides utrumque jungere potuerit in his: ποῖ, πᾷ φέρομαι; Illud vero recte animadvertit Porsonus, οἶ et ὅποι interdum pro ἐκεῖσε οὗ dici: sed quod addit, ποῖ cum verbo εἶναι se non tolerandum arbitrari, illud Aristophanis Av. 9. respiciens, ἀλλ' οὐδ' ὅποι γῆς ἐσμὲν οἶδ' ἔγωγ' ἔτι, in hoc certe et similibus locis et ὅποι et ὅπῃ jure defendi poterit. Vide supra v. 74. et Androm. 84. *Herman.*

Γέμω κακῶν δὴ, κοὐκέτ' ἔσθ' ὅπῃ τιθῇ.] Longin. 40. ubi ed. Rob. MS. Par. ὅποι. ὅπῃ Plutarch. II. p. 1063. D. ὅπου p. 1048. F. Ovid. de Pont. IV. 16, 51.
Por.

Laudat Toupius ad Longin. p. 223.
Beck.

1238. Θανὼν, ὅθεν περ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.] Similis locus Genes. c. iii. v. 19. Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθης· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. Vide quæ nos ad Suppl. v. 543. et v. 1150. Item Heraclid. v. 529. et Helen. v. 1013. *Barnes.*

1239. Εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.] Ἐπιτυχὼν hoc in loco pro τυχὼν, ὁ τυχὼν, ὅστις ἔτυχε, i. e. *quivis, quilibet, plebeius*; ὁ ἐπιτυχὼν ἀνὴρ, aliquis ex plebe, nulla philosophia instructus, nulla animi magnanimitate supra vulgarem sortem evectus. Hic poëta desperationem vulgaribus animis dignam docet, magnis viris

ʽΗΡ. Ἄκουε δὴ νῦν, ὡς ἁμιλληθῶ λόγοις
Πρὸς νουθετήσεις σάς· ἀναπτύξω δέ σοι
Ἀβίωτον ἡμῖν νῦν τε καὶ πάροιθεν ὄν.
Πρῶτον μὲν, ἐκ τοῦδ' ἐγενόμην, ὅστις κτανὼν
Μητρὸς γεραιὸν πατέρα, προστρόπαιος ὢν,
Ἔγημε τὴν τεκοῦσαν Ἀλκμήνην ἐμέ.
Ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῇ γένους
Ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους.

Her. Audi nunc, ut verbis contendam
Contra tuas admonitiones: explicabo autem tibi,
Non vivendum mihi neque nunc, neque antea fuisse.
Nam primum quidem ex eo natus sum, qui occiso
Sene patre matris, cum esset cæde pollutus,
Duxit Alcmenam, quæ me peperit.
Cum autem fundamentum generis non jactum est
Recte, necesse est infelices esse liberos.

tolerantiam proponit. Vide quæ nos ad v. 1338. *Barnes.*

1240. Legebatur σύγ'. Occupavit emendationem Wakefieldius. *Herman.*

Σύ γ', ἐκτὸς ὢν γε συμφορᾶς, με νουθετεῖς.] Huc spectat, quod Æschylus in Prometheo Vincto, v. 263. Ἐλαφρὸν, ὅστις πημάτων ἔξω πόδα Ἔχει, παραινεῖν, νουθετεῖν τε τοὺς κακῶς πράσσοντας. Dio Cass. Lib. XXXVIII. Ῥᾷον παραινέσαι ἑτέροις ἐστὶν, ἢ αὐτὸν παθόντα καρτερῆσαι. Quod ex illo Euripidis mutuatus est, Alcest. v. 1097. Ῥᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα καρτερεῖν. Huc refer Erasmi Adag. Chiliad. 1. Centur. 6. Adag. 68. *Facile, cum valemus recta consilia ægrotis damus.* Terent. Andr. *Facile omnes, cum valemus, recta consilia ægrotis damus.* Ovid. Eleg. Drusi, *Hei mihi! Quam facile est, quamvis hoc contigit omnes, Alterius luctu fortia verba loqui?* *Barnes.*

1241. Affert Plutarchus de Differentia Amici et Adulatoris, p. 72. C. *Herman.*

1242. Sic emendavi vulgatam lectionem, οὔκουν τοσαῦτα γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον. *Herman.*

Heath. reddit: *Non sane tam multa pertulissem, si mala ultra certum terminum, aut supra modum, ferre non oporteat.* *Beck.*

1243. Εὐεργέτας βροτοῖσι] Vide supra ad v. 872. *Barnes.*

1245. Sic edd. Barnes. Musgr. Veteres σ' omittunt. *Herman.*

Confer Hel. 1044. Οὐκ ἄν σ' ἀνάσχοιτ', οὐδὲ σιγήσειεν ἂν Μέλλοντ' ἀδελφὴ ξύγγονον κατακτανεῖν. Ubi etiam editiones ante Barnesianam pronomen omittunt. *Elmsl.*

In Ed. Ald. deest σ'. *Musg.*

1247. νουθετήσεις pro νουθεσίας debetur Piersono ad Mœr. p. 270. *Herman.*

Huc respexit Suidas v. Ἀναπτύξω. *Burn.*

νουθεσίας σάς·] Legendum cum Piersono, ut vitetur anapæstus: νουθετήσεις σάς. vid. not. ad Mœrid. p. 270. Barnesius, lectore non monito: νουθεσίας τὰς σάς. *Musg.*

1249. &c. ὅστις κτανὼν Μητρὸς γεραιὸν πατέρα,] Electryonem invitus occidit Amphitryon. Vide supra ad v. 17. *Barnes.*

1250. Μητρὸς πατέρα,] Matris meæ patrem: sc. Electryonem. vid. supra v. 17. Historiam enarrat Apollodorus Lib. II. c. 4. sect. 6. *Musg.*

προστρόπαιος, μεμιασμένος. *Scholiast.*

1251. Ἔγημε] Ita recte ex Aldina Barnesius. Plerique editi habent ἐγείνατο, errore insigni. *Musg.*

Ἔγημε] Cum olim in nonnullis exemplaribus erat ἐγείνατο, miror, solum Scaligerum vidisse illud errati monstrum, et scripsisse ἔγημε; cum res sit notissima, Amphitryonem non patrem Alcmenæ, sed maritum. Quin Aldina editio ἔγημε habut, quæ certissima est lectio. *Barnes.*

1252. Hunc et sequentem versum affe-

Ζεὺς δ', ὅστις ὁ Ζεύς, πολέμιόν μ' ἐγείνατο
Ἥρᾳ· σὺ μέντοι μηδὲν ἀχθεσθῇς, γέρον·
Πατέρα γὰρ ἀντὶ Ζηνὸς ἡγοῦμαι σ' ἐγώ.
Ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις
Ἐπεισέφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
Ἡ τοῦ Διὸς ξύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.
Ἐπεὶ δὲ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτησάμην
Ἡβῶντα, μόχθους, οὓς ἔτλην, τί δεῖ λέγειν;
Ποίους πότ' ἢ λέοντας, ἢ τρισωμάτους
Τυφῶνας, ἢ Γίγαντας, ἢ τετρασκελεῖς,

Jupiter vero, quicunque ille sit Jupiter, genuit me inimicum
Junoni. Tu tamen ne quid moleste feras, O senex:
Nam te judico patrem ego pro Jove.
Et cum adhuc lactarem, truculentos serpentes
Clam immisit in cunabula mea
Conjux Jovis, ut periremus.
Postquam vero carnis amictum adeptus sum
Pubescentem, labores, quos pertuli, quorsum attinet me referre?
Quales nam aut leones, aut tri-corpores
Typhones, aut Gigantes, aut quadrupedes *feras*,

runt Plutarchus de Puer. Educ. p. 1. B. et Stobæus tit. 90. *Herman.*

1252. s. Apud Stob. Grot. LXXXV. p. 327. et XC. p. 363. *Burn.*

1252. Ὅταν δὲ κρηπὶς] Hanc sententiam Plutarchus usurpat in libello, Περὶ παίδων ἀγωγῆς. Est autem metaphora, κρηπὶς, basis, fundamentum, pro origo, initium. *Brodæus.*

1254. Vide Pors. ad Orest. 412. *Herman.*

1257. s. Ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις Ἐπεισέφρησε, etc.] Huc refer illud Idyllium Theocriti elegantissimum, quod Ἡρακλίσκος inscribitur, ubi omnis hæc fabula graphice describitur; ex ejus autem initio hic locus lucem mutuatur: Ἡρακλέα δεκάμηνον ἐόντα ποχ' ἁ Μιδεᾶτις Ἀλκμήνα, καὶ νυκτὶ νεώτερον Ἰφικλῆα, Ἀμφοτέρους λούσασα καὶ ἐμπλήσασα γάλακτος, Χαλκείαν κατέθηκεν ἐπ' ἀσπίδα, etc. *Barnes.*

1258. Ἐπεισέφρησε] Φρέω, φρῶ, unde ἐκφρῶ, εἰσφρῶ et ἐπεισφρῶ per transpositionem ἀπὸ τοῦ φέρω natum videtur, vel potius per syncopen a φορέω. Certe φρέω vox Attica est, et ubi occurrit, semper significationem habet τοῦ φέρω, φορέω et φέρημι. Alii autem dicunt φρῶ et φρημὶ pro προέω et προΐημι. Hinc προῶ, ὅθεν γενέσθαι φασὶ πρῶ κατὰ συγκοπὴν, καὶ τροπῇ τοῦ π' εἰς τὸ φ' φρῶ, ὅθεν φρημὶ καὶ φρὶς, καὶ εἴσφρες, ut θὶς, etc. De qua re videsis Gul. Budæi Comment. Græcæ Linguæ, p. 550. Aristophanis Vesp. Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν. Demosthenes in Leptin. Εἰσέφρουν τὸ στράτευμα. Euripidi frequens est, ut Alcest. v. 1075. Καὶ πῶς ἐπεισφρῶ τήνδε τῷ κείνης λέχει. Item Electr. v. 1033. Λέκτροις ἐπεισέφρηκε. *Barnes.*

1261. μόχθους, οὓς ἔτλην, τί δεῖ λέγειν;] De Herculis laboribus vide quæ nos supra ad v. 355. *Barnes.*

μόχθους,] Ἀπαριθμήσεως τῶν Ἡρακλέους ἄθλων. *Scholiast.*

1263. Non invenuste Reiskius τετρασκελῆ. Et hoc et vulgata defendi potest e v. 180. *Herman.*

Anteponimus τετρασκελῆ. Pro Τυφῶνας, Elmsleius (ad Aristoph. Ach. 1082.) Γηρυόνας legere vult. His vero nominibus nil fere commune; sed ingenium nostrum superat idoneam causam proferre qua de causa Typhonis mentio facta sit inter Herculis labores, aut centiceps mon-

Κενταυροπληθῆ πόλεμον, οὐκ ἐξήνυσα;
Τήν τ' ἀμφίκρανον καὶ παλιμβλαστῆ κύνα,
Ὕδραν φονεύσας, μυρίων τ' ἄλλων πόνων
Διῆλθον ἀγέλας, κεἰς νεκροὺς ἀφικόμην,
Ἅιδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον εἰς φάος
Ὅπως πορεύσαιμ', ἐντολαῖς Εὐρυσθέως.
Τὸν λοίσθιον δὲ τόνδ' ἔτλην τάλας φόνον
Παιδοκτονήσας, δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς.
Ἥκω δ' ἀνάγκης εἰς τόδ'· οὔτ' ἐμαῖς φίλαις
Θήβαις ἐνοικεῖν ὅσιον· ἢν δὲ καὶ μένω,

Prælium Centauris refertum non confeci:
Et utrinque habentem capita, et repullulantem canem
Hydram interfeci? et infinitorum aliorum laborum
Greges percurri, et ad inferos perveni,
Plutonis janitorem canem tricipitem in lucem
Ut educerem, Eurysthei jussu.
Postremam vero cædem hanc miser sustinui *patrare*,
Liberis cæsis, domum ut coronarem malis.
Venio autem in eam necessitatem, ut neque in meis charis
Thebis habitare fas *sit*: si vero maneam,

strum appellatum sit τρισώματος. Idem est Geryonis appositum seu epitheton, v. 423. Τὸν τρισώματον οἶσιν ἔκτα βοτῆρ' Ἐρυθείας. Sic etiam Æschyl. Agamem. 879. Τρισώματος τὰν Γηρυὼν ὁ δεύτερος κ. τ. λ. Necnon Cerbero et Chimæræ τρισώματος. *Elmsl.*

Leg. τετρασκελῆ, scil. πόλεμον, *bellum cum monstris quadrupedibus.* *Reisk.*

1264. Ad Κενταυροπληθῆ πόλεμον Heath. repetit ποῖον. *Beck.*

1265. ἀμφίκρανον] Novem habentem capita, quatuor ex utraque parte mortalia, unum in medio immortale. Παλιμβλαστῆ κύνα Ὕδραν] Quare Hydra dicta sit canis, diximus supra ad v. 419. Dicitur autem παλιμβλαστὴς, ob capita: ubi enim aliquod eorum exscindebatur, duo continuo succrescebant. De qua fabula vide Erasm. in Adagio, *Hydram secas.* et Apollod. Biblioth. Lib. II. c. 5. sect. 2. *Barnes.*

1266. Tollenda interrogationis nota post φονεύσας, et minus plene ibi distinguendum. Participium enim illud cum verbis seqq. διῆλθον, ἀφικόμην, per copulativas τε et καὶ junctis, connecti debet. *Heath.*

1270. Hermannus præterivit silentio Reiskii ceterorumque emendationem: τὸν λοίσθιον — πόνον, *ultimum laborem*, quod, ut nobis videtur, locum dubitandi non relinquit. Confer v. 22. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους, Τὸ (f. τὸν) λοίσθιον δὲ, Ταινάρου διὰ στόμα Βέβηκ' ἐς Ἅιδου. Τλῆναι πόνους (seu μόχθους) locutio est sæpius usitata. Est hujus fabulæ locus, qui lectionem h. v. vulgatam firmat, v. 826. Ἐπεὶ δὲ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως, Ἥρα προσάψαι καινὸν αἷμ'· αὐτῷ θέλει, Παῖδας κατακτείναντι. Hic, tamen, Hermannus cum Wakefieldio legit καινὸν αἷμ'. *Elmsl.*

πόνον] *Ultimum laborem*, scribit Reisk.

Pro φόνον Lennep. ad Phalar. Epp. Ep. 102. p. 295, 1. legi vult πόνον, quod frequenter dicatur τλῆναι vel ἀνατλῆναι πόνους. *Beck.*

1271. θριγκῶσαι κακοῖς.] Ut domum meam malis circumvallarem et undique sepirem. Planius Euripides in Oreste: Κύκλῳ γὰρ εἱλιχθεῖσαν ἀθλίοις κακοῖς Οὐ

Εἰς ποῖον ἱερόν, ἢ πανήγυριν φίλων
Εἶμ᾽, οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.
Ἀλλ᾽ Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπεὶ φεύγω πάτραν;
Φέρ᾽, ἀλλ᾽ ἐς ἄλλην δή τιν᾽ ὁρμήσω πόλιν;
Κἄπειθ᾽ ὑποβλεπώμεθ᾽, ὡς ἐγνωσμένοι,
Γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληδουχούμενοι·
Οὐχ οὗτος ὁ Διός, ὃς τέκν᾽ ἔκτεινέν ποτε,
Δάμαρτά θ᾽; οὐ γῆς τῆσδ᾽ ἀποφθαρήσεται;
Κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ
Αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· ᾧ δ᾽ ἀεὶ κακῶς

Ad quod templum, aut cœtum amicorum
Ibo? nec enim Atas affabiles habeo.
Sed Argos proficiscar? quomodo, siquidem fugio patriam?
Age, an in aliam aliquam civitatem me conferam?
At postea limis oculis aspiciemur, utpote noti,
Linguæ amaris stimulis exagitati:
Nonne hic *est filius* ille Jovis, qui filios olim interfecit,
Et uxorem? an non ex hac terra in malam rem abibit?
At viro, qui aliquando dicebatur beatus,
Acerba *est* mutatio: at cui semper male

πάμφορτ᾽ εἶδον μᾶλλον ἄλλην ἑστίαν. Hæc Brodæus. Aliud autem quid elegantius hæc vox notat: significat enim consummatum quid facere, ut sit ex hoc ultimo facinore omnium Herculis malorum consummatio. Sic supra dixit ad Troades, v. 491. *Τὸ λοίσθιον δὲ θριγκὸς ἀθλίων κακῶν*, in quem locum vide quæ nos. *Barnes.*

1274. s. *Εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανήγυριν φίλων Εἶμι,*] E templis enim arcebantur parricidæ, athei, sacrilegi, quique se immanibus sceleribus adstrinxissent; etiam amicorum proditores, juxta illud oraculi, quo talis vir e templo exire jubebatur, apud Simplicium in Epictetum, c. 39. *Ἀνδρὶ φίλῳ θνήσκοντι παρὼν πέλας οὐκ ἐπαμύνας, Ἤλυθες οὐ καθαρός· περικαλλέος ἔξιθι σηκοῦ.* Æschylus Eumen. *Ποίοισι βωμοῖς χρώμενος τοῖς δημίοις; ποία δὲ χέρνιψ φρατόρων προσδέξεται.* Theon Sophista: *Διὰ τοῦτο χερνίβων εἴργεσθαι, (ἀνδροφόνος δηλονότι) σπονδῶν, κρατήρων, ἀγορᾶς, ἱερῶν.* Abunde hæc res patet ex Eurip. Oreste et Æschyli Eumenidd. Partim ex Joh. Brodæi notis. *Barnes.*

1275. Constructio est: *ἔχω γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους. calamitates enim sustineo, in quibus nullum compellare me licet.* Contagio utique sceleris contrahi etiam colloquio credebatur. vid. supra v. 1210. Orest. 75. Nec aliter Brodæus. *Musg.*

οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.] Tales enim calamitates sustineo facinorosas, in quibus nulli me compellere licet. Sicut enim neque diis accepti erant hujusmodi homines, ita ab hominibus quoque velut polluti vitabantur, neque alloquiis honorati. Euripid. Orest. *Προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν.* *Brodæus.*

1278. Reisk. corrigit: *Ἔπειθ᾽ ὅπως ἂν τλώμεθα, quomodo patiar me a maledicis linguis lacerari. Beck.*

1279. Injuria verbum *κληδουχεῖν* suspectum est Marklando ad Iph. Taur. 1464. Sed hic quidem quomodo illud defendi possit non video. Reiskii *λοιδορούμενοι*, quod etiam Musgravio in mentem venit, nimis vulgare est, quam ut ita corrumpi potuerit. Alteram Musgravii conjecturam, *κληρουχούμενοι*, quod interpretatur *obnoxii calumniæ, tamquam κληρουχίᾳ*, non intelligo. Scribendum videtur *κηλιδούμενοι*, quo verbo paullo post usus est, v. 1309. Et ut Græci poëtæ sæpissime

Ἔστ', οὐδὲν ἀλγεῖ, συγγενῶς δύστηνος ὤν.
Εἰς τοῦτο δ' ἥξειν ξυμφορᾶς οἶμαί ποτε·
Φωνὴν γὰρ ἥσει χθὼν, ἀπεννέπουσά με
Μὴ θιγγάνειν γῆς, καὶ θάλασσα, μὴ περᾶν,
Πηγαί τε ποταμῶν· καὶ τὸν ἁρματήλατον
Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.
Καὶ ταῦτ' ἄριστα, μηδέν' Ἑλλήνων μ' ὁρᾶν,
Ἐν οἷσιν εὐτυχοῦντες ἦμεν ὄλβιοι.
Τί δῆτά με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἕξομεν,
Βίον γ' ἀχρεῖον ἀνόσιον κεκτημένοι;

Est, nihil dolet, qui miserias habet cognatas.
Ad hanc autem calamitatem venturum me aliquando puto.
Etenim tellus mittet vocem, interdicens mihi
Ne attingam terram, et mare, ne trajiciam,
Et fontes fluminum, et eum, qui rotatur,
Ixionem, in vinculis, imitabor.
Et hoc *est* optimum; ut nemo Græcorum me videat,
Inter quos bona fortuna utentes eramus beati.
Quid igitur opus est me vivere? quod lucrum habebimus,
Si vitam inutilem *et* pollutam habeamus?

verba in eodem loco iterant, ita nonnumquam etiam rariora vocabula intra breve spatium repetunt: cujus rei multa possent exempla congeri. Quare conjectura nostra tantum abest, ut ob v. 1309. excusatione indigeat, ut inde aliquid etiam confirmationis nanciscatur. *Herman.*

κληδουχούμενοι·] Vox non intellecta, pro qua Scaliger κληδονούμενοι, vocem æque ignoratam, reponit. Non spernerem, quod etiam a vestigiis literarum non longe abit, [et Reisk. conjicit] λοιδορούμενοι. Sed maxime placet κληρουχούμενοι, *obnoxii calumniæ, tanquam* κληρουχίᾳ. *Musg.*

κληδονούμενοι·] Ita Scalig. rectissime pro corruptissimo illo, quod Æmil. Portum aliosque tantopere fefellit, κληδουχούμενοι. κληδονῆσαι, ἀκοῦσαι. Hesychius. Fit autem a κληδὼν, *fama, rumor*, et est vox media, ac in utramque partem sumitur; de qua voce nos supra ad v. 1157. *Barnes.*

1282. Vide Pors. ad Orest. 228. *Herman.*

1282—4. Apud Stob. Grot. CIV. p. 427. *Burn.*

1283. ᾧ δ' Stob. Grot. l. l. *Burn.*

1284. Ald. Brub. Herv. Brod. συγγενῶν. Canterus et reliqui συγγενῶς, quod Musgravius non dixisset nullo auctore receptum esse, si Brodæum consuluisset, qui sic apud Stobæum tit. 104. περὶ κακοδαιμονίας legi adnotavit. Accipit hinc lucem redditque Sophocles in Œd. R. 1082. *Herman.*

συγγενῶν] Ita Ed. Ald. pro quo συγγενῶς dant, nullo auctore, recentiores, qui non temere sequendi. Potest enim ἀλγεῖ transitive accipi pro *cura* vel *dolore afficit*. Sic κ' οὐ με πονεῖ, Pind. Pyth. IV. Antistroph. 7. περιαλγεῖ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, Schol. in Medeam, v. 895. Quo posito, οὐδέν', i. e. οὐδένα, legendum erit. οὐδένα συγγενῶν ἀλγεῖ, *neminem cognatorum dolore afficit. Musg.*

1288. Recte Musgravius ἁρματήλατον pro vulgato ἁρματηλάτην. *Herman.*

ἁρματηλάτην] Omnino legendum ἁρματήλατον. Rotæ perpetuo circumactæ alligatum tradunt, κατ' ἄντυγα δρομάδα δέσμιον, ut verbis Sophoclis utar Philoctet. v. 696. ubi vulgo male ἅμαξαν. *Musg.*

Quia ἁρματηλατεῖν sit etiam *curru vehi*, Heath. censet, ἁρματηλάτην denotare

Χορευέτω δὴ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ,
Κρούουσ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πόδα.
Ἔπραξε γὰρ βούλησιν, ἣν ἐβούλετο,
Ἄνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον αὐτοῖσιν βάθροις
Ἄνω κάτω στρέψασα· τοιαύτῃ θεῷ
Τίς ἂν προσεύχοιθ', ἣ γυναικὸς οὕνεκα
Λέκτρων φθονοῦσα Ζηνί, τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ', οὐδὲν ὄντας αἰτίους;
ΘΗ. Οὐκ ἔστιν ἄλλου δαιμόνων ἀγὼν ὅδε,

Tripudiet igitur inclyta illa uxor Jovis,
Pulsans Olympii Jovis pedem sandalio.
Fecit enim voluntatem, quam voluit,
Virum in Græcia principem ab ipsis fundamentis
Sursum atque deorsum evertens. Talem Deam
Quis adoraret? quæ propter mulieris
Thalamum invidens Jovi, benefactores
Græciæ perdidit, qui extra omnem culpam sunt.
The. Non est alterius Dei molimen istud,

quoque posse *curru vectum;* currum autem per synecdochen pro rota poni. *Beck.*

1289. Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐμμεμνήσομαι.] De Ixione, et ejus apud inferos supplicio, quomodo rotæ fuerit ferreæ alligatus, videsis Natalis Comitis Mytholog. Lib. VI. c. 16. Eustathium in Homer. fol. 102. lin. 20. Apollodorum, aliosque Mythologos et Scholiastas. *Barnes.*

1293. Heath. et Reisk. malunt Βίον γ' ὦ. *Beck.*

1294. Δὲ in δὴ mutavi. *Herman.*

1295. Servavi veterum librorum lectionem, quamvis vitiosam. Brodæi conjecturam πέδον pro πόδα, Cantero, Portoque probatam, a Barnesio autem etiam in textum receptam, temere adscivit Heathius, scribens κρούουσ' Ὀλύμπου σεμνὸν ἀρβύλῃ πέδον. Hac via si incedendum erat, facilius etiam scribi potuisset κρούουσ' Ὀλύμπου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πέδον. Sed πόδα sanum esse intelligitur ex Iphig. Aul. 1048. Electr. 180. Quare, nisi gravior hic corruptela latet, fortasse scribendum est, κρούουσ' Ὀλύμπου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πόδα, ut Juno Ζηνὸς ἀρβύλῃ saltare, i. e. pro Jove se gerere dicatur. *Herman.*

πόδα.] Emendat Brodæus πέδον, assentiente Cantero. Locus sic constitutus Junonem fingit sandalio Jovis indutam, et choreas agentem. Mihi non deterior videtur vulgata, ut constructio sit: κρούουσα ἀρβύλῃ πόδα Ὀλυμπίου Ζηνός. Græci enim, ne alios nominem, pro *contumeliose tractare* libenter dicunt *inambulare* τῷ ποδί, vel *insultare.* Plutarchus: ἐμπεριπατῶν τῷ Βίαντι καὶ κατορχούμενος. Op. Mor. p. 98. Ed. Steph. *Musg.*

Κρούουσ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πέδον.] Cum πόδα olim scriptum erat, recte Brodæus, Canterus, et Portus, πέδον legebant. Vel autem Ὀλυμπίου per συνίζησιν legendum, ut Virgil. Æn. Lib. X. v. 1. *Panditur interea Domus omnipotentis Olympi.* Vel certe Διὸς legendum, ut versus sibi constet. Ἀρβύλη est genus quoddam *calceamenti, muliebris* præsertim, ut testatur Euripidis Scholiastes ad Orest. v. 140. Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης τιθεῖτε] Ἀρβύλη ἐστὶν εἶδος ὑποδήματος γυναικείου κοίλου καὶ βαθέος. Hinc Sophocles dixit in Troilo, καταρβύλους χλαίνας, pro ποδήρεις. Hesychius: Καταρβύλοις χλαίναις, ποδήρεσιν, ὥστε καὶ ἐπὶ τὰς ἀρβύλας χαλᾶσθαι. Σοφοκλῆς ἐν Τρωΐλῳ. *Barnes.*

Heath. censet, vocem Ζηνὸς a librarii interpolatrice manu profectam esse, ver-

Ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· εὖ τόδ' αἰσθάνει.
*   *   *
Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον ἢ πάσχειν κακῶς.
Οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος,
Οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι.
Οὐ λέκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,
Ξυνῆψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
Πατέρας ἐκηλίδωσαν; ἀλλ' οἰκοῦσ' ὅμως
Ὄλυμπον, ἠνέσχοντό θ' ἡμαρτηκότες.

Quam uxoris Jovis. Hoc recte sentis.
*   *   *
[Facilius *te* monere, quam *ipse* mala pati.]
Nullus autem mortalium est illæsus a fortuna,
Neque deorum, si modo non *sunt* falsa poetarum carmina.
An non matrimonia inter se, quæ nulla lege *permittuntur*,
Contraxerunt? nonne propter tyrannidem vinculis
Patres ignominiose affecerunt? et tamen habitant
Cœlum, et sua peccata tulerunt *æquo animo*.

sum forte sic restitui posse: Κρεῖσσον' Ὀλύμπου σεμνὸν ἀρβύλῃ πέδον. nam vulgatæ repugnare metrum.

Reisk. scribit: Ὄλυμπον, et quum in vet. ed. pro πέδον sit πόδα, conjici quoque posse: κρεῖσσον' Ὄλυμπον Ζηνὸς ἀρβύλῃ πυκνά. *Beck.*

1296. βούλησις,] Βούλημα et βούλησις, idem, quod voluntas, θέλημα, a βούλομαι, θέλω, volo. Βουλὴ, consilium. *Barnes.*

1298. Ἄνω κάτω] Vide Erasmum in Adagio, *sursum ac deorsum*. *Barnes.*

1299. γυναικὸς οὕνεκα] Quod Jupiter matrem meam Alcmenam amasset. *Barnes.*

1300. τοὺς Εὐεργέτας] De hac re vide quæ nos supra ad v. 872. et 1243. *Barnes.*

1302. Wakefieldius 'γὼν pro ἀγών. *Herman.*

1304. Legebatur παραινέσαι μ' ante Commelin. Aliquid ante hunc versum excidisse, primus vidit Scaliger. *Herman.*

Vere statuit Scaliger, ante hunc versum aliquid deesse; nec audienda, quæ opponit Barnesius. (Sic et Heath. atque Reisk. censent.) *Musg.*

Παραινέσαι μ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς.] Scaliger huc notat λείπει, defectum putans hic esse aliquem. Sed nullus mihi videtur, si modo sic capias: Εὖ τόδ' αἰσθάνῃ, Παραινέσαι μ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς. Et occurrit illi dicto Herculis, v. 1240. Σύ γ' ἐκτὸς ὢν γε συμφορᾶς με νουθετεῖς. Sin εὖ τόδ' αἰσθάνῃ referatur ad superiorem sententiam, Οὐκ ἔστιν ἄλλου Δαιμόνων ἀγὼν ὅδε, Ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος, tum vel Ἔλεξας subauditur, si παραινέσαι legamus, vel si παραινέσαιμ' legitur uno verbo, tum ad πάσχειν subauditur δυνήσαιμι, neque enim hæc ellipsis est inusitata. Utrovis modo locus explicatur. *Barnes.*

Prev. cum Scal. et Musgr. judicat, aliquem hic esse defectum. Itaque ipse supplet: Je sçais. *Beck.*

1306. εἴπερ οὐ, ut nobis videtur, est solœcismus, Soph. Œd. C. 626. Κεἴπερ Οἰδίπουν ἱρεῖς Ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων Τῶν ἐνθάδ', εἴπερ μὴ θεοὶ ψεύσουσί με. Lege igitur, εἴπερ ἀψευδεῖς λόγοι. Similis varietas apud Æsch. Prometh. v. 185. occurrit, ubi ed. Turneb. et MSS. habent οὐ παράμυθον, loco ἀπαράμυθον. Scite Butlerus notat παράμυθος non esse adjectivum. *Elmsl.*

1307. Reiskius scribit: Οὐ λέκτρα γ' ἀλλ' *Beck.*

1310. Reisk. legit: ἡμαρτηκότας. *Beck.*

Καίτοι τί φήσεις, εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς,
Φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ μή;
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε τοῦ νόμου χάριν,
Ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
Ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος,
Δόμους τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος.
Ἃ δ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας κόρους
Δὶς ἑπτὰ, ταῦρον Κνώσσιον κατακτανὼν,
Σοὶ ταῦτα δώσω· πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
Τεμένη δέδασται· ταῦτ' ἐπωνομασμένα
Σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται,
Ζῶντος· θανόντος δ', εὖτ' ἂν εἰς Ἅιδου μόλῃς,

Sed quid dices? si tu quidem cum sis mortalis,
Nimium immoderate feras *vitæ* casus, Dii vero non.
Thebas igitur relinque propter legem,
Sequere vero nos ad urbem Palladis:
Ibi purgatis tuis manibus a piaculo,
Dabo tibi domum, et partem opum mearum.
Munera vero quæ habeo a civibus, servatis adolescentibus
Bis septem, interfecto tauro Gnossio,
Hæc tibi dabo: ubique vero regionis mihi
Agri sunt consecrati. Hi denominati
A te deinceps ab hominibus vocabuntur
Vivo: cum vero mortuus ad inferos veneris,

1312. *Φέρεις ὑπερφεῦ*] Legendum sensu contrario *στένεις ὑπερφεῦ*. Lexicon Phrynichi Coislinianum: *μηδὲν ὑπερφεῦ· Κρατῖνος, ἐπὶ τοῦ μηδὲν ἄγαν.* Hinc certo stabilitur vis vocis adhibitæ, Phœn. v. 560. Æschyl. Pers. v. 822. *Musg.*

ὑπέρφευ] De hoc verbo vide Phœniss. v. 560. *Barnes.*

1314. *Ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.*] Athenæ præcipue ob laudem pietatis et clementiæ nobilitatæ erant: de earum pietate et humanitate vid. quæ nos ad Supplices, v. 536. De earum erga deos pietate vide quæ nos ad Heraclid. v. 902. De earum clementia, ne dicam totas fabulas, Supplices et Heraclidas, ejus magna esse argumenta, ita Callimachus in Ætiis, de Athenis: *Οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων.* *Barnes.*

1317. 8. *σώσας κόρους Δὶς ἑπτὰ ταῦρον Κνώσσιον κατακτανὼν.*] *Ταῦρον, ἀντὶ Μινόταυρον, Κνώσσιον, ἀντὶ Κρητικόν· Κνωσσὸς γὰρ, ἢ Γνωσσὸς, πόλις Κρήτης, τὰ τοῦ Μίνωος βασίλεια, ὅθεν Κνωσσὸν Μινώιον καλεῖ Ὅμηρος. Κνώσσιος, κτητικόν.* De Minotauro et Androgeo cæso ab Atheniensibus, deque septem pueris, totidemque puellis quotannis ab Atheniensibus Minotauro in cibum missis, donec a Theseo ille cæderetur Ariadnæ ope, Plutarchus in Theseo: item Isocrates in Helena; item Apollodorus Bibliothec. Lib. III. c. 14. §. 8. Item Natalis Comes Mytholog. Lib. VI. c. 5. et Lib. VII. c. 9. Catullus Ariadnæ Historiam complexus est, Ovidius attingit Metamorph. Lib. VII. Fab. 23. Virgilius quoque et Propertius, etc. Præcipue Joh. Meursius de Regn. Athen. Lib. III. qui et librum singularem scripsit Thesei nomine dictum. *Barnes.*

Θυσίαισι λαΐνοισί τ' ἐξογκώμασιν
Τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλις.
Καλὸς γὰρ ἀστοῖς στέφανος Ἑλλήνων ὕπο,
Ἄνδρ' ἐσθλὸν ὠφελοῦντας, εὐκλείας τυχεῖν·
Κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Τήνδ' ἀντιδώσω· νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.
Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων·
Ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέλῃ.
ἩΡ. Οἴμοι, πάρεργά τοι τάδ' ἔστ' ἐμῶν κακῶν.
Ἐγὼ δὲ τοὺς θεοὺς οὔτε λέκτρ', ἃ μὴ θέμις,
Στέργειν νομίζω, δεσμά τ' ἐξάπτειν χεροῖν
Οὔτ' ἠξίωσα πώποτ', οὔτε πείσομαι,

Sacrificiis, et lapideis tumulis,
Tota Atheniensium civitas *te* celebrabit.
Pulchrum enim civibus *est* ornamentum, a Græcis
Gloriam consequi, virum bonum dum adjuvant.
Et ego tibi gratiam pro mea salute
Hanc referam: nunc enim es indigus amicorum.
Quando autem *aliquem* dii honorant, non opus est amicis:
Deus enim satis *est* ad juvandum, cum vult.
Her. Hei mihi, aliena enim sunt hæc a meis malis.
Ego vero Deos neque connubia illegitima
Amare puto, et vincula manibus injicere
Neque existimavi unquam, neque credam,

1323. Reiskius θυσίαις τε. Minime opus. *Herman.*

1328. χρεῖος] Vid. supra ad v. 51. *Musg.*

νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.] Χρεῖος hoc in loco est adjectivum idem significans, quod κεχρημένος, et χρήζων, ut ἀχρεῖος contrarium sonat. Sic Philo de Vita Mosis, Lib. I. παρασκευῆς οὐδεμιᾶς ἐστι χρεῖος ὁ βοηθός. Sic Eustath. in Homer. fol. 218. lin. 7. ex quodam citat: Ἀνὴρ εἰς οὐδὲν χρεῖος. Est enim *utilis*, æque ac *egenus*; ponitur quoque substantive pro χρέος. Quare non est, quod hoc in loco Scaliger legeret: Νῦν γὰρ ἡ χρειὼ φίλων. *Barnes.*

Reisk. emendat: Νῦν γὰρ ἐν χρεῖ (i. e. χρείᾳ) εἶς (vel εἶ) φίλων, *nunc enim es in penuria amicorum. Beck.*

1329. Jacobsius in Additam. Animadv. ad Athen. p. 60. legendum conjicit θεοὶ δ' οὓς ἂν τιμῶσιν. Vulgatam servavit Porsonus in Suppl. Præf. ad Hecub. p. xxxiv. et ad Orest. 659. et recte, sensu loci postulante. *Herman.*

1331. Recte MSS. Paris. τοι addunt, in edd. vett. omissum. Πάρεργα dicit incrementa. *Herman.*

πάρεργά τοι] Ita MSS. Parisiens. In Ed. Ald. deest τοι. *Musg.*

Οἴμοι, πάρεργα γὰρ τάδ' ἐστ' ἐμῶν κακῶν.] Cum olim claudicarit versus una syllaba deficiens; ego γὰρ suo loco inserui. Scaliger τοιάδ' legebat. *Barnes.*

1333. Tollenda distinctio post χεροῖν, ut hæc cum seqq. connectantur. *Heath.*

1334. Hunc versum post sequentem collocandum putat assentiente Musgravio Piersonus in Veris. p. 151. Non negaverim, facile fieri potuisse, ut versuum

Οὐδ' ἄλλον ἄλλου δεσπότην πεφυκέναι.
Δεῖται γὰρ ὁ θεὸς, εἴπερ ἔστ' ὄντως θεὸς,
Οὐδενός· ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι.
Ἐσκεψάμην δὲ, καίπερ ἐν κακοῖσιν ὢν,
Μὴ δειλίαν ὄφλω τίν', ἐκλιπὼν φάος.
Τὰς ξυμφορὰς γὰρ ὅστις οὐκ ἐπίσταται,
Θνητὸς πεφυκὼς, ὃν τρόπον χρεὼν, φέρειν,
Οὐδ' ἀνδρὸς ἂν δύναιθ' ὑποστῆναι βέλος.
Ἐγκαρτερήσω θάνατον· εἶμι δ' εἰς πόλιν
Τὴν σὴν, χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω.

Alterum alterius dominum fuisse.
Nam Deus, qui quidem revera Deus sit, indiget
Nullius: poëtarum *vero sunt* hæ miseræ fabulæ.
Et quanquam in calamitate sum, tamen cogitavi
Ne timiditatis alicujus accuser, si relinquam lucem.
Quisquis enim non sustinet adversos casus,
Mortalis existens, ut decet sustinere,
Is ne viri quidem telum poterit sustinere:
Fortiter-expectabo mortem. Ibo autem in civitatem
Tuam, et gratiam habeo pro donis infinitam.

ordo permutaretur. Vulgatam etiam versu 1334. sequentibus juncto defendas. Vide Erfurdtii Addenda ad Secund. ed. Sophocl. Antig. 5. *Herman.*

Οὔτ' ἠξίωσα] Hunc versum post sequentem, οὐδ' ἄλλον, collocandum censet Piersonus, cui facile assentientur, qui elegantiæ gustum habent. *Musg.*

1336. Hunc et sequentem versum affert Plutarchus de Repugn. Stoic. p. 1052. E. omittens δ' post ἀοιδῶν, quod sola Aldina habet. *Herman.*

Δεῖται γὰρ ὁ θεὸς,] Hoc maxime facit ad proverbium, *Nullius indiget Deus.* Joh. Brodæus. Ita Hugo Grotius hanc sententiam vertit: *Deus aut eget nullius, aut non est Deus; Quare ista Vatum misera sunt mendacia. Barnes.*

Spanhem. ad Callim. p. 26. emendat ὄντων θεὸς, *rerum deus;* cui repugnat Heath. *Beck.*

1337. δύστηνοι] Non assentiendum Ruhnkenio meo legenti δύσφημοι. [Ep. Crit. II. p. 21.] δύστηνος, si Polluci fides, Lib. V. sect. 163. hominem nihili, i. e. odio et contemtu dignissimum, sonat. Pariterque Sophocles Electr. v. 120. Clytæmnestram δυστανοτάταν vocat, quod recte Scholiastes per ἐξωλεστάτην exponit. Euripidi Suppl. v. 372. δύστανος dicitur, qui se parentibus non morigerum præstat, i. e. *turpis, vilis, abominandus,* non, ut male Interpres, *infelix.* Hinc δύστηνοι λόγοι. *detestandi sermones.* δύστηνα ῥημάτια (apud Lucianum Symposio, et Socratem Histor. Ecclesiast. f. 171. p. 2. Ed. Rob. Steph.) *detestanda verbula. Musg.*

Pro ἀοιδῶν Plutarch. T. II. p. 1052. E. male αὐτῶν. Valck. ad Hippol. p. 184. *Beck.*

1338. s. Ἐσκεψάμην δὲ, καίπερ ἐν κακοῖσιν ὢν, Μὴ δειλίαν ὄφλω τιν' ἐκλιπὼν] φάος.] Hæc Euripidis sententia ex Herculis ore prolata Stoicis ansam dedit asserendi, μηδεμίαν τοῦ βίου ἐξαγωγὴν εὔλογον. Quin Aristoteles Lib. III. Nicomacheorum ad Eud. hæc scribit philosophico nostro poëtæ consentanea: Τὸ δὲ ἀποθνήσκειν φεύγοντα πενίαν, ἢ ἔρωτα, ἤ τι λυπηρὸν, οὐκ ἀνδρείου, ἀλλὰ μᾶλλον δειλοῦ· Μαλακία γὰρ τὸ φεύγειν τὰ ἐπίπονα. Vid. et hæc et plura in hanc rem in M. Anton. Muret.

Ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην,
Ὧν οὔτ᾽ ἀπεῖπον οὐδέν, οὔτ᾽ ἀπ᾽ ὀμμάτων
Ἔσταξα πηγάς, οὐδ᾽ ἂν ᾠόμην ποτὲ
Εἰς τοῦθ᾽ ἱκέσθαι, δάκρυ᾽ ἀπ᾽ ὀμμάτων βαλεῖν.
Νῦν δ᾽, ὡς ἔοικε, τῇ τύχῃ δουλευτέον.
Εἶεν· γεραιέ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὁρᾷς,
Ὁρᾷς δὲ παίδων ὄντα μ᾽ αὐθέντην ἐμῶν·
Δὸς τούσδε τύμβῳ καὶ περίστειλον νεκρούς,
Δακρύοισι τιμῶν, (ἐμὲ γὰρ οὐκ ἐᾷ νόμος)
Πρὸς στέρν᾽ ἐρείσας μητρί, δούς τ᾽ ἐς ἀγκάλας

At gustavi jam labores innumeros,
Quorum nihil recusavi, neque ab oculis
Stillavi *lacrymarum* fontes, neque putavi me unquam
Eo perventurum, ut emitterem ex oculis lacrymas.
Nunc vero, ut apparet, fortunæ serviendum *est*.
Esto! O senex, vides meum exilium,
Vides etiam me proprium-interfectorem meorum liberorum.
Hos manda tumulo, et orna cadavera,
Lacrymis honorans (lex enim me non sinit.)
Admovens ad pectus matris, et dans in ulnas

Var. Lection. Lib. IV. c. 2. Vide etiam Joh. Guillimardi de Champdenier in Duello inter Hominem et Mortem, Argum. 18. Object. 5. Hunc locum supra attigimus, v. 1128. Et certe, quod ad v. 139. leviter attigimus, in hac parte, longe felicior Euripides Philosophis viris videbitur, qui hæc tam digna sua prudentia et Herculis magnanimitate illi attribuat; cum Seneca ipsum Herculem inconsolabiliter desperationis morbo succumbentem, non prius ab impio necem sibi consciscendi consilio abstinere facit, quam idem patri quoque Amphitryoni ea lege fixum videret. *Barnes.*

1340. Edd. ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται, omisso sequente versu. MSS. Stephani τὰς συμφορὰς, ut Stobæus tit. 108. ex quo etiam ἐπίσταται et sequentem versum recepi, quod faciendum monuerat Marklandus ad Suppl. 200. Miror secus visum esse Musgravio, qui hos versus, ut apud Stobæum scripti sint, afferens, male posuit ᾧ τρόπῳ. Edd. Stobæi, uti dedi, ὃν τρόπον, et deinde οὐδ᾽ ἀνδρὸς ἂν δύναιθ᾽ ὑποστῆναι βέλος, nisi Trincav. οὐδ᾽ ἀνδρὸς δύναιθ᾽ ἀνθυποστῆναι βέλος. *Herman.*

Ταῖς συμφοραῖς] MSS. Steph. τὰς συμφορὰς. Utraque constructio proba. Stobæus quidem Tit. CVIII. locum uno versu auctiorem exhibet:

τὰς συμφορὰς γὰρ ὅστις οὐκ ἐπίσταται
θνητὸς πεφυκώς, ᾧ τρόπῳ χρεὼν φέρειν,
οὔτ᾽ ἀνδρὸς ἂν δύναιθ᾽ —

Sed præstat meo judicio vulgata. *Musg.*

Ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται,] Non erat, quod Henricus Stephanus τὰς συμφορὰς legendum hic putaret, vel in proximo versu pro βέλος dativum quoque βέλει, cum et ipse ibidem utrumque casum huic verbo assignandum fateatur, et dativum quoque ex Thucydide probet. Hanc sententiam Grotius et Stephanus in Excerptis Latinam fecere. *Barnes.*

1344. Wakefieldii conjectura μυρίων si cui blandiatur, monendus est, ut recte hunc locum consideret. *Herman.*

1354. δούς τ᾽] Recte δοὺς legitur et copulatur cum ἐρείσας et refertur ad περίστειλον. Miltonus igitur frustra corrigit δός. *Barnes.*

Κοινωνίαν δύστηνον, ἣν ἐγὼ τάλας
Διώλεσ' ἄκων· γῇ δ' ἐπὴν κρύψῃς νεκρούς,
Οἴκει πόλιν τήνδ', ἀθλίως μὲν, ἀλλ' ὅμως
Ψυχὴν βιάζου τἀμὰ συμφέρειν κακά.
Ὦ τέκν', ὁ φύσας χὠ τεκὼν ὑμᾶς πατὴρ
Ἀπώλεσ', οὐδ' ὤνασθε τῶν ἐμῶν καλῶν,
Ἅγὼ παρεσκεύαζον, ἐκμοχθῶν βίᾳ
Εὔκλειαν ὕμιν, πατρὸς ἀπόλαυσιν καλήν.
Σέ τ' οὐχ ὁμοίως, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσα,
Ὥσπερ σὺ τἀμὰ λέκτρ' ἔσωζες ἀσφαλῶς,
Μακρὰς διαντλοῦσ' ἐν δόμοις οἰκουρίας.

Conjunctionem miseram, quam ego miser
Invitus perdidi. Postquam vero terra mortuos occultaveris,
Habita hanc urbem, misere quidem, sed tamen
Coge animum ad ferendum mecum una mea mala.
O liberi, qui procreavit et tuebatur vos, pater
Perdidit, neque fructum percipitis ex meis honestis,
Quæ ego comparavi ex laboribus per vim,
Gloriam vobis, honestum ex patre fructum.
Teque non similiter, O misera, perdidi,
Ut tu fideliter servâsti meum thalamum,
Longam domus custodiam in ædibus tolerans.

1355. Vide Pors. ad Phœn. 16. *Herman.*

1356. Legebatur ἑκὼν. *Herman.*

1359. χ' ὁ τεκὼν,] Supervacuum est post ὁ φύσας. An legendum χ' ὁ στέγων, *et protegens.* Modestius certe hoc, quam Reiskii, οὐχ ἑκών. *Musg.*

Vulgatam defendit Brunck. ad Orest. 544. ubi similia redundantiæ Tragicorum exempla congessit.

ὁ φύσας χὠ τεκὼν] Talem pleonasmum Tragicis fuisse in deliciis, neque adeo a Musgr. sollicitandum, observat Br. ad Or. 544. *Beck.*

1361. Heath. pro ἐκ μόχθων scribit ἐκμοχθῶν. Sed eodem modo jam Reisk. *Beck.*

1362. ἀπόλαυσιν] Conjectura est Canteri, quam non dubitavi recipere. πατρὸς ἀπόλαυσις est, quicquid commodi a patre, vel patris opera, percipiunt liberi. Ed. Ald. ἀπόλλυσιν. Parem fere errorem ad Helen. v. 76. errarunt librarii. *Musg.*

ἀπόλαυσιν καλήν.] Ita recte pro corrupto ἀπόλλυσιν legebat Canterus, ejus lectionem probavit Scaliger, nos indubitatam ducimus. *Barnes.*

1367. Commelin. P. Steph. Barnes. πέπραγμαι. Lectionem Ald. Brub. Herv. Brod. Cant. πέπραγα, revocavit Musgravius. *Herman.*

πέπραγα,] Ita Ed. Ald. Edd. recent. errore typographico, πέπραγμαι. *Musg.*

1369. Legebatur λυγραί τι. *Herman.*

1371. Arma dicit ingredientis succussu latus pulsantia. Unde ne προσπιτνοῦντα requiras, observandum, licuisse προσπιτνόντα, non licuisse προσπεσόντα dicere. Græci non temere, ut putare videtur Buttmannus in Gr. Gr. p. 171. 194. ed. quint. gravare et prolongare formas præsentium amabant, sed ista formarum varietate tenues quasdam significationum diversitates verbis adjungebant: quod ut in plurimis verbis manifestissimum est, ut in φέρω, φορέω, in τήκω, τέγγω, in πάσχω, πενθέω, ita

Οἴμοι δάμαρτος, καὶ τέκνων· οἴμοι δ' ἐμοῦ,
Ὡς ἀθλίως πέπραγα, κἀποζεύγνυμαι
Τέκνων, γυναικός τ'· ὦ λυγραὶ φιλημάτων
Τέρψεις, λυγραὶ δὲ τῶνδ' ὅπλων κοινωνίαι.
Ἀμηχανῶ γάρ, πότερ' ἔχω τάδ', ἢ μεθῶ,
Ἃ πλευρὰ τἀμὰ προσπιτνόντ' ἐρεῖ τάδε·
Ἡμῖν τέκν' εἷλες καὶ δάμαρθ'· ἡμᾶς ἔχεις
Παιδοκτόνους σούς· εἶτ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις
Οἴσω; τί φάσκων; ἀλλὰ γυμνωθεὶς ὅπλων,
Ξὺν οἷς τὰ κάλλιστ' ἐξέπραξ' ἐν Ἑλλάδι,
Ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλών, αἰσχρῶς θάνω;

Heu meam uxorem, et liberos! heu me!
Quam misere egi, et jam avellor
A liberis, et uxore. O acerbæ osculorum
Delectationes, et tristis societas horum armorum.
Dubito enim, utrum hæc retinere, an dimittere debeam,
Quæ ad latus meum accidentia hæc dicent:
Nobis perdidisti liberos, et uxores: habes nos
Liberorum-interfectores tuorum: deinde ego ulnis ea
Feram? quid dicens? sed nudatus armis,
Quibus *res* præclarissimas gessi in Græcia,
Objiciens me hostibus turpiter moriar?

in plerisque negligi solet. Quæ formarum mutationes cur plerumque in solo præsente inveniantur, quærenti non latebit. Ac verbum πίπτω non debebat Buttmannus, p. 304. ex reduplicatione quadam verbo πέτω addita deducere, quum ι longum sit, ut grammatici, v. c. Etym. M. p. 673, 8. observant, quod in reduplicatione breve est. Nam ne quis γιγνώσκειν et γίνεσθαι obverteret, cavit Etymologus, p. 478, 49. 480, 64. Immo, ut idem p. 673. docuit, πίπτω pro Æolico πίσσω dicitur, quod una cum ὄσσομαι, ibidem commemorato, et ἰνίσσω addi poterit verbo λίσσομαι, quod tamquam singulare notavit Buttmannus, p. 191. Πιτνεῖν eamdem rationem habet ad πίπτειν, quam φορεῖν ad φέρειν. Utrumque enim continuationem significat. Itaque πιτνεῖν est *labi*, et sæpius convenit cum nostro *sinken*. Hinc Sophocles in Œd. Col. 1732. maluit de Œdipo ἔπιτνε, quam ἔπεσε dicere. Sic intellige Æschyl. Sept. c. Th. 765. Eurip. Med. 859. Iph. T. 48. Hæc significatio facit, ut participium aoristi usurpari possit, ubi de repetito casu, qui peractus intelligi debeat, sermo est. Æschylus Pers. 460. τοξικῆς τ' ἀπὸ θώμιγγος ἰοὶ προσπιτνόντες ὤλλυσαν. Unumquodque telum προσπεσὸν ὤλεσε, continua προσπιτνόντα ὤλλυσαν: quod nisi per hujus verbi commoditatem aoristo uti licuisset, præsens adhibendum fuisset προσπίπτοντες; nam προσπίτνοντες, quod libri quidam et Brunckius, non semel ille hac in re falsus, habent, barbarum est. De exercitu vero, qui uno impetu facto, deinde stragem edidisset, diceretur προσπεσόντες ὤλλυσαν, ut apud Eurip. Phœn. 1483. Contra ibidem v. 1485. ἔῤῥει δ' αἷμα μυρίων νεκρῶν, λόγχαις πιτνόντων, *alio post alium corruente*. Et in Suppl. 701. τῶν μὲν πιτνόντων, τῶν τε, θραυσθέντων δίφρων, εἰς κρᾶτα πρὸς γῆν ἐκκυβιστώντων βίᾳ.
Herman.

Οὐ λειπτέον τάδ', ἀθλίως δὲ σωστέον.
Ἕν μοί τι, Θησεῦ, ξύγκαμ' ἀθλίῳ· κυνὸς
Κόμιστρ' ἐς Ἄργος ξυγκατάστησον μολὼν,
Λύπῃ τι παίδων μὴ πάθω μονούμενος.
Ὦ γαῖα Κάδμου, πᾶς τε Θηβαῖος λεὼς,
Κείρασθε, συμπενθήσατ', ἔλθετ' εἰς τάφον
Παίδων· ἅπαντας δ' ἑνὶ λόγῳ πενθήσατε,
Νεκρούς τε, κἀμέ· πάντες ἐξολώλαμεν,
Ἥρας μιᾷ πληγέντες ἀθλίῳ τύχῃ.
ΘΗ. Ἀνίστασ', ὦ δύστηνε· δακρύων δ' ἅλις.
ἩΡ. Οὐκ ἂν δυναίμην· ἄρθρα γὰρ πέπηγέ μου.
ΘΗ. Καὶ τοὺς σθένοντας γὰρ καθαιροῦσιν τύχαι.
ἩΡ. Φεῦ,

Non relinquenda hæc *sunt*: sed misere licet servanda.
In una quadam *re* me adjuves, Theseu: immortalis canis
Adducti-præmia ad Argos euns mecum constitue,
Ne quid ob liberorum dolorem mihi soli accidat.
O terra Cadmi, et universus populus Thebanus,
Tondemini, simul-lugete, ite ad sepulturam
Liberorum, omnes vero uno ore lugete
Mortuos, et me: omnes periimus,
Junonis una percussi misera calamitate.
The. Surge, O miser: satis enim *est* lacrymarum.
Her. Non possum: nam artus mei obriguerunt.
The. Etenim et robustos dejiciunt calamitates.
Her. Heu!

1378. Piersoni emendationem in Veris. p. 228. recepi. Vulgo ἀθλίου κυνός. Wakefieldius ἀγρίου. *Herman.*

Non immerito Piersono displicet ἀθλίου κυνός. Verum quod reponit ἀθλίῳ, mutata distinctione, ut a σύγκαμ' regatur, otiosum hoc in loco et frigidum est. Legendum, ni fallor, ἀφθίτου κυνὸς, *canis immortalis.* *Musg.*

1378. s. ἀθλίῳ κυνὸς Κόμιστρ' ἐς Ἄργος] Hæc de Cerbero omnino sunt sumenda, quem nuper ex Orco ductum, necesse erat Herculi Argos portare et Eurystheo in manus dare. Vide supra ad v. 23. Quare Brodæi me miseret, qui hæc ad hunc locum dicit: *Canem se vocat Hercules, quasi indignus esset hominis appellatione.* *Barnes.*

1379. Κόμιστρ'] *Præmia adducendi,* eadem analogia, qua θρέπτρα, σῶστρα, μήνυτρα, a θρεπτὴς, σωστὴς, μηνυτής. nec aliter Pollux Lib. VII. sect. 135. et Lib. IX. sect. 159. Intelligo autem patrimonium Herculis, quod ei promissum erat, hoc ultimo labore exantlato. vide supra v. 19. ad v. 22. *Musg.*

1382. Leg. ταφὰς, *ad exsequias.* *Reisk.*

1383. Scripsi ἅπαντας. Legebatur ἅπαντες. *Herman.*

ἑνὶ λόγῳ] Ut uno verbo dicam. Amphis apud Athenæum: ἅπαντες ἀνδροφόνοι γάρ εἰσιν ἑνὶ λόγῳ. Demosthen. in Olynth. 3. ῥᾷδιον εἰς τ' αὐτὸ πάνθ', ὅσα βούλεταί τις, ἀθροίσαντα ἑνὶ λόγῳ. Sic enim scribendum est, non ἐν ὀλίγῳ. *Brodæus.*

Αὐτοῦ γενοίμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν.
ΘΗ. Παῦσαι· δίδου δὲ χεῖρ' ὑπηρέτῃ φίλῳ.
ʽΗΡ. Ἀλλ' αἷμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις.
ΘΗ. Ἔκμασσε, φείδου μηδέν· οὐκ ἀναίνομαι.
ʽΗΡ. Παίδων στερηθεὶς, παῖδ' ὅπως ἔχω σ' ἐμόν.
ΘΗ. Δίδου δέρῃ σὴν χεῖρ'· ὁδηγήσω δ' ἐγώ.
ʽΗΡ. Ζεῦγός γε φίλιον· ἅτερος δὲ, δυστυχής.
Ὦ πρέσβυ, τοιόνδ' ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον.
ΑΜ. Ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς, εὔτεκνος.
ʽΗΡ. Θησεῦ, πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω τέκνα.
ΘΗ. Ὡς δή τί φίλτρον τοῦτ' ἔχων, ῥᾴων ἔσει;
ʽΗΡ. Ποθῶ· πατρός τε στέρνα προσθέσθαι θέλω.
ΑΜ. Ἰδοὺ, τάδ', ὦ παῖ· τἀμὰ γὰρ σπεύδεις φίλα.

Utinam fiam hic lapis immemor malorum.
The. Cessa; da vero manum amico ministro.
Her. Verum *cave*, ne sanguinem abstergam vestibus tuis.
The. Absterge, ne parcas: non recuso.
Her. Orbatus liberis, habeo te nihilominus loco filii.
The. Da collo tuam manum: ego enim te ducam.
Her. Par sane hoc *est* amicorum: sed alter infelix *est*.
O senex, talem virum amicum oportet comparare.
Am. Patria enim, quæ procreavit hunc, *est* prole-felix.
Her. Theseu, convertas me retro, ut videam liberos.
The. Tanquam hoc quoddam solatium habens, levior futurus sis.
Her. Cupio; volo applicari ad pectus patris.
Am. Ecce hæc, O fili: quæ enim mihi grata sunt studes.

1396. Sic Reiskius. Vulgo ζεῦγος δέ. *Herman.* Reisk. scribit: ζεῦγός γε, aut ζεῦγος τόδε, φίλιον. Paullo post Heath. ὁ ʽτερος. Miratur Br. ad Arist. Vesp. 841. Heathium scribi voluisse, ὁ ʽτερος, ostenditque multis exemplis, ἅτερος Atticis usurpatum esse pro ὁ ἕτερος. *Beck.*

1398. Ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὔτεκνος.] Hæc brevissima vox, quod poëtæ nostri singulare est artificium, quo pietatem in patriam monstraret. magnas Athenarum urbis laudes complectitur; naturam enim ostendit Atheniensium ad res optimas proclivem. Et certe in bellica gloria, in palæstra, in poëtica, rhetorica, in morali virtute, in philosophia, Theseum habuit, Alcibiadem, Themistoclem, Miltiadem, Sophoclem, Euripidem, Aristophanem, Socratem, Phocionem, Aristidem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem. *Barnes.*

1399. s. ʽΗΡ. Θησεῦ, πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω τέκνα. ΘΗ. Ὡς δή τι φίλτρον τοῦτ' ἔχων, ῥᾴων ἔσῃ.] Ita exemplaria vulgata. Hermannus, causa illata nulla, post Musgravium legit, Ὡς δὴ τί φίλτρον τοῦτ' ἔχων, ῥᾴων ἔσει; Legimus, Ὡς δὴ τὸ φίλτρον τοῦτ' ἔχων ῥᾴων ἔσει. *Quasi tibi prodesset hoc gratificari.* Hanc vim sæpissime ὡς δή habent. Sic Androm. 233. Τί σεμνομυθεῖς, κεἰς ἀγῶν' ἔρχει λόγων, ὡς δὴ σὺ σώφρων, τἀμὰ δ' οὐχὶ σώφρονα. Legamus quoque, Ὡς δὴ σὺ φίλτρον κ. τ. λ. *Elmsl.*

ΘΗ. Οὕτω πόνων σῶν οὐκέτι μνήμην ἔχεις;
ʽΗΡ. Ἅπαντ' ἐλάσσω κεῖνα τῶνδ' ἔτλην κακά.
ΘΗ. Εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντ', οὐκ αἰνέσει.

The. Itane malorum tuorum non amplius memor es?
Her. Omnia illa minora his mala perpessus sum.
The. Si viderit aliquis *te* effœminatum, non laudabit.

1400. Ὡς δή τι φίλτρον τοῦτ' ἔχων ῥάον ἔσῃ.] Fortasse: ῥάον ἔχεις, ut πάντ' ἀρκούντως ἔχει in Hecuba. 27. Καὶ μάλ' ἀθλίως ἔχομεν in Orest. 289. v. Brunck. V. CL. ad Bacchas, v. 805. *Jacobs.*

1401. πατρός γε στέρνα] Malim: πατρός τε στέρνα. *Musg.*

1403. Legebatur οὕτως. *Herman.*

Fortasse lectio vera est, οὗτος, *heus tu.* Sic Alc. 769. Οὗτος, τί σεμνὸν καὶ πεφροντικὸς βλέπεις; Med. 918. Αὕτη, τί χλωροῖς δακρύοις τέγγεις κόρας; Aristoph. Eq. 821. ὀτιή σε φιλῶ; παῦ παῦ οὗτος, * καὶ μὴ σκέρβολλε πονηρά. Οὗτος compellationis formula est paulo inurbanior, propterea quod haud raro usurpatur, quum quidvis incivilius est dicendum. In hoc versu Herculi ait Theseus a fortitudine qua labores confecit hanc animi dejectionem maxime abhorrere. Hujusce loci sensum Portus et Barnesius non tenuerunt, qui hoc modo vertunt: *Itane malorum tuorum non amplius memor es?* Πόνων *laborum*, non *malorum* sonat. *Elmsl.*

Personarum distributio vulgata, quam et hic sequimur, ex MSS. Steph. deprompta est. In editione Aldina Amphitryoni tribuitur hic versus, cum tribus proximis, eorum sc. quibus Thesei nomen præfigitur. *Musg.*

πόνοι, h. l. non *mala*, sed labores Herculis. *Heath.*

1405. Legebatur εἰσόψεταί τις θῆλυν ὄντα, κοὐκ ἂν αἰνέσῃ. Barnesio εἴ σ' ὄψεται, Musgravio, οὐκ αἰνέσει debetur. *Herman.*

Editio Aldina: εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντα, κοὐκ ἂν αἰνέσῃ, quod retinent etiam MSS. Lego:

εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντ', οὐκ αἰνέσει.

Musg.

Εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν, οὐκ ἂν αἰνέσῃ] Ita lego, certissimis fretus rationibus, pro veteri mala lectione, Εἰσόψεταί τις θῆλυν ὄντα, κοὐκ ἂν αἰνέσῃ, cum ὄντα ex margine irrepsit et secum ex necessitate quadam κ' induxit; prior autem versus vocula ex tribus male juncta erat, quam itaque iterum resolvo. Miror, hoc nemini antehac visum, cum verissimum esse quovis pignore vellem asserere. *Barnes.*

Reisk. legit: κοὐκ ἀνασχήσῃ, *et non dedignaberis, fastidies, hoc,* ut tua fama inferius, te flentem conspici. *Beck.*

1405. ss. ΘΗ. Εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν, οὐκ ἂν αἰνέσῃ.
ʽΗΡ. Ζῶ σοι ταπεινός· ἀλλὰ πρόσθεν οὐ δοκῶ.
ΘΗ. Ἄγαν γ' ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς, ποῦ κεῖνος ὤν;
ʽΗΡ. Σὺ ποῖος ἦς ἄν, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν.
ΘΗ. Ὡς εἰς τὸ λῆμα παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ.

In his versibus quot verba tot fere librariorum aberrationes. Primus statim versus ante Barnesium sic legebatur: Εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντα κ'οὐκ ἂν αἰνέσῃ. Neminem fore arbitror, qui post Barnesii emendationem meliorem aliquam circumspiciat. Ὄντα a grammatico lineæ suprascriptum facile in textum irrepere potuit. Proximus versus sensu omnino cassus. Latinus

* Pro παῦ παῦ οὗτος, MSS. et edd. vett. legunt παῦ οὑτοσί. Brunckius legit παῦσαί γ' οὗτος. Παῦ παῖε formatum est a παῖε παῖε illa pronunciandi rapiditate, quæ τύχῃ ἀγαθῇ in τυχἀγαθῇ convertit. Photius: Παῦ, τὸ παῦσαι λέγουσι μονοσυλλάβως. Eodem modo, παῖε παῖε videtur fuisse contractum in παῖ παῖ. Aristoph. Pac. 1119. Παῖ παῖε, παῖε τὸν Βάκιν μαχαίρᾳ. Prima hujus versus syllaba, quæ exemplaribus vulgatis deest, Davisio, qui eam prius introduxit, pro vocativo παῖ proposita. Vertit Brunckius: *Percute, percute, percute istum Bacin.* MS. Ravenn. legit Ὦ παῖε, παῖε τὸν Βάκιν. Ex conjectura fortasse hæc emendatio. Respectu παῦ, παῖε, *Græcarum elegantiarum saporem medullitus percipienti salivam sat scio movebit emendatio nostra facillima pariter et speciosa; qua nihil verius e trip de,* &c. Hæc verba, sublato auctore, citamus.

ἩΡ. Ζῶ σοι ταπεινός· ἀλλὰ προσθεῖναι δοκῶ.
ΘΗ. Ἄγαν γ'· ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς ποῦ, κεῖνος ὤν;
ἩΡ. Σὺ ποῖος ἦσθα, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν;

Her. Vivens humilis, an videor tibi laborum præmia prodere?
The. Sanequam: inclytus ille Hercules dolore ægrotans.
Her. Qualis tu eras, cum in malis apud inferos eras?

interpres: *Vivo tibi abjectus; sed spero me promotum iri.* Quæ neque per se sensum habent, neque Græcis verbis respondent. Musgravius emendare conatus est:

ζῶν σοι ταπεινὸς ἆθλα προσθεῖναι δοκῶ;

Quod ipse sic interpretatur: *Obscure vivens numquid videor tibi præmia laborum vendere. h. prodere.* Hæc emendatio quamvis solitam doctissimi viri sagacitatem minime dedeceat, a veritate tamen abesse videtur. Primum enim voculam σοι importuno loco positam Euripidis elegantia respuit. Deinde hæc Herculi tributa verba neque præcedentibus Thesei verbis neque omnino rei respondere videntur. Non enim nunc agitur de obscura humilique conditione vitæ, quam Hercules amplexurus erat, quæque ne anteactorum gloriam splendoremque offuscet ferendum erat, sed potius de nimia luctus contentione, quæ tanto viro parum digna videbatur. Theseus dixerat: *Si quis te tam abjectum et luctui tanquam mulierem indulgentem conspiceret, certe te non laudaret.* Fac Herculem respondisse;

Ὄλοιτ' ἔπαινος ἆθλα προσθεῖναι δοκῶν.

Laudent vituperentve parum interest! Quin pereant laudes, quæ me ad novos semper labores suscipiendos impulerunt; nihil puto ad verborum connexum desideraretur. Ipsa sententia autem nihil verius. Qui enim laboribus consequuti sunt ut laudarentur, non facile in media via consistunt, sed, ne parta gloria pereat, strenue pergunt et ad novos semper labores properant. *Jacobs.*

1406. Scribendum puto: ζῶ σοι ταπεινὸς ἀλλὰ πρόσθεν σοῦ, δοκῶ. Eamdem viam, sed non sine piaculo, ingressum esse Jacobsium in Additam. Animadv. ad Athen. p. 90. postea vidi. *Herman.*

Nihil hoc versu mendosius. An legendum:

ζῶν σοὶ ταπεινὸς ἆθλα προσθεῖναι δοκῶ;

Obscure vivens, numquid videor tibi præmia laborum vendere, i. e. prodere. Hesychius: προσθεῖναι, τὸ παραδοῦναι τῷ ἐωνημένῳ ὑπὸ κήρυκι. Eamque vim vocis illustravimus ad Androm. v. 1007. Deinde, sequenti versu:

ἄγαν γ' ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς, ἄχει νοσῶν.

Maxime celeberrimus ille Hercules ægritudine contabescens. Hoc saltem melius, quam quod dant vulgatæ. *Musg.*

Heath. corrigit: Ζῶ σοι ταπεινὸς ἀλλὰ πρόσθ' εἶναι δοκῶ. *Vivo equidem tibi,* i. e. quoniam tu ita vis, *at humilis prorsus et abjectus hinc progredi mihi videor. Beck.*

Forte, ζῶ νῦν ταπεινὸς, λαμπρὸς εἶναί ποτε δοκῶν. *Reisk.*

1407. Nulla erat distinctio post ἄγαν γ', et male ante ποῦ distinguebatur. Ἄγαν γε spectat ad verba ζῶ σοι ταπεινός. *Herman.*

ποῦ κεῖνος. f. ταπεινὸς, et construetur cum ἄγαν γε. *Reisk.*

Hunc versum sic emendaveram:

Ἄγαν γ' ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς πόνῳ νοσῶν.

Quod a vero proximo abesse nullus dubito, cum Musgravius quoque emendaverit:

Ἄγαν γ' ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς ἄχει νοσῶν.

Judicent alii. — Insigne hoc distractorum verborum exemplum invitat, ut uni et alteri loco, quem simili vitio laborare suspicor, medicam manum admoveam. In Orphei Argonaut. v. 1192. legitur:

Αὐτὰρ ἔπειθ', ὥς μιν Πλουτεὺς κυανόχαιτος ἵπ-
ποις
Ζευξάμενος, κούρην ἘΠΕΒΗΣΑΤΟ ΔΑΙΜΟΝΟΣ
αἴσῃ
Ἁρπάξας δ' ἔφερεν διὰ κύματος ἀτρυγέτοιο.

ΘΗ. Ὡς εἰς τὸ λῆμα, παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ.
ΗΡ. Πῶς οὖν ἔτ' εἴπῃς, ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
ΘΗ. Πρόβαινε. ΗΡ. Χαῖρ', ὦ πρέσβυ. ΑΜ: Καὶ σύ μοι, τέκνον.

The. Animi fortitudine profecto vir eram quovis inferior.
Her. Quomodo igitur adhuc dicis me malis fractum esse?
The. Procede. *Her.* Vale, O senex. *Am.* Et tu, fili mi.

δαίμονες αἴσῃ esset *Jovis voluntate.* V. Mitscherlich. V. D. ad Hymn. in Cerer. p. 126. Mihi admodum probabile est, Pseudo-Orpheum scripsisse

Ζωξάμενος κόρῳ ἘΠΕΒΗΣΑΘ' ὉΜΑΙΜΟΝΟΣ αἴσῃ.

Cf. Hymnum in Cerer. v. 77.

— οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος ἀθανάτων, εἰ μὴ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Ὅς μιν ἔδωκ' Ἀΐδῃ θαλερὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν
Αὐτοκασιγνήτῳ.

Ex eodem canone emendandus corruptissimus Platonis Comici locus apud Athenæum. Lib. XV. p. 666. D. Ille in Comœdia, cujus titulus Ζεὺς fuit κακούμενος, coquum induxerat, qui, dum ipse cibos pararet, convivas ut cottabo tempus fallerent, adhortabatur.

Πρὸς κότταβον παίζειν ἕως ἂν σφῷν ἐγὼ
τὸ δεῖπνον ὧδε σκευάσω, πάνυ βούλομαι.
Ἀλλ' ἈΝΕΜΟΣ ἘΣΤΑΛΕΙΣ θυΐαν ΠΑΙΣ ΘΕΟΝ
φέρε τὴν θυΐαν· αἶρ' ὕδωρ· ποτήρια
παράθετε.

Emendavit magnus Animadversor: ἀλλ' ἄγε μόνον vel ὕδωρ στάζ' εἰς θυίαν παιδίον. *Age igitur puer aquam infunde in pilam.* In cottabi enim ludo pelvi opus erat, in quam aqua infundi solita est, docente Casaubono ad h. l. p. 943. Hæc pelvis θυεία sive θυΐα vocabatur. Primum equidem et secundum versum coquo, tertium convivis, quartum denique iterum coquo tribuendum puto. Totum autem locum ita scribendum suspicor:

Α. Πρὸς κότταβον παίζειν, ἕως ἂν σφῷν ἐγὼ.
τὸ δεῖπνον ὧδε σκευάσω πάνυ βούλομαι.
Β. Ἀλλ' ἌΓΕ ΔΟΣ ὩΣ ΤΑΧΙΣΤΑ θυΐαν ΠΑΙΣΤΙΚΟΝ.
Α. φέρε τὴν θυΐαν· αἶρ' ὕδωρ. κ. τ. λ.

Minima est literarum diversitas et una tantum syllaba adjecta, verbo ἐσταλεις in ὡς ταχιστα mutato. Sæpissime enim factum est, ut, ultimæ verborum syllabæ cum supra lineam ponerentur, negligerentur a librariis. Scribi tamen possit quoque ὡς τάχος. Utramque dicendi formulam attigit Valckenar. ad Hipp. v. 493. Indicem Sophocl. V. τάχος. Ceterum similem versum legimus in Aristophan. Eqq. 120.

δός σύ μοι τὸ ποτήριον ταχύ.

Eandem medelam adhibeam Fragmento Æschyli, quod legitur in Etymologico Gudiano, a cl. Kulenkampio edito in Specimin. Emend. in Etymol. M. p. 36. Κίκυς· ἡ δύναμις. Ἀπαλλάδωρος ἰκμάς.

ἀλλ' οὐ γάρ εἰ ἔτ' ἦν ἴς ἰκμάδος οὐδ' ἔτι κίκυς.

ἀπὸ τοῦ ἀνακινεῖν

τολὺς δ' ἀντικίκυει ἱδρώς.

καὶ Αἴσχυλος ἐν Σισύφῳ καὶ θανόντων εἰσὶν ἐκ ἘΝΕΣΤΙΓΜΑΣΕΙ ΤΑ ΣΟΙ Δ' οὐκ ἐνόντι κίκυς, οὐδ' αἱμόῤῥυτοι φλέβες. θανόντων φησὶν ἀψύχους. Schneiderus V. CL. in Fragm. Pind. p 106. legendum putat: οἷσι οὐκ ἔνεστι φθίγμα. Optime ad sensum. Hymnus Homer. in Vener. v. 238.

τοῦ δή τοι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος οὐδ' ἔτι κῖκυς
ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.

Propius tamen nos ad literarum ductus: καὶ θανόντες οἷσι οὐκ ἘΝΕΣΤ' ἸΓΜΑ ΣΚΕΠΑΣΤΗ Δ' οὐκ ἐνόντι κίκυς. *Mortui, quibus neque vox neque humida sapiaque omni*

'ΗΡ. Θάψω, ὥσπερ εἶπον, παῖδας. ΑΜ. Ἐμὲ δὲ τίς, τέκνον;
'ΗΡ. Ἐγώ. ΑΜ. Πότ' ἐλθών; 'ΗΡ. Ἡνίκ' ἂν θάψῃς τέκνα.

Her. Sepelito, ut dixi, liberos. *Am.* Sed quis me, fili, *sepeliet?*
Her. Ego. *Am.* Quando veniens? *Her.* Ubi sepelieris liberos.

ex parte vis inest. Ἰγμή, βοή. Hesychius. Ejusdem Æschyli Fragmentum legitur ap. Scholiast. in Sophocl. Œdip. C. 1043. καὶ Αἰσχύλος:

ἔρριξ'· ἱερὸς δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

Ubi legendum suspicor:

ἔφριξ' ἔρωτι τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

ut Sophocles in Ajace. v. 693.

ἔφριξ' ἔρωτι περιχαρὴς δ' ἀνεπτάμαν.

quem locum excitat Eustath. p. 473. Rom. Καὶ χάραν δέ ποτε σημαίνει τὸ φρίσσειν καὶ εἰσιν ὀρῶσιν ἐκ λυπηρᾶς καταστάσεως ὡς τὸ ἔφριξα ἔρωτι περιχαρὴς δ' ἀνεπτάμαν. — In poëta, Æschylo æquali, Pindaro Olymp. V. 36. corrupte legitur:

Αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνα τε μάρναται, πρὸς
ἔργον κινδύνῳ κεκαλυμμένον·
εὖ δ' ἔχοντες ΣΟΦΟΙ ΚΑΙ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν.

Sensus horum verborum satis quidem expeditus est. *Ad magna periculique plena perficienda corporis animique contentione, divitiisque opus est, quæ virtutem* h. *studium perficiendi enitendique in altum, adjuvent. Qui vero scopum, quem ipsi sibi fixerant, attigerunt, civibus suis sapientes audiunt.* Hæremus in copula καί, quæ ordinem verborum implicat. Tu mecum lege:

εὖ δ' ἔχοντες ΣΟΦΙΣΤΑΙ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν.

Antiquo enim et Pindari adeo ævo σοφιστὴς *honesta sapientum fuit aut in quavis arte excellentium adpellatio*, ut verbis utar Valckenarii ad Hipp. v. 925. quem vide. Quare poëtas inprimis, apud quos omnis fere scientiarum cognitio fuit, hoc nomine adpellatos fuisse constat. Pindarus Isthm. V. 36.

μελέταν δὲ σοφισταῖς
Διὸς ἕκατι πρόσβαλλον σεβιζόμενοι.

ubi Schol. Σοφιστὰς δὲ καὶ σοφοὺς ἔλεγον τοὺς ποιητάς. Diogen. Laërt. Procem. Segm. XII. Οἱ δὲ σοφοὶ καὶ σοφισταὶ ἐκαλοῦντο. καὶ οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ σοφισταί. ubi v. Menagium. T. II. p. 9. Athenæus. Lib. XIV. p. 632. C. Ὀρφέα σοφώτατον ἔκρινον. Καὶ πάντας τοὺς χρωμένους τῇ τέχνῃ ταύτῃ σοφιστὰς ἀπεκάλουν, ὥσπερ καὶ Αἰσχύλος ἐποίησεν.

εἶτ' οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν.

Coronidis loco adponam conjecturam de corruptissimo Pindari Fragmento, quod legitur ap. Athenæum. Lib. XIII. p. 801. Schneideri Collect. Fragm. Pind. p. 15.

Ἀλλ' ἐγὼ 'ΕΚΑΤΙ ΤΑΣ κηρὸς ὣς
ΔΑΧΘΕΙΣ ἱρᾶν μελισσᾶν
τάκομαι, εὖτ' ἂν ἴδω παίδων
νεογυίων ἐς ἥβαν.

Alii aliter. Mihi in mentem venit:

Ἀλλ' ἐγὼν 'ΕΠ' 'ΑΚΤΙΝΑΣ κηρὸς ὣς
'ΙΑΝΘΕΙΣ μελιχρᾶν μελισσᾶν
τήκομαι, εὖτ' ἂν κ. τ. λ.

Ut cera, apium opus, ad solis radios liquefacta, sic ego liquesco puerorum conspectu flore. Lucretius de N. R. VI. 515.

Nubila
Mittunt humorum pluvium, stillantque, quasi igni
Cera super calido tabescens multa liquescat.

De usu verborum ἰαίνεσθαι et τήκεσθαι, v. Tib. Hemsterh. ad Hesych. Vol. II. g. 4. 5. *Jacobs.*

ΑΜ. Πῶς; ἩΡ. Εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.
Ἀλλ' εἰσκόμιζε τέκνα δυσκόμιστα γῇ.
Ἡμεῖς δ' ἀναλώσαντες αἰσχύναις δόμον,
Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες.

Am. Quomodo? *Her.* Athenas usque a Thebis audiam.
Verum liberos, vix toleranda piacula, intus fer.
Nos vero, qui perdidimus domum dedecore,
Sequemur, *ut* perditæ scaphulæ, Theseum.

1408. Sic scripsi pro vulgato ἧς ἂν νέρθεν. *Herman.*

1411. πρέβειν scribit Reisk. *Beck.*

1412. Θάπτ', ὥσπερ εἶπον, παῖδας.] Interpres: *Sepelito, ut dixi, liberos.* Annon melius foret: *Liberos sepeli, eo, quo dixi, modo.* Vid. supra ad v. 1354. *Musg.*

Θάπτ' ex edd. vett. pro θάφθ' restituit Heath. *Beck.*

1414. πέμψομαι] Si interpreteris: *Athenas ipse deducar*, Amphitryonis quæstioni non quadrat. Si accipias pro: *Ipse te Athenas deportari curabo*, contra historiam peccat. Thebis sepultum fuisse Amphitryonem tradit Pausanias, p. 39. Ed. Sylburg. Ibi saltem usque ad diem fatalem commoratum esse innuit Euripides supra v. 1357. Ut has salebras expediamus, legendum suadeo πεύσομαι, *audiam*, i. e. nuncius mortis tuæ Athenas ad me a Thebis perveniet. Sic πεύθετο γὰρ Κύπρονδε, Hom. Iliad. λ'. 21. *Musg.*

πέμψομαι Heath. et Reisk. reddunt *accersam*, et hic addit: "Oblitus sui poëta contradicit iis, quæ v. 1365. dixerat." *Beck.*

Εἰς Ἀθ. π. Θ. ἄπο.] Hæc verba Prev. significare censet: Nunciabitur tua mors Thebis Athenas. Itaque reddidit: "Je sçaurai, quoiqu'absent, quel est en ces lieux le sort de ceux qui me sont chers. *Beck.*

Hercules hoc versu non sepeliri jubet liberorum cadavera, quod antea plus semel inculcaverat, sed intus deferri. Pansæ enim portæ fuerant, v. 1023. ut cum ipso spectaculum fierent. δυσκόμιστα γῇ non male interpreteris *terræ solum polluentia.* vid. Œd. Tyr. v. 1426. *Musg.*

1415. Pro γῇ Prev. mavult δὲ vel δὴ legi, et reddit verba sic: "Mais portez dans l'intérieur du palais ces corps, dont on ne peut soutenir la vue. Nimirum antea palatii portas fuisse apertas, nunc eas forte claudi, aut si corpora sublata non fuerint, machinam, cujus ope spectatorum oculis sunt exposita, conversam esse. *Beck.*

1417. Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες.] Πανώλης, πανώλεθρος, ἐξώλης, ἀπολλύμενος. Sic Eurip. Electr. v. 60. Hesychius. Sic Sophocl. in Œdip. Colon. v. 1259. Ἃ 'γὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω. Vide de voce ἐφολκίδες et de hac metaphora supra ad v. 631. Τοὺς δ' ἐφολκίδας χερῶν, Ναῦς ὥς, ἐφέλξω. *Barnes.*

1418. Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ σθένος, μᾶλλον φίλων Ἀγαθῶν, etc.] Hanc optimam sententiam, pondus et medullam, et τὸ ἠθικὸν totius Fabulæ, ita Hugo Grotius vertit: *Quicunque ponit ante amicorum fidem Pecunias, aut regna, non recte sapit.* Quorum tamen posterior versus magis ex fide ita legeretur: *Pecunias, aut robur, haud recte sapit.* Et hujus quidem sententiæ veritas patet ex eo, quod Herodotus in Terpsichore dicit, ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος, συνετός τε καὶ εὔνοος. Quod ad me sane attinet, licet semper ego amicitiæ sanctissimus fuerim cultor, nullum unquam fere reperi, (uno aut altero excepto, præsertim mox excipiendo) qui vel mihi non falsus, vel qui de me non falsa tandem aliquando facile crediderit. Illud certe ante alios jure optimo usurpare possum, Herc. Fur. v. 55. Φίλων δὲ τοὺς μὲν οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους, Οἱ δ' ὄντες ὀρθῶς, ἀδύνατοι προσωφελεῖν. *Heu! quos amicos habeo, pars certa fide Non sunt amici, pars opem ferre haud valent.* Ex Grotii Versione. Socrates in Phædro dixit, ὡς οὐχ εἵμαρται

"Οστις δὲ πλοῦτον, ἢ σθένος μᾶλλον φίλων
'Αγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται, κακῶς φρονεῖ.
ΧΟ. Στείχομεν οἰκτροὶ καὶ πολύκλαυτοι,
Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

Quicunque vero divitias, aut potentiam, magis quam amicos
Bonos habere cupit, male sentit.
Cho. Imus miserabiles, et valde-lugentes
Amissis maximis amicis.

κακὸν κακῷ φίλον εἶναι, οὐδ' ἀγαθὸν ἀγαθῷ μὴ φίλον. De eligendis amicis consule Hieroclem in Pythagorica Carmina, p. 56. Isocratem ad Demonicum, et ad Nicoclem. Penes me jam habeo MS. vetus Anglicum, quod de amicitia colenda et de amicis eligendis copiose et docte tractat; quod et aliquando in lucem edere meditamur aliqua parte auctum et nitidius paulo expurgatum. Quatuor autem capita complectitur; c. 1. De Amicitia. c. 2. Præcepta continet de dignoscendis, eligendis et colendis amicis. c. 3. De calumnia tractat. Caput 4. Imaginem calumniæ, quam Apelles finxerat, describit. Quem ego libellum siquando edidero, accuratius adornabo in gratiam amici mei optimi, Caroli Cox de Battlebridge apud London. in Southwark, cujus insignem fidem et benevolentiam quotidie recolo. De colenda amicitia vide Hierocl. ad χρυσᾶ ἔπη, fol. 60. Marci Tullii Officia; Isocratem ad Demonicum, item Ciceronem de Amicitia; Luciani Toxarin, sive de Amicitia. Sed ut in viam redeam; Sallustius in Catilinæ Oratione: *Nam idem velle, atque idem nolle, ea demum firma amicitia est.* Cicero pro Plancio: *Vetus enim est lex illa justæ veræque amicitiæ,—ut idem amici semper velint; neque est ullum certius amicitiæ vinculum, quam consensus et societas consiliorum et voluntatum.* Q. Curtius, Lib. VII. *Firmissima inter pares amicitia.* Lucianus in Toxari decem habet exempla optimorum amicorum parium optima. Amicitia regum et magnorum virorum qua arte sit obtinenda, docet Horat. Epist. Lib. I. Epist. 17. et 18. de qua re idem: *Principibus placuisse viris non ultima laus est.* Sed hæc res, quanquam æque rara est, vix recte amicitia dicitur, ob personarum discrimen. *Barnes.*

1419. Πεπᾶσθαι] Possedisse. Thema πάω, πῶ, et πάομαι, id est, testante Eustathio, κτῶμαι, in perfecto passivo, πέπαμαι et πέπαμμαι, unde πεπᾶσθαι in infinito; de hac voce nos aliquid ad Ion. v. 677. Euripides in Orest. μέθες πεπᾶσθαι. Scholiast. ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν. *Barnes.*

1420. Στείχομεν] MSS. Steph. στείχωμεν, quod leges metricæ non admittunt. *Musg.*

Στείχομεν] Henricus Stephanus στείχωμεν potius legi putat, ideoque iterum vetera exemplaria profert, et simili loco confirmat ex Supplicum conclusione, idque versu anapæstico; sed nihil mihi probat. Fateor ego, recta στείχωμεν ibi legi, et scio, στείχομεν non minus recte hic legi debere: Quare nihil muto. *Barnes.*

1421. Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.] Hæc Chorus Thebanorum senum, de Hercule, amicissimo principe, et duce calamitatibus jam oppresso, et modo abeunte, scenam claudens loquitur. Τὰ μέγιστα φίλων pro μέγιστον τῶν φίλων dicitur, ut Hecub. v. 782. Polymestor ab Hecuba primus amicorum dicitur: Ξενίας τ' ἀριθμῷ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων: ubi πρῶτα pro πρῶτος. Sic Lucretius, Lib. I. *Ductores Danaum delecti prima virorum*, pro *primi*. De qua re videsis Turnebi Adversar. Lib. XXV. c. 29. Ita Euripides τὸ ὑπεῖκον pro οἱ ὑπείκοντες dixit. Iphigen. Taur. v. 328. In quem locum vide quæ nos. *Barnes.*

ΤΕΛΟΣ 'ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.

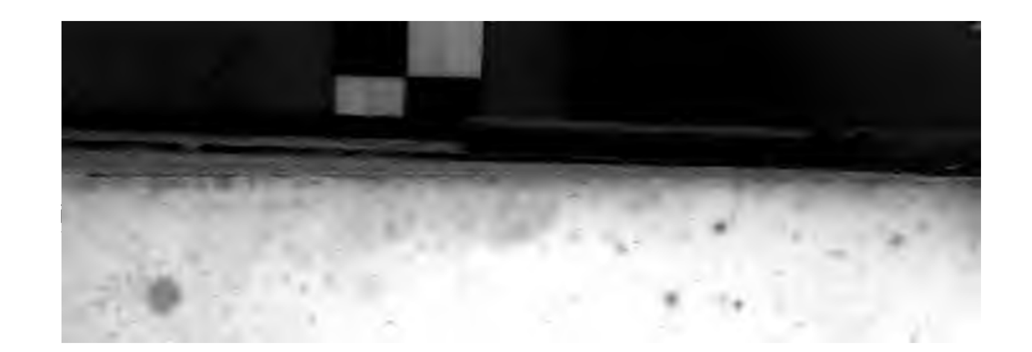

TO THE BINDER.

The Binder is requested to notice that signature Z is only one half sheet, because it completes the Play.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΘΗ. Ὡς εἰς τὸ λῆμα, παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ.
ἩΡ. Πῶς οὖν ἔτ' εἴπῃς, ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
ΘΗ. Πρόβαινε. ἩΡ. Χαῖρ', ὦ πρέσβυ. ΑΜ: Καὶ σύ μοι, τέκνον.

The. Animi fortitudine profecto vir eram quovis inferior.
Her. Quomodo igitur adhuc dicis me malis fractum esse?
The. Procede. *Her.* Vale, O senex. *Am.* Et tu, fili mi.

δαίμονος αἴσῃ esset *Jovis voluntate.* V. Mitscherlich. V. D. ad Hymn. iu Cerer. p. 126. Mihi admodum probabile est, Pseudo-Orpheum scripsisse

> Ζωάγρεως κούρην 'ΕΠΕΒΗΣΑΘ' 'ΟΜΑΙΜΟΝΟΣ αἴσῃ.

Cf. Hymnum in Cerer. v. 77.

> — οὐδέ τις ἄλλος
> Αἴτιος ἀθανάτων, εἰ μὴ νεφεληγερέτα Ζεὺς
> Ὅς μιν ἔδωκ' Ἀΐδῃ θαλερὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν
> Αὐτοκασιγνήτῃ.

Ex eodem canone emendandus corruptissimus Platonis Comici locus apud Athenæum. Lib. XV. p. 666. D. Ille in Comœdia, cujus titulus Ζεὺς fuit κακούμενος, coquum induxerat, qui, dum ipse cibos pararet, convivas ut cottabo tempus fallerent, adhortabatur.

> Πρὸς κότταβον παίζειν ἕως ἂν σφῶν ἐγὼ
> τὸ δεῖπνον ὧδε σκευάσω, πάνυ βούλομαι.
> 'Αλλ' 'ΑΝΕΜΟΣ ΕΣΤΑΛΕΙΣ θυΐαν ΠΑΙΣ ΘΕΟΝ
> φέρε τὴν θυΐαν· αἶρ' ὕδωρ· ποτήρια
> παράθετε.

Emendavit magnus Animadversor: ἀλλ' ἄγε μόνον vel ὕδωρ στάζ' εἰς θυΐαν παιδίον. *Age igitur puer aquam infunde in pilam.* In cottabi enim ludo pelvi opus erat, in quam aqua infundi solita est, docente Casaubono ad h. l. p. 943. Hæc pelvis θυεία sive θυΐα vocabatur. Primum equidem et secundum versum coquo, tertium convivis, quartum denique iterum coquo tribuendum puto. Totum autem locum ita scribendum suspicor:

> Α. Πρὸς κότταβον παίζειν, ἕως ἂν σφῶν ἐγὼ
> τὸ δεῖπνον ὧδε σκευάσω πάνυ βούλομαι.
> Β. 'Αλλ' 'ΑΓΕ ΔΟΣ 'ΩΣ ΤΑΧΙΣΤΑ θυΐαν ΠΑΙΣΤΙΚΟΝ.
> Α. φέρε τὴν θυΐαν· αἶρ' ὕδωρ. κ. τ. λ.

Minima est literarum diversitas et una tantum syllaba adjecta, verbo ἐσταλεις in ὡς ταχιστα mutato. Sæpissime enim factum est, ut, ultimæ verborum syllabæ cum supra lineam ponerentur, negligerentur a librariis. Scribi tamen possit quoque ὡς τάχος. Utramque dicendi formulam attigit Valckenar. ad Hipp. v. 493. Indicem Sophocl. V. τάχος. Ceterum similem versum legimus in Aristophan. Eqq. 120.

> δός σύ μοι τὸ ποτήριον ταχύ.

Eandem medelam adhibeam Fragmento Æschyli, quod legitur in Etymologico Gudiano, a cl. Kulenkampio edito in Specimin. Emend. in Etymol. M. p. 36. Κίκυς· ἡ δύναμις. 'Απολλόδωρος ἰκμάς.

> ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ ἔτ' ἦν ἲς ἔμπεδος οὐδ' ἔτι κίκυς.

ἀπὸ τοῦ ἀνακινεῖν

> πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρώς.

καὶ Αἴσχυλος ἐν Σισύφῳ· καὶ θανόντων εἰσὶν ἐκ 'ΕΝΕΣΤΙΓΜΑΣΕΙ ΤΑ ΣΟΙ Δ' οὐκ ἐνόντι κίκυς, οὐδ' αἱμόρρυτοι φλέβες. θανόντων φησὶν ἀψύχοις. Schneiderus V. CL. in Fragm. Pind. p 106. legendum putat: οἷσιν οὐκ ἔνεστι φθέγμα. Optime ad sensum. Hymnus Homer. in Vener. v. 238.

> τοῦ δή τοι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος οὐδ' ἔτι κῖκυς
> ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.

Propius tamen nos ad literarum ductus: καὶ θανόντων οἷσιν οὐκ 'ΕΝΕΣΤ' 'ΙΓΜΑ ΣΚΕΠΑΣΤΗ· Δ' οὐκ ἐνόντι κίκυς. *Mortui, quibus neque vox neque macula septaque omni*

'ΗΡ. Θάψθ', ὥσπερ εἶπον, παῖδας. ΑΜ. Ἐμὲ δὲ τίς, τέκνον;
'ΗΡ. Ἐγώ. ΑΜ. Πότ' ἐλθών; 'ΗΡ. Ἡνίκ' ἂν θάψῃς τέκνα.

Her. Sepelito, ut dixi, liberos. *Am.* Sed quis me, fili, *sepeliet?*
Her. Ego. *Am.* Quando veniens? *Her.* Ubi sepelieris liberos.

ex parte vis inest. Ἰγμὴ, βοή. Hesychius. Ejusdem Æschyli Fragmentum legitur ap. Scholiast. in Sophocl. Œdip. C. 1043. καὶ Αἴσχυλος:

ἔφριξ'· ἔρως δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

Ubi legendum suspicor:

ἔφριξ' ἔρωτι τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

ut Sophocles in Ajace. v. 693.

ἔφριξ' ἔρωτι περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν.

quem locum excitat Eustath. p. 473. Rom. Καὶ χάραν δέ ποτε σημαίνει τὸ φρίσσειν καὶ οἱονεὶ ὄρθωσιν ἐκ λυπηρᾶς καταπτώσεως ὡς τὸ ἔφριξα ἔρωτι περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν. — In poëta, Æschylo æquali, Pindaro Olymp. V. 36. corrupte legitur:

Αἰὲ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνα τε μάρναται, πρὸς
ἔργον κινδύνῳ κεκαλυμμένον·
εὖ δ' ἔχοντες ΣΟΦΟΙ ΚΑΙ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν.

Sensus horum verborum satis quidem expeditus est. *Ad magna periculique plena perficienda corporis animique contentione, divitiisque opus est, quæ virtutem h. studium perficiendi enitendique in altum, adjuvent. Qui vero scopum, quem ipsi sibi fixerant, attigerunt, civibus suis sapientes audiunt.* Hæremus in copula καὶ, quæ ordinem verborum implicat. Tu mecum lege:

εὖ δ' ἔχοντες ΣΟΦΙΣΤΑΙ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν.

Antiquo enim et Pindari adeo ævo σοφιστὴς *honesta sapientum fuit aut in quavis arte excellentium adpellatio*, ut verbis utar Valckenarii ad Hipp. v. 925. quem vide. Quare poëtas inprimis, apud quos omnis fere scientiarum cognitio fuit, hoc nomine adpellatos fuisse constat. Pindarus Isthm. V. 36.

μελέταν δὲ σοφισταῖς
Διὸς ἕκατι πρόσβαλλον σεβιζόμενοι.

ubi Schol. Σοφιστὰς δὲ καὶ σοφοὺς ἔλεγον τοὺς ποιητάς. Diogen. Laërt. Procem. Segm. XII. Οἱ δὲ σοφοὶ καὶ σοφισταὶ ἐκαλοῦντο. καὶ οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ σοφισταί. ubi v. Menagium. T. II. p. 9. Athenæus. Lib. XIV. p. 632. C. Ὀρφέα σοφώτατον ἔκρινον. Καὶ πάντας τοὺς χρωμένους τῇ τέχνῃ ταύτῃ σοφιστὰς ἀπεκάλουν, ὥσπερ καὶ Αἴσχυλος ἐποίησεν.

εἶτ' οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν.

Coronidis loco adponam conjecturam de corruptissimo Pindari Fragmento, quod legitur ap. Athenæum. Lib. XIII. p. 801. Schneideri Collect. Fragm. Pind. p. 15.

Ἀλλ' ἐγὼ ἘΚΑΤΙ ΤΑΣ κηρὸς ὣς
ΔΑΧΘΕΙΣ ἱλικρᾶν μελισσᾶν
τάκομαι, εὖτ' ἂν ἴδω παίδων
νεογυίων ἐς ἥβαν.

Alii aliter. Mihi in mentem venit:

Ἀλλ' ἐγὼ ἘΠ' ἈΚΤΙΝΑΣ κηρὸς ὣς
ἸΑΝΘΕΙΣ μελιχρᾶν μελισσᾶν
τάκομαι, εὖτ' ἂν κ. τ. λ.

Ut cera, apium opus, ad solis radios liquefacta, sic ego liquesco puerorum conspecto flore. Lucretius de N. R. VI. 515.

Nubila
Mittunt humorum pluvium, stillantque, quasi igni
Cera super calido tabescens multa liquescat.

De usu verborum ἰαίνεσθαι et τήκεσθαι, v. Tib. Hemsterh. ad Hesych. Vol. II. g. 4. 5. *Jacobs.*

ΑΜ. Πῶς; ἩΡ. Εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.
Ἀλλ' εἰσκόμιζε τέκνα δυσκόμιστα γῇ.
Ἡμεῖς δ' ἀναλώσαντες αἰσχύναις δόμον,
Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες.

Am. Quomodo? *Her.* Athenas usque a Thebis audiam.
Verum liberos, vix toleranda piacula, intus fer.
Nos vero, qui perdidimus domum dedecore,
Sequemur, *ut* perditæ scaphulæ, Theseum.

1408. Sic scripsi pro vulgato ἧς ἂν νέρθεν. *Herman.*

1411. πρόβαινε scribit Reisk. *Beck.*

1412. Θάπτ', ὥσπερ εἶπον, παῖδας.] Interpres: *Sepelito, ut dixi, liberos.* Annon melius foret: *Liberos sepeli, eo, quo dixi, modo.* Vid. supra ad v. 1354. *Musg.*

Θάπτ' ex edd. vett. pro θάφθ' restituit Heath. *Beck.*

1414. πέμψομαι] Si interpreteris: *Athenas ipse deducar*, Amphitryonis quæstioni non quadrat. Si accipias pro: *Ipse te Athenas deportari curabo*, contra historiam peccat. Thebis sepultum fuisse Amphitryonem tradit Pausanias, p. 39. Ed. Sylburg. Ibi saltem usque ad diem fatalem commoratum esse innuit Euripides supra v. 1357. Ut has salebras expediamus, legendum suadeo πεύσομαι, *audiam*, i. e. nuncius mortis tuæ Athenas ad me a Thebis perveniet. Sic πεύθετο γὰρ Κύπρονδε, Hom. Iliad. λ'. 21. *Musg.*

πέμψομαι Heath. et Reisk. reddunt *accersam*, et hic addit: "Oblitus sui poëta contradicit iis, quæ v. 1365. dixerat." *Beck.*

Εἰς Ἀθ. π. Θ. ἄπο.] Hæc verba Prev. significare censet: Nunciabitur tua mors Thebis Athenas. Itaque reddidit: "Je sçaurai, quoiqu'absent, quel est en ces lieux le sort de ceux qui me sont chers. *Beck.*

Hercules hoc versu non sepeliri jubet liberorum cadavera, quod antea plus semel inculcaverat, sed intus deferri. Pansæ enim portæ fuerant, v. 1023. ut cum ipso spectaculum fierent. δυσκόμιστα γῇ non male interpreteris *terræ solum polluentia.* vid. Œd. Tyr. v. 1426. *Musg.*

1415. Pro γῇ Prev. mavult δὲ vel δὴ legi, et reddit verba sic: "Mais portez dans l'intérieur du palais ces corps, dont on ne peut soutenir la vue. Nimirum antea palatii portas fuisse apertas, nunc eas forte claudi, aut si corpora sublata non fuerint, machinam, cujus ope spectatorum oculis sunt exposita, conversam esse. *Beck.*

1417. Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες.] Πανώλης, πανώλεθρος, ἐξώλης, ἀπολλύμενος. Sic Eurip. Electr. v. 60. Hesychius. Sic Sophocl. in Œdip. Colon. v. 1259. Ἁ 'γὼ πανώλης ὀψ' ἄγαν ἐκμανθάνω. Vide de voce ἐφολκίδες et de hac metaphora supra ad v. 631. Τοὺς δ' ἐφολκίδας χερῶν, Ναῦς ὥς, ἐφέλξω. *Barnes.*

1418. Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ σθένος, μᾶλλον φίλων Ἀγαθῶν, etc.] Hanc optimam sententiam, pondus et medullam, et τὸ ἠθικὸν totius Fabulæ, ita Hugo Grotius vertit: *Quicunque ponit ante amicorum fidem Pecunias, aut regna, non recte sapit.* Quorum tamen posterior versus magis ex fide ita legeretur: *Pecunias, aut robur, haud recte sapit.* Et hujus quidem sententiæ veritas patet ex eo, quod Herodotus in Terpsichore dicit, ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος, συνετός τε καὶ εὔνοος. Quod ad me sane attinet, licet semper ego amicitiæ sanctissimus fuerim cultor, nullum unquam fere reperi, (uno aut altero excepto, præsertim mox excipiendo) qui vel mihi non falsus, vel qui de me non falsa tandem aliquando facile crediderit. Illud certe ante alios jure optimo usurpare possum, Herc. Fur. v. 55. Φίλων δὲ τοὺς μὲν οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους, Οἱ δ' ὄντες ὀρθῶς, ἀδύνατοι προσωφελεῖν. *Heu! quos amicos habeo, pars certa fide Non sunt amici, pars opem ferre haud valent.* Ex Grotii Versione. Socrates in Phædro dixit, ὡς οὐχ εἵμαρται

Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ σθένος μᾶλλον φίλων
Ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται, κακῶς φρονεῖ.
ΧΟ. Στείχομεν οἰκτροὶ καὶ πολύκλαυτοι,
Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

Quicunque vero divitias, aut potentiam, magis quam amicos
Bonos habere cupit, male sentit.
Cho. Imus miserabiles, et valde-lugentes
Amissis maximis amicis.

κακὸν κακῷ φίλον εἶναι, οὐδ' ἀγαθὸν ἀγαθῷ μὴ φίλον. De eligendis amicis consule Hieroclem in Pythagorica Carmina, p. 56. Isocratem ad Demonicum, et ad Nicoclem. Penes me jam habeo MS. vetus Anglicum, quod de amicitia colenda et de amicis eligendis copiose et docte tractat; quod et aliquando in lucem edere meditamur aliqua parte auctum et nitidius paulo expurgatum. Quatuor autem capita complectitur; c. 1. De Amicitia. c. 2. Præcepta continet de dignoscendis, eligendis et colendis amicis. c. 3. De calumnia tractat. Caput 4. Imaginem calumniæ, quam Apelles finxerat, describit. Quem ego libellum siquando edidero, accuratius adornabo in gratiam amici mei optimi, Caroli Cox de Battlebridge apud London. in Southwark, cujus insignem fidem et benevolentiam quotidie recolo. De colenda amicitia vide Hierocl. ad χρυσᾶ ἔπη, [illegible] 60. Marci Tullii Officia; Isocratem ad Demonicum, item Ciceronem de Amicitia; Luciani Toxarin, sive de Amicitia. Sed ut in viam redeam; Sallustius in Catilinæ Oratione: *Nam idem velle, atque idem nolle, ea demum firma amicitia est.* Cicero pro Plancio: *Vetus enim est lex illa justæ veræque amicitiæ,—ut idem amici semper velint; neque est ullum certius amicitiæ vinculum, quam consensus et societas consiliorum et voluntatum.* Q. Curtius, Lib. VII. *Firmissima inter pares amicitia.* Lucianus in Toxari decem habet exempla optimorum amicorum parium optima. Amicitia regum et magnorum virorum qua arte sit obtinenda, docet Horat. Epist. Lib. I. Epist. 17. et 18. de qua re idem: *Principibus placuisse viris non ultima laus est.* Sed hæc res, quanquam æque rara est, vix recte amicitia dicitur, ob personarum discrimen. *Barnes.*

1419. Πεπᾶσθαι] Possedisse. Thema πάω, πῶ, et πάομαι, id est, testante Eustathio, κτῶμαι, in perfecto passivo, πέπαμαι et πέπαμμαι, unde πεπᾶσθαι in infinito; de hac voce nos aliquid ad Ion. v. 677. Euripides in Orest. μέθεις πεπᾶσθαι. Scholiast. ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν. *Barnes.*

1420. Στείχομεν] MSS. Steph. στείχωμεν, quod leges metricæ non admittunt. *Musg.*

Στείχομεν] Henricus Stephanus στείχωμεν potius legi putat, ideoque iterum vetera exemplaria profert, et simili loco confirmat ex Supplicum conclusione, idque versu anapæstico; sed nihil mihi probat. Fateor ego, recte στείχωμεν ibi legi, et scio, στείχομεν non minus recte hic legi debere: Quare nihil muto. *Barnes.*

1421. Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.] Hæc Chorus Thebanorum senum, de Hercule, amicissimo principe, et duce calamitatibus jam oppresso, et modo abeunte, scenam claudens loquitur. Τὰ μέγιστα φίλων pro μέγιστον τῶν φίλων dicitur, ut Hecub. v. 782. Polymestor ab Hecuba primus amicorum dicitur: Ξενίας τ' ἀριθμῷ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων: ubi πρῶτα pro πρῶτος. Sic Lucretius, Lib. I. *Ductores Danaum delecti prima virorum*, pro *primi*. De qua re videsis Turnebi Adversar. Lib. XXV. c. 29. Ita Euripides τὸ ὑπεῖκον pro οἱ ὑπείκοντες dixit. Iphigen. Taur. v. 328. In quem locum vide quæ nos. *Barnes.*

ΤΕΛΟΣ ἩΡΑΚΛΕΟΥΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.

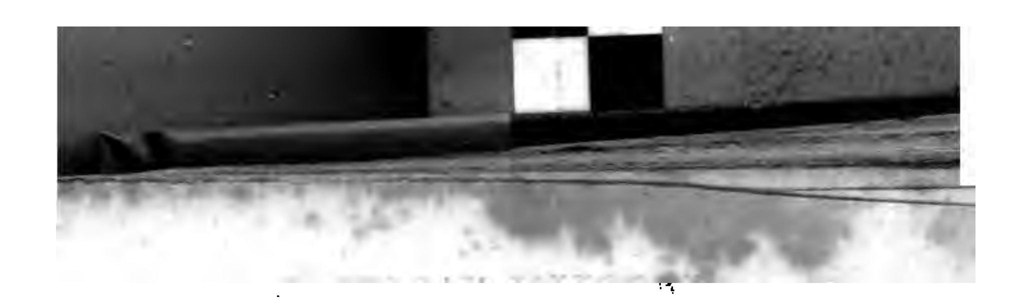

TO THE BINDER.

The Binder is requested to notice that signature Z is only one half sheet, because it completes the Play.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΑΣ.

ΥΠΟ ΙΗΣΟΥ ΤΟΥ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ.

Ὁ ΑΙΓΙΣΘΟΣ, συμπραξάσης αὐτῷ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐδολοφόνησε τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ἐπιλαβὼν, τὸ γένος αὐτοῦ παντελῶς ἀναιρεῖν ἐζήτει. Ὁ δὲ Ὀρέστης, παῖς ὢν ὡσεὶ ἑνδεκαέτης, ἐκ τοῦ πυρὸς σωθεὶς ὑπ' Ἠλέκτρας ἀδελφῆς εἰς Φωκίδα πρὸς τὸν Στρόφιον, Πυλάδου πατέρα, ὑποπέμπεται. Τὰς μὲν δύο θυγατέρας Ἀγαμέμνονος, Χρυσόθεμιν δηλονότι καὶ Ἠλέκτραν, ἡ Κλυταιμνήστρα αὐτὴ θανάτου ὑφήρπασε, πείσασα τὸν Αἴγισθον. Καὶ τὴν Ἠλέκτραν ἀγριαίνουσαν καὶ ἐπὶ φόνῳ πατρὸς ἀγανακτοῦσαν ὁ Αἴγισθος ἀνδρὶ πένητι εἰς γάμον ἔδωκεν, αὐτουργῷ, ὅμως δὲ γενναίῳ τὴν φύσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ εἰς τὴν τιμωρίαν ἐσομένῳ. Οὗτος δὲ αὐτὴν, ὡς βασιλικὴν παρθένον οὖσαν, ἄθικτον εἶχεν, ἢ σωφρονῶν, ἢ ἑαυτὸν ἀπαξιῶν, ἢ δεδιὼς τὸν Ὀρέστην. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ τῷ Δράματι προπαρασκευαστικά· ἃ καὶ προλογίζων ὁ αὐτουργὸς δηλοῖ. Ὁ δὲ Ὀρέστης ἤδη ἡβήσας, καὶ δι' Ἀπόλλωνος χρηστηρίων εἰς τὴν τοῦ πατρὸς ἐκδίκησιν ἐρεθιζόμενος, εἰς τὸ Ἄργος ἐπανέρχεται λάθρα. Τῇ δὲ ἀδελφῇ Ἠλέκτρᾳ συντυχὼν, πάντα τὰ περὶ τὸν Αἴγισθον μανθάνει· ὃν αὐτίκα βουθυτοῦντα διαχειρίζει, ἐκδικησάμενος τὸν φόνον τοῦ πατρὸς, καὶ ὕστερον τὴν μητέρα Κλυταιμνήστραν, τῆς

ÆGISTHUS, consentiente Clytæmnestra, Agamemnone per dolum cæso, regnoque Argivorum occupato, stirpem ejus radicitus evellere voluit. Orestes, puerulus quasi undecennis, a sorore Electra ex igne ereptus, in Phocidem ad Strophium, Pyladæ patrem, summittitur. Duas Agamemnonis filias, Chrysothemin nempe et Electram, ipsa quidem Clytæmnestra morti surripuit, persuaso Ægistho. Et Electram ferocientem et ob patris cædem indignantem Ægisthus viro pauperi nuptum dedit, colono, veruntamen indolis generosæ, ut ad vindictam impotentiori futuro. Hic vero illam, utpote regiam virginem, intactam habuit, vel modeste agens, vel indignum se ratus, vel Orestem veritus. Et hæc quidem Fabulæ præparatoria; quæ et prologum agens Colonus declarat. Orestes vero, jam adultus, et Apollinis Oraculo ad patris ultionem stimulatus, ad Argos clam redit. Electram itaque sororem conveniens, de rebus Ægisthi et statu illius fit certior. Quem statim sacrificantem opprimit, necem patris ultus, et postea

Ἠλέκτρας συμβουλευούσης αὐτῷ. Μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσαντες παραχρῆμα μετενενοήκασιν σφόδρα, συμπαθόντες αὐτῇ. Ἐπιφανέντες δὲ οἱ Διόσκουροι ἀπὸ μηχανῆς παραμυθοῦσιν αὐτοὺς, καί, τί πρακτέον αὐτοῖς, ὑποτιθέμενοι, τὴν ἀθυμίαν αὐτῶν ἀφαιροῦσι.

Ἡ Σκηνὴ τοῦ Δράματος ὑπόκειται ἐν ὁρίοις τῆς Ἀργείας γῆς. Ὁ μὲν Χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων, τουτέστιν, ἀγροίκων, γυναικῶν. Προλογίζει δὲ, ὡς προείρηται, ὁ Αὐτουργός.

Clytæmnestram, Electra illi simul consulente. Ausos vero matrem interficere, statim ipsos pœnituit vehementer, ejus misertos. Apparentes autem Castor et Pollux ex improviso, consolantur eos, et, quid factu opus sit, docentes, eorum mœstitiam tollunt.

Scena hujus Fabulæ in finibus Argivæ terræ fingitur. Et Chorus quidem ex mulieribus indigenis, hoc est rusticis, constat. Colonus vero, ut supra dictum est, prologum agit.

PETRUS VICTORIUS

NICOLAO ARDINGHELLO CARDINALI

S.

VIGET adhuc in me, Ardinghelle amplissime, studium illud, quo superioribus annis valde flagravi, bonos auctores adjuvandi: nec cesso, quum per occupationes licet, aliquid operæ, diligentiæque, huic etiam parti literarum dicare. Qui mei labores aliquando foras prodibunt, et aliquid utilitatis, ut spero, studiosis bonarum artium adportabunt. Nunc quum in manus meas venerit Euripidis Electra, quæ adhuc in tenebris latuit, ac situ pene, carieque confecta erat, visum mihi est illam ad te mittere: quem, quamvis multis magnisque negotiis distentum esse sciam, tamen toto animo literarum studia, et ingenuas artes amare cognovi. Arbitror enim hoc munusculum tibi, et ob poëmatis excellentiam, et ob auctoris nobilitatem non parum gratum fore. Tu vero quum ipse diligenter legeris, si tibi videbitur, aliis etiam legendam, ac formis quoque excudendam dabis. Quod, quia te cunctis in rebus publicorum commodorum studiosum cognovi, omnino puto esse facturum.

E tenebris autem illam primum eruerunt ingeniosi, eruditique adolescentes, cives nostri, Bartholomæus Barbadorus, ac Hieronymus meus, quum vetera hujus poëtæ exemplaria, ut jam editas Tragœdias multis mendis scatentes cum illis conferrent, undique conquirerent, ac sedulo illa pertractarent, statimque ad me attulerunt, quo duce illi in studiis literarum usi sunt. Ipse postea accurate lectam, et non paucis locis purgatam, (præcipue autem personæ perturbatæ erant) quæ a te quoque legeretur, dignam esse existimavi. Quin autem illa Euripidis sit, dubitari non posse arbitror. Præterquam enim quod inter medias ejus poëtæ fabulas in vetustissimo codice interjecta est, testimonio antiquorum scriptorum id liquido confirmatur, qui inde exempla sæpe sumunt. Stilus quoque id et elegantia sermonis manifesto declarant. Unde autem hoc boni, quicquid est, manaverit, significare etiam tibi, aliisque non inutile existimavi: ne et illis sui laboris merces eriperetur, et ut quotidie magis magisque ad laudem ea degustata excitarentur.

Nam quod tibi eam mittendam statui, non dici potest quantopere illi gavisi sint. Sunt enim mirum in modum amplitudinis, dignitatisque tuæ amantes, et incredibiles animi tui dotes (ut debent) admirantur. Quod quum sua sponte faciant, cui enim cognita non est eruditio, probitas, humanitas, admirabilis quædam naturæ tuæ comitas, qua omnium animos, eorum etiam, qui te semel viderunt, tibi concilias? faciunt etiam hortatu meo, ac crebra tuarum illarum præclarissimarum virtutum prædicatione. Ipse sane, quum semper te dilexerim, nunc vero tantis honorum gradibus merito auctum colam, ac nonnulla, quæ non omnino vacua consilio mihi fuisse videntur, aliquando fecerim: nihil unquam mihi sapientius fecisse videor, et in quo mihi magis placeam, quam quod mature ingenii tui divinitatem perspexi, et exorientes laudes tuas, quantum potui, celebravi, demumque te mihi unum præcipue semper observandum esse duxi. Sed nimis provectus sum, quum tamen parvam partem tuarum virtutum attigerim: amor autem idem ille, et ingens admiratio tui, me ultra quam nunc oportebat abripuit, atque asportavit. Vale et me ama. Florentiæ pridie Calend. Martii MDXLV.

VICTORII ARGUMENTUM ELECTRÆ.

Cæso per dolum Agamemnone, regnoque Argivorum occupato, Ægisthus filios quoque ipsius interimere voluit. Orestes infans e media cæde a sorore Electra ereptus, servo in aliam terram asportandus traditur: feminis vitam socia facinoris Clytæmnestra ab adultero impetravit. Quarum alteram ferociorem quum jam nubilem Ægisthus videret, periculum sibi inde creari existimans, nobili alicui dare nuptum recusavit, nec domi grandem jam tenere, metuens furtivas nuptias, tutum esse credens, colono cuidam conciliavit, qui se indignum eo matrimonio intelligens, integram eam servavit. Orestes adultus, et patris ulciscendi, et regni recuperandi cupidus, clam in agrum Argivum se contulit, sororemque, quam extra urbem vivere audierat, invenit: a qua quid fieri oporteret admonitus, ususque opera veteris sui conservatoris, manuque fidelis amici comitisque Pyladis, Ægisthum primum in agro immolantem necavit; deinde Clytæmnestram, tractam in insidias ab Electra, interfecit. Quo parricidio perpetrato, statim ipsos vehementer pœnituit, quod toto pectore expetiverant, fecisse. Confectos

filios ægritudine, ac se sceleris damnantes, affines ipsis sanguine Castor ac Pollux adventu suo consolantur; et quid e re nata facere illos opus sit docent, cunctaque plena maximarum perturbationum componunt.

Exitus igitur fabulæ ἀπὸ μηχανῆς, ac similis admodum dissolutioni Orestis. Quod enim hic faciunt Dioscuri, illic Apollo præstitit. Utriusque autem finis, quum minime tristis sit, (non male enim actum est cum superstitibus, ac voti pene compotes omnes facti sunt) magis proprius esse comœdiæ, quam tragœdiæ, videtur: nam quod in argumento hic fingit poëta, colonum illum a virgine, quam domi diu habuerit, se abstinuisse, non verisimile est: quod tamen vitium ipse purgare summo studio conatur, quum eum, quamvis pauperem hominem, nobili stirpe natum dicit, ut generositas animi iniquitate fortunæ extingui non potuerit. Præterea cum reformidasse eum Orestem narrat, si quando revertisset, ne pœnas illi daret violatæ sororis, sed etiam secum quoque illum cogitasse demonstrat, non habuisse jus in alienam filiam Ægisthum, ut ratæ nuptiæ illæ ullo pacto esse potuerint. Si quid aliud hujuscemodi est in coagmentatione rerum, quod ratione careat, nec satis belle cohæreat, id eruditi ac ingeniosi viri videbunt. Neque enim nunc nobis propositum est id accurate ostendere. Utinam ut hæc fabula partes quasdam habet elegantissimas, summoque artificio confectas, necnon optimarum verissimarumque sententiarum tota plena est, ita reprehensione hac, culpaque vacaret, ac rectam οἰκονομίαν haberet.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν ὁρίοις τῆς Ἀργείας γῆς. Ὁ δὲ Χόρος συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων γυναικῶν

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ ΜΥΚΗΝΑΙΟΣ.	COLONUS MYCENÆUS.
ΗΛΕΚΤΡΑ.	ELECTRA.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΠΥΛΑΔΗΣ, Κωφὸν Πρόσωπον.	PYLADES, muta Persona.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.*	CLYTÆMNESTRA.
ΠΡΕΣΒΥΣ.	SENEX.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.	GEMINI, id est, Castor et Pollux.
Προλογίζει δὲ ὁ Αὐτουργός.	Prologum autem agit Colonus.

* Omittit hanc personam Victor. Addendam esse monuit Æm. Portus. Stiblinus, qui quo ordine in Brubachiana personæ legendæ essent, non perspiceret, non modo confudit personas, sed etiam κωφὸν πρόσωπον et Πυλάδης tanquam diversas personas diversis locis posuit. *Seidler.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ.*

ARGUMENTUM ACTUS PRIMI.

Colonus Mycenæus, prologum agens, Agamemnonis lamentabilem cædem narrat, et Clytæmnestræ ac Ægisthi impiam crudelitatem, quomodo Orestes sit neci surreptus, Electra autem sibi, viro ignobili, in matrimonium data; quam tamen ille sanctam et inviolatam habuerit; et hinc occasio et ratio omnis præsentis Argumenti pendet. Electra, sub crepusculum aquam haustura, sidera testatur, se indignissime a matre regia domo ejectam, simulque Colonum, cui tradita erat, revocantem illam a sordido illo labore, ut pium hominem et verum in adversis amicum commendat. Interea Orestes cum fidissimo laborum et ærumnarum socio Argos clam redit, quæsiturus sororem et patris necem ulturus. Chorus Electram ad deorum festa et lætitiam hortatur; illa negat, se solennibus gaudiis aptam; patris itaque cædem deplorat, fratrisque Orestæ, qui solus in tantis malis solatio esse possit, præsentiam optat, ut postea desideratior et exspectatior ejusdem adventus videatur.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ.

Ω ΓΗΣ παλαιὸν Ἄργος, Ἰνάχου ῥοαὶ,

COLONUS.

O Terræ antiquum Argos, Inachi fluenta,

Multi Critici, ut Voltarius (in libello, qui inscribitur: Dissertation sur les principales tragédies qui ont paru sur le sujet d'Oreste, par M. du Molard, sub quo nomine Voltaire latet) monet, dubitarunt, utrum Electra Euripidea esset fabula necne, idemque conjicit, forte eam ab aliquo Alexandrino poëta e fragmentis deperditæ fabulæ Euripideæ esse compositam. Prev. contra observat, non ea reperiri, quæ in talibus consarcinatis opusculis deprehenduntur. On y remarque, inquit, bien des défauts, mais non ceux que devroit entraîner une telle réunion: il y a de la suite dans le plan, on n'y voit pas ces inégalités, ces disparates, ces fausses liaisons, ces transitions forcées que n'auroient vraisemblablement pas sçû éviter ceux qui se seroient chargés d'une entreprise aussi délicate. Enfin il me paroît qu'on ne peut nier que cette pièce ne soit d'Euripide, quelqu'inférieure

* Electra citatur Stob. Grot. Flor. III. p. 23. v. 296. junct. ad Fragm. VI. Antiop. Tit. XCVII. p. 389. v. 37. ubi Incertus in marg. — Tit. XLIX. duo versus ex Electr. qui in illo dramate non leguntur Musgravius falso citat II. Plutarch. Vol. II. 296. *Burn.*
Idem Argumentum tractat Sophocles in Electra, licet œconomia nonnihil diversa. Ad hanc materiam pertinent et aliæ fabulæ, Æschyli nempe Agamemnon, Choëphori et Eumenides, Senecæ quoque Agamemnon, Euripidis Orestes. Diversa autem fabulæ ejusdem dispositio, et œconomia alia, non modo diversis poëtis frequens est; sed etiam idem aliquis poëta idem aliquando argumentum diversis modis tractat, ut variatione voluptas augeatur.

Ὅθεν ποτ' ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρην,
Εἰς γῆν ἔπλευσε Τρῳάδ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Κτείνας δὲ τὸν κρατοῦντ' ἐν Ἰλιάδι χθονὶ
Πρίαμον, ἑλών τε Δαρδάνου κλεινὴν πόλιν,

Unde quondam, ducens navibus mille Martem,
In agrum Trojanum navigavit Agamemnon rex.
Interfecto autem, qui regnabat in Iliaco solo,
Priamo, captaque Dardani inclyta urbe,

qu'elle soit à l'Electre de Sophocle, et à la plupart des autres pièces d'Euripide lui-même. " Idem correxit aliquot locis comparationem inter Sophocleam et Euripideam a Voltario institutam et judicium inde ductum. Ipse potius ita censet:" Le style, inquit, d'Euripide (in hac fabula nempe) a beaucoup des charmes, il a souvent de l'élévation et de la magnificence, il est toujours pur et harmonieux et il est peut-être fort difficile de ne point commettre injustice en comparant la manière d'écrire de deux poëtes qui ont joui d'une égale célébrite, et dont la langue n'est plus parlée. C'est moins le style, à ce qu'il me semble, qui distingue pour nous l'Electre de Sophocle de celle de ses deux rivaux, que l'art admirable avec lequel la pièce est conduite la sagesse de l'ordonnance, et la régularité du dessein, la grandeur, la simplicité de l'action, la force et la constance des caractères. On ne voit dans ce chef-d'œuvre nitraits informes et grossièrement ébauchés, comme dans les Choéphores d'Eschyle, ni ornemens frivoles et ambitieux comme dans l'Electre d'Euripide. Tout y porte l'empreinte du génie, et tout y annonce la perfection de l'art. " Addidit idem Prev. judicium feminæ cujusdam doctæ, quæ singulas quasdam scenas fabulæ Eurip. satis movere animum, sed totam fabulam non satis magnam habere vim, ostendit. Eadem conjicit, Euripidem post duo illos poëtas Electram scripsisse, et, ut hos superaret, novam quandam ingressum esse viam, sed minus feliciter. Assentitur Prev. et sub finem hæc adjicit: " Euripide est inférieur à Sophocle dans la manière dont il a traité ce sujet. Il en a négligé les parties principales. Mais il a sçu l'embellir par d'intéressans épisodes, et animer la scène par un spectacle nouveau. C'est loin de palais et au milieu des champs qu'il nous transporte pour nous offrir le tableau des mœurs simples et pures de leurs paisibles habitans. Le cultivateur, le vieux governeur d'Agamemnon, Electre même, au milieu de leurs occupations rustiques, plaisant par leur simplicité et par les souvenirs que réveille toujours l'image de la vie champêtre. Le caractère de Clytemnestre à une teinte de douceur qui rend sa mort plus touchante. On trouve enfin dans quelques scènes de cette pièce des traits d'une sensibilité profonde, de beaux monumens, des sentimens nobles et heureusement exprimés; et, malgré de nombreux défauts, on y reconnoît encore l'auteur d'Hippolyte et d'Iphigénie.

Cæterum ex eodem Voltarii libro Prev. excerpsit indicem præcipuarum tragœdiarum veterum et recentiorum, quarum argumentum Electra est. Addidit Electram Rochefortii, a. 1782. editam. *Beck.*

1. Ἄργος,] Legendum εὖχος, *gloriatio.* Sic εὖχος Ἰώνων, Antholog. p. 277. Hesychius: εὖχος, καύχημα. Alibi autem ab Euripide commemoratur Argivorum de historiis antiquis gloriatio: vid. Phœn. v. 1153. Herc. Fur. v. 1011. Neque id temere et nullo consilio fecisse eum crediderim, sed potius, ut Argivorum causam deprimeret, qui soli inter Græcos cum Atheniensibus de antiquitate urbis et donis deorum contendebant. Pausan. p. 13. l. 16. Ed. Sylb. *Musg.*

Ὦ γῆς παλαιὸν Ἄργος,] Ita Sophocl. Electr. v. 4. Τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος, οὑπόθεις, τόδε. Scholiast. Ὅμηρος χωρίζει τὸ Ἄργος καὶ τὴν Μυκήνην· οἱ δὲ νεώτεροι τὴν αὐτὴν Μυκήνην καὶ Ἄργος φασίν. Ἄλλως· Ἄργος ὁμωνύμως τῇ Χώρᾳ, ὡς Ὅμηρος· Ἄργος τε Σπάρτη τε· παλαιὸν δὲ, ἢ ὅτι Ἄργος, ὁ προστάτωρ αὐτῶν, γηγενὴς ἦν, ἢ ὅτι καὶ αὐτοὶ πρωτογενεῖς ἀντιποιοῦνται εἶναι, etc.
Barnes.

Ἀφίκετ' εἰς τόδ' Ἄργος· ὑψηλῶν δ' ἐπὶ
Ναῶν τίθεικε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων.
Κἀκεῖ μὲν, εὐτύχησεν· ἐν δὲ δώμασι,
Θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ,

In hanc *urbem* Argos rediit: excelsis autem in
Templis posuit spolia plurima barbarorum.
Et illic quidem, rem feliciter gessit: in ædibus vero,
Moritur uxoris Clytæmnestræ dolo,

Reisk. emendat: ὦ τρισπάλαιον, *O ter antiqua urbs*, i. e. valde antiqua. *Beck.*

Ὦ γῆς παλαιὸν Ἄργος,] Idem fere significare videtur, ac si dicas ὦ Ἄργος, παλαιὰ τῆσδε τῆς γῆς πόλις, sive ὦ κτῆμα τῆσδε τῆς γῆς, παλαιὸν Ἄργος. Ex parte similia sunt Phœniss. 1073. ἑπτάπυργα κλῦθρα γᾶς, et Soph. Œd. Col. 297. πατρῷον ἄστυ γῆς ἔχει. Musgravius pro Ἄργος conjicit εὖχος, Reiskius τρισπάλαιον pro γῆς παλαιόν. Notandum autem est hoc genus compellationis per vocativum, ad quam in sequentibus non amplius respicitur. Exclamationem verius dixeris quam compellationem. Pari modo noster in Andromachæ initio:

> Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλις,
> Ὅθεν ποθ' ἕδνων σὺν πολυχρύσῳ χλιδῇ
> Πριάμου τύραννον ἑστίαν ἀφικόμην.

ubi fallitur Brunckius, qui σχῆμα et πόλις nominativos putat, omisso ἐστί. Nam Alcestidis quoque initium non multum differt:

> Ὦ δώματ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ
> Θῆσσαν τράπεζαν αἰνέσαι, θεός περ ὤν.
> Ζεὺς γὰρ, etc.

Cf. etiam nostræ fabulæ, v. 55. sqq. et 432. sqq. *Seidl.*

2. Ὅθεν ποτ' ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρη,] Agamemnon mille naves bello instructas contra Trojam duxit, unde Græci in illa expeditione dicuntur χιλιόναυς στρατός. De qua re lege Homerum in Bœotia, sive Navium Catalogo, Iliad. Lib. II. Et Euripidis Iphigen. Aul. Chorum totum actus primi. *Barnes.*

Ἄρην, editur vulgo Ἄρη. Illud dedi Porsonum secutus ad Phœniss. v. 134. 950. 1020. *Seidl.*

Ἄρ', ed. Vict.

6. s. ὑψηλῶν δ' ἐπὶ Ναῶν τίθεικε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων·] Ita infra v. 1000. Σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι. Mos erat apud Veteres, ut victores hostium spolia templorum tholis suspenderent, gratitudinis in Deos, victoriæ auctores, signum et memoriæ causa. Hinc Valerius Maximus Lib. VII. c. 6. *Opera M. Junii Dictatoris, Rempublicam administrantis, spolia affixa templis, Deorum numini consecrata.* Pulchre hunc ritum describit Silius Italicus Lib. 1. *In foribus sacris, primoque in limine templi, Captivi currus, belli decus, armaque rapta Bellantum ducibus, sævæque in Marte secures, Perfossi clypei, et servantia tela cruorem, Claustraque portarum pendent.* Quin et Horatius hujus moris meminit, Carmin. Lib. IV. Od. 15. *Et signa nostro restituit Jovi Direpta Parthorum superbis postibus.* Idem Christianis mos nunc placuit; et frequenter apud historicos legimus, insignia fusorum hostium templis Christianorum suspensa, cum victores laudes suas Deo publice agendas duxerint. Nobis hic non est diutius immorandum. *Barnes.*

Ἀφίκετ'] Verbo ἀφικνεῖσθαι similiter *de redeuntibus* utitur Noster Hec. v. 954. Æschyl. Pers. v. 15. Agam. 515. Idem usus est verbi μολεῖν, ut infr. v. 48. aliorumque verborum ejusdem significationis. Vid. Heindorf. ad Platon. Protag. 4. p. 462. *Seidl.*

7. Ναῶν] Intellige cum Barnesio *templorum*, non *navium*. vid. infra v. 1000. Æschyl. Agam. v. 588. *Musg.*

Contra Heathius ναῶν accipit de navibus. Defuisse enim Agamemnoni opportunitatem Trojanorum spolia templis deorum Argivis consecrandi, cum statim sub ipso appulsu ab Ægistho fuerit interfectus. *Beck.*

Καὶ τοῦ Θυέστου παιδὸς Αἰγίσθου χερί.
Χὡ μὲν παλαιὰ σκῆπτρα Ταντάλου λιπὼν,
Ὄλωλεν· Αἴγισθος δὲ βασιλεύει χθονὸς,
Ἄλοχον ἐκείνου Τυνδαρίδα κόρην ἔχων.
Οὓς δ' ἐν δόμοις ἔλειπεν, ὅτ' εἰς Τροίαν ἔπλει,
Ἄρσενά τ' Ὀρέστην, θῆλύ τ' Ἠλέκτρας θάλος,
Τὸν μὲν πατρὸς γεραιὸς ἐκκλέπτει τροφεὺς,
Μέλλοντ' Ὀρέστην χερὸς ὑπ' Αἰγίσθου θανεῖν,
Στροφίῳ τ' ἔδωκε Φωκέων εἰς γῆν τρέφειν·
Ἡ δ' ἐν δόμοις ἔμεινεν Ἠλέκτρα πατρός.

Et Ægisthi, filii Thyestis, manu.
Et ille quidem antiquis sceptris Tantali relictis
Periit. Ægisthus vero terræ regnum obtinet,
Uxorem illius, Tyndari filiam, habens.
Quos vero domi reliquit, quum ad Trojam navigavit,
Maremque Orestem, fœmineumque Electræ germen,
Hunc quidem patris senex nutritor surripit,
Orestem, cum Ægisthi manibus jam prope esset ut moreretur,
Strophioque dedit in Phocensium agro alendum:
Hæc vero Electra in patris ædibus remansit.

Ναῶν] Recte de templis, non de navibus, intelligit Barnesius, coll. infr. v. 1000.

σκῦλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι.

Nimis argutatur Heathius. *Seidl.*

9. Θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ,] Lege γυναικὸς ἐκ. *Por.*

Θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ,] Quomodo Agamemnon, Troja reversus, domi fuerit cæsus uxoris et Ægisthi insidiis, vide Homer. Odyss. λ'. v. 408. Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε, Ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ οἶκόνδε καλέσσας, etc. Et Scholiastæ Æschyli argumentum ad fabulam Agamemnon dictam. *Barnes.*

11. Χὠ] Male scribunt χ' ὡ sive χ' ὁ. Vid. Excurs. ad Troad. v. 399. p. 147. *Seidl.*

12. Ὄλωλεν Αἴγισθος δὲ βασιλεύει χθονὸς,] Ita Seneca, Agam. v. 915. *Pater peremtus scelere materno jacet: Comes paternæ quæritur Natus neci. Ægisthus arces Venere quæsitas tenet. Æmil. Portus.*

14. Vulgo: οὓς δ' ἐν δόμοις ἔλειπεν, ὅτ' εἰς Τροίαν ἔπλει. Elegantiores numeros restitui ad exemplum Orest. v. 63.

ἣν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιφ', ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει.

Seidl.

18. De hoc versu vid. ad Rhes. v. 925. *Musg.*

19. Ἡ δ'] Vulgo legunt ἡ δ' et punctum ponunt post πατρός. Sed conf. Orest. v. 63. seq. quem modo citavimus. Neque enim illud potissimum narraturus est, domi eam remansisse, sed qualem ibi sortem habuerit. *Seidl.*

22. Ita hunc et sequentem versum edidit Schæferus ex emendatione Porsoni ad Med. v. 5. Vulgo:

δείσας δὲ, μή τῳ παῖδας Ἀργείων τέκοι,
Ἀγαμέμνονος ποινάτορας, εἶχεν ἐν δόμοις.

Disputat Porsonus ita: "Corrupta vox Ἀργείων sensui repugnat, et cum παῖδας prioris versus metro necessarium fecisset, anapæstum in quartam sequentis sedem invexit, ποινάτορας." *Seidl.*

23. Piersonus Verisim. p. 67. ne ana-

Ταύτην, ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἥβης χρόνος,
Μνηστῆρες ᾔτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός.
Δείσας δὲ, μή τῳ παῖδας Ἀργείων τέκοι,
Ἀγαμέμνονος ποινάτορας, εἶχεν ἐν δόμοις
Αἴγισθος, οὐδ' ἥρμοζε νυμφίῳ τινί·
Ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτ' ἦν φόβου πολλοῦ πλέων,
Μή τῳ λαθραίως τέκνα γενναίῳ τέκοι,
Κτανεῖν σφ' ἐβουλεύσατ' ὠμόφρων· ἡ δ' ὅμως
Μήτηρ νιν ἐξέσωσεν Αἰγίσθου χερός.
Εἰς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ' ὀλωλότα,

Hanc, postquam florens pubertatis tempus *ipsam* habuit,
Proci petebant Græcæ principes terræ.
Metuens vero, ne cui Argivorum liberos pareret,
Agamemnonis ultores, *eam* continebat domi
Ægisthus, nec ulli sponso despondebat.
Cum vero hoc etiam magni metus plenum esset,
Ne cui generoso *viro* liberos clam pareret,
Interficere ipsam statuit crudelis. Quantumvis autem mala
Mater ipsam servavit ex Ægisthi manu.
Quoad enim maritum occisum habebat speciosam causam;

pæstus in quarto loco sit, scribendum statuit:

Ἀγαμέμνονος ποινάτορας, σφ' εἶχ' ἐν δόμοις.

Ego vero anapæstos in paribus locis nec libenter a tragicis positos, nec penitus repudiatos, censeo. Exemplum vide Troad. v. 352. *Musg.*

Heath. emendat: ποινάτοράς γ' εἶχ' ἐν δόμοις. *Beck.*

27. Κτανεῖν σφ' ἐβουλεύσατ' ὠμόφρων· ἡ δ' ὅμως.] Ita Ed. Victor. MS. α. κτανεῖν τ' ἐβουλεύσαντ' ὠμόφρων δ' ὅμως, consentientibus MSS. β, γ, nisi quod σφ' pro τ' exhibent. Æmilius Portus sic emendat:

κτανεῖν σφ' ἐβούλετ' ὠμόφρων· κακὴ δ' ὅμως.

Sed minus a MSSorum vestigiis recedit:

κτανεῖν σφ' ἐβούλευσ' αὖτις· ὠμόφρων δ' ὅμως.

Musg.

Κτανεῖν σφ' ἐβούλετ' ὠμόφρων· Κακὴ δ' ὅμως] Ita pro corrupto illo, quod prius, Κτανεῖν σφ' ἐβουλεύσατ' ὠμόφρων· ἡ δ' ὅμως, legimus; Canterumque, Portum, et Miltonum laudatores habeo. Scaliger legit Κτανεῖν ἐβούλευσ' ὠμόφρων νιν· ἡ δ' ὅμως, quod minus laudo; quia longius a veteris lectionis vestigiis recedit. Dupортus nihil omnino ad hanc fabulam notat. *Barnes.*

Reiskius conjicit: κτανεῖν σφ' ἐβούλετ' ὠμόφρων, ἡ δ' οὖν ὅμως. *Beck.*

Κτανεῖν σφι βουλεύσαντος ὠμόφρων ὅμως] Ita emendavimus hunc versum librorum vestigia secuti. Ed. Victorii:

κτανεῖν σφ' ἐβουλεύσατ' ὠμόφρων· ἡ δ' ὅμως.

Virorum doctorum conjecturas, quæ ad unam omnes a librorum lectione magnopere recedunt, nihil attinet referre. Vox βουλεύσαντος in libris MSS. sic fere exarari solet, βουλεύσαντ. cf. Ind. ad Greg. Corinth. Schæf. litteris ος. Atque hoc superscriptum ο sæpe cum littera, cui superscribitur, connectitur, (vid. ad eundem Gregor. Tab. Æn. IV. Num. 18., v. σύνδεσμος) ut facillime pro apostropho haberi potuerit. Particulam autem δ' post ὠμόφρων inserere debuerunt, qui male legissent antecedentia. Ceterum cf. An-

Παίδων δ' ἔδεισε μὴ φθονηθείη φόνῳ.
Ἐκ τῶνδε δὴ τοιόνδ' ἐμηχανήσατο
Αἴγισθος· ὃς μὲν γῆς ἀπηλλάχθη φυγὰς
Ἀγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἶφ', ὃς ἂν κτάνῃ.
Ἡμῖν δὲ δὴ δίδωσιν Ἠλέκτραν ἔχειν
Δάμαρτα, πατέρων μὲν Μυκηναίων ἄπο
Γεγῶσιν, οὐ δὴ τοῦτό γ' ἐξελέγχομαι·

Sed timuit, ne liberorum cæde sibi conflaret invidiam.
Ob has igitur *causas* tale quid machinatus est
Ægisthus: qui quidem ex *hoc* agro discessit exul,
Agamemnonis filius, aurum promisit *ei*, qui interfecerit *ipsum*.
Nobis vero jam dedit Electram, ut eam habeamus
Uxorem, qui ex parentibus quidem Mycenæis
Nati sumus. Nec enim hac *in parte* redarguor.

drom. 798. Ἀνδρομάχην κτανεῖν καὶ παῖδα βουλεύσασα. *Seidl.*

29. Εἰς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ' ὀλωλότα,] Causam habuit et prætextum, quare se defenderet Clytæmnestra; quod nempe Agamemnon filiam ejus, Iphigeniam, mactasset, et hoc prætextu se armat impudica viricida apud Æschylum Agamemn. v. 1421, etc. Et infra hujus fabulæ v. 1011, etc. Et Sophocles eodem modo se excusantem Clytæmnestram inducit, Electr. v. 526. Πατὴρ μὲν, οὐδὲν ἄλλο σοι πρόσχημ' ἀεὶ, Ὡς ἐξ ἐμοῦ τέθνηκεν· ἐξ ἐμοῦ· καλῶς Ἔξοιδα· τῶνδ' ἄρνησις οὐκ ἔνεστί μοι. Ἡ γὰρ δίκη νιν εἷλε, κοὐκ ἐγὼ μόνη. *Barnes.*

30. Ad φθονηθείη Victorius adscripsit μεμφθείη ex glossa, ut videtur. *Seidl.*

32. Constructio est: εἶπεν χρυσὸν δώσειν ἐκείνῳ, ὃς ἂν κτάνῃ τοῦτον, ὃς Ἀγαμέμνονος ὢν παῖς φυγὰς μὲν ἀπηλλάχθη γῆς. Nam Brumoy male locum sic exponit, ut Orestes Ægisthi caput proscripsisse intelligatur. *Heath.*

33. κτάνῃ.] Temporum ratio postulare videtur κτάνοι. *Musg.*

Ἀγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἶπεν, ὃς ἂν κτάνῃ.] Alias legitur χρυσὸν εἶφ', ὃς ἂν, etc. Sed salvum erit metrum, si in quinto loco anapæstum admittimus; quare nil muto. Sed de hac τοῦ ἔπω significatione, et quod *dico* simpliciter pro *promitto* usurpatur, videsis Sebastian. Pfochenium in Diatriba de Linguæ Græci Novi Testamenti Puritate, §. 79. 49. p. 57. *Barnes.*

εἶφ',] Ita Schæferus. Male vulgo εἶπεν. "Χρυσὸν εἶφ' bene versum *aurum promisit.* Sæpius enim Græci verba *dicendi* usurpant de *pollicitationibus.* Lucianus Reviv. c. 3. T. I. p. 573. Homerica parodia:

μὴ δή μοι φύξιν γε, κακοτυχές, βάλλεο θυμῷ,
χρυσῷ τις λέξας, ἐπεὶ ἴσσο χεῖρας ἐς ἁμάς.

Herodot. VI. c. 23. μισθὸς δέ οἱ ἦν εἰρημένος ὅδε, *merces autem ei promissa erat hæc.* Sic dicitur inprimis verbum ὀνομάζειν. Homerus Il. IX. v. 515.

εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι.

Pro quo mox v. 519.

νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη.

Longus p. 87. sq. ed. Villois. μείζονα γὰρ ἢ κατὰ ποιμαίνουσαν κόρην δῶρα ὠνομάζετο παρ' ἑκάστου. Præstantissimus Villoisonus ad h. l. p. 208.: "Ὠνομάζετο. Sic supra, Lib. I. p. 14. Ed. Moll. Dryas in re simili τὰ ὈΝΟΜΑΣΘΈΝΤΑ δῶρα παρητήσατο. Apud Hesychium ὀνομῆναι et ὀνομάσαι explicantur ἐπαγγείλασθαι; nempe Hesychius, quod a nemine huc usque animadversum est, respexit Od. Ω'. v. 340.:

ὄρχατο δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
Δώσειν πεντήκοντα.

Λαμπροὶ γὰρ εἰς γένος γε· χρημάτων δὲ δὴ
Πένητες· ἔνθεν ηὐγένει' ἀπόλλυται·
Ὡς, ἀσθενεῖ δοὺς, ἀσθενῆ λάβοι φόβον.
Εἰ γάρ νιν ἔσχεν ἀξίωμ' ἔχων ἀνὴρ,
Εὕδοντ' ἂν ἐξέγειρε τὸν Ἀγαμέμνονος
Φόνον, δίκη τ' ἂν ἦλθεν Αἰγίσθῳ τότε.
Ἣν οὔποθ' ἁνὴρ ὅδε, σύνοιδέ μοι Κύπρις,

Clari enim genere quidem *sumus*: pecuniis vero jam
Pauperes *sumus*; hinc nobilitas perit:
Ut tenui dans, tenuem haberet metum.
Si enim ipsam habuisset dignitate præditus vir,
Sopitam excitâsset Agamemnonis
Cædem, pœnasque Ægisthus tunc dedisset.
Quam *Electram* nunquam vir hicce (conscia est mihi Venus)

Et Il. Ι'. v. 121.

Ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω.

Hoc sensu et τὸ ὀνομάζειν dicitur in Iliade Ι'. v. 511.

Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι.

Et Il. Σ'. v. 449.

καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνομάζων.

Ubi vides ὀνομάζεσθαι δῶρα hic esse, promittere dona." Hactenus egregie; sed nollem addidisset: "eaque cum emphasi recensere" et quæ sequuntur. Nam in hoc talium verborum usu nihil est emphatici. Suidas T. III. p. 427. Τάλις — ἡ ὀνομασθεῖσα τινὶ νύμφη. Hesychius composito verbo usus T. II. c. 1342. Τάλις. ἡ μελλόγαμος παρθένος, καὶ κατωνομασμένη τινί. quod interpretes miris modis vexarunt. Ejusdem familiæ est αἰνεῖν cum compositis, ἐπαινεῖν et κατανεύειν: quod verbum cum primaria vi significaverit generaliter *dicere*, causa apparet, cur usu haud ita raro valeat specialiter *promittere, polliceri*. Sophocles Philoct. v. 1398. sq. Brunck.

ἃ δ' ᾔνεσάς μοι δεξιᾶς ἐμῆς θιγὼν,
πέμψειν πρὸς οἴκους, ταῦτά μοι πρᾶξον, τέκνον,

Euripides Alcest. v. 12. sqq.

ᾔνεσαν δέ μοι θεαὶ,
Ἄδμητον ᾅδην τὸν παραυτίκ' ἐκφυγεῖν,
ἄλλον διαλλάξαντα τοῖς κάτω νεκρόν."

Schæfer. Ceterum ad εἶφ' intellige ἐκείνῳ. et ad κτάνῃ αὐτὸν, scilic. ἐκ γῆς ἀπηλλάχθη. Musgravius mavult κτάνοι. Male. Ὃς ἂν κτάνῃ valet ἐάν τις κτάνῃ, *si quis illum occidisset. Seidl.*

37. s. Citat Stob. Grot. xcvii. p. 389. ubi χρ. γε μήν. *Burn.*

Intellige ἐσμέν. Rarior est hæc ellipsis primæ personæ. Sophocl. Antig. 634.

ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῇ δρῶντες φίλοι;

Vid. Schæf. Melet. Crit. p. 114. Nostri Cycl. 500. πλέως μὲν οἴνου, γάνυμαι δὲ δαιτὸς ἥβης. Soph. Œd. Col. 207. ὦ ξένοι, ἀπόπτολις. Nostri Hercul. Fur. 627. οὐ γὰρ πτερωτός. Differunt ab his exemplis illa, in quibus ad ἕτοιμος sive πρόθυμος intelligitur εἰμί. Vid. Schæf. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 696. *Seidl.*

38. ἡ εὐγένει'] Stob. Grot. xcvii. p. 389. *Burn.*

39. Ὡς ἀσθενεῖ, etc.] Spectat ad v. 34. ἡμῖν δίδωσιν δάμαρτα. Sensus est, *ut, humili viro eam collocans, metum sibi minueret.* De hoc optativo λάβοι vid. Matth. Gramm. Græc. sect. 518. p. 734. *Seidl.*

41. ἐξήγειρε] Sic recte edition antiquæ. Barnesius ἐξέγειρε. *Seidl.*

Recte vet. ed. ἐξήγειρε. *Reisk.*

42. Pro τότε malim ποτί. *Reisk.*

43. ἀνὴρ ὅδε,] *Ego*, ut recte Barnesius, citans Soph. Œd. Col. v. 1323. & 1467. Trachin. v. 308. *Musg.*

Ἤισχυνεν εὐνῇ· παρθένος δ' ἔτ' ἔστι δή.
Αἰσχύνομαι γὰρ ὀλβίων ἀνδρῶν τέκνα
Λαβὼν, ὑβρίζειν, οὐ κατάξιος γεγώς.
Στένω δὲ τὸν λόγοισι κηδεύοντ' ἐμοὶ
Ἄθλιον Ὀρέστην, εἴποτ', εἰς Ἄργος μολὼν,
Γάμους ἀδελφῆς δυστυχεῖς εἰσόψεται.
Ὅς τις δέ μ' εἶναί φησι μῶρον, εἰ λαβὼν
Νέαν ἐς οἴκους παρθένον, μὴ θιγγάνω,
Γνώμης πονηρᾶς κανόσιν ἀναμετρούμενος

Cubili polluit, sed adhuc virgo manet.
Erubesco enim beatorum virorum liberos
Nactus, violare *eos*, cum non sim dignus.
Deploro autem verbis affinitate junctum mihi
Miserum Orestem, si unquam Argos reversus,
Nuptias sororis infelices aspiciet.
Quicunque vero me stultum esse dicit, quod cum receperim
Juvenem virginem in sedes, non attingam, *is*
Mentis pravæ regula se metiri

Ἦν οὔ ποτ' ἀνὴρ ὅδι,] Ἀνὴρ ὅδι δεικτικῶς, περὶ ἑαυτοῦ λέγει· ἀνὴρ ὅδι, ἀντὶ τοῦ ἐγώ· sic οὗτος pro ἐγώ: est vero idem, quod ὅδι. Et in omnibus linguis (ut recte observat Is. Casaubonus ad Annales Ecclesiasticos Baronii, Exercit. XV. c. 12.) Pronomina demonstrativa elegantissime interdum accipiuntur de loquentis persona. Ita interpretari sunt critici illud comici. *Tu si hic sis, aliter sentias.* Hic hoc in loco, pro *Ego*, ὅδι, vel ὅδ' ἀνὴρ, ut dicit Euripides. Nec is solus; sed et Sophocles in Œdipo Colon. v. 1323. ubi Polynices petit a patre, ut ignoscat sibi, Μῆνιν βαρεῖαν εἰκάθειν ὡρμημένῳ τῷδ' ἀνδρὶ τοὐμοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν. *Huic viro*, hoc est, *mihi*. Atque hoc loquendi genere delectari Sophoclem notat Scholiastes: Τῷδ' ἀνδρὶ] Δεικτικῶς. Καὶ ἔστι πυκνὸς ἐν τῷ τοιούτῳ Σοφοκλῆς. Verissime. Paulo enim post, v. 1467. Ὦ παῖδες, ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος Βίου τελευτή. Scholiast. Τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ] ἐπ' ἐμοὶ δηλονότι. In Trachiniis v. 308. Μηδ', εἴ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι.] Scholiast. Τῆσδέ γε ζώσης] Δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. Ὁ δὲ νοῦς· εἰ καὶ μέλλεις τι δρᾷν κατὰ τῶν ἐμῶν παίδων, τοῦτο ἐμοῦ ζώσης ἀναβαλοῦ. *Barnes.*

οὔποθ' ἁνὴρ ὅδι,] Vulgo οὔποτ' ἀνὴρ ὅδι. Adscripsit Victorius: δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ ἐγώ. *Seidl.*

44. Ἤισχυνεν εὐνῇ·] Victorius in margine: γρ. ᾔσχυν ἐν εὐνῇ, quod valet, opinor, ᾔσχυν' ἐν εὐνῇ, quæ lectio vulgatæ certe non præstat. *Seidl.*

50. ss. Ὅστις δέ μ' εἶναί φησι μῶρον, εἰ λαβὼν Νέαν ἐς οἴκους παρθένον μὴ θιγγάνω, &c.] Hæc Euripides sagaciter in suam profert defensionem. Vidit enim ille vir undiquaque magnus, quantas hæc res inter criticos turbas erat excitatura. Quid vero impedit, quominus inter rusticos colonos reperiatur aliquando, qui generosa indole sit præditus, fideli et casto ingenio, qui, cum vi sibi datam videt regiam virginem, illam aut violare noluerit, aut certe non ausus fuerit; præsertim cum ex illius virginis familia supersit, ut in hac causa Orestes, qui aliquando pœnas ex inimicis reposcat. Certe nos legimus etiam inter Christianos reges, qui in summa fortuna positi, ultro a concessa conjugii voluptate abstinuerint. Et sane Josephus ille Justus, Mariæ virginis maritus, ex Gregorii Nysseni atque Epiphanii sententia, virginitatis illius custos habebatur. Quare non est, ut hoc nomine Euripidis œconomia damnetur vel

Τὸ σῶφρον ἴστω, κἀυτὸς αὖ τοιοῦτος ὤν.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

Ὦ νὺξ μέλαινα, χρυσέων ἄστρων τροφὲ,
Ἐν ᾗ τόδ' ἄγγος τῷδ' ἐφεδρεῦον κάρᾳ
Φέρουσα, πηγὰς ποταμίας μετέρχομαι,
(Οὐ δή τι χρείας εἰς τοσόνδ' ἀφιγμένη,
Ἀλλ' ὡς ὕβριν δείξωμεν Αἰγίσθου θεοῖς,)
Γόους τ' ἀφίημ' αἰθέρ' εἰς μέγαν πατρί.

Continentiam sciat, seque talem esse.

ELECTRA.

O nox atra, aureorum astrorum mater,
In qua hoc vas huic incumbens capiti
Ferens, fontes flumineos peto,
(Non quidem quod ad tantam inopiam sum redacta:
Sed ut Ægisthi contumeliam ostendamus diis,)
Et lamentationes in amplam ætherem emitto patri.

frigiditatis, vel improbabilitatis, vel incohærentiæ; quanquam nec ipse Petrus Victorius illum etiam volens ausus sit defendere. Dionis enim sententia, quam protulimus ad Troad. v. 688. ad ejus defensionem in hac parte sufficiet. Vid. infra ad v. 259. *Barnes.*

μὴ θιγγάνω] Terent. *Nocte illa prima virginem non attigit,* MS. Not. ed. Victor. *Seidl.*

52. γνώμης πονηροῖς κανόσιν] Legendum, ni fallor, γνώμης πονηρᾶς. *Musg.*

γνώμης πονηροῖς κανόσιν] Πονηροῖς in πονηρᾶς mutavit Musgravius, quem sequitur Porsonus ad Hec. 606. (ubi memoriæ lapsu citat ἴστω τὸ σῶφρον.) Sed non assequor, cur damnanda sit librorum lectio, quæ mihi quidem etiam magis poëtica videtur. Sensus est: is sciat, se prava mentis, (statuendi, judicandi) regula metiri sive æstimare continentiam, i. e. se perperam judicare de continentiæ laude. Δικαίους κανόνας dixit Noster Fragm. Belleroph. VI. 5. *Seidl.*

γνώμης πονηροῖς κανόσιν Ed. Victor.

53. Reisk. conjicit: κἀυτὸς οὐ τοιοῦτος, *et se ipsum talem non esse,* sc. σώφρονα, *modestum, bonis moribus præditum. Beck.*

κἀυτὸς αὖ] Reiskius proponit οὐ pro αὖ. Sed sana vulgata. Verte: *ipsumque contra talem esse,* scil. qualem me dicat, μῶρον. Μῶρον etiam supplet Heathius. *Seidl.*

Comma post σῶφρον posuit Victor.

54. ἄστρων τροφὶ,] Tibullus Lib. II. Eleg. 1. v. 87.

> Ludite, jam Nox jungit equos, currumque sequuntur
> Matris lascivo sidera fulva choro.
>
> *Musg.*

Prev. pro τροφὸς posuit *matrem,* secutus auctoritatem Tibulli El. 2, 1. *Beck.*

55. κάρα ed. Victor.

57. s. Hi duo versus uncinis includendi sunt; ut μετέρχομαι et ἀφίημι per appositionem cohæreant. *Musg.*

Forte, οὐ δῆτα, aut cum vet. ed. οὐ δή τι. Confer v. 268. ubi δῆθι pro δῆθιν, quod neque hinc alienum est. Posset etiam οὐ δή γι reponi. *Beck.*

Οὐ δή τι] Ita recte Victorius. In Barnesiana legitur οὐ δή τι, fortasse typothetæ vitio. *Seidl.*

58. δείξωμεν θεοῖς,] Docet Grævius ad Hesiod. Op. et D. v. 730. Antiquorum sententiam fuisse, noctu deos versari in terra et hoc orbe nostro inter homines, interdiu sedes superas colere. Stat. Lib. I. Sylv. 1.

> Huc sub nocte silenti,
> Cum superis terrena placent, tua turba relicto
> Labetur cœlo.

Quintilian. Declamat. X. *omnis religio*

Ἡ γὰρ πανώλης Τυνδαρὶς, μήτηρ ἐμὴ,
Ἐξέβαλέ μ' οἴκων, χάριτα τιθεμένη πόσει.
Τεκοῦσα δ' ἄλλους παῖδας Αἰγίσθῳ πάρα,
Πάρεργ' Ὀρέστην κἀμὲ ποιεῖται δόμων.
ΑΥ. Τί γὰρ τάδ', ὦ δύστην', ἐμὴν μοχθεῖς χάριν,
Πόνους ἔχουσα, πρόσθεν εὖ τεθραμμένη,
Καὶ ταῦτ' ἐμοῦ λέγοντος, οὐκ ἀφίστασαι;
ΗΛ. Ἐγώ σ' ἴσον θεοῖσιν ἡγοῦμαι φίλον·
Ἐν τοῖς ἐμοῖς γὰρ οὐκ ἐνύβρισας κακοῖς.

Illa enim perniciosa Tyndaris, mater mea,
Ejecit me ex ædibus, gratificans marito *suo*.
Quia enim alios liberos apud Ægisthum peperit,
Orestem et me, alienos a domo ducit.
Col. Cur vero, O infelix, hæc *in* meam gratiam laboras,
Labores sustinens, prius delicate nutrita,
Et hæc me jubente non desistis?
Ele. Ego te diis æqualem amicum duco:
In meis enim malis non insultâsti contumeliose.

templorum, omnis religio lucorum, cum tacuere mortalia et profani procul, errare sedibus totis, solitudine frui, et de suis dicitur exire simulacris. Hinc intelligendus Euripides. *Musg.*

59. ἀφίημ'] Ita optime Reiskius, pro ἀφίην. *Musg.*

ἀφίην] Imperfecti temporis, licet alii ἀφιείην in optativo legant. *Barnes.*

ἀφίην] Reliqui librorum lectionem quamvis vitiosam. Reiskium corrigentem ἀφίημ' secutus est Musgravius, qui duos antecedentes versus uncinis inclusit. Sed vereor, ut aptus hic sit parentheseos locus. Idem sensisse videtur Heathius, qui corrigit ἀφίω γ', et Schæferus, qui ἀφῶμεν edidit. Sed nimis tamen Schæferi lectio a libris recedit. Quid si scripserit Euripides, quod Portus voluit, ἀφείην, ad Homeri exemplum conjunctivum cum optativo copulans. Sensus tamen utriusque paululum erit diversus. Verte: ut Ægisthi injurias diis ostendam, et ut querelas fundere possim (non *fundam*) in magnum æthera. Vid. Matth. Gramm. Græc. sect. 519. p. 735. ubi non assentior viro doctissimo, in Soph. Electr. v. 760. præferenti ἐκλάχῃ. Ὅπως ἐκλάχῃ est *ut nancisci possit*, non *ut nanciscatur*. Vernacule: damit er erhalten könne. Alterum erit: damit er erhalten soll; sive, damit er erhalte. Afferunt Orestis cineres, non ut in patrio solo sepeliatur, (hoc enim pendebat ab Ægisthi et Clytæmnestræ arbitrio) sed, ut his, si velint eum sepelire, ejus rei potestatem faciant. Pari modo omnes hujus generis loci, quos Matthiæ l. l. affert, etiam Homerici, videntur explicandi esse, neque in eadem Sophoclis Electra v. 57. mutari debet librorum lectio ὅπως — φέρωμεν. *Seidl.*

ἀφίην ed. Victor.

60. Ἡ γὰρ πανώλης] De voce πανώλης vide Hercul. Fur. v. 1417. *Barnes.*

62. Αἰγίσθῳ πάρα,] Ita libri. Schæferus edidit Αἰγίσθου πάρα. Sed nihil magnopere differt, utrum dicas, genuit liberos *ex Ægistho* an *apud Ægisthum, in Ægisthi domo*, i. e. conjuncta cum illo. Plane sic Plutarch. Pericl. p. 165. c. ἔτεκε δὲ καὶ παρὰ τῷ Περικλεῖ Ξάνθιππον καὶ Πάραλον. *Seidl.*

63. Πάρεργα — δόμων] i. e. νόθους. Vid. Hesych. v. πάρεργον. *Seidl.*

66. Καὶ ταῦτ' — ἀφίστασαι;] Construe καὶ οὐκ ἀφίστασαι, ἐμοῦ λέγοντος ταῦτα, sive καίπερ ἐγὼ λέγω ταῦτα, scil. δεῖν σε ἀφίστασθαι. *Seidl.*

Μεγάλη δὲ θνητοῖς μοῖρα συμφορᾶς κακῆς
Ἰατρὸν εὑρεῖν, ὡς ἐγώ σε λαμβάνω.
Δεῖ δή με κἀκέλευστον, εἰς ὅσον σθένω,
Μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς,
Ξυνεκκομίζειν σοι πόνους· ἅλις δ' ἔχεις
Τἄξωθεν ἔργα· τὰν δόμοις δ' ἡμᾶς χρεὼν
Ἐξευτρεπίζειν· εἰσιόντι δ' ἐργάτῃ
Θύραθεν, ἡδὺ τἄνδον εὑρίσκειν καλῶς.
ΑΥ. Εἴ τοι δοκεῖ σοι, στεῖχε· καὶ γὰρ οὐ πρόσω

Magna vero mortalibus *est* felicitas, adversæ fortunæ
Medicum invenisse, ut ego te accipio.
Oportet igitur me vel injussam pro viribus
Labore te levantem, ut facilius feras,
Una tecum tolerare negotia; satis enim habes
Operum foris. Domesticas vero *res* nos oportet
Parare: intranti enim operario
Ab extra, jucundum *est res* domesticas invenire recte se habentes.
Col. Si igitur *ita* tibi placet, vade: etenim non procul *sunt*

69. Μεγάλη μοῖρα i. e. *magna felicitas.* Μοῖρα vocabulum est μέσον; loci igitur nexus significationem regit. Nam μεγάλη μοῖρα eodem jure de magno infortunio dici possit, ut οἰωνὸς μέγας, Orest. 779. pro οἰωνὸς κακὸς, et Iph. Aul. 453. τὰς μεγίστας συμφορὰς pro τὰς κακίστας. *Seidl.*

71. ss. Δεῖ δή με κἀκέλευστον, εἰς ὅσον σθένω, Μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς, Συνεκκομίζειν σοι πόνους·] Vide hunc locum explicatum in nota ad v. 74.

Barnes.

73. Συνεκκομίζειν πόνους·] Confer Hippol. v. 467. *Musg.*

Συνεκκομίζειν i. e. συμπονεῖν, συμβαστάζειν, ut explicant Scholiastæ ad Orest. 678. et Hippol. 467. Videtur hoc verbum nostro proprium esse. Idem Euripidi significant συνεκπονεῖν et συνεκφέρειν.

Seidl.

74. s. τὰ 'ν δόμοις ἡμᾶς χρεὼν Ἐξευτρεπίζειν· etc.] Cum eleganter copioseque laudes agricolarum vitæ persequeretur Horatius (Epod. 2.) et quot quantaque illic bona forent, ostenderet; in iis etiam posuit voluptatem, quam capiunt, cum ab opere redeuntes, laboreque ac fame enecti inveniunt domi a diligente uxore parata omnia, quibus et reficere vires et desideria naturæ satiare queant. Inquit igitur: *Et horna dulci vina promens Dolio dapes inemtas apparet.* Addit etiam, majorem illis suavitatem afferre viles eas escas, quam inertibus ac delicatis exquisitæ epulæ faciant. Euripides quoque in Electra hoc tetigit, qui de voluptate hac, potius animo comprehensa, quam usu cognita, ita induxit summo loco natam, magnique animi virginem cum viro suo loquentem: Τὰ'ν δόμοις ἡμᾶς χρεὼν Ἐξευτρεπίζειν· εἰσιόντι δ' ἐργάτῃ Θύραθεν, ἡδὺ τἄνδον εὑρίσκειν καλῶς. Nam quod Latinus poëta supra dixerat: *Quod si pudica mulier in partem juvet domum atque dulces liberos,* Græcus quoque ante hæc verba eidem personæ affinxit; Illa nam, quid sui officii sit, ostendens, inquit: Δεῖ δή με κἀκέλευστον, εἰς ὅσον σθένω, Μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς, Συνεκκομίζειν σοι πόνους. Quibus in verbis animadvertendum est, συνεκκομίζειν idem valere, quod *in partem juvare:* significat enim manifesto una cum aliquo ferre, ac partem aliquam laboris illius in se suscipere. Hæc Petrus Victorius Variar. Lection. Lib. XI. c. 6. Vide plura ad Hippolyt. v. 467. Quod autem τὰ ἐν δόμοις mulieri affinxit Euripides, hoc est, muliebria officia tractare, id explica-

Πηγαὶ μελάθρων τῶνδ᾽· ἐγὼ δ᾽ ἅμ᾽ ἡμέρᾳ
Βοῦς εἰς ἀρούρας εἰσβαλὼν, σπερῶ γύας.
Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα,
Βίον δύναιτ᾽ ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

Πυλάδη, σὲ γὰρ δὴ πρῶτον ἀνθρώπων ἐγὼ
Πιστὸν νομίζω καὶ φίλον, ξένον τ᾽ ἐμοί·
Μόνος δ᾽ Ὀρέστην τόνδ᾽ ἐθαύμαζες φίλων,

Fontes ab ædibus hisce. Ego vero prima luce
Boves in arva agens, seminabo jugera.
Nullus enim ignavus, deos habens in ore,
Victum poterit colligere sine labore.

ORESTES.

Pylades, te namque jam præ cunctis mortalibus ego
Fidum judico et amicum, et hospitem mihi:
Solus enim ex amicis Orestem hunc colebas,

tur a Xenophonte in Œconom. Παρεσκεύακεν ὁ θεὸς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὰ μὲν τῆς γυναικὸς ἐπὶ τὰ ἔνδον ἔργα καὶ ἐπιμελήματα· ῥίγη μὲν γὰρ καὶ θάλπη, καὶ ὁδοιπορίας, καὶ στρατείας τοῦ ἀνδρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν μᾶλλον δύνασθαι καρτερεῖν κατεσκεύασεν, ὥστε τὰ ἔξω ἐπέταξεν αὐτῷ ἔργα.
Gaspar Stiblinus.

τάν] Ita Victor. Aliæ τὰ 'ν. *Seidl.*

79. ἀρούρας] Barnesius in margine ἄρουραν. *Musg.*

εἰσβάλλειν, nostro est aut *introire* aut *agere in locum*, ut hic et Iph. Taur. 262. *Seidl.*

80. s. Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, Βίον δύναιτ᾽ ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.] Petrus Victorius Lib. XII. c. 14. Verissimam quandam vitæque nostræ maxime utilem sententiam in ore gravissimi viri, M. Catonis, posuit Sallustius; cum enim variis de causis in maximo periculo civitatis cunctantem senatum excitaret ad pœnam capiendam de nefariis civibus, ita increpuit illos, qui diis immortalibus confisi, humana præsidia non adhibebant: *Non votis, neque suppliciis muliebribus, auxilia deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, prospera omnia cedunt.* Idem etiam longe minori in re pronuntiari fecit a Colono illo Euripides, quem induxit in fabula Electra: cum enim nobilissimam virginem ab illiberali indignoque ipsa labore revocare non potuisset, potestatemque tandem ei fecisset, ut pergeret, quo cœperat, cum ferri posse illum etiam a delicato corpore in umbraque nutrito laborem vidisset, quo magis eam consolaretur, addidit: ego enim, cum dies illuxerit, bubus in arvum compulsis, semen spargam: Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, Βίον δύναιτ᾽ ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου. Hoc enim verbis poëtæ exponere placuit, cum id sit, quod a Latino scriptore pæne expressum esse significare volui. Idem etiam brevius his verbis præcipiebatur; quæ jubebant, implorato auxilio Minervæ, oportere etiam manum movere, negotioque, quod confici quis vellet, adplicare. *Hæc ille.* Quo tamen in loco puto magnum virum, leviter memoria lapsum, respicere ad apologum illum Æsopicum, quo rusticus Herculis opem imploraverat ad plaustrum cœno hærens submovendum, quem deus ille votis suis conatus adjungere jubet, et manus atque humeros plaustro fortiter admovere, tum demum illius opem imploraret, nec successu cariturum. Memorabilis autem hic locus, inquit Gaspar Stiblinus, contra otiosos. Nam: *nil sine magno vita labore*

1

Πράσσονθ' ἃ πράσσω, δείν' ὑπ' Αἰγίσθου παθὼν,
Ὅς μου κατέκτα πατέρα, χἡ πανώλεθρος
Μήτηρ· ἀφῖγμαι δ' ἐκ θεοῦ χρηστηρίων
Ἀργεῖον οὖδας, οὐδενὸς ξυνειδότος,
Φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων ἐμοῦ.
Νυκτὸς δὲ τῆσδε πρὸς τάφον μολὼν πατρὸς,
Δάκρυά τ' ἔδωκα, καὶ κόμης ἀπηρξάμην,
Πυρᾷ τ' ἐπέσφαξ' αἷμα μηλείου φόνου,
Λαθὼν τυράννους, οἳ κρατοῦσι τῆσδε γῆς.

Utentem ea fortuna, qua utor, atrocia ab Ægistho passus,
Qui meum interfecit patrem et perdita una
Mater. Venio nunc ex Dei oraculis
In Argivum solum, nemine conscio,
Cædem interfectoribus patris mei redditurus.
Et hac nocte profectus ad tumulum patris,
Lacrymasque dedi, et primitias comæ *ei* obtuli,
Pyramque sanguine ovis jugulatæ imbui,
Clam tyrannis, qui tenent imperium hujus agri.

dedit mortalibus, etc. ut ait poëta. Gravissima sententia adversus otiosos exstat Hesiod. Ἔργων καὶ Ἡμερῶν, Lib. I. v. 306. etc. *Barnes.*

θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, i. e. *quantumvis deos habeat in ore.* Proxime βίον intellige *victum. Seidl.*

Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς ἀπὸ μόνου ζῇ τοῦ ἐπικαλεῖσθαι θεούς. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ τὸ σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει. *Scholiast.*

82. Πυλάδη,] Hinc patet, Pyladem adesse, ut mutam personam; nihil enim hic vicissim loquitur. *Barnes.*

84. Ὀρέστην τόνδ'] Addidisse τόνδε videtur poëta, ne auditor forte nomen loquentis ignoraret. *Musg.*

Ὀρέστην τόνδε] De se loquitur Orestes, δεικτικῶς ponitur τόνδε, de qua re vide supra ad v. 43. *Barnes.*

Recte Musgravius demonstrativum τόνδε poëtam putat addidisse, ne auditores forte nomen loquentis ignorarent. — θαυμάζεις. θαυμάζειν h. l. est *colere, amare*, ut sæpe. Conf. Musgravius infra ad v. 519. et quem ille citat Markland. ad Hippol. 105. Addit Beckius Valckenarium ad eundem Hippol. locum. *Seidl.*

85. Comma post δεινὰ poni jubet Reisk. *Beck.*

87. μυστηρίων] Barnesius χρηστηρίων, quod procul dubio verum. *Musg.*

χρηστηρίων] Ita pro μυστηρίων lego, quod prius male aderat. *Barnes.*

ἐκ θεοῦ μυστηρίων] Videntur hæc referenda ad sequentia οὐδενὸς ξυνειδότος, *nemine sciente secundum arcanum dei præceptum*, quare comma post οὖδας delevi. Etymol. M. p. 595. 48. μυστήρια, μυθήρια· μῦθος γὰρ ὁ λόγος. Clemens Alex. Cohort. ad g. p. 12. l. 12. Pott. σώφρων δὲ καὶ ἄλλως μυθήριά σοι νοεῖν ἀντιστοιχούντων τῶν γραμμάτων, τὰ μυστήρια, ubi, ut ex Etym. patet, recte fictam vocem μυθήρια Sylburgius defendit. Confer. etiam Zonaras, p. 1378. *Seidl.*

89. ἀλλάξων, i. e. ἀμείψων, *ut rependam. Seidl.*

91. κόμης ἀπηρξάμην,] Sectionem intelligit capillorum. Nam solenne fuit, sectos crines mortuis inferri a proximis. Ovid. Metamorph. Lib. III. Fabul. 6. — *planxere sorores Naiades, et sectos fratri imposuere capillos.* Hujus rei crebra est mentio apud Æschlyum, Sophoclem et Euripidem. Vide Joh. Kirchman. de Funerib. Romanorum Lib. II. c. 15. et Hadriani Junii Commentar. de Coma, c. 5. *Barnes.*

Πηγαὶ μελάθρων τῶνδ'· ἐγὼ δ' ἅμ' ἡμέρᾳ
Βοῦς εἰς ἀρούρας εἰσβαλὼν, σπερῶ γύας.
Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα,
Βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

Πυλάδη, σὲ γὰρ δὴ πρῶτον ἀνθρώπων ἐγὼ
Πιστὸν νομίζω καὶ φίλον, ξένον τ' ἐμοί·
Μόνος δ' Ὀρέστην τόνδ' ἐθαύμαζες φίλων,

Fontes ab ædibus hisce. Ego vero prima luce
Boves in arva agens, seminabo jugera.
Nullus enim ignavus, deos habens in ore,
Victum poterit colligere sine labore.

ORESTES.

Pylades, te namque jam præ cunctis mortalibus ego
Fidum judico et amicum, et hospitem mihi:
Solus enim ex amicis Orestem hunc colebas,

tur a Xenophonte in Œconom. Παρεσκεύασεν ὁ θεὸς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὰ μὲν τῆς γυναικὸς ἐπὶ τὰ ἔνδον ἔργα καὶ ἐπιμελήματα· ῥίγη μὲν γὰρ καὶ θάλπη, καὶ ὁδοιπορίας, καὶ στρατείας τοῦ ἀνδρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν μᾶλλον δύνασθαι καρτερεῖν κατεσκεύασεν, ὥστε τὰ ἔξω ἐπέταξεν αὐτῷ ἔργα.

Gaspar Stiblinus.

τῶν] Ita Victor. Aliæ τῶ'ν. *Seidl.*

79. ἀρούρας] Barnesius in margine ἄρουραν. *Musg.*

εἰσβάλλειν, nostro est aut *introire* aut *agere in locum*, ut hic et Iph. Taur. 262. *Seidl.*

80. s. Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, Βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.] Petrus Victorius Lib. XII. c. 14. Verissimam quandam vitæque nostræ maxime utilem sententiam in ore gravissimi viri, M. Catonis, posuit Sallustius; cum enim variis de causis in maximo periculo civitatis cunctantem senatum excitaret ad pœnam capiendam de nefariis civibus, ita increpuit illos, qui diis immortalibus confisi, humana præsidia non adhibebant: *Non votis, neque suppliciis muliebribus, auxilia deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, prospera omnia cedunt.* Idem etiam longe minori in re pronuntiari fecit a Colono illo Euripides, quem induxit in fabula Electra: cum enim nobilissimam virginem ab illiberali indignoque ipsa labore revocare non potuisset, potestatemque tandem ei fecisset, ut pergeret, quo cœperat, cum ferri posse illum etiam a delicato corpore in umbraque nutrito laborem vidisset, quo magis eam consolaretur, addidit: ego enim, cum dies illuxerit, bubus in arvum compulsis, semen spargam: Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, Βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου. Hoc enim verbis poëtæ exponere placuit, cum id sit, quod a Latino scriptore pæne expressum esse significare volui. Idem etiam brevius his verbis præcipiebatur; quæ jubebant, implorato auxilio Minervæ, oportere etiam manum movere, negotioque, quod confici quis vellet, adplicare. *Hæc ille.* Quo tamen in loco puto magnum virum, leviter memoria lapsum, respicere ad apologum illum Æsopicum, quo rusticus Herculis opem imploraverat ad plaustrum cœno hærens submovendum, quem deus ille votis suis conatus adjungere jubet, et manus atque humeros plaustro fortiter admovere, tum demum illius opem imploraret, nec successu cariturum. Memorabilis autem hic locus, inquit Gaspar Stiblinus, contra otiosos. Nam: *nil sine magno vita labore*

Πράσσονθ' ἃ πράσσω, δείν' ὑπ' Αἰγίσθου παθὼν,
Ὅς μου κατέκτα πατέρα, χ' ἡ πανώλεθρος
Μήτηρ· ἀφῖγμαι δ' ἐκ θεοῦ χρηστηρίων
Ἀργεῖον οὖδας, οὐδενὸς ξυνειδότος,
Φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων ἐμοῦ.
Νυκτὸς δὲ τῆσδε πρὸς τάφον μολὼν πατρὸς,
Δάκρυά τ' ἔδωκα, καὶ κόμης ἀπηρξάμην,
Πυρᾷ τ' ἐπέσφαξ' αἷμα μηλείου φόνου,
Λαθὼν τυράννους, οἳ κρατοῦσι τῆσδε γῆς.

Utentem ea fortuna, qua utor, atrocia ab Ægistho passus,
Qui meum interfecit patrem et perdita una
Mater. Venio nunc ex Dei oraculis
In Argivum solum, nemine conscio,
Cædem interfectoribus patris mei redditurus.
Et hac nocte profectus ad tumulum patris,
Lacrymasque dedi, et primitias comæ *ei* obtuli,
Pyramque sanguine ovis jugulatæ imbui,
Clam tyrannis, qui tenent imperium hujus agri.

dedit mortalibus, etc. ut ait poëta. Gravissima sententia adversus otiosos exstat Hesiod. Ἔργων καὶ Ἡμερῶν, Lib. I. v. 306. etc. *Barnes.*

Θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, i. e. *quantumvis deos habeat in ore.* Proxime βίον intellige *victum.* *Seidl.*

Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς ἀπὸ μόνου ζῇ τοῦ ἐπικαλεῖσθαι θεούς. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ τὸ σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει. *Scholiast.*

82. Πυλάδη,] Hinc patet, Pyladem adesse, ut mutam personam; nihil enim hic vicissim loquitur. *Barnes.*

84. Ὀρέστην τόνδ'] Addidisse τόνδε videtur poëta, ne auditor forte nomen loquentis ignoraret. *Musg.*

Ὀρέστην τόνδε] De se loquitur Orestes, δεικτικῶς ponitur τόνδε, de qua re vide supra ad v. 43. *Barnes.*

Recte Musgravius demonstrativum τόνδε poëtam putat addidisse, ne auditores forte nomen loquentis ignorarent. — ἐκθαυμάζεις. θαυμάζειν h. l. est *colere, amare*, ut sæpe. Conf. Musgravius infra ad v. 519. et quem ille citat Markland. ad Hippol. 105. Addit Beckius Valckenarium ad eundem Hippol. locum. *Seidl.*

85. Comma post δεινὰ poni jubet Reisk. *Beck.*

87. μυστηρίων] Barnesius χρηστηρίων, quod procul dubio verum. *Musg.*

χρηστηρίων] Ita pro μυστηρίων lego, quod prius male aderat. *Barnes.*

ἐκ θεοῦ μυστηρίων] Videntur hæc referenda ad sequentia οὐδενὸς ξυνειδότος, *nemine sciente secundum arcanum dei præceptum*, quare comma post οὖδας delevi. Etymol. M. p. 595. 48. μυστήρια, μυθήρια· μῦθος γὰρ ὁ λόγος. Clemens Alex. Cohort. ad g. p. 12. l. 12. Pott. πάρεστι δὲ καὶ ἄλλως μυθήριά σοι νοεῖν ἀντιστοιχούντων τῶν γραμμάτων, τὰ μυστήρια, ubi, ut ex Etym. patet, recte fictam vocem μυθήρια Sylburgius defendit. Confer. etiam Zonaras, p. 1378. *Seidl.*

89. ἀλλάξων, i. e. ἀμείψων, *ut rependam.* *Seidl.*

91. κόμης ἀπηρξάμην,] Sectionem intelligit capillorum. Nam solenne fuit, sectos crines mortuis inferri a proximis. Ovid. Metamorph. Lib. III. Fabul. 6. — *planxere sorores Naiades, et sectos fratri imposuere capillos.* Hujus rei crebra est mentio apud Æschlyum, Sophoclem et Euripidem. Vide Joh. Kirchman. de Funerib. Romanorum Lib. II. c. 15. et Hadriani Junii Commentar. de Coma, c. 5. *Barnes.*

Καὶ τειχέων μὲν ἐντὸς οὐ βαίνω πόδα,
Δυεῖν δ' ἁμίλλαιν ξυντιθεὶς, ἀφικόμην
Πρὸς τέρμονας γῆς τῆσδ', ἵν' ἐκβάλω ποδὶ
Ἄλλην ἐπ' αἶαν, εἴ μέ τις γνοίη σκοπῶν
Ζητοῦντ' ἀδελφὴν, φασὶ γάρ νιν ἐν γάμοις
Ζευχθεῖσαν οἰκεῖν, οὐδὲ παρθένον μένειν,
Ὡς ξυγγένωμαι, καὶ φόνου ξυνεργάτιν
Λαβὼν, τά γ' εἴσω τειχέων σαφῶς μάθω.

Et intra quidem muros non infero pedem:
Geminum vero molimen conjungens, veni
Ad fines terræ hujus, ut me recipiam pede
Aliam in regionem, si quis speculatorum me cognoverit.
Et quærens sororem (aiunt enim ipsam connubio
Junctam *hic* habitare, nec permanere virginem)
Ut colloquar *cum ipsa*, et cædis sociam
Assumens, quæ intra mœnia *geruntur* cognoscam liquido.

92. μηλείου φόνου,] Tentabam μηλείου γόνου, i. e. *agni*. Sed non memini, agnum inferis mactatum, malimque adeo μηλείου βοτοῦ, i. e. *ovis*.

Mortuis sacra ove fieri mos erat. vid. Apollon. Rhod. II. 842. *Musg.*

φύλου, aut γόνου, conjecit Reisk. *Beck.*

ἐπέσφαξ' αἷμα μηλείου φόνου,] i. e. ἔθυσα. Infra v. 281. μητρὸς αἷμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς. Pro φόνου Musgravius conjicit γόνου sive βοτοῦ. Male. Vulgata genuina. Αἷμα μηλείου φόνου est αἷμα ἐκ μηλείου φόνου. Ταύρειον φόνον apud Euripidem legimus Hel. 1590. coll. v. 1581. et Æschyl. Sept. ad Theb. 44. *Seidl.*

94. βαίνω] Sic ἐκβὰς πόδα, Heraclid. v. 802. ἀρβύλαις προβὰς, Orest. v. 1476. *Musg.*

βαίνω πόδα,] Sic infra v. 1173. Βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα. Sic in Alexandra: Πρόβαινε πόδα. Locutio haud adeo frequens; βαίνω enim hic est μεταβατικὸν, et idem sonat, quod βιβάζω, vel βαίνειν ποιῶ. Qui mos Hebræis frequens. Vid. ad Herc. Fur. v. 335. Vel certe ποδὶ utrobique legendum. *Barnes.*

βαίνω πόδα,] Citat Musgravius Orest. 1428. ad quem locum vid. Porsonum, qui ex ipsa nostra fabula addit v. 1173. Βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα. Confer. etiam Lobeck. ad Ajac. p. 225. seq. *Seidl.*

95. MS. α. δυοῖν δ' ἁμίλλαις, MS. β. δυεῖν δ' ἁμίλλαις, superscripto δυοῖν. Legendum cum Piersono, Verisim. p. 238. δυοῖν δ' ἁμίλλαιν. [Sic et Reisk. atque Heath.] *Musg.*

Δυεῖν] Attice pro δυοῖν, ut infra v. 536. Δυεῖν ἀδελφοῖν: quare non erat, ut Scaliger δυοῖν scriberet. *Barnes.*

Δυεῖν δ' ἅμιλλαν] Victorius ἁμίλλαιν. Plerique interpretes legendum esse viderunt δυοῖν sive δυεῖν δ' ἅμιλλαν ξυντιθεὶς, *duarum rerum certamen*, i. e. studium *componens*. Atticum δυεῖν hauddubie præstat, frequentissimum illud in Græca Tragœdia, et fortasse ubique reponendum. Ad emendationem ἅμιλλαν ducunt etiam Musgravii libri. Nam ις et ν facile confundi posse et confusa etiam esse docet Bastius ad Gregor. Corinth. p. 726. coll. p. 429. *Seidl.*

96. ἐκβάλω] MS. α. in margine ἐμβαλὼν. *Musg.*

ἐκβάλω] Etiam Victorius variam lectionem adscripsit ἵν' ἐμβάλω. *Seidl.*

97. ἐπ' αἶαν,] Bene Piersonus ἐς αἶαν, ubi supra.

σκοπῶν, *speculatorum*, ut recte Piersonus genitivo plurali a σκοπός. *Musg.*

Ἄλλην ἐπ' αἶαν,] Sine causa Piersonus corrigi vult ἐς αἶαν. Vulgatam tuebuntur Hip. 902. 1123. Iph. T. 436. *Seidl.*

γνοίη ed. Victor.

98. Ζητοῦντ'] Optime Piersonus ζητῶν

Νῦν οὖν, Ἕως γὰρ λευκὸν ὄμμ' ἀναίρεται,
Ἔξω τρίβου τοῦδ' ἴχνος ἀλλαξώμεθα.
Ἢ γάρ τις ἀροτὴρ, ἤ τις οἰκέτις γυνὴ,
Φανήσεται νῷν, ἥντιν' ἱστορήσομεν,
Εἰ τούσδε ναίει ξύγγονος τόπους ἐμή.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τήνδε προσπόλων τινὰ,
Πηγαῖον ἄχθος ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ
Φέρουσαν, ἑζώμεσθα, κἀκπυθώμεθα

Nunc igitur (aurora enim candidum vultum extollit)
Extra semitam vestigium amoveamus.
Aut enim aliquis arator, aut aliqua mulier ancilla
Apparebit nobis, quam interrogabimus,
An hæc loca soror incolat mea.
Sed (video enim hanc quandam ex ancillis
Aquæ fontanæ onus raso capite
Ferentem) sedeamus, et interrogemus

τ'. *Et ut facile evadere alio possim* — *Et sororem quærens. Musg.*

Etiam Heath. ζητῶν τ', sed Reisk. ζητοῦντ' ἀδελφῇ, ut sit: ζητοῦντα, ὡς συγγίνωμαι ἀδελφῇ. *Beck.*

Ζητοῦντ'] Piersonus emendabat ζητῶν τ', vertens: "ob has autem binas præcipuas causas veni ad terminos hujus terræ, et ut facile evadere possim, si quis speculatorum me cognoverit, et sororem quærens, quam dicunt nuptam hic habitare." Callide vertit *hic habitare:* nam illud *hic*, quod ejus emendatio necessarium facit, in Græcis non inest. Approbavit tamen hanc emendationem plerisque. Quod si tali correctione locus indigeret, legerim potius ζητῶν τ', i. e. ἵνα ζητῶ, mutata constructione, ut sæpe, vel ἢ συγγίνωμαι pro ὡς συγγίνωμαι. Sed ne litterula quidem mutanda est. Fraudi fuerunt viris doctis (etiam Lobeckio de Usu Apostr. p. 21.) verba illa δυοῖν δ' ἅμιλλαν ξυντιθεὶς, quæ perperam interpretati sunt. Illud δυοῖν spectat non magis ad sequentia quam ad præcedentia. Nam quo potissimum studio in patriam redierit, paulo ante Orestes dixit, v. 89. φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων. Jam pergit sic: *Recessi autem ad fines hujus terræ, duarum rerum studium componens,* (i. e. studium meum ex simplici faciens duplex, sive, primario meo studio aliud studium adjungens, hoc scilicet,) *ut facile in aliam terram elabi possim, si quis speculatorum me cognoverit quærentem sororem (dicunt enim eam cum viro habitare neque virginem adhuc esse) ut conveniam,* etc. Ita optime cohærent omnia. Investigare autem sororis sedem etiam in finibus regni poterat, quod regis filiæ sors etiam hic vix ignorari poterat; sed petere fines regni ad eam investigandam non poterat, nisi ante comperisset, eam *hic* habitare. Ceterum ἅμιλλαν dicit, (*periculum* vertit Reiskius,) quod in utraque re reluctantes habebat inimicos. Similiter Sophocles Electr. 493. γάμων ἁμιλλήματα. *Seidl.*

98. s. ἐν γάμοις ζευχθεῖσαν οἰκεῖν,] Ita v. 211. μάτηρ δ' ἐν λέκτροις φονίοις ἄλλῳ σύγγαμος οἰκεῖ, Hel. 298. μετ' ἀνδρὸς οἰκεῖν βαρβάρου. *Seidl.*

107. προσπόλων] Malim πρόσπολον. *Seidl.*

108. ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ] Κάρᾳ,' pro κάρατι, a κάρας τὸ, idem, quod κάρηνος, καρήατος, de qua voce vide, quæ nos ad Herc. Fur. v. 904. *Barnes.*

ἐγκεκαρμ. κάρᾳ] Electra raso capite incedebat in tristitiæ signum, sed Orestes putavit servitutis esse indicium. *Beck.*

Schæferus Meletem. p. 78. "cave corrigas verbi ἅπαξ λεγομένου ἐγκείρειν insolentia forte offensus, ἐν κεκαρμένῳ κάρᾳ: ne cavillator feminam te hydropicam fa-

Δούλης γυναικὸς, ἤν τι δεξώμεσθ' ἔπος,
Ἐφ' οἷσι, Πυλάδη, τήνδ' ἀφίγμεθα χθόνα.
ΗΛ. Ξύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν. στροφή.
Ὦ ἔμβα, ἔμβα κατακλαίουσα.
Ἰώ μοι, μοι.
Ἐγενόμαν Ἀγαμέμνονος
Κούρα, καί μ' ἔτεκε Κλυταιμνήστρα,

A serva muliere si quod forte verbum accipere possimus *de rebus*,
Ob quas, O Pylades, *in* hanc venimus terram.
Elc. Intende, tempus *est*, pedis impetum:
Ingredere, ingredere, O, lamentans.
Hei mihi, mihi?
Sum Agamemnonis
Filia, et me peperit Clytæmnestra,

cere criminetur. Etenim πηγαῖον ἄχθος κάρᾳ φέρουσαν dicitur, ut in Sophoclis cognomine fabula, v. 326. sq. ἐντάφια χεροῖν φέρουσαν: in ejusdem Philoct. v. 655. ἃ βαστάζω χεροῖν. Ælian. de Nat. Anim. 7, 12. τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν μεστὴν ὕδατος." Sed quam ibidem conjecturam proponit ἄνθος pro ἄχθος, eam vir doctissimus dudum ipse improbavit. Nam πηγαῖον ἄχθος recte vertunt *aquæ fontanæ onus. Seidl.*

κάρα ed. Victor.

110. Tollenda distinctio post ἔπος. *Heath.*

112. Σύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν.] Monodia Electræ gravissima, quæ continet perpetuam querelam, ac eam vehementissimam, ab ingenti spiritu profectam, quo Electra prædita, ubique sui similis est. Similis ejusdem monodia apud Sophoclem v. 85. Ὦ φάος ἁγνὸν, καὶ γῆς Ἰσόμοιρος ἀὴρ, ὥς μοι Πολλὰς μὲν Θρήνων ᾠδὰς, etc. *Gaspar Stiblinus.*

Ad scenicam rationem hujus soliloquii Prev. adnotavit hæc: Oreste et Pylade sont cachés et à portée d'entendre. *Beck.*

Tractavi hoc carmen de Verss. Dochm. p. 258. sqq. Primus versus videtur anapæsticus ex genere spondiaco. Alter quem numerum habeat, non audeo definire, nisi fortasse glyconeus est, addito in fine trochæo, ut infra v. 174. (ed. Seidl.) De hiatu ὦ (male vulgo ὢ) ἔμβα ἔμβα vide de Verss. Dochm. p. 91. Post ὥρα deest ἐστὶ, ut sæpe. Vid. Lamb. Bos. p. 607. Schæf. Alloquitur autem in hoc carmine Electra semet ipsam.

χοριαμβικὰ στρο. post v. 111. exhibet MS. Not. Vict. [editio princeps stropharum et antistropharum notas nusquam addit.] *Seidl.*

Leg. σύντειν' ὦκα ποδὸς ὁρμὰν, et sic quoque deinceps v. 128. aut saltem ὦ 'ρα, i. e. ὦ ἄρα. *Reisk.*

113. ἔμβα. *ingredere.* Vox est incitantis aliquem ad viam vel choream auspicandam. Confer Aristoph. Ran. v. 380. Ecclesiaz. v. 476. *Musg.*

κατακλαιούσα scribi jubet Heath. quod cum μοι conjunctum ad Electram referatur. *Beck.*

115. s. Ἐγενόμαν Ἀγαμέμνονος Κούρα] Vocem κούρα, ut ab explicatore profectam, metri causa delendam puto, quæ etiam hinc aliquid offensionis habet, quod proximo versu recurrit κόρα. Noster Hec. 420. πατρὸς οὖσ' ἐλευθέρου, coll. Androm. 764. Aristoph. Av. 574.

ἡμᾶς δ' ὡς ἱερὸν Ἔρωτος,
πολλοῖς δῆλον.

Tum pro vulgato καί με τίκε legerim καί με τίκτε, vel καὶ τίκεν με. Postquam hæc scripseram, Hermannus aliam emendandi viam mihi indicavit, ut hic nihil mutetur, quam τίκε in τίκεν, in antistrophico vero geminetur vox τλᾶμον. Qui inde numeri existunt, de his dictum est de Verss. Dochm. p. 348. *Seidl.*

116. καί με τίκε, ed. Victor.

119. πολιῆται.] Epica forma uti poëta eo magis poterat, quod numeri sunt ex genere dactylico. Etiam in Æschyl. Pers. v. 554. hanc formam legimus in eodem versu eodemque versus loco. *Seidl.*

120. τῶν σχετλίων πόνων,] Ita MS. *a.*

Στυγνὰ Τυνδαρέου κόρα.
Κικλήσκουσι δέ μ' ἀθλίαν
Ἠλέκτραν πολιῆται.
Φεῦ, φεῦ, τῶν σχετλίων πόνων,
Καὶ στυγερᾶς ζωᾶς, ὦ πάτερ.
Σὺ δ' ἐν ᾅδᾳ δὴ
Κεῖσαι, σᾶς ἀλόχου σφαγεὶς,

Invisa Tyndari filia:
Vocantque me miseram
Electram cives.
Heu, heu *propter* duros labores,
Et vitam tristem, O pater.
Tu vero nunc in Plutonis *domo*
Jaces, *a* tua conjuge jugulatus,

MS. γ. τῆς σχετλίων. In Ed. Vict. deest τῶν, quod metro minus convenit. *Musg.*

Ut metrum antistrophico respondeat, Heath. legit:

φεῦ, φεῦ τῶν σχετλίων πόνων. glyconius.

Beck.

121. s. Ut metra strophes et antistrophæ conveniant, Heath. emendat:

Καὶ στυγερᾶς ζωᾶς penthemimeris dactylica.
Ὦ πάτερ. σὺ δ' ἐν ᾅδᾳ δή. glyconius πολυσχημάτιστος ex ditrochæo et antispasto.

et in antistropha:

Τῷ μελίᾳ λυτὴς,
Ὦ Ζεῦ, Ζεῦ, πατρί θ' αἱμάτων glyconius πολυσχημ. ex epitrito quarto et diiambo.

Beck.

καὶ στυγερᾶς ζωᾶς,
ὦ πάτερ, σὺ δ' ἐν ᾅδᾳ δὴ

Male post ὦ πάτερ ponunt punctum. De particula δὴ sic posita multa disputat Porsonus ad Orest. 615. Pro ᾅδᾳ Musgravius mavult ἄϊδι, quod olim pro vero habebam. Jam tamen ipsa hæc dativi forma scrupulum mihi injicit. Æschyli Sept. ad Theb. 307. ob Homericam imitationem huc non pertinet. Ac reperiuntur haudraro glyconei in molossum exeuntes, qui quamvis plerumque eundem in antistropha servent, nonnunquam tamen purum glyconeum oppositum sibi habent. Soph. Œd. Reg. 1187.

ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν ζώσας ἐναριθμῶ.

antistr.

τοξεύσας ἐκράτησας τοῦ
πάντ' εὐδαίμονος ὄλβου.

Ejusd. Philoct. 1128.

ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων.

antistr.

τὰν πρόσθεν βελέων ἀλκάν.

Œd. Col. 678.

χυμάνων ἵν' ὁ Βακχιώ — τας.

antistr.

στερεούχου χθονός· οὐδὲ Μου — σᾶν.

Nostri Ion. 469.

δύο θεαὶ, δύο παρθένοι.

antistr.

βασιλικῶν θαλάμων τ' ἴσον.

Iphig. Taur. 1098.

ποθοῦσ' Ἄρτεμιν λοχίαν.

antistr.

θεᾶς ἀμφίπολοι κόραι.

Hippol. 738.

τὰς ἠλεκτροφαεῖς αὐγάς.

antistr.

χθὼν εὐδαιμονίαν θεοῖς.

Scio equidem, plerosque horum exemplorum facili mutatione ad usitatam responsionem revocari posse, veluti Œd. Col. 678. legendo Βακχιώτας, Ion. 489. transponendo τ' ἴσον θαλάμων, Iphig. Taur. 1115. scribendo κόραι, et Hippol. 748. θεοῖσιν. Sed multo magis emendatori difficiles sunt duo illi loci, quos primo loco posui, cum hoc, quem tractamus. Quare

Αἰγίσθου τ', Ἀγάμεμνον.
Ἴθι τὸν αὐτὸν ἔγειρε γόον,
Ἄναγε πολύδακρυν ἀδονάν.
* * * * * *
Ξύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν· ἀντιστροφή.
Ὦ ἔμβα, ἔμβα καταπκλαίουσα.
Ἰώ μοι, μοι.

Et *ab* Ægistho, Agamemnon.
Age eundem excita luctum,
Repete lacrymosam næniam.
* * * * * *
Intende, tempus *est*, pedis impetum:
Ingredere, ingredere O, lamentans.
Io, eheu,

tutissimum puto, ut omnes intactos relinquamus, donec glyconeorum versuum ratio accuratius explicata fuerit. Confer infr. ad v. 740. *Seidl.*

122. ἀδᾳ] Metrum postulat ἀϊδᾳ.
Musg.

123. Κεῖσαι, σᾶς ἀλόχου σφαγὶς,] Lege σφαγαῖς. Sed conf. Orest. 491. Iph. Aul. 1318. *Por.*

σᾶς ἀλόχου σφαγὶς,] Subaudi ὑπὸ.
Barnes.

σᾶς ἀλόχου σφαγεὶς,] Citat hunc locum Porsonus ad Orest. 491.

πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα.

Hermannus tamen de Ellips. et Pleonasm. p. 143. qui præpositionem tali modo omitti posse negat, in Oreste corrigit ὑπαὶ pro ὑπὲρ et nostro loco σφαγαῖς pro σφαγείς. Sed vide, ne in his genitivus eodem modo ponatur, quo ponitur in τικὸν ἐκείνου et similibus, quæ non semper articulum adjunctum habent. *Seidl.*

125. s. Male hic uterque versus vulgo ad stropham trahitur. Aperte mesodum faciunt, ipsa etiam sententia significante. Ceterum videtur uterque esse glyconeus, prior syllaba finali soluta, alter soluta arsi dactylica. Confer de Verss. Dochm. p. 260. et 44. not. Possit quidem secundus haberi pro iambico, sed altera mesodus, quam paulo post habebimus, etiam tota glyconea est usque ad finem. *Seidl.*

125. s. Ἴθι τὸν αὐτὸν ἔγειρε γόον,

ἄναγε πολύδακρυν ἀδονάν.

Voculæ τὸν αὐτὸν non habent quo referantur. Aut indolem orationis lyricæ ignoro, aut epitheton aliquod desideratur, cum γόον jungendum, quo concinnitas efficiatur et inter utrumque orationis membrum similitudo. Ejusmodi verbum mihi reperisse videor scribens

ἴθι δ' ἄναυλον ἔγειρε γόον.

luctum excita tibiarum concentu carentem. i. e. tristem et flebilem. Hujus generis haud pauca apud tragicos reperiuntur. In Phœniss. v. 802. Chorus Martem κῶμον, ait, ἀναυλότατον προχορεύειν. unde in Hercule Fur. v. 873. Musgravius eleganter emendavit: ὀλεῖς μανίαισι λύσσας χορευθέντ' ἀναύλοις. Triste Thebanis auditu Sphingis carmen ἄλυρος μοῦσα vocatur in Phœniss. v. 1042. ἀμουσότατον idem v. 820. Utrumque junctum in Iphigen. in Taur. v. 145. τᾶς οὐκ εὐμούσου μολπᾶς βοᾷν Ἀλύροις ἐλέγοις. *Jacobs.*

126. ἀδονὰν.] Sopingius ad Hesychium v. ἀηδὼν, legendum statuit ἀηδόνα, et remittit ad lectiones suas, quæ summo literarum damno interciderunt. Virum doctissimum idoneis exemplis hanc emendationem, ut alia omnia, muniturum fuisse, non est, quod dubitemus. Favet certe Callimachus Epigr. II.

αἱ δὲ τεαὶ ζώουσιν ἀηδόνες —

Incertus Antholog. p. 92. Ed. H. Steph.

Τίνα πόλιν, τίνα δ' οἶκον, ὦ
Τλᾶμον ξύγγονε, λατρεύεις,
Οἰκτρὰν ἐν θαλάμοις λιπὼν
Πατρῴοις, ἐπὶ συμφοραῖς
Ἀλγίσταισιν, ἀδελφεάν;
Ἔλθοις τῶνδε πόνων ἐμοὶ
Τᾷ μελέᾳ λυτὴρ, ὦ Ζεῦ, Ζεῦ,

Qua *in* urbe, aut qua *in* domo, O
Miser frater, servis,
Calamitosam in thalamis relinquens
Paternis, inter ærumnas
Acerbissimas, sororem?
Venias horum malorum mihi
Miseræ liberator, O Jupiter, Jupiter,

θηλυμελεῖς τ' Ἀλκμᾶνος ἀηδόνες —

Utroque loco ἀηδόνες pro θρῆνοι vel ἔλεγοι positum videtur. Nec aliter ἴυγξ avis, in philtris usitata, pro illecebris et gratia venerea.

Versum hunc citat Galenus de Hippocr. et Platon. placitis, Lib. IV. ubi Editt. quidem ἀηδόνα exhibent, sed Galenum ἀδονὰν legisse ex contextu liquet. *Musg.*

Sopingius, quod Musgravius monet, ad Hesych. glossam ἀηδόνα nostro loco pro ἀδονὰν vult ἀηδόνα, sed male. Noster Troad. 610.

ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπραγόσι.

Ceterum quod in Schæferi editione legitur ἄγαγε pro ἄναγε, typothetæ vitium est. *Seidl.*

127. Γοερᾶς φρενὸς Κύπρις ἄλγος] Hunc versum, ob defectum, quem Canterus etiam observavit, ex nostris addidimus, ratione sensus et metri habita. Ex more autem cancellis inclusimus; ne quid mala fide agere videamur. Vide ad Ion. v. 709. Ὁ νοῦς· τῆς γοερᾶς φρενὸς ἡδονὴ καὶ Κύπρις, ἢ χάρμα μόνον ἐστὶ τὸ ἄλγος.

Barnes.

130. s. οἶκον — λατρεύεις,] Vid. ad Iph. in Taur. v. 1116. *Musg.*

131. Metro bianti subveniendum forte legendo: σύγγον' ἔτ' ἄρα λατρεύεις. *Musg.*

λατρεύεις,] Cum accusativo hoc verbum itidem junxit Noster Iphig. Taur. 1116. Citat ibi ille Suidæ glossam: λατρεύω, τὸ τιμῶ· αἰτιατικῇ, et Vit. Gregor. Nazianz. τριάδα λατρεύων ἀνθ' Ἡρακλέους. Sed videtur Suidas nonnisi scriptores ecclesiasticos respexisse. Tota enim glossa hæc est: λατρεύω· τὸ τιμῶ. αἰτιατικῇ. ὡς τὸ, οὐκ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν οἱ θεόφρονες παρὰ τὸν κτίσαντα. δοτικῇ δὲ, ἐπὶ τοῦ θύω, ὡς τὸ λατρεύειν ζῶντι θεῷ. Verum nostro loco nihil mutandum esse persuasit mihi unus ille Iphigeniæ locus. Ac videtur quidem constructio verbi ejusdem significationis θεραπεύειν hunc usum invexisse. De metro hujus versus vid. ad strophicum.

Seidl.

Versus anapæsticus dimeter esse debet, ut antithetico respondeat; legendum igitur puto ποτε λατρεύεις, vel νῦν λατρεύεις.

Heath.

133. Πατρῴοις, ἐπὶ] Victorius annotavit πατρῴαις ἐπί. Quam lectionem qui probabit, conjunget οἰκτρὰν ἐπὶ πατρῴαις συμφοραῖς. Sed major vis in vulgata. *Tu me reliquisti in paterna domo ad acerbissimam fortunam,* i. e. in qua acerbissimam fortunam eram passura. Confirmant hanc explicationem proxima τῶνδε πόνων. *Seidl.*

134. ἀδελφεὰν probat Porsonus.

Por. Advers.

ἀδελφεάν;] Eadem forma utitur Sophocles Œd. Reg. v. 160. Œd. Col. 535. Æschyl. Sept. adv. Theb. 578. ἀδελφεὸν, coll. v. 976. Neque in Œd. Col. 1056. lectionem plurimorum librorum ἀδελφεὰς metri causa rejicere debebat Brunckius. Duæ enim ultimæ syllabæ in unam con-

Πατρὶ θ' αἱμάτων
'Εχθίστων ἐπίκουρος, ῎Αρ-
γει πέλσαις πόδ' ἀλάταν.
Θὲς τόδε τεῦχος ἐμῆς ἀπὸ κρα-
τὸς ἑλοῦσ', ἵνα πατρὶ γόους
Νυχίους ἐπορθοβοάσω.
'Ιαχὰν ἀοιδὰν, μέλος ἀΐδα, πάτερ, ἐπῳδός.
Σοὶ κατὰ γᾶς ἐννέπω γόους,

Patrique cædis
Odiosissimæ vindex, Argos
Appellens pedem vagum.
Depone hoc vas meo a capite
Tollens, ut patri luctus
Nocturnos edam clara voce.
Vociferationem, carmen Plutonis, O pater,
Luctus tibi sub terra *jacenti* cano,

trahuntur, ut in eodem carmine, v. 1073. 'Ρίας monosyllabon est, in qua contractione majori etiam jure hærere poterat, ut nominis proprii. Neque illud offendere debet, si, ut nostro loco, hæc contractio sit in thesi. Eodem loco Soph. Œd. R. v. 178. in unam syllabam coalescit θεοῦ, Œd. Col. 683. θεαῖν, si tamen ibi versus recte disponuntur, nec potius in stropha scribendum ἶνθ' 'Α, ut prior vox ad præcedentem versum pertineat. *Seidl.*

Aut leg. ἀδελφὰν, aut duarum ultimarum syllabarum in ἀδελφεὰν synizesin fieri statuendum est. *Heath.*

140. ἐμῆς — κρατὸς] Sic in epigrammate apud Athenæum Lib. I. c. 16. Κρατὸς ἐπὶ σφετέρης. *Musg.*

Hic versus cum utroque proximo male vulgo prægressæ antistrophæ adjungitur, et quæ sequuntur omnia habentur pro epodo. Alloquitur autem Electra semet ipsam, ut paulo post v. 150. δρύπτε κάρα. Adscripsit Victorius hanc glossam: πρὸς ἑαυτὸν (sic) τοῦτο φησὶ ἡ 'Ηλέκτρα ἀφιλῶς. *Seidl.*

141. πατρὶ γόους] Hoc ἀντιστοίχῳ, ut a Sopingio emendatum est, neutiquam respondet. Legendum forte γόους πατρί. *Musg.*

Heath. scribit: τός γ' ἑλοῦσ' ἵνα πατρὶ γόους, periodus. *Beck.*

142. ἐπορθοβοάσω.] Emendat Reiskius ἐπορθροβοάσω, ut et ante eum Tan. Faber. Non absurde quidem illi, cum propter v. 102. tum quia lamenta Veteres per diluculum libentius edidisse videntur. vid. Eurip. Suppl. v. 987. Troad. v. 183. Soph. Electr. v. 91. Confer etiam hujus fab. v. 909. Sed verbi ἐπορθροβοῶν nullus auctor citatur, nec citari, credo, potest. Lego: ὕπαιθρα βοάσω. Foris enim hæc factitari mos erat, ut patet ex eodem Electræ Sophocleæ loco. Sic Iamus apud Pindarum Neptuno et Apollini preces fundit νυκτὸς ὑπαίθριος, Olymp. IV. Epod. 3.

ὄρθρος noctis partem significat. Confer Platon. p. 995. A. cum 996. B. Ed. Ficin. Theocrit. XXIV. 63. De more Deos hoc tempore invocandi vid. Pind. Schol. ad Olymp. VI. Epod. 3. ubi Scholiastes alter: ὑπαίθριος, δίχα τινὸς ἐν τῇ κεφαλῇ καλύμματος. οὕτω γὰρ ἦν ἔθος εὔχεσθαι. *Musg.*

Reisk. etiam conjicit, si prior emendatio minus placuerit, ἴπορθρα βοάσω. *Beck.*

ἐπορθοβοάσω.] Non ausus sum hanc lectionem mutare. 'Επορθοβοᾶν idem significare videtur, quod ἐπορθιάζειν. confer Æschyl. Pers. 684. 1043. Agam. 29. 1128. Emendatio (ἐπορθροβοάσω) certe est facilis. Sic ὀρθογόη et ὀρθοβόας jam antiquitus confusa sunt cum ὀρθρογόη et ὀρθροβόας, ut ambigant nonnulli, quomodo voces illæ scribendæ sint. Vid. Interpp. ad Hesych. v: ὀρθογόη et Etym. M.

Οἷς ἀεὶ τὸ κατ' ἦμαρ
Διέπομαι· κατὰ μὲν φίλαν
Ὄνυχι τεμνομένα δέραν,
Χέρα τε κρᾶτ' ἀποκούριμον τιθεμένα
Θανάτῳ σῷ.
Ἔ, ἔ· δρύπτε κάρα.
Οἷα δέ τις κύκνος ἀχέτας
Ποταμίοις παρὰ χεύμασι

Quibus semper quotidie
Indulgeo, charam
Unguibus lanians cervicem,
Manumque *in* caput rasum injiciens,
Ob mortem tuam.
Ah, ah, lacera caput.
Ut autem quidam olor canorus
Flumineas ad undas

p. 631. 4. coll. Schæf. ad Apoll. Rhod. Schol. p. 327. Etiam in Nostri Suppl. 987. libri fluctuant inter ὀρθινομένα et ὀρθριονομένα, et Æschyl. Agam. v. 29. inter ἐπορθιάζειν et ἐπορθριάζειν. *Seidl.*

143. Ἰαχὰν ἀοιδὰν,] Legi non inepte potest ἰαχὰν Ἀΐδα: vid. Iphig. in Taur. v. 179. et quæ attuli ad Orest. v. 1395. Vel, si malis, ἰαχὰν ἀοίαν: vid. not. præcedentem. *Beck.*

Reisk. emendat: ἰαχὰν Ἀΐδα, *vociferationem Ditis.* *Musg.*

ἰακχὰν ἀοιδὰν, μέλος ἀΐδα,
πάτερ, σοὶ κάτω γᾶς ἐνέπω γόους,

Hic et sequens dochmiaci sunt, ut supra v. 121. et 136. Pro ἰαχὰν scripsi ἰακχὰν, et versu sequenti κάτω et ἐνέπω pro κατὰ et ἐνέπω. Ad ἰακχὰν ἀοιδὰν confer Nostri Cyclop. 69. Ἴακχον, Ἴακχον ᾠδὰν μέλπω. *Seidl.*

148. Non de comæ tonsura intelligo, sed de manibus inter lugendum capiti impositis. Lego igitur, quæ melior Barnesii emendationum est:

Χέρα τε κρατ' ἐπὶ κουρίμῳ τιθεμένα.

Et capiti raso manum imponens. Sic Helen. v. 371. ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν. vid. et Hecub. v. 648. *Musg.*

Χέρα τε κρᾶτ' ἀποκούριμον τιθεμένα] Ita Helen. v. 371. Ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν. Ad quem locum vide quæ nos de more, quo lugentes manus capitibus imponebant. Mallem vero ita legere: Χέρα τε κρᾶτ' ἔπι κουρίμῳ, vel ἔπι κούριμον, τιθεμένα. Est enim κρὰς ὁ et τό. Vide infra v. 241. Hadrianus Junius Commentar. de Coma. c. 5. Κέρατε hic legi vult, exponens de cincinnulis, nempe Homeri exemplo, qui Paridem vocabat κέρα ἀγλαὸν, quod delicatulos crines habuit; κέρας enim ἐμπλοκὴ τῶν τριχῶν, quod Attice κρώβυλος, de qua re videsis Eustathium ad Iliad. λ'. fol. 851. lin. 39. ad l. 51. Sed ista Junii lectio nequaquam hoc in loco mihi placet, quia copula erat necessaria, et κέρατε in duali vix hic bene diceretur, neque τιθεμένα duplicem accusativum potest habere, neque ἀποκούριμον vox est satis authentica: quare vellem, ut supra. Nihil tamen muto. *Barnes.*

148. s. Versus hos sic constituit Heath.

Χέρα τε κρᾶτ' ἀποκούριμον	periodus.
Τιθεμένα θανάτῳ σῷ	pherecrateus.

Pro χέρα idem mavult χερί.

Reisk. mavult: χερσί τε, *manibus efficiens caput capillis orbum et detonsum.* *Beck.*

148. Legitur vulgo χέρα τε κρᾶτ' ἀποκούριμον. Heathius legit χερί. Sed jam detonso capite Electra erat, vid. supra v. 108. Prior ratio κρᾶτ' ἐπὶ κουρίμῳ, quam Musgravius probat, admitti non potest propter abjectum ι dativi. Sed vera est altera. Noster Hec. 648. πολιὸν ἐπὶ κρᾶ-

Πατέρα φίλτατον καλεῖ,
'Ολόμενον δολίοις βρόχων
"Ερκεσιν· ὡς σὲ τὸν ἄθλιον
Πατέρ' ἐγὼ κατακλαίομαι,
Λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροΐ,
Κοίτᾳ ἐν οἰκτροτάτᾳ θανάτου.
'Ιώ μοι, μοι·
Πικρᾶς μὲν πελεκέως τομᾶς σᾶς, πάτερ,
Πικρᾶς δ' ἐκ Τροίας ὁδοῦ βουλᾶς.

Patrem charissimum vocat,
Necatum dolosis laqueorum
Septis; sic te miserum
Patrem ego deploro,
Qui lavacris ultimis abluisti corpus,
In funestissimo lecto mortis.
Hei mihi, mihi,
Tristem *propter* tuum ictum securis, pater;
Et *propter* tristem post Troicum iter cessationem.

τις — τίθεται χέρα. coll. Troad. 279. ἄρσενι κρᾶτα κούριμον. De confusione præpositionum ἀπὸ et ἐπὶ vid. Schæf. Melet. Crit. p. 93. *Seidl.*

149. Θανάτῳ σῷ] Similiter Æschyl. Choëph. 51. δυσσεβῶν θανάτοισιν. *Seidl.*

151. Οἷα δέ τις Κύκνος ἀχέτας] 'Αχέτας Dorice, pro ἠχέτης. Huc refer locum Erasmi in Adagio, *Cygnæa cantio.* De qua re et nos ad Helen. v. 1108. et ad Hercul. Fur. v. 692. *Barnes.*

ἀχέτας] Disputat de hac voce Abresch. Miscell. Observ. v. 111. sq. *Seidl.*

152. Legitur χεύμασι. *Seidl.*

153. De hiatu inter καλεῖ et ὀλόμενον conf. Soph. Œd. Col. 1215.

ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ
ἁμέραι κατέθεντο δή.

Œd. Tyr. 1190.

τᾶς εὐδαιμονίας φέρει,
ἢ τοσοῦτον ὅσον δοκεῖν.

ibid. 1201.

ἐξ οὗ καὶ βασιλεὺς καλεῖ
ἐμός, etc.

Quamquam hoc postremo loco legi possit ἐμὸς καλεῖ. *Seidl.*

155. ὡς σὲ τὸν ἄθλιον] 'Ως in hoc loco accentu donandum est, quia sic sonat. Vide ad Bacch. v. 1057. *Barnes.*

Ut hic οἷα — ὡς, sic ὥστε — ὡς Bacch. 1057. sqq. citante Barnesio. Adde Sophocl. Œd. Col. 1240. ὥς τις ἀκτὰ — κλονεῖται, ὣς καὶ τόνδε — ἄται κλονέουσι. *Seidl.*

156. Ut constructio fiat clarior, Heath. scribit πάτερ in vocativo. *Beck.*

157. Λουτρὰ] Agamemnonem, quo tempore balneum egrediebatur, occisum esse docet Æschyl. Eumen. v. 636. *Musg.*

Λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροΐ,] Homerus novit, Agamemnonem in convivio securi cæsum, ut narrat Odyss. λ'. v. 408. etc. Sed Neoterici post balnea, indusio deceptum insutili, ab Ægistho securi percussum tradunt. *Barnes.*

159. Pro ἰώ μοί μοι dedi ἰώ μοι, ἰώ μοι. *Seidl.*

160. Πικρᾶς μὲν πελέκεως τομᾶς] Subaudi ἕνεκα. Quod autem securi percussus periit Agamemnon, vide supra ad v. 157. *Barnes.*

Post πικρᾶς vulgo inseritur μὲν, quod metri causa delevi. Similiter omissum est Hel. 660. πικρὰς ἐς ἀρχὰς βαίνεις, πικρὰν δ' ἐρινᾶς φάτιν. Metrum etiam restitueret transpositio πικρᾶς μὲν τομᾶς σᾶς

Οὐ μίτραις σὲ γυνὴ
Δέξατ᾽, οὐδ᾽ ἐπὶ στεφάνοις,
Ξίφεσι δ᾽ ἀμφιτόμοις λυγρὰν
Αἰγίσθου λώβαν θεμένα,
Δόλιον ἔσχεν ἀκοίταν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἀγαμέμνονος ὦ κόρα, ἤλυθον, Ἠ-λέκτρα, ποτὶ σὰν ἀγροτέραν αὐλάν. στροφὴ α΄.

Non mitris te conjux
Excepit, neque coronis:
Sed ensibus ancipitibus tristem
Ægistho contumeliam præbens,
Dolosum habuit maritum.

CHORUS.

O Agamemnonis filia Electra,
Veni ad tuam agrestem caulam.

πηλίκιος, ut πηλίκιος trisyllabum sit. *Seidl.*

161. Πικρᾶς δ᾽ ἐκ Τροίας ὁδοῦ βουλᾶς.] Nihil hic ad sensum facit βουλᾶς. Lego:

πικρᾶς δ᾽ ἐκ Τρωίας ὁδοῦ παύλας.

παῦλα, *requies ab itinere:* Soph. Œd. Col. v. 88. quali scilicet Agamemnon fruebatur tum, cum a Clytæmnestra interemtus est. *Musg.*

Pro βουλᾶς legendum puto ἀβουλίας, *nefandi consilii*, ut verba ἐκ Τροίας ὁδοῦ explicentur *post Trojanam expeditionem*. Sic ἔστιος ὁδὸς, Phœniss. 856. πατρῴας γῆς νόστος, Iphig. Taur. 1067. *Seidl.*

162. ε. μίτραις — στεφάνοις,] Qualia in victores conjici a consanguineis solebant. vid. Pindar. Pyth. IX. in fine huj. fab. v. 887. *Musg.*

Vulgo οὐ μίτραις σε γυνὴ, deficiente syllaba. Addi etiam possit σὺ in fine. Hesychius, Photius et Suidas: μίτρα — διάδημα. *Seidl.*

164. Ξίφεσι δ᾽ ἀμφιτόμοις] Synecdoche numeri pro ξίφει, ξίφος autem ἀμφίτομον late sumitur pro πελέκει διστόμῳ, hoc est *bipenni*. Vel hæc ξίφεα de ensibus sumuntur, quibus Agamemnonis comites cæsi periere. Generatio autem bipennis, quali forma Veteres utebantur, fit ex concursu duorum circulorum in centro tertii æqualis concurrentium; ubi, rejectis duobus istorum duorum circulorum hemisphæriis, quod medium est tertii nempe circuli, hujus bipennis formam exprimit; per cujus centri oculum illius manubrium intromittendum. *Barnes.*

Ξίφεσι δ᾽ ἀμφιτόμοις, repetendum δέξατο, et distinguendum post ἀμφιτόμοις, non post στεφάνοις. *Heath.*

Versum hunc diversimode interpretantur Heath. atque Reisk. ille sic: *Exitialem Ægisthi injuriam approbans, vel ratam habens;* hic ita: *sed luctuosa calamitate per Ægisthum perfecta. Beck.*

Ad λώβαν ex antecedentibus intelligo σέ. Sic Orest. 1036.

σὺ νῦν μ᾽, ἀδελφὲ, μή τις Ἀργείων κτάνῃ,
ὕβρισμα θέμενος τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον.

Postquam te bipenni Ægisthi contumeliam fecerat, duxit illum, quem furtivum maritum habuerat. Interpretes locum non intellexerunt. Sensus est: sed postquam te occisum Ægisthi contumeliæ obtulit, nacta est illum, quem clam mariti loco habuerat. *Seidl.*

168. ἀγροτέραν] Plutarchus in Lysandro, hunc locum citans, ἀγρότειραν legit p. 807. Ed. H. Steph. metrum postulat ἀγρότειραν. *Musg.*

Ἔμολέ τις, ἔμολε γαλακτοπότας ἀνὴρ
Μυκηναῖος, οὐρειβάτας·
Ἀγγέλλει δ', ὅτι νῦν τριταίαν
Καρύσσουσιν θυσίαν
Ἀργεῖοι· πᾶσαι δὲ παρ' Ἥραν
Μέλλουσι παρθενικαὶ στείχειν.
ΗΛ. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐας, φίλαι, στροφὴ β'.
Θυμὸν, οὐδ' ἐπὶ χρυσέοις

Venit *enim* quidam, venit lactis-potator vir
Mycenæus, montivagus;
Nunciatque quod nunc in diem tertiam
Promulgent sacrificium
Argivi, omnesque ad Junonem
Virgines sint conventuræ.
Ele. Nec vestitus nitore, O amicæ,
Animum, nec ob aurea

Immo et numeris aptior est lectio Plutarchi, et exquisitior, quam ut mutari debeat. Masculinum ἀγρότης infra habebimus, v. 463. De metro vide ad antistrophicum. Quam autem hic dicit ἀγρότειραν αὐλὰν, infra v. 342. vocat ἀγραύλους πύλας. Ac si quis putet, feminina in ειρα desinentia nonnisi de personis, aut qui personarum loco haberi possint, usurpari, ei in mentem revocare licet vocem πίειρα. Conferri etiam potest Hippol. 68. εὐπατέρειαν αὐλὰν, quæ lectio tentari non debebat. *Seidl.*

169. γαλακτοπότας] Ἀγροῖκος, ἢ δίκαιος, καὶ ἁπλοῦς, κατὰ τὸν μῦθον, Ὁμήρου δηλοῦντι, Γλακτοφάγων, ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων. *Barnes.*

Metro consulturus Heath. reponit:

Ἔμολέν τις, ἔμολεν γαλακτόποτος ἀνήρ.

Qui versus sit asynartetus ex duobus dochmaicis, utroque ex epitrito tertio vel quarto hexasyllabo et syllaba constans. Γαλακτόποτος secundam corripit. *Beck.*

In hoc versu aut diiambus antecedit glyconeum, aut totus compositus est ex dochmio et glyconeo, ita ut dochmii syllaba finalis simul initialis sit glyconei. Hoc modo bene respondet antistrophico, in quo, ut sæpius fit cum alibi tum in hoc ipso carmine, dactylus extremam glyconei sedem occupat. Pro altero ἔμολε scripsi ἔμολεν. *Seidl.*

170. ὀρειβάτας·] Ita bene Victorius in margine. Vulgo οὐρειβάτας. *Seidl.*

174. De hoc versu cf. de Verss. Dochm. p. 348. — Παρ' Ἥραν, i. e. πρὸς Ἥρας ναόν. — παρθενικαὶ, i. e. παρθένοι. Ita Theocritus Idyll. XVIII. 2. Hom. Il. σ'. 567. Od. λ'. 39. Hymn. XXX. 14. Herm. *Seidl.*

Lege μέλλουσιν, ut antistrophico respondeat metrum. *Heath.*

175. ἀγλαΐαις ex vet. ed. reponunt Heath. atque Reisk. *Beck.*

ἀγλαΐαις,] Sic Edit. Victor. et antiquæ omnes. Male quædam recentiores ἀγλαΐας. *Seidl.*

177. ἐκπεπόταμαι] Ἐκπέπληγμαι Phavorinus. Ita Theocrit. Idyll. β'. v. 19. Πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι. Scholiast. Ποῖ ἔχεις τὸν νοῦν ἐκπεποτισμένον. *Barnes.*

ἐκπεπόταμαι,] Hesych. ἐκπεπόταμαι — ἐκπέπληγμαι, quam glossam huc refert Abresch. Miscell. Observ. VI. 272. Sed Hesychii explicatio non satis videtur huic loco convenire. Namque ἐκπέπληγμαι de *timore* potius accipias, ut Noster Suppl. 100. φόβος μ' ἀναπτερεῖ, quam de gaudio, ut nostro loco, cui conferri potest Æschyl. Choëph. 224.

ἐχρυσοπτοῦσά τ' ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς

Ὄρμοις ἐκπεπόταμαι
Τάλαιν', οὐδὲ στᾶσα χοροὺς
Ἀργείαις ἅμα νύμφαις,
Ἑλικτὸν κρούσω πόλεμον.
Δάκρυσι χεύω,
Δακρύων δέ μοι μέλει
Δειλαίᾳ τὸ κατ' ἦμαρ.
Σκέψαι μου πιναρὰν κόμαν,

Monilia elevor
Misera, nec choros statuens
Argivis cum nymphis,
Flexuosum pulsabo bellum.
Lachrymis fluo,
Lachrymæque mihi curæ sunt
Miseræ quotidie.
Aspice meam squalidam comam,

ἀνεπτερώθης, κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμέ.

et Soph. Aj. 693.

ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν.

Victorius tamen in margine ὅρμοισι πιπόταμαι, suprascripta littera M, ex quo conjicias, Euripidem scripsisse ὅρμοισιν πεπόταμαι. Verbum enim simplex eodem modo ponitur, ut Aristoph. Nub. 318. ἡ ψυχή μου πεπότηται, ad quem locum Schol. et Suidas ἀνίπτη, ἀνεκουφίσθη, et Av. 1445. ἀνεπτερῶσθαι καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας. *Seidl.*

178. στᾶσα χοροὺς] Iph. in Aul. v. 676. στήσομεν χορούς. participium στὰς transitive accipitur, ut ἐκβὰς, Heraclid. v. 802. προβὰς, Orest. v. 1476. MSS. α, β. χοροὺς στᾶσα. Emendat Reiskius οὐδ' ἱστᾶσα χορούς. *Musg.*

οὐδὲ στᾶσα χοροῖς] Ita dedimus pro οὐδὲ στᾶσα χοροὺς, quam lectionem si quis defendere conetur, aptioribus id faciat exemplis, quam fecit Musgravius. Nostræ lectioni favet Iphig. Taur. v. 1144. χοροῖς δὲ σταίην. *Seidl.*

179. Ἀργείαις] Ita Edit. princeps et antiquæ omnes. Recentiores Ἀργείοις. *Seidl.*

180. πόλεμον] Offendit hæc vox plerosque Interpretes, quorum Canterus emendat πόδ' ἐμόν. Sed neque desunt, ex quibus πόλεμον probabiliter defendi possit. Chorus enim, in duo agmina distributus, (Pollux Lib. IV. c. 15.) bellicæ παρατάξεως speciem quodammodo præbuit: motusque ejus, priscis saltem temporibus, bellantium motus exprimebant. Athenæus, p. 628. E. ἦν γὰρ τὸ τῆς ὀρχήσεως γένος τῆς ἐν τοῖς χοροῖς εὔσχημον τότε καὶ μεγαλοπρεπὲς, καὶ ὡσανεὶ τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἀπομιμούμενον. et mox: σχεδὸν γὰρ ὥσπερ ἐξοπλισία τις ἦν ἡ χορεία. *Musg.*

πόδ' ἐμόν.] Ita Canterus et Scaliger et Æmilius Portus pro πόλεμον, quod prius male aderat. *Barnes.*

κρούσω, i. e. κρούουσα κινήσω πόδα. v. Markl. ad Suppl. 1215. *Beck.*

πόδ' ἐμόν.] Librorum lectionem πόλεμον emendavit Canterus, quam pessimam lectionem admodum miror Musgravium revocavisse. Aliena sunt, quibus eam conatur vindicare. *Seidl.*

181. Δάκρυσι χεύω,] Lege χορεύω. *Por.*

χεύω,] Hesychius: χεύω· ῥέω. Metrum porro postulat: Δάκρυσ', ἴδε, χεύω. *Musg.*

181. s. Metra Heath. sic constituit:

Δάκρυσι χεύω, δα-	penthemimeris iambica.
κρύων δέ μοι μέλει.	iambicus dimeter brachycatalectus.

Beck.

Ἔμολέ τις, ἔμολε γαλακτοπότας ἀνὴρ
Μυκηναῖος, οὐρειβάτας·
Ἀγγέλλει δ', ὅτι νῦν τριταίαν
Καρύσσουσιν θυσίαν
Ἀργεῖοι· πᾶσαι δὲ παρ' Ἥραν
Μέλλουσι παρθενικαὶ στείχειν.
ΗΛ. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι, στροφὴ β'.
Θυμὸν, οὐδ' ἐπὶ χρυσέοις

Venit *enim* quidam, venit lactis-potator vir
Mycenæus, montivagus;
Nunciatque quod nunc in diem tertiam
Promulgent sacrificium
Argivi, omnesque ad Junonem
Virgines sint conventuræ.
Ele. Nec vestitus nitore, O amicæ,
Animum, nec ob aurea

Immo et numeris aptior est lectio Plutarchi, et exquisitior, quam ut mutari debeat. Masculinum ἀγρότης infra habebimus, v. 463. De metro vide ad antistrophicum. Quam autem hic dicit ἀγρότειραν αὐλὰν, infra v. 342. vocat ἀγραύλους πόλας. Ac si quis putet, feminina in ειρα desinentia nonnisi de personis, aut qui personarum loco haberi possint, usurpari, ei in mentem revocare licet vocem πίειρα. Conferri etiam potest Hippol. 68. εὐπατέρειαν αὐλὰν, quæ lectio tentari non debebat. *Seidl.*

169. γαλακτοπότας] Ἀγροῖκος, ἢ δίκαιος, καὶ ἁπλοῦς, κατὰ τὸν μῦθον, Ὁμήρου δηλοῦντι, Γλακτοφάγων, ἀβίων τι, δικαιοτάτων ἀνθρώπων. *Barnes.*

Metro consulturus Heath. reponit:

Ἔμολέν τις, ἔμολεν γαλακτόποτος ἀνήρ.

Qui versus sit asynartetus ex duobus dochmaicis, utroque ex epitrito tertio vel quarto hexasyllabo et syllaba constans. Γαλακτόποτος secundam corripit. *Beck.*

In hoc versu aut diiambus antecedit glyconeum, aut totus compositus est ex dochmio et glyconeo, ita ut dochmii syllaba finalis simul initialis sit glyconei. Hoc modo bene respondet antistrophico, in quo, ut sæpius fit cum alibi tum in hoc ipso carmine, dactylus extremam glyconei sedem occupat. Pro altero ἔμολε scripsi ἔμολεν. *Seidl.*

170. ὀρειβάτας·] Ita bene Victorius in margine. Vulgo οὐρειβάτας. *Seidl.*

174. De hoc versu cf. de Verss. Dochm. p. 348. — Παρ' Ἥραν, i. e. πρὸς Ἥρας ναόν. — παρθενικαὶ, i. e. παρθένοι. Ita Theocritus Idyll. XVIII. 2. Hom. Il. σ'. 567. Od. λ'. 39. Hymn. XXX. 14. Herm. *Seidl.*

Lege μέλλουσιν, ut antistrophico respondeat metrum. *Heath.*

175. ἀγλαΐαις ex vet. ed. reponunt Heath. atque Reisk. *Beck.*

ἀγλαΐαις,] Sic Edit. Victor. et antiquæ omnes. Male quædam recentiores ἀγλαΐας. *Seidl.*

177. ἐκπεπόταμαι] Ἐκπέπληγμαι Phavorinus. Ita Theocrit. Idyll. β'. v. 19. Πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι. Scholiast. Ποῦ ἔχεις τὸν νοῦν ἐκπεποτισμένον. *Barnes.*

ἐκπεπόταμαι,] Hesych. ἐκπεπόταμαι — ἐκπέπληγμαι, quam glossam huc refert Abresch. Miscell. Observ. VI. 272. Sed Hesychii explicatio non satis videtur huic loco convenire. Namque ἐκπέπληγμαι de *timore* potius accipias, ut Noster Suppl. 100. φόβος μ' ἀναπτερεῖ, quam de gaudio, ut nostro loco, cui conferri potest Æschyl. Choëph. 224.

ἐχνοσκοποῦσά τ' ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς

Ὅρμοις ἐκπεπόταμαι
Τάλαιν', οὐδὲ στᾶσα χοροὺς
Ἀργείαις ἅμα νύμφαις,
Ἑλικτὸν κρούσω πόλεμον.
Δάκρυσι χέω,
Δακρύων δέ μοι μέλει
Δειλαίᾳ τὸ κατ' ἦμαρ.
Σκέψαι μου πιναρὰν κόμαν,

Monilia elevor
Misera, nec choros statuens
Argivis cum nymphis,
Flexuosum pulsabo bellum.
Lachrymis fluo,
Lachrymæque mihi curæ sunt
Miseræ quotidie.
Aspice meam squalidam comam,

ἀνεπτερώθης, κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμέ.

et Soph. Aj. 693.

ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν.

Victorius tamen in margine ὅρμοισι πεπόταμαι, suprascripta littera M, ex quo conjicias, Euripidem scripsisse ὅρμοισιν πεπόταμαι. Verbum enim simplex eodem modo ponitur, ut Aristoph. Nub. 318. ἡ ψυχή μου πεπότηται, ad quem locum Schol. et Suidas ἀνίπτη, ἀνεκουφίσθη, et Av. 1445. ἀναπτεροῦσθαι καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας. *Seidl.*

178. στᾶσα χοροὺς] Iph. in Aul. v. 676. στήσομεν χορούς. participium στὰς transitive accipitur, ut ἐμβὰς, Heraclid. v. 802. προβὰς, Orest. v. 1476. MSS. α, β. χοροὺς στᾶσα. Emendat Reiskius οὐδ' ἱστᾶσα χορούς. *Musg.*

οὐδὲ στᾶσα χοροῖς] Ita dedimus pro οὐδὲ στᾶσα χοροὺς, quam lectionem si quis defendere conetur, aptioribus id faciat exemplis, quam fecit Musgravius. Nostræ lectioni favet Iphig. Taur. v. 1144. χοροῖς δὲ σταίην. *Seidl.*

179. Ἀργείαις] Ita Edit. princeps et antiquæ omnes. Recentiores Ἀργείοις. *Seidl.*

180. πόλεμον·] Offendit hæc vox plerosque Interpretes, quorum Canterus emendat πόδ' ἐμόν. Sed neque desunt, ex quibus πόλεμον probabiliter defendi possit. Chorus enim, in duo agmina distributus, (Pollux Lib. IV. c. 15.) bellicæ παρατάξεως speciem quodammodo præbuit: motusque ejus, priscis saltem temporibus, bellantium motus exprimebant. Athenæus, p. 628. E. ἦν γὰρ τὸ τῆς ὀρχήσεως γένος τῆς ἐν τοῖς χοροῖς εὔσχημον τότε καὶ μεγαλοπρεπὲς, καὶ ὡσανεὶ τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἀπομιμούμενον. et mox: σχεδὸν γὰρ ὥσπερ ἐξοπλισία τις ἦν ἡ χορεία. *Musg.*

πόδ' ἐμόν.] Ita Canterus et Scaliger et Æmilius Portus pro πόλεμον, quod prius male aderat. *Barnes.*

κρούσω, i. e. κρούουσα κινήσω πόδα. v. Markl. ad Suppl. 1215. *Beck.*

πόδ' ἐμόν.] Librorum lectionem πόλεμον emendavit Canterus, quam pessimam lectionem admodum miror Musgravium revocavisse. Aliena sunt, quibus eam conatur vindicare. *Seidl.*

181. Δάκρυσι χέω,] Lege χορεύω. *Por.*

χέω,] Hesychius: χέω· ῥεῖ. Metrum porro postulat: Δάκρυσ', ἴδε, χέω. *Musg.*

181. s. Metra Heath. sic constituit:

Δάκρυσι χέω, δα-	penthemimeris iambica.
κρύων δέ μοι μέλει.	iambicus dimeter brachycatalectus.

Beck.

Ἔμολέ τις, ἔμολε γαλακτοπότας ἀνὴρ
Μυκηναῖος, οὐρειβάτας·
Ἀγγέλλει δ', ὅτι νῦν τριταίαν
Καρύσσουσιν θυσίαν
Ἀργεῖοι· πᾶσαι δὲ παρ' Ἥραν
Μέλλουσι παρθενικαὶ στείχειν.
ΗΛ. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι, στροφὴ β΄.
Θυμὸν, οὐδ' ἐπὶ χρυσέοις

Venit *enim* quidam, venit lactis-potator vir
Mycenæus, montivagus;
Nunciatque quod nunc in diem tertiam
Promulgent sacrificium
Argivi, omnesque ad Junonem
Virgines sint conventuræ.
Ele. Nec vestitus nitore, O amicæ,
Animum, nec ob aurea

Immo et numeris aptior est lectio Plutarchi, et exquisitior, quam ut mutari debeat. Masculinum ἀγρότης infra habebimus, v. 463. De metro vide ad antistrophicum. Quam autem hic dicit ἀγρότειραν αὐλὰν, infra v. 342. vocat ἀγραύλους πύλας. Ac si quis putet, feminina in ειρα desinentia nonnisi de personis, aut qui personarum loco haberi possint, usurpari, ei in mentem revocare licet vocem πίειρα. Conferri etiam potest Hippol. 68. εὐπατέρειαν αὐλὰν, quæ lectio tentari non debebat. *Seidl.*

169. γαλακτοπότας] Ἀγροῖκος, ἢ δίκαιος, καὶ ἁπλοῦς, κατὰ τὸν μῦθον, Ὁμήρου δηλοῦντι, Γλακτοφάγων, ἀβίων τι, δικαιοτάτων ἀνθρώπων. *Barnes.*

Metro consulturus Heath. reponit:

Ἔμολέν τις, ἔμολεν γαλακτόποτος ἀνήρ.

Qui versus sit asynartetus ex duobus dochmaicis, utroque ex epitrito tertio vel quarto hexasyllabo et syllaba constans. Γαλακτόποτος secundam corripit. *Beck.*

In hoc versu aut diiambus antecedit glyconeum, aut totus compositus est ex dochmio et glyconeo, ita ut dochmii syllaba finalis simul initialis sit glyconei. Hoc modo bene respondet antistrophico, in quo, ut sæpius fit cum alibi tum in hoc ipso carmine, dactylus extremam glyconei sedem occupat. Pro altero ἔμολε scripsi ἔμολεν. *Seidl.*

170. ὀρειβάτας·] Ita bene Victorius in margine. Vulgo οὐρειβάτας. *Seidl.*

174. De hoc versu cf. de Verss. Dochm. p. 348. — Παρ' Ἥραν, i. e. πρὸς Ἥρας ναόν. — παρθενικαὶ, i. e. παρθένοι. Ita Theocritus Idyll. XVIII. 2. Hom. Il. σ'. 567. Od. λ'. 39. Hymn. XXX. 14. Herm. *Seidl.*

Lege μέλλουσιν, ut antistrophico respondeat metrum. *Heath.*

175. ἀγλαΐαις ex vet. ed. reponunt Heath. atque Reisk. *Beck.*

ἀγλαΐαις,] Sic Edit. Victor. et antiquæ omnes. Male quædam recentiores ἀγλαΐας. *Seidl.*

177. ἐκπεπόταμαι] Ἐκπέπληγμαι Phavorinus. Ita Theocrit. Idyll. β'. v. 19. Πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι. Scholiast. Ποῖ ἔχεις τὸν νοῦν ἐκπεποτισμένον. *Barnes.*

ἐκπεπόταμαι,] Hesych. ἐκπεπότημαι — ἐκπέπληγμαι, quam glossam huc refert Abresch. Miscell. Observ. VI. 272. Sed Hesychii explicatio non satis videtur huic loco convenire. Namque ἐκπέπληγμαι de *timore* potius accipias, ut Noster Suppl. 100. φόβος μ' ἀναπτερυοῖ, quam de gaudio, ut nostro loco, cui conferri potest Æschyl. Choëph. 224.

ἰχνοσκοποῦσά τ' ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς

Ὅρμοις ἐκπεπόταμαι
Τάλαιν', οὐδὲ στᾶσα χοροὺς
Ἀργείαις ἅμα νύμφαις,
Ἑλικτὸν κρούσω πόλεμον.
Δάκρυσι χεύω,
Δακρύων δέ μοι μέλει
Δειλαίᾳ τὸ κατ' ἦμαρ.
Σκέψαι μου πιναρὰν κόμαν,

Monilia elevor
Misera, nec choros statuens
Argivis cum nymphis,
Flexuosum pulsabo bellum.
Lachrymis fluo,
Lachrymæque mihi curæ sunt
Miseræ quotidie.
Aspice meam squalidam comam,

ἀνεπτερώθης, κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμέ.

et Soph. Aj. 693.

ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν.

Victorius tamen in margine ὅρμοισι πεπόταμαι, suprascripta littera M, ex quo conjicias, Euripidem scripsisse ὅρμοισιν πεπόταμαι. Verbum enim simplex eodem modo ponitur, ut Aristoph. Nub. 318. ἡ ψυχή μου πεπότηται, ad quem locum Schol. et Suidas ἀνέπτη, ἀνεκουφίσθη, et Av. 1445. ἀνεπτερῶσθαι καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας. *Seidl.*

178. στᾶσα χοροὺς] Iph. in Aul. v. 676. στήσομεν χορούς. participium στὰς transitive accipitur, ut ἐκβὰς, Heraclid. v. 802. προβὰς, Orest. v. 1476. MSS. α, β. χοροὺς στᾶσα. Emendat Reiskius οὐδ' ἱστᾶσα χορούς. *Musg.*

οὐδὲ στᾶσα χοροῖς] Ita dedimus pro οὐδὲ στᾶσα χοροὺς, quam lectionem si quis defendere conetur, aptioribus id faciat exemplis, quam fecit Musgravius. Nostræ lectioni favet Iphig. Taur. v. 1144. χοροῖς δὲ σταίην. *Seidl.*

179. Ἀργείαις] Ita Edit. princeps et antiquæ omnes. Recentiores Ἀργείοις. *Seidl.*

180. πόλεμον·] Offendit hæc vox plerosque Interpretes, quorum Canterus emendat πόδ' ἐμόν. Sed neque desunt, ex quibus πόλεμον probabiliter defendi possit. Chorus enim, in duo agmina distributus, (Pollux Lib. IV. c. 15.) bellicæ παρατάξεως speciem quodammodo præbuit: motusque ejus, priscis saltem temporibus, bellantium motus exprimebant. Athenæus, p. 628. E. ἦν γὰρ τὸ τῆς ὀρχήσεως γένος τῆς ἐν τοῖς χοροῖς εὔσχημον τότε καὶ μεγαλοπρεπὲς, καὶ ὡσανεὶ τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἀπομιμούμενον. et mox: σχεδὸν γὰρ ὥσπερ ἐξοπλισία τις ἦν ἡ χορεία. *Musg.*

πόδ' ἐμόν.] Ita Canterus et Scaliger et Æmilius Portus pro πόλεμον, quod prius male aderat. *Barnes.*

κρούσω, i. e. κρούουσα κινήσω πόδα. v. Markl. ad Suppl. 1215. *Beck.*

πόδ' ἐμόν.] Librorum lectionem πόλεμον emendavit Canterus, quam pessimam lectionem admodum miror Musgravium revocavisse. Aliena sunt, quibus eam conatur vindicare. *Seidl.*

181. Δάκρυσι χεύω,] Lege χορεύω. *Pot.*

χεύω,] Hesychius: χεύω· ῥεῦ. Metrum porro postulat: Δάκρυσ', ἴδε, χεύω. *Musg.*

181. s. Metra Heath. sic constituit:

Δάκρυσι χεύω, δα-	penthemimeris iambica.
κρύων δέ μοι μέλει.	iambicus dimeter brachycatalectus.

Beck.

Καὶ τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων,
Εἴπερ ποτ' Ἀγαμέμνονος
Κούρας, τὰ, βασιλεία
Τὰ Τροία θ'· ἅ μου πατέρος
Μέμναταί ποθ' ἁλοῦσα.

Et has scissuras mearum vestium,
Quod unquam Agamemnonis
Consenescat regnum,
Et res gestæ ad Trojam, quæ mei patris
Memor est, *ab eo* quondam capta.

Δάκρυσι δὲ χιών,] Inserui particulam. Nam nexus desideratur cum antecedentibus. Perperam de hoc loco judicavi de Vers. Dochm. p. 44. Metrum videtur choriambicum.

⏑ ⏑| ⏑ ⏑ —| —| ⏑ ⏑ — ⏑ —| ⏑ —

Seidl.

184. s. Hi versus *διὰ μέσου*, ut veteres grammatici loquuntur, i. e. per parenthesin, capiendi sunt. Legendum porro ob metrum *σκίψαι κόμαν μου πιναράν.* *Musg.*

Versus sunt glyconii *πολυσχηματιστοι* ex epitrito quarto et diiambo; antithetici dispondeo et choriambo constant. *Heath.*

185. *τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων,*] Τρύχη τὰ ῥάκη τραγικῶς. Infra v. 501. Ἐγὼ δὲ τρύχει τῶν ἐμῶν πέπλων, &c. Et Aristoph. in Acharnens. de Eurip. jocans: Τὰ ποῖα τρύχη, videlicet ῥάκια, λακίδας, καὶ δυσπινῆ πιπλώματα. *Barnes.*

186. Εἴπερ] Idem hic valet, quod ὅτι: Achill. Tat. p. 473. ἐπιδάκρυεν, εἴ ποτε τὸ κατὰ Λευκίππην ἐγεγόνει δρᾶμα. Connectendum autem in constructione cum δακρύων μοι μέλει. *Lacrymis autem operam do,* quod *jam Agamemnonis regnum memoria excidit.* Metrum porro postulare videtur εἴπερ δήτ'. *Musg.*

Reisk. emendat: εἰ πρέποντ' Ἀγαμέμνονος (aut εἰ πρέπει Ἀγαμέμνονος) κούρᾳ, τῇ βασίλειᾳ, τᾷ Τροίᾳ θ' ἀμοῦ πατέρος μέμναταί ποθ' ἁλοῦσα. *num deceant puellam, Agamemnonis, cui pristinæ patris regiæ ædes in memoria adhuc sunt, quæ adhuc meminit Trojæ a patre aliquando captæ.* *Beck.*

Metri causa nihil mutandum. vid. ad v. 169. coll. de Vers. Dochm. p. 353. seq. *Seidl.*

186. ss. εἰ πρέποντ' Ἀγαμέμνονος
κούρᾳ τᾷ βασιλῄᾳ,
τᾷ Τροίᾳ θ', ἅ μου πατέρος
μέμναταί ποθ' ἁλοῦσα.

Εἰ πρέποντ'] Ita optime Reiskius. Vulgo εἴπερ ποτ'. *Seidl.*

186. Ἀγαμέμνονος] Λείπει κῶλον. MS. not. ed. Vict. Falsa descriptione ductus Victorius de lacuna cogitavit. *Seidl.*

187. Κούρας τὰ βασίλεια] Hæc sensu omnino cassa sunt. Lego:

εἴπερ ποτ' Ἀγαμέμνονος
γηράσκει βασιλεία,
τὰ Τροίᾳ θ'.

Quod jam senescunt, i. e. memoria excidere incipiunt. *Agamemnonis imperium, et quæ ille ad Trojam gessit.* Sic Herc. Fur. v. 1214.

χάριν δὲ γηράσκουσαν ἐχθαίρω φίλων.

Athenæus, p. 633. B. καταγηρασάντων τῶν νομίμων. Cantero placet τὰς βασιλείας, quod probat Barnesius, insuperque versu sequenti emendat ἁ Τροία θ'. *Musg.*

Κούρας τᾶς βασιλείας] Ita pro τὰ βασιλεία legit Canterus; nec de ejus lectione dubitandum. *Barnes.*

Metri causa Heath. legit:

Κουρᾶς ἣν τᾶς βασιλείας anapæsticus dimeter catalectus.

Beck.

187. s. Editio Victorii:

κούρας, τὰ βασιλεία,
τὰ Τροία θ'· ἅμα, cet.

Κούρᾳ jam Reiskius voluit, qui tamen

ΧΟ. Μεγάλα θεός· ἀλλ' ἴθι, καὶ παρ' ἐμοῦ ἀντιστ. α'.
Χρῆσαι πολύπηνα φάρεα δῦναι,
Χρύσεά τε χάρισαι, προσθήματ' ἀγλαΐας.
Δοκεῖς τοῖς σοῖσι δακρύοις,
Μὴ τιμῶσα θεοὺς, κρατήσειν

Cho. Potens *est* dea: sed veni, et a me
Preciosas vestes induendas mutuare,
Aureaque gratiis additamenta nitoris.
Putasne tuis lacrymis,
Non colentem Deos, te superiorem fore

proxima male et legit et explicat. Τᾷ utrobique in margine adscriptum est a Victorio. Ad formam βασιλῆϊα, cf. supra v. 118. πολιῆται, et v. 134. ἀδελφεάν. Hippol. 1276. βασιληΐδα τιμάν. Ultima idem valent, ac si dixisset τῆ Τροίας ἁλώσει, ἃν πατὴρ ἐμὸς εἷλεν. *Seidl.*

188. 'Α Τροία θ' ἀμοῦ πατέρος] Ita lego pro τὰ Τροία θ' ἅ μου, nec magis de hac lectione hærendum: Scal. τ' ἀμοῦ, cum tamen ἀμοῦ æque legatur, ac ἁμοῦ, et θ' proinde retineri possit. Sic infra v. 555. Οὗτος τὸν ἀμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε. Sic Iphig. Aul. v. 1454. Πατέρα γε τὸν ἐμὸν μὴ στύγει, πόσιν τε σόν. Ubi Scalig. legit: πατέρα τὸν ἀμὸν, vel ἁμὸν, ut ad marginem notavi. Et sic sane Sophocl. Electr. v. 589. Πατέρα τὸν ἀμὸν πρόσθεν ἐξαπώλεσας. *Barnes.*

189. Λείπει κῶλον. MS. not. ed. Victor. *Seidl.*

190. Μεγάλα θεός·] Intelligo Junonem, non, ut Barnesius, Fortunam. Quasi diceret: *magna est Dea, quam non tutum fuerit negligere.*

Mutuo sumere vestes ad festa celebranda non inusitatum erat. Aristides: οὔκουν εἴς τε τὰς πομπὰς τὰ χείριστα ἔχοντες βαδίζομεν· ἀλλ' εἰ καὶ μήπω εἴη οἴκοθεν, αἰτούμεθα, ἵν' ὡς κάλλιστα ἔχοντες ἱμάτια, τὰ σκεύη, τοὺς ἵππους, πᾶν, ὅ, τι περ ἂν ἡ πομπὴ δέηται, p. 693. Tom. III. Vide et Theocrit. II. 74. *Musg.*

Μεγάλα θεός·] Recte Musgravius intelligit Junonem, (cf. supra v. 173.) non, ut Barnesius, Fortunam. *Seidl.*

191. Χρῆσαι] Pro χρήσαι, a χρήζω, volo, est autem aoristi α'. Vocis mediæ, imperandi modi. Ibidem, πολύπηνα, idem, quod εὔπηνα, *pulchro stamine et pretioso contexta*, vel *elaborate*, ob multa stamina, *facta*. Πήνη enim et πηνίον, ὁ μίτος, stamen, de qua voce vide Eustathium. *Barnes.*

Χρῆσαι] Recte Reiskius *accipe mutuo.* In eundem modum vertitur in edit. Stiblini: *pallia utenda accipe, quæ induas.* Χρῆσον est *da mutuo*, χρῆσαι *mutuo accipe.* Aristoph. Thesmoph. 250.

ἀλλ' ἱμάτιον γοῦν χρῆσον ἡμῖν τουτοῒ
καὶ στρόφιον. οὐ γὰρ ταῦτά γ' ὡς οὐκ ἔστ' ἐρεῖς.
ΑΓ. λαμβάνετε, καὶ χρῆσθ'. οὐ φθονῶ.

cf. ejusd. fabulæ, v. 219. Male quædam χρῆσαι, quod Barnesius derivat a χρήζω. Antiquæ editiones omnes cum Victoriana χρῆσαι. Quod metrum attinet, strophico respondebit, si legamus:

καὶ παρ' ἐμοῦ χρῆσαι, πολύπηνά τε φάρεα δῦναι.

Notandum autem est simplex δῦναι de *veste*, pro ἐνδῦναι. Hom. Il. ψ'. 739. δύσαντο χιτῶνας. Errat igitur Schneiderus, qui simplex δύειν et δύεσθαι, Homerum de vestibus dixisse negat. *Seidl.*

192. χάρισαι,] Lego χάρισι: et χάρισι προσθήματ' interpretor *gratiarum adjumenta. Musg.*

χάρισαι,] Si lectio genuina est, nihil aliud significare potest, quam *obsequere nobis.* Qua ratione hoc verbum interpunctione a ceteris disjungendum erit. Musgravius tamen eleganter conjicit χάρισι, quod metri causa mutatum velim in χάρισιν. *Seidl.*

Leg. χρῆσαι, *accipe mutuo.* f. quoque προσχήματα. *Reisk.*

193. τοῖς σοῖσι] Metrum postulat τοῖσι σοῖς. *Musg.*

Δοκεῖς τοῖς σοῖς δακρύοις, &c.] Ita Virgil. *Id cinerem aut manes credis curare sepultos?* Locus huic affinis est ille supra v. 80. 'Αργὸς γὰρ οὐδεὶς, &c. Ita vero hunc locum verto: *Lacrymis credis*

Ἐχθρῶν; οὔτοι στοναχαῖς,
Ἀλλ' εὐχαῖς τοὺς θεοὺς γε σεβίζου-
σ', ἕξεις εὐαμερίαν, ὦ παῖ.
ΗΛ. Οὐδεὶς θεῶν ἐνοπᾶς κλύει ἀντιστρ. β'.
Τᾶς δυσδαίμονος, οὐ παλαι-
ῶν πατρὸς σφαγιασμῶν.
Οἴμοι τοῦ καταφθιμένου,
Τοῦ τε ζῶντος ἀλάτα,
Ὅς που γᾶν ἄλλαν κατέχει

Hostibus? non gemitu,
Sed votis deos venerans,
Habebis felicitatem, O filia.
Ele. Nullus deorum clamores audit
Infelicis, neque veteres
Patris jugulationes.
Hei mihi *ob* eum, qui periit,
Tum etiam propter viventem erronem,
Qui alicubi terram aliam tenet

luctuque tuo hostes spretis superare Divis, Posse aliquando? Non lamentis, prece sed sancta numen adorans poteris sperare quietem. *Barnes.*

τοῖς σοῖσιν] Legitur τοῖς σοῖσι. Heathius proposuit, τοῖσι σοῖς, quod fortasse etiam præstat. Metrum tamen ille non intellexit. Relinquit enim in stropha εὐρυβάτας. Vid. ad v. 185. *Seidl.*

196. τοὺς θεούς γε σεβίζουσ',] Ita MS. a. In Ed. Vict. deest τοὺς et γε. *Musg.* Metri causa Heath.

Ἀλλ' εὐχαῖσι θεούς γε σεβίζουσ' tetrameter dactylicus. *Beck.*

εὐχαῖσι θεοὺς σεβίζουσ',] Ed. Vict. εὐχαῖς. Musgravii MS. a. τοὺς θεούς γε σεβ. quod ille recepit. Sed profectum hoc arbitror ab interpolatore metrico, qui syllabas strophicis æquare voluerit. *Seidl.*

197. εὐαμερίαν,] Hesych. εὐαμερία, θεοσημία, quam glossam huc refert Abresch. Miscell. Observ. VII. 303. Pro θεοσημία Albertius conjicit εὐθηνία, vere, ut mihi videtur. *Seidl.*

199. οὐ, i. e. οὔτε. Vid. ad Troad. v. 926. Παλαιῶν πατρὸς σφαγιασμῶν bene Heathius explicat *sacrificiorum olim a patre oblatorum.* *Seidl.*

199. s. παλαιῶν πατρὸς σφαγιασμῶν,] *Sacrificiorum olim a patre oblatorum.* *Heath.*

204. s. Uno versu exhibet Victor.

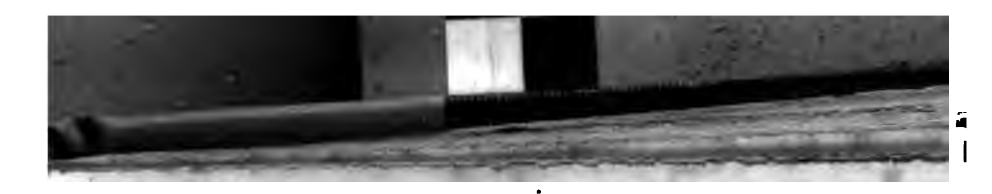
Μέλεος, ἀλαίνων ποτὶ θῆσσαν ἑστίαν.

205. Ποτὶ θῆσσαν ἑστίαν,] Ὁ θὴς, οἱ θῆτες. Θῆτες δὲ, οἳ ὄντες ἐλεύθεροι μισθοῦ ὑπεργοῦσιν, ut Eustathius ex Apollonio Grammatico. A θὴς autem θῆσσα dicitur, ut a Κρὴς, Κρῆσσα. Ita dixit θῆσσαν τράπεζαν, Alcest. v. 2. de mensa Admeti, ad quam Apollo serviebat. Hinc θητεύω, servio. Alcest. v. 6. *Barnes.*

207. Αὐτὰ δ' ἐν] Lego ob metrum αὐτὰ δὲ, et in proximo versu τακομένα ψυχάν. *Musg.*

Αὐτὰ δ' ἐν χέρνησι δόμοις] Χέρνητις δόμοι hic dicitur, ut supra v. 205. Θῆσσα ἑστία. Χερνήτης ἄνθρωπος, ὁ χειροτέχνης καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν ζῶν. Καὶ χερνῆτις γυνὴ, ἡ διὰ χειρῶν νήθουσα, testante eodem Eustathio. Δόμος itaque, ἐν ᾧ οἰκεῖ χερνήτης ἄνθρωπος, ἢ χερνῆτις γυνὴ, et ipse per figuram χερνήτης dicitur. *Barnes.*

χέρνησι] Ambiguum est, rectius scribatur χέρνησι an χερνῆσι. Usitatior est altera ratio, quam præfert Henr. Steph. Thes. T. IV. p. 438. E. comparans γυμνής. Sed, quoniam in Hesychio quoque scriptum reperimus χέρνης, malui retinere, quod libri offerunt. Ceterum Piersonus Veris. p. 239. pro δόμοις conjicit γάμοις et

Μέλεος, ἀλαίνων
Ποτὶ θῆσσαν ἑστίαν,
Τοῦ κλεινοῦ πατρὸς ἐκφύς.
Αὐτὰ δ' ἐν χέρνησι δόμοις
Ναίω ψυχὰν τακομένα,
Δωμάτων πατρῴων φυγὰς,
Οὐρείας ἀν' ἐρίπνας.
Μάτηρ δ' ἐν λέκτροις φόνιος
Ἄλλῳ ξύγγαμος οἰκεῖ.

Afflictus, errore delatus
Ad servilem larem,
Ex inclyto patre natus.
Ipsa vero in pauperibus ædibus
Habito tabescens animo,
Ab ædibus paternis exul,
Montanas inter rupes.
Mater vero in lectis sæva
Cum alio nuptiis conjuncta habitat

κλαίω pro ναίω, utrumque sine idonea causa. Vid. ad Troad. 285. *Seidl.*

208. Ναίω] Piersonus Verisim. p. 239. reponendum censet κλαίω, nulla alia ratione, quam quod mox in vicinia occurrit ναίουσ', v. 210. In alterutro haud dubie vitium est. Sed mihi, versus ἀντιστοίχους comparanti, manifestum inde fit, mendum ibi in ναίουσ' esse, non hic in ναίω. Legendum utique, ni fallor:

οὐρείας ἀν' ἐρίπνας.

Musg.

209. Offendi potest brevis syllaba in versus fine, quæ evitari possit transponendo

δωμάτων φυγὰς πατρῴων.

Sed noli lectionem mutare. Eadem enim conditio est horum locorum: Soph. Œd. Col. 132.

εὐφήμου στόμα φροντίδος
ἱέντες. τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν.
πολ- antistr.
λὰ κἀλωθεν ἱερτίω.
κλύεις, ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα.

Philoct. 184.

στικτῶν ἢ λασίων μετὰ
θηρῶν· ἔν τ' ὀδύναις ὁμοῦ.
νοσοῦ μὲν νόσον ἀγρίαν, stroph.
ἀλύει δ' ἐπὶ παντὶ τῷ.

Ibid. 1103.

ὡς ἤ-
δη μετ' οὐδενὸς ὕστερον
ἀνδρῶν εἰσοπίσω τάλας.
οὐκ ἔμελλον ἄρ', ὦ τάλας, stroph.
λείψειν οὐδέ ποτ', ἀλλ' ἐμοί.

Adde Eur. Suppl. 1017. Herm. et Cyclop. 67. — Minus tamen huc retulerim Philoct. 1127. Antig. 102. Rhes. 23. ubi alloquium est, nec Philoct. 1129. Œd. Col. 688. ubi numeri mutantur. De Philoct. 1111. vide de Vers. Dochm. p. 26. *Seidl.*

210. Οὐρείας ναίουσ' ἐρίπνας, ed. Victor.

211. φόνιος] Barnesius in margine φονίαις, quod non spernendum. *Musg.*

Libri φόνιος. Sed verum est quod Barnesius in margine habet φονίαις. *Seidl.*

ARGUMENTUM ACTUS SECUNDI.

Subito Oreste et Pylada supervenientibus, primo terretur Electra, mox confirmata, de rerum statu confabulatur, putans, Orestem et Pyladem nuntios a fratre. Inter hos exaggeratur crudelis impietas Ægisthi et Clytæmnestræ; Electræ autem et Orestis indigna sors; et vindictæ cupidine se invicem accendunt; quando maritus Colonus supervenit, qui singulari fide et simplici pietate hospites Orestæ et Electræ causa domo excipit. Quem tamen Electra ad Senem amicum pastorem mittit pro ferculis potioribus. Chorus interim expeditionem Trojanam memorat, inde in Achillis laudes labitur, cujus et arma Homeri exemplo describit. Unde Clytæmnestræ impietas augetur, quæ tantorum, qualis Achilles fuit, heroum dominum ac imperatorem Agamemnonem per dolum adulteri causa occidere sustinuit.

ΧΟ. Πολλῶν κακῶν Ἕλλησιν αἰτίαν ἔχει
Σῆς μητρὸς Ἑλένη ξύγγονος, δόμοις τε σοῖς.
ΗΛ. Οἴμοι, γυναῖκες, ἐξέβην θρηνημάτων.
Ξένοι τινὲς παρ' οἶκον οἵδ', ἐφεστίους
Εὐνὰς ἔχοντες, ἐξανίστανται λόχου·
Φυγῇ, σὺ μὲν κατ' οἶμον, εἰς δόμους δ' ἐγὼ,
Φῶτας κακούργους ἐξαλύξωμεν ποδί.
ΟΡ. Μέν', ὦ τάλαινα· μὴ τρέσῃς ἐμὴν χέρα.

Cho. Multorum malorum Græcis causa fuit
Helena tuæ matris soror, domuique tuæ.
Ele. Hei mihi, mulieres, omitto *jam* lamenta:
Nam peregrini quidam isti, ædibus carentia
Cubilia habentes, surgunt ex insidiis:
Fuga, tu quidem per viam, ego vero in ædes,
Viros maleficos vitemus pede.
Ore. Mane, O misera, ne formides meam manum.

213. Utitur hoc loco Porsonus ad defendendum Phœniss. v. 1598. *Seidl.*

214. Conjici potest, Chorum plura dicere voluisse, quæ ad præsentem Electræ statum pertinerent, dum interrumpitur. Forte vero etiam de industria mulieres illæ accusationem Clytæmnestræ in Helenam converterant, quia ipsæ suberant Clytæmnestræ imperio. *Beck.*

215. ἐξέβην θρηνημάτων.] Ἐκ τοῦ θρήνου εἰς τὸν φόβον παρήγμαι τοὺς ξένους ὁρῶσα πέλας. *Barnes.*

216. s. ἐφεστίους Εὐνὰς ἔχοντες,] Legendum, ni fallor, ἀνεστίους, *cubilia extra tectum,* i. e. sub dio, *habentes.* *Musg.*

ἐφεστίους] Πέλας τῆς ἑστίας, ἤγουν δωμάτων. *Barnes.*

ἐφεστίους] Bene Æmil. Portus πρὸς τῇ ἡμῶν ἑστίᾳ εὐνὰς ἔχοντας. *Seidl.*

217. Εὐνὰς] Ἐνέδρας, ἐξ ἧς ἄρτι ἐξανίστανται. *Barnes.*

218. s. Φυγῇ — ποδί.] Reiskius conjicit πάλιν pro ποδί. Sed Noster Orest. 1473. φυγᾷ δὲ ποδὶ τὸ χρυσεοσάνδαλον ἴχνος ἔφερεν, ubi Facii conjectura φυγάδι ποδὶ, quæ non displicuit Porsono, carere possumus. *Seidl.*

219. Pro ποδὶ Reisk. scribit πάλιν, et verba struit sic: ἐξαλύξωμεν φυγῇ, σὺ μὲν κατ' οἶμον, ἐγὼ δὲ πάλιν. *Beck.*

ΗΛ. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, προσπιτνῶ σε μὴ θανεῖν.
ΟΡ. Ἄλλους κτάνοιμ' ἂν μᾶλλον ἐχθίους σέθεν.
ΗΛ. Ἄπελθε· μὴ ψαῦ', ὧν σε μὴ ψαύειν χρεών.
ΟΡ. Οὐκ ἔσθ' ὅτου θίγοιμ' ἂν ἐνδικώτερον.
ΗΛ. Καὶ πῶς ξιφήρης πρὸς δόμοις λοχᾷς ἐμοῖς;
ΟΡ. Μείνασ' ἄκουσον, καὶ τάχ' οὐκ ἄλλως ἐρεῖς.
ΗΛ. Ἕστηκα· πάντως δ' εἰμὶ σή· κρείσσων γὰρ εἶ.
ΟΡ. Ἥκω φέρων σοι σοῦ κασιγνήτου λόγους.
ΗΛ. Ὦ φίλτατ', ἆρα ζῶντος, ἢ τεθνηκότος;
ΟΡ. Ζῇ· πρῶτα γάρ σοι τἀγαθ' ἀγγέλλειν θέλω.
ΗΛ. Εὐδαιμονοίης, μισθὸν ἡδίστων λόγων.
ΟΡ. Κοινῇ δίδωμι τοῦτο νῷν ἀμφοῖν ἔχειν.
ΗΛ. Ποῦ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχων;
ΟΡ. Οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως νόμον.

Ele. O Phœbe Apollo, supplex te oro, ne moriar.
Ore. Alios potius occiderem *mihi* magis invisos, quam te.
Ele. Abi: ne tangas quæ te tangere non oportet.
Ore. Non est, quem possim contrectare justius.
Ele. Quomodo igitur ensem gestans ad ædes meas in insidiis latitas?
Ore. Manens audi, et mox non aliter dices.
Ele. Maneo: omnino enim tua sum: es enim *me* potentior.
Ore. Venio ferens tibi fratris mandata.
Ele. O charissime, utrum viventis, an mortui?
Ore. Vivit; primum enim tibi læta nunciare volo.
Ele. Felix sis; mercede jucundissimorum verborum.
Ore. Communiter largior hoc nobis ambobus habendum.
Ele. Ubi terrarum ille miser miserum exilium tolerat?
Ore. Non unam urbis *unius* legem observans conficitur.

222. ἂν κτάνοιμι, ed. Victor.

226. καὶ τάχ' οὐκ ἄλλως ἐρεῖς.] Scil. ἢ ἐγώ, *et statim mecum consenties.* Respicit ad ea, quæ modo dixerat, οὐκ ἔσθ' ὅτου θίγοιμ' ἂν ἐνδικώτερον. *Seidl.*

231. Εὐδαιμονοίης, μισθὸν] Subaudi λαβών. Vel εὐδαιμονίαν suppleto, ad quod μισθὸν per *appositionem* referatur. *Barnes.*

Εὐδαιμονοίης μισθὸν, &c.] Explica εὐδαιμονοίης sive potius ἔχοις εὐδαιμονίαν, μισθόν σοι ἐσομένην ἡδίστων λόγων. Similiter Noster Hel. 773. ἆλιον ἐφθείρου πλάνον. *Seidl.*

232. τοῦτο, ἤγουν τὸ εὐδαιμονεῖν. *Scholiast.*

233. ἔχει. 234. τόπον. 235. Ἢ που σπανίζει. 236. Ἔχει μὲν, ἀσθενῆ δ' ἅτε φ.] Dio Chrys. XIII. p. 220. *Por.*

ἔχων;] Referri potest participium ad verbum ζῇ, v. 230. nisi præstat ad ποῦ γῆς supplere ἐστί. *Seidl.*

234. νομίζων — νόμον. i. e. *usurpans non unam unius urbis legem, sed plurium.* Henr. Steph. in Lexic. Tom. II. p. 1030. G. ex Luciano affert καὶ νόμους νομίζω τοὺς ἐμούς. Cf. Nostri Fragm. Alcmaeon. XIII. 2. ubi νομίζειν τέχνην est *artem usurpare* seu *profiteri.* Φθείρεται autem est *conflictatur*, de qua verbi po-

ΗΛ. Ἦ που σπανίζων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου;
ΟΡ. Ἔχει μέν· ἀσθενὴς δὲ δὴ φεύγων ἀνήρ.
ΗΛ. Λόγον δὲ δὴ τίν' ἦλθες ἐκ κείνου φέρων;
ΟΡ. Εἰ ζῇς, ὅπου τε ζῶσα συμφορὰς ἔχεις.
ΗΛ. Οὐκοῦν ὁρᾷς μου πρῶτον ὡς ξηρὸν δέμας.
ΟΡ. Λύπαις τε συντέτηκας, ὥστέ με στένειν.
ΗΛ. Καὶ κρᾶτα, πλόκαμόν τ' ἐσκυθισμένον ξυρῷ.
ΟΡ. Δάκνει σ' ἀδελφὸς, ὅ, τε θανὼν ἴσως πατήρ;
ΗΛ. Οἴμοι· τί γάρ μοι τῶνδέ γ' ἐστὶ φίλτερον;

Ele. Num quotidiani victus inopia laborat?
Ore. Habet quidem *victum*: inops tamen *est* vir exul.
Ele. Quod vero mandatum ab illo ferens *huc* venisti.
Ore. Num vivas, et ubi vivens calamitates feras.
Ele. Ergo primum vides, quam aridum sit meum corpus.
Ore. Doloribus etiam contabuisti, ita ut ego gemam.
Ele. Et caput, et cincinnos abrasos novacula.
Ore. Cruciat te frater, et fortasse mortuus pater?
Ele. Eheu; quid mihi enim hisce charius est!

testate disputat vir doctus in Miscell. Obs. IV. 451. sq. *Seidl.*

235. Ἦ που] MS. α. οὕτω. *Musg.*

τοῦ καθ' ἡμέραν βίου;] *Quotidiani victus.* Ὁ καθ' ἡμέραν βίος, idem, quod in literis nostris, oratione nempe Dominica, ἐπιούσιος ἄρτος dicitur. *Barnes.*

236. ἀσθενὴς δὲ δὴ φεύγων ἀνήρ.] Ita infra v. 352. Ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ. *Barnes.*

237. ἐκ κείνου] Ita MS. γ. ut jam Canterus. Ed. Victor. ἐκείνου. *Musg.*

Λόγον δὲ δὴ τίν' ἦλθες ἐκ κείνου φέρων,] Cum olim ἐκείνου magno cum versus detrimento scriberetur, Canterus ἐκ κείνου legendum monebat, Novar. Lection. Lib. IV. c. 29. Ita quoque legit Scaliger. Vide quoque Æmilium Portum. Ita Rhes. v. 972. Οἴσω θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών. *Barnes.*

238. Reisk. et Heath. συμφορᾶς pro συμφορὰς, ὅπου συμφορᾶς ἔχεις, *quibus in calamitatibus versere. Beck.*

ὅπου — συμφορᾶς] Ita Edit. Princ. Hervag. Stibl. Est hæc loquendi ratio apud Tragicos frequentissima. Vulgo συμφορὰς, quod jam reperio in Brubach. *Seidl.*

240. συντέτηκας,] Optime Reiskius συντετηκώς. *Musg.*

Vulgo: λύπαις τε συντέτηκας. Sed Reiskius eleganter συντετηκὼς, et Heathius γε pro τε. Utrumque conjunxit Schæferus. Noster Med. 687.

τί γὰρ σὸν ὄμμα χρώς τε συντέτηκ' ὅδε.

Seidl.

241. ἐσκυθισμένον] Hesychius: ἐσκυθισμένης, κεκαρμένης. ubi vide Interpretes, et Kusterum ad Suidam v. περισκυθίσαι. *Musg.*

Καὶ κρᾶτα πλόκαμόν τ' ἐσκυθισμένον ξυρῷ,] Ὁ κρὰς, ut hic, et τὸ κρὰς aliquando: vide supra ad v. 148.

πλόκαμόν τ' ἐσκυθισμένον ξυρῷ] Σκυθίζομαι, tondeor, Scytharum more, in luctibus scilicet: nam alias Scythæ promisso capillitio utebantur. Vel, ut nonnulli, a Σκύθης, quod aliquando pro ferro ponitur, ut Theogn. Ἀλλ' ἄγε δὴ, Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπόπαυε δὲ κῶμον: inde autem dicitur, quod in Scythia optimum ferrum gigneretur. Hinc Æschylus Prometh. v. 301. Scythiam vocat σιδηρομήτορα, et Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, v. 823. Σκύθης σίδηρος dicitur, et Stephanus Σκύθην interpretatur σίδηρον. De tonsura autem in luctu vide ad Alcest. v. 439. *Barnes.*

ΟΡ. Φεῦ, φεῦ· τί δαὶ σὺ σῷ κασιγνήτῳ δοκεῖς;
ΗΛ. Ἀπὼν ἐκεῖνος, οὐ παρὼν ἡμῖν φίλος.
ΟΡ. Ἐκ τοῦ δὲ ναίεις ἐνθάδ' ἄστεως ἑκάς;
ΗΛ. Ἐγημάμεσθ', ὦ ξεῖνε, θανάσιμον γάμον,
ΟΡ. Ὤιμωξ' ἀδελφὸν σόν. Μυκηναίων τινά;
ΗΛ. Οὐχ ὡς πατήρ μ' ἤλπιζεν ἐκδώσειν ποτέ.
ΟΡ. Εἴφ', ὡς ἀκούσας σῷ κασιγνήτῳ λέγω.
ΗΛ. Ἐν τοῖσδ' ἐκείνου τηλορὸς ναίω δόμοις.
ΟΡ. Σκαφεύς τις, ἢ βουφορβὸς ἄξιος δόμων;

Ore. Heu, heu! quid vero tu tuo fratri putas?
Ele. Absens ille, non præsens, nobis *est* charus.
Ore. Unde vero hic habitas procul ab urbe?
Ele. Nuptæ sumus, O hospes, funesto connubio.
Ore. Deploro fratrem tuum. Num Mycenæo alicui?
Ele. Non, ut pater olim speraverat fore ut me elocaret.
Ore. Dic, ut *hoc* auditum tuo fratri referamus.
Ele. In his ædibus habito procul ab illo.
Ore. Fossor aliquis aut bubulcus dignus *est hac* domo?

Conf. Troad. v. 1019. *Seidl.*

244. τί δαὶ] Vide Helen. v. 1245. *Barnes.*

δοκεῖς;] Subaudi σε εἶναι. *Beck.*

τί δαὶ σὺ σῷ κασιγνήτῳ δοκεῖς;] Si genuina lectio est, intellige sic: τί δαὶ σὺ δοκεῖς εἶναι σῷ ἀδελφῷ; ἢ οὐ φίλη; Fortasse tamen poëta scripsit σῦ pro σύ: *quid vero te fratri putas esse carius?* Quod ad particulam δαὶ attinet, ea ex Brunckii quidem sententia, quam Porsonus sequitur ad Med. 1008. e Tragicis est eliminanda. Cui opinioni etsi neutiquam accedam, nostro tamen loco malim legere δ' αὖ. Est enim manifesta sententiarum oppositio. *Seidl.*

246. Ἐκ τοῦ esse ἐκ τίνος πράγματος observat Markl. ad Suppl. 142. *Beck.*

Ἐκ τοῦ, *quare. Seidl.*

τοῦδε ed. Victor.

247. ὦ ξῖνε, ed. Victor.

248. τινί;] Vulgo τινά. Sed Victorius in margine γρ. καὶ τινὶ, ἵνα ᾖ ὁ νοῦς, Μυκηναίων (sic) τινὶ ἐγαμήθης. In Nostri Medea, v. 262.

ἤν μοι πόρος τις μηχανή τ' ἐξευρεθῇ,
πόσιν δίκην τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν,
τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ', ἥν τ' ἐγήματο,

ubi Porsonus legi vult aut ἥ τ' ἐγήματο aut ἥ τ' ἐγήματο, fortasse nihil mutandum est. Posuisse videtur accusativum ob accusativos præcedentes πόσιν et δόντα. Valebit igitur illud ἥν, αὐτὴν ἥ. *Seidl.*

249. Οὐχ ὡς πατήρ μ' ἤλπιζεν ἐκδώσειν ποτέ.] Lege cum 2 MSS. οὐχ ᾧ. *Por.*

Οὐχ ὡς] MSS. α. β. οὐχ ᾧ. *Musg.*

Οὐχ ὡς] Musgravii libri α. β. οὐχ ᾧ, quod ducit ad οὐχ ᾧ. Sed vulgata eodem redit, estque paulo exquisitior. *Seidl.*

251. τηλορὸς] Ita Ed. Victor. et MSS. omnes. Si pro τηλουρὸς accipias, optime loco convenit. Orest. v. 1319.

τηλουρὸς οὖσα δωμάτων —

Androm. v. 881.

— τηλουρὰ γὰρ
ναίουσ' ἀφ' ἡμῶν πεδί', ὅμως ἐστὶν φίλη.

Interpungendum duntaxat sic:

ἐν τοῖσδ', ἐκείνου τηλορὸς, ναίω δόμοις.

In hisce ædibus habito, procul ab ipso, i. e. ab Oreste. Piersonus tamen negat Verisim. p. 239. Analogiam recte se habere, quippe a τῆλε et ὄρος formari non τηλορὸς, sed τηλουρός. Verum non est novum, in voce composita supprimi, vel elidi, voca-

ΗΛ. Πένης ἀνὴρ γενναῖος, εἴς τ' ἔμ' εὐσεβής.
ΟΡ. Ἡ δ' εὐσέβεια τίς πρόσεστι σῷ πόσει;
ΗΛ. Οὐ πώποτ' εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν.
ΟΡ. Ἅγνευμ' ἔχων τι θεῖον, ἤ σ' ἀναξιῶν;
ΗΛ. Γονέας ὑβρίζειν τοὺς ἐμοὺς οὐκ ἠξίου.
ΟΡ. Καὶ πῶς γάμον τοιοῦτον οὐχ ἥσθη λαβών;
ΗΛ. Οὐ κύριον τὸν δόντα μ' ἡγεῖται, ξένε.
ΟΡ. Ξυνῆκ'· Ὀρέστῃ μή ποτ' ἐκτίσῃ δίκην.
ΗΛ. Τοῦτ' αὐτὸ ταρβῶν, πρὸς δὲ καὶ σώφρων ἔφυ.
ΟΡ. Φεῦ. γενναῖον ἄνδρ' ἔλεξας, εὖ τε δραστέον.

Ele. Vir pauper, generosus, et in me pius.
Ore. Hæc vero pietas quænam inest tuo marito?
Ele. Nunquam lectum meum tangere sustinuit?
Ore. Castitatem aliquam divinam habens, an te judicans indignam?
Ele. Parentes meos contumelia afficere non voluit.
Ore. At quomodo, tales nuptias nactus, non est lætatus?
Ele. Non dominum ducit eum, qui me dedit, O hospes.
Ore. Intelligo: Oresti ne quando expendat pœnas.
Ele. Hoc ipsum metuens: præterea vero etiam modestus est.
Ore. Papæ. Generosum virum narras, et liberaliter tractandum.

lem, quæ in vocibus elementaribus erat. Sic v. g. ex ἄρτιος et ποῦς formatur ἀρτίπους, vel ἀρτίπος. Sic ex αἰόλλειν et οὐρὰ, αἴλουρος, quod Aristophani Acharn. v. 849. est αἰέλουρος. Sic τρίπος nonnulli scribunt pro τρίπους. Nonnunquam, ut scias, minime rigidas esse analogiæ leges, vocalem superfluam adjiciunt, ut in λευκοόπωρος pro λευκόπωρος Antholog. p. 25. Ed. H. Steph.

Piersono ipsi placet:

ἐν τοῖσδ' ἐκείνου τῆδ' ὄρους ναίω δόμοις.

Sed hoc pro solita Euripidis perspicuitate minime clarum est. Plerumque enim ἐκεῖνος ad nomen, quod proxime præcesserat, refertur, quod hic, sine summo sententiæ detrimento, fieri non posset. *Musg.*

Pro τηλουρὸς, quod metro repugnabat, Heath. conjecerat γηπόνου. *Beck.*

Ἐν τοῖσδ'] Ed. Princ. ἐν τοῖς δὲ. — Eadem Ed. et MSS. omnes τηλορὸς, quam vocem distraxi in duas τῆλ' ὄρος. Ad τῆλε intellige, si placet, ἄστεως, collat. supra v. 246. ἐκ τοῦ δὲ ναίεις ἐνθάδ' ἄστεως ἑκάς. Arist. Nub. 138. τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν. Ὅρος ναίω, ut supra v. 210. οὐρείας ναίουσ' ἐρίπνας. Piersonus Veris. p. 258. legi vult τῆδ' ὄρους, quod infirmo argumento Musgravius impugnat. *Seidl.*

252. ἄξιος δόμων;] Ineptum est, Orestem quærere, *utrum fossor, an bubulcus, sit, qui talem domum habitare dignus sit.* Hunc enim nodum ipse sibi expedire poterat. An legendum:

σκαφεύς τις ἢ βουφορβὸς ἔρκιος δόμων;

Fossorne, an bubulcus, est harum ædium dominus? Suidas: ἔρκιος, ὁ συνοχεὺς, ὁ φύλαξ.

Forte verum fuerit ἀξιοῖ δόμον; *honorat domum,* i. e. incolit. Sic ἀνίχουσα κισσὸν, Soph. Œd. Col. 705. Latinorum *colo* et *honorandi* et *habitandi* sensum habet. De verbo ἀξιόω, vid. notata ad Heraclid. 918. *Musg.*

ἄξιος δόμων;] Post δόμων bene Schæferus interrogandi signum delevit, ut jam

ΗΛ. Εἰ δή ποθ᾽ ἥξει γ᾽ εἰς δόμους, ὁ νῦν ἀπών.
ΟΡ. Μήτηρ δέ σ᾽ ἡ τεκοῦσα ταῦτ᾽ ἠνέσχετο;
ΗΛ. Γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξέν᾽, οὐ παίδων φίλαι.
ΟΡ. Τίνος δέ σ᾽ οὕνεχ᾽ ὕβρισ᾽ Αἴγισθος τάδε;
ΗΛ. Τεκεῖν με βούλετ᾽ ἀσθενῆ, τοιῷδε δούς.
ΟΡ. Ὡς δῆθε παῖδας μὴ τέκοις ποινάτορας;
ΗΛ. Τοιαῦτ᾽ ἐβούλευσ᾽, ὧν ἐμοὶ δοίη δίκην.
ΟΡ. Οἶδεν δέ σ᾽ οὖσαν παρθένον μητρὸς πόσις;
ΗΛ. Οὐκ οἶδε· σιγῇ τοῦθ᾽ ὑφαιρούμεσθά νιν.
ΟΡ. Αἵδ᾽ οὖν φίλαι σοι τούσδ᾽ ἀκούουσιν λόγους;

Ele. Si modo tandem domum redeat, qui nunc abest.
Ore. Mater vero, quæ te peperit, hæc sustinuit?
Ele. Mulieres viris, O hospes, haud liberis amicæ *sunt.*
Ore. Cujus *rei* causa Ægisthus te hac affecit contumelia?
Ele. Parere me voluit infirmos *liberos*, huic *viro* dans.
Ore. Ne scilicet pareres filios ultores?
Ele. Talia cepit consilia, quorum utinam mihi pœnas luat.
Ore. Novitne vir matris te esse virginem?
Ele. Haud novit: clam *enim* ipso *rem* istam premimus silentio.
Ore. Istæ vero amicæne tibi hos sermones audiunt?

voluit Reiskius, qui bene explicat: *quantum conjicere licet ex ædium specie, necesse est, ut eas incolat agri fossor aut bubulcus.* *Seidl.*

253. Sententia flagitat πόνης μὲν ἀνήρ, γυναῖος δὲ, sed metrum non patitur, quapropter poëta particulas oppositas omisit. *Reisk.*

ἐμ᾽ ed. Victor.

256. Lectionem ἀναξιῶν Schæferus mutavit in ἀπαξιῶν, cujus mutationis in Præfatione ad Anacreontem, p. VIII. hanc reddit rationem: "Hinc, inquit, verbum ἀναξιοῦν ceteris Lexicographis omissum Schneiderus ascivit. Sed ego hoc verbum Græcum esse nego. Itaque dedi ἀπαξιῶν. Sic confusa in Diogene Laërtio, VII. 105. ἀναξίαν et ἀπαξίαν. V. Addenda ad Gregor. Corinth. p. 922." *Seidl.*

ἄγνωμ᾽ ed. Victor.

259. Οὐ κύριον τὸν δόντα μ᾽ ἡγεῖται, ξένε.] Non putat Ægisthum, qui me illi dedit uxorem, legitimum hujus terræ principem, nec legitimam mei habuisse potestatem; cum frater meus, cujus in potestate, et jure, et ego, et sceptrum hujus regni sint, adhuc in vivis sit; quanquam jure suo vi exclusus. Hic iterum prudentissimus poëta œconomiæ suæ Fabulæ consulit, et rationes accumulat, quare probabile videatur, cur Colonus regiæ virgini castitatem non eripuerit; quod nempe Ægisthi jus nullum agnoscit, quod Orestem amet pariter ac metuat, quod sit bonus et modestus vir. Vide quæ nos supra ad v. 50. *Barnes.*

Οὐ κύριον, &c.] i. e. Non putat ei, qui me dedit, jus fuisse hoc faciendi. Iphig. Aul. 703. Ζεὺς ἠγγύησε, καὶ δίδωσ᾽ ὁ κύριος. *Seidl.*

262. εὖ τι δρᾶστέον.] Subaudi αὐτῷ. *Barnes.*

264. ἠνέσχετο;] Attice pro ἀνέσχετο. *Barnes.*

σ᾽ ἡ τεκοῦσα] Nota pronominis collocationem minus usitatam. Plane sic Soph. Œd. Col. 994. πατήρ σ᾽ ὁ καίνων. *Seidl.*

265. Γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξέν᾽, οὐ παίδων, φίλαι.] Hanc sententiam, quæ contra secundas nuptias parentum militat, ita Grotius vertit: *mulier maritum plus amat, quam liberos.* Ejus veritatem quotidiana confirmat experientia. *Barnes.*

ΗΛ. Ὥστε στέγειν γε τἀμὰ καὶ σ' ἔπη καλῶς.
ΟΡ. Τί δῆθ' Ὀρέστης, πρὸς τόδ' Ἄργος ἢν μόλῃ;
ΗΛ. Ἤρου τόδ'; αἰσχρόν γ' εἶπας· οὐ γὰρ νῦν ἀκμή.
ΟΡ. Ἐλθὼν δὲ δὴ πῶς φονέας ἂν κτάνοι πατρός;
ΗΛ. Τολμῶν, ὑπ' ἐχθρῶν οἷ' ἐτολμήθη πατήρ.
ΟΡ. Ἦ καὶ μετ' αὐτοῦ μητέρ' ἂν τλαίης κτανεῖν;
ΗΛ. Ταὐτῷ γε πελέκει, τῷ πατὴρ ἀπώλετο.
ΟΡ. Λέγω τάδ' αὐτῷ, καὶ βέβαια τἀπό σου;
ΗΛ. Θάνοιμι, μητρὸς αἷμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς.
ΟΡ. Φεῦ. εἴθ' ἦν Ὀρέστης πλησίον κλύων τάδε.
ΗΛ. Ἀλλ', ὦ ξέν', οὐ γνοίην ἂν, εἰσιδοῦσά νιν.

Ele. Ut mea, et tua verba tegant fideliter.
Ore. Quid igitur *faceret* Orestes, si ad hoc Argos rediret?
Ele. Rogas hoc? absurdum dixisti: non enim nunc tempus commodum.
Ore. Veniens autem quomodo interfectores occidat patris?
Ele. Audens *ea*, quæ pater *meus* ab inimicorum audacia passus est.
Ore. An et cum ipso matrem auderes occidere?
Ele. Hac ipsa securi, qua pater periit.
Ore. Dicamne hæc ei, et firma quæ abs te *pendunt?*
Ele. Utinam moriar, ubi matris meæ sanguinem effudero.
Ore. Papæ: Utinam Orestes prope *nos* adesset, hæc audiens.
Ele. At, O hospes, non cognoscerem, ipsum intuens.

266. ἔδρασ' Αἴγισθος τάδε;] Ταῦτα, pro οὕτως. *Barnes.*

267. Τεκεῖν με βούλετ'] Lege μ' ἐβούλετ'. *Por.*

Male vulgo τεκεῖν με βούλετ'. *Seidl.*

268. Ὡς δῆθε παῖδας μὴ τέκοι ποινάτορας;] Sic supra v. 22. Δείσας δὲ, μή τῳ παῖδας Ἀργείων τέκοι Ἀγαμέμνονος ποινάτορας, εἶχεν ἐν δόμοις. Δῆθε autem pro δῆθεν. *Barnes.*

272. Αἵδ' οὖν φίλαι σοι] Orestes, de rebus arduis verba facturus, de Choro Electram rogat, an fidæ sint et amicæ illi. *Barnes.*

Ad φίλαι σοι intellige εὖσαι. *Seidl.*

τοὺς δὲ ed. Victor.

273. Ὥστε στέγειν γε τἀμὰ καὶ σ' ἔπη καλῶς.] Electra de Chori fide et amicitia nil dubitandum respondit. Hic vero σ' pro σὰ ponitur, ut sit: τὰ ἐμὰ καὶ σὰ ἔπη. *Barnes.*

274. Τί δῆθ' Ὀρέστης,] Lege τί δῆτ'. ut Hec. 247. 313. 802. 977. 991. Orest. 269. Phœniss. 746. 752. Med. 672. 676. 925. Hippol. 806. 1063. Alcest. 39. 546. 705. Androm. 84. 397. 643. *Por.*

Τί δῆθ' Ὀρέστης,] Vel δῆτ' legendum, vel δῆθ' pro δῆθε, quod pro δῆθεν, ut supra v. 268. Non enim pro δῆτα poni potest, quia sequens litera non aspiratur. Mallem equidem δῆτ' legere. *Barnes.*

Τί δῆτ'] Ita Schæferus. Ceteræ editiones τί δῆθ'. Posui comma post τί δῆτ', quod ponitur vulgo post Ὀρέστης. Sensus est: quid vero faciet, quomodo se gerere debebit, si Orestes huc ad Argos redierit? Male quidam comma ponunt post πρὸς τόδ'. *Seidl.*

275. αἰσχρόν γ' εἶπας·] Hoc quid sibi velit, minime intelligo. Legendum, ni fallor: ἀφρόν γ' εἶπας. et proximo versu λαθὼν pro ἐλθὼν, hoc sensu: *At si aliquo modo delitesceret, anne sic Patris sui interfectores ulcisci posset? Musg.*

Interrogationis notam post ἀκμὴ ponendam censeo, et ita hæc vertenda: *Hoccine*

ΟΡ. Νέα γὰρ, οὐδὲν θαῦμ', ἀπεζεύχθης νέου.
ΗΛ. Εἷς ἂν μόνος νιν τῶν ἐμῶν γνοίη φίλων.
ΟΡ. Ἆρ' ὃν λέγουσιν αὐτὸν ἐκκλέψαι φόνου;
ΗΛ. Πατρός γε παιδαγωγὸς ἀρχαῖος γέρων.
ΟΡ. Ὁ κατθανὼν δὲ σὸς πατὴρ τύμβου κυρεῖ;
ΗΛ. Ἔκυρσεν, ὡς ἔκυρσεν, ἐκβληθεὶς δόμων.
ΟΡ. Οἴμοι τόδ' οἷον εἶπας· αἴσθησις γὰρ οὖν
Κἀκ τῶν θυραίων πημάτων δάκνει βροτούς.
Λέξον δ', ἵν' εἰδὼς σῷ κασιγνήτῳ φέρω
Λόγους ἀτερπεῖς, ἀλλ' ἀναγκαίους κλύειν·
Ἔνεστι δ' οἶκτος ἀμαθίᾳ μὲν οὐδαμοῦ,

Ore. Juvenis enim, non mirum, sejuncta es ab ipso juvene.
Ele. Unus solus meorum amicorum ipsum agnosceret.
Ore. Num quem aiunt ipsum subduxisse cædi?
Ele. Patris pædagogus grandævus senex.
Ore. Pater vero tuus extinctus num sepulturæ compos factus est?
Ele. Factus est compos, ut factus est, ejectus ædibus.
Ore. Hei mihi *propter* hoc quod dixisti. Sensus enim
Etiam externis ex malis homines mordet.
Dic vero, ut edoctus tuo fratri feram
Nuncios tristes, sed *tamen* auditu necessarios.
Inest enim commiseratio, inscitiæ quidem minime,

rogabas? turpiter sane locutus es (qui scilicet id, quasi dubium esset, rogandum existimasti); *nonne enim ipsissimus nunc adest temporis articulus? Beck.*

Post ἀκμὴ cum Heathio interrogationis notam posui. Locum autem, secus atque ille, interpretor sic: Hoccine tu interrogabas? Turpis profecto est talis interrogatio. Nonne summum jam res nacta est fastigium, i. e. nonne tanta jam sunt matris meæ et Ægisthi flagitia, ut ultra progredi non possint? Quis igitur quæret, quid Orestem in patriam reversum facere deceat, quum apertum sit, illos mortem commeruisse? Intelligit sororis mentem Orestes respondens, sed *quomodo* fieri poterit cædes? *Seidl.*

276. δὴ πῶς] Ita Editt. antiquæ. In Barnes. male legitur δή πως. *Seidl.*

277. ὑπ' ἐχθρῶν οἷ' ἐτολμήθη πατήρ.] Interpres Latinus, *quæ pater meus ab inimicorum audacia passus est. Seidl.*

279. Piersonus, ne τῷ pro ᾧ ponatur, emendandum censet:

ταυτῷ τι πελέκει γ', ᾧ πατὴρ ἀπώλετο.

Sed vide, quæ dixi ad Herc. Fur. v. 252. *Musg.*

Ταυτῷ γε πελέκει,] Ita supra v. 160. et v. 164. Communis denique omnium poëtarum opinio, Agamemnonem securi vel bipenni cæsum; ita Sophocles Electr. v. 96. Μήτηρ δ' ἡ 'μὴ χ' ὡ κοινολεχὴς Αἴγισθος ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι Σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει. Idem testatur Æschylus et Seneca in Agamemnone. *Barnes.*

τῷ πατὴρ ἀπώλετο] Piersonus Veris. p. 75.

ταυτῷ τι πελέκει γ', ᾧ πατὴρ ἀπώλετο.

Male. Sæpe enim Tragici articulo utuntur loco relativi. Neque aptum est illud τι. *Seidl.*

280. καὶ βέβαια τἀπὸ σοῦ;] Καὶ βέβαια τὰ ἀπὸ σοῦ. Quare et τὰ 'πὸ priorem habet longam ob contractum. *Barnes.*

Recte Schæferus in fine hujus versus interrogationis notam posuit. *Seidl.*

Σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν· οὐ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον,
Γνώμην ἐνεῖναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφήν.
ΧΟ. Κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδ' ἔρον ψυχῆς ἔχω·
Πρόσω γὰρ ἄστεος οὖσα, τὰν πόλει κακὰ
Οὐκ οἶδα, νῦν δὲ βούλομαι κἀγὼ μαθεῖν.
ΗΛ. Λέγοιμ' ἄν, εἰ χρή· χρὴ δὲ πρὸς φίλον λέγειν
Τύχας βαρείας τὰς ἐμὰς, κἀμοῦ πατρός.
'Επεὶ δὲ κινεῖς μῦθον, ἱκετεύω, ξένε,

Sed sapientibus viris: nequaquam enim *hoc est* expers damni,
Mentem inesse sapientibus nimis sagacem.
Cho. Et ego eodem, quo iste, animi desiderio teneor:
Cum enim sim procul ab urbe, quæ *sunt* in urbe, mala
Non novi, nunc vero cupio et ego cognoscere.
Ele. Dicam, si fas sit: fas autem est apud amicum exponere
Meos graves casus, et patris mei.
Quoniam autem sermonem provocas, hospes, supplex oro *te*,

281. Vid. supra ad v. 92. *Seidl.*

287. ἀρχαῖος γέρων.] Eodem modo infra 853. ἀρχαίου γέροντος. *Seidl.*

291. Κἀκ τῶν θυραίων] Humanum enim est, humanis casibus compati. *Sæpe etiam mala Externa mentem vellicant sensu sui:* ut vertit Grotius. *Barnes.*

294—296. Hos versus emendate, ut edidi, scriptos exhibet Stobæus, Florileg. Cap. III. Ed. Victor. ἀμαθία habet in nominativo, deinde σοφοῖσιν et μὲν εἶναι. *Musg.*

"Ενεστι δ' οἶκτος, etc.] Insignis locus, ut Gaspar Stiblinus observat adversus Stoicorum ἀπάθειαν. Hunc autem locum ita vertit Grotius: *Feritate sapiens procul abest: miserescere Non usquequaque credit alienum: solet Non absque damno sapere, qui nimium sapit.* Tertio post versu pro μὲν εἶναι Canterus scribendum putat ἐνεῖναι, ut in margine notamus: non enim in textum necessario admittendum duxi. *Barnes.*

Apud Stobæum hæc, tanquam ex Antiopa petita, ita leguntur:

"Ενεστι δ' οἶκτος, ἀμαθία μὲν οὐδαμοῦ,
Σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν. καὶ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον
Γνώμην ἐνεῖναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφήν.

Reisk. scribit: ἀμαθία μέντ' (i. e. μέντοι) οὐδαμοῦ, et ἀμαθίαν dicit esse importunam aviditatem res alienas sciendi.—deinde probat Canteri emendationem. *Beck.*

Oreste dit ceci pour excuser les larmes qui lui échappent malgré lui. Et Euripide profite de cette occasion, pour attaquer les philosophes qui professoient déjà l'apathie, que Zénon érigea en principe. un siècle après Euripide. *Prev.*

294. ss. Vulgo leguntur sic:

ἔνεστι δ' οἶκτος, ἀμαθία μὲν οὐδαμοῦ
σοφοῖσιν ἀνδρῶν· οὐ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον
γνώμην μὲν εἶναι τοῖς σοφοῖς λίην σοφήν.

Emendavit Musgravius ex Stobæo Floril. Tit. III. p. 22. ubi tanquam ex Antiopa petiti leguntur. Nec tamen omnia ille tetigit. Nam proximo versu in Stobæo pro οὐ γὰρ οὐδ' legitur καὶ γὰρ οὐδ', et v. 296. σοφὸν pro σοφήν. Non esse hos versus Antiopæ, statim vidissent viri docti, si Trincavelli editionem inspexissent, in qua hi versus a præcedente fragmento separantur. Immo illud etiam incertum hæc editio reddit, an ipsum, quod antecedit, fragmentum, ἐγὼ μὲν οὖν cet. ad Antiopam pertineat. Apud Trincavellum enim non ad hoc fragmentum, sed ad aliud, quod huic præmissum est, τρεῖς εἰσὶν ἀρεταὶ, ἃς χρή σ' (lege ἃς ἐχρῆν σ') ἀσκεῖν, τέκνον, (ita enim bene hic legitur, non ὦ τέκνον, ut vulgo) etc. ad hoc, inquam, fragmentum adscriptum est Εὐριπίδου 'Αντιόπη. Sed

Ἄγγελλ' Ὀρέστῃ τἀμὰ καὶ κείνου κακά.
Πρῶτον μὲν οἵοις ἐν πέπλοις αὐλίζομαι,
Πίνῳ θ' ὅσῳ βέβριθ', ὑπὸ στέγαισί τε
Οἵαισι ναίω, βασιλικῶν ἐκ δωμάτων.
Αὐτὴ μὲν ἐκμοχθοῦσα κερκίσιν πέπλους,
Ἢ γυμνὸν ἕξω σῶμα, καὶ στερήσομαι.
Αὐτὴ δὲ πηγὰς ποταμίους φορουμένη,
Ἀνέορτος ἱερῶν, καὶ χορῶν τητωμένη

Nuncia Oresti mea, et ipsius mala.
Primum, quibus in vestibus pernoctem,
Quantisque sordibus graver, et sub tectis
Qualibus habitem, ex regio sanguine *procreata:*
Ipsa quidem radiis elaborans peplos,
Vel nudum corpus habebo, et *vestibus* carebo.
Ipsa etiam flumineos fontes ferens,
Expers festorum sacrorum, et choris privata

proximum fragmentum ἐγὼ μὲν οὖν cet. adscriptum tantum habet τοῦ αὐτοῦ, quod etiam pertinet ad eos versus, qui ex nostra fabula depromti sunt. Ceterum Trincavellus edidit ἀμαθία sine iota subscripto. Vertit Grotius ad Stobæum:

Non vilis animi motus est, miserescere,
Sed mentis altum providæ. noxa imminet,
Cum sapere sese qui putant, sapiunt nimis.

Postrema melius in Excerptt. p. 356. sq.

solet
Non absque damno sapere qui nimium sapit.

Seidl.

295. Σοφοῖσιν ἀνδρῶν· omisso δ' ed. Victor.

296. Γνώμην μὲν εἶναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφήν. Sic ed. Victor.

297. Leg. aut τῷδ' ἴσον ψυχῇ (h. e. ἐν τῇ ψυχῇ) στέγω, aut τῷδε (i. e. πρὸς τόνδε) ῥοῦν ψυχῆς ἔχω, *versus hunc habeo cursum, propensionem, animi.* *Beck.*

298. ἄστιος] Fortasse melius scribitur ἄστιως, sed vid. Pors. ad Orest. 393. coll. de Verss. Dochm. p. 392. Paulo post scripsi τάν cum edit. Victor. Princ. Vulgo τἀ'ν. *Seidl.*

304. αὐλίζομαι,] Mutavit hanc lectionem Schæferus meus in στολίζομαι, citans (in Præf. ad Anacreont. p. VIII.) Anacreont. XXVIII. v. 29.

στόλισον τὸ λοιπὸν αὐτὴν
ὑποπορφύροισι πέπλοις.

ipsumque Euripidem voce στολμὸς de πέπλοις aliquoties usum esse admonens. Sed Hesychius αὐλίζομαι explicat per μένω, ἐνδιατρίβω, et ἐναυλίζομαι eodem modo vertit ἐνδιατρίβω. Idem οἰκῶ interpretatur μένω. Vide igitur, ne poëta h. l. verbo αὐλίζεσθαι eodem significatu usus sit, quo alias occurrit οἰκεῖν et ναίειν, ut denotet simpliciter *agere, vitam agere, versari.* Conf. Schol. ad Soph. Œd. Col. 118. et Trach. 99. coll. supra ad nostræ fabulæ, v. 99. *Seidl.*

Non inscita est lectio ἐν πέπλοις αὐλίζομαι. Mallem tamen σαυλίζομαι, *qualibus in vestibus memet jactem et delicias faciam.* *Reisk.*

308. Pro ἢ legendum suspiceris μή. Sed post ἤ, ut post Latinorum *quam*, interdum constructio mutatur. Ad στερήσομαι intellige αὐτῶν, scil. πέπλων, *iisque carebo.* *Seidl.*

310. Ἀνέορτος] MS. β. ἀνέορτος. vide infra ad v. 625. *Musg.*

310. s. Ἀνέορτος ἱερῶν, καὶ χορῶν τητωμένη Ἀναίνομαι γυναῖκας,] De pleonasmo τοῦ ἀνέορτος ἱερῶν vide ad Helen. v. 523. ad ἄφιλος φίλων. Punctum autem post τητωμένη tollo, quia δὲ inter ἀναίνομαι et γυναῖκας male olim aderat. *Barnes.*

Ἀναίνομαι γυναῖκας, οὖσα παρθένος·
Ἀναίνομαι δὲ Κάστορ', ᾧ, πρὶν εἰς θεοὺς
Ἐλθεῖν, ἐμ' ἐμνήστευον, οὖσαν ἐγγενῆ.
Μήτηρ δ' ἐμὴ Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν
Θρόνῳ κάθηται, πρὸς δ' ἕδρας Ἀσιήτιδες
Δμωαὶ στατίζουσ', ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατὴρ,

Mulieres aversor, cum virgo sim:
Aversor quoque Castorem, cui, priusquam ad deos
Translatus esset, me *parentes* despondebant, junctam sanguine
Mater vero mea inter spolia Phrygia
Throno insidet: ad sellas vero Asiaticæ
Famulæ consistunt, quas captas abduxit meus pater,

Ἀνίεςτος ἱερῶν,] Dictum est ut *ἄχαλκος ἀσπίδων, ἄπαις τέκνων*, et sexcenta similia apud Tragicos. *Seidl.*

ἱερῶν non cum *ἀνίεςτος*, sed cum *σητωμένη*, cohæret. *Reisk.*

311. ss. Locum hunc partim ex Scal. partim ex suis emendationibus, Heath. ita refingit:

> Ἀναίνομαι δὲ γυναῖκας, οὖσα παρθένος·
> Ἀναίνομαί τε Κάστορ', ὃ πρὶν εἰς θεοὺς
> Ἐλθεῖν, ἐμ' ἐμνήστευσεν, οὖσαν ἐγγενῆ.

Præcluditur autem mihi mulierum consortium, cum virgo sim; nec ulla amplius spes de nuptiis Castorum, qui, priusquam ad deos translati essent, me ambibant sanguine iis junctam. Beck.

Recte Barnesius ejecit δὲ, quod libri inserunt post *ἀναίνομαι*. Locus tamen est e difficilioribus. Sensum opinor esse hunc: In tantam iniquitatem et contemtum dejectæ nihil mihi consortii est cum mulieribus, quamquam sum virgo, nihil (similitudinis) cum Castore, cui quondam desponsata fui, i. e. nemo, qui me intuetur, conjicere poterit, me quondam tali viro, qualis Castor est jam inter deos relatus, fuisse desponsatam. Difficultatem facit hoc, quod *ἀναίνομαι* secundo loco paululum diversa significatione accipi debet. Alteri sententiæ *ἀναίνομαι δὲ Κάστορ'*, etc. simile est illud, quod supra legimus v. 186. *εἰ πρέποντα — τῷ Τροίᾳ, ἃ μου πατέρος μέμνηταί ποθ' ἁλοῦσα.* Male autem Scaliger, qui *Κάστορ'* pro *Κάστορε*, i. e. *Διοσκούρω*, accipit, legi vult *ὣ*, quod *μνηστεύειν* non *desponsare* significet, sed *nuptias alicujus ambire*. Verum eodem modo apud Nostrum Iphig. Aul. 847. Clytæmnestra de se filiæ nuptias conciliante dicit *μνηστεύω γάμους οὐκ ὄντας*, et Apollon. Rhod. II. 511.

> τῷ καὶ ἀεξηθέντι θεαὶ γάμον ἐμνήστευσαν
> Μοῦσαι.

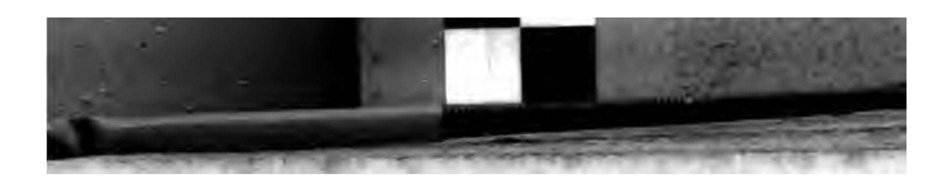
Seidl.

312. s. *Ἀναίνομαι δὲ Κάστορ', ᾧ, πρὶν εἰς θεοὺς Ἐλθεῖν, ἐμὲ μνήστευον*] *Ἀναίνομαι* hoc in loco: *ἐν δευτέρῳ ἔχω*, *aversor*, pro *non amo*: sic *μισῶ* in sacris literis pro *οὐκ ἀγαπῶ*. De qua re vide Danielis Heinsii Exercitationes Sacras, c. 13. *Ἀναίνομαι* autem, si recte a criticis de recusatione circa nuptias aut concubitum sumi dicitur, rectissime hoc in loco ab Euripide usurpatur: sed nos eorum minutias nil moramur. Miror autem, Scaligerum pro ᾧ substituere velle ὣ, quasi hic *Κάστορ'* esset dualis numeri, et poneretur *Κάστορε* pro *Διοσκούρω*, Castores (nam et Latine ita loquuntur) pro Castorem et Pollucem; cum aperte poëtæ sensus sit sic: *Ἐγὼ μὲν ἡ βασιλικὴ παρθένος οὐ βασιλικῶς τανῦν διάγω, οὐδὲ τὸν Κάστορα, ᾧ πάλαι ἐμνηστεύθην, ἢ τοιοῦτόν τινα μοι ἄνδρα γίνεσθαι ἐλπίζω, ἡ αὐτουργῷ γημαμένη. Barnes.*

313. *ἐμὲ μνήστευον,*] Lege *ἐμ' ἐμνήστευον. Por.*

Ed. Victor. *ἐμὲ μνήστευον.* Emendavit Scaliger. *Seidl.*

314. *Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν*] Phryges erant optimi textores, unde tapetes Phrygii et Phrygiæ texturæ notabiles præ reliquis: quanquam autem et alia innumera omne genus spolia Agamemnon ex Troja reportasse putatur, hoc in loco *Φρύγια σκυλεύματα* pro tapetibus ponitur. Phry-

Ἰδαῖα φάρη χρυσέαις ἐζευγμέναι
Πόρπαισιν· αἷμα δ' ἔτι πατρὸς κατὰ στέγας
Μέλαν σέσηπεν· ὃς δ' ἐκεῖνον ἔκτανεν,
Εἰς ταυτὰ βαίνων ἅρματ' ἐκφοιτᾷ πατρί·
Καὶ σκῆπτρ', ἐν οἷς Ἕλλησιν ἐστρατηλάτει,
Μιαιφόνοισι χερσὶ γαυροῦται λαβών.

Idææ pallia aureis religatæ
Fibulis. Sanguis vero patris adhuc in tectis
Ater putrescit; qui vero illum occidit,
In eosdem, quos pater, conscendens currus prodit;
Sceptraque, quibus imperabat Græcis,
Cæde-pollutis manibus exultat tenens.

gia denique indumenta, quæ et infra v. 317. Ἰδαῖα φάρη dicuntur, erant polymita, multa arte elaborata, et variis formis bestiarumque et avium, aliorumque animalium figuris variegata et picta. Quales Anaxyrides sive feminalia regum Persicorum et Kandys, et μεσόλευκος χιτὼν, de quibus Brissonius multa, et nos in Αὐλικοκατόπτρῳ, sive Esthera nostra, v. 778. Πορφύρεον δὲ χιτῶνα, μέσῳ δ' ἐνυφαίνετο λευκὸν. Ἔστο, τὸ γὰρ βασιλῆϊ μόνῳ ἔξεστι δυθύσθαι, Ἀμφί τε χρυσείην περὶ ὀσφύϊ ζώσατο ζώνην. Ἀλλὰ περὶ σκελέεσσιν Ἀναξυρίδας πολυτίμους, Τριπλᾶς, ἐν θῆρες δὲ καὶ ὄρνια ποικίλλοντο, Εἶχε χρυσείοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας, Καὶ Κάνδυν καθύπερθ' ἁλιπόρφυρον, ἀγλαὸν εἷμα. *Barnes.*

Anapæstos, quos in hoc et in sequenti versu faciunt nomina propria, defendit Porsonus Præf. ad Hec. p. clxvi. improbatos quondam ab Hermanno Præf. ad Hec. p. lxiii. *Seidl.*

315. ἕδρας] Scaliger non male ἕδραις. *Musg.*

ἕδραις A. Herman. Præf. in Hecub. 63. ubi omnia mutat. *Burn.*

πρὸς δ' ἕδρας Ἀσιήτιδες] De voce Ἀσιῆτις vide ad Ion. v. 1355. Scaliger legit ἕδραις, haud incommode, sed nulla necessitate; πρὸς ἕδρας enim στατίζειν, est a *sellis esse*, hoc est, eo munere fungi, quo reginis suis Asiaticæ virgines et ancillæ solebant circa thronum illarum stationes suas habere. Recte itaque Hesychius ille grammaticorum optimus: Στατίζουσιν, στάσιν ἔχουσιν. Ita regibus et eorum thronis circum adstabant satellites; Vide quæ nos in Scholiis ad Estheræ prædictæ, v. 695. Καὶ γὰρ θρόνον ἀμφὶ πέπανται Ἄνδρες ἀεὶ στιβαραῖς πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες. *Barnes.*

πρὸς δ' ἕδρας] Etiam mihi placet Scaligeri ἕδραις, *prope eam in sellis stationem habent*, si quidem huc pertinet Hesychii glossa στατίζουσι, στάσιν ἔχουσι, quam ad h. l. refert Heinsius. Sed fortasse hæc glossa alio spectat. Bonus certe erit sensus, si στατίζουσι active accipiamus, prope eam *sistunt* sive *collocant* sellas suas, i. e. prope eam capiunt sedes. *Seidl.*

316. στατίζουσ',] Hesychius: στατίζουσιν, στάσιν ἔχουσιν. *Musg.*

Δμωαὶ στατίζουσι,] De voce στατίζουσι vide superiori nota.

ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατήρ.] Hic iterum πέρθω de personis dicitur, et *vinco*, vel *in servitutem redigo*, sonat. Sic Rhes. v. 450. Πέρσας Ἀχαιούς. Vide quæ nos ad Herc. Fur. v. 700. *Barnes.*

πέρθειν et πορθεῖν interdum significant αἰχμαλωτίζειν, ut explicat Schol. ad Phœniss. 579. Vid. Barnesium ad nostrum locum. *Seidl.*

317. Ἰδαῖα φάρη] Ἰδαῖα, ἤγουν Φρύγια. Ida enim mons Phrygiæ notissimus. De Phrygiis autem vestimentis nos supra ad v. 314. Et Cœlius Rhodiginus Antiqu. Lection. Lib. XVI. c. 10. Phrygia indumenta mulieribus propria memorat. *Barnes.*

318. Πόρπαισιν·] Vox πόρπη a πείρω deducitur, sicut et περόνη, et *fibulam* sonat, unde πόρπαμα τὸ, et πόρπημα, sagum fibulatum, Euripid. Rhes. v. 439. Ξὺν τοῖσδ' ἄϋπνος οἶδα τλὰς πορπάμασιν. Hinc

'Αγαμέμνονος δὲ τύμβος ἠτιμασμένος,
Οὔ πώποτ', οὐ χοὰς, οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης
Ἔλαβε· πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων.
Μέθη δὲ βρεχθεὶς τῆς ἐμῆς μητρὸς πόσις
Ὁ κλεινὸς, ὡς λέγουσιν, ἐνθρώσκει τάφῳ,
Πέτροις τε λεύει μνῆμα λάϊνον πατρὸς,
Καὶ τοῦτο τολμᾷ τοὔπος εἰς ἡμᾶς λέγειν·
Ποῦ παῖς 'Ορέστης; ἆρά σοι τύμβῳ καλῶς
Παρὼν ἀμύνει; ταῦτ' ἀπὼν ὑβρίζεται.

Agamemnonis vero sepulchrum neglectum
Nusquam, nec libamina, neque ramum myrti,
Accepit: rogus vero cultus *est* expers.
Ebrietate vero rigatus, meæ matris maritus
Inclytus ille, ut aiunt, insultat sepulchro,
Saxisque pulsat lapideum monumentum patris:
Atque hoc audet in nos verbum dicere:
Ubi filius Orestes? annon tibi tumulum egregie
Præsens defendit? Hoc modo absens *frater* contumelia afficitur.

Hesych. Πέρπαλλα (corrige πέρπερα) χλαμύς. *Barnes.*

αἷμα — σίεπτιν·] Vid. Schütz. ad Æschyl. Choëph. 65. *Seidl.*

320. Loquitur, puto, de curru regibus proprio. Synesius Ep. 57. ἀπὸ θυννοσκοπείου ἐπὶ τὴν ἡγεμονικὴν ἀπήνην ἁλάμενος. Confer. Virg. Æneid. XII. 162. *Musg.*

324. Οὐ πώποτ', οὐ χοὰς,] Lege οὔπω χοάς ποτ'. *Por.*

Οὐ πώποτ', οὐ χοὰς,] Emendat Piersonus οὐ πώποτε χοὰς, Verisim. p. 240. ne necesse sit synalœphen in voce χοὰς admittere. Incidi in exempla hujus licentiæ, nec prorsus similia, nec valde tamen aliena: sc. ὀϊστοὶ, Andromach. v. 1122. ὄϊν huj. Fabul. v. 516. δυοῖν, Soph. Œd. Tyr. v. 651. γυναῖς, Aristoph. Av. v. 610. *Quoad vixit*, Horat. Lib. II. Sat. 3. v. 91.

μυρσίνης] Conf. v. 512. *Musg.*

Οὐ πώποτ', οὐ χοὰς, οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης] Χοὰς legendum contractim, μονοσυλλάβως. *Musg.*

κλῶνα μυρσίνης] Myrtos arbor mortuis sacra, de qua re Cœlius Rhodiginus Antiq. Lection. Lib. XXVII. c. 26. Thebis receptum, ut ʼolæa vincentes myrto coronarentur; quod ea credatur corolla ad mortuos spectare. Præterea Petrus Victorius in hunc locum hæc habet, Variar. Lection. Lib. XVI. c. 2. Ramulos myrtu Græcos consuesse bustis imponere, cum quasi inferias facerent, atque ita solitos etiam mortuos decorare, indicio Euripidis intelligitur: qui in Electra ita inducit virginem hanc ipsam de ea re querentem, cum acerbitatem inimicorum accusaret, qui ne mortuo quidem Agamemnoni paterentur debitos honores haberi, manesque ejus ex more factis placari. 'Αγαμέμνονος δὲ τύμβος ἠτιμασμένος Οὐ πώποτ' οὐ χοὰς, οὐδὲ κλῶνα Μυρσίνης Ἔλαβε· πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων. Sed etiam post in eadem fabula senex, qui aluerat Agamemnonem, in sermone Electræ ostendit, se, cum vocatus ad eam accederet, aliquantum de via deflexisse, atque sepulcrum patris ipsius invisisse; nactumque illic, quam optabat, solitudinem, ei vinum libasse, sepulcrumque ejus myrto imposita ornasse. Verba tragici poëtæ hæc sunt, v. 509. Ἦλθον γὰρ αὐτοῦ πρὸς τάφον. πάρεργ' ὁδοῦ, Καὶ προσπεσὼν ἔκλαυσ' ἐρημίας τυχὼν, Σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν, ὃν φέρω ξένοις, Ἔσπεισα τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα Μυρσίνας. Hæc ille. *Barnes.*

Reisk. legit: οὔπω ποτοῦ χοὰς, *nondum libationes vini.* *Beck.*

Ἀλλ᾽, ὦ ξέν᾽, ἱκετεύω σ᾽, ἀπάγγειλον τάδε.
Πολλοὶ δ᾽ ἐπιστέλλουσιν, ἑρμηνεὺς δ᾽ ἐγὼ,
Αἱ χεῖρες, ἡ γλῶσσ᾽, ἡ ταλαίπωρός τε φρὴν,
Κάρα τ᾽ ἐμὸν ξυρῆκες, ὅ τ᾽ ἐκείνου τεκών.
Αἰσχρὸν γὰρ, εἰ πατὴρ μὲν ἐξεῖλεν Φρύγας,
Ὁ δ᾽ ἄνδρ᾽ ἕν᾽, εἷς ὢν, οὐ δυνήσεται κτανεῖν,
Νέος πεφυκὼς, κἀξ ἀμείνονος πατρός.
ΧΟ. Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε, σὸν λέγω πόσιν,
Λήξαντα μόχθου πρὸς δόμους ὡρμημένον.

Quare, O hospes, te supplex oro, hæc renuncia.
Multi enim *hæc* mandant, quorum interpres ego,
Manus imprimis, lingua, miseraque mens,
Caputque meum rasum, et illius parens.
Turpe enim *fuerit*, si pater quidem deleverit Phrygas,
Ipse vero unicum virum, unus existens, non possit interficere,
Cum juvenis sit, et ex meliore patre *natus*.
Cho. Atqui video istum, tuum dico maritum,
Defunctum *diei* labore, domum properare.

Legitur οὐ πώποτ᾽ οὐ χοάς. Emendatio Heathii et Piersoni Veris. p. 240. οὐ πώποτε χοὰς numeros præbet non admodum elegantes. Elegantius Thierschius οὔπω χοάς ποτ᾽, quod recepimus. Certe contractionem vocis χοὰς in unam syllabam exempla a Musgravio allata non probant. *Seidl.*

325. χέρσος] Adjective, ut Soph. Œd. Tyr. v. 1501. *Musg.*

πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων] Χέρσος proprie est adjectivum, ut hic, et sonat idem, quod ἔρημος, χηρεύουσα, ἐνδεὴς, ἄκαρπος, ἀνήροτος. Sophocles Χέρσους παῖδας vocat virgines illocatas et innuptas, Œdip. Tyran. v. 1501. Χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών. Hinc terra inculta χέρσος dicitur, subaudito γῆ. Quare χέρσος hoc in loco est idem, atque ἄμοιρος, ut sit: πυρὰ ἄμοιρος τῶν ἀγλαϊσμάτων, hoc est, inferiarum, quæ in mortuorum honorem fieri solebant. *Barnes.*

326. Μέθῃ βρεχθεὶς] Intelligo temulentiam ex vino: mire enim interpretatur Muretus Var. Lect. Lib. V. c. 16. quasi constructio esset βρεχθεὶς μέθῃ τῆς ἐμῆς μητρός. *Musg.*

326. s. Μέθῃ δὲ βρεχθεὶς — ἐνθρώσκει τάφῳ,] Insolentiam Ægisthi exaggerat Electra, ut Orestes ad vindictam provocetur. Huc refer illud Anthologiæ: Νεκροῦ σῶμα λέοντος ἐπιθρώσκουσι λαγωοί. *Barnes.*

328. Πέτροις λεύει] Hunc odii explendi morem tangit Argentarius Anthol. H. Steph. p. 211. *Musg.*

Legitur is locus in Brunck. Analect. II. p. 274. ἀλλὰ λίθοις ἐπὶ τύμβον, ὁδοιπόρε, μήτι σὺ βάλλε. *Seidl.*

Πέτροις τε λεύει] Est pleonasmus: nam λεύω per se tantum sonat, quantum πέτροις λεύω: est autem elegans in exaggerationibus hujusmodi figuræ istius usus: summæ autem et hoc insolentiæ et in mortuum pervicacissimi odii, sepulcrum lapidibus impetere. *Barnes.*

329. τοὔπος] Ita Edit. Victor. Princ. Vulgo τοὖπος. Vid. Ind. ad Gregor. Cor. s. ὁ, ἡ, τό. *Seidl.*

330. Reisk. legit: ἆρά σοι τύμβων ἄλοις πετρῶν ἀμύνει; *arcetne a tuo tumulo cumulos saxorum, quibus eum peto?* Areæ saxorum significant vasta terræ spatia saxis obsita. v. Herc. Fur. 1220. *Beck.*

331. ἀπὼν, scil. Orestes. *Seidl.*

333. Distinguo:

πολλοὶ δ᾽ ἐπιστέλλουσιν (ἑρμηνεὺς δ᾽ ἐγὼ)
αἱ χεῖρες, ἡ γλῶσσ᾽ —

Musg.

ΑΥ. Ἔα· τίνας τούσδ' ἐν πύλαις ὁρῶ ξένους;
Τίνος δ' ἕκατι τάσδ' ἐπ' ἀγραύλους πύλας
Προσῆλθον; ἢ μου δεόμενοι; γυναικί τοι
Αἰσχρὸν μετ' ἀνδρῶν ἑστάναι νεανιῶν.
ΗΛ. Ὦ φίλτατ', εἰς ὕποπτα μὴ μόλῃς ἐμοί.
Τὸν ὄντα δ' εἴσει μῦθον· οἵδε γὰρ ξένοι
Ἥκουσ' Ὀρέστου πρός με κήρυκες λόγων.
Ἀλλ', ὦ ξένοι, ξύγγνωτε τοῖς εἰρημένοις.
ΑΥ. Τί φασιν; ἁνὴρ ἔστι, καὶ λεύσσει φάος;
ΗΛ. Ἔστιν λόγῳ γοῦν· φασὶ δ' οὐκ ἄπιστ' ἐμοί.

Col. Hem. Quosnam hos in foribus conspicor hospites?
Cujus vero *rei* causa ad has agrestes fores
Accesserunt? an mea opera indigentes? Mulieri enim
Turpe *est*, stare cum juvenibus.
Ele. O charissime, in suspicionem ne mihi venias,
Verum autem sermonem scies. Hi enim hospites
Veniunt ad me Orestis nuncii mandatorum.
Sed, O hospites, date veniam *verbis ab isto* dictis.
Col. Quid aiunt? illene est, et lucem aspicit?
Ele. Vivit *ex horum* quidem sermone: dicunt enim non incredibilia mihi.

335. Κάρα τ' ἐμὸν ξυρήκεις,] De more caput in luctibus radendi vide supra ad v. 241.

ὅ, τ' ἐκείνου τεκών.] Καὶ ὁ πατὴρ 'Ορέστου. Observandum hoc loco, inquit Æmilius Portus, τὸ τεκὼν participium cum genitivo positum, pro τοκεύς, vel πατὴρ, eodem modo, quo Homero dicitur: τόξων εὖ εἰδώς, pro εἰδήμων. *Barnes.*

Markl. ad Suppl. 1099. mavult ἐκείνου τεκών. *Beck.*

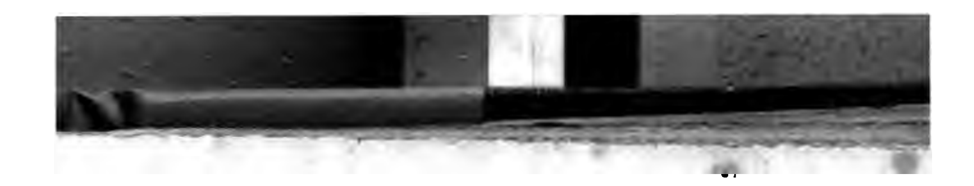
ἐκείνου i. e. 'Ορέστου. *Seidl.*

ὅτ' ed. Victor.

345. μόλῃς] Ita MSS. α. β. Vulgo μόλοις. [Sic ed. Victor.] *Musg.*

346. Legitur εἴσῃ. [Sic ed. Vict.] *Seidl.*

349. Τί φασιν; ἀνὴρ ἔστι, καὶ λεύσσει φάος; &c.] Ita ad hunc locum Petrus Victorius Var. Lect. Lib. II. c. 19. Virgilius his verbis induxit Andromachen interrogantem Æneam, repente visum, quærentemque, quæ et ipsa scire cupiebat, magni animi mulier, nec dum tot adversis rebus fracta, et grata esse sciebat illi; unde quærebat, Æn. Lib. III. v. 339. *Quid Puer Ascanius? superatne et vescitur aura?* Eodem autem modo induxit Euripides Colonum interrogantem Electram uxorem in Fabula, cui ipsa nomen dedit, ut videatur Epicus Latinus poëta e Tragico Græco hunc locum transtulisse. Cum enim ab opere rediens ille invenisset domi cum uxore loquentes adolescentes duos, ac percunctatus esset, quinam illi forent, accepissetque ab Oreste missos, statim inquit: τί φασιν; ἀνὴρ ἔστι, καὶ λεύσσει φάος. Valet autem apud Latinum poëtam *superat*, quod apud Græcum ἔστι id enim primum interrogari debuit; neque enim mirum fuisset, utrumque tantis malis oppressum vitam finisse. Quod vero additur ab utroque, est tanquam declaratio ejus, quod uno tantum verbo, ac nimis concise dixerat. A consequentibus igitur ambo vitam significarunt: nam qui vivunt, luce fruuntur, et quasi vescuntur. Præterea quod Virgilius adjunxit: *Et quænam Puero est amissæ cura parentis? Ecquid in antiquam Virtutem animosque viriles, Et pater Æneas et Avunculus excitat Hector?* Posterioris interrogationis Agricolæ illius imitatio

ΑΥ. Ἦ καί τι πατρὸς, σῶν τε μέμνηται κακῶν;
ΗΛ. Ἐν ἐλπίσιν ταῦτ'· ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ.
ΑΥ. Ἦλθον δ' Ὀρέστου τίν' ἀγορεύοντες λόγον;
ΗΛ. Σκοποὺς ἔπεμψε τούσδε τῶν ἐμῶν κακῶν.
ΑΥ. Οὐκοῦν τὰ μὲν λεύσσουσι, τὰ δὲ σύ που λέγεις.
ΗΛ. Ἴσασιν· οὐδὲν τῶνδ' ἔχουσιν ἐνδεές.
ΑΥ. Οὐκοῦν πάλαι χρῆν τοῖσδ' ἀνεπτύχθαι πύλας.
Χωρεῖτ' ἐς οἴκους· ἀντὶ γὰρ χρηστῶν λόγων
Ξενίων κυρήσεθ', οἷ' ἐμὸς κεύθει δόμος.
Αἴρεσθ', ὀπαδοὶ, τῶνδ' ἔσω τεύχη δόμων·

Col. Numquid etiam patris, et tuorum malorum meminit?
Ele. In spe *versantur* ista: sed infirmus *est* vir exulans.
Col. Quem autem sermonem Orestis *huc* nunciaturi venerunt?
Ele. Exploratores hos misit meorum malorum.
Col. Ergo partim quidem aspiciunt, partim vero tu ipsa narras.
Ele. Noverunt, nihil hac quidem in parte desiderant.
Col. Ergo jampridem ipsis portas apertas esse oportuit.
Ite in ædes: pro lætis enim nunciis
Munera hospitalia accipietis, qualia mea occultat domus.
Ferte, O ministri, intra horum vasa:

esse videtur, cum ait: Ἦ καί τι πατρὸς σῶν τε μέμνηται κακῶν; Ut falsa prorsus explodendaque videatur sententia eorum, qui in Latino carmine parentis valere putarunt patriæ. Nam similes etiam hi loci valde inter se sunt; quod ambæ hæ personæ, quæ interrogant, commotæ animo sunt, re nova atque inexspectata perturbatæ: Quare convenit ipsis mirifice vehemens hæc acrisque interrogatio. *Ita ille.* *Barnes.*

ἀνήρ] Ita Schæferus. Vulgo ἀνὴρ hic et v. 364. Ἔστι accentu notavi, quod hic valet ζῇ. *Seidl.*

350. Ἔστιν λόγῳ γοῦν·] Hic ἔστιν pro ζῇ iterum ponitur. Vide quæ nos ad Hippol. v. 357. et ad notam superiorem. *Barnes.*

351. Ἦ καί τι πατρὸς, σῶν τε μέμνηται κακῶν;] Hunc locum a Petro Victorio observatum habes ad v. 349. *Barnes.*

352. Ἐν ἐλπίσιν ταῦτ'·] Hæc sunt, quæ de illo speramus; inter spes meas reponuntur, Orestem et patris sui et meorum infortuniorum memorem, et suarum injuriarum, quibus mox remedium quoddam, aut solatium, adhibiturus est. *Barnes.*

ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ.] Vide similem locum supra ad v. 236. *Barnes.*

353. Leg. τίνα πορεύοντες, *quemnam traducentes*, velut per canalem huc derivantes sermonem, vel etiam τίνα τορεύοντες, i. e. τορῶς ἐκφράζοντες, *perspicue clareque enunciantes.* *Reisk.*

358. εἰς οἴκους· ed. Victor.

359. οἷ' ἐμὸς κεύθει δόμος.] Similis Theocriti locus, Idyll. 22. v. 222. Ὡς ἐμὸς οἶκος ὑπάρχει, Τοῖα φέρω. In hoc autem Colono poëta noster graphice describit sinceritatem et hospitalem animum eorum, *quibus res angusta domi, sed mens vere aurea.* Quem ideo postea v. 364. et deinceps Orestes egregie laudibus mactat, cum animum illius lætiori fortuna dignum deprehendit. *Barnes.*

360. Αἴρεσθ', ὀπαδοὶ, τῶνδ' ἔσω τεύχη δόμων] Ὦ ὑμεῖς ὀπαδοὶ, αἴρεσθε τῶνδε ἀνδρῶν τὰ τεύχη, καὶ σκεύη ἔσω δόμων· καὶ ὑμεῖς, οἱ ξένοι, μηδὲν ἐμοὶ ἀντείπητε προσδεχθησόμενοι φιλοφρόνως ὑπὸ φίλου ἀνδρός. Τεύχη

Καὶ μηδὲν ἀντείπητε, παρὰ φίλου φίλοι
Μολόντες ἀνδρός· καὶ γὰρ εἰ πένης ἔφυν,
Οὔ τοι τό γ' ἦθος δυσγενὲς παρέξομαι.
ΟΡ. Πρὸς θεῶν ὅδ' ἁνὴρ, ὃς ξυνεκκλέπτει γάμους
Τοὺς σοὺς, Ὀρέστην οὐ καταισχύνειν θέλων;
ΗΛ. Οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας.
ΟΡ. Φεῦ. οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς εὐανδρίαν·
Ἔχουσι γὰρ ταραγμὸν αἱ φύσεις βροτῶν.

Et *vos* nihil contradicite, quia a charo chari
Venistis viro. Quamvis enim pauper sim,
Non tamen animum degenerem *vobis* exhibebo.
Ore. Per deos quæso, hicne vir *est*, qui una nuptias celat
Tuas, Orestem probro afficere non volens?
Ele. Hic vocatur maritus meus miseræ. [*noscendam:*
Ore. Papæ. Nullum est certum *argumentum* ad virorum generositatem *dig-*
Mortalium enim ingenia *magnam* confusionem habent.

itaque modernis τοῦλδον sonat, i. e. Tuldum; de qua voce Cuiac. Meursius et Rigaltius in Glossariis. Anglice: *a portmanteau*. *Barnes.*

ὀπαδοὶ,] Pertinet ad servos, qui Orestem atque Pyladem sequuntur. *Beck.*

τῶνδ' scil. ἀνδρῶν. *Seidl.*

361. ἀντείπητε, scil. ὦ ξένοι. *Seidl.*

363. δυσγενὲς] Ita Barnesius ex Canteri conjectura. Ed. Victor. δυσμενές. *Musg.*

δυσγενὲς] Olim δυσμενὲς, quod Canterus et Scaliger δυσγενὲς legendum monuerunt, et sane longe hæc lectio antithesi commodior videtur; quare in textum admisimus, aliam lectionem in marginem rejicientes. *Barnes.*

δυσγενὲς] Ed. Victor. δυσμενές. Illud restituit Canterus. Confusio est frequentissima. *Seidl.*

364. s. συνεκκλέπτει γάμους Τοὺς σοὺς,] Scil. quales sunt. Nondum enim virginem tetigerat. Conf. v. 270. et 271. *Seidl.*

366. πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας.] Possessiva genitivos post se recipiunt, cujusvis adjectivi, qui ad genitivum primitivi in possessivo inclusi referuntur, ut: *Nostros vidisti flentis ocellos*, et Horat. — *scripta cum mea nemo legat vulgo recitare timentis.* Sic in hoc loco: πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας, subaudi ἐμοῦ, pronominis primitivi. *Barnes.*

367. Φεῦ. οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς] De φεῦ extra versum numerando plus semel monuimus. Vid. ad Herc. Fur. v. 1089. et Hecub. v. 1079. etc. Hunc locum, a versu nempe hoc ipso ad v. 309. inclusive, egregie vertit Hugo Grotius in Excerptis. *Barnes.*

Hugo Grotius, qui in Excerptt. p. 358. totum hunc locum usque ad v. 392. vertit, hunc et sequentem versum sic reddit:

Indicia nusquam certa virtutis patent,
Sed animus hominum discrepat promiscue.

Seidl.

370. Τὸ μηδὲν ὄντα,] De hac phrasi vide ad Ion. 596. *Barnes.*

χρηστὰ δ'] Ita Brubach. Vulgo χρηστά τ', ut etiam habet Grotius. Etiam v. 370. malim γνώμην δέ. *Seidl.*

371. Λιμὸν] Menander eadem metaphora ψυχὴν ἔχειν δεῖ πλουσίαν apud Stobæum c. 93. Male igitur Scaliger λοιμόν. *Musg.*

Λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι,] Grotius vertit: *Aliosque dites mentis in penuria.* Nec infacete poëta homini rebus hujus seculi abundanti mentis indigentiam objicit. At Josephus Scaliger, acutius penetrans, putat, Λοιμὸν hic legi debere. Certe Λοιμὸς, quæ vox alioqui pestem sonat, etiam improbum hominem denotat: ita nostræ literæ Psalm. i. v. 1.

Ἤδη γὰρ εἶδον ἄνδρα γενναίου πατρὸς
Τὸ μηδὲν ὄντα, χρηστά τ' ἐκ κακῶν τέκνα·
Λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι,
Γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι.
Πῶς οὖν τις αὐτὰ διαλαβὼν ὀρθῶς κρινεῖ;
Πλούτῳ; πονηρῷ γ' ἄρα χρήσεται κριτῇ.
Ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν; ἀλλ' ἔχει νόσον
Πενία· διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.

Jam enim vidi virum generosi patris *filium*,
Qui nihil erat, et bonos ex malis *procreatos*,
Famemque in hominis opulenti spiritu,
Animumque magnum in paupere corpore.
Quomodo igitur quis hæc discernens recte judicet?
Opibusne? malo sane utetur judice.
Aut iis qui nihil possident? sed habet vitium
Paupertas: docet enim virum ob egestatem mala.

Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. Et Actor. c. xxiv. v. 5. Εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσιν, etc. Hinc Hesychius: Λοιμῶν, φθοροποιῶν, ἢ ἁμαρτωλῶν, τῶν τοῦ νόμου ἐμπαικτῶν, apte ad locum ex Psalmis supra citatum respiciens. *Barnes.*

Heathius improbat Scaligeri conjecturam, quod λοιμὸς de *improbo homine* nondum Euripidis ætate, sed serius, dici cœperit, et quod non novum sit, hominem improbum opulentum deprehendi, sed splendide a fortuna instructum, qui mentis penuria laboret, exspectationem hominum quodammodo frustrari. *Beck.*

Jure Musgravius rejicit Scaligeri conjecturam λοιμὸν pro λιμὸν citans Menandri fragmentum (Trincavellus Alexidi tribuit) ex Stobæo Floril. XCIII. p. 377. Ψυχὴν ἔχειν δεῖ πλουσίαν. Adde Nostri Suppl. 917. ibique Markland. Idem usus est verbi ἀφνειός. Obiter moneo, in proximo Stobæi fragmento ex Euripid. Phaëthonte (V.) scribendum videri:

δειλόν γε τοῖς πλουτοῦσι, τοῦτο δ' ἔμφυτον,
σκαιοῖσιν εἶναι. τί ποτε τοῦδ' οὖν αἴτιον;

Conf. Fragm. Archel. XXIII.

πλουτεῖς; ὁ πλοῦτος δ' ἀμαθία, δειλόν θ' ἅμα.

et Phœniss. 606. δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Seidl.*

372. Γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι.] Hunc versum videtur Virgilius adumbrasse in suis apibus describendis, imo, si *angusto* pro *paupere* sumas, expressisse: *ingentes animos angusto in corpore versant;* quem versum nos ad Pygmæos alicubi retulimus. *Barnes.*

373. αὐτὰ, i. e. ταῦτα. Vid. ad Troad. v. 363. *Seidl.*

374. γ' ἄρα] In Schæferi editione typothetæ errore legitur δ' ἄρα. — Edit. Victor. Princ. γ' ἄρα. Fortasse verius est τἄρα, i. e. τοι ἄρα. *Seidl.*

375. Ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν;] Concretum posuit poëta pro abstracto, non admodum opportuno loco. *Seidl.*

376. Apud Stob. Grot. XCVI. p. 385. *Burn.*

διδάσκει δ'] Ita MSS. tres, ut jam Barnesius ex conjectura. Ed. Victor. διδάσκει γ'.

διδάσκει ἄνδρα κακόν.] Idem valet, quod διδάσκει ἄνδρα κακὸν εἶναι. Formulam illustrat Toupius ad Suidam v. χρεία, (T. III. p. 320.) et ante eum Bentleius, Epist. ad Millium, p. 18. Vide etiam ad Heraclid. v. 575. Pro ἄνδρα τῇ χρείᾳ corrigit Toupius ἄνδρα χ' ἡ χρεία. Mihi satisfacit vulgata. *Musg.*

διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.] Ita

'Αλλ' εἰς ὅπλ' ἔλθω; τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
Μάρτυς γένοιτ' ἄν, ὅστις ἐστὶν 'αγαθός;
Κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐᾷν ἀφειμένα.
Οὗτος γὰρ 'ανὴρ, οὔτ' ἐν 'Αργείοις μέγας,
Οὔτ' αὖ δοκήσει δωμάτων ὠγκωμένος,
'Εν τοῖς τε πολλοῖς ὢν, ἄριστος εὑρέθη.
Οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων
Πλήρεις πλανᾶσθε; τῇδ' ὁμιλίᾳ βροτοὺς

An ad arma veniam? quis vero lanceam aspiciens,
Testis esse queat, quisnam sit strenuus?
Optimum *est* hæc temere neglecta relinquere.
Hic enim vir, neque inter Argivos magnus,
Neque etiam gloria domus inflatus,
Unusque ex plebe, optimus est inventus.
An non sapietis, qui vanarum opinionum
Pleni erratis? Et ex consuetudine mortales

leviter mutata litera pro γ', scripsi δ' inter διδάσκει et ἄνδρα. Hic enim sensus et ordo verborum: 'Αλλ' ἔχει νόσον Πενία· διδάσκει δὲ τὸν ἄνδρα, ὅστις ἐσέρχεται, τὴν φαυλότητα, καὶ τὸ κακὸν τῇ χρείᾳ ἀναγκασθέντα. *Barnes.*

377. Heath. emendat: ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἐλθὼν, scil. κρίνει. *Beck.*

Male Heathius conjicit ἐλθών. *Seidl.*

378. ὅστις ἐστὶν ὡ'γαθός;] Ita pro ἀγαθὸς, quod prius obtinuit, scribo, ob versum, et quia emphasis quædam ita postulat: præterea Scaliger mecum stat. *Barnes.*

ὡ'γαθός;] Veteres editiones ἀγαθός. Victorii tamen Ed. Princ. ὁ ἀγαθός. *Seidl.*

379. Heathius: "Ex Diogene Laërtio Lib. II. §. 33. discimus Socratem, cum hæc fabula publice recitabatur, in theatro adfuisse, et hoc v. audito surrexisse et e theatro fuisse egressum, dicentem, ridiculum esse, mancipium, si non inveniatur, dignum inquisitione judicare, virtutem autem ita subtrahi permittere. In hodiernis quidem Laërtii exemplaribus hic versus ex Euripidis Auge citatur; sed hanc ipsam fabulam designari manifestum, opinor, erit versus proxime præcedentes expendenti."

Pro εἰκῆ Toupius ad Long. p. 242. mavult εἶν, quod deterius est. Pertinet εἰκῆ non ad ἐᾷν sed ad ἀφειμένα. Bene Grotius:

Hæc melius ergo sinere sic ferri, ut cadunt.

Seidl.

381. ὠγκωμένος,] MS. β. ὀγκώμενος. Verum puto ὀγκούμενος. *Musg.*

δοκήσει, i. e. δόξῃ, ut Androm. 694. Herc. Fur. 288. Fragm. Ixion. I.

ὠγκωμένος,] "MS. β. ὀγκώμενος. Verum puto ὀγκούμενος." Musgravius. Minime omnium. Hoc esset, *non superbe se gerens propter gentis suæ gloriam*, quasi vere ex generosa stirpe esset oriundus. Sensus est, *non gentis nobilitate clarus factus*. Eodem modo hoc participio noster utitur Fragm. Phryx. XIV. et Fragm. Inc. XVII. *Seidl.*

382. 'Εν τοῖς τε πολλοῖς ὢν,] 'Εν τῷ δήμῳ. οἱ πολλοὶ, vulgus. *Barnes.*

εὑρέθη.] Heathius mavult ηὑρέθη. Sed in hoc verbo augmentum non ponitur. In Iphig. Taur. 778. jam Marklandus et Musgravius correxerunt εὑρήμεθα. *Seidl.*

383. s. Οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων Πλήρεις πλανᾶσθε;] Οὐ μὴ φρονήσετε, καλῶς καὶ ὀρθῶς δηλονότι, Μὴ οὐ πιστότεροι γενήσεσθε; Ita locum vertit Grotius: *Opinioni credulum vanæ genus, Nunquamne posito errore discetis Viros vita æstimare, nobilesque ex moribus?* &c. *Barnes.*

Κρινεῖτε, καὶ τοῖς ἤθεσιν τοὺς εὐγενεῖς;
Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τὰς πόλεις οἰκοῦσιν εὖ,
Καὶ δώμαθ'· αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν,
Ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσίν· οὐδὲ γὰρ δορὶ
Μᾶλλον βραχίων σθεναρὸς ἀσθενοῦς μένει·
Ἐν τῇ φύσει δὲ τοῦτο, κἀν εὐψυχίᾳ.
Ἀλλ', ἄξιος γὰρ ὅ, τε παρὼν, ὅ, τ' οὐ παρὼν
Ἀγαμέμνονος παῖς, οὗπερ οὕνεχ' ἥκομεν,

Judicabitis, et ex moribus nobiles?
Tales enim *viri* civitates administrant bene,
Et domos: at carnes vacuæ mentis,
Ornamenta fori sunt. Neque enim *in* prælio
Robustum brachium fortius quam imbecillum ferit:
Hoc enim in natura positum *est*, et in animi præsentia.
Quare, dignus enim *est* et præsens, et absens
Agamemnonis filius, cujus gratia venimus,

οἱ κενῶν δοξασμάτων πλ. πλανᾶσθε; i. e. Qui, majoris scilicet, quam par est, divitias et generis nobilitatem æstimantes, falsarum opinionum pleni a vera via aberratis. Similiter Isocrates Epist. ad liberos Jasonis, p. 1006. Bas. *ὑμᾶς ταῖς διανοίαις πλανᾶσθαι καὶ πολλῶν διαμαρτάνειν πραγμάτων.* Totum autem hunc locum usque ad v. 390. in Excerpta sua retulit Stobæus Serm. LXXXIV. p. 490. (Floril. p. 353.) ubi varias quasdam lectiones deprehendere licet. Pro *φρονήσεσθ'* Trincavellus et Gesnerus legunt *φρονήσησθ'*. V. 385. apud Trincavellum legitur *κρίνετε* pro *κρινεῖτε.* V. 386. omnes Stobæi editiones habent *τοιοίδε* pro *τοιοῦτοι*, et v. 387. *βροτῶν* pro *φρενῶν*, (quod posterius jam correxit Gatacker. Op. Crit. p. 511.) versu denique 388. *δόρυ* pro *δορί.* *Seidl.*

384. *τῇ δ' ὁμιλίᾳ,* &c.] i. e. et potius ex vita et moribus de mortalium nobilitate judicabitis? *Seidl.*

386. *Οἱ τοιοῦτοι*, scil. *εὐγενεῖς τοῖς ἤθεσιν.* *Seidl.*

387. s. *αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν Ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν·*] Pulcherrime dictum in eos, qui externam quandam dignitatis speciem præ se ferentes, animos habent stupidos, ac humilibus curis occupatos, quique sunt, ut poëtæ verbis utar, *ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης*, et tamen honores in republica gerunt; cum neque consilio, neque vitæ moderatione, vel sibi vel aliis utiles esse possint. Hos recte dixeris *carnes mente et ratione vacuas, ac fori statuas;* cum bene oculis et adspectui blandiuntur, at nihil præterea valent. Ex Gasparis Stiblini notis. *Barnes.*

388. Leg. *δόρυ*, *pugnam, prælium. μένει* est i. q. *ὑπομένει.* *Beck.*

Ἀγάλματ' ἀγορᾶς] Comparat Gatackerus, Lib. I. Nostri Fragm. Autolyc. III. 10. ex Athen. Deipnos. X. 2. *καὶ πόλεως ἀγάλματα φοιτῶσι.*

δόρυ] Ita, ut dictum est, Stobæus. Idem optime conjecerat Reiskius. Sic Noster Heracl. 744. *κακὸς μένειν δόρυ.* Vertit Grotius:

Nec securius
Robusta teneris brachia hastam acceperint.

Vulgo legitur *δορί.* *Seidl.*

389. *μένει·*] Optime Tyrwhittus: "Corrigendum opinor *θένει.* Sic Cyclop. v. 7.

Ἐγκέλαδον ἰτέαν εἰς μέσην θένων δορί."

Musg.

Immo, qui robusto est corpore, is majori vi poterit *θένειν*, sed non ideo etiam *μένειν*, i. e. *hostes fortiter excipere, neque cedere loco.* Similiter Sophocl. Antig. 671.

δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον

Ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἐλθών; τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
Μάρτυς γένοιτ' ἂν, ὅστις ἐστὶν ἁγαθός;
Κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα.
Οὗτος γὰρ ἁνὴρ, οὔτ' ἐν Ἀργείοις μέγας,
Οὔτ' αὖ δοκήσει δωμάτων ὠγκωμένος,
Ἐν τοῖς τε πολλοῖς ὤν, ἄριστος εὑρέθη.
Οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων
Πλήρεις πλανᾶσθε; τῇδ' ὁμιλίᾳ βροτοὺς

An ad arma veniam? quis vero lanceam aspiciens,
Testis esse queat, quisnam sit strenuus?
Optimum *est* hæc temere neglecta relinquere.
Hic enim vir, neque inter Argivos magnus,
Neque etiam gloria domus inflatus,
Unusque ex plebe, optimus est inventus.
An non sapietis, qui vanarum opinionum
Pleni erratis? Et ex consuetudine mortales

leviter mutata litera pro γ', scripsi δ' inter διδάσκει et ἄνδρα. Hic enim sensus et ordo verborum: Ἀλλ' ἔχει νόσον Πενία· διδάσκει δὲ τὸν ἄνδρα, ὅντιν' ἐπέχεται, τὸν φαυλότατα, καὶ τὸ κακὸν τῇ χρείᾳ ἀναγκασθέντα. *Barnes.*

377. Heath. emendat: ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἐλθὼν, scil. κρίνω. *Beck.*

Male Heathius conjicit ἐλθών. *Seidl.*

378. ὅστις ἐστὶν ὡ'γαθός;] Ita pro ἀγαθὸς, quod prius obtinuit, scribo, ob versum, et quia emphasis quædam ita postulat: præterea Scaliger mecum stat. *Barnes.*

ἁ'γαθός;] Veteres editiones ἀγαθός. Victorii tamen Ed. Princ. ὁ ἀγαθός. *Seidl.*

379. Heathius: "Ex Diogene Laërtio Lib. II. §. 33. discimus Socratem, cum hæc fabula publice recitabatur, in theatro adfuisse, et hoc v. audito surrexisse et e theatro fuisse egressum, dicentem, ridiculum esse, mancipium, si non inveniatur, dignum inquisitione judicare, virtutem autem ita subtrahi permittere. In hodiernis quidem Laërtii exemplaribus hic versus ex Euripidis Auge citatur; sed hanc ipsam fabulam designari manifestum, opinor, erit versus proxime præcedentes expendenti."

Pro εἰκῇ Toupius ad Long. p. 242. mavult εἰῆν, quod deterius est. Pertinet εἰκῇ non ad ἐᾶν sed ad ἀφειμένα. Bene Grotius:

Hæc melius ergo sinere sic ferri, ut cadunt.

Seidl.

381. ὠγκωμένος,] MS. β. ὀγκώμενος. Verum puto ὀγκούμενος. *Musg.*

δοκήσει, i. e. δόξῃ, ut Androm. 694. Herc. Fur. 288. Fragm. Ixion. I.

ὠγκωμένος,] "MS. β. ὀγκώμενος. Verum puto ὀγκούμενος." Musgravius. Minime omnium. Hoc esset, *non superbe se gerens propter gentis suæ gloriam*, quasi vere ex generosa stirpe esset oriundus. Sensus est, *non gentis nobilitate clarus factus.* Eodem modo hoc participio noster utitur Fragm. Phryx. XIV. et Fragm. Inc. XVII. *Seidl.*

382. Ἐν τοῖς τε πολλοῖς ὤν,] Ἐν τῷ δήμῳ. οἱ πολλοὶ, vulgus. *Barnes.*

εὑρέθη.] Heathius mavult ηὑρέθη. Sed in hoc verbo augmentum non ponitur. In Iphig. Taur. 778. jam Marklandus et Musgravius correxerunt εὑρήμεθα. *Seidl.*

383. s. Οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων Πλήρεις πλανᾶσθε;] Οὐ μὴ φρονήσετε, καλῶς καὶ ὀρθῶς δηλονότι, Μὴν οὐ πινυτώτεροι γενήσεσθε; Ita locum vertit Grotius: *Opinioni credulum vanæ genus, Nunquamne posito errore discetis Viros vita æstimare, nobilesque ex moribus?* &c. *Barnes.*

Κρινεῖτε, καὶ τοῖς ἤθεσιν τοὺς εὐγενεῖς;
Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τὰς πόλεις οἰκοῦσιν εὖ,
Καὶ δώμαθ'· αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν,
'Αγάλματ' ἀγορᾶς εἰσίν· οὐδὲ γὰρ δορὶ
Μᾶλλον βραχίων σθεναρὸς ἀσθενοῦς μένει·
'Εν τῇ φύσει δὲ τοῦτο, κἀν εὐψυχίᾳ.
'Αλλ', ἄξιος γὰρ ὅ, τε παρὼν, ὅ, τ' οὐ παρὼν
'Αγαμέμνονος παῖς, οὗπερ οὕνεχ' ἥκομεν,

Judicabitis, et ex moribus nobiles?
Tales enim *viri* civitates administrant bene,
Et domos: at carnes vacuæ mentis,
Ornamenta fori sunt. Neque enim *in* prælio
Robustum brachium fortius quam imbecillum ferit:
Hoc enim in natura positum *est*, et in animi præsentia.
Quare, dignus enim *est* et præsens, et absens
Agamemnonis filius, cujus gratia venimus,

οἱ κενῶν δοξασμάτων πλ. πλανᾶσθε; i. e. Qui, majoris scilicet, quam par est, divitias et generis nobilitatem æstimantes, falsarum opinionum pleni a vera via aberratis. Similiter Isocrates Epist. ad liberos Jasonis, p. 1006. Bas. *ὑμᾶς ταῖς διανοίαις πλανᾶσθαι καὶ πολλῶν διαμαρτάνειν πραγμάτων.* Totum autem hunc locum usque ad v. 390. in Excerpta sua retulit Stobæus Serm. LXXXIV. p. 490. (Floril. p. 353.) ubi varias quasdam lectiones deprehendere licet. Pro *φρονήσεθ'* Trincavellus et Gesnerus legunt *φρονήσηθ'*. V. 385. apud Trincavellum legitur *κρίνετε* pro *κρινεῖτε*. V. 386. omnes Stobæi editiones habent *τοιοίδε* pro *τοιοῦτοι*, et v. 387. *βροτῶν* pro *φρενῶν*, (quod posterius jam correxit Gatacker. Op. Crit. p. 511.) versu denique 388. *δόρυ* pro *δορί*. *Seidl.*

384. *τῇ δ' ὁμιλίᾳ*, &c.] i. e. et potius ex vita et moribus de mortalium nobilitate judicabitis? *Seidl.*

386. *Οἱ τοιοῦτοι*, scil. *εὐγενεῖς τοῖς ἤθεσιν.* *Seidl.*

387. s. *αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν 'Αγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν·*] Pulcherrime dictum in eos, qui externam quandam dignitatis speciem præ se ferentes, animos habent stupidos, ac humilibus curis occupatos, quique sunt, ut poëtæ verbis utar, *ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης*, et tamen honores in republica gerunt; cum neque consilio, neque vitæ moderatione, vel sibi vel aliis utiles esse possint. Hos recte dixeris *carnes mente et ratione vacuas, ac fori statuas*; cum bene oculis et adspectui blandiuntur, at nihil præterea valent. Ex Gasparis Stiblini notis. *Barnes.*

388. Leg. *δόρυ*, *pugnam, prælium*. *μένει* est i. q. *ὑπομένει*. *Beck.*

'Αγάλματ' ἀγορᾶς] Comparat Gatackerus, Lib. I. Nostri Fragm. Autolyc. III. 10. ex Athen. Deipnos. X. 2. *καὶ πόλεως ἀγάλματα φοιτῶσι.*

δόρυ] Ita, ut dictum est, Stobæus. Idem optime conjecerat Reiskius. Sic Noster Heracl. 744. *κακὸς μένειν δόρυ.* Vertit Grotius:

Nec securius
Robusta teneris brachia hastam acceperint.

Vulgo legitur *δορί*. *Seidl.*

389. *μένει·*] Optime Tyrwhittus: "Corrigendum opinor *θένει*. Sic Cyclop. v. 7.

'Εγκέλαδον ἰτέαν εἰς μέσην θένων δορί." *Musg.*

Immo, qui robusto est corpore, is majori vi poterit *θένειν*, sed non ideo etiam *μένειν*, i. e. *hostes fortiter excipere, neque cedere loco.* Similiter Sophocl. Antig. 671.

δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον

Δεξώμεθ' οἴκων καταλύσεις· χωρεῖν χρεὼν,
Δμῶες, δόμων τῶνδ' ἐντός· ὡς ἐμοὶ πένης
Εἴη πρόθυμος πλουσίου μᾶλλον ξένος.
Αἰνῶ μὲν οὖν τοῦδ' ἀνδρὸς εἰσδοχὰς δόμων·
Ἐβουλόμην δ' ἂν, εἰ κασίγνητός με σὸς
Εἰς εὐτυχοῦντας ἦγεν εὐτυχῶν δόμους.
Ἴσως δ' ἂν ἔλθοι· Λοξίου γὰρ ἔμπεδοι
Χρησμοὶ, βροτῶν δὲ μαντικὴν χαίρειν ἐῶ.
ΧΟ. Νῦν, ἢ πάροιθεν μᾶλλον, Ἠλέκτρα, χαρᾷ
Θερμαινόμεσθα καρδίαν· ἴσως γὰρ ἂν
Μόλις προβαίνουσ' ἡ τύχη σταίη καλῶς.

Accipiamus ædium diversoria: ire oportet,
Famuli, intra has domos. Quia mihi pauper
Alacer hospes fuerit potius, *quam dives*,
Laudo igitur hujus viri oblatum hospitium;
Mallem tamen, si frater me tuus
In ædes felices *ipse* felix duxisset:
Fortasse autem venerit. Apollinis enim rata *sunt*
Oracula, mortalium vero divinationem valere sino.
***Cho.* Nunc quam ante magis, O Electra, gaudio**
Incalescimus cor; fortasse enim
Ægre progrediens fortuna, consistet præclare.

μόνον δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην. *Seidl.*

391. Ἀλλ', ἄξιος γὰρ ὅ, τι παρὼν, ὅ, τ' οὐ παρὼν] Ænigmatice loquitur Orestes, de seipso, qui cum revera præsens esset, absens putabatur, utpote qui Nuntius Orestæ habitus est, ipse Orestes existens. *Barnes.*

394. s. ὡς ἐμοὶ — ξένος.] Videtur hoc dicere: Diviti hospiti præfero pauperem, qui propenso sit animo. Lobeckius de usu Apostroph. p. 20. conjicit πρότιμος loco πρόθυμος. *Seidl.*

397. Ἐβουλόμην δ' ἂν, i. e. μᾶλλον ἐβουλόμην ἄν. Vid. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 769. sq. Schæf. *Seidl.*

399. s. Λοξίου μὲν ἔμπεδοι Χρησμοί. βροτῶν δὲ μαντικὴν χαίρειν ἐῶ.] *Certa sunt Phœbi patris Oracula; Hominum* nil moror *præsagia.* Ex Hugonis Grotii Versione. Et hic locus cum mille aliis Euripidis characterem et genium sapit. Ita ille solet prædictiones cujuscujus generis, sive ex astrologia, sive ex auguriis, sive oraculis petitas, propinare nobis deridendas; Consule quæ nos ad Helen. v. 353. item v. 743. item Herc. Fur. v. 596. Ut et Phœniss. v. 784. item 879, &c. *Barnes.*

401. s. χαρᾷ Θερμαινόμεσθα καρδίαν·] Imitatio Homerici illius θυμὸν ἰάνθη, et illius Odyss. ζ. v. 155. — μάλα πού σφισι θυμὸς Αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἰαίνεται. Ἡ χαρὰ γὰρ θερμαντικὸν, τὸ δὲ λυπηρὸν καὶ φοβερὸν, ῥιγεδανὸν καὶ κρυερόν· Hinc nos Franciados nostræ Lib. III. v. 777. *Sancto omine pugnam Te vidi ingressum; et lætabar pectore toto, Perfusoque genæ ad visum fervore calebant.* *Barnes.*

406. Τί δ';] In Ed. Victor. Princ. signum interrogationis deest. *Seidl.*

407. ἔν τι μικροῖς, &c.] "Ἔν τι μὴ, subaudi ὑπάρχουσι, et verte: nonne et victum tenuem et deficientem etiam offendentes, in eo tamen acquiescent?" Heathius. Male. Negligentius locutus est poëta, qui hoc vult: στέρξουσι ἐν μικροῖς οὐχ ἧττον, ἢ ἐν μὴ μικροῖς. Ceterum Edit.

ΗΛ. Ὦ τλῆμον, εἰδὼς δωμάτων χρείαν σέθεν,
Τί τούσδ' ἐδέξω μείζονας σαυτοῦ ξένους;
ΑΥ. Τί δ'; εἴπερ εἰσὶν, ὡς δοκοῦσιν, εὐγενεῖς,
Οὐκ ἔν τε μικροῖς, ἔν τε μὴ, στέρξουσ' ὅμως;
ΗΛ. Ἐπεί νυν ἐξήμαρτες, ἐν σμικροῖσιν ὢν,
Ἔλθ' ὡς παλαιὸν τροφὸν ἐμοῦ φίλου πατρός·
Ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Ταναὸν Ἀργείας ὅρους
Τέμνοντα γαίας, Σπαρτιάτιδος τε γῆς,
Ποίμναις ὁμαρτεῖ, πόλεος ἐκβεβλημένος·
Κέλευε δ' αὐτὸν, εἰς δόμους ἀφιγμένον,
Ἐλθεῖν, ξένων τ' εἰς δαῖτα πορσῦναι τινά.

Ele. O miser, cum nôris tuarum ædium penuriam,
Cur istos excepisti majores te hospites?
Col. Quid, etiamsi sunt, ut videntur, nobiles?
Annon inter tenues, et inter non *tenues* acquiescent æque?
Ele. Quando nunc peccâsti, homo tenui fortuna,
Abi ad veterem mei chari patris altorem,
Qui ad amnem Tanaum, Argivæ fines
Secantem terræ et Spartani soli,
Ejectus civitate, greges sequitur;
Jube autem ipsum, cum in ejus domum veneris,
Venire, hospitumque ad convivium aliqua præbere.

princeps et antiquissimæ omnes pro στέρξουσ' habent στέξουσ'. Sed στέρξουσ' Victorius manu in margine adscripsit, ut conjecerat Hartungus apud Stiblinum. *Seidl.*

408. Ἐπεί νυν ἐξήμαρτες, &c.] Continuat Electra suam orationem non attendens ad mariti objectionem. Sensus est: Quandoquidem in eo peccasti, quod hospites hosce recepisti, quum sis in re tenui, &c. *Seidl.*

409. ἐμοῦ φίλου πατρὸς·] MS. β. ἐμὸν φίλον πατρός. *Musg.*

Ἔλθ' ὡς παλαιὸν, &c.] Hic iterum ὡς pro εἰς, de qua re nos plus semel. Vide ad Bacch. v. 1278. *Barnes.*

ἐμοῦ φίλου] Musgravii MS. β. ἐμὸν φίλον, quæ lectio intelligi possit, si hæc verba interpunctione a ceteris disjungantur et construatur ἔλθ' ὡς παλαιὸν τρόφον πατρὸς, ἐμὸν φίλον. Cf. supra v. 285. ubi de eodem viro Electra εἷς τῶν ἐμῶν φίλων. Sed est tamen hæc ratio paulo durior. *Seidl.*

410. Ταναὸν] Emendat Barnesius Τανὸν ex Pausania, p. 81. *Musg.*

410. s. Ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Τανὸν, Ἀργείας ὅρους Τέμνοντα γαίας, Σπαρτιάτιδός τε γῆς,] Cum olim Ταναὸν legebatur, Τανὸν correximus ex Pausania, qui in fine Corinthiacorum hæc habet fol. 81. lin. 3. Ἔστι δὲ ἀπ' αὐτῶν ποταμὸς καλούμενος Τανός· εἷς γὰρ δὴ οὗτος ἐκ τοῦ Πάρνωνος κάτεισι ῥέων διὰ τῆς Ἀργείας, καὶ ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Θυρεάτην κόλπον. Gaspar Stiblinus hunc locum notavit. *Barnes.*

Heathius Ταναὸν metri caussa præfert. *Beck.*

Ταναὸν] Ita Libri. Barnesius ex Pausania, Lib. II. fin. quem Stiblinus citat, emendavit Τανόν. Heathius tamen Pausaniam potius ex Euripide emendandum judicat. Hermannus Ταναὸν etiam ideo præfert, quod hæc sit Græca vox. *Seidl.*

412. πόλεος metri gratia scribunt Heath. et Reisk. *Beck.*

πόλεος] Ita Schæferus. Vulgo πόλεως

Ἡσθήσεταί τοι, καὶ προσεύξεται θεοῖς,
Ζῶντ' εἰσακούσας παῖδ', ὅν ἐκσώζει ποτέ.
Οὐ γὰρ πατρῴων ἐκ δόμων μητρὸς πάρα
Λάβοιμεν ἄν τι· πικρὰ δ' ἀγγείλαιμεν ἄν,
Εἰ ζῶντ' Ὀρέστην ἡ τάλαιν' αἴσθοιτ' ἔτι.
ΑΥ. Ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, τούσδ' ἀπαγγελῶ λόγους
Γέροντι· χώρει δ' εἰς δόμους ὅσον τάχος,

Gaudebit sane, et supplicabit diis,
Ubi vivum audierit juvenem, quem olim servavit.
Non enim ex paternis ædibus a matre
Accipiemus quidquam: imo vero nunciaremus tristia,
Si vivere Orestem adhuc misera illa intelligeret.
Col. Ergo, quoniam *hoc* placet tibi, hæc nunciabo verba
Seni: *tu* vero ito in ædes quam celerrime,

[ita ed. Victor.] contra metrum. Quod Heathius et Reiskius malunt πόλιος, ea forma in senariis tragici non utuntur. *Seidl.*

413. Ed. Victor. αὐτὸν τόνδ' εἰς δόμους. Sed τόνδ' recte omittit Barnesius. Lego præterea ἀφιγμένος pro ἀφιγμένον. *Musg.*

413. s. Κάλεσον δ' αὐτὸν, εἰς δόμους ἀφιγμένον, Ἐλθεῖν,] Cum τόνδ' olim inter αὐτὸν et εἰς male interserebatur, illud cum Scaligero fortiter rejecimus. Canterus hac in parte minus feliciter legebat: Κάλεσον δ' αὐτὸν τῶνδε δόμους ἀφιγμένον, nulla versus, nec, ut puto, sensus, cura habita. Æmilius Portus nugatur. *Barnes.*

εἰς δόμους ἀφιγμένον, i. e. domum suam reversum e pascuis. Cf. ad v. 6. Respicitur ad verba ποίμναις ὁμαρτεῖ, v. antecedente. Bene enim Heathius monet, domum suam ipsi proficiscendum fuisse, ut inde dapes hospitibus peteret. Ceterum in editione principe ante εἰς inseritur τόνδ', quod cum Scaligero et Barnesio omisimus. Possit tamen aliquis conjicere:

κάλεσον δ', αὖ τόνδ' εἰς δόμους ἀφιγμένον,
ἐλθεῖν,

ut conjungantur αὖ ἀφιγμένον. Sed illud αὖ non videtur satis opportuno loco positum. *Seidl.*

416. ἐκσώζει] Præsens pro præterito, ut sæpe apud tragicos. Similiter post relativum Soph. Trach. 20. Philoct. 261. *Seidl.*

419. αἴσθοιτο, i. e. παρ' ἡμῶν ἀκούσειε. *Seidl.*

421. MSS. α. β. τοσαῦτά γ' ἐν δόμοις. MS. γ. τοσαῦτό γ' ἐν δόμοις. *Musg.*

423. προσφορήματα.] Schneiderus in Lexico explicat per προσφοράν, eo significatu, quo προσφορὰ dicitur de dapibus. *Seidl.*

424. τοσαῦτά γ' ἐν δόμοις] Victorius et Editiones τοσαῦτα τἀν δόμοις, quod minus placet. *Seidl.*

425. His a Colono dictis Electra domum redire videtur et, quæ sequuntur, ille aut seorsim aut ad Chorum dicit. *Beck.*

426—432. Apud Stob. Grot. XCI. p. 367. *Burn.*

426. ἡνίκ' ἂν γνώμη πέσοι,] Stobæus, c. 91. Ed. Grot. ἡνίκ' ἂν γνώμης πέσω. *Musg.*

Ἐν τοῖς τοιούτοις] Syllaba prima in τοιούτοις est communis; de qua re vide quæ nos cumulavimus ad Hecub. v. 1090. *Barnes.*

Si lectionem Stobæanam (vid. not. Musg.) admittamus (cui tamen vulgatam longe præferendam duco), dicendum est, γνώμης regi a τοιούτοις. *quando in tales cogitationes incido.* *Beck.*

Legitur vulgo ἐν τοῖς τοιούτοις δ' ἡνίκ' ἂν γνώμη πέσοι. Schæferus πέσοι mutavit in πέσῃ. Sed Stobæus Floril. XCI. p. 367. pro γνώμη πέσοι habet γνώμης πέσω, quam lectionem Heathius mire construit et explicat. Legendum, ut edidimus, γνώμη

Καὶ τἄνδον ἐξάρτυε· πολλά τοι γυνὴ
Χρῄζουσ' ἂν εὕροι δαιτὶ προσφορήματα.
Ἔστιν δὲ δὴ τοσαῦτα τἀν δόμοις ἔτι,
Ὥσθ' ἕν γ' ἐπ' ἦμαρ τούσδε πληρῶσαι βορᾶς.
Ἐν τοῖς τοιούτοις δ' ἡνίκ' ἂν γνώμη πέσοι,
Σκοπῶ τὰ χρήμαθ', ὡς ἔχει μέγα σθένος,
Ξένοις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσον πεσὸν

Resque domesticas para: multa enim mulier,
Si velit, inveniet ad convivium fercula.
Tantum autem adhuc nobis est domi,
Ut unum saltem in diem hosce replere possim cibo.
Cum autem in hujusmodi res cogitatio inciderit,
Considero pecunias, quam magnam habeant potentiam,
Ut et hospitibus dare possimus, corpusque in morbum incidens

πέσῃ, qua ratione variæ istæ lectiones conciliantur. De subscripto ι a librariis passim in ς mutato vid. Schæf. Melet. Crit. p. 112. sq. Πίπτειν γνώμῃ idem est quod πίπτειν εἰς γνώμην, *incidere in cogitationem.* Sic Orest. 88. δεμνίοις πέπτωχ' ὅδε. Sensus est: Quando, ubi tale quid accidit, in meditationem incidero, intelligo, &c. Ceterum in Soph. Trach. 705. legimus ποῖ γνώμης πέσω, unde si quis putet Stobæi lectioni auctoritatis aliquid accedere, ei demonstrandum est, non modo dici posse ἡνίκα γνώμης pro ὅποι γνώμης, sed etiam, quomodo talem explicationem loci nexus ferat. *Seidl.*

427. Σκοπῶ τὰ χρήμαθ', ὡς ἔχει μέγα σθένος,] Locus communis valde insignis et memorabilis de usu pecuniæ. Demosthenes, Lib. I. Olynth. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδέν ἐστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Nec enim opes sunt tantum, ut Ovidius vocat, *irritamenta malorum*, sed et virtutum instrumenta; si quis iis recte utatur, in Dei, ecclesiæ et literarum honorem et incrementum, in publicum denique commodum et pauperum beneque merentium emolumentum. Nec enim aliud et ipsæ sunt, quam Dei dona, de quibus Homerus: Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα. Vide Phœniss. v. 449. Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισι τιμιώτατα, et Scholiasten in locum. Hunc igitur locum Hugo Grotius ita vertit, Johann. Stobæi Florileg. c. 91. cui titulus: Ἔπαινος πλούτου: *Hæc cuncta cum rationis ad normam puto, Tum quanta vis sit cogito pecuniæ; Ut des amicis; corpus ut morbis grave Sumtu reficias. Nam quod ad* victum attinet, *Nil pæne refert: quippe satiati cibo ditesque pauperesque tantundem ferunt.* Notandum vero obiter, apud Stobæum legi in versu præcedenti pro γνώμη πέσοι, quod ad marginem notavimus, γνώμης πέσω. Nostra tamen lectio melior, quia in altera oportet τοῦτο, vel aliud simile subaudiri, certe γνώμης ab ἡνίκα regi hic non potest. Sensus enim et ordo verborum hic: Ἡνίκα δὲ Γνώμη μου πέσοι ἐν τοῖς τοιούτοις, δηλονότι ἐνθυμήμασιν, ἢ πράγμασιν, ὡς ξενοδοχίαις, καὶ φιλοξενίαις, τότε ὁρῶ μὲν τὰ χρήματα μέγα δυνάμενα. Ἐς δὲ τὰ λοιπὰ οὐδὲν ὠφέλιμά ἐστιν. *Barnes.*

428. Φίλοις τε δοῦναι,] Plutarch. II. p. 33. C. ubi MS. frustra obtulit Δαπάναισι σῶσαι pro Δαπάναις ἰᾶσθαι. *Por.*

Plutarchus de Aud. Poët. p. 33. ed. Franc. hunc versum, quem sic citat:

φίλοις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσους πεσὸν
δαπάναις ἰῶσαι,

a Cleandro mutatum esse refert in:

πόρναις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσους πεσὸν
δαπάναις ἐπιτρέψαι.

Lectionem δαπάναις ἰῶσαι dudum correxerunt. Sed φίλοις pro ξένοις etiam Stobæus habet, idemque paulo post ἐφημέρου pro ἐφ' ἡμέραν. Sed supra v. 235. τοῦ καθ' ἡμέραν βίου. coll. Alcest. 804. Cycl.

Δαπάναισι σῶσαι· τῆσδ' ἐφ' ἡμέραν βορᾶς
Εἰς μικρὸν ἥκει· πᾶς γὰρ ἐμπλησθεὶς ἀνὴρ
Ὁ πλούσιός γε, χὠ πένης, ἴσον φέρει.
ΧΟ. Κλειναὶ νᾶες, αἵ ποτ' ἔμβατε Τροίαν στρ. α'.

Sumptibus servare: ad quotidianum vero victum
Parum refert: omnis enim vir satiatus,
Et dives, et pauper, tantundem fert.
Cho. O inclytæ naves, quæ olim Trojam appulistis

336. πιεῖν καὶ φαγεῖν τοὐφ' ἡμέραν. Phœniss. 412. ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον ἄν. Quamquam significatione differunt καθ' ἡμέραν et ἐφ' ἡμέραν. Illud est *per diem, quotidie*, hoc *in diem, für, auf den Tag*. Herodot. I. 32. οὐ γάρ τοι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερός ἐστι, εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο, πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον. *Seidl.*

429. τῆς δ' ἐφ' ἡμέραν] Stobæus, ubi supra, τῆς δ' ἐφημέρου. *Musg.*

431. χ' ὠ πένης,] Stobæus, ubi supra, καὶ πένης. *Musg.*

Pro γε Reisk. mavult τι. *Beck.*

χὠ πένης,] Stobæus καὶ πένης, quod non multum abfuit quin præferrem. Articulus enim in talibus locis ad alterum substantivum haud raro omittitur. Immo omittitur, ubi etiam magis necessarius videtur, ut Soph. Œd. Col. 1313.

τὰ πρῶτα μὲν
δορὶ (leg. δόρυ) κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὁδοῖς.

In eadem fabula, v. 808. vereor, ut Musgravius et Schæferus jure Suidam secuti sint. Nihil est quod reprehendi possit in librorum lectione:

Χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια.

Facile intelligitur τὸ εἰπεῖν ad τὰ καίρια, ægrius desideramus articulum ad καίρια. Cf. Æschyl. Sept. ad Theb. I. 621. Choëph. 578. Eurip. Iph. Aul. 829. — In Platonis Protag. p. 357. a. ἐν ὀρθῇ τῇ αἱρέσει — τοῦ τε πλέονος καὶ ἐλάττονος καὶ μείζονος καὶ σμικροτέρου καὶ πορρωτέρω καὶ ἐγγυτέρω articulus τοῦ omissus quidem est ad verba ἐλάττονος, μείζονος, σμικροτέρου, sed non ad verba πορρωτέρω et ἐγγυτέρω. Recte igitur Heindorfius Henr. Stephanum reprehendit, quod præfixo ille articulo conjecerit τοῦ πορρωτέρω et τοῦ ἐγγυτέρω, sed quod ipse, ut videtur, illud τοῦ ad hæc verba supplet, in eo fallitur. Si supplendus articulus est, ex nexu loci supple τὸ, non τοῦ. Paulo ante p. 356. b. συνθεὶς τὰ ἡδέα καὶ συνθεὶς τὰ λυπηρὰ καὶ τὸ ἐγγὺς καὶ τὸ πόῤῥω. In Eur. Iph. Aul. v. 22. legendum καὶ φιλότιμον, non τό τε φιλότιμον, ne proceleusmaticum in anapæstos intrudamus. Multo autem his memorabilior est omissio articuli ad prius vocabulum, qualem in nostra fabula legimus infra v. 1347.

οὔτι δ' ὅσιον καὶ τὸ δίκαιον
φίλον ἐν βιότῳ.

Quæ cognata videtur cum illa loquendi formula, qua εἴτε, οὔτε et præpositiones ad prius sive vocabulum sive membrum omittuntur, ponuntur ad alterum. *Seidl.*

432. νᾶες,] Metrum postulat ναῖς γ'.

Κλειναὶ νᾶες,] Mille naves alloquitur Chorus per apostrophen, quibuscum Græci et Agamemnon ad Trojam venerunt, ut notavimus ad hujus Fabulæ v. 2 *Barnes.*

Versum in duos dividi jubet Heath. ita:

Κλειναὶ νᾶες basis spondaica, sive dimeter spondaicus.
Αἵ ποτ' ἐμβᾶτε Τροίαν periodus catal.

et in antistropha:

Νηρῇδες δ' εὐ-
βοίδας ἀκτᾶς λιποῦσαι.

Beck.

Κλειναὶ νᾶες,] Similem locum vid. Troad. a v. 122. De hoc alloquii genere supra diximus ad v. 1. De metro autem hujus versus disputatum est ad Troad. v. 308. Dochmios cum glyconeis conjunxit etiam Sophocles Œd. Col. a v. 117. Hermannus tamen etiam sic explicari

Τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς,
Πέμπουσαι χοροὺς μετὰ Νηρῄδων·
Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς
Πρῴραις κυανεμβόλοι-

Innumeris remis,
Ducentes choros cum Nerei puellis,
Ubi tibiæ-amans Delphinus exultabat
Proris cæruleis

posse hos numeros censet, ut e quatuor ordinibus compositi putentur hoc modo:

´— — | ´— ⏓ | ´— ⏑ — | ´— ⏑ — ⏓

De quarta ab initio syllaba ancipiti comparat similem aliorum versuum rationem, ut de quibus diximus de Verss. Dochm. p. 261. seq. *Seidl.*

433. ἀμετρήτοις] Metro satisfaceret εὐμετρώτοις, *bene coronatis.* Vide Interpretes Virgilii ad Æneid. IV. 418. *Musg.*

Τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς,] Ἀμετρήτοις, ἤγουν ἀναριθμήτοις· χιλίων γὰρ οὐσῶν νεῶν, πολὺ πλείω ἐρετμὰ εἶναι ἐχρῆν. Τῶν γὰρ αἱ μὲν εἰκοσήρετμοι, αἱ δὲ τριακόντοροι, ἔτι δὲ καὶ πεντηκόντοροι οὐκ ὀλίγαι ἦσαν. Ὅθεν ἀσαφὴς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐρετμῶν, εἴπερ τῶν νεῶν σαφέστατος. Ἀμέτρητος οὖν καὶ ἀναρίθμητος ἐνθάδε, οὐχ ὁ παντὸς ἀριθμοῦ ὑπερέχων, ἀλλ' οὗ ἀριθμὸς οὐκ ἔγνωσται. *Barnes.*

Versus glyconius est πολυσχημάτιστος ex epitrito secundo, cui opponitur dispondeus, et choriambo. Nam ἀκμόνων in antistropha primam corripit, et sic quoque ἐρετμοῖς secundam. *Beck.*

433. s. Τοὺς ἀμετρήτους ἐρετμοὺς, Πέμπουσαι χοροῦ μέτα Νηρῄδων] Ita distinguo et lego. *naves* ἔπεμπον τοὺς ἐρετμοὺς, *cum choro Nereidum.* *Reisk.*

434. Πέμπουσαι χοροὺς μετὰ Νηρῄδων·] Πέμπουσαι χοροὺς, ἤγουν ναυστολούμεναι· ἅλλονται γὰρ καὶ χορεύουσί πως κατὰ κύματα αἱ νῆες· ἐπιτίθησι δὲ, μετὰ Νηρῄδων, ὅτι αὐτῶν ὁ Πόντος. *Barnes.*

Πέμπουσαι χοροὺς, i. e. *ducentes choreas.* Ita dicitur πομπὴν πέμπειν. vid. Henr. Steph. Thes. III. p. 197. A. Quid velit poëta, ipse optime explicat Hel. 1450. Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ ταχεῖα κώπα — χορᾳγὲ τῶν καλλιχόρων δελφίνων. Cf. etiam Soph. Œd. Col. 717.

πλάτα
θρώσκει, τῶν ἑκατομπόδων
Νηρῄδων ἀκόλουθος,

et Nostri Iphig. Taur. 429. Ceterum vulgo legitur Νηρηΐδων. Vid. ad antistrophicum. *Seidl.*

435. φίλαυλος] Plinius Hist. Nat. Lib. IX. c. 8. *Delphinus—mulcetur symphoniæ cantu, et præcipue hydrauli sono.*

ἔπαλλε] De choreis Delphinum vide Oppian. Halieut. Lib. I. v. 670.

Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε Δελφὶς] Delphis dicitur φίλαυλος, ob amorem musicæ, quo hic piscis ardere præ cæteris putatur. Quod Aul. Gellius, Lib. XVI. c. 19. Arionis exemplo ostendit. Quæ sive historia, sive fabula, suavissime Græco carmine luditur, in libro Lipsiæ impresso anno 1588. de quo nos ad Medeæ principium. Lucianus in Dialogis ad illam respicit, et Æsopus in quadam fabula. Historiam nobis primus tradidit Herodotus in Clio, sive Lib. I. c. 24. Præterea quod Delphines sint φιλάνθρωποι, et proinde navigantibus comites se facere soleant, et, ut vocat Euripides, φίλαυλοι, tradit Oppianus in Halieuticis et Plinius Natural. Histor. Lib. IX. c. 8. Gellius Lib. VII. c. 8. *Barnes.*

Ἵν'] Cave de tempore intelligas. In prægressa sententia latet *in mari.* Noster Iph. Taur. v. 427.

ἵν' Ἀμφιτρίτας ῥοθίῳ δραμόντες·
ὅπου πεντήκοντα κορᾶν
τᾶν Νηρῄδων χοροί.

ἔπαλλε, i. e. Ἐπάλλετο. vid. Porson. ad Orest. 316. qui tamen ibi male corrigit ἀμπάλλεθ', metro non intellecto. Eodem modo paulo post v. 476. habebimus ἔπαλλον pro ἐπάλλοντο. *Seidl.*

436. πρῴραις non videtur ab εἱλισσόμενος regi posse. Legendum:

σιν εἱλισσόμενος,
Πορεύων τὸν τᾶς Θέτιδος
Κοῦφον ἅλμα ποδῶν Ἀχιλλῆ,
Ξὺν Ἀγαμέμνονι, Τροίας

Circumvolutus,
Deducens Thetidis *filium*
Levem saltu pedum Achillem,
Cum Agamemnone, Trojæ

πρῴραις κυανεμβόλοις
ἐνειλισσόμενος.

Musg.

κυανεμβόλοισιν] Hunc et antec. v. legimus in Aristoph. Ran. v. 1317. Vid. antistropham. *Seidl.*

437. Recte se habet. cf. Orest. 891. *Por.*

438. Πορεύων] Soph. Œd. Col. 1475.

ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολὼν
ἄνακτα χώρας τῆσδέ τις πορευσάτω.

Pro quo, quod diligenter notes, paulo ante v. 1457.

πῶς ἂν, εἴ τις ἔντοπος,
τὸν πάντ' ἄριστον δεῦρο Θησέα πόροι.

Seidl.

439. Ἀχιλλῆ,] Metrum postulat Ἀχιλῆ. [He.] *Musg.*

Κοῦφον ἅλμα ποδῶν Ἀχιλλῆ,] De velocitate Achillis nos alias ad Iphigen. Aul. v. 206. Et Homero sæpe πόδας ὠκὺς et ποδώκης, ποδάρκης et ταχὺς et πόδας ταχὺς dicitur. Aliud autem hic intelligi videtur; Quum enim oraculo prædiceretur, illum, qui primus in terram Trojanam descenderet, eamque pedibus primus tangeret, primum moriturum, dubitantibus cæteris Græcis, Achilles, monitu Ulyssis clypeo in terram projecto, in illum saltu se jecit, quem Protesilaus deceptus est secutus, et sic terram Trojanam primus pedibus tetigit, (Achilles enim in clypeum stetit) primusque ab Hectore cæsus periit. *Barnes.*

Ἀχιλῆ] Ita Heathius. Vulgo Ἀχιλλῆ. Ceterum vid. ad v. 451. *Seidl.*

Versus scilicet glyconius est πολυσχηματιστος ex epitrito secundo pentasyllabo et choriambo. *Heath.*

440. Τρωΐας] Vulgo Τροίας, quod metro repugnat. Possis etiam legere Τρωϊκάς, sed etiam Τρωϊάδας Noster dixit Hec. 94. *Seidl.*

442. Νηρῆδες δ' Εὐβοΐδας ἀκτὰς λιποῦσαι Ἡφαίστου χρυσίων ἀκμόνων, &c.] Subaudi ἀπό. Locus hic ex Homero sumitur, Iliad. Lib. XVIII. et XIX. ubi Πανοπλία Achillis a Vulcano facta a Thetide Nereide illi portata in manus traditur. Clypei autem forma paulo aliter ab Homero describitur; nec tamen Euripidis descriptio cum illa pugnat. Is enim, et quæ Homerus habet, tangit, et alia nonnulla pro poëtarum auctoritate adfingit. *Barnes.*

Εὐβοΐδας] Malim Εὐβοΐδας et Heraclid. 85. Εὐβοΐδ'. *Seidl.*

Achilles cum ad bellum Trojanum profecturus esset, Nereides ei arma Vulcani fabricata manu attulisse narrantur. Carmen autem, quo hæc a Choro exponuntur, corruptissimum est:

Νηρῆδες δ' Εὐβοΐδας ἀκτὰς λιποῦσαι;
Ἡφαίστου χρυσίων ἀκμόνων
Μόχθους ἈΣΠΙΣΤΑΣ ἘΦΕΡΟΝ ΤΕΥΧΕΩΝ
Ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τε πρυμνᾶς
Ὄσσας ἱερὰς νάπας,
Νυμφαίας σκοπιὰς
ΚΟΡΑΙ ΜΑΤΕΥΟΥΣ'· ἔνθα πατὴρ
Ἱππότας τρέφεν Ἑλλάδι φῶς.

Primum in verbis ἀσπιστὰς ἔφερον τευχέων hæremus; unde enim genitivum τευχέων pendere dicamus? et quam quæsitum hoc, μόχθους ἀσπιστὰς *scutatos labores* pro *scuto elaborato* accipere. Deinde in πρυμνᾶς νάπας ulcus hærere acute animadvertit Musgravius, cujus verba adponimus: πρυμνᾶς νάπας *expressum videri potest ex Homeri* πρυμνωρείης, Ιλ. XIV. v. 307. *Verum si de radicibus montium loquitur, quomodo eas mox* νυμφαίας σκοπιὰς, i. e. Nymphorum speculas *vocat, quod non ni-*

Ἐπὶ Σιμουντίδας ἀκτάς.
Νηρῆδες δ' Εὐβοΐδας ἀκτὰς λιποῦσαι, ἀντιστρ. α'.
Ἡφαίστου χρυσίων ἀκμόνων
Μόχθους ἀσπιστὰς ἔφερον τευχέων,

Ad Simoëntias oras.
Nereides vero, Euboicis oris relictis,
Vulcani aureis *ab* incudibus,
Labores armorum scutatos ferebant

si verticibus convenire potest. *Lego :* ἀνά τ' ἐρυμνὰς, &c.—Tandem pro κόραι ματεύουσ' editio Vict. legit: μάτευσ'. Fortasse totus hic locus ita refingi potest:

Νηρῆδες δ' Εὐβοΐδας ἀκτὰς λιποῦσαι
Ἡφαίστου χρυσίων ἀκμόνων
μόχθους, 'ΑΣΠΙΔ' 'ΕΠΕΦΕΡΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ·
ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τε ΚΡΗΜΝΟΥΣ
Ὄσσας ἱερᾶς νάπας
Νυμφαίας σκοπιὰς
ΚΟΡΑΙ ΒΑΤΕΥΣ'· ἔνθα πατὴρ κ. τ. λ.

Sic omnia intellectu facillima. Afferunt Nereides scutum pulchre elaboratum, ποικιλὸν, ut apud Homerum ιλ. XVIII. 590. Vulcanus Achilli scutum fabricans illud ποικίλλειν dicitur:

ἐν δὲ χόρον ποικίλλε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις.

id quod Æschylus σχηματίζειν vocat in VII. c. Thebas. 467. Ἐσχημάτισται δ' ἀσπὶς τοῦ σμικρὸν τρόπον. Deinde vero verba ἱερᾶς νάπας pro genitivis habeo et cum κρημνοὺς jungo. *Puellæ Nereides Pelium ascendunt et præcipitia nemorum Ossæ pererrant.* Memini hac occasione Epigrammatis Addæi. in Anal. V. P. Tom. II. p. 241. quod corrupte vulgatur:

Ταῦρον φρικαλέον νάπος ἐκβαίνοντι Δοξάνδρῳ
Παιονίης ἵππῳ καρτερὸς ἠντίασεν·
ἀλλ' ὁ μὲν ὁρμήθη ΠΡΕΙΩΝ ̓ΑΤΕ· τοῦδ' ἄπο λαιὸ
Παιονίδα λόγχῃ ἧκε διὰ κροτάφων.

Pro πρειὼν quæ vox nihili est corrigendum fortasse

ἀλλ' ὁ μὲν ὁρμήθη ΚΡΗΜΝΩΝ 'ΑΠΟ.

Ille autem taurus desuper ab alta rupe ruit, quod loco, ubi hæc res agitur, optime convenit.—Mutatio τοῦ μάτευσ' in βάτευσ fere nulla est, cum, quod sæpius jam monuimus, literæ β et μ parvo tantum apice in Codicibus differant. V. Κόραι autem mihi quidem minime movendum videtur, quippe cum subjectum, quod vocant, totius periodi, eleganter repetat, teneatque pronominis locum. *Jacobs.*

443. Ad χρυσίων ἀκμόνων Barnesius intelligi vult ἀπὸ, referens hæc verba ad ἔφερον. Sed fallitur. Bene Reiskius: "Nereides ferebant labores aurearum Vulcani incudum, h. e. instrumenta, parata super incude Vulcani." In genitivorum concursu noli offendere. Ceterum hæc Achillis arma audacter poëta dixit μόχθους ἀσπιστὰς τευχέων, *labores armorum scutatos*, partem potiorem, scutum, commemorans. Vox ἀσπιστὰς metro neutiquam officit. *Seidl.*

444. ἀσπιστὰς] An ἀσπίτους, quod metro certe melius convenit. *Musg.*

Nereides ferebant labores aureorum Vulcani incudum, h. e. instrumenta parata super incude Vulcani. Significat scuta ἀσπίδας, ita leg. et ποικάσιν' ἀνὰ Πήλιον, *in Pelio pinearum ferace*, ἀνά τε κρημνοὺς Ὄσσας, ἱερᾶς νάπας, ita lego et dist. *per præcipitia Ossæ, sacræ sylvæ, speculæ Nympharum, quærentes*, excientes, evocantes, κόρας, *Nymphas.* Ita enim cum vet. ed. leg. *Reisk.*

Versus asynartetus est ex duobus dochmaicis, ideoque ἀσπιστὰς penultimam corripere statuendum. V. Clark. ad Hom. Il. β'. 537. Ad finem versus plenius distinguendum. *Heath.*

τευχέων,] Lege ut disyllabum. Est enim hoc numerorum genus satis frequens in glyconeis carminibus. Vid. de Vers. Dochm. p. 348. Locis, quos ibi proposui, adde nostri Hippol. 146. quem ver-

Ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τε πρυμνὰς
Ὄσσας ἱερὰς νάπας,
Νυμφαίας σκοπιὰς,
Κόρας μάτευσ'· ἔνθα πατὴρ
Ἱππότας τρέφει Ἑλλάδι φῶς,

Per Pelium, perque excelsos
Ossæ sacros saltus,
Nympharum speculas,
Oculos circumferunt, ubi pater
Eques educavit Græciæ lumen,

sum de Vers. Dochm. p. 227. male anapæsticum putavi. Legendum in antistrophico ejus cum Heathio, Valckenario et Brunckio τόνδ' pro τὸν, sed in stropha ἀνίερος tentari neutiquam debet. Illud ἀνίερος ἀδύτων σπλάγχνων (i. e. ἀνίερος σπλάγχνων τεθυμένων sive, ut Scholiastes explicat, μὴ ἀνιερώσασα ἑαυτὴν διὰ τῶν θυμάτων) pertinet ad illas dicendi formulas, in quibus adjectivum apponitur, quo continetur id, quod ejus, de quo sermo est, vel causa vel consequens est. Sic Sophocl. Œd. Col. 1200.

τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος.

Huc etiam refero difficillimum illum locum Soph. Electr. 241. γονέων ἐκτίμους ἴσχουσα πτέρυγας ὀξυτόνων γόων, quem sic explico: *non inhibens lamenta, ita* (si inhiberentur,) *parentes honore privatura, sive, quæ si inhiberem, parentes debito honore privarem.* Sophocl. Œd. Reg. 57.

ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς,
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.

Ad quem locum vid. Schæfer. Adde Herm. ad Eur. Suppl. 1090. et, quem hic laudat, Lobeck. ad Ajac. 515. p. 299. *Seidl.*

445. a. πρύμνας νάπας,] Expressum videri potest ex Homeri πρυμνωρείης, Il. XIV. v. 307. Verum si de radicibus montium loquitur, quomodo eas mox νυμφαίας σκοπιὰς, i. e. *Nympharum speculas*, vocat, quod non nisi verticibus convenire potest. Lego:

ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τ' ἐρυμνὰς
Ὄσσας ἱερὰς νάπας.

Hesychius et Etymologus ἐρυμνὸν per ὑψηλὸν explicant. Apollon. Rhod. II. v. 516.

ἀμπεδίον φθίης ἀδαμάντιον, ἀμφί τ' ἐρυμνὴν
Ὄθρυν.

Nicander Theriac. v. 217.

ὅσσα τ' ἐρυμνὸς
Αἰγαγέης πρηὼν, καὶ Κέρκαφος ἐντὸς ἐέργει.

Musg.

πρυμνὰς] Barnesiana Lipsiensis πρυμνᾶς. Musgravius, de radicibus montis intelligit. Sed explicandum puto de ἐξοχαῖς τοῦ ὄρους. Hesych. πρυμνὸν, τὸ ἔσχατον, τὸ ἄκρον (coll. Suida sub eadem voce) et πρύμναι, αἱ ἄκραι. Vid. etiam Etym. M. p. 693. 36. *Seidl.*

447. Νυμφαίας σκοπιὰς,] *Nympharum speculas.* Sic ἰδαίαν νυμφᾶν σκοπιὰς, Helen. v. 1323. οὔρειαι σκοπιαὶ θεῶν, Phœn. v. 239. *Musg.*

Νυμφαίας σκοπιὰς,] Retinui hic atque in stropha lectionem vulgatam, quamquam, ut Hel. 1323. legimus Νυμφᾶν σκοπιὰς et Phœniss. 239. οὐρεῖαι σκοπιαὶ θεῶν, ita et hoc loco fortasse scribendum est Νυμφᾶν σκοπιὰς, et in stropha κυανεμβόλοις, quod ipsum offert Aristophanes loco laudato. Videndum est enim, an metra, quæ vulgo feruntur, recte sibi respondeant. Nam etsi eosdem numeros intra glyconeos legamus Eur. Suppl. 970. et 978. coll. Iph. Taur. 434. ibi tamen antecedens glyconeus in stropha pariter atque in antistropha una cum verbo finitur, ut, utrum continuandi numeri sint, judicari nequeat. Monometer autem anapæsticus haud raro glyconicis interponitur. Accedit, quod ex vulgata lectione septem deinceps vocabula in ας terminantur. *Seidl.*

Θέτιδος ἐνάλιον γόνον,
Ταχύπορον πόδ' Ἀτρείδαις.
Ἰλιόθεν δ' ἔκλυον τινὸς ἐν στροφὴ β'.
Λιμέσιν Ναυπλίοισι βεβῶτος,
Τᾶς σᾶς, ὦ Θέτιδος παῖ,

Thetidis marinam sobolem,
Velocem pedibus, auxiliatorem Atridis.
Ex quodam autem audivi, qui ab Ilio in
Portus Nauplios venerat,
Tui, O Thetidis fili,

448. Κέρας μάτινσ'·] Ita Ed. Victor. Lenissima emendatio est κόρας δατεῦσ', *pupillas oculorum dividunt*, i. e. huc illuc in diversas partes ferunt. δατέομαι ex Homero notum est; δατῶ in activa non inveni, nisi apud Etymologum. Phrasis idem sonat, quod διαφέρειν κόρας et διαλλάσσειν κόρας: de quibus vide ad Orest. v. 1259. Phœn. v. 1380. Metrum ad amussim conveniet, si in stropha legamus:

πρύμναις κυανεμβόλοις
τ' ἐνειλισσόμενος
πέμπει τὸν τᾶς Θέτιδος.

Quibus hoc displicet, legere possunt κόραις ζατεῦσ', *oculis quærunt*. *Musg.*

Κόραι ματεύουσ'·] Ita legendum puto, et putat mecum Joh. Miltonus; neque enim κόρας μάτευμ', *Proserpinæ investigatio*, locum hic habet, quicquid Portus delirat. Vetus lectio κόρας μάτινσ' nihil omnino significat; quare in marginem rejicio. *Barnes.*

Κόρας μάτινσ'·] Ita legi in ed. Victor. affirmat Musgravius, idemque habent Brubach. Hervag. Stibl. — Thierschius tamen ex editione Princ. enotavit κόραι μάτινσ'. Barnesius edidit κόραι ματεύουσ', quod metro non minus adversum est, atque alterum, quod proponit, κόραις ματεύουσ', *oculis quærunt*. Idem valet de Musgravii conjectura κόρας δατεῦσ', quæ alias etiam offensiones habet. Nec melior est altera Musgravii emendatio κόραις ζατεῦσ', quo Dorismi genere tragici abstinuerunt. Melius de hoc loco meruissent interpretes, si, quid velit poëta, explicuissent, qui in eo videntur consentire, Nereidas in Pelio et Ossa quæsivisse Achillem. Sed, quæso, cur? Nimirum ut arma Vulcani ei traderent. At tum temporis Achilles erat ad Trojam. An intellexerunt illa arma, quæ prius habuit Achilles, quibus Patroclum Hector exuit? Sed etiam de his diversa tradit Homerus Il. σ'. 82. sqq. Nihil superest, quam ut dicas, diversam ab Homerica Euripidem secutum esse fabulam, id quod hac in re mihi quidem parum probabile fit. Nam quod Nereidas, non Thetin, quemadmodum Homerus narrat et ipse noster Iphig. Aul. v. 1073. arma Achilli attulisse tradit, id nihil momenti facit, quum Nereides perpetuæ sint Thetidis comites. Minus etiam probat illud, quod in armorum descriptione non singula quæque ex Homero transtulit, ut potius, si hoc fecisset, mirandum ducerem. Hinc adducor, ut longe aliud quid, quam quod interpretes opinantur, in corrupta ista lectione κόρας μάτινσ' latere putem, quod tamen quale sit, equidem non potui reperire. Versum primitus fuisse glyconeum, ex stropha intelligitur. *Seidl.*

449. Ἱππότας τρέφων Ἑλλάδι] Πατὴρ ἱππότας aperte de Peleo, Achillis patre, dicitur, qui et Homero dicitur ἱππηλάτα Πηλεὺς, Iliad. η'. v. 125. Quare valeat Stiblinus, qui de Chirone intelligi vult: is enim non ἱππότης, sed ἵππος potius dicendus, certe dimidia parte equus erat, utpote Centaurus. *Barnes.*

450. εἰνάλιον] Vulgo ἐνάλιον. Illa forma Euripidi reddenda etiam est Iphig. Taur. 1241. *Seidl.*

451. Ταχύπορον πόδ'] i. e. ταχύπορον πόδας, ut supra v. 439. dicitur κοῦφος ἅλμα ποδῶν, Iphig. Aul. 206. ἰσάνεμος ποδοῖν, Androm. 1225. ταχὺς πόδας. Commemoro hæc, ne quis nimis audaci metaphora ταχύπορον tanquam epitheton referat ad πόδα. *Seidl.*

Ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τε πρυμνὰς
Ὄσσας ἱερὰς νάπας,
Νυμφαίας σκοπιὰς,
Κόρας μάτευσ'· ἔνθα πατὴρ
Ἱππότας τρέφεν Ἑλλάδι φῶς,

Per Pelium, perque excelsos
Ossæ sacros saltus,
Nympharum speculas,
Oculos circumferunt, ubi pater
Eques educavit Græciæ lumen,

sum de Vers. Dochm. p. 227. male anapæsticum putavi. Legendum in antistrophico ejus cum Heathio, Valckenario et Brunckio τόνδ' pro τὸν, sed in stropha ἀνέρος tentari neutiquam debet. Illud ἀνέρος ἀδόντων πελάνων (i. e. ἀνέρος πελάνων τεθυμένων sive, ut Scholiastes explicat, μὴ ἀνιερώσασα ἑαυτὴν διὰ τῶν θυμάτων) pertinet ad illas dicendi formulas, in quibus adjectivum apponitur, quo continetur id, quod ejus, de quo sermo est, vel causa vel consequens est. Sic Sophocl. Œd. Col. 1200.

τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος.

Huc etiam refero difficillimum illum locum Soph. Electr. 241. γονέων ἐκτίμους ἴσχουσα πτέρυγας ὀξυτόνων γόων, quem sic explico: *non inhibens lamenta, ita* (si inhiberentur,) *parentes honore privatura*, sive, *quæ si inhiberem, parentes debito honore privarem.* Sophocl. Œd. Reg. 57.

ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς,
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.

Ad quem locum vid. Schæfer. Adde Herm. ad Eur. Suppl. 1030. et, quem hic laudat, Lobeck. ad Ajac. 515. p. 299. *Seidl.*

445. s. πρύμνας νάπας,] Expressum videri potest ex Homeri πρυμνωρείας, Il. XIV. v. 307. Verum si de radicibus montium loquitur, quomodo eas mox νυμφαίας σκοπιὰς, i. e. *Nympharum speculas*, vocat, quod non nisi verticibus convenire potest. Lego:

ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τ' ἐρυμνὰς
Ὄσσας ἱερὰς νάπας.

Hesychius et Etymologus ἐρυμνὸν per ὑψηλὸν explicant. Apollon. Rhod. II. v. 516.

ἀμπεδίον φθίης ἀδαμάντιον, ἀμφί τ' ἐρυμνὴν
Ὄθρυν.

Nicander Theriac. v. 217.

ὅσσα τ' ἐρυμνὰς
Αἰγαγέης πρηὼν, καὶ Κέρκαφος ἐντὸς ἐέργει.

Musg.

πρυμνὰς] Barnesiana Lipsiensis πρυμνᾶς. Musgravius, de radicibus montis intelligit. Sed explicandum puto de ἐξοχαῖς τοῦ ὄρους. Hesych. πρυμνὸν, τὸ ἔσχατον, τὸ ἄκρον (coll. Suida sub eadem voce) et πρύμναι, αἱ ἄκραι. Vid. etiam Etym. M. p. 693. 36. *Seidl.*

447. Νυμφαίας σκοπιὰς,] *Nympharum speculas.* Sic ἰδαίαν νυμφᾶν σκοπιὰς, Helen. v. 1323. οὔρειαι σκοπιαὶ θεῶν, Phœn. v. 239. *Musg.*

Νυμφαίας σκοπιὰς,] Retinui hic atque in stropha lectionem vulgatam, quamquam, ut Hel. 1323. legimus Νυμφᾶν σκοπιὰς et Phœniss. 239. οὐρεῖαι σκοπιαὶ θεῶν, ita et hoc loco fortasse scribendum est Νυμφᾶν σκοπιὰς, et in stropha κωπηρεβόλοις, quod ipsum offert Aristophanes loco laudato. Videndum est enim, an metra, quæ vulgo feruntur, recte sibi respondeant. Nam etsi eosdem numeros intra glyconeos legamus Eur. Suppl. 970. et 978. coll. Iph. Taur. 434. ibi tamen antecedens glyconeus in stropha pariter atque in antistropha una cum verbo finitur, ut, utrum continuandi numeri sint, judicari nequeat. Monometer autem anapæsticus haud raro glyconicis interponitur. Accedit, quod ex vulgata lectione septem deinceps vocabula in ας terminantur. *Seidl.*

Θέτιδος ἐνάλιον γόνον,
Ταχύπορον πόδ' Ἀτρείδαις.
Ἰλιόθεν δ' ἔκλυον τινὸς ἐν — στροφὴ β'.
Λιμέσιν Ναυπλίοισι βεβῶτος,
Τᾶς σᾶς, ὦ Θέτιδος παῖ,

Thetidis marinam sobolem,
Velocem pedibus, auxiliatorem Atridis.
Ex quodam autem audivi, qui ab Ilio in
Portus Nauplios venerat,
Tui, O Thetidis fili,

448. Κόρας μάτευσ'·] Ita Ed. Victor. Lenissima emendatio est κόρας δατεῦσ', *pupillas oculorum dividunt*, i. e. huc illuc in diversas partes ferunt. δατέομαι ex Homero notum est; δατῶ in activa non inveni, nisi apud Etymologum. Phrasis idem sonat, quod διαφέρειν κόρας et διαδιδόναι κόρας: de quibus vide ad Orest. v. 1259. Phœn. v. 1380. Metrum ad amussim conveniet, si in stropha legamus:

πρύμναις κυανεμβόλοις
τ' ἐνειλισσόμεναι
πέμπον τὸν τᾶς Θέτιδος.

Quibus hoc displicet, legere possunt κόραις ζατεῦσ', *oculis quærunt*. *Musg.*

Κόραι ματεύουσ'·] Ita legendum puto, et putat mecum Joh. Miltonus; neque enim κόρας μάτευμ', *Proserpinæ investigatio*, locum hic habet, quicquid Portus delirat. Vetus lectio κόρας μάτευσ' nihil omnino significat; quare in marginem rejicio. *Barnes.*

Κόρας μάτευσ'·] Ita legi in ed. Victor. affirmat Musgravius, idemque habent Brubach. Hervag. Stibl. — Thierschius tamen ex editione Princ. enotavit κόραι μάτευσ'. Barnesius edidit κόραι ματεύουσ', quod metro non minus adversum est, atque alterum, quod proponit, κόραις ματεύουσ', *oculis quærunt*. Idem valet de Musgravii conjectura κόρας δατεῦσ', quæ alias etiam offensiones habet. Nec melior est altera Musgravii emendatio κόραις ζατεῦσ', quo Dorismi genere tragici abstinuerunt. Melius de hoc loco meruissent interpretes, si, quid velit poëta, explicuissent, qui in eo videntur consentire, Nereidas in Pelio et Ossa quæsivisse Achillem. Sed, quæso, cur? Nimirum ut arma Vulcani ei traderent. At tum temporis Achilles erat ad Trojam. An intellexerunt illa arma, quæ prius habuit Achilles, quibus Patroclum Hector exuit? Sed etiam de his diversa tradit Homerus Il. σ'. 82. sqq. Nihil superest, quam ut dicas, diversam ab Homerica Euripidem secutum esse fabulam, id quod hac in re mihi quidem parum probabile fit. Nam quod Nereidas, non Thetin, quemadmodum Homerus narrat et ipse noster Iphig. Aul. v. 1073. arma Achilli attulisse tradit, id nihil momenti facit, quum Nereides perpetuæ sint Thetidis comites. Minus etiam probat illud, quod in armorum descriptione non singula quæque ex Homero transtulit, ut potius, si hoc fecisset, mirandum ducerem. Hinc adducor, ut longe aliud quid, quam quod interpretes opinantur, in corrupta ista lectione κόρας μάτευσ' latere putem, quod tamen quale sit, equidem non potui reperire. Versum primitus fuisse glyconeum, ex stropha intelligitur. *Seidl.*

449. Ἱππότας τρέφει Ἑλλάδι] Πατὴρ ἱππότας aperte de Peleo, Achillis patre, dicitur, qui et Homero dicitur ἱππηλάτα Πηλεὺς, Iliad. η'. v. 125. Quare valeat Stiblinus, qui de Chirone intelligi vult: is enim non ἱππότης, sed ἵππος potius dicendus, certe dimidia parte equus erat, utpote Centaurus. *Barnes.*

450. εἰνάλιον] Vulgo ἐνάλιον. Illa forma Euripidi reddenda etiam est Iphig. Taur. 1241. *Seidl.*

451. Ταχύπορον πόδ'] i. e. ταχύπορον πόδας, ut supra v. 439. dicitur κοῦφον ἅλμα ποδῶν, Iphig. Aul. 206. ἰσάνεμος ποδῶν, Androm. 1225. ταχὺς πόδας. Commemoro hæc, ne quis nimis audaci metaphora ταχύπορον tanquam epitheton referat ad πόδα. *Seidl.*

Κλεινᾶς ἀσπίδος ἐν κύκλῳ
Τοιάδε σήματα,
Δείματα Φρύγια, τετύχθαι·
Περιδρόμῳ μὲν ἴτυος ἕδρᾳ,
Περσέα λαιμοτόμον ὑπὲρ ἁλὸς
Ποτανοῖσι πεδίλοι-
σι φυὰν Γοργόνος ἴσχειν·

Nobilis scuti in orbe
Hujusmodi signa,
Terrores Phrygios, sculpta esse:
In clypei quidem ambitu
Perseum decollatam supra mare
Alatis talariis
Speciem Gorgonis tenere,

Leg. ταχυπτερόποδα una voce, aut, si metuas, metrum eo violari, ταχυπτεροίποδα (ut ἀελλόπτερος pro ἀελόπτερος), *celeripedem*. *Reisk.*

453. Ναυπλίοισι] Intelligendus Argis vicinus λιμὴν Ναυπλίειος, de quo Orest. v. 54. Strabo: ἡ Ναυπλία τὸ τῶν Ἀργείων ναύσταθμον, p. 368. *Musg.*

Λιμέσιν Ναυπλίοισι βεβῶτος,] Λιμένες Ναύπλιοι λέγονται, ἀντὶ τοῦ Εὐβοϊκοί, παρὰ Ναυπλίου τοῦ Παλαμήδους καὶ τοῦ Οἴακος πατρὸς, βασιλέως τῆς Εὐβοίας· ἀφ' οὗ καὶ Ναυπλία λιμήν. Vid. ad Helen. v. 1585. *Barnes.*

Sic quoque Heath. (ut Musg.) nam portus Euboicos non posse intelligi monet, quia non credibile sit, mulieres Argivas ruri degentes in Eubœa versatas, ibique cum homine ab Ilio reverso collocutas. *Beck.*

Ναυπλίοισι] Recte Heathius et Musgravius intelligunt λιμένα Ναυπλίειον. *Seidl.*

458. Περιδρόμῳ μὲν ἴτυος ἕδρᾳ,] Lege μὲν ἐν. *Por.*

ἴτυος] Metrum poscit ἰτυός γ'. *Musg.*

459. λαιμοτόμον] Lego λαιμότμητον, quod versum anapæsticum, qualis et antistrophicus est, efficit. *Musg.*

Περσέα λαιμοτόμον, etc.] Ita nos regum Persicorum sigillum describimus, cum cælata Persei herois progenitoris imagine, et Solis, Divi patrii, Estheræ v. 1319. Ἢ καὶ Μαρδόχιος σημεῖον ἔλλαβε χερσὶ Χρυσέῳ ἡλίῳ κεχαραγμένον· ἀλλ' ἑτέρωθεν Γοργείην κεφαλὴν πτερόεις πόδας εἵλετο Περσεὺς, Οἷον ἀποστράπτοντος, καὶ ἐσίγατο γούνατα πυρός. Ita cum Persei imagine solem quoque jungit Euripides, infra v. 463. Ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει Φαέθων κύκλος ἀελίου. Quod Persea progenitorem regum Persicorum dixi, notandum est, ex Perseo et Andromeda, antequam in Græciam venissent, natum esse Persen, unde illi originem trahunt, testante Apollod. Lib. II. c. 4. sect. 5. *Barnes.*

Heath. scribit λαιμοτόμον, ut ad Gorgonem referatur. Versus ipsi est antispasticus dimeter hypercatalectus ex epitrito quarto pentasyllabo, antispasto itidem pentasyllabo et syllaba. *Beck.*

Dedi λαιμοτόμαν pro λαιμοτόμον, versus causa, ut ad φυὰν pertineat. Heathii λαιμοτόμον propter hiatum ferri nequit. De terminatione feminina vid. Lobeck. ad Ajac. v. 175. p. 243. Ad ὑπὲρ ἁλὸς intellige ἀερθέντα, vel simile quid, et conf. ad Troad. v. 1312. *Seidl.*

460. Ποτανοῖσι πεδίλοις] Alatis pedibus erat Perseus, ut et capite. Talaria enim et Petasum Mercurii habuit. Historiam Persei tradit Hyginus Astron. Poët. in tit. Perseus, item Ovid. Metam. Lib. IV. Fab. 16, 17, 18, 19. Lib. V. Fab. 1, 2, 3. Apoll. Bibl. Lib. II. c. 4. N. Comes Mythol. Lib. VII. c. 11. et 18. *Barnes.*

461. ἴσχειν·] Pendet infinitivus ab ἔκλυον, v. 452. Ceterum erunt fortasse, qui hos tres versus in duos contrahere malint hoc modo:

ἁλὸς ποτανοῖσι πεδίλοισι φυὰν

Διὸς ἀγγέλῳ ξὺν Ἑρμᾷ,
Τῷ Μαίας ἀγροτῆρι κούρῳ.
Ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει — ἀντιστροφὴ β΄.
Φαέθων κύκλος ἀελίοιο,
Ἵπποις ἂν πτεροέσσαις·
Ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροὶ,
Πλειάδες, Ὑάδες,

Cum Mercurio Jovis nuncio
Maiæ venatore filio.
In medio autem fulgebat clypeo
Coruscus orbis solis,
Equis cum volucribus.
Astrorumque ætherei chori,
Pleiades, et Hyades,

Γοργόνος ἴσχυν Διὸς ἀγγέλῳ σὺν Ἑρμᾷ,

similiterque in antistropha. Verum, Hermanno judice, catalexis ista usitatior est in Ionicis numeris. *Seidl.*

φοάν. forte, φέβαν, *jubam*, i. e. caput crinitum. *Reisk.*

462. Διὸς ἀγγέλῳ σὺν Ἑρμᾷ,] Recte Mercurium, Jovis et Maiæ filium, Perseo comitem facit, utpote ex quo falcem et talaria mutuatus est Perseus. Ita enim Hyginus de eo: *Missus a Polydecte, Magnetis filio, ad Gorgonas, a Mercurio, qui eum dilexisse existimatur, talaria et Petasum accepit; præterea Galeam, qua indutus ex adverso non poterat videri. Barnes.*

463. ἀγροτῆρα Mercurium dici censet Prev. ob artem furandi et detegendi res pretiosas. *Beck.*

ἀγροτῆρι] Heathius: "Ideo, ut puto, *agrestis* dictus Mercurius, quia in Arcadia natus et educatus, et ejus regionis præcipue patronus.

Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου.

Hom. Hymn. ad Mercur. v. 2. "Commemorat Pausanias IX. 34. 3. aram Mercurii Ἐπιμηλίου. Conferre operæ pretium est Epigramm. Adesp. CCXXXVI. Brunck. Anal. III. p. 198. ubi pene contrarium de Mercurio prædicatur:

οὐ γὰρ ἐριοχαρὴς ὁ Ἑρμᾶς, οὐδ' ἀκρολοφίτας.

Seidl.

Φαέθων κύκλος ἀελίοιο,] Hic φαέθων est nomen appellativum. Vide quæ nos de hoc loco supra ad v. 459. *Barnes.*

466. ἂν] Vide ad Iphig. in Aul. v. 754.

πτεροέσσαις·] Emendat Barnesius πυροέσσαις. Sed bene vulgata defenditur ex Ovid. Metam. Lib. II. v. 48. Sic πτεροφόρων ὀχημάτων in fragmentis Phaëthontis. (Conf. Observ. Misc. T. II. p. 98.) *Musg.*

Ἵπποις ἂν πτεροέσσαις·] Mallem equidem πυροέσσαις, potius, quam πτεροέσσαις, quia flammas omnes Solis equis facile concedant, alas nullus unquam Veterum concessit. Hinc Ovidius eorum nomina omnia, excepto uno, ab ignibus derivat, qualia sunt: Πυρόεις, Ἠῷος, Αἴθων et Φλέγων. Hinc nos in Esthera nostra v. 738.

Αὐτὰρ ὅτ' ἠελίοιο φάος τρίτον ἤγαγεν ἦμαρ
Εἰς φλογερὴν ἵπποισι πυριπνείουσιν ἀταρπόν.

Non tamen ausim πτεροέσσαις rejicere, quia figurate dici potest, et ipsa vox ἵππος videtur dici παρὰ τὸ ἵπτασθαι τοῖς ποσὶν· si grammaticis fides. Quod autem ἵπποι etiam in fœminino indifferenter usurpetur de equis masculis, præsertim apud poëtas, observavimus supra ad Rhes. v. 356. *Barnes.*

ἂν, i. e. ἀνά. Sic Æschyl. Suppl. 362. ἀμπίτυκας ἠλιβάτοισιν, ad quod exemplum nostro loco scribendum foret ἀμπτεροέσσαις. De vi autem hujus præpositionis cum dativo junctæ conf. Matthiæ Græc. Gramm. sect. 579. 1. *Seidl.*

467. s. Ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροὶ, Πλειάδες,

Ἕκτορος ὄμμασι τροπαῖοι.
Ἐπὶ δὲ χρυσοτύπῳ κράνει
Σφίγγες, ὄνυξιν ἀοίδιμον ἄγραν
Φέρουσαι· περιπλεύρῳ

Hectoris oculis terribiles aspectu.
In galea vero aureis figuris decora
Sphinges, unguibus cantu-paratam prædam
Portantes: cæterum in latera ambiente

Ὑάδες] Ad Homerum respicit, qui de eodem clypeo loquens, Iliad. σ'. v. 486. Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται, Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε, τό, τε σθένος Ὠρίωνος. Vide Eustathium in locum, et A. Gellii Noct. Att. Lib. XIII. c. 9. *Barnes.*

Leg. ἀν', *super equis alatis*; quod si displiceat, legi potest σὺν, ἵπποις σὺν πτ. *Reisk.*

468. Ὑάδες] Euripides hujus vocis primam produxit hoc loco et Ion. 1156.

Μεσοῖς δ' ἐχώρει Ὑάδες τε ναυτίλοις.

Vid. ibi Barnesio adnotata. *Seidl.*

469. τρόπαιοι] Ita optime Barnesius ex conjectura. Ed. Victor. τροπαίοις. *Musg.*

Ἕκτορος ὄμμασι τροπαῖοι] Ita legendum pro τροπαίοις assero. Non enim est credibile, nec poëticæ fidei consentaneum, Hectoris adhuc vivi caput in Achillis clypeo signatum; sed hæc est poëtæ mens, has omnes imagines in Achillis clypeo depictas, Hectoris oculis adspectu formidabiles; hoc est: τροπαίους, ἃς οὐκ ἂν τλαίη ἀντίον ἰδεῖν. Quod Homerus etiam de Myrmidonibus, Achillis amicis, ait, Iliad. τ'. v. 14. Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη Ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. Euripides diceret: Τὰ δὲ τεύχεα Μυρμιδόνων ὄμμασιν ἦσαν τροπαῖα. *Barnes.*

τροπαίοις recte se habet. ὄμματα τροπαῖα sunt oculi, qui præ stupore, metu, horrore, aliquid fixi intueri nequeunt, sed se avertunt, τρέποντα ἑαυτὰ, aut etiam *terribiles*, qui alios avertunt, ἀποτρέποντα. *Reisk.*

470. χρυσοτύπῳ] Malui sic scribere, quam servata lectione χρυσεοτύπῳ vocales εο in unam brevem contrahere, ut fieri videtur in νέος, Soph. Œd. Col. 702.

τὸ μέν τις οὔτε νέος οὔτε γήρᾳ.

antistr. 715.

σημαίνει ναῦσθε πτίσας ἀγυιαῖς.

Sed in hoc tamen versu illud νέος etiam longam syllabam valere potest. Hephæstion p. 9. commemorat Praxillæ hexametrum:

ἀλλὰ τεὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.

quem versum, monente Hermanno, etiam citat Eustath. ad Il. ω'. p. 1372. 8. p. 12. 28. p. 805. 21. Conf. etiam ad Troad. v. 850. *Seidl.*

471. ἀοίδιμον] Interpretandum fortasse *prædam cantu comparatam*: quemadmodum ipsa Sphinx ἀοιδὸς dicitur Soph. Œd. Tyr. v. 36. Vel legendum ἀοίδιμοι, *celebres.* *Musg.*

Quidni simpliciter cum Barnesio *celebrem prædam*, i. e. de qua poëtæ canunt? *Seidl.*

Σφίγγες, ὄνυξιν ἀοίδιμον ἄγραν φέρουσαι] De Sphinge, quæ Thebanos juvenes prædabatur, vide Hyginum, Apollodor. Biblioth. Lib. III. c. 5. sect. 8. et Palæphatum περὶ ἀπίστων, c. 8. titulo: περὶ τῆς Σφιγγός. et quæ nos ad Phœnissas. Ἄγραν vero ἀοίδιμον vocat, quod hæc fabula sit poëtis decantatissima. *Barnes.*

472. περιπλεύρῳ κύτει,] Indicatur *lorica.* *Heath.*

Pergit Chorus in descriptione armorum Achillis, in cujus lorica Pegasus et Chimæra exsculpti conspiciebantur:

— περιπλεύρῳ δὲ κύτει
πύρπνοος ἔσπευ-
δε δρόμῳ λέαινα, χαλαῖς
Πειρηναῖον ΘΟΡΩΣΑ πῶλον.

Hærent interpretes in v. θορῶσα quam cum θεροῦσα nonnulli permutandam censent. Sed hoc quoque durum et contra usum Euripideum esse videtur. Mihi in mentem venit, quod a vulgatis literis proxime abest:

Δὲ κύτει, πύρπνοος ἔσπευ-
δε δρόμῳ λέαινα, χαλαῖς
Πειρηναῖον θορῶσα πῶλον.
Ἐν δὲ δορὶ φονίῳ, τετραβάμονες — ἐπῳδός.

Spacio, ignem efflans festinabat
Cursu leæna, unguibus
Pirenæum pullum ablatura.
In ense vero letifero quadrijugi

χαλαῖς
Πειρηναῖον ΦΟΒΩΣΑ πῶλον.

Chimæra unguibus Pegasum perterrefaciens. ut Rhesus, 37.

Πανὸς τρομερᾷ μάστιγι φοβῇ.

Jacobs.

473. s. πύρπνοος ἔσπευδε λέαινα] Hæc dici puto de Chimæra, quæ certe ignem spirabat: Leæna autem hic dicitur, quia specie leonina, serpentina et caprina constabat, ut Homerus, Iliad. ζ. v. 181. Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα, Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο. De qua re Apollodorus Bibliothec. Lib. II. c. 3. sect. 1. *Barnes.*

λέαινα,] Recte interpretantur de Chimæra, de qua Homerus Il. ζ. v. 181.; recte etiam paulo post Πειρηναῖον πῶλον de Pegaso. *Seidl.*

475. θορῶσα] Valde placeret Miltoni θηρῶσα, si per metrum recipi posset. Non inepte tamen Canterus ἀροῦσα, *ablatura*, ab αἴρω. Equus Πειρήναιος est Pegasus, sic dictus, quod ad Pirenen bibens a Bellerophonte caperetur: Strab. p. 379. C. λέαιναν recte interpretatur Barnesius Chimæram, quæ Πρόσθε λέων. *Musg.*

Πειρηναῖον θορῶσα πῶλον.] Ἤγουν Πήγασον, ἐφ' ᾧ Βελλεροφόντης ἱππεύων ἐμάχετο τῇ Χιμαίρᾳ. Pegasus vero postea Musarum factus est equus, Musæ autem Pirenen fontem sibi sacrum habuere; inde et illorum equus Pirenæus dicitur. Alii volunt, Pirenen ex ungula Pegasi fluxisse; sed hoc ad Hippocrenen potius refertur, fontem Bœotiæ ad radices montis Heliconis fluentem; cum Pirene sit fons Acrocorinthi. Uterque autem quod Musis sit sacer, vel ex Persii prologo patet. Notandum vero, ut hic equus Bellerophontis nomen a fonte trahit, ex quo cum biberet, subito captus est a Bellerophonte; sic et alias ab ipso duce titulos sumit, ut Propertius Lib. III. Eleg. 2. *Bellerophontæi qua fluit humor equi.* Mil-Miltonus θηρῶσα legit, haud inepte, si metrum pateretur. Canteri autem conjectura hoc in loco ferri non potest, qui ἀροῦσα legendum putat pro θορῶσα; cum ἀροῦσα nihil sit, θορῶσα autem Attice pro θοροῦσα ponatur, quod optime Chimæræ vim in Pegasum ruentis denotat; subaudi tantum ἐπὶ, ut sit hæc loci dispositio: πύρπνους Χίμαιρα μάλα σπουδαίως καὶ δρομάδην ἵεται ἀντιμάχεσθαι, χηλαῖς καὶ ὄνυξιν θοροῦσα ἐπὶ τὸν Πήγασον καὶ Βελλεροφόντην. Quod πῶλος frequenter ponitur pro ἵππος vide infra ad v. 482. *Barnes.*

Heath. legit θοροῦσα. Versum esse censet antispasticum πολυσχημάτιστον dimetrum hypercatalectum ex dispondeo, diiambo, et syllaba. *Beck.*

θορῶσα] Pro corrupta hac voce reponi vult Canterus ἀροῦσα, Heathius θοροῦσα. Multo melius Miltonus θηρῶσα, quæ lectio metro neutiquam obest. Neque tamen ab omni parte mihi satisfacit. Bothius proponit ἐρῶσα. *Seidl.*

476. Ἐν δὲ δορὶ] Hastas, quæ in hostem conjiciuntur, cælatis figuris exornatas fuisse parum credibile est. Lego igitur: ἐν δ' ἄορι, *in ense*, i. e. in capulo ensis, ubi gemmæ et quæcunque ornamenti loco sunt. *Musg.*

Conjecturam Musgr. δορὶ emendantis probat assensu Prev. Idem monet, poëtam sequi Homerum in clypei descriptione, ita ut nonnulla de suis addiderit.

Beck.

ἄορι] Vulgo δορί. Vid. Herm. ad Soph. Ajac. ed. Erfurdt. maj. v. 1109. p. 628. — Ad vocem ἔπαλλον cf. paulo ante v. 435. *Seidl.*

Ἵπποι ἔπαλλον·
Κελαινὰ δ' ἀμφὶ νῶθ' ἵετο κόνις.
Τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων
Ἔκανεν ἀνδρῶν
Τυνδαρὶς ἀλίχεα
Κακόφρων κούρα.
Τοίγαρ σέ ποτ' οὐρανίδαι
Πέμψουσιν θανάτοισι, κἂν
Ἔτι, ἔτι φόνιον ὑπὸ δέραν
Ὄψομ' αἷμα χυθὲν σιδάρῳ.

Equi currebant,
Ater vero circa tergum ibat pulvis.
Talium regem bellantium
Occidit virorum
Ducum Tyndaris,
Malitiosa puella.
Quamobrem aliquando *Dii* cœlestes te
Demittent ad mortem: et
Adhuc cruentam sub cervicem
Videro forte sanguinem effusum ferro.

479. sq. Τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων Ἔκανεν ἀνδρῶν Τυνδαρὶς] Jam poëta, qui hactenus evagari visus est extra propositum, ad se redit; cum enim diu in Achille et ejus armatura hæserit, dicit: Talium magnanimorum ducum confœderatorum summum imperatorem et tot regum regem improba mulier, Clytæmnestra, occidit, Agamemnonem, qui ideo Homero præcipue vocatur ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. Vide Iphig. Aul. v. 15. At vero δοριπόνων idem, quod δοριξένων, unde confœderatorum vertimus. *Barnes.*

479. δοριπόνων, *armis exercitorum.* Non enim idem denotant δορίπονος et δορίξενος, quod affirmat Barnesius, nec δορίξενος significat *confœderatam*, sed generaliter *hospitem. Heath.*

480. Ἔκανες] Vulgo ἔκανεν. Illud dedi, quod in proximis allocutio est, et quod similiter in fine carminis fit infra v. 745. ὅν σὺ μυσαθεῖσα πόσιν κτείνεις. — Paulo post pro Τυνδαρὶς ἀλίχεα scripsi Τυνδαρί, σὰ λίχεα, i. e. *tuum maritum.* Æschyl. Agam. 1115. τὸν ὁμοδέμνιον πόσιν λουτροῖσι φαιδρύνασα. Nostræ fabulæ infra v. 1156. ἃ πόσιν κατέκαν' αὐτόχειρ. Pluralem autem λίχεα de persona posuit Noster etiam Hel. 783. 973. et λέκτρα, Androm. v. 920. Hinc malui scribere σὰ λίχεα quam cum Schæfero meo ἀλιχέα, i. e. κακολιχέα, de qua emendatione vid. de Verss. Dochm. p. 24. not. coll. Schol. ad Soph. Electr. v. 429. Etiam Portus voluerat ἀλιχέα, sed male explicat. De numeris hujus epodi disputavi de Verss. Dochm. l. c. Neque tamen hanc numerorum dispositionem pro unice vera haberi volo. Illud enim incommodi epodi habent, ut sæpe de numerorum dispositione ambigas. Ita exempli causa nostro loco non male aliquis sic possit numeros concinnare:

κελαινὰ δ' ἀμφὶ νῶτα κόνις ἵετο,
τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων ἔκανες
ἀνδρῶν, Τυνδαρί, σὰ λίχεα,
κακόφρων κούρα.
τοιγὰρ σέ ποτ' οὐρανίδαι
πέμψουσιν θανάτοισιν·
κἂν ἔτ' ἔτι φόνιον ὑπὸ δέραν.

Hermanno placet sic:

τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων

ARGUMENTUM ACTUS TERTII.

Senex Agamemnonis olim nutritius, ex Electræ præsignatione, adfert quædam munera pastoralia ad hospites melius excipiendos; atque cum his simul flavæ comæ cirros ad Agamemnonis sepulcrum, cui obiter inferias tulerat, inventos. Unde ille quidem conjecturam fecit, Orestem clam parentis Manibus justa fecisse, ex hujus cum Electræ capillo similitudine. Idem paulo post, hospitibus visis, agnoscit, unum eorum Orestem esse, ex cicatrice juxta palpebras, quæ illi olim puero, ex vulnere, dum cum sorore hinnulum persequeretur, accepto, coaluerat. Unde mutui amplexus Electræ et Orestæ. Orestes tandem cum sene consilia communicat de vindicanda patris cæde. His recte ordinatis, Orestes, Jove, Junone, Tellure Matre et patris occisi Manibus in auxilium evocatis, ad facinus accingitur. Chorus narrationem instituit de celebri illo aurei velleris agno Atrei et incesto Thyestæ adulterio, unde tot calamitates Pelopidarum domui ortæ. Narrationem claudit insigne epiphonema: Nempe hæc horribilia exempla ideo nobis proponi, ut Diis obtemperantes, discamus pie et sancte vitam instituere; ne in similes clades et nos incidamus.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

Ποῦ, ποῦ νεᾶνις πότνι' ἐμὴ, δέσποινά τε,

SENEX.

Ubi, ubinam *est* puella mea veneranda, et hera,

Ἱκανῖς, ἱκανῖς, ἀνδρῶν, Τυνδαρὶ, τὰ λίχεα
κανόφρων κούρα.

et postrema, ut modo proposuimus. Unum adjicio, si quis retineri malit ἱκανιν, is pro ἀλίχεια poterit legere ἃ λίχεα, *suum maritum*, ut Soph. Trach. 525. τὸν ὃν προσμένουσ' ἀκοίταν. *Seidl.*

481. Τυνδαρὶς ἀλίχεια] Pro ἀλίχεια, quod monstrum vocis est, emendat Barnesius ἁ μέλεα. Mihi epitheton hoc in tali re perfrigidum videtur: Lego autem:

Τυνδαρὶς ἁ λιθία.

Tyndaris lapidea, i. e. crudelis, dura instar lapidis. Sic λάϊνε παῖ, Theocrit. Idyll. XXIII. v. 20. *Musg.*

Τυνδαρὶς ἁ μελία] Olim erat ἀλιχία, de quo monstro vocabuli misere se torquet Æmil. Portus, alii nihil dicunt. Facilis autem erat literarum transpositio et erroris origo; neque difficilis sanatio. *Barnes.*

Heath. mavult: Τυνδαρὶς ἄλοχος. *Beck.*

482. Κανόφρων κούρα.] Κόρα, pro γυνὴ, ut Latinis, puella et virgo pro mulier. Ita enim ipse Virgilius utitur alicubi, et Gellius Lib. XII. c. 1. *puellam* pro puerperam dixit, sicut et Ovid. 2. Fastor. *Parce, precor, gravidis facilis Lucina puellis:* et Horat. Lib. III. Od. 22. *Quæ laborantes utero puellas.* Pfochenium videsis, in Libello de Linguæ Græcæ N. T. Puritate, p. 81. ubi ita Græcis dictum probat, μόσχος pro βοῦς, et πῶλος pro ἵππος, ut et vitula pro bove, Virgil. Eclog. III. v. 29. Sic supra v. 475. Πηγασαῖον πῶλον, pro equo Pegaso. *Barnes.*

484. Θανάτοισι,] Pluralem θάνατοι sæpius noster usurpat, ubi de violenta, sive, quod fere eodem redit, de præmatura morte, sermo est. Eodem modo Æschylus et Sophocles, ut Æschyl. Choëph. 51. Soph. Electr. 206.

484. sq. κἂν — Ὄψομαι] Conf. Matthiæ Grammat. Græc. sect. 598. d. *Seidl.*

485. Heath. revocari jubet veterem lectionem: Ἔτι, ἔτι, φόνιον. *Musg.*

Ἔτ' ἔτι] Antiquæ editiones cum Victorio ἔτι ἔτι; recentiores alterum ἔτι omittunt. *Seidl.*

486. Ὄψομ' pro ὄψομαι. Connectitur enim ἂν cum futuro indicativi. vid. ad Androm. v. 464. Vel, si hoc displicet, legi potest καὶ pro ἄν. *Musg.*

Ὄψωμ'] Ita lego pro ὄψομ', quod prius aderat, versus causa, et quod κἂν præces-

Ἀγαμέμνονος παῖς, ἥν ποτ' ἐξέθρεψ' ἐγώ;
Ὡς πρόσβασιν τῶνδ' ὀρθίαν οἴκων ἔχει,
Ῥυσσῷ γέροντι τῷδε προσβῆναι ποδί.
Ὅμως δὲ πρός γε τοὺς φίλους ἐξελκτέον

Agamemnonis filia, quam enutrivi olim ego?
Quam arduum hunc ædium accessum habet,
Huic rugoso *et* senili pedi ad ascendendum.
Tamen ad amicos saltem *est* trahenda

sit: Scaliger legebat ὄψωμ' pro ὄψωμαι, cum hæc vox activam vocem non habeat. Quare præstat ὄψομαι nobiscum legere. Hic autem locus, ni fallor, adumbratur ex illo Homeri Iliad. α'. v. 303. Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί. *Barnes.*

Heath. scribit: Ὀψοίμεθ'. *Beck.*

Ὄψομαι αἷμα] Victorius ὄψομ' αἷμα. Scaliger proponit ὄψωμ', Barnesius ὄψωμ', quod utrumque solœcum est. Heathii ὀψοίμεθ' metrum non restituit. Ὄψομαι etiam Erfurdtius emendat ad Soph. Ajac. v. 190. p. 515. *Seidl.*

488. ἣν] Optime Piersonus ὅν. Verisim. p. 242. Non enim Electram educaverat Senex, sed Agamemnonem. vid. infra v. 556. *Musg.*

ἥν ποτ'] Piersonus Veris. p. 242. emendandum esse monet ὅν ποτ', quod non Electram senex, sed Agamemnonem educasset, comparans v. 409. et 506. Sed non video, quare non idem ille senex, qui infra v. 554. παλαιὸν λείψανον φίλων vocatur, Electram quoque et Orestem educare potuerit. *Seidl.*

489. τῶνδ'] Legendum, ni fallor, τήνδ'. *Musg.*

Ὡς πρόσβασιν τῶνδ' ὀρθίαν οἴκων ἔχει,] Electra, de qua loquitur senex, subauditur ad hoc verbum: Quare non erat, ut Scalig. legeret πρόσβασις et ὀρθίως, quasi aliter sensus non staret. *Barnes.*

Scaliger legi vult πρόσβασις et ὀρθίως. Sed recte Barnesius ad ἔχει intelligit Electra. Nec video, quid lucremur cum Musgravio legentes τήνδ' pro τῶνδ'. *Seidl.*

490. Ῥυσσῷ] Ita edd. Victor., quas secuti sunt Musgravius et Schæferus, nec aliter citat Porsonus ad Phœn. 861. Barnesius ῥυσσῷ. In Nostri Suppl. 50. Heathius et Marklandus præferunt ῥυσσὰ, quod edidit Hermannus. Sed etiam hic libri consensu legunt ῥυσά. Etymol. M. derivat a futuro ἐρύσω, p. 706. 47. Item in Aristoph. Plut. 266. Brunckius cum Scholiasta retinuit ῥυσὸν et Wolfius in Hom. Il. IX. 503. ῥυσαί. In Nostri Troad. tamen v. 497. Barnes. legitur ῥυσσοῖσι, quamquam Hesychius, qui tamen inter ῥυσὸς et ῥυσσὸς fluctuat, habeat ῥυσοῖσι, et in Theopompi Comici fragmento apud Athenæum VI. p. 264. a. ῥυσσά.

τῷδε pertinet ad γέροντι, et valet ἐμοί.

προσβῆναι] Pendet infinitivus ab ὀρθίαν v. præcedente, in quo latet οὐ ῥᾳδία, sive potius a tota sententia prægressa. Vid. Matthiæ Gramm. Græc. sect. 534. a. *Seidl.*

491. Ed. Victor. ἐξελικτέον. MSS. tres ἐξελικτέον. Barnesius ex conjectura ἐξελκτέον, quod ut certissimum recepi. confer Phœn. v. 323. Ion. v. 738. Mirus est Heathius, qui vetus ἐξελικτέον præ hoc maluerit. *Musg.*

491. s. ἐξελκτέον Διπλῆν ἄκανθαν] Latera sunt exhaurienda, quæ duplicem spinam vocat, propter costas utrinque ex spina exsertas. Olim legebatur ἐξελικτέον. *Barnes.*

Heath. negat, se videre, quo sensu quis dici possit spinam dorsi ἐξέλκειν; ἐξελίσσειν autem optime convenire significationi vocum sequentium διπλῆν ἄκανθαν. Locum vertit ita: *Explicanda* vel *evolvenda est spina dorsi* (senio) *incurva et retro flexum genu;* i. e. *erigenda, exserenda.* Lepidus est Barn. qui ideo *duplicem spinam* vocari putat, quia costæ utrinque e spina sint exsertæ; quamvis et hoc exscripserit e Stiblino. *Beck.*

ἐξελκτέον] Jure Musgravius ridet Heathium, qui Hartungi et Barnesii emendationi ἐξελκτέον Victorii lectionem ἐξελικτέον præponit. Porson. ad Phœn. v. 861. citat ἐξελκτέον. Sed male Barnesius explicat *latera sunt exhaurienda.* Hartungus: *extrahenda spina.* Malim *trahenda.* — Ed. Princ. habet ἐξελυκτέον. *Seidl.*

492. Διπλῆν ἄκανθαν, Interpreter: *spinam flexam,* vel *incurvam.* Virg. Æneid. XII. v. 927. *duplicato poplite Tur-*

Διπλῆν ἄκανθαν, καὶ παλλίῤῥοπον γόνυ.
Ὦ θύγατερ, ἄρτι γάρ σε πρὸς δόμοις ὁρῶ,
Ἥκω φέρων σοι τῶν ἐμῶν βοσκημάτων
Ποίμνης νεογνὸν θρέμμ' ὑποσπάσας τόδε,

Incurva spina, et relabens genu.
O filia, jam enim te conspicor,
Venio ferens tibi mearum ovium ex
Grege tenerum hunc fœtum subductum,

nus. Plutarch. Camillo: *κάμπτεσθαι ταχὺ καὶ διπλοῦσθαι τὰς μαχαίρας*, p. 274. *Musg.*

Διπλῆν ἄκανθαν,] Recte explicant *curvam* (senio) *dorsi spinam*. Musgravius confert Virgil. Æneid. XII. 927. et Plutarch. Camill. p. 274. Addo Virgil. Æneid. XI. 645. *duplicatque virum* (hasta) *transfixa dolore*. Valer. Maxim. V. 1. extern. 1. *duplicatum frigore corpus*. *Seidl.*

494. Senex, fidissimus familiæ Agamemnonis amicus, quæcunque ad cœnam comparandam opus sunt, Electræ affert.

> Ἥκω φέρων σοι τῶν ἐμῶν βοσκημάτων
> Ποίμνης νεογνὸν θρέμμ' ὑποσπάσας τόδε,
> ΣΤΕΦΑΝΟΥΣ ΤΕ, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα,
> ΠΑΛΑΙΟΝ τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε,
> Ὀσμῇ κατῆρες, μικρὸν, ἀλλ' ἐπεισβαλεῖν
> Ἡδὺ σκύφον τοῦδ' ἀσθενεστέρῳ ποτῷ.

Haud ignorans quam frequens coronarum usus in conviviis fuerit, vix tamen puto Euripidem earum hoc loco mentionem fecisse, ubi ea tantum commemorantur, sine quibus cœna fieri nequit, minime vero quæ ad lautitiam pertinent. Conjecturæ igitur locus est. Scribendum fortasse

> ΠΕΛΑΝΟΥΣ τε, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα.

Sequentem versum optime emendavit Scaliger scribens:

> ΠΟΛΙΟΝ τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε

quod in mentem mihi revocat Fragmentum Alexidis ab Athenæo servatum Lib. X. p. 441.

> Γυναιξὶ δ' ἀρκεῖ πάντ' ἐὰν οἶνος παρῇ
> πινεῖν διαρκής, ἀλλὰ μὴν, νὴ τὼ θεὼ
> ἔσται γ' ὅσον ἂν βουλώμεθ', ἔσται καὶ μάλα

> ἩΔΥΣ γ' ὀδόντας οὐκ ἔχων, ἤδη σαπρὸς
> ΛΕΓΩΝ γέρων γε δαιμονίως.

Cum vocem λέγων in mendo cubare statim appareat, nemo tamen facile suspicabitur, ulcus quoque in ἁδὺς latere. Attamen excitato Eustathii loco ad Od. Β'. p. 100. 47. nemo amplius eam corruptam esse dubitabit. Verba Eustathii hæc sunt: Γέρων. Θάσιος οἶνος καὶ μάλα ΠΟΛΥΣ γε ὀδόντας οὐκ ἔχων ἤδη σαπρὸς ΓΕΡΩΝ δαιμονίως. Quod manu ad veram lectionem ducit

> ἔσται καὶ μάλα
> ΠΟΛΙΟΣ γ' ὀδόντας οὐκ ἔχων.

Quid autem fiet verbo λέγων, quod Eustathius vel prudenter omisit, vel non legit in epitome Athenæi, qua utebatur. Valde suspicor comicum scripsisse

> ἤδη σαπρὸς
> ΛΑΡΟΣ ΓΕΡΩΝ ΤΕ δαιμονίως.

Eustathius l. c. p. 100. 33. Ἔνθα καὶ ἩΔΥΝ οἶνον ἐρεῖ καὶ ΛΑΡΟΝ. Quod igitur verbis λαρὸς interpretamentum eique forsitan a grammatico superscriptum fuit, id pro genuina lectione in præcedentem versum irrepsit. Hesychius quoque λαρὸν interpretatur per ἡδὺ. γλυκὺ. μέθυ λαρὸν ex Apollonio Rhod. Lib. I. v. 456. 473. 659. excitat T. Hemsterh. ad Scholiast. Luciani. T. I. p. 121. — Quid vetat hac opportunitate oblata fragmentum Archilochi a glossemate liberare, quod jamdiu veræ lectionis locum obtinet. Legitur apud Ammonium V. Ῥόδον.

> Ἔχουσα θάλλον μυρσίνης ἐτέρπετο
> ῥοδῆς καλὸν ἄνθος.

In quibus verbis nihil sane est quod offendere possit. Moschopulus tamen et

Στεφάνους τε, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα,
Παλαιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε,
Ὀσμῇ κατῆρες, μικρὸν, ἀλλ' ἐπεισβαλεῖν
Ἡδὺ σκύφον τόδ' ἀσθενεστέρῳ ποτῷ.
Ἴτω φέρων τις τοῖς ξένοις τάδ' εἰς δόμους·
Ἐγὼ δὲ τρύχει τῷδ' ἐμῶν πέπλων, κόρας
Δακρύοισι τέγξας, ἐξομόρξασθαι θέλω.

Et serta, ac e fiscellis hos exemptos *caseos;*
Huncque Bacchi thesaurum canum,
Odore gratum, parvum *quidem*, sed misceri
Scyphum hoc tenuiori potui jucundum.
Eat aliquis laturus hæc hospitibus in ædes:
Ego vero pannis his mearum vestium oculos
Lacrymis madefactos abstergere volo.

Phavorinus V. Ῥόδον et ἐτέρπετο, exhibent ἀφίεσετο, quam lectionem merito damnat eruditissimus Valckenær. in Animadvers. III. XI. p. 204. Verum vestigia veræ lectionis continere videtur. Archilochus scripsit forsitan

Ἔχουσα θάλλον μυρσίνης ἐφήδετο

cujus verbi interpretamentum est ἐτέρπετο. *Jacobs.*

496. Στεφάνους τε, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα,] Quod ad στεφάνους attinet, Stiblinus dicit: *Fortasse legi debet στεφάνης*, i. e. e cribro. Et ita, ni fallor, Aristophanes in Ἐκκλησιαζ. hac voce utitur. Sed vetus lectio defendi potest: vel enim στεφάνους ad hospites coronandos senex putatur tulisse; στεφάνοις γὰρ οἱ παλαιοὶ ἐχρῶντο ἐν τοῖς συμποσίοις, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, εὐετηρίαν καὶ ἀφθονίαν αἰνιττόμενοι τροφῶν. Quod memorat Theocr. Scholiastes, Idyll. γ'. v. 21. De qua re vide Paschalium de Coronis. Denique ob Electræ creditum puerperium potuit has coronas providus et amicus senex dominæ adferre, ita enim Hesych. Στέφανον ἐκφέρειν] ἔθος ἦν, ὁπότε παιδίον ἄῤῥεν γίνοιτο παρὰ Ἀττικοῖς, στέφανον ἐλαίας τιθέναι πρὸ τῶν θυρῶν· ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν, ἔρια, διὰ τὴν ταλασίαν. Vide Meursii Attic. Lect. p. 186. Paschalium de Coronis, p. 334.

τυρεύματα,] Ἤγουν τυροὺς, ut πεπλώματα pro πέπλους. *Barnes.*

Heath. στεφάνους accipit de coronis, quibus hospites convivantes caput cingebant. v. Alcest. 775. *Beck.*

Forte, στεγανῶν τε τευχέων ἐξελὼν τυρεύματα, *et caseos desumtos e vasis conditoriis.* non congruit pastori serta inter dona afferre. *Reisk.*

497. Παλαιὸν] Corripi potest penultima, ut οι in ζωῆς, Hecub. v. 1090. αι in γεραιὸν, Herc. Fur. v. 444. δη in δηΐοισι, Heraclid. v. 995. Veruntamen cum eleganter dicatur οἶνος πολιὸς, non possum non Scaligero assentiri emendanti hic πολιόν. Exempla dedit Piersonus ad Mœrid. v. σαπρὸς, quibus adde Nicandrum Theriac. v. 582.:

τέτρασιν ἐν κυάθοις μέθυος πολιοῦ ἀπομίξας.

Musg.

Παλαιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε,] Scaliger, quia putabat, versum hunc defectu aliquo laborare, πολιόν τε legebat; quod nescio an de vino dici possit, nisi forte de vasculis diu obsignatis, quibus canities quædam insidere solet. Sed et παλαιὸν anapæstice legi potest, ut ἐπεὶ apud Homerum et γεραιοὺς apud Tyrtæum, de qua re vide quæ nos ad Hecub. v. 1090. *Barnes.*

Pierson. ad Mœr. p. 353. præfert Πολιοῦ τε θ. *Beck.*

Παλαιὸν] Reliqui hanc lectionem, quamvis ita poëtam scripsisse persuadere mihi non possim. Nam quod quidam putant, anapæstum efficere hanc vocem, id ut in senario ferri possit, magnopere vereor. Exempla a Musgravio comparata aut corrupta sunt, aut aliena. Neque pertinent huc correptiones diphthongi in οἶος,

ΗΛ. Τί δ', ὦ γεραιὲ, διάβροχον τόδ' ὄμμ' ἔχεις;
Μῶν τἀμὰ διὰ χρόνου σ' ἀνέμνησαν κακά;
Ἢ τὰς Ὀρέστου τλήμονας φυγὰς στένεις,
Καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν, ὅν ποτ' ἐν χεροῖν ἔχων,
Ἀνόνητ' ἔθρεψας σοί τε, καὶ τοῖς σοῖς φίλοις;
ΠΡ. Ἀνόνηθ'· ὅμως γοῦν τοῦτό γ' οὐκ ἠνεσχόμην.
Ἦλθον γὰρ αὐτοῦ πρὸς τάφον, πάρεργ' ὁδοῦ,

Ele. Cur vero, O senex, hos oculos madefactos habes?
Num mea mala longo post intervallo memoriam tibi renovarunt?
An Orestis miserum exilium gemis,
Et patrem meum, quem quondam in manibus habens
Educâsti inutiliter tibi, et amicis tuis?
Sen. Inutiliter *quidem*, non tamen hoc pungebar.
Veni enim ad ipsius sepulchrum obiter,

τοιοῦτος, τοιῶν, cet. Scaliger conjecit παλαιὸν, probante Piersono ad Mœrin. p. 353. qui tamen male præfert παλαιοῦ τι. Vera fortasse Scaligeri conjectura est. Sed potuit etiam aliud vocabulum ejusdem significationis, v. c. γέρον, olim adfuisse, in cujus locum glossa παλαιὸν successerit. Thierschius conjicit γραῖον. *Seidl.*

498. Ὀσμῇ κατῆρες,] Κατήρης hic pro εὐήρης, τοῖς ὀσφραινομένοις εὔοδμος· τὰ γὰρ ἡδέα ἄρηρέ πως τῷ θυμῷ, καὶ ἤρεσεν, ἢ εὐαρέστησεν. *Barnes.*

Heath. putat, adject. κατήρης derivatum esse a præpos. κατὰ, ut ὀσμῇ κατῆρες sit i. q. κατὰ τὴν ὀσμὴν, *odori gratum.* Sic Adrastus in Suppl. v. 121. vocatur κατήρης χλανιδίοις, quia humi jacebat caput vestibus obvolutus. Sic Iph. in Taur. 1347. ταρσῷ κατήρει est remorum ordine dependente, i. e. remis aquæ immissis; et eodem sensu Hesychius vocem hanc exponit per κρεμαμένη. Juxta eandem analogiam ἀμφήρης derivatur a præp. ἀμφὶ, unde ἀμφήρεις σκηναὶ, Ion. 1128. tentoria, quæ spatium quoddam utrinque, i. e. undique, includunt. Sic ab adverbio εὖ derivatur εὐήρης, habilis, qui facile manibus tractari ac versari potest; ἀντήρης ab ἀντὶ, Troad. 223. διήρης a διὰ, Phœn. v. 88. ubi διῆρες ἔσχατον est contignatio ultima, i. e. quæ transmittit, aut transitum præbet sursum adscendentibus. Ex Heath. *Beck.*

Ὀσμῇ κατῆρες,] Recte videtur explicare Marklandus ad Suppl. 121. *odore instructum.* Hesychii glossam κατῆρες, κατηρτισμένοι ἐν ἐρίμῳ, bene Schæferus emendat κατηρτισμένον ἐρετμῷ, nisi verius fortasse est κατηρτισμένον, εὐήρετμον. Ceterum de vino ἀνθοσμίᾳ, vid. Athen. Deipn. p. 32. a. ibique Schweigh. In Brub. legitur κρατῆρες. *Seidl.*

κατῆρες est *deorsum dependens*, ideoque hinc alienum. Leg. προσῆρες. *Reisk.*

499. τῷδ'] Legendum τόδ': quod secum ferebat, non tenuior potus erat, sed vinum. *Musg.*

τοῦδ' scribit Heath. et ante illum Reisk. *Beck.*

τοῦδ'] Ita Heathius et Schæferus (cf. Cycl. 256.) præeunte Reiskio, qui explicat: *dulce est hujus vetusti vini scyphum potui debiliori admiscere.* Vulgo legitur τῷδ'. Musgravius proponit τόδ', quasi σκύφον neutrius generis esset. Dicitur quidem ὁ σκύφος et τὸ σκύφος, vid. Athenæum XI. p. 498. d. sed non τὸ σκύφον. *Seidl.*

501. Ἐγὼ δὲ τεύχει] De hac voce vide supra ad v. 185. *Barnes.*

505. τλήμονας] Noli corrigere τλήμονος. Vid. Pors. ad Phœniss. 389. et 1724. *Seidl.*

508. οὐκ ἠνεσχόμην.] Legendum ἠνυσσόμην, *non ob hoc pungebar.* νύττειν de stimulo vel doloris, vel voluptatis, dici ostendit Dorvillius ad Chariton. 559. Optime igitur convenit affectui ex utroque mixto, qualis hic depingitur. *Musg.*

Καὶ προσπεσὼν ἔκλαυσ', ἐρημίας τυχὼν
Σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν ὃν φέρω ξένοις,
Ἔσπεισα· τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα μυρσίνας.
Πυρᾶς δ' ἐπ' αὐτῆς οἶν μελάγχιμον πόκῳ
Σφάγιον ἐσεῖδον, αἷμά τ' οὐ πάλαι χυθὲν,
Ξανθῆς τε χαίτης βοστρύχους κεκαρμένους.
Κἀθαύμασ', ὦ παῖ, τίς ποτ' ἀνθρώπων ἔτλη
Πρὸς τύμβον ἐλθεῖν· οὐ γὰρ Ἀργείων γέ τις.

Ac procidens fleui, nactus solitudinem:
Libaminaque solvens utre, quem hospitibus fero,
Fudi, ramosque myrteos circa tumulum posui:
Ad ipsum vero rogum ovem nigro vellere
Victimam vidi, recensque fusum sanguinem,
Flavosque comæ cincinnos abrasos.
Miratusque sum, O filia, quisnam hominum ausus fuerit
Ad tumulum venire: non enim Argivorum ullus:

Reisk. emendat: τοῦτό γ' οὐκ ἠγασσάμην, *hoc non graviter tuli.*

Hunc versum ex Musgr. conjectura ita transtulit Prev.: "Ils sont perdus! . . . Toute fois ce n'est pas ce souvenir, qui m'émeut en cet instant." *Beck.*

Ἀνῆκα·] Ita Barnesius. Vulgo ἀνῆκα'. [Sic Victor.]

τοῦτό γ' οὐκ ἀνεσχόμην. i. e. *verum ab hoc mihi non potui temperare*, scil. ne sepulcrum Agamemnonis adirem et honorarem. Spectat enim ad proxime sequentia. *Seidl.*

509. Ἦλθον γὰρ, etc.] Vid. supra ad v. 324.

πάρεργ' ὁδοῦ.] Sic supra v. 63. Πάρεργ' Ὀρέστην κἀμὲ ποιεῖται δόμων. Id est: Ὀρέστην καὶ ἐμὲ ὡς πάρεργά τινα χρήματα τῶν δόμων καὶ οὐκ ἀναγκαῖα ποιεῖται, ἀλλ' ὡς ἀλλοτρίους ἔχει. *Barnes.*

πάρεργ' ὁδοῦ, i. e. quum huc me conferrem, in via simul illuc deflexi. *Seidl.*

512. τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα μυρσίνας.] Vide supra ad v. 324. *Barnes.*

513. οἶν] Ita Schæferus. Vulgo ὄιν. Vid. Pors. Præf. ad Hec. p. clvii. ed. Lips. coll. ad Med. 634. *Seidl.*

514. αἷμα τ'] Barnesius errore typographico αἷμά γ'. *Musg.*

Σφάγιον ἐσεῖδον,] Tale quid Sophocl. Electr. v. 885, etc. Æschyl. Choëph. v. 477, etc. *Barnes.*

519. ἐθαύμασ'] Canterus ἐτίμασ'. Sed θαυμάζειν colendi sensu a Veteribus adhibitum recte monet Marklandus ad Hippol. 105. (et ibid. Valck.) vid. et Dion. Chrysostom. p. 323, 4.

θαυμάζειν, *colere, venerari.* Strepsiades apud Aristoph. Nub. 1116. farinæ saccum præceptori afferens hanc rationem addit:

Χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.

Aristides: οὔτι γὰρ τῆς ἀξίας τῆς ὑμετέρας τοὺς ἔξω θαυμάζειν, Tom. II. 227. Idem: πῶς ἄξια ταῦτα τοῦ Διονύσου καὶ τοῦ Ἡρακλέους, οἳ παρ' ὑμῖν (Thebanis) φύντες, παρ' ὑμῶν πρῶτον ἐθαυμάσθησαν. Tom. II. 270. In ultimo certe exemplo θαυμάζειν est *divinis honoribus colere.* Confer Med. 1141. Androm. 564. Schol. Pindari in Nem. V. Stroph. 2. et Epod. 3. denique in Nem. IX. Divis. 1. *Musg.*

519. Μελὰν δ' ἐτίμησ'] Ita cum Cantero lego, rejecto, quod prius obtinuerat, ἐθαύμασ', in marginem. *Barnes.*

ἐθαύμασ', i. e. *coluit.* Vid. Musgravium ad h. l. et supra ad v. 84. Canterus conjecerat ἐτίμησ', quod Barnesius non debebat recipere. Æschylus de eadem re adhibuit πρεσβεύειν, Choëph. 485. *Seidl.*

520. Recte monuerunt interpretes, Euripidem h. l. irridere Æschylum Choëph. a v. 164 — 230. Nec tamen jure hoc

Ἀλλ᾽ ἦλθ᾽ ἴσως που σὸς κασίγνητος λάθρᾳ,
Μολὼν δ᾽, ἐθαύμασ᾽ ἄθλιον τύμβον πατρός.
Σκέψαι δὲ χαίτην, προστιθεῖσα σῇ κόμῃ,
Εἰ χρῶμα ταὐτὸ κουρίμης ἔσται τριχός.
Φιλεῖ γὰρ, αἷμα ταυτὸν οἷς ἂν ᾖ πατρὸς,
Τὰ πόλλ᾽ ὅμοια σώματος πεφυκέναι.
ΗΛ. Οὐκ ἄξι᾽ ἀνδρὸς, ὦ γέρον, σοφοῦ λέγεις,
Εἰ κρυπτὸν εἰς γῆν τήνδ᾽ ἂν Αἰγίσθου φόβῳ

Sed fortasse clam frater tuus venit.
Profectus autem, honoravit miserum sepulchrum patris.
Aspice verò comam, tuæ apponens comæ,
Num color idem sit rasæ comæ.
Solent enim *iis*, quibus idem fuerit patris sanguis,
Multa esse similia in corpore.
Ele. Haud digna viro, O senex, sapiente loqueris,
Si latentem in hanc terram, Ægisthi metu,

fecit Euripides. Bene enim senserat Æschylus, animum anxium curisque depressum etiam ex vanis rebus sæpe spem captare. *Seidl.*

521. Εἰ χρῶμα τ᾽αὐτὸ] Ita Barnesius conjectura certissima. Ed. Victor. εἰ χρώματ᾽ αὐτῆς. Mox pro ἔσται malim ἐστί. Cæterum per viginti quinque versus proxime hunc sequentes unicus poëtæ scopus est Æschylum irridere. vid. Choëphor. a v. 164. ad v. 230. *Musg.*

Idem observarunt Brumœus et Heath., qui poëtam propterea reprehendunt.

Reisk. scribit: εἰ χρῶμα ταύτῃ, *num color huic comæ tuæ erit color abscissæ comæ. Beck.*

Εἰ χρῶμα ταὐτὸ κουρίμης ἔσται τριχός·] Cum olim male scriptum erat εἰ χρώματ᾽ αὐτῆς, Canterus levissima distinctione legebat: εἰ χρῶμα ταυτῆς. Et Sophocles ταυτὰν pro τὰν αὐτὰν dixit, Philoctet. v. 848. Εἰ ταὐτὰν τούτῳ γνώμαν ἴσχεις. Scholiastes: εἰ τὴν αὐτὴν τῷ Ὀδυσσεῖ γνώμην ἔχεις. Æmilius Portus duobus locis ex Aristotele citatis hujus vocis usum confirmat. Sed de hac re nihil dubitandum, cum ταυτοῦ occurrat infra v. 531. pro τοῦ αὐτοῦ, et tamen Scaligerum potius sequor, qui χρῶμα ταὐτὸ scribit; quæ vox versui convenientior et sensui, et magis trita est. *Barnes.*

χρῶμα ταύτῃ] Victorius χρώματ᾽ αὐτῆς. Canterus χρῶμα ταὐτῆς, pro τῆς αὐτῆς, quod, ut dici possit, hoc loco tamen minus aptum est. Scaliger εἰ χρῶμα ταὐτὸ, quem secuti sunt Barnesius, Musgravius, Schæferus. Facilius Reiskius χρῶμα ταύτῃ, *num color huic comæ tuæ sit abscissæ comæ* scil. color. Prætulissem tamen χρώματ᾽ αὐτῇ, nisi pluralis χρώματα pro singulari χρῶμα visus esset insolentior.

ἔσται] Schæferus ἐστὶ, quod maluerat Musgravius, sed cf. v. 533. *Seidl.*

522. Φιλεῖ γὰρ,] Elegans est et Atticis frequens usus verbi φιλέω et χαίρω, pro εἴωθα, *amo*, vel *gaudeo*, pro *soleo*. Sic Herodot. Edit. Hen. Stephani, fol. 440. Αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ᾽ ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι. Idem fol. 442. Φιλέει ὁ Θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Euripidis Scholiast. ad Phœnissas observat alibi, φιλεῖ etiam poni pro συμβαίνει. Sic Aristoph. Nubibus: φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦθ᾽ ἑτέρως τρέπεσθαι. Scholiast. ἔθος ἔχει· συμβαίνει γὰρ ἄλλως ἀποβαίνειν, ἢ προσδοκᾷ τις. Sic Horat. Epod. VIII. *Quid? Quod libelli Stoici inter sericos jacere pulvillos amant. Ubi amant* pro *solent. Barnes.*

524. Hic incipere Prev. monet parodiam scenæ Choëphororum Æschyli, ubi Electra fratrem ex iisdem judiciis agnoscit, quibus hic fidem adhibere non vult.

Δοκεῖς ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν εὐθαρσῆ μολεῖν.
Ἔπειτα χαίτης πῶς ξυνοίσεται πλόκος;
Ὁ μὲν παλαίστραις ἀνδρὸς εὐγενοὺς τραφεὶς,
Ὁ δὲ κτενισμοῖς θῆλυς· ἀλλ' ἀμήχανον.
Πολλοῖς δ' ἂν εὕροις βοστρύχους ὁμοπτέρους
Καὶ μὴ γεγῶσιν αἵματος ταυτοῦ, γέρον.
ΠΡ. Σὺ δ' εἰς ἴχνος βᾶσ', ἀρβύλης σκέψαι βάσιν,
Εἰ ξύμμετρος σῷ ποδὶ γενήσεται, τέκνον.
ΗΛ. Πῶς δ' ἂν γένοιτ' ἂν ἐν κραταιλέῳ πέδῳ

Profectum fratrem meum animosum putas.
Deinde quomodo cirrus *ejus* comæ congruet?
Alter quidem viri nobilis in palæstris nutritus,
Alter vero *crebra* pexatione mollis; quamobrem *hoc est* impossibile,
Multis autem invenies cincinnos similes,
Nec tamen eodem sanguine prognatis, O senex.
Sen. Tu saltem, in *ejus* vestigium ingressa, soleæ specta gressum,
Num eadem-mensura tuo pedi respondeat, O filia.
Ele. Quomodo vero fieri posset in lapideo solo

Ubi locum Æschyli examinavit Prev. sub finem addit: "Il est vrai que le fondement de cette reconnoissance frivole: mais si la critique d'Euripide est juste, elle n'en est pas moins déplacée. Stanley, d'après le scholiaste d'Eschyle, explique le mot grec par lequel ce poëte désigne l'ouvrage tissu par Electre, de manière à sauver le ridicule qu'y jette Euripide: c'étoit, suivant ce commentateur, une pièce détachée, qu'Oreste portoit séparée de ses vêtemens. Mais il paroît difficile, suivant la remarque de M. Pauw, d'admettre cet adoucissement. Et ce qu'on peut dire de plus favorable au poëte, c'est que la robe dont il parle, quoique faite dans l'enfance d'Oreste, pouvoit faire partie de son habillement dans l'âge d'homme. *Beck.*

525. ἀθαρσῆ, imbellem, reponit Reisk. respicere enim ad κρυπτόν. *Beck.*

Sensus est: si putas, fratrem meum, qui forti animo est, Ægisthi metu clam in hanc terram rediturum esse. *Seidl.*

525. s. ἂν — μολεῖν, proficisci velle. *Heath.*

528. εὐγενοῦς] Ed. Schæfer. εὐγενὴς vitio typographico. Construe: ὁ μὲν ἀνδρὸς εὐγενοῦς, τραφεὶς παλαίστραις. Interpres Latinus: *Ille quidem, utpote viri nobilis, in palæstris nutritus.* Vocem κτενισμὸς desidero in Lexicis. *Seidl.*

530. ὁμοπτέρους] Beckius monet, respicere huc Pollucem Onom. VI. 156. ὁμοπτέρους δὲ τοὺς ὁμοτρίχους εἰπόντος Εὐριπίδου. Cf. Hesych. v. ὁμόπτεροι. *Seidl.*

531. ταυτοῦ,] Vide supra ad v. 521. *Barnes.*

534. κραταιλέῳ] Hesychius: κραταίλεων ἔδαφος, ἐκ σκληροῦ γεγονός. *Musg.*

κραταιλέῳ] A κραταιὸς et λᾶας, lapis, idem, quod κραταίπεδον οὖδας Homero: est autem κραταίλεως Attice, ut Μενέλεως. *Barnes.*

Reisk. scribit: πῶς δ' αὖ. *Beck.*

Πῶς δ' ἄν. Conf. v. 538. *Seidl.*

535. ἔκμακτρον;] Ita Victor. Princ. per compendium. Brubachius et Hervag. ἔκματρον, quod Stiblinus accepit pro ἔκμετρον. Sed jam Canterus restituit ἔκμακτρον. Cf. Abresch. in Miscell. Observ. VI. p. 272. *Seidl.*

536. ἀδελφοῖν] Orestis et Electræ. Sic infra v. 746. *Musg.*

Δυοῖν ἀδελφοῖν] Δυοῖν Attice pro δυεῖν, de qua re vide supra ad v. 95. Ἀδελφὸς autem hic non de *fratre* modo, sed et *sorore*, dicitur, quod patet ex sequentibus: ἀνδρός

Γαίας ποδῶν ἔκμακτρον; εἰ δ' ἔστιν τόδε,
Δυοῖν ἀδελφοῖν πούς ἂν οὐ γένοιτ' ἴσος,
Ἀνδρός τε καὶ γυναικὸς, ἀλλ' ἄρσην κρατεῖ.
ΠΡ. Οὐκ ἔστιν, εἰ καὶ γῆν κασίγνητος μολὼν,
Κερκίδος ὅτῳ γνοίης ἂν ἐξύφασμα σῆς,
Ἐν ᾧ ποτ' αὐτὸν ἐξέκλεψα μὴ θανεῖν;
ΗΛ. Οὐκ οἶσθ', Ὀρέστης ἡνίκ' ἐκπίπτει χθονὸς,
Νέαν μ' ἔτ' οὖσαν; εἰ δὲ κἄκρεκον πέπλους,
Πῶς ἂν, τότ' ὢν παῖς, νῦν ἔχοι ταὐτ' ἂν φάρη,

Terræ pedum vestigium expressum? quamvis autem hoc fieri posset,
Tamen duorum ex eodem utero natorum pes nunquam fuerit æqualis,
Viri et fœminæ. Nam mas superat.
Sen. Annon est, si frater *tuus* hanc terram veniret,
Undenam cognosceres radii tui telam,
In qua ipsum olim furtim morti surripui?
Ele. Nescis, Orestes cum vertit solum,
Me juvenculam adhuc fuisse? quamvis vero etiam texuissem *ei* peplos,
Quomodo, cum tunc esset puer, nunc easdem haberet vestes,

τε καὶ γυναικός. Collective autem hic dicitur, cum alias ἀδελφὴ semper soror vocatur. Vox autem propriè usurpatur de fratribus et sororibus uterinis. Sic et infra v. 746. Orestes, Electra et Chrysothemis ἀδελφοὶ vocantur. In hac autem voce τὸ α non privationem, sed congregationem et ταυτότητα, significat, δελφὺς vero ἡ μήτρα. Vide Eustathium, fol. 1752. lin. 17. Ex Æmilii Porti notis. *Barnes.*

Δυοῖν ἀδελφοῖν] Male Musgravius: "Orestis et Electræ." In universum dicit *fratris et sororis.* Nos: *zweyer Geschwister.*

Ποὺς] Ita Victor. Princ. Nonnulli ποῦς. *Seidl.*

δυεῖν legit Victor.

538. εἰ καὶ γῆν κασίγνητος μολὼν,] Ita Ed. Victor. Canterus non male εἰ παρῆν κασίγνητος μολών. Lenius aliquanto foret εἰ καὶ γῆν κασίγνητος μόλοι. *Musg.*

Οὐκ ἔστιν, εἰ παρῆν κασίγνητος μολὼν,] Cum olim legebatur εἰ καὶ γῆν, &c. Canterus legebat εἰ παρῆν, quæ lectio placet; Scaliger legit εἰ καὶ νῦν, et pro μολὼν scribit μόλῃ, longius recedens ab exemplari. *Barnes.*

Heath. legit εἰ καὶ γῆν — μόλῃ. *Beck.*

μολὼν,] Ita Victorius, quam lectionem mutare non sum ausus, quamvis exemplum non habeam, ubi simili modo εἰ cum participio ponatur, omisso ἐστί. Sed nihil in tali constructione absoni video. Cf. infra ad v. 863. [Plat. Phædr. p. 260. d. ἐγὼ γὰρ οὐδένα ἀγνοοῦντα τἀληθὲς ἀναγκάζω μανθάνειν λέγειν, ἀλλ' εἴ τις ἐμῇ ξυμβουλῇ κτησάμενος ἐκεῖνο, οὕτως ἐμὲ λαμβάνειν. Schæf.] Musgravius conjicit μόλοι, quod edidit Schæferus. Canterus emendabat εἰ παρῆν pro εἰ καὶ γῆν, Scaliger εἰ καὶ νῦν — μόλῃ. Μόλῃ etiam probat Heathius, quod ab usitato loquendi more recedit. De potestate particularum εἰ καὶ disputat Herm. ad Vig. p. 792. *Seidl.*

543. ἔχοι] Ita MS. β. Ed. Victor. ἔχῃ. MS. α. ἔχῃ, superscripto tamen ἔχοι. Cæterum Ed. Vict. et MSS. ταὐτ' ἂν ante ἔχῃ (vel ἔχοι) habent. Sed recte ordinem mutavit Barnesius. *Musg.*

Πῶς ἂν, τότ' ὢν παῖς, νῦν ἔχῃ ταὐτ' ἂν φάρη,] Cum olim legebatur νῦν ταὐτ' ἂν ἔχῃ φάρη, miro et manifesto versus detrimento, miror, neminem hactenus id deprehendisse; certe nemo in ordinem redegit, ut nunc nos fecimus, ipsissimis literis earumque apicibus fideliter omnibus

Εἰ μὴ ξυναύξοινθ' οἱ πέπλοι τῷ σώματι;
Ἀλλ' ἤ τις αὐτοῦ τάφον ἐποικτείρας ξένος
Ἐκείρατ', ἢ τῆσδε σκοποὺς λαθὼν χθονός.
ΠΡ. Οἱ δὲ ξένοι ποῦ; βούλομαι γὰρ εἰσιδὼν
Αὐτοὺς, ἐρέσθαι σοῦ κασιγνήτου πέρι.
ΗΛ. Οἵδ' ἐκ δόμων βαίνουσι λαιψηρῷ ποδί.
ΠΡ. Ἀλλ' εὐγενεῖς μέν· ἐν δὲ κιβδήλῳ τόδε·
Πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς, εἰσὶν κακοί·
Ὅμως δὲ χαίρειν τοὺς ξένους προσεννέπω.

Nisi cum ipso corpore simul crescant vestes?
Sed vel aliquis peregrinus sepulchrum ipsius miseratus,
Se rasit, vel *aliquis* ex hac terra, qui speculatores fefellit.
Sen. Isti vero hospites ubinam *sunt?* Volo enim intuitus
Ipsos, de fratre tuo percontari.
Ele. Hi ex ædibus egrediuntur veloci pede.
Sen. At nobiles quidem *videntur*. Hoc tamen *est* in incerto:
Multi enim, qui sunt nobiles, sunt improbi.
Sed tamen hospites salvere jubeo.

servatis; excepto quod cum Porto lego ταῦτ', i. e. ταὐτὰ, pro ταῦτ', i. e. ταῦτα. De voce φάρος, quod priorem habet communem, nos satis ad Supplic. v. 296. Hercul. Fur. v. 414. et Phœniss. v. 1097. *Barnes.*

νῦν ἔχοι ταῦτ' ἂν φάρη,] Victorius νῦν ταῦτ' ἂν ἔχῃ φάρη. Voces transposuit Barnesius. Pravum verborum ordinem etiam Musgravii MSS. referunt. Pro ταῦτ' Portus legi vult ταὔτ'. Non opus. *Seidl.*

544. ξυναύξοινθ'] MS. γ. ξυναύξονθ'. *Musg.*

546. τῆσδε — χθονός.] Emendat Piersonus 'κ τῆσδε — χθονὸς. Verisim. p. 240. Sed non semper adjicitur præpositio in hujusmodi locutionibus: vid. ad Troad. v. 847.

σκοποὺς λαθὼν] MS. β. σκότους λαβὼν, consentientibus in ultima voce MSS. α, γ. *Musg.*

'Εκείρατ', ἢ τῆσδε σκοποὺς λαθὼν χθονός.] Subaudi τὶς ἐγχώριος, ut sit sensus: 'Αλλ' ἤ τις ξένος αὐτοῦ τάφον ἐποικτείρας, ἑαυτὸν ἐκείρατο, ἤ τις ἐγχώριος, λαθὼν σκοποὺς ταύτης χθονός. Hoc omnes ante me viderunt, etiam Latini interpretes. *Barnes.*

Reisk. scribit: σκοπός. *Beck.*

ἢ τῆσδε, σκότους λαβὼν, χθονός.] Ad τῆσδε χθονὸς intellige τις ex vers. præc. Impressi omnes σκοποὺς λαθὼν, quæ lectio defendi quidem potest, sed nostra et exquisitior est, et constructionem minus facit impeditam. Concinnavi illam ex discrepantia Musgravii librorum. MS. enim β. habet σκότους λαβὼν, et in λαβὼν consentiunt etiam MSS. α. et γ. Emendationem nostram tuebitur Iphig. Taur. 1025.

ὡς δὴ σκότος λαβόντες ἐκσωθῶμεν ἄν;

Conf. supra v. 515. ἐρημίας τυχὼν, et Orest. v. 57. φυλάξας νύκτα. In Orestis tamen v. 461. τίνα σκότον λάβω προσώπῳ miror etiam nuperrimos editores non correxisse βάλω προσώπῳ. Scholiastes ποῖον νέφος προβάλωμαι. Phœniss. 1550. σκότον ὄμμασι σοῖσι βαλὼν. 1467. ἤδη με περιβάλλει σκότος. Hercul. Fur. 1150. πέπλοισι κρατὶ περιβάλω σκότος. — In nostro loco Piersoni emendationem Veris. p. 240. ἢ 'κ τῆσδε — χθονὸς, jure ut parum necessariam rejicit Musgravius. *Seidl.*

Constructio est: ἢ τῆσδε χθονὸς τὶς λαθὼν σκοπούς. *Heath.*

550. s. Apud Stob. Grot. LXXXVII. *Burn.*

ΟΡ. Χαῖρ', ὦ γεραιέ· τοῦ ποτ', Ἠλέκτρα, τόδε
Παλαιὸν ἀνδρὸς λείψανον φίλων κυρεῖ;
ΗΛ. Οὗτος τὸν ἀμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε.
ΟΡ. Τί φής; ὅδ' ὅς σὸν ἐξέθρεψε σύγγονον;
ΗΛ. Ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας κεῖνον, εἴπερ ἔστ' ἔτι.
ΟΡ. Ἔα· τί μ' εἰσδέδορκεν ὥσπερ ἀργύρου σκοπῶν
Λαμπρὸν χαρακτῆρ', ἢ προσεικάζει μέ τῳ;
ΗΛ. Ἴσως Ὀρέστου σ' ἥλιχ' ἥδεται βλέπων.
ΟΡ. Φίλου γε φωτός· τί δὲ κυκλεῖ πέριξ πόδα;

Ore. Salve, O senex, cujusnam viri, Electra,
Hæ antiquæ *veterum* amicorum reliquiæ sunt?
Ele. Hic meum patrem educavit, O hospes.
Ore. Quid ais? hic *est ille*, qui tuum fratrem educavit?
Ele. Hic est ille, qui servavit illum, si modo superest adhuc.
Ore. Ehem. Quid me intuetur, tanquam argenti contemplans
Splendidum signum? num assimilat me cuipiam?
Ele. Fortasse Orestæ te æqualem aspiciens lætatur.
Ore. Chari certe viri: quid vero circumrotat pedem?

551. εἰσὶ ed. Victor.

553. Reisk. emendat: τοῦ ποτ', *qua in classe collocandæ sunt hæ senis reliquiæ?* ad quod genus amicorum pertinet senex? *Beck.*

553. ἢ. τοῦ ποτ' — κυρεῖ;] Heath. "Verte *ad quem amicorum tuorum, Electra, pertinent veteres hæ hominis reliquiæ;* id est, quisnam est hic e tuis antiquis amicis." Locum facilius intelliges, si φίλων explices per φίλου. *Seidl.*

555. Οὗτος τὸν ἀμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε.] Quod ἀμὸς et ἁμὸς priori longa ponitur pro ἡμέτερος, abunde constat. Vide supra ad v. 188. Hic autem senex, sive pædagogus, putatur Agamemnonis primo nutritius, mox et Orestæ ipsius. Tales sane veteribus heroibus fere assignabantur omnibus, vel ex ortu, vel certe priusquam ad res gerendas se accingerent. Et hi Mnemones dicti sunt, i. e. monitores. Eustathius fol. 1697. lin. 55. Mnemonas dicit nomen officii, multosque variis heroibus Μνήμονας et submonitores, ut et genios, attributos refert. Hujus nominis unum affuisse Achilli, qui eum submoneret, ne quem ex Apollinis filiis interimeret, tum enim moriturum, meminit cum Plutarcho Scholiastes Lycophronis, fol. 48. nomine tamen suppresso, quod ex sequentibus patebit melius. Varios itaque veterum heroum mnemonas post Eustathium recenset Ptolemæus Hephæstion fine libri primi, videl. Ulyssis Myiscum, Achillis Noëmona, i. e. Phœnicem, Patrocli Eudorum, Protesilai Dardanum, Antilochi Chalconem, Hectoris Daretem Phrygium. Vide alios apud Clement. Alexand. Pædagog. Lib. I. c. 7. item Turneb. Lib. VII. c. 3. Hinc et nos in Franciade nostra Moiinum Nigri Principis moderatorem assigno, senem prudentissimum et judicii subacti; quia etiam in junioribus heroum animis senilis quædam sagacitas et temperantia requiritur, ut veri sint virtutis amatores. *Barnes.*

ἀμόν] Ita editt. vett. Schæfer. ἁμόν. *Seidl.*

556. ἐξέθρεψε] Optime Piersonus ἐξέκλεψε, conferens, præter Electræ responsum, v. 16. v. 286. 7. v. 416. denique v. 540. *Musg.*

ἐξέκλεψε] Sophocl. Electr. 11 — 14. Æschyl. Choëph. 747. Vulgo ἐξέθρεψε, quam lectionem non tam propter locos istos damnandam puto, quam propter Electræ responsum, et quod senex ille Orestem potuit quidem τρέφειν, sed non ἐκτρέ-

ΗΛ. Κἀυτὴ τόδ' εἰσορῶσα, θαυμάζω, ξένε.
ΠΡ. Ὦ πότνι', εὔχου, θύγατερ Ἠλέκτρα, θεοῖς.
ΗΛ. Τί τῶν ἀπόντων, ἢ τί τῶν ὄντων πέρι;
ΠΡ. Λαβεῖν φίλον θησαυρὸν, ὃν φαίνει θεός.
ΗΛ. Ἰδοὺ, καλῶ θεούς· ἢ τί δὴ λέγεις, γέρον;
ΠΡ. Βλέψον νυν εἰς τόνδ', ὦ τέκνον, τὸν φίλτατον.
ΗΛ. Πάλαι δέδοικα, μὴ σύγ' οὐκ ἔτ' εὖ φρονῇς.
ΠΡ. Οὐκ εὖ φρονῶ 'γὼ σὸν κασίγνητον βλέπων;
ΗΛ. Πῶς εἶπας, ὦ γεραί', ἀνέλπιστον λόγον;
ΠΡ. Ὁρᾶν Ὀρέστην τόνδε τὸν Ἀγαμέμνονος.
ΗΛ. Ποῖον χαρακτῆρ' εἰσιδὼν, ᾧ πείσομαι;
ΠΡ. Οὐλὴν παρ' ὀφρῦν, ἥν ποτ' ἐν πατρὸς δόμοις

Ele. Et ego miror, O hospes, hoc aspiciens.
Sen. O veneranda filia Electra, supplica diis.
Ele. Pro quanam præsente, aut absente *re?*
Sen. Ut prospere accipias thesaurum, quem ostendit Deus.
Ele. En voco deos; aut quid jam dicis, senex?
Sen. Intuere in hunc, O filia, charissimum.
Ele. Jamdudum metuo, ne tu non sana mente sis.
Sen. Non sana mente sum ego, qui fratrem tuum video?
Ele. Quomodo dixisti, O senex, insperatum sermonem?
Sen. Me videre Orestem hunc Agamemnonis *filium.*
Ele. Quam notam conspicatus cui fidem habeam?
Sen. Cicatricem juxta supercilium, qua olim in ædibus patris

φυν. — In versus initio cum Ed. Victorii Princ. scripsi φῄς. Vulgo φῄς. *Seidl.*

564. Τί τῶν ἀπ.] Vulgo bis τί interrogativum. Sed vid. Herm. de Emend. Gramm. p. 95. Musgravius ita scripsit et interpunxit; τί; τῶν ἀπόντων, ἤ τι τῶν ὄντων πέρι; Ceterum conf. Sophoclis Electra, v. 305. τὰς οὔσας τ' ἐμοῦ καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διεφθορεν. *Seidl.*

565. Λαβεῖν] Electra cur accipere oraret, quem jam acceperat, thesaurum, nihil causæ erat. Videat ergo lector, an hic locum habeat verbum antiquum λαύειν, a quo ἀπολαύειν, hoc sensu: *Ora Deos, Electra, ut fruaris thesauro.* Non dissimilem potestatem verbo λάω apud Homerum Odyss Τ'. 229. tribuit Aristarchus. vid. Scholia et Hesychium.

Satis placeret: Κρατεῖν φίλον θησαυρὸν, *ut possideas et retineas carum thesaurum.* κρατεῖν cum accusativo vide Aristoph. Av. 1759. *Musg.*

λαβεῖν] Offendit hæc vox Musgravium, qui nihil causæ esse ait, cur Electra accipere oraret, quem jam acceperat, thesaurum. Conjicit igitur λαύειν et, hoc jure postea repudiato, aliquanto melius κρατεῖν, conferens Aristoph. Av. 1759. (1752. Brunck.) Sed vera vulgata. Senex, quod satis demonstrat verbum φαίνει, initio incertus animi est, utrum verum Orestem videat, an vana ejus imagine ludatur. Jubet igitur Electram preces mittere ad deos, ut vere sibi dent eum, cujus imaginem ipsi conspiciant. Ac, si vel displiceat hæc explicatio, recte tamen se habet λαβεῖν. Nondum enim acceperat, quippe quæ fratrem nondum agnovisset. *Seidl.*

570. γέραι' ἀνέλπιστον scribit Heath. *Beck.*

γεραί',] Vett. Edd. plene γεραιέ. *Seidl.* γεραιὲ ed. Victor.

571. Ὁρᾶν] Malim ὁρῶ, ut est in MS. β. *Musg.*

Νεβρὸν διώκων σοῦ μέθ', ἠμάχθη πεσών.
ΗΛ. Πῶς φῄς; ὁρῶ μὲν πτώματος τεκμήριον.
ΠΡ. Ἔπειτα μέλλεις προσπιτνεῖν τοῖς φιλτάτοις;
ΗΛ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ', ὦ γεραιέ· συμβόλοισι γὰρ
Τοῖς σοῖς πέπεισμαι θυμόν· ὦ χρόνῳ φανεὶς,
Ἔχω σ' ἀέλπτως. ΟΡ. Κἀξ ἐμοῦ γ' ἔχει χρόνῳ.
ΗΛ. Οὐδέ ποτ' ἐδόξασ'. ΟΡ. Οὐδ' ἐγὼ γὰρ ἤλπισα.
ΗΛ. Ἐκεῖνος εἶ σύ; ΟΡ. Σύμμαχός γέ σοι μόνος,
Ἢν ἐκσπάσωμαί γ', ὃν μετέρχομαι, βόλον.
Πέποιθα δ', ἢ χρὴ μηκέθ' ἡγεῖσθαι θεοὺς,
Εἰ τἄδικ' ἔσται τῆς δίκης ὑπέρτερα.
ΧΟ. Ἔμολες, ἔμολες, ὦ χρόνιος ἁμέρα·

Tecum hinnulum insectans, prolapsus cruentatus est.
Ele. Quid ais? video quidem casus indicium.
Sen. Et adhuc cunctaris charissimos amplecti?
Ele. At non amplius, O senex: signis enim
Tuis animo sum persuasa: O qui tandem apparuisti *mihi*,
Teneo te præter spem. *Ore.* Et a me sero teneris.
Ele. Nunquam ego putavi. *Ore.* Neque ego etiam speravi.
Ele. Ille tu es? *Ore.* Socius tibi solus:
Si modo jactum retis, quem meditor, extraxero.
Ele. Confido quidem: aut non amplius putandum est esse deos,
Si injusta *facinora* sint superiora justitia.
Cho. Venisti, venisti, O sera dies

Ὀρᾷν] Ita MS. β. ut jam Brubach. et Hervag. qui infinitivus pendet a suppresso εἶπον. Vulgo ὁρῶν, quod etiam defendi potest. *Seidl.*

Ὁρᾷν ed. Victor.

573. Οὐλὴν] Confert Barnesius Hom. Odyss. Τ'. v. 392. *Musg.*

Οὐλὴν παρ' ὀφρῦν] Talem Ulyssis ἀναγνώρισιν ex cicatrice factam Homerus describit Odyss. τ'. v. 392. Νῖζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ἄνακθ' ἑόν· αὐτίκα δ' ἔγνω Οὐλὴν, τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι, etc. Alio modo Sophocles in Electra Orestem notum facit; alio denique Æschylus in Choëphoris. Talia enim ex poëtæ arbitrio solent pendere; ut quid cuique verisimile videbitur. Ex Æmilii Porti notis. *Barnes.*

575. φῄς; Sine iota subscript. ed. Vict.

579. ἔχῃ ed. Victor.

580. Οὐδέποτ' ἐδόξασ'.] Elegantius foret, meo judicio, οὐδέποτε δόξασ'. *Musg.*

Οὐδέποτε δόξασ'.] Ita Schæferus ex Musgravii conjectura. Libri οὐδέποτ' ἐδόξασ'. Vulgatam fortasse præferat aliquis ob proximum ἤλπισα in Orestis responsione. *Seidl.*

581. Ἐκεῖνος εἶ σύ;] Soph. Electr. 1222. ἦ γὰρ σὺ κεῖνος; In universum moneo, hanc utramque fabulam in singulis locis haud parum inter se similitudinis habere. *Seidl.*

582. Ἢν δ' ἐκσπάσωμαί γ',] Delendum δ', ne deesse videatur apodosis. *Musg.*

Ἢν ἐκσπάσωμαί γ',] Legebatur ἢν δ' ἐκσπ. (Sic ed. Vict.) Sed vere Musgravius particulam δ' delendam esse monet. *Seidl.*

583. Lubenter hic Electræ personam deleverim. Ipsi enim, gaudio jam et admiratione æstuanti, minus convenit ῥῆσις. *Musg.*

Κασίγνητον ἐμβατεῦσαι πόλιν.
Εἶεν· φίλας μὲν ἡδονὰς ἀσπασμάτων
ν· χρόνῳ δὲ καὖθις αὐτὰ δώσομεν.
δ', ὦ γεραιὲ, καίριος γὰρ ἤλυθες,
ον, τί δρῶν ἂν φονέα τισαίμην πατρὸς,
τέρα τε τὴν κοινωνὸν ἀνοσίων γάμων.
στιν τί μοι κατ' Ἄργος εὐμενὲς φίλων;
πάντ' ἀνεσκευάσμεθ', ὥσπερ αἱ τυχαί;
ῳ ξυγγένωμαι; νύχιος, ἢ καθ' ἡμέραν;

Frater ingrediatur urbem.
re. Esto. Gratas quidem voluptates amplexuum
Iabeo: post tempus vero et iterum hæc dabimus.
At tu, O senex, opportune enim venisti,
Dic, qua ratione patris interfectorem ulcisci possim,
Et matrem sociam impiarum nuptiarum.
Estne Argis aliquis amicorum mihi benevolus?
An penitus subversi sumus, ut sunt fortunæ?
Cui me adjungam? noctune, an interdiu?

sem Tyrwhitti, ut ante nos Schæfe-. Τύχη de prospera fortuna non ra- est apud Tragicos, maxime in for- a illa σὺν τύχῃ τινί. *Seidl.*

94. Legendum, ut olim admonuit me -rwhittus, τύχῳ σοι τύχῳ, deleta inter- actionis nota post θεοὺς. Sensus est: eos *precare, ut bonis avibus frater tibi* suam *patriam ingrediatur. Musg.*

Reisk. scribit: λευκῇ σοι τύχῳ, *candida* tibi *cum fortuna. Beck.*

595. ἐμβατεῦσαι] Scaliger legit ἐμβατεύ- σαι, optat. modi, aorist. α'. ut sit hic sen- sus: ἡ τύχη σοι τὸν ἀδελφὸν εἰς πόλιν ἐμβα- τεύσειεν· sin infinit. modi sit: τύχη σοι ἔστω τὸν ἀδελφὸν πόλιν ἐμβατεῦσαι. *Barnes.*

ἐμβατεῦσαι πόλιν.] Infra v. 1249. ἐμ- βατεύειν πόλιν. *Seidl.*

596. ss. Cf. Soph. Electr. a v. 1288. *Seidl.*

598. ἤλυθες,] Hac forma Noster in iambico trimetro utitur etiam Troad. 376. et auctor Rhesi v. 656. *Seidl.*

599. φονέα] De correpta vocis ultima vid. Porson. ad Hec. 876. Addo Soph. Œd. Col. 1055.

Θυσία καὶ τοὺς δισσοὺς λεως.

cui respondet v. 1070.

ἔμβασις οἶ τὰν ἑστίαν.

Seidl.

600. Μητέρα τε τὴν κοινωνὸν, &c.] Τὴν, quod prius male exciderat, nunc ex Canteri Scaligerique auctoritate loco suo inseruimus, ut sibi versus constet. *Barnes.*

τὴν κοινωνὸν] Articulum τὴν, qui in editionibus Victorii et Musgravii libris desideratur, inserenduin vidit Canterus, aliique. Hercul. Fur. 583. τήν τε κοινωνὸν γάμων. *Seidl.*

601. τὴν, quod, Cantero auctore, addidit Barnesius, in Ed. Victor. et MSS. non legitur. *Musg.*

τί φίλων, *amicorum aliquid;* plures enim intelliguntur. *Heath.*

602. ἀνεσκευάσμεθ',] *Destruimur, evertimur.* In hoc enim composito præpositio ἀνὰ eandem vim habet, quam in ἀναστῆσαι et ἀνάστατος. Confer Suidam in voce. *Musg.*

ἀνεσκευάσμεθ',] Ἀνασκευάζεσθαι h. l. est ἀνάστατον γίγνεσθαι, ut explicat Suidas, a Musgravio citatus, in loco Demosthenis, voce ἀνασκευασάμενοι, ubi vid. Kusterus. *Seidl.*

Ποίαν ὁδὸν τραπώμεθ' εἰς ἐχθροὺς ἐμούς;
ΠΡ. Ω τέκνον, οὐδεὶς δυστυχοῦντί σοι φίλος.
Εὕρημα γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται τόδε,
Κοινῇ μετασχεῖν τἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.
Σὺ δ', ἐκ βάθρων γὰρ πᾶς ἀνήρησαι φίλοις,
Οὐδ' ἐλλέλοιπας ἐλπίδ', ἴσθι μου κλύων·

Qua via tendemus in hostes meos?
Sen. O fili, nemo tibi infelici amicus *est*.
Lucrum enim insperatum hæc res est,
Ex æquo et boni et mali esse participem *aliquem*.
Tu vero, funditus enim totus amicis excidisti,
Nec spem *ullam* reliquam habes, scias me audiens;

603. Τῷ συγγένωμαι;] Lego Πῶς. *Por.*

Soph. Electr. v. 1294. σήμαιν' ὅπου φανέντες, ἢ κεκρυμμένοι γελῶντας ἐχθροὺς παύσομεν τῇ νῦν ὁδῷ. *Seidl.*

606. s. Εὕρημα — τοῦ κακοῦ.] Sensus est: Illud rarissimum est, ut aliquis et lætæ et adversæ fortunæ socium habeat. Ceterum pro τὸ reponendum puto τοι ex noto illo particulæ usu in sententiis universis. *Seidl.*

Εὕρημα, ἕρμαιον. *Scholiast.*

608. Σὺ δ', ἐκ βάθρ. &c.] Heathius: "Ista, ἐκ βάθρων — ἐλπίδ', parenthesi includi debent. Ita igitur verte: Tu vero, (nam funditus periisti totus amicis nec spem ullam reliquam fecisti) hæc a me audiens accipe." *Seidl.*

609. Οὐδ' ἐλλέλοιπας] Οὐδ' ἐνέλιπες. *Barnes.*

610. Ἐν χειρὶ τῇ σῇ πάντ' ἔχεις, καὶ τῇ τύχῃ,] In tua solius manu et in fortuna, cujus ab arbitrio pendet successus rerum, omnia jam habes. Nullum enim alium adjutorem habes præter teipsum et fortunantem Deum. Audacius paulo in historia nostra Eduardi Tertii, regis Angliæ, Lib. III. c. 1. §. 9. Dominus Johannes Chandoisius Nigrum Principem alloquitur, dicens: "Nunc, Domine Princeps, equum tuum adscendas, et in Gallos prorumpas; Hic dies tuus est; Deus jam in tua situs est manu," &c. *Barnes.*

611. λαβεῖν] De hoc infinitivi usu conf. ad v. 490. *Seidl.*

612. τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα;] Commode citat Barnesius Xenophon. Hellen. Lib. VII. ὅπλῳ ἐξικνεῖσθαι ἀλλήλων. *Musg.*

τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα;] Ἐξικνεῖσθαί τινος, *assequi aliquid*; ita Xen. Hellenic. Lib. VII. ὅπλῳ ἐξικνεῖσθαι ἀλλήλων. Legitur hoc verbum etiam cum accusativo post præpositiones, ἐπὶ, πρὸς et εἰς, de qua re consule Lexica. *Barnes.*

613. Θυέστου παῖδα, i. e. Ægisthum. Æschyl. Agam. v. 1593. *Musg.*

Κτανὼν Θυέστου παῖδα,] Hoc est Ægisthum. Et hæc genealogia Ægisthi et Agamemnonis: Jovis et Plutus filius erat Tantalus, quem nonnulli Phrygem, alii Lydum vocant; Tantali et Taygetæ Pelops; Pelopis et Hippodamiæ Atreus et Thyestes; Atrei Agamemnon; Thyestæ et filiæ Pelopææ Ægisthus. Vide Eustathium et alios Homeri Interpretes ad Iliad. β'. v. 105. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν, &c. *Barnes.*

614. Ἥκει 'πὶ τόνδε στέφανον,] Τοῦτον ἀγῶνα. Εὐφήμως εἴρηται, ὅτι νίκην ἐλπιστὸς ἐν τούτῳ ἀγῶνι στεφανοῦσθαι ἐνομίζετο. Οἱ γὰρ παλαιοὶ ἀγῶνας νενικηκότας στεφανοῦν εἰώθασιν, οἷον Ὀλυμπιονίκας, καὶ τοιαῦτα. *Barnes.*

614. s. ΟΡ. Ἥκω 'πὶ τόνδε στέφανον· ἀλλὰ πῶς λάβω;
ΠΡ. Τειχέων μὲν ἐλθεῖν ἐντὸς ΟΥ'Δ' 'ΑΝ' ΕΙ' ΘΕΛΟΙΣ.

Posterior versus in mendo cubat. Unde enim pendeat infinitivus ἐλθεῖν nemo facile dixerit; Sententia autem ineptissima. Certe enim Orestes muros intrare vellet, si modo posset; quare absonum est dicere: *Mœnia intrare nequis, ne si velis quidem.* — Junctis quæ librarii errore distracta sunt, et una alterave litera paululum immutata lego:

Ἐν χειρὶ τῇ σῇ πάντ' ἔχεις, καὶ τῇ τύχῃ,
Πατρῷον οἶκον καὶ πόλιν λαβεῖν σέθεν.
ΟΡ. Τί δῆτα δρῶντες, τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα;
ΠΡ. Κτανὼν Θυέστου παῖδα, σήν τε μητέρα.
ΟΡ. Ἥκω 'πὶ τόνδε στέφανον, ἀλλὰ πῶς λάβω;
ΠΡ. Τειχέων μὲν ἐλθὼν ἐντὸς, οὐδ' ἂν εἰ θέλοις.

In manu tua, et fortuna omnia habes *sita*,
Paternam domum, et urbem tuam ut recuperes.
Ore. Quid ergo facientes, hoc assequemur?
Sen. Occiso Thyestæ filio, et matre tua.
Ore. Venio ad istam coronam *capiendam:* sed quomodo *eam* accipiam?
Sen. Mœnia quidem, et si maxime velis, non subieris.

Τειχέων μὲν ἐλθεῖν ἐντὸς ΟΥΔΑΜΗ ΘΕΜΙΣ.

Mœnia quidem nullo modo intrare potes. οὐ θέμις non licet. Heraclid. 615.

μόρσιμα οὔτι φυγεῖν θέμις.

Ex silva locorum, quæ temeraria syllabarum distractione corruptelam contraxerunt, duo mihi hic emendanda seligo, alterum Livii, alterum Asconii Pediani. Apud illum Lib. XXXII. 5, 6. de Philippo Macedonum rege agitur, quæque molitus fuerit, ut alienatos a se Achæorum animos sibi conciliaret exponuntur. "Et cum Achæis quidem, *inquit*, per hæc amicitiam firmabat. Macedonum animos sibi conciliavit CUM HERACLIDE. NAM CUM EUM maximæ invidiæ sibi esse cerneret, multis criminibus oneratum in vincula CONJECIT, ingenti popularium gaudio." Vitium jam antiquitus huic loco inhæsisse Codicum ostendit varietas, quorum non pauci in hoc loco sunt mutili. De verbis *cum Heraclide* vide Drakenborch. qui *causa Heraclidis* tentabat, neque tamen ita rem confectam esse perspiciens. Equidem Livium scripsisse suspicor: "Et cum Achæis quidem per hæc amicitiam firmavit. Macedonum animos sibi conciliavit cum HERACLIDEM AMICUM, QUEM maximæ invidiæ sibi esse cerneret, multis criminibus oneratum in vincula CONJICERET, ingenti popularium gaudio." Vides una literula vocibus *nam cum* inserta, iisque conjunctis, optimum sensum effici. Mutatio enim τοῦ *eum* in *quem* nulla est, cum in similibus librarii frequentissime erraverint. — Alter locus ex eodem canone emendandus, Asconii est in Comment. ad Ciceronis Orat. pro Milone: "Fuerunt qui crederent M. Catonis sententia eum esse absolutum. Nam et bene cum republica actum esse morte P. Clodii non dissimularat et studebat in petitione consulatus Miloni et reo adfuerat. — Sed Milonis quoque notam audaciam VETIARE PUTILE visum est." Vix dubito quin corrigendum sit: "Sed Milonis quoque notam audaciam AMOVERI A REP. UTILE visum est." Truncato enim vocis *amoveri* capite, propter præcedentis syllabæ similitudinem reliqua corruptelæ obnoxia erant. *Jacobs.*

615. Τειχέων μὲν ἐλθὼν ἐντὸς, οὐδ' ἂν εἰ θέλοις,] Ὁ νοῦς· τοῦτον τὸν στέφανον, δηλονότι τούτου τοῦ ἀγῶνος νικηθέντος, ἐλθὼν ἐντὸς τειχέων, οὐχ οἷός τε ἔσῃ λαβεῖν, οὐδ' ἂν εἰσέλθοις γὰρ, εἰ θέλοις, διὰ τὸ φρουρηθῆναι τὴν πόλιν. Male igitur Scaliger, licet non sine ingenii magno acumine, legendum hic putat: οὐδ' ἂν εἴθ' ἕλοις, *Hoc modo utinam capias.* Multo enim alius expeditior sensus, si contextum bene perpendas. *Barnes.*

Τειχέων — θέλοις.] Sensus, quem recte cepit Barnesius, est hic: τοῦτον τὸν στέφανον, τειχέων ἐντὸς ἐλθὼν, οὐδ' ἂν εἰ θέλοις λάβοις. Jacobsius Exerc. p. 197. falso prodit vulgatam ἐλθεῖν. *Seidl.*

Ad h. l. varia succurrerunt, in quibus etiam hoc: τειχέων μὲν ἐλθεῖν ἐντὸς οὐδ' ἂν εἷς θέλοι, vel οὐδ' αὐτὸς θέλοις, item οἶδα ὅτ' οὐ θέλεις. *Reisk.*

τὶ, ed. Victor.

ΟΡ. Φρουραῖς κέκασται, δεξιαῖς τε δορυφόρων;
ΠΡ. Ἔγνως· φοβεῖται γάρ σε, κοὐχ εὕδει σαφῶς.
ΟΡ. Εἶεν· σὺ δὴ τοὐνθένδε βούλευσον, γέρον.
ΠΡ. Κἀμοῦ γ' ἄκουσον, ἄρτι γάρ μ' εἰσῆλθέ τι.
ΟΡ. Ἐσθλόν τι μηνύσειας, αἰσθοίμην δ' ἐγώ.
ΠΡ. Αἴγισθον εἶδον, ἡνίχ' εἷρπον ἐνθάδε.
ΟΡ. Προσηκάμην τὸ ῥηθὲν, ἐν ποίοις τόποις;
ΠΡ. Ἀγρῶν πέλας τῶνδ' ἱπποφορβίων ἔπι.
ΟΡ. Τί δρῶνθ'; ὁρῶ γὰρ ἐλπίδ' ἐξ ἀμηχάνων.
ΠΡ. Νύμφαις ἐπόρσυν' ἔροτιν, ὡς ἔδοξέ μοι.

Ore. Præsidiis munita sunt, dextrisque satellitum?
Sen. Tenes: metuit enim te, neque dormit tranquille.
Ore. Age, tu ergo deinceps consule, O senex.
Sen. Me quoque audi: modo enim aliquid mihi subiit.
Ore. Bonum aliquod utinam indices, et ego percipiam.
Sen. Ægisthum vidi, quando huc veni.
Ore. Animadverto quod dixisti, quibus in locis?
Sen. Juxta agros hosce, in equorum pascuis.
Ore. Quid agentem? video enim spem ex rebus perditis *affulgentem.*
Sen. Nymphis parabat festum, ut mihi visus est.

619. κἀμοῦ γ' ἄκουσον, i. e. quod nos dicimus: *ja mich eben höre. Seidl.*

εἰσῆλθε ed. Victor.

621. Ἡνίχ' εἷρπον ἐνθάδε] Ἡνίκα διὰ γῆρας ἕρπων καὶ μόλις βαδίζων ἦλθον ἐνθάδε. *Barnes.*

622. Προσηκάμην] Προσηνηγκάμην, ἐπῄνεσα, καὶ τὸν νοῦν προσηκάμην. Aorist. α'. Med. Thema προσίημι. *Barnes.*

Προσηκάμην, i. q. ἐδεξάμην. Abresch. ad Æschyl. I. p. 402. *Beck.*

Προσηκάμην τ. ῥ.] Suidas: προσήκαντο, αἰτιατικῇ, κατεδέξαντο. Hesych. προσίεται, ἀρέσκεται, προσδέχεται, ἡδέως λαμβάνει. *Seidl.*

624. Edd. Victor. ἐλπίδας, quod tacite correxit Barnesius. *Seidl.*

625. ἐπόρσυν' ἔροτιν,] Ita MSS. α. γ. MS. β. ἐπόρσυν' ἔρωτιν. Margo MS. α. ἑορτὴν, Αἰολικῶς. Tragicos non penitus voces Æolicas repudiasse patet ex Rhes. v. 438. Herc. Fur. v. 868. Soph. Antigon. v. 640. ἔροτιν agnoscit, nec ut Æolicum notat, Etymologus. Vetus Oraculum apud Phlegontem Trallianum de O. l[illegible]40. Ed. Meurs.

— θῆκε δ' ἔπειτ' ἔροτιν καὶ ἔπαθλα θανόντι
Οἰνομάῳ· τρίτατος δ' ἐπὶ τοῖς παῖς Ἀμφιτρύωνος
Ἡρακλῆς ἐτέλεσσ' ἔροτιν καὶ ἀγῶν' —

Ed. Victor. ἐπόρσυν' ἑορτήν. *Musg.*

Νύμφαις ἑορτὴν πόρσυν', ὡς ἔδοξέ μοι.] Ita Scaliger legit, cum olim scriberetur: Νύμφαις ἐπόρσυν' ἑορτὴν, manifesto errore; ita enim spondeus erat in quarto loco. Sed et sic τὸ υ contra veterum usum fit breve, ut alias de aliis vocibus notavimus. Agnoscendum tamen est, apud Homerum semel υ in πορσύνω corripi, hoc est in futuro, videl. Iliad. γ'. v. 411. Κείνου πορσυνέουσα λέχος. Sed hæc ratio ad aoristum α'. haud usquequaque extenditur, imo expresse excipitur. Quare vel aoristi β'. esto, vel ista syllaba pro communi habeatur. Πορσύνω autem, vel πορσαίνω, utroque enim modo dicitur, παρέχω, εὐτρεπίζω, παρασκευάζω significat. *Barnes.*

Metri causa pro πόρσυν' ὡς Heath. corrigit πορσυνῶν in fut. sed jam ante eum Piers. Ver. p. 62. scripsit: Νύμφαις ἑορτὴν πορσυνῶν (vel πορσυνεῖν) ἔδοξε. *Beck.*

Interpretes ad Hesych. glossam ἑορτὴν

ΟΡ. Τροφεῖα παίδων, ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου;
ΠΡ. Οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, βουσφαγεῖν ὡπλίζετο.
ΟΡ. Πόσων μετ' ἀνδρῶν; ἢ μόνος δμώων μέτα;
ΠΡ. Οὐδεὶς παρῆν 'Αργεῖος, οἰκεία δὲ χείρ.
ΟΡ. Ἦπου τις, ὅστις γνωριεῖ μ' ἰδὼν, γέρον;
ΠΡ. Δμῶες μέν εἰσιν, οἳ σέ γ' οὐκ εἶδόν ποτέ.
ΟΡ. Ἡμῖν δ' ἂν εἶεν, εἰ κρατοῖμεν εὐμενεῖς.
ΠΡ. Δούλων γὰρ ἴδιον τοῦτο, σοὶ δὲ σύμφορον.
ΟΡ. Πῶς οὖν ἂν αὐτῷ πλησιασθείην ποτέ;
ΠΡ. Στείχων, ὅθεν σε βουθυτῶν ἐσόψεται.

Ore. Præmium educationis liberorum, an pro futura prole?
Sen. Nihil scio præter unum, ad boves-mactandos se præparabat.
Ore. Quot cum viris? an solus cum famulis?
Sen. Nullus aderat Argivus; sed domestica *tantum* manus.
Ore. Anne aliquis, qui me conspicatus prodat, senex?
Sen. Famuli quidem sunt, qui te nunquam viderunt.
Ore. Nobis igitur, si vincamus, benevoli erunt.
Sen. Servorum enim proprium hoc, tibique utile.
Ore. Quomodo igitur ad ipsum accedere potero?
Sen. Si *illac* eas, qua te boves-immolans aspiciat.

ἱερτὴν, Κύπριοι, præter hunc Phlegontis locum citant Eustath. Od. Β'. p. 74. (1430. 34. Ed. R.) et Od. Φ'. p. 759. (1908. 57.) Ceterum in Hesychio, Etymol. M. aliisque locis ad imitationem cognati ἱερτὴ vocem istam scribunt ut oxytonon, male, ut patet ex Eustathio. Lectio Edd. Victor. ὑπέρεσιν ἱερτὴν ante Musgravium magnopere vexavit eruditos. *Seidl.*

ἵερτιν, ἱερτὴν, Αἰολικῶς. Scholiast.

629. οἰκεία δὲ χείρ] Χεὶρ pro φάλαγξ. Sic Virg. Æn. Lib. VI. v. 660. *Hic manus, ob patriam pugnando vulnera passi.* *Barnes.*

630. γνωριεῖ] Attice pro γνωρίσει. Vid. Herc. Fur. v. 627. *Barnes.*

631. οἳ σέ γ' οὐκ εἶδον] Ita optime et felicissime Piersonus Verisim. p. 244. Ed. Victor. οὓς ἐγ' οὐκ εἶδον. *Musg.*

οὓς ἐγ' οὐκ εἶδον ποτέ.] Potius scribendum erat ἐγὼ ὀκ, pro ἐγὼ οὐκ, eliso tantum ο parvo. *Barnes.*

Heath. legit: οὓς ἔγωγ' εἶδόν ποτε, quos ego olim *noveram*. Si enim senex se eos nunquam vidisse dixisset, quomodo Orestes interrogare pergeret, an benevoli futuri essent, Ægistho a se superato?

Reisk. scribit: δμῶες νῦν εἰσιν (adsunt ipsi servi,) οἳ σέ γ' οὐκ εἶδον—) *Beck.*

οἳ σέ γ' οὐκ εἶδόν π.] Edd. Victor. οὓς ἐγ' οὐκ εἶδον ποτέ. Emendavit Pierson. Veris. p. 244. Brubach. typothetæ errore μὴν pro μέν. *Seidl.*

633. Δούλων γὰρ ἴδιον] Ita legendum suadent MSS. varietates, quorum MS. α. ἄλλων γὰρ ἴδιον. MS. β. δίλων γὰρ ἴδιον. Ed. Victor. λέξω γὰρ ἴδιον. *Musg.*

Reisk. corrigit: βλάψει γὰρ αὐτὸν τοῦτο. *Beck.*

Δούλων] Ita probabiliter correxit Musgravius. Mire in hac voce variant libri. Edd. Victor. λέξω γὰρ ἴδιον. MS. α. ἄλλων γὰρ ἴδιον. MS. β. δίλων γὰρ ἴδιον, ex quo facere possis δειλῶν γάρ. Sed Musgravii emendatio præstat. *Seidl.*

634. Πῶς οὖν ἂν] Ita MSS. tres, ut jam Barnesius, Cantero auctore. In Ed. Victor. deest ἄν. *Musg.*

Πῶς οὖν ἂν αὐτῷ πλησιασθείην ποτέ;] Cum olim legeretur: Πῶς οὖν αὐτῷ, Canterus, Scaliger, aliique viderunt, τὸ ἂν

ΠΡ. Ψόγον τρέμουσα δημοτῶν, ἐλείπετο.
ΟΡ. Ξυνῆχ'· ὕποπτος οὖσα γιγνώσκει πόλει.
ΠΡ. Τοιαῦτα· μισεῖται γὰρ ἀνόσιος γυνή.
ΟΡ. Πῶς οὖν ἐκείνην, τόνδε τ' ἐν ταὐτῷ κτενῶ;
ΗΛ. Ἐγὼ φόνον γε μητρὸς ἐξαρτύσομαι.
ΟΡ. Καὶ μὴν ἐκεῖνά γ' ἡ τύχη θήσει καλῶς.
ΗΛ. Ὑπηρετείτω μὲν, δυοῖν ὄντοιν, τόδε.

Sen. Vituperationem metuens popularium, *domi* remansit.
Ore. Intelligo; suspectam esse se novit civitati.
Sen. Ita est: odio enim laborat scelesta fœmina.
Ore. Quomodo autem illam et hunc occidam simul?
Ele. Ego matris apparabo necem.
Ore. Atqui illa quidem fortuna ad felicem exitum perducet.
Ele. Hic quidem nobis duobus inserviat.

ειμί τινι, quam πάρειμι σύν τινι. Lego igitur παρέσται δ' αὖ πόσει, *rursus vero marito aderit*. Piersono placet παρέσται δ' ἐν ποσὶν, quod mihi durum videtur. *Musg.*

Ἄργει· παρέσται δ' ἐν πόσει θοίνην ἔπι.] Scaliger legebat: παρέσται σὺν πόσει, *aderit cum marito*, quod fieri nequeat, nisi detruso δ', quæ res haud ferenda est. Potius ᾧ. Sed nos ἐν πόσει *in convivio* vertimus, sive potius in compotatione, θοίνην ἔπι, ad convivium. Ita Hesychius: Πόσις, πόμα, ἀνὴρ, πότος ἢ οἴνου, ἢ ὕδατος. *Barnes.*

Heath. conjicit: ἐν πόλει, ut intelligatur, præter sacrificium in agris, epulum etiam destinatum fuisse in urbe celebrandum. *Beck.*

παρέσται δ' ἐν πόσει] Legendum puto δ' ἔτι pro δ' ἐν. Particulam ἔτι eadem significatione habuimus supra v. 485. ἔτ' ἔτι φόνιον ὑπὸ δέραν ὄψομαι αἷμα χυθὲν σιδάρῳ. Hel. 57. εἰσήκουσα — τὸ κλεινὸν ἔτι κατοικήσειν πέδον Σπάρτης. Schol. ad Med. 1011. τὸ δὲ ἔτι καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος κεῖται. Nostro loco hæc particula ad sensum maxime commoda est. Emendationis facilitatem docebit Bast. ad Gregor. Cor. p. 747. ubi ν et π, igitur etiam τι facillime confundi posse monet. Schæferus edidit παρέσται δέ γε πόσει. Quod Barnesius non male conjicit δ' ᾧ πόσει, jam proposuerat Canterus. Reliquas Virorum doctorum conjecturas satius est omittere. *Seidl.*

Forte, ἐν βραχεῖ, *in brevi*, paullo post; vel ἐν τάχει, *celeriter*, aut ἐν ποσὶν, *hoc ipso momento, quod coram est*. *Reisk.*

642. Reisk. scribit: ἐξωρμᾶσ', i. e. ἐξωρμᾶτο. *Beck.*

644. Ξυνῆκ'· ed. Victor.

645. Τοιαῦτα, *ita est*. Sic etiam Hec. 764. *Seidl.*

647. ἐξαρτύσομαι.] Thierschius ex notis marginalibus Victorii enotavit hæc: ἐξαρτήσομαι — γρ. ἐξαρτίσομαι. *Seidl.*

648. Καὶ μὴν] Frigidus admodum, si me audis, versiculus. Legendum forte: Καὶ μὴν ἐκείνη γ', ἣ τύχην θήσει καλῶς. *Enimvero illa est, quæ rem ad felicem exitum perducet*, sua sc. morte. Sic πόλεμον εὖ θῶνται, Thucyd. VIII. 84. *Musg.*

Nihil hic frigidi est. Electræ promittenti, *matris cædem ego apparabo*, respondet Orestes, *atqui Ægisthi quidem cædem secundabit fortuna*. Dicit igitur, si illud alterum Electra possit, prospera futura esse omnia. Nam recte Heathius: ἐκεῖνά γ', i. e. *quæ ad Ægisthum attinent*. *Seidl.*

649. τόδε.] Optime Tyrwhittus: "Reponendum credo ὅδε, Pædagogus scilicet. Vide infra v. 664. et seq." *Musg.*

δυοῖν ὄντοιν,] De Attico δυοῖν pro δυοῖν vide supra ad v. 536. *Barnes.*

Reisk. emendat: ὑπηρετούντοιν νῷν, δυοῖν — *fortuna hæc bene perficiet nobis ambobus ad hoc usa ut ministris*. *Beck.*

δυοῖν ed. Victor.

ὅδε.] Ita bene Tyrwhittus, ut ipse statim conjiciebam. Vulgo τόδε, quod intel-

ΠΡ. Ἔσται τάδ'· εὑρίσκεις δὲ μητρὶ πῶς φόνον;
ΗΛ. Λέγ', ὦ γεραιὲ, τάδε Κλυταιμνήστρᾳ, μολών·
Λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ.

Sen. Fient hæc: quomodo vero matri cædem instruis?
Ele. Commentum, O senex, hoc est; Clytæmnestræ profectus
Puerperam me esse nuncia prole mascula.

ligi quidem de fortuna possit, sed illud multo melius convenit sequentibus. *Seidl.*

τάδε, ἤγουν τὸ τῆς τύχης. *Scholiast.*

650. ss. ΠΡ. Ἔσται τάδ'· εὑρίσκεις δὲ μητρὶ πῶς φόνον;
ΗΛ. ΛΕΓ' ὮΩ ΓΕΡΑΙΕ, ΤΑΓΕ Κλυταιμνήστρᾳ μολών·
Λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ.

In hoc loco ulcus sub pelle decora latens primus detexit Musgravius, qui optime animadvertit, neque λέγε neque τάδε cum sequentibus consistere posse. Præterea responsum Electræ ad senis interrogationem, frustra quæris. Corrigam itaque

ΑΞΕΙΣ, ΓΕΡΑΙΕ, ΠΑΝΤΑ· Κλυταιμνήστρᾳ μολών
λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ.

Jam omnia (h. omnem consilii mei viam atque rationem) *audies. Accede Clytæmnestram eique nuntia me filium partu edidisse.* Sic Sophocl. Electra, 680.

πέπεμμαι πρὸς ταῦτα καὶ τὸ πᾶν φράσω.

Jacobs.

651. Λέγ', ὦ γεραιὲ, τάδε] Lege. Λέγω, γεραιὲ, τάδε. Confer Iph. Aul. 1416.

Por.

Λέγ', ὦ γεραιὲ, τάδε] Nec λέγ', nec τάδε, cum sequentibus consistere possunt. Repono:

πλέγμα, ὦ γεραιὲ, τόδε.

Dolus, O senex, hic est. Plutarch. Op. Mor. p. 110. Ed. Steph. Ἀρκεσιλάου τὸ πλέγμα. Id. p. 571. τύχης πλέγμα καὶ σόφισμα. *Musg.*

Λέγ', ὦ γ.] Nescio, quid in hoc versu hæreat Musgravius. In Barnesiana typographico errore legitur τάγε. *Seidl.*

652. Λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ.] Ἡ λεχὼ, ἐν λέχει κειμένη, καὶ τοῦτο μάλιστα διὰ τὸ τίκτειν. Λέγεται καὶ λεχωῒς καὶ λεχωϊὰς περὶ αὐτοῦ. Oppian. Nonnus, Anthólog. &c. Eadem vox occurrit infra v. 654. *Barnes.*

654. Λέγ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ.] De voce λεχὼ supra diximus ad v. 652. De diebus autem purificationis vide quid Moses in Levit. c. xii. et Interpretes in locum. Item Caroli du Fresne Glossarium, aliosque in voce purificationes. Vid. Lycophronis Scholiast. in hunc versum: Πρὶν ἐκ λοχείας γυῖα χυτλῶσαι δρόσῳ. Vide etiam de hac re, ubi et hic ipse locus expenditur, Francisci Rossæi Archæolog. Attic. Lib. V. c. 6. *De Puerperarum Lustrationibus.* Et quæ nos Iphigen. Taur. v. 383. *Barnes.*

655. Interpungo:

καὶ δή· τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον;

Fac me ita nunciare; quomodo hoc matris cædem conficiet. Musg.

καὶ δή τί τ.] Male Musgravius interpungi vult καὶ δή· τί τοῦτο. *Seidl.*

655. s. ΠΡ. Καὶ δὴ τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον;
ΗΛ. Ἥξει κλύουσα ΛΟΧΕΙ' ἘΜΟΥ νοσήματος.

τὰ λοχεῖα sive τὰ λόχια est vel locus natalis vel secundus partus. Neutra significatio huic loco convenit. Quare nihil efficitur interpretatione Barnesii, qui verba ita jungi voluit, ut λοχεῖα ab ἥξει pendeat, ἥξει εἰς τὰ λοχεῖά μου. Ipsa enim obstetricatio — (ἡ τοῦ τικεῖν ἐπιμελεία. Pollux. IV. p. 474.) est ἡ λοχεία, Reiskii conjectura nullius assis est. Fortasse corrigendum:

Ἥξει κλύουσα ΛΟΧΙΟΥ ΝΟΣΗΜΑΤΟΣ.

λόχιον νόσημα exquisite pro ipso puerperio. Sic λόχιοι in Bacchis. v. 94. et v. 98. ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνάγκαις. — Versu 666. op-

ΠΡ. Πότερα πάλαι τεκοῦσαν, ἢ νεωστὶ δή;
ΗΛ. Λέγ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ.
ΠΡ. Καὶ δὴ τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον;

Sen. Utrum jampridem *te* peperisse, an nunc demum?
Ele. Dic soles, quibus pura fit puerpera.
Sen. Et quid tandem hoc ad matris cædem valet?

time Pierson ex vestigiis editionis Victor. correxit:

Ἔσωτ' ἀπαντῶν μητρὶ τ' ἀπ' ἐμοῦ φράσον.

Deinde occurrens matri res meas indica. Vulgo legitur: ἔσωτα πάντων. Hæc verba permutata videntur in eleganti Pindari fragmento, quod Plutarchus servavit in Consol. ad Apollon. T. II. p. 120. Collectio Fragm. Pindari ed. Schneideri, p. 23.

Ὀλβίᾳ δ' ἈΠΑΝΤΕΣ αἴσᾳ
λυσίπονον τελευτάν· καὶ
σῶμα μὲν πάντων ἕπεται
θανάτῳ περισθενεῖ, ζῶν
δὲ λείπεται αἰῶνος εἴδωλον.

Verbum initio excidisse apparet. Reiskius tentabat:

Ὀλβίᾳ δ' ἅπαντες αἴσᾳ
Λυσίπονον ΕΥΡΟΝΤΟ τελευτάν.

Sed hoc hariolari est. Equidem Lyricum haud dedecere arbitror quod ipsi conjeci:

Ὀλβίᾳ δ' ἈΠΑΝΤΩΣ' αἴσᾳ
λυσίπονον τελευτὰν ΜΕΤΑ.

Bonorum mentes felici post obitum gaudebunt sorte. ἀπαντᾷν proprie *obviam ire* deinde *nancisci, amplecti* audit. Charondas apud Stobæum. Serm. XLII. p. 289. ὡς ἀπαντώσης νεμέσεως παρὰ δαιμόνων. Unde ἀπαντᾷ impersonaliter *contingit* significat. Dio Chrysost. Orat. LXIII. p. 324. ed. Reisk. λύπην ἔχειν καὶ ἀπορίαν ἀπαντᾷ — Versus Euripideus, qui huic digressioni locum dedit

ἔσωτ' ἀπαντῶν μητρὶ τ' ἀπ' ἐμοῦ φράσον.

in mentem revocat Æschyli locum, in quem verbum φράσον reducendum videtur. Est hic locus in Agamemnone, v. 558. quem totum adscribimus ut corruptela statim manifesta fiat:

ΚΗΡ. Ποθεῖν ποθοῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις;
ΧΟΡ. Ὡς πόλλ' ἀμαυρᾶς ἐκ φρενός μ' ἀναστένειν.
ΚΗΡ. Πόθεν τὸ δύσφρον τοῦτ' ἐπῆν ΣΤΥΓΟΣ ΣΤΡΑΤΩι.

Prorsus absonum est, præconem a Choro quærere, *unde ei exercitus odium enatum sit*, postquam hic suum erga eundem exercitum amorem ejusque desiderium perspicuis verbis manifestaverat. Nemo igitur interpretum vitium latens non odoratus est, variæque eorum conjecturæ prostant. Inter eas longe ingeniosissima est emendatio Schüzii Viri Ill.

πόθεν τὸ δύσφρον τοῦτ' ἐπῆν θυμῷ στύγος.

ubi στύγος ægritudinem et mœstitiam animi significat. Leniori tamen forsitan, nullaque transpositione adhibita, legendum:

πόθεν τὸ δύσφρον τοῦτ' ἐπῆν ΣΤΥΓΟΣ ΦΡΑΣΟΝ.

Unde hæc tibi orta sit ægritudo effare. Sic verbum φράσον versum sæpissime terminat. Vide, præter laudatum ex Electra locum, Nostrum in Iphig. in Aul. 1014.

τί δὲ χρή με δρᾶν ΦΡΑΣΟΝ.

Heraclid. 92.

ἀλλά του πέλ' ἐν
χερὶ τῇ κομίζεις νοτερᾶς κέρας, ΦΡΑΣΟΝ.

Sophoclis Electra, 1346.

Τίς οὗτός ἐστ', ἀδελφέ, πρὸς θεῶν, ΦΡΑΣΟΝ.

Jacobs.

ΗΛ. Ἥξει κλύουσα λόχι' ἐμοῦ νοσήματα.
ΠΡ. Πόθεν; τί δ' αὐτῇ σοῦ μέλειν δοκεῖς, τέκνον;
ΗΛ. Ναί· καὶ δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τόκων.
ΠΡ. Ἴσως· πάλιν τοι μῦθον εἰς καμπὴν ἄγω.

Ele. Veniet, ubi audiêrit puerperium meum.
Sen. Unde? quid vero ipsi te curæ esse credis, filia?
Ele. Næ, et deflebit claritatem partus mei.
Sen. Fortasse: rursus igitur sermonem ad finem duco.

656. λοχεῖ' ἐμοῦ νοσήματος.] Emendat Barnesius λόχι', quod adjectivum est, et locum non expedit. Legendum:

—λόχι' ἐμοῦ νοσήματα.

Nicias in Antholog. Reisk. p. 52.

κοῦρας ἀπ' ὠδίνων τῆλε βαλεῦ λοχίων.

Antipater, ibid. p. 74.

πῶς δ' ἔθανες; λοχίοισιν ἐν ἄλγεσι —

Musg.

Ἥξει κλύουσα λοχεῖ' ἐμοῦ νοσήματος.] Ὁ νοῦς καὶ ἡ διάθεσις τῶν λέξεων· κλύουσα τοῦ ἐμοῦ νοσήματος, τῆς ἀκαθαρσίας δηλονότι, τῆς διὰ τὸ τίκτειν γινομένης, ἥξει εἰς τὰ λοχεῖά μου. Ἄλλως· ἥξει εἰς τὰ λοχεῖά μου, ἤγουν λοχείαν, ὅταν κλύῃ ἐμοῦ νοσήματος, καὶ ποίαν νόσον νοσῶ, λεχὼ οὖσα δηλονότι. Æmilius Portus haud recte ad ὑπαλλαγὴν refert, pro νοσήματα τῶν ἐμῶν λοχείων. Judicent docti. At vero ego λόχι' pro λόχια legendum puto, potius, quam λοχεῖ' pro λοχεῖα; nam et τὰ λόχια idem scio, quod λοχεῖα, et λόχιοι θάλαμοι dicuntur, *Cubicula puerperarum*; ut Euripid. Bacch. v. 94. Λοχίοις δ' αὐτίκα νιν Δέξατο θαλάμοις Κρονίδας Ζεύς. Adeo nihili est, quod ait Favorinus: Λοχεῖα ἐπὶ γυναικὸς, ὅτι τίξεται· λοχία δὲ διὰ τοῦ ἰῶτα ἡ ἐνέδρα. Sed et λοχεῖ' potest hic stare, et anapæstus erit in tertio loco. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἥξει κλύουσα ταχεῖ' (i. e. ταχεῖα) *veniet cita*, celeris, propere, ubi audierit ἐμοῦ νοστήματος, *de mea convalescentia*. *Beck.*

λόχι' ἐμοῦ νοσήματος.] Schæferus λόχι' ἐμοῦ νοσήματα, ex conjectura Musgravii. Vulgo: λοχεῖ' ἐμοῦ νοσήματος. [Sic Victor.] Placet Musgravii conjectura. Ne tamen loco moveatur vulgata, obstat Brunckii nota ad Œd. Reg. v. 833. qui plura hujus figuræ, quam hypallagen sive antiptosin (ut Schol. ad Soph. Electr. v. 758.) vocant, exempla e tragicis collegit. In his Soph. Electr. 19. ἄστρων εὐφρόνη pro ἄστρα εὐφρόνης, 758. μέγιστον σῶμα δειλαίας σποδοῦ pro μεγίστου σώματος δειλαίαν σποδὸν, Trach. 356. πόνων λατρεύματα pro λατρευμάτων πόνοι. Simile etiam est Nostr. Iph. Taur. 134. Εὐρώταν χόρτων εὐδένδρων, pro quo itidem expectasses χόρτους εὐδένδρους Εὐρώτα. Erfurdtius ad Œd. Reg. l. l. genitivos istos reddendos esse monet per adjectiva, veluti εὐφρόνη ἀστερόεσσα, λατρεύματα ἐπίπονα, qua via si perges, reliqua explicanda erunt σῶμα ἐσποδωμένον, Εὐρώτας εὐδενδρόχορτος, et nostro loco λόχια νοσώδη. *Seidl.*

657. Πόθεν; τί δ'] Vulgo πόθεν; τί δ'. Heathius, interrogandi signo post πόθεν deleto, πόθεν τι δ' αὐτ. *unde vero ipsi tuarum rerum aliquid curæ esse putas?* Sed offendit particula δὲ post πόθεν τι, neque vel sic apta est Electræ responsio. Ex interrogativo τί feci indefinitum. Vid. supra ad v. 564. *Seidl.*

658. Ναί· καὶ δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τέκνων.] Sic Ion. v. 62. Γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο. *Barnes.*

δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τόκων, i. e. δακρύσει, ὅτι τέκνα ἃ ἔτεκον οὐκ ἔχουσιν ἀξίωμα. Deflebit dignitatem liberorum meorum, quæ scil. nulla est, i. e. deflebit indignam et humilem liberorum meorum conditionem. *Seidl.*

659. εἰς καμπὴν ἄγω.] Omnino legendum cum Jortino V. D. εἰς καμπὴν ἄγε. *Musg.*

Πάλιν τοι μῦθον εἰς καμπὴν ἄγω.] Καμπὴ, συστροφή· Ἐνταῦθα δὲ τὸ τέλος, μεταφορικῶς παρὰ τῶν δρομέων, οἳ τὸν δρόμον τελευτῶντες εἰς βαλβῖδας κάμπτουσι τοὺς ἵππους· ὅθεν καὶ καμπτὴρ, ἡ νύσσα· λέγεται

ΗΛ. Ἐλθοῦσα μέντοι δῆλον ὡς ἀπόλλυται.
ΠΡ. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτάς γ' εἰσίω δόμων πύλας.
ΗΛ. Οὐκοῦν τραπέσθαι σμικρὸν εἰς ᾅδου τόδε.
ΠΡ. Εἰ γὰρ θάνοιμι τοῦτ' ἰδὼν ἐγώ ποτε.

Ele. Si autem venerit, perspicuum *est* actum esse de ea.
Sen. Atqui in ipsas ædium fores ingredior.
Ele. Ergo hoc est convertere se parum, *et propemodum ire* in Plutonis *ædes.*
Sen. Utinam vero moriar ego tandem hoc conspicatus.

δὲ, ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ καμπτῆρος· καμπὴ δὲ ταὐτόν ἐστι. *Barnes.*

πάλιν τοι — ἄγε.] Vulgo ἄγω pro ἄγε. Heathius: "Verte: Forsan; iterum tibi sermonem ad metam duco; i. e. hoc responso nondum mihi satisfecisti; iterum ergo sermo tuus ad metam quam proposui, ducendus est. Κάμπτη scil. meta est; in certamine autem vehiculari circa metam flectebantur currus. Vid. infr. v. 956." Musgravius cum Jortino mavult εἰς καμπτὴν ἄγε, quod recepimus. *Seidl.*

661. εἰσίω δόμων πύλας.] De Clytæmnestra agitur, cui insidiæ in ædibus Electræ struebantur. Ad earum vero successum non admodum intererat Senem domum ingredi, Clytæmnestram ipsam quam maxime. Legendum:

Καὶ μήν· ἐπ' αὐτάς γ' εἰσίτω δόμων πύλας.

Imo sane: modo ipsas ædium portas ingrediatur. Πύλαι an rusticis Coloni ædibus convenirent, dubitari posset, nisi Euripides scrupulum hunc jam sustulisset, v. 341. et seq. *Musg.*

ἐπ' αὐτάς γ' εἰσιῶ] Vulgo εἰσίω. nihil nisi accentum mutavi. Εἰσιῶ conjunctivus est verbi εἰσίημι. *Atqui* (equidem non deero, sed) *in ipsas ædium portas* (illam) *immittam*, introducam. Est rarus quidem illius verbi usus, dixit tamen Xenophon Hell. I. 3. 12. εἰσιέσθαι pro εἰσαγαγεῖν. Addit Schæferus Thom. M. p. 279. Æschyl. Eum. 763. ubi Aldi et Turnebi lectio ἐσιέσαι videatur exquisitior. Ceterum simili modo paulo post senex respondet v. 670. καὶ μὴν ἐγὼ πέμπωμ' ἂν οὐκ ἀκουσίως. Habet autem prima singularis conjunctivi eandem vim, quam habet prima pluralis, veluti Aristoph. Ran. 291. φέρ', ἐπ' αὐτὴν ἴω. *Seidl.*

Hic versus interrogative accipiendus, ut et sequens. *Heath.*

Depravatus est versus hic cum sequente:

ΠΡ. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτὰς εἰσίω δόμων πύλας.
ΗΛ. Οὐκοῦν τράπεσθαι σμικρὸν εἰς ᾅδου τόδε.

In priore optime correxit Musgravius εἰσίτω. De Clytæmnestra enim agitur. Præterea tamen correxerim

νεκρῶν πύλας.

propter ea quæ præcesserunt: ἐλθοῦσα μέντοι δῆλον ὡς ἀπόλλυται. Posterior versus etiam gravius laborat et manifestius in eo ulcus, quod Musgravius sine successu tentavit. Videant alii, an recte et probabiliter emendaverim:

τάχ' οὖν ἔπεισι σμικρὸν ἔσθ' ᾅδου τόδε.

Cui lectioni prorsus accommodatum est, quod sequitur:

εἰ γὰρ θάνοιμι τοῦτ' ἰδὼν ἐγώ ποτε.

Voculæ τάχ' οὖν primam sedem in senariis occupare solent. Conf. Iphig. in Taur. v. 783. Suppl. v. 195. et quæ protulimus c. VII. p. 45. Em. Crit. *Jacobs.*

662. ᾅδου] Erunt fortasse, qui hoc ex Orest. v. 1601. defendi posse putent. Sed et sic Clytæmnestram per τόδε intelligi invenustum est. Lego:

οὐκοῦν τραπέσθαι σμικρὸν εἰς ὁδὸν τόδε.

εἰς ὁδὸν elliptice pro εἰς ὀρθὴν ὁδὸν, *in viam, quam oportet.* Med. v. 764. κ' εἰς ὁδὸν βεβήκαμεν. Terent. Andr. Act. I. Scen. 2. v. 19. *te oro, Dave, ut redeat jam in viam.* Plene Plutarchus in Nicia: εἰς ὁδὸν τὰ πράγματα καταστήσας σωτήριον, p. 965. Ed. H. Steph. *Musg.*

Nemo hæc intellexit. Recte Musgravius monet, per τόδε Clytæmnestram intelligi non posse. Mea sententia ludit in verbis dicitque hoc: οὐκοῦν σμικρὸν (ἐστὶ) τραπέσθαι τόδε (δηλονότι ὃ λέγεις ΕΙΣ ΔΟΜΩΝ πύλας, ὥστε εἶναι) ΕΙΣ ᾍΔΟΥ. Facile igitur est, parva mutatio est, si

ΟΡ. Ὦ Ζεῦ πατρῷε, καὶ τροπαῖ᾽ ἐχθρῶν ἐμῶν,
Οἴκτειρ᾽ ἔθ᾽ ἡμᾶς· οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν.
ΗΛ. Οἴκτειρε δῆτα σοῦ γε φύντας ἐκγόνους.
ΟΡ. Ἥρα τε, βωμῶν ἣ Μυκηναίων κρατεῖς,
Νίκην δὸς ἡμῖν, εἰ δίκαι᾽ αἰτούμεθα.
ΗΛ. Δὸς δῆτα πατρὸς τοῖσδε τιμωρὸν δίκην.
ΟΡ. Σύ τ᾽, ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν, πάτερ,

Ore. O Jupiter patrie, et meorum vindex hostium,
Miserere nostri! indigna enim passi sumus.
Ele. Miserere nepotes ex te progenitos.
Ore. Et tu, Juno, quæ Mycenæis aris præsides,
Victoriam da nobis: si justa poscimus,
Ele. Da scilicet hisce vindictam, ultricem patris.
Ore. Tuque, O degens apud inferos pater nefarie,

indicat hæc particulæ collocatio, poëtam non vocativos, sed totas sententias nexas voluisse. Novum enim in proximis verbum infertur δὸς νίκην. Eadem particula in simili loco reddenda videtur Sophocli ex Brunckii Cod. T. Œd. Col. 1085. legendumque: ὦ Ζεῦ τε παντάρχα θεῶν, cui respondeat paulo post σεμνά τε παῖς Παλλὰς Ἀθάνα. In Æschyl. Choëph. v. 487. legimus:

ΟΡ. ὦ γαῖ᾽ ἄνες μοι πατέρ᾽ ἐποπτεῦσαι μάχην.
ΗΛ. Ὦ Περσέφασσα, δὸς δέ τ᾽ εὔμορφον κράτος.

Illud δέ τε varie a viris doctis tentatum vide, ne defendi possit ita, ut explices καὶ σὺ δέ, ὦ Περσέφασσα, δὸς εὔμορφον κράτος. Τε copulat sententias ἄνες μοι et δὸς κράτος, δὲ autem inseritur, quod nova persona compellatur, ut Prometh. v. 981. καὶ σὲ δ᾽ ἐν τούτοις λέγω. Hinc autem non sequitur, Epicorum δέ τε in Tragicos inferri licere. Cf. infra ad v. 1117. *Seidl.*

673. Οἴκτειρε δῆτα σοῦγε φύντας ἐκγόνους.] Σοῦγε pro σούς γε lego, quia dicitur σοῦ φῦς ἔκγονος, non item σὸς φῦς ἔκγονος. Sic φῦς ἀγαθῶν πατέρων Plato. Quomodo autem ex Jove sint oriundi Orestes et Electra, supra ostendimus ad hujus Fab. v. 613. *Barnes.*

σούς γε φύντας ἐκγόνους.] Facilis est Barnesii emendatio σοῦ γε φύντας ἐκγόνους. Noster Heracl. 510.

πατρὸς δ᾽ ἐκείνου φύντες, οὗ πεφύκαμεν.

Coll. ejusd. fabulæ, v. 526. ἐξ ἐσθλῶν φύς. In Orest. 1323. pro ἐμούς γε συγγενεῖς πεφυκότας Codd. quidam habent ἐμοῦ γε. Sed exquisitam loquendi formulam tollere nolui. Consimilia suppeditat Schæferi nota ad Apollonii Rh. Schol. p. 168. seq. — De personarum ratione vehementer errat Reiskius. *Seidl.*

Forte, ἐκγόνου. Porro tribuendus hic versus cum duobus proxime seqq. Electræ; mulieres enim Junonem invocabant. at v. 676. s. rursus sunt Orestis. *Reisk.*

677. Σύ τ᾽, ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν, πάτερ,] Ὦ πάτερ, οἰκῶν κάτω τῆς γῆς, ὅ ἐστι θαπτόμενος, καὶ ἀναιρεθεὶς ἀνοσίως, ἄμυνε τούτοις τοῖς σοῖς φιλτάτοις τέκνοις, τουτέστιν ἡμῖν. Τὸ δέ, Καὶ γῆ τ᾽ ἄνασσα, χεῖρας ᾗ δίδωμ᾽ ἐμάς, διὰ παρενθέσεως. Τὰ γὰρ πρὸ αὐτοῦ καὶ τὰ μετέπειτα πρὸς Ἀγαμέμνονα τείνει. *Barnes.*

κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν recte explicat Barnesius ἀναιρεθεὶς ἀνοσίως. *Seidl.*

Orestes et Electra, omnibus ad jugulandum Ægisthum puniendamque Clytæmnestram comparatis, Jovem, Junonem ipsumque denique patrem, precibus invocant, ut moliminibus suis propitii esse victoriamque præbere velint.

Σύ τ᾽ ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν, πάτερ,
ΚΑΙ ΓΗ Τ᾽ ἄνασσα, χεῖρας ᾗ δίδωμ᾽ ἐμάς,
ἄμυν᾽ ἄμυνε τοῖσδε φιλτάτοις τέκνοις.

Medii versus vitium duplex copula indicat, quæ sic quidem nulla ratione stare potest. Sensit hoc Tyrwhitti sagacitas, qui legendum proponit

ΗΛ. Πάντ' οἶδ', ἀκούει τάδε πατήρ· στείχειν δ' ἀκμή.
Καὶ σοὶ προφωνῶ πρὸς τάδ' Αἴγισθον θανεῖν·
Ὡς εἰ παλαισθεὶς πτῶμα θανάσιμον πεσεῖ,
Τέθνηκα κἀγὼ, μηδέ με ζῶσαν λέγε.
Παίσω κάρα γὰρ τοὐμὸν ἀμφήκει ξίφει.
Δόμων δ' ἔσω βᾶσ', εὐτρεπὲς ποιήσομαι.

Elc. Omnia, scio, audit hæc pater: sed tempus *est eundi.*
Et tibi præterea prædico, ut audacissime Ægisthum ferias,
Quia si mollior factus letifero casu cecideris,
Mortua sum et ego, neque me vivam dicas.
Feriam enim meum caput ancipiti gladio;
Domum autem ingressa, expeditum faciam.

Uterque etiam vidit, pro ὡς δεῖν' legendum esse ὦ δεῖν'. *Musg.*

Plenius post Ἤκουσας distinguit Heath. et reddit: *Audivisti; (nostras* scil. *preces, O pater) quippe atrocia a matre mea passus; et omnes illi etiam* (dii scil.) *audiverunt, quotquot abominantur impios sicarios.* *Beck.*

683. Male hic versus vulgo collocatur post sequentem. ἤκουσας—παθών. Transponendum esse viderunt Reiskius et Tyrwhittus. Musgravius et Heathius vulgatum versuum ordinem servant, quorum ille versum:

ἤκουσας, ὦ δεῖν' ἐξ ἐμῆς μητρὸς παθών,

διὰ μέσου construendum esse putat, alter ad ὅσοι e prægresso ἤκουσας supplet ἠκούσασι. Prius parum placet; alterum si voluisset poëta, scripsisset στυγοῦσι, non στυγοῦσιν. *Seidl.*

Translocandus hic versus post sequentem χ' ὅσοι, et præterea leg. ὦ δεῖν', ἐξ — *O tu, qui dira passus es, audistine?* *Reisk.*

684. Πάντ', οἶδ', ἀκούει τάδε πατήρ·] Ita bene Reiskius. Vulgo comma deest post πάντ'. Οἶδ' valet οἶδα. *Seidl.*

Aut πάντ' (οἶδ') ἀκούει τάδε, aut καὶ πάνυ ἀκούει τάδε. *Reisk.*

685. ss. στείχειν δ' ἀκμή·
καὶ σοὶ προφωνῶ πρὸς τάδ' Αἴγισθον θανεῖν·
ὡς, εἰ παλαισθεὶς πτῶμα θανάσιμον πεσῇ,
τέθνηκα κἀγώ.

Latinus interpres hæc verba sic reddidit, ut nullus facile reperiatur in antiquis scriptoribus locus tam difficilis atque impeditus, quin eadem ratione expediri possit: *Tibi præterea prædico, te præmoneo, ut Ægisthus a te cæsus moriatur.* Vehementer enim dubito, an Græce dicatur σοὶ προφωνῶ θανεῖν τινα. ubi verbum transitivæ potestatis necessario requiritur. Hanc ob causam Musgravius — θρασύνταθ' Αἴγισθον θένειν proposuit. Mihi minori mutatione et una tantum litera appicta scribendum videbatur:

καὶ σοὶ προφωνῶ πρὸς τάδ' Αἴγισθον φθάνειν.

Ægisthum inprimis antevertere conare, ne tu ab eo superatus me quoque in ineluctabile malum conjicias. *Jacobs.*

685. πρὸς τάδ' Αἴγισθον θανεῖν] Nihil hoc versu ineptius. Legendum:

Καὶ σοὶ προφωνῶ θρασύνταθ' Αἴγισθον θένειν·
Ὡς εἰ μαλαχθεὶς πτῶμα —

Musg.

προσφωνῶ, ed. Victor.

Καὶ σοὶ, etc.] Sana sunt omnia. Verte, *Ac tibi jam edico, ut Ægisthus moriatur,* i. e. ut Ægisthum occidas. Conjicit Musgravius: θρασύνταθ' Αἴγισθον θένειν. Θένειν quidem non male. Possis etiam κτανεῖν. Sed neutro opus. *Seidl.*

πρὸς τάδε, *ad hanc legem, ea conditione.* *Reisk.*

686. παλαισθεὶς] Etiam hic non perspicio, cur offendant eruditi. Sensus est, *nam, si in pugna cecideris, ipsa quoque perii.* Παλαισθεὶς est nostrum bekämpft. Pro πεσεῖ legitur πεσῇ. (Sic ed. Victor.) *Seidl.*

Forte, παταχθεὶς. nescio enim, num παλαισθεὶς idem significare possit, atque

Ὡς ἢν μὲν ἔλθῃ πύστις εὐτυχὴς σέθεν,
Ὀλολύξεται πᾶν δῶμα· θνήσκοντος δὲ σοῦ,
Τἀναντί' ἔσται τῶνδε· ταῦτά σοι λέγω.   [χρή.
ΟΡ. Πάντ' οἶδα. ΗΛ. Πρὸς τάδ' ἄνδρα γίγνεσθαί σε
Ὑμεῖς δέ μοι γυναῖκες εὖ πυρσεύετε
Κραυγὴν ἀγῶνος τοῦδε· φρουρήσω δ' ἐγὼ,
Πρόχειρον ἔγχος χειρὶ βαστάζουσ' ἐμῇ·

Nam, siquidem læta de te fama venerit,
Tota domus jubilabit; sed te cæso,
Contraria his fient: hæc tibi *jam* dico.
***Ore.* Omnia teneo. *Ele.* Ad hæc virum te esse oportet.**
Vos vero, mulieres, rite tanquam faces accensas edite
Clamorem hujus certaminis. Ego vero excubias agam,
Promptum ensem mea gestans manu:

κατεπαλαισθείς. patrocinatur tamen vulgatæ additum πτῶμα, quod ad palæstram respicit. *Reisk.*

687. μὴ δέ με ed. Victor.

688. Reisk. legit: παίσω κίαρ γὰρ τοὐμόν. *Beck.*

689. εὐτρεπὴς ποιήσομαι.] Τὸ ξίφος δηλονότι. *Barnes.*

εὐτρεπὴς ποιήσομαι.] Recte Barnesius: τὸ ξίφος δηλονότι. *Seidl.*

690. πύστις] Βάξις, φήμη, παρὰ τὸ πίπυσμαι. *Barnes.*

691. Ὀλολύξεται πᾶν δῶμα·] Hinc omnino patet, quod ὀλολύζω sit vox de lætioribus ululatibus usurpata, ut interpretes notarunt ad illud Homeri Odyss. χ'. v. 411. Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε. Quare ego per vocem *jubilo* expono in Latina versione. *Barnes.*

Ὀλολύξεται] Eodem modo de clamore læto Æschylus usurpat ἐπολολύζειν, Sept. ad Theb. 827. Choëph. 939. ὀλολυγμὸς, Sept. ad Theb. 270. et Noster Orest. 1136. ubi vid. Scholiast. Etiam ὀλόλυγμα sic legimus Heracl. 782. — In fine versus recte Ed. Princ. δέ σου. Barnesius δὲ σοῦ. *Seidl.*

693. γίνεσθαι ed. Victor.

694. s. πυρσεύετε Κραυγὴν. i. e. *Clamorem edite, qui certaminis exitum, instar facis accensæ, significet.* Et sic fere Reiskius. *Musg.*

εὐ πυρσεύετε Κραυγὴν ἀγῶνος τοῦδε·] Hunc locum obscurum valde mihi videri fatendum est; quid enim est πυρσεύετε κραυγήν; aut quid hic loci κραυγὴ, ubi *silere* potius debuerant, quam *clamorem* tollere? Nisi forsan Fabula puerperæ amplius erat ad vivum agenda; ut Clytæmnestra mox ventura plenius deciperetur. Quare clamorem tollere Chorum jubet Electra et domum facibus illustrare, ad pellendas Lemures, quasi infans jamjam circa focum gestaretur; præterea infirmitas quædam, infantibus formidabilis, κραυγὴ erat dicta, quod paucis, ut puto, animadversum, hæc autem illuminationibus pelli putabatur; hinc Hesych. Κραυγὴ, βοὴ, ἢ νόσημά τι παιδίοις ἐπιφερόμενον, ὃ καταβλάπτει τοῖς παιδίοις· καὶ γὰρ ἡ κραυξ ἐμφερὴς ἐστιν ἡ λεγομένη βασκανία. Hæc habui, quæ ad hunc locum dicerem, sed, ut fateor, vix mihi ipsi satis probata. *Barnes.*

Heath. reddidit: *Vos vero, O mulieres, bene ac tempestive mihi edite, quasi facibus sublatis, clamorem nuncium eventus hujus certaminis.* Excubitores in specula collocati, si quid novi viderent, face accensa sublata indicare debebant, quod πυρσεύειν dicitur proprie. *Beck.*

εὖ πυρσεύετε Κραυγὴν ἀγ. τ.] Explica Reiskium secutus: tumultum, qui a luctantibus (Oreste et Ægistho) orietur, mihi indicate. Bene ille citat, v. 749. De voce πυρσεύειν confer Suidæ glossam, cujus initium hoc est: πυρσεύω σοι τὴν σωτηρίαν, ἀντὶ τοῦ ἐκφαίνω. *Seidl.*

696. ἔγχος idem est quod paulo ante v. 688. ξίφος. coll. Brunck. ad Soph. Ajac. 685. *Seidl.*

Οὐ γάρ ποτ᾽ ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς, νικωμένη,
Δίκην ὑφέξω σῶμ᾽ ἐμὸν καθυβρίσαι.
ΧΟ. Ἀταλᾶς ὑπὸ ματέρος Ἀργείων   στροφὴ α΄.
Ὀρέων ποτὲ κληδὼν
Ἐν πολιαῖσι μένει φήμαις,
Εὐαρμόστοις ἐν καλάμοις
Πᾶνα μοῦσαν ἡδύθροον

Nunquam enim meis hostibus victa,
Pœnas dabo, ut meum corpus contumeliose tractent.
Cho. Tenera sub matre, ad Argivorum
Montium pedem, fama
Inter priscos manet rumores,
Bene-compactis arundi ibus
Pana, carmen dulcisonum

Ex h. l. patet, ἔγχος etiam de *gladio* dici; qua de re magna olim inter Gallos Academicos lis fuit. *Heath.*

698. Ad rem scenicam Prev. notavit hæc: "Elle rentre dans sa maison, pour préparer le glaive." *Beck.*

χοριαμβικὰ καὶ ἀναπαιστικά. στρο. MSS. Not. Victor. *Seidl.*

699. Ἀταλᾶς ὑπὸ ματέρος] Æmilius Portus alte dormit, cum de proprio hic nomine et de Atalanta, Arcadiæ venatrice, somniat; nihil enim hic aliud poëta vult, quam Chorum mulierum dicere, se ex matribus suis audivisse historiam aurei agni et adulterii Thyestæ, quam rem plenius exsequitur. Huc refer Chorum Orest. in fine actus secundi ad v. 798. Ὁ μέγας ὄλβος, etc. Sensus autem loci: Ἐγὼ, ὁ χορὸς, ἀταλᾶς ἐμᾶς ὑπὸ ματέρος ἤκουσα· ἢ ὑπὸ ματέρος ἐμῆς ἀταλᾶς κληδών τις Ἀργείων ὀρέων ποτὲ διερχομένη, μετὰ ἀρχαίων μύθων μνημονευθεῖσά μοι μένει, δηλονότι τὸν Πᾶνα, ἐν εὐαρμόστοις καλάμοις πνέοντα μοῦσαν, ἤγουν ᾠδὴν ἡδύθροον, Πᾶνα λέγω, τὸν ἀγρῶν ταμίαν, ἢ ἀγροῖκον θεὸν, καὶ ἀγρῶν ἔφορον, πορεῦσαι ποτὲ εἰς τὸ ποιμνίον τοῦ Ἀτρέως χρυσίαν ἄρνα, etc. *Barnes.*

ἀπὸ, *a matre inde*, scribit Reisk. *Beck.*

Fabula, quæ in hoc carmine narratur, pluribus exponitur a Scholiastis ad Orest. v. 803. et 995. seqq. Construe: κληδὼν ἐν π. φ. μένει, Πᾶνα, ἀγρῶν ταμίαν, εὐαρ. ἐν καλ. μοῦσαν ἡδ. πνέοντα πορεῦσαί ποτε χρυσίαν ἄρνα καλλ. ὑπὸ ἀταλᾶς ματέρος Ἀργείων ὀρέων. Ad ὑπὸ ἀταλᾶς ματέρος (i. e. ἀρνὸς) intellige οὖσαν. Similiter noster de ave matre Troad. v. 147.

μάτηρ δ᾽ ὡς τις πτανοῖς κλαγγὰν
ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω ᾽γὼ
μολπάν.

Hæc autem agna mater dicitur fuisse Ἀργείων ὀρέων, i. e. τραφεῖσα ἐν Ἀργείοις ὄρεσι. Ita nihil video difficultatum, quas viri docti jactant. *Seidl.*

700. Ὀρέων a quo in constructione pendeat, nihil est. Legendum forte:

— Ἀργείων
Ὀρέων πόδα κληδών.

Fama adhuc manet, Πᾶνα — πορεῦσαι — χρυσίαν — (ἐς) πόδα Ἀργείων ὀρέων, i. e. ad Mycenas, quas ad pedem horum montium sitas esse, Pausanias attente lectus docebit. Pani autem a poëta hoc officium demandatur, ut filio Mercurii, qui ob Myrtili cædem totam Pelopis domum exsilio devoverat. vid. Orest. 992. ibique Scholiasten.

Montes Argivi a Pseudo-Plutarcho de fluviis (cap. Inachus) sic recensentur: Mycenæ, Apesantium, Coccygius, Athenæus.

κορέων, *puellarum Argivarum fabula*, Reiskii conjectura. *Beck.*

701. πολιαῖσι φήμαις,] Apollonides in Anthol. H. Steph. p. 11.

Θρηϊκίης φήτνης πολλὸς λόγος εἰς ἐμὸν ὄμμα
ἤλυθε

Musg.

Πνέοντ', ἀγρῶν ταμίαν,
Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον
Πορεῦσαι· πετρίνοις τ' ἐπιστὰς
Κᾶρυξ ἰάχει βάθροις,
Ἀγορὰν, ἀγορὰν, Μυκηναῖοι,
Στείχετε, μακαρίων
Ὀψόμενοι τυράννων φάσματ' ἀ-
δείματα· χοροὶ δ' Ἀτρειδᾶν

Spirantem, ruris dominum,
Agnam aureo pulchroque vellere conspicuam
Misisse. Et saxeis instans
Gradibus præco exclamavit,
Ad concionem, *ad* concionem, O Mycenæi,
Ite, beatorum
Visuri tyrannorum portenta
Terroris expertia: Chori autem Atridarum

705. Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον] De aureo Atrei agno, a quo regni fatum pendebat, quem quod Thyestes adulteratæ Aëropæ, Atrei, fratris, uxoris, ope surripuerat, exsilio primo mulctatus, mox filiorum carnibus convivio exceptus; unde Pelopidarum domui tot mala; Vide Euripidis Scholiasten ad Orest. v. 803. et ad v. 995. item quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 196. Eustathium denique etc.
Barnes.

Ut metri, quod periodicum est, constet ratio, legendum καλλίποκον, *pulchro vellere.* *Heath.*

707. βάθροις,] Ita MSS. tres, ut legendum viderat Scaliger. Ed. Victor. βαράθροις. *Musg.*

Κᾶρυξ ἰάχει βάθροις,] Κῆρυξ ἰάχειν πετρίνοις βάθροις ἐπιστάς· Κήρυκες γὰρ ἐπὶ πετρίνοις βήμασι στάντες τὰ δημόσια ἐκήρυξαν. Καὶ ὅταν ἀγορήνδε ἐκάλεσαν, ἔλεγον· Ἀγορὰν, ἀγορὰν στείχετε, Μυκηναῖοι, ἢ Ἀθηναῖοι. Ἐν βουλαῖς ἠρώτησαν κηρύσσοντες· Τίς ἀγορεύειν βούλεται. Vid. ad Suppl. v. 448. Olim vero βαράθροις male legebatur; Scaliger βάθροις emendavit. *Barnes.*

Κάρυξ ed. Victor.

708. ss. Ἀγορὰν, ἀγορὰν Μυκηναῖ | οι στείχετε μακαρίων | Ὀψόμενοι τυράννων | Φάσματα, δείματα χοροὶ δ' Ἀτρειδᾶν, ed. Victor.

710. s. Ὀψόμενοι τυράννων
φάσματα, δείματα.

Agitur de agna aureo vellere instructa, unde rixa et omnis generis calamitates in Pelopis familiam invaserant. Verba quæ adscripsimus præconis sunt, Mycenarum incolas ad agnam nunc primum a Pane adductam, conspiciendam invitantis. Unde apparet verbum δείματα huic loco parum convenire: cum ista agna neque per se esset terribilis neque tum quisquam suspicari posset, quot calamitatum, quot rixarum et cædium auctor esset futura. Quare legam:

Ὀψόμενοι τυράννων
φάσματα, θαύματα.

Jacobs.

φάσματα, δείματα·] Appositio aliquando epitheti locum supplet, ut hic: φάσματα, δείματα, pro δειματόεντα φάσματα.
Barnes.

φάσματα, δείματα·] Musgravius edidit φάσματ' ἀδείματα. Equidem a vulgata lectione recedere dubitavi. Tale enim portentum, ut a diis missum, sine horrore esse non poterat. Hermannus satis probabiliter δείγματα. Quod metrum attinet, in fine versus videtur aliquid deesse. De Vers. Dochm. p. 18. inserui καὶ, omissa in proximo versu particula δ'. Erfurdtius conjiciebat κῶμοι pro χοροὶ et in antistrophico legebat χρυσόμαλλον. Si verba φάσματα δείματα pro dochmio accipias, in antistrophico legere possis τὰν κι-

Ἐγέραιρον οἴκους.
Θυμέλαι δ' ἐπίτναντο χρυσήλατοι. ἀντιστροφὴ α'.
Σελαγεῖτο δ' ἀν' ἄστυ
Πῦρ ἐπιβώμιον Ἀργείων.
Λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει
Κάλλιστον, Μουσᾶν θεράπων.
Μολπαὶ δ' ηὔξοντ' ἐραταὶ,
Χρυσίας ἀρνὸς ὡς ἐπίλογοι

Exornabant domos.
Templa autem pandebantur aurata,
Splendebatque per urbem
Ignis Argivorum aris impositus.
Tibia vero sonum resonans edebat
Suavem, Musarum famula.
Cantusque amabiles geminabantur
De aureo agno, in contemptum

ῥόεσσαν σχεῖν, i. e. *accepisse*. Sed fateor, nullam harum emendationum veram mihi videri. Quare antiquam lectionem utrobique retinui. Ultimum quidem strophæ versum facile antistrophico facias respondere, particula δ' post Ἀτρειδᾶν collocata, sed quum de vitii ratione et sede non satis constet, ne hoc quidem novare volui. *Seidl.*

712. Ἀτρειδᾶν, i. e. Atrei et gentis ejus. Sic Soph. Œd. Col. 1066. Θησεΐδαι de Theseo cum militibus suis. *Seidl.*

713. Θυμέλαι] Quid proprie significaret θυμέλη, non videtur Polluci satis certo constitisse. Sic enim ille Lib. IV. sect. 123. *ὀρχήστρα, ἐν ᾗ καὶ ἡ θυμέλη, εἴτε βῆμά τι οὖσα, εἴτε βωμός*. Collatis tamen locis tragicorum, in quibus ea vox occurrit, videor mihi statuere posse, θυμέλην primario sensu esse, atrium amplum, et magnificum, sive id in regum divitumque ædibus, sive in Deorum templis, esset. De postremo hoc genere adhibetur Euripid. Suppl. v. 73. Ion. v. 46. v. 114. et v. 128. Pratinæ apud Athenæum, p. 617. Altera notio unice convenit Æschyl. Suppl. v. 677. Eurip. Iph. in Aul. v. 152. Locus, quem tractamus, alterutram quidem admittit, sed priorem commodius. Solenne enim in magna publicaque lætitia erat templa Deorum sacrificandi causa aperire. Plutarchus Parallel. p. 422. *πᾶν εὐθὺς ἱερὸν ἀνέῳγεν στεφανηφορούντων.* Idem p. 496. *πᾶς δὲ ναὸς ἀνέῳκτο καὶ στεφάνων καὶ θυμιαμάτων ἦν πλήρης. χρυσήλατοι θυμέλαι*, ut *χρυσήρεις οἴκους*, Ion. v. 155. *χρυσήρεις θριγκοὺς*, Iph. in Taur. v. 120. *Musg.*

ἐπίτναντο Heath. vertit: *adibantur*; sed Reisk. corrigit ἐπίλναντο, i. e. ἐπέλναντο. *Beck.*

ἐπίτναντο] Si vera hæc lectio est, recte Musgravius explicuit *operiebantur*. Sed quod emendavimus de Vers. Dochm. p. 18. ἐπίμπλαντο, id etiamnum verum puto, aliter tamen explico: *aræ opplebantur* scil. sacrificiis. Simillimus est locus Æschyli Suppl. 681.

καὶ γεραροῖσι πρεσβυτοδόκοι γεμόντων
θυμέλαι, φλεγόντων
δ', ὡς πόλις εὖ νέμοιτο.

In quo attende etiam ad illud φλεγόντων, quod nostro σελαγεῖτο πῦρ respondet. Ἔπιτνον et ἔπιπλον confusa sunt Hesiod. Scut. Herc. 291. *Seidl.*

716. s. Λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει κάλλιστον Μουσᾶν θεράπων] Ὁ δὲ λώτινος αὐλὸς, Μουσᾶν θεράπων, ἤγουν Μουσικὴν διακονῶν κάλλιστον φθόγγον ἐκελάδει. Ὅτι δὲ Αὐλοὶ ἄριστοι ἐκ λωτίνου ξύλου ἐγίνοντο, ἄνωθεν ἡμῖν δεδήλωται. Vide ad Troad. v. 546. *Barnes.*

Πνέοντ', ἀγρῶν ταμίαν,
Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον
Πορεῦσαι· πετρίνοις τ' ἐπιστὰς
Κᾶρυξ ἰάχει βάθροις,
'Αγορὰν, ἀγορὰν, Μυκηναῖοι,
Στείχετε, μακαρίων
'Οψόμενοι τυράννων φάσματ' ἀ-
δείματα· χοροὶ δ' 'Ατρειδᾶν

Spirantem, ruris dominum,
Agnam aureo pulchroque vellere conspicuam
Misisse. Et saxeis instans
Gradibus præco exclamavit,
Ad concionem, *ad* concionem, O Mycenæi,
Ite, beatorum
Visuri tyrannorum portenta
Terroris expertia: Chori autem Atridarum

705. Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον] De aureo Atrei agno, a quo regni fatum pendebat, quem quod Thyestes adulteratæ Aëropæ, Atrei, fratris, uxoris, ope surripuerat, exsilio primo mulctatus, mox filiorum carnibus convivio exceptus; unde Pelopidarum domui tot mala; Vide Euripidis Scholiasten ad Orest. v. 803. et ad v. 995. item quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 196. Eustathium denique etc. *Barnes.*

Ut metri, quod periodicum est, constet ratio, legendum καλλίποκον, *pulchro vellere. Heath.*

707. βάθροις,] Ita MSS. tres, ut legendum viderat Scaliger. Ed. Victor. βαράθροις. *Musg.*

Κᾶρυξ ἰάχει βάθροις,] Κῆρυξ ἰάχειν πετρίνοις βάθροις ἐπιστάς· Κήρυκες γὰρ ἐπὶ πετρίνοις βήμασι στάντες τὰ δημόσια ἐκήρυξαν. Καὶ ὅταν ἀγορήνδε ἐκάλεσαν, ἔλεγον· 'Αγορὰν, ἀγορὰν στείχετε, Μυκηναῖοι, ἢ 'Αθηναῖοι. 'Εν βουλαῖς ἠρώτησαν κηρύσσοντες· Τίς ἀγορεύειν βούλεται. Vid. ad Suppl. v. 448. Olim vero βαράθροις male legebatur; Scaliger βάθροις emendavit. *Barnes.*

Κάρυξ ed. Victor.

708. ss. 'Αγορὰν, ἀγορὰν Μυκηναῖ | οι στείχετε μακαρίων | 'Οψόμενοι τυράννων | Φάσματα, δείματα χοροὶ δ' 'Ατρειδᾶν, ed. Victor.

710. s. 'Οψόμενοι τυράννων
φάσματα, δείματα.

Agitur de agna aureo vellere instructa, unde rixa et omnis generis calamitates in Pelopis familiam invaserant. Verba quæ adscripsimus præconis sunt, Mycenarum incolas ad agnam nunc primum a Pane adductam, conspiciendam invitantis. Unde apparet verbum δείματα huic loco parum convenire: cum ista agna neque per se esset terribilis neque tum quisquam suspicari posset, quot calamitatum, quot rixarum et cædium auctor esset futura. Quare legam:

'Οψόμενοι τυράννων
φάσματα, θαύματα.

Jacobs.

φάσματα, δείματα·] Appositio aliquando epitheti locum supplet, ut hic: φάσματα, δείματα, pro δειματόεντα φάσματα. *Barnes.*

φάσματα, δείματα·] Musgravius edidit φάσματ' ἀδείματα. Equidem a vulgata lectione recedere dubitavi. Tale enim portentum, ut a diis missum, sine horrore esse non poterat. Hermannus satis probabiliter δείγματα. Quod metrum attinet, in fine versus videtur aliquid deesse. De Vers. Dochm. p. 18. inserui καὶ, omissa in proximo versu particula δ'. Erfurdtius conjiciebat κῶμοι pro χοροὶ et in antistrophico legebat χρυσόμαλλον. Si verba φάσματα δείματα pro dochmio accipias, in antistrophico legere possis τὰν κι-

Ἐγέραιρον οἴκους.
Θυμέλαι δ' ἐπίτναντο χρυσήλατοι. ἀντιστροφὴ α'.
Σελαγεῖτο δ' ἀν' ἄστυ
Πῦρ ἐπιβώμιον Ἀργείων.
Λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει
Κάλλιστον, Μουσᾶν θεράπων.
Μολπαὶ δ' ηὔξοντ' ἐραταὶ,
Χρυσέας ἀρνὸς ὡς ἐπίλογοι

Exornabant domos.
Templa autem pandebantur aurata,
Splendebatque per urbem
Ignis Argivorum aris impositus.
Tibia vero sonum resonans edebat
Suavem, Musarum famula.
Cantusque amabiles geminabantur
***De* aureo agno, in contemptum**

ῥύσασθαι σχεῖν, i. e. *accepisse*. Sed fateor, nullam harum emendationum veram mihi videri. Quare antiquam lectionem utrobique retinui. Ultimum quidem strophæ versum facile antistrophico facias respondere, particula δ' post Ἀτρειδᾶν collocata, sed quum de vitii ratione et sede non satis constet, ne hoc quidem novare volui. *Seidl.*

712. Ἀτρειδᾶν, i. e. Atrei et gentis ejus. Sic Soph. Œd. Col. 1066. Θησεῖδαι de Theseo cum militibus suis. *Seidl.*

713. Θυμέλαι] Quid proprie significaret θυμέλη, non videtur Polluci satis certo constitisse. Sic enim ille Lib. IV. sect. 123. ὀρχήστρα, ἐν ᾗ καὶ ἡ θυμέλη, εἴτε βῆμά τι οὖσα, εἴτε βωμός. Collatis tamen locis tragicorum, in quibus ea vox occurrit, videor mihi statuere posse, θυμέλην primario sensu esse, atrium amplum, et magnificum, sive id in regum divitumque ædibus, sive in Deorum templis, esset. De postremo hoc genere adhibetur Euripid. Suppl. v. 73. Ion. v. 46. v. 114. et v. 128. Pratinæ apud Athenæum, p. 617. Altera notio unice convenit Æschyl. Suppl. v. 677. Eurip. Iph. in Aul. v. 152. Locus, quem tractamus, alterutram quidem admittit, sed priorem commodius. Solenne enim in magna publicaque lætitia erat templa Deorum sacrificandi causa aperire. Plutarchus Parallel. p. 422. τῶν εὐθὺς ἱερῶν ἀνέῳγεν στεφανηφορούντων. Idem p. 496. πᾶς δὲ ναὸς ἀνέῳκτο καὶ στεφάνων καὶ θυμιαμάτων ἦν πλήρης. χρυσήλατοι θυμέλαι, ut χρυσήρεις οἴκους, Ion. v. 155. χρυσήρεις θριγκοὺς, Iph. in Taur. v. 120. *Musg.*

ἐπίτναντο Heath. vertit: *adibantur*; sed Reisk. corrigit ἐπίλναντο, i. e. ἐπίμπλαντο. *Beck.*

ἐπίτναντο] Si vera hæc lectio est, recte Musgravius explicuit *aperiebantur*. Sed quod emendavimus de Vers. Dochm. p. 18. ἐπίπλαντο, id etiamnum verum puto, aliter tamen explico: *aræ opplebantur* scil. sacrificiis. Simillimus est locus Æschyli Suppl. 681.

καὶ γεραροῖσι πρεσβυτοδόκοι γεμόντων
θυμέλαι, φλεγόντων
δ', ὡς πόλις εὖ νέμοιτο.

In quo attende etiam ad illud φλεγόντων, quod nostro σελαγεῖτο πῦρ respondet. Ἐπίτνον et ἔπιπλον confusa sunt Hesiod. Scut. Herc. 291. *Seidl.*

716. s. Λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει κάλλιστον Μουσᾶν θεράπων] Ὁ δὲ λώτινος αὐλὸς, Μουσῶν θεράπων, ἤγουν Μουσικὴν διακονῶν κάλλιστον φθόγγον ἐκελάδει. Ὅτι δὲ Αὐλοὶ ἄριστοι ἐκ λωτίνου ξύλου ἐγίνοντο, ἄνωθεν ἡμῖν δεδήλωται. Vide ad Troad. v. 546. *Barnes.*

Θυέστου· κρυφίαις γὰρ εὐναῖς
Πείσας ἄλοχον φίλαν
Ἀτρέως, τέρας ἐκκομίζει πρὸς
Δώματα· νεόμενος
Δ' εἰς ἀγόρους, ἀΰτει τὰν κερό-
εσσαν ἔχειν χρυσεόμαλλον
Κατὰ δῶμα ποίμναν.
Τότε δὴ τότε φαεννὰς στροφὴ β'.

Thyestis: clandestino concubitu
Cum seduxisset uxorem Atrei
Charam, prodigium extulit ad *suas*
Ædes. Reversus autem
In concionem, proclamavit *se* cornigerum
Habere aureo vellere spectabilem
In ædibus gregem.
Tunc vero, tunc lucidas

717. Κάλλιστον,] An κάλλιμον ob metrum. *Musg.*

719. ἀρνὸς ἐπίλογοι] MSS. tres ἀρνὸς ὡς ἐπίλογοι, quod recipi fortasse debuit cum minima distinctione post ἀρνὸς, ut ἐπίλογοι, valeat *carmina*, vel *formulæ incantatoriæ*. Certe ἐπιλέγειν potestatem verbi ἐπᾴδειν pluribus in locis habere mihi videtur. Aristophan. Equit. 416.:

Ἐξηπάτων γὰρ τοὺς μαγείρους, ἐπιλέγων τοιαυτί.

Lucianus Necyom. ῥῆσίν τινα μακρὰν ἐπιλέγων. et paullo post: μετὰ γοῦν τὴν ἐπῳδήν. Idem Dialogo Melissæ et Bacchidis: ὑποθυμιᾷ τῷ θύῳ — ἐπιλέγει δὲ ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα. Sic et *verba* Latinis nonnunquam sunt *incantamenta*. Ovid. Metam. XIV. 301.:

: Verbaque dicuntur dictis *contraria* verbis.

De Historia videndus præ omnibus Scholiastes ad Orest. v. 803.

ποίμναν. Sic Latini *pecus* de uno ove nonnunquam adhibent

Athenæus: ἐπιλέγοντες ῥῆσιν μυστικὴν, p. 496. B. *Musg.*

ἐπίλογοι Heath. reddit: *electionem declarantes Thyestæ.* Atreus cum in gregibus haberet agnum aureo vellere insignem, Thyestes eum surreptum populo ostendit, sicque regnum nactus est. Conf. Schol. Orest. 803. *Beck.*

ἀρνὸς, ὡς] Illud ὡς omissum in editionibus offerunt Musgravii libri tres. Recepi, quod alias metra sibi non respondent. Proxime pro ἐστὶ λόγος legitur vulgo ἐπίλογοι. Quæ lectio si quam explicationem admittit, explicanda est ὡς ἐπιλέγεται, scil. τοῖς εἰρημένοις, *ut additur fabulæ*. Sed paucis, opinor, hæc explicatio placebit. Musgravius vocem ἐπίλογοι interpretatur *carmina*, vel *formulæ incantatoriæ*, quem significatum nec probavit, nec, si probasset, huic loco conveniret. Minus etiam ferri potest Heathii ratio, qui *electionem* vertit de regni successione Thyestæ intelligens. Ceterum, nisi strophicum versum mutare dubitassem, locum ita potius correxissem:

χρυσίας ἀρνὸς, ἐστὶ λόγος, Θυέστου.

et in stropha:

χρυσέαν ἄρνα καλλίπλοκον ποριοῦσαι.

qui numeri paulo inferius recurrunt, v. 731. Vocem εὔπλοκος commemorat Pollux VII. 35. *Seidl.*

720. s. κρυφίαις γὰρ εὐναῖς Πείσας ἄλοχον] Ἀερόπην, τὴν Ἀτρέως γυναῖκα. Hinc Ovid. Trist. Lib. II. ad August. *Si non Aëropen Frater sceleratus amasset, aversos Solis non legeremus equos. Barnes.*

722. s. ἐκκομίζει πρὸς Δώματα· i. e. ἐξ Ἀτρέως δωμάτων κομίζει πρὸς τὰ ἑαυτοῦ δώματα. *Seidl.*

Ἄστρων μεταβάλλει ὁδοὺς
Ζεὺς, καὶ φέγγος ἀελίου,
Λευκόν τε πρόσωπον ἀοῦς.
Τὰ δ' ἕσπερα νῶτ' ἐλαύνει
Θερμὰ φλογὶ θεοπύρῳ.
Νεφέλαι δ' ἔνυδροι πρὸς ἄρκτον,
Ξηραί τ' Ἀμμωνίδες ἕδραι
Φθίνουσ' ἄπειροι δρόσου, καλλί-

Astrorum mutavit vias
Jupiter, et lumen solis,
Candidumque vultum Auroræ.
Per occiduas autem impellit plagas,
Calentes igne cælitus rutilante.
Nubes porro aquosæ ad Arctum ibant
Siccæque Ammonides sedes
Exarescunt roris expertes, pulcherrimis

724. Δ' εἰς ἀγόρους,] Ἀγορὰ, vox notissima, Ἄγυρις etiam Homero usurpata, ut notavimus ad Iphig. Aul. v. 753. Ἄγορος denique, quæ hic occurrit, Hesychio et Phavorino probatur, et exponitur ἄθροισμα, στρατὸς, ἢ καὶ δημηγόρος. *Barnes.*

724. a. Ita disponit Heath.:

Δ' εἰς ἀγορούς αὔτει antispasticus hemiolius.
Τὰν περίεσσαν ἔχων χρυσόμαλλον asynartetus ex dimetro dactylico et penthemimeri iambica.
Beck.

725. χρυσεόμαλλον] Metrum poscit χρυσόμαλλον. *Musg.*

726. ποίμναν.] Infrequens hic usus vocabuli et audax, ποίμνη pro singulari ὄϊς, ἀρνίον, ἀμνός. Grex pro ovis, agnus, quod raro alias inveneris. Ovis autem pro grege haud adeo infrequens aut ignota est figura. Notum est autem, hic non nisi singularem ovem intelligi. De aureo vero hoc agno vide supra ad v. 705. *Barnes.*

δῶμα,] Vulgo δώματα [sic ed. Victor.] quod dudum alii emendarunt. *Seidl.*

Versus est penthemimeris iambica; ut strophico respondeat, leg. κατὰ δῶμα. *Heath.*

727. a. Τότε δὴ τότε φαεννὰς Ἄστρων μεταβάλλει ὁδοὺς] Seneca Thyest. v. 790. *Quo terrarum Superumque parens, Cujus ad ortus noctis opacæ Decus omne fugit, quo vertis iter, Medioque diem perdis Olympo? Cur, Phœbe, tuos rapis adspectus,* etc. Totus fere Chorus ad finem actus quarti. Vide supra ad v. 720. *Barnes.*

728. μεταβάλλει] MSS. tres. μεταβὰς. Legendum metri gratia μετέβασ', vel μετέβαλλ'. *Musg.*

μετέβαλλ' metri gratia emendat Heath. *Beck.*

μετέβασ'] Vulgo μεταβάλλει, quod lectionis nostræ explicatio est. *Seidl.*

730. Minus plene distinguendum post ἀοῦς; nam accusativi φέγγος et πρόσωπον reguntur a v. ἐλαύνει. *Heath.*

732. θερμὰ, i. e. θερμὰ γινόμενα, θερμανθέντα, sive ὥστε θερμὰ γενέσθαι. *Seidl.*

733. νεφέλαι δ' ἔνυδ. π. ἄρκτ. scil. εἰσί. *Seidl.*

734. Ξηραὶ] Recte notat Barnesius, hoc loco, ubi situm est Hammonis templum, non convenire, sed regioni tantum, per quam illuc ibatur. vide Q. Curt. Lib. IV. *Musg.*

Ξηραί τ' Ἀμμωνίδες ἕδραι] Ammonis, sive Hammonis Jovis, templum et oraculum erant in Libyæ desertis, de qua re copiose Quintus Curtius Histor. Alexandri M. Lib. IV. ubi sterilitatem loci are-

στων ὄμβρων Διόθεν στερεῖσαι.
Λέγεται, τὰν δὲ πίστιν ἀντιστροφὴ β'.
Σμικρὰν παρ' ἐμοί γ' ἔχει,
Στρέψαι θερμὰν ἀελίου
Χρυσωπὸν ἕδραν ἀλλάξαν-
τα δυστυχίᾳ βροτείῳ,
Θνατᾶς ἕνεκεν δίκας.
Φοβεροὶ δὲ βροτοῖσι μῦθοι
Κέρδος πρὸς θεῶν θεραπείαις·
Ὧν οὐ μνασθεῖσα πόσιν κτείνεις
Κλεινῶν ξυγγενέτειρ' ἀδελφῶν.

Imbribus a Jove privatæ.
Fertur, sed fidem
Parvam apud me saltem *hoc* obtinet,
Vertisse calidam Sol
Auream sedem, mutantem
Hominum malo,
Ob mortalium injustitiam.
Formidabiles vero mortalibus *hi* sermones,
Lucrum sunt ad Deorum cultus.
Quorum non memor maritum occidisti,
Inclytorum mater germanorum.

nosi notat, et oraculum ejusque sedem optime describit. Vide etiam lexicographos. Quod autem fontibus et aquis careant hæ sedes, testatur Euripides in Alcest. v. 115. Εἴτ' ἐπὶ τὰς ἀνύδρους Ἀμμωνιάδας ἕδρας, etc. Quod tamen de locis intelligendum, per quos ad hoc oraculum eundum; ipse enim locus, ubi templum erat, mirifice fontibus et arboribus et fructibus beatur; ut idem docet Curtius ibidem. *Barnes.*

Ἀμμωνίδας ἕδρας, i. e. Libya. *Seidl.*

735. ἀπυρώδεσσι,] Ita bene Bothius idemque conjecerat Hermannus. Legebatur ἄπυροι δρόσοι. *Seidl.*

Accuratius respondebit metrum antithetico, si pro φθίνουσ' legas φθίνουσιν — Distingue autem post δρόσου. *Heath.*

φθίνουσ' ed. Victor.

736. ὄμβρων Διόθεν στερεῖσαι.] Ὄμβρων τοῦ οὐρανοῦ στερηθεῖσαι. In Ægypto enim nunquam pluit, Nilus illis sufficit, unde et dicitur Ζεὺς Αἰγύπτιος, ὅτι Διὸς δίκην τὴν γῆν ὑδραίνει. Vid. ad Helen. v. 2. Libyca autem desertus raro pluviis irrigatur, et tum quidem nihilo plus fœcundatur. Διόθεν autem pro ἐκ Διὸς, dicitur et ἐκ Διόθεν, pleonasmo, et ἐκδιόθεν junctim. Στερεῦσα autem pro στερηθεῖσα Attice dicitur; de qua re vide ad Iphigen. Aul. v. 357. *Barnes.*

737. s. Λέγεται· τὰν δὲ πίστιν Σμικρὰν παρ' ἔμοιγ' ἔχει,] Lege τάδε δέ. *Por.*

739. ἀελίου] Optime Canterus ἀέλιον. Pro θερμὰν Barnesius, errore typographico, θερμά. Metrum postulat θερμάν. *Musg.*

739. s. Στρέψαι θερμὰν ἀελίου χρυσωπὸν ἕδραν ἀλλάξαντα] Vel Δία, aut Ζῆνα, intelligi debet et continuari ex præcedentibus, vel certe cum Cantero et Scaligero ἀέλιον legendum. Sed quia v. 729. Ζεὺς occurrit, et potest hic apte et sine ulla violentia intelligi, nihil muto. De Solis autem regressu ad Thyestæi convivii conspectum nos supra ad v. 727. et ad Iphigen. Taur. v. 817. *Barnes.*

ἀελίου] Etiam mihi magis placet Can-

ARGUMENTUM ACTUS QUARTI.

Dum ad strepitum et inconditum quendam clamorem stupent Electra et Chorus, accedit Nuntius, qui prolixa narratione sublatum per insidias Ægisthum memorat. Sequitur gratulatio et tripudium Chori et Electræ. Mox coronas fratri Orestæ et Pyladæ parat Electra, utpote qui de pessimo tyranno victoriam feliciter reportarint. Hinc ad mortuum Ægisthum invectivam dirigit per effictionem; ubi violatæ semel pudicitiæ consequentiæ enormes, opum per scelera partarum instabilitas et debita parricidio vindicta memorantur Orestes et Electra de matre quoque perimenda deliberant. Qua in re implacabilem viraginis animum videre licet, quæ etiam fratrem ad matricidium excitat. Clytæmnestra tandem supervenit, ad spectatorum usque invidiam felix et numeroso barbarorum mancipiorum satellitio stipata. Sequuntur duæ orationes judiciales, Clytæmnestræ cædem Agamemnonis a se perpetratam defendentis, et Electræ defensionem istam refutantis. Chorus deplorat Pelopidarum calamitates. Clytæmnestra ab Oreste filio in vindictam patris ab illa cæsi occiditur.

ΧΟ. Ἔα, ἔα· φίλαι, βοῆς ἠκούσατ', ἢ δοκὼ κενὴ
Ὑπῆλθέ μ', ὥστε νερτέρα βροντὴ Διός;

Cho. Eia, eia, amicæ, vocemne audivistis, an vana opinio
Subiit me, ut infernum Jovis *inferni* tonitruum?

teri et Scaligeri ἀίλιον, quam ad ἀλλάξαντα intelligere Δία. *Seidl.*

740. ἀλλάξαντα primam corripere non potest, ut Heathius opinatur, sed videtur eo loco versus longam admittere. Glyconeis hanc libertatem vindicavimus supra ad v. 122. nec differt hic versus a glyconeo, nisi quod una syllaba ab initio est brevior. Quidni igitur eandem libertatem habuerit? *Seidl.*

ἀλλάξαντα primam hic corripit. Versus enim Ionicus est a majore ex Ionico ditrochæo. *Heath.*

742. ἔνικεν δίκας.] Et metrum et sententia postulare videntur ἔνικ' ἀδικίας. *Musg.*

ἔνικεν δίκας.] Non male Musgravius conjicit ἔνικ' ἀδικίας, neque tamen hoc metrum postulat. Vulgatam Latinus interpres vertit: *mortalis pœnæ causa.* Immo vertendum: *mortalis judicii causa,* i. e. propter vindictam, quam illi fratres inter se exercuerunt. *Seidl.*

744. Κῆδος δὲ] Delevi δὲ, auctore MS. B. *Musg.*

Κῆδος δὲ ed. Victor.

745. Metri causa Heath. corrigit: Ὦν σὺ μνασθεῖσα τέκνων ἔκτεινεν. Ita versus erit antispasticus πολυσχημάτιστος dimeter hypercatalectus, ex dispondeo, qui in strophe pentasyllabus, epitrito secundo et syllaba.

κτείνεις ap. Barn. est vitium typogr. pro κτείνεις. *Beck.*

746. συγγενέτειρα] Vox rarissima, et vix alibi, credo, occurrens. Vis ejus cognoscitur ex voce γενέτειρα, matrem significante, unde sequitur, συγγενέτειραν esse, *quæ simul procreavit.* i. e. simul cum marito. [Idem observarat Heath.] *Musg.*

Κλεινῶν συγγενέτειρ' ἀδελφῶν.] Si συγγενέτειρα pro συγγενὴς aut σύγγονος capias, per κλεινῶν ἀδελφῶν intellige Castorem et Pollucem, fratres Helenæ et Clytæmnestræ. Hæc tamen significatio fere Euripidi singularis; quanquam haud omnino rationis expers. Et eam videtur ipse poëta defendere, v. 990. ubi de eadem Clytæmnestra dicit: Παῖ Τυνδάρειε, καὶ τοῖν ἀγαθοῖν σύγγονε κούροιν. Vide etiam v. 1063. et 1234. etc. Sin συγγενέτειρα pro γενέτειρα, aut μήτηρ sumitur, addito σὺν, ob Agamemnonis conjunctionem, tum per κλεινῶν ἀδελφῶν intellige Orestam, Electram et Chrysothemin. Hi enim erant Agamemnonis et Clytæmnestræ liberi. Quanquam Æmilius Portus pro Chrysothemin habeat Antigonen, quæ certe Œdipi erat filia. *Barnes.*

Actus tertii initium hic constituit

Ἰδοὺ τάδ' οὐκ ἄσημα πνεύματ' αἴρεται·
Δέσποιν', ἄμειψον δώματ', Ἠλέκτρα, τάδε.
ΗΛ. Φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγῶνος ἥκομεν;
ΧΟ. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, φόνιον οἰμωγὴν κλύω.
ΗΛ. Ἤκουσα κἀγώ· τηλόθεν μὲν, ἀλλ' ὅμως.
ΧΟ. Μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανής γε μήν.
ΗΛ. Ἀργεῖος ὁ στεναγμὸς, ἢ φίλων ἐμῶν;
ΧΟ. Οὐκ οἶδα· πᾶν γὰρ μίγνυται μέλος βοῆς.
ΗΛ. Σφαγὴν ἀϋτεῖς τήνδε μοι· τί μέλλομεν;
ΧΟ. Ἔπισχε, τρανῶς ὡς μάθῃς τύχας σέθεν.
ΗΛ. Οὐκ ἔστι· νικώμεσθα· ποῦ γὰρ ἄγγελοι;
ΧΟ. Ἥξουσιν· οὔ τοι βασιλέα φαῦλον κτανεῖν.

En isti non obscuri spiritus attolluntur.
Electra domina, domos has egredere.
Ele. O amicæ, quid rei *est?* quomodo in certamine procedimus?
Cho. Haud scio, præter *hoc* unum funestum clamorem audio.
Ele. Audivi et ego procul quidem, sed tamen *audivi.*
Cho. Procul enim serpit vox, clara nihilominus.
Ele. Argivusne, an meorum amicorum *est* iste gemitus?
Cho. Ignoro: nam confusus est totus clamoris sonus.
Ele. Cædem mihi hanc loqueris; quid moramur?
Cho. Mane; donec cognoscas liquido fortunas tuas.
Ele. Non licet, victæ sumus: ubi enim nuncii?
Cho. Venient: haud enim *res* levis *est* regem occidere.

Prev., et supra v. 487. actum secundum inchoari jussit. *Beck.*

συγγενέτειρα] Bene Heathius: σὺν σέο γενέτειρα. Κλεινοὶ ἀδελφοὶ sunt Orestes et Electra. *Seidl.*

747. s. Ἔα, ἔα· φίλαι, βοῆς ἠκούσατ', ἢ δοκὼ κενὴ Ὑπῆλθέ μ',] Ἔα, ἔα, vox admirantis Chori, et extra versum eminet; de qua re nos plus semel monuimus. Vid. ad Herc. Fur. v. 1079.

φίλαι, βοῆς ἠκούσατ',] E longe strepitum videtur Chorus audire; qui ex Ægisthi cæde sit excitatus.

δοκὼ] Ἡ δοκὼ, ut Λητὼ, est vox Euripidi fere propria, idem valens, ac δόκημα, Troad. v. 413. aut δόκησις, Oppian. Cyneg. Lib. II. v. 505. aut δόγμα, δόξασμα, Electr. v. 383. aut denique commune illud δόξα. A δοκὼ autem fit ἀδόκως, Troad. 793. not. ut a δόκησις et δόκημα, ἀδοκήτως. *Barnes.*

δοκὼ] Heathius: "Ἡ δοκὼ vox Euripidi fere propria est juxta Barnesium, qui addidisse etiam debuit, apud illum non nisi hoc tantum in loco legi. Corruptam igitur puto, et δόκη legendum. Δόκην, δόκησιν, Hesych." Non audeo mutare. Etiam δόκος valet δόκησιν, vid. Hesych. v. δοκὸς et ejus interpp. coll. Etym. M. p. 538. I. 46. Immo Albertius ad Hesych. v. δόκη: "Arcadius Grammaticus ineditus: δόκαι, δόκη, ἡ ὑπόνοια." Corrigendum puto δοκὼ, δόκη, ἡ ὑπόνοια. Conferri potest ἠχὴ, ἠχὼ, ἦχος, ἤχημα, ἤχησις, ita δόκη, δοκὼ, δόκος, δόκημα, δόκησις. *Seidl.*

750. Δέσποιν', ἄμειψον δώματ',] Electra jam ante Chori principium e scena exierat, et intra domum se receperat, ad aptandum sibi gladium; si forte frater suo proposito excideret. Quare illam Chorus, subito clamore audito, hortatur, domum exeat

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὦ καλλίνικοι παρθένοι Μυκηνίδες,
Νικῶντ' Ὀρέστην πᾶσιν ἀγγέλλω φίλοις,
Ἀγαμέμνονος δὲ φονέα κείμενον πέδῳ
Αἴγισθον· ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι χρεών.
ΗΛ. Τίς δ' εἶ σύ; πῶς μοι πιστὰ σημαίνεις τάδε;
ΑΓ. Οὐκ οἶσθ' ἀδελφοῦ μ' εἰσορῶσα πρόσπολον;
ΗΛ. Ὦ φίλτατ', ἔκ τοι δείματος δυσγνωσίαν
Εἶχον προσώπου· νῦν δὲ γιγνώσκω σὲ δή.
Τί φῄς; τέθνηκε πατρὸς ἐμοῦ στυγνὸς φονεύς;
ΑΓ. Τέθνηκε· δίς σοι ταὐθ', ἃ γοῦν βούλει, λέγω.

NUNCIUS.

O præclaram victoriam adeptæ virgines Mycenides,
Vicisse Orestem amicis annuncio omnibus
Agamemnonisque interfectorem prostratum humi,
Ægisthum: quare Deos precari oportet.
Ele. Tu vero quis es? quomodo hæc mihi certa nuncias?
Nun. Nescis, quod fratris me ministrum vides?
Ele. O charissime, præ timore non facile agnoscere
Faciem potui: nunc vero plane agnosco te.
Quid ais? obiîtne patris mei odiosus interfector?
Nun. Obiît. Bis tibi hæc, quæ certe cupis, dico.

ut de hoc inopinato tumultu inter se deliberent. "Ἀμείψον δώματ' itaque pro δωμάτων ἔξελθε. Ἀμείβω enim, cum quamvis mutationem indicet, etiam mutationem loci significat. *Barnes.*

757. σφαγὴν ἀϋτεῖς τ. μοι] Heathius: "Verte: *hanc mihi cædem peragendam esse clamore tuo* (immo voce tua) *mones; quid moramur?* De sua enim ipsius cæde loquitur Electra. Vid. supra v. 700—705." Bene ille, quod cetera attinet, sed vocem τήνδε non intellexit, quæ, si sensum spectas, non pertinet ad σφαγὴν, sed ad illa, quæ dixerat Chorus, perinde ac si dixisset τάδε ἀϋτεῖς, ἐμοὶ σφαγὴν, *cum hæc mihi nuntias*, nuntias (hortaris), *ut me occidam.* *Seidl.*

760. Pro Οὔ τοι Valck. legit: Οὔτι. *Beck.*

763. φονέα] Vid. supra ad v. 599. *Seidl.* φονέα ultimam producit. Hinc, ne spondeus quartam sedem habeat, legendum:

Ἀγαμέμνονος φονέα δὲ κείμενον πέδῳ,

aut tantum φονῆα legendum; sed in poëta Attico minus placet accus. Ionicus. *Heath.*

769. Τί φῄς; τέθνηκε πατρὸς ἐμοῦ στυγνὸς φονεύς;] Ita ut clarius sonaret versus et expeditius curreret, rejeci γ', quod male irrepserat inter πατρὸς et ἐμοῦ. *Barnes.*

πατρὸς ἐμοῦ] Quod has voces distinebat γ', recte sustulit Barnesius. In initio versus vulgo legitur φῄς. Sed Ed. Vict. Princ. φῄς. *Seidl.*

πατρός γ' ἐμοῦ ed. Victor.

770. τ' αὐθ', *eadem*, non ταῦθ', *hæc.* *Musg.*

Τέθνηκε· δίς σοι ταῦθ', ἃ γοῦν βούλει, λέ-

ΧΟ. Ω θεοὶ, Δίκη τε πάνθ᾽ ὁρῶσ᾽, ἦλθές ποτε.
ΗΛ. Ποίῳ τρόπῳ δὲ, καὶ τίνι ῥυθμῷ φόνου
Κτείνει Θυέστου παῖδα, βούλομαι μαθεῖν.
ΑΓ. Ἐπεὶ μελάθρων τῶνδ᾽ ἀπήραμεν πόδα,
Εἰσβάντες ἦμεν δίκροτον εἰς ἁμαξιτὸν,
Ἔνθ᾽ ἦν ὁ κλεινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.
Κυρεῖ δὲ κήποις ἐν καταῤῥύτοις βεβὼς,
Δρέπων τερείνης μυρσίνης κάρᾳ πλόκους·

• *Cho.* O dii, et Justitia omnia intuens, venisti tandem.
Ele. Quo modo vero, et quo ordine cædis
Occiderit Thyestæ filium, cupio discere.
Nun. Postquam ab ædibus hisce discessimus, pedem
Geminum immittentes in viam plaustrariam ivimus
Ubi clarus Mycenæorum princeps erat:
Forte autem hortis in irriguis ambulabat,
Carpens teneræ myrti coronas capiti.

γω] Cum supra dixerat Nuntius, Ægisthum solo prostratum jacere mortuum; nunc idem repetens, dicit: Τέθνηκε· δίς σοι λέγω. Qui enim læta audiebant, etiamsi aperte rem narratam audirent, *bis* aut *ter* illud repeti expetebant. Vide quæ nos ad Rhes. v. 281. *Barnes.*

δίς σοι] Olim legebatur δίσσοι, quod bene in duas voces distraxit Canterus.

ταῦθ᾽] Æmilius Portus corrigit ταῦθ᾽, probantibus plerisque interpretibus. Mihi mutatione non opus videtur. Ταῦτα intelligo ὅτι τέθνηκε. Ad proxima cf. Troad. 74. Ἕτοιμ᾽, ἃ βούλει, τἀπ᾽ ἐμοῦ. *Seidl.*

772. τίνι ῥυθμῷ] De productione brevis vocalis ante litteram ρ cf. Brunck. ad Comici Plut. 51. et Soph. Antig. 318. *Seidl.*

774. πόδα regitur ab εἰσβάντες, non ab ἀπήραμεν. Sic ἐκβὰς πόδα, Heraclid. 802. ἀρβύλαν προβὰς, Orest. 1476. πόδα δίκροτον, *geminum pedem.* Sic δίπαλτα ξίφη, Iph. Taur. 324. δίβολον ἄκοντα, Rhes. 370. Denique ἀπαίρω sine accusativo legitur, Iph. Taur. 968. Rhes. 143. *Musg.*

Musgravius πόδα jungit cum εἰσβάντες et δίκροτον refert ad πόδα. Multo simplicior est vulgaris interpunctio, quam retinuimus. Negari quidem non potest, εἰσβαίνειν πόδα recte dici, sed quidni etiam ἀπαίρειν πόδα τινὸς, sive, quod idem est, αἴρειν πόδα ἀπό τινός? Αἴρειν πόδα Noster dixit Hec. 951. πόδ᾽ ἔξω δωμάτων αἴροντι. Hel. 1626. ποῖ σὺν πόδ᾽ αἴρεις; Troad. 343. κοῦφον αἴρῃ βῆμα. *Seidl.*

775. δίκροτον εἰς ἁμαξιτὸν,] Scaliger legit εἰς δίκροον ἁμαξιτόν· δίκροος sane de *bivio* recte dici potest, sed nec minus eleganter δίκροτος de *curuli via*, ob ἵππων κρότημα, quare, cum ἁμαξιτὸς dicatur hæc via, maneat omnino per me δίκροτος· Ita quidem via strata lapidibus et equis apta dicitur ἱππόκροτος. *Barnes.*

ἁμαξιτὸν ed. Victor.

776. ὁ κλεινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.] De Ægistho hæc Ironice dicuntur. *Barnes.*

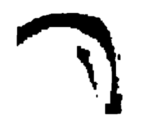
778. κάρᾳ] Ita jam voluerat Portus. Edd. Victor. κάρα. *Seidl.*

780. Πόθεν πορεύεσθέ τ᾽ ἐκ ποίας χθονός;] Ita Ed. Victor. Emendat Canterus πόθεν πορεύεσθόν τε κἀκ ποίας χθονός; Sed lenius multo est.

πόθεν πορεύεσθ᾽, ἐστὲ τ᾽, ἐκ ποίας χθονός;

Musg.

Πόθεν πορεύεσθόν τε κἀκ ποίας χθονός;] Cum olim misero hic locus errore fœdabatur: ita enim legebatur: Πόθεν; πορεύεσθέ τ᾽ ἐκ ποίας χθονός: Canterus emendabat, ut nos jam scripsimus, quam lectionem veram pronuntiarem, nisi Scaliger aliam lectionem æque verisimilem profer-

Ἰδών τ' ἀΰτεῖ· χαίρετ', ὦ ξένοι· τίνες;
Πόθεν πορεύεσθ', ἔστε τ' ἐκ ποίας χθονός;
Ὁ δ' εἶπ' Ὀρέστης, Θεσσαλοί· πρὸς δ' Ἀλφεὸν
Θύσοντες ἐρχόμεσθ' Ὀλυμπίῳ Διΐ.
Κλύων δὲ ταῦτ' Αἴγισθος, ἐννέπει τάδε·
Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ ξυνεστίους ἐμοὶ
Θοίνης γενέσθαι, τυγχάνω δὲ βουθυτῶν
Νύμφαις· ἑῷοι δ' ἐξαναστάντες λέχους,

Conspicatusque *nos*, clamat: salvete, O hospites, quinam *estis?*
Unde venitis et estis? qua ex terra?
Orestes vero respondit: Thessali *sumus*, cæterum ad Alpheum
Imus sacrificaturi Olympio Jovi.
Audiens autem hæc Ægisthus, hæc dicit,
Nunc quidem apud nos oportet convivas simul
Exhilarari convivio: nam boves immolo
Nymphis: mane vero excitati e lecto

ret: Πόθεν πορεύεσθ' ὄντες ἐκ ποίας χθονός. Locus autem Homerico illi æmulus, Odyss. α'. v. 170. Τίς; Πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες. *Barnes.*

Reisk. conjicit: πόθεν πορεύεσθ' ἐς τί, καὶ ποίας χθονὸς, vel πόθεν πορεύεσθ', ἐς τί δ' Ἀργείων χθόνα. *Beck.*

Musgravius valde probabiliter:

πόθεν πορεύεσθ', ἔστε τ' ἐκ ποίας χθονός;

Parum quidem elegans videri potest illud ἐκ ποίας χθονὸς post πόθεν. Similiter tamen Æschylus Choëph. 653. ποδαπὸς ὁ ξένος; πόθεν; Nam recte Eustathius ad Hom. Il. φ'. p. 1337. l. 43. Bas. illud ποδαπὸς explicat per ποίου ἐδάφους ἤτοι χώρας, γῆς. Quærit igitur Ægisthus, quinam sint, unde veniant, et quænam eorum patria sit. Monendum tamen est etiam, ex Orestis responsione quæsitum quoque videri, *cur venerint*, aut saltem *quo tenderent*, unde tale quid poëtam scripsisse suspiceris:

πόθεν πορεύεσθ' ὁρμᾶ τ' εἰς ποίας χθονός;

Verum potuit tamen Orestes prolixius respondere, ut respondet Copreus in Nostri Heracl. 135 seqq. *Seidl.*

781. Ἀλφειὸν ed. Victor.

785. Θοίνην γενέσθαι,] Barnesius θοίνην πίνεσθαι, quod, ut alia mittam, in conviviis invitandis minime urbanum esset. Melius igitur Dawesius, Miscell. Crit. p. 345. Θοίνῃ 'γγενέσθαι. Malim tamen ἐμοῦ Θοίνῃ γανοῦσθαι. vid. ad Iph. Taur. v. 953. *Musg.*

Θοίνην πίνεσθαι,] Ita quidem nos, solitarii et nullo fiduciario nixi, nec tamen fiducia excidimus; cum enim ante hæc Θοίνην γενέσθαι scriptum erat, cum accusativo personæ, id quidem nullo modo ferendum vidit Josephus Scaliger, et pro θοίνην substituit τὸ νῦν, acute satis ac tute, nisi νῦν in versu superiori præcederet. Nos itaque, quibus Euripides semper videtur Ὁμηρόμιμος, legimus πίνεσθαι pro γενέσθαι, quam lectionem si semel admiseris, omnis illico difficultas abit. Homerus Iliad. ω'. v. 124. Ἐσσυμένως ἐπίνοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον. Et δαῖτα πένεσθαι legitur, Odyss. γ'. v. 428. δ'. v. 531. ξ'. v. 251. χ'. v. 199. Quare hic loci sensus et ordo: Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ ὑμᾶς συνεστίους εἶναι, καὶ ἐμοὶ θοίνην πένεσθαι· τουτέστι συμποσιάσεις ἐμοὶ ἐν τῷ δαῖτα ἐντύνειν. Μνημονευτέον δὲ, ὅτι οἱ παλαιοὶ Ἥρωες καὶ βασιλεῖς ἦσαν αὐτοδιάκονοι ἐν ταῖς ἱερουργίαις καὶ θυσίαις, καὶ ἄλλαις σιτισιμοῦν. Consule de hac re Cœlium Rhodigin. lib. XVIII. c. 36. *Barnes.*

Reisk. θοίνης γενέσθαι. *Beck.*

Θοίνης γενέσθαι,] Legebatur θοίνην γενέσθαι. Dawesius Miscell. Crit. p. 337.

Εἰς ταυτὸν ἥξετ᾽· ἀλλ᾽ ἴωμεν εἰς δόμους:
Καὶ ταῦθ᾽ ἅμ᾽ ἠγόρευε, καὶ χειρὸς λαβὼν
Παρῆγεν ἡμᾶς, οὐδ᾽ ἀπαρνεῖσθαι χρεών.
Ἐπεὶ δ᾽ ἐν οἴκοις ἦμεν, ἐννέπει τάδε·
Λουτρ᾽ ὡς τάχιστα τοῖς ξένοις τὶς αἰρέτω,
Ὡς ἀμφὶ βωμὸν στῶσι χερνίβων πέλας.
Ἀλλ᾽ εἶπ᾽ Ὀρέστης, ἀρτίως ἡγνίσμεθα
Λουτροῖσι καθαροῖς ποταμίων ῥεέθρων ἄπο.
Εἰ δὲ ξένους ἀστοῖσι συνθύειν χρεών,
Αἴγισθ᾽, ἕτοιμοι, κοὐκ ἀπαρνούμεσθ᾽, ἄναξ.
Τοῦτον μὲν οὖν μεθεῖσαν ἐκ μέσου λόγον·
Λόγχας δὲ θέντες, δεσπότου φρουρήματα,

Eodem pervenietis. Sed ingrediamur domum
Simulque hæc dicebat, et prehensa manu
Deducebat nos, neque denegare fas erat.
Cum autem in ædibus essemus, hæc dixit,
Lavacra quam celerrime quis hospitibus efferat,
Ut ad aram stent prope aquam lustralem:
Sed ait Orestes: modo lustrati sumus
Lavacris puris ex undis fluvialibus.
Si vero fas est peregrinos sacrificare cum civibus,
Ægisthe, parati *sumus*, neque, O rex, *hoc* recusamus.
Hunc autem sermonem omiserunt de medio *sublatum*.
Cumque deposuissent hastas, Regis tutamina,

(281. ed. Lips.) emendabat θοίνῃ 'γγενέσθαι. Musgravius mavult ἐμοῦ θοίνῃ γενοῦσθαι. Dedimus quod proximum erat. Nam quum separatim recte dicatur συνεστίους ἐμοὶ γενέσθαι et συνεστίους θοίνῃ γενέσθαι, recte etiam dicetur conjunctim συνεστίους ἐμοὶ θοίνῃ γενέσθαι. Littera ν et iota adscriptum sæpissime confusa. In versu antecedente noli tentare illa παρ᾽ ἡμῖν et ἐμοί. Verte: *estote mihi convivæ in hac mea domo. Seidl.*

Θοίνην γενέσθαι, ed. Victor.

787. Εἰς ταὐτὸν ἥξετ᾽,] *Quum mane e lecto exsurrexeritis, eodem pervenietis,* quo scilicet pervenissetis, si ad me non deflexissetis, i. e. iter vestrum nihilominus perficere poteritis. *Seidl.*

Reisk. scribit: εἰς ταυτὸν (scil. ἐν ᾧ νῦν ἐστὶ) ἥξετε. erant autem in itinere ad Pisam constituti. Cogitabam aliquando εἰς Πίσαν ἥξετε. *Reisk.*

791. αἰρέτω, ed. Victor.

794. ποταμ. ῥεέθ. ἄπο.] De hoc usu præpositionis cf. de Verss. Dochm. p. 308. *Seidl.*

796. ἕτοιμοι,] Scil. ἐσμέν. Vid. supra ad v. 37. *Seidl.*

800. σφάγι᾽ ἐνέφερον,] Ita Ed. Victor. pro quo optime Scaliger σφαγεῖον ἔφερον. σφαγεῖον, *hostia, victima,* exponitur Troad. v. 749. Sed si grammaticis fides, *vas sanguini capiendo* significat: vide ad Cyclop. v. 394. *Musg.*

Οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον,] Ita Scalig. pro σφάγι᾽ ἐνέφερον, rectissime, ut ego puto. Vid. supra ad Troad. v. 749. Οὐχ ὡς σφαγεῖον Δαναΐδαις ῥίξουσ᾽ ἐμόν. Johann. Miltonus legit hoc in loco: Οἱ μὲν τὰ σφάγι᾽ ἐνέφερον. Sed Scaligeri lectio præplacet. ἔφερον est temporis imperf. *Barnes.*

Edd. Victor σφάγι᾽ ἐνέφερον, quod Scaliger recte, opinor, mutavit in σφαγεῖον

Δμῶες, πρὸς ἔργον πάντες ἵεσαν χέρας.
Οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον, οἱ δ᾽ ἦρον κανᾶ·
Ἄλλοι δὲ πῦρ ἀνῆπτον, ἀμφί τ᾽ ἐσχάρας
Λέβητας ὤρθουν· πᾶσα δ᾽ ἐκτύπει στέγη.
Λαβὼν δὲ προχύτας μητρὸς εὐνέτης σέθεν
Ἔβαλλε βωμοὺς, τοιάδ᾽ ἐννέπων ἔπη·
Νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις με βουθυτεῖν,
Καὶ τὴν κατ᾽ οἴκους Τυνδαρίδα δάμαρτ᾽ ἐμὴν,
Πράσσοντας ὡς νῦν, τοὺς δ᾽ ἐμοὺς ἐχθροὺς κακῶς.
Λέγων Ὀρέστην καὶ σέ· δεσπότης δ᾽ ἐμὸς
Τἀναντί᾽ εὔχετ᾽, οὐ γεγωνίσκων λόγους,
Λαβεῖν πατρῷα δώματ᾽· ἐκ κανοῦ δ᾽ ἑλὼν

Famuli, ad opus omnes admoverunt manus.
Et alii quidem victimam adducebant, alii vero ferebant canistra:
Alii vero ignem accendebant, et circa focum
Lebetas erectos collocabant, totumque tectum perstrepebat.
Maritus vero tuæ matris molam falsam acceptam
Projecit *in* aras, talia profundens verba:
O Nymphæ saxicolæ, *date* ut ego sæpe boves *vobis* mactem,
Utque Tyndaris uxor mea, quæ in ædibus *est*,
Ut nunc, *rem* gerentes. Meos vero inimicos male:
Significans Orestem, et te. Dominus vero meus
Contraria precabatur, non clara voce proferens verba,
Recuperare paternas sedes. Cum autem ex canistro cepisset

ἔφερον. Schæferus σφαγεῖ᾽ ἐνέφερον. Sed dubitare licet de hoc usu activi ἐμφέρειν pro εἰσφέρειν. *Seidl.*

801. πῦρ ἀνῆπτον,] Ita optime Canterus. Ed. Victor. πυρὰν ἧπτον. *Musg.*

Ἄλλοι δὲ πῦρ ἀνῆπτον,] Cum olim πυρὰν ἧπτον legeretur, Gul. Canterus, qui vidit, ex ista lectione versum laborare, recte distinguendo legebat: πῦρ ἀνῆπτον. Quam lectionem probant Josephus Scaliger, Æmilius Portus, Johan. Miltonus. Nec est, ut in dubium vocetur. Hoc autem in loco ritus sacrificandi apud Priscos describitur, ut apud Homerum quoque Odyss. γ′. v. 425. ad v. 464. Vid. Francis. Rossæi, Archæolog. Attic. Lib. VI. c. 3. Johan. Rosini Antiq. Roman. Lib. III. c. 39. et Hofmanni Lexicon Universale in voce *sacrificium*. Confer locum Iphigen. Aul. v. 1564. etc. cum hoc loco. *Barnes.*

πῦρ ἀνῆπτον,] Brubach. πυρὰν ἧπτον, et ita quoque editio princeps. Hervag. πυρὰν ἧπτ. Emendavit Canterus. *Seidl.*

802. πᾶσα δ᾽ ἐκτύπει στέγη.] Thema κτυπέω. *Barnes.*

805. Reisk. emendat: Νύμφαι γεραιαί. *Beck.*

πολλάκις με βουθυτεῖν,] De hoc infinitivo vid. Interpp. ad Nostri Suppl. 3. Victorius in margine: λείπει ἀττικῶς τὸ δότε. *Seidl.*

807. τοὺς δ᾽ ἐμοὺς ἐχθ. κακ.] Scil. πράσσειν. Anacoluthon est. Latet in antecedentibus τὸ πράσσειν ἐμέ.—Conferri hic potest Clytæmnestræ oratio in Soph. Electr. v. 850. *Seidl.*

809. γεγωνίσκων] Conf. Interpp. ad Hesych. v. γεγωνίσκει. *Seidl.*

810. s. ἐκ κανοῦ δ᾽ ἑλὼν Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα,] De canistro, in quo cultellus sacrificus reponebatur, vide quæ nos ad Iphig.

Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα, μοσχίαν τρίχα
Τεμὼν, ἐφ' ἁγνὸν πῦρ ἔθηκε δεξιᾷ.
Κάσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον, ὡς ἦραν χεροῖν
Δμῶες· λέγει δὲ σῷ κασιγνήτῳ τάδε·
Ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσαλοῖς
Εἶναι τόδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεῖ καλῶς,

Ægisthus rectum cultrum, vitulinos pilos
Resecans, in lustralem ignem imposuit dextra.
Mactavitque vitulum in humeris *percussum*, cum *eum* sustulissent manibus
Ministri: hæc autem fratri tuo dixit.
Inter honestas artes jactant apud Thessalos
Hoc *etiam* esse, quisquis taurum dissecat pulchre,

Aul. v. 1564. Ex hoc loco autem apparet, *rectum* reponi. *Barnes.*

811. s. *μοσχίαν τρίχα Τεμὼν*] Pilos ex victimæ capite ante sacrificium resecabant, quod proprie dicebatur *ἀπάρχεσθαι*, de qua re vide Eustathium in illud Odyss. ξ'. v. 422. Ἀλλ' ὅγ' *ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν.* *Barnes.*

σφαγὶς] Recurrit hæc vox infra v. 1142. Pollux X. 97. *τῶν δὲ μαγείρου σκευῶν καὶ κοπίδες καὶ σφαγίδες.* *Seidl.*

813. *Κάσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον,*] Inter armos, ubi humeris cervix aptari videtur, vitulum percussit, ex more ac ritu præscripto. *Barnes.*

ἐπ' ὤμων Abresch. ad Æschyl. I. p. 501. intelligit de ministrorum humeris, quibus impositum vitulum jugulavit. *Beck.*

Distinguit Reiskius: *κάσφαξ', ἐπ' ὤμων μόσχον ὡς ἦρ. χ.* *et mactabat vitulum ex humeris famulorum dependentem.* Vulgata distinctio idem dicit. *Seidl.*

815. s. *Ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσάλοις Εἶναι τόδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεῖ καλῶς,*] Phœniss. 163. Alexis Athenæi I. p. 21. D. Suidæ v. *ἀναλαβέσθαι.* (sic Porsonus.) Eustathii ad Iliad. Σ'. p. 1164, 32=1223, 35. Timocles VI. p. 237. E. Casaubon. ad VI. 17. p. 260. F. *Por.*

Ἐκ τῶν καλῶν] Videndum, an melius sit *ἐν τῶν καλῶν*, ut loquitur Plutarchus Op. Mor. p. 426. Ed. H. Steph. *Musg.*

Ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσαλοῖς Εἶναι τόδ', etc.] Hoc in loco, ut in multis aliis, præclara illa summe ingeniosi nostri poëtæ œconomia insigniter patet, quam miror aliquos etiam doctos homines in hac fabula non æque agnoscere. Cum enim Orestes et Pylades, supra poëta fingente, se Thessalos ad Ægisthum dixissent, Ægisthus jam illos provocat ad artem suam ostentandam, qua nempe Thessali erant celebres, in sacrificiis excoriandis, aperiendis, dissecandis; nempe sic Orestæ optima dabatur occasio Ægisthum subito perimendi. Quare cum dicit Gaspar Stiblinus: *Multa in hac narratione videri frigidiora esse, et a Tragica gravitate abhorrentia, ut sunt illa,* v. 779. *Χαίρετ', ὦ ξένοι.* et v. 784. *Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν,* etc. et v. 791. *Λοῦτρ' ὡς τάχιστα,* etc. et v. 799. *Πρὸς ἔργον πάντες:* impudentem hominis stupidi ignorantiam abominor, et frigidissimos sensus exsecror, poëtæque nostri felicem fortunam suspicio, qui nullum habet hostem, nisi impotentem ignorantiam. Et sane in toto illius opere, quo in Euripidem functus est, nihil omnino docto homine dignum reperio, excepto, quod argumenta in omnes actus scripserit, et morales gnomas et philologicum nonnihil intersperserit; sed sensus poëtæ minime vidit, cum etiam iambici versus leges ignoraverit. Quod vix ego memorarem, nisi metuerem, ne quis, ejus auctoritate seductus, in Euripidis honorem famamque suam offenderet. *Barnes.*

Ἐκ τῶν καλῶν] Musgravius: "Videndum, an melius sit *ἐν τῶν καλῶν.*" Exquisitior lectio librorum: neque de una re sermo est, sed de duabus. *Seidl.*

816. Historica hæc, non a poëta ficta. Dissertatio Dorica de honesto et turpi, p.

Ἵππους τ' ὀχμάζει· λάβε σίδηρον, ὦ ξένε,
Δεῖξόν τε φήμην ἔτυμον ἀμφὶ Θεσσαλῶν.
Ὁ δ' εὐκρότητον Δωρίδ' ἁρπάσας χεροῖν,
Ῥίψας ἀπ' ὤμων εὐπρεπῆ πορπάματα,
Πυλάδην μὲν εἵλετ' ἐν πόνοις ὑπηρέτην,
Δμῶας δ' ἀπωθεῖ· καὶ λαβὼν μόσχου πόδα,

Equosque domat: sume ferrum, O hospes,
Ostendeque famam *hanc* de Thessalis veram esse.
Ille vero cum bene fabrefactum Doricum cultrum corripuisset manibus,
Rejiciens ad humeros decoras vestes fibulis astrictas,
Pyladem quidem elegit in laboribus ministrum,
Famulos vero removit, et correpto vituli pede,

55. Ed. Gale. *Θεσσαλοῖσι δὲ καλὸν τοὺς ἵππους ἐκ τῆς ἀγέλης λαβόντι αὐτοὺς δαμάσαι, καὶ τοὺς ὄρεας· βοῦς τε λαβόντι αὐτοὺς σφάξαι, καὶ ἐκδεῖραι, καὶ κατακόψαι.* Hinc si quis putet, Ægisthum rem indecoram ab Oreste petere, facile est poëtam defendere. Addi potest, homines liberales, etiam Isæi tempore, in re divina facienda propriis manibus operatos esse, habitumque arctæ necessitudinis indicium, si quis adjutor alicujus in hujusmodi re assumeretur. *τὰ ἱερὰ*, inquit ille, *συνεχειρουργοῦμεν, καὶ συνετίθεμεν.* Isæus, p. 64. Ed. Ald. *Musg.*

ταῦρον ἀρταμεῖ] Est ῥῆμα τεχνικὸν, *ἀρταμεῖ*, pro *ἀρτίως τέμνει*, innuit autem, ut diximus, excoriationem, apertionem, et totam dissecationem ritualem. Hinc *ἄρταμος*, coquus, qui, ut Eustathius ait, *εἰς ἄρτια τέμνει.* *Barnes.*

De relativo *ὅστις* pro *εἴ τις* vid. Matthiæ Gramm. Gr. sect. 481. 2.

ἀρταμεῖ, i. e. *κατακόπτει.* Eadem significatione noster usurpavit in Peliasin, teste Hesychio v. *ἀρταμεῖν.* *Seidl.*

817. *ὀχμάζει*·] Scholiastes in Apollon. Rhod. Lib. I. *κυρίως δέ ἐστιν ὀχμάσαι τὸν ἵππον ὑπὸ χαλινὸν ἀγαγεῖν, ἢ ὑπὸ ὄχημα.* *Musg.*

Ἵππους τ' ὀχμάζει·] Ὀχμάζω, quod aliter legi dicitur ἰχμάζω, ab ἴχω certe originem ducit, de qua voce consulatur Hesychius et Eustathius, fol. 904. lin. 5. ubi et alium Euripidis versum citat (videl. Orest. v. 259.) *Μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς Τάρταρον.* Ibi sonat *constringis*, vel *amplecteris*, hoc in loco *moderari*, ex consequentia nempe; quia optime aliquis moderari potest illud, quod amplexu potest continere. *Ἴχμα* sane *vectim* aut *retinaculum* sonat. Et nos de Carolo II. R. functo: *οὐδ' ἔτ' ἀκούει· Δεινὰ γὰρ οὔασιν οἷσιν ἐπέμβαλον ἴχματα Μοῖραι.* *Barnes.*

Versus (Apoll. Rhod. Musgr. cit.) est 743. ad quem vid. Brunck. qui varietates Codicis Paris. affert. *Seidl.*

819. *εὐκρότητον*, i. e. *bene coactum, induratum malleo*, ut recte interpretatur D'Orvillius ad Chariton. p. 86. Confer Soph. Antigon. v. 435. *Musg.*

Ὁ δ' *εὐκρότητον Δωρίδ'*] Cultri genus, quo excoriabant victimas, *Doricum* dicebatur, et ob celeritatem illius in excoriando cursus *εὐκρότητον* vocat hic cultellum istum, quem infra quoque vocat, v. 836. *Δωρικὴν*, Anglice dicitur, *a flaying-knife.* Hic vero culter brevior est et levior; alius autem erat gravior, longiorque et major, Græce *κοπὶς*, Anglice, *a chopping-knife*, vel potius, *a hatchet*, quo aperiebant et in partes dissecabant majora sacrificia. Et hic Thessalus dicebatur, quod Thessali ob has res celebres erant. *Φθιὰς* autem *κοπὶς* est idem, atque *Θεσσαλικὴ*, quia Phthia erat urbs Thessaliæ. Ita infra v. 830. *Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ'.* *Barnes.*

Δωρίδ'] Paulo post v. 836. vocatur *Δωρικὴ κοπίς.* Memorabile est, veteres grammaticos nonnisi *δορίδος* mentionem facere, quod derivant a *δέρειν.* Hesychius et Etym. M. *δορίδες, μάχαιραι μαγειρικαὶ, εἰς τὸ ἐκδεῖραι τὰ θύματα ἐπιτήδειαι.* Pollux VI. 89. *δορίδας, αἷς ἔδερον*, (coll. X. 104.) ubi Jungermannus citat Eustath. ad Il. β'. 184. 8. *ἐπιτήδειον* (*ἀπὸ τοῦ δέρω τοῦ ξέω*) *καὶ*

Λευκὰς ἐγύμνου σάρκας, ἐκτείνων χέρα·
Θᾶσσον δὲ βύρσαν ἐξέδειρεν, ἢ δρομεὺς
Δισσοὺς διαύλους ἱππίους διήνυσε,
Κἀνεῖτο λαγόνας· ἱερὰ δ' εἰς χεῖρας λαβὼν
Αἴγισθος, ἤθρει· καὶ λοβὸς μὲν οὐ προσῆν
Σπλάγχνοις· πύλαι δὲ καὶ δοχαὶ χολῆς πέλας
Κακὰς ἔφαινον τῷ σκοποῦντι προσβολάς.

Albas nudabat carnes, extendens manu,
Ocyusque tergum excoriavit, quam cursor
Bis bina stadia conficeret *equestris:*
Iliaque aperiebat, sacra autem accepta in manus
Ægisthus inspiciebat: lobus quidem non inerat
Intestinis: portæ autem, et bilis receptacula accedere
Adversos inspicienti portendebant casus.

δερίδες. Hesychius tamen: Δωρικὴ — ἔπλευσέ τις οὕτως ἐκαλεῖτο, καὶ κατασκευή. καὶ Δάρειος. Victorius in margine adposuit glossam: εἶδός τι μαχαίρας ἡ δωρίς. *Seidl.*

820. πορπάματα,] Vid. Herm. ad Herc. Fur. v. 954. Hesych. πορπάλλα, χλαμύς, ubi recte corrigunt πόρπαμα. *Seidl.*

822. ἀπώθει in imperf. legit Reisk. *Beck.*

Non opus est, ut cum Reiskio scribatur ἀπώθει. Confer Matthiæ Gramm. Gr. sect. 504. I. *Seidl.*

823. ἐκτείνων χέρα·] Legendum χερὶ, *extendens* vituli sc. pedem *manu. Musg.*

Λευκὰς ἐγύμνου σάρκας,] Γυμνὰς ἐποίει τῆς βύρσας. *Barnes.*

Male Musgravius conjicit ἐκτείνων χερί. *Seidl.*

825. ἱππίους] Ed. Victor. ἱππείους. Sed legendum ἵππιος. δρομεὺς ἵππιος est cursor, qui in δρόμῳ non communi, sed ἱππίῳ, laborat, ὁ ἵππιον δρόμον ἀγωνιζόμενος, ut ait Pollux Lib. III. sect. 147. Pausan. p. 193. δρόμοι δέ εἰσι τοῦ ἱππίου, μῆκος μὲν δίαυλοι δύο. Hinc intelligas mendosum esse apud nostrum ἱππίους. vid. et Hesych. v. ἵππιος. *Musg.*

Δισσοὺς διαύλους ἱππίους διήνυσε,] Δίαυλος definitur *curriculum* duorum stadiorum: hoc est spatium mille ducentorum pedum, hoc est sexingentorum cubitorum, ἱππίους vero cum Scaligero lego pro ἱππείους, versus causa, vel certe ἱππικοὺς scribendum; quanquam et media syllaba in ἱππείους potest corripi, ut in multis aliis vocibus fieri notavimus ad Hecub. 1090. *Barnes.*

ἱππίους] Ed. Vict. Flor. Brub. Hervag. ἱππείους. Ex Ed. Princ. Thierschius enotavit ἱππίους, ut edidit Barnes. Musgravius: legendum ἵππιος. Immo poëtam magis decet ἱππίους. Δίαυλοι ἵππιοι sunt δίαυλοι, qui equis percurruntur. Ita ad δρομεὺς per se intelligitur ἵππιος. *Seidl.*

826. Κἀνεῖτο] Hesychius: ἀνίναι, δέρειν. Homerus Odyss. II. v. 300.

αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ.

Musg.

Κἀνεῖτο λαγόνας·] Καὶ ἀνεῖτο, ab ἀνίεμαι, non hoc vero imperfecti temporis per metathesin literarum pro ἀνίετο, ut Æmilius Portus; sed plusquamperfecti temporis ab ἀνείμην, a perfecto ἀνεῖμαι. Est autem hoc τεχνικὸν ῥῆμα, ut et alias Euripides dixit διοίξῃς σφάγια. Quia, cum pecudes jugulantur ad aras, earum jugulus et exta aperiuntur. *Barnes.*

827. λοβὸς] Pars jecinoris, quam nunc lobulum Spigelii dicimus. Scholiastes Æschyli: λοβὸς, μέρος τοῦ ἥπατος, ad Eumen. v. 158. *Musg.*

827. s. λοβὸς μὲν οὐ προσῆν Σπλάγχνοις·] Λοβὸς ἐν τῇ Θυτικῇ μέρος ἥπατος, καὶ πάντα τὰ ἄκρα, καὶ τὸ σάρκινον τοῦ ὠτός. Σπλάγχνα δὲ Ἧπαρ σημαίνει, καὶ ἔγκατα, καὶ τὰ ἐντὸς τῶν ζώων. *Barnes.*

λοβὸς] Utrum lobulum Spigelii dicat, dubitari potest. Namque lobus etiam quadratus, quem vocant, nonnumquam

Χὼ μὲν σκυθράζει· δεσπότης δ' ἀνιστορεῖ,
Τί χρῆμ' ἀθυμεῖς; ὦ ξέν', ὀῤῥωδῶ τινὰ
Δόλον θυραῖον· ἔστι δ' ἔχθιστος βροτῶν
Ἀγαμέμνονος παῖς, πολέμιός τ' ἐμοῖς δόμοις.
Ὁ δ' εἶπε, φυγάδος δῆτα δειμαίνεις δόλον,
Πόλεως ἀνάσσων; οὐχ, ὅπως πευστηρίαν
Θοινασόμεσθα, Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς

Atque ille quidem vultum contrahit: herus vero interrogat,
Quam *ob* rem animo tristi es? O hospes, formido aliquas
Insidias externas. Est enim infestissimus mortalium
Agamemnonis filius, hostisque meis sedibus.
At ille (*Orestes*) dixit: Exulis igitur times insidias,
Urbis imperium obtinens? Non ne, ut exploratione facta,
Convivium celebremus, Phthium pro Dorico

deest, ut audivi ex viro harum rerum perito. *Seidl.*

828. πύλαι] *Portæ jecinoris.* Vide interpretes ad Hesychium in πύλαι.

δοχαὶ χολῆς] *Receptaculum bilis.* Hoc enim magni in extispiciis momenti erat. Plutarch. Op. Mor. p. 2021. θεοῦ δὲ θυσία μὴ παρόντος, ὥσπερ ἱερὸν (l. ἱερεῖον) δοχῆς, ἄθεόν ἐστι καὶ ἀνιέρωτον, καὶ ἀνενθουσίαστον τὸ λειπόμενον, μᾶλλον δὲ ὅλον ἀτερπὲς αὐτῷ καὶ λυπηρόν. Ed. H. Steph. vid. Hesych. v. δέξις.

πέλας, et seq. Constructio sic cum Heathio instituenda: ἔφαινον κακὰς προσβολὰς (*malam aggressionem*) πέλας (i. e. πέλας εἶναι) τῷ σκοποῦντι. Sed præstat, meo judicio, πελᾷν, *appropinquare.* *Musg.*

πύλαι δὲ καὶ δοχαὶ χολῆς πέλας] Fel est, quod folliculo inclusum in jecoris visitur materia. Hi folliculi πύλαι et δοχαὶ dicuntur ἐν τῇ Θυτικῇ. Hinc Hesych. Πύλαι, Ἀριστοφάνης ἐν Τελμησσεῦσιν ἀπὸ τῶν Θυτῶν λέγει· ἐκεῖναι γὰρ ἐπισκέπτονται τὰς ἐκτροπὰς τοῦ ἥπατος καὶ τὰς φλέβας, διὸ καὶ τὰς ὁδοὺς πύλας λέγουσι. Vide Alexandrum ab Alexandro Lib. V. c. 25. De Extispicio. Recensentur autem inter exta, ex quibus conjectabant Veteres, cor, cerebrum, pulmo, stomachus, lien, hepar et fel. Partim ex Gaspar. Stiblino. *Barnes.*

πύλαι] Pollux II. s. 215. Καλεῖται δὲ τοῦ ἥπατος, τὸ μὲν αὐτοῦ, πύλαι, καθ' ἃς ὑποδέχεται τὸ αἷμα, ὅπερ διὰ μιᾶς φλεβὸς εἰς πάσας τὰς φλέβας ἀπ' αὐτῶν ἀναπέμπεται· τὸ δὲ, λοβοὶ ἡπατίαι, καθάπερ οἱ τοῦ πνεύμονος λοβοὶ πνευμονίαι. De Hesychii loco, quem citant interpretes, paulo post. Vide, ne ad πέλας intelligendum sit οὔσας. Erat enim hoc abnorme et insolens. Attendebatur autem in extispiciis ad tales ἐκτροπὰς, quas Hesychius vocat voce πύλαι, cujus hæc glossa est: Πύλαι. Ἀριστοφάνης Τελμησσεῦσιν, ἀπὸ (l. ἐπὶ) τῶν θυτῶν λέγει. ἐκεῖναι γὰρ ἐπισκέπτονται τὰς ἐκτροπὰς τοῦ ἥπατος καὶ τὰς φλεβάς. Ultima, parva mutatione admissa, præbent senarium:

τὰς ἐκτροπὰς τὰς ἥπατος καὶ τὰς φλέβας.

sive:

τὰς ἐκτροπάς τε θὐπατος καὶ τὰς φλέβας.

Seidl.

829. Κακὰς προσβολάς.] Heathius vertit *malam aggressionem.* Rectius Latinus interpres *adversos casus.* *Seidl.*

830. σκυθράζει·] Idem, quod σκυθρωπάζει. *Barnes.*

835. πευστηρίαν] Subaudiri puto θοίνην, vel δαῖτα. *Musg.*

πευστηρίαν] Musgravius cum Porto subaudiri putat θοίνην, vel δαῖτα. Malim θυσίαν. Erit autem θυσία πευστηρία sacrificium exploratorium, ad explorandos deos institutum, quemadmodum dicuntur sacrificia ἱλαστήρια, καθαρτήρια, σωτήρια, etc. Vid. ad Lamb. Bos. Ellips. v. θῦμα p. 191. coll. p. 198. Schæf. Poterat igitur etiam dicere πευστήρια. *Seidl.*

Οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ'; ἀποῤῥήξω χέλυν.
Λαβὼν δὲ κόπτει· σπλάγχνα δ' Αἴγισθος λαβὼν,
Ἤθρει διαιρῶν· τοῦ δὲ νεύοντος κάτω,
Ὄνυχας ἐπ' ἄκρους στὰς κασίγνητος σέθεν,
Εἰς σφονδύλους ἔπαισε· νωτιαῖα δὲ
Ἔῤῥηξεν ἄρθρα· πᾶν δὲ σῶμ' ἄνω κάτω
Ἤσπαιρεν, ἠλάλαζε δυσθνῄσκον φόνῳ.
Δμῶες δ' ἰδόντες, εὐθὺς ἦξαν εἰς δόρυ,
Πολλοὶ μάχεσθαι πρὸς δύ'· ἀνδρίας δ' ὕπο

Feret aliquis nobis cultrum, ut rumpam pectus?
Cum autem *eum* accepisset, *victimam* percussit. Viscera vero sumpta Ægisthus
Inspiciebat diducens: eo autem caput deorsum inclinante,
Unguibus extremis insistens frater tuus *eum*
In vertebris percussit, tergique
Confregit compages: totum vero corpus sursum *et* deorsum,
Palpitabat, convellebatur difficulter moriens cæde.
Famuli vero conspicati confestim proruerunt ad arma,
Ut multi pugnarent adversus duos. At propter fortitudinem

836. Φθιάδ'] Vafre Orestes cultrum Phthioticum poscit, utpote hoc tempore Thessali personam gerens. *Musg.*

Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς] De Phthio, sive Thessalico et Dorico cultro vide supra v. 819. *Barnes.*

837. Lego et distinguo:

οἴσει τίς ἡμῖν κοπίδ', ἀποῤῥήξαι χέλυν.

Copis Thracum et Agrianum, qui Macedonibus contermini sunt, sic a Quinto Curtio depingitur VIII. c. 48. *Copidas vocant gladios curvatos falcibus similes.*

χέλυν.] Satis jejune Hesychius: χέλυν, χῦλος, καὶ μέρος τῶν ἱερείων. Ea pars quæ sit, diserte docet Scholiastes Nicandri ad Alexiph. v. 81. ubi sic: διὰ χέλυος, τουτέστι, τοῦ στήθους τὴν ἀναφορὰν τῶν ἐρυγμάτων ποιεῖται. *Musg.*

ἀποῤῥήξω χέλυν.] Multis oritur dubitatio de voce χέλυν in hoc loco. Sed quanquam alias χέλυς sit χελώνη, alias λύρα, et aliquando μηχάνημα πολεμικὸν, quod Latinis etiam *testudo* dicitur, tamen hunc locum respiciens Hesych. dicit: χέλυν, χῦλος καὶ μέρος τῶν ἱερείων. Sed vellem, ut, quæ sit illa pars, indicasset. Pollux sane χελώνιον vocat gibbosam illam tergi partem sub cervice, Lib. II. c. 77. Περὶ ῥάχεως, νώτων, καὶ τῶν περὶ αὐτά. Νώτων τοίνυν ὑπ' αὐχένι κειμένων, τὸ μὲν ἔγκυρτον, χελώνιον ὀνομάζεται. *Barnes.*

ἀποῤῥήξω] Musgravius legi et distingui vult:

οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ', ἀποῤῥῆξαι χέλυν.

Sed Oresti festinanti illud magis accommodatum est.

χέλυν.] Reiskius: "Χέλυν hic loci est *pectus*, compages costarum et sterni, h. e. tota thoracis arca χέλυς dicitur, a similitudine testudinis." Henr. Steph. Thesaur. v. χελύσσομαι citat Schol. Nicandr. Alexiph. v. 81. διὰ χέλυος, τουτέστι τοῦ στήθους, τὴν ἀναφορὰν τῶν ἐρυγμάτων ποιεῖται. *Seidl.*

τὶς hoc loco et κοπίδ', (sine interrog.) exhibet ed. Victor.

838. σπλάγχνα. i. e. viscera thoracica, ut bene Reiskius. *Musg.*

σπλάγχνα h. l. sunt viscera thoracis, pulmones et cor. Nam antea de visceribus abdominis dixerat. *Reisk.*

841. σφονδύλους] Ἀστραγάλους. Hom. Iliad. ξ'. v. 466. *Barnes.*

843. ἠλάλαζε] Legendum ἠσφάδαζε, quo-

Ἔστησαν, ἀντίπρωρα σείοντες βέλη,
Πυλάδης, Ὀρέστης τ'· εἶπε δ', οὐχὶ δυσμενὴς
Ἥκω πόλει τῇδ', οὐδ' ἐμοῖς ὀπάοσιν·
Φονέα δὲ πατρὸς ἀντετιμωρησάμην
Τλήμων Ὀρέστης· ἀλλὰ μή με κτείνετε
Πατρὸς παλαιοὶ δμῶες· οἱ δ', ἐπεὶ λόγων
Ἤκουσαν, ἔσχον κάμακας· ἐγνώσθη δ' ὕπο
Γέροντος ἐν δόμοισιν ἀρχαίου τινός.
Στέφουσι δ' εὐθὺς σοῦ κασιγνήτου κάρα

Steterunt, adversus *eos* vibrantes tela,
Pylades et Orestes. Dixit autem *Orestes*, non infestus
Venio huic urbi, neque meis ministris:
Sed interfectorem patris vicissim sum ultus
Infelix Orestes: quare ne me occidatis,
Patris veteres famuli. Illi vero, cum *hæc* verba
Audissent, continuerunt hastas: agnitus vero fuit a
Quodam in ædibus grandævo sene.
Illico vero coronant fratris tui caput

modo Valckenarium V. Cl. emendasse, memini, me a quopiam inaudiisse. *Musg.*

δυσθνῄσκειν] Idem verbum supra Rhes. v. 787. Et hoc inter argumenta alia reponatur, quod hæc sit Euripidis fabula; cum et verba illius et animi sensus et judicium constanter ubique spiret. *Barnes.*

ἠλάλαζε] Ἀλαλὴ explicatur plerumque ἄναρθρος φωνὴ, et ἀλαλάζειν, ἀνάρθρως βοᾷν. Atque in usu quidem est ἀλαλὴ et ἀλαλάζειν non minus de læto clamore quam de ejulatu. At parum apte tamen dici videtur *totum corpus ejulare.* Advocari quidem possunt similis negligentiæ exempla, veluti Aristoph. Ran. v. 19.

ὦ τρισκακοδαίμων ἄρ' ὁ τράχηλος οὑτοσὶ,
ὅτι θλίβεται μὲν, τὸ δὲ γέλοιον οὐκ ἐρεῖ,

ubi pariter cervici tribuitur, quod ipsi homini tribuendum erat. Sed vereor, ut nostro loco de tali negligentia cogitandum sit. Valckenarius igitur pro ἠλάλαζε scribi volebat ἐσφάδαζε, referente Piersono ad Mœrin, p. 356. Sed ἠλάλαζε videtur explicandum esse ἐθορυβεῖτο, scil. *manus pedesque jactans.* Cognata enim sunt ἀλαλάζω et ἀλάλημαι, quod posterius Suidas reddit per πεθορύβημαι. Nota est Homerica vox ἀλαλητὸς, i. e. θόρυβος. Immo ipsa vox ἀλαλὴ explicatur per θόρυβος ab Etym. M. et Arcadio Gramm. inedito, quem commemorat Albertius ad Hesychii glossam ἀλάλητα, τεθορυβημένα. Idem valet de formis ἀλαλαγμὸς et ἀλάλαγμα. Apud Zonaram v. ἀλαλαγμὸς hæc leguntur: ἡ ἀλαλαγμός ἐστι φωνή τις ἄναρθρος σύμφωνος, ἀλλήλοις τῶν ἐν πολέμοις συνασπιζόντων καὶ συνηχούντων. παρὰ τὸ τὴν ἀλαλὰν, ὃ σημαίνει τὸν θόρυβον, γίνεται ἀλαλάζω, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀλαλαγμὸς καὶ ἀλάλαγμα. De tympanorum et tibiarum sono ipse noster voce ἀλαλαγμὸς usus est Cycl. 65. et Hel. 1351. Hinc mirum sane, si solum verbum ἀλαλάζειν, a quo ista descendunt, de nullo alio præterquam de vocis strepitu dici potuerit. *Seidl.*

ἠλάλαζεν ed. Victor.

845. Πολλοὶ μάχεσθαι πρὸς δύο, ad pugnam cum duobus multi, i. e. multi erant, si comparaveris cum duobus, contra quos pugnabant. *Seidl.*

847. εἶπε δ',] Scil. Orestes. *Seidl.*

849. Φονέα τε πατρὸς] Lege Φονέα δὲ. *Por.*

Φονέα] Etiam hic melius ultima hujus vocis corripitur. Vid. supra ad v. 599. *Seidl.*

853. Γέροντος — ἀρχαίου] Cf. supra v. 287. *Seidl.*

Χαίροντες, ἀλαλάζοντες· ἔρχεται δέ σοι
Κάρα 'πιδείξων, οὐχὶ Γοργόνος φέρων,
'Αλλ' ὃν στυγεῖς Αἴγισθον· αἷμα δ' αἵματος
Πικρὸς δανεισμὸς ἦλθε τῷ θανόντι νῦν.
ΧΟ. Θὲς εἰς χορὸν, ὦ φίλα, ἴχνος· στροφή.
'Ως νεβρὸς οὐράνιον
Πήδημα κουφίζουσα σὺν ἀγλαΐᾳ.
Νικᾷ στεφανηφορίαν
Κρείσσω τᾶς παρ' 'Αλφειοῦ ῥεέθροις τελέσας
Κασίγνητος σέθεν· ἀλλ' ἐπάειδε

Lætantes, jubilantes. Venit autem tibi
Caput documentum non Gorgonis ferens,
Sed quem execraris, Ægisthum. sanguis autem sanguinis
Tristis usura huic nunc extincto contigit.
Cho. Pone in choream, O amica, pedem
Ut hinnulus aërium
Saltum leviter librans, cum gaudio.
Vincit, coronam
Præstantiorem Olympica adeptus
Frater tuus. Quamobrem accine

Φονία τε, ed. Victor.

856. Κάρα γ' ἐπιδείξων,] Concinnius esset κάρα 'πιδείξων. Malim vero 'πίδειξιν, i. e. ἐπίδειξιν, *documentum*. *Musg.*

Κάρα 'πιδείξων,] Ita Heathius. Vulgo κάρα γ' ἐπιδείξων. [ita ed. Victor.] Propositum a Musgravio ἐπίδειξιν, *documentum*, admitti non patitur notissimus ille pleonasticus usus participii φέρων. *Seidl.*

857. Αἴγισθον, i. e. Αἰγίσθου. De simili relativi vi cf. Porson. ad Eur. Orest. 1646. *Seidl.*

859. Χοριαμβικὰ καὶ ἀναπαιστικά. στροφ. MS. not. ed. Victor. *Seidl.*

861. κουφίζουσα σὺν] Metrum postulare videtur κουφίζουσ' ἐν. *Musg.*

κουφίζουσα, i. e. κούφως κινοῦσα sive ποιοῦσα. Cf. Nostri Suppl. 1057. δύστηνον αἰώρημα κουφίζω. *Seidl.*

862. Νίκας] Legendum haud dubie cum Cantero νικᾷ, *vincit*. Dein ob metrum στεφανηφορίαν. *Musg.*

Νίκας] Canterus conjecit νίκα, probante Musgravio, quod recepit Schæferus. Sed ad τελέσας intelligi posse ἐστὶ, ipse Schæferus probavit ad Lamb. Bos. Ellips. p. 608. Στεφανηφορία νίκης eodem modo dictum est, ut paulo post v. 880. sqq. νικηφόρος μάχης pro φέρων νίκην μάχης. *Seidl.*

νίκας, ed. Victor.

863. Ed. Victor. τοῖς. Legendum τᾶς propter Dorismum, non, ut Edd. (ut et hic male remansit) τῆς. *Musg.*

Κρείσσω τῆς παρ' 'Αλφειοῦ ῥεέθροις] Κρείσσονα στεφανηφορίαν Νίκης, τῆς παρ' 'Αλφειοῦ ῥεέθροις· ὁ Νοῦς· οὗτος ὁ ἀγὼν, τοῦ 'Ορέστου δηλονότι τὸν Αἴγισθον ἀνελόντος, κρείσσων ἐστὶ νίκη, καὶ κρείσσονα στεφανηφορίαν νίκης εἷλεν, τῆς 'Ολυμπιονικῶν ἐν Ἤλιδι παρ' 'Αλφειῷ ποταμῷ. Sed vel νικᾷ cum Cantero legendum, vel certe ἔλαβεν, εἷλεν, aut tale quid, subaudiendum, ut sit hic ordo: Κασίγνητος σοῦ νικᾷ στεφανηφορίαν, vel ἔλαβε νίκης στεφανηφορίαν. *Barnes.*

863. s. Hos versus Heath. ita disponit:

Κρείσσω τῆς παρ' 'Αλφειοῦ	pherecrateus.
'Ρεέθροις τελέσας κασίγνη-	glyconius.
τος σέθεν, ἀλλ' ἐπάειδε.	pherecrateus.

et antistrophicos sic:

Καλλίνικον ᾠδὰν ἐμῷ χορῷ.
ΗΛ. Ὦ φέγγος, ὦ τέθριππον ἡλίου σέλας,
Ὦ γαῖα, καὶ νὺξ, ἣν ἐδερκόμην πάρος,
Νῦν ὄμμα τοὐμὸν, ἀμπτυχαί τ' ἐλεύθεροι,
Ἐπεὶ πατρὸς πέπτωκεν Αἴγισθος φονεύς.
Φέρ' οἷα δὴ 'χω καὶ δόμοι κεύθουσί μου
Κόμης ἀγάλματ' ἐξενέγκωμαι, φίλαι,
Στέψω τ' ἀδελφοῦ κρᾶτα τοῦ νικηφόρου.
ΧΟ. Σὺ μὲν νῦν ἀγάλματ' ἄειρε — ἀντιστροφή.
Κρατί· τὸ δ' ἁμέτερον

Triumphale carmen meo choro.
Ele. O lux, O quadrijugum solis jubar,
O terra, et nox, quam intuebar prius,
Nunc oculus meus et halitus liberi,
Postquam cecidit Ægisthus interfector *mei* patris.
Age, qualiacunque *habeo*, et ædes occultant meæ,
Comæ ornamenta, O amicæ, efferam,
Coronaboque fratris victoris caput.
Cho. Tu quidem nunc ornamenta adfer
Capiti: nostrum vero

Γαίας τυραννεύσαντι
Φίλοι βασιλῆες δικαίως,
Τούσδ' ἀδίκους καθελόντες.

Beck.

Hunc versum iambelegum esse debere, ut versum 861. antistrophicus certissimo indicio est. Legitur tamen locus vulgo sic:

νίκας στεφανηφορίαν
κρείσσω τῆς παρ' Ἀλφειοῦ ῥεέθροις τελέσας.

In quo illud τῆς iambelegum frangit. Verum hoc ipsum τῆς e correctione est, quum editiones Vict. habeant τοῖς, additum illud, ut facile vides, a librario ad ῥεέθροις. Nec tamen articulum τῆς sive τᾶς lingua abesse patitur, si legatur στεφανηφορίαν. Scripsi igitur στεφανηφοριᾶν et constructionem ita explico: κασίγνητος σέθεν τελέσας (ἐστὶ) κρείσσω (scil. ἔργα) τᾶν νίκας στεφανηφοριᾶν παρ' Ἀλφειοῦ ῥεέθροις. Ceterum male Edd. Vict. στεφανοφορίαν. *Seidl.*

865. Καλλίνικον ᾠδὰν] Vide infra ad v. 880. *Barnes.*

σύστημα. ἐπῳδικὸν ad marg. ed. Victor. *Seidl.*

867. ἣν ἐδερκόμην πάρος,] Optime explicat Hermannus, *quam spectabam, quam meditabar antea*, quod scil. vim sibi inferre Electra voluerat. Νέρτα Orcum nonnumquam significare notum est. Ita Orest. 1224.

ὦ δῶμα ναίων νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ.

Seidl.

868. ἀμπτυχαὶ] Legendum cum Reiskio ἀμπνοαὶ, nam alterum quid sit, minime intelligo. *Musg.*

ἀμπτυχαὶ] Elegans est Reiskii conjectura ἀμπνοαί. *Seidl.*

ἀμπτυχαὶ sunt *oculorum explicationes*, vel *reclusiones*; quasi dixisset Electra: Nunc mihi liberum est, oculos attollere et aperire. *Heath.*

870. οἷα δὴ 'γὼ] Legendum cum Cantero: οἷα δὴ 'χώ. *Musg.*

δὴ 'γὼ καὶ δόμοι — μου] Paulo negligentius loquitur. Explicatur illud ἐγὼ per δόμοι μου. Canterus et Scaliger conjiciunt δὴ 'χω. *Seidl.*

Χαρήσεται Μούσαισι χόρευμα φίλον.
Νῦν οἱ πάρος ἁμέτεροι
Γαίας τυραννεύσουσιν φίλοι βασιλῆες
Δικαίως, τοὺσδ' ἀδίκους καθελόντες.
'Αλλ' ἴτω ξύναυλος βοὰ χαρᾷ.
ΗΛ. Ὦ καλλίνικε, πατρὸς ἐκ νικηφόρου
Γεγὼς, 'Ορέστα, τῆς ὑπ' 'Ιλίῳ μάχης,
Δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀγάλματα.

Procedet Musis tripudium gratum.
Nunc pristini nostri
Terræ imperabunt amici reges
Jure, sublatis his impiis.
Quare eat consonus lætitiæ clamor.
Ele. O præclara-victoria-insignis, qui ex patre victore
Natus es, Orestes, in bello ad Ilium gesto;
Sume coronas cirrorum comæ tuæ.

οἷα δὴ 'γὼ ed. Victor.

873. Metri causa Heath. legi vult νυν. *Beck.*

Male vulgo νῦν, licet jam emendaverit Canterus. *Seidl.*

Σὺ μὲν, ὅμοια τοῖς ἄνω. *Scholiast.*

874. τοῦδ' ed. Victor. ut sæpius, pro τοῦδ'.

875. Χαρήσεται] Mira locutio χαρεῖν χόρευμα. Scribendum videtur χορεύσεται. Futurum medii activa significatione legitur apud Æschyl. Agam. 35.

αὐτὸς δ' ἔγωγε φροίμιον χορεύσομαι.

Male in recentioribus aliquot editionibus legitur Μούσαισιν. *Seidl.*

876. Νῦν κ. τ. λ.] Hæc chorum solum ad se vel ad spectatores dicere censet Prev. Electram enim jam domum intrasse. *Beck.*

877. Lege ob metrum: Γαίας αὖ τυραννεύσουσι φίλοι βασιλεῖς. *Beck.*

Vulgo τυραννεύσουσιν et βασιλῆες. Scripsi βασιλῆς, non βασιλεῖς, quod illa forma in simili numero occurrit Soph. Aj. 959. Br. ad quem locum vid. Lobeck. coll. ejusdem nota ad v. 186. *Seidl.*

879. Hic quædam decsse statuit Prev. " Je soupçonne ici, inquit, une lacune. L'arrivée d'Oreste n'est point annoncée par le chœur, et l'entr' acte semble trop court. *Beck.*

880. Ὦ καλλίνικε, &c.] Orestes scenam ingreditur caput Ægisthi in manibus ferens, cum Pylada, laboris socio, muta persona; ita enim colligo ex eo, quod sequitur, v. 895. αὐτὸν τὸν θανόντα σοὶ φέρω. De voce καλλίνικος, et quotupliciter sumitur, vide quæ nos ad Herc. Fur. v. 681. *Barnes.*

Actus quarti initium esse jubet Prev. *Beck.*

880. s. νικηφόρου — μάχης,] Vid. supra ad v. 861. *Seidl.*

882. Pro ἀναδήματα, quod senarium claudit officioso anapæsto (vid. Por. Præf. ad Hecub. p. clvii.) in quinta sede, ausimus proponere:

'Ορέστα, τῆς ὑπ' 'Ιλίῳ μάχης,
Δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀγάλματα.

ἀναδήματα videtur importatum ex Hippol. v. 82. 'Αγάλματα in duobus versibus proxime præcedentibus, 871. 873. usurpatur, in quibus hæc ipsa ornamenta commemorantur. *Burn.*

Vulgata lectio ἀναδήματα senario infert anapæstum. Bis paulo ante habuimus ἀγάλματα, quod etiam hic poëtam dedisse persuasum mihi est. Facit mecum Censor Britannus Hecubæ Porson. in *Monthly Review*, anni 1799. Jan. p. 97. Variationis causa librarius explicationem in

Ἥκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον ἕκπλεθρον δραμὼν
Ἀγῶν' ἐς οἴκους, ἀλλὰ πολέμιον κτανὼν
Αἴγισθον, ὃς σὸν πατέρα κἀμὸν ὤλεσε.
Σύ τ', ὦ παρασπίστ', ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου
Παίδευμα, Πυλάδη, στέφανον ἐξ ἐμῆς χερὸς
Δέχου· φέρει γὰρ καὶ σὺ τῶδ' ἴσον μέρος
Ἀγῶνος· ἀεὶ δ' εὐτυχεῖς φαίνοισθέ μοι.
ΟΡ. Θεοὺς μὲν ἡγοῦ πρῶτον, Ἠλέκτρα, τύχης

Venis enim non inutili stadiali decurso
Certamine in ædes; at hoste cæso
Ægistho, qui tuum, et meum patrem perdidit,
Tuque, O assecla, viri piissimi
Alumne, Pylades, coronam ex mea manu
Accipe: habes enim et tu cum hoc æqualem partem
Certaminis: semper igitur felices sitis mihi.
Ore. Deos quidem existima primum, Electra, felicitatis

textum sumsisse videtur. Poëta certe in talibus de variatione minime sollicitus est. *Seidl.*

883. ἴκπλεθρον] Ed. Victor. ἴκπλεθρον, contra quod sic disputat Tyrwhittus: "Vox ἴκπλεθρον occurrit etiam in Medea, v. 1178. ubi a Scholiaste redditur: *μέγα καὶ ὑπερβαῖνον πλέθρου μέτρον*, qui tamen sensus neque illi loco, neque huic, quem versamus, omnino convenit. Re perpensa, vix dubito, quin vox utrobique scribi debeat ἕκπλεθρον cum adspirata, et verti *sex* πλέθρων, i. e. *stadium*. Πλέθρον enim est ἕκτον μέρος τοῦ σταδίου. Suidas in voce. Qua igitur analogia pro ἑξάπηχυς, *sex cubitorum*, ἑξάπλινθος, *sex laterum*, dici jubet Phrynichus ἕκπηχυς, ἕκπλινθος, eadem pro ἑξάπλεθρος usurpatur ab Euripide ἕκπλεθρος. Posito igitur, quod ἀγὼν ἕκπλεθρος nihil aliud est, quam ἀγὼν σταδιαῖος facilis erit et elegans hujus loci explicatio, et etiam alterius in Medea, v. 1178. si pro ἴκπλεθρον reponamus ἕκπλεθρον:

Ἤδη δ' ἀνέλκων κῶλον, ἑκπλέθρου δρόμου
Ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἀνθήπτετο."

Eodem modo intellexerat Reiskius; Phrynichi autem observationem confirmat locus in Navigio Luciani: ἑκστάδιος γάρ σοι ἡ ἀρχή. *Musg.*

ἕκπλεθρον] Ita hic et in Med. v. 1178. emendaverunt Reiskius et Tyrwhittus. Edd. Vict. ἴκπλεθρον. Ἕκπλεθρον ἀγῶνα explicant ἀγῶνα σταδιαῖον. Πλέθρον enim est ἕκτον μέρος τοῦ σταδίου. Confert Tyrwhittus Suidam v. πλέθρον et Phrynichi ἕκπηχυς et ἕκπλινθος. Simile vitium sustulit Schæferus in Soph. Œd. R. v. 1135. scribens ἑκμήνους pro ἐμμήνους. *Seidl.*

887. Παίδευμα nonnumquam ponitur, ubi expectes παῖς. Noster Cyclop. 596. σύ τ', ὦ μελαίνης νυκτὸς ἐκπαίδευμ', Ὕπνε. cf. Fragm. Æol. IX. 5. *Seidl.*

888. Vulgo φέρῃ. *Seidl.*

889. αἰεὶ ed. Victor.

890. ss. Θεοὺς μὲν ἡγοῦ πρῶτον, Ἠλέκτρα, τύχης Ἀρχηγέτας τῆσδ'· εἶτα κἄμ' ἐπαίνεσον, Τὸν τῶν θεῶν τε τῆς τύχης θ' ὑπηρέτην.] Modesta, libera, ingenua et pia Orestæ responsio. Præclare autem dicitur, non esse humanis viribus tribuendum, si quid fortiter aut feliciter gestum sit a nobis, sed deo et illius providentiæ, quam Veteres Fortunæ titulo vocabant, quibus tantum nos ministros præbemus. Commendat hic locus modestiam, qua non debemus rebus secundis efferri aut insolescere; sed eas Deo acceptas referre. Grotius ita locum vertit: *Felicitatis principem causam, Deos, Venerare* primum; *deinde me lauda, soror, Si vis, ministrum quippe Fortunæ et Deûm.* Ita Nostræ Literæ Chronic. Lib. I. c. 29. v. 20. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ· Εὐλογήσατε Κύριον, τὸν Θεὸν ἡμῶν· Καὶ εὐλόγησε

Ἀρχηγέτας τῆσδ', εἶτα κἀμ' ἐπαίνεσον,
Τὸν τῶν θεῶν τε, τῆς τύχης θ' ὑπηρέτην.
Ἥκω γὰρ οὐ λόγοισιν, ἀλλ' ἔργοις κτανὼν
Αἴγισθον· ὡς δέ τῳ σάφ' εἰδέναι τάδε
Προσθῶμεν, αὐτὸν τὸν θανόντα σοι φέρω,
Ὅν, εἴτε χρήζεις, θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόθες,
Ἢ σκῦλον οἰωνοῖσιν, αἰθέρος τέκνοις,
Πήξασ', ἔρεισον σκόλοπι· σὸς γάρ ἐστι νῦν
Δοῦλος, πάροιθε δεσπότης κεκλημένος.

Autores hujus *esse*, deinde *vero* me quoque lauda,
Et Deorum, et Fortunæ ministrum.
Venio enim non verbis, at factis cæso
Ægistho: ut autem cuivis clare hæc
Demonstremus, *en* ipsum mortuum tibi fero;
Quem, si vis, vel feris dilaniandum objice,
Vel prædam avibus, ætheris soboli,
Suffixum palo suspende; tuus enim est nunc
Servus, qui prius vocabatur dominus.

πᾶσα ἡ Ἐκκλησία τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν Κυρίῳ, καὶ τῷ Βασιλεῖ. Sic Eusebius Lib. X. in fine, de Christianis loquens: ὕμνοι (αὐτῶν) τὸν παμβασιλέα Θεὸν πρώτιστα πάντων, ὅτι δὴ τοῦτ' ἐδιδάχθησαν, κᾆπειτα τὸν εὐσεβῆ βασιλέα (Κωνσταντῖνον) ἐγέραιρον. His itaque conformiter in Esthera nostra, ubi Ahasuerus, Deo disponente, ad Estheræ rogatum, literas Hamanis literis contrarias illi potestatem confert emittendi, v. 1350. Ὡς ἔφαθ'. ἡ δ' Ἐσθὴρ Θεὸν ᾔνεσε καὶ βασιλῆα· Τὸν βασιλῆα φιλεῦντα, Θεὸν δ', ὅτι πάντ' ἴθυνεν. *Barnes.*

894. s. ὡς δέ τῳ σάφ' εἰδέναι τάδε Προθῶμεν,] Ita potius lego, quam δὲ τῷ σάφ', et προσθῶμεν· nam σάφ' hic ponitur pro σάφα, non pro σαφῆ, ut Æmilio Porto placet; σάφα autem Homericum est pro σάφως, et hoc pro σαφῶς; ita Iliad. β'. v. 192. Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείδαο. Et Odyss. α'. v. 202. Οὔτε τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς. Scripsi itaque προθῶμεν, ut duobus post lineis. *Barnes.*

δέ τῳ — Προθῶμεν,] Vulgo δὲ τῷ προσθῶμεν. Verte: et ut rem alicui clare cognoscendam exhibeamus, ob oculos ponamus. *Seidl.*

δὲ τῷ ed. Victor.

895. Προσθῶμεν,] Recte Barnesius προθῶμεν. *Musg.*

Heath. præplacet προσθῶμεν, quod vertit: *ut vero ad certam hujus rei scientiam confirmandam aliquid addamus, ipsum mortuum tibi affero.* Mavult etiam τάδε pro τάδι.

Reisk. emendat: τὸ σάφ' εἰδέναι τάδε προσθῶμεν, *ut verbis nostris et scientiæ tuæ, τὸ σάφ' εἰδέναι. claram et indubiam scientiam atque demonstrationem addamus.* Vocalis brevis in τὸ producitur ob sequentem litteram sibilantem. *Beck.*

896. Ὅν, εἴτε χρήζεις, θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόθες, &c.] Non ego hic notandam puto, ut Stiblinus vult, Orestæ sævitiam, sylvestri ingenio, ac in vindicta nimium efferato, accommodatam. Potius ego judicium poëtæ nunquam satis laudandum exosculor, qui cum hanc rem ipse condemnandam sibi proponeret, hanc optionem a fratre, qui eapse re id se nequaquam facturum ostendit, sorori datam fingit; a qua tamen mox ipsa fortiter et pie rejicitur; tantum infelicis Ægisthi cæsum et surdum caput, non tamen nisi post excusationes quasdam præmissas, modeste interrogat, de veteri ejus insolentia, impietate et aliis, quæ gesserat Ægisthus, ma-

ΗΛ. Αἰσχύνομαι μὲν, βούλομαι δ' εἰπεῖν ὅμως.
ΟΡ. Τί χρῆμα; λέξον, ὡς φόβου γ' ἔξωθεν εἶ.
ΗΛ. Νεκροὺς ὑβρίζειν, μή μέ τις φθόνῳ βάλῃ.
ΟΡ. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις ἂν μέμψαιτό σοι.
ΗΛ. Δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις.
ΟΡ. Λέγ', εἴ τι χρῄζεις, ξύγγον'· ἀσπόνδοισι γὰρ
Νόμοισιν ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν.
ΗΛ. Εἶεν· τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν;
Ποίας τελευτάς; τίνα μέσον τάξω λόγον;

Ele. Erubesco quidem, nihilominus tamen volo dicere.
Ore. Quam rem? dic, quia extra metum es.
Ele. Mortuos contumelia afficere *nolo*, ne aliquis me feriat invidia.
Ore. Non est ullus, qui te *propterea* reprehendat.
Ele. Morosa *est* nostra et ad convitia-proclivis civitas.
Ore. Dic si quid velis, soror: irreconciliabilibus enim
Legibus inimicitias cum isto gerimus.
Ele. Esto: quod initium primum tibi dicam opprobriorum?
Quem finem? quam orationem mediam collocabo?

lis; ne nulla pio poëtæ daretur occasio populum Atheniensium suo more præclare de virtutis vitiique natura docendi. *Barnes.*

Ὃν εἴτι χρῄζεις, &c.] Schæferus edidit εἴ τι χρῄζεις. Sed nihil mutandum. Pro εἴτε — εἴτε haud raro Græci dicunt εἴτε — ἤ, ipso monente Schæfero Melet. Crit. p. 5. coll. Lobeck. ad Aj. v. 117. Plena igitur locutio esset, ὃν εἴτε χρῄζεις θηρσὶν ἁρπαγὴν προθεῖναι, πρόθες, εἴτε χρῄζεις σκῦλον οἰωνοῖσιν ἐρεῖσαι, ἔρεισον. *Seidl.*

898. Πήξασ' ἔρεισον σκόλοπι] Nota Veterum morem, qui etiam apud nos obtinet, perduellium capita et membra palis affixa suspendere in terrorem aliorum. *Barnes.*

900. s. Αἰσχύνομαι μὲν, Νεκροὺς ὑβρίζειν.] Monet hic poëta sub Electræ persona, sæviendum non esse in mortuos, nec ultra mortem irasci debere: secundum illud: *Mortalium iræ immortales esse non debent.* Huc referatur illud Euripidis in Philoctete, quod et inter fragmenta invenies: Ὥσπερ δὲ θνητὸν καὶ τὸ σῶμ' ἡμῶν ἔφυ, Οὕτω προσήκει μηδὲ τὴν ὀργὴν ἔχειν Ἀθάνατον· ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται. Huc refer illud caput ex Stobæi Florilegio, Titulo 126. Ὅτι οὐ χρὴ παροινεῖν εἰς τοὺς τετελευτηκότας. Vide quæ nos ex Homero et Archilocho retulimus ad Bacch. v. 1028. *Barnes.*

902. μή μέ τις φθόνῳ βάλῃ.] Eleganter Tyrwhittus: "Corrigendum credo φθόνος. Sic Pindar. Isth. VII. v. 55.

ὁ δ' ἀθανάτων Μὴ θρασσέτω φθόνος.

Vide supra ad Rhes. v. 453. *Musg.*

μή μέ τις φθόνῳ βάλῃ.] Vera videri potest Tyrwhitti emendatio, si compares Phœniss. 93. μή μοι ἔλθοι ψόγος, Orest. 964. φθόνος νιν εἷλε, Alcest. 1154. φθόνος μὴ γένοιτό τις θεῶν, coll. Suppl. 358. Iph. Aul. 1097. Hercul. Fur. 1210. ὡς μὴ μύσος με σῶν βάλῃ προσφθεγμάτων. Sed explicari tamen librorum lectio potest μή μέ τις βάλῃ εἰς φθόνον, λέγων με νεκροὺς ὑβρίζειν. Orestis responsio quodammodo indicat, τις de persona accipiendum esse. *Seidl.*

904. Δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις.] Ita Nausicaa de suis civibus loquitur, Odyss. ζ'. v. 273. Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις ὀπίσσω Μωμεύῃ, μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον. *Barnes.*

905. s. ἀσπόνδοισι γὰρ Νόμοισιν ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν] Ita hunc locum ex Homero poëta noster expressit, Iliad. χ'. v. 261. Ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστὰ, Οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν, Ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμ-

Καὶ μὴν δι' ὄρθρων γ' οὔποτ' ἐξελίμπανον
Θρυλλοῦσ', ἅ γ' εἰπεῖν ἤθελον κατ' ὄμμα σὸν,
Εἰ δὴ γενοίμην δειμάτων ἐλευθέρα
Τῶν πρόσθε· νῦν οὖν ἐσμέν· ἀποδώσω δέ σοι
Ἐκεῖν', ἅ σε ζῶντ' ἤθελον λέξαι κακά.
Ἀπώλεσάς με, κὠρφανὴν φίλου πατρὸς,
Καὶ τόνδ' ἔθηκας, οὐδὲν ἠδικημένος.
Κἄγημας αἰσχρῶς μητέρ', ἄνδρα τ' ἔκτανες
Στρατηλατοῦνθ' Ἕλλησιν, οὐκ ἐλθὼν Φρύγας.
Εἰς τοῦτο δ' ἦλθες ἀμαθίας, ὥστ' ἤλπισας,
Ὡς εἰς σὲ μὲν δὴ μητέρ' οὐχ ἕξεις κακὴν
Γήμας, ἐμοῦ δὲ πατρὸς ἠδίκεις λέχη,

Equidem nunquam intermittebam matutino tempore
Jactare *mecum*, quæ volebam in conspectu tuo dicere,
Si quando terroribus fierem libera
Prioribus: nunc ergo sumus: referam igitur tibi
Illa, quæ tibi, [*Ægisthe*,] viventi voluissem dicere mala.
Perdidisti me, et *me* orbam charo patre,
Et hunc fecisti, nulla lacessitus injuria.
Turpiterque duxisti matrem, ac virum interfecisti,
Græcorum imperatorem, *ad* Phrygas ipse non profectus.
Eo vero venisti vecordiæ, ut speraveris
Quod matrem *meam* erga te quidem non esses habiturus malam,
Si *eam* duxisses, mei vero patris torum violabas.

τριὶς ἀλλήλοισιν· Ὡς οὐκ ἔφ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, &c. *Barnes*.

Λέγ', εἴ τι χρῄζεις, i. e. dic libere, quidquid vis, contra Ægisthum scilicet, quem in proximis Electra alloquitur. *Seidl*.

907. s. τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν; Ποίας τελευτάς; Τίνα μέσον τάξω λόγον;] Et hoc respicit ad illud Homeri Odyss. ι'. v. 14. Τί πρῶτον; τί δ' ἔπειτα; τί δ' ὑστάτιον καταλέξω; Notandum autem est, Electram nunc alloqui cæsum Ægisthum, hoc est illius abscissum caput, quod in scenam Orestes secum tulerat, ut diximus supra ad v. 885. Truncum ejus famuli, ut infra v. 969. *Barnes*.

912. Τῶν πρόσθεν· ed. Victor.

916. μητέρ',] Hic et infra v. 919. intellige ἐμήν. Quod Reiskius dicit ad v. 919. μὲν hic non locum habere, quoniam sequens δὲ huc non respiciat, vir doctissimus in utraque re fallitur. *Seidl*.

919. μητέρ'] Subauditur ἐμὴν, vel ἡμετέραν, ut supra v. 916. *Musg*.

μὲν locum hic non habet; nam sequens δὲ non respicit huc, sed ad ἤλπισας; quare leg. εἰς σ' ἐμήν. *Reisk*.

920. Canterus mavult ἠδίκει, sed æque hic stare potest vulgatum. *Beck*.

ἠδίκεις] Jure Canteri conjecturam ἠδίκει improbat Heathius. Sensus est: In te quidem putabas matrem meam justam fore, in patrem autem meum fecisti ut injusta esset. *Seidl*.

921. Ἴστω δ', ὅταν τις, i. e. ἴστω ἐκεῖνος, ὅστις ἄν. *Seidl*.

923. δοκεῖ] Ita MS. γ. ut jam recentiores. Ed. Victor. δοκῶ. *Musg*.

δύστηνός ἐστιν] Ex vulgari syntaxi dicendum fuisset δύστηνος ἂν, sive ὅτι δύστηνός ἐστι.

δοκεῖ] Jam Brubachius edidit, nec

Ἴστω δ', ὅταν τις διολέσας δάμαρτά του
Κρυπταῖσιν εὐναῖς, εἶτ' ἀναγκασθῇ λαβεῖν,
Δύστηνός ἐστιν, εἰ δοκεῖ τὸ σωφρονεῖν
Ἐκεῖ μὲν αὑτὴν οὐκ ἔχειν, παρ' οἷ δ' ἔχειν.
Ἄλγιστα δ' οἰκεῖς, οὐ δοκῶν οἰκεῖν κακῶς.
Ἤιδησθα γὰρ δῆτ' ἀνόσιον γήμας γάμον,
Μήτηρ δέ σ' ἄνδρα δυσσεβῆ κεκτημένη.
Ἄμφω πονηρὼ δ' ὄντ' ἀφαιρεῖσθον τύχην,
Κείνη τε τὴν σὴν, καὶ σὺ τοὐκείνης κακόν.
Πᾶσιν δ' ἐν Ἀργείοισιν ἤκουες τάδε,
Ὁ τῆς γυναικὸς, οὐχὶ τἀνδρὸς ἡ γυνή.
Καίτοι τόδ' αἰσχρὸν, προστατεῖν γε δωμάτων

Sciat autem, quisquis corruperit uxorem alicujus
Furtivo concubitu, si postea eam ducere coactus fuerit,
Se infelicem esse, si putet pudicitiam
Illic quidem, ab ea non servatam fuisse, apud se vero servatum iri.
Miserrime vero vivebas, quamvis non existimares te misere vivere.
Sciebas vero profecto nuptias impias a te celebratas,
Materque se tibi impio viro nuptam.
Cum igitur ambo scelerati essetis, aufertis fortunam,
Illa quidem tuam, tu vero malum illius;
Inter Argivos vero cunctos hæc audiebas,
Hic mulieris vir, non autem mulier viri:
Atqui illud turpe, præesse domui

Thierschius ex Ed. Principe varietatis quidquam commemorat. Hervagiana tamen, quæ ex Ed. Principe videtur expressa, δοκῶ habet. *Seidl.*

παρ' οἷ, παρ' αὑτῷ. *Scholiast.*

925. οἰκεῖς,] Legendum ᾤκεις. *Musg.*

ᾤκεις,] Ita Schæferus Musgravium secutus. Vulgo οἰκεῖς. *Seidl.*

926. Ἤιδησθα] Ita Lobeck. de usu Apostrophi, p. 6. Vulgo ᾔδεισθα. [Sic ed. Victor.] *Seidl.*

928. Heathius: "Distinguendum est post ἀφαιρεῖσθον, non post τύχην, ut ita hæc vertantur: *Ambo igitur cum scelerati estis, retulistis, et illa tuam fortunam, et tu illius scelus.*" De distinctione non assentior. Poëta id, quod exspectabas, καὶ σὺ τὴν ἐκείνης, paululum mutavit in τοὐκείνης κακόν. Sensus est: Infelices eratis ambo, alter ex alterius scelere. *Seidl.*

931. Ὁ τῆς γυναικὸς, οὐχὶ τἀνδρὸς ἡ γυνή.] Οὗτος τῆς γυναικός ἐστιν ὑπήκοος, καὶ γυναικοκρατεῖται παρὰ φύσιν· ἡ δὲ γυνὴ οὐχὶ τοῦ ἀνδρός ἐστιν ὑπήκοος, καὶ ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἄρχεται. Tales viros Martialis per jocum dixit *Uxores non ducere, sed iis Nubere*, quia nempe serviunt iis per ignaviam, quibus per naturam superiores statuuntur. Vide ad notam (Barnes.) proxime sequentem. *Barnes.*

ὁ τῆς γυν. etc. i. e. apud Argivos audiebas mulieris vir, non: mulier est viri. Apte Barnesius comparat Martialis illud *uxori nubere nolo meæ.* Cf. Porson. ad Med. 264. *Seidl.*

932. s. Καίτοι τόδ' αἰσχρὸν προστατεῖν γε δωμάτων Γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα·] Vide quæ nos ad notam præcedentem, (Barnes.) item ad Estheram nostram, v. 236. et v. 252. ubi et hunc ipsum locum expendimus.

Γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα· κἀκείνους στυγῶ
Τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς
Οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει.
Ἐπίσημα γὰρ γήμαντι καὶ μείζω λέχη,
Τἀνδρὸς μὲν οὐδεὶς, τῶν δὲ θηλειῶν λόγος.
Ὃ δ' ἠπάτα σε πλεῖστον οὐκ ἐγνωκότα,
Ηὔχεις τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων.
Τὰ δ' οὐδὲν, εἰ μὴ βραχὺν ὁμιλῆσαι χρόνον.

Mulierem, non autem virum: et illos odi
Filios, quicunque eorum masculi quidem patris
Nomen non fert, sed matris, in civitate.
Quum enim quis illustrem, ac *se* majorem uxorem duxit,
Viri quidem nulla, fœminarum vero *fit* mentio,
Quod te plurimum fefellit inscientem.
Gloriabaris te aliquem esse, quia pollebas opibus.
Hæ vero nihil *sunt*, nisi ut breve tempus versantur *nobiscum*:

Plutarch. de Themistocle in Ἀποφθέγμασιν: Τὸν δὲ υἱὸν ἐντρυφῶντα τῇ μητρὶ, πλεῖστον Ἑλλήνων ἔλεγε δύνασθαι· Τῶν γὰρ Ἑλλήνων ἄρχειν Ἀθηναίους· Ἀθηναίων δὲ ἑαυτόν· ἑαυτοῦ δὲ τὴν ἐκείνου μητέρα, τῆς δὲ μητρὸς ἐκεῖνον. *Barnes.*

934. Forte, τοῦ μὲν ἄρσενος πάρα, aut σπόρος, vel γένος. *Reisk.*

938. Tollenda distinctio ad finem versus. Heath. Idem suadet Reisk., et uterque subintelligit τοῦτό ἐστι, *quod te in errorem induxit, hoc est.*

Male vulgo post ἐγνωκότα punctum poni, recte monuerunt Reiskius et Heathius. Meliorem interpunctionem diu ante restituerat Hug. Grotius in Exceptt. p. 363. Vertit ille:

Sed te fefellit ista res vel maxime,
Quod tibi placebas propter auri copiam.

Ad vocem ὃ cf. Pors. ad Hec. 13. et Schæf. ind. ad Eur. Pors. p. 542. sub v. ὅς. *Seidl.*

939. Ηὔχεις] Frequentat Noster verbum αὐχεῖν pro Homerico εὔχεσθαι. *Seidl.*

τὶς, ed. Victor.

940. εἰ μὴ — ὁμιλῆσαι] Notetur hæc constructio. Plena oratio est, τὰ δὲ οὐδὲν ἐστὶ, εἰ μὴ τοιοῦτόν τι, οἷον sive ὥστε αὐτῷ βραχὺν χρόνον ὁμιλῆσαι. *Seidl.*

942. αἴρει κακά·] Optime Tyrwhittus: "Non video, quo sensu ἡ φύσις dicatur *tollere mala.* Nisi multum fallor, pro κακὰ legendum est κάρα. *Hæc enim semper perdurans tollit caput.* Sic Æschyl. Choëph. v. 494.

ἆρ' ὀρθὸν αἴρεις φίλτατον τὸ σὸν κάρα."

Eadem apud Ovidium locutio est. Trist. Lib. IV. Eleg. III. v. 81.

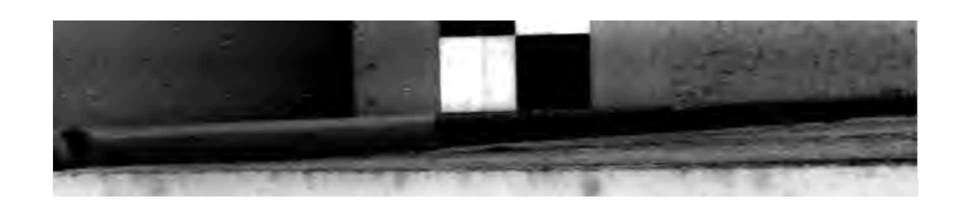
——— caputque
Conspicuum pietas qua tua tollat, habet.

Musg.

κάρα pro κακὰ legit Prev. et reddit verba: "L'une demeure inébranlable et lève la tête sans frayeur." *Beck.*

αἴρει κακά·] Φύσις recte Stiblinus explicat, innata ingenii vis, alias τὸ γενναῖον, εὐγένεια. Hæc obsistere quidem malis potest, sed, quod vere Tyrwhittus monet, ea non de medio tollere. Atque omnino hæreo in dictione αἴρειν κακὰ pro ἀφανίζειν, licet ea verbi significatio vulgo feratur. Tyrwhitti emendationem veram non puto, partim quod participium παραμένουσα non satis aptum est, partim quod metaphora nimis quæsita videtur. Ex ipso illo participio παραμένουσα colligo, metaphoram hic quærendam esse de commilitio, ut φύσις depingatur tanquam fida hominis socia, συστρατιῶτις, ad mala arcenda. Legendum igitur opinor ἀρκεῖ pro αἴρει, *arcet mala.* Sic infra 1302. ἠρκέσατον κῆρας μελάθροις. Magis

3

Ἡ γὰρ φύσις βέβαιος, οὐ τὰ χρήματα·
Ἡ μὲν γὰρ ἀεὶ παραμένουσ' αἴρει κακά·
Ὁ δ' ὄλβος ἄδικος, καὶ μετὰ σκαιῶν ξυνὼν,
Ἐξέπτατ' οἴκων, σμικρὸν ἀνθήσας χρόνον.
Ἃ δ' εἰς γυναῖκας, παρθένῳ γὰρ οὐ καλὸν
Λέγειν, σιωπῶ, γνωρίμως δ' αἰνίξομαι.
Ὕβριζες ὡς δὴ βασιλικοὺς ἔχων δόμους,
Κάλλει τ' ἀραρών· ἀλλ' ἐμοί γ' εἴη πόσις

Natura enim stabilis *est*, haud pecuniæ:
Hæc enim semper perdurans tollit caput:
Opulentia vero injusta, et cum pravis commorans,
Evolat *ex* ædibus, ubi floruerit exiguum tempus.
Quæ vero in mulieres feceris (virginem enim non decet
Dicere) taceo: ut sciatur tamen verbis obscuris indicabo.
Insolenter te gerebas, utpote qui regias domos jam teneres,
Et ex gratiis compositus esses. At mihi sit maritus

hanc emendationem firmat hoc, quod Porsonus Phœniss. v. 938. δυσφύλακτ' αἰτεῖς κακὰ, eodem modo vere, ut opinor, emendat δυσφ. ἀρκεῖς κακὰ, ubi citat Tragici Fragm. apud Wetsten. Prol. in N. T. II. p. 6. σφαγὰς οἰκτρὰς ἀρκέσαι. Etiam Homero ἀρκεῖν est *arcere*. Ceterum confer Isocrat. in Helen. Encom. p. 508. Ed. Bas. ἠπίστατο γὰρ τὰς μὲν ἄλλας εὐτυχίας ταχέως μεταπιπτούσας, τὴν δὲ εὐγένειαν ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς παραμένουσαν. *Seidl.*

αἰεὶ, ed. Victor.

Sextus Empiricus Adv. Mathem. XI. 54. hunc locum sic citat:

ὁ γὰρ ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος,
ἐξέπτατ' οἴκων μικρὸν ἀνθήσας χρόνον,

memoriæ lapsu, ut bene monet Porsonus ad Nostri Phœniss. 567., duos diversarum fabularum versus ob sententiæ similitudinem componens. De priori versu disputat Porsonus l. c. et de alterius prava lectione ἐξέπτατ' idem ad Med. 1. Similem confusionem locus noster expertus est apud Stobæum Floril. p. 381. ubi sic laudatur:

ὁ δ' ὄλβος ἀδίκως καὶ μετὰ σκαιῶν συνὼν
ἐξέπτατ' οἴκων βραχὺν ὁμιλήσας χρόνον.

Ultima vides translata esse ex v. 939. εἰ μὴ βραχὺν ὁμιλῆσαι χρόνον. Notentur autem variæ lectiones ἀδίκως et συνών. Pro ἐξέπτατ' Trincavellus habet ἐξέπτη τ'. *Seidl.*

944. Plene distinguendum ad finem versus. *Heath.*

945. Ἃ δ' εἰς γυναῖκας,] Legendum τὰ δ' εἰς γυναῖκας. Alioqui deest verbum. *Musg.*

Comparat hunc locum Brunck. ad Orest. 26.

ἣ πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ' ὑφάσματι
ἔκτεινεν· ὧν δ' ἕκατι, παρθένῳ λέγειν
οὐ καλόν· ἐῶ τοῦτ' ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.

Ἃ δ' εἰς γυναῖκας,] Facile intelligitur ἐποίεις. Cf. Lamb. Bos. Ellips. p. 647. Tecte significat Electra, Ægisthum cum aliis quoque mulieribus consuesse. *Seidl.*

948. ἀραρών·] Recte Scaliger ἀραρώς. Sed præterea legendum, ni fallor, κάλλεσί τ' ἀραρὼς, *totus ex Veneribus compactus.* Solet enim ἀραρὼς nomen plurale adsciscere: Apollon. Rhod. Lib. II. ἀσπιδέεσσιν ἀρηρώς. κάλλος autem in plurali occurrit Antholog. H. Steph. p. 260. et p. 482. *Musg.*

Κάλλει τ' ἀραρών·] Attice, vel, ut alii, Æolice, pro ἀρηρὼς in hoc loco, sic εἰρηκὼν pro εἰρηκὼς, Æolice. Alias ἀραρὼν cum media brevi, poëtice pro ἀρὼν, facta Attica reduplicatione. Sic Homer. O-

Μὴ παρθενωπὸς, ἀλλὰ τἀνδρείου τρόπου.
Τὰ γὰρ τέκν' αὐτῶν, Ἄρεος ἐκκρεμάννυται·
Τὰ δ' εὐπρεπῆ δὴ, κόσμος ἐν χοροῖς μόνον.
Ἔῤῥ', οὐδὲν εἰδώς· ὧν ἐφευρεθεὶς χρόνῳ
Δίκην δέδωκας· ὧδέ τις κακοῦργος ὢν
Μή μοι, τὸ πρῶτον βῆμ' ἐὰν δράμῃ καλῶς,
Νικᾷν δοκείτω τὴν δίκην, πρὶν ἂν πέλας

Non virgineo-vultu-decorus, sed ingenio virili *præditus*.
Ipsorum enim liberi Marte commiscentur.
Formosi vero *sunt* tantum in choris ornamentum.
Pereas, O inscie: cujus convictus tandem
Pœnas dedisti: sic, quisquis est maleficus.
Ne mihi, quamvis primum cursum prospere cucurrerit,
Existimet se aliquis vicisse justitiam, priusquam prope

dyss. π'. v. 169. Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν. Id est: τεχνησαμένω, κατασκευάσαντε. Vid. Eustathium in locum fol. 1798. lin. 48. Quare non erat, ut hic Scaliger emendaret in ἀραρώς. *Barnes.*

Reisk. κάλλει τ' ἀγάλλων, aut ἀραρώς. Etiam Heath. legit ἀρηρὼς, quia verbum ἀράρω mediam habet brevem, in metris iambicis vero apud poëtas Atticos non admittitur Dorismus. Br. ad Or. 1331. ἀραρώς.

Valck. ad Hippol. 1093. conjicit: Κάλλει τι χαίρων. *Beck.*

ἀραρώς.] Ita Schæferus ex Scaligeri emendatione. Musgravius male conjicit κάλλεσί τ' ἀραρὼς, *totus ex Veneribus compactus.* Edd. Vict. ἀραρὼν, in quo ipsum accentum emendationis ducem habemus. *Seidl.*

950. ἐκκρεμάννυται·] Lego ἐκκεράννυται. Translatio ducta est ex metallurgia. *Musg.*

Pro ἐκκρεμάννυται Musgravius conjicit ἐκκεράννυται. Sed proba est lectio librorum. Ἐκκρεμάννυσθαι τινὸς est *adhærere alicui ita, ut totum te ei committas,* sive *arctissime se ad aliquid applicare.* Noster Suppl. 744.

ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα.

i. e. tibi toti commissi sumus. Fragm. Inc. LXXXI. 2.

τυφλὸν προηγητῆρος ἐξηρτημένον.

Magis apposite ad nostrum locum Plato de Legg. Lib. V. p. 732. E. ἔστι δὴ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα, ἡδοναὶ καὶ λῦπαι καὶ ἐπιθυμίαι, ἐξ ὧν ἀνάγκη τὸ θνητὸν πᾶν ζῷον ἀτεχνῶς οἷον ἐξηρτῆσθαί τε καὶ ἐκκρεμάμενον εἶναι σπουδαῖς ταῖς μεγίσταις, coll. ejusd. Ion. p. 536. A. — Hugo Grotius vertit:

Maritus sit mihi
Non virginali fronte, sed vi mascula.
Namque apta Marti talium proles patrum:
Pulchros at illos non nisi choreæ decent.

Seidl.

952. Reisk. censet, sensum verborum potius esse: *peri; nihil sciens* (neque reveritus) *eorum, quorum pœnas nunc das, tandem aliquando a tempore* (scelerum vindice) *deprehensus tantus nequam.* *Beck.*

Ἔῤῥ' οὐδὲν εἰδὼς ὢν, etc.] Hic locus non unam explicationem admittit. Si post εἰδὼς colo interpungis, (Hervagius et Stiblinus punctum ponunt, Brubachius comma) hic erit sensus: Peri, qui nihil plane intellexisti, i. e. qui de rebus humanis pessime judicavisti, cujus rei (*i. e.* cujus insipientiæ) jam a tempore, rerum vindice, deprehensus pœnas dedisti. Indicat hoc modo Electra, Ægisthum, si sapientius de rebus humanis statuisset, plane non facturum fuisse, quæ fecisset. Οὐδὲν εἰδὼς bene accipi potest absolute, ut εἰδώς τι nonnumquam valet *sapientem* et οἱ εἰδότες *sapientes.* Explicatio Heathii (vid. seq. not.) nimis remota est et a loci nexu aliena. Admitti

Γραμμῆς ἵκηται, καὶ τέλος κάμψῃ βίου.
ΧΟ. Ἔπραξε δεινά· δεινὰ δ' ἀντέδωκέ σοι,
Καὶ τῷδ'· ἔχει γὰρ ἡ Δίκη μέγα σθένος.
ΟΡ. Εἶεν· κομίζειν τοῦδε σῶμ' εἴσω χρεὼν,
Σκότῳ τε δοῦναι, δμῶες, ὡς ὅταν μόλῃ
Μήτηρ, σφαγῆς πάροιθε, μὴ σφ' ἴδῃ νεκρόν.
ΗΛ. Ἐπίσχες· ἐμβάλωμεν εἰς ἄλλον λόγον.

Metam pervenerit et finem attigerit vitæ.
Cho. Patravit dira *facinora:* diras etiam *pœnas* rependit tibi,
Et huic. Justitia enim magnum habet robur.
Ore. Age vero, deferre hujus cadaver intro oportet,
Tenebrisque mandare, O famuli; ut quando venerit
Mater, ante cædem, non aspiciat mortuum.
Ele. Cohibe *te:* alium sermonem inchoëmus.

tamen potest Heathii constructio hoc sensu: qui perperam judicasti de factis tuis, quorum nunc pœnas dedisti, quum felicem te iis fore sperares. Denique eadem constructio etiam in hunc modum explicari potest: ἔῤῥε, οὐδὲν εἰδὼς, i. e. οὐδὲν αἰσθανόμενος τούτων, ἃ νῦν δίκην δέδωκας, abi, nihil suspicatus harum rerum, quas nunc pœnæ loco passus es. Sic Hec. 668. ἥδ' οὐδὲν οἶδεν, i. e. hæc nihil animadvertit, suspicatur. Illud certum est, post δέδωκας punctum ponendum esse. *Seidl.*

952. a. Tollenda distinctio post εἰδὼς, et plene distinguendum post δέδωκας, et post κακοῦργος ὢν minus plene distinguendum, ut cum verbo δοκεῖτω jungatur. Sensus: *Pereas, O nullius earum perite rerum, quarum, post tempus detectus, pœnas dedisti. Ita homo facinorosus ne mihi putet,* &c. Electra appellat Ægisthum imperitum earum rerum, quarum pœnas dedit, quia ii, qui cædem et adulterium ausi sunt, vigilantes et strenui esse debent. *Heath.*

953. ὅδε — ad 956. apud Stob. Grot. vii. p. 121. De Rer. Nat. *Burn.*

Delenda interpunctio post ὤν. *Musg.*

ὅδε τις κακοῦργος ὢν] Δίκην δέδωκε subaudi. Respicit ad illud Homericum de eodem Ægistho dictum, Odyss. α'. v. 47. Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅ, τις τοιαῦτά γε ῥέζοι. *Barnes.*

Vulgo plene interpungitur post ὤν. Sed recte Brubach. et Hervag. interpunctionem omittunt. *Seidl.*

954. βῆμα inter alia significat certam curriculi partem, quarum singulæ lapide, vel alia aliqua meta, signabantur. Polybius: ταῦτα γὰρ νῦν βεβημάτισται καὶ σεσημείωται κατὰ σταδίους ὀκτὼ ὑπὸ Ῥωμαίων, p. 193. A. Aliter paullo explicat Casaubonus ad Strabon, Lib. VII. p. 322. *Musg.*

τὸ πρῶτον βῆμα, i. e. initium curriculi, primam curriculi partem. *Seidl.*

956. Γραμμῆς] Vide Hesychium v. γραμμή. *Musg.*

καὶ τέλος κάμψῃ βίου.] Metaphora a flexione curruum et equorum ad cursus metam, ne rapido nimis cursu impingant, unde *meta* dicitur καμπτὴρ Græcis et καμπή. Vide supra ad v. 659. *Barnes.*

τέλος κάμψῃ βίου.] Conf. Hippol. 86. Hel. 1665. *Seidl.*

958. ἔχει γὰρ ἡ Δίκη μέγα σθένος.] Huc refer Deliacum illud epigramma apud Aristotelem in Ethicis citatum: Κάλλιστον τὸ δικαιότατον· λῷστον δ' ὑγιαίνειν. Ἥδιστον δὲ πέφυχ', οὗ τις ἐρᾷ, τὸ τυχεῖν. De justitia vide Hierocl. a p. 251. ad p. 253. item p. 80. Stobæi Florileg. Serm. IX. Maxim. Tyrium Dissertat. Tob. Magiri Polymnemon. Cœl. Rhodigin. Lib. XXIII. c. 14. 15. et 18. *Barnes.*

959. κομίζειν τοῦδε σῶμ' εἴσω χρεὼν,] Hinc patet, caput simul et truncum corpus in scenam portata fuisse; vide supra ad v. 907. *Barnes.*

ΟΡ. Τί δ'; ἐκ Μυκηνῶν μῶν βοηδρόμους ὁρῶ;
ΗΛ. Οὐκ, ἀλλὰ τὴν τεκοῦσαν, ἥ μ' ἐγείνατο.
ΟΡ. Καλῶς ἄῤ ἄρκυν εἰς μέσην πορεύεται.
ΗΛ. Καὶ μὴν ὄχοις γε καὶ στολῇ λαμπρύνεται.
ΟΡ. Τί δῆτα δρῶμεν; μητέῤ ἦ φονεύσομεν;
ΗΛ. Μῶν σ' οἶκτος εἷλε, μητρὸς ὡς εἶδες δέμας;
ΟΡ. Φεῦ. πῶς γὰρ κτάνω νιν, ἥ μ' ἔθρεψε κἄτεκεν;
ΗΛ. Ὥσπερ πατέρα σὸν ἥδε, κἀμὸν, ὤλεσεν.
ΟΡ. Ὦ Φοῖβε, πολλήν γ' ἀμαθίαν ἐθέσπισας.

Ore. Quid? num quos ex Mycenis auxilio accurrere video?
Ele. Non, sed matrem qui me peperit.
Ore. Recte igitur in laqueos medios venit.
Ele. Atqui rheda et stola se ostentat magnifice.
Ore. Quid igitur agemus? an matrem occidemus?
Ele. Num te miseratio cepit, cum matris corpus vidisti?
Ore. Eheu. Quomodo enim occidam eam, quæ me aluit et peperit?
Ele. *Ita*, ut illa patrem tuum et meum perdidit.
Ore. O Phœbe, multam amentiam mandasti oraculo.

ἴσω] Ita Brubach. Vulgo εἴσω. *Seidl.*

960. Σκότῳ γε] Legendum est cum Reiskio σκότῳ τι. *Musg.*

961. μ' εἰσίδῃ] Legendum vel, ut Barnesius, μὴ 'σίδῃ, vel, quod malim, μὴ σφ' ἴδῃ. *Musg.*

μὴ 'σίδῃ νεκρόν.] Pro μὴ εἰσίδῃ, vel ἐσίδῃ. Sæpissime enim Græci poëtæ, et præsertim Attici, etiam prosaici, elidunt, vel coalescere faciunt Latinorum more vocalem, vel diphthongum, ante sui parem, et aliquando etiam post, ut commodius euphoniæ inservire visum illis fuerit, vel contractionis, aut etiam versus causa, ut ἐγῷδα pro ἐγὼ οἶδα, ἐγ' οὐκ pro ἐγὼ οὐκ supra v. 631. et sexcenta hujusmodi. *Barnes.*

μὴ 'σίδῃ] Ita Barnes. — Victor. Edd. μ' εἰσίδῃ. Schæferus μὴ εἰσίδῃ, ad normam, ut videtur, similis contractionis μὴ εἰδέναι. Fortasse vere. Neque tamen contractionem istarum vocalium memini me legere præterquam in ipsis istis μὴ εἰδέναι, χρὴ εἰδέναι, ἢ εἰδέναι. Nam in Sophoclis Fragm. Epig. II. ex Stob. Tit. LXXIII. p. 311.

κάκιον ἄλλ' οὐκ ἔστιν οὐδ' ἔσται ποτὲ
γυναικὸς, ἢ ὕστι πῆμα γίγνεται βροτοῖς,

apparet corruptum esse ἢ εἴστι. Gesnerus et Grotius satis bene illud ἢ omittunt, nisi potius legendum est ἢ οὔτι. Noli enim putare scribendi vitio Brunckium illud ἢ addidisse, sed legitur illud in editione Trincavelli. Elisionem ἢ 'ς legimus in Comici Lysistrata 2.

ἢ 'ς Πανὸς ἢ 'πὶ Κωλιάδ', ἢ 'ς Γενετυλλίδος.

Victorius in margine: μὴ πρὸ τοῦ σφαγῆναι εἰσίδῃ τὸν τοῦ Αἰγίσθου νεκρόν. Ceterum, ut hic ὡς μὴ sejuncta sunt, ita ἵνα μὴ in Hecub. v. 11. *Seidl.*

965. Καλῶς ἄῤ ἄρκυν εἰς μέσην πορεύεται.] Vid. Erasmi Adag. *In casses inducere*, εἰς ἄρκυς ἐμβάλλειν. Sunt item hæc proverbialia, in laqueos, casses, retia, incidere, εἰς ἄρκυς πίπτειν· ubi quis in periculum, aut malum aliquod, improviso cadit. *Barnes.*

966. ὄχοις γε] Ita bene Schæferus. Vid. Pors. ad Phœniss. 1638. Vulgo ὄχοις τε. [Ita ed. Victor.] *Seidl.*

969. ἔθρεψε κἄτεκεν;] Vid. Schæf. Melet. Crit. P. I. p. 16. *Seidl.*

971. Ὦ Φοῖβε, πολλήν γ' ἀμαθίαν ἐθέσπισας.] Apollo jussit Orestem, Ægisthum adulterum et Clytæmnestram, matrem suam, omnino occidere, in vindictam

ΗΛ. Ὅπου δ' Ἀπόλλων σκαιὸς ᾖ, τίνες σοφοί;
ΟΡ. Ὅστις μ' ἔχρησας μητέρ', ἣν οὐ χρῆν, κτανεῖν.
ΗΛ. Βλάπτει δὲ δὴ τί πατρὶ τιμωρῶν σέθεν;
ΟΡ. Μητροκτόνος νῦν φεύξομαι, τόθ' ἁγνὸς ὤν.
ΗΛ. Καὶ μήν γ' ἀμύνων πατρὶ, δυσσεβὴς ἔσει;
ΟΡ. Ἐγὼ δὲ μητρὸς τοῦ φόνου δώσω δίκας.
ΗΛ. Τῷ δαὶ πατρῴαν διαμεθίης τιμωρίαν;
ΟΡ. Ἆρ' αὔτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ;
ΗΛ. Ἱερὸν καθίζων τρίποδ'; ἐγὼ μὲν οὐ δοκῶ.

Ele. Si vero Apollo indoctus est, quinam sapientes *erunt?*
Ore. Quid mihi respondisti, ut matrem, quam non fas est, interimam.
Ele. Quid vero mali tibi concilias, vindicans patrem tuum?
Ore. Reus parricidii mox agar, qui purus nunc sum.
Ele. An impius eris, patris contumeliam ulciscens?
Ore. Ego matris *ob* cædem pœnas me daturum scio.
Ele. Quid vero si paternam vindictam omittis?
Ore. An hæc Alastor dixit assimilatus Deo?
Ele. Sacro insidens tripodi? Ego quidem non puto.

nempe patris ab iisdem occisi. Ita itaque supra in Orest. v. 28. Φοίβου δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν; Πείθει δ' Ὀρέστην, μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο, Κτεῖναι. Hujus rei pleni sunt Tragici, Æschylus et Sophocles, Seneca et Euripides. *Seidl.*

972. ᾖ,] De omisso ἂν vid. Porson. ad Orest. 141. *Seidl.*

974. Vulgo βλάπτῃ. [Ita ed. Victor.] *Seidl.*

τὶ, ed. Victor.

975. Constructio est: μητροκτόνος τότε φεύξομαι, νῦν ἁγνὸς ὤν. *Musg.*

Hoc (construct. Musg.) nullo modo fieri potest. Νῦν est *ab hoc tempore* et τότε *tum*, quum scilicet Apollinis responsum accipiebam. Ad φεύξομαι margo Victorii: καρηγορηθήσομαι, immo κατηγορηθήσομαι. *Seidl.*

976. Hic, cum duobus proxime sequentibus versibus, paullo intricatiores sunt, quos sic expediendos censeo:

ΗΛ. Δύμαιν γ' ἀμύνων πατρὶ, δυσσεβὴς ἔσῃ;
ΟΡ. Ἐγᾦδα μητρὶ τοῦ φόνου δώσων δίκας.
ΗΛ. Τί δ', ἂν πατρῴαν διαμεθῇς τιμωρίαν;

Μητρὶ pro μητρὸς præbet MS. a. *Musg.*

Reisk. emendat: καὶ μή γ' ἀμύνων, *impius eris* (affirmat, non interrogat), *si patrem non ulciscaris. Beck.*

μή γ' ἀμύνων, i. e. εἰ μὴ ἀμύνεις. Emendatio est Reiskii. Legebatur olim καὶ μήν γ'. Vid. Pors. ad Phœniss. 1638.

ἔσει;] Vulgo ἔσῃ. *Seidl.*

978. Τῷ δαὶ πατρῴαν διαμεθῇς τιμωρίαν;] De voce δαὶ vide supra v. 244. Διαμεθῇς autem in aoristo secundo mallem legere, quam διαμεθίῃς in præsenti, ob sensum et versum præcipue. Τῷ vero pro τίνι interrogativo. *Barnes.*

Forte, δώσεις (sc. δίκας) πατρῴαν ἂν μεθῇς, *pœnas dabis, si patrem vindicare omittes. Beck.*

Τῷ δ' αὖ — διαμεθεὶς] Vulgo legitur τῷ δαὶ — διαμεθῇς. Edd. Victor. διαμεθίης. Correxit Porsonus loco paulo ante laudato. Ac διαμεθεὶς quidem hauddubie vere. Sed si vulgatam lectionem τῷ δαὶ et signum interrogationis retineas, vide, ne sic possit explicari: *cuinam vero pœnas dabis omissa patris vindicta?* hoc est, nonne sic multo potentiori pœnam dabis, deo scilicet Apollini, qui patris ultionem tibi mandavit? Jam optime subjicitur Orestis dubitatio, fortasse non deum fuisse, qui illa suaserit, sed alastora. *Seidl.*

ΟΡ. Οὐδ' ἂν πιθοίμην εὖ μεμαντεῦσθαι τόδε.
ΗΛ. Οὐ μὴ κακισθεὶς εἰς ἀνανδρίαν πέσῃς.
ΟΡ. Ἀλλ' ἦ τὸν αὐτὸν τῇδ' ὑποστήσω δόλον;
ΗΛ. Ὧι καὶ πόσιν καθεῖλες, Αἴγισθον κτανών.
ΟΡ. Εἴσειμι· δεινοῦ δ' ἄρχομαι προβλήματος.
Καὶ δεινὰ δράσω γ'· εἰ θεοῖς δοκεῖ τάδε,
Ἔστω· πικρὸν δὲ, χἡδὺ τἀγώνισμά μοι.
ΧΟ. Ἰὼ, βασίλεια γύναι χθονὸς Ἀργείας,

Ore. Nunquam crediderim pium esse hoc oraculum.
Ele. An non? Vide ne animo fractus incidas in molliciem.
Ore. Num igitur eundem illi tendam dolum?
Ele. Quo et maritum sustulit, Ægisthum cædens.
Ore. Ingredior: dirum enim discrimen aggredior,
Ac dira patrabo: si diis ita visum,
Esto; amarum certe, et dulce certamen mihi *propositum est.*
Cho. Io, regina fœmina Argivæ terræ

979. Ἆρ' αὔτ' Ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ;] Vid. Lactantii Lib. II. c. 16. de Origine Erroris. Jamblichus ipse, ethnicus philosophus, Porphyrii, Christiani nominis hostis infensissimi, discipulus, notissimam de hac re sententiam habet, malos nempe dæmonas bonorum speciem præ se ferre, et aliquando bona hominibus præcipere; ut postea, cum mala præcipiant, facilius credantur. Sed non is locus nunc occurrit. Nec inquirendo nunc subito possum invenire; pravli autem operatores, ut toto fere in hoc opere, ita nunc maxime instant. Quare lectoris candori hæc remitto; si quid forte memoria sim lapsus. Quod autem diabolus sit Dei simia, diximus ad Ion. v. 150. *Barnes.*

Victorius in margine αὐτὸ τὸ ἀποκτείνειν. Malim αὔτ' accipere pro αὐτὰ, i. e. τὰ περὶ τὴν τοῦ πατρὸς τιμωρίαν. Ceterum cf. Orest. 1685.

καίτοι μ' ἐσῄει δεῖμα, μή τινος κλύων
ἀλαστόρων δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα.

Seidl.

981. Οὐδ' ἂν πιθοίμην, i. e. neque etiam illud credam, bene se habere hoc datum oraculum. Hermanno tamen aptius videtur οὐ τἂν pro οὐδ' ἄν. *Seidl.*

982. Οὐ μὴ κακισθεὶς] Ita Musgravius, auctore Reiskio. Vulgo οὔ; μὴ κακισθεὶς. Brubach. et Hervag. οὐ, μὴ κακ. *Seidl.*

Οὐ μὴ jungendum, sublato signo interrogationis. *Reisk.*

983. Reisk. conjicit: ἀλλ' ἢν, *at si* (scil. πέσω εἰς ἀνανδρίαν.) *Beck.*

984. Nullam hic emphasin aut elegantiam habet vox Αἴγισθον. Legendum forte ἀλόγιστον κτανὼν, *sine deliberatione occidens:* Thucydides: τῷ ἀλογίστῳ ἐπιτρέψαντες, V. 99. vid. et VI. 59. *Musg.*

Ὧι καὶ, etc.] Ex emendatione Musgr. Prevostus reddidit ita: " Oui, le même que celui dans lequel elle a fait tomber son époux." *Beck.*

Delevi comma post καθεῖλες. Construendum enim: ᾧ καὶ πόσιν Αἴγισθον καθεῖλες κτανὼν, scil. αὐτόν. *Seidl.*

985. προβλήμα.] MS. β. προβάματος. Verum tamen puto προβλήματος, quod interpretandum *periculi,* quo sensu a Polybio plus semel adhibetur. *Musg.*

προβλήματος.] MS. β. προβάματος. Mendose. Ceterum non *periculum* hic valet πρόβλημα, sed *mandatum negotium.* *Seidl.*

986. Post τάδε vulgo comma ponunt. Sed jam Reiskius sensit, sententiam el

Παῖ Τυνδαρέου,
Καὶ τοῖν ἀγαθοῖν ξύγγονε κούροιν
Διός· οἳ φλογερὰν αἰθέρ' ἐν ἄστροις
Ναίουσι, βροτῶν ἐν ἁλὸς ῥοθίοις
Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες·
Χαῖρε, σεβίζω σ' ἶσα καὶ μάκαρας,
Πλούτου, μεγάλης τ' εὐδαιμονίας.
Τὰς σὰς δὲ τύχας θεραπεύεσθαι

Filia Tyndari,
Et fortium soror juvenum, filiorum
Jovis, qui flammeum ætherem in astris
Incolunt, qui in maris fluctibus mortalium
Honores servatrices habent,
Salve, te veneror, æque ac beatos *Deos*,
Divitiarum, magnæque felicitatis *causa*.
Tuas autem fortunas coli

θεοῖς δοκεῖ τάδε rectius ad antecedentia referri. Conjicit enim δράσω, 'πὶ θεοῖς. *Seidl.*

987. πικρὸν δὲ χ' ἡδὺ] Malim equidem: πικρὸν δ', οὐχ ἡδύ. *Musg.*

Musgravius conjicit πικρὸν δ', οὐχ ἡδύ, quod librorum lectione deterius est. Male etiam et contra metrum Victorii editt. πικρὸν δὲ χ' ἡδύ τ' ἀγώνισμα. *Seidl.*

988. Uncinis inclusi vocem ἰώ. Ita enim Thierschius: "ἰὼ linea Victorius subduxit et in margine "M." posuit, quo indicat, ἰὼ in MS. defuisse." Melius profecto videtur abesse. Natum fortasse est ex addito ὦ ad βασίλεια. *Seidl.*

990. Καὶ τοῖν ἀγαθοῖν ξύγγονε κούροιν] Διοσκούροιν. Vide supra ad v. 746. *Barnes.*

991. οἳ φλογερὰν] Barnesius errore typographico οἱ δὲ φλογερὰν. *Musg.*

Quod in Barnesiana est οἳ δὲ φλογερὰν, id recte typographicum errorem judicat Musgravius. *Seidl.*

993. Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες·] Non est, quod adeo turbentur critici, adjectivum masculinum substantivo fœminino adjungi; ita enim Attice apud optimos auctores usurpari videmus, ut: Πύλου ἠμαθόεντος, et ὑλήεντι Ζακύνθῳ, et Φωκάων ὀλοώτατος ὀδμὴ, Homer. et πικρὸν δάμαρτα, et κλυτὸς Ἱπποδάμεια, θῆλυς ἔερση, ὄπα χάλκεον, ἁλὸς πολιοῖο, πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν, πικρὸς ὀδμὴ, quæ omnia exempla et plura ab Eustathio in hanc rem proferuntur; vide quæ nos ex eodem ad Hippolyt. v. 389. et Æmil. Portus in hunc locum. Hæc autem verba: Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες, proprie de Castore et Polluce dicuntur, utpote quorum honor erat, Servatores præcipue dici, de qua quoque re vide quæ nos ad Helen. v. 1663. *Barnes.*

Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες·] Bothius conjicit σωτῆρες. Idem in textu reposuit Schæferus. Sed nihil mutandum est. Τιμὴ hic valet *munus*. Noster Iphig. Taur. 777. ξενοφόνους τιμὰς ἔχω, de Iphigenia, coll. v. 53. τέχνην τήνδ', ἣν ἔχω ξενοκτόνον. Æschyl. Eum. 416. τιμάς γε μὲν δὴ τὰς ἐμὰς πεύσῃ τάχα, et passim in ista fabula. In Comici Ecclesiaz. 5. ubi de lampade dicitur λαμπρὰς ἡλίου τιμὰς ἔχεις, non satis accurate vertunt *splendidos solis honores habes*, dilucidius, *splendidum solis munus*. Conf. Valcken. ad Hippol. v. 106. De generis enallage in τιμὰς σωτῆρας vid. Æm. Portum et Barnes. ad h. l. coll. Lobeckio ad Soph. Ajac. p. 270. sqq. *Seidl.*

994. Intellige sic: σεβίζω σε ἕνεκα πλούτου μεγάλης τ' εὐδαιμονίας. *Seidl.*

σεβίζουσ' ἶσα ed. Victor.

Καιρὸς νῦν, ὦ βασίλεια.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

Ἔκβητ' ἀπήνης, Τρῳάδες, χειρὸς δ' ἐμῆς
Λάβεσθ', ἵν' ἔξω τοῦδ' ὄχου στήσω πόδα.
Σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι
Φρυγίοις· ἐγὼ δὲ τάσδε Τρῳάδος χθονὸς
Ἐξαίρετ', ἀντὶ παιδὸς, ἣν ἀπώλεσα,
Σμικρὸν γέρας, καλὸν δὲ, κέκτημαι δόμοις.
ΗΛ. Οὔκουν ἐγὼ, δούλη γὰρ ἐκβεβλημένη

Tempus est, O regina, ab omnibus.

CLYTÆMNESTRA.

Descendite de curru, O Troades, et meam manum
Prehendite, ut extra vehiculum hoc pedem ponam.
Spoliis enim exornatæ sunt ædes Deorum
Phrygiis: ego vero hasce, ex terra Troica
Electas *famulas* pro filia, quam perdidi,
Exiguum munus, gratum tamen, domi possideo.
Ele. Anne ego (serva enim ejecta *ex*

997. Legendum, ut versus Parœmiacus sit:

καιρὸς νῦν, ὦ βασίλεια.

Musg.

Heath. scribit: Καιρός γ' ἐμοὶ, ὦ βασιλεία. *Beck.*

Post καιρὸς vocabulum excidisse, metrum docet. Musgravius inserit νῦν, Heathius γ' ἐμοὶ, pro quo melius esset ἐμοίγ'. Sed laborare mihi videtur hæc tota postrema sententia, quare aliud quiddam excidisse arbitror. *Seidl.*

Deest νῦν in ed. Victor.

998. Ἔκβητ' ἀπήνης, Τρῳάδες,] Clytæmnestra in scenam introducitur, cujus area videtur ager Argivus juxta Coloni, Electræ mariti, rusticas sedes, curru vecta et Trojanis ancillis captivis stipata, Asiatica quadam pompa et luxu plane regio. *Barnes.*

999. Vulgatam hujus vers. lectionem tuetur Van Staueren Obss. Misc. T. X. p. 98. nam Abresch. in Misc. Obss. 9, 3. p. 436. et ad Æsch. I. p. 355. conjecerat βάσω πόδα, quod στῆσαι πόδα sit, *sistere gradum. Beck.*

1000. Σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι] De hostium spoliis, Deorum templis suspensis, vide quæ supra diximus ad v. 6. Ὑψηλῶν δ' ἐπὶ ναῶν τίθεικε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων. Ita antiquitus legimus de Euphorbi, a Menelao in bello Trojano occisi, clypeo in templo Argivæ Junonis laquearibus suspenso, quem aliquot post seculis Pythagoras pro suo agnovit, utpote qui Trojani tempore belli Panthoides Euphorbus erat, ut ait Ovidius Metamorph. Lib. XV. Fab. 3. In quem locum vide veteres Scholiastas Latinos et Diogenem Laërtium in Vita Pythagoræ; Philostratum denique de Vita Apollonii Tyanei, Lib. VIII. c. 3. in oratione Apollonii ad Domitianum. De voce autem κεκόσμηνται, quæ pro κεκοσμημένοι εἰσὶν, Ionice, Attice et Poëtice, ponitur, vide quæ nos ad Herc. Fur. v. 546. Ita Sophocles in Œdip. Colon. v. 1299. Τετίμηνται habet; sic Eurip. in Danaë, v. 70. ἐμμεμόχθηνται. Sic ἐβέβληντο, Ionice ἐβεβλέατο et ἥατο, pro βεβλημένοι ἦσαν. Et certe hæc est antiquissima hujus temporis et personæ formatio, in verbis contractis,

Δόμων πατρῴων, δυστυχεῖς οἰκῶ δόμους,
Μῆτερ, λάβωμαι μακαρίας τῆς σῆς χερός;
ΚΛ. Δοῦλαι πάρεισιν αἵδε, μὴ σύ μοι πόνει.
ΗΛ. Τί δ' αἰχμάλωτόν τοι μ' ἀπῴκισας δόμων;
Ἡιρημένων δὲ δωμάτων ᾑρήμεθα,
Ὡς αἵδε, πατρὸς ὀρφαναὶ λελειμμέναι.
ΚΛ. Τοιαῦτα μέντοι σὸς πατὴρ βουλεύματα,
Εἰς οὓς ἐχρῆν ἥκιστ', ἐβούλευσεν φίλων.
Λέξω δὲ, καί τοι δόξ' ὅταν λάβῃ κακὴ
Γυναῖκα, γλώσσῃ πικρότης ἔνεστί τις,

Ædibus paternis, infelioem incolo domum)
O mater, apprehendam beatam tuam manum?
Cly. Servæ hæ præsto sunt, ne tu mihi labora.
Ele. Quid vero me captivam ab ædibus *paternis* procul amandâsti?
Captis autem ædibus, captæ sumus,
Ut istæ, orbæ relictæ patre.
Cly. Hujusmodi quidem tuus pater consilia
Adversus quos minime oportebat amicos iniit.
Dicam autem. Quanquam quum mala corripuit opinio
Mulierem, linguæ inest quædam acerbitas

mutare *nempe* ηται in ηνται, ut πεποίηται, in plurali πεποίηνται, etc. *Barnes.*

1002. Ἐξαίρετ',] Ἐξαίρετα, pro ἐξαιρέτους, vel δῶρα subaudi, et per appositionem refertur ad Τρῳάδας. Præter sortem autem captivæ plurimæ Trojanæ sunt Agamemnoni concessæ, quod imperator Græcorum erat.

ἀντὶ παιδὸς, ἣν ἀπώλεσα,] Iphigeniam notat, quam ex patris impia pietate immolatam amisit, de qua re vide Iphig. in Aul. Fabulam. *Barnes.*

Ἐξαίρετ',] Intellige, si opus est, δῶρα. V. Lamb. Bos. Ellips. p. 125. sqq. Versu præcedente recte post τάσδε Schæferus posuit comma. *Seidl.*

1008. Heath. distinguit: τί δ'; αἰχμάλωτόν τοί μ' ἀπῴκισας δόμων. *Quidni vero? captivum certe me a domo patria abstraxisti.*

Reisk. scribit: τί δ' αἰχμάλωτον ὡς (i. e. ὡς αἰχμάλωτον) *quare vero me ut captivam abduxisti procul ab ædibus paternis?* ᾑρημένων γὰρ δωμάτων, *ademtis enim ædibus nos quoque capti velut et perditi sumus, non secus atque hæ orbæ,* πατρίδος λελειμμέναι, *procul a patria remotæ.* *Beck.*

Τί δ'; αἰχμάλωτόν] Interrogationis signum, quod vulgo in versus fine ponitur, bene h. l. inseruit Heathius. Τί δέ; est nostrum *wie so?* i. e. cur ita vis, cur me minus quam hasce famulam tibi vis adesse? Proximum τοὶ autem est nostrum doch, sive ja. *Hast du mich doch,* sive *du hast mich ja wie eine Kriegsgefangene aus dem Hause entfernt.* *Seidl.*

1009. Nescio, quo errore in Musgrav. Ed. excusum sit ᾑρημένων μέν. Vertit Reiskius: Ademtis enim ædibus nos quoque capti velut et perditi sumus non secus atque hæ. *Seidl.*

1010. λελειμμέναι.] Non pertinet ad ᾑρήμεθα, sed ad αἵδε. Alias scripsisset λελειμμέναι ex canone Dawesiano, cui calculum suum adjicit Porsonus ad Hec. 515. et alibi. *Seidl.*

1014. Corruptum hunc versum putat Porsonus ad Hec. 302. ob correptam vocalem ante γλ. Sed bene defendit Erfurdtius meus ad Soph. Ajac. v. 1066. p. 619. not. citans Æschyli Fragm. apud Phot. v. ἐκτόπιον:

Ὡς μὲν παρ' ἡμῖν οὐ καλῶς· τὸ πρᾶγμα δὲ
Μαθόντα σ', ἢν μὲν ἀξίως μισεῖν ἔχεις,
Στυγεῖν δίκαιον· εἰ δὲ μὴ, τί δεῖ στυγεῖν;
Ἡμᾶς δ' ἔδωκε Τυνδάρεως τῷ σῷ πατρὶ,
Οὐχ ὥστε θνήσκειν, οὐδ' ἃ γειναίμην ἐγώ.

(Ut nunc apud nos) non recte: ipsam vero rem
Si cognoveris, si quidem merito *nos* odio prosequi potes, [*nos?*
Odio prosequi *nos est* æquum, si vero non *cognoveris rem*, quid oportet odisse
Nos dedit Tyndareus tuo patri,
Non ut morerer, neque ea, quæ peperissem ego.

κέντημα γλώσσης, σκορπίου βέλος λέγω.

Quid faciet Porsonus huic versui Soph. Trach. 615.

σφραγῖδι θέμενος τῇδ' ἐπ' ὄμμα, γνώσεται.

Conf. ejus Præf. ad Hec. p. clxxii. sqq. *Seidl.*

1015. Lego et distinguo:

ὡς νῦν παρ' ἡμῖν, οὐ καλῶς.

(*Ut nunc nobis usu venit*) *nullo jure.* Non enim dicit, hoc quoad se tantum iniqtum esse, sed in universum. *Musg.*

Ὡς μὲν παρ' ἡμῖν, οὐ καλῶς, etc.] Hunc locum nemo intellexit. Alii aliter vertunt, sed inepte omnes. Musgravium non satis intelligo. Mutandum autem nihil puto præter interpunctionem. Vulgo enim plene distinguitur post τις versu antecedente, et post ἡμῖν nulla est interpunctio. Loci sensus hic est: *Rem dicam, quamquam, ubi malam famam mulier nacta est, orationi ejus invisi quid inest,* (i. e. ejus orationem inviti audiunt, neque æqua lance pendunt), *injuria, ut mihi quidem videtur, sed rem ipsam* (nulla personæ ratione habita) *decet cognoscere, et, si hac cognita aliquis odio dignus videatur, tum demum æquum est, eum odisse, sin minus, odio abstinere.* Πικρότης igitur est idem quod πικρόν τι, *invisi, molesti quid,* qua significatione sæpissime adjectivum illud apud Nostrum occurrit, ut Med. 226. πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο, Hel. 295. etc. In ipsa nostra fabula supra legimus v. 418. πικρὰ δ' ἀγγείλαιμεν ἄν. Quod attinet ad verba παρ' ἡμῖν, conf. Nostri Heracl. 881.

παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε,
ἐχθροὺς λαβόντα μὴ 'ποτίσασθαι δίκην,

i. e. nobis hoc non videtur sapiens. *Seidl.*

1016. Μαθόντα σ',] Hoc, quod habet Ed. Victor. mihi quidem satisfacit. Canterus μαθοῦσαν legit, Reiskius μαθόντας. vid. ad Iphig. in Taur. v. 838. Cyclop. v. 326. *Musg.*

Μαθόντα σ',] Canterus et Scaliger μαθοῦσαν legunt, et certe ea lectio videtur necessaria: ad Electram enim res refertur, nolo tamen aliquid mutare; quia omnia exemplaria μαθόντα habent, et supra ad Ion. v. 973. observavimus, aliquando masculinum genus etiam de singulari fœmina usurpari, quanquam, ut ingenue fatear, vix in hac re tale quid me reperisse meminerim. Vide quoque supra ad v. 993. *Barnes.*

Μαθόντας — ἔχῃ] Vulgo μαθόντα σ' — ἔχεις. Reiskium secutus sum, nisi quod scripsi ἔχῃ, quum illi satisfaceret indicativus ἔχει. Ultima littera in ἔχεις videtur nata e prima vocabuli sequentis, nisi potius secundam personam librarius fecit ob prægressum scilicet σί. *Seidl.*

1017. Neutra in parte versus retinendum censeo στυγεῖν. Lego utique:

Στέγειν δίκαιόν μ', εἰ δὲ μὴ, τί δεῖ ψέγειν;

Musg.

1018. Optime emendat Dawesius Miscell. Crit. in fine:

ἡμᾶς δ' ἔδωκε Τυνδάρεως τῷ σῷ πατρὶ
οὐχ ὥστε θνήσκειν, οὐδ' ἃ γειναίμην ἐγώ.

Musg.

Ἡμᾶς δ' ἔδωκε] Ita bene Dawesius Miscell. Crit. p. 337. Vulgo ἡμᾶς δίδωσι. (Ita ed. Victor.) *Seidl.*

1019. οὐδ' ἃ γειναίμην ἐγώ.] Γειναίμην Ionice pro ἐγειναίμην, sublato omnino augmento, non autem per contractionem eli-

Κεῖνος δὲ παῖδα τὴν ἐμὴν, Ἀχιλλέως
Λέκτροισι πείσας, ᾤχετ' ἐκ δόμων ἄγων
Πρυμνοῦχον Αὖλιν· ἔνθ' ὑπερτείνας πύλας,
Λευκὴν διήμησ' Ἰφιγόνης παρῇδα.
Κεὶ μὲν πόλεως ἅλωσιν ἐξιώμενος,

Ille vero filiam meam, Achillis
Spe connubii ductam, domo abduxit in
Stationem navium Aulidem; illic superatis portis
Candidam demessuit Iphigeniæ genam.
Et si quidem urbis excidium prohibens

so, ut veteres libri præ se ferebant; tunc enim ἃ produceretur, quod versus ferre nequit. *Barnes.*

γειναίμην etiam Reisk. *Beck.*

ἃ γειναίμην ἐγώ.] Certissima hæc est Reiskii et Dawesii Miscell. Crit. p. 337. emendatio, quum olim legeretur ἃ 'γεινάμην ἐγώ. Barnesius ἃ γεινάμην omisso augmento, quod hic locum non habet. — Ceterum confer Troad. 749. *Seidl.*

ἃ 'γεινάμην, ed. Victor.

1020. s. Κεῖνος δὲ παῖδα τὴν ἐμὴν, Ἀχιλλέως Λέκτροισι πείσας,] Quomodo Agamemnon, prætextu Achillis nuptiarum, Iphigeniam ad Aulidem traxerit, ubi illam immolarit, supra ostendi[illegible] in fabula sub eo nomine venditata. *Barnes.*

1022. ὑπερτείνας πύλας,] Optime Tyrwhittus: Corrigendum credo πυρᾶς. Sic recte in Iphigen. in Tauris, v. 26. Iphigenia de se loquitur:

> ἐλθοῦσα δ' Αὖλιδ' ἡ τάλαιν' ὑπὲρ πυρᾶς
> μεταρσία ληφθεῖσ' ἐκαινόμην ξίφει.

Musg.

Πρυμνοῦχον Αὖλιν·] Αὖλις portus et regio Bœotiæ, ubi Græci naves adscendebant in Trojana expeditione; recte igitur πρυμνοῦχος ob navium, præcipue Græcarum, stationem dicitur, et quod ob tranquillitatem diu ibi detinebantur. Vid. ad Iphig. Aul. v. 14.

ἔνθ' ὑπερτείνας πύλας,] Scaliger πόδας legit; mallem ego λύπας, sed exemplum desidero τοῦ λυ brevis in hac voce. Contra militant Scenici omnes. *Barnes.*

Optime se habet vulgata, ὑπερτείνας πύλας idem, quod ὑπὲρ πύλας πόδα τείνας. Reisk. conjicit: ἔνθα τερείνας πάλας. *Beck.*

πυρᾶς,] Ita Tyrwhittus feliciter, ut solet, correxit vulgatum πύλας, quod infirmius Heathius defeudit. Comparat Tyrwhittus Iphig. Taur. 26. *Seidl.*

1023. Ἰφιγόνης] Docte monet Barnesius, hanc primariam vocis formam esse, alteram vero Ἰφιγένεια secundariam et poëticam. Similis inflexio est in Πηνελόπη, Πηνελοπείη, apud Hom. Εὐρώπη, Εὐρώπεια, apud Moschum. Εἰδοθέη, Εἰδοθεείη, Dionys. Perieg. v. 259. Περσεφόνη, Περσεφόνεια, Orph. Hymn. 29. et alibi. Ἱπποδάμη, Ἱπποδάμεια, quæ omnia a Barnesio indicata sunt. Adde Ὑψιπύλη, Ὑψιπύλεια, Apoll. Rhod. Lib. I. *Musg.*

Ἰφιγόνης] Ἰφιγενείας. Notandum est, hoc in loco Ἰφιγόνη, licet rarius occurrat, originale esse, et Ἰφιγένεια poëtice pro eodem dici, et alio nomine Ἰφιάνασσα. Poëtæ enim propria nomina hoc modo extendere solent, præsertim Attici et Ionici scriptores, aliquando etiam et appellativa, ut: Πηνελόπη, Πηνελοπείη, Hom. Εὐρυδίκη, Εὐρυδίκεια Mosch. Εὐρώπη, Εὐρώπεια idem. Εἰδοθέη, Εἰδοθεείη, Dionys. Perieg. v. 259. Περσεφόνη, Περσεφόνεια Orph. Καλλιόπη, Καλλιόπεια, Ἱπποδάμη, Ἱπποδάμεια, Ἀθήνη, Ἀθηναίη, ἀνάγκη, ἀναγκαίη, etc. *Barnes.*

Ἰφιγόνης] Brubach. Ἰφιγένης. — De rariore ista forma disputat Barnesius, eamque originariam putat, alteram vero Ἰφιγένεια ex illa formatam per dilatationem poëticam. Quod verum videtur de iis nominibus, quæ in exemplum Barnesius affert, Εὐρώπεια, Πηνελόπεια, Εἰδοθέεια, Ἱπποδάμεια, Περσεφόνεια, Εὐρυδίκεια, Καλλιόπεια, quamquam etiam horum quædam diversitas est. De Ἰφιγένεια non assentior. Hoc enim descendit ab Ἰφιγενής (quod nomen commemorat Etym. M. 480. 15.), Ἰφιγόνη vero ab Ἰφιγόνος. Plane

Ἢ δῶμ' ὀνήσων, τἄλλα τ' ἐκσώζων τέκνα,
Ἔκτεινε πολλῶν μίαν ὕπερ, ξύγγνωστ' ἂν ἦν·
Νῦν δ' οὕνεχ' Ἑλένης μάργος ἦν, ὅ, τ' αὖ λαβὼν
Ἄλοχον κολάζειν προδότιν οὐκ ἠπίστατο,
Τούτων ἕκατι παῖδ' ἐμὴν διώλεσεν.
Ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν, καίπερ ἠδικημένη,
Οὐκ ἠγριούμην, οὐδ' ἂν ἔκτανον πόσιν·
Ἀλλ' ἦλθ' ἔχων μοι Μαινάδ' ἔνθεον κόρην,
Λέκτροις τ' ἐπεισέφρησε, καὶ νύμφα δύο

Aut domus pro salute, utque reliquos servaret liberos,
Occidisset unam pro multis, condonandum fuisset.
Nunc vero propter Helenam sævus erat, et maritus
Uxorem proditricem punire nescivit,
Horum gratia filiam meam interfecit.
Propter hæc tamen, quamvis affecta essem injuria,
Non efferata eram, neque interfecissem virum.
Sed venit adducens mihi Mænadem afflatam numine puellam,
Et lectis intulit, et sponsas duas

similes sunt formæ Ἠριγίνεια et Ἠριγόνη. *Seidl.*

1024. Καὶ μὲν πόλεως ἅλωσιν ἐξιώμενος,] Ut Menœceus, Creontis filius Thebas sua morte servavit, ne caperentur; Phœnissas vide. *Barnes.*

1026. σύγγνωστ' ἂν ἦν·] Ita jam Editi ex Canteri conjectura. Ed. Victor. σύγγνωστά νιν, nec variant MSS. *Musg.*

Ἔκτεινε πολλῶν μίαν ὕπερ,] Ad μίαν intellige παρθένον, videl. Iphigeniam. Ita Virgil. Æn. Lib. V. v. 816. *Unum pro multis dabitur caput.*

σύγγνωστ' ἂν ἦν·] Cum olim scriberetur σύγγνωστά νιν, Canterus et Scaliger recte monebant de errore, et restituebant, ut nunc scripsimus. *Barnes.*

Nota diversi temporis participia ἐξιώμενος — ὀνήσων — ἐκσώζων. *Seidl.*

1027. Legendum cum Heathio et Tyrwhitto:

Νῦν δ' οὕνεχ' Ἑλένη μάργος ἦν —

Nunc autem quia Helena libidinosa erat. Distinguendum deinde minima distinctione post ἠπίστατο. *Musg.*

Νῦν δ' οὕνεχ'] Scaliger legit εἵνεχ', sed idem sonat οὕνεχ', nec est, quod aliter legamus. *Barnes.*

Reisk. emendat: μάργος ἦν, ὃν αὖ λαβὼν, aut ὃς αὖ λαβών. *Beck.*

οὕνεχ' Ἑλένη] Sic scripsi cum Heathio et Tyrwhitto. Legitur οὕνεχ' Ἑλένης. Vertit Heathius: "Nunc vero, quia Helena libidine æstuabat, et ille vicissim qui eam in uxorem acceperat, quomodo proditrix cohibenda erat, non intelligebat, horum causa filiam meam perdidit." Schol. ad Androm. 941. μαργότητι — πορνείᾳ. *Seidl.*

ὅτ' ed. Victor.

1028. προδότην, ed. Victor.

1030. Ἐπὶ τοῖσδε] Hoc anapæsti genus attigi de Verss. Dochm. p. 335. Occurrit etiam Hel. 837. 1233. *Seidl.*

τοῖς δέ τοι νῦν, ed. Victor.

1032. Μαινάδ' ἔνθεον κόρην,] Cassandram notat. De qua re Homerus Odyss. λ'. v. 420. Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς, Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις Ἀμφ' ἐμοί. Item Æschylus et Seneca in Agamemnone, et Euripides in Troad. *Barnes.*

1033. ἐπεισέφρησε,] Dawesii emendatio est Miscell. Crit. p. 348. Ed. Victor. ἐπεισέφρηκε, quæ vox nihili est. *Musg.*

Λέκτροις τ' ἐπεισέφρηκε] De voce ἐπεισφρεῖν vide quæ nos ad Herc. Fur. v. 1258. *Seidl.*

Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δώμασιν κατείχομεν.
Μῶρον μὲν οὖν γυναῖκες, οὐκ ἄλλως λέγω.
Ὅταν δ' ὑπόντος τοῦδ', ἁμαρτάνῃ πόσις,
Τἄνδον παρώσας λέκτρα, μιμεῖσθαι θέλει
Γυνὴ τὸν ἄνδρα, χἄτερον κτᾶσθαι φίλον·
Κἄπειτ' ἐν ἡμῖν ὁ ψόγος λαμπρύνεται,
Οἱ δ' αἴτιοι τῶνδ', οὐ κλύουσ' ἄνδρες κακῶς.
Εἰ δ' ἐκ δόμων ἥρπαστο Μενέλεως λάθρα,
Κτανεῖν μ' Ὀρέστην χρῆν, κασιγνήτης πόσιν

In iisdem ædibus simul retinuit.
Lascivæ quidem mulieres; non aliter dico.
Quum autem hoc obtinente, maritus peccat,
Domesticum respuens lectum, imitari vult
Mulier virum, et alterum sibi quærere amicum:
Deinde in nobis probrum se ostentat,
Horum vero autores viri non male audiunt.
Quod si clam Menelaus fuisset raptus domo,
Occiderene oportuisset Orestem, sororis virum

ἐπεισέφρησε — δίῳ] Ita emendavit Dawesius Miscell. Crit. in fine, citans Hercul. Fur. v. 1258. Vulgo ἐπεισέφρηκε — δίῳ. Nescio, qua incogitantia composita verbi φρεῖν Tragicis ignota dixerim ad Troad. v. 649. Ἐπεισφρεῖν occurrit etiam Alcest. 1075. *Seidl.*

δίῳ, ed. Victor.

1034. κατείχομεν.] Probabiliter R. Dawesius, κατεῖχ' ἐμοῦ, Miscell. Crit. p. 348. Ne tamen nimium huic emendationi fidamus, faciunt loca aliqua, in quibus parem fere potestatem obtinet κατέχω. Sic ἐν ᾗ Ἀμόργης κατεῖχε, Thucyd. VIII. 28. vid. et 100. In initio versus Ed. Victor. habet ἐν τοῖς αὐτοῖσιν, quod, Barnesio præeunte, mutavi. *Musg.*

Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δώμασιν κατείχομεν.] Attice activum pro passivo, κατειχόμεθα. Ita Æmilius Portus. Sed et ἡμᾶς potest subaudiri. Sic στιψάμενος (subaudi ἑαυτὸν) pro στιφθεὶς, et μεταστρέψας (i. e. ἑαυτὸν) pro μεταστρεφθεὶς, Homer. Ita Virgil. Æn. Lib. XI. v. 707. *Pugnæque accinge pedestri*, pro *accingere*, vel *accinge te*. De Attico autem hoc usu vide plura ad Heraclid. v. 884. *Barnes.*

Edd. Victor. ἐν τοῖς αὐτοῖσι. Emendavit Canterus.

κατεῖχ' ἐμοῦ.] Vulgo κατείχομεν. Musgravii loci (vid. ejus not.) nihil probant. Nam de navibus quidem et equis verbum illud in usu est, ut nos dicimus *anhalten*, sed nostri loci alia ratio est. Quare Dawesii emendationem probandum puto. *Seidl.*

1036. ὑπόντος τοῦδ',] Legendum ἀπόντος τοῦδ'. *Musg.*

ὑπόντος] Male Musgravius conjicit ἀπόντος. Sensus: Jam temeritatem mulieribus inesse concedo. Quando itaque, quum hoc vitium mulieribus subsit, maritus peccat, etc. Hugo Grotius:

Sumus, fatebor, feminæ stultum genus.
Quod cum se ita habeat, cum vir externo vagus
Amore thalamum spernit, imitari hoc sibi
Permittit uxor, quærit et Venerem novam.
Quæ culpa cum nos maxima invidia premat,
Duces malorum rumor absolvit viros.

Seidl.

1039. λαμπρύνεται,] *Fortiter se gerit*, vel *se ostentat*. vid. ad Heraclid. v. 281. Potest etiam metaphora esse a vento forti et secundo, qui λαμπρὸς Græcis audit. vid. Dorvill. ad Chariton. p. 114. *Musg.*

λαμπρύνεται,] Verto *se jactat*. *Seidl.*

Μενέλαον ὡς σώσαιμι; σὸς δὲ πῶς πατὴρ
Ἠνέσχετ' ἂν ταῦτ'; εἶτα τὸν μὲν οὐ θανεῖν
Κτείνοντα χρῆν τἄμ', ἐμὲ δὲ πρὸς κείνου παθεῖν;
Ἔκτειν', ἐτρέφθην, ἥνπερ ἦν πορεύσιμον,
Πρὸς τοὺς ἐκείνῳ πολεμίους· φίλων γὰρ ἂν
Τίς ἂν πατρός σου φόνον ἐκοινώνησέ μοι;
Λέγ' εἴ τι χρῄζεις, κἀντίθες παρρησίᾳ,
Ὅπως τέθνηκε σὸς πατὴρ οὐκ ἐνδίκως.

Menelaum ut servarem? tuus autem pater quomodo
Tulisset ista? deinde illum quidem non mori
Conveniebat, qui mea occidisset, me vero ab illo pati?
Occidi; converti me *ad viam*, quam licebat ire
Ad ipsius hostes: Amicorum enim
Quis patris tui cædem mecum communicâsset?
Dic, si quid cupis, et oppone libere,
Quod tuus parens injuste perierit.

1042. MSS. β, γ. κτανεῖν μ'. In Ed. Victor. deest μ'. *Musg.*

1046. s. Ἔκτειν', ἐτρέφθην, ἥνπερ ἦν πορεύσιμον, Πρὸς τοὺς ἐκείνῳ πολεμίους.] Ἐτράπην ἐς τὴν ὁδὸν, ἥνπερ ἦν ἐμοὶ πορευτέον, δηλονότι πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ ἐχθρῶς αὐτῷ διακειμένους, οἷος ἦν Αἴγισθος, ὃν ὁ Θυέστης ἐκ τῆς αὐτοῦ θυγατέρος, Πελοπείας, ἔσπειρε τιμωρὸν, ὧν ὑπ' Ἀτρέως ἔπαθεν, τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἑστιαθείς. Ὑβρισθεῖσα δὲ ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ἠναγκάσθην οὐ μὲν τοῖς αὐτοῦ φίλοις, ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς ἐχθροῖς, φιλιωθῆναι, ἵνα οὕτως αὐτὸν τῆς ὕβρεως τιμωρῶ. Joh. Miltonus ἐστρέφθην legit nulla necessitate, cum ἐτρέφθην saltem æque bene stabit, certe prima corripi debet. *Barnes.*

ἥνπερ] Accusativus ἥνπερ pendet ab ἐτρέφθην. Plene ἐτρέφθην ἐκείνην ὁδὸν, ἥπερ ἦν πορεύσιμον, scil. πρὸς τοὺς ἐκ. πολ. *Seidl.*

1047. Malim φίλων γὰρ αὖ, aut φίλων γὰρ οὖν. *Reisk.*

1051. ἨΛ. Δίκαι' ἔλεξας· ἡ δίκη δ' αἰσχρῶς ἔχει.
Γυναῖκα γὰρ χρὴ πάντα συγχωρεῖν πόσει
Ἥτις φρενήρης· εἰ δὲ μὴ, δοκεῖ τάδε,
— εἰ δὲ μὴ, ΝΟΣΕΙ ΤΑΔΕ.

Verba sunt Electræ ad Clytæmnestram, quæ Agamemnonis cædem excusare studens, filiæ quæcunque vellet obloquendi potestatem fecerat. Primum autem scribendum puto:

Uxorem autem decet conjugi in omnibus morem gerere, si sanæ mentis est; quod si non fecerit, hac quidem parte sanæ mentis non est habenda. Sic loquuntur Veteres. Hippol. 293.

Κ' εἰ μὲν νοσεῖς τι τῶν ἀπορρήτων κακῶν.

Andromachæ, 898. τοῦτ' αὐτὸ καὶ νοσοῦμεν. Verbum νοσεῖν de turbato perversoque rei cujusque statu usurpari Abreschius animadvertit ad Æschylum, Lib. III. p. 179. — Deinde vero hos tres versus Choro tribuo, Electræque orationem sequenti demum versu incipere arbitror. Hic autem sic scribendus:

Ὅτ' εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν ἥκεις λόγων.

Quandoquidem dignaris mecum in certamen descendere. Jacobs.

1052. χρῆν, ed. Victor.

1053. Ἥτις φρενήρης] Ἥτις φρεσὶν ἀρτίως χρῆται, i. e. σώφρων. Quare autem φρενήρης habeat accentum in penultima, quanquam sit primæ contractorum, vide ad Ion. v. 1154. ubi tamen pro ἀκὴς legendum ἀκὴ, quod jam nunc video, doleoque, et (nisi homo essem) misere puderet, etiam tot leviculas erratiunculas omnem nostram diligentiam effugisse. *Barnes.*

ΗΛ. Δίκαι' ἔλεξας· ἡ δίκη δ' αἰσχρῶς ἔχει.
Γυναῖκα γὰρ χρὴ πάντα συγχωρεῖν πόσει,
Ἥ τις φρενήρης· εἰ δὲ μὴ δοκεῖ τάδε,
Οὐδ' εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν ἥκει λόγων.
Μέμνησο, μῆτερ, οὓς ἔλεξας ὑστάτους
Λόγους, διδοῦσα πρὸς σέ μοι παῤῥησίαν.
ΚΛ. Καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι, τέκνον.
ΗΛ. Ἆρα κλύουσα, μῆτερ, εἶτ' ἔρξεις κακῶς;

Ele. Juste dixisti, sed hoc jus turpiter habet.
Uxorem enim debebat omnia concedere marito,
Quæ mentis compos *esset;* si vero hæc non videntur tibi,
Neque mei sermonis in censum veniunt,
Memineris, O mater, quæ dixeris novissima
Verba, quibus mihi loquendi ad te dedisti copiam.
Cly. Etiam nunc dico, neque denego, filia.
Ele. Anne ubi audies, mater, deinde *me* afficies maleficio?

Leg. ᾗ δὲ μὴ, *cui vero id non videtur, illa penes me ne in censum quidem venit,* ἥκει. Aut servato εἰ, legendum ἥκῃς. *hæc autem nisi probes, nolim mecum in verborum contentionem descendas. Reisk.*

1054. εἰς ἀριθμὸν ἥκειν valet, quod Latine dicitur *in numerum* vel *in censum venire.* Sic εἰ τοὐμὸν ἔχθος ἐναριθμῇ, Orest. 616. Legendum igitur:

— εἰ δὲ μὴ δοκεῖ τάδε,
Οὐδ' εἰς ἀριθμὸν τύμμ' ἐμῶν ἥκει λόγων,
Μέμνησο, μῆτερ, —

τύμμα ἐμῶν λόγων, *ictus meorum sermonum.* Sic πέρι δ' αὖ Πολυδεύκεα τύψεν ὁμοκλὴ, Apollon. Rhod. II. 20. νόθυμος αὐλὸς ἔτυψεν ἐρυμανίος Διονύσου Tryphiodor.

ἥκει habent Ed. Victor. et MSS. quod enim vulgo dant ἥκεις, quodque hic male restat, sine auctore est.

Æschylus: ἔτυψεν — ὄνειδος. Eumenid. 155. *Musg.*

Locus difficillimus et a nemine satis explicatus. Ἥκεις est lectio vulgata, quam primum reperio in Brubachiana. Victorius et MSS. ἥκει. Idem habet Hervag. Præterea post λόγων Brub. Hervag. Canter. ponunt punctum, quod ita tantum ferri potest, ut ante μέμνησο sumas lacunam. Sed si isto loco cum Stiblino comma ponas et ἥκεις legas, quod profecto verius videtur, difficultas maxime eo redit, quid significent ista: εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν λόγων ἥκεις. Vox ἀριθμὸς interdum ita occurrit, ut idem fere significare videatur, quod ἁρθμὸς sive ῥυθμός. Possis igitur explicare: *si vero tibi hæc secus videantur, neque tu in congruentiam orationis meæ venis,* i. e. si mecum non congruis, consentis, *memento,* etc. Ita dicimus εἰς ταὐτὸν ἥκειν, *consentire,* et similia. Possis etiam, *si verborum meorum rationem non habes, si ea contemnis.* Verum tali modo expectes potius μέντοι pro οὐδέ. Si pro οὐδ' legas σὺ δ', sensus possit esse hic: *quodsi tibi hæc secus videantur, tu vero in censum orationis meæ venis,* i. e. tu vero cupis, ut sententiam de te meam dicam, memento. Hoc modo Electra, quæ jam matris jussu sententiam suam de factis ejus latura est, veniam rogabit, si forte judicium suum paulo gravius videatur ac durius. Ἀριθμὸν ποιεῖν certe dicitur de censu et lustratione exercitus. Verbi autem ἥκειν similis usus est in Nostri Med. 928. εἰς ἐμοὺς ἥκεις λόγους. *Seidl.*

1057. Καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι, τέκνον.] Est emphatica hæc, nec inelegans, nec otiosa repetitio; ita D. Johann. c. i. v. 20. Καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο. Vide quæ nos supra ad Cyclop. v. 211. *Barnes.*

ΚΛ. Οὐκ ἔστι· τῇ σῇ δ' ἡδὺ προσθήσω φρενί.
ΗΛ. Λέγοιμ' ἄν· ἀρχὴ δ' ἥδε μοι προοιμίου.
Εἴθ' εἶχες, ὦ τεκοῦσα, βελτίους φρένας.
Τὸ μὲν γὰρ εἶδος αἶνον ἄξιον φέρει,
Ἑλένης τε καὶ σοῦ, δύο δ' ἔφυτε συγγόνω
Ἄμφω ματαίω, Κάστορός τ' οὐκ ἀξίω.
Ἡ μὲν γὰρ ἁρπασθεῖσ', ἑκοῦσ' ἀπώλετο·
Σὺ δ' ἄνδρ' ἄριστον Ἑλλάδος διώλεσας,
Σκῆψιν προτείνουσ' ὡς ὑπὲρ τέκνου πόσιν
Ἔκτεινας· (οὐ γὰρ, ὡς ἔγωγ', ἴσασιν εὖ·)

Cly. Non; at si quid excogitaveris, gratum animo habebo.
Ele. Dicam *igitur*: hoc autem *erit* mihi principium procemii.
Utinam habuisses, O mater, meliorem mentem:
Nam forma quidem laudem commodam affert,
Helenæ, et tua; duæ vero estis sorores
Ambæ dementes, Castoreque non dignæ.
Nam hæc quidem rapta periit volens.
Tu vero virum Græciæ præstantissimum perdidisti,
Prætextum prætexens, quod pro filia maritum
Occideris: haud enim *alii rem*, ut ego, bene sciunt:

1058. ἐρεῖς scribit Reisk. *Barnes*.

Ἄρα κλύουσα,] Fugit hic locus Erfurdtium meum ad Soph. Aj. 1109. ubi Porsoni regulam (ad Orest. 64.) de non producenda brevi vocali ante mutam cum liquida vocabuli sequentis studet defendere. Fateor quidem, multos locos Erfurdtium egregie correxisse, sed de aliis non assentior, atque ipsa illorum locorum multitudo criticum debet paululum morari. Ac videor mihi aliquanto plures hujus generis locos offendisse, quam quos Erfurdtii disputatio tangit. Neque illud satis perspicio, cur, quod in mediis, atque adeo compositis vocabulis, ut ἐπίδρομος, κατάκλυσιν, &c. licuit, non idem in diversis vocabulis potuerit ferri. Sunt etiam aliæ epicæ poëseos licentiæ, quibus rarissime tragici in senariis utuntur, sed utuntur tamen. Ita supra v. 598. habuimus formam ἤλυθον, ita nonnumquam dicunt πολλὸν, μέσσος, alia. Potes quidem etiam nostro loco corrigere ἆρά με sive ἆρά γε, sive cum Hermanno ἆρ' ἄν. Sed dubito librorum lectionem mutare. *Seidl*.

1059. Οὐκ ἔστι·] Non temere movenda hæc phrasis, quam ad Ion. 344. frustra suspectam habui. Exstat enim Soph. Ajac. 470. Nostri Med. 390. et Alcestid. 561. Videtur esse præsens pro futuro, ut πάρεστιν, Soph. Œd. Tyr. 776. πέρνανται, Aristoph. Equit. 176. γίνει, ibid. 1085. Νηρεΐδων μία γίνεαι, Nonn. p. 164. ἐξανίστανται, Pind. Pyth. IV. Stroph. 3. ἁλίσκεται, Olymp. VIII. Epod. 2. ne alia, quæ in promtu sunt, accumulem.

Pro τῇ σῇ legi potest τῇ 'μῇ, i. e. τῇ ἐμῇ: quo posito, ἡδὺ cum τόδε (sic nunc malim pro τάδε, v. 1059.) concordabit. *Musg*.

Reisk. conjicit: τῇ σῇ δ' ἧκα προσθήσω φρένα, *tuæ sententiæ meam placide apponam*, h. e. assentiar tibi sine contradictione. *Beck*.

Οὐκ ἔστι· τῇ σῇ, &c.] Heathius vertit: "Non ita est; immo quod animo tuo gratum erit, insuper tibi retribuam." *Seidl*.

1062. Τὸ μὲν γὰρ εἶδος αἶνον ἄξιον φέρει,] Lege, φέρειν. *Por*.

ἄξιον] Itidem absoluto, i. e. nullo casu subjecto, legitur Thucyd. I. 142. ubi

Ἡ τῆς θυγατρὸς πρὶν κεκυρῶσθαι σφαγὰς,
Νέον τ' ἀπ' οἴκων ἀνδρὸς ἐξωρμημένου,
Ξανθὸν κατόπτρῳ πλόκαμον ἐξήσκεις κόμης.
Γυνὴ δ', ἀπόντος ἀνδρὸς ἥτις ἐκ δόμων
Εἰς κάλλος ἀσκεῖ, διάγραφ' ὡς οὖσαν κακήν.
Οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύραισιν εὐπρεπὲς
Φαίνειν πρόσωπον, ἤν τι μὴ ζητῇ κακόν.
Μόνην δὲ πασῶν οἶδ' ἐγώ σ' Ἑλληνίδων,
Εἰ μὲν τὰ Τρῴ' ἦν εὐτυχῆ, κεχαρμένην,
Εἰ δ' ἥσσον' εἴη, ξυννεφοῦσαν ὄμματα,

Quæ priusquam filiæ cædes esset decreta,
Cumque recens ab ædibus vir recessisset,
Ad speculum flavos comæ cincinnos componebas.
Mulier autem, quæ absente viro ex ædibus
Ad formam *se* ornat, *eam* ut malam depinge:
Haud enim ipsam oportet foris decoram
Ostendere faciem, nisi malum aliquod quærat.
Ego vero te solam ex omnibus Græcanicis mulieribus scio,
Siquidem *res* Trojanæ felices essent, lætari solitam,
Si vero inferiores, contrahere frontem,

ἄξιον-τι δρᾷν. Iterum: ἀξίους ἐς τὰ ναυτικὰ, VIII. 106. *Musg.*

1063. s. δύο—Ἄμφω recte se habet. Duæ estis sorores, demens utraque, i. e. quarum una non minus demens est quam altera. Nullus hic est pleonasmus. *Seidl.*

1065. ἀπώλετο·] Piersono placet ἀπήχετο. Mihi hoc tenuius videtur, quam pro rei turpitudine. *Musg.*

Etiam Reisk. defendit ἀπώλετο, semetipsa perdidit. Opponitur sequens διώλεσας. *Beck.*

ἀπήχετο·] Ita bene Piersonus Veris. p. 247. Vulgo ἀπώλετο, quod miror nactum esse defensores. *Seidl.*

Ἡ μὲν γὰρ ἁρπασθεῖσ', ἑκοῦσ' ἀπώλετο·] Comma aut omnino delendum aut post ἑκοῦσ' ponendum, ut sensus sit non, quod versio dicit: Nam hæc quidem rapta, periit volens, sed: Nam hæc quidem *volens rapta*, periit, i. e. ipsa se prædam obtulit nec rapta est invita, sed sua sponte. *Fachse.*

1068. οὐ γὰρ, ὡς ἔγωγ', ἴσασιν εὖ·] Lege, ἴσασι σ' εὖ. *Pors.*

ἴσασιν] Nos: *man weiss*, qui usus tertiæ personæ pluralis frequentissimus est. Quare non intelligo, cur viri docti in isto Sophoclis loco offendant, Œd. Col. 658.

πολλαὶ δ' ἀπειλαί· πολλὰ δὴ μάτην ἔπη
θυμῷ κατηπείλησαν· ἀλλ' ὁ νοῦς ὅταν
αὐτοῦ γένηται, φροῦδα τἀπειλήματα.

In nostro loco non hærebis, si, quod res ipsa postulat, ad σκῆψιν προτείνουσ' intelligis πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. *Seidl.*

ἰσᾶσιν est dativ. plur. *scientibus*, et construitur cum προτείνουσα, *obtendens, obtrudens, non tam bene, atque ego, scientibus*; jactans apud minus me gnaros. *Reisk.*

1069. Ἡ τῆς θυγ. &c.] Similem orationis conversionem deprehendes Hec. 1187. ubi vide Porsonum. Quare non est, quod cum Bothio legatur ᾗ, *quomodo*. *Seidl.*

1074. s. Οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύραισιν εὐπρεπὲς Φαίνειν πρόσωπον,] Lege θυραίοις. Confer Hippol. 414. (*Hæc emendatio juvenis erat Porsoni*; *a qua, etsi ipsa haud*

Ἀγαμέμνον' οὐ χρῄζουσαν ἐκ Τροίας μολεῖν.
Καίτοι καλῶς γε σωφρονεῖν παρεῖχέ σοι.
Ἄνδρ' εἶχες οὐ κακίον' Αἰγίσθου πόσιν,
Ὃν Ἑλλὰς αὑτῆς εἵλετο στρατηλάτην.
Ἑλένης δ' ἀδελφῆς τοιάδ' ἐξειργασμένης,
Ἐξῆν κλέος σοι μέγα λαβεῖν· τὰ γὰρ κακὰ
Παράδειγμα τοῖς ἐσθλοῖσιν, εἴσοψιν τ' ἔχει.
Εἰ δ', ὡς λέγεις, σὴν θυγατέρ' ἔκτεινεν πατὴρ,
Ἐγὼ τί σ' ἠδίκησ', ἐμός τε σύγγονος;
Πῶς οὐ, πόσιν κτείνασα, πατρῴους δόμους
Ἡμῖν προσῆψας, ἀλλ' ἀπηνέγκω λέχη
Τἀλλότρια, μισθοῦ τοὺς γάμους ὠνουμένη;

Quod Agamemnonem ex Troja redire non cuperes.
Atqui præclaram pudice vivendi occasionem tibi præbuerat:
Virum *enim* habebas non inferiorem Ægistho maritum,
Quem Græcia sibi ipsi elegerat imperatorem.
Cum autem Helena soror talia patrâsset,
Licebat magnam gloriam *inde* referre: nam mala
Exemplum habent bonis *propositum*, quod intueantur.
Si vero, ut dicis, tuam filiam interfecit pater,
Ego qua injuria te affeci, meusque frater?
Quomodo marito cæso paternas ædes non
Nobis dedisti: sed transtulisti *ad* lectos
Alienos, precio nuptias emens?

vera lectio sit, vera tamen sponte nascitur, θύραιον.) *Por. Advers.*

1075. ἢν τὶ ed. Victor.

1076. μόνη δ' ed. Victor.

1077. Εἰ μὲν πατρῷ' ἢν εὐτυχῆ,] Emendat Canterus εἰ μὲν τὰ Τρῷ' ἢν εὐτυχῆ. Mihi verum videtur: εἰ μὲν τὰ Τρώων εὐτυχοῖ. Legendum εὐτυχοῖ indicat, quod sequitur, εἴη. *Musg.*

τὰ Τρῷ'] Cum olim πατρῷ' scriberetur, Canterus recte τὰ Τρῷ' legendum putabat, cum illo autem putat Joseph. Scaliger, Æmilius Portus, &c. *Barnes.*

τὰ Τρῷ' ἢν εὐτυχῆ,] Ita Canterus. Edd. Victor. πατρῷ' ἢν εὐτυχῆ. Eleganter Musgravius τὰ Τρώων εὐτυχοῖ, ob sequens εἴη, quem secutus est Schæferus. Nec tamen illam lectionem, a libris minus recedentem, damnandam puto. *Seidl.*

1080. Καίτοι καλῶς γε σωφρονεῖν παρεῖχέ σοι.] Subaudi ὁ Θεὸς, vel etiam Ἀγαμέμνων, vel certe καλῶς παρεῖχέ σοι sumendum est pro ἐξῆν, *licebat*, ut notat Æmil. Portus. *Barnes.*

παρεῖχέ σοι, i. e. in promtu tibi erat, facile erat, sive, ut Æm. Portus, ἐξῆν. De hoc impersonali παρέχει disputat jam Henr. Steph. Thes. I. p. 1350. b. *Seidl.*

1085. εἴσοψιν] Ita bene Scaliger conjunctim. Ed. Victor. εἰς ὄψιν. *Musg.*

εἰς ὄψιν] Τὰ γὰρ κακὰ τοῖς ἐσθλοῖς ἔχει παράδειγμα, καὶ εἰς ὄψιν ἑαυτὰ ἔχει, ἀντιφωνεία. Scaliger legit unico vocabulo εἴσοψιν, ut idem significaret, quod εἰσοπτρον, sed vox ista suspicione non caret. *Barnes.*

Heath. εἴσοψιν scribit: *rem in quam intueantur, et inde document sibi utilia hauriant. Beck.*

εἰς ὄψιν τελεῖ, aut potius τρέχει, *sunt exemplum, demonstratio bonorum in oculos incurrens. Reisk.*

Κοὔτ' ἀντιφεύγει παιδὸς ἀντὶ σοῦ πόσις,
Οὔτ' ἀντ' ἐμοῦ τέθνηκε, δὶς τόσως ἐμὲ
Κτείνας ἀδελφῆς ζῶσαν· εἰ δ' ἀμείψεται
Φόνον δικάζων φόνος, ἀποκτενῶ σ' ἐγὼ,
Καὶ παῖς Ὀρέστης πατρὶ τιμωρούμενοι.
Εἰ γὰρ δίκαι' ἐκεῖνα, καὶ τάδ' ἔνδικα.
Ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ 'υγένειαν εἰσιδὼν,
Γαμεῖ πονηρὰν, μῶρός ἐστι· μικρὰ γὰρ
Μεγάλων ἀμείνω σώφρον' ἐν δόμοις λέχη.
ΧΟ. Τύχη γυναικῶν εἰς γάμους· τὰ μὲν γὰρ εὖ,
Τὰ δ' οὐ καλῶς πίπτοντα δέρκομαι βροτῶν.
ΚΛ. Ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.

Nec pro filio tuo maritus exulat,
Neque pro me periit, qui me duplo magis
Vivam occidit, quam sororem pater: porro si rependi debet
Cædes cæde ultrice, te ego cecidero,
Et filius Orestes, paternam cædem ulciscentes:
Nam si justa *sunt* illa, et hæc æqua *sunt*.
Quisquis vero spectans opes, aut clarum genus,
Ducit uxorem improbam, stultus est: parva enim
Et casta magnis præstantiora *sunt* connubia in ædibus.
Cho. Fortuna in mulierum connubiis *dominatur*; nam alia quidem bene,
Alia vero mortalium *connubia* non bene cadere video.
Cly. O filia, natura hoc inditum est tibi, ut patrem ames semper.

1086. *ἔκτεινε* ed. Victor.

1088. *Πῶς οὐ, πόσιν κτείνασα, πατρῴους δόμους*] Ita Canterus, conjectura certissima. Ed. Victor. *πῶς οὖν πόσιν κτείνασ' οὐ πατρῴους δόμους.* *Musg.*

Πῶς οὐ, πόσιν κτείνασα, πατρῴους δόμους] Olim erat: *Πῶς οὖν πόσιν κτείνασ' οὐ πατρῴους δόμους.* Quod nullo modo ferendum erat, ob spondæum in quarto loco. Cum Cantero itaque et Scaligero loco *οὖν* lego *οὐ*, et *κτείνασα* sine elisione ultimæ extendo, *πόσιν κτείνασα* vero inter duo commata sunt locanda. *Barnes.*

Πῶς οὐ paulo inferius recurrit, v. 1113. *Seidl.*

1089. *ἀπηνέγκω*] Heathius vertit: "Sed mercedem reportasti alienum torum, nuptiis pretio emtis." Pretio intellige *regno.* Paulo post *παιδὸς ἀντὶ σοῦ* recte Barnesius de Oreste intelligit. *Seidl.*

1091. *Οὔτ' ἀντιφεύγει παιδὸς ἀντὶ σοῦ πόσις,*] Cum olim Latina Versio hæc de *filia* sumebat, nos correximus et *filio* scripsimus; omnino enim hæc de Oresta dicuntur, in hunc sensum: *Σὺ λέγεις, εἰ πεφονευκέναι τὸν Ἀγαμέμνονα ἀντὶ τῆς θυγατρὸς, Ἰφιγενείας δηλονότι· Καὶ πῶς οὖν οὐκ Αἴγισθος φεύγει, ἀντὶ τοῦ παιδὸς σοῦ, Ὀρέστου, ὃς νῦν ὑπ' αὐτοῦ τῆς πατρίδος ἐξελαύνεται; ἢ μᾶλλον οὐ τέθνηκεν ἀντ' ἐμοῦ, ἢ ζῶσα οὐχ ἁπλῶς ἔθανον· Δὶς γὰρ τόσον ἐμὲ καὶ ζῶσάν περ ἔκτεινεν Αἴγισθος, ὅσον ἀδελφὴν Ἀγαμέμνων ἔκτεινε.* Hæc autem Electra dissimulanter loquitur, ut quæ sciebat, jam rediisse Orestem, et ab eo cæsum Ægisthum, et jam nunc ipsam matrem ad cædem exspectari. *Barnes.*

1092. *Δὶς τόσως,* &c.] Bene explicat Barnesius. *Seidl.*

Ἔστιν δὲ καὶ τόδ᾽· οἱ μὲν εἰσὶν ἀρσένων,
Οἱ δ᾽ αὖ φιλοῦσι μητέρας μᾶλλον πατρός.
Ξυγγνώσομαί σοι· καὶ γὰρ οὐχ οὕτως ἄγαν
Χαίρω τι, τέκνον, τοῖς δεδραμένοις ἐμοί.
Σὺ δ᾽ ὧδ᾽ ἄλουτος καὶ δυσείματος χρόα,
Λεχὼ νεογνῶν ἐκ τόκων πεπαυμένη;
Οἴμοι τάλαινα τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
Ὡς μᾶλλον, ἢ χρῆν, ἤλασ᾽ εἰς ὀργὴν πόσιν.
ΗΛ. Ὀψὲ στενάζεις, ἡνίκ᾽ οὐκ ἔχεις ἄκη.
Πατὴρ μὲν οὖν τέθνηκε· τὸν δ᾽ ἔξω χθονὸς

Ita autem et hoc fit: nonnulli quidem sunt marium amantes:
Alii vero contrà matres magis quam patres amant.
Ignoscam tibi; etenim non usque adeo
Lætor, O filia, iis, quæ patrata sunt a me.
Sed tu sicne illota, et male amicta corpore,
Puerpera recenti e partu liberata manes?
Heu me miseram ob mea consilia:
Nam vehementius, quam oportuit, ad iram instigavi virum.
Ele. Sero gemis, quando non habes remedium;
Pater quidem mortuus est: illum vero, qui extra *patriam* solum

1097—1099. Citat quasi ex Cress. Stob. Grot. 72. 295. *Burn.*

1097. Ὅστις δὲ πλοῦτον, &c.] Hunc locum ita vertit Grotius: *Quicunque nuptam moribus ducit malis Ob genus opesve, desipit: nam maximis Conjugia præstant parva, si adsit castitas. Barnes.*

1100. s. Vertit Grotius:

> Fortuna varia nuptiis; video cadant
> Quibus secundæ, video quibus improsperæ.
>
> *Seidl.*

1102. Ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.] Naturaliter constituta es. Ita Anaximander apud Plutarch. in Philosophorum Placitis: Πεφυκότος τοῦ ἰσχυροτέρου πυρὸς τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυροῦν. *Fortiori Igne naturaliter debiliorem obscurante. Barnes.*

1102. ss. ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.
ἔστιν δὲ καὶ τόδ᾽· οἱ μὲν εἰσιν ἀρσένων,
οἱ δ᾽ αὖ φιλοῦσι μητέρας μᾶλλον πατρός.

Nonnihil offendor in hemistichio — ἔστιν δὲ καὶ τόδ᾽. quod quomodo cum reliquis coeat, non satis video. Putabam:

σκῆψιν δ᾽ ἔχει τόδ᾽. —

In eo quod patrem præ matre amas, speciosum prætextum habes; nam alii liberorum patrem magis colunt, alii matrem præcipue amant. Sic in Ione. v. 721. στυγόμενα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι σκῆψιν. et in hac Tragœdia, v. 29. εἰς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ᾽ ὀλωλότα. *Jacobs.*

πέφυκας — στέργειν] Vid. Matthiæ Gramm. Gr. §. 531. p. 760. *Seidl.*

1103. οἱ μὲν εἰσὶν ἀρσένων,] Εἶναι τινὸς est *totum se tradere alicui.* Soph. Œd. Tyr. 917.

ἀλλ᾽ ἔστι τοῦ λέγοντος, ἢν φόβους λέγῃ,

ubi Brunckius comparat Aristoph. 860. μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι. Hinc verbum εἰσὶ accentu donavi. In versus initio Thierschius mavult ἔστω pro ἔστιν. Non opus, ut opinor. *Seidl.*

1107. δυσείματος illustrat Abresch. ad Æschyl. I. p. 179. *Beck.*

Πῶς οὐ κομίζει παῖδ' ἀλητεύοντα σόν;
ΚΛ. Δέδοικα· τοὐμὸν δ', οὐχὶ τοὐκείνου, σκοπῶ.
Πατρὸς γὰρ, ὡς λέγουσι, θυμοῦται φόνῳ.
ΗΛ. Τί δαὶ πόσιν σὸν αγριον εἰς ἡμᾶς ἔχεις;
ΚΛ. Τρόποι τοιοῦτοι· καὶ σὺ δ' αὐθάδης ἔφυς.
ΗΛ. Ἀλγῶ γάρ· ἀλλὰ παύσομαι θυμουμένη.
ΚΛ. Καὶ μὴν ἐκεῖνος οὐκ ἔτ' ἔσται σοὶ βαρύς.
ΗΛ. Φρονεῖ μέγ'· ἐν γὰρ τοῖς ἐμοῖς ναίει δόμοις.
ΚΛ. Ὁρᾷς, ἃ νῦν σὺ ζωπυρεῖς νείκη νέα;
ΗΛ. Σιγῶ· δέδοικα γάρ νιν, ὡς δέδοικ' ἐγώ.

Vagatur, filium tuum quomodo non reducis *in patriam?*
Cly. Metuo: meum enim, non autem illius *commodum* specto.
Patris enim, ut ferunt, irascitur ob cædem.
Ele. Cur vero maritum tuum *adeo* sævum in nos habes?
Cly. Tales *sunt ipsius* mores: quin et tu præfracto es ingenio.
Ele. Doleo enim: sed indignari desinam.
Cly. Atqui ille non amplius erit tibi gravis.
Ele. Animum nimis effert: in meis enim habitat ædibus.
Cly. Vides, quas nunc tu suscitas lites novas?
Ele. Sileo: timeo enim ipsum, prout ego timeo.

1108. Pro νεογνῶν Pierson. ad Mœr. p. 247. mavult νεοχμῶν. *Beck.*

νεογνῶν] Piersoni emendatio νεοχμῶν, quantumvis elegans, non necessaria videtur. Protulit illam ad Mœr. p. 247. Ἐκ τόκων νεογνῶν est, ex partu, quo recens peperisti. *Seidl.*

Vulgo κομίζῃ. [Ita ed. Victor.]

1114. Aliter interpunxit locum, atque ita reddidit Prev.: "Je le crains .... non pour moi, mais pour lui même." In Not. addit, Clytæmnestram videri eosdem sensus exprimere, quos Amphitryo in Hercule Fur., qui timeat, ne filius committat parricidium atque furiis ultricibus tradatur. Cæterum monet, si ἐκείνου ad Ægisthum referatur, itidem duplicem tribui posse verbis sensum. *Beck.*

1116. Τί δαὶ] De vocula δαὶ vide supra ad v. 987. et 244. *Barnes.*

1117. Τρόποι τοιοῦτοι· scil. αὐτοῦ.

καὶ σὺ δ'] Vid Schæf. ad Loug. p. 350. Porsoni sententiæ, qui ad Orest. 614. hanc particularum compositionem improbat, obstat etiam Æschyl. Eum. 65. et quem supra ad v. 672. tetigimus Prometh. 981. Καὶ in talibus valet *etiam* et δὲ nectit sententias. In Comici Ran. v. 276. bene Cod. Venetus habet καὶ νὴ Δί' ὁρῶ. *Seidl.*

1118. Ἀλγῶ γάρ·] Plena oratio foret: ἔφυν αὐθάδης· ἀλγῶ γάρ. *Seidl.*

1119. ἔσται σοὶ] Pronomen accentu privavi auctore Porsono Præfat. ad Hec. p. clxxiii. *Seidl.*

1121. ἃ νῦν σὺ] Ita bene Barnesius ex Scaligeri emendatione. Ed. Victor. ἂν αὖ σύ. *Musg.*

ζωπυρεῖς νείκη νέα;] Ζωπυρεῖν proprie de igne ex scintillis excitato dicitur: Metaphorice ζωπυρεῖν νεῖκος, πόλεμον, κακά. Cum vero olim ἂν αὖ, recte Scaliger ἃ νῦν. *Barnes.*

Reisk. emendat: ὁρᾷς. νῦν αὖ σὺ ζωπυρεῖς. *Beck.*

Edd. Victor. ὁρᾷς ἂν αὖ σὺ, quam lectionem mutare religio fuit. Vulgo legunt cum Scaligero ὁρᾷς, ἃ νῦν σύ. Similiter nostrates, *siehst du wohl?* Bis Noster dixit οὐκ αὖ ἄν, Alcest. 49. et Med. 937. His exemplis alia hujusmodi ad-

ΚΛ. Παῦσαι λόγων τῶνδ'· ἀλλὰ τί μ' ἐκάλεις, τέκνον;
ΗΛ. Ἤκουσας, οἶμαι, τῶν ἐμῶν λοχευμάτων·
Τούτων ὑπέρ μου θῦσον, οὐ γὰρ οἶδ' ἐγὼ,
Δεκάτῃ σελήνῃ παιδὸς, ὡς νομίζεται·
Τρίβων γὰρ οὐκ εἴμ', ἄτοκος οὖσ' ἐν τῷ πάρος.
ΚΛ. Ἄλλης τόδ' ἔργον, ἥ σ' ἔλυσεν ἐκ τόκων.

Cly. Mitte istos sermones: sed cur me vocas, O filia?
Ele. Audivisti, opinor, meum puerperium:
Ob hoc meo nomine sacrifica (non enim scio *ritum* ego)
Decimam lunam pueri, ut moribus est receptum:
Perita enim non sum *horum*, quia nunquam ante peperi.
Cly. Alterius hoc munus *est*, quæ te partu liberavit.

junxit Matthiæ Gramm. Græc. p. 882. §. 598. c. *Seidl.*

1122. Reisk. scribit: ὡς δέδοικε νῷ, *ille nos ambos* (me et Orestem) *timuit. Beck.*

Male Reiskius. Formula illa uberiorem rei explicationem declinamus. Fit hoc, ut sponte apparet, maxime tum, ubi de rebus injucundis loquimur, sed formulam non solis injucundis rebus propriam esse, quam Schæferi opinionem esse forte aliquis credat ex nota ad Œd. Col. 273. ipse hic noster locus ostendit. Ænigmatice enim significat Electra, se non amplius Ægisthum metuere. *Seidl.*

1125. Restitui lectionem Ed. Victorii principis τούτων ὕπερ μοι θῦσον. Vulgo ὑπὲρ μοῦ, quod qui præferat, proximo versu cum Musgravio leget δεκάτην σελήνην, ut conjungantur τούτων, scil. λοχευμάτων, δεκάτην σελήνην παιδός. Sacrificium enim ipsum vocabatur δεκάτη σελήνη et hoc sacrificium erat puerperii, i. e. solenne in puerperiis. Accusativum δεκάτην σελήνην profecto commendat infra v. 1132. et Aristoph. Av. 922.

οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην ταύτης ἐγώ.

coll. v. 494. quos locos cum Scholiis afferunt Interpretes. Conf. etiam Brunckius ad priorem Comici et Musgravius ad nostrum locum. Servandam tamen putavi lectionem Edd. Principis et Hervag. δεκάτῃ σελήνῃ παιδὸς ὡς νομίζεται. Sic Noster Iph. Aul. 33. τὰ θεῶν οὕτω νενόμισται. Henr. Steph. Thes. II. p. 1030. a. H. ex Plutarcho affert νενόμισται δέ πως ἡ τοιαύτη τῶν ὀνομάτων ὁμιλία. Vulgo legitur δεκάτῃ σελήνῃ, quod non minus bene habet. *Seidl.*

1126. Δεκάτῃ σελήνῃ] Legendum δεκάτην σελήνην. Aristoph. Av. v. 923.

οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην αὐτῆς ἐγώ.

Sic δεκάτην ἑστιάσαι apud Suidam in voce, et Scholiast. Aristoph. ad Av. 494. σελήνην dicit, quia noctu, teste Suida, ad hoc sacrificium convenire solebant. vide locum citatum. Eubul. ap. Athen. Lib. XV. c. 2. Σελήνη pro *Nocte*, ut in Epigrammate Antholog. p. 310. ubi τῇ τρισελήνῳ νυκτὶ sonat Noctem illam trinoctialem, qua Jupiter Herculem procreavit. Morem hunc peperisse videtur opinio de Luna, lucem ejus infantibus inimicam esse, et spasmos, quibus ea ætas obnoxia est, efficere. Plutarch. Sympos. III. c. 10. τὰ μὲν νήπια παντάπασιν αἱ τιτθαὶ δεδοίκασι πρὸς τὴν σελήνην φυλάττονται· πλήρη γὰρ ὑγρότητος ὄντα, καθάπερ τὰ χλωρὰ τῶν ξύλων, σπᾶται καὶ διαστρέφεται. Hinc, inquam, ortum videtur sacrificium, sive id Lunæ placandæ, sive gratiis agendis destinatum erat, quod jam infans decem primos dies incolumis transegisset. Aliam interea rationem suggerit locus Porphyrii in libello de Antro Nympharum: σελήνην τε, οὖσαν γενέσεως προστατίδα, μέλισσαν ἐκάλουν.

σελήνη, *una nox.* Clem. Alex. σελήνη πεντεκαιδεκάτη πλησιφαὴς γίνεται, p. 695. A. *Musg.*

Δεκάτῃ σελήνῃ] Vide Suidam in Δεκάτην ἑστιάσαι. Aristophanes in Avibus, fol. 388. Ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθεὶς, ἐπίνετον ἐν ἄστει. Scholiastes: ὅτι τὴν Δεκάτην εἰστίων ἐπὶ τοῖς γεννηθεῖσι, καὶ ἐν

ΗΛ. Αὐτὴ 'λόχευον, κἄτεκον μόνη βρέφος.
ΚΛ. Οὕτως ἀγείτων οἶκος ἵδρυται φίλων;
ΗΛ. Πένητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι φίλους.
ΚΛ. Ἀλλ' εἶμι· παιδὸς ἀριθμὸν ὡς τελεσφόρον
Θύσω θεοῖσι· σοὶ δ' ὅταν πράξω χάριν
Τήνδ', εἶμ' ἐπ' ἀγρὸν, οὗ πόσις θυηπολεῖ

Ele. Ipsa enixa sum, et sola *sine obstetrice* infantem peperi.
Cly. Adeo remota ab amicis domum incolis?
Ele. Nemo pauperes amicos sibi conciliare cupit.
Cly. Ergo ibo, ut *pueri* perfectam genituram
Immolem Diis: tibi vero postquam dedero gratiam
Istam, ibo in agrum, ubi maritus sacra facit

αὐτῇ τὰ ὀνόματα ἐτίθεντο τοῖς παισὶ, καθάπερ Εὐριπίδης ἐν Αἰγεῖ· Τίς σε, μῆτερ, ἐν Δεκάτῃ τόκου Ὠνόμασεν; Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Ἑβδόμαις φησὶν ἐπιτίθεσθαι τὰ ὀνόματα, γράφων οὕτω· Τὰ πλεῖστα δὲ ἀναιρεῖται πρὸς τὴν Ἑβδόμην· διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὡς πιστεύοντες τότε τῇ σωτηρίᾳ. Idem fol. 405. *Οὐκ ἄρτι θύω τὴν Δεκάτην ταύτης ἐγώ;*] Scholiastes: *σαφὲς, ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν παίδων ἐτίθεσαν τῇ Δεκάτῃ.* Quare apud Græcos vel septimo die, vel decimo, nominabant infantulos, ut apud Judæos octavo, quando circumcisio agebatur, apud Christianos baptismus, circa idem tempus ut plurimum. Hoc die apud Græcos ipsa mulier puerpera, si sana esset et rituum perita, per se sacrificabat Dianæ, sin aliter, per obstetricem; maritus autem nymphis, ut videmus in hac Fabula Ægisthum, quem putabat ideo Orestes, vel ob puerum natum, aut certe nascendum, sacrificare, v. 626. *Τροφεῖα παίδων, ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου;* De puerperarum purificationibus diximus supra ad v. 654. *Τεσσαρακοστὸς* autem est festum aliud puerperarum, de quo Johann. Meursius, in Libro de Puerperio, c. VII. et Censorinus de Die Natali, c. XI. Et quadragesimo die deferuntur infantes a matribus et susceptoribus in templum; quando *Ἐκκλησιάζειν* dicuntur. *Barnes.*

1128. *Ἄλλης τόδ' ἔργον, ἥ σ' ἔλυσεν ἐκ τόκων.*] De hac re vide ad notam præcedentem. *Barnes.*

1129. *Αὐτὴ 'λόχευον* emendat Heath. *Beck.*

λόχευον, ed. Victor.

1130. *ἀγείτων οἶκος*] MSS. β, γ. *ἀγείτον' οἶκον*: unde suspicor legendum:

οὕτως ἀγείτον' οἶκον ἵδρυσαι φίλων.

Musg.

Vulgo:

οὕτως ἀγείτων οἶκος ἵδρυται φίλων;

Sed Musgravius: "MS. β. γ. *ἀγείτον' οἶκον*: unde suspicor legendum:

οὕτως ἀγείτον' οἶκον ἵδρυσαι φίλων;"

Bene. Sic noster Hel. 46. *τόνδ' ἐς οἶκον Πρωτέως μ' ἱδρύσατο*, coll. Alcest. 857. Hippol. 635. Fragm. Inc. CXCVI. Tertia persona *ἵδρυται* ferri quodammodo possit, si Clytæmnestram putes rem secum ipsam mirari, atque ita de præsente Electra tertiam personam adhibere. *Seidl.*

1131. Hunc versum legimus apud Stobæum Floril. p. 399. Tit. XCVII. *Seidl.*

1132. *ἀριθμὸν τελεσφόρον* quid sit, nemo dixerit. Legendum, ni fallor, *ἄρσεν' τελεσφόρον*, *genituram perfectam*, i. e. partum. Neque offendere quenquam debet, quod ita *θύειν ἄρσεν* dicat, non autem *θύειν ὑπὲρ ἄρσενος*. Sic enim *θύειν γάμους* dicere solent, pro *θύειν ὑπὲρ γάμων*. Plutarch. Parall. p. 1185. et p. 189. Ed. Steph. Ælian. Var. Histor. Lib. VIII. c. 7. Philostrat. Vit. Apollon. Tyan. Lib. VI. c. 17. et Lib. VII. c. 3. *Musg.*

Locus sanissimus. Sacrificium, ut supra dictum est, vocabatur *δεκάτη σελήνη*, sive simpliciter *δεκάτη*. Hæc *δεκάτη* ipsa igitur est *numerus pueri plenus* scil. die-

Νύμφαισιν· ἀλλὰ τούσδ' ὄχους, ὀπάονες,
Φάτναις ἄγοντες πρόσθεθ'· ἡνίκ' ἂν δέ με
Δοκῆτε θυσίας τῆσδ' ἀπηλλάχθαι θεοῖς,
Πάρεστε· δεῖ γὰρ καὶ πόσει δοῦναι χάριν.
ΗΛ. Χώρει πένητας εἰς δόμους· φρούρει δέ μοι,
Μή σ' αἰθαλώσῃ πολύκαπνον στέγος πέπλους·
Θύσεις γὰρ, οἷα δαίμοσιν θύειν σε χρή.
Κανοῦν δ' ἐνῆρκται, καὶ τεθηγμένη σφαγὶς,
Ἥπερ καθεῖλε ταῦρον, οὗ πέλας πέσει
Πληγεῖσα· νυμφεύσει δὲ κἀν ᾅδου δόμοις,

Nymphis. At hæc vehicula, ministri,
Deducentes, ad præsepia reponite, cum autem me
Putabitis hoc sacrificio Diis *facto* defunctam esse,
Adeste. Oportet enim et marito gratificari.
Ele. Subi pauperem casam: cave autem mihi,
Ne tibi fuligine oppleat fumosum tectum peplos:
Sacrificabis enim, ut diis te sacrificare convenit.
Canistrum autem ad sacra auspicanda est paratum, et acutus culter,
Qui sustulit taurum, quem prope concides
Percussa. In Plutonis vero ædibus nubes ei,

rum sive noctium. Ideoque, si dici potest *διχάστην θύειν*, recte etiam dicetur *ἀριθμὸν τελεσφόρον θύειν*. *Seidl.*

1137. Conjunge θυσία θεοῖς. Vid. ad Iph. Taur. 174. *Seidl.*

1141. *Θύσεις γὰρ, οἷα χρή σε δαίμοσιν θύειν.*] Tollendus est spondeus ex *sexto loco* vocabula transponendo:

Θύσεις γὰρ, οἷα χρή σε θύειν δαίμοσιν.

Burn.

Θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσιν θύειν.] Hæc omnia ænigmatice in matrem torquet, illius necem designans, *ταῦρον* autem vocat Ægisthum; cætera per se patent. *Barnes.*

Θύσεις γὰρ, οἷα, etc.] Dum hæc loquitur Electra, Clytæmnestra domum ingreditur, ita ut postremam Electræ orationem non amplius audiat. *Seidl.*

οἷα χρή σε δαίμοσι θύειν, ed. Victor.

1142. *ἐνῆρκται,*] MS. *a. ἀνῆκται,* et in margine *ἐνῆρκται.* *Musg.*

ἐνῆρκται,] Ita Victorius. Male MS. *a.* in textu *ἀνῆκται.* Cf. Abresch. Miscell. Obs. VI. 277. *Seidl.*

1144. *νυμφεύσῃ*] Ita tres MSS. Ed. Victor. *νυμφεύσει.* *Musg.*

Reisk. scribit: *νυμφεύσεις, geres, præstabis te sponsam illi, cui.* *Beck.*

νυμφεύσει] Atticam formam refert Ed. Victorii Flor. sed MSS. omnes *νυμφεύσῃ.* Eandem formam restituimus versu antecedente. *Seidl.*

1146. Electra domum intrat, et quæ inde a v. 1142. leguntur, ea ipsam ad Chorum, remota jam Clytæmnestra, dixisse censet Prev. *Beck.*

Antiquæ editiones omnes *σὺ δ' ἐμοί.* Tacite correxit Barnesius. *Seidl.*

1147. Reisk. corrigit: *ἀμοιβὰς κακῶν μετάτροποι πνέουσιν αὖραι δαιμόνων, retributiones malorum spirant auræ deorum nunc in alteram plagam conversæ.* *Beck.*

Hoc et proximum carmen descripsimus de Verss. Dochm. a p. 570. unde, quæ necessaria videbuntur, hic repetemus.

Reiskius conjicit *ἀμοιβὰς* et *δαιμόνων* pro *δόμων*, distinctione post *κακῶν* deleta. Præstat multo lectio librorum. *Seidl.*

Ὥ,περ ξυνηῦδες ἐν φάει· τόσηνδ' ἐγὼ
Δώσω χάριν σοι, σὺ δέ γ' ἐμοὶ δίκην πατρός.
ΧΟ. Ἀμοιβαὶ κακῶν· μετάτροποι πνέου- στροφή.
σιν αὖραι δόμων· τότε μὲν λουτροῖς
Ἔπεσεν ἐμὸς ἐμὸς ἀρχέτας,
Ἰάκχησε δὲ στέγεα, λάϊνοί
Τε θριγκοὶ δόμων, τάδ' ἐνέποντος· ὦ
Σχετλία τί με, γύναι, φονεύεις, φίλαν
Πατρίδα δεκέτεσιν ἐν σποραῖ-
σιν ἐλθόντ' ἐμάν;

Cum quo dormiebas in luce, tantam vero ego
Rependam gratiam tibi: tu vero mihi pœnas patris *cæsi dabis*.
Cho. Retributio fit malorum, mutatæ *vero* spirant
Auræ domus. Tunc quidem *in* balneis
Occubuit meus meus princeps,
Insonuere autem tecta, et lapideæ
Ædium pinnæ, dum hæc loqueretur: O
Scelerata quid me mulier cædis, charam *in*
Patriam, decimam post sementem,
Reversum meam?

1147. s. Hi versus in quatuor descripti sunt in ed. Victor.

ἀμοιβαὶ κακῶν μετά-
τροποι πνέου-
σιν αὖραι δόμων
τότε μὲν λουτροῖς

1148. Metrum postulare videtur δωμάτων et λουτροῖς. *Musg.*

τότε μὲν λουτροῖς] Quomodo Agamemnon fuerit cæsus, vide Scholiasten ad Euripid. Orest. v. 25. Ἡ πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ' ὑφάσματι. Item quæ nos supra in hac Fabula ad v. 9. et v. 157. *Barnes.*

Versus antistrophici causa Heath. h. l. reponit λουτρείοις. Versus est asynartetus ex duobus dochmaicis. *Beck.*

Post μὲν adjeci ἐν metri causa, absorptum illud ab ipso vocabulo præcedente. Heathius proponit λουτρείοις, quæ vox vereor ut Græca sit. *Seidl.*

1149. ἀρχέτας,] An ob metrum ἀρχέτας? *Musg.*

Vid. de Vers. Dochm. p. 153. coll. ad Troad. v. 1228. *Seidl.*

1150. στέγεα,] Lege ob metrum στέγεα plurali a στέγος. *Musg.*

Scripsi ἰάκχησε pro ἰάχησε. Musgravius pro στέγα conjicit στέγεα, vere fortasse, sed alterum στέγα metro certe neutiquam adversatur. *Seidl.*

Ἰάχησε secundam hic producit. Versus enim asynartetus est ex duobus dochmaicis, uterque dochmaicus ex antispasto et syllaba. *Heath.*

Ἰάχησε δὲ στέγα, ed. Victor.

1151. ἐνέποντος·] Scribe cum simplici ν ob metrum. *Musg.*

Vulgo duplici ν ἐννέποντος. Vitium jam castigavit Musgravius. Ceterum ad ἐνέποντος subaudi αὐτοῦ. Vid. Schæf. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 50. seq. *Seidl.*

1152—1154. Hos versus disponit Heath. sic:

Σχετλία τί με, γύναι, φονεύεις, glyconius ex epitrito quarto et ditrochæo.
Φίλαν πατρίδα δεκέτεσιν ἐν iambicus dimeter.

Παλίρρους δὲ τάνδ᾽ ὑπάγεται δίκα
Διαδρόμου λέχους μελέαν· ἃ πόσιν
Χρόνιον ἱκόμενον εἰς οἴκους,
Κυκλώπειά τ᾽ οὐράνια τείχε᾽, ὀ-
ξυθήκτῳ βέλει ἔκανεν αὐτόχειρ,
Πέλεκυν ἐν χεροῖν λαβοῦσα· τλάμων
Πόσις, ὅτι ποτὲ τὰν τάλαι-
ναν ἔσχεν κακόν.

Nunc refluens hanc in fraudem perlicit Vindicta
Permutati thori, miseram, quæ virum
Sero reversum in *suas* ædes,
Adque Cyclopea aëria mœnia,
Acuto telo percussit propria manu,
Securim manu corripiens: miser
Maritus, quod unquam istam infelicem
Habuerit pestem;

Στερεαῖσιν ἐλθόντ᾽ ἐμάν; periodus catal. et antistrophicos ita:

Πέλεκυν ἐν χεροῖν λαβοῦσα.
Τλάμων πόσις γ᾽ ὅτι ποτὲ τὰν
Τάλαιναν ἔσχεν κακόν.

Beck.

Pro ὦ σχετλία scripsi ὦ σχέτλια. Cf. Soph. Ajac. 888. Usus neutrius σχέτλια admodum frequens est nostro et mox recurrit, v. 1169. Aristoph. Ran. 612. σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. Præterea verborum etiam collocatio emendationem nostram quodammodo commendat. *Seidl.*

1153. δεκέτεσιν] Ita tres MSS. ut jam, auctore Scaligero, Barnesius. Ed. Victor. δεκέταισιν. *Musg.*

δεκέτεσιν ἐν σπορᾶισιν] Ita Josephus Scaliger legit pro corrupto illo δεκέταισιν: sit enim a δεκέτης pro δεκαέτης. Et sane hæc lectio optime cum versu quadrat, alias legendum censerem δεκάταισιν. Σποραῖσιν autem pro ἐνιαυτοῖς. Notum est vero, Trojanum bellum per decimam æstatem durasse. *Barnes.*

δεκέτεσιν ἐν σποραῖσιν, i. e. decimo anno, post decimum annum. Δεκέτῃ χρόνῳ dixit Soph. Philoct. 715. Audacius etiam Noster Hel. 628. ἐν μακρᾷ φλογὶ φαεσφόρῳ, i. e. longo post tempore. De pleonastico usu præpositionis ἐν cf. Brunck. ad Soph. Œd. Reg. 1112. Ceterum δεκέτεσιν restituit Scaliger, confirmatum postea e tribus Musgravii MSS. Edd. Victor. δεκέταισιν. *Seidl.*

1156. Διαδρόμου λέχους] *Vulgivagæ Veneris.* Idem sc. διάδρομος, quod περίδρομος, Theognidi v. 582. et περίφοιτος Callimacho Epigr. 30. et 40. Lege vero ob metrum πόσιν ἅ. *Musg.*

Forte, διάδρομος, *quæ ab uno ad alterum* (ab Agamemnone ad Clytæmnestram) *discurrit justitia.* Si vulgatam serves, erit λέχος διάδρομον *conjugium desultorium* ab Agamemnone ad Ægisthum. *Reisk.*

μελέαν·] Si vera lectio est, μελέαν pro disyllabo habendum est. Sed meo judicio præstat, commate posito post λέχους, legere μέλεον ἃ πόσιν. Sic πόσις μέλεος, Hel. 339. Λέχος διάδρομον recte Reiskius explicat *conjugium desultorium* ab Agamemnone ad Ægisthum. Pendet autem genitivus διαδρόμου λέχους a δίκα. *Seidl.*

1158. Κυκλώπειά τ᾽ οὐράνια τείχη,] Argos urbem et Mycenas notat, a Cyclopibus mœnibus munitas. Vid. quæ nos ad Iphig. Aulid. v. 152. et v. 1500. Iphig. Taur. v. 845. Troad. v. 1078. Herc. Fur. v. 15. et v. 939. Vide ad Orest. v. 955. et infra ad Danaën, v. 1. *Barnes.*

1159. ἔκανεν] Omnes MSS. ᾽καν᾽. *Musg.*

κατέκαν᾽] Hanc emendationem suadent

Ὀρεί' ἅτις ὡς λέαιν' ὀργάδων ἐπῳδός.
Δρύοχα νεμομένα, τάδε κατήνυσεν.
ΚΛ. Ὦ τέκνα, πρὸς θεῶν μὴ κτάνητε μητέρα.
ΧΟ. Κλύεις ὑπώροφον βοάν;
ΚΛ. Ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. Ὤιμωξα κἀγὼ πρὸς τέκνων χειρουμένης.
Νέμει τοι δίκαν θεὸς ὅταν τύχῃ.
Σχέτλια μὲν ἔπαθες, ἀνόσια δ' εἰργάσω,

Quæ veluti montana leæna, lucorum
Querceta depascens, hæc *facinora* patravit.
Cly. O liberi, per deos ne matrem occidite.
Cho. Audis sub tecto vocem?
Cly. Eheu, hei mihi.
Cho. Deploro et ego ipsam a liberis suis oppressam.
Tribuit profecto jus Deus, quum res tulerit.
Gravia quidem *mala* es passa: sed impia *patrâsti*,

MSS. qui omnes habent 'καν'. Editt. Victor. ἔκανεν. Quod olim conjiciebam βέλει 'καν' ἔκαν' jam improbo ob causas, quas alibi exponam. *Seidl.*

1160. ἐν] Lege ob metrum ἐνί. *Musg.* Producitur ultima in λαβοῦσα sequente muta cum liquida, quam productionem ipsa exclamatio videtur aliquanto fecisse ad aures leniorem. Vid. de Vers. Dochm. p. 21. Possis tamen conjicere λαβοῦσ'. ἆ τλάμων. *Seidl.*

1161. Leg. ὅτι γαμετὰν τάλαιναν ἔσχ' ἀγκαλᾶν, *quod sceleratam conjugem ulnis tenuit.* ὀρεί' ἅτις ὡς (i. e. ἢ ὡς ὀρεία τις) λέαιν' Ὑρκανῶν δρύοχα, *quæ ut leæna sylvas Hyrcanorum depascens*, vel *incolens*. *Beck.*

Ab initio versus deest syllaba, fortasse articulus ὁ ante πόσις hoc sensu: τλάμων ἐστὶν ὁ πόσις. Quod olim conjeceram ὅτι ποτ' ἄρα jam displicet, nec debebam in eam rem afferre Rhesi v. 135. *Seidl.*

1162. κακόν.] Cf. Med. 1327.

ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρων τ' ἀπὸ χθονὸς
Ἕλλην' ἐς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα.

Fragm. Archel. XXXII.

τὰ γὰρ οὐκ ὀρθῶς πραττόμεν' ὀρθῶς
τοῖς πράσσουσιν κακὸν ἦλθεν.

Fragm. Inc. XXVIII. ὁ δόκησις ἀνθρώποις κακόν. Pro ἔσχεν ed. Princ. ἔσχε. *Seidl.*

1163. Ὀρεί' ἅτις ὡς λέαιν'] Ita optime Reiskius. Vulgo ὀρεία τις ὡς λέαιν'. [Ita ed. Victor.] *Musg.*

Ὀρεία τις ὡς] Musgravius auctore Reiskio ὀρεῖ' ἅ τίς ὡς. Quasi vero longum α elidi possit. Neque scribi potest ὄρει' ἅτις. Nam epitheton ad δρύοχα ὀργάδων supervacaneum est, ad λέαινα non est. *Seidl.*

1164. Δρύοχα] Vid. Miscell. Obss. V. 3. 97. *Seidl.*

1165. Hic actus quinti initium esse jussit Prev. *Beck.*

1166. Dimetrum dochmiacum habebis, si legas:

κλύεις ὑπώροφον βοάν ;—ἰώ μοί μοι.

Forma ὑπώροφος legitur Orest. 147. Monendum quoque est, si sumas in stropha unum dochmium excidisse, versus 1163. 1164. fortasse olim respondisse versibus 1169—1171. ut versus 1166. et 1167. cum duobus senariis faciant mesodum. Certam lacunam etiam paulo post notabimus, v. 1138.

1168. χειρουμένης.] Non pendet ab ᾤμωξα, sed absolute sumendum est omisso αὐτῆς. *Seidl.*

1170. a. Heath. ita constituit:

Τάλαιν', εὐνέταν.
Ἀλλ' οἵδε μητρὸς νεοφόνοις ἐν αἵμασι
Πεφυρμένοι, βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα·
Τρόπαια δείγματ' ἀθλίων προσφθεγμάτων.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οἶκος ἀθλιώτερος
Τῶν Ταντάλειων, οὐδ' ἔφυ ποτ', ἐκγόνων.

Misera, in maritum.
Sed ecce hi, matris recenti sanguine
Imbuti, ex ædibus efferunt pedem:
Dira indicia repensæ cædis.
Haud est ulla domus calamitosior,
Neque fuit unquam, quam nepotum Tantali.

Σχέτλια μὲν ἔπαθες, ἀνόσια δ' iambicus dimeter.

Εἰργάσω τάλαιν' εὐνέταν. periodus.

Beck.

1173. Constructionem sic instituo: πεφυρμένοι πόδα (vel πόδας) νεοφόνοις ἐν αἵμασι μητρὸς βαίνουσιν ἐξ οἴκων. *Musg.*

Βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα] Vide supra ad v. 94. *Barnes.*

1174. Nihil hic ad sensum facit προσφθεγμάτων. Sed neque commode retineri potest ἀθλίων propter ἀθλιώτερος in proximo versu. Lego:

τρόπαια δείγματ' ἀντίτων προσφαγμάτων.

Specimen vel *documentum nefandum compensatæ cædis.* δεῖγμα exstat eodem sensu Eurip. Suppl. v. 364. ἄντιτος autem Hom. Odyss. XVII. v. 51. et 60. *Musg.*

Pro ἀθλίων προσφθεγμάτων Musgravius conjicit ἀντίτων προσφαγμάτων. Προσφαγμάτων quidem non male. Vulgatum tamen explicat Hermannus: "Afferunt victricia documenta miseræ allocutionis, i. e. sanguine victoriam præ se ferentes ostendunt veram fuisse matris vocem occidi se clamitantis." *Seidl.*

τροπαῖα, *spectacula vultus aversione digna, averruncanda documenta alloquiorum luctuosorum, quibus nos jamjam compellabunt.* Olim δόμων ἀποτρόπαια cogitabam, non male. *Reisk.*

1175. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, etc.] De miseriis et calamitatibus Tantali, illiusque domus, vide Euripidem ad Orestæ principium et Senecæ Thyestem in principio, item Agamemnonem in principio. *Barnes.*

1177. ss. Antistrophicam hujus loci rationem retexi de Versu. Dochm. a p. 372.

1177. Vulgo ordine inverso παιδοφόνα βροτῶν. *Seidl.*

1178. Ἴδετ' ἴδετε] Prius ἴδετ' in libris abest. *Seidl.*

1179. s. Heath. disponit versus sic:

Δίγονα σώματ' ἐν χθονὶ Euripideus.

Κείμενα, πλαγᾷ χερὸς ὑπ' ἐμᾶς, hephthemimeris anapæstica.

Ἄποιν' ἐμῶν πημάτων. periodus catal.

Beck.

1180. Lacunam post hunc versum indicat antistropha. *Seidl.*

1181. Δακρύτ'] Pro δακρυτὰ: ita Hesych. δακρύτατον, ἀτυχέστατον. Ita enim corrigo illius δακρυώτατον. An δακρυτί'. *Barnes.*

Reisk. conjicit: δάκρυ νυν ἄγαν, ὦ σύγγονε, *plora igitur, O frater*; quia in vet. ed. est δάκρυ τ' ἂν ἄγαν. *Beck.*

Δάκρυτ' est a δακρυτὸς, *lacrymabilis*, quod eadem analogia fit, qua λυτὸς a λύω.

Heath.

Δακρύτ' ἄγαν,] Ed. Brubach. δακρύ τ' ἂν ἄγαν. Sed illud Ed. Princ. et Hervag. *Seidl.*

1182. Διὰ πυρὸς] Confer Andromach. v. 487. *Musg.*

Διὰ πυρὸς ἔμολεν] Vide Erasmi Adag. Per ignem incedis. Unde lux aliqua fiet illi πολυθρυλλήτῳ loco D. Pauli, 1 Cor. c. iii. v. 15. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτω δὲ, ὡς διὰ πυρός. *Barnes.*

ARGUMENTUM ACTUS QUINTI.

Orestes et Electra, peracta matris cæde, in gravissimos cruciatus incidunt, pœnitentia nempe tanti sceleris ducti, et misericordia moti, mutuo plorant. Apparentes itaque ex improviso avunculi inter Deos relati, Castor et Pollux, quid jam factu opus sit, ostendunt, et mœstitiam tollunt sedantque. Orestes et Electra sibi invicem et patriæ, quam relicturi sunt, pathetico valedicunt.

ΟΡ. Ἰὼ Γᾶ, καὶ Ζεῦ πανδερκέτα βροτῶν·
Ἴδετε τάδ' ἔργα φόνια μυσαρά.
Δίγονα σώματ' ἐν χθονὶ κείμενα, πλαγᾷ
Χερὸς ὑπ' ἐμᾶς, ἄποιν' ἐμῶν πημάτων.
ΗΛ. Δακρύτ' ἄγαν, ὦ ξύγγον'· αἰτία δ' ἐγώ.
Διὰ πυρὸς ἔμολον ἁ τάλαινα ματρὶ τᾷ 1191
δ', ἅ μ' ἔτικτε κούραν.
Ἰὼ τὰς σᾶς τύχας, μάτερ τεκοῦ-
σ'· ἄλαστα, μέλεα,
Καὶ πέρα γε παθοῦσα σῶν τέκνων ὕπαι· 1195

Ore. Io Tellus, et Jupiter cuncta-cernens mortalium:
Aspicite hæc facinora cruenta, detestanda,
Gemina corpora humi prostrata ictu
Mea a manu, compensationem mearum calamitatum.
Ele. Admodum flebilia, O frater: ego vero causa.
Per ignem veni ego misera matri huic,
Quæ me puellam peperit.
Heu calamitatem tuam, O mater, quæ peperisti
Scelestos; O misera
Et plusquam misera perpessa tuis a liberis.

Διὰ πυρὸς ἔμολον] De his verbis quærit Abresch. ad Æschyl. I. p. 20. ss. Sallierius (Hist. Acad. Inscr.) διὰ πυρὸς (vel, ut legit, διάπυρος) vertit *ardemment*, et addit: cette expression διὰ π. μ. est usitée pour marquer la violence d' une resolution. Cum eo facit Abresch. in Add. Monet, διὰ πυρὸς μολεῖν significare, igni ferroque grassari, deinde vero, aut alicujus gratia caput periculis objicere, aut alicui periculorum auctorem esse. Sed quid periculum ad Clytæmnestram, quæ perierat per Electram? igitur esse posse vel fratrem instigavi, ut matrem necaret, vel suo cum periculo me mater peperit. Neutrum tamen ei placet. *Beck.*

Pro ματρὶ dedi ματρί. Hanc formam in hoc carmine librarii ter servarunt, quater neglexerunt. De locutione διὰ πυρὸς μολεῖν disputat Abresch. ad Æschyl. I. p. 20. sqq. *Igni contra aliquem grassari* nihil amplius est, quam *exitioso sive crudeli modo aliquem tractare. Seidl.*

1184. τύχας σᾶς, τύχας,] MSS. omnes τᾶς σᾶς τύχας. *Musg.*

1184. ss. Tollenda distinctio post μᾶτερ, et paullo plenius distinguendum post τεκοῦσ'. Constructio est: Ἰὼ, μᾶτερ τεκοῦ-

Πατρὸς δ᾽ ἔτισας φόνον δικαίως.
ΟΡ. Ἰὼ Φοῖβ᾽, ἀνύμνησας δίκαν,
Ἄφατα φανερὰ δ᾽ ἐξέπρα-
ξας ἄχεα, φόνια δ᾽ ὤπασας λέχε᾽ ἀπὸ γᾶς
Τᾶς Ἑλλανίδος.
Τίνα δ᾽ ἑτέραν μόλω πόλιν; τίς ξένος;
Τίς εὐσεβὴς ἐμὸν κάρα προσόψεται,
Ματέρα κτανόντος;

At patris *nostri* ultus es cædem jure.
Ore. Io, Phœbe, vindictam excitasti:
Infandos autem manifestos fecisti
Dolores, funestaque amovisti connubia e terra
Græcanica.
Quam igitur aliam *in* urbem ibo? quis hospes?
Quis pius meum caput aspiciet,
Qui matrem occidi?

σα, σᾶς τύχας, τύχας· μέλεα παθοῦσα ἄλαστα καὶ πέρα γε ὑπὸ σῶν τέκνων. *Heath.*

1184—1187. Hæc Oresti tribuenda esse monet antistropha. Vulgo continuantur Electræ. *Seidl.*

1184. *Τᾶς σᾶς τύχας ἰὼ τεκοῦσα μᾶτερ.*] Vulgo *μᾶτερ τεκοῦσ᾽*. Numeros restituimus, qui sunt in antistropha. *Seidl.*

Ἰὼ τύχας σᾶς. τύχας, ed. Victor.

1186. Vulgo *πέρα γε παθοῦσα*. Accusativos *ἄλαστα* et *μέλεα* pendere a participio *παθοῦσα* recte monet Heathius. *Seidl.*

1186. s. In versus quatuor distribuit Victor.

καὶ πέρα γε παθοῦσα τῶν
τέκνων ὕπαι·
πατρὸς δ᾽ ἔτι-
σας φόνον δικαίως.

1187. Ita edidit Beck.

Πατρὸς δ᾽ ἔτι-
σας φόνον δικαίως.

Hi duo versus unum constituere debent iambicum scil. dimetrum. *Heath.*

1188. *Ἰὼ Φοῖβ᾽,*] Desiderantur duæ syllabæ. Defectum quomodo expleam, ambigo. Potuit scribere Euripides:

ἰὼ Φοῖβ᾽, ὦ Φοῖβ.

Metro, si quidem dochmiacum est, etiam satisfaceret:

ἰὼ Φοῖβ᾽ ἄναξ,

quæ ultima vox librarium eo facilius poterat fallere, quod proximum vocabulum *ἀνύμνησας* iisdem litteris incipit. Quod olim conjeceram *ἰὼ ἰώ μοι Φοῖβ᾽* sive *ἰώ μοί μοι Φοῖβ᾽*, id jam minus placet. *Seidl.*

ἀνύμνησας δίκαν,] Legendum videtur: *ἀνέμνησας*. *Fecisti, ut Justitia memor esset facinorum Clytæmnestræ.* Reticetur nonnunquam post hoc verbum genitivus rei, quam quis in memoriam revocat; supra v. 504.

μῶν τἀμὰ διὰ χρόνου σ᾽ ἀνέμνησαν κακά;

Musg.

1190. *ὤπασας*] Legendum *ἄπωσας*, *removisti*. vid. Herc. Fur. v. 1143. Incertus in Antholog. Reisk.

— τἀμὰ δὲ λυγρὸν
Ὀστέα πεφθείη κληδόν᾽ ἀπωσαμένης.

Musg.

φόνια] Editiones *φοίνια*.

ὤπασας, i. e. *ἐδίωξας*, *exterminasti*, ut recte admonet Heathius. Hom. Iliad. θ᾽. 341.

ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.

coll. Iliad. ι᾽. 334. ρ᾽. 462. Cum Eustathio, qui explicat *κατόπιν διώκει*, faciunt veteres enarratores omnes, Hesych. vv. *ὀπάζει*, *ὤπαζε*, *κατοπάζων*, *ὤπαζεν*, Suid. v. *ὀπάζει*, Zonaras v. *ὤπαζε*, p. 1889. Pho-

ΗΛ. Ἰώ μοι, μοι ποῖ δ' ἐγώ;
Τίν' εἰς χόρον;
Τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις με δέξεται
Νυμφικὰς ἐς εὐνάς;
ΟΡ. Πάλιν πάλιν φρόνημα σὸν
Μετεστάθη πρὸς αὔραν·
Φρονεῖς γὰρ ὅσια νῦν, τότ' οὐ φρονοῦσά γ' εὖ.
Δεινὰ δ' εἰργάσω, φίλα,

Ele. Io, ah, ah, quid autem ego?
Quem in chorum,
Quas *ad* nuptias ibo? Quis vir me recipiet
Conjugalia in cubilia?
Ore. Rursus, rursus mentis tuæ sensus
Mutatus est secundum auram:
Nunc enim sancte cogitas, tum non cogitans bene.
Dira enim patrâsti, O chara, in

tius v. ὀπάζω, Etym. M. vv. ὀπαδὸς et ὀπάζω. — Musgravius conjicit ἄπωσας, *removisti*, quod metrum non admittit.

Metra non congruunt. Legendum fortasse:

λέχε' Ἑλλάδος ἐκ γᾶς

vel:

λέχε' Ἑλλάδος αἴας.

Hom. Odyss. σ'. 8.

ὅς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο.

Ita φεύγειν cum genitivo construitur. Vid. Schæf. ad Apollon. Rhod. Schol. IV. v. 86. Nisi potius vitium quærendum est in stropha. Certe trochaici numeri aptissime decurrunt, si uno articulo τᾶς deleto legas:

ἄχεα φόνια δ' ὤπασας λέ-
χε' ἀπὸ γᾶς Ἑλλανίδος.

Seidl.

1190. s. ὤπασας] Hic idem significare videtur, quod δίωξας, *exterminasti sanguinaria connubia e terra Græcanica.* Quod si cui forte significatio hæc verbi ὀπάζειν insolentior videri possit, ita hi versus corrigi et constitui possunt:

Ἄφατα φανερὰ δ' ἐξέπραξας ἄχεα, trochaicus trimeter brachycatalectus.

Φόνια δ' ἀπώσας λέχε' ἀπὸ γᾶς idem dimeter hypercatalectus.

Τᾶς Ἑλλανίδος. basis anapæstica.

Heath.

Aut ὤλισας, aut ὤχμασας, *abstulisti*, aut ὤστασας, *detrusisti, extrudendo arcuisti.* *Reisk.*

1192. Heath. reponit: τίς δὲ ξένος, ut sit senarius iambicus. *Beck.*

1193. ἐμὸν κάρα προσόψεται, Ματέρα κτανόντος;] Quod sæpe possessiva primitiva sua includant, diximus satis ad hujus fabulæ, v. 366. Οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας. *Barnes.*

1196. χορόν;] Ita MSS. β. γ. [et Reisk. ex conjectura.] Ed. Victor. χῶρον. *Musg.*

1197. Τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις με δέξεται] Hæc dicit, quia colonus, ex poëtæ œconomia, nunquam ausus est virginis regiæ nuptias perficere; quare etiam nunc innupta manebat et virgo intacta; quam tamen historia testatur postea Pyladæ traditam esse, et ex eo filios habuisse, Medonta et Strophium, ut refert Pausanias ex Hellanico, Corinth. fol. 59. lin. 11. *Barnes.*

1201. φρονοῦσά γ' εὖ.] Ex conjectura suppleverat Barnesius γ' εὖ, quod in Victoriana deest. Feliciter sane; habent enim MSS. β. γ. *Musg.*

Κασίγνητον οὐκ ἐθέλοντα.
Κατεῖδες οἷον ἁ τάλαιν' ἰῶν πέπλων
Ἔβαλεν, ἔδειξε μαστὸν ἐν φοναῖς;
Ἰώ μοι, μοι· πρὸς πέδῳ
Τιθεῖσα γόνιμα μέλεα, τὰν κόμαν δ' ἐγὼ —
ΗΛ. Σάφ' οἶδα, δι' ὀδύνας ἔβας,
Ἰήϊον κλύων γόον
Μητρὸς, ἅ σ' ἔτικτε.
ΟΡ. Βοὰν δ' ἔλασκε τάνδε, πρὸς γένυν ἐμὰν
Τιθεῖσα χέρας·

Fratrem non volentem.
Vidistine ut misera *ex* suis peplis
Exeruerit, ostenderit mammas in cæde?
Hei mihi, mihi, humi
Ponens genetalia membra: comam vero ego—
Ele. Certo scio: dolorem sensisti,
Luctuosum audiens clamorem
Matris, quæ te peperit.
Ore. Vocem porro hanc emisit, ad mentum meum
Ponens manus,

Reisk. malebat versum ita suppleri: φρονοῦσα πάν — Δεινά. *Beck.*

φρονοῦσά γ' εὖ.] Conf. Orest. 99.

ὀψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους.

Seidl.

1202. Reisk. scribit: φίλον, i. e. σὸν, tuum. *Beck.*

1203. οὐ θέλοντα.] Male libri οὐκ ἐθέλοντα. *Seidl.*

1204. ἁ τάλαιν' ἰῶν πέπλων Ἔβαλεν, ἔδειξε μαστὸν ἐν φοναῖς;] Lege ἄνω (*pro* ἰῶν, *ut videtur.*) *Por. Advers.*

ἰῶν πέπλων] Subaudi ἐξ, vel διὰ, vel tale quid. *Barnes.*

Reisk. conjicit: τάλαιν' ἐκ τῶν πέπλων. *Beck.*

ἰῶν πέπλων] Vid. Herm. de Ellips. et Pleonasmo, p. 142. Pro ἰῶν in mentem venerat legendum ἔξω aut saltem ἰόν; nam languere certe videtur ἰῶν. *Seidl.*

1205. φοναῖσιν;] Vulgo φοναῖς. *Seidl.*

1207. τὰν κόμαν δ' ἐγὼ] Subaudi ἐδραξάμην. *Barnes.*

μέλεα; τανκόμαν] Emendavimus hunc locum in Epist. ad Lobeck. p. 438. Vulgo inepte μέλεα τὰν κόμαν. *Seidl.*

Forte, τὰν κόμαν δὲ πρὸς, *et præterea quoque comam:* vel potius ab ἐγὼ incipit Electræ sermo. *Reisk.*

1210. Ματρὸς,] Legebatur ματρός. *Seidl.*

1211. πρὸς γένυν ἐμὰν] Lege γένυσθ' ἐμῇ. *Por.*

ἔλασκε] Vox Euripidea λάσκω pro λακέω, dico. Ita Andromach. v. 669. Τοιαῦτα λάσκεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους. Ita Rhes. v. 720. Τί λάσκων, etc. Æschyl. Theb. v. 192. pro eodem λακάζειν habet, et λακίζειν idem sonat. De fonte autem horum omnium, λακέω, quod et ληκέω scribitur, notandum, illud potius de incondito aliquo sono a Veteribus usurpari et de crepitu cum collisione quadam aut conflictu facto. Ita Homer. Iliad. ν'. v. 621. λάκε δ' ὀστέα. Ita Act. c. I. v. 18. de Juda proditore dicitur, ἐλάκησε μέσος, i. e. *Diffractus crepuit.* Et διαλακέω Aristophanes in Nubibus utitur pro *dirumpor.* Tragici sane hoc λακέω ad sonum articulatum referunt; ut et λάσκω. De qua voce Hesych. Λάσκειν, λέγειν, φθέγγεσθαι. *Barnes.*

1212. χεῖρας·] Libri χέρας. Si puros iambos desideres, possis etiam scribere χεῦρα, sive voces transponere χέρας τιθεῖ-

Τέκος ἐμὸν, λιταίνω,
Παρηΐδων τ' ἐξ ἐμᾶν
Ἐκρήμναθ'· ὥστε χέρας ἐμὰς λιπεῖν βέλος.
ΧΟ. τάλαινα, πῶς ἔτλας φόνον
Δι' ὀμμάτων ἰδεῖν σέθεν
Μητρὸς ἐκπνεούσας;
ΟΡ. Ἐγὼ μὲν ἐπιβαλὼν φάρη κόραις ἐμαῖ-
σι, φασγάνῳ κατηρξάμαν,
Ματέρος ἔσω δέρας μεθείς.
ΗΛ. Ἐγὼ δέ γ' ἐπεκέλευσά σοι,

O fili mi, supplex oro:
Meisque a genubus
Pendebat, ut manibus meis telum excideret.
Cho. Misera, quomodo ausa es cædem
Oculis tuis aspicere
Matris *animam* efflantis?
Orc. Ego quidem, pallium objiciens oculis meis,
Ense *cædem* sum auspicatus, *eum*
Matris in cervicem demittens.
Ele. Ego vero te sum hortata,

σα· τέκος ἐμὸν, vel τιθεῖσα χέρας· ἐμὸν τέκος, λιταίνω. *Seidl.*

1213. λιταίνω,] Est vox rara, ideo hic notanda. Λίτομαι autem dicitur et λίσσομαι, et λιτάζομαι, et λιταίνω, et λιτανεύω, quam tamen ultimam a λιτάνω deducit Eustathius, si vere scribitur. *Barnes.*

1214. Παρηΐδων] Vulgo παρηΐδων. *Seidl.*

1215. Ἐκρήμναθ'·] Cum olim legeretur ἐκριμνᾶθ', nullo negotio nos in ἐκρήμναθ' vertimus: hæc est enim vera et authentica vox, Attica nempe et Euripidea: Κρήμναμαι, pro κρέμαμαι: sic Ion. v. 1613. Ἡδέως κεκρημνάμεσθα etc. Sic Hercul. Fur. v. 519. Δεῦρ', ὦ τέκν', ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων, in quem posteriorem locum vide quæ nos. Si vero a κρήμναμαι recte deducitur, ut quovis pignore contenderem, scribendum est Ἐκρήμναθ', ut nos scripsimus, cum olim male ἐκριμνᾶθ' legebatur, quasi a κριμνάομαι, quæ vox suspecta est; et præterea sic versus sibi haud constaret, qui certe iambus est. *Barnes.*

Ἐκρήμναθ'·] Ita recte Barnesius. Victorius ἐκριμνᾶθ'. *Seidl.*

1216. Male hæc Choro tribuuntur. (Electr. dedit Seidl.)

Τάλαινα,] Conf. Soph. Œd. Col. 318. 1683. Aristoph. Eccles. 90. Nostr. Phœniss. 1529. *Seidl.*

1218. Ματρὸς] Etiam hic vulgo μητρός. *Seidl.*

1219. ἐμαῖς] Libri ἐμαῖσι. *Seidl.*

1222. Ἐγὼ δ'] MS. γ. ἔγωγε δ'.

ἐπεκέλευσα] Legendum ἐπεγκέλευσα. vid. Orest. v. 1235. Cyclop. v. 645. *Musg.*

1222. s. Ἐγὼ δ' ἐπεκέλευσά σοι, ξίφους τ' ἐφαψάμην ἅμα.] Hic locus inter centum alios, ut ne quid de duabus præcedentibus notis hic dicam, aperte Euripidem auctorem fatetur; ita enim ille Orest. v. 1234. Ἔκτεινα μητέρ'· ΠΥΛ. ἡψάμην δ' ἐγὼ ξίφους. ΗΛ. Ἐγὼ δέ τ' ἐπεκέλευσα, κἀπέλυσ' ὄκνου. Sed parum nos sollicitii sumus de hac re, cum probe sciamus, facile apud doctos homines hanc fabulam Euripidi concessum iri et propriam fore. Vide quæ nos supra ad v. 1215. 1211. 843. 399. 259. et 50. *Barnes.*

Vulgo ἐγὼ δ' ἐπεκέλευσά σοι, sed, quod dedimus, habet MS. γ. Musgravii. Ceterum vid. Pors. ad Orest. v. 1234. qui etiam hic ἐγὼ δέ γ' prætulerit. *Seidl.*

Ξίφους τ' ἐφηψάμην ἅμα.
ΧΟ. Δεινότατον παθέων ἔρεξας.
Λαβοῦ, κάλυπτε μέλεα ματέρος·
Πέπλοις καθάρμοσον σφαγάς.
Φονίας ἔτικτες ἄρα σοι.
ΗΛ. Ἰδοὺ, φίλαι τε, κοὐ φίλαι,
Φάρεά γ' ἀμφιβάλλομεν,
Τέρμα κακῶν μεγάλων δόμοισιν.
ΧΟ. Ἀλλ' οἵδε δόμων ὕπερ ἀκροτάτων
Φαίνουσι τινὲς δαίμονες, ἢ θεῶν
Τῶν οὐρανίων· οὐ γὰρ θνητῶν
Γ' ἥδε κέλευθος· τί ποτ' εἰς φανερὰν
Ὄψιν βαίνουσι βροτοῖσιν;

Enseque simul attrectavi.
Cho. Indignissimum patrâsti facinus.
Prehende, tege membra matris;
Peplis compone vulnera.
Interfectores sane peperisti tibi.
Ele. En, amicæ, et non amicæ,
Vestes circumponimus,
Finem magnorum malorum *nostræ* domus.
Cho. At hi summo super domus culmine
Apparent nescio qui dæmones, aut Dii
Cælestes: non enim mortalium
Hæc *est* via. Cur tandem in manifestum
Conspectum prodeunt mortalibus?

Deest γ' in ed. Victor.

1223. Scripsi ἐφηψάμαν, ut paulo ante legimus κατηρξάμαν. Vulgo ἐφαψάμην. *Seidl.*

1224. Etiam hic versus cum tribus proxime sequentibus (quos Orest. dedit Seidl.) Chori personæ assignantur. In fine hujus versus fortasse legendum est ἔρεξα. Nisi verior est Hermanni sententia, qui hunc versum non minus quam antistrophicum ejus τέρμα κακῶν μεγάλων δόμοισιν Oresti tribuendum esse censet. *Seidl.*

1225. Orestis hæc esse, sententiæ ipsæ demonstrant. Post ματέρος plerique male interpungunt. *Seidl.*

1226. Ante καθάρμοσον addidi καί. Versu proximo Victorius ἄρα. *Seidl.*

1227. Reisk. corrigit: φίλᾳ τε κοὐ φίλᾳ, *circumjicimus vestes amicæ non amicæ*, familiari non caræ. *Beck.*

1228. φίλαν τε κοὐ φίλαν,] Vulgo φίλαι τε κοὐ φίλαι, quum paulo post margo Victorii offerat φάρεα δέ γ', hoc ipsum mutavimus in φάρεά σέ γ', et φίλαι τε κοὐ φίλαι in φίλαν τε κοὐ φίλαν. Pro φάρεά σέ γ' vulgo legitur φάρεά γ', quam lectionem si præferas, in stropha transpone ἅμα τ' ἐφηψάμαν ξίφους. *Seidl.*

1228. ss. ἀναπαιστικὰ, MS. not. ed. Victor. *Seidl.*

1232. Φαίνουσι] Wunderlichius in Ob-

ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.

Ἀγαμέμνονος παῖ, κλῦθι· δίπτυχοι δέ σοι
Καλοῦσι μητρὸς ξύγγονοι Διόσκοροι,
Κάστωρ, κασίγνητός τε Πολυδεύκης ὅδε.
Δεινὸν δὲ ναυσὶν ἀρτίως πόντου σάλον
Παύσαντ᾽ ἀφίγμεθ᾽ Ἄργος, ὡς εἰσείδομεν
Σφαγὰς ἀδελφῆς τῆσδε, μητέρος δὲ σῆς.
Δίκαια μὲν νῦν ἥδ᾽ ἔχει· σὺ δ᾽ οὐχὶ δρᾷς.
Φοῖβός τε, Φοῖβος· ἀλλ᾽, ἄναξ γάρ ἐστ᾽ ἐμὸς,
Σιγῶ· σοφὸς δ᾽ ὢν, οὐκ ἔχρησέ σοι σοφά.
Αἰνεῖν δ᾽ ἀνάγκη ταῦτα· τοὐντεῦθεν δὲ χρὴ
Πράσσειν, ἃ Μοῖρα, Ζεύς τ᾽ ἔκρανε σοῦ πέρι.

GEMINI.

O Agamemnonis fili, audi; Gemini enim te
Matris vocant fratres, Jovis filii,
Castor, et hic Pollux frater *meus:*
Gravem enim navibus modo maris æstum
Postquam sedavimus, venimus Argos, ubi vidimus
Cædem sororis hujus, matris vero tuæ.
Justa quidem hæc habet; tu vero non fecisti;
Phœbus vero, Phœbus. — Sed (rex enim est meus)
Taceo: cum autem sit sapiens, non *tamen* sapiens oraculum tibi reddidit.
Probare tamen hæc *est* necesse. Posthac vero oportet
Facere, quæ fatum Jupiterque de te decrevit.

serv. Crit. in Æschyl. Trag. p. 99. ad τίνες δαίμονες supplet ὄντες. Mihi φαίνουσι cum Æm. Porto dictum videtur pro φαίνονται. Ita supra bis habuimus καταλάμπει, v. 586. et v. 464. Conf. Brunck. ad Soph. Ajac. 40. Matthiæ Gramm. Gr. sect. 496. 4. 5. Apte etiam comparaveris verba contrariæ significationis κεύθειν et κρύπτειν, quorum idem usus est. *Seidl.*

1236. δέ σε] Typothetæ vitio in Edd. Paulli Steph. et Barnes. δέ σοι. *Seidl.*

δέ σε ed. Victor.

1239. ναυσὶν] Sequor Barnesium ita ex conjectura legentem. Ed. Victor. ναὸς, quod ex ναυσ᾽ depravatum esse crediderim, illud vero ex ναυσίν. *Musg.*

1239. s. Δεινὸν δὲ ναυσὶν ἀρτίως πόντου σάλον Παύσαντ᾽ ἀφίγμεθ᾽ Ἄργος,] Cum olim ναὸς legeretur, quia male aderat duplex genitivus, et Castorum curæ non una aliqua navis, sed plurimæ, si non omnes, committuntur, et dativus hic videbatur desiderari, ego ναυσὶν scripsi, qua lectione nihil tutius, aut apertius; nec tamen veterem reprimo prorsus, aut supprimo. Judicent docti. *Barnes.*

ναύταις mavult Reisk. *Beck.*

ναὸς] Barnesius ex conjectura ναυσὶν, quem sequitur Musgravius. Sed πόντου σάλον unam efficiunt notionem, quasi dixisset πόντιον σάλον. *Seidl.*

1242. μὲν νῦν] Ita Ed. Princ. et antiquissimæ omnes. Barnesius μέν νυν. In fine versus post δρᾷς antiquæ editiones

Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον εἰς δόμους,
Σὺ δ' Ἄργος ἔκλιπ'· οὐ γάρ ἐστί σοι πόλιν
Τήνδ' ἐμβατεύειν, μητέρα κτείναντα σήν.
Δειναὶ δὲ Κῆρες, αἱ κυνώπιδες θεαὶ,
Τροχηλατήσουσ' ἐμμανῆ πλανώμενον.
Ἐλθὼν δ' Ἀθήνας, Παλλάδος σεμνὸν βρέτας
Πρόσπτυξον· εἵρξει γάρ νιν ἐπτοημένας
Δεινοῖς δράκουσιν, ὥστε μὴ ψαύειν σέθεν,
Γοργῶφ' ὑπερτείνουσά σου κάρᾳ κύκλον.

Pyladæ quidem Electram da uxorem in sedes *ducendam*.
Tu vero relinque Argos: haud enim tibi licet urbem
Hanc ingredi, quia tuam matrem occidisti.
Terribiles autem Parcæ, Deæ caninis oculis præditæ, *te*
Furore correptum agitabunt errantem.
Profectus autem Athenas, Palladis venerandum simulachrum
Complectens adora: arcebit enim ipsas metu perculsas,
Sævis draconibus, ne te tangant,
Terribilem *Ægidis* orbem obtendens tuo capiti.

ponunt punctum. Proximo versu Edd. Princ. Hervag. Stibl. Cant. τι. Una Brub. δὲ, quod recentiores prætulerunt. Post τι posui punctum. Ita Orest. v. 28.

Φοίβου δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;

Cf. Iph. Taur. 1368. sq. Hermannus conjungi mavult Φοῖβός τι Φοῖβος, hoc sensu: Phœbus esto Phœbus, i. e. Phœbum mitto, de Phœbo nolo loqui. *Seidl.*

1243. Φοῖβος τι Φοῖβος·] Lege Φοῖβός σι. *Por.*

1245. τἀντεῦθεν, ed. Victor.

1247. Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον, etc.] Eadem fere peroratio Orestæ, si quis accurate conferat, etiam ut hic iterum confirmetur, quod toties probatum volui, hanc esse fabulam genuinam Euripidis nostri. Et sane illa Orestæ suspicio, quod Apollo malus quidam dæmon esset, quia matricidium jubebat, de qua re supra nos egimus ad v. 979. Ἆρ' αὖτ' Ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ, ad Orestæ fabulam ipse matricida fatetur, v. 1685. Καίτοι μ' ἐσῄει δεῖμα, μή τινος κλύων Ἀλαστόρων, δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα. Adeo qui plura Euripidis vestigia in hac Electræ fabula quæsierit, quam quæ a nobis et hic et alias aperte monstrantur, is sane nec ipsum Euripidem vivum, præsentem et loquentem, vel agnoverit, vel intellexerit, puto. Vid. quæ nos supra ad v. 1222. etc. *Barnes.*

1249. κτείναντα] Enallage est constructionis, de qua vide ad Troad. v. 119. Scaligero placet κτείναντι. *Musg.*

μητέρα κτείναντα σήν.] Scaliger legit κτείναντι, quia σοι præcessit, parum cautus, etiam σὲ posse eleganter intelligi, ut sit hic loci sensus et ordo: οὐ γάρ ἐστι σοὶ, ἤγουν ἔξεστι σοὶ, πόλιν ταύτην ἐμβατεύειν σε, καὶ εἰσιέναι, κτείναντα τὴν μητέρα σοῦ. Sic Xenophon: ἐξῆν τοῖς κρατίστοις συνθεμένους ἐπὶ χεῖρους ἰέναι. Ita Latine, nobis non licet esse tam *disertos*, æque bene, ac *disertis*, ut pueris notum. *Barnes.*

1250. Κῆρες,] Male vertunt Parcæ. Hic et Hercul. Fur. 866. ut Soph. Œd. R. 472. Κῆρες sunt Furiæ. *Seidl.*

1255. Γοργῶφ' ὑπερτείνουσά σου κάρᾳ κύκλον.] Pro Γοργῶπα, Γοργῶφ' scripsimus ob sequens asperum, licet haud ignoro, qui, superstitione quadam territi, talia Veterum errata ad regulam reducere non ausint; cum tamen certo constet, εἶφ' pro εἶπε ante asperum scribi, et ἀνάχθ', pro ἄνακτα, æque ac alia vocabula in iisdem

Εστιν δ' Ἄρειός τις ὄχθος· οὗ πρῶτον θεοὶ
Ἕζοντ' ἐπὶ ψήφοισιν αἵματος πέρι·
Ἁλιῤῥόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης,
Μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων,
Πόντου κρέοντος παῖδ', ἵν' εὐσεβεστάτη
Ψῆφος, βεβαία τ' ἐστὶν ἔκ τε τοῦ θεοῖς.
Ἐνταῦθα καὶ σὲ δεῖ δραμεῖν φόνου πέρι,
Ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
Ψῆφοι τεθεῖσαι· Λοξίας γὰρ αἰτίαν

Est autem Martis quidam tumulus, ubi primum Dii
Consederunt ad suffragia de sanguine *ferenda*,
Halirrhothium quum interfecit crudelis Mars,
Ob iram *propter* impia filiæ sponsalia,
Filium *Neptuni* regis maris. Ubi sanctissimum
Judicium et firmum est ab illo *tempore* Diis,
Hic te quoque oportet *subire judicium* de cæde.
Paria vero te servabunt, ne judicio moriaris,
Suffragia *a judicibus* lata. Phœbus enim culpam

circumstantiis. Κύκλον δὲ γοργῶπα vocat Palladis ægidem, quod is clypeus sit κυκλοτερὴς et Gorgonis capite terribilis. *Barnes.*

γοργῶφ'.] Ita Barnesius. Ed. Princ. γοργῶπ'. *Seidl.*

κάρα, ed. Victor.

1256. Ἀρέιος] Fortasse rectius scribimus Ἄρειος. Vid. tamen supra v. 298. *Seidl.*

1258. Ἁλιῤῥόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης,] Apollodorus Biblioth. Lib. III. c. 13. §. 2. Ἀγλαύρου μὲν οὖν καὶ Ἄρεος Ἀλκίππη γίνεται· ταύτην βιαζόμενος Ἁλιῤῥόθιος, ὁ Ποσειδῶνος καὶ Νύμφης Εὐρύτης, ὑπὸ Ἄρεως φωραθεὶς κτείνεται. Ποσειδῶν δὲ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίνεται, δικαζόντων τῶν δώδεκα θεῶν Ἄρει, καὶ ἀπολύεται. Vid. Schol. Eurip. ad Orest. v. 1667. et quæ nos ad v. 1668. Item ad Iphig. Taur. v. 947. *Barnes.*

1259. ἀνοσίων νυμφευμάτων,] Halirrhothius Alcippen, Martis filiam, violaverat. Pausan. p. 19. l. 19. Ed. Sylburg. Apollodor. Lib. III. c. 13. *Musg.*

Notetur accusativus μῆνιν. Genus est appositionis, quod ita explica, ὅ, (scil. ὅτι αὐτὸν ἔκτανεν,) ἦν μῆνις, etc. Cf. Matthiæ ramm. Græc. sect. 426. 1. coll. sect. 432. 4. Hermannus de Ellips. et Pleon. p. 174. monet, μῆνιν hic idem esse quod μήνιμα. *Seidl.*

1261. ἔκ τε τοῦ] Optime Piersonus ἐκ τούτου: nempe χρόνου. Verisim. p. 248. *Musg.*

ἔκ τε τοῦ θεοῖς.] Si ita veterem lectionem retineamus, exponendum: καὶ ἐκ τούτου τοῦ χρόνου, ὅθεν δηλονότι ὁ Ἄρης ἐκρίθη. Scaliger autem legit: ἔκ τέ του θεῶν, hoc est: ἔκ τε τινὸς τῶν θεῶν, δηλονότι Ἀθηνᾶς, αὕτη ἡ ψῆφος δικαιοτάτη γίνεται καὶ εὐσεβεστάτη. Vid. J. Meursium de Areopago, et historiam quandam apud A. Gellium in hanc rem, Lib. XII. c. 7. *Barnes.*

Reisk. vulgatum defendit, quod censet idem valere, ac ἐκ τούτου. *Beck.*

ἔκ γε τοῦ] Ita optime Schæferus. Editiones omnes ἔκ τε τοῦ, ex quo Piersonus fecerat ἐκ τούτου, Veris. p. 248. Idem valet ἐκ τοῦ. *Seidl.*

1262. δραμεῖν, intellige ἀγῶνα vel κίνδυνον. Vid. Lamb. Bos. de Ellips. p. 222. *Schæf.*

1263. Ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι—] Lege ἐκσώσουσι. *Por.*

1263. s. Ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ Ψῆφοι] De absolvendo per æqualia suffra

Εἰς αὐτὸν οἴσει, μητέρος χρήσας φόνον.
Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται,
Νικᾷν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.
Δειναὶ μὲν οὖν θεαὶ τῷδ' ἄχει πεπληγμέναι,
Πάγον παρ' αὐτὸν χάσμα δύσονται χθονὸς,
Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστήριον.
Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος.
Ἐπώνυμος δέ σου πόλις κεκλήσεται.
Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον· τόνδε δ' Αἰγίσθου νέκυν

In se ipsum transferet, qui matris tuæ cædem oraculo suo tibi suaserit.
Et reliquis hæc lex feretur,
Ut reus paribus suffragiis semper vincat.
Ac diræ quidem Deæ hoc dolore perculsæ,
Rupem ad ipsam, subibunt hiatum terræ,
Venerandum mortalibus piis oraculum.
Te vero ad Alphei fluenta oportebit Arcadum terram
Habitare, prope Lycæum delubrum:
De tuo vero nomine vocabitur regio.
Tibi quidem hæc dixi. Ægisthi vero cadaver hoc

gia vide quæ nos ad Iph. Taur. v. 1471. et v. 966. vide Erasmum in Adagio, æquales calculi. *Barnes.*

Exspectes ἐκσώσουσι. Sed vide, ne in præsenti lateat hoc, ratam jam esse apud Deos Orestis absolutionem. Sic Soph. Œd. Col. 589.

κεῖνοι κομίζειν κεῖσ' ἀναγκάζουσί με,

i. e. volunt perficere, ut illuc me conferam. *Seidl.*

1266. s. Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται, Νικᾷν ἴσαις ψήφοισι] Vide quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 1471. ubi hæc de Themistocle quoque dicuntur. *Barnes.*

1268. Reisk. scribit: τῷ λάχει, *sorte*, eventu judicii. *Beck.*

1270. εὐσεβὲς] Legendum εὐσεβέσι. monuit ut jamdudum Clarkius ad Homer. Il. Υ'. 242. *Musg.*

Reisk. conjicit: ἀστιβὲς, *quod calcare pedibus nemini licet* præter supplices illuc confugientes. *Beck.*

Σεμνὸν — εὐσεβὲς] Musgravius cum Clarkio ad Hom. Il. Υ'. 242. mavult εὐσεβέσι, numeris inconcinnis, Reiskius ἀστιβὲς pro εὐσεβές. Sed conjunge σεμνὸν χρηστήριον, βροτοῖσιν εὐσεβές. Si quid mutandum censerem, legerem

σεμνὸν βροτοῖσί τ' εὐσεβὲς χρηστήριον.

Seidl.

1271. s. Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς οἰκεῖν] Ita Orest. v. 1664. Ἀζᾶσιν, Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον καλεῖν, in quem locum vide Scholiasten et Stephanum περὶ πόλεων in Ἀζανία et in Ὀρέσται et Ὀρεστία. *Barnes.*

1274. τὸν δὲ, ed. Victor.

1276. Ἄργει Ναυπλίαν παρὼν] Scaliger hic ingenioso errore scribit ναυπλοίᾳ, cum hæc vox sit proprium nomen loci: vide ad Orest. v. 236. Ἐν Ναυπλίᾳ δὲ σέλμαθ' ὥρμισται νεῶν. Item v. 363. ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ψαύω χθονός. *Barnes.*

Ναυπλίαν] Vid. ad v. 453. Ceterum noli corrigere Ναυπλίᾳ. Nam, ut dicit Noster Orest. v. 1307. εἰς μόνον φόνον ἦδ' Ἑρμιόνη πάρεστι, ita etiam omisso εἰς dicere potuit Ναυπλίαν παρεῖναι, i. e. venisse in portum Nauplieum: Ναυπλίᾳ παρεῖναι contra significaturum esset, esse

Ἄργους πολῖται γῆς καλύψουσιν τάφῳ·
Μητέρα δὲ τὴν σὴν, ἄρτι Ναυπλίαν παρὼν,
Μενέλαος, ἐξ οὗ Τρωϊκὴν εἷλεν χθόνα,
Ἑλένη τε θάψει· Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων
Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον, οὐδ' ἦλθεν Φρύγας.
Ζεὺς δ', ὡς ἔρις γένοιτο καὶ φόνος βροτῶν,
Εἴδωλον Ἑλένης ἐξέπεμψ' εἰς Ἴλιον.
Πυλάδης μὲν οὖν κόρην τε καὶ δάμαρτ' ἔχων,
Ἀχαιΐδος γῆς οἴκαδ' εἰσπορευέτω,
Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω

Argivi cives terræ sepulchro tegent.
Matrem vero tuam, modo Naupliam appellens
Menelaus, ex quo Trojanum cepit agrum,
Et Helena sepelient. Protei enim ex ædibus *illa*
Rediit, relicta Ægypto, nec ivit *ad* Phrygas:
Sed Jupiter, ut lis, et cædes fieret mortalium,
Simulachrum Helenæ misit ad Ilium.
Pylades igitur lætus et conjugem habens
In Achaicæ terræ domum introducat,
Et verbis, tituloque tuum affinem *(sororis maritum)* deducat

in portu Naupl., quasi jam diu ibi fuisset. *Seidl.*

1279. οὐδ' ἦλθε Φρύγας.] En! iterum Euripidis characteristicam notam. Quis in hac fabula non videt, ipsum Eurip. non agnoscit, non amplectitur, ut diximus supra ad v. 1247. Quod Helena non venerit Trojam, vide argumentum Græcum ad fabulam Helenæ et ejusdem fabulæ, v. 33. *Barnes.*

1279. ἦλθε ed. Victor.

1282. κόρην τε καὶ δάμαρτ' ἔχων,] Lege χαίρων τε καὶ δάμαρτ' ἔχων. Conf. v. 1329. *Barnes.*

κόρην τε καὶ δάμαρτ' ἔχων,] *Virginem et uxorem.* Virgo enim adhuc erat, sed uxor putabatur. Male Musgravius pro κόρην conjicit χαίρων. *Seidl.*

1283. Reisk. emendat: ἐκπορευέτω, *ex Achaia deducat in suam patriam.* *Beck.*

Ἀχαΐδος] Vulgo Ἀχαιΐδος. Vid. ad Troad. v. 659. Pro εἰσπορευέτω Reiskius ἐκπορευέτω. Non male. Vid. tamen supra ad v. 1195. *Seidl.*

1284. πενθερὸν] Paullo insolentius est πενθερὸς de sororis marito dici. Sed omnino voces γαμβρὸς et πενθερὸς vagæ parumque adstrictæ significationis sunt. Vide Suidam in πενθερὸς, Polluc. Lib. III. sect. 31. *Musg.*

1284. s. Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος.] Omnino πενθερὸς in hoc loco sonat *sororis maritum*, et rusticum illum colonum Argivum notat, cui Electra desponsata fingitur. Quem prudentissimus poëta (adeo semper sibi constat) ob ingenuam castitatem, et pietatem, quibus Electram honorifice excepit, jam nunc Diis ipsis curæ facit; utpote qui hoc in loco Pyladæ in mandatis dent, ut secum illum in Phocida deducat et auro locupletet. Πενθερὸν itaque eum vocat, at λόγῳ, hoc est nomine tantum tenus, ut qui mariti officium nequaquam gessit, at custodis potius et tutoris. Quod autem πενθερὸς et γαμβρὸς latius, quam pro communi usu, aliquando usurpentur, diximus nos ad Rhes. v. 256. Et Eustathius præterea consulendus. *Barnes.*

πενθερὸν] Αὐτουργὸν dicit. Vid. Rhes. v. 256. *Seidl.*

Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος.
Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδὶ,
Χώρει πρὸς οἶκον Κεκροπίας εὐδαίμονα·
Πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου,
Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων.
ΧΟ. Ὦ παῖδε Διὸς, θέμις εἰς φθογγὰς
Τὰς ὑμετέρας ἡμῖν πελάθειν;
ΔΙ. Θέμις, οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις.

Phocensium in terram, et det auri pondus.
Tu vero Isthmiæ terræ cervicem pede ingrediens,
Perge ad fortunatam Cecropiæ domum:
Fatalem enim cædis sortem cum expleveris,
Felix eris his liberatus laboribus.
Cho. O filii Jovis, *estne* fas ad colloquia
Vestra nobis accedere?
Gem. Fas *est*; cum non sitis execrabiles ob has cædes.

1286. Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδὶ,] Αὐχένα γῆς Ἰσθμίας periphrastice Ἰσθμὸν vocat, quia similitudinem cum collo habet Isthmus. De qua re nos ad Herc. Fur. v. 953. *Barnes.*

1288. φόνου quid hic faciat, non video. Legendum forte: μοῖραν ἐκπλήσας μόγου. *Musg.*

1288. s. Πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων.] Ita sane ex historiæ veritate dicitur Orestes, postquam a matris cæde expiatus esset, felici et diuturno regno floruisse; Qui enim brevissimum illius regni spatium dicunt, viginti octo annos assignant; alii autem 50, alii denique 70 numerant, quibus summa pace, honore et opulentia fruebatur. Creditur enim ad nonagesimum vitæ annum et ultra perdurasse; de cujus statura septem cubitorum et ossibus Tegeæ inventis consule Herodotum Histor. Lib. I. c. 67, 68, 69. et Natal. Com. Mytholog. Lib. IX. c. 2. *Barnes.*

Πεπρωμένην μοῖραν φόνου, id est, fata, quæ ad cædem, quam fecisti, spectant, sive sortem, quæ tibi fatalis est ob cædem. Musgravius conjicit μόγου pro φόνου. Facilius certe fuerit φόβου. *Seidl.*

1289. τῶν δ' ed. Victor.

1290. Sensus est: *num fas nobis vobiscum sermones miscere. Musg.*

1291. πελάθειν;] Πελάθω et per syncopen πλάθω, qua voce scenici poëtæ familiariter utuntur, idem quod πελάζω. Vide quæ nos ad Rhes. v. 553. et v. 14. *Barnes.*

1292. σφαγίοις.] Si vera est lectio, non concordat cum μυσαροῖς, sed ab eo regitur. Recte enim vertit interpres: *Fas* est vobis, *cum non sitis exsecrabiles ob has cædes.* Hoc autem cum invenustam ambiguitatem efficiat, malim levi mutatione:

Θέμις, οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίων.

Fas, vobis, *qui quidem binis his cædibus non contaminati estis.* Barnesius capit, quasi θέμις iterum post οὐ supplendum esset, hoc modo: θέμις ὑμῖν, οὐ θέμις μυσαροῖς: unde Euripidem, ut secum pugnantem, arguit. *Musg.*

Θέμις, οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις.] Cum Gaspar Stiblinus multa, quæ vere admiranda erant in hac fabula, pro sua, qua pollebat, sagacitate condemnaret, ut frigida et indecora, et a tragica gravitate abhorrentia, quamobrem nos illum perstrinximus supra ad v. 1249. et 896, &c. hunc tamen locum, qui defensione sane maxime egere videbatur, oculatissimus ille talpa inobservatum præterivit. Quanquam enim etiam hic doctrina illa de impurorum pollutionibus, et Deorum sanctitate summa, abunde patet, importune tamen omnino

ΟΡ. Κἀμοὶ μύθου μέτα, Τυνδαρίδαι;
ΔΙ. Καὶ σοί· Φοίβῳ τήνδ' ἀναθήσω
Πρᾶξιν φονίαν.
ΧΟ. Πῶς ὄντε θεὼ, τῆσδέ τ' ἀδελφὼ
Τῆς καταφθιμένης,
Οὐκ ἠρκέσατον κῆρας μελάθροις;
ΔΙ. Μοίρας ἀνάγκης ἡγεῖτο χρεὼν,
Φοίβου τ' ἄσοφοι γλώσσης ἐνοπαί.

Ore. Et mihi sermonis copia concessa est, O Tyndaridæ?
Gem. Et tibi. Hanc *enim* Phœbo tribuam
Actionem cruentam.
Cho. Quomodo, cum sitis Dii, hujusque fratres
Extinctæ
Non avertistis *clades* ab ædibus?
Gem. Fati necessitas *huc eas* ducebat,
Et Phœbææ linguæ non sapientes voces.

hoc in loco memorari videtur. Quomodo enim Dii illi se dicant ad horum matricidarum colloquia nolle descendere, et Chorum tantum responsionibus et quæstionibus honorare, quod sanguine pollutus non esset; cum ex ipso facto constet, illos prius ad Orestem et Electram collocuturos venisse et diu collocutos esse, et etiam proximo post versu utrumque in colloquium secum admittere. Quare hac in parte Euripides non est mihi defendendus: quanquam nemo hactenus criticorum de hoc loco questus est. Sin commodus ullus sensus hinc elici potest, est hujusmodi: Ὑμῖν ἔξεστι πελάθειν εἰς φθογγὰς, οὐ μυσαροῖς οὖσιν ἐκ τούτων τῶν σφαγίων· Οὐδὲ γὰρ ἄλλως αὐτῷ Ὀρέστῃ τοῦτο συγκεχωρήκαμεν, εἰ μὴ διὰ τὸν Φοῖβον, ὃς ἀληθῶς τούτων αἴτιός ἐστι. Vid. v. 1294. *Barnes.*

οὐ μυσαροῖς.] Subint. ἐστί. mallem tamen *οὐ μυσαροὶ*, scil. *ὑμεῖς ἐστὲ, exsecrandi non estis ob has cædes. Beck.*

οὐ μυσαροῖς scil. *οὖσιν ὑμῖν*. Ita bene hæc cum sequentibus concordant. Dicit enim: Vobis utrum fas sit, dubitatio esse non potest, quippe quæ his cædibus non estis contaminatæ, sed etiam Oresti et Electræ fas est; culpam enim eorum transfero in Apollinem. Musgravius mavult τοῖσδε σφαγίοις. Ceterum σφάγια cædem denotat etiam Iph. Taur. 40. *Seidl.*

1293. Margo Victor. hunc versum tribuit Electræ. *Seidl.*

1294. Conf. Orest. 76. sqq. *Seidl.* τὴν δ' ed. Victor.

1295. Πρᾶξιν, ed. Victor.

1297. Καὶ καταφθιμένης,] Malim τῆς καταφθιμένης. [Heath.] *Musg.*

Legebatur καὶ καταφθιμένης metro et sententia invita. Heathii et Musgravii emendatione τῆς καταφθιμένης nihil ad metrum lucramur. Atque illud ipsum τῆς pro καὶ jam habent ed. princ. et Hervag. Optime Erfurdtius ad Ajac. 1066. p. 620. not. reponit κῆρα φθιμένης, *ut* κῆρα *inferatur post participium, quemadmodum in locis ab Heindorfio ad Plat. Gorg. p. 37. excitatis. Seidl.*

1298. MS. κῆρας μελάθροις — Μοίρας. ΔΙ. ἀνάγκης ἡγεῖτο — Ed. Victor. totum versum Διοσκόροις assignat. κῆρας μοίρας ut κῆρες θανάτοιο, Hom. Iliad. Π. v. 302. *Musg.*

Conf. Pors. ad Phœniss. 938. et supra ad v. 841. *Seidl.*

1299. Vulgatum Heath. vertit: *Parcæ præibat, et eam quasi manu ducebat, necessitatis fatum. Beck.*

Legebatur:

μοίρας ἀνάγκης ἡγεῖτο χρεὼν,

quod nec metrum fert nec lingua. Neque enim ἀνάγκης mediam corripere potest, nec ad χρεὼν abesse articulus. Facilis est emendatio:

ΗΛ. Τί δὲ μ' Ἀπόλλων; ποῖοι χρησμοὶ
Φονίαν ἔδοσαν μητρὶ γενέσθαι;
ΔΙ. Κοιναὶ πράξεις, κοινοὶ δὲ πότμοι·
Μία δ' ἀμφοτέρους
Ἄτη πατέρων διέκναισεν.
ΟΡ. Ὦ ξύγγονέ μοι, χρονίαν σ' ἐσιδὼν,
Τῶν σῶν εὐθὺς φίλτρων στέρομαι,
Καί σ' ἀπολείψω σου λειπόμενος.
ΔΙ. Πόσις ἐστ' αὐτῇ καὶ δόμος· οὐχ ἥ-

Ele. **Quid autem me Phœbus? quæ oracula**
Jusserunt me autorem maternæ necis esse?
Gem. **Communes** ***sunt*** **actiones, et fata communia.**
Una vero vos ambos
Noxa ***vestrorum*** **parentum perdidit.**
Ore. **O soror mea, longo post tempore cum te viderim,**
Protinus tuo amore privor,
Teque deseram, a te desertus.
Gem. **Maritus est ipsi, et domus; hæc non**

μοῖραν ἀνάγκας ἦγεν τὸ χρεών.

Hec. v. 43. ἡ πεπρωμένη δ' ἄγει Θανεῖν ἀδελφήν. coll. Hel. 243.— Ceterum male Musgravii MS. vocem μοίρας ad antecedentem Chori orationem refert. *Seidl.*

Forte, μοίρας ἀνάγκῃ (in dat.) σφ' ἡγεῖτο. *Reisk.*

1301. Legendum metri gratia τί δέ μ' Ἀπόλλων; Hoc autem Electra non ut excusationem affert, sed queritur contra, se Orestis excusatione carere. *Musg.*

Reisk. scribit: τί κἀμ' (καὶ ἐμὲ) Ἀπόλλων οἱ σοὶ χρησμοὶ, *tua oracula. Beck.*

Τίς δ' ἐμ' Ἀπόλλων, &c.] Ita emendavimus. Male vulgo τί δαί μ' Ἀπόλλων; et proximo versu μητέρι, quod alterum jam alii emendarunt. *Seidl.*

Ἀπόλλων mediam corripit. *Heath.*

1302. μητέρι] Metrum postulat μητρί. *Musg.*

μητέρι, ed. Victor.

1305. διέκναισεν,] Eodem sensu κατέγναψε, vel κατέκναψε, dixit Troad. v. 1242. In quem locum vide quæ nos; licet et ibi Latinis interpretibus placuit exponere paulo aliter: ibi enim κατέγναψε exponi potest, paulatim imminuendo perdidit, ut hic certo certius διέκναισεν sonat. *Barnes.*

1306. Ὦ σύγγονέ μοι,] Vel hinc Euripidis se genius prodit; quanquam enim et alii, præsertim Attici, μοὶ pro μοῦ sæpe usurpent, at id quidem Euripides præ cæteris facere gaudet: sic Iphigen. Taur. v. 871. Ὦ μοι σύγγονε. Vide plura ad Herc. Fur. v. 95. *Barnes.*

1308. Καί σ' ἀπολείψω σοῦ λειπόμενος.] Ita non raro Tragici, ut Bacch. 1374.

μήτε Κιθαιρὼν μιαρός μ' ἐσίδοι,
μήτε Κιθαιρῶν' ὄσσοισιν ἐγώ.

Seidl.

1309. αὐτὸς] Optime Barnesius αὐτῇ. *Musg.*

Πόσις ἐστ' αὐτῇ καὶ δόμος·] Ego αὐτῇ in textum admisi, et αὐτὸς quod male olim aderat, in marginem rejeci, de qua re judicent docti. Textus autem, margo et glossa, sunt metaphoricæ voces, ab artificiosis textorum picturis sumtæ; in quibus ipsum ὕφασμα *textus* dicitur, ornamenta et appendices, glossa, quod lucem quandam texturæ afferant et decus, limbus et ora, margo dicitur. Adeo ipsa Euripidis (sive alius alicujus auctoris) ac proinde S. Scripturæ verba, sive omnia simul sumta, sive pars quævis, aut portio, sunt textus; Interpretationes vero, sive Scholia, sive

δ' οἰκτρὰ πέπονθεν, πλὴν ὅτι λείπει
Πόλιν Ἀργείων.
ΟΡ. Καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους,
Ἢ γῆς πατρῴας ὅρον ἐκλείπειν;
Ἀλλ' ἐγὼ οἴκων ἔξειμι πατρὸς,
Καὶ ἐπ' ἀλλοτρίαις ψήφοισι φόνον
Μητρὸς ὑφέξω.
ΔΙ. Θάρσει· Παλλάδος ὁσίαν ἥξεις
Πόλιν· ἀλλ' ἀνέχου.

Tristia patitur, nisi quod relinquit
Urbem Argivorum.
Ore. Et quinam alii gemitus graviores,
Quam *si cogaris* patriæ fines relinquere?
Sed ego patris ex ædibus exibo,
Et apud externos judices cædem
Matris sustinebo.
Gem. Bono sis animo. Palladis *enim ad* sacram venies
Urbem: quare tolera.

conciones vocantur, glossa, vel glossemata, a γλῶσσα dicuntur; lacinia et fimbria, vacansque utrinque spatium, margo appellatur. Hæc præter textum et propositum, sed fidei carissimo amico, Domino Michaëli Batte de Bury St. Edmundi, datæ memor, lusi inter opus. Et hujus nomen jure hic ego pono, sine cujus jussu et hortatu ne meum nomen his Scholiis apposueram. *Barnes.*

αὐτὸς ed. Victor.

1310. Reisk. conjicit: πρὶν ὅτ' ἐκλείπῃ. *Beck.*

Vulgo πέπονθε. Statim post Brub. ὅτι, Hervag. ὅ, τι. *Seidl.*

1312. s. Καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους, Ἢ γῆς πατρίας ὅρον ἐκλιπεῖν;] Ita semper sui similis Euripides in Phœniss. v. 399. Τί, τὸ στέρεσθαι πατρίδος; ἦ κακὸν μέγα; Μέγιστον· ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον, ἢ λόγῳ. Huc refer illud Senecæ in Consol. ad Helviam: *Primum illud intueri volo, quid acerbi afferat ipsa loci commutatio. Carere patria intolerabile est.* Et Oppianus, elegans et pius poëta, qui ingenii sui mercedis loco a Caracalla obtinuit, ut pater ab exsilio revocaretur, sic canit Halieut. Lib. I. v. 277. Οὐδ' ἀλιγυιότερον καὶ κύντερον, ὅς κεν ἀνάγκη Φυζίπολιν πάτρης τελέσῃ βίον ἀλγινόεντα, Ξεῖνον ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀτιμίης ζυγὸν ἕλκων. *Barnes.*

1313. τρῳ in πατρῴας corripitur hic, ut δῃ in δηώσας. vid. supra ad v. 497. In fine versus pro ἐκλιπεῖν lege ἐκλείπειν. [Ex Heath.] *Musg.*

πατρῴας] Schæferus ad Porsoni regulam πατρίας et infr. v. 1321. πατρίων. Paulo post vulgo ἐκλιπεῖν, quod emendavit Heathius. *Seidl.*

1314. Ἀλλ' ἐγὼ οἴκων ἔξειμι, &c.] Exaggerat suam Orestes miseriam, qui non modo solum vertere sit coactus, sed etiam inter exteros judicium subiturus de nece materna. *Barnes.*

1316. μητρὸς] Ed. Victor. μητέρος. *Musg.*

1317. Vulgo ὁσίαν ἥξεις. Mirum enim, ni poëta, quum tam facile posset, proceleusmaticum vitaverit. Nec offensione caret ille proceleusmaticus, qui paulo post legitur φίλτατε· διὰ γάρ. Excusandus tamen fortasse hic est propter alloquium. Hermannus monet, facilius ferri proceleusmaticum, si in cæsuræ locum incidat. *Seidl.*

ΗΛ. Περί μοι στέρνοις στέρνα πρόσαψον,
Σύγγονε φίλτατε·
Διὰ γὰρ ζευγνῦσ' ἡμᾶς πατρῴων
Μελάθρων μητρὸς φόνιοι κατάραι.
ΟΡ. Βάλε, πρόσπτυξον σῶμα, θανόντος
Δ' ὡς ἐπὶ τύμβῳ καταθρήνησον.
ΔΙ. Φεῦ, φεῦ· δεινὸν τόδ' ἐγηρύσω
Καὶ θεοῖσι κλύειν.
Ἔνι γὰρ κἀμοὶ, τοῖς τ' οὐρανίδαις
Οἶκτοι θνητῶν πολυμόχθων.

Ele. Pectus tuum pectori meo applica,
O frater charissime.
Disjungunt enim nos a paternis
Ædibus matris cruentæ imprecationes.
Ore. Age, complectere corpus; et mortui
Ut ad tumulum luge.
Gem. Heu, heu. Triste hoc dixisti,
Vel diis auditu:
Insunt enim et mihi, atque cælitibus
Commiserationes ærumnosorum mortalium.

1321. Διὰ γὰρ ζευγνῦσ'] Pro διαζευγνῦσι per Τμῆσιν. *Barnes.*

1322. κατάραι.] Thema κατάρα ab ἀρὰ, exsecratio. Circumflectitur autem recte in penultima, longa nempe syllaba, quia ultima brevis est, et tamen distinguitur a verbo καταῖραι ab αἴρω, ex ἰῶτα subscripto, quam distinctionem criticorum Coryphæi etiam extra augmentorum tempora aliquando agnoscunt. *Barnes.*

Male hic circumflectitur penultima vocis κατάραι, cum natura brevis sit, ut et antepenultima in κατάρατος, Aristoph. Lysist. 530. Quanquam non ignoro verba ἀράομαι et ἀρὰ *supplicationis* sensu primam semper apud Hom. producere. v. Clark. ad Odyss. X'. v. 208. Apud Tragicos autem Atticos longe aliter res se habet. v. Phœn. v. 61. 484. Soph. Œd. Col. 1440. 1449. 1454. 1472. 1515. *Heath.*

κατάραι.] Ita Editt. Vett. cum Ed. Princ. Recentiores quædam male κατᾶραι. Cf. Heathii nota. *Seidl.*

1323. s. Βάλε, πρόσπτυξον σῶμα, θανόντος Δ' ὡς ἐπὶ τύμβῳ καταθρήνησον.] *Frigidius,* inquit omnium bipedum frigidissimus, Gaspar Stiblinus, *fortasse et hoc videri potest dictum esse. Minus enim illa videntur decere tam generosum adolescentem.* Sed cur minus videntur decere, *O Gasparille Stiblinule?* An non generosi animi solent actis divinitus calamitatibus frangi? Nonne generosus ille Œdipus apud Sophoclem animo fractus oculos sibi eruit? Nonne omnium hominum generosissimus ille Hercules ante Thesei amici adventum, fere animo fractus est. Et tamen hic Orestes non desperat; sed se pæne mortuum judicat; et, ut συμπάθειαν moveat, hortatur illam sibi, tanquam mortuo et sepulto, lacrymas profundere. *Barnes.*

1331. De hiatu, quem faciunt voces σου — ὦ, vid. de Verss. Dochm. p. 81. *Seidl.*

1332. ss. Hoc ordine edidit Victor.

ὦ χαῖρε πόλις
χαίρετε δ' ὑμεῖς

ΟΡ. Οὐκ ἔτι σ' ὄψομαι.
ΗΛ. Οὐδ' ἐγὼ εἰς σὸν βλέφαρον πελάσω.
ΟΡ. Τάδε λοίσθιά μοι προσφθέγματά σου.
ΗΛ. Ὦ χαῖρε πόλις·
Χαίρετε δ' ὑμεῖς πολλὰ πολίτιδες.
ΟΡ. Ὦ πιστοτάτη, στείχεις ἤδη;
ΗΛ. Στείχω, βλέφαρον τέγγουσ' ἀπαλόν.
ΟΡ. Πυλάδη, χαίρων ἴθι· νυμφεύου
Δέμας Ἠλέκτρας.
ΔΙ. Τοῖσδε μελήσει γάμος. ἀλλὰ κύνας

Ore. Non amplius te videbo.
Ele. Nec ego *posthac* in tuum conspectum veniam.
Ore. Hæc ultima mihi tecum colloquia.
Ele. O vale, civitas,
Vale et vos longum, mulieres concives.
Ore. O fidissima, jam abis?
Ele. Abeo, teneras humectans palpebras.
Ore. Pylades, lætus abi, *tibique* desponsum abduc
Corpus Electræ.
Gem. Hisce curæ erunt nuptiæ: sed canes

πολλὰ πολίτιδες.
ΟΡ. ὦ πιστοτάτη,
στείχεις ἤδη;

χαίρετε — ἤδη;] Quatuor sunt bases anapæsticæ, [ut sunt in ed. Victor. ita edidit Beck.] e quibus dimetri duo constitui debent. *Heath.*

1336. s. στείχεις ἤδη; ΗΛ. Στείχω, βλέφαρον τέγγουσ' ἀπαλόν.] Quod supra sæpe dixi, Euripidem, ut semper sui similem, sic in hac fabula, quasi de illius legitimatione criticorum objectiones prævidisset, præcipue characterem suum impressum habere, id nunc ex unico hoc loco (καὶ τοῦτο ἐκ περιουσίας) indicabo. Ita enim ipse hic auctor in Medea ad finem v. 1391. ΜΗ. Στεῖχε πρὸς οἶκον, καὶ θάπτ' ἄλοχον. ΙΑ. Στείχω, δισσῶν γ' ἄμορος παίδων. *Barnes.*

1337. Δέμας Ἠλέκτρας.] i. e. Ἠλέκτραν. Vide ad Iphigen. Aul. v. 417. *Barnes.*

1338. ss. Τοῖσδε μελήσει γάμος· ἀλλὰ κύνας
Τάσδ' ὑποφεύγων, στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν.
Δεινὸν γὰρ ἴχνος ΒΑΛΛΟΥΣ' ἐπὶ σοὶ
χειροδράκοντες, χρῶτα κελαιναὶ
δεινῶν ὀδυνῶν ΚΑΡΠΟΝ ἔχουσαι.

Canes illas Furias esse satis apparet; *Stygias canes Lucani*, Lib. VI. 733. sic vocatas, quia hominum sceleribus invigilant, tanquam *speculatrices et vindices facinorum et sceleris*, ut Cicero ait de Natur. Deor. III. 18. vide Pindar, Ol. II. 73. Rhunken. Epist. Crit. I. p. 59. Schneider, Pericul. Crit. p. 86. sqq.—In his versibus primum ἴχνος βάλλουσ' ἐπὶ σοὶ insolentius dictum, neque forsitan ab Euripide profectum est. Musgravius quidem vitium in hac voce latere suspicans tentavit: στέλλουσ' ἐπί σοι. Equidem malim:

Δεινὸν γὰρ ἴχνος ΠΑΛΛΟΥΣ' ἐπὶ σοί.

Troades, v. 326. Πάλλε πόδ' αἰθέριον. et simili metaphora in Bacchis. 654.

λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν.

Pro χειροδράκοντες Reiskius conjecit sive σειροδράκοντες sive σπειροδράκοντες quæ *Dra-*

Τάσδ' ὑποφεύγων, στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν.
Δεινὸν γὰρ ἴχνος βάλλουσ' ἐπὶ σοὶ
Χειροδράκοντες, χρῶτα κελαιναί,
Δεινῶν ὀδυνῶν καρπὸν ἔχουσαι.
Νὼ δ' ἐπὶ πόντον Σικελὸν σπουδῇ
Σώσοντε νεῶν πρώρας ἐνάλους·
Διὰ δ' αἰθερίας στείχοντε πλακὸς,

Has vitaturus, ito Athenas.
Terribili enim gradu in te contendunt
Manus-draconibus-armatas-habentes, corpore nigræ,
Dirorum dolorum stimulos moderantes.
Nos vero ad mare Siculum celeri studio,
Servaturi proras proborum in mari:
Per æthercam vero meantes plagam,

cones circum se in spiras convolvunt, ut apud Apollodor. I. 6. 3. *τὰ δὲ ἀπὸ μηρῶν σπείρας εἶχεν ἐχιδνῶν*, et Virgil. Æn. XII. 879. *Megæram — paribus revinxit serpentum spiris ventosque attulit alas.* Sed vulgata præstat. Quæ enim manus serpentibus armatas habebant Eumenides haud male *χειροδράκοντες*, *dracones pro manibus habentes* appellari poterant. Sed nævus hæret in verbis

δεινῶν ὀδυνῶν ΚΑΡΠΟΝ ἔχουσαι.

prorsus enim ignoro quis hic sit *dolorum fructus*, quem Furiæ habere dicuntur. Musgravius præterea hanc phrasin neque notam sibi neque intellectam esse fatetur. Quare forsitan corrigendum

δεινῶν ὀδυνῶν ΚΑΡΤΟΣ ἔχουσαι.

quibus gravissimorum potestas est dolorum, quos hominibus infligant. Eurip. Helena. 68.

Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος.

Bacchæ. 1026.

Ὁ Διόνυσος, ὁ Διόνυσος οὐ Θῆβαι
κράτος ἔχουσι ἐμόν.

Alpheus Mitylenæus. Epigr. VI. in Anal. V. P. T. II. p. 129.

Νηῶν ὠκυπόρων δ' ὃς ἔχεις κράτος, ἔσσο δαίμων
καὶ μέγαν Εὐβοίης ἀμφιπεριπλεῖ σκόπελον.

Jacobs.

1339. στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν.] Ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Sic et Thucydides et Herodotus passim usurpant τὸ ἐπὶ cum genitivo loco accusativi, qui communiter usurpatur. Vid. Æmil. Portum in hunc locum. *Barnes.*

1340. βάλλουσ'] An στέλλουσ' ἐπὶ σοί. *Musg.*

βάλλουσ'] Nihil mutandum. Verbo fortiori utitur poëta de horrendo Furiarum impetu, quæ ταχύποδες dicuntur a Sophocle διὰ τὸ οἷον μακροσκελὲς καὶ οὕτω πλατὺ τῆς διαβάσεως καὶ ταχὺ καὶ εὐκίνητον, ut explicat Eudocia, p. 152. citante Lobeckio ad Ajac. v. 834. *Seidl.*

1341. Χειροδράκοντες,] Ita Furiæ vocantur, ob manus flagellis ex tortis serpentibus factis armatas. De qua re, ut et de omni Furiarum apparatu, et graphica earum descriptione, vide quæ nos ad Herc. v. 873. *Barnes.*

Χειροδράκοντες non debet tentari. Serpentes enim Furiæ manu gestabant. *Seidl.*

Num *σειροδράκοντες, quæ dracones secum et pone se trahunt, aut σπειροδράκοντες, quæ dracones circum se in spiras convolvunt.* *Reisk.*

1342. καρπὸν ἔχουσαι.] Phrasis neque

Τοῖς μὲν μυσαροῖς οὐκ ἐπαρήγομεν·
Οἷσιν δ' ὅσιον καὶ τὸ δίκαιον
Φίλον ἐν βιότῳ, τούτους χαλεπῶν
Ἐκλύοντες μόχθων, σώζομεν.
Οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω,
Μήδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω,
Θεὸς ὢν θνητοῖς ἀγορεύω.

Impiis quidem non auxiliamur:
Quibus vero pietas, et justitia *est*
Grata in vita, illos gravibus
Liberantes laboribus servamus.
Sic *igitur* injuste agere nullus velit,
Neque cum perjuris naviget,
Ego qui Deus sum, mortalibus *hoc* edico.

nota mihi, neque intellecta. Legendum forte κέντρα νέμουσαι, *stimulos regentes*. *Musg.*

καρπὸν ἔχουσαι.] Potest explicari *fructum capientes e doloribus*, sive *gaudentes doloribus*. Simili modo pinguntur Furiæ ab Æschylo, veluti Eum. 248.

ὀσμὴ βροτείων αἱμάτων με προσγελᾷ.

ibid. v. 300. καὶ ζῶν με δαίσεις, et v. 185.

ἆρ' ἀκούετε,
οἵας ἑορτῆς ἔστ' ἀπόπτυστοι θεοῖς
στέργηθρ' ἔχουσαι;

Hanc explicationem secutus est vetus Latinus interpres, qui reddit: *diris quæ pascuntur doloribus*. Verior tamen videtur altera explicatio: *a quibus qui fructus provenit sive capitur, sunt dolores*, ἀφ' ὧν ὃ καρποῦνται οἱ ἄνθρωποι, δειναὶ ὀδύναι εἰσί. Proprium enim hoc erat Furiis, dolores excitare. Male Musgravius conjicit κέντρα νέμουσαι, *stimulos regentes*. *Seidl.*

1344. Σώζοντι ναῶν] Ita Ed. Victor. MS. β. σώζειν πίτνων. MS. γ. σώζειν τὴν ναῶν. Barnesius σώζοντι νεῶν. Emendandum, ni fallor, σώζοντ' ἐνηῶν ab ἐνηής. Hesychius: ἐνηέας, προσηνεῖς, ἀγαθούς, συνετούς, ἐπιεικεῖς. De prosodia vide quæ in simili re diximus supra ad v. 497.

ἐνάλων·] Ed. Victor. et omnes MSS. ἐναύλων. *Musg.*

σώζοντι νεῶν] Ita Barnesius. Victorius σώζοντι ναῶν. MS. β. σώζειν πίτνων, MS. γ. σώζειν τὴν ναῶν, quas corruptelas Barnesii lectionem confirmare, miror Musgravium non vidisse. Etiam Hugo Grotius dudum rescripserat νεῶν.

Pro ἐνάλων corrupte Edd. Victor. et omnes MSS. ἐναύλων. Illud jam restituit Hugo Grotius. *Seidl.*

1347. ὅσιον pro τὸ ὅσιον, quod metrum non admittebat. Vide ad v. 431. *Seidl.*

Οἷσι, ed. Victor.

1350. μηδεὶς] Ita Schæferus, ut voluerat Jo. Miltonus. Vulgo μηθεὶς. [Ita ed. Victor.]

μηθεὶς] Idem quod μηδεὶς, fit autem a μήτε εἷς, μηθεὶς, ut a μηδὲ εἷς, μηδεὶς, ab οὔτε εἷς, οὐθεὶς, et ab οὔτε ἕν, οὐθέν: quare non erat, ut Jo. Miltonus corrigeret in μηδείς. *Barnes.*

1351. Μηδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω,] Huc refer historiam Jonæ prophetæ, cujus peccati causa tota navis periclitabatur. Huc item illud: Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί. Huc denique illud Horatii Carmin. Lib. III. Od. 2. *Vetabo, qui Cereris sacrum Vulgarit arcanæ, sub iisdem Sit trabibus, fragilemque mecum Solvat phaselum. Barnes.*

μὴ δ', ed. Victor.

ΧΟ. Χαίρετε· χαίρειν δ' ὅστις δύναται,
Καὶ ξυντυχίᾳ μή τινι κάμνει
Θνητῶν εὐδαίμονα πράσσει.

Cho. Valete. Valere autem quisquis potest mortalium,
Et infortunio nullo laborat,
Beate agit.

1353. Χαίρετε· χαίρειν, &c.] *Gaudete, quibus gaudere datur, vacuamque malis ducere vitam, Licet hos dixisse beatos.* Ita Grotius, excepto, quod *salvete* et *salvere* hoc in loco is dixerit pro *gaudete* et *gaudere*, χαίρετε et χαίρειν. Hæc salutandi et valedicendi formula Græcis usitatissima talem ortum habuisse fertur. Phidippides Atheniensis, 'Ημεροδρόμος, uno die a Marathone post pugnam peractam currens, magistratibus hæc tandem locutus, χαίρετε, νικῶμεν, præ fatigatione continuo mortuus in terram cadit. Hinc Cleon et Nicias post usi sunt in rebus suis lætis Atheniensibus per epistolas nuntiandis. Pythagoras et Epicurus 'Υγιαίνειν usurparunt; Plato Εὖ πράττειν prætulit, ut corpori et animæ communius. Vide Lucian. de lapsu in saltatione. Et Luciano quidem ingenii laus nequaquam deneganda. At abunde constat, Homerum hanc salutationis formam usurpasse octingentis ante pugnam Marathoniam annis: ita Iliad. α'. v. 334. Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι: et hac forma χαῖρε et χαίρετε apud hunc poëtam plus quadragies occurrit. *Barnes.*

Hæc verba videntur ad spectatores esse dicta. Continent enim usitatam salutandi formulam. *Beck.*

1355. εὐδαίμονα non accusativum singularis puto, intellecto βίον, sed neutrum pluralis loco adverbii εὐδαιμόνως. *Seidl.*

πράσσουν ed. Victor.

Apud Stobæum tit. 49. ed. Grot. ex hac Tragœdia laudantur hi versus, qui in ea non leguntur:

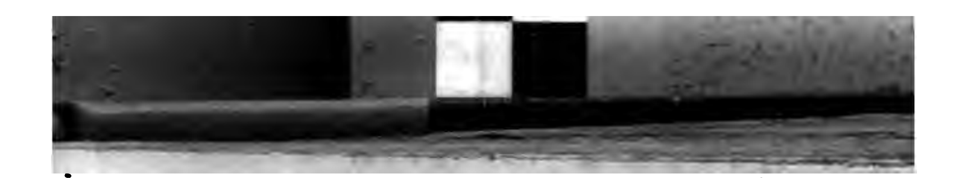
'Η γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
Δεινοῖς ἔρωσιν, ἧς φυλακτέον πέρι.

Heath.

ΤΕΛΟΣ ΗΛΕΚΤΡΑΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΔΑΝΑΗ.

‘ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΑΝΑΗΣ

ΥΠΟ ΙΗΣΟΥ ΤΟΥ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ.

Ἀκρίσιος, Ἄργους ὢν βασιλεὺς, ἐξ Εὐρυδίκης, τῆς Λακεδαίμονος, Δανάην εἶχε θυγατέρα, καλλίστην οὖσαν. Ὕστερον δὲ χρηστηριαζομένῳ περὶ ἀρσένων παίδων γενέσεως αὐτῷ ὁ Φοῖβος ἔφη, γενήσεσθαι παῖδα ἐκ τῆς θυγατρὸς, ὃς αὐτὸν ἀποκτενεῖ. Δείσας οὖν Ἀκρίσιος τοῦτο, ὑπὸ γῆν θάλαμον κατασκευάσας χάλκεον, τὴν Δανάην κατάκλειστον ἐφύλαττε. Ταύτης ἐρασθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄλλως εἶχεν, ὅπως μιχθείη αὐτῇ, μεταμορφωθεὶς εἰς χρυσὸν, καὶ διὰ τῆς ὀροφῆς εἰς τοὺς τῆς παρθένου εἰσρυεὶς κόλπους, συνῆλθεν αὐτῇ καὶ ἐγκύμονα ἐποίησεν. ἐξήκοντος δὲ τοῦ χρόνου, ὁ Περσεὺς ἐγεννήθη. Τοῦτο μαθὼν Ἀκρίσιος, καὶ μὴ πιστεύσας, αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐφθάρθαι, τὴν θυγατέρα μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς λάρνακα βαλὼν ἔῤῥιψεν εἰς θάλασσαν· ἰδοῦσαι δὲ ταῦθ᾽ αἱ Νηρηΐδες, καὶ κατελεήσασαι διὰ τὸ γεγονὸς, ἐμβάλλουσι τὴν κιβωτὸν εἰς δίκτυα Σεριφίων ἁλιέων· κἀντεῦθεν περιεσώθη ἥ τε μήτηρ καὶ τὸ βρέφος ὑπὸ Δίκτυος, ἀδελφοῦ τοῦ Πολυδέκτου, τῆς Σερίφου, μιᾶς τῶν Κυκλάδων, βασιλέως.

‘Η Σκηνὴ τοῦ Δράματος ἐν Ἄργει· καὶ ὁ μὲν Χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων παρθένων· προλογίζει δὲ ὁ ‘Ερμῆς.

Acrisius rex Argorum, ex Eurydice, Lacedæmonis filia, natam habuit Danaën, excellenti forma. Post autem illi, oraculum de mascula prole consulenti, respondit Phœbus, puerum de filia oriturum esse, qui illum sit occisurus. Hoc Acrisius metuens, æneo sub terra cubiculo constructo inclusam Danaën custodiebat. Hujus amore captus Jupiter, cum alias nesciret, quomodo cum ea misceri posset, transmutatus in aureum imbrem, et per impluvium in virginis sinum delapsus, cum ea concubuit et gravidam fecit. Tempore autem procedente, Perseus natus est. Hoc cognito, Acrisius, minime credens, illam a Jove compressam, filiam una cum ejus puero in arca conclusam in mare projecit. Hæc Nereides conspicatæ, et ob id, quod acciderat, eorum misertæ, arcam in Seriphiorum piscatorum retia intulerunt. Et hinc servata est materque et infans a Dictye, Polydectæ, Seriphi, insulæ cujusdam ex Cycladibus, regis, fratre.

Scena Fabulæ in Argis. Et Chorus constat ex indigenis virginibus. Mercurius autem prologum agit.

ʽΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΑΝΑΗΣ.

ARGUMENTUM MUSGRAVII.

'ΑΚΡΙ΄ΣΙΟΣ Ἄργους ὢν βασιλεὺς, κατὰ χρησμὸν δή τινα τὴν παῖδα Δανάην κατάκλειστον ἐν ταῖς παρθενῶσιν ἐφύλαττε καλλίστην οὖσαν· ἧς ἐρασθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπεὶ οὐκ εἶχεν ὅπως μιχθείη αὐτῇ, χρυσὸς γενόμενος, καὶ ῥυεὶς διὰ τοῦ τέγους εἰς τὸν κόλπον τῆς παρθένου, ἐγκύμονα ἐποίησεν· ἐξήκοντος δὲ τοῦ χρόνου βρέφος τὸν Περσέα ἔτεκε. Τοῦτο μαθὼν Ἀκρίσιος, εἰς κιβωτὸν ἀμφοτέρους, τήν τε μητέρα, καὶ τὸ βρέφος, ἐνέβαλε, καὶ κελεύει ῥίπτειν κατὰ τῆς θαλάσσης· ἰδοῦσαι δὲ ταῦθ' αἱ Νηρηΐδες, καὶ κατελεήσασαι τὸ γεγονὸς, ἐμβάλλουσι τὴν κιβωτὸν εἰς δίκτυα Σεριφίων ἁλιέων· κἀντεῦθεν περιεσώθη ἥ τε μήτηρ καὶ τὸ βρέφος· ὅπερ ἀνδρωθὲν Περσεὺς ὠνομάσθη.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΔΑΝΑΗ.

ARGUMENTUM ACTUS PRIMI.

Praeter generale hujus Fabulæ Argumentum, quod supra dedimus, non est, ut quis amplius a nobis exspectet; cum enim ne scena quidem una aliqua supersit integra, ridiculum esset Actus ullius sensum hic dare velle. Quæ prologus autem nos docet, hæc fere sunt; Acrisium decrevisse, si revera filia ejus prægnans fuerit deprehensa, ut primum partum ediderit, utrumque mari exponere in arcula, infantem simul et matrem. Quare, cum jam Danaë puerpera sit facta, Mercurius a Jove missus venit, ut illi animum confirmet; ne ex dolore, ad partus infirmitatem accedente, deficeret. Chorus incerto de domina sua rumore turbatus ad fores exspectat, ut certior de illius periculo fiat; cum subito Acrisii adventu fugatur, qui mirum in modum ira effervescens diras tragœdias excitaturus videbatur; cum filum textus subito abrumpitur. Cætera, quæ infra sequuntur, Fragmenta sunt ex Stobæo, Hugonis Grotii Excerptis, Athenæo, Clemente Alexandrino, Justino Martyre, Plutarcho, Macrobio, Johanne Meursio, Strabone, Longino, Eustathio, Scholiastisque aliis.

ἙΡΜΗΣ.

Δομοι μὲν οἵδ', εὔ πυργά τ' ἐρύματα χθονὸς,
Οὐκ ἐν πολυχρύσοισιν ἤσκηνται χλιδαῖς·
Ἀρχὴν δὲ τῶνδε, καὶ θεῶν ἱδρύματα,

MERCURIUS.

Domus quidem hæ, pulchrisque turribus cincta propugnacula *hujus* agri,
Non opulentis ornata sunt deliciis.
Imperium vero horum, et Deorum templa,

Euripidis Danaës prologum et fragmenta vertit etiam Francogallice Prevostus. *Beck.*

De hujus Tragœdiæ Choro v. Polluc. Onom. IV. 3. *Heath.*

1. Valde corruptum est totum hoc fragmentum, maximeque circa initia, ubi clausulæ duæ, altera alterius locum occuparunt. Quis enim unquam regem dixit τὰ θεῶν ἱδρύματα εἰληχέναι. Locus sic forte constituendus et scribendus:

Δόμοι μὲν οἵδε, καὶ θεῶν ἱδρύματα
Λύκει', ἃ πολυχρύσοισιν ἤσκηνται χλιδαῖς·
Ἀρχὴν δὲ τῶνδ', εὔπυργά τ' ἐρύματα χθονὸς
Ἀκρίσιος εἴληχ', ὃν τύραννος τῆσδε γῆς.

Ἀγορὰν Λύκειον Argis commemorat Soph. Electr. v. 7. Sensus est: *Ædes hæ et deorum templa, quæ aureis deliciis exornantur, Lycea audiunt.* *Musg.*

Δόμοι μὲν οἵδ',] Non dicit hic poëta, Argos aut Mycenas pauperes esse urbes: adeo enim Homero contradiceret, qui expressis verbis vocat divites Mycenas, Iliad. η'. v. 180. Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης. Sed hoc vult: *Palatii hujus et urbis mœnia non tam pul-*

Ἀκρίσιος εἴληχεν τύραννος τῆσδε γῆς.
Ἕλλησι δ' Ἄργος ἡ πόλις κικλήσκεται.
Οὗτος δ', ἔρωτι παιδὸς ἄρσενος σχεθεὶς,
Πυθῶδ' ἀφῖκτο, καὶ λέγει Φοίβῳ τάδε·
Πῶς ἂν γένοιτο σπέρμα παιδὸς ἐν δόμοις,
Τίνος θεῶν, βροτῶν τε, πρευμενοῦς τυχών.
Κεῖνος δὲ δυσξύμβλητον ἐξήνεγκ' ὄπα·
Ἔσται μὲν, ἔσται παιδὸς ἄρσενος τόκος
Οὐκ ἐξ ἐκείνου· πρῶτα γὰρ θῆλυν σπορὰν

Acrisius obtinet princeps hujus agri.
A Græcis vero Argos hæc urbs appellatur.
Hic autem, masculæ prolis *procreandæ* desiderio captus,
Pythonem adiit, et dixit Phœbo hæc:
Quonam modo semen filii in ædibus existeret,
Quem deorum mortaliumve propitium nactus?
Ille vero perobscuram edidit vocem:
Erit quidem, erit masculæ prolis fœtus
Non ex illo *susceptus*. Primum nim fœmineum semen

chra et splendida, quam durabilia sunt facta ex ferro et adamante, a Cyclopibus nempe constructa, ut sæpe supra diximus; præsertim ad Electr. v. 1158. Hercul. Fur. v. 939. et v. 15. Est autem mira et insignis ellipsis; nam versus totus videtur intelligi, in hunc sensum: Ἀλλ' ἐν τυροκμήτοισι Κυκλώπων πόνοις. *Barnes.*

4. τύραννος] Vox Τύραννος Veteribus erat nomen honestum, quamvis Homero ignotum. Ille enim de regum pessimo loquens βασιλέα vocat, Odyss. σ'. v. 84. Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων. Græci autem, qui rebuspublicis fere favebant, cum et eorum finitimi reges mali plerumque essent, paulatim hanc vocem, quæ simpliciter regem sonabat, in sequiorem partem flectebant; adeo ut tandem vel legum violatorem, vel imperii raptorem ac invasorem, vel nefarium et sanguinarium principem, significaret. Hoc in loco primitivam habet et bonam significationem. Et ita Virgilius ipse, qui Veterum erat accuratus imitator, de pio et justo rege, Ænea nempe, usurpat, Æn. Lib. VII. v. 266. *Pars mihi Pacis erit dextram tetigisse Tyranni. Barnes.*

6. s. Οὗτος δ' ἔρωτι παιδὸς ἄρσενος σχεθεὶς Πυθῶδ' ἀφῖκτο,] Quomodo Acrisius oraculum de prole mascula obtinenda consultarit, vide Apollodor. Biblioth. Lib. II. c. 4. §. 1. et Græcum hujus Fabulæ argumentum, quod partim ex Apollodoro, partim ex veteri imperfecto argumento, compegimus. *Barnes.*

7. Πυθῶδ' ἀφῖκτο,] Ἡ Πυθὼ, ut ἡ Λητὼ, et ἡ Πυθὼν, antiquum nomen Delphorum, de qua re videsis Eustathium in Homer. Iliad. β'. v. 519. Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν. nempe fol. 274. lin. 11. Vel a πυνθάνομαι, ob oracula, vel a πύθω, putreo, vel a Πύθων, draco, &c. *Barnes.*

9. πρευμενοῦς] Πρευμενὴς, idem ac Πραϋμενὴς et πρηϋμενὴς, a πρᾳὺς, πρᾳεῖα, πρᾳὺ, et μένος. Dicitur et εὐμενὴς et εὐμενίων in eundem sensum pro ἵλαος. *Barnes.*

10. Κεῖνος δὲ δυσξύμβλητον ἐξήνεγκ' ὄπα·] Δυσξύμβλητος, δυσεξερεύνητος, δυσνόητος, δυστέκμαρτος, difficilis conjectu, ob ambiguitatem, qua, ut alii Gentium Dii, sic Apollo præcipue oracula sua involuta edebat. Unde et Λοξίας dicebatur, ut notabamus ad Iphigen. Taur. v. 13. *Barnes.*

14. Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὴ,] Τὴν χρυσόῤῥοιαν, ἐν ᾗ Ζεὺς γάμον ἐπράξατο, γνοῦσα, ἀλλ' οὐχ, ὅτι Ζεὺς ἐν αὐτῇ ἦν, γνοῦσα. Ita paulo post v. 33. Ἡ δ' εὖν

Φῦσαι δεήσει· κᾆτα πῶς κείνη ποτὲ,
Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὴ,
Ὑπόπτερον λέοντα τέξεται πατρὶ,
Ὃς τῆσδε γ' ἄρξει θατέρας πολλῆς χθονός.
Τοιαῦτ' ἀκούσας Λοξίου μαντεύματα,
Γάμων ἀπείχεθ'· ὁ μὲν δέ γε τίκτει λαθὼν,
Πρὸς τοῦ παρόντος ἱμέρου νικώμενος.
Δανάην δὲ πρωνόμασε τήνδ', ὅθ' οὕνεκα
Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὴν παίδων χρόνος.

Procreare oportebit. Deinde vero illa *fœmina* tandem,
Cubile clandestinum cognoscens, et non cognoscens tamen,
Alatum leonem pariet patri,
Qui huic agro imperabit, et alii multo.
His Phœbi oraculis auditis,
Ab usu uxoris abstinuit: *tandem* vero oblitus gignit,
A præsenti cupiditate victus.
Danaën vero nominavit hanc, quia
Multum tempus præteriit ante liberorum genituram.

μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον, Κόλποισι τὸν Θεὸν εἰσρέοντ' ἐδέξατο. *Barnes.*

15. Bentleius, Vir summus, Epistola ad Millium, p. 14. "Cum metri ratio, tum res ipsa flagitat, ut ὑπόπτερον scribamus, non ὑπόπτερον. Quis non alatum Perseum et in libris legit, et in pictis tabulis vidit?" λέοντα, ut Lycophron. v. 33. *Musg.*

Ὑπόπτερον λέοντα] Leunculum, quasi sub alis fovendum ob infantiam. Ita lego pro ὑπόπετρον, quod versus ipse repudiabat. Hoc autem verbum, ὑπόπτερον nempe, de teneræ ætatis prole sæpissime Euripides usurpat; ut Herc. Fur. v. 71. et Androm. v. 441. Leonem autem vocat Perseum ob ferociam bellicam, et quod avo futurus esset, licet imprudens, exitio. Ita unus ex filiis Eduardi Tertii, dux nempe Clarentiæ, dictus erat Leonellus in omen bellicæ virtutis; de quo nos in Historia nostra Eduardi Tertii, præsertim Lib. IV. c. 3. fol. 718, &c. *Barnes.*

16. Pro θατέρας Heath. legit χἀτέρας. *Beck.*

18. Γάμων ἀπείχεθ'·] Subaudi δὴν, diu, vel aliquamdiu; unde etiam putatur Δανάη nomen habuisse; vid. infra ad v. 20. sed, ut apparet ex Pausania et Apollodoro, quod etiam in Græco hujus Fabulæ argumento notavimus, non prorsus in omne tempus matrimonio abstinuit Acrisius: uxorem enim habuit Eurydicen, Lacedæmonis filiam, ex qua Danaën genuit. Γάμος enim simpliciter aliquando pro τὰ Ἀφροδίσια. Mallem sane ita exponi, ut in Latina versione nunc scripsi, γάμων pro χρήσιως γάμων, ἢ γαμετῆς, ut sit sensus: γυναῖκα ἔχων, ὅμως αὐτῆς ἀπείχετο, ἕως ὑφ' ἡδονῆς ἡττώμενος ἔσπειρε θυγατέρα, &c.

ὁ δέ γε μὲν] Ita lego, cum olim ὁ μὲν δέ γε scriptum erat, insigni versus injuria.

τίκτει] Γεννᾷ. Quod τίκτω, vox mulieribus propria, aliquando et viris tribuatur, satis probavi ad Iphigen. Aul. v. 639. et 474.

Λαθὼν] Subaudi ἑαυτὸν, et ita sume, ut a λανθάνω significet, *oblitus:* solemus enim, cupiditate alicujus rei victi, monitorum salubrium oblivisci. *Barnes.*

20. πρωνόμασε] Nec metro hæc vox, nec sensui, satisfacit. Cur enim πρωνόμασε potius quam ὠνόμασε? Anne adeo Acrisius hoc ei nomen, antequam in lucem ederetur, sive mari, sive fœminæ, indidit? Legendum, ni fallor:

Ἐν παρθενῶσι δ' εὐθὺς, οἷς ἐδείματο,
Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὔφρουρον κόραις,
Εἰς ἀνδρὸς ὄψιν εὐλαβούμενος μολεῖν.
Εἶθ' ὡς ὁ μακρὸς ηὔξανεν ταύτην χρόνος,
Καὶ κάλλος εἶχεν ἔξοχον καθ' Ἑλλάδα,
Φίλτροις ἀφύκτοις Ζεὺς κατασχεθεὶς πατὴρ
Εὐνῇ συνελθεῖν λάθρα πως ἠβούλετο.
Σαφῶς δὲ πείθειν οὐκ ἔχων, εἰς μηχανὴν

Confestim autem in virginalibus conclavibus, quæ ædificavit,
Dat Argivis custodiendam puellis,
In viri conspectum cavens ne veniret.
Deinde vero cum longum tempus hanc augeret,
Et formam haberet eximiam in Græcia,
Amore ineluctabili Jupiter pater correptus
Toris congredi clam *cum ea* cupiebat.
Aperte vero cum *ei rem* persuadere non posset, ad machinam *dolumque*

Δανάην δ' ἐπωνόμαζε τήνδ' —

Barnesius edidit πρωνόμασσε. Nec dubitari potest, quin melius hic conveniat aoristus, quam imperfectum. *Musg.*

20. s. Δανάην δὲ πρώνόμασσε τήνδ', ὅθ' οὕνεκα Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὴν παιδὸς χρόνος.] Ita, quod supra dixi ad v. 18. Ipse poëta huic etymologiæ videtur favere, a δὴν, Δανάη.

ὅθ' οὕνεκα] De hac locutione vide quæ nos ad Ion. v. 664. Ὅθ' οὕνεκ' ἀδύτων ἐξιόντι μοι Θεοῦ. *Barnes.*

πρωνόμαζε scribit Heath. quia Σ geminatum non est Atticæ dialecti. *Beck.*

22. s. Ἐν παρθενῶσι δ' εὐθὺς, οἷς ἐδείματο, Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὔφρουρον κόραις,] Οἷς pro οὓς Attice: ita enim relativum eodem casu solet gaudere, quo antecedens; de qua re nos monuimus ad Ion. v. 32. De virginali autem subterraneo Danaæ cubiculo, ex ære structo, præter quod diximus in argumento, Apollodorus et alii, Horatius Carm. Lib. III. Od. 15. *Inclusam* Danaën *Turris ahenea, robustæque fores, et Vigilum canum Tristes excubiæ munierant satis Nocturnis ab adulteris: Si non Acrisium, Virginis abditæ custodem pavidum, Jupiter et Venus Risissent; fore enim tutum iter et patens Converso in pretium Deo.* Huc refer Pauli Silentiarii Epigram. Antholog. Lib. VII. fol. 453. Χρύσεος ἀψαύστοιο διέτμαγεν ἅμμα κορείας Ζεὺς, διαδὺς Δανάας χαλκελάτους θαλάμους· &c. Quod autem virgines caute in Παρθενῶσιν custodiri solebant, omnibus notum et nobis supra declaratum ad Iphigen. Aulid. v. 678. Παρθενῶνες autem dicuntur conclavia virginalia, sive loci, in quibus virgines asservabantur, quod et παρθενεῶνες poëtice dicitur, ut mulierum conclavia vocabantur Γυναικεῖα, et Γυναικῶνες et Γυναικωνίτιδες. Turcis appellantur *seraglia.* *Barnes.*

23. εὔφρουρον] Malim ἔμφρουρον. *Musg.*

Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὖ φρουρεῖν κόραις,] Quod corruptum extat apud Plutarch. II. p. 1044. F. 36. F. Vulgo εὔφρουρον. Sophocl. Œd. Col. 917. Ἄγειν τὰ (Vulgo ἄγοντα) φωτῶν ἀθλίων ἱκτήρια. Eurip. Heraclid. 888. χαῖρε καὶ μέμνησ' ἐμοῦ Ὁ πρῶτον εἶπας, ἡνίκ' ἠρχόμην λόγου. Ἐλευθερώσειν μ'. *Por.*

27. ἀφύκτοις] Male Ed. Commel. ἀφίκτοις. *Musg.*

28. λάθρα πως] Ultima in λάθρα syllaba producitur. Ion. v. 343. et v. 360. Lego igitur λαθραίως. [Ex Heath.] *Musg.*

ἠβούλετο.] Pro ἐβούλετο, Attice: sic ἤμελλον, pro ἔμελλον. Vid. ad Helen. v. 751. *Barnes.*

30. ἄπυρος χρυσὸς] *Aurum rude et ignis expers;* nimirum quia in metallis adeo

Τοιάνδ' ἐχώρησ', ὡς ἄπυρος χρυσὸς γεγὼς,
Ποθεινὸν εἰδὼς τοῦτο κτῆμα τοῖς βροτοῖς,
Διὰ στέγους ῥεύσειεν ἐν χερσὶν κόρης.
Ἡ δ' οὖν, μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον,
Κόλποισι τὸν θεὸν εἰσρέοντ' ἐδέξατο.
Χρόνῳ δὲ αὐτὴν ὡς κατεῖδ' ἐγκύμονα,
Εἰς θαῦμ' ἐσῄει, κἀξεπέπληκτο σαφῶς,
Ὡς εἰς τόδ' ἦλθεν μέμψιν εὐλαβουμένη,

Talem venit, ut in aurum ignis expers conversus,
Quod hanc possessionem mortalibus optabilem *esse* sciret,
Per tectum flueret in manus puellæ.
Illa vero non cognito occulto dolo,
Sinu Deum influentem excepit.
Tandem vero cum vidisset se gravidam *esse*,
In admirationem venit, et rem miram obstupuit:
Quod in hunc statum devenit, quum reprehensiones vitare studuisset,

purum invenitur, ut metallurgorum arte non indigeat. vid. Diodor. Sic. Lib. II. c. 50. Meminit etiam Antiphilus Anthol. H. Steph. p. 46. Legendum tamen, eurhythmiæ gratia:

χρυσὸς ὡς ἄπυρος γεγώς.

Musg.

ὡς ἄπυρος χρυσὸς γεγώς,] Lege ἴν' ἄπυρος. *Por.*

ἄπυρος χρυσὸς] Ἄπυρος fit hic ab α *intensiva*, non autem negativa; ut sonet *aurum igne purgatissimum*; non autem *rude et ignis expers*; nec enim illud oculis æque blanditur. *Barnes.*

Heath. scribit: ἄπυρος ὡς χρυσὸς γεγώς. *Beck.*

33. Ἡ δ' οὖν μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον,] Ita Ed. Commel. ubi vitium metri emendari potest, legendo vel:

ἡ δ' ἀγνοοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον.

vel, ut Piersonus loco citato:

ἡ δ' οὖν δόλον μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον.

Musg.

Ἡ δ' οὖν μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον,] Danaë novit *aureum imbrem*, *Jovem* autem in eo absconditum nequaquam putavit. Vide supra ad v. 14. Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δή. *Barnes.*

35. Χρόνῳ δ' ἑαυτὴν] Ita lego pro δὲ αὐτὴν, euphoniæ causa. *Barnes.*

36. κἀξεπέπληκτο σαφῶς,] Proxima nota ostendemus, σαφῶς cum sequentibus non posse connecti. Hic autem sensum conturbat. Metrum quoque deformat trochæus in quinta sede. Lego:

εἰς θαῦμ' ἐσῄει, κἀξεπλάγη σφοδρῶς.

Secum mirari cœpit, et rei obscuritate obstupuit. Sic τὸ γινόμενον ἐκπλήττεσθαι, Diod. Lib. I. c. 10.

Piersono placet κἀξεπέπληκτο σφοδρῶς, Verisim. p. 137. Sed aliud, ni fallor, est σφοδρῶς, aliud σφόδρα. Respondet huic Latinorum *valde*, illi, *violenter*, *cum impetu*. *Musg.*

κἀξεπιπέπληκται, σαφῶς] Ab ἐξεπιπλήσσω, verbo decomposito, quod multo satius legendum judico, quam quod prius male legebatur, κἀξεπέπληκτο, cum ο in fine pedis, ante simplex σ, produci commode haud possit. Comma autem post σαφῶς deleo et ante illud pono, ut sit hæc dispositio: κἀξεπιπέπληκται, ὡς ἐς τόδε σαφῶς ἦλθεν· ὡς οὐκ ἀμφιλόγως, ἀλλὰ σαφῶς, ἐγκύμων οὖσα εἴληπται. *Barnes.*

36. s. Constructio est: καὶ ἐξεπιπέπληκται εὐλαβουμένη μέμψιν, ὡς ἦλθε σαφῶς εἰς τόδε, *et animo perculsa est*, *reprehensio-*

Φυγῇ δὲ λάθρα τῆσδε γῆς ὁρμωμένην,
Μαθὼν πατήρ νιν ἐγκατάκλειστον δόμοις
Ὀργῇ χολωθεὶς καὶ σκότῳ κρύψας ἔχει,
Τἀληθὲς ὄψει προσκοπούμενος μαθεῖν,
Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ, καὶ σαφῶς ἔχοντ' ἴδῃ,
Ἔγνωκεν ἄμφω ποντίους ἀφιέναι,
Τὴν παῖδα, καὶ τὸ τεχθέν· ὧν δὲ γ' ἐστάλην,
Μύθους Δανάῃ τούσδ' εὐπροσηγόρους ἄγων
Ἐκ Διὸς, ἀφίξομαι τάχιστα σημανῶν.
Ὑπηρέτην γὰρ ὄντα τἀπεσταλμένα
Πράσσειν προθύμως, ὅστις ἂν γ' ᾖ νουνεχής.

ΧΟΡΟΣ.

Τίς ὁ καινοτρόπος οὗτος μῦθος

Fuga vero clam ex hac terra abire cogitantem,
Pater intelligens, conclusam in ædibus,
Ira percitus, et tenebris occultatam servat,
Veritatem aspectu prospiciens resciscere;
Et si hæc vera et certa esse viderit,
Decrevit ambos in mare projicere,
Et filiam, et filium *ejus*. Quorum vero *caussa* missus sum *huc*,
Sermones Danaæ hos jucundos afferens
A Jove, celerrime declaraturus perveniam.
Ministrum enim existentem imperata
Facere *oportet* alacriter, quicunque fuerit mentis compos.

CHORUS.

Quis novus hic sermo

nem metuens, quasi scienter hoc probrum admisisset. Heath.

38. Lego, mutato versuum ordine:

φυγῇ δὲ λάθρα τῆσδε γῆς ὁρμωμένην,
ὡς εἰς τόδ' ἦλθε, μέμψιν εὐλαβουμένην,
μαθὼν πατήρ νιν —

Patriæ reprehensionis metus non erat causa admirationis, de qua in v. 36. sed fugæ, de qua v. 38. Alterum tamen ex recepto ordine colligeres. *Musg.*

42. Legendum haud dubie:

κἂν ταῦτ' ἀληθῆ καὶ σαφῶς ἔχοντ' ἴδῃ.

Musg.

σάφ' ὡς ἔχοντ' ἴδῃ,] Ita disjunctim lego, pro σαφῶς, quod prius male obtinuit, ut sit hic sensus: καὶ ὡς ἴδῃ ταῦτα, ὧν ὑπόληψιν εἶχεν, ἀληθῆ, καὶ σάφα ἔχοντα. Quod autem σάφα ponitur pro σαφῶς, ostendimus ad Electr. v. 894. *Barnes.*

43. Ἔγνωκεν ἄμφω ποντίους ἀφιέναι,] Γινώσκω hic pro *censeo, decerno, statuo*. Sic Lucian. in Prometheo: ἄδικα ἔγνωκε περὶ ἐμοῦ ὁ Ζεύς. Sic Plutarch. ἔγνωσαν τοῦτο μὴ ποιεῖν. Et Xenoph. ἔγνωκας ἀνδρὸς ἀρετὴν εἶναι, νικᾷν τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιῶν, etc. Sic Chilon: τοὺς διαρπάζειν ἐγνωκότας τὴν πόλιν ἐπείθετο. Præterea ἀναγινώσκω, quod proprie *lego*, apud Ionas etiam πείθω, *suadeo*, vel κελεύω, *jubeo*, significare solet, ut Herodotus: ἀναγινώσκεις βασιλῆα στρατεύεσθαι, suades regi, ut bellum suscipiat. Ita fere Eboracenses nostri: *I read you to do so and so*, i. e. *I advise you. Barnes.*

Κατ' ἐμὰν ἥκει ἀκουάν;
Ἔνθ' ἀσπερχὲς μενεαίνουσα
Τοῖσδε δώμασι κοιράνου ἀμφίδοξος πελάζω.
Τίς δεσπότιν ἐμὴν Δανάην
Βάξις ἔχει κατὰ πτόλιν;
Ἣν μή ποτ' ὤφελ' εἰς ὦτα φέρειν
Ὁ πρῶτος τάδε φράσαι τολμήσας,
Ὡς ἐγκύμων εἴληπται, χρανθεῖσα λέκτροις
Ἀνδρός· πατὴρ δέ μιν κλήσας
Ἐν παρθενῶσι σφραγῖσι δέμας φυλάσσει.
Ταῦτ' ἐτήτυμα μαθεῖν θέλω.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τύραννον χθονὸς τῆσδ'

Ad meas venit aures?
Unde sedulo properans,
Ad has regis ædes ancipiti animo pendens accedo.
Quis dominam meam Danaën
Rumor agitat per urbem?
Quem utinam nunquam in aures *meas* tulisset,
Qui primus hæc dicere *nobis* est ausus;
Quod gravida sit deprehensa, polluta lectis
Viri. Pater vero ipsam includens
In virginalibus conclavibus, sigillis *ejus* corpus custodit.
Hæc certo scire volo.
Sed enim video regem hujus agri

44. ss. ὧν δέ γ' ἐστάλην—ἀφίξομαι τάχιστα σημανῶν. Lege ὧν δ' ἐγὼ 'στάλην.

Apud Stobæum Florileg. 10.

Κρείσσων γὰρ οὐδεὶς χρημάτων πέφυκ' ἀνὴρ,
Πλὴν εἷς τις.

(*vulgo* εἴ τις.) Sophocl. Œd. T. 118. (Θνήσκουσι γὰρ πλὴν εἷς τις.) *Por.*

44. Ὧν δέ γ' ἐστάλην] Subaudi ἕνεκα. *Barnes.*

47. Τετηρέτην γὰρ ὄντα, etc.] Subaudias δεῖ, vel ἔοικε, vel aliquid tale. Ad hunc locum olim ego respiciens, in dramate quodam Anglico, cui nomen *The Warlike Lover*, or *The Generous Rival*, quod recens, ut vocant, composui de bello Belgico, anno 1672. Nuntio cuidam nomen affixi Thoantis, a θοὸς *celer*; quia nuntii laus præcipue in celeritate ponitur. *Barnes.*

51. μενεαίνουσα] Ἀσπερχὲς μενεαίνων prius dixit Homerus Iliad. δ'. v. 32. Illum autem avide omnes poëtæ imitantur, juxta illud Ovidii: *Adspice Mæoniden, ex quo, ceu fonte perenni, Vatum Pieriis ora rigantur aquis.* Ex hoc loco probatur, Chorum constare ex fœminis, iis autem virginibus, quia dominam Danaën vocant et ei famulantur. Neque contra facit, quod infra de hoc Choro loquens Acrisius et ad eum, masculino genere utatur, v. 64. Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὐνοῶν ἐτύγχανες: supra enim sæpe probavimus, masculinum genus recte usurpari collective etiam de fœminis. Vide ad Ion. v. 1361, etc. *Barnes.*

52. Versum ita dividi vult Heath.

Τοῖσδε δώμασι κοιράνου periodus.
Ἀμφίδοξος πελάζω idem catalect.

Beck.

57. Hunc etiam versum dividit Heath.

Ἀργείας Ἀκρίσιον πρὸ δόμων στείχοντα·
Φυγῇ βαρὺς ὡς δόξαι κέαρ.

ΑΚΡΙΣΙΟΣ.

Σὺ δ', εἰ κατ' οἴκους εὔνοῶν ἐτύγχανες,
Οὐκ ἄν ποτ' ἦλθες εἰς τόδε θράσους.

Argivi, Acrisium, ex ædibus prodeuntem:
Fuga, ut videtur, animum gravatur.

ACRISIUS.

Tu vero, si in ædibus benevola esses nobis,
Nunquam ad tantam audaciam progressus esses.—

[illegible] hephthemimeris spondaica.
Χρυσόδετα [illegible] penthemimeris iambica.

et v. 52. [illegible]:

Ἐν συμβολαῖς σφαγαῖσι periodus.
Αἵματος φυλάσσω. penthemimeris iambica.

Beck.

61. s. Ita disponit Heath.

Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τύραννον periodus.
Χθονὸς τῆσδ' Ἀργείας antispasticus hemiolius.
Ἀκρίσιον πρὸ δόμων στείχοντα. idem dimeter hypercatalectus.

Cl. Jacobs. Spec. Emend. in Scriptt. Vett. p. 29. observavit hæc: "Mirum est, quod legitur: Ἀλλ' εἰσορῶ — φυγῇ βαρὺς — κέαρ. Ubi de fuga cogitaverunt, quam Danaë molita fuerat. Sed quomodo hoc ex Acrisii vultu divinare poterant? Levi mutatione scribi malim:

Ὀργῇ βαρὺς, ὡ. δ'. κέαρ.

Ita v. 42. ὀργῇ χολωθείς." *Beck.*

63. φυγῇ βαρὺς] Lego: ὀργῇ βαρύς. Sic βαρύνεσθαι dicitur *animo gravari, ægre aliquid ferre.* *Musg.*

64. Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὔνοῶν ἐτύγχανες,] Εὔνοῶν, masculinum genus, collective dicitur in singulari, pro εὔνοοῦσαι παρθένοι, fœminino plurali. Vide supra ad v. 51. Quare Vossius incogitanter Euripidem ob hanc rem incogitantiæ arguit. *Barnes.*

64. s. Hæc Acrisii verba non ad Chorum spectare videntur, sed ad alium quendam, cujus nomen cum reliqua Tragœdiæ parte intercidit. *Heath.*

65. Οὐκ ἄν ποτ' ἦλθες εἰς τόδε θράσους.] Videtur ἐμοὶ deesse; certe si adesset, huic versui satis foret consultum. Sed jam hinc omnia abrupta, nec aliud Euripidis post tot secula integrum servatur, nisi quod hinc inde ex jam perditis illius fabulis antiqui scriptores citaverint, nunc fabulæ nomine indicato, aliquando auctore tantum nominato, sine ulla loci designatione; quare ego in secuturis Fragmentis describendis, quotquot ita dirigi possunt, sub titulis suis ordinabo, pro alphabeti serie, post reliqua ad hanc Danaën pertinentia, quæ huc satius visum est referre. Cætera confusim, prout ad manus venerint, et seorsim ad finem ponam, utpote quorum certos locos haud possem invenire, auctorem Euripidem fatentur omnes. Monendus est autem lector, multa nomina fabularum falso Euripidi adscripta passim apud auctores; saltem falso a nonnullis reputari. Nam ubi Veteres Hermionen loquentem inducant, aut Polydorum, aut Atreum, aut Capanea, statim Fabulas his nominibus vocatas credunt haud pauci; cum personæ tantum istæ sint, prior in Fabula Andromacha, altera in Hecuba, tertia in Oreste, quarta in Supplicibus. De qua re vide plura in Fragmentis ad Atreus et Capaneus. Non ego magna nomina lacessere volo; sufficiat hæc semel hoc in loco monuisse. De scriptoribus vero, unde ut plurimum hæc sint hausta, monuimus supra ad finem argumenti actus primi.

Barnes.

ΛΕΙΠΕΙ ΤΑ ΛΟΙΠΑ.

EURIPIDIS FRAGMENTA.

EURIPIDIS FRAGMENTA.

ÆGEUS.

I. . . . . τίς σε, μᾶτερ, ἐν δεκάτᾳ τόκου
'Ωνόμασε; —

Quis te sobolem, O mater, decimo die nominavit?

II. Ἔστι καὶ πταίσαντ' ἀρετὰν
'Αποδείξασθαι θανάτῳ.

Licet, etiam infeliciter rem gerenti, morte virtutis documentum dare.

III. Εἰ μὴ καθέξῃς γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.

Nisi linguam cohibes, impendent tibi mala.

IV. Τί γὰρ πατρῴας ἀνδρὶ φίλτερον χθονός;

Quid enim homini solo natali dulcius?

V. Δειλῶν γυναῖκες δεσποτῶν θρασύστομοι.

Timidorum Patrum familias conjuges lingua procaces sunt.

VI. 'Ανδρὸς δ' ὑπ' ἐσθλοῦ καὶ τυραννεῖσθαι καλόν.

Regis justi vel dominatum pati pulchrum est.

VII. Ἦ που κρεῖσσον τῆς εὐγενείας
Τὸ καλῶς πράσσειν.

Nobilitate utique melius est fortuna secunda uti.

VIII. Πέφυκέ γάρ πως παισὶ πολέμιον γυνὴ
Τοῖς πρόσθεν, ἡ ζυγεῖσα δευτέρῳ πόσει.

Mulier enim, secundo marito conjuncta, liberis prioribus inimica quodammodo esse solet.

IX. —— κατθανεῖν δ' ὀφείλεται
Καὶ τῷ κατ' οἴκους ἐκτὸς ἡμένῳ πόνων.

Mori autem debetur et ei, qui domi sedet, a laboribus semotus.

I. Exstat apud Suidam, v. δεκατεύειν, et Schol. in Aves, v. 494. cujus annotatio vice commentarii erit. *Musg.*

Toup. ad Suid. I. p. 86. legit sic: Τίς ὠνόμαζέ σε δεκάτῃ, μῆτερ, τόκου; vel Τίς ὠνόμαζέ σε δεκάτῃ 'πὶ τῷ τόκῳ, Μῆτερ. — qui laudat Damascium apud Photium Bibl. p. 1074. 'Η Δόμνα ἐπί γε τόκῳ πέμπτῃ ὕστερον ἡμέρᾳ ἀποθνήσκει. Idem refutat emendationem Jos. Scaligeri ad Terent. Varr. et Maussac. ad Harp. Τίς σ' ὠνόμαζεν τῇ δεκάτῃ, μῆτερ, τόκου; quia sic in quarta regione anapæstus. *Beck.*

II. Stobæus Tit. VII. *Musg.*

III. Stobæus Tit. XXXIV. *Musg.* Καθέξεις, ἔσται. (vulgo καθέξῃς et ἔστι.) *Por.*

IV. Stobæus Tit. XXXIX. *Musg.*

V. Stobæus Tit LXXIII. *Musg.*

VI. Stobæus Tit. XLVII. Apostol. III. 15. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. LXXXVI. *Musg.*

VIII. Stobæus Tit. LXXI. *Musg.*

IX. Stobæus Tit. CXIX. *Musg.*

Λαὸς πολιτεύοιτο πλουσίων ἄτερ;
Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά·
Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς·
Ἃ μὴ γάρ ἐστι τῷ πένηθ', ὁ πλούσιος
Δίδωσιν· ἃ δ' οἱ πλουτοῦντες οὐ κεκτήμεθα,
Τοῖσιν πένησι χρώμενοι τιμώμεθα.

An putatis, vos terram incolere posse, si populus universus pauper sine divitibus viveret? Segregari non possunt bona et mala, sed debet esse commixtio quædam, ut bene se habeant res. Quæ enim pauperi desunt, dives largitur: quæ autem divites non possidemus, ea, pauperibus utentes, habemus.

VII. Λαμπροὶ δ' ἐν αἰχμαῖς Ἄρεος, ἔν τε συλλόγοις,
Μή μοι τὰ κομψὰ ποικίλοι γενοίατο,
Ἀλλ', ὧν πόλει δεῖ, μεγάλα βουλεύοντες εὖ.

Clari autem in acie Martis et in conventibus, non mihi in elegantiis solertes evadant, sed in magnis rebus ea, quæ civitati utilia sunt, consulentes.

VIII. Τὰ πόλλ' ἀνάγκη διαφέρει τολμήματα.

IX. Βραχύ τοι σθένος ἀνέρος,
Ἀλλὰ ποικιλίᾳ πραπίδων
Δεινὰ μὲν φῦλα πόντου
Χθονίων τ' ἀερίων τε
Δάμναται παιδεύματα.

Exiguum viri robur, sed mentis versutia diras pelagi, gentes et terrestres aëriosque alumnos domat.

conjiciebam: Θεοῖν πένησι χρώμενοι, θηρώμεθα. *Musg.*

Ver. 2. Heath. metri causa vult: Λαός γε πολιτεύοιτο. *Beck.*

δίδωσ'. (vulgo δίδωσιν.) *Por.*

VII. Stobæus Tit. XLV. Aristot. Polit. III. c. 3. *Musg.*

Forte hinc conflatus versiculus apud Barnes. Fr. Inc. Μή μοι τὰ κομψὰ λέγε σύ (σύ γ', Heath.) ἀλλ' ὧν δεῖ πόλει. *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. L. Sine interpretatione, ut parum perspicuum, relinquimus. *Musg.*

διαφέρει Grotius mutavit in παραφέρει. *Beck.*

Τὰ πόλλ' ἀνάγκη διαφέρει τολμήματα.

Quod cum intelligi nequeat, scribendum suspicor:

Ἦ πόλλ' ἀνάγκη διαφύει τολμήματα.

Plurima sane facinora necessitas progignit. Eadem fere medela adhibenda fragmento XVI. ejusdem tragœdiæ:

Ἀεὶ τὸ μὲν ζῇ, τὸ δὲ μεθίσταται κακὸν
Τὸ δ' αὖ ἔφυσεν αὖτις ἐξ ἀρχῆς νέον.

Sensus horum verborum minime obscurus est: mala modo vigere, modo discedere, modo nova exoriri docere voluit tragicus. Secundus versus igitur numeris suis forsitan sic restituendus est:

Τὸ δ' ἐκπέφυκεν αὖθις ἐξ ἀρχῆς νέον.

Sic πόνους φῦσαι Sophocles dixit in Antigone. 646.

Τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὑτῷ πόνους
φῦσαι;

et χρόνος φύει τ' ἄδηλα καὶ φανέντα κρύπτεται in ejusdem Ajace, 646. — αὖθις ἐξ ἀρχῆς eodem modo dictum est ut apud Aristophanem in Pluto, v. 221.

ἤν γε πλουτήσωσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν.

Jacobs.

IX. Sequor Valckenærium: varie enim exhibent Plutarchus περὶ τύχης, et libro de terrestrium et aquaticorum solertia. Stobæps Tit. LIV. *Musg.*

XVII. Μοχθεῖν ἀνάγκη· τὰς δὲ δαιμόνων τύχας
Ὅστις φέρει κάλλιστ', ἀνὴρ οὗτος σοφός.

Laborare necesse est: Qui autem optime deorum calamitates tolerat, is demum vir sapiens est.

XVIII. Φεῦ, φεῦ, παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει·
Γέροντες οὐδὲν ἐσμὲν ἄλλο, πλὴν ὄχλος
Καὶ σχῆμ'· ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.
Νοῦς δ' οὐκέτ' ἐστίν· οἰόμεσθα δ' εὖ φρονεῖν.

Heu, heu, vetus proverbium quam bene se habet! Senes nihil aliud sumus, nisi molestia et forma. Somniorum incedimus simulacra. Mens autem non amplius adest; opinamur autem, nos prudentia valere.

XIX. Ἀλλ' ἢ τὸ γῆρας τὴν Κύπριν χαίρειν ἐᾷ,
Ἥ τ' Ἀφροδίτη τοῖς γέρουσιν ἄχθεται.

Verum senectus libidini valedicit, et Venus senibus parum favet.

XX. Ἴδοιμι δ' αὐτῶν ἔκγον' ἄῤῥεν' ἀῤῥένων,
Πρῶτον μὲν εἶδος ἀξίους τυραννίδος.
Πλείστη γὰρ ἀρετὴ τοῦθ' ὕπαρχον ἐν βίῳ,
Τὴν ἀξίωσιν τῶν καλῶν τὸ σῶμ' ἔχειν.

Videam autem liberos eorum mares ex maribus, primum quidem specie externa regno dignos. Hoc enim maximum in vita decus est, ut corpus habeat dignitatem factis honestis congruam.

XXI. Οἴμοι· τίς ἀλγεῖν οὐκ ἐπίσταται κακοῖς;
Τίς ἂν κλύων τῶνδ' οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ;

Hei mihi! Quis est, qui ob mala dolere nescit? quis hæc audiens non lacrymetur?

XXII. Κλῆρος Ἑρμοῦ. Sors Mercurii.

XXIII. Ἕλλην γάρ, ὡς ἔοικε, γίνεται Διός,
Τοῦ δ' Αἴολος παῖς, Αἰόλου δὲ Σίσυφος,
Ἀθάμας τε Κρηθεύς θ', ὅς τ' ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
Θεοῦ μανεὶς ἔῤῥιψε Σαλμωνεὺς φλόγα.

Hellen enim, ut videtur, Jove satus est: hujus filius Æolus, Æoli vero Sisyphus, et Athamas et Cretheus, et, qui ad Alphei flumen flammam Jovis insaniens jaculatus est, Salmoneus.

XVII. Stobæus Tit. CVIII. *Musg.*

XVIII. Stobæus Tit. CXVII. *Musg.*

Pro πλὴν ὄχλος, Valck. ad Ammon. corrigit π. λόγος. *Beck.*

XIX. Stobæus Tit. CXVII. *Musg.*

Totum fragment. non disjunctive, sed interrogative, accipit Heath. et verba: Ἤ τ' Ἀφροδ. vertit: *Et Venus.* *Beck.*

XX. Stobæus Tit. LXV. *Musg.*

Ver. 2. Laudat Porphyrius, ut probet, εἶδος dici de forma corporis, quæ in oculos incurrit, monente Mureto Var. Lect. 3.2. *Beck.*

XXI. Stobæus Tit. CXV. *Musg.*

XXII. Suidas in κλῆρος. *Musg.*

XXIII. Dicæarchus, p. 22. Ed. Hudson. Strabo, p. 356. Ed. Paris. *Musg.*

Ad Sisyphum pertinere censet Valck. D. p. 209. s. Inter inc. retulit Heath. p. 189. qui v. 1. dedit — ὡς λέγουσι — Barn. in Add. tanquam ex Æolo petitos habet duos versus, qui sunt apud Aristoph. Thesm. 412. s. *Beck.*

Hos quatuor versus, Valckenarius in Distribe, p. 200. ex Sisyphi Prologo petitos non sine verisimilitudine suspicatur;

'Εσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν ἐσθλὰ γίγνεσθαι τέκνα,
Κακῶν δ', ὅμοια τῇ φύσει τῇ τοῦ πατρός.

O fili Creontis, verum utique erat, a viris bonis bonos procreari liberos, ab improbis vero, patris ingenio similes.

IX. 'Ορᾶτε τὸν τύραννον, ὡς ἄπαις γέρων
Φεύγει· φρονεῖν δὲ θνητὸν ὄντ' οὐ χρὴ μέγα.

Videte regem, ut senex orbus fugiat; mortalem autem animo efferri non oportet.

X. Ἢ τί πλέον, εἶναι παῖδας ἀνθρώποις, πάτερ,
Εἰ μὴ 'πὶ τοῖς δεινοῖσιν ὠφελήσομεν;

Aut quid refert, liberos esse hominibus, pater, nisi rebus adversis opitulamur?

XI. Καί σ', ὦ γεραιὲ, τήν τε παῖδα δοὺς ἐμοὶ
Γαμβρὸν νόμιζε, καὶ πατὴρ, σωτήρ τ' ἐμός.

XII. Γυναῖκες, ὁρμήθητε, μηδ' ἀτιμίαν
Σχεθρήν τις ὑμῶν [καταχεῇ.]

O mulieres, festinate, neque verum quisquam in vos probrum conjiciat.

XIII. — ταῦτα γὰρ σχεθρῶς ὁρᾶν
'Ημᾶς ἀνάγκη τοὺς νομίζοντας τέχνην.

Hæc enim nos, qui artem profitemur, accurate cernere necesse est.

XIV. Τί; τοῦ τεκόντος οὐδὲν ἐντρεπῇ πατρός;

Quid? patris, qui te genuit, nullam rationem habes?

XV. Ἥκω δ' ἀτενὴς ἀπ' οἴκων.

Recta autem ab ædibus venio.

XVI. Μάλιστα μέν μ' ἐπῆρ' ἐπισκήψας πατὴρ,
Ὅθ' ἅρματ' εἰσέβαινεν εἰς Θήβας ἰών.

Maxime autem me incitavit pater, tum, cum ad Thebas proficiscens, currum ingressus est, exhortans.

IX. Stobæus Tit. XXII. Apostol. Cent. XX. 38. *Musg.*

X. Stobæus Tit. LXXIX. *Musg.*

Τί πλεῖον, omisso ἤ, Valck. D. p. 150. *Beck.*

XI. Suidas v. Πενθερά. Varie emendant Kusterus et Toupius, neuter tamen satis feliciter. Phegeum alloquitur Alcmæon. *Musg.*

Toup. Em. in Suid. III. p. 29. corrigit: Σὺ δ' — παῖδα τὴν σὴν — νομίζῃ, καὶ πατὴρ — Heath. Σὺ δ', ὦ γεραιὲ — Valck. ad Phœn. p. 160. Καὶ σύ γε, γεραιὲ, τήνδε παῖδα δοὺς ἐμοὶ, Γαμβρὸς νομίζου, καὶ πατὴρ — Barnes. recepit Grotii correctionem: Καὶ σύ γε (γε male ap. Barn. deest) γεραιὲ, σήν γε παῖδ' ἂν δῷς ἐμοὶ, Γαμβρὸς νομίζῃ — *Beck.*

XII. Vulgo — μηδ' ἀθυμίᾳ Σχεθῇ τις ὑμῶν — *Beck.*

XIII. Conjuncta exstant hæc duo fragmenta apud Erotian. v. σκεθρωτέραν. Separavit ex conjectura, et sic, ut edidi, emendavit Piersonus apud Valckenær. Diatrib. p. 149. *Musg.*

XIV. Priscian. Lib. XVIII. *Musg.*

Heath. sic ex Prisciano, p. 1192. refert: Τί τοῦθ'; ἐκόντος οὐ. ἐντρέπει σ. et probat emend. Valck. ad Phœn. 576. et Diatr. p. 149. Πιθοῦ· γέροντος οὐδὲν ἐντρέπει πατρός; Grot. et B. dederunt: Ἐπεὶ τεκόντος — ἐντρέπῃ. *Beck.*

XV. Hesychius v. ἀτενής. *Musg.*

XVI. Eustratius ad Ethic. Nicomac. p. 39. *Musg.*

Ver. 2. Vulgo [illegible]

VIII. Σκαιόν τι χρῆμα πλοῦτος, ἥ τ' ἀπειρία.

Odiosa res est divitiæ cum imperitia.

IX. Ἀλλ' οὐ γὰρ ὀρθῶς ταῦτα· γενναίως ἴσως
Ἔπραξας· αἰνεῖσθαι δὲ δυστυχῶν ἐγὼ
Μισῶ· λογισμὸς τοὔργον οὐ νικᾷ ποτέ.

Non recte hæc, licet generose fortasse, egisti. Ego vero laudari infortuniis oppressus nolo. Opinio nunquam rem superat.

X. Ἀλλ' εὖ φέρειν χρὴ συμφορὰς τὸν εὐγενῆ.

Generosum bene infortunia ferre oportet.

XI. Θάρσει· τάχ' ἂν γένοιτο· πολλὰ τοῖς θεοῖς
Κἀκ τῶν ἀέλπτων εὔπορ' ἀνθρώποις πέλει.

Bono animo sis: facile id eveniat: multa sane Deus jucunda insperato hominibus largitur.

XII. Σοφώτεροι γὰρ συμφορὰς τὰς τῶν πέλας

VIII. Stobæus Tit. XCIII. *Musg.*

IX. Stobæus Tit. XCIX. *Musg.*

Ver. 3. λογισμὸς Heath. vertit, sermocinatio. *Beck.*

X. Stobæus Tit. CVIII. *Musg.*

XI. Stobæus Tit. CXII. Primo versu lego: Πολλά τοι Θεὸς, in secundo ἐλᾷ, vel νέμει. *Musg.*

Θάρσει· τάχ' ἂν γένοιτο· πολλὰ τοῖς θεοῖς
κἀκ τῶν ἀέλπτων εὔπορ' ἀνθρώποις πέλει.

Fortem indue animum: sæpe sunt a Dis bona
Exorta hominibus unde non speraverant.

Græca depravata sunt. In priore versu Musgravius optime correxit πολλά τοι θεός; in alterius versus emendatione minus feliciter versatus. Haud pauci procul dubio ex lectoribus nostris erunt, qui meminerint versuum in fine tragœdiarum ab Euripide positorum:

πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί,
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.

Amori hoc inprimis tribuitur, ut πόρους ἐν ἀπόροις reperiat, apud Stob. Tit. LXI. p. 385. 23. οὗτος γὰρ ὁ θεὸς καὶ τὸν ἀσθενῆ σθένειν τίθησι καὶ τὸν ἄπορον εὑρίσκειν πόρους. Amantes vero Chæremon apud Athenæum, Lib. XIII. p. 562. F. esse, ait, oportere

τολμητικούς, ἰταμούς, προθύμους, εὖ πόρους
Ἐν τοῖς ἀπόροις βλέποντας.

Unde apparet verba Æschyli Εἶδες πόρον ἐν ἀμαχανίας ἄλγεσι in splendidissimis versibus apud Stobæum in Eclog. Lib. I. T. VII. p. 198. ed. Heeren. sincera neque cum cl. Heinrich in Obss. p. 23. ὄχεις corrigendum esse. In illis autem versibus corruptela inhæret gravissima, qua eos hanc opportunitatem nactus liberabo. Legitur vulgo:

Τὸ καὶ σοφίας ἄκος δρέψεις, καὶ τιμὰν
βροτίοις ἐπέθηκας ἔργοις.

Non dubito quin corrigendum sit

τὸ καὶ σοφίας θακοῦς ἕδρας.

Tu sapientiæ quoque solium tenes. i. e. fortuna sapientiæ loco habetur et numero, cum in rebus gestis adhibitam prudentiam ex eventis judicamus. Verum hoc θακοῦς ἕδρας, et scena dignum. Æschylus in Prometh. v. 389. ὃ τῷ νέον θακοῦντι παγκρατεῖς ἕδρας. Sophocles in Œdip. Col. 1166. τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακῶν ἕδραν. Idem apud Stobæum Tit. XCI. p. 371. Grot. τὰ χρήματα — τῆς ὑπερτάτης

Τυραννίδος θακοῦσιν ἀγχίστην ἕδραν.

quæ verissima est Scaligeri emendatio. Aristophanes in Thesm. v. 896. τί δὲ σὺ θοάζεις τάσδε τυμβήρεις ἕδρας; Euripideos igitur versus, ut huc redeam, ita refingendos esse suspicor:

Θάρσει· τάχ' ἂν γένοιτο· πολλά τοι θεὸς
κἀκ τῶν ἀέλπτων εὔπορ' ἂν βροτοῖς τίκοι.

Nemini facile, qui tragicorum orationem noverit, hic verbi τίκτειν usus insolentior videbitur. In sententia huic nostræ simili in Heraclidis, v. 898. Μοῖρα πολλὰ τίκτειν dicitur; sicuti μακρὸς αἰὼν μυρίους τίκτει πόνους secundum Euripidem in Œnomai Fr. IV. *Jacobs.*

XII. Stobæus Tit. CXV. Q[illegible]

Πάντες διαιρεῖν, ἢ τύχας τὰς οἴκοθεν.

Prudentius omnes aliorum res dijudicant, quam domesticas.

XIII. Πόθεν δὲ πεύκης πανὸν ἐξεῦρες λαβών;

Undenam vero piceæ tædam comparans, detexisti?

XIV. Τὸν εὐτυχοῦντα χρὴ σοφὸν πεφυκέναι.

Sapiens sit oportet, cui fortuna arrisit.

ALEXANDRA. *

I. Καὶ χρόνου πρόβαινε πόδα.

II. Χρόνος δὲ δείξει σ', ᾧ τεκμηρίῳ μαθὼν
Ἢ χρηστὸν ὄντα γνώσομαί σέ γ', ἢ κακόν.

Tempus autem ostendet te, quo documento certior factus, aut probum te esse intelligam, aut improbum.

III. Ἄναξ, διαβολαὶ δεινὸν ἀνθρώποις κακόν·
Ἀγλωσσίᾳ δὲ πολλάκις ληφθεὶς ἀνὴρ,
Δίκαια λέξας, ἧσσον εὐγλώσσου φέρει.

O rex, dirum hominibus malum est calumnia, sæpe autem vir infantis captus, licet justa loquatur, a facundo vincitur.

IV. Ὅθεν δὲ νικᾶν χρή σε, δυστυχεῖς, ἄναξ,
Ὅθεν δέ σ' οὐ χρῆν, εὐτυχεῖς· δούλοισι γὰρ
Τοῖς σοῖσι νικᾷς, τοῖς δ' ἐλευθέροισιν, οὔ.

Qua in parte te superare oportet, O rex, infelix es, felix vero, ubi minus æquum erat. Quippe quoad servos primas tenes; non quoad libere natos.

V. Οἴμοι, θανοῦμαι διὰ τὸ χρήσιμον φρενῶν,
Ὃ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία.

Heu, peribo ob mentis probitatem, quod aliis saluti est.

VI. Σοφὸς μὲν οὖν εἶ, Πρίαμ', ὅμως δέ σοι λέγω·
Δούλου φρονοῦντος μᾶλλον, ἢ φρονεῖν χρεὼν,

ea subjungit, ex Comœdia hausisse videtur. *Musg.*

Sequuntur apud Stob. quatuor versus, quorum tres hic addidit Barnes. *Beck.*

XIII. Jul. Pollux Lib. X. sect. 17. *Musg.*

Vulgo apud Barn. perperam φανὸν — λαβεῖν. *Beck.*

XIV. Stobæus Tit. XLV. *Musg.*

* Ad œconomiam fabulæ pertinet, quod habet Scholiastes ad Hippolyt. v. 52. Ἕτεροί εἰσι τοῦ χοροῦ, καθάπερ ἐν τῇ Ἀλεξάνδρῳ ποιμένες. Ἐνταῦθα μὲν οὖν δύναται προσαποχρήσασθαι τοῖς ἀπὸ τοῦ χοροῦ, ἐπεὶ δὲ συνεστῶτος τοῦ χοροῦ ἐπισάγει τοῦτο τὸ ἄθροισμα. *Musg.*

I. Schol. in Ran. Aristoph. v. 100. *Musg.*

II. Clem. Alex. p. 742. paullo aliter. *Musg.*

III. Stobæus Tit. XLII. Clemens Alex. p. 290. duos versus subjungit, quos Stobæus Tit. LXXXII. cum fragmento Hippolyti prioris connectit, cui et melius cohærere videntur. *Musg.*

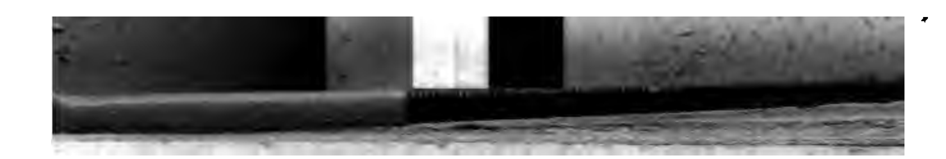
Ver. 2. apud Barn. Εὐγλωσσίᾳ — λυφθεὶς, quorum hoc est e conject. Scalig. vid. Heath. et Valck. p. 147. s. *Beck.*

IV. Stobæus Tit. IV. paullo aliter. *Musg.*

Ver. 2. s. Barn. — οὐ χρὴ — Τοῖς σοῖσιν εἴκεις. *Beck.*

V. Stobæus Tit. XXXVIII. cujus MS. in Bibl. Coll. Nov. Oxonii, θανοῦμαι et Ὃ suppeditavit. *Musg.*

Vulgo θανοῦμεν — Ἣ τοῖσιν —. *Beck.*

Οὐκ ἔστιν ἄχθος μεῖζον, οὐδὲ δώμασιν
Κτῆσις κακίων, οὐδ' ἀνωφελεστέρα.

Sapiens quidem es, Priame, tibi tamen dico: Servo plus satis acuto nullum gravius malum est, neque in domo possessio pejor, aut inutilior.

VII. Ὦ παγκάκιστοι, καὶ τὸ δοῦλον οὐ λόγῳ
Ἔχοντες, ἀλλὰ τῇ τύχῃ κεκτημένοι.

VIII. Ἤλεγχον· οὕτω γὰρ κακὸν δοῦλον γένος.
Γαστὴρ ἅπαντα, τοὐπίσω δ' οὐδὲν σκοπεῖ.

* * Sic enim pessimum genus est, servi. Venter ipsis instar omnium est. Nihil futurum curant.

IX. Δούλων ὅσοι φιλοῦσι δεσποτῶν γένος,
Πρὸς τῶν ὁμοίων πόλεμον αἴρουνται μέγαν.

Quicunque servi heros amant, magnum in se bellum a paribus suis suscitant.

X. — δούλους γὰρ οὐ
Καλὸν πεπᾶσθαι κρείσσονας τῶν δεσποτῶν.

Non decet servos habere, qui dominis suis praestent.

XI. Ἐκ τῶν ὁμοίων οἱ κακοὶ γαμοῦσ' ἀεί.

Mali semper apud malos uxores quaerunt.

XII. Περισσόμυθος ὁ λόγος, εὐγένειαν
Εἰ βρότειον εὐλογήσομεν.
Τὸ γὰρ πάλαι καὶ πρῶτον ὅτ' ἐγενόμεθα,
Διὰ δ' ἔκρινεν ἁ τεκοῦσα γᾶ βροτούς,
Ὁμοίαν χθὼν ἅπασιν ἐξεπαίδευσεν ὄψιν.
Ἴδιον οὐδὲν ἔχομεν· μία δὲ γονὰ
Τό τ' εὐγενὲς καὶ τὸ δυσγενές.
Νόμῳ δὲ γαῦρον αὐτὸ κραίνει χρόνος.
Τὸ φρόνιμον, εὐγένεια· καὶ τὸ συνετὸν
Ὁ Θεὸς δίδωσιν, οὐχ ὁ πλοῦτος.

Superflua est oratio, nobilitatem si mortalem laudaverimus. Olim enim cum primum nati sumus, et mater tellus homines formavit, omnibus consimilem largita est faciem. Peculiare nihil habemus. Sed una eademque progenies sunt nobiles atque ignobiles. Tempus autem legibus arbitrariis nobilitatem efficit mage gloriosam. Sed in prudentia nobilitas sita est; ac intelligentia non a divitiis, sed divinitus, datur.

VI. Stobaeus Tit. LXII. *Musg.*

VII. Stobaeus Tit. LXII. Mihi intellectu perdifficile videtur. *Musg.*

Fragmentum hoc emendavimus Lib. I. c. VII. p. 21. [Anim. in Eurip.]

Ὦ παγκάκιστοι, καὶ τὸ δοῦλον οὐ λόγῳ
ἔχοντες, ἀλλὰ τῇ ΦΥΣΕΙ κεκτημένοι.

Exemplis ibi allatis [Ion. 676. Helen. 729.] adde hoc Plauti in Amphitr. Act. I. Sc. I.

Hic qui verna natus est queritur
Sum vero verna verbo.

et hoc Anacharsidis apud Stob. S. LXXXIV. p. 491. 45. Ἀνάχαρσις ὀνειδιζόμενος ὅτι Σκύθης ἐστὶν, εἶπε· τῷ γένει ἀλλ' οὐ τῷ τρόπῳ. *Jacobs.*

VIII. Stobaeus Tit. LXII. *Musg.*

IX. Stobaeus Tit. LXII. *Musg.*

X. Stobaeus Tit. LXII. *Musg.*

XI. Stobaeus Tit. LXIX. *Musg.*

XII. Stobaeus Tit. LXXXVI.

XIII. Οὐκ ἔστιν ἐν κακοῖσιν εὐγένεια,
Παρ' ἀγαθοῖσι δ' ἀνδρῶν.

Nulla nobilitas inter malos est, sed apud bonos tantum viros.

XIV. Ἄδικον δ' ὁ πλοῦτος, πολλὰ δ' οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ.

Injustæ sunt divitiæ, et multa perperam committunt.

XV. Κακόν τι παίδευμ' ἦν ἄρ' εἰς εὐανδρίαν
Ὁ πλοῦτος ἀνθρώποισιν, αἵ τ' ἄγαν τρυφαί.
Πενία δὲ δύστηνον μὲν, ἀλλ' ὅμως τρέφει
Μοχθοῦντ' ἀμείνω τέκνα καὶ δραστήρια.

Mala sane institutio est ad fortitudinem opulentia hominibus et nimiæ deliciæ. Paupertas autem infelix quidem, sed tamen educat laborantes liberos præstantiores et fortiores.

XVI. Ὥστ' οὔ τις ἀνδρῶν εἰς ἅπαντ' εὐδαιμονεῖ.

Ut nemo felix undique est mortalium.

XVII. Πάντων τὸ θανεῖν· τὸ δὲ κοινὸν ἄχος
Μετρίως ἀλγεῖν σοφία μελετᾷ.

Moriendum est omnibus. Communem vero dolorem moderate dolere sapientia meditatur.

XVIII. Ἑκάβη, τὸ θεῖον ὡς ἄελπτον ἔρχεται
Θνητοῖσιν, ἕλκει δ' οὔποτ' ἐκ ταυτοῦ τύχας.

O Hecuba, quam insperatum accedit numen mortalibus, et casus ejusdem generis nunquam secum trahit.

XIX. A. Οἶδ', ἀλλὰ κάμπτειν τῷ χρόνῳ λύπας χρεών.
B. Χρή· τοῦτο δ' εἰπεῖν ῥᾷον, ἢ φέρειν κακά.

A. Scio: sed oportet tempore dolores flectere. B. Oportet: facilius autem est hoc dicere, quam dolores tolerare.

XX. Παλαιὰ καινοῖς δακρύοις οὐ χρὴ στένειν.

Casus veteres non deflendi sunt novis lacrymis.

XXI. Ἄρρητος κόρη. Non nominanda virgo.

XXII. Ἄκραντα γάρ μ' ἔθηκε θεσπίζειν θεὸς,
Καὶ πρὸς παθόντων, κἀν κακοῖσι κειμένων
Σοφὴ κέκλημαι, πρὶν παθεῖν δὲ, μαίνομαι.

Me enim inania vaticinari effecit Deus: et ab iis, qui afflicti sunt et in malis versantur, sapiens vocor, sed antequam affligantur, insanio.

Ver. 6. Heath. vult: Ἴδιον οὐδὲν ἄρ' ἔχομεν μ. δ. γ. ut sit trochaicus trimeter catalectus. Ver. 8. idem metri causa leg. censet: N. δ. γ. ὁ χρόνος αὐτὸ κραίνει. *Beck.*

XIII. Stobæus Tit. LXXXVI. *Musg.*

XIV. Stobæus Tit. XCIII. *Musg.*

XV. Stobæus Tit. XCVII. Clem. Alex. p. 483. Ed. Par. non sine varietate. *Musg.*

Ver. 1. Pro παίδευμ' Stob. βούλευμ'. *Beck.*

XVI. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

XVII. Stobæus Tit. CVIII. *Musg.*

XVIII. Stobæus Tit. CXII. *Musg.*

XX. Stobæus Tit. CXXV. *Musg.*

XXI. Hesych. v. Ἄρρητος. *Musg.*

XXII. Ex hac fabula desumtum videtur, licet Plutarchus sine nomine auctoris aut fabulæ citet, Op. Mor. p. 1469. Ed. H. Steph. *Musg.*

Hoc fragm. huc retulit etiam Toup. ad Longin. p. 188. et monuit, ad illud respici ab Orpheo Lapid. 20, 7. et Cic.

XXIII. * * * Δει δ' * * * * *
Οὐ ταῖς φήμαις τῶν ὀνομάτων ἐξελέγχεσθαι τρόπους.

ALOPA, VEL CERCYONE. *

I. Οὐ μή σύ γ' ἡμᾶς τοὺς τεκόντας ᾐδέσω;

Non tu me, parentem tuum, reverita es?

II. Γυνὴ γυναικὶ σύμμαχος πέφυκέ πως.

Mulier mulierem defendere solet.

III. Ἐγὼ δ', ὃ μὲν μέγιστον, ἄρξομαι λέγειν,
Ἐκ τοῦδε πρῶτον· πατρὶ πείθεσθαι χρεὼν
Παῖδας, νομίζειν τ' αὐτὸ τοῦτ' εἶναι δίκην.

Ego, quod maximum est, incipiam dicere ab eo primum; patri obedire æquum est liberos, et existimare, hoc ipsum justitiam esse.

IV. Ὁρῶ μὲν ἀνδρῶν τόνδε γυμνάδα στόλον,
Στείχοντα θεωρὸν, ἐκ τρόχων πεπαυμένον.

Video quidem cœtum virorum gymnasia frequentantium, a curriculi exercitio reversum, ad hæc spectanda properantem.

V. Οὐδεὶς ἔπαινον ἡδοναῖς ἐκτήσατο.

Nemo laudem voluptati indulgendo consecutus est.

VI. — γέμουσαν κύματος θεοσπόρου.

Fœtus a Deo sati plenam.

VII. Πλήσας δὲ νηδὺν, οὐδ' ὄναρ κατ' εὐφρόνην
Φίλοις ἔδειξεν αὐτόν.

Postquam autem ventrem impleverat, ne in somniis quidem noctu amasiæ se ostendit.

ad Att. 8. 11. ἄκραντα explicat, *quia Teucris non erat credita*. *Beck.*

XXIII. Citat Barnesius a scriptore Vitæ Galeni, quam tamen Vitam non invenio. *Musg.*

Iste Vitæ Galeni scriptor est ipse Renatus Charterius, qui unde petierit, nescio. Locum Euripidis hujus fabulæ Fragmentum XI. sequitur in editionibus Stobæi 1549. 1559. (1581.) 1609. locus Γαίω ὑπὲρ Λουκίλλης, ubi hæc verba occurrunt Serm. LXVII. (LXIX.) Simplicius in Epictet. XLV. p. 267. hæc habet; διὸ καλῶς εἴρηται ὅτι ἡ χωρὶς λόγων τράπεζα, φάτνης οὐδὲν διαφέρει. Vide nunc quam bellum hinc senarium effinxerit Barnesius, p. 497. fr. 24. *Por.*

Heath. corrigit: — φήμαις δ' οὐχὶ δεῖ Ταῖς τῶν ὀνομάτων ἐξελέγχεσθαι τρόπους.

Addendum fragment. hoc: Ἀλλ' ὦ φίλιπποι Τρῶες — Longin. de Subl. c. 15. Aliud fr. ex Alexandra petitum Heath. esse putat in Cic. de Divin. I. 21. Quod Barn. in Add. huc retulit fragm. ex Arist. Ran. 100. continet Aristophanis verba, non Euripidis. *Beck.*

* Historiam Alopes enarrat Hyginus Fab. 187. *Musg.*

Euripides ἐν Κερκύωνι laudatur ab Eustathio quinque locis, sed omnia referenda ad Alopam. Valck. D. p. 12. *Beck.*

I. Etymol. M. v. ᾐδέσθην. *Musg.*

Sine interrogationis nota ap. Grotium. *Beck.*

II. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*

III. Stobæus Tit. LXXIX. *Musg.*

Musgr. ita interpunxit versus ex mente Heath. *Beck.*

IV. Ammonius v. Τρόχοι. *Musg.*

V. Stobæus Tit. XXIX. ἐν Καρκίνῳ. forte pro Κερκύονι. *Musg.*

VI. Eustath. p. 656. Ed. Rom. *Musg.*

VII. Eustathius, p. 1902. Ed. Rom.

Ad Aëropen, sive Cressas, cum Grotio referimus Fragmentum ex Stob. Tit. LXXIV. *Musg.*

ANDROMEDA.*

I. Ἐκθεῖναι κήτει φορβάν.
Ceti devorandam exponere.

II. Ποία λιβὰς σμύρνης.

III. Σὰ γὰρ ταῦτα πάντα.
Tua enim haec omnia.

IV. Ἐκεῖσε, δεῦρο. Illuc, huc.

V. Ὦ παρθέν', εἰ σώσαιμί σ', εἴσῃ μοι χάριν;
O virgo, an, si te servavero, gratiam mihi habebis?

VI. Ἄγου δέ μ', ὦ ξεῖν', εἴτε πρόσπολον θέλεις, εἴτ' ἄλοχον.
Duc me, O hospes, sive servam mavis, sive conjugem?

VII. Σὺ δ', ὦ τύραννε θεῶν τε κἀνθρώπων, Ἔρως,
Ἢ μὴ δίδασκε τὰ καλὰ φαίνεσθαι καλά,
Ἢ τοῖς ἐρῶσιν, ὧν σὺ δημιουργὸς εἶ,
Μοχθοῦσι μόχθους εὐτυχῶς συνεκπόνει.
Καὶ ταῦτα μὲν δρῶν τίμιος θνητοῖς ἔσῃ,
Μὴ δρῶν δ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκεσθαι φιλεῖν
Ἀφαιρεθήσῃ χάριτας αἷς τιμῶσί σε.

Tu vero, Amor, Deorum atque hominum tyranne, aut ne doceas pulchra videri pulchra, aut amantibus labores, quorum tu auctor es, laborantibus feliciter succurre. Atque haec quidem faciens, [illegible] honoratus eris; non faciens autem, [illegible] Amoris [illegible] honores [illegible] amittes.

* [illegible]

[illegible] XIII [illegible]

[illegible]

Nempe [illegible] Euripidis [illegible]

[illegible]

VIII. Τὸ δαιμόνιον οὐχ ὁρᾷς
Ὅπη μοίρας διεξέρχεται,
Στρέφεις δ' ἄλλους
Ἄλλως εἰς ἁμέραν.

Numen non vides ut fatalia expergefaciat, vertit vero alios aliter quotidie.

IX. Εὔκλειαν ἔλαβον οὐκ ἄνευ πολλῶν πόνων.

Gloriam non sine magnis laboribus acquisivi.

X. Οὐκ αἰσχρὸν οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς,
Ἀλλ' ἡδύ τοι σωθέντα μεμνῆσθαι πόνων.

XI. Νεότης μ' ἐπῆρε καὶ σθένος τοῦ νοῦ πλέον.

Juventus et robur mentem exsuperans me impulit.

XII. Ὅσοι γὰρ εἰς ἔρωτα πίπτουσιν βροτῶν,
Ἐσθλῶν ὅταν τύχωσι τῶν ἐρωμένων,
Οὐκ ἔστι ποίας λείπεται τόδ' ἡδονῆς.

Quicunque enim mortalium in amorem incidunt, si bonos amare contingit, nulla iis voluptas deest.

XIII. Ἔρωτα δεινὸν ἔχομεν, ἐκ δὲ τῶν λόγων
Ἑλοῦ τὰ βέλτισθ', ὥστ' ἄπιστον ἔστ' ἔρως,
Κἀν τῷ κακίστῳ τῶν φρενῶν οἰκεῖν θέλει.

XIV. Τῶν γὰρ πλούτων ὅδ' ἄριστος
Γενναῖον λέχος εὑρεῖν.

Optimum divitiarum genus est honesta uxore potiri.

XV. Ὦ τλῆμον, ὡς σοὶ τὰς τύχας μὲν ἀσθενεῖς
Ἔδωχ' ὁ δαίμων, μέγα φρονοῦσι δ' οἱ λόγοι.

Ah miser, quam tenuem tibi fortunam dedit Deus, sermones autem superbiunt.

XVI. Χρυσὸν μάλιστα βούλομ' ἐν δόμοις ἔχειν·
Καὶ δοῦλος ὢν γὰρ τίμιος πλουτῶν ἀνήρ·
Ἐλεύθερος δὲ, χρειὸς ὢν, οὐδὲν σθένει.
Χρυσοῦ νόμιζε σαυτὸν οὕνεκ' εὐτυχεῖν.

Aurum præcipue domi possidere velim. Nam vel servus, si dives sit, honoratur; Liber autem egenus nihil efficere potest. Itaque felicem te auri causa existimes.

τίμιος ἐν θεοῖς ἔσῃ. *Quod si feceris æque ac reliqui Dii celebraberis. Jacobs.*

VIII. Stobæus Eclog. Phys. Tit. IX. Secundo versu tentabam: Ὅπη μοιρίδι' ἐξέγειται. Deinde στρέφει, et ultimo ἐπαμεραὶ, pro εἰς ἁμέραν. *Musg.*

IX. Stobæus Tit. XXIX. *Musg.*

X. Stobæus Tit. XXIX. ex Andromeda. Aristot. Rhetor. I. 11. ejusque Scholiastes. Plut. Sympos. Lib. II. c. 1. *Musg.*

Vid. Gatak. Adv. Misc. p. 513—515. *Beck.*

XI. Stobæus Tit. LII. Lucianus Νεκυομαντείᾳ pro σθένος habet θράσος, quod melius. *Musg.*

XII. Stobæus Tit. LXIII. *Musg.*

XIII. Stobæus Tit. LXIV. Interpretationem, ut non satis perspicuam, omisi. *Musg.*

XIV. Stobæus Tit. LXVII. *Musg.*

XV. Stobæus Tit. LXXXI. *Musg.*

XVI. Stobæus Tit. LXXXI. Postre-

XVII. — — Χρήμασιν γὰρ εὐτυχῶ,
Ταῖς συμφοραῖσι δ', ὡς ὁρᾷς, οὐκ εὐτυχῶ.

Pecuniis quidem felix sum: Calamitatibus autem, ut vides, infelix.

XVIII. Ἦ που τὸ μέλλον ἐκφοβεῖ καθ' ἡμέραν,
Ὡς τοῦ γε πάσχειν τοὔπιον μεῖζον κακόν.

Nempe quod futurum est, quotidie metus movet, mali enim exspectatio pejus est, quam perpeti.

XIX. Ὁ μὲν ὄλβιος ἦν· τὸδ' ἀπέκρυψεν
Θεός· ἐκ κείνων τῶν τότε λαμπρῶν
Νεύει βίοτος,
Νεύει δὲ τύχα κατὰ πνεῦμ' ἀνέμων.

Hic quidem locuples erat, at hoc occultavit Deus: ex illis quondam splendidis rebus declinat vita, declinat autem fortuna secundum venti flatum.

XX. Οὐκ ἔστιν, ὅστις εὐτυχὴς ἔφυ βροτῶν,
Ὃν μὴ τὸ θεῖον ὡς τὰ πολλὰ συντελεῖ.

Nullus fere hominum adeo fortunatus est, quem non Deus.....

XXI. Τὰς συμφορὰς γὰρ τῶν κακῶς πεπραγότων
Οὐ πώποθ' ὕβρισ', αὐτὸς ὀῤῥωδῶν παθεῖν.

Calamitatibus enim hominum infelicium nunquam insultavi, metuens, ne ipse paterer.

XXII. Συνάλγησον, ὡς ὁ κάμνων
Δακρύων μεταδοὺς
Ἔχει κουφότητα μόχθων.

Condoleto: nam homo æger, aliis lacrymas ciens, levamen malorum habet.

XXIII. A. Τὸ ζῆν ἀφέντες, τὸ κατὰ γῆν τιμῶσί σου.
B. Κενοί γ'· ὅταν γὰρ ζῇ τις, εὐτυχεῖν χρεών.

A. Vitam omittentes, quod infra terram tui est, honorant. B. Inepti: præstat enim, dum vivit aliquis, læta experiri.

mum versum aliunde desumtum suspicabur. *Musg.*

xvii. Stobæus Tit. XCVIII. *Musg.*

xviii. Stobæus Tit. XCIX. *Musg.*

xix. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

Ver. 1. τὸ δ' ἀπέκρυψεν Heath. *Beck.*

Malim: Ὁ μὲν ὄλβιος ἦν ΠΟΤ'· ἀπέκρυψε ΔΕ θεός. ἀπέκρυψε, τὸν ὄλβον sc. Hoc verbum sæpissime significationem habet τοῦ ἀφανίζειν — quod docuit Abresch. in Animadd. ad Æsch. Lib. I. p. 3. *Jacobs.*

xx. Stobæus Tit. CV. mendose. *Musg.*

Ver. 2. ΩΙΜΗ. (vulgo ὃν) *Por.*

Grot. de conjectura et cum eo B. edidit — ὡς τὸ τέλος ἀπολλύει. Heath. vult: Οὐ μ. τ. θ. ὡς τ. π. σ. *Ubi, vel, cujus ad plurima non confert numen. Beck.*

xxi. Stobæus Tit. CXIII. *Musg.*

Apud Stob. Grot. p. 467. hæc tanquam ex Andromacha petita leguntur, ex Andromeda sumta esse docuit Valck. ad Ammon. p. 37. *Beck.*

xxii. Stobæus Tit. CXIV. Grotius ex MS. Par. ἔχει τινὰ legit. *Musg.*

Ver. 2. s. Heath. distinguit: Δακρύων μεταδοὺς ἔχει Τινὰ κουφ. μ. *Beck.*

xxiii. Stobæus Tit. CXXIV. paullo aliter. *Musg.*

Barnes. — ἀφέντος — τιμῶσί σου; Κενοί γ' — εὐτυχεῖ, Κρέων. *Beck.*

XXIV. Ἐγὼ δὲ παῖδας οὐκ ἐῶ νόθους λαβεῖν·
Τῶν γνησίων γὰρ οὐδὲν ὄντες ἐνδεεῖς,
Νόμῳ νοσοῦσιν· ὅ σε φυλάξασθαι χρεών.

Ego autem progeniem notham habere non concesserim. Legitimis enim nulla in re inferiores lege premuntur, quod te cavere oportet.

XXV. Σιγᾷς; Σιωπὴ δ' ἄπορος ἑρμηνεὺς λόγων.

Tacesne? At silentium obscurus dicendorum interpres est.

XXVI. Τήν τοι δίκην λέγουσι παῖδ' εἶναι Διός,
Ἐγγύς τε ναίειν τῶν βροτῶν τιμωρίας.

Dicunt, justitiam filiam esse Jovis, et pœnas in vicinia hominum habitare.

XXVII. — πᾶς δὲ ποιμένων ἔῤῥει λεώς,
Ὁ μὲν γάλακτος κίσσινον φέρων σκύφος,
Πόνων ἀναψυκτῆρ', ὁ δ' ἀμπέλων γάνος.

Huc turba pastorum confluit plurima, hic quidem lactis hederaceum ferens scyphum, laboris delinimentum, ille autem vitis laticem.

XXVIII. Ὦ νὺξ ἱερά,
Ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις
Ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύουσ'
Αἰθέρος ἱερᾶς
Τοῦ σεμνοτάτου δι' Ὀλύμπου.

O nox sancta, quam longum cursum curris, sidereos equos aurigans ætheris immensi per venerandum Olympum.

XXIX. ——— παρθένου τ' εἰκόνα τινὰ
Ἐξ αὐτομόρφων λαΐνων τειχισμάτων
Σοφῆς ἄγαλμα χειρός. ———

XXV. Stobæus Tit. XXXVII. Ed. Gesner. *Musg.*

XXVI. Stobæus Eclog. Phys. c. 2. τῆς βροτῶν habet: ex Andromacha citans. *Musg.*

Simillimum Fr. Antiop. n. 3. *Beck.*

XXVII. Athenæus, p. 477. Macrobius Saturn. V. c. 21. *Musg.*

XXVIII. Scholiastes Theocriti in Idyll. II. 166. Aristophanes Thesmophor. *Musg.*

Ver. 2. Heath. vult: Ὡς μακρόν γ' ἵππ. quod, suspensa sententia, nondum locus sit versui parœmiaco. *Beck.*

XXIX. Exstat in S. Maximi Scholiis ad Dionysium Areopagitam Ed. Corder. Tom. II. p. 28. sed Interprete indiget. Habet et Pachymeres ibidem p. 30. legitque αὐτομόρφου. Pro εἰκόνα forte εἰκῶ, ut Helen. 73. *Musg.*

παρθένου εἰκόνα τινὰ
ἐξ αὐτομόρφων λαΐνων τυχισμάτων
σοφῆς ἄγαλμα χειρός.

ex Persei oratione ducti videntur, qui Andromeda conspecta, se puellæ statuam eleganter effictam et expolitam videre existimabat. Hinc Ovidius in Metam. IV. 671.

Quam simul ad duras religatam brachia cautes
Vidit Abantiades; nisi quod levis aura capillos
Moverat, et trepido manabant lumina fletu;
Marmoreum ratus esset opus.

In ejusmodi descriptione locum non habere v. τειχισμάτων per se patet; neque hoc ab Euripide scriptum puto, sed τυκισμάτων, *operum fabrili arte sculptorum.* Suidas. Τύκος. ἐργαλεῖόν τι, ᾧ τε λίθους περικόπτουσι καὶ ξέουσιν. ἔνθεν καὶ τὸ ἐτύκιζον, ἀντὶ τοῦ ἔξεον, ἔκοπτον. In Epigrammate Antipatri Sidonii LXXXVII. Anal. V. P. T. II. p. 30. ubi Cod. Vat. sine sensu habet Μαστιδίω τυπωταγις ἐπὶ στ π. olim fortasse scriptum fuit:

ANTIGONA. *

I. Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ,
Εἶτ' ἐγένετ' αὖθις ἀθλιώτατος βροτῶν.

Fuit Œdipus in initio fortunatus vir, deinde factus est postea mortalium miserrimus.

II. Οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο, πλὴν λόγος,
Καὶ βωμὸς αὐτῆς ἔστιν ἀνθρώπου φύσις.

Nullum est Suadæ templum, nisi sermo, et ara ejus est hominis natura.

III. Δεῖ τοῖσι πολλοῖς τὸν τύραννον ἁνδάνειν.

Tyrannum populo placere oportet.

IV. Οἰκεῖος ἀνθρώποισι γίγνεσθαι φιλεῖ
Πόλεμος ἐν ἀστοῖς, ἂν διχοστατῇ πόλις.

Intestinum hominibus oboriri solet bellum inter cives, si civitas dissenserit.

V. Οὔτ' εἰκὸς ἄρχειν, οὔτ' ἐχρῆν εἶναι νόμον
Τύραννον εἶναι· μωρία δὲ καὶ θέλειν,
Ὃς τῶν ὁμοίων βούλεται κρατεῖν μόνος.

VI. Ἀνδρὸς δ' ὁρῶντος εἰς Κύπριν νεανίου
Ἀφύλακτος ἡ τήρησις· ἂν γὰρ φαῦλος ᾖ
Τἄλλ', εἰς ἔρωτα πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.
Ἣν δ' ἂν προσῆται Κύπρις, ἥδιστον λαβεῖν.

Adolescens, ad Venerem spectans, nullo modo custodiri potest; quamvis enim ineptus sit aliis in rebus, in amore tamen unusquisque prudentior est. Quamcunque autem appetiverit Venus, potiri jucundum est.

Μαστεύω τυνίην τίν' ἐπὶ στυλαντίδι πέτρῃ
Λυσιδίκα, γλυπτὸν τόνδ' ἐχάραξε νόον.

Quem tandem, Lysidice, sensum expresserit cælum in hoc cippo, quæro. Idem vero τύνος et τυνίον docente Eustathio ad Ιλ. Ξ'. p. 951. 44. *Jacobs.*

Alia ex Andromeda habet Aristophanes Thesmophor. [1110—1114. 1116. s. 1118. s. 1121. 1127. s.] sed quæ non semper facile fuerit a comici verbis separare. Huc etiam refert Heathius Plutarch. Sympos. Lib. IX. probl. 15. *Musg.*

Ὁ πετάμενος ἱερὸν ἀνὰ Διὸς αἰθέρα Γοργόφονος. confer Valck. D. p. 49.] et de Audiend. Poët. p. 22. Ed. Par. Opp. Moral. [Κῆτος θοάζον ἐξ Ἀτλαντικῆς ἁλός. *Beck.*

* De Fabula sic Scholiastes Sophoclis ad finem Antigonæ: Ἰστέον, ὅτι διαφέρει τῆς Εὐριπίδου Ἀντιγόνης αὕτη, ὅτι φωραθεῖσα ἐκείνη διὰ τὸν Αἵμονος ἔρωτα ἐξεδόθη πρὸς γάμον· ἐνταῦθα δὲ τοὐναντίον. *Musg.*

I. Prologi hoc initium exstat apud Aristoph. Ran. 1213 et 1218. ubi vide Scholiasten. *Musg.*

Barn. in Fragm. Œdipi habet. *Beck.*

II. Aristoph. Ran. 1438. Scholiast. ibid. Heraclides de Allegor. Homer. Secundus ubi exstet, non inveni. *Musg.*

Est apud Tzetz. ad Hesiod. p. 48. ubi recte ἔστ' ἐν ἀνθρώπου φύσει. Vide Hel. 1001. *Por.*

III. Stobæus Tit. XLVIII. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. XLIII. *Musg.*

V. Exstat obscurum hoc fragmentum apud Stobæum Tit. XLIX. *Musg.*

VI. Stobæus Tit. LXIII. De ultimo versu videri potest Valckenær. Diatrib. p. 242. *Musg.*

Ver. 1. ἐρῶντος vulgo, quod in ὁρῶντος mutaverat jam Musgr. Ex. Eur. p. 100. V. 4. vulgo: Ἣν δ' εὖ προσῆται, h. e. interprete Heath. *Quod si commoda adsit Venus.* Valck. legit: Ἣν δ' οὐ προσῆται, Κύπριν κ. λ. *Beck.*

VII. Ἤρων· τὸ μαίνεσθαι δ' ἄρ' ἦν ἔρως βροτοῖς.

Amabam: amor autem hominibus furor est.

VIII. Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκέτ' ἔστ' ἐλεύθερος,
Ἀλλ' ἕν γ' ἔχει τι χρηστόν· ἐν κήδει γὰρ ὢν
Ἐσθλῷ δέδοικε μηδὲν ἐξαμαρτάνειν.

Adstrictus nuptiis haud amplius est liber. Unum vero hoc habet commodi, quoniam affinitati bonæ conjunctus, ab omni peccato sibi cavet.

IX. Ὀνόματι μεμπτὸν τὸ νόθον, ἡ φύσις δ' ἴση.

Nothum genus nomine tenus culpatur, natura vero æqualis est.

X. Ἡ γὰρ δόκησις πατράσι παῖδας ἐοικέναι
Τὰ πολλὰ φαύλη γίνεται τέκνων πέρι.

Prolem parentum, quod ferunt, mores sequi, Falsum revincit sæpe natorum indoles.

XI. Τὸ μωρὸν αὐτὸ τοῦ πατρὸς νόσημ' ἔνι,
Φιλεῖ γὰρ οὕτως ἐκ κακῶν εἶναι κακούς.

Stultitia hæreditarius morbus a patre est; sic enim solent mali generare malos.

XII. Ἀνδρὸς φίλου δὲ χρυσὸς ἀμαθίας μέτα
Ἄχρηστος, εἰ μὴ κἀρετὴν ἔχων τύχῃ.

Amici opulentia cum stultitia conjuncta inutilis est, nisi virtutem simul habeat.

XIII. — ἐπ' ἄκραν ἥκομεν γραμμὴν κακῶν.

Ad malorum metam pervenimus.

XIV. Μὴ οὖν ἔθελε λυπεῖν σαυτόν· εἰδὼς, πολλάκις
Ὅτι τὸ λυποῦν ὕστερον χαρὰν ἄγει.

Ne igitur contristes teipsum, non nescius, sæpe quod et mœstæ res postea gaudium ferunt.

XV. Ὅστις δὲ πρὸς τὸ πίπτον εὐλόγως φέρει
Τὸν δαίμον', οὗτος ἧσσον ἔστ' ἀνόλβιος.

Quisquis in eventu rerum moderate fert sortem suam, minus ille infelix est.

VII. Stobæus Tit. LXIV. *Musg.*
Apud Barn. est in Inc. *Beck.*
VIII. Stobæus Tit. LXVII. *Musg.*
IX. Stobæus Tit. LXVII. Clem. Alex. p. 741. *Musg.*
X. Sic emendat et interpretatur Grotius, quod exstat Stob. Tit. LXXXVII. *Musg.*
Pro ἐοικέναι Piers. Attice scribi jubet εἰκέναι.—Ver. 2. Stob. ταύτῃ, quod quare in φαύλῃ mutarit Grot. non satis causæ apparere putat Heath. *Beck.*
XI. Stobæus Tit. XC. *Musg.*
XII. Stobæus Tit. XCIII. *Musg.*
XIII. Stobæus Tit. CIV. *Musg.*
XIV. Stobæus Tit. CVIII. Emendat non ineleganter Valckenærius Diatrib. c. 15. *Musg.*
Apud Stob. et Barn. additur tertius versus: Καὶ τὸ κακὸν ἀγαθοῦ γίνεται παραίτιον. Versus priores sic scribit Valck. p. 155.

— Μή νυν θέλε
Λυπεῖν σεαυτὸν [Δῆμον], εἰδὼς, πολλάκις
Ὅτι καὶ τὸ λυποῦν ὕστερον χαρὰν ἄγει.

XVI. Θάνατος γὰρ ἀνθρώποισι νεικέων τέλος
Ἔχει· τί γὰρ τοῦδ' ἐστὶ μεῖζον ἐν βροτοῖς;
Τίς γὰρ πετραῖον σκόπελον οὐτάζων δορὶ
Ὀδύναισι δώσει; τίς δ' ἀτιμάζων νέκυς,
Εἰ μηδὲν αἰσθάνοιντο τῶν παθημάτων;

Mors enim hominibus contentionum finem habet. Quid enim morte inter mortales majus est? Quis enim molem saxeam hasta vulnerans dolore afficiet? quisve in mortuos contumeliose se gerens, si nullam affectionem sentiant?

XVII. Ὦ Παῖ Διώνης, ὡς ἔφυς μέγας θεὸς
Δεινός τε, θνητοῖς γ' οὐδαμῶς ὑποστατός.

O fili Diones, quam magnus es Deus saevusque; cui mortales certe minime resistant.

XVIII. Ἐπὶ χρυσεόνωτον ἀσπίδα τὰν
Καπανέως.

Super aureo Capanei clypeo.

ANTIOPA.*

I. Τὸν μὲν κικλήσκει Ζῆθον· ἐζήτησε γὰρ
Τεκοῦσιν εὐμάρειαν ἡ τικοῦσά νιν.

Illum vocavit Zethum: quae enim peperit illum, quaerebat securitatem liberis.

II. Δίκα τοι δίκα χρόνιος· ἀλλ' ὅμως ὑποπεσοῦσ'
Ἔλαθεν, ὅταν ἔχῃ τιν' ἀσεβῆ βροτῶν.

Justitia equidem sera est: homini tamen impio imminens, tanquam ex insidiis latet.

Sunt verba Amoris ad Haemonem. *Beck.*

XV. Stobaeus Tit. CXIII. *Musg.*

XVI. Stobaeus Tit. CXXVI. *Musg.*

XVII. Mendose exstat apud Scholiasten Pindari ad Pyth. III. 176. Varie corrigunt eruditi, ut videre est apud Valckenaer. Diatrib. c. 15. Ego Ruhnkenii mei emendationem, leviter tamen immutatam, exhibeo. *Musg.*

In ipsis Schol. legitur: ὡς ἔφυς — Διώνησι, θνητοῖς τ' οὐ. ὑποστάτης. ὡς et ὑπόστατος dederunt Scal. et Grot. Ruhnkenii emendatio Δεινός τε, θνητοῖς τ' est apud Valck. 156. qui ipse emendat Μόνος τε θνητοῖς, Piers. ibid. Θεοῖσι, θνητοῖς τ'. *Beck.*

XVIII. Scholiastes ad Phoeniss. 1146. *Musg.*

Heath. sic disponit — ἐπὶ χρυσεόνωτον ἀσπίδα τὰν Καπανέως.

Idem Heath. addit versum hunc e Stob. Grot. p. 513.

Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομεῖν ἐπ' ἀνδράσι. *Beck.*

* Historiam enarrat Hyginus Fab. 8. copiose illustratam a Valckenaerio Diatrib. c. 7. *Musg.*

I. Exstat apud Etymolog. Mag. v. Ζῆθος. Vide Valckenaer. Diatrib. 62. *Musg.*

Similiter poëta in hoc dramate etymologiam nominis Amphionis dedit, irrisus propterea ab Aristophane. v. Poll. IX. 36. Etym. p. 92, 4. *Beck.*

II. Stobaeus Eclog. Physic. cap. 7. *Musg.*

Barn. haec in quatuor versus divisit. *Beck.*

III. Τήν τοι δίκην λέγουσι παῖδ' εἶναι χρόνου·
Δείκνυσι δ' ἡμῶν ὅστις ἐστὶν ἂν κακός.

Justitiam, dicunt nonnulli, filiam esse temporis: ostendit autem nobis, quicunque sit malus.

IV. Τρεῖς εἰσὶν ἀρεταὶ, ἃς χρή σ' ἀσκεῖν, ὦ τέκνον,
Θεούς τε τιμᾷν, τούς τε θρέψαντας γονεῖς,
Νόμους τε κοινοὺς Ἑλλάδος· καὶ ταῦτα δρῶν
Κάλλιστον ἕξεις στέφανον εὐκλείας ἀεί.

Tres sunt virtutes, quas te, mi fili, exercere necesse est: ut scilicet Deos colas, et, qui te enutriverunt, parentes, et leges communes Græciæ. Hæc si feceris, pulcherrimam bonæ famæ coronam perpetuo feres.

V. Τὸ δ' ἀσθενές μου καὶ τὸ θῆλυ σώματος
Κακῶς ἐμέμφθης· καὶ γὰρ, εἰ φρονεῖν ἔχω,
Κρεῖσσον τόδ' ἐστὶ καρτεροῦ βραχίονος.

Tu vero corpus meum imbecillum et muliebre male reprehendisti: modo enim sapiam, potius id fuerit, quam brachium robustum.

VI. Ἐγὼ μὲν οὖν ᾄδοιμι καὶ λέγοιμί τι
Σοφὸν, ταράσσων μηδὲν, ὧν πόλις νοσεῖ.

Cantare promtum, dicere est promtum mihi, quod juvet, et urbis neutiquam incendat mala.

VII. Καὶ μὴν ὅσοι μὲν σαρκὸς εἰς εὐεξίαν
Ἀσκοῦσι βίοτον, ἢν σφάλωσι χρημάτων,
Κακοὶ πολῖται. δεῖ γὰρ ἄνδρ' εἰθισμένον,
Ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς ἐν αὐτῷ μένειν.

Atqui quicunque vitam sic agunt, ut carnem saginent, si opibus excidant, mali erunt cives. Necesse est enim solitum homini intemperantem ventris habitum sui similem permanere.

VIII. Εἰ δ' εὐτυχῶν τις καὶ βίον κεκτημένος
Μηδὲν δόμοισι τῶν καλῶν πειράσεται,
Ἐγὼ μὲν οὔποτ' αὐτὸν ὄλβιον καλῶ·
Φύλακα δὲ μᾶλλον χρημάτων εὐδαίμονα.

Si quis fortunatus et opulentus domi nihil bonorum experiatur, hunc ego nequaquam beatum nominaverim, sed potius felicem divitiarum custodem.

III. Stobæus Tit. I. *Musg.*
Part. ἂν post ἐστὶν Grot. inseruit de conjectura, quam repugnare Græco sermoni putat Heath. et conjicit 'Οττισοῦν ἐστιν κ. *Beck.*

IV. Stobæus Tit. I. Grotius et Barnesius: τὰς δὲ χρή σ', etc. *Musg.*

V. Stobæus Tit. III. Cujus autem verba sint hæc, monuit Valckenærius Diatrib. cap. 8. Vide etiam Ed. Grot. *Musg.*

Sunt verba Amphionis ad fratrem. — Maximus T. II. p. 535. Combef. habet: — εἰ γὰρ εὖ φρονεῖν ἔχω, quod probat Valck. p. 78. mutato φρονεῖν in φρενῶν. *Beck.*

VI. Stobæus Tit. III. Quæ hunc versum sequuntur in Ed. Barnes. ad Electram 294—296. pertinent, et in MSto Collegii Novi ab hoc fragmento separantur. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. VI. Valckenærius Diatrib. c. 8. legendum monet in versu postremo ταύτῳ. *Musg.*

Valck. p. 79. non ἐν ταύτῳ, sed ἐν αὑτῷ, legit. Idem vertit ultima: adsueta

IX. Πολλοὶ δὲ θνητῶν τοῦτο πάσχουσιν κακόν·
Γνώμη φρονοῦντες οὐ θέλουσ' ὑπηρετεῖν
Ψυχῇ, τὰ πολλὰ πρὸς φίλων νικώμενοι.

Multi mortalium hoc vitii habent: ut, quamvis mente sapiant, nolint tamen obsequi animo suo, ut plurimum ab amicis victi.

X. Κόσμος δὲ σιγῆς στέφανος ἀνδρὸς οὐ κακοῦ·
Τὸ δ' ἐκλαλοῦν οὔθ' ἡδονῆς μὲν ἅπτεται,
Κακὸν δ' ὁμίλημ', ἀσθενὲς δὲ καὶ πόλει.

Decorum silentium corona est viri boni: loquacitas autem neque jucundum aliquid habet, et mala est conversationi, et inutilis civitati.

XI. Ὁ δ' ἥσυχος, φίλοισί τ' ἀσφαλὴς φίλος,
Πόλει τ' ἄριστος, μὴ τὰ κινδυνεύματα
Αἰνεῖτ'· ἐγὼ γὰρ οὔτε ναυτίλον φιλῶ
Τολμῶντα λίαν, οὔτε προστάτην χθονός.

Qui autem est tranquillus, et amicus salvus amicis, et civitati utilis, ne pericula collaudet: ego enim neque nautam amo audacem nimis, neque præsidem regionis.

XII. Γνώμη γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις,
Εὖ δ' οἶκος, εἴς τ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα.
Σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
Νικᾷ· σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία πλέον κακόν.

Viri prudentia bene habitantur civitates, bene vero familia: et ad bella magnum ejus robur est. Consilium enim unum sapiens multas manus vincit: imperitia vero cum multitudine deterius malum est.

XIII. Ὅστις δὲ πράσσει πολλά, μὴ πράσσειν παρόν,
Μωρός, παρὸν ζῆν ἡδέως ἀπράγμονα.

Quisquis multa agit, ubi cessare liceret, stultus est, cum jucunde posset tranquillus vivere.

XIV. Οὐ χρὴ ποτ' ἄνδρα δοῦλον ὄντ' ἐλευθέρας
Γνώμας διώκειν, οὐδ' ἐς ἀργίαν βλέπειν.

Nunquam oportet servum ingenua studia tractare, nec otium sequi.

enim intemperantiæ semper ventrem expleat, necesse est. *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. XVI. Mavult Heathius. *Musg.*

Quia sic in Maximo, T. II. p. 602.

Μηδὲν δ' ὅμως τι τῶν καλῶν πυρέσεται.

Verba Amphionis esse putat Valck. p. 81. *Beck.*

IX. Stobæus Tit. XXX. *Musg.*

X. Stobæus Tit. XXXVI. *Musg.*

XI. Stobæus Tit. XLVI. *Musg.*

XII. Ita Barnesius, ut leguntur apud Stobæum Tit. LIV. nisi quod ibi habetur εὖ βούλευμα.—Auctore Grotio nunc exhibetur ἓν: probat Valckenærius Diatrib. pag. 78. πλεῖστον κακόν. Apostol. 6. D. 8. Clem. Alex. p. 405. Ed. Paris. *Musg.*

Hos versus cum similibus veterum scriptorum locis contendit, et varias lectiones recenset Gatak. Adv. Post. p. 511—513. Duo ultimi versus exstant apud Sext. Emp. adv. Gram. c. 13. (T. I. p. 277.) qui in v. ult. pro πλέον habet πλεῖστον. *Heath.*

XIII. Stobæus Tit. LVIII. *Musg.*

XIV. Stobæus Tit. LXII. *Musg.*

XV. — τὸ δοῦλον οὐχ ὁρᾷς ὅσον κακόν;

Non vides, quantum sit malum servile genus?

XVI. Φεῦ, φεῦ· τὸ δοῦλον ὡς ἁπανταχῇ γένος
Πρὸς τὴν ἐλάσσω μοῖραν ὥρισεν θεός;

Papæ! quam ubique servile genus ad deteriorem sortem destinavit Deus.

XVII. Κῆδος καθ' αὑτὸν τὸν σοφὸν κτᾶσθαι χρεών.

Affinitatem sibi parem quærere decet sapientem.

XVIII. — πᾶσι δ' ἀγγέλλω βροτοῖς
Ἐσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν εὐγενῆ σπείρειν τέκνα,
Οὐ γάρ ποτ' ἂν πράξειαν ἐς τέλος κακῶς.

Adhortor autem omnes, ut ex honesto genere honestos liberos gignant: sic enim nunquam ad extremum male se gerent.

XIX. Εἰ νοῦς ἔνεστι· εἰ δὲ μή, τί δεῖ καλῆς
Γυναικός, εἰ μὴ τὰς φρένας χρηστὰς ἔχοι;

Si mentem habeat, *bene est:* sin minus, quid opus formosa uxore, nisi et bonam mentem habeat.

XX. Οὐ σωφρονίζειν ἔμαθον, αἰδεῖσθαι δὲ χρή,
Γύναι, τό τε λίαν, καὶ φυλάσσεσθαι φθόνον.

Non didici mihi moderari — oportet tamen vereri, O mulier, quicquid immodicum est, et propulsare invidiam.

XXI. Φεῦ, φεῦ, βρότειαι πημάτων ὅσαι τύχαι,
Ὅσαι τε μορφαί; τέρμα δ' οὐκ εἴποι τις ἄν.

Heu! malorum hominibus quot vices, quot formæ? terminum autem nemo facile dixerit.

XXII. Πόλλ' ἐστὶν ἀνθρώποισιν, ὦ ξένε, κακά.

Mala hominibus, O hospes, multa contingunt.

XXIII. Ἔχει λόγον καὶ τοῦτο τῶν πολλῶν βροτῶν,
Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.

Non abs re istud, quod homines vulgo dictitant; oportet quidem nonnullos esse infelices, alios vero fortunatos.

XXIV. Φρονῶ δ', ἃ πάσχω, καὶ τόδ' οὐ σμικρὸν κακόν·
Τὸ μὴ εἰδέναι γὰρ ἡδονὴν ἔχει τινὰ
Νοσοῦντα· κέρδος δ' ἐν κακοῖς ἀγνωσία.

Intelligo autem, quæ patior: et hoc ipsum non leve malum est; ægroto

ἐς ἀργίαν] Sic Stob. Grot. Apud Barn. ἐστ'. ἀργ. *Beck.*

XV. Stobæus Tit. LXII. *Musg.*

XVI. Ibidem. *Musg.*

XVII. Stobæus Tit. LXVIII. *Musg.*

XVIII. Ibid. *Musg.*

XIX. Stobæus Tit. LXXVII. *Musg.*

XX. Stobæus Tit. LXXIII. istud τε ante λίαν habet Valcken. Diatrib. p. 65. *Musg.* Qui verba hæc Amphioni tribuit. *Beck.*

XXI. Stobæus Tit. XCV. *Musg.*

XXII. Ibid. *Musg.* Barnes. ὦ ξένοι. *Beck.*

XXIII. Stobæus Tit. XCV. *Musg.*

enim ignorantia voluptatis aliquid affert. Inscitia in rebus adversis lucro est.

XXV. Τοῖος δὲ θνητῶν τῶν ταλαιπώρων βίος.
Οὐδ' εὐτυχεῖ τὸ πάμπαν, οὔτε δυστυχεῖ·
Εὐδαιμονεῖ τε κ' αὖθις οὐκ εὐδαιμονεῖ.
Τί δῆτ', ἐν ὄλβῳ μὴ σαφεῖ βεβηκότες,
Οὐ ζῶμεν ὡς ἥδιστα μὴ λυπούμενοι;

Talis miserorum est hominum vita: nec omnino fortunata, nec plane infortunata est: et nunc feliciter agit, nunc iterum infeliciter: cur igitur, cum per felicitatem incertam tendimus, non pro singulari felicitate habemus absentiam doloris?

XXVI. Ῥίψον τὴν Λύραν, καὶ κέχρησ' ὅπλοις.

Abjice Lyram, et utere armis.

XXVII. Κόρος δὲ πάντων· καὶ γὰρ ἐκ καλλιόνων
Λέκτροις ἐν αἰσχροῖς εἶδον ἐκπεπληγμένους·
Δαιτὸς δὲ πληρωθείς τις ἄσμενος πάλιν
Φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥσθη στόμα.

Satietas est omnium rerum: nonnullos etenim, posthabitis honestis amoribus, turpibus implicitos cognovi: et epulis satiatus aliquis, habens iterum viliore victu fruens delectavit gulam.

XXVIII. Ἐκ παντὸς ἂν τις πράγματος δισσῶν λόγων
Ἀγῶνα θεῖτ' ἂν, εἰ λέγειν εἴη σοφός.

De re qualibet in utramque partem facile disputationem ineat, quicunque fuerit dicendi peritus.

XXIX. Ἀνὴρ γὰρ ὅστις, εὖ βίον κεκτημένος,
Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἀμελείᾳ παρείασεν,
Μόλπαισι δ' ἡσθεὶς τοῦτ' ἀεὶ θηρεύεται,
Ἀργὸς μὲν οἴκοις καὶ πόλει γενήσεται,
Φίλοισι δ' οὐδείς· ἡ φύσις γὰρ οἴχεται,
Ὅταν γλυκείας ἡδονῆς ἥσσων τις ᾖ.

Quicunque vir, secunda vitæ fortuna utens, res domesticas, ignaviæ deditus, omittit, et cantus amans, id venatur solum; inutilis quidem domi et

Heath. punctum post βροτῶν tolli et post τοῦτο poni vult. *Beck.*

XXIV. Stobæus Tit. XCVI. Erotian. in κατιφρόνει. *Musg.*

Valckenario videntur verba Antiopæ ad Amphionem. *Beck.*

XXV. Stobæus Tit. CII. Vide Clem. Al. pag. 744. *Musg.*

Clemens: Τί δή ποτ' ὄλβῳ, sed vulg. præfert Valck. p. 81. *Beck.*

XXVI. Olympiod. Schol. in Platon. Gorgiam. Vide Valckenær. Diatrib. p. 86. *Musg.*

XXVII. Stobæus Tit. LXIII. Quartum versum citat Athenæus, p. 421. *Musg.*

Valck. p. 64. tribuit Antiopæ.—v. 4. etiam est ap. Barn. in Inc. *Beck.*

XXVIII. Stobæus Tit. LXXX. Athenæus, pag. 677. *Musg.*

Ex Athen. habet Eustath. ad Il. ν'. p. 1262. Grotius ad mentem Scalig. legit δισσοῖν λόγοιν. — *Beck.*

XXIX. Stobæus Floril. p. 209. legit παρείασεν. Valckenærius Diatrib. p. 71. bene emendat, ἀμελίᾳ παρείς, ἐᾷ. *Musg.*

in civitate evadet, et amicis nullus: ipsa natura periit, ubi quis voluptati subactus cedit.

XXX. —— οὐδὲ γὰρ λάθρα δοκῶ,
Φωτὸς κακούργου σχήματ' ἐκμιμούμενον,
Σοὶ τήνδ' ἐς εὐνὴν, ὥσπερ ἄνθρωπον, μολεῖν.

Neque enim clanculum existimo malefici mores imitantem Jovem in cubile tibi, ad instar hominis, venisse.

XXXI. —— εἰ δέ που τύχοι
Πέριξ ἑλίξας [ταῦρος,] εἷλχ' ὁμοῦ λαβὼν
Γυναῖκα, πέτραν δρῦν, μεταλλάσσων ἀεί·

XXXII. —— ἔνδον δὲ θαλάμοις βουκόλον
Κομῶντα κισσῷ, στῦλον Εὐΐου θεοῦ.

Bubulcum vero in cubiculis hedera comantem, columen Euii dei.

XXXIII. —— ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·
Παῦσαι δ' ἀοιδῶν, πραγμάτων δ' εὐμουσίαν
Ἄσκει· τοιαῦτ' ἄειδε, καὶ δόξεις φρονεῖν,
Σκάπτων, ἀρῶν γῆν, ποιμνίων ἐπιστατῶν.
Ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτ' ἀφεὶς σοφίσματα,
Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις.

Verum mihi morem gere: a cantibus cessa, et rei bellicæ peritiam sectare. Talia autem propera, et sapiens habeberis, fodiens, arans terram, pecudes custodiens, aliis relinquens elegantia hæc inventa, ex quibus sedes fient tibi vacuæ.

XXXIV. —— ἐν τούτῳ γέ τοι
Λαμπρός θ' ἕκαστος, κἀπὶ τοῦτ' ἐπείγεται,
Νέμων τὸ πλεῖστον ἡμέρας τούτῳ μέρος,
Ἵν' αὐτὸς αὑτοῦ τυγχάνῃ βέλτιστος ὤν.

Acer unusquisque circa id est, et ad id impetu fertur maximam partem diei impendens, cui se maxime aptum esse invenit.

Heath. παρίεται. — Versum 1. suis inseruit Diphilus ap. Athen. VI. p. 247. — ἀμελίᾳ dedit Grot. p. 139. — v. 5. Valck. p. 84. legit οὐθείς. Sext. Empir. adv. Musg. sect. 35. habet: φίλοισί τ' οὐθείς, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται. *Beck.*

xxx. Clem. Alex. Strom. V. p. 716. 1. Valckenærius Diatrib. p. 63. pro τήνδ' bene emendat Ζῆν', i. e. Ζῆνα. *Musg.*

Initium Valck. supplet sic: Οὐκ ἔστι ταῦτά γ'. *Beck.*

xxxi. Longin. sect. 39. Interpretari nolo: nescio enim, an satis intelligam. Ut scripsi, leguntur apud Valcken. Diatrib. p. 86. Vide autem de hoc fragmento Cl. Toupium ad loc. Longini. *Musg.*

Toup. ad Longin. p. 224. post ἑλίξας interpungit, et prima verba vertit: *Sicubi se taurus converterit.* *Musg.*

xxxii. Clem. Alex. p. 418. *Musg.*

Toupius ad Longin. l. l. legit: — ἔ. δ. θ. βουκόλου, κ. κισσῷ στῦλον Ε. Θ. *Intus autem, in cubilibus bubulci, vidi columnam Euii dei hedera exornatam.* Monet etiam scribi posse βουκόλον κοσμοῦντα κισσῷ, sed prius præfert. *Beck.*

xxxiii. Stob. p. 369. 33. Gesn. Verti, quasi esset τοιαῦτα σπεῦδε. *Musg.*

Valck. p. 86. initium sic constituendum esse ait: Ῥίψον λύραν, Ἀμφίον· ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ, Κἴχρησ' ὅπλοισι, πολέμων δ' εὐμουσίαν Ἄ. — cf. n. 26. Nam v. 2. ap. Platonem quidem est πραγμάτων, sed ap. Olympiod. πολέμων; unde Valck. rescripsit, πολεμίων δ' εὐμ. Idem v. 4. ad vitan-

Στάζειν· κακὸν δὲ χρημάτων ὄντων ἅλις,
Φειδοῖ πονηρᾷ μηδέν' εὖ ποιεῖν βροτῶν.

Lacrymam infelicibus invidere, ferum est: pravum vero quoque, divitiarum data copia, nulli hominum benefacere malam tenendo parsimoniam.

XLI. Βροτοῖσιν εὔκρας οὐ γένοιτ' ἂν ἡδέως.

Tempestas perpetuo temperata res esset mortalibus minime grata.

XLII. Οὔτ' ἐν δίκης βουλαῖσιν ὀρθὸν ἄν ποτε
Λόγον προθεῖ', ἢ πιθανόν· οὔτ' ἐν ἀσπίδος
Κύτει ὁμιλήσας ἂν ὀρθώσῃς στρατόν·
Οὐ τεῖχος ἂν λάβοις δὴ, οὔτ' ἄλλων ὕπερ
Νεανικὸν βούλευμα βουλεύσαιό τι.

Nec quicquam idonei, frater, aut recti in foro
Dices, bonive consules, sed nec manu
Clypeo vibrato rem juvabis publicam:
Non alta capias mœnia, aut pro innoxii
Salute callida capere consilia audeas.

ARCHELAUS. *

I. Αἴγυπτος, ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος,
Σὺν παισὶ πεντήκοντα ναυτίλῳ πλάτῃ
Ἄργος κατασχών.

Ægyptus, ut fama maxime fertur, cum filiis quinquaginta, navi Argos appellens.

XL. Stob. Tit. XVI. et Tit. CXIV. *Musg.*

In Stob. T. 16. ex incerta Eur. trag. proferuntur, sed S. 112. Gesn. ad Eurip. Œneum referuntur. Priorem fr. partem Barn. etiam in Fr. Inus habet. *Beck.*

XLI. Ita vult legi vir doctus R. Bentley ex Photii Lex. MS. ut monet ad hoc fragmentum Barnesius. Vertit ad hunc modum Heathius. *Musg.*

XLII. Plato in Gorgia. Ita scripsit et reddidit Grotius. Vide autem Valck. Diatrib. p. 85. *Musg.*

Heath. corr. κύτει γ' ὁμιλήσας — ὀρθώσαις (cum Gatak. Adv. Post. p. 510.) — λάβοις ποτ' — v. 4. δὴ fluxit e Gatak. em. Grotius dederat σύ. Alio modo senarios efficit Canter. N. L. 7. 27. Valckenarius sic: Οὐδ' ἐ. δ. β. ὀρθῶς ἂν λόγον Πρόθεῖο πιθανὸν, οὔτ' ἂν ἀσπίδος ποτὲ Κύτει γ' ὁμιλήσειας, οὔτ' ἄλλων ὕπερ N. β. β. τι. Formulas ὀρθῶσαι στρατὸν et τεῖχος λαβεῖν Græcas esse negat.

Euripidis Antiopam laudat Hes. V. Εὐθηνήμονα. Gramm. Seng. ap. Valck. p. 80. Νέον ἔχειν ἀντὶ τοῦ φαῦλον ἦθος ἔχειν. Εὐριπίδης Ἀντιόπῃ.

Antiopa apud Schol. Venet. ad Homer. Il. Λ'. 773. Οἰνόης Σύγχορτα ναίω πεδία ταῖς ἐλευθέραις. Sic auge e Strabone VIII. p. 577. A. 375. f. — apud Stob. 68. Ultimus exstat Androm. 1287. *Por.*

* De Archelao, Euripidis contemporaneo, hoc drama scriptum esse, quod conjicit, vel potius somniat, Barnesius, parum verisimile est, cum præsertim ex Agatharchide constet, (de Rubro Mari, p. 12. Ed. Hudson.) Poëtam tragico suo Archelao res a Temeno, Heraclidarum duce, gestas tribuisse. Archelaus ergo, qui nomen dedit fabulæ, idem procul dubio est, cujus historiam enarrat Hyginus Fab. CCXIX. de quo etiam sic Diogenes apud Dion. Chrysostom. p. 70. ἢ οὐκ αἰπόλος ἦν ὁ Ἀρχέλαος; οὐδ' ἦλθεν Μακεδονίαν αἶγας ἐλαύνων; πότερον οὖν ἐν πορφύρᾳ, ἢ ἐν διφθέρᾳ, οἶμαι τοῦτο ποιεῖν; Quippe Libanius in Apolog. Demosthen. satis clare innuit, fabulæ argumentum ex Macedonum historia petitum fuisse. Archelaus quidam, Orestis ex Penthilo nepos, Straboni memoratur, p. 582. At Archelaus Hygini, Temenum, Herculis filium, patrem habuit.

II. Δαναὸς, ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ,
Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδωρ·
Ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς
Αἰθιοπίδος γῆς, ἡνίκ' ἂν τακῇ χιὼν,
Τεθρίππου ὄντος ἡλίου δι' αἰθέρα,
Ἐλθὼν ἐς Ἄργος ᾤκισ' Ἰνάχου πόλιν,
Πελασγιώτας δ' ὠνομασμένους τὸ πρὶν
Δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἀν' Ἑλλάδα.

Danaus, quinquaginta filiarum pater, Nili relinquens pulcherrimum fluvium, qui alveum ex nigrorum Æthiopum terra impletur, cum liquentur nives sole currum per æthera agente, Argos adveniens Inachi urbem condidit, et Pelasgos antea vocatos Danaos audire fecit per Græciam.

III. Ἐγὼ δὲ τὸν σὸν κρᾶτ' ἀναστέψαι θέλω.

Ego vero caput tuum serto redimire volo.

IV. Ἓν δέ σοι μόνον προφωνῶ, μὴ 'πὶ δουλείας ποτὲ
Ζῶν ἑκὼν ἔλθῃς, παρόν σοι κατθανεῖν ἐλευθέρως.

At unum duntaxat hortor, ne vivus in servitutem venias, cum libere perire tibi liceat.

V. Ὁ δ' ἡδὺς αἰὼν ἡ κακή τ' ἀνανδρία
Οὔτ' οἶκον, οὔτε πόλιν, ὀρθώσειεν ἄν.

At vita mollis et timor ignavus nec domum, nec urbem, tutam præstet.

VI. Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.

At iræ impotenti multa insunt indecora.

VII. Νεανίαν γὰρ ἄνδρα χρὴ τολμᾶν ἀεί.
Οὐδεὶς γὰρ ὢν ῥάθυμος εὐκλεὴς ἀνήρ·
Ἀλλ' οἱ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐδοξίαν.

Juvenem semper audere oportet. Nemo enim socors gloriam consequitur. Sed labores famam pariunt.

VIII. Ἁπλοῦς ὁ μῦθος μὴ λέγε· τὸ γὰρ λέγειν
Εὖ, δεινόν ἐστιν, εἰ φέροι τινὰ βλάβην.

Simplex vox est: ne loquaris: bene enim loqui odiosum est, si noxam adfert.

I. Aristoph. Ran. 1237. Vide Schol. *Musg.*

II. Scriptor de Nilo. Strabo, p. 221. et 371. Ed. 1660. Steph. Byzantinus in Αἰθίοψ. Pro τεθρίππου ὄντος malim τεθρίππ' ἀνίντος. *Musg.*

Pro ἐκ γαίας, Valck. p. 90. ex em. Luzacii reposuit ἐν γύαις, pro ῥοὰς dedit ῥοαῖς, et v. 5. ubi codd. τεθριπποβάμονος, lectionem Grotii τέθριππ' ἐχοῦντος. *Beck.*

Τεθρίππου ὄντος] Forsan τεθριπποβάμονος. *Por.*

III. Schol. in Euripid. Phœniss. 1175. Bene Barnesius ἀναστέψαι pro veteri ἀναστρέψαι. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. VII. *Musg.*

V. Stobæus Tit. VIII. Vide Erechth. Fragm. 10. *Musg.*

Apud Barnes. — οὔτε πόλιν ἂν ὀρθώσειεν ἔτ'. Vulg. lectio metrum violat. *Beck.*

ἀνορθώσειεν ἄν.] Vulgo ὀρθώσειεν ἄν. *Por.*

VI. Stobæus Tit. XX. *Musg.*

Barn. in Fr. Hypsipyl. *Beck.*

VII. Stobæus Tit. LI. *Musg.*

IX. Τυραννὶς εἶναι θεῶν βίος νομίζεται.
Τὸ μὴ θανεῖν γὰρ οὐκ ἔχει, τὰ δ' ἄλλ' ἔχει.

Tyrannis deorum vita esse putatur: præter immortalitatem enim reliqua paria habet.

X. —— ὀλίγον ἄλκιμον δόρυ,
Κρεῖσσον στρατηγοῦ μυρίου στρατεύματος.

Exigua hominum manus, modo bellicosa sit, Imperatori utilior est ingenti exercitu.

XI. Ἔχει δὲ καὶ τοῦτ' οὐχὶ μικρὸν, εὐγενὴς
Ἀνὴρ στρατηγῶν, εὐκλεᾶ τ' ἔχων φάτιν.

Sed et hoc non leve momentum habet; imperator generosus et fama inclytus.

XII. —— ἐμὲ δ' ἄρ' οὐ
Μοχθεῖν δίκαιον; τίς δ' ἀμόχθητος εὐκλεής;
Τίς τῶν μεγίστων δειλὸς ὢν ὠρέξατο;

Me autem nonne æquum est laborare? Quis autem sine labore inclarescit? Quis ignavus res magnas consecutus est?

XIII. Ὀλίγοι γὰρ ἐσθλοὶ κρείσσονες πολλῶν κακῶν.

Pauci enim fortes multis ignavis potiores sunt.

XIV. Νεανίας τε καὶ πένης σοφός θ' ἅμα·
Ταῦτ' εἰς ἓν ἐλθόντ' ἄξι' ἐνθυμήσεως.

Juvenis et pauper, et prudens: hæc omnia conjuncta considerationem merentur.

XV. Κρείσσονα γὰρ οὔτε δοῦλον, οὔτ' ἐλεύθερον,
Τρέφειν ἐν οἴκοις ἀσφαλὲς τοῖς σώφροσι.

Præstantiorem enim nec servum, nec liberum, in ædibus alere sapientibus tutum est.

XVI. Ἔσωσα δούλην οὖσαν· οἱ γὰρ ἥσσονες
Τοῖς κρείσσοσιν φιλοῦσι δουλεύειν βροτῶν.

Servam eam sospitavi. Solent enim infirmiores mortalium potentioribus servire.

XVII. Πατρὸς δ' ἀνάγκη παισὶ πείθεσθαι λόγῳ.

Patris monitis liberi obtemperare debent.

XVIII. Ἡμῶν τί δῆτα τυγχάνεις χρείαν ἔχων;
Πατέρων γὰρ ἐσθλῶν ἐλπίδας δίδως γεγώς.

VIII. Stobæus Tit. XXXIV. *Musg.* Valck. D. p. 257. μὴ λέγ' εὖ· — vulgo legitur μὴ λέλει. Mox δυνὸν ἐστιν ex em. Heath. et Grot. vulgo ἐστι δ. *Beck.*

μὴ λεγῆς·] Vulgo λέγε. *Por.*

IX. Stobæus Tit. XLVII. *Musg.*

X. Stobæus Tit. LIV. Bene Grotius στρατηγοῦ in στρατηγῶ mutavit. *Musg.*

XI. Stobæus Tit. LIV. *Musg.*

XII. Stobæus Tit. LI. Pro ἀμόχθητος legendum vel ἀμόχθητ', i. e. ἀμοχθητί, vel cum Grotio ἄμοχθος. *Musg.*

XIII. Stobæus Tit. LI. *Musg.*

XIV. Stobæus Tit. LII. *Musg.*

XV. Stobæus Tit LXII. κρεῖσσον habet, non κρείσσονα. *Musg.*

A. Quid tibi nostri opus? B. Spem enim probus parentibus honestis genitus.

XIX. —— πένης γὰρ οὐκ ἐκεῖν' ἀπώλεσεν,
Τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον.

Pauper enim patris virtutem non amisit.

XX. Ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἡ 'ρετὴ τῶν εὐγενῶν
Ἐνέλαβε· κρείσσων τ' ἐστὶ πλουσίου γάμου.

In liberis enim virtus generosorum elucescit, et divite conjugio præstantior est.

XXI. Τί δ' οὐκ ἂν εἴη χρηστὸς ὄλβιος γεγώς;

Quidni is probus sit, in re lauta constitutus?

XXII. Μὴ πλούσιον θῇς· ἐνδεέστερος γὰρ ὢν
Ταπεινὸς ἔσται· κεῖνο δ' ἰσχύει μέγα,
Πλοῦτος· λαβών τε τοῦτον εὐγενὴς ἀνήρ.

Divitem ne reddas: quamdiu enim egenus est, humilis erit. Multum autem valent divitiæ, quique eas consecutus est, statim generosus fit.

XXIII. Πλουτεῖς; ὁ πλοῦτος δ' ἀμαθία, δειλόν θ' ἅμα.

Opulentus es. At opes ignorantiam et timiditatem secum trahunt.

XXIV. Οὐ γὰρ ὑπερθεῖν κύματος ἄκραν
Δυνάμεσθ'· ἔτι γὰρ θάλλει πενία,
Κακὸν ἔχθιστον, φεύγει δ' ὄλβος.

Non enim fluctus dorsum superare possumus. Adhuc enim dominatur egestas, malum teterrimum, fugiunt autem divitiæ.

XXV. Οὐκ ἔστι Πενίας ἱερὸν, αἰσχίστης θεοῦ·
Μισῶ γὰρ ὄντως, οἵτινες φρονοῦσι μὲν,
Φρονοῦσι δ' οὐδενὸς, ἢ τε χρημάτων, ὕπερ.

Paupertatis, turpissimæ Deæ, nullum templum est. Odi enim admodum, qui solertes quidem sunt, at lucri tantum causa solertes.

XXVI. Πάλαι σκοποῦμαι τὰς τύχας τῶν βροτῶν,
Ὡς εὖ μεταλλάσσουσιν· ὃς γὰρ ἂν σφαλῇ,
Εἰς ὀρθὸν ἔστη· χ' ὁ πρὶν εὐτυχῶν, πιτνεῖ.

Dudum contemplor casus humanos, quantas mutationes subeant: qui enim lapsus fuerit, rectus iterum stat; quique fortunatus fuit, cadit.

XVI. Stobæus Tit. LXII. *Musg.*
XVII. Stobæus Tit. LXXIX. *Musg.*
XVIII. Stobæus Tit. LXXXVIII. *Musg.*
XIX. Stobæus ibid.
XX. Stobæus ibid. Pro ἐνέλαβε bene Valckenær. in Diatrib. p. 167. ἐνέλαμψε. *Musg.* Stob. Gesn. exhibet: Ἐν ἔλαβε — *Beck.*
XXI. Stobæus Tit. XCI. Grotius habet τίς. *Musg.*
XXII. Stobæus ibid. *Musg.* Barnes. ex ingenio præfixit hæc:— Στρατιώτην δὲ σέ. *Beck.*
XXIII. Stobæus Tit. XCIII. *Musg.*
XXIV. Stobæus Tit. XCVI. *Musg.*
XXV. Stobæus ibid. Duo hic fragmenta coaluisse videntur. *Musg.* Heath. cum Grot. mavult — ἤ γε χρ. *Beck.*
XXVI. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

XXVII. Ἔστι καὶ παρὰ δάκρυσι
Κείμενον ἡδὺ βροτοῖς,
Ὅταν ἄνδρα φίλον
Στενάχῃ τις ἐν οἴκτῳ.

Est et lacrymis conjuncta voluptas aliqua mortalibus, cum quis amicum miserans gemit.

XXVIII. Ἔπαυσ' ὁδουροὺς λυμεῶνας, * * *

Latrones coërcuit.

XXIX. Τὸ συνεχὲς ἔργου παντὸς εὑρίσκει τέλος.

Assiduitas laboris omnia ad finem perducit.

XXX. Οὐκ ἔστιν, ὅστις ἡδέως ζητῶν βιοῦν,
Εὔκλειαν εἰσεκτήσατ', ἀλλὰ χρὴ πονεῖν.

Nemo est, qui delicate vivere cupiens gloriam consecutus est, sed labore opus est.

XXXI. A. Πόλλ', ὦ τέκνον, σφάλλουσιν ἀνθρώπους θεοί.
B. Τὸ ῥᾷστον εἶπας, αἰτιάσασθαι θεούς.

A. In multis, O fili, homines frustrantur Dii. B. Deos accusare, quod tu facis, facillimum est.

XXXII. Τὰ γὰρ οὐκ ὀρθῶς πρασσόμεν' ὀρθῶς
Τοῖς πράσσουσιν κακὸν ἦλθε.

Quæ non recte acta sunt, recte auctoribus in perniciem verterunt.

XXXIII. Βασιλεῦ χώρας τῆς πολυόλβου,
Κισσεῦ, πεδίον πυρὶ μαρμαίρει.

O Rex terræ divitiis abundantis, Cisseu, campus velut igni splendet.

XXVII. Stobæus Tit. CXXIII. *Musg.*

Heath. ita ordinat: Ἔστιν κ. π. δ. κ. Ἡδὺ β. Ὅ. Ἄνδρα φ. στ. τ. ἐ. ο. *Beck.*

XXVIII. Schol. in Pindar. p. 185. Ed. Oxon. *Musg.*

Post λυμεῶνας Barnes. de conjectura addidit Ἀρχέλαε. *Beck.*

XXIX. Stobæus Tit. XXIX. *Musg.*

XXX. Stobæus ibid.

Versus duo, qui ante hos sunt apud Barnes. leguntur in Stob. l. l. ex incerto poëta petiti, duo, qui sequuntur, sunt Fr. Philoct. *Beck.*

XXXI. Just. Mart. pag. 108. *Musg.*

XXXII. Stob. Ecl. Physic. c. 7. Ex fine fabulæ desumti videntur. *Musg.*

XXXIII. Dionys. Halic. Vol. II. p. 55. Cissei personæ locum in Archelao fuisse docebit Hyginus. *Musg.*

Locum ita em. Valck. p. 248. qui, ut Heath., inter Incerta retulit. Apud Dionys. est, Ὦ βασιλεῦ et πολυβόλου. *Beck.*

Quæ apud Barnes. sequuntur, tanquam ex Atreo petita, ad Cressas referenda esse vidit Valck. D. p. 12. Tribuit tamen tragœdiam sic inscriptam Euripidi Arrian. Diss. Epist. I. 28. et aliud ejus Fragm. exstare putatur apud Dion. Cass. 58. 24. Reim. sed versus paullulum tantum immutatus legitur in Eur. Phœn. 376. neque fabula Eur. hoc nomine exstitisse videtur Heathio, qui Arrianum memoriæ lapsu Atreum pro Thyeste posuisse putat. *Beck.*

AUGE.*

I. Τὸ γὰρ ἐπιεικὲς ὠφελεῖ τὰς συμφοράς.

Moderatio calamitates juvat.

II. Οὐ τῶν κακούργων οἶκτος, ἀλλὰ τῆς δίκης.

Misericordia non maleficis, sed justitiæ, debetur.

III. Ἔρωτα δ' ὅστις μὴ θεὸν κρίνει μέγαν,
Καὶ τῶν ἁπάντων δαιμόνων ὑπέρτατον,
Ἢ σκαιός ἐστιν, ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν
Οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.

Quisquis autem Amorem non pro Deo potenti habet, et omnibus præterea Diis superiorem, aut excors est, aut nullum venustatis sensum habens ignorat maximum inter mortales Deum.

IV. Γυναῖκές ἐσμεν· τὰ μὲν ὄκνῳ νικώμεθα,
Τὰ δ' οὐκ ἂν ἡμῶν θράσος ὑπερβάλλοιτό τις.

Mulieres sumus: partim metu vincimur, partim audaciam nostram nemo superet.

V. Τίς δ' οὐχὶ χαίρει νηπίοις ἀθύρμασιν;

Quis non delectatur puerorum lusibus?

VI. Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν, οὐχ ἡμῖν μόνον,
Ἢ καὶ παραυτίκ', ἢ χρόνῳ δαίμων βίον
Ἔσφηλε, κ' οὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ.

Omnibus enim mortalibus, non nobis tantum, aut statim, aut post tempus, Deus vitam subvertit, nemoque in perpetuum felix est.

VII. Κακῶς δ' ὄλοιντο πάντες, οἳ τυραννίδι
Χαίρουσιν, ὀλίγῃ τ' ἐν πόλει μοναρχίᾳ.
Τοὐλεύθερον γὰρ ὄνομα παντὸς ἄξιον,
Κἂν μίκρ' ἔχει τις μεγάλ' ἔχειν νομίζεται.

Male autem pereant omnes, qui tyrannide gaudent et paucorum in civitate dominatu. Nomen enim libertatis quantivis pretii est; et licet res alicui tenuis sit, divitem se reputare debet.

VIII. Νῦν δ' οἶνος ἐξέστησέ μ'· ὁμολογῶ δέ σε
Ἀδικεῖν· τὸ δ' ἀδίκημ' ἐγένετ' οὐκ ἀκούσιον.

* Historiam Auges enarrat Hyginus Fab. XCIX. Quocum conferri possunt Apollodor. II. 7. III. 9. Pausan. p. 239. et 277. Ed. Sylb. *Musg.*

I. Stobæus Tit. XXXVII. A Grotio est τὸ γὰρ pro τὸ δὲ. *Musg.*

II. Stobæus Tit. XLVI. *Musg.*

III. Stobæus Tit. LXIII. Athen. p. 600. dat κρίνει μόνον, et vers. sequent. omittit. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. LXXIII. Barnesio debetur ὑπερβάλλοιτο pro ὑποβάλλοιτο. *Musg.*

V. Stobæus Tit. LXXVII. Verti, quasi esset νηπίων. *Musg.*

VI. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. XLIX. Phil. Jud. p. 607. Ed. Turneb. Secundo versu Barnesius emendat ὀλίγων, quocum cætera non satis cohærent, nisi et μοναρχίᾳ quoque legeris. Ult. ver. scribendum forte νομίζεται. *Musg.*

Ver. ult. κἂν σμίκρ' ἔχῃ τις — νομίζεται ed. Barnes. inter Fr. Sylei. *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. XVIII. Pro σὲ

Nunc vero vinum mihi mentem turbavit; fateor autem te injuria affecisse: atqui injuria minime voluntaria fuit.

IX. * * * σκῦλα μὲν βροτοφθόρα
Χαίρεις ὁρῶσα, ἀπὸ νεκρῶν ἐρείπια·
Κ' οὐ μιαρά σοι ταῦτ' ἔστιν, εἰ δ' ἐγὼ 'τεκον,
Δεινὸν τόδ' ἡγῇ.

Spolia interfectorum intueri gaudes, et cadaverum acervos. Neque hæc tibi impura sunt. At si ego peperi, hoc nefarium putas.

X. 'Απεινήσω· ἀπέβαλες.

AUTOLYCUS, *Drama Satyricum.**

I. τοὺς ὄνους
Τοὺς λαρκαγωγοὺς ἐξ ὄρους οἴσειν ξύλα.

Asinos carbonigeros a monte ligna portaturos.

II. Σχοινίνας ἵπποισι γὰρ φλοΐνας ἡνίας πλέκει.

Juncea enim equis et scirpea frena nectit.

III. Κακῶν γὰρ ὄντων μυρίων καθ' Ἑλλάδα,
Οὐδὲν κάκιόν ἐστιν ἀθλητῶν γένους·
Οἳ πρῶτα μὲν ζῆν οὔτε μανθάνουσιν εὖ,
Οὔτ' ἂν δύναιντο· πῶς γὰρ, ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
Γνάθου τε δοῦλος, νηδύος θ' ἡσσημένος,
Κτήσαιτ' ἂν ὄλβον εἰς ὑπερβολὴν πατρός;

ἀκούσιον sensus postulare videtur οὐχ ἑκούσιον. *Musg.*

Barnes. — ὁμολογῶ δέ σοι. *Beck.*

IX. Clem. Alex. p. 841. Minervam alloquitur Auge. Secundo versu legendum forte: ὁρῶσά γ', ἐπὶ νεκρῶν τ' ἐρείπια. *Musg.*

Ver. 2. Grot. κἀπὸ νεκρῶν — Valck. p. 164. τῶν νεκρῶν — Heath. καὶ νεκρῶν — *Beck.*

In hoc frag. Telephi mater se Minervæ excusat iratæ, quod uteri onus in ejus templo deposuisset:

σκῦλα μὲν βροτοφθόρα
χαίρεις ὁρῶσα, ἀπὸ νεκρῶν ἐρείπια·
καὶ μιαρά σοι ταῦτ' ἐστιν· εἰ δ' ἐγὼ 'τικον
δεινὸν τόδ' ἡγῇ·

Ceteris Diis nefas mortuos et quæ mortuorum contactu infecta sunt, attingere, (vid. Valck. ad Hippol. v. 1437. p. 319.) Minerva vero gaudet spoliis, interfectorum cadaveribus detractis. Secundi horum versuum depravationem hiatus arguit in senario minime ferendus. Quem ut vitaret Grotius anapæstum in quartam sedem induxit, Musgravius autem ὁρῶσά γ' ἐπὶ νεκρῶν τ' ἐρείπια, legendum conjecit, quod an quisquam pro vera et probanda scriptura habiturus sit, dubito. Correxerim equidem:

χαίρεις ὁρῶσ' ἀπὸ νεκύων ἐρείπια.

Præpositio eleganter abundat, ut passim, ubi secundi casus periphrasin facit. Vide cl. Heinrich. ad Musæum. p. 52. sq. *Jacobs.*

X. Εὐριπίδης Αὔγῃ. Conf. Valck. p. 164. s. *Beck.*

* Autolyci historiam habet Hyginus fab. CCI. *Musg.*

Add. Tzetz. Chil. 8. 202. ab Heath. laud. *Beck.*

I. Pollux X. 111. *Musg.*

II. Pollux X. 178. Verti, quasi esset φλοΐνας θ'. Proverbialiter dici non absurda est conjectura. *Musg.*

Vulgo Σχοινίας —.

III. Athenæus Deipnosoph. Lib. X. c. 2. Galenus Protreptico. V. 6. Galenus

Οὐδ' αὖ πένεσθαι κἀξυπηρετεῖν τύχαις
Οἷοί τ'. ἔθη γὰρ οὐκ ἐθισθέντες καλὰ,
Σκληρῶς μεταλλάσσουσιν εἰς τἀμήχανα.
Λαμπροὶ δ' ἐν ἥβῃ καὶ πόλεως ἀγάλματα
Φοιτῶσ'· ὅταν δὲ προσπέσῃ γῆρας πικρὸν,
Τρίβωνες ἐκλείποντες οἴχονται κρόκας.
'Εμεμψάμην δὲ καὶ τὸν 'Ελλήνων νόμον,
Οἵ, τῶνδ' ἕκατι σύλλογον ποιούμενοι,
Τιμῶσ' ἀχρείους ἡδονὰς δαιτὸς χάριν.
Τίς γὰρ παλαίσας εὖ, τίς ὠκύπους ἀνὴρ,
Ἢ δίσκον ἄρας, ἢ γνάθον παίσας καλῶς,
Πόλει πατρῴᾳ στέφανον ἤρκεσεν λαβών;
Πότερα μαχοῦνται πολεμίοισιν ἐν χεροῖν
Δίσκους ἔχοντες, ἢ δι' ἀσπίδων ποσὶ
Θείνοντες ἐκβαλοῦσι πολεμίους πάτρας;
Οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας
Στάς· ἄνδρας οὖν ἐχρῆν σοφούς τε κἀγαθοὺς
Φύλλοις στέφεσθαι, χ' ὅστις ἡγεῖται πόλει
Κάλλιστα, σώφρων καὶ δίκαιος ὢν ἀνήρ·
Ὅστις γε μύθοις ἔργ' ἀπαλλάσσει κακὰ,
Μάχας τ' ἀφαιρῶν καὶ στάσεις· τοιαῦτα γὰρ
Πόλει τε πάσῃ, πᾶσί θ' Ἕλλησιν καλά.

Mala enim cum in Græcia innumera sint, nihil athletarum genere pejus est: Qui primum quidem alere se neque recte didicere, neque possunt. Quomodo enim, qui malarum servus est, et ventri deditus, plus divitiarum, quam pater, acquirat: neque rursus parce vivere et rebus adversis mederi queunt: moribus enim rectis non innutriti, impatienter ferunt, cum in egestatem incidunt. Quin etiam juventutis tempore, speciosi et urbis ornamenta incedunt: at cum senectus tristis advenit, periere, tanquam lacernæ detritæ. Græcorum quoque morem improbo, qui, horum hominum causa conventus habentes, oblectamenti causa robur inutile honorant. Quis enim lucta excellens, aut discum attollens, aut maxillam scite percutiens, patriæ victoriam talem assequendo profuit? An cum hostibus dimicabunt discos manibus tenentes, aut clypeos pedum ictu transfodientes hostes a finibus patriæ depellent? Nemo ita nugatur, cum ad ferri certamen accedit. Viros ergo sapientes integrosque frondibus coronari oportebat, et quicunque optime rempublicam gubernat, temperans ipse et justitiæ cultor: Et qui sermonibus res perniciosas avertit, pugnas et dissidia compescens. Hæc enim et omni civitati et omnibus Græcis utilia.

Protreptico. V. 6. Galenus dat εἰς ὑπεκτροφὴν πάτρας. Sed alteri lectioni favet Hippol. 943. Melanip. Fragm. VII. v. 7. Athenæus: καὶ ξυνηρετεῖν. V. 8. Athenæus: διαλλάσσουσιν. Galen. in fine: εἰς ἀμήχανον. V. 9. addidi ἐν. V. 12. Grotius ex Suida dat ἐκλείποντες. V. 15. Non satis placet Casauboni interpretatio: Pugnat enim δαιτὸς χάριν cum τῶνδ' (sic leg. Grotius pro τόνδ') ἕκατι. Itaque verti, quasi esset: τιμῶσ' ἀχρεῖον ἡδονῆς κάρτος χάριν. V. 20. Athen. χεροῖν. V. 21. Galen. θείνοντες. V. 26. lego ὅστις τε. *Musg.*

Ver. 3. Galen. Protr. T. II. p. 8.

BELLEROPHONTES.

I. Πάρες, ὦ σκιερὰ φυλλὰς, ὑπερβῶ
Κρηναῖα νάπη· τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς
Αἰθέρ' ἰδέσθαι
Σπεύδω, τίν' ἔχει στάσιν εὐοδίας.

Concedite, O frondes umbrosæ, ut saltus fontibus scaturientes superem. Cœlum, quod supra caput est, videre cupio: quam stationem obtinet Luna.

II. Κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.

Intus miserum hunc versate.

III. Ἄγ', ὦ φίλον μοι Πηγάσου πτερὸν —

Age, O cara mihi Pegasi penna.

IV. Ὑφ' ἅρματ' ἐλθὼν Ζηνὸς ἀστραπηφορεῖ.

Propter currum Jovis incedens fulgura fert.

V. Οἴμοι· τί δ' οἴμοι; θνητά τοι πεπόνθαμεν.

Eheu! quid eheu? humana passi sumus.

VI. Οὐδέ ποτ' εὐτυχίαν
Κακοῦ ἀνδρὸς ὑπέρφρονά τ' ὄλβον
Βέβαιον εἰκάσαι χρεὼν,
Οὐδ' ἀδίκων γενεάν· ὁ γὰρ οὐδενὸς
Ἐκφὺς χρόνος δικαίους
Ἐπάγων κανόνας, δείκνυσιν
Ἀνθρώπων κακότητας.

Nunquam prosperitatem et fastuosas opes viri mali stabiles existimare oportet, neque improborum prosapiam. Tempus enim, nullo patre ortum, justam normam admovens, hominum pravitatem monstrat.

Chart. Οἱ πρῶτον, εἰκεῖν. Ver. 6. Heath. vult: εἰς ὑπεκτροφὴν πατρός. Ver. 7. Valck. Diatr. p. 80. corr. καὶ ξυνηρετμεῖν. Ver. 12. Heath. præfert scripturam Athenæi ἐκβαλόντες κρόκας, excerentes stamina, quod fit palliis detritis. Ver. 16. E Galeno correctus; vulgo: Τί γὰρ — τὸ δ' ὠκύποδος ἄ. Ver. 24. Heath. Χ' ὅστις —. *Beck.*

* Historiam Bellerophontis dant Hyginus Fab. LVII. Eustathius in Iliad. ζ. Scholiastæ Pind. in Olymp. XIII. Ex Senecæ Epist. CXV. liquet, eum auri amantissimum ab Euripide fictum fuisse; cujus tamen vitii nullum in Mythologis vestigium invenio. Aliqua de hoc Dramate præbet Scholiastes Aristoph. ad Acharn. 431. et Pacem 146. *Musg.*

I. Schol. in Vespas, v. 754. Pro εὐοδίας optime Heathius Εἰνοδία, quod in versione secutus sum. *Musg.*

Heath. primos versus ita ordinat: II., δ' σ. Φυλλὰς, ἰ. κ. ν. *Beck.*

Heathius emendavit: — τίν' ἔχει στάσιν ΕΙ'ΝΟΔΙΑ Docte sane. Judicent viri harum rerum periti, an post hanc conjecturam mea quoque suspicio in censum venire possit:

Αἰθέρ' ἰδέσθαι
Σπεύδω. τίν' ἔχει στάσιν ΕΥ'ΔΙΑΣ.

Lucianus in Halc. T. I. p. 180. Μετὰ μικρὸν δὲ θαυμαστή τις ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΥ'ΔΙΑΣ ἐγένετο. *Jacobs.*

II. Schol. in Equites, v. 1246. *Musg.*

III. Schol. in Pacem, v. 75. *Musg.* Barn. — Πηγάσου ταχύπτερον. *Beck.*

IV. Schol. in Pacem, v. 721. *Musg.*

VII. Θάρσος δὲ πρὸς τὰς συμφορὰς μέγα σθένει.

Audacia contra casus adversos multum valet.

VIII. Δόλοι δὲ καὶ σκοτεινὰ μηχανήματα
Χρείας ἀνάνδρου φάρμαχ' εὕρηται βροτοῖς.

Doli autem et arcana consilia ad sublevandam timidorum inopiam mortalibus reperta sunt.

IX. Ὡς ἔμφυτος μὲν πᾶσιν ἀνθρώποις κάκη·
Ὅστις δὲ πλεῖστον μισθὸν εἰς χεῖρας λαβὼν
Κακὸς γένηται, τῷδε συγγνώμη μὲν οὔ·
Πλείω δὲ μισθὸν μείζονος τόλμης ἔχων,
Τὸν τῶν λεγόντων ῥᾷον ἂν φέροι ψόγον.

Quippe ingenita est omnibus hominibus improbitas. Quicunque autem maxima mercede accepta improbus sit, ei quidem non ignoscitur, sed majoris audaciæ majus præmium ferens, facilius dicacium vituperia toleret.

X. Φθονοῦσιν, αὐτοὶ χείρονες πεφυκότες·
Εἰς τὰ 'πίσημα δ' ὁ φθόνος πηδᾷν φιλεῖ.

v. Suidas in v. Οἴμοι. *Musg.*

vi. Stobæus Tit. II. Theoph. ad Autolyc. p. 115. Ed. Par. *Musg.*

Post κακότητας vulgo additur ἐμοί, quod ineptum assumentum esse judicat Valck. *Beck.*

vii. Stobæus Tit. VII. *Musg.*

viii. Stobæus Tit. VIII. *Musg.*

ix. Stobæus Tit. X. *Musg.*

Heath. putat, sententiam pro πλεῖστον, v. 2. requirere παῦρον, aut σμικρόν. *Beck.*

Inepta sententia, eum qui amplis ac splendidis præmiis ad facinus aliquod patrandum adductus fuerit, nullo modo excusari posse: cum contra omnes in eo conveniant, præmiorum amplitudinem unam facinoris excusationem haberi. Acute igitur Heathius vidit, vitium in πλεῖστον latere, eamque vocem cum παῦρον s. σμικρὸν commutandam esse conjecit. Nescio tamen an fortasse melius scribatur:

Ὅστις δὲ ΛΙΤΟΝ μισθὸν εἰς χεῖρας λαβὼν —

Qui modicum præmium accipiens improbus fit, ei nullo modo ignoscitur.—Eodem fere modo litera Π adhæsit verbo λειῶντα in Epigrammate Addæi VI. Anal. V. P. T. II. p. 242.

Ἴνδην βήρυλλόν με Τρύφων ἀνίτειρε Γαλήνην
εἶναι καὶ μαλακαῖς χερσὶν ἀνῆκε κόμας.
Ἠνίδε καὶ χείλη νοτερὴν ΠΛΕΙΟΝΤΑ θάλασσαν
καὶ μαστοὺς, τοῖσιν θέλγω ἀπηνεμίην.

Galene, marina Nympha, Tryphonis manu in beryllo cælata loquitur. Verba sunt Brunckii V. III. in Animadd.—Omnia perspicua et explicata præter versum tertium, ubi haud intelligo, quid significent *labia, quæ mare transeunt.* Una litera inducta veram mihi poëtæ manum restituisse videor:

Ἠνίδε καὶ χείλη νοτερὴν ΛΕΙΩΝΤΑ θάλασσαν.

mare scilicet ore pulcherrimo Nymphæ conspecto mitigatur. Similiter Anyte Epigr. V. T. I. p. 198.

Κύπριδος οὗτος ὁ χῶρος, ἐπεὶ φίλον ἔπλετο τήνᾳ
αἰὲν ἀπ' ἠπείρου λαμπρὸν ὁρῆν πέλαγος,
ὄφρα φίλον ναύτῃσι τελῇ πλόον· ἀμφὶ δὲ πόντος
δειμαίνει, λιπαρὸν δερκόμενος ξόανον.

λειοῦν et λειαίνειν synonyma sunt τοῦ θέλγειν et θηλύνειν, quo verbo in simili re utitur Marcus Argentarius. Epigr. XXIV. T. II. p. 272.

χειμῶνος γὰρ ἀπέδραμεν ἄρτι δὲ κῦμα
γλαυκὸν θηλύνει πρηΰγελως Ζέφυρος.

In quinto versu fragmenti Euripidei, a quo digressi sumus, levis corruptela hærere videtur, quam sic eximendam esse suspicor:

Τὸν τῶν ψεγόντων ῥᾷον ἂν φέροι λόγον.

Facilius vituperantium sermones feret. λόγος vero et ipsam *vituperationem* audit. v. Markland. ad Suppl. v. 575. *Jacobs.*

Invident, ipsi indolem deteriorem nacti. Quippe invidia, quicquid clarum est, invadere solet.

XI. Ἀεὶ γὰρ ἄνδρα σκαιὸν ἰσχυρὸν φύσει
Ἧσσον δέδοικα τἀσθενοῦς τε καὶ σοφοῦ.

Semper enim hominem robustum, sed parum solertem, minus formido, quam debilem et sapientem.

XII. Νείκη γὰρ ἀνδρῶν φόνια καὶ μάχας χερῶν
Δόλοισι κλέπτει· τῆς δ' ἀληθείας ὁδὸς
Φαύλη τίς ἐστι· ψεύδεσιν δ' Ἄρης φίλος.

Cruenta enim virorum certamina et manuum pugnas dolis vincit: quippe veritatis via nihili facienda est, Mars autem fallaciis favet.

XIII. Ὦ παγκακίστη καὶ γυνή· τί γὰρ λέγων
Μεῖζόν σε τοῦδ' ὄνειδος ἐξείποι τις ἄν;

O omnium pessima, O mulier; quod enim majus opprobrium in te dicat quispiam?

XIV. Οὐκ ἂν γένοιτο τραῦμα, εἴ τις ἐγξύσῃ
Θάμνοις ἐλείοις· οὐδ' ἂν ἐκ μητρὸς κακῆς
Ἐσθλοὶ γένοιντο παῖδες εἰς ἀλκὴν δορός.

Vulnus nullum fiat, si quis quid raserit scirpis palustribus; neque ex matre ignava liberi nascantur in acie belli fortes.

XV. Ὦ χρυσὲ, δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς,
Ὡς οὐδὲ μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ' ἔχει,
Οὐ παῖδες ἀνθρώποισιν, οὐ φίλος πατὴρ,
Οἵας σὺ χ' οἱ σὲ δώμασιν κεκτημένοι.
Εἰ δ' ἡ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ θαῦμ', ἔρωτας μυρίους αὐτὴν τρέφειν.

O aurum, quo nihil manibus tractari jucundius est: quippe nec mater tantam voluptatem habet, nec liberi hominibus, nec carus pater, quantam tu, quique te domi possident. Quod si Venus talem adspectum habet, nihil mirum, si innumeros amores movet.

XVI. Ἐγὼ τὸ μὲν δὴ πανταχοῦ θρυλλούμενον
Κράτιστον εἶναί φημι, μὴ φῦναι βροτῷ·
Τρισσῶν δὲ βιότων ἑνὶ κρίνω νίκην μίαν.

x. Stobæus Tit. XXXVIII. *Musg.*
xi. Stobæus Tit. LIV. *Musg.*
xii. Stobæus ibid. νίκη habet. *Musg.* Heath. conjicit: Νίκην γ. ἀ. φροντὶς, κ. μ. χ.—Hominum prudentia victoriam—dolis anticipat. *Beck.*
xiii. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*
xiv. Stobæus Tit. XC. *Musg.* Heath. legit ἐγξίσῃ, quod ἐγξύσῃ penultimam producat, et mox cum Salm. ad Solin. p. 323. Θάμνοις ἰλιίοις. *Beck.*
xv. Stobæus Tit. XCI. Athenæus, p. 159. Sext. Empir. adv. Grammaticos, v. 279. Athenag. Apol. p. 117. Vertit Seneca Ep. 115. *Musg.* Pro δεξίωμα Athenag. habet ἀξίωμα, pro βροτοῖς Lucian. in Somn. T. II. p. 725. κτέρας. Leguntur hi versus velut ex Danaa petiti apud Maximum T. II. p. 570. Combef. Ver. 4. Apud Athen. et Sext. Emp. insertus legitur, non item apud Senecam et Maximum. Suppositium judicat Grotius. Ex Heath. *Beck.*

Πλούτου τε, χὤτῳ σπέρμα γενναῖον πρόσῃ,
Πενίας τ'· ἀριθμὸν γὰρ τοσόνδε προὔθέμην.
Ὁ μὲν ζάπλουτος, εἰς γένος δ' οὐκ εὐτυχὴς,
Ἀλγεῖ μὲν, ἀλγεῖ, παγκάλως δ' ἀλγύνεται,
Ὄλβου διοίγων θάλαμον ἥδιστον χερί.
Ἔξω δὲ βαίνων τοῦδε, τὸν πάρος χρόνον
Πλουτῶν, ὑπ' ἄτης Ζεύς τ' ἀνασχάλλει πεσών.
Ὅστις δὲ, γαῦρον σπέρμα γενναῖόν τ' ἔχων,
Βίου σπανίζει, τῷ γένει μὲν εὐτυχεῖ,
Πενίᾳ δ' ἐλάσσων ἐστὶν, ἐν δ' ἀλγύνεται;
Φρονῶν δ' ὑπ' αἰδοῦς ἔργ' ἀπωθεῖται χερῶν.
Ὁ δ' οὐδὲν οὐδεὶς, διὰ τέλους δὲ δυστυχῶν,
Τοσῷδε νικᾷ· τοῦ γὰρ εὖ τητώμενος
Οὐκ οἶδεν αἰεὶ δυστυχῶν, κακῶς τ' ἔχων.
Οὕτως ἄμεινον μὴ πεπειρᾶσθαι καλῶν,
Ἐκεῖνο γὰρ μεμνήμεθ'· οἷος ἦν ποτὲ
Κἀγώ· μετ' ἀνδρῶν οἷος εὐτύχουν ποτέ.

Ego, quod ubique cantatur, optimum homini sic esse, non nasci. Trium autem vitæ generum in dubio semper est præstantia: opulentiæ, et cui nobilis origo est, et paupertatis: hunc enim numerum proposui. Qui locuples est, sed genere ignobilis, dolet quidem, dolet, sed suavissime dolet, thesaurum jucundissimum manu aperiens. Hoc autem destitutus, qui antea dives fuit, calamitatis jugo subjectum, ægre fert. Qui autem superba nobilique stirpe ortus in re tenui versatur, genere quidem felix est, sed paupertate deprimitur, et licet contristetur, tamen præ pudore manuum laborem recusat. Qui autem undecunque vilis est, et perpetuo infelix, hac in parte vincit: bonis privari nescit, cum semper fortunam adversam habuerit. Hinc præstat, nunquam prospera expertum esse. Illud enim animo obversatur: qualis eram olim, quantum inter homines florebam.

XVII. Ἐγὼ γὰρ, εἰ νοῦν εἶχ' ἔμ' ὁ σπείρας πατὴρ,
Ἠπιστάμην ἂν, μουσικὴν παρεὶς, πονεῖν·
Ὡς εὐτυχήσων καὶ κακῶς πράξων ποτέ.
Πρῶτον μὲν, ἐξ ὧν πάντα γίγνεται βροτοῖς,
Εὔογκος εἶναι γαστρὶ μὴ πληρουμένῃ,
Στέργειν θ' ὑδρηροῖς, ὥστε θὴρ, ἀεὶ ποτοῖς,
Χειμῶνί τ' ἀσκεῖν σῶμα, θερμά θ' ἡλίου.

XVI. Stobæus Tit. XCVII. Ver. 5. pro βιότων Edd. βροτῶν. Ibid. Verti, quasi esset ἐν ἀκρίτῳ νόμιμ' ἀεί. Ver. 10. legendum ζεύγλαν ἀσχάλλει. Conf. Iph. Aul. 444. Ver. 13. lego εἰ δ', et v. 14. omitto δ', quod MS. Coll. Nov. post αἰδοῦς ponit. *Musg.*

Ver. 5. vulgo T. λ. μακρῶν — μῆ. Heath. metri causa κρινῶ. Ver. 10. B. — ὑπ' ἄτης εὐθὺς ἀσχάλλει π. Ver. 16. post οἶδεν distingui vult Heath. Ver. 17. ss. B. O. ἄριστον — Κἀγὼ μ. ἀ. ἐπεί' εὐτ. π. Heath. corrigit ηὐτύχουν et post κἀγὼ distinguit. *Beck.*

Τοξεύματ' αἰνεῖν μὴ σκιατραφούμενος.
Νῦν δ' οὐκ ἐθισθεὶς ταῦτ', ἐπίσταμαι μὲν οὔ,
Φέρειν δ' ἀνάγκη· τὸν γὰρ Ὀρφέα λαβὼν..
Ἅπαν τε μουσῶν ἐννεάφθογγον μέλος,
Οὐκ ἂν πίθοιμι γαστέρ', ἀλλὰ δεῖ βίου.

Ego enim, si genitor meus sapuisset, musica omissa, laborare didicissem, ut qui in fortunæ potestate viverem, et olim fortasse fortunam adversam habiturus essem: Primum quidem, ex quo omnia mortalibus recte eveniunt, expeditus esse, ventriculo non referto et potu aquoso, tanquam fera, delectari; et frigore corpus exercere, et calidos solis ictus commode ferre, non in umbraculis agens. Nunc autem hisce non assuetus tolerare nescio, pati autem necesse est: Orphea enim mecum habens, et omnem novem Musarum facundiam, non placaverim ventriculum, sed cibum adesse oportet.

XVIII. Πρὸς τὴν νόσον τοι καὶ τὸν ἰατρὸν χρεὼν
Ἰδόντ' ἀκεῖσθαι, μὴ 'πιτακτὰ φάρμακα
Διδόντ', ἐὰν μὴ ταῦτα τῇ νόσῳ πρέπῃ.

Medicum oportet, ad morbum respicientem, medicinam facere, non præscripta remedia exhibentem, nisi hæc morbo utilia sint.

XIX. Νόσοι δὲ θνητῶν αἱ μέν εἰσ' αὐθαίρετοι·
Αἱ δ' ἐκ θεῶν πάρεισιν, ἀλλὰ τῷ νόμῳ
Ἰώμεθ' αὐτάς· ἀλλά σοι λέξαι θέλω,
Εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρὸν, οὐκ εἰσὶν θεοί.

Mortalium autem vitia alia voluntaria sunt, alia a Diis immissa, sed ea lege corrigimus. Cæterum hoc dicere volo: Si Dei turpe aliquid faciunt, non sunt revera Dei.

XX. Ποῦ δὴ τὸ σαφὲς θνητοῖσι βροτοῖς;
Θοαῖσι μὲν ναυσὶ πόρον
Πνοαὶ κατὰ βένθος ἅλιον
Ἰθύνουσι· τύχας δὲ θνητῶν
Τὸ μὲν μέγ' εἰς οὐδὲν
Ὁ πολὺς χρόνος μεθίστη-
σι· τὸ δὲ μεῖον αὔξει.

Ecquid mortalibus certum est? Navibus quidem celeribus auræ per profundum maris viam regunt. At quod ad fortunas hominum attinet, ad nihilum tempus, quod excelsum erat, redigit, quod tenue, amplificat.

XVII. Stobæus ibid. πατρὶς, πονεῖν, pro παρμυστονεῖν, quæ vetus lectio erat, dudum emendavit Heathius. Sequenti versu legendum forte ἐπὶ τύχῃ ζῶν, *in fortunæ potestate vivens*. ἐπὶ τύχῃ, ut ἐπὶ πάχναις καὶ χαλάζαις. Philostrat. Vit. Apoll. VI. 39. *Musg.*

Ver. 6. Heath. pro ἀθηρεοῖς corr. ἀθηλαῖς. *Beck.*

XVIII. Stobæus Tit. C. *Musg.*

XIX. Stobæus ibid. Justinus Martyr, p. 108. Ed. Par. Plut. Op. Mor. p. 35. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 4. Plut. et Just. pro αἰσχρὸν exhibent φαῦλον. *Beck.*

XX. Stob. Tit. CV. paullo aliter. *Musg.*

XXI. Ὁρᾷς δ' ἀέλπτων μυρίων ἀναστροφάς.
Πολλοὶ μὲν οἴδμα διέφυγον θαλάσσιον.
Πολλοὶ δὲ λόγχαις πολεμίων ἀμείνονες,
Ἥσσους γεγῶτες κρείσσον' ἦλθον εἰς τύχην.

Viden' autem multas insperatas conversiones? Multi ex maris aestu evaserunt. Multi autem hostibus armorum usu praestantes victique postea sortem meliorem obtinuerunt.

XXII. Ὦ παῖ, νέων τοι δρᾶν μὲν εὔτονοι χέρες·
Γνῶμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων·
Ὁ γὰρ χρόνος δίδαγμα ποικιλώτατον.

O nata, juvenum quidem manus ad agendum efficaces sunt, sed consilia senum prudentiora; tempus enim vafferrimus praeceptor.

XXIII. Τιμή σ' ἐπαίρει τῶν πέλας μᾶλλον φρονεῖν.
Θνήσκοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἄξιον λεύσσειν φάος,
Κακοὺς ὁρῶντας ἐκδίκως τιμωμένους.

Honos te prae aliis superbire facit. Morior: non enim operae pretium est, lucem adspicere malos videnti eundem, ac bonos, honorem consecutos.

XXIV. Μισῶ δ', ὅταν τις καὶ χθονὸς στρατηλάτης
Μὴ πᾶσι πάντα προσφέρῃ μειλίγματα.
Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν· ἀλλ' οὑντυγχάνων,
Τὰ πράγματ' ὀρθῶς ἢν τιθῇ, πράσσει καλῶς.

Odi autem, quando exercitus ductor non omnes sibi omnibus blandimentis conciliet. Neque enim aequum est rebus irasci: ipsis enim nihil curae est. At is, cui obtigerunt, si res scienter tractet, feliciter agit.

XXV. Φησίν τις, εἶναι δῆτ' ἐν οὐρανῷ θεούς;
Οὐκ εἰσίν, οὐκ εἴσ'. εἴ τις ἀνθρώπων λέγει,
Μὴ τῷ παλαιῷ μωρὸς ὢν χρῆσθαι λόγῳ.
Σκέψασθε δ' αὐτά, μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς λόγοις,
Γνώμην ἔχοντες· φημ' ἐγώ, τυραννίδα

Ver. 1. Barnes. — θνατοῖσι βιοτᾶς — ubi et aliter distinguuntur hi versus. *Beck.*

XXI. Stobaeus Tit. CXII. Grotius ἀμεινόνων. *Musg.*

XXII. Stobaeus Tit. CXVI. *Musg.*

Valck. ad Euripid. Hippolyt. v. 118. corrigit: Ὦ π., νέων δρᾶν εὐτονώτεραι χέρες· Γνῶμαι δ' ἀμείνους τῶν γεραιτέρων πολύ. *Beck.*

XXIII. Stobaeus Tit. CVI. Tertio versu reddidi, ut si scriptum esset κακοὺς ὁρῶντ' ἴσ' ἐνδίκοις τιμωμένους. Caeterum versus primus cum sequentibus non bene cohaeret. *Musg.*

Valck. p. 166. legit, v. 2. ἀξιῶ, et v. 3. ὁρῶν πᾶσ' ἐκδ. Heath. vult ὁρῶντά γ'. *Beck.*

XXIV. Stobaeus Tit. LIV. paullo aliter. Plutarch. περὶ εὐθυμίας. *Musg.*

Stob. tribuit Euripidi, sine nomine tragoediae, auct. Heath.—Ver. 4. 5. ita St. Μέλλει γ. α. οὐδὲν, ἀλλ' ἐπὶ τυγχάνων Τ. π. ὁ. ἢν τ. π. κ. unde Heath. conj. Μέλει — οὐδέν· ἀλλ' ὃ 'ν τυγχάνῃ — Apud Barnes. ὁ τυγχάνων — ἂν τιθῇ, πράξει κ. sed in fragm. Erechthei, ubi hos ipsos versus iterum dedit, retinuit lectionem Stob. Locus etiam exstat in Plut. Vit. Hom.

Κτείνειν τε πολλοὺς, κτημάτων τ' ἀποστερεῖν,
Ὅρκους τε παραβαίνοντας ἐκπορθεῖν πόλεις.
Καὶ ταῦτα δρῶντες μᾶλλον εἰσ' εὐδαίμονες
Τῶν εὐσεβούντων ἡσυχῇ καθ' ἡμέραν.
Πόλεις τε μικρὰς οἶδα τιμώσας θεοὺς,
Αἳ μειζόνων κλύουσι δυσσεβεστέρων,
Λόγχης ἀριθμῷ πλείονος κρατούμεναι.
Οἶμαι δ' ἂν, ὑμᾶς, εἴ τις ἀργὸς ὢν θεοῖς
Εὔχοιτο, καὶ μὴ χειρὶ συλλέγοι βίον,
* * * * *
Τὰ θεῖα πυργοῦσ'. αἱ κακαί τε συμφοραί.

Dicetne aliquis, esse revera, qui in cœlo finguntur, deos? Nulli sunt, nulli sunt. Si quis homo dicit, non amplius antiquam hanc vocem stulte jactet. Rem ipsam contemplamini, non meis sermonibus auscultantes. Aio ego, tyrannos multos occidere et opibus spoliare, et jusjurandum violantes urbes exscindere. Et hoc facientes feliciores sunt, quam qui quotidie pie et tranquille agunt. Et civitates exiguas, deos colentes, novi majoribus minus religiosis servire majore hastarum numero domitas. Vos autem existimo, si quis otiose agens deos precetur, neque victum manu quærat * * * *

XXVI. Ἔπτησσ' ὑπείκων μᾶλλον, ἢ θέλοι.

Trepidabat plus, quam ipse cuperet, cedens.

XXVII. Καὶ ξεστὸν ὄχθον Δαναΐδων ἑδρασμάτων.

XXVIII. Ἦσθ' εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβὴς, ὅτ' ἦσθ', ἀεὶ,
Ξένοις τ' ἐπήρκεις, οὐδ' ἔκαμνες εἰς φίλους.

Quamdiu fuisti, pius certe erga deos fuisti, hospites sublevasti, neque amicos juvare destitisti.

XXIX. Ἤδη γὰρ εἶδον καὶ δίκης παραστάτας
Ἐσθλοὺς πονηρῷ τῷ φθόνῳ νικωμένους.

Antea enim vidi etiam gnavos justitiæ satellites, maligna invidia victos.

et Arrian. 2. 5. monente Piersio apud Barnes. et tres ultimi versus etiam in Stob. Gr. T. 108. *Beck.*

xxv. Justinus Martyr, p. 108. Interciderunt, puto, nonnulla inter penultimum, versum et ultimum, quem, quod manca sit sententia, sine interpretatione relinquo. *Musg.*

Ver. 7. Musg. male παραβαίνοντες. Post v. 14. Grot. dedit de conjectura versum hunc: βραχεῖ παρ' αὐτῶν πραγμάτων πεῖραν λαβών. Versus seq. in Barnes. sic: Τὰ θεῖ' ἀπείργουσ' εἰ κακὰς τὰς συμφοράς. Versus duo, qui apud Barnes. sequuntur, in Stob. Grot. leguntur sine auctoris nomine. *Beck.*

xxvi. Plut. Op. Mor. 940. Ed. Steph. Idem p. 1445. habet μᾶλλον ἢ μᾶλλον θέλοι, quod non satis intelligo. *Musg.*

Barnes. — μᾶλλον ἢ αὐτὸς θ. sed in Add. Præf. sic: Ἔπτηξ' ὑπείκων μᾶλλον ἢ μᾶλλον θέλοι. Heath. vult: μ. ἢ κ' α. θ. magis, quam ipse volebat, se submisit, territus. *Beck.*

xxvii. Schol. in Orest. ver. 863. Versus corruptus videtur. Certe Δαναΐδων ἑδρασμάτων non facile interpreteris. *Musg.*

xxviii. Ælian. De Nat. Animal. V. 34. *Musg.*

xxix. Stobæus Tit. XXXVIII. sec. MS. citatum Valck. V. Cl. Diatrib. p. 199. *Musg.*

Barn. habet inter Inc. *Beck.*

XXI. Ὁρᾷς δ' ἀέλπτων μυρίων ἀναστροφάς.
Πολλοὶ μὲν οἶδμα διέφυγον θαλάσσιον.
Πολλοὶ δὲ λόγχαις πολεμίων ἀμείνονες,
Ἥσσους γεγῶτες κρείσσον' ἦλθον εἰς τύχην.

Viden' autem multas insperatas conversiones? Multi ex maris æstu evaserunt. Multi autem hostibus armorum usu præstantes victique postea sortem meliorem obtinuerunt.

XXII. Ὦ παῖ, νέων τι δρᾷν μὲν ἔντονοι χέρες·
Γνῶμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων·
Ὁ γὰρ χρόνος δίδαγμα ποικιλώτατον.

O nate, juvenum quidem manus ad agendum efficaces sunt, sed consilia senum prudentiora; tempus enim vaferrimus præceptor.

XXIII. Τιμή σ' ἐπαίρει τῶν πέλας μᾶλλον φρονεῖν.
Θνήσκοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἄξιον λεύσσειν φάος,
Κακοὺς ὁρῶντας ἐκδίκως τιμωμένους.

Honos te præ aliis superbire facit. Moriar: non enim operæ pretium est, lucem adspicere malos videnti eundem, ac bonos, honorem consecutos.

XXIV. Μισῶ δ', ὅταν τις καὶ χθονὸς στρατηλάτης
Μὴ πᾶσι πάντα προσφέρῃ μειλίγματα.
Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν· ἀλλ' οὑντυγχάνων,
Τὰ πράγματ' ὀρθῶς ἢν τιθῇ, πράσσει καλῶς.

Odi autem, quando exercitus ductor non omnes sibi omnibus blandimentis conciliet. Neque enim æquum est rebus irasci: ipsis enim nihil curæ est. At is, cui obtigerunt, si res scienter tractet, feliciter agit.

XXV. Φησίν τις, εἶναι δῆτ' ἐν οὐρανῷ θεούς;
Οὐκ εἰσίν, οὐκ εἰσ'. εἴ τις ἀνθρώπων λέγει,
Μὴ τῷ παλαιῷ μωρὸς ὢν χρήσθω λόγῳ.
Σκέψασθε δ' αὐτά, μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς λόγοις,
Γνώμην ἔχοντες· φημ' ἐγώ, τυραννίδα

Ver. 1. Barnes. — θνατοῖσι βιοτᾶς — ubi et aliter distinguuntur hi versus. *Beck.*

XXI. Stobæus Tit. CXII. Grotius ἀμεινόνων. *Musg.*

XXII. Stobæus Tit. CXVI. *Musg.*

Valck. ad Euripid. Hippolyt. v. 118. corrigit: Ὦ π., νέων δρᾷν εὐτονώτεραι χέρες· Γνῶμαι δ' ἀμείνους τῶν γεραιτέρων πολύ. *Beck.*

XXIII. Stobæus Tit. CVI. Tertio versu reddidi, ut si scriptum esset κακοὺς ὁρῶντ' ἴσ' ἐνδίκοις τιμωμένους. Cæterum versus primus cum sequentibus non bene cohæret. *Musg.*

Valck. p. 166. legit, v. 2. ἀξιῶ, et v. 3. ὁρῶν πᾶσ' ἐκδ. Heath. vult ὁρῶντά γ'. *Beck.*

XXIV. Stobæus Tit. LIV. paullo aliter. Plutarch. περὶ εὐθυμίας. *Musg.*

Stob. tribuit Euripidi, sine nomine tragœdiæ, auct. Heath.—Ver. 4. 5. ita St. Μέλλει γ. α. οὐδὲν, ἀλλ' ἐπὶ τυγχάνον T. π. ὀ. ἢν τ. π. κ. unde Heath. conj. Μέλει — οὐδέν· ἀλλ' ἃ 'ν τυγχάνῃ — Apud Barnes. ὁ τυγχάνων — ἂν τιθῇ, πράξει κ. sed in fragm. Erechthei, ubi hos ipsos versus iterum dedit, retinuit lectionem Stob. Locus etiam exstat in Plut. Vit. Hom.

Κτείνειν τε πολλοὺς, κτημάτων τ' ἀποστερεῖν,
Ὅρκους τε παραβαίνοντας ἐκπορθεῖν πόλεις.
Καὶ ταῦτα δρῶντες μᾶλλον εἰσ' εὐδαίμονες
Τῶν εὐσεβούντων ἡσυχῇ καθ' ἡμέραν.
Πόλεις τε μικρὰς οἶδα τιμώσας θεοὺς,
Αἳ μειζόνων κλύουσι δυσσεβεστέρων,
Λόγχης ἀριθμῷ πλείονος κρατούμεναι.
Οἶμαι δ' ἂν, ὑμᾶς, εἴ τις ἀργὸς ὢν θεοῖς
Εὔχοιτο, καὶ μὴ χειρὶ συλλέγοι βίον,
* * * * *
Τὰ θεῖα πυργοῦσ'. αἱ κακαί τε συμφοραί.

Dicetne aliquis, esse revera, qui in cœlo finguntur, deos? Nulli sunt, nulli sunt. Si quis homo dicit, non amplius antiquam hanc vocem stulte jactet. Rem ipsam contemplamini, non meis sermonibus auscultantes. Aio ego, tyrannos multos occidere et opibus spoliare, et jusjurandum violantes urbes exscindere. Et hoc facientes feliciores sunt, quam qui quotidie pie et tranquille agunt. Et civitates exiguas, deos colentes, novi majoribus minus religiosis servire majore hastarum numero domitas. Vos autem existimo, si quis otiose agens deos precetur, neque victum manu quærat * * * *

XXVI. Ἔπτησσ' ὑπείκων μᾶλλον, ἢ θέλοι.

Trepidabat plus, quam ipse cuperet, cedens.

XXVII. Καὶ ξεστὸν ὄχθον Δαναΐδων ἑδρασμάτων.

XXVIII. Ἦσθ' εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβὴς, ὅτ' ἦσθ', ἀεὶ,
Ξένοις τ' ἐπήρκεις, οὐδ' ἔκαμνες εἰς φίλους.

Quamdiu fuisti, pius certe erga deos fuisti, hospites sublevasti, neque amicos juvare destitisti.

XXIX. Ἤδη γὰρ εἶδον καὶ δίκης παραστάτας
Ἐσθλοὺς πονηρῷ τῷ φθόνῳ νικωμένους.

Antea enim vidi etiam gnavos justitiæ satellites, maligna invidia victos.

et Arrian. 2. 5. monente Piersio apud Barnes. et tres ultimi versus etiam in Stob. Gr. T. 108. *Beck.*

XXV. Justinus Martyr, p. 108. Interciderunt, puto, nonnulla inter penultimum, versum et ultimum, quem, quod manca sit sententia, sine interpretatione relinquo. *Musg.*

Ver. 7. Musg. male παραβαίνοντες. Post v. 14. Grot. dedit de conjectura versum hunc: βραχεῖ παρ' αὐτῶν πραγμάτων πεῖραν λαβεῖν. Versus seq. in Barnes. sic: Τὰ θεῖ' ἀπείργουσ' εἰ κακὰς τὰς συμφοράς. Versus duo, qui apud Barnes. sequuntur, in Stob. Grot. leguntur sine auctoris nomine. *Beck.*

XXVI. Plut. Op. Mor. 940. Ed. Steph. Idem p. 1445. habet μᾶλλον ἢ μᾶλλον θέλοι, quod non satis intelligo. *Musg.*

Barnes. — μᾶλλον ἢ αὐτὸς θ. sed in Add. Præf. sic: Ἔπτηξ' ὑπείκων μᾶλλον ἢ μᾶλλον θέλοι. Heath. vult: μ. ἢ κ' α. θ. magis, quam ipse volebat, se submisit, territus. *Beck.*

XXVII. Schol. in Orest. ver. 863. Versus corruptus videtur. Certe Δαναΐδων ἑδρασμάτων non facile interpreteris. *Musg.*

XXVIII. Ælian. De Nat. Animal. V. 34. *Musg.*

XXIX. Stobæus Tit. XXXVIII. sec. MS. citatum Valck. V. Cl. Diatrib. p. 199. *Musg.*

Barn. habet inter Inc. *Beck.*

BUSIRIS.*

I. Δούλῳ γὰρ οὐχ οἷόν τε τἀληθῆ λέγειν,
Εἰ δεσπόταισι μὴ πρέποντα τυγχάνοι.

Servo enim non licet vera proloqui, nisi ea dominis utilia fuerint.

CADMUS. †

I. Οὐρανὸς ὑπὲρ ἡμᾶς καινῶς φοιτῶν ἕδος δαιμόνων, τόδ' ἐν μέσῳ
Τοῦ οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς οἱ μὲν ὀνομάζουσι Χάος.

Cœlum supra nos non nuper tantum revolutum, sedes Deorum: hoc autem, quod cœlum et terram interjacet, alii quidem Chaos appellant.

CHRYSIPPUS. ‡

I. Λέληθεν οὐδὲν τῶνδέ μ', ὧν σὺ νουθετεῖς.
Γνώμην δ' ἔχοντά μ' ἡ φύσις βιάζεται.

Nihil me eorum, quæ admones, latet. At natura mihi scienti vim adhibet.

II. Αἶ, αἶ, τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακὸν,
Ὅταν τις εἰδῇ τἀγαθὸν, χρῆται δὲ μή.

Heu, heu, malum hoc est divinitus immissum, cum meliora aliquis intelligit, nec tamen sectatur.

* Argumentum Dramatis dabunt Apollodorus Lib. II. 4. Hyginus Fab. LVI.

I. Stobæus Tit. LXII. *Musg.*

† I. Probus in Virgil. Eclog. VI. 31. Verti, quasi esset *οὐ καινῶς*, i. e. *παλαιῶς*. Aliter emendant viri docti. Vide Valckenær. V. Cl. Diatrib. p. 11, 12. *Musg.*

Scaliger in Varr. p. 81. scripsit ita: *Οὐρ. ὑ. ἡ. καινὸς, φοιτῶν ἕδος δαιμόνων. τὸ δ',* etc. Valck. rectius legi posse putabat sic: *Οὐρανός θ' ἡμᾶς ὕπερ· Καὶ γῆ, βροτῶν κοινόν τε δαιμόνων θ' ἕδος· Τόδ' ἐν μέσῳ τοῦ τ' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς Χάος μὲν ὀνομάζουσιν.* Idem dubitat, an sit hæc fabula Euripidea. *Beck.*

Οὐρανὸς ὑπὲρ ἡμᾶς καινῶς φοιτῶν ἕδος δαιμόνων, τόδ' ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς οἱ μὲν ὀνομάζουσι χάος — miror doctissimos viros Heathium et Valckenarium, qui hæc tractavit in Diatrib. p. 11. sq. adeo non animadvertisse trochaicorum tetrametrorum vestigia ipsis impressa, ut hic quidem ea, aliis adjectis, aliis transpositis, in senarios iambicos digereret, ille vero vitiosis verbis non perfectam quidem, sed aliquam tamen iambicorum speciem conciliaret. Iis tantum emendatis, quæ manifeste depravata sunt, et una particula interposita, totum hunc locum sic refingo:

Οὐρανὸς μὲν, ὁ ὑπὲρ ἡμᾶς, κἄλλο τῶν θνητῶν ἕδος
δαιμόνων τε, τόδ' ἐν μέσῳ δὲ τ' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
οἱ μὲν ὀνομάζουσι χάος.

Jacobs.

‡ Fabulæ nomen dedit Chrysippus, Pelopis filius, a Laio, rege Thebarum, stupri causa raptus. Quæ præterea œconomiam ejus illustrantia in veterum scriptis exstant, summa diligentia collegit Valkenærius, vir summus, in Diatriba, p. 23. Nos fragmenta tantum, ne longi simus, exhibemus. *Musg.*

Valck. conjicit, Chrysippum in hoc dramate voluntaria morte dedecus a Laio sibi illatum expiasse. *Beck.*

I. Clem. Alex. p. 462. Stobæus Eclog. Physic. c. 5. *Musg.*

Apud Barn. in Inc. Gatakerus Adv. Post. p. 529. putabat, ex Laio, Æschyli tragœdia, esse. *Beck.*

II. Alcinous, p. 52. Ed. Oxon. Plut. Op. Mor. p. 38. Ed. Steph. *Musg.*

III. Γνώμη σοφός μοι καὶ χέρ' ἀνδρείαν ἔχοι·
Δύσμορφος εἴην μᾶλλον, ἢ καλὸς κακός.

Mente prudens manu quoque strenuus esto. Deformis malim esse, quam pulchro corpore ignavus.

IV. Ὦ δέσποτ', οὐδεὶς οἶδεν, ἄνθρωπος γεγὼς,
Οὔτ' εὐτυχοῦς ἀριθμὸν, οὔτε δυστυχοῦς.

O here, nemo mortalium novit vel felicitatis, vel miseriæ, finem.

V. Εἰάζων. Eia clamans.

VI. * * * λήθη λόγων,
Λήθη δὲ πάτρας * * *

Oblivio sermonum: oblivio autem patriæ.

VII. Γαῖα μεγίστη καὶ Διὸς αἰθήρ·
Ὁ μὲν ἀνθρώπων καὶ θεῶν γενέτωρ,
Ἡ δ' ὑγροβόλους σταγόνας νοτίους
Παραδεξαμένη, τίκτει θνατοὺς
Τίκτει δὲ βορὰν φῦλά τε θηρῶν·
Ὅθεν οὐκ ἀδίκως
Μήτηρ πάντων νενόμισται.
Χωρεῖ δ' ὀπίσω τὰ μὲν ἐκ γαίας
Φύντ' εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου
Βλαστόντα γονῆς, εἰς οὐράνιον
Πόλον ἦλθε πάλιν· θνήσκει δ' οὐδὲν
Τῶν γενομένων· διακρινόμενον
Δ' ἄλλο πρὸς ἄλλο
Μορφὴν ἰδίαν ἀπέδειξε.

Tellus veneranda, et Jovis æther; hic quidem hominum divumque sator, illa vero pluvias guttas humidas recipiens, mortales parit, cibos parit, et ferarum genus; unde non injuria mater omnium existimatur. Redeunt vero in terram e terra edita; at quæ a semine æthereo orta sunt, ad polum cœlestem iterum perveniunt. Nihil autem eorum, quæ in lucem prodeunt, penitus interit; at aliud ab alio discretum formam propriam recuperat.

Τὸ θεῖον legit Alcinous c. 24. τὸ δὲ θεῖον, Plut. Tom. II. p. 446. A. τὸ ἀδὺ vitiose alii. Fragmentum I. et II. e Chrysippo esse docuit Valck. p. 21. ss. Legitur hoc fr. etiam apud Stob. Grotius. T. V. unde Barn. inter Inc. retulit: ubi — δράσῃ δὲ μή. *Beck.*

III. Stobæus Tit. LXVI. *Musg.*

Valck. p. 20. conj. Δύσμορφος εἴη μᾶλλον. *Beck.*

IV. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

Adjectiva, εὐτ. et δυστ. vertenda esse, ut substantiva, docuit D. Heins. apud Rutgers. V. L. 4. p. 405. *Beck.*

V. Hesychius in voce. *Musg.*

VI. Plutarch. Op. Mor. p. 1555. de Laio dici indicat, auctorem non nominans. *Musg.*

VII. Sext. Empir. p. 360. ut στασίμου μέλους exemplum exhibet. Philo Jud. p. 948. ultimos septem versus dat; tres ultimos alibi non semel. [Tom. II. p. 488. 515. 612.] citat. Clem. Alex. p. 750. M. Antonin. VII. 50. Plut. Op. Mor. p.

CRESPHONTES. *

I. Ἔδει γὰρ ἡμᾶς σύλλογον ποιουμένους
Τὸν φύντα θρηνεῖν, εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά·
Τὸν δ' αὖ θανόντα καὶ πόνων πεπαυμένον,
Χαίροντας εὐφημοῦντας ἐκπέμπειν δόμων.

Oportuit enim nos congregatos recens natum lugere, quanta in mala vadit: at mortuum contra, et ab ærumnis requiescentem, lætos et plaudentes domo elatum prosequi.

II. * * * καὶ δὶς ἑπτ' αὐτῆς τέκνα
Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν.

Et bis septem ipsius Niobes fœtus Phœbi sagittis interemptos.

III. Αἰδὼς ἐν ὀφθαλμοῖσι γίγνεται, τέκνον.

Verecundia in oculis nascitur, O fili.

IV. Εἰρήνη βαθύπλουτε καὶ
Καλλίστα μακάρων θεῶν,
Ζῆλός μοι σέθεν, ὡς χρονίζεις.
Δέδοικα δέ, μὴ πρὶν πόνοις
Ὑπερβάλῃ με γῆρας,
Πρὶν σὰν χαρίεσσαν προσιδεῖν ὥραν,
Καὶ καλλιχόρους ἀοιδάς,
Φιλοστεφάνους τε κώμους.
Ἴθι μοι, πότνια, πόλιν·
Τάνδε ἐχθρὰν στάσιν εἶργ' ἀπ' οἴκων,
Τὰν μαινομέναν τ' ἔριν,

1675. Ed. Steph. Pro ἰδίαν exstat varia lectio ἑτέραν. *Musg.*

Ver. 3. s. conf. Valck. p. 51. Toupius ad Theocr. Tom. II. p. 395. et in Corrig. legit: Ἡ δ' ὑγρόβολος στ. ν. — γαῖαν ὑγροβόλον dici censet, ut ὄρος νιφοβόλον, et confert Virg. Georg. II. 325.—Ver. 8. apud Heracl. Alleg. Hom. p. 440. laudatur.—Ver. 9. Valck. p. 19. legit ἐς γαῖαν.—Ver. 11. ss. latent in Plutarch. de Plac. Phil. c. 19. ex quo Valck. ad Phœn. 838. pro διακρινόμενον maluit μεταμειβόμενον, vulgatum tuetur Heath.—V. 13. πρὸς ἄλλον emendant Corsinus ad Plut. l. l. Valck. l. l. et Heath. qui mox probat ἰδίαν. *Beck.*

* Historiam Meropes, cujus primæ in hac fabula partes erant, diligenter enarrat Hyginus Fab. 137. cujus pars magna fabulæ 184. librariorum culpa adhæsit. Cum eo conferri possunt Apollodor. Lib. II. in fine, Pausanias in Messeniacis, p. 113. Ex Eustratio in Ethica Aristot. III. 1. novimus, filium Meropes, aliter aliis vocatum, Euripidi Cresphontem audiisse; ne quis putet, Cresphontem, maritum Meropes, post cujus mortem omnia acta finguntur, fabulæ nomen dedisse. *Musg.*

I. Stobæus Tit. CXXI. Clem. Alex. p. 517. Strabo, p. 521. Plut. Op. Mor. p. 36. Interpretatur Cicero Tusc. Quæst. I. 48. *Musg.*

Conf. Gatak. Adv. Misc. c. 10. Apud Barnes. Ἐχρῆν μὲν ἡμᾶς — et v. 2. τὸν ζῶντα θρ. ut apud Stob. sed φύντα præfert Heath.—V. 3. pro πόνων apud Sext. Emp. Pyrrh. Hypot. Lib. III. §. 230. legitur κακῶν, monente H. *Beck.*

II. Schol. in Phœniss. 162. *Musg.*

III. Stobæus Tit. XXXI. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. LV. paullo aliter.

Θηκτῷ τερπομέναν σιδήρῳ.

O Pax, opum dives, et deorum immortalium pulcherrima, desiderio tui flagro, adeo diu moraris. Vereor autem, ne prius labore et senio fatiscam, quam tuas veneres adspexero, et cantus choreis adsonantes, et corollis redimitas commessationes. Veni age urbem, O Dea, et diram seditionem a domibus arce, et insanam contentionem ferro acuto gaudentem.

V. Κέρδη τοιαῦτα χρή τινα κτᾶσθαι βροτῶν,
Ἐφ' οἷσι μέλλει μή ποθ' ὕστερον στένειν.

Omnem hominem ea lucra lucrifacere oportet, quæ non postea dolorem ipsi creatura sint.

VI. Ἐκεῖνο δὴ πέπονθ', ὅπερ ἅπαντες βροτοί·
Φιλῶν μάλιστ' ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι.

Ita affectus sum, ut cæteri mortales. Non pudet me, quod memet præ aliis diligam.

VII. Τεθνᾶσι παῖδες οὐκ ἐμοὶ μόνῃ βροτῶν,
Οὐδ' ἀνδρὸς ἐστερήμεθ'. ἀλλὰ μυρίαι
Τὸν αὐτὸν ἐξήντλησαν, ὡς ἐγὼ, βίον.

Perierunt liberi non mihi tantum, neque una viro orbata sum, sed innumeræ eandem, quam ego, sortem perpessæ sunt.

VIII. Εἰ γάρ σ' ἔμελλεν, ὡς σὺ φῄς, κτείνειν πόσις,
Χρῆν καὶ σὲ μέλλειν, ὡς χρόνος δῆθεν παρῆν.

Nam si vir meus, quod tu ais, te occidere meditatus est, æquum erat, te quoque meditari tantum, donec tempus illud advenisset.

IX. Εἰ μὲν γὰρ οἰκεῖ νερτέρας ὑπὸ χθονὸς
Ἐν τοῖσιν οὐκέτ' οὖσιν, οὐδὲν ἂν σθένοι.

Si enim infra terram habitat cum iis, qui vivere desierunt, nihil juvare potuerit.

X. * * * * αἱ τύχαι δέ με
Μισθὸν λαβοῦσαι τῶν ἐμῶν τὰ φίλτατα
Σοφὴν ἔθηκαν. * * *

Casus autem fortuiti, quæ carissima erant velut mercedem auferentes, sapientem me reddiderunt.

Polyb. Hist. p. 667. V. 6. legendum προσιδῶν. *Musg.*

Conf. Leopard. Em. IV. 22. v. 1. apud Barnes. καὶ deest.—Ver. 4. τέους Polyb. omittit. Idem v. 6. habet προσιδῶν ὥρας, auctore H.—Ver. 9. Barnes. Πάλιν τάνδε, 'Ε. στ. *Beck.*

v. Stobæus Tit. XCIV. *Musg.*

vi. Schol. in Medeam 84. Loqui videtur Polyphontes. *Musg.*

Barn. 'Εκ. γὰρ π. δ. πάντες — et sic Schol. Med. Polyphontem loqui monet Valckenær. p. 183. *Beck.*

vii. Plutarch. Op. Mor. p. 191. Ed. Steph. Loquitur Merope. *Musg.*

Barn. male ἄλλαι μυρίαι. v. Valck. ad Eurip. Phœn. Schol. p. 626. *Beck.*

viii. A. Gellius VII. 3. testatur, Lucilium poëtam vitio dedisse Euripidi, "quod, cum Polyphontes rex propterea se interfecisse fratrem diceret, quod ipse ante consilium de nece ejus cepisset, Merope, fratris uxor, hisce eum verbis eluserit." Pro ὡς optime Valckenærius, vir cl. ἕως, *donec. Musg.*

Valck. p. 183. etiam emenda τχρῆν. Χρόνον Heath. interpretatur de occasione. *Beck.*

ix. Plutarch. Op. Mor. p. 191. Ed. Steph. Loquitur Cresphontes. *Musg.*

x. Plut. Op. Mor. p. 155. Ed. Steph. *Musg.*

XI. Ὁσιωτέραν δὴ τήνδ' ἐγὼ δίδωμί σοι
Πληγήν. ——

Justiorem utique hunc tibi ictum infero.

XII. Πολλὴν μὲν ἄροτον, ἐκπονεῖν δ' οὐ ῥᾴδιον·
Κοίλη γάρ, ὄρεσι περίδρομος, τραχεῖά τε
Δυσείσβολός τε πολεμίοις.

Multum quidem arvi, sed coli difficile: cava enim regio est, montibus cincta, et aspera et hostium invasionibus minime obnoxia.

XIII. * * * καλλίκαρπον * * *
Κατάρρυτόν τε μυρίοισι νάμασι,
Καὶ βουσὶ καὶ ποίμναισιν εὐβοτωτάτην,
Οὔτ' ἐν πνοαῖσι χείματος δυσχείμερον,
Οὔτ' αὖ τεθρίπποις ἡλίου θερμὴν ἄγαν.

Bonæ frugis feracem, et innumeris rivis irriguam, bobus quoque et ovium gregibus pascendis aptissimam, nec in hibernis flatibus valde gelidam, nec a solis radiis nimis calefactam.

XIV. Γαίης Λακαίνης κύριον, φαύλου χθονός.

[Primam sortem extitisse] Terræ Lacænæ compotem, vilis regionis.

XV. Ἀρετὴν ἐχούσης μεῖζον', ἢ λόγῳ φράσαι.

[Secundam sortem Messeniæ potitam esse, regionis] melioris, quam ut oratione significari possit.

XVI. Παμισὸν εἰς θάλασσαν ἐξορμώμενον.

[Laconiam a Messenia separare] Pamisum in mare cum impetu exeuntem.

XVII. Πρόσω ναυτίλοισιν.

Eminus navitis [spectandam.]

XVIII. Πρόσω δὲ βάντι ποταμὸν, Ἦλις, ἡ Διὸς
Γείτων κάθηται.

Ultra flumen progresso, Elis Jovi vicina in plano sedet.

XI. Plut. Op. Mor. p. 1837. Ed. Steph. Loquitur Merope, securim attollens, ad filium, quem pro interfectore filii habet, percutiendum. De re confer Aristot. Poët. cap. 14. *Musg.*

'Ὀσιωτέραν Valck. p. 180. leg. docuit e MSS. pro vulg. 'Ωνητέραν. *Beck.*

XII. Strabo Lib. VIII. p. 366. Ed. Par. testatur, in quo loco hæc legebantur, sortem ab Heraclidis de regione jactam memoratam fuisse; quod nulli fere dramati Euripideo, præterquam Cresphonti, convenit. Addo, nec ulli fere Cresphontis parti, præterquam Prologo, cum hæc omnia Cresphonte seniore superstite adhuc acta sint. Cæterum de Laconia hic sermo est. *Musg.*

Hos et sequentes versus e Cresphonte esse docuit Valck. p. 180. coll. Pausan. IV. p. 28. Heath. inter Inc. edidit. *Beck.*

XIII. Strabo ubi supra. De Messenia sermo est. *Musg.*

Exhibitum ex emend. Valck. ad Eur. Phœn. 248. Apud Strab. καλλίκαρπον * * Κατ. τ. μ. ἄρμασι καὶ ποιμέσι καὶ βουσὶν εὐβ. — vid. Heath. p. 190. qui inter Inc. habet, ubi etiam fr. 14. 15. et 18. edidit. *Beck.*

XIV. Strabo ubi supra. *Musg.*

XV. Strabo ubi supra. *Musg.*

XVI. Strabo ubi supra. *Musg.*

XVII. Strabo ubi supra. *Musg.*

CRESSÆ. *

I. Ἅιδης διακρινεῖ πρότερον, ἢ 'γὼ πείσομαι.

Orcus hoc prius dijudicabit, quam ego obtemperabo.

II. —— πρὶν ἂν ἐκφλῆναί με καὶ μαθεῖν λόγον.

Prius quam resipiscam et rationi auscultem.

III. Οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμὼν εὐδαιμονεῖν·
Αἰσχρόν τε μοχθεῖν μὴ θέλειν νεανίαν.

Non licet tibi, nisi strenue rem gesseris, beato esse: quin et turpe est juveni laborare nolle.

IV. Γαμεῖτε νῦν, γαμεῖτε, κᾆτα θνήσκετε
Ἢ φαρμάκοισιν ἐκ γυναικὸς, ἢ δόλοις.
Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ ὑγίειαν, εἰσιδὼν
Γαμεῖ πονηρὰν, μωρός ἐστι· μικρὰ γὰρ
Μεγάλων ἀμείνω σώφρον' ἐν δόμοις ἔχειν.

Ducite nunc, ducite uxores, deinde mortem obite venenis ab uxore datis, vel dolis. Quicunque autem divitias, aut nobilitatem generis, spectans improbam ducit, stultus est: Præstat enim in domo pudica parva possidere, quam in impura multa.

V. Ἐπίσταμαι δὲ καὶ πεπείραμαι λίαν,
Ὡς τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.

Scio autem, et certo experimento cognovi, omnes mortales divitum fautores esse.

VI. Λύπη μὲν ἄτη περιπεσεῖν αἰσχρᾷ τινι·
Εἰ δ' οὖν γένοιτο, χρὴ περιστεῖλαι καλῶς
Κρύπτοντα, καὶ μὴ πᾶσι κηρύσσειν τάδε.
Γέλως γὰρ ἐχθροῖς γίνεται τὰ τοιάδε.

Grave est, in calamitatem quamvis turpem incidere. At si ita contigerit, oportet probe obtegere et celare, neque hoc omnibus palam facere. Talia enim inimicis oblectamento sunt.

XVIII. Strabo ubi supra. *Musg.*

* Atrei et Aëropes historiam hac in fabula tractatam esse clare docet Scholiastes ad Aristoph. Vesp. 760. de quo versu sic annotat: ἐν Κρήσσαις Εὐριπίδου Ἀτρεὺς πρὸς τὴν Ἀερόπην κρίνει ταῦτα. Sophoclis quoque Scholiastes ad Ajac. 1814. ex Euripidis Cressis totam Aëropes historiam enarrat. Cressæ ergo vocata est fabula a Cressarum mulierum Choro, famularum sc. vel comitum Aëropæ, quæ ipsa Creta oriunda erat: plane ut Phœnissas et Trachinias a fœminis, quæ Chorum constituebant, nomen habuisse constat.

Argumentum hujus fabulæ primus illustravit Bentleius Ep. ad Mill. p. 23. s. personas esse monuit Aëropen, Atreum, Thyesten, fabulæque scenam esse Argis Peloponnesi. *Beck.*

I. Aristoph. Vesp. v. 760. ibid. Schol. *Musg.*

Barn. sic:—τοῦτο δὲ Ἅιδης. *Beck.*

II. Etymolog. M. voce φλήναφος. Pro με malim σε. *Musg.*

Post πρὶν ἂν Heath. cum Sylb. vult γὰρ, aut simile quid, metri causa inseri. *Beck.*

III. Stobæus Tit. XXIX. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. LXXII. *Musg.*

Tres ultimi versus: Ὅστις δὲ πλοῦτον, etc. exstant in Electr. 1097. ss. quod jam monuit Heath. *Beck.*

V. Stobæus Tit. XCI. *Musg.*

VII. —— νόμος δὲ λείψαν' ἐκβάλλειν κυσίν.

Mos est reliquias canibus projicere.

VIII. Τὰ δ' ἄλλα χαῖρε, κύλικος ἑρπούσης κύκλῳ.

Valeant autem cætera, poculo in orbem eunte.

IX. Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι.
Τί γὰρ ποθεῖ τράπεζα; τῷ δ' οὐ βρίθεται;
Πλήρης μὲν ὄψων ποντίων· πάρεισι δὲ
Μόσχων τέρειναι σάρκες, χηνεία τε δαὶς,
Καὶ πεπτὰ, καὶ κροτητά· τῆς ξουθοπτέρου
Πελάνῳ μελίσσης ἀφθόνως δεδευμένα.

Curæ posteriores sapientiores utique sunt. Quid enim mensa desiderat? quo cibo non onusta est? Marinis obsoniis plena est: adsunt teneræ vitulorum carnes, et anserinæ dapes, et placentæ, et intrita, rufæ apis succo affatim rigata.

X. Δείξας γὰρ ἄστρων τὴν ἐναντίαν ὁδὸν
Δήμους τ' ἔσωσα, καὶ τύραννος ἵζόμην.

Ostendens enim retrogradam astrorum viam, populum servavi, et rex constitutus sum.

XI. Οὐ γάρ ποτ' ἄνδρα τὸν σοφὸν γυναικὶ χρὴ
Δοῦναι χαλινοὺς, οὐδ' ἀφέντ' ἐᾷν κρατεῖν.
Πιστὸν γὰρ οὐδέν ἐστιν· εἰ δέ τις κυρεῖ
Γυναικὸς ἐσθλῆς, εὐτυχεῖ, κακὸν λαβών.

Neque enim sapientis est, fœminæ fræna concedere, neque imperium ipsi permittere. Nulla enim fides inest. Quod si quis fœminam probam sortitus est, fortunatus est, quanquam et sic male habet.

CRETENSES.*

I. Ἀλλ', ὦ Κρῆτες, Ἴδης τέκνα,
Τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνετε.

At, O Cretenses, Idæ soboles, arcubus sumtis, succurrite.

VI. Stobæus Tit. CX. *Musg.*
λυτεῖ μὲν emendat Valck. ad Eurip. Hipp. p. 189. D. *Beck.*
VII. Athenæus Lib. III. c. 17. *Musg.*
VIII. Athenæus Lib. XI. c. 15. Verti, quasi esset χαίρω. *Musg.*
IX. Athenæus Lib. XIV. c. 10. Plutarch. Op. Mor. p. 2013. Ed. Steph. Versu quarto legendum τέρενε. Dualia pro pluralibus adhibita ostendimus in Supplemento notarum ad Supplic. 1003. κροτητὰ vocem non satis intellectam per *intrita* utcunque reddidimus. *Musg.*
Ver. 4. Heath. mavult ἡ χηνία δαὶς, ne spondeus sit in quarta sede. *Beck.*

X. Achilles Tatius, p. 122. et 140. Ed. Petav. Atreum loqui indicat, auctorem non nominat. *Musg.*
XI. Stobæus Tit. LXXIV. sec. MS. Leidens. *Musg.*
Apud Barn. in Inc. *Beck.*
* Nomen trahere videtur a Cretensibus, Jovis Idæi sacerdotibus, ex quibus Chorum constitisse indicant, quæ supersunt adhuc, fragmenta. Inter personas Dramatis erant Minos, Pasiphaë, Icarus. vid. Schol. ad Aristoph. Ranas 873. Porphyrius de Abstinent. Lib. IV. 19.
I. Schol. ad Aristoph. Ran. 873. *Musg.*

II. ΧΟ. Φοινικογενοῦς παῖ τῆς Τυρίας
Τέκνον Εὐρώπας καὶ τοῦ μεγάλου
Ζανὸς, ἀνάσσων
Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου,
Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
Οἷς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκοὺς
Στεγανὰς παρέχει Χαλύβων πελέκει,
Καὶ ταυρόδετός γ'
Ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς κυπάρισσος.
Ἁγνὸν δὲ βίον τείνομεν, ἐξ οὗ
Διὸς Ἰδαίου μύστης γενόμαν,
Καὶ νυκτιπόλου Ζαγρέως βιοτὰς
Τάς τ' ὠμοφάγους δαῖτας τελέσας,
Μητρί τ' ὀρείᾳ δᾷδας ἀνασχὼν,
Καὶ Κουρήταν
Βάκχος ἐκλήθην, ὁσιωθείς.
Πάλλευκα δ' ἔχων εἵματα, φεύγω
Γένεσίν τε βροτῶν, καὶ νεκροθήκης
Οὐ χριμπτόμενος· τήν τ' ἐμψύχων
Βρῶσιν ἐδεστῶν πεφύλαγμαι.

Cho. Phœnissæ Tyro ortæ puer, Europæ magnique Jovis proles, Cretam regens centum urbibus claram: Adsum, relicta æde sancta, cui nativa cupressus, Chalybum securibus excisa, trabes solidas præbet, et glutine juncta arctas compages. Puram autem vitam duco, ex quo Jovis Idæi mystes factus sum, et noctivagi Zagrei cultui epulisque crudivoris valedicens, Matri Rheæ faces sustuli, et Curetum assecla audivi, sancte lustratus. Quippe vestes candidas indutus, procul a puerperiis fugio, et sandapilæ non appropinquo, et escam ex animalibus devito.

DANAE.

I. Ἐς ταυτὸν ἥκειν φημὶ τὰς βροτῶν τύχας,
Τὸν δ' ὃν καλοῦσιν αἰθέρ', ᾧ τάδ' ἐστὶ δή.

I. Porphyrius de Abstinent. IV. 19. Erotian. Lex. Hippocrat. v. Ἀτρεκεῖς. Versus 6, 7, 8, 9. docte illustrat Bentleius, Vir Summus, Ep. ad Millium, p. 21. sed ut aliquid tamen Toupio V. Cl. agendum reliquerit, qui Ep. Crit. p. 118. bene docet, ταυρόδετος esse *taurino glutine junctus*. Legendum ergo cum Bentleio οἷς, v. 6. cum Toupio ταυρόδετος, v. 8. ejecto et κραθεῖσ' et κολληθεῖσ', utroque sc. vocis ταυρόδετος interpretamento. Zagreus est antiquior ille Bacchus, de quo Nonnus Lib. V. citatus hic a Barnesio. Τελέσας verti *valedicens*, ne secum ipse pugnaret sacerdos hic crudivoras epulas celebrare se professus, idemque paullo infra suam ab animalium esu abstinentiam prædicans. Versu 14. verti, quasi esset ἀνίσχων. Cæterum neglexi hic vett. Edd. lectiones, quas qui operæ pretium putant, in locis citatis facile invenient. *Musg.*

Erotian. τερολίτῳ κολληθεῖσ', Porphyr. τερεδίτῳ κραθεῖσ', apud Barnes. καὶ κολληθεῖσ'. *Beck.*

* Danaës argumentum exstat, fragmento Commeliniano præfixum.

Οὗτος θέρους τε λαμπρὸν ἐκλάμπει σέλας,
Χειμῶνά τ' αὔξει, συντιθεὶς πυκνὸν νέφος,
Θάλλειν τε, καὶ μὴ, ζῆν τε, καὶ φθίνειν ποιεῖ.
Οὕτω δὲ θνητῶν σπέρμα· τῶν μὲν εὐτυχεῖ
Λαμπρὰ γαλήνη· τῶν δὲ συννέφει πάλιν.
Ζῶσίν τε σὺν κακοῖσιν, οἱ δ' ὄλβου μέτα
Φθίνουσ' αἰτίοις προσφόροις μεταλλαγαῖς.

Similem aio esse mortalium casibus hunc, quem æthera vocant, cui hæc utique propria sunt. Hic æstate splendidam lucem præbet, et densam nubem cogens hiemem auget, facitque virescere et non virescere, vivere et interire. Sic quoque et mortalium genus: aliis serena lux fortunæ nitet; aliis nebula iterum obtegitur. Horum prosperitas præteritis malis æqualis est: Illi post res beatas infortuniis premuntur, anni conversionibus similes.

II. Φεῦ τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἁπανταχοῦ
Τρέπει χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν.

Ah! bene natis ut semper indoles est fortitudine excellens.

III. Κρείσσων γὰρ οὔτις χρημάτων πέφυκ' ἀνήρ·
Πλὴν εἴ τις, ὅστις δ' οὗτός ἐστιν, οὐχ ὁρῶ.

Nemo hominum est divitiis invictus. Aut si qu[illegible], quisnam ille sit, non video.

I. Stobæus Eclog. Phys. c. 10. Vide Grotium in Excerptis.—Ver. 1. lego ταῖς et τύχαις.—Ver. 8. conjiciebam legendum esse Ζῶσίν τ' ἴσοι κακοῖσιν, οἱ δ' ὄλβου μέτα. Ζῶσιν *divites sunt*. Sic nonnunquam ζώειν accipiendum esse docent Suidas, v. Ζώσιμον, et Scholiastes ad Aristoph. Nub. 395.—Ver. 9. præclare emendat Valckenærius V. Cl. ἐτείοις. Pro προσφόροις malim πρόσφοροι. vid. Phœniss. 130. Si προσφερεῖς legas, nimis abundabit litera sibilans. *Musg.*

Ver. 2. Barn. τόν θ'—ὅς τ' ἂν ἐστι δή.—Ver. 4. συντιθεὶς.—Ver. 7. Λαμπρᾷ γαλήνῃ, probante Valck. — quod exhibetur Λαμπρὰ γαλήνη est e Stob. Grot.—Ver. 8. Barnes. Οἱ ζῶσι σ. κ.—Φθίνουσι δ' αὐτοὺς πρόσφοροι μεταλλαγαὶ, e conjectura Grotii, qua deceptus Heath. correxit φ. δ' αὖ τὺς, h. e. τινὰς. Valck. D. p. 61. post πάλιν comma, post κακοῖσιν colon ponit, et mox legit Φ. ἐτείοις προσφερεῖς μ. *Beck.*

Ἐς ταυτὸν ἥκειν φημὶ τὰς βροτῶν τύχας
Τὸν δ' ὃν καλοῦσιν αἰθέρ', ᾧ τάδ' ΕΣΤΙ ΔΗ.

Alterum versum tentavi in Specimine Emendatt. c. II. p. 12.

τὸν θ' ὃν καλοῦσιν αἰθέρ', ᾧ τάδ' ΕΣΤ' ΕΘΗ.

Neque nunc me pœnitet hujus conjecturæ. Quæ αἰθέρος ἔθη hoc loco appellat tragicus a Virgilio Georg. I. 51. *cœli mores* vocantur.

Ventos et varium cœli prædiscere mores.

V. Burmann. ad Propert. p. 516. ubi sunt *naturæ mores*. Et apud Manilium IV. 122. *Signorum mores*. Lucret. I. 296. *Venti*

— factis ac moribus æmula magnis
Amnibus inveniuntur.

Jacobs.

II. Stobæus Tit. VII. Quod habet Plutarch. Op. Mor. p. 146. Ed. Steph. aliunde desumtum videtur. *Musg.*

Ver. 2. Heath. Ῥέπει χ. — emendat Grot. Πρέπει.

Πρέπει (pro τρέπει) legi jubet Br. ad Arist. Eccles. 425. qui monet, ita scribi in cod. MS. Reg. Stob. *Beck.*

φεῦ τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἁπανταχοῦ
ΤΡΕΠΕΙ χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν

Scribendum videtur:

ΒΛΕΠΕΙ χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν

Jacobs.

III. Stobæus Tit. X.—Ver. 2. delerim δ'. *Musg.*

IV. Ὅστις δόμοις μὲν ἥδεται πληρουμένοις,
Γαστρὸς δ᾽ ἀφαιρῶν σῶμα δύστηνος κακοῖ,
Τοῦτον νομίζω καὶ θεῶν συλᾶν βρέτη,
Τοῖς φιλτάτοις τε πολέμιον πεφυκέναι.

Quicunque domo divitiis referta delectatur, et ventrem defraudans miser corpus male habet, illum crediderim et deorum simulacra spoliaturum, et suorum omnium hostem esse.

V. Ἔρως γὰρ ἀργὸν κἀπὶ τοῖς ἀργοῖς ἔφυ·
Φιλεῖ κάτοπτρα καὶ κόμης ξανθίσματα,
Φεύγει δὲ μόχθους· ἓν δέ μοι τεκμήριον·
Οὐδεὶς προσαιτῶν βίοτον ἠράσθη βροτῶν,
Ἐν τοῖς δ᾽ ἔχουσιν ἡβητὴς πέφυκ᾽ ὅδε.

Amor enim ignavum aliquid, et ad ignava factus est. Amat specula et capillorum tincturas, labores autem fugit; una mihi res indicio est. Nemo hominum victum mendicans amore unquam arsit. At ille contra divitibus inequitare solet.

VI. Καὶ νῦν παραινῶ πᾶσι τοῖς νεωτέροις,
Μὴ πρὸς τὸ γῆρας τοὺς γάμους ποιουμένους
Σχολῇ τεκνοῦσθαι παῖδας· οὐ γὰρ ἡδονή,
Γυναικί τ᾽ ἐχθρὸν χρῆμα πρεσβύτης ἀνήρ,
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα· καὶ γὰρ ἐκτροφαὶ καλαί,
Καὶ συννεάζων ἡδὺ παῖς νέῳ πατρί.

Et nunc moneo juniores omnes, ne senio appropinquante matrimonium contrahentes sero liberis operam dent; (non enim par voluptas, et mulieri odiosum quid maritus senescens;) sed quamprimum: nam et recte educare licet, et grati quid habet filius patre adhuc juvene adolescens.

VII. Γυνὴ γὰρ ἐξελθοῦσα πατρῴων δόμων
Οὐ τῶν τεκόντων ἐστίν, ἀλλὰ τοῦ λέχους.
Τὸ δ᾽ ἄρσεν ἕστηκ᾽ ἐν δόμοις ἀεὶ γένος
Θεῶν πατρῴων καὶ τάφων τιμάορον.

Fœmina enim, domum paternam relinquens, non amplius ad parentes

IV. Stob. Tit. XVI. *Musg.*
Ver. 1. 2. Barnes. — δόμοις — πληρούμενος — δύστηνον. *Beck.*
V. Stobæus Tit. LXIV. Plutarch. Op. Mor. p. 1347. habet κἀπὶ τοιούτοις. Piersonus bene pro τοῖς ἔργοις emendavit τοῖς ἀργοῖς, Verisim. p. 136. Versu ultimo lubens equidem legerim ἀμβάτης, *insessor*, pro ἡβητὴς, quod metro adversatur. Clem. Alexandr. p. 136. B. Ed. Par. ἔκδοτον ἐπιθυμίαις, ᾧ πᾶσαι ἐπικάθηνται ἡδοναί. Estque ea metaphora ad impotentem dominationem significandam satis usitata. Sic Plutarch. Op. Mor. p. 1341. διαδήματι βασιλείαν ἐπέβαινεν. Libanius, Vol. I. p. 385. B. ἐπανίζει πράττοντι κακῶς. *Musg.*
Ver. 1. κἀπὶ τοιούτοις præfert Valck. p. 7. et τοῖς ἀργοῖς a grammatico adscriptum interpretationis causa putat.—Ver. 5. Pro ἡβητὴς, Grot. emendavit ἐδυσπαθὴς, quod Barn. recepit: Salmas. malebat νεωτέρης, quod vix Græcum videtur; Pierson. Ἔχουσι δ᾽ ἐμπέφυκεν ἡβητὴς ὅδε. Heath. — ἐγέτης. Valcken. p. 7. vel Ἐν τοῖσδ᾽ ἔχουσ᾽ ἔφηβος ἐμπέφυχ᾽ ὅδε, vel cum Luzacio, Ἐ. τ. δ᾽. ἔχουσι πέφυκεν ἡβητὴς ὅδε. *Beck.*

pertinet, sed ad conjugium. At mascula soboles semper in ædibus manet, deorum patriorum et sepulcrorum tutamen.

VIII. Ἦν γάρ τις αἶνος, ὡς γυναιξὶ μὲν τέχναι
Μέλουσι, λόγχῃ δ' ἄνδρες εὐστοχώτεροι·
Εἰ γὰρ δόλοισιν ἦν τὸ νικητήριον,
Ἡμεῖς ἂν ἀνδρῶν εἴχομεν τυραννίδα.

Est enim proverbium quoddam, fœminas fallaciis excellere, viros autem hasta certius ferire. Nam si fraudibus victoria cerneretur, nos imperium in viros haberemus.

IX. Συμμαρτυρῶ σοι· πανταχοῦ λελείμμεθα
Πᾶσαι γυναῖκες ἀρσένων αἰεὶ δίχα.

Tibi suffragor: omnes mulieres in omni re semper viris inferiores sumus.

X. Γύναι, φίλον μὲν φέγγος ἡλίου τόδε,
Καλὸν δὲ πόντου χεῦμ' ἰδεῖν εὐήνεμον,
Γῆ τ' ἠρινὸν θάλλουσα, πλούσιόν θ' ὕδωρ,
Πολλῶν τ' ἔπαινον ἐστί μοι λέξαι καλῶν.
Ἀλλ' οὐδὲν οὕτω λαμπρὸν, οὐδ' ἰδεῖν καλὸν,
Ὡς τοῖς ἄπαισι καὶ πόθῳ δεδηγμένοις
Παίδων νεογνῶν ἐν δόμοις ἰδεῖν φάος.

O mulier, gratum est hoc Solis lumen; suave etiam tranquillam maris faciem adspicere; quin et terra vernans, et prælda dives: multaque mihi in promtu sunt pulchra, quæ laudem. At nihil adeo formosum, aut adspectu jucundum, quale est orbis est desiderio sauciis videre in ædibus recens natorum liberorum delicias.

XI. Τάχ' ἂν πρὸς ἀγκάλαισι καὶ στέρνοις ἐμοῖς
Πηδῶν ἀθύροι, καὶ φιλημάτων ὄχλῳ
Ψυχὴν ἐμὴν κτήσαιτο· ταῦτα γὰρ βροτοῖς
Φίλτρον μέγιστον, αἱ ξυνουσίαι, πάτερ.

Nimirum ad ulnas meas et pectus assiliens luserit, et basiorum multitudine animum meum sibi devinxerit; hoc enim maximum inter homines philtrum est, una assuescere, O pater.

XII. Φιλοῦσι γάρ τοι τῶν μὲν ὀλβίων βροτοὶ
Σοφοὺς τίθεσθαι τοὺς λόγους· ὅταν δέ τις
Λεπτῶν ἀπ' οἴκων εὖ λέγῃ πένης ἀνὴρ,
Γελᾶν· ἐγὼ δὲ πολλάκις σοφωτέρους
Πένητας ἄνδρας εἰσορῶ τῶν πλουσίων.

VI. Stobæus Tit. LXXI. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. LXXIII. Tit. LXXVII. *Musg.*

Ver. 4. Stob. τιμᾷ ἔρον. Formam τιμάορον confirmat Valcken. p. 7. s. *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*

Ver. 2. Vulgo Μίλλουσι, quod jam Heath. correxit. *Beck.*

IX. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*

X. Stobæus Tit. LXXV. Versu 3. reddidi, quasi esset πλούσιόν θ' ἕλος. *Musg.*

XI. Stobæus Tit. LXXVIII. *Musg.*

XII. Stobæus Tit. XCVII. Athenæus, p. 40. Versu secundo Valcken-

Καὶ θεοῖσι μικρὰ χειρὶ θύοντας τέλη
Τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους.

Amant utique mortales divitum sermones prudentes existimare; quando autem aliquis egenus et tenui domo ortus sapienter loquitur, ridere. At ego sæpe egenos divitibus prudentiores esse video, et qui exigua dona manu Diis offerunt, iis sanctiores, qui boves immolant.

XIII. Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος, οὔτε χρήματα,
Οὔτ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν, ὡς γυνή.

Nec murus est, nec pecuniæ, nec aliud quidquam adeo difficile custoditu, ac mulier.

DIDYMI. *

Τὸ τῆς ἀνάγκης οὐ λέγειν ὅσον ζυγόν.

Necessitatis jugum non tale est, ut ferri possit.

DICTYS. †

I. Φίλος γὰρ ἦν μοι, καί μ' ἔρως ἕλοι ποτὲ
Οὐκ εἰς τὸ μωρὸν, οὐδέ μ' εἰς Κύπριν τρέπων.
'Αλλ' ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως
Ψυχῆς δικαίας σώφρονός τε κἀγαθῆς.
Καὶ χρῆν δὲ τοῖς βροτοῖσι τόνδ' εἶναι νόμον,
Τῶν εὐσεβούντων οἵτινές γε σώφρονες
'Ερᾷν· Κύπριν δὲ τὴν Διὸς χαίρειν ἐᾷν.

Amicus enim mihi fuit. Me autem amor capiat, non ad libidinem, neque ad Venerem, incitans. Est enim inter homines amor alius mentis utique justæ, castæ et piæ. Oportuit quoque hunc mortalium morem esse, ut casti semper pios amarent, Venerem autem, Jovis filiam, negligerent.

rium sequor pro ἠγεῖσθαι bene τίθεσθαι corrigentem. Ver. 6. Athenæus habet καὶ τοῖς θεοῖσι μικρὰ θύοντας τέλη; quorum μικρὰ tantum pro μικρᾷ recepi. Χειρὶ θύοντες videntur esse, qui tribus digitis, secundum Aristophanem, (Vesp. 95.) aris thura injiciunt. *Musg.*

Ver. 2. Stob. Gesn. ἡγεῖσθαι, Grot. καλεῖσθαι, quod Barn. recepit. *Beck.*

XIII. Stobæus Tit. LXXIV. Idem Tit. LXXIII. Alexidi tribuit.

* Didymi Eratostheni sunt Castor et Pollux, quorum disceptationem et certamen cum Ida et Lynceo, post Leucippidum raptum, hujus tragœdiæ argumentum fuisse suspicari licet. *Musg.*

Valck. D. p. 17. dubiæ auctoritatis fabulam esse, et videri in ea Licymnii nomen latere monet. *Beck.*

Stobæus Eclog. Phys. Tit. VIII. Verti, quasi esset στέγειν. *Musg.*

† De Dictye Seriphio, qui Danaën in mari fluitantem sustulit, vid. Hygin. Fab. LXIII. Apollodor. Lib. II. c. 4. *Musg.*

I. Stobæus Eclog. Phys. Tit. XII. Idem Florileg. Tit. V. ex Theseo, cui quidem fabulæ ab Ariadna enunciata satis bene convenirent. Plut. Op. Mor. p. 19. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 3. s. Valckenar. p. 241. ad fragmenta inc. referebat, putabatque, latuisse Barnesium. *Beck.*

II. Θάρσει· τό τοι δίκαιον ἰσχύει μέγα.

Bono animo sis: multum valet justitia.

III. Τυραννικόν τι πόλλ' ἐφίεσθαι λέγειν.

Tyrannicum quiddam est multa velle dicere.

IV. Εἰ δ' ἦσθα μὴ κάκιστος, οὔποτ' ἂν πόλιν
Τὴν σὴν ἀτίζων, τήνδ' ἂν εὐλόγεις πάτραν·
'Ως ἔν γέ μοι κρίνοιτ' ἂν οὐ καλῶς φρονεῖν,
Ὅστις πατρῴας γῆς ἀτιμάζων ὅρους
Ἄλλην ἐπαινεῖ καὶ τρόποισιν ἥδεται.

Nisi improbus admodum fuisses, nunquam patriam tuam contemnens, hanc regionem celebrares. Quippe apud me non recte sapere existimetur, qui patriæ fines contemnens, aliam regionem laudat, ejusque moribus delectatur.

V. Μὴ νεῖκος, ὦ γεραιὲ, κοιράνοις τίθου·
Σέβειν δὲ τοὺς κρατοῦντας ἀρχαῖος νόμος.

Cum dominis ne certa, senex; colere autem eos, qui imperium habent, vetus mos est.

VI. Κύπρις γὰρ οὐδὲ νουθετουμένη χαλᾷ·
Ἂν τ' αὖ βιάζῃ, μᾶλλον ἐντείνειν φιλεῖ.
Κᾆπειτα τίκτει πόλεμον· εἰς δ' ἀνάστασιν
Δόμων περαίνει πολλάκις τὰ τοιάδε.

Venus enim neque monitis obtemperat, et si vim adhibueris, magis intendi solet; deinde odium gignit, et talia sæpe ad domorum eversionem procedunt.

VII. Πατέρα τε παισὶν ἡδέως συνεκφέρειν
Φίλους ἔρωτας ἐκβαλόντ' αὐθαδίαν,
Παῖδάς τε πατρί· καὶ γὰρ οὐκ αὐθαίρετοι
Βροτοῖς ἔρωτες, οὐδ' ἑκουσία νόσος.
Σκαιόν τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ,
Θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει.

Et patrem (æquum est) commode juvare liberorum amores, pervicacia dimissa, et liberos patris; neque enim ultro expetuntur mortalibus amores, neque morbus voluntarius est. Habet autem stultitiæ aliquid, si quis necessitatem a diis immissam sanare satagit.

VIII. Εἷς γάρ τις ἐστὶ κοινὸς ἀνθρώποις νόμος,
Καὶ θεοῖσι τοῦτο δόξαν, ὡς σαφῶς λέγω,

II. Stobæus Tit. XIII. *Musg.*
III. Stobæus Tit. XXXVI. *Musg.*
IV. Stobæus Tit. XXXIX. πόλιν et πάτραν alterum in alterius locum migrasse videtur. *Musg.*
Ver. 3. Heath. corrigit: 'Ως ἐδ γέ μοι. *Beck.*
V. Stobæus Tit. XLIV. *Musg.*

Ver. 2. ex Menandri Adelphis profertur apud Stobæum Grotii, Tit. 44. sed in Stob. Gesn. rectius cum præced. jungitur. *Heath.*
VI. Stobæus Tit. LXIV. Galen. de Hippocr. et Platon. Lib. IV. *Musg.*
Ver. 1. Galen. οὐδὲν, quod probat Heath. *Beck.*
VII. Stobæus Tit. LXXXIII. *Musg.*

Θηρσίν τε πᾶσι, τέκνα τίκτουσιν φιλεῖν.
Τὰ δ' ἄλλα χωρὶς χρώμεθ' ἀλλήλων νόμοις.

Una enim est communis hominum lex, eademque diis recepta, ut firma sit, ferisque porro omnibus, ut parentes sobolem suam diligant. Quoad reliqua moribus alii ab aliis discrepamus.

IX. Ὄντων δὲ παίδων καὶ πεφυκότος γένους,
Καινοὺς φυτεῦσαι παῖδας ἐν δόμοις θέλεις,
Ἔχθραν μεγίστην σοῖσι συμβάλλων τέκνοις.

Cum liberi tibi sint, et proles succreverit, alios in sedibus liberos procreare cupis, inimicitias manifestas inter eos seminans.

X. Εἰς δ' εὐγένειαν ὀλίγ' ἔχω φράσαι καλά·
Ὁ μὲν γὰρ ἐσθλὸς εὐγενὴς ἔμοιγ' ἀνήρ.
Ὁ δ' οὐ δίκαιος, κἂν ἀμείνονος πατρὸς
Ζηνὸς πεφύκῃ, δυσγενὴς εἶναι δοκεῖ.

De nobilitatis laude pauca tantum dicere habeo. Quicunque enim virtute præstat, mihi nobilis est. At injustus, licet patrem agnoscat ipso Jove clariorem, ignobilis videtur.

XI. Φεῦ, φεῦ, παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει.
Οὐκ ἂν γένοιτο χρηστὸς ἐκ κακοῦ πατρός.

Ah! ah! vetus adagium quam recte se habet. Nunquam bonus vir ex improbo patre nascatur.

XII. Μή μοί ποτ' εἴη χρημάτων νικωμένῳ
Κακῷ γενέσθαι, μηδ' ὁμιλοίην κακοῖς.

Nunquam mihi contingat, muneribus corrupto, virtutem deserere, neque cum malis assuescam.

XIII. Πολλοῖς παρέστην κἀφθόνησα δὴ βροτῶν,
Ὅστις κακοῖσιν, ἐσθλὸς ὤν, ὅμοιος ᾖ,
Λόγων ματαίων εἰς ἅμιλλαν ἐξιών.
Τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐκ ἀκουστὸν, οὐδ' ἀνασχετὸν,
Σιγᾷν κλύοντα δεινὰ πρὸς κακιόνων.

Multis mortalium adfui, animoque succensui, quoties bonus aliquis improbis similem se reddidit, ad sermonum inanium certamen descendens. At hoc neque auditu honestum, neque tolerabile est; tacere a deteriore conviciis lacessitum.

XIV. Δοκεῖς τὸν ᾅδην σῶν τι φροντίζειν γόων,

VIII. Stobæus Tit. LXXXIII.—Ver. 2. verti, quasi esset σαφῶς ἔχειν. *Musg.*

Ver. 2. Pro τοῦτο Heath. mavult τ' αὐτό. *Beck.*

IX. Stobæus ibid. *Musg.*

Ver. 3. Barnes. συμβαλῶν. *Beck.*

X. Stobæus Tit. LXXXVI. *Musg.*

XI. Stobæus Tit. XC. *Musg.*

Ver. 2. Apud Antonium Melissam c. 217. est — οὐ καλῶς ἔχει. *Beck.*

XII. Stobæus Tit. XCIII. (et XCIV.) *Musg.*

Barnes. in Frag. Cresphontis. *Beck.*

XIII. Stobæus Tit. CVI. v. 1. Φθονεῖν *succensere* est et in Telepho. *Musg.*

Ver. 4. 5. non eidem personæ, cui præ-

Καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλεις στένειν;
Παῦσαι· βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ
Ῥάων γένοι' ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις,
Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐκμεμόχθηνται βροτῶν,
Ὅσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων,
Τούς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
Τὸ μηδὲν ὄντας· ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

Putasne, Orcum tuorum ploratuum rationem habere, et puerum tuum dimissurum, si gemere pergis? Desine ergo; aliorum enim mala intuens tranquillior fias, si considerare volueris, quot homines vinclis consumantur, quot etiam senescant liberis orbi; denique alios ex prapotenti et beata tyrannide ad nihilum redactos: haec te cogitare oportet.

XV. * * τί μ' ἄρτι πημάτων λελησμένον
Ὀρθοῖς;

Quid me erigis nuper admodum miseriarum?

XVI. Νέος, πόνοισι δ' οὐκ ἀγύμναστος φρένας.

Juvenis adhuc, sed animum curis non inexercitatus.

XVII. Ἀνὴρ γὰρ, ὅστις ἥδεται λέγων ἀεὶ,
Λέληθεν αὑτὸν τοῖς ξυνοῦσιν ὢν βαρύς.

Quisquis multa loquendo delectatur, is non intelligit, se praesentibus esse molestum.

ERECHTHEUS. *

I. Τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται,
Ἥδιστον ἐν βροτοῖσιν· οἳ δὲ δρῶσι μὲν,
Χρόνῳ δὲ δρῶσι, πολλῷ δυσγενέστεροι·

Beneficia quando aliquis liberaliter confert, gratissimum hominibus est: qui vero faciunt, sed post longum tempus faciunt, minus liberales ha-

cedentes, tribui debere censet Heath. *Beck.*

XIV. Plutarch. Op. Mor. p. 184. Ed. Steph. Danaën alloquitur Dictys. v. 5. negat Beutleius, ἐκμεμόχθηνται bene Graecum esse. Mihi certe nullum verbi istius passivi in promtu est exemplum, nec tamen ausim dicere, poëtas hanc licentiam sibi non permisisse. *Musg.*

Barnes. ad Danaën retulit.—V. 4. Grotius correxit, Ῥᾷον φέροις ἂν, quod recepit et tuetur Barn.—V. 5. Barn. ἐμμεμόχθηνται. *Beck.*

Schol. in Soph. Ajac. 798. *Musg.*

In ed. Schol. Soph. qua usi sumus, est λελησμένην, et sic quoque Heath. laudat. *Beck.*

XVI. Stobaeus Tit. LII. *Musg.*

XVII. Stobaeus Tit. XXXVI. ed. Gesn. *Musg.*

* Hujus fabulae argumentum breviter enarrat Plutarchus Parallel. Minor. Ἐρεχθεὺς, inquit, πρὸς Εὔμολπον πολεμῶν, ἔμαθε νικῆσαι, ἐὰν τὴν θυγατέρα προθύσῃ, καὶ συγκοινωνήσας τῇ γυναικὶ Πραξιθέᾳ προέθυσε τὴν παῖδα. μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Ἐρεχθεῖ. pag. 553. Ed. Steph. Paria habet Demaratus apud Stobaeum Tit. XXXVIII. Vide et Lycurgum in Leocratem. Theon porro ad Arat. Phaenom. 171. auctor est, Erechthei filium, secundum Euripidem, Hyadum nomine, in coelum translatum fuisse. *Musg.*

I. Lycurgus in Leocratem, qui et Pra-

Ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν·
Λογίζομαι δὲ πολλά· πρῶτα μὲν πόλιν
Οὐκ ἄν τιν' ἄλλην τῆσδε βελτίω λαβεῖν.
Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις,
Πεσσῶν ὁμοίως διαφοραῖς ἐκτισμέναι,
Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι.
Ὅστις δ' ἀπ' ἄλλης πόλεος οἰκίζῃ πόλιν,
Ἁρμὸς πονηρὸς ὥσπερ ἐν ξύλῳ παγεὶς,
Λόγῳ πολίτης ἐστὶ, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ·
Εἰ δὲ πάρεργον χρῆ τι κομπάσαι, γυναῖκες,
Οὐρανὸν ὑπὲρ γῆς ἔχομεν εὖ συγκεκραμένον,
Ἵν' οὔτ' ἄγαν πῦρ, οὔτε χεῖμα συμπιτνεῖ.
Ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα
Τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν.

bentur. Ego vero filiam meam interficiendam dabo: multa autem mecum reputo: primum me nunquam aliam urbem, quæ hac præstantior sit, habituram; cui primum cives non aliunde migrarunt, sed indigenæ sumus: aliæ vero urbes, velut calculorum transpositionibus conditæ, incolas habent alios aliunde commeantes. Qui vero ab alia urbe migrans aliam incolit, velut trabs vitiosa cum tignis commissa, verbo, non re, civis est. Quod si extra rem propositam gloriari licet, amicæ; cœlum superne habemus bene temperatum, nec caloribus nimiis, nec frigoribus, obnoxium; quæ autem delicatissima fert Græcum vel Asi-

xitheam loqui docet. Plutarch. Op. Mor. 1073. Ed. Steph.—Versu 3. metrum laborans non uno modo restitui potest. Mihi simplicissimum videtur χρόνῳ δὲ πολλῷ δρῶσι.—V. 9. Plutarchus habet διαφορηθεῖσαι βολαῖς, sed calculi, sive πεσσοὶ, non jaciebantur; id enim κυβείας proprium erat.—V. 10. idem Plutarchus minus recte habet ἐξαγώγιμοι.—V. 11, 12, 13. apud Plutarchum non exstant, qui versum decimum quartum et quatuor sequentes sine ulla hiatus nota decimo subjectos exhibet. Contra, v. 14, 15, 16, 17, 18. a Lycurgo omittuntur.—V. 14. pro εἰ δὲ πάρεργον metri causa emendem εἰ δ' ἐς πάρεργον. In fine ejusdem versus nonnihil difficultatis creat vox γυναῖκες, sive γύναι scribas cum Ed. Steph. Prius metro adversatur, alterum sententiæ; modo recte colligimus ex v. 41. et ἄνερ, emendata v. 49. scriptura, Praxitheam, Erechthei uxorem, maritum hic alloqui. Suspicor, auctorem dedisse φίλαι, qua voce, ad Chorum se convertens, uti potuit Praxithea; eamque a Plutarcho perspicuitatis gratia in γυναῖκες mutatam.—V. 15. legendum metri gratia κεκραμένον.—V. 17, 18. sic forte corrigendi;

Ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσίς τ' ἐκτρέφει κάλλιστ', ἀεὶ
Τῆς γῆς δέλεαρ ἔχοντες, οὐ θηρεύομεν.

Docet Plutarchus in Themistocle, p. 221. Ed. Steph. Reges antiquos Atticæ populum a rerum nauticarum studio dedita opera avertisse. Vide et in Theseo, p. 14. τῆς γῆς δέλεαρ, ut in Troasin, v. 702. δέλεαρ τῶν τρόπων.—V. 20, 21. aperte mendosi sunt. Lego: Πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἓν, πολλοὶ δέ μιν Ναίουσι.—V. 25. pro ἐνὸς viri docti legunt εἷς, vel ἐμὸς.—V. 27. pro θήλεως legendum vel θήλεος, vel cum Grotio θηλειῶν.—V. 31. facile tollitur anapæstus in secundo loco, legendo μὴ σχήματ', ἄλλως.—V. 36. Metrum laborat, cui succurrendum forte legendo: Ζῆν παῖδας ἤθελον.—V. 39, 40. sic restituit Tyrwhittus: στέφανος εἷς μιᾷ μόνῃ Πόλεως θανούσῃ τῆσδ' ὕπερ, δοθήσεται.—V. 41. pro δὺ legendum δὴ θ'.—V. 42. recepi Grotianum Σώσω· τί pro ὡς εἴ τι.—V. 46, 47. manifeste corrupti: vide, lector, an sic emendandi sint:

Οὔκουν ἀπαιτῇ νῦν' ἐμοὶ συνθέντας,
Ἄρξουσί τ' ἄλλοι τῆδέ γ', εἰ σώσω, πόλει.

Ἔπειτα τέκνα τοῦδ' ἕκητι τίκτομεν,
Ὡς θεῶν τε βωμοὺς πατρίδα τε ῥυώμεθα·
Πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἕν· πολλοὶ δέ μιν
Νέμουσι, τούτους πῶς διαφθεῖραί με δεῖ,
Ἐξὸν πρὸ πάντων μίαν ὑπερδοῦναι θανεῖν;
Εἴπερ γὰρ ἀριθμὸν οἶδα, καὶ τοὐλάσσονος
Τὸ μεῖζον, ἑνὸς μὲν οἶκος οὐ πλεῖον σθένει,
Πταίσας, ἁπάσης πόλεος, οὐδ' ἴσον φέρει.
Εἰ δ' ἦν ἐν οἴκοις ἀντὶ θήλεως στάχυς
Ἄρσην, πόλιν δὲ πολεμία κατεῖχε φλὸξ,
Οὐκ ἄν μιν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς
Θάνατον προταρβοῦσ'. ἀλλ' ἐμοί γ' εἴη τέκνα,
Ἃ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσιν πρέποι.
Μὴ σχήματα δ', ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.

aticum solum, nostra terra delectati, non sectamur. Præterea, liberos ob hoc ipsum procreamus, ut deorum aras et patriam tutemur. Urbis autem universæ unum nomen est; multi autem eam incolunt. Hos exitio dare quomodo mihi fas est? Nam si numerandi artem intelligo, et plura a paucioribus internosco, una domus afflicta non plus valet universa urbe, nec damnum æquale sustinet. Quod si domi apud me esset vice femininæ seges mascula, et incendium hostile urbem invaderet, annon ipsum in belli certamen misissem, ne periret, metuens? At mihi liberi sunto, qui et pugnent et inter viros emineant, non species tantum virorum, inutiliter in urbe genitæ. Matrum vero lacrymæ,

Solent certe ambitiosis atque invidis hujusmodi cogitationes obversari. Lysander, teste Plutarcho, ἤχθετο τὴν πόλιν ὁρῶν ὑφ' ἑαυτοῦ μὲν αὐξανομένην, ὑφ' ἑτέρων δὲ βασιλευομένην.—V. 48. utcunque expedire licet, legendo: Ἐκεῖνο δ', ᾧ τὸ πλεῖστον εὐκαιρεῖ μέρος. Nempe ἐκεῖνο ἐμοὶ ἀπαντᾷ.—V. 49. formula est, οὐκ ἔσθ', neque adeo cum sequentibus connecti debet. Vid. quæ dixi ad Electr. 1059. Frequentat præ aliis Libanius. Ibid. ἄνερ pro ἄτερ Valckenærii V. Cl. emendatio est, in notis ad Phœniss. 1022. proposita.—V. 50. legendum θεσμί' οὔτις ἐκβαλεῖ.—V. 51, 52, 53, 54. res omnino conjecturis agenda est. Vide igitur, an scopum tetigerim:

Οὐδ' ἂν τελείας χρυσίας τε Γοργόνος
Κρανίαν, ὀρθὴν σταῖσαν ἐν πόλεως ἄκροις,
Εὔμολπος, οὐδὲ Θρᾷξ ἀναστέψει λεὼς
Στεφάνοισιν, οἷσιν οὐδαμοῦ τιμητέα, vel θαυμαστέα.

τέλειος epithetum est deorum principum. Vid. Æschyl. Sept. Theb. 173. Supplic. 535. Antholog. Reisk. Ep. 488. χρυσίας, *suavis, dilectæ*. Sic Mimnermus: χρυσῆς Ἀφροδίτης. Soph. χρυσίας ἐλπίδος. Œd. Tyr. 161. Γοργόνος nomine Minervam venire docui ad Helen. 1315. Κρανία, *hasta*. vid. Suidam et Hesychii interpretes. ἐν πόλεως ἄκροις, i. e. in Acropoli, sive arce Atheniensium, ubi Minervæ ἄγαλμα ὀρθὸν erat, hastam manu tenentis. Pausan. p. 22. De cultu ejus sic Statius Theb. II. 91. *Divæque severas Fronde ligare comas et spargere floribus hastam.* Ab alienigenis eam coronari tanquam rem detestabilem memorat. Eadem fere Romanis religio. Cicero: *mos a majoribus traditus — ut monumenta majorum ita suorum quisque defendat, ut ea ne ornari quidem nomine alieno sinat.* In Verrem IV. 36. Ἔγωγε pro ἐγὼ καί γε aliorum emendatio est. *Musg.*

Ver. 3. Barnes. edidit χρόνῳ δὲ πολλῷ δε. δ.—V. 9. s. Plutarchi lectionem recepit Barnes. ἐξαγώγιμοι sunt *traduces, coloniæ*, auct. Heath.—V. 11. Barnes. οἰκίζω.—V. 15—18. Barnes. in Inc. habet, ubi Εἰ δὴ πάρ.— γύναι— εὖ κεκραμένον— κάλλιστα τρέφει Τῆσδέ γε δίκαιος ἐνταῦθα συνθ. Postremos hos versus ita scribi vult

Τὰ μητέρων δὲ δάκρυ' ὅταν πέμπῃ τέκνα,
Πολλοὺς ἐθήλυν' εἰς μάχην ὁρμωμένους.
Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
Ζῆν παῖδας εἵλοντο, καὶ παρῄνεσαν κακά.
Καὶ μὴν θανόντες γ' ἐν μάχῃ πολλῶν μέτα
Τύμβον τε κοινὸν ἔλαχον, εὔκλειάν τ' ἴσην.
Τῇ 'μῇ δὲ παιδὶ στέφανος, ἣ μία μόνη
Πόλεως θανοῦσα τῆσδ' ὑπερδοθήσεται
Καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σὲ, δύ' ὁμοσπόρους,
Σώσει· τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;
Τὴν οὐκ ἐμήν γε, πλὴν φύσει, δώσω κόρην
Θῦσαι πρὸ γαίας· εἰ γὰρ αἱρεθήσεται
Πόλις, τί παίδων τῶν ἐμῶν μέτεστί μοι;
Οὔκουν ἅπαντα γοῦν· ἐμοὶ σωθήσεται,

liberos dimittentium, multis in prœlium euntibus animum effœminarunt. Odi mulieres, qui honestate posthabita, liberos vivere cupiunt, et ignaviam suadent. Quin et in prœlio interfecti cum multis aliis commune sepulcrum et laudem parem obtinuissent. At meæ natæ singularis corona tribuetur, uni soliquе pro universis immolatæ. Sed et matrem et te, [Erechtheu] et duas sorores ab exsilio redimet. Ecquid horum non libenter amplecti decet? Dabo ergo natam, nullo jure meam, nisi quod peperi, pro patria immolandam. Nam si urbs capta fuerit, quem ego fructum liberorum meorum percipiam? Illud

Heath: Ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα δὴ Τῇσδί γε δίλειαν ἔχοντες οὐ θηρεύομεν.—V. 21. Barnes. — πολλοῖς δ' ἐν.—V. 25. Barnes. — εἰς μ. οἶκος οὐ πλέον σθ. —V. 27. θηλυμῶν Barnes.—V. 30. pro Ἃ vulgo Αἱ.—V. 31. Μὴ σχήματ' ἄλλως, ed. Barnes.—V. 36. Barnes. εἷλον.—V. 39. Heath. — ἡ μόνη μία.—V. 41. Barnes. καὶ δύω γ' ὁ. Valck. ad Phœniss. 1022. legit καί σε, δύο θ' ὁ.—V. 46. s. Barnes. sic exhibet: O. ἅπαντα γοῦν ἐμ. σ.— Τὴν δ' ἐ. σ. π.—V. 50. Valck. ad Phœn. l. l. legit:—θέσμι' ὅστις ἐ.—V. 52. Tridentem Gorgoni tribui non posse docuit etiam Heath.—V. 54. Grotii conjectura Στεφάνοισι δ' ἐχθρὸς οὐ. π. recepta a Barnes. —V. 59. Barnes. — ἐγώ· καὶ ῥ. Valck. ad Phœn. restituit — ἔγωγε· ῥ. *Beck.*

Τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται
Ἥδιστον ἐν βροτοῖσιν· οἱ δὲ δρῶσι μὲν
χρόνῳ δὲ δρῶσι, πολλῷ δυσγενέστεροι.

Corruptelam tertii versus metri vitium indicat. Musgravius leni verborum transpositione rem peragi posse putans, emendavit: χρόνῳ δὲ πολλῷ δρῶσι. Cum tamen χρόνῳ jam per se indicat, post longum temporis intervallum aliquid fieri (confer Valcken. in Theocr. Adon. p. 210.) cumque præterea δυσγενέστεροι nude positum displiceat, legendum conjeci:

χρόνῳ δὲ δρῶσι πολλὰ δυσγενέστεροι.

Τοῦ πολλὰ sic positi duo exempla præbet Sophocl. Electra. v. 415. Πολλά τοι σμικροὶ λόγοι Ἔσφηλαν ἤδη. et v. 603. Ὃν πολλὰ δή με σοὶ τρέφειν μιάστορα Ἐπητιάσω.— Metri vitio alia sese corruptela prodit in v. 36.

Μισῶ γυναῖκας αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
Ζῆν παῖδας εἵλοντο καὶ παρῄνεσαν κακά.

Musgravius pro εἵλοντο a poëtæ manu εἷλον profectum esse suspicatur. Quod cum nimis a vulgatæ scripturæ literis absit, scribendum puto

Μισῶ γυναῖκας αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
Ζῆν παῖδας ΕΙ'ΧΟΝ καὶ παρῄνεσαν κακά.

Odio mulieres habeo, quæ liberorum vitam honestati et gloriæ prætulerunt. Mox v. 39. legitur:

ΤΗ͂Ι 'ΜΗ͂Ι δὲ παιδὶ στέφανος Ἡ ΜΙΑ ΜΟΝΗ
Πόλεως θανοῦσα τῆσδ' ὑπερδοθήσεται.

Parum placet hoc in loco sagacissimi alias Tyrwhitti emendatio — στέφανος εἷς μία μόνη. neque satisfacit Heathii conjectura,

Ἄρξουσί τ' ἄλλοι· τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
Ἐκεῖνο δ', οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος·
Οὐκ ἔσθ', ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἄτερ,
Προγόνων παλαιὰ θέσμια τις ἐκβαλεῖ.
Οὐδ' ἂν τελείας χρυσίας τε Γοργόνος
Τρίαιναν, ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις,
Εὔμολπος, οὐδὲ Θρᾷξ ἀναστρέψει λεώς,
Στεφάνοισιν οὐδαμοῦ τιμήσεται.
Χρῆσθ', ὦ πολῖται, τοῖς ἐμοῖς λοχεύμασι,
Σώζεσθε, νικᾶτ'· ἀντὶ γὰρ ψυχῆς μιᾶς
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
Ὦ πατρὶς, εἴθε πάντες οἳ ναίουσί σε
Οὕτω φιλοῖεν, ὡς ἔγωγε· ῥᾳδίως
Οἰκοῖμεν ἄν σε, κ' οὐδὲν ἂν πάσχοις κακόν.

ergo in mentem mihi nunc non venit; servabitur urbs, sed alii in urbe, si eam servavero, imperabunt: sed illud potius, quo maximam partem felix sum. Non fiet: me quidem volente, O conjux, nemo prisca majorum instituta subvertet; nec invictæ aureæque Palladis hastam, in arce summa rectam stantem, Eumolpus, aut Thracius populus, coronabit coronis, quibus eam minime honorari fas est. Agite, O cives, partu meo utimini: sospitamini: vincitote: nihil una anima impedimento erit, ne urbem hanc sospitem præstem. O patria, utinam omnes, qui te incolunt, æque, ac ego, amarent: quiete te obtineremus, nec ullum damnum paterere.

legentis: ἡ μόνη μία. Mihi in mentem venit

Τῇ 'μῇ δὲ παιδὶ στέφανος ΤΙΜΗΣ, ΜΟΝΗι
Πόλεως θανούσῃ τῆσδ' ὕπερ, δοθήσεται.

Meæ autem filiæ honoris corona imponetur, quandoquidem una inventa est, quæ mortem pro civitate obiret. στέφανος τιμῆς ut στέφανος εὐκλείας apud Euripid. Suppl. v. 325. confer Valckenær. ad Phœn. p. 463. Simonides Epigr. in Anal. Vet. Poët. T. I. p. 133.

Οὗτος Ἀδειμάντου κείνου τάφος οὗ διὰ βουλὴν
Ἑλλὰς ἐλευθερίας ἀμφέθετο στέφανον.

Si cui orationis structura in emendatione nostra paulo durior videatur, legat ille transpositis verbis:

ΤΙΜΗΣ δὲ παιδὶ στέφανος ΤΗι 'ΜΗι μόνῃ,
πόλεως θανούσῃ τῆσδ' ὕπερ, δοθήσεται.

Valckenærius in Diatribe Cap. VI. in quo Anaxagorea quædam de duobus rerum creatarum principiis docte persequitur, egregie nonnulla disputavit de loco Euripidis apud Plutarch. T. II. p. 416. C. D. a prioribus Euripideorum editoribus negligenter tractato

Ὁ δ' ἄρτι θάλλων σαρκὶ, διοπετὴς ὅπως
Ἀστὴρ ἀπέσβη, πνεῦμ' ἀφεὶς εἰς αἰθέρα
ΜΙΚΡΟΝ ΔΕ ΣΩΜΑ.

Ut paucis dicam, Euripides mihi scripsisse videtur

— — πνεῦμ' ἀφεὶς ἐς αἰθέρα
'ΕΛΥΤΡΟΝ Δ' 'ΕΣ ΑΙ'ΑΝ.

Egregie firmatam video hanc paulo audaciorem conjecturam versu Admeti cujusdam apud Lucian. in Demon. repetito in Anal. V. P. T. II. p. 308.

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτου 'ΕΛΥΤΡΟΝ, βῆ δ' εἰς θεὸν αὐτός.

Ἔλυτρα autem vocantur quæcunque velamenta sive putamina. Eustath. in Odyss. Α'. p. 1389. ed. Rom. Μεταπλάττουσι δὲ αὐτὴν τῇ ἀλληγορίᾳ εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς σῶμα ὡς συγκαλύπτουσαν ἐντὸς δίκην 'ΕΛΥΤΡΟΥ τὸν ψυχικὸν μάργαρον. Eadem fere metaphora utitur Incertus Auctor Epigram. DCXIV.

— Ἐς οὐρανίας ἄρ' ἀταρποὺς
ψυχὴ πωτᾶται σῶμ' ἀποδυσαμένη.

II. Ὀρθῶς μ' ἐπήρου, βούλομαι δέ σοι, τέκνον,
(Φρονεῖς γὰρ ἤδη κἀποσώσαις ἂν πατρὸς
Γνώμας φράσαντος, ἂν θάνω) παραινέσαι
Κειμήλι' ἐσθλὰ, καὶ νέοισι χρήσιμα.
Βραχεῖ δὲ μύθῳ πολλὰ συλλαβὼν ἐρῶ·
Πρῶτον φρένας μὲν ἠπίους ἔχειν χρεὼν
Τῷ πλουσίῳ δὲ, τῷ τε μὴ, διδοὺς μέρος,
Ἴσον σεαυτὸν εὐσεβεῖν πᾶσι δίδου.
Δυοῖν παρόντοιν πραγμάτοιν πρὸς θἄτερον
Γνώμην προσάπτων τὴν ἐναντίαν μισεῖν.
Ἀδίκως δὲ μὴ κτῶ κτήματ', ἣν βούλῃ πολὺν
Χρόνον μελάθροις ἐμμένειν· τὰ γὰρ κακῶς
Οἴκους ἐσελθόντ' οὐκ ἔχει σωτηρίαν.
Ἔχειν δὲ πειρῶ· τοῦτο γάρ τό τ' εὐγενὲς
Καὶ τοὺς γάμους δίδωσι τοὺς πρώτους ἔχειν.
Ἐν τῷ πένεσθαι δ' ἐστὶν ἥ τ' ἀδοξία,
Κἂν ᾖ σοφός τις, ἥ τ' ἀτιμία βίου.
Φίλους δὲ τοὺς μὲν μὴ χαλῶντας ἐν λόγοις
Κέκτησο, τοὺς δὲ πρὸς χάριν σὺν ἡδονῇ
Τῇ σῇ πονηροὺς κλεῖθρον εἰργέτω στέγης.
Ὁμιλίας τε τὰς γεραιτέρας φίλει,
Ἀκόλαστα δ' ἤθη, λαμπρὰ συγγελᾷν μόνον,
Μίσει· βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς.
Ἐξουσίᾳ δὲ μήποτ' ἐντυχὼν, τέκνον,
Αἰσχροὺς ἔρωτας δημοτῶν διωκάθειν,
Ὃ καὶ σίδηρον ἀγχόνας τ' ἐφέλκεται,

Maximus Tyr. Diss. XVI. 2. p. 288. Ἡ δὲ ψυχὴ ἐκδῦσα τοῦ σώματος ἐπλανᾶτο ἐν τῷ αἰθέρι. Ceterum confer Moschion. apud Stob. CXXII. p. 611. Incerti Epigram. DXLIV. Pythagor. v. 70. Alexid. apud Diogen. Laërt. in Vit. Platonis. Alia vide apud Valckenær. in Diatr. l. c.

Euripidis esse videtur quod legitur in Eclogis Physicis Stobæi. T. VII. p. 119. Grot.

— Οὐχ εὕδει Διὸς
Ὀφθαλμός· ἐγγὺς δ' ἐστὶ καί ΠΕΡ ̓ΩΝ ΠΟΝΩ.

Sic MS. — Grotius dedit ex conjectura:

— καὶ παρὼν πόνῳ

in quo sensum desidero. Scripserat forsitan poëta, sive Euripides sive alius:

Οὐχ εὕδει Διὸς
Ὀφθαλμός· ἐγγὺς δ' ἐστὶ καὶ ΠΟΡΡΩ ΠΟΤ'
ὮΝ.

quæ emendatio egregie firmatur Incerti cujusdam autoris versu, in eodem titulo servato, p. 125.

Πόῤῥω γὰρ ἑστὼς ὁ θεὸς ἐγγύθεν κλύει.

Et sic semper sibi opponuntur τὰ ἐγγὺς et τὰ πόῤῥω ὄντα. Stob. Ecl. Phys. T. XXII. Καίει τὰ πόῤῥω τἄγγυθεν εὔκρατ' ἔχει. ut Valcken. emendavit hunc locum. Maximus Tyr. Diss. XXXIV. p. 405. Αἱ τῶν θυμιαμάτων ὀδμαὶ καὶ τοῖς πόῤῥω οὖσι προσέβαλον. Jacobs.

Χρηστῶν πενήτων ἥν τις αἰσχύνῃ τέκνα·
Καὶ τοὺς πονηροὺς μή ποτ' αὔξειν ἐν πόλει.
Κακοὶ γὰρ ἐμπλησθέντες ἢ νομίσματος,
Ἢ πόλεος ἐμπεσόντες εἰς ἀρχήν τινα,
Σκιρτῶσιν, ἀδόκητ' εὐτυχησάντων δόμων.
Ἀλλ', ὦ τέκνον, μοι δὸς χέρ', ὡς θίγῃ πατήρ,
Καὶ χαῖρ', ὑπ' αἰδοῦς δ' οὐ λίαν ἀσπάζομαι.
Γυναικόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.

Recte me interrogasti, nec tibi, O fili, recusem (jam enim tibi consulere potes, et memoria custodire sententias a patre suggestas, si ipse moriar) præcipere modita salubria et juvenibus utilia. Brevi autem oratione multa complectar: Primum quidem mentem placidam tenere oportet: et diviti et egeno simul colloquens, æqualem te præbe probo cuicunque. Duobus negotiis eodem tempore propositis, uni animum applica, alterum differens. Divitias inique ne acquirito; si cupis diu in ædibus manere: nam quæ injuste domos intrant, periculo non carent. At acquirere operam dato: hoc enim et nobilitatem et conjugia beatissima conciliat. Egestatem vero comitatur vilitas et contemptus, etiamsi sapiens quis fuerit. Amicos vero comparato, qui in sermonibus sententiam suam non deserant; qui voluptatis tuæ causa gratiam improbitate captent, eos janua tua a domo arceat. Consuetudinem seniorum sectare; at ingenia impura, in risu tantum excitando acria, fugito: non diu delectat voluptas improba. Nunquam potestatem adeptus turpes amores civium venare, quod et cædes et suspendia secum trahit, si quis proborum pauperum liberos constupraverit. Neque improbos in civitate promove; hi enim, vel pecunia abundantes, vel magistratum quemvis in urbe nacti, lasciviunt, domo præter spem amplificata. At, O fili, dextram patri, ut tangat, porrige et vale: præ pudore autem non multum te amplector; animus enim mollior justo hominem sapientem dedecet.

III. Ὀλίγους ἐπαινῶ μᾶλλον, ἢ πολλοὺς κακούς.

Paucos malim, quam multos ignavos.

II. Stobæus Tit. III. et XIV. et XVII. et XLIV. et XCI. et XCII. et XCIV. et CXVI. Plut. Op. Mor. p. 102. et 602. Ed. Steph. Apostol. XIX. 98.—V. 7. Sequor MS. Coll. Nov. Oxon. Vet. Ed. habet τῷ πλουσίῳ τι μὴ δίδους μεῖζον μέρος. Ex utraque lectione sic locum utcunque reficias:

Τῷ πλουσίῳ τι, τῷ τι μὴ, βάζων μέσος
Ἴσον σεαυτὸν ὑπερβῶν παισὶν δίδου.

Ver. 10. Legendum forte Γνώμην προσάπτων, τὴν ἐναντίαν μαθείς.—Ver. 30. Plutarchus εἰς τιμάς τινας præbet. Ex v. 2. et 32. patet, patris hæc ad filium monita esse; quo magis mirandum est, Meropæ a Plutarcho tribui, Op. Mor. p. 108. Erechtheus porro est, quem patrem hic dicimus. *Musg.*

Ver. 7. Barnes. τῷ πλ. δὲ μὴ λ. μ. μ. et v. 8.—εὖ σέβων πᾶσιν λ. e conjectura Salm. nam olim erat εὐσεβῶν, quod Scal. mutari voluit in εὖ σέβων.—V. 9. Vulgo πραγμάτων. Dualem exhibet Stob. Tit. III. —V. 10. Codicum scriptura erat, Γνώμην προσάπτειν τὴν ἐναντίαν μένειν, Salm. reposuit—τὴν ἐναντίαν μάθῃς, Grotius Γ. π., μηδ' ἐς αὔριον μένειν, quod Barnes. recepit. —V. 12. κακῶς Stob. Grot. Tit. XCIV. vulgo ἀδίκως.—V. 18. Barnes. φίλων δὲ π. μ.—V. 22. omittitur apud Stob. Tit. III. et v. 23. ita legitur: Βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς λύπην τεκεῖ, sed Tit. CXVI. exstat, ut hic vulgatur.—V. 27. Barnes.—ἂν τις—V. 33. δ' ante οὐ non est in Barnes. Heath. corrigit οὐ λίαν σ' ἀσπάζ. *Beck.*

III. Stobæus Tit. LI. *Musg.*

IV. Οὐδεὶς, στρατεύσας ἄδικα, σῶς ἦλθεν πάλιν.

V. Ὡς σὺν θεοῖσι τοὺς σοφοὺς κινεῖν δόρυ
Στρατηλάτας χρὴ, τῶν θεῶν δὲ μὴ βίᾳ.

Nemo, injuste bellum gerens, redit incolumis. Hinc prudentes imperatores, Diis volentibus, non invitis, bellum auspicari oportet.

VI. Κείσθω δόρυ μοι μίτον ἀμφιπλέκειν
Ἀράχναις, μετὰ δ' ἡ-
συχίας πολιῷ γήραϊ συνοικοίην, ἀείδοιμι δὲ στεφάνοις κά-
ρα πολιὸν στεφανώσας. Θρήϊκιον πέλταν πρὸς Ἀθηνᾶς πε-
ρικίοσιν ἀγκρεμάσας θαλάμοις,
Δέλτων τ' ἀναπτύσσοιμι γῆρυν
Ἂν σοφοὶ κλέωνται.

Quiescat mihi hasta, ut araneæ circa eam telam texant; tranquille autem canam senectutem transigam cantemque sertis canum caput redimitus, Threiciam parmam Minervæ domui peristylio ornatæ appendens, et librorum vocem, quam sapientes ediderunt, explicem.

VII. Θετῶν δὲ παίδων ποῦ κράτος; τὰ φύντα γὰρ
Κρείσσω νομίζειν τῶν δοκημάτων χρεών.

Proles adoptiva quid valet? Quæ enim natura dedit, figmentis præponenda sunt.

VIII. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν μητρὸς ἥδιον τέκνοις.
Ἐρᾶτε μητρὸς, παῖδες· ὡς οὐκ ἔστ' ἔρως
Τοιοῦτος ἄλλος, οἷος ἡδίων ἐρᾷν.

v. Duo fragmenta sensu cohærentia tanquam unum exhibeo. Utrumque præbet Stobæus Tit. LIV. *Musg.*

vi. Stobæus Tit. LV. Plutarch. in Niciá, p. 966. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 1. In Stob. Gesn. Ἀρκείτω μοι — ἀράχνα, in Grot. p. 211. ex conject. Salm. Ἀρκοῖ τὸ ἐμῷ μίτον ἀμφιπλέκῃ ἀράχνα, quod recepit Barnes. Plut. κείσθω δόρυ μοι, quo et ducit scriptura cod. Voss. Stobæi apud Valck. p. 169. — V. 3. ss. Idem V. D. p. 170. ita redegit ad leges versuum anapæsticorum:

Ἀΐδοιμι δὲ, καὶ, στεφάνοισι κάρα
Πολιὸν στεφανώσας, Θρῄκιον
Πέλταν πατρός γ' ἐν Ἀθάνας
Περὶ κίοσιν ἀγκρεμάσας, etc.

In his Ἀθάνας et ἀγκρεμάσας (vulgo ἐγκρεμ.) dedit cod. Stob. Leid. Heath. metrum versuum restituit sic:

Ἀρκοῖ τῷ 'μῷ μίτον ἀμφιπλέκῃ anapæst. dimeter.
Ἀράχνα, μετὰ δ' ἡσυχίας πολιῷ anap. dimet.
Γήραϊ ξυνοικοίην. Euripideus.
Ἀείδοιμι δὲ, στεφάνοις glyconius πολυσχημάτιστος.
Κάρα πολιὸν στεφανώσας, prosodiacus dimeter hypercatal.
Θρῄκιον πέλταν πρὸς Ἀθάνας anapæst. dimeter.
Περικίοσιν ἐγκρεμάσας θαλάμοις. idem.
Δέλτων δ' ἀναπτύσσοιμι γῆρυν, iambicus dimeter hypercat.
Ἂν σοφοὶ κλέωνται. ithyphallicus.

Verba Θρῄκιον πέλταν, &c. vertit sic: *Threicia* (hostium debellatorum, tropæi vice) *pelta suspensa ad Minervæ templum columnis circa suffultum.* Neque enim cum Grot. capiendum esse de Atheniensium scutis ad lectuli columnas pacis tempore suspensis. *Beck.*

vii. Stobæus Tit. LXXVI. Gesnerus corrigebat δοκησάντων. Sed δόκημα exstat Herc. Fur. 111. *Musg.*

Nihil liberis matre amicius est. Matrem, O liberi, diligite. Nullus enim amoris genus jucundius est.

IX. Τὰς οὐσίας γὰρ μᾶλλον, ἢ τὰς ἁρπαγὰς,
Τιμᾶν δίκαιον· οὔτε γὰρ πλοῦτος ποτὲ
Βέβαιος ἄδικος.

Lucra potius, quam rapinas, sequi oportet. Divitiæ enim male partæ parum stabiles sunt.

X. Ἐκ τῶν πόνων τοι τἀγαθ' αὔξεται βροτοῖς·
Ὁ δ' ἡδὺς αἰὼν ἡ κακή τ' ἀνανδρία
Οὔτ' οἶκον, οὔτε βίοτον, οὐδὲν ὠφελεῖ.

Bona mortalibus per laborem proveniunt; at vita delicata turpisque ignavia nec privatorum domos, nec rempublicam, juvat.

XI. * * ἐγὼ δὲ τοὺς καλῶς τεθνηκότας
Ζῆν φημὶ μᾶλλον τοῦ βλέποντος μὴ καλῶς.

Ego vero eos, qui honeste moriuntur, magis vivere aio, quam qui lucem cum dedecore adspicit.

XII. Αἰδοῦς δὲ αὐτὸς δυσκρίτως ἔχω πέρι.
Καὶ δεῖ γὰρ αὐτῆς, κἄστιν οὐ κακὸν μέγα.

Ipse autem, de pudore quid statuam, nescio; nam et eo opus est, et multum aliquando nocet.

XIII. * * εὕδουσ' ἐν ἀστρώτῳ πέδῳ
Πηγαῖσι δ' — οὐχ ὑγραίνουσιν πόδας.

In solo haud strato cubant, nec fontibus pedes lavant.

XIV. Αἰθιοπίαν νιν ἐξέσωσας ἐπὶ χθόνα.

Ad terram Æthiopicam sospitem præstitisti.

XV. Ζεῦγος τριπάρθενον.

Trium virginum cœtum.

XVI. Καί μοι πολὺν γὰρ πέλανον ἐκπέμπει δόμων.
Φράσον σελήνας τάσδε πυρίμου χλόης.

VIII. Stobæus Tit. LXXIX. Eleganter Grotius οἰκείων pro ἰδίων. *Musg.* οἰκείων Barnes. recepit. *Beck.*

IX. Stobæus Tit. XCIV. Verti, quasi esset τὰς ἐμπολάς. Alterum certe intellectu difficile est. *Musg.*

X. Stobæus Tit. XXIX. bis. Confer Archelai Fragm. V. *Musg.*

Ver. 2. Barnes. — ἡ κακή τ' ἀτολμία. *Beck.*

XI. Stobæus Tit. CXXII. Euripidi tribuit quoque MS. Coll. Nov. qui βλέπειν τοὺς habet, non βλάπτειν τοὺς, cui bene substituerat Grotius βλέποντος. *Musg.*

XII. Clem. Alex. p. 741. Ed. Par. *Musg.*

Ver. 1. Pro αἰδοῦς δὲ αὐτὸς Scaliger rescribit αἰδοῦς δέ γ' αὐτός. *Beck.*

XIII. Clem. Alex. p. 739. Hiatum, vocibus transpositis, facile tollas, legendo sc. ἐν ἀστρώτῳ πέδῳ Εὕδουσι, πηγαῖς δ' οὐχ ὑγραίνουσιν πόδας. De re conf. Hom. Il. π'. 235. *Musg.*

Ver. 2. Heath. vult: Πόδας δὲ πηγαῖς οὐχ ὑγραίνουσιν — Valck. D. p. 170. s. Πηγαῖσι (Σελλοὶ) δ' ου. — Σελλοὶ dicuntur sacerdotes Jovis Dodonæi. *Beck.*

XIV. Steph. Byzantin. v. Αἰθίοψ. *Musg.*

XVII. Βοῦς ἕβδομος.

Bos septimus.

XVIII. Μίασμα δρυός.

Quercus piaculum.

XIX. Ἀσιάδος κρούματα.

Citharæ Asiaticæ pulsationes.

EURYSTHEUS, *Drama Satyricum.*

I. * * * κύαθον, ἢ χαλκήλατον
Ἠθμὸν, προσίσχων τοῖσδε τοῖς ὑπωπίοις.

Cyathum, vel cribrum æneum, colaphis hisce opponens.

II. * * πάντας δ' ἐξεθέρισεν, ὡς στάχυν
Πύριμον, σπάθη κολούων φασγάνου μελανδέτου.

Omnes autem demessuit, tanquam aristas triticeas, lamina ensis nigri resecans.

III. Πέμψεις δ' ἐς ᾅδου ζῶντα, κ' οὐ τεθνηκότα,
Καί μοι τὸ τέρθρον δῆλον εἰσπορεύομαι.

Ad orcum vero mittes me vivum, non mortuum; et non ignotus mihi est finis, ad quem eo.

IV. Πιστὸν μὲν οὖν εἶναι χρὴ τὸν διάκονον,
Τοιοῦτόν τ' εἶναι, καὶ στέγειν τὰ δεσποτῶν.

Ministrum quidem in hujusmodi reb s fidelem esse cupio, et dominorum consilia celare.

xv. Hesychius v. Ζεῦγος. *Musg.*

xvi. Suidas v. Ἀνάστατοι. in quem locum Toupius V. Cl. multa explicandi causa, ingeniose, quanquam frustra, molitur. *Musg.*

Is emendat ἱκετίμαστος (ut jam in ed. Porti) et σμερίνου. Exstat fr. etiam apud Suid. V. Σιλῆναι. *Beck.*

xvii. Suidas V. Βοῦς, qui et copiose explicat. *Musg.*

xviii. Appendix Vatican. II. 67. Loquitur de facinore scelesto, quo Bœoti olim quercus Dodonææ sanctimoniam violarunt. *Musg.*

xix. Etymolog. M. v. Ἀσιάτις monet, Aristophanem hoc ex Eurip. Erechtheo transtulisse. Locus Aristoph. est Thesmoph. 126. *Musg.*

i. Pollux Lib. X. 108. *Musg.*

Sic Viri D. ad Poll. e MSS. emendarunt. Vulgo — προσῦχων — ὑποπτικοῖς. Ante κύαθον in Poll. etiam additur ἢ. *Musg.*

ii. Pollux Lib. X. 145. ita exhibet: πᾶς δὲ φασγάνῳ ἐξεθέριζεν, ὅστι πύριμον σπάθη κ. φ. μ. quod Piersonus sic emendabat: A. Πῶς δ' ἐξεθέρισεν; B. ὥστε πύριμον στάχυν Σπάθη κ. φ. μ. Sed ἐξεθέρισεν, vox graphice rem depingens, interroganti, atque adeo, quomodo acta sit, ignoranti, non convenit. *Musg.*

In Poll. est etiam ἐξηθέριζεν et πύρινον. Jungerm. sic constituebat: — πᾶς δὲ φασγάνῳ Ἐξηθέριζεν, ὥστε πύρινον σπάθη κ. φ. μ. Heath.: τοὺς δὲ φ. Ἐξηθ. ὠ. πύρινον στάχυν Σ. κ. φ. μ. *Beck.*

iii. Erotianus v. Τέρθρον. — V. 2. Nisi gravius mendum latet, legendum εἰς ὃ πορεύομαι. *Musg.*

Ver. 2. Heath. legit: — ὡς πορεύομαι. *Beck.*

iv. Stobæus Tit. LXII. στέγειν, quod Grotius pro στέργειν dedit, firmatur a MSS. Coll. Nov. Reliqua sic mihi emendanda videntur:

II. Ὅταν κακός τις ἐν πόλει πράσσῃ καλῶς,
Νοσεῖν τίθησι τῶν ἀμεινόνων φρένας,
Παράδειγμ' ἔχοντας, τῶν κακῶν ἐξουσίαν.

Quando improbus aliquis in civitate prospere agit, bonorum animos cura afficit, quibus pro exemplo est malorum auctoritas.

III. Φεῦ φεῦ· τὸ γῆρας ὡς ἔχει πολλὰς νόσους,
Γέροντι δ' οὐχ οἷόν τε μηκύνειν χρόνον.

Heu, heu, senectus ut multos secum trahit morbos; nec seni terminum vitæ prorogare licet.

IV. Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.

Longa enim vita multa habet incommoda.

HIPPOLYTUS Καλυπτόμενος. *

I. Μή μοι τούτων μηδὲν ὑπισχνοῦ.

Ne mihi quidquam horum pollicearis.

II. Ἔγωγε φημὶ, καὶ νόμον γε μὴ σέβειν
Ἐν τοῖσι δεινοῖς τῶν ἀναγκαίων πλέον.

Ego quidem censeo, legem in rebus angustis non pluris, quam necessitatem, habendam esse.

III. Ὦ πότνι' Αἰδὼς, εἴθε τοῖς πᾶσιν βροτοῖς
Ξυνοῦσα τἀναίσχυντον ἐξῄρου φρενῶν.

O sancte pudor, utinam omnibus hominibus adjunctus inverecundiam ex animis tolleres.

IV. Οὐ γὰρ κατ' εὐσέβειαν αἱ θνητῶν τύχαι·
Τολμήμασιν δὲ καὶ χερῶν ὑπερβολαῖς
Ἁλίσκεταί τε πάντα καὶ θηρεύεται.

Non enim secundum pietatem hominum casus sunt. Sed audacia et manuum præstantia comparantur et captantur omnia.

I. Stobæus Tit. XXII. φέρημ' pro φρένημ' a Grotio est. *Musg.*

II. Stobæus Tit. XLV. *Musg.*

III. Stobæus Tit. CXVII. *Musg.*

IV. Stobæus ibid. *Musg.*

A Stob. laudatur, nulla fabulæ facta mentione, auct. Heath. *Beck.*

* Historia eadem est, quæ in Hippolyto Στεφανηφόρῳ: hanc enim prioris διασκευὴν esse clare docet auctor argumenti. Καλυπτόμενος quid significet, non satis convenit inter eruditos. Mihi verisimillimum videtur, Hippolytum, postquam raptu equorum laceratus esset, non vivum postea in scenam delatum esse, ut in superstite tragœdia, sed mortuum et καλυπτόμενον. Quippe verbum καλύπτειν hac in re proprium erat. Libanius: ἀφελκέτω τις τὰ βίλη, καλυπτέτω τοὺς νεκρούς. Vol. I. p. 144. Barnes. De œconomia novimus, Phædram in ea propositam esse προσεγκαλοῦσαν τῷ Θησεῖ — ὡς διὰ τὰς ἐκείνου παρανομίας ἐρασθεῖσαν τοῦ Ἱππολύτου. Plut. de Aud. Poët. Lunam invocasse Phædram ἐν τῷ καλουμένῳ (f. καλυπτομένῳ) Ἱππολύτῳ, docet Theocriti Scholiastes ad Idyll. II. 10. *Musg.*

Col. Valck. Præf. ad Hipp. censet, ita dici propterea, quod posterior editio priorem obscuraverit, et quasi obtexerit. *Beck.*

I. Schol. Aristoph. ad Vesp. 748. *Musg.*

II. Stobæus Tit. XII. *Musg.*

Brunck. conjicit: καὶ νόμον μὴ δεῖν σέβειν. *Beck.*

III. Stobæus Tit. XXXI. *Musg.*

Ver. 1. τοῖς πᾶσι βροτοῖς retinuit Br., ut est in ed. Stob. Gesn. et in cod. Reg. *Beck.*

V. Οἱ γὰρ Κύπριν φεύγοντες ἀνθρώπων ἄγαν
Νοσοῦσ' ὁμοίως τοῖς ἄγαν θηρωμένοις.

Nam qui Venerem nimis fugiunt, perinde errant, ac qui nimis sectantur.

VI. Ἔχω δὲ τόλμης καὶ θράσους διδάσκαλον
Ἐν τοῖς ἀμηχάνοισιν εὐπορώτατον,
Ἔρωτα, πάντων δυσμαχώτατον θεόν.

Habeo autem audaciæ magistrum, in rebus angustis facillime se expedientem, Amorem, deum maxime omnium invictum.

VII. Ἀντὶ πυρὸς γὰρ ἄλλο πῦρ μεῖζον ἐκβλαστοῦμεν γυναῖκες πολὺ δυσμαχώτερον.

Ob ignem enim subreptum mulieres nascimur, alius ignis major et vinci difficilior.

VIII. Θησεῦ, παραινῶ καὶ τὸ λῷστον φρονεῖν·
Γυναικὶ πείθου μηδὲ τὰ 'ληθῆ κλύων.

Moneo te, Theseu, cogitando, quod optimum sit, quærere. Fœminæ autem, vel cum verum audis, ne obtempera.

IX. Φεῦ, φεῦ, τὸ μὴ τὰ πράγματ' ἀνθρώποις ἔχειν
Φωνήν, ἵν' ἦσαν μηδὲν οἱ δεινοὶ λέγειν.
Νῦν δ' εὐρόοισι στόμασι τἀληθέστατα
Κλέπτουσιν, ὥστε μὴ δοκεῖν, ἃ χρὴ δοκεῖν.

Heu, heu, quod res ipsæ vocem inter homines non habent, ut nihil valerent vafri oratores. Nunc autem sermonibus copiose fluentibus verissima evertunt, ut aliter, quam æquum erat, judicent.

IV. Stobæus Tit. LI. *Musg.*

V. Stobæus Tit. LXIII. habet τοῖς διώκουσιν ἄγαν: Plutarchus vero Op. Mor. p. 1392. Ed. Steph. τοῖς ἀγαθὰ ἡρημένοις. Veram lectionem offendit Muretus Var. Lect. IX. 18. Senem, Hippolyti monitorem, hæc loqui existimat Valckenærius V. Cl. *Musg.*

Ver. 2. In Stob. Serm. LXI. Flor. Grot. p. 239. cod. Reg. ut ed. Gesn. habet τοῖς διώκουσιν ἄγαν. Pronam esse emendationem τ. δ. λίαν, monet Br., sed Mureti conjecturam tamen a se quoque præferri. *Beck.*

VI. Stobæus Tit. LXIII. Phædram loqui suspicor. *Musg.*

Brunckio quoque verba Phædræ, non nutricis, esse videntur. *Beck.*

VII. Stobæus Tit. LXXIII. Clem. Alex. p. 622. Ed. Par. sic exhibet: ἀντὶ πυρὸς δὲ γὰρ ἄλλο πῦρ μεῖζον καὶ δυσμαχώτερον βλάστον γυναῖκες. Allusio est ad Hesiod. Op. et D. 57. quod et Clemens notavit. *Musg.*

Barnes. ita:—ἀντὶ γὰρ πυρὸς Πῦρ ἄλλο μεῖζον ἠδὲ δυσμαχώτερον Ἔβλαστον αἱ γυναῖκες.

Br. exhibuit ita, ut Grot. Flor. Serm. LXXI. p. 309. atque Barn., et Grotii notam repetiit hanc: "Hanc lectionem in versus suos distinctam concinnavimus ex duabus corruptis, quarum ea, quæ apud Stobæum, sic habebat:

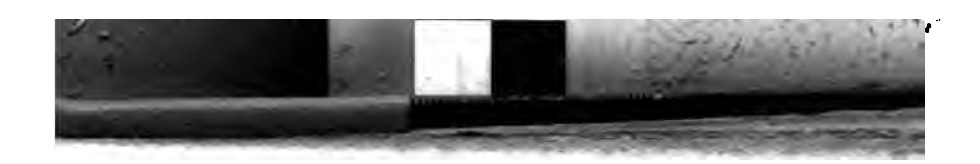
ἀντὶ πυρὸς γὰρ ἄλλο πῦρ μεῖζον ἐκβλαστοῦμεν γυναῖκες πολὺ δυσμαχώτερον.

Altera vero apud Clementem Strom. VI. in hunc modum: ἀντὶ πυρὸς δὲ γὰρ ἄλλο πῦρ μεῖζον καὶ δυσμαχώτερον βλάστον γυναῖκες." *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. LXXIII. Chorum loqui monet Valckenærius. *Musg.*

Pierson. ad Mœr. p. 300. emendat—καὶ τὸ λῷστον νῦν φρονεῖν: nam Atticos censet iota, quod non pronuntiarent, etiam in scribendo omisisse. *Beck.*

Ver. 1. Br. edidit: καὶ τὸ λῷστόν σε φρονεῖν. Reg. cod. Stob. vulgatum refert. — V. 2. Br. exhibuit τἀληθῆ, non τὰ 'ληθῆ. *Beck.*

X. Ὕβριν τε τίκτει πλοῦτος, ἢ φειδὼ βίου.

Et divitiæ pariunt vel insolentiam, vel parsimoniam.

XI. Ὁρῶ δὲ τοῖς πολλοῖσιν ἀνθρώποις ἐγὼ
Τίκτουσαν ὕβριν τὴν πάροιθ' εὐπραξίαν.

Video autem, plerisque mortalium priorem fortunam insolentiam parere.

XII. * * πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν.

Statim ad equorum stationem properans.

XIII. Τί δ', ἢν λυθῇς με διαβαλεῖς, παθεῖν σε δεῖ;

Quid autem pati te oportet, si dimissus me deceperis?

XIV. Ὦ λαμπρὸς αἰθὴρ, ἡμέρας θ' ἁγνὸν φάος,
Ὡς ἡδὺ λεύσσειν τοῖς γε πράσσουσιν καλῶς
Καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν, ὧν πέφυκ' ἐγώ.

O lucidum cœlum et sancta diei lux, quam suave est te adspicere et prospere agentibus et infelicibus, in quorum numero ipse sum.

XV. Διοπῶ. Nauclero.

XVI. Ἀλλ' οὐ γὰρ ὀρθῶς ταῦτα κραίνουσιν θεοί.

Verum hæc non recte Dii dijudicant.

XVII. Ἄκαιρος εὖνοι' οὐδὲν ἔχθρας διαφέρει.

Amicitia intempestiva nihil ab inimicitia differt.

IX. Stobæus Tit. LXXXII. Plutarch. Op. Mor. p. 1435. Ed. Steph. vid. ad Alexandræ Fragm. III. Pro ἱερίοισι στόμασι, quæ Clem. Alexandrin. lectio est, p. 290. Stobæus habet εὐρύθμοις πιστώμασι. *Musg.*

Barnes. — ἵν' ὦσι — δ. λόγοι — εὐρύθμοις πιστώμασιν τἀληθῆ τ' ἀληθέστατα, Stob. T. LXXXII. πιστώμασιν ἀληθέστατα, Valck. ad Phœn. 1715. Idem D. p. 256. suspicatur, hos versus in ed. prima Hippol. lectos, ubi nunc v. 488. ss.

Ver. 2. Br. edidit: ἵν' ὦσι μηδὲν οἱ δεινοὶ λόγοι. et v. 3. Stobæi lectionem recepit, quamvis ea anapæstum in quarta sede contineat: νῦν δ' εὐρύθμοις πιστώμασι τἀληθ. (Vitari anapæstus posse videtur, modo scribatur τὰ 'ληθ.) *Beck.*

Νῦν δ' εὐφόνοισι στόμασι τἀληθέστατα
Κλέπτουσιν.

Ita Cl. Alex. Str. I. p. 340. Lego εὐτρόχοισι— Vide Euripid. Bacch. 264. Plutarch. Pericl. p. 155. C. *Por.*

X. Stobœus Tit. XCIII. Apostolius XIX. 82. *Musg.*

XI. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

XII. Pollux IX. 50. *Musg.*

XIII. Erotianus v. διεβλήθησαν. Conjiciebam, legendum esse λυθεὶς et διαβαλῇς. *Musg.*

Heath. hoc fr. sic exhibet: Τί δ', ἢν ψευδῆ με. δ.

λυθεὶς et διαβάλῃς e Musgr. conjectura recepit Br. *Beck.*

XIV. Stobæus Tit. CXX. *Musg.*

Ver. 2. Reg. cod. ὡς σ' ἡδὺ λεύσσειν τοῖς τι πρασσ. καλῶς. Utrumque recepit Br. τι etiam in ed. Gesn. legitur. *Beck.*

XV. Erotianus in voce. *Musg.*

διόπῳ scripsit Br. et sic ponendum esse accentum, docet ex Hes. Æsch. Pers. 44. et Nost. Rhes. 738. ubi in utroque reg. cod. æque male διοπῶν exhiberi monet. *Beck.*

XVI. Justinus Martyr, p. 107. *Musg.*

Heath. ex Justin. de Mon. p. 69. ed. Hutchin. dedit κρίνουσιν, non κραίνουσιν. *Beck.*

Br. habet κρίνουσιν ex edit. Oxon. 1703. 8. p. 169. *Beck.*

XVII. Apostolius Cent. II. 20. Phædram alloquitur Hippolytus. *Musg.*

Schol. Eurip. Hippol. 593. paullo aliter. *Beck.*

XVIII. Ὦ μάκαρ, οἵας ἔλαχες τιμῆς,
Ἱππόλυθ' ἥρως, διὰ σωφροσύνην.
Οὔποτε θνητοῖς ἀρετῆς ἄλλη
Δύναμις μείζων· ἦλθε γὰρ ἢ πρόσθ',
Ἢ μετόπισθεν,
Τῆς εὐσεβείας χάρις ἐσθλή.

O divine Hippolyte heros, quem tu honoris locum ob castitatem adeptus es! Nihil inter homines virtutem potestate superat; ocyus enim, vel serius, præmium pietati debitum venit.

HYPSIPYLE.*

I. Διόνυσος, ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
Καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασσὸν κάτα
Πηδᾷ χορεύων παρθένοις σὺν Δελφίσιν.

Bacchus, qui thyrsis et hinnulorum pellibus instructus inter tædas super Parnassum saltat choreas agens cum puellis Delphicis.

II. Οἰνάνθα φέρει τὸν ἱερὸν βότρυν.

Pampinus sacrum racemum fert.

III. Περίβαλ', ὦ τέκνον.

Circumda, O puer.

IV. Ἃ γοῦν παραινῶ, ταῦτά μου δέξαι, γύναι·
Ἔφυ μὲν οὐδεὶς, ὅστις οὐ πονεῖ, βροτῶν,
Θάπτει τε τέκνα, χἄτερ' αὖ σπείρει νέα,
Αὐτός τε θνήσκει· καὶ τάδ' ἄχθονται βροτοὶ
Εἰς γῆν φέροντες γῆν· ἀναγκαίως δ' ἔχει
Βίον θερίζειν, ὥστε κάρπιμον στάχυν,
Καὶ τὸν μὲν εἶναι, τὸν δὲ μή· τί ταῦτα δεῖ
Στένειν, ἅπερ δεῖ κατὰ φύσιν διεκπερᾶν;
Δεινὸν γὰρ οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς.

XVIII. Stobæus Tit. V. Fabulam hi versus clausisse videntur. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. τιμὰς et v. ult. εὐσεβίας. Heath. etiam hoc fr. laudat: — ὦ πάτερ, Ἀνίκητον ἄγαλμ' οἴκοισι τεκών, e Schol. Arist. Vesp. 312.

Br. edidit τιμὰς — In cod. Reg. est ut in Gesn. et Grot. ed. τιμᾶς, quod male in τιμῆς ab aliis mutatum esse censet. Frequentius enim λαγχάνειν cum accus. plur. construi, quam cum genit. Ver. ult. εὐσεβίας Br. exhibuit. Idem monet, fabulam hos versus clausisse. *Beck.*

* De hujus dramatis historia vid. Hyginum Fab. LXXIV. et Statium Thebaid. Lib. IV. et V. *Musg.*

I. Scholiast. Aristoph. ad Ran. 1242. Prologi initium esse docet. Quænam in hoc dramate Bacchi fuerint partes, ostendet, si quæris, Statius Theb. V. 265. *Musg.*

II. Schol. Aristoph. ad Ran. 1355. *Musg.*

III. Schol. Aristoph. ad Ran. 1357. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. CVIII. Clem. Alex. p. 495. Ed. Par. Plut. Op. Mor. p. 1??. Ed. Steph. Cicero Tuscul. Disp. III. 25. Latine interpretatur. Eurydicen,

Quæ autem hortor, ne rejicias, mulier. Nemo mortalium est, qui non doleat; liberosque sepeliat, et alios iterum gignat; et ipse moriatur. Valde autem anguntur homines, terram terræ inferentes. Verum necesse est vitam demeti, tanquam aristas frugiferas, et hunc esse, illum vero interire. Quomodo hæc lugere æquum est, quæ secundum naturam obeunda sunt? Nihil enim necessarium grave esse debet.

V. Καθίσας ἔδρεπεν
"Ετερον ἐφ' ἑτέρῳ
Αἰρόμενος ἄγρευμ' ἀνθέων
'Ηδομένᾳ ψυχᾷ,
Τὸ νήπιον ἄπληστον ἔχων.

Considens decerpsit alium ex alio florem sequens, mente læta, infantum more insatiabilis.

VI. Κακοῖς τὸ κέρδος τῆς δίκης ὑπέρτερον.

Improbis lucrum præ justitia æstimatur.

VII. "Εξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.

Ira enim posita, omnis vir sapientior.

VIII. "Αελπτον οὐδέν· πάντα δ' ἐλπίζειν χρεών.

Nihil desperandum: quidvis exspectare licet.

IX. 'Ανὰ τὸ δωδεκαμήχανον ἄντρον.

X. Δείξω γὰρ 'Αργείοισιν 'Αχελῴου ῥόον.

Ostendam enim Argivis aquæ rivum.

XI. 'Ιδοὺ, πρὸς αἰθέρ' ἐξαμιλλῆσαι κόραις
Γραπτοὺς (ἐν αἰετ) οἷσι προσβλέπων τύπους.

Adspice: oculis ad cœlum contende, pictas in fastigio figuras contemplans.

Archemori matrem, alloquitur Amphiaraus.—V. 2. Stobæus habet ὅστις οὐκ ἀεὶ πονεῖ.—V. 3. Plutarchus κτᾶται νέα.—V. 4. Lege ex conjectura κάρπιμ' ἔχθονται.—V. 5. Grotii emendationem exhibeo a Ciceronis interpretatione firmatam.—V. ult. Stobæus et Clemens habent Οὐ δεινὸν οὐδὲν. Leviora omitto. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. 'Εγὼν (i. e. ἐγὼ οὖν) π. perperam. v. Valck. p. 213. qui sic: "Α γ' οὖν π. π. μοι δ.—V. 3. Barnes. Θάπτειν —καὶ κτᾶσθαι πάλιν. Valck. præfert Plutarchi κτᾶται.—V. 4. Barnes. — θνήσκειν κάρπιμ' ἄ. Valck. etiam κάρπιμ' legit.—V. 7. Barnes. et Valck. τὸν δὲ μή. — Quosdam hujus loci versus adhibuisse etiam Antoninum Imp. 7, 40. 11, 6. monet Valck. l. l. *Beck.*

v. Plutarch. Op. Mor. p. 167. Idem Symposiac. Lib. IV. 1. Priori loco ἄχρηστον legit pro ἄπληστον. *Musg.*

Fragmentum hoc Euripidis esse, primus docuit Valck. D. p. 212. Grotius Excc. p. 463. et Valck. dedit: Εἰς τὸν λειμῶνα καθίσας "Εδρεπεν, etc. 'Αδομένᾳ ψ. *Beck.*

VI. Stobæus Tit. X. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. XX. *Musg.*

VIII. Stobæus Tit. CXI. *Musg.*

IX. Schol. Aristoph. in Ran. 1363. Suidas v. δωδεκαμήχανος legit ἄστρον. Neutrum equidem intelligo. *Musg.*

X. Macrobius Saturnal. V. 18. *Musg.*

Δείξω μὲν — Barnes. quo auctore apud Macr. ἀργειοισιν fuit pro 'Αργείοισιν. *Beck.*

XI. Galenus Tom. V. p. 615. Ed. Basil. κόραι et προσβλέπειν habet. Quæ uncis inclusi, Valckenærius [p. 214.] ex conjectura supplevit. Idem vir egregius emendat ἐξαμιλλῶνται κόραι, et in versu secundo προσβλέπειν. *Musg.*

XII. Εὔσημα, καὶ σᾶ, καὶ κατεσφραγισμένα.

Bene obsignata et salva.

INO.*

I. Εὕδουσα δ' Ἰνοῦς συμφορὰ πολὺν χρόνον,
Νῦν ὄμμ' ἐγείρει. * * * *

Inus autem calamitas, postquam diu obdormiit, nunc oculum attollit.

II. Φίλαι γυναῖκες, πῶς ἂν ἐξ ἀρχῆς δόμους
Ἀθάμαντος οἰκήσαιμι, τῶν πεπραγμένων
Δράσασα μηδέν;

O caræ mulieres, utinam iterum domum Athamantis incolerem, infectis, quæ feci, omnibus.

III. Πολλοί γε θνητῶν τῷ θράσει τὰς συμφορὰς
Ζητοῦσ' ἀμαυροῦν κἀπικρύπτεσθαι κακά.

Multi mortales audacia labes suas obscurare et male facta celare student.

IV. Βίᾳ νυν ἕλκετ', ὦ κακοὶ τιμὰς βροτοί,
Καὶ κτᾶσθε πλοῦτον, πάντοθεν θηρώμενοι
Σύμμικτα μὴ δίκαια, καὶ δίκαι' ὁμοῦ.
Ἔπειτ' ἀμᾶσθε τῶνδε δύστηνον θέρος.

Ite nunc, improbi homines, vi honores attrahite, et divitias conquirite undecunque sectantes, promiscue per fas et nefas. Deinde messem luctuosam illinc provenientem metite.

V. Τίς ἄρα μήτηρ, ἢ πατήρ, κακὸν μέγα
Βροτοῖς ἔφυσε, τὸν δυσώνυμον φθόνον;
Ποῦ καὶ πότ' οἰκεῖ σώματος λαχὼν μέρος;
Ἐν χερσὶν, ἢ σπλάγχνοισιν, ἢ παρ' ὄμματα
Ἔσθ' ἡμῖν, ὡς ἦν μόχθος ἰατροῖς μέγας

Eustath. in Iliad. Ν'. p. 940. 46. *Musg.*

Apud Eustath. Εὔφημα, quod ita, ut editur, emendavit L. C. V. *Beck.*

Ἐκδημία et Νικηρὸς ex Eurip. Hypsipyla adnotantur ab Hes. Harpocr. et Gramm. Sang. v. Valcken. p. 213. *Beck.*

* Hujus dramatis œconomiam enarrat, si titulo fides, Hyginus Fab. IV. Memoratur etiam ab Aristophane Vesp. 1404. Euripidis Ino κρεμαμένη πρὸς ποδῶν, quod Scholiastes explicat per κρεμαμένη. Mihi neutrum satis perspicuum est. *Musg.*

I. Scholiastes Pindari ad Isthm. IV. 39. paullo aliter, sed ut vera lectio ex contextu pateat. Ex Prologo desumtum videtur. *Musg.*

Schol. Ἰδοῦσ' ἀλγεινῆς συμφοράν. Barnes. inter Inc. Ἰδοῦσα δεινὰς συμφοράς. Pierson. et Valck. p. 174. Ἰδοῦσα δ' Ἰνοῦς συμφοράν. *Beck.*

II. Plut. Op. Mor. p. 986. Ed. Steph. Loquitur Ino. *Musg.*

Apud Plut. dicuntur esse verba Οἰνεῦς, sed Valck. p. 173. cum Gatak. legit Ἰνοῦς, et fragmentum Euripidi vindicavit. *Beck.*

III. Stobæus Tit. IV. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. X. Idem Tit. XCIII. *Musg.*

In altero Stob. loco est: Καὶ νῦν ἐφέλκετ', ὦ — v. Valck. p. 176. *Beck.*

Stobæus Tit. XXXVIII. Ælian. Hist. Anim. 3. 15. Pro μόχθος v. 5. lego μισθός.—V. 6. cum Valckenærio V. Cl. legendum ποτοῖσι φαρμάκοις. *Musg.*

Τομαῖς ἀφαιρεῖν, ἢ ποτοῖς, ἢ φαρμάκοις,
Πασῶν μεγίστην τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων.

Quænam mater, vel pater, abominandam invidiam genuit, magnam mortalibus noxam? Ubi habitat, quam corporis partem sortita? In manibus, an in visceribus, an prope oculos? Quippe magnam medicis mercedem mereretur, vel sectione, vel potionibus, morbum amoliri, omnium, quibus homines obnoxii sunt, maximum.

VI. Ἴστω δὲ μηδεὶς ταῦθ', ἃ σιγᾶσθαι χρεών.
Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
Πρήσειεν ἄν τις· καὶ πρὸς ἄνδρ' εἰπὼν ἕνα,
Πύθοιντ' ἂν ἀστοὶ πάντες, ἃ κρύπτειν χρεών.

Nemo autem hæc, quæ tacenda sunt, sciat. Parva enim face sylvam Idæam facile quis incenderit: Et si uni dixeris, quæ celari opus est, populo universo palam fient.

VII. Νόμοι γυναικῶν οὐ καλῶς κεῖνται πέρι·
Χρῆ γὰρ τὸν εὐτυχοῦνθ' ὁπιπλείστας ἔχειν
Γυναῖκας, εἴπερ ἂν τροφὴ δόμοις παρῆν.
Ὡς τὴν κακὴν μὲν ἐξέβαλλε δωμάτων,
Τὴν δ' οὖσαν ἐσθλὴν ἡδέως ἐσώζετο.
Νῦν δ' εἰς μίαν βλέπουσι, κίνδυνον μέγαν
Ῥίπτοντες· οὐ γὰρ τῶν τρόπων πειρώμενοι
Νύμφας ἐς οἴκους ἑρματίζονται βροτοί.

De mulieribus non recte legibus constitutum est. Oportuit enim divitem quamplurimas habere uxores, modo domi esset, unde aleret: Sic enim improbam ex ædibus ejiceret, probam vero tranquille retineret. Nunc autem unam respiciunt, aleam periculosam jacientes; non enim mores experti sponsas intra ædes, velut saburram, recipiunt.

VIII. Φεῦ.
Ὅσῳ τὸ θῆλυ δυστυχέστερον γένος
Πέφυκεν ἀνδρῶν· ἔν τε τοῖσι καὶ καλοῖς
Πολλῷ λέλειπται, κἀπὶ τοῖς αἰσχροῖς πλέον.

Eheu, quantum sexus muliebris virili infelicior est. Nam et in rebus honestis multum superatur, et in abstinentia a turpibus adhuc magis.

Ver. 3. Valck. p. 176. correxit: Τί δή ποτ' ὁ.— Altera ejus emendatio prostat in Not. ad Hippol. 518. sed ea jam Barnesio in mentem venerat.—V. 5. Heath. censet, leges grammaticæ postulare,— ὡς ἦν μ. ἂν ἐ. μ. *Beck.*

VI. Stobæus Tit. XLI. Scholiastes Pindari in Pyth. III. 66. Plutarch. Op. Mor. p. 900. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 2. Schol. Pind. σέλας. Scaliger in ora libri emendavit σπινθῆρος et λέπας, quod probabat Valck. ad Ammon. p. 139. sed in Diatr. p. 174. λαμπτῆρος tuetur.—Ver. 3. Plut. ut editur, sed Stob. κἂν πρὸς ἵνα (ἵν' dedit Barnes. ἵνα γ' em. Heath.) εἴποις ποτέ. *Beck.*

VII. Stobæus Tit. LXVIII. *Musg.*

Ver. 4. Heath. vult ἐξέβαλλ' ἄν, sed repugnat Valck. p. 176. Idem Heath. ἑρματίζονται vertit, quasi fulcrum accersent. *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*

Ver. 3. Heath. emendat ἔν τε τοῖσι γὰρ καλοῖς, atque ita legitur in Stob. Gesn. p. 432, 32. Toup. ad Longin. p. 215. legit: ὧν τε καὶ τοῖσιν καλοῖς, et v. 4. κἄπειτα (ita enim voluisse videtur, vulgatur καὶ ἔτι) τ. α. πλ. *Beck.*

IX. Ὦ θνητὰ πράγματ', ὦ γυναικεῖαι φρένες,
Ὅσον νόσημα τὴν Κύπριν κεκτήμεθα.

O res humanæ! O mulierum animi, quanta nobis labes est Venus.

X. Τοιάνδε χρὴ γυναικὶ πρόσπολον ἐᾷν,
Ἥτις τὸ μὲν δίκαιον οὐ σιγήσεται,
Τὰ δ' αἰσχρὰ μισεῖ, καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἔχει.

Talem oportet uxori ancillam permittere, quæ, quod verum est, non tacebit, turpia vero ne adspicere quidem sustinet.

XI. Φειδώμεθ' ἀνδρῶν εὐγενῶν, φειδώμεθα·
Κακοὺς δ' ἀποπτύωμεν, ὥσπερ ἄξιοι.

Parcamus viris honestis, parcamus: improbos autem, ut digni sunt, aspernemur.

XII. * * * τό τ' εὐγενὲς
Πολλὴν δίδωσιν ἐλπίδ', ὡς ἄρξουσι γῆς.

Et generis nobilitas magnam spem facit, eos imperium habituros.

XIII. Τὴν εὐγένειαν, κἂν ἄμορφος ᾖ γάμος,
Τιμῶσι πολλοὶ πρὸς τέκνων χάριν λαβεῖν,
Τό τ' ἀξίωμα μᾶλλον, ἢ τὰ χρήματα.

Multi, natorum causa, conjugem nobilem, licet deformis sit, expetunt, et dignitatem potius, quam divitias.

XIV. Ἐπίσταμαι δὲ πάνθ', ὅσ' εὐγενῆ χρεών·
Σιγᾷν, ὅπου δεῖ, καὶ λέγειν, ἵν' ἀσφαλές·
Ὁρᾷν δ', ἃ δεῖ με, κοὐχ ὁρᾷν, ἃ μὴ χρεών.
Γαστρὸς κρατεῖν δέ. καὶ γὰρ ἐν κακοῖσιν ὢν
Ἐλευθέροισιν ἐκπεπαίδευμαι τρόποις.

Novi autem omnia, quæ bene natum oportet; tacere, ubi opus est, loqui, ubi tutum, videre, quæ convenit, quæ non, prævidere, gulam moderari; licet enim fortuna utar nunc adversa, mores liberales didici.

XV. Κέκτησο δ' ὀρθῶς, ἃ 'ν ἔχῃς ἄνευ ψόγου,
Καὶ μικρὰ σώζου τῇ δίκῃ ξυνοῦσ' ἀεί.
Μηδ' ὡς κακὸς ναύκληρος εὖ πράξας ποτὲ
Ζητῶν τὰ πλείον', εἶτα πάντ' ἀπώλεσεν.

IX. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*

X. Stobæus Tit. LXXXV.—V. 1. lego προσπολεῖν ἐᾷν,—V. 3. ἔχειν. *Musg.*

Ver. 1. μ' ἐᾷν Grot. et Barnes. γ' ἐᾷν, Heath. σ' ἐᾷν, Valck. p. 176. qui forte etiam conjici posse monet στέργειν ex Hippol. 641.—V. 3. Heath. mavult μισεῖν, vel κἂν κ. ὀ. ἴ. Prius se probavit Valckenario. *Beck.*

XI. Stobæus Tit. LXXXVI. *Musg.*

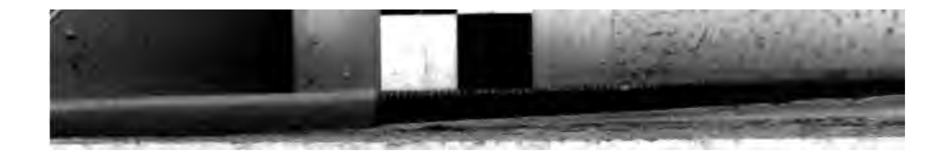
XII. Stobæus Tit. LXXXVIII. *Musg.*

XIII. Stobæus ibid. *Musg.*

XIV. Stobæus Tit. LXXXIX. Plut. Op. Mor. p. 898. Ed. Steph. A. Gellius XIII. 18.—V. 4. emendandum cum Jo. Luzacio (apud Valck. D. p. 175.) κἂν γὰρ ἐν κακοῖσιν ὦ: nisi malis καὶ γὰρ ἐν κακοῖς συνῶ. Loquitur Ino. *Musg.*

Ver. 2. Σιγᾷν θ' Valcken. e Plut. de Garrul. p. 506. C. ubi et ἵνα. Eundem versum profert idem de Exsil. p. 606. Valck. etiam dedit. —'Ορᾷν θ' et κρατεῖν τε. *Beck.*

XV. Stobæus Tit. IX. Idem Tit.

Compara autem probe et sine dedecore, quæ habueris; et exigua custodi, justitiam semper observans. Neque, ut imprudens nauclerus, olim prospere rem gerens, deinde plura affectans omnia perdidit, idem tu admittas.

XVI. Ὁρᾷς τυράννους διὰ μακρῶν ηὐξημένους
Ὡς μικρὰ τὰ σφάλλοντα, καὶ μί' ἡμέρα
Τὸν μὲν καθεῖλεν ὑψόθεν, τὸν δ' ἦρ' ἄνω.
Ὑπόπτερος δ' ὁ πλοῦτος· οἷς γὰρ ἦν ποτὲ,
Ἐξ ἐλπίδων πίπτοντας ὑπτίους ὁρῶ.

Vides, tyrannos, longo tempore potentiam adeptos, quam parva labefactent, et una dies hunc ab alto dejecit, illum evexit. Alas autem habent divitiæ: qui enim aliquando divites erant, præter spem cadentes et supinos video.

XVII. Ἄνασσα, πολλοῖς ἐστιν ἀνθρώπων κακά·
Τοῖς δ' ἄρτι λήγει· τοῖς δὲ, κίνδυνος μολεῖν.
Κύκλος γὰρ αὐτὸς καρπίμοις τε γῆς φυτοῖς,
Θνητῶν τε γενεᾷ· τοῖς μὲν αὔξεται βίος,
Τῶν δὲ φθίνει τε, κἀκθερίζεται πάλιν.

O Regina, multis mortalium jam nunc adsunt mala: aliis nuper admodum cessant; nonnullis, ne mox veniant, metus est. Hoc enim modo in orbem eunt et plantæ fructiferæ, et hominum progenies; horum quidem vita viget, aliorum vero arescit, et demetitur iterum.

XVIII. Ἐν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον.

Sapientes spem fovere oportet.

XIX. Μήτ' εὐτυχοῦσα πᾶσαν ἡνίαν χάλα,
Κακῶς τε πράσσουσ' ἐλπίδος κεδνῆς ἔχου.

XCIV. secundum versum sic exhibet: καὶ σμικρὰ σώζων τοὔνιχ' ἐν σέβειν πρέπει. *Musg.*

Versus 2. priores Barnes. habet in fr. Aloidarum, et Valck. p. 15. monebat esse vel e Sophoclis Aloadis, vel ex inc. Eurip. tragœdia.—V. 2. Grot. de conjectura dedit—οὕνεκ' εὐσεβεῖ πρέπει, hinc recepit Barnes. probante Heath. qui et σώζων habet. In Stob. T. IX. versus esse dicitur ex Eurip. Aloidis, et scribitur, ut a M. editus est. Valck. qui olim suspicabatur leg. esse τοὔνδικον σέβειν πρέπει, Diatr. p. 177. maluit σμικρὰ σ. τ. δ. ξυνὸν ἀ.—V. 3. Μηδ' edd. Stob. antiquiores; male Grot. Μὴ.—V. 4. Valcken. πάντα γ' ἀπολέσῃς, apud Barnes. πάντ' ἀπωλέσῃς. *Beck.*

XVI. Stobæus Tit. CV. male legit ἠσκημένους. Plut. Op. Mor. p. 180. Ed. Steph. Philostrat. Vit. Apollon.—V. 3. *Musg.*

Ver. 1. cum Steph. facit Barnes.—V. 3. Apud M. haud dubie operarum vitio ἂν pro ἄνω. Locus hic laudatur, vel ad eum respicitur, a Philostr. V. A. 7, 5. et Joh. Lydo apud Allat. in Socr. Epp. p. 148. monente Valck. D. p. 177. qui ad Phœn. 561. putabat, olim hic hos 4. versus lectos esse: Ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος. Ὁρᾷς — ἦρ' ἄνω; reliquos duo aliunde petitos esse. Cæterum illustravit locum Gatak. Adv. Post. p. 534. a. *Beck.*

XVII. Stobæus Tit. CV. Ed. Grot. Editi enim veteres ex Œneo citant. Plut. Op. Mor. 180. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 3. Barnes. Κύκλῳ γὰρ ἕρπει κ. τ. γῆ φ.—γενεά· τῶν μὲν—καὶ θερίζεται. Valck. D. p. 6. legit fere, ut a M. exhibitum, nisi quod maluerit—αὐτὸς—γένος—τῶν μὲν α. β.—καὶ θερίζ. et conferri jubet Gatak. ad Anton. 7, 40. *Beck.*

XVIII. Stobæus Tit. CXI. *Musg.*

XIX. Stobæus ibid. *Musg.*

Neque prospere agens omnem funem laxa; et in mœstis rebus spem non abjice.

XX. * * * μὴ σκυθρωπὸς ἴσθ' ἄγαν
Πρὸς τοὺς κακῶς πράσσοντας, ἄνθρωπος γεγώς.

Homo cum sis, ne nimis durum te præbe infelicibus.

XXI. Γίγνωσκε τἀνθρώπεια, μηδ' ὑπερμέτρως
Ἄλγει· κακοῖς γὰρ οὐ σὺ πρόσκεισαι μόνη.

Res humanas considera, neque præter modum contristare; neque enim tu sola in malis versaris.

XXII. Κοίλοις ἐν ἄντροις ἄλυχνος, ὥσπερ θὴρ μόνος.

In cavis speluncis face destitutus, velut fera solitaria.

IXION.*

I. Τοῦ μὲν δικαίου τὴν δόκησιν ἄρνυσο,
Τὰ δ' ἔργα τοῦ πᾶν δρῶντος ἔνθα κερδανεῖς.

Famam viri justi sectare, at vitam ejus, qui lucri causa nihil non fecerit.

II. Ὅστις γὰρ ἐπὶ τὸ πλέον ἔχειν πέφυκ' ἀνὴρ,
Οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον, οὐδὲ βούλεται,
Φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάσῃ πόλει.

Quicunque enim lucri amore a natura imbutus est, nihil justum aut cogitat, aut optat, amicisque et patriæ universæ infidus est.

III. Τά τοι μέγιστα πάντ' ἀπεργάζεται βροτοῖς
Τόλμ' ὥστε νικᾶν· οὔτε γὰρ τυραννίδες
Χωρὶς πόνου γένοιντ' ἂν, οὔτ' οἶκος μέγας.

Maxima quæque mortalibus efficit audacia superare. Neque enim regna, neque domus privatæ, sine labore potentes unquam fiant.

IV. Φλεγύου υἱὲ, δέσποτ' Ἰξίων.

Phlegyæ fili, domine Ixion.

XX. Stobæus Tit. CXIII. *Musg.*
Sic collocandos esse versus docuerat Valck. p. 277.; Barnes. ita: Μηδὲ σκ. — κακῶς Πράσσ. — *Beck.*
XXI. Stobæus Tit. CXXV. *Musg.*
XXII. Pollux VII. 178. *Musg.*
In Athamanta dicta putat, Valck. D. p. 180. *Beck.*
* Nota Ixionis historia, quam et Hyginus breviter narrat Fab. LXII. Ex Plutarcho novimus, (Op. Mor. p. 33. Ed. Steph.) Poëtam in fine fabulæ Ixionem rotæ affixum exhibuisse.
I. Stobæus Tit. II. Plut. Op. Mor. p. 31. Ed. Steph. Loquitur Ixion. *Musg.*
Ver. 2. olim post δρῶντος erat distinctio, quam tollendam esse docuit jam Heath. *Beck.*
II. Stobæus Tit. X. Idem Tit. XXII. habet Ὅστις γὰρ ἀστῶν πλέον, et v. 2. omittit. *Musg.*
III. Stobæus Tit. LI. Primo versu legerim ἀπείργασται, secundo τόλμαις τὸ νικᾶν, i. e. τὸ νικᾶν τόλμαις. *Musg.*
Ver. 1. ἀπειργάσθη Grot. et Barnes. ἀπείργασται etiam Heath. mavult. *Beck.*
IV. Schol. Apoll. in Lib. III. [2, 62 Heath.] *Musg.*

LAMIA.*

Τίς τοὔνομα τὸ ἐπονείδιστον βροτοῖς
Οὐκ οἶδε, Λαμίας [τῆς] Λιβυστικῆς γένος;

Ecquis nomen inter homines odiosum non audivit Lamiæ genere Libyssæ?

LICYMNIUS.†

I. Φαῦλον ἄκομψον, τὰ μέγιστ' ἀγαθόν,
Πᾶσαν ἐν ἔργῳ περιτεμνόμενον
Σοφίαν, λέσχης ἀτρίβωνα.

Modestum, minime se ostentantem, in rebus vere magnis excellentem, qui omnem sapientiam actis circumscribit, dicendi imperitus.

II. Πόνος γὰρ, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ.

Labor enim, ut aiunt, gloriæ pater est.

III. Τευθράντιον δὲ σχῆμα Μυσίας χθονός.

Teuthrantium, Mysiæ decus.

IV. Δέσποτα φιλόδαφνε, Βάκχε, Παιὰν Ἄπολλον εὔλυρε.

Domine Laurûs amans, Bacche, Pæan, Apollo lyra præstans.

V. Θριάζειν. Enthusiastice agitari.

MELANIPPE.‡

I. Ζεὺς ὅστις ἐστίν· οὐ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ
Κλύων.

* Mythologorum de Lamia traditiones vide apud Diod. Sic. Lib. XX. 41. Fabulam ab Euripide eo nomine scriptam fuisse, unus auctor est Lactantius, qui Instit. Lib. I. 6. hæc habet: *secundam* [Sibyllam] *Libyssam, cujus meminit Euripides in Lamiæ prologo. Musg.*

Diod. Sic. Lib. XX. 41. Primum versum sic suppleverim: Τίς τοὔνομ' ἀκοῇ τοὐπονείδιστον β. *Musg.*

Barnes. sic supplevit: T. τ. πᾶσι τοὐπονείδιστον β. Scal. et Voss. ita: T. τ. αἰσχρὸν κἀπονείδιστον β. quod præfert Heath. *Beck.*

† Unum Licymnium novit mythologia, Alcmenæ fratrem, quem grandævum jam casu occidit Tlepolemus. vid. Apollodor. Lib. II. 8. Pind. Olymp. VII. Argumentum dramatis ignoratur; nisi quod ad Aristophanis Av. 1248. ubi Λικύμνιαι βολαὶ memorantur, tradit unus Scholiastarum, hominem fulmine tactum in eo exhibitum fuisse, Hesychius vero, enarratum navis nescio cujus a fulmine incendium, v. Λικυμνίαις.

I. Etymolog. M. v. Φαῦλος. Diog. Laërt. III. 53. Plut. Vit. p. 565. et 879. Ed. Steph. De Hercule sermo est. *Musg.*

II. Stobæus Tit. XXIX. Apostol. XVI. 29. *Musg.*

III. Steph. Byzant. v. Τευθράντιος. *Musg.*

IV. Macrob. Saturnal. I. 18. *Musg.*

V. Hesychius in voce. *Musg.*

Valck. D. p. 17. ad Licymnium etiam refert versus apud Stob. Ecl. p. 129. (ubi pro ἐστὶ καὶ Λικυμνίοι corrigit, præeunte Reines. V. L. 3. p. 346. καὶ Εὐριπίδης Λικυμνίῳ) et Grot. Flor. p. 164. — μυρίαις παγαῖς δακρύων Ἀχέρων ἄχέων τε βρύει. *Beck.*

‡ Melanippes historiam, prout a mythologis tradita erat, enarrat Hyginus

Jupiter, quisquis demum sit: novi enim ea tantum, quæ audivi.

II. Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο,
Ἕλλην' ἔτικτε.

Jupiter, ut vere audit, Hellenem genuit.

III. Δοκεῖτε πηδᾷν τἀδικήματ' εἰς θεοὺς
Πτεροῖσι, κἄπειτ' ἐν Διὸς δέλτου πτυχαῖς
Γράφειν τιν' αὐτὰ, Ζῆνα δ' εἰσορῶντά νιν
Θνητοῖς δικάζειν; οὐδ' ἅπας ἂν οὐρανὸς,
Διὸς γράφοντος τὰς βροτῶν ἁμαρτίας,
Ἐξαρκέσειεν· οὐδ' ἐκεῖνος ἂν σκοπῶν
Πέμπειν ἑκάστῳ ζημίαν· ἀλλ' ἡ δίκη
Ἐνταῦθα που 'στιν ἐγγὺς, εἰ βούλεσθ' ὁρᾷν.

Num putatis, injuste facta in cœlum pennis efferri, deinde aliquem in Jovis tabulis scribere, Jovem vero, ea intuentem, jus dicere mortalibus? Ne totum quidem cœlum Jovi hominum peccata in tabulas referenti suffecerit; neque ipse considerans damno unumquemque mulctare. Sed Justitia hic prope adstat, si videre vultis.

IV. Ἀργὸς πολίτης κεῖνος ὡς κακός γ' ἀνήρ.

Civis otiosus, si vafer sit, malus vir est.

V. Παπαί· νέος καὶ σκαιὸς οἷός ἐστ' ἀνήρ.

Papæ! Juvenis et morosus, qualis vir est!

VI. Δοῦλον γὰρ ἐσθλὸν τοὔνομ' οὐ διαφθερεῖ.
Πολλοὶ δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν ἐλευθέρων.

Servo enim bono nihil nocebit nomen. Multi enim libere natis meliores sunt.

Fab. CLXXXVI. eandemque, vel similem, certe tangit Strabo Lib. VI. Verum ex Eratosthene in Ἵππῳ liquet, diversam fuisse Dramatis Euripidei œconomiam: quanquam neque ipsum facile cum Dionysio Halicarnassensi concilies, qui duobus locis hujus dramatis meminit, Vol. II. p. 85. et p. 103. Ed. Hudson. Confer Varron. de Re Rust. II. 5. *Musg.*

Inscribitur Μελανίππη ἡ σοφὴ ἢ δεσμῶτις, sed posterius forte in Δεσμώτης, quod est nomen patris Melanippæ, mutandum monuit Barnes. *Beck.*

I. Lucian. Jove Tragœdo. Plut. Op. Mor. p. 1346. Ed. Steph. tradit, Euripidem, cum hunc versum in initio Melanippes posuisset, magnos contra se clamores excitasse, coactumque in ejus locum, id quod proxime sequitur, sufficere. Justin. M. de Monarchia, c. 4. ex Hecuba. *Musg.*

Legitur etiam in Athenag. Deprec. p. Chr. c. 6. non nominato Euripide. *Beck.*

II. Schol. Aristoph. in Ran. 1275. Plut. Op. Mor. p. 1346. Ed. Steph. Gregor. Corinth. in Hermog. Rhetor. in calce Orator. Gr. a Reiskio editus, p. 918. Loquitur Melanippe. *Musg.*

III. Stobæus Eclog. Phys. Tit. VII. *Musg.*

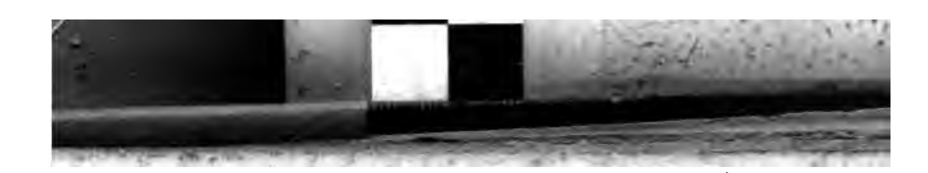
Ver. 4. Post δικάζειν vulgo colon. Interrogationis notam ponendam docuit Heath.—V. ult. amicus Valck. (D. p. 186.) legit εἰ κοὐκ ἴσθ' ὁρᾷν. *Beck.*

οὐδ' ἐκεῖνος ἂν σκοπῶν Πέμψει' ἑκάστῳ ζημίαν. Vulgo Πέμπειν, sine syntaxi. *Por.*

IV. Stobæus Tit. XXX. Verti, quasi esset δεινὸς ὤν. *Musg.*

V. Stobæus Tit. LII. *Musg.*

VI. Stobæus Tit. LXII. *Musg.*

VII. Τῆς μὲν κακῆς κάκιον οὐδὲν γίνεται
Γυναικός· ἐσθλῆς δ' οὐδὲν εἰς ὑπερβολὴν
Πέφυκ' ἄμεινον· διαφέρουσι δ' αἱ φύσεις.

Mala muliere nihil pejus est: Bonam nihil bonitate superat: tanta ingeniorum diversitas est.

VIII. Γάμους δ' ὅσοι σπεύδουσι μὴ πεπρωμένους,
Μάτην πονοῦσιν· ἡ δὲ τὸ χρεὼν πόσει
Μένουσα κἀσπούδαστος ἦλθεν εἰς δόμους.

Qui nuptias non sibi destinatas sectantur, operam perdunt. Quam autem fatum viro conjungit, etiam non petita in domum venit.

IX. Ὅσοι γαμοῦσι δ' ἢ γένει κρείσσους γάμους,
Ἢ πολλὰ χρήματ', οὐκ ἐπίστανται γαμεῖν.
Τὰ τῆς γυναικὸς γὰρ κρατοῦντ' ἐν δώμασι
Δουλοῖ τὸν ἄνδρα, κ' οὐκέτ' ἔστ' ἐλεύθερος.
Πλοῦτος δ' ἐπακτὸς ἐκ γυναικείων γάμων
Ἀνόνητος· αἱ γὰρ διαλύσεις οὐ ῥᾴδιαι.

Quicunque matrimonium contrahunt cum conjugibus genere nobilioribus, vel cum magnis divitiis, recte optare nesciunt. Nam res uxoris ubi in aedibus praevalent, virum in servitutem redigunt, neque amplius liber est. divitiae autem ab uxore acquisitae inutiles sunt: divortium enim minime tum facile est.

X. Μετρίων λέκτρων, μετρίων δὲ γάμων
Μετὰ σωφροσύνης
Κύρσαι θνητοῖσιν ἄριστον.

Mediocre conjugium et mediocrem domum cum aequanimitate sortiri optimum est mortalibus.

XI. Πλὴν τῆς τεκούσης θῆλυ πᾶν μισῶ γένος.

Praeter matrem omne foemineum genus odi.

XII. Ἴστω δ' ἄφρων ὤν, ὅστις, ἄτεκνος ὢν τὸ πρίν,
Παῖδας θυραίους εἰς δόμους ἐκτήσατο,
Τὴν μοῖραν εἰς τὸ μὴ χρεὼν παραστρέφων.
Ὧι γὰρ θεοὶ διδῶσι μὴ φῦναι τέκνα
Οὐ χρὴ 'γκαλεῖσθαι πρὸς τὸ θεῖον, ἀλλ' ἐᾷν.

Sciat, se amentem esse, qui, liberis prius destitutus, sobolem alienam in domum adscivit, fati cursum ad rem fato negatam deflectens. Cui enim Dii liberos nasci non dederunt, non numini irasci aequum est, sed tolerare.

VII. Stobaeus Tit. LXIX. Eusebius Praep. Evang. p. 466. *Musg.*

VIII. Stobaeus Tit. LXX. Versu secundo verti, quasi esset: ἣν δὲ τὸ χρεὼν πόσει ζεύγνυσι. *Musg.*

Heath. corrigit πόσιν. *quae ad tempus usque a fatis decretum operitur, cui nubat.* *Beck.*

IX. Stobaeus Tit. LXX. negativam versu ultimo non habet. *Musg.*

X. Stobaeus Tit. LXXII. Vers. primum reddidi, quasi esset δόμων. *Musg.*

XI. Stobaeus Tit. LXXIII. *Musg.*

XIII. Ὅστις δ᾽ ἀμείλικτον πατέρ᾽ ἔχει νεανίας
Στυγνόν τ᾽ ἐν οἴκοις, μεγάλα κέκτηται κακά.

Quicunque autem juvenis domi habet patrem acerbum et severum, magnum malum sortitus est.

XIV. Ἐγὼ μὲν οὐδὲν οἶδα, πῶς σκοπεῖν χρεὼν
Τὴν εὐγένειαν· τοὺς γὰρ ἀνδρείους φύσιν
Καὶ τοὺς δικαίους τῶν κενῶν δοξασμάτων,
Κἂν ὦσι δούλων, εὐγενεστέρους λέγω.

Nescio equidem, quomodo æstimanda sit nobilitas: quippe fortes manu et justos, licet a servis geniti sint, vanis titulis nobiliores censeo.

XV. Ὦ τέκνον, ἀνθρώποισιν ἔστιν οἷς βίος
Ὁ μικρὸς εὔκρατος· ἐγένετο δ᾽ ὄγκος κακόν.

O nata, nonnullis hominum tenuis vita incolumitatem dedit, aliis vero fastus damnum.

XVI. Τὰ τυγχάνοντα δ᾽ ὅστις εὖ φέρει βροτῶν,
Σοφὸν νομίζω· σωφρονεῖν τ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ.

Quisquis vero accidentia patienter fert, prudentem puto, et perturbationum expers mihi videtur.

XVII. Παλαιὸς αἶνος· ἔργα μὲν νεωτέρων,
Βουλαὶ δ᾽ ἔχουσι τῶν γεραιτέρων κράτος.

Vetus proverbium est: juvenum manus excellit, seniorum consilia.

XVIII. Τί δ᾽ ἄλλο; φωνὴ καὶ σκιὰ γέρων ἀνήρ.

Quid aliud est senex, quam vox et umbra?

XII. Stobæus Tit. LXXVI. *Musg.*

XIII. Stobæus Tit. LXXXIII.—V. 1. Legerim ἴσχει pro ἔχει. *Musg.*

Ver. 1. Metrum laborat. Heath. pro ἀμείλικτον legit ἄμικτον; negat enim, priores duas syllabas vocabuli νεανίας uspiam in unam contrahi, quod Toup. Em. in Suid. II. p. 153. censebat. *Beck.*

XIV. Stobæus Tit. LXXXVI. Primum versum emendavit, ex MSS. puto, Grotius, cum antea esset οὐκ οἶδ᾽ ὅπως δὴ σκοπεῖν. *Musg.*

XV. Stobæus Tit. XCIV.—V. 2. εὔκρατος quid sibi velit, nescio. Reddidi igitur, quasi esset: Ὁ μικρὸς ἄθραυστος ἐγένεθ᾽, οἷς τ᾽ ὄγκος κακόν. *Musg.*

Ὦ τέκνον ἀνθρώποισιν ἔστιν οἷς βίος
ὁ μικρὸς εὔκρατος· ἐγένετο δ᾽ ὄγκος κακόν.

in his merito suspecta fuit vox εὔκρατος Musgravio, cujus tamen conjecturam probare non possum. An fuit

Ὦ τέκνον ἀνθρώποισιν ἔστιν οἷς βίος
ὁ μικρὸς εὐκτός, γίγνεται δ᾽ ὄγκος κακόν.

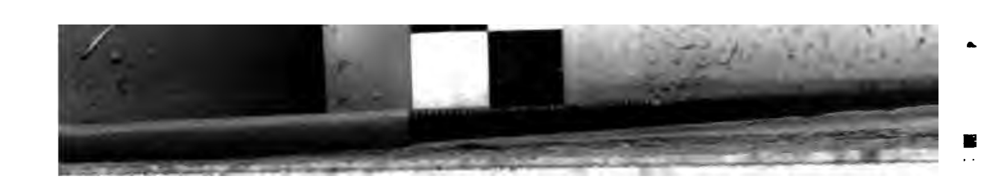
Sunt quibus angusta res sit desiderabilis, magna autem rerum copia perniciem afferat. Ut εὐκτὸς in εὔκρατος mutaretur, in causa fuisse videntur ductus illi, quibus librarii elegantiæ studiosi literas connectere et conjungere solebant. Eodem modo peccatum esse puto in loco Archytæ apud Jo. Stobensem. Tit. I. p. 13. 18. αἴκα ἐν διαφόροις καὶ μὴ κακοῖς θανάτῳ τι καὶ ἀλγηδόνι καὶ πενίᾳ ἀντιβιβάκῃ. Legendum videtur: αἴκα οὐκ ἀδιαφόροις καὶ μικροῖς θ. In Fragm. Musonii apud eundem Tit. XXIX. p. 204. 2. pro παράσημα δὲ πρὸς ἄσκησιν τοὺς συνόντας ἐνεστηγμένους αἰεί, scribam ἐντεταμένους. quod in mente habuit Latinus interpres, qui *enixe incitabat* vertit. *Jacobs.*

XVI. Stobæus Tit. CVIII. Confer Incert. CXXI. *Musg.*

Heath. censet, apud Plut. (v. Inc. l. l.) esse tantum aliam lectionem hujus fr., non aliud fragmentum. *Beck.*

XVII. Stobæus Tit. CXVI. *Musg.*

XVIII. Stobæus Tit. CXVII. *Musg.*

XIX. Τί τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς τεθνηκέναι,
Καὶ τὰ 'κχυθέντα συλλέγεις ἀλγήματα;

Quid mortuos non interire sinis, sed præteritos dolores renovas?

XX. Ἀνδρῶν δὲ πολλοὶ τοῦ γέλωτος οὕνεκα
Ἀσκοῦσι χάριτας κερτόμους· ἐγὼ δὲ πῶς
Μισῶ γελοίους, οἵτινες ἐπὶ σοφῶν
Ἀχάλιν' ἔχουσι στόματα, κ' εἰς ἀνδρῶν μὲν οὐ
Τελοῦσ' ἀριθμὸν, ἐν γέλωτι δ' εὐπρεπεῖς.
Οἰκοῦσι δ' οἴκους καὶ τὰ ναυστολούμενα
Ἔσω δόμων σώζουσι.

Multi autem viri ridiculi causa sectantur jocos mordaces. At ego nescio quomodo lepidos odi, qui sapientes ore impudenti illudunt, qui in virorum numerum non veniunt, sed in risu movendo suaves sunt. Famulis autem, qui ædes et in ædibus convecta custodiunt, *magis confido.*

XXI. Τίς τὰ παιδί' ἐξέθηκεν εἰς πατρὸς βουφόρβια;

Quis pueros in patris stabulis exposuit?

XXII. Οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ' ἐμῆς μητρὸς πάρα·
Ὡς οὐρανός τε γαῖά τ' ἦν μορφὴ μία·
Ἐπεὶ δ' ἐχωρίσθησαν ἀλλήλων δίχα,
Τίκτουσι πάντα κἀνέδωκαν εἰς φάος
Δένδρη, πετεινὰ, θῆρας, οὕς θ' ἅλμη τρέφει,
Γένος τε θνητῶν.

Non meus hic sermo, sed a matre acceptus; quod cœlum et terra faciem habebant indiscretam: Quum vero a se invicem segregarentur, pepererunt omnia et in lucem protulerunt, arbores, volucres, feras, quosque in se mare alit, et mortalium genus.

XXIII. * * * εἰ δὲ παρθένος
Φθαρεῖσά [γ'] ἐξέθηκε [νυν] τὰ παιδία,
Φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ δράσεις φόνον;

Quod si virgo vitiata natos nunc exposuit, patrem formidans, an tu cædem patrabis?

XIX. Stobæus Tit. CXXV. *Musg.*

XX. Athenæus initio Lib. XIV.—V. 3. Legendum forte σοφῶν ἔπι. Postremis versibus, qui omni ænigmate obscuriores sunt, sententiam qualemcunque restituas legendo:

Οἰκοῦσι δ', οἴκους καὶ τὰ ναυστολούμενα
Ἔσω δόμων σώζουσι [πιστεύω πλέον.]

Musg.

Ver. 2. Barnes. ἐγὼ δέ πως.—V. 3. μὲν ante ἐπὶ inserit. *Beck.*

XXI. Dionys. Halicarn. Vol. II. p. 85. Ed. Hudson., habet εἰς τὰ τοῦ πατρός. Loquitur Melanippe. *Musg.*

XXII. Dionys. Halicarn. Vol. II. p. 58. et 103. Euseb. Præp. Evang. p. 20.—V. 5. pro δένδρη πετηνὰ metri causa scripsi Δένδρη, πετεινά. Melanippes pater cum infantes in boum stabulis repertos ipsarum boum fœtum esse putaret, et tanquam monstrum comburere in animo haberet, ipsa, ut ostendat, omnia secundum naturam fieri, nec quidquam omnino monstrosum esse, his patrem alloquitur, teste Dionysio. *Musg.*

Ad v. 1. respicit Plato T. III. p. 177. A.—V. 5. Barnes. Τὰ δένδρα, πετηνὰ—Δένδρη, πετεινὰ exhibet Diod. Sic. T. I. p. 11. *Beck.*

XXIII. Dionys. Halicarn. Vol. II. p. 103. docet, hæc Melanippes verba esse in fine orationis, qua patrem a natorum cæde

XXIV. Ἴσως ἀλάστορας οὐκ ἐτόλμησε κτανεῖν.

Fortasse homicidas non ausus est occidere.

XXV. Οὐκ ἔστι πράσσοντάς τι μοχθηρὸν λαθεῖν·
'Οξὺ βλέπει γὰρ ὁ χρόνος, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

Fieri non potest, ut, qui scelus aliquod admiserunt, lateant. Nam acutum cernit tempus, quod omnia subjecta habet.

XXVI. Ἄλγιστόν ἐστι θῆλυ μισηθὲν γένος·
Αἱ γὰρ σφαλεῖσαι ταῖσιν οὐκ ἐσφαλμέναις
Αἶσχος γυναιξὶ καὶ κεκοίνωνται ψόγον,
Ταῖς οὐ κακαῖσιν αἱ κακαί· τὰ δ' εἰς γάμους
Οὐδὲν δοκοῦσιν ὑγιὲς ἀνδράσιν φρονεῖν.

Miserrimum est odii causa genus muliebre. Quae enim peccarunt infamiam, et probrum insontibus foeminis conciliant, castis incestae: unde universae viris, quoad connubii jura, non recte sentire existimantur.

XXVII. Ἣ πρῶτα μὲν τὰ θεῖα προὐμαντεύσατο
Χρησμοῖσι σαφέσιν, ἀστέρων ἐπ' ἀντολαῖς.

Quae primum quidem deorum voluntatem vaticinata est certis oraculis, ex stellarum ortibus.

XXVIII. Τὸν δ' ἀμφὶ βοῦν ῥιφέντα Βοιωτὸν καλεῖ.

Alterum vero, prope bovem projectum, Boeotum vocat.

MELEAGER.*

I. Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίας χθονὸς
'Εν ἀντιπόρθμοις πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.
Οἰνεὺς δ' ἀνάσσει τῆσδε γῆς Αἰτωλίας,
Πορθάονος παῖς, ὅς ποτ' Ἀλθαίαν γαμεῖ,

avertere conatur.—V. 2. γ' et νυν metri causa supplentur.—V. 3. Dionysius habet φόνον δράσας. *Musg.*

Pro νυν Barnes. supplevit τις. Valck. conjicit—ἐξέθηκεν εἰς βουφόρβια. Toup. in Suid. III. p. 21.—γ' ἐξέθηκε καὶ τὰ παιδία. *Beck.*

XXIV. Erotianus v. 'Αλάστορες. *Musg.*

XXV. Stobaeus Eclog. Phys. Tit. XI. ex Penelopa citat. Sed nullam Penelopam scripsit Euripides. vid. Aristoph. Thesm. 554. [Barn. Fr. Penelop.] *Musg.*

XXVI. Stobaeus Tit. LXIX. *Musg.*

XXVII. Clem. Alex. p. 306. sed emendatius Cyrillus in Julian. IV. p. 134. B. Hippo, de qua hic sermo est, Melanippes forte soror erat, Euripidi certe in Melanippa memorata, teste Hygino Poët. Astr. II. 18. *Musg.*

Ver. 2. Clem. et hinc Barnes. inter Inc. χρησμοῖσιν ἢ δι' ἀστέρων ἐπαντολάς. Ex Melanippa esse, docuit Valck. ad Phoen. 506. qui et v. 1. legit προὐμαντεύσατο, sed tuetur vulg. Heath. et rescribit v. 2. ἐπαντολαῖς. *Beck.*

XXVIII. Steph. Byzant. v. Βοιωτία. Boeotus hic Melanippae filius erat. [Barnes. in Inc.] *Musg.*

In Schol. Arist. Thesm. 279. Suid. V. Παρακαλυπτομένην, profertur ex Menalippa Σοφοκλέους (sed legendum cum Bergl. Σοφῆς) versus hic: "Ομνυμι δ' ἱερὸν αἰθέρ' οἴκησιν Διός. Quem tamen Euripidi abjudicat Valck. D. p. 49. *Beck.*

* Meleagri historiam omnes fere Mythologi enarrant. Vide Hygin. Fab. CLXXIV. Ovid. Metam. Lib. VIII. Apollodor. Lib. I. 8. et Homeri interpretes ad Iliad. ι'. *Musg.*

I. Hos versus, prologi initium, conservarunt Arist. Ranis 1269. ibique Scholiastes. Lucianus Sympos. cap. 25. Scho-

Λήδας ὅμαιμον, Θεστίου δὲ παρθένον.
[Οὗτός] ποτ' ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν,
Θύων ἀπαρχὰς, οὐκ ἔθυσεν [ἐν μέρει]
Ἀρτέμιδι.

Calydon quidem hæc regio, ex adverso terræ Pelopis campos beatos obtinens. Œneus vero regnat hic in Ætolia, filius Porthaonis, qui Althæam olim uxorem duxit, Ledæ sororem, Thestii vero filiam. Hic aliquando ex arvis segetem copiosam metens, et primitiis sacra faciens, Dianæ cum cæteris non sacrificavit.

II. Μελέαγρε, μελέαν γάρ ποτ' ἀγρεύεις ἄγραν.

III. Κερκίδος ἀοιδοῦ μελέτας. Radii musici studium.

IV. Σιδηροβριθὲς ἔλαβε δεξιᾷ ξύλον.

Dextra arripuit clavam instar ferri gravem.

V. Τὸ μὲν * * ἐν φῷ· τὸ δὲ κατὰ σκότος, κακόν.

Hoc quidem in luce. Quod autem in tenebris, malum est.

VI. Τελαμὼν δὲ χρυσοῦν αἰετὸν πέλτης ἔπι
Πρόβλημα θηρὸς, βότρυσι δ' ἔστεψεν κάρα,
Σαλαμῖνα κοσμῶν πατρίδα τὴν εὐδαίμονα.
Κύπριδος δὲ μίσημ' Ἀρκὰς Ἀταλάντη, κύνας
Καὶ τόξ' ἔχουσα, πελέκεως δὲ δίστομον
Γένυν' ἔπαλλ' Ἀγκαῖος. οἱ δὲ Θεστίου
Κοῦροι τὸ λαιὸν ἴχνος ἀνάρβυλοι ποδὸς,
Τὸν δ' ἐν πεδίλοις ὡς ἐλαφρίζον γόνυ
Ἔχοιεν, ὃς δὴ πᾶσιν Αἰτωλοῖς νόμος.

Telamon vero in parma [gestavit] aquilam auream, hanc feræ opponens, pampinis vero caput redimivit, Salaminem, patriam beatam, honestans. Arcas vero Atalanta, Veneri exosa, canes et arcus secum habens; securis autem duplicem aciem vibrabat Ancæus. Thestii autem filii, pedis sinistri vestigia nudi, alterum vero calceati erant, ut genu flexile haberent, qui omnium Ætolorum mos est.

liastes in Rhetorica Aristoph. III. 9. et Dem. Phalereus.—V. 6. Aristophanes, perspicuitatis gratia, quippe præcedentes versus non citans, Οἰνεὺς exhibet, pro quo Οὗτος cum Valckenærio V. Cl. restituendum censeo.—V. 7. metri causa supplevi ἐν μέρει, quod simili sensu habet Plutarch. Æmil. Paull. in initio. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. ad Fragm. Melanipp. retulit.—V. 4. Heath. vult Παρθάονος παῖς, et confert Apollod. I. 7, 11.—V. 7. idem corrigit οὐκ ἔθυσεν Ἐνοδίᾳ, sed Valck. p. 137. supplet παρθένῳ, aut Διὸς κόρῃ. *Beck.*

II. Etymol. M. in Μελέαγρος sine nom. fabulæ. Ex Prologo desumtum videtur. Lusus verborum interpretari non sinit. *Musg.* ἀγρεύους corrigit Valck. p. 138. *Beck.*

III. Aristoph. Ran. 1351. ibique Scholiast. *Musg.*

IV. Aristoph. Ran. 1447. ibique Scholiastes. *Musg.*

V. Etymol. M. v. φῷ. *Musg.*
Barnes. supplevit γάρ. Valck. p. 140. legit: Τὸ μὲν γὰρ ἐν φῷ· τὸ δὲ κάτω σκότος κακόν. *Beck.*

VI. Macrob. Saturnal. V. 18. testatur, in Euripidis tragœdia, quæ Meleager inscribitur, nuncium induci describentem, "quo quisque habitu fuerit ex ducibus, qui ad aprum capiendum convenerant; in eo hos" versus esse.—V. 6. eximie emendavit Jo. Schraderus V. Cl. legens; Γένυν γ' ἔπαλλ' Ἀγκαῖος. Valckenærius (p. 145.)

VII. Δειλοὶ γὰρ ἄνδρες οὐκ ἔχουσιν ἐν μάχῃ
'Αριθμὸν, ἀλλ' ἄπεισι, κἂν παρῶσ' ὅμως.

Homines enim meticulosi in pugna nullius pretii sunt, sed ut maxime præsentes sint, absunt.

VIII. 'Ως ἡδὺ δούλοις δεσπότας χρηστοὺς λαβεῖν,
Καὶ δεσπόταισι δοῦλον εὐμενῆ δόμοις.

Quam jucundum est servis dominos clementes sortiri, et dominis servum familiæ amicum.

IX. Εἰ δ' εἰς γάμους ἔλθοιμ', ὃ μὴ τύχοι ποτὲ,
Τῶν ἐν πόνοισιν ἡμερευουσῶν ἀεὶ
Βελτίον' ἂν τέκοιμι δώματι τέκνα.
'Εκ γὰρ πατρὸς καὶ μητρὸς ἐκπονουμένων
Σκληρὰς διαίτας, οἱ γόνοι βελτίονες.

Quod si in conjugium veniam, quod nunquam, oro, contingat, præstantiores corpore liberos pariam, quam eæ, quæ semper in ædibus vitam agunt. Nam ex patre et matre duræ vitæ assuetis melior fit proles.

X. 'Ηγησάμην οὖν, εἰ παραζεύξειέ τις
Χρηστῷ πονηρὸν λέκτρον, οὐκ ἂν εὐτεκνεῖν·
'Εσθλοῖν δέ τ' ἀμφοῖν ἐσθλὸν ἀμφοῖν ἔκγονον.

Putavi ergo, si quis forti conjugi ignavum copulaverit, progeniem non egregiam fore; sed ex bono utroque parente bonam prolem nascituram.

XI. Εἰ κερκίδων μὲν ἀνδράσιν μέλοι πόνος,
Γυναιξὶ δ' ὅπλων ἐμπέσοιεν ἡδοναὶ,
'Εκ τῆς ἐπιστήμης γὰρ ἐκπεπτωκότες
Κεῖνοί τ' ἂν οὐδέν εἰσιν, οὐδ' ἡμεῖς ἔτι.

Si textrinæ labor viros occuparet, fœminis vero incideret militiæ amor, nec illi, arte sua excussi, ullius pretii essent, nec nos amplius.

XII. Ἔνδον μένουσαν τὴν γυναῖκ' εἶναι χρεὼν
'Εσθλήν· θύραζε δ' ἀξίαν τοῦ μηδενός.

Bonam fœminam domi manere oportet; foris versari, quæ nullius pretii est.

pro Γίνον γ' prætulerit Γινῆδ', i. e. Γινῆδα. *Musg.*

Ver. 6. Barnes. ἀλλοκόταιος, et mox Παῖδες τ. λ. Valck. l. l. legit Κόροι. *Beck.*

VII. Stobæus Tit. VIII. *Musg.*

VIII. Stobæus Tit. LXII. *Musg.*

IX. Stobæus Tit. LXX. Clem. Alex. p. 620. Ed. Par. cui ἐκπονουμένων, v. 4. pro ὅστις ἐκπονεῖ repositum, debeo. Loquitur, puto, Atalanta, cui unice convenit illud ὃ μὴ τύχοι. Unde sequitur, v. 2. pro πόνοισι legendum δόμοισι, et v. 3. σώμασιν pro δώματι. *Musg.*

Ver. 3. Barnes. Βέλτιον ἂν et δώμασιν. Prius jam ita, ut hic legitur, correxit Heath. Valck. p. 143. δώμασιν præfert, et paullo ante pro ἀεὶ legit τινὶ.—V. 4. Barn. 'Εκ μὲν —. *Beck.*

X. Stobæus Tit. LXXII. Ver. ult. bene sic emendat Valckenærius V. Cl. 'Εσθλοῖν δέ γ' ἀμφοῖν ἐσθλὸν ἂν φῦναι γόνον. p. 142. *Beck.*

XI. Stobæus Tit. LXXIII.—Ver. 3. legendum cum Valckenærio V. Cl. παρεσπεπτωκότες.—V. 4. malim ἦσαν, οὐδ' ἡμεῖς. Grotio placet εἶεν. *Musg.*

XIII. Καὶ κτῆμα δ', ὦ τεκοῦσα, κάλλιστον τόδε,
Πλούτου δὲ κρεῖσσον· τοῦ μὲν ὠκεῖα πτέρυξ.
Παῖδες δὲ χρηστοὶ, κἂν θάνωσι, δώμασι
Καλὸν τὸ θησαύρισμα, τοῖς τεκοῦσί τε
'Ανάθημα βιότου, κοὔ ποτ' ἐκλείπει δόμους.

Et hoc quidem peculium, O genitrix, pulcherrimum est, et auro præstantius. Hujus enim velox abire penna est: at nati virtute excellentes, etiamsi moriantur, domui honestus thesaurus sunt, et parentibus vitæ decus, nunquam periturum.

XIV. Μόνον δ' ἂν αὐτὰ χρημάτων οὐκ ἂν λάβοις,
Γενναιότητα, κἀρετήν· καλὸς δέ τις
Κἀκ τῶν πονηρῶν σωμάτων γένοιτο παῖς.

Hæc tantum pretio non compares, animi magnitudinem et virtutem. Puer autem formosus facile ex parentibus deformibus nascatur.

XV. Τοὺς ζῶντας εὖ δρᾶν· κατθανὼν δὲ πᾶς ἀνὴρ
Γῆ καὶ σκιά· τὸ μηδὲν εἰς οὐδὲν ῥέπει.

Viventibus benefacito. Qui mortem obiit, umbra tantum et cinis est; nihil erat et ad nihil abit.

XVI. Φεῦ· τὰ τῶν εὐδαιμονούντων ὡς τάχα στρέφει θεός.

Eheu! quam cito felicium statum subvertit Deus.

XVII. Τερπνὸν τὸ φῶς μοι· τὸ δ' ὑπὸ γῆν ᾄδου σκότος
Οὐδεὶς ὄνειρον οὐδεὶς ἀνθρώπους μολεῖν.
'Εγὼ μὲν οὖν γεγῶσα τηλίκη δόμου
'Απέπτυσ' αὐτὸ, κοὔποτ' εὔχομαι θανεῖν.

Jucundum mihi lumen vitale. At Orci sub terra caligo, etiam in somnio homini visa, formidolosa est. Ego saltem, quamvis grandæva sim, abominor eam, et nunquam mori opto.

Ver. 3. Barnes. μὲν pro γὰρ, et cum Grot. εἶδεν, quod et Valck. p. 143. placuit, qui etiam Κεῖται et οὔτ' maluit. *Beck.*

XII. Stobæus Tit. LXXIV. *Musg.*

Ver. 2. Barnes. εὔρασιν. Valck. p. 143. vult εὕραθεν ἀξίαν, vel potius εὑραῖσι δ' ἀξίαι τοῦ μηδενός. *Beck.*

XIII. Stobæus Tit. LXXV. *Musg.*

Ver. 3. Heath. monet, θάνωσι stare non posse. Conjicit igitur κἂν στένωσι, vel πένησι. *Beck.*

XIV. Stobæus Tit. LXXXVII. *Musg.*

Ver. 3. Barnes. Κἂν ἐκ πονηρῶν. *Beck.*

XV. Stobæus Tit. XCVIII. sed emendatius Tit. CXXII. *Musg.*

Versus, ut hic scripti sunt, et ut legi voluit Valck. p. 144. mutato tantum verbo ῥέπει in βλέπει, Barnes. retulit inter fragm. Pirithoi, sed hoc loco habet: Τ. ζ. εὖ δρᾶ κ. οὐδεὶς ἀνήρ. Γῆ κ. σ., τὸ μηδὲν εἰς οὐδὲν βλέπει. *Beck.*

XVI. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

XVII. Stobæus Tit. CXX.—V. 2. Sic corrigere tentabam: Οὐδ' εἰς ὄνειρον οὐδεὶς ἀνθρώπους μολεῖν.—V. 3. Haud dubie legendum cum Valckenærio τηλικόνδ' ὅμως. *Musg.*

V. 2. Grotius ita edidit: Οὐδεὶς ἂν εἶδεν, αὖ εἰς ἀνθρώπους μολών. Barn. αὖ in ἄψ mutavit. In cod. Stob. Paris. legitur: ἄτερπνον τ. φ. μ. τὸ δ' ὑπὸ γῆν δι' ᾄδου σ. οὐδεὶς ὄνειρον οὐδεὶς ἀνθρώπους μολεῖν. Hinc Valck. p. 140. legit ita:

'Ηδύ γε τὸ φῶς μοι· τὸ δ' ὑπὸ γῆν ᾄδου σκότος
"Ατερπνον οὐδεὶς ἦλθ' ἀνθρώπων ἰδεῖν.

Pro ᾄδου etiam ἀεὶ scribi posse monet. Idem putat, hos quatuor versus secutum esse illum, qui apud Musgr. fr. Inc. not. 79. ψυχῆς, &c. et post hunc lectum esse illum, qui supra fr. 5.

V. 2. Jacobs. p. 16. s. tractat: "In

XVIII. Εἰς ἀνδροβρῶτας ἡδονὰς ἀφίξεται
Κάρηνα Τυδεὺς γένυσι Μελανίππου σπάσας.

In humani cibi cupidinem veniet Tydeus, caput Melanippi maxillis lacerans.

XIX. Ὁρᾷς σύ νυν δή μ' ὡς ἐπρεΰνας, τύχη.

Vides nunc, fortuna, quam me mitem reddidisti.

XX. Καθωσίωσε. Immolavit.

XXI. Ἀντήλιοι θεοί. Dii orientem spectantes.

XXII. Ἡ γὰρ Κύπρις πέφυκε σκότῳ φίλη,
Τὸ φῶς δ' ἀνάγκην προστίθησι σωφρονεῖν.

Venus enim tenebris amica est. At lux castitatem necessariam facit.

XXIII. Ὦ Ζεῦ, γένοιτο καταβαλεῖν τὸν σῦν ἐμέ.

O Jupiter, aprum me dejicere concede.

ŒDIPUS. *

I. Πᾶσα γὰρ δούλη πέφυκεν ἀνδρὸς ἡ σώφρων γυνή,
Ἡ δὲ μὴ σώφρων ἀνοίᾳ τὸν ξυνόνθ' ὑπερφρονεῖ.

Omnis enim casta matrona serva est viri; improba autem præ stultitia conjugem contemnit.

II. * * * πᾶσα γὰρ ἀνδρὸς
Κακίων ἄλοχος, κἂν ὁ κάκιστος
Γήμῃ τὴν εὐδοκιμοῦσαν.

Omnis enim mulier viro pejor, licet pessimus ducat fama præstantem.

desperatis rebus, inquit, desperata medicina opus est. Non omnino tamen a vulgatis litteris correctio nostra abhorret:

Συνεὼς θέλει γ' ἂν οὐδεὶς ἄνθρωπος μολεῖν.

Nemo hominum, modo sanus sit, Orcum subire velit." Idem V. D. probat Valckenarii emendationem versus 3. Sed non video, quomodo Valckenarii ὅμως cum ipsius emendatione stare possit. *Beck.*

XVIII. Schol. Pindari ad Nem. X. 12. habet ἀνδροβώτους, et v. 2. Κάρηνα Περσεύς. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. ἀνδροβρώτους. Valck. p. 142. vult ἀνδροβρῶτος.—V. 2. Grot. et Barnes. πάσας pro σπάσας. Salmas. ad ar. Dosiad. II. p. 157. et Heath. malunt Κάρηνα πυρσαῖς γ. — *Beck.*

XIX. Suidas v. Νῦν δὴ sec. MS. Leidens. Ed. Vet. τύχην. Præ utroque malim: ὡς ἐπρεΰνας, τύχαι. *Musg.*

Edd. vett. γ' pro μ'. *Beck.*

XX. Hesychius in voce. *Musg.*

XXI. Hesychius v. Ἀντήλιοι. *Musg.*

XXII. Stobæus Tit. LXIV. *Musg.* Leg. τῷ σκότῳ. *Por.*

XXIII. Hermogenes p. 564. Scholiastes in Aristot. Rhetor. III. 9. Aristides cap. περὶ συνθέσεως. *Musg.*

Hoc fragm. ad Meleagrum Eurip. retulit Valck. D. p. 145. *Beck.*

* Unum est, quod de hujus dramatis œconomia novimus, Œdipum utique non a seipso, sed a Laii famulis, excœcatum fuisse. Vid. Schol. in Phœniss. v. 68. *Musg.*

I. Stobæus Tit. LXIX. Clem. Alex. p. 499. Ed. Par. *Musg.*

II. Stobæus Tit. LXXIII. Clem. Alex. p. 499. Ed. Par. *Musg.*

Primus fr. versus apud Stob. deest. *Beck.*

III. Ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδῳ
Ἐξομματοῦμεν καὶ διόλλυμεν κόρας.

Nos autem Polybi filium humo affigentes, excæcamus et pupillas eruimus.

IV. Εἱμαρμένον δὲ τῶν κακῶν βουλευμάτων
Κακὰς ἀμοιβάς ἐστι καρποῦσθαι βροτούς.

Fatale est, ut scelestorum consiliorum malas mercedes accipiant homines.

V. Οὔτοι νόμισμα λευκὸς ἄργυρος μόνον
Καὶ χρυσός ἐστιν· ἀλλὰ κἀρετὴ βροτοῖς
Νόμισμα κεῖται πᾶσιν, ᾗ χρῆσθαι χρεών.

Non candidum duntaxat argentum et aurum pro pecunia habendum est; sed et virtus hominibus pecuniæ loco est, qua uti oportet.

VI. Πότερα γενέσθαι δῆτα χρησιμώτερον
Συνετὸν ἄτολμον, ἢ θρασύν τε κἀμαθῆ.
Τὸ μὲν γὰρ αὐτοῖν σκαιὸν, ἀλλ' ἀμύνεται.
Τὸ δ' ἡσυχαῖον ἔργον· ἐν δ' ἀμφοῖν νόσος.

Utrum melius est homini, prudentem esse sine fortitudine, an strenuum et consilii inopem. Alterum horum temerarium, sed se tuetur: at placidum illud ignavum: neutrum igitur sine malo.

VII. Φθόνος δ' ὁ πολλῶν φρένα διαφθείρων βροτῶν,
Ἀπώλεσ' αὐτὸν κἀμὲ συνδιώλεσεν.

Invidia, quæ mentem multis pervertit, illum exitio meque una dedit.

VIII. Νοῦν χρὴ θεᾶσθ'· οὐδὲν τι τῆς εὐμορφίας
Ὄφελος, ὅταν τις μὴ φρένας καλὰς ἔχῃ.

Mentem intueri oportet. Nihil juvat pulchritudo, cum quis pulchrum non habet animum.

IX. Μεγάλη τυραννὶς ἀνδρὶ τέκνα καὶ γυνή·
Ἴσην γὰρ ἀνδρὶ συμφορὰν εἶναι λέγω,
Τέκνων θ' ἁμαρτεῖν καὶ πάτρας καὶ χρημάτων
Ἀλόχου τε κεδνῆς· ὡς μόνων τῶν χρημάτων
Ἡ κρεῖσσόν ἐστι τἀνδρὶ, σώφρον' ἂν λάβῃ.

Tyrannidis instar viro liberi et uxor est. Aio enim, non minorem esse calamitatem, uxore pia et liberis destitui, quam patria et fortunia. Quippe unum hoc bonum reliquis omnibus excellit, si quis castam uxorem sortiatur.

III. Schol. in Phœniss. 59. *Musg.*

Ex eodem Schol. Phœniss. loco quatuor versus huc retulit Barnes. quos Valck. p. 612. docet esse verba Scholiastæ. *Beck.*

IV. Stobæus Eclog. Phys. Tit. VII. vid. Grotium in Excerptis. Apostol. II. 4. Plut. Op. Mor. p. 40. Ed. Steph. *Musg.*

V. Stobæus Tit. I. Clem. Alex. Sophocli tribuit, p. 484. Ed. Par. *Musg.*
Barnes. καὶ ἀρετή. Heath. malebat χἀρετὴ, præeunte Clem. Alex. p. 574. Pott. *Beck.*

VI. Stobæus Tit. VII.—V. 4. Legendum ἀργόν. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. XXXVIII. *Musg.*

VIII. Stobæus Tit. LXVI. *Musg.*

x. Ἄλλων δὲ πάντων δυσμαχώτατον γυνή.

Aliorum vero omnium maxime indomitum est mulier.

xi. Πολλάς γ' ὁ δαίμων τοῦ βίου μεταστάσεις
Ἔδωκεν ἡμῖν, μεταβολάς τε τῆς τύχης.

Multas vitæ conversiones numen nobis præbet, et fortunæ mutationes.

xii. Ἀλλ' ἡμέρα τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.

Sed vita multas vicissitudines habet.

xiii. Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὑτοῦ τύχας
Εἰς πάντας ἀμαθές· τὸ δ' ἐπικρύπτεσθαι σοφόν.

Hominem vero proprias labes palam omnibus facere, inconsultum est; celare autem, sapiens.

xiv. Ἐκ τῶν ἀέλπτων ἡ χάρις μείζων βροτοῖς
Φανεῖσα, μᾶλλον ἢ τὸ προσδοκώμενον
[Τέρπει.]

Lætitia insperata, major hominibus apparens, plus delectat, quam quod exspectatum venit.

xv. Ἑνὸς δ' ἔρωτος ὄντος οὐ μί' ἡδονή.
Οἱ μὲν κακῶν ἐρῶσιν, οἱ δὲ τῶν καλῶν.
Ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων ἔρως
Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ.

Amor etsi unicus sit, non una est voluptas. Alii mala diligunt, alii honesta. At amor, qui ad castitatem et virtutem ducit, optabilis est mortalibus, quorum ipse semper unus sim.

xvi. Οὐρὰν ὑπίλλουσ' ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν
Ἐκαθέζετ'.

Sedebat caudam sub pedes leoninos subducens.

xvii. Τὴν Ἀφροδίτην οὐχ ὁρᾷς ὅση θεός;
Ἣν οὐδ' ἂν εἴποις, οὐδὲ μετρήσειας ἂν,

ix. Stobæus Tit. LXVII.—V. 4. et 5. Legendum forte μόνον τῶν χρημάτων Κράτιστον. *Musg.*

Ver. ult. Heath. mavult: Καὶ κρεῖσσον — vertit sic: " Parem enim homini calamitatem esse dico, si ex una parte liberis, et patria, et facultatibus privetur, et si ex altera uxorem bene moratam amittat. Nam opibus solis etiam pluris hæc est homini, modo proba ei contingat." *Beck.*

x. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*

xi. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

xii. Stobæus ibid. *Musg.*

xiii. Stobæus Tit. CX. *Musg.*

xiv. Stobæus Tit. CXII. Verbum ex conjectura supplevi. *Musg.*

Olim comma post μᾶλλον erat positum, quod correxit jam Heath., qui nihil suppleri vult, sed accipit, quasi sit μείζων ἐστί. *Beck.*

xv. Stobæus Eclog. Phys. Tit. XII. Æschines contra Timarchum. Hermogenes de Gravitate Orat. *Musg.*

xvi. Erotian. v. ὑπείλλει. Ælian. Hist. Anim. XII. 7. Athenæus, p. 701. *Musg.*

Apud Schol. Eurip. Phœn. p. 790. Valck. est Οὐρὰν δ' et Ἐκαθίζετο. Æl. Οὐρὰν δ' ὑπήλλασε (at in marg. ὑπειλοῦσ') Καθίζετο. Athenæus ὑπίλας'. Valck. D. p. 193. conjicit ὑπίλας'. *Beck.*

xvii. Stobæus Eclog. Phys. Tit. XII.

Ὅση πέφυκε κἀφ' ὅσον διέρχεται.
Αὕτη τρέφει σε κἀμὲ καὶ πάντας βροτούς·
Τεκμήριον δὲ μὴ λόγῳ μόνον μάθῃς,
Ἔργῳ δὲ δείξω τὸ σθένος τὸ τῆς θεοῦ.
Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ', ὅτ' ἂν ξηρὸν πέδον
Ἄκαρπον αὐχμῷ νοτίδος ἐνδεῶς ἔχῃ.
Ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς πληρούμενος
Ὄμβρου πεσεῖν εἰς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο.
Ὅταν δὲ συμμιχθῆτον εἰς ταυτὸν δύο,
Τίκτουσιν ἡμῖν πάντα, κἀκτρέφουσ' ἅμα,
Ὅθεν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος.

Non vides, quantum numen sit Venus? Quam neque dicas unquam, neque cogites, quanta sit, et quam longinqua attingat. Illa nutrit me et te, et omnes mortales. Cujus rei indicium non oratione tantum audies, sed re ipsa deæ potentiam tibi ostendam. Amat imbrem terra, quoties humus arida præ siccitate sterilis humoris eget. Sed et cœlum venerabile, imbribus repletum, amat instinctu Veneris in terram decidere. Quum autem hæc duo una miscentur, pariunt simulque educant ea omnia, quorum ope genus humanum vivit vigetque.

ŒNEUS. *

I. Ὦ γῆς πατρῴας χαῖρε φίλτατον πέδον
Καλυδῶνος, ἔνθεν αἷμα συγγενὲς φυγὼν
Τυδεύς, τόκος μὲν Οἰνέως, πατὴρ δ' ἐμός,
Ὤικησεν Ἄργος, παῖδα δ' Ἀδράστου λαβὼν
Συνῆψε γέννα.

Salve, O terræ paternæ Calydonis solum dilectissimum, unde ob cædem cognatam exsulans Tydeus, Œnei filius, meus autem pater, Argos incoluit, et filiam Adrasti matrimonio ducens, genera conjunxit.

Athenæus, p. 599. a. Plut. Op. Mor. p. 787. et 1347. Ed. Steph. M. Antoninus, Lib. X. 21. Aristot. Eth. Nicom. IX. 1. Eth. Magn. II. 11. bis Eth. Eudem. VIII. 1. Fulvius Ursinus, MSS. ut credibile est, auctore, ex Œdipode citat in Virg. collat. cum Græcis, p. 135. Alioqui, cum Stobæus Fragmentum, quod proxime apud eum his versibus subjectum est, ad Œdipum referat, hos certe versus ex quavis potius fabula, quam ex Œdipo, desumtos suspiceris. *Musg.*

Partem fragm. habet etiam Eustath. in Iliad. ξ'. p. 967. 6. Barnes. retulit inter Inc. v. 15. ss.—V. 2. Barnes. Ἀλλ' οὐδ' ἂν—mox κἀφ' restituit Heath. pro vulg. κᾆφ'.—V. 7. Valck. D. p. 51. scribit ὅταν, et mox cum Barnes. ἴχῃ.—V. 10. et 11. Idem ἰς legit, et contulit, p. 57. simillimos versus ex Æschyli Danaidd.—V. 12. Eustath. pro Τίκτουσιν dat φύουσιν, et v. 13. Δι' ὧν pro ὅθεν.

Quæ apud Barnes. sequitur fabula Oileus, non Euripidis est. Scripsit eo nomine tragœdiam Sophocles, e qua alterum fragm. depromtum est; prius pertinet ad Syleum. *Beck.*

* Argumentum Fabulæ enarrat Scholiastes Aristophanis ad Acharn. v. 417. Erat autem hujusmodi. Œneus, post filii Tydei mortem, ab Agrii fratris filiis regno privatus est; quos deinde Diomedes, Tydei filius, interficiens, avum Œneum pristinæ dignitati restituit.

I. Scholiastes Aristot. in Rhetor. III. 16. Prologi initium est. Loquitur Diomedes. *Musg.*

II. ΔΙΟ. Σὺ δ' ὧδ' ἔρημος ξυμμάχων ἀπόλλυσαι;
ΟΙΝ. Οἱ μὲν γὰρ οὐκέτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες, κακοί.

Dio. Tu autem adjutoribus adeo destitutus peris? *Œn.* Alii enim vivere desierunt: Qui autem supersunt, ignavi sunt.

III. Ἐγὼ δὲ πατρὸς αἷμ' ἐτιμωρησάμην
Σὺν τοῖς ἐφηβήσασι τῶν ὀλωλότων.

Ego autem patris cædem ultus sum, cum mortuorum adolescentibus.

IV. Ἀλλ' ἄλλος ἄλλοις μᾶλλον ἥδεται τρόποις.

Alius aliis moribus delectatur.

V. * * τὰς βροτῶν
Γνώμας σκοτίζων, ὥστε Μαγνῆτις λίθος,
Τὴν δόξαν ἕλκει, καὶ μεθίστησιν πάλιν.

Hominum judicia offuscans, velut lapis Magneticus, opinionem ad se trahit, iterumque avertit.

VI. Ὡς οὐδὲν ἀνδρὶ πιστὸν ἄλλο, πλὴν τέκνων·
Κέρδους δ' ἕκατι καὶ τὸ συγγενὲς νοσεῖ.

Nihil utique, nisi liberi, homini fidem præstat. Propter lucrum vero etiam cognati peccant.

VII. Σχολὴ μὲν οὐχί· τῷ δὲ δυστυχοῦντί πως
Τερπνὸν τὸ κλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας.

Otium quidem nullum est: miseris tamen jucundum est enarrare iterum et lugere mala.

VIII. Πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου τοξεύμασιν
Κάρα γέροντος· τὸν βαλόντα δὲ στέφειν
Ἐγὼ τετάγμην ἆθλα κοττάβων διδούς.

Frequentibus autem vini jactibus caput senis impetebant. Ego autem jussus eram coronare eum, qui scopum tetigisset, præmia cottaborum dispensans.

IX. Ὅταν κακοὶ πράξωσιν, ὦ ξένοι, καλῶς,

II. Aristoph. Ran. v. 72. ibique Scholiastes. *Musg.*

III. Erotian. v. τιμωρίοντα. Loquitur Diomedes. *Musg.*

IV. Clem. Alex. p. 619. Ed. Par. *Musg.*

V. Suidas v. Ἡράκλεια, apud quem veteres quidam critici perverse hos versus interpretati videntur. Magnetem enim intelligi ex ultimo versu clare liquet. σκοτίζων, quod ex conjectura hic dedi pro σκοπῶν, in σκότιον primum transiisse videtur, deinde σκοπῶν. *Musg.*

Ver. 2. Grotius pro σκοπῶν dedit σκοπήσας. Heath. mavult σκοπῶν γὰρ, qui etiam docet, magnetem lapidem, qui ferrum attrahit, intelligi, contra Salmas. ad Solin. p. 776. *Beck.*

VI. Stobæus Tit. LXXV. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. CXIV. Galen. de Hippocrat. et Platon. Lib. IV. cujus lectionem sequor. Œneum loqui puto. *Musg.*

Ver. 2. Stob. Tit. τὸ λέξαι κἀποκλαύσασθαι πάλιν, unde Valck. D. p. 197. collato Galeni loco, legit: T. τὸ λέξαι κἀποδύρασθαι τύχας. *Beck.*

VIII. Athenæus, p. 666. qui locus de Cottabo videndus, quem tamen clarius explicat Nonnus Dionys. Lib. XXXIII. —V. 3. lego κοττάβων. Loqui videtur Œnei famulus. *Musg.*

Ἄγαν κρατοῦντες, κ' οὐ νομίζοντες, δίκην
Δώσειν, ἔδρασαν πάντ' ἐφέντες ἡδονῇ.

Quum improbi, O hospites, prospere agunt, magnam potentiam adepti, neque pœnas luere sperantes, quidvis faciunt, libidini obsequentes.

X. Σὺ δὲ τρέφοντα τοῦτον τρέφεις.

Alentem hunc alis.

XI. Ὀχληρὸς οὔ, δοκῶν δὲ κοιράνους στυγεῖν.

Minime quidem importunus, sed dominis malevolus habitus.

ŒNOMAUS. *

I. Ὁ πλεῖστα πράσσων πλεῖσθ' ἁμαρτάνει βροτῶν.

Quo quis plus negotii habet, eo plus peccat.

II. Ἀμηχανῶ δ' ἔγωγε, κ' οὐκ ἔχω μαθεῖν,
Εἴτ' οὖν ἄμεινόν ἐστι γίγνεσθαι τέκνα
Θνητοῖσιν, εἴτ' ἄπαιδα καρποῦσθαι βίον.
Ὁρῶ γὰρ, οἷς μὲν οὐκ ἔφυσαν, ἀθλίους·
Ὅσοισι δ' εἰσὶν, οὐδὲν εὐτυχεστέρους·
Καὶ γὰρ κακοὶ γεγῶτες ἐχθίστη νόσος,
Κἂν αὖ γένωνται σώφρονες, κακὸν μέγα.
Λυποῦσι τὸν φύσαντα, μή πάθωσί τι.

Dubius hæreo equidem, neque certo invenire possum, an melius sit, liberos mortalibus nasci, an sine liberis vita frui. Video enim, quibus nulli sunt, miseros, quibus autem contigere, nihilo feliciores. Nam si improbi evadunt, labes teterrima est. Contra si honesti fuerint, magnum inde malum sequitur. Patrem enim sollicitum habent, ne quid iis accidat.

III. Ἔνεστι πάντων πρῶτον εἰδέναι τουτὶ,
Φέρειν τὰ συμπίπτοντα μὴ παλιγκότως.
Καὶ οὗτος ἀνὴρ ἄριστος, αἵ τε συμφοραὶ
Ἧττον δάκνουσιν· ἀλλὰ ταῦτα γὰρ λέγειν
Ἐπιστάμεσθα, δρᾶν δ' ἀμηχάνως ἔχει.

A. Adhuc omnium præstantissimum est, adhuc unum hoc laudatur, accidentia ferre patienter? B. Sane quidem: Hujusmodi vir omnium

Ver. 2. Barnes. βάλλοντα, quod etsi ferri potest, tamen Heath. mutavit in βαλόντα. — V. 5. Barnes. κόντραβον. *Beck.*

IX. Stobæus Tit. CVI. Et hæc famulum Œnei, cum Diomede et comitibus ejus colloquentem, dicere puto. *Musg.*

X. Philostrat. Heroic. p. 635. Ed. Morell. citans, an alludens, non dixerim. Sermo est de famulo Œnei. *Musg.*

XI. Aristoph. Acharn. 471. Scholiastes ait, ex Œneo πεπαρῳδῆσθαι ἀτίμως. Ex conjectura dedi δὲ pro με. *Musg.*

Heath. auctoritate Schol. inter fragm. Telephi retulit ita scriptum: — ἀλλ' ἄπειμι, καὶ γὰρ εἰμ' ἄγαν Ὀχληρὸς, οὐ δοκῶν με κοιρ. σ. *Beck.*

* De dramatis œconomia nihil docent Veteres. Historia nota est. *Musg.*

Vid. Hygin. Fab. 84. *Beck.*

I. Stobæus Tit. LVIII. *Musg.*

optimus, et mala minus tum mordent. Verum hæc dicere quidem novimus, re præstare non possumus.

IV. Ὅστις δὲ θνητῶν βούλεται δυσώνυμον
Εἰς γῆρας ἐλθεῖν, οὐ λογίζεται καλῶς·
Μακρὸς γὰρ αἰὼν μυρίους τίκτει πόνους.

Quicunque autem mortalium innominatam senectutem attingere cupit, male sibi consulit. Longævitas enim innumera mala adfert.

V. Ἀλλ' ἔστι γὰρ δὴ κἀν κακοῖσιν ἡδονὴ
Θνητοῖς, ὀδυρμοὶ δακρύων τ' ἐπιῤῥοαί.
Ἀλγηδόνας δὲ ταῦτα κουφίζει φρενῶν,
Καὶ καρδίας ἔλυσε τοὺς ἄγαν πόνους.

Verum in rebus adversis dulce quiddam est hominibus lamenta et lacrymarum effusio. Dolori utique levamen adferunt, et cordis nimium mœrorem solvunt.

VI. Τεκμαιρόμεσθα τοῖς παροῦσι τἀφανῆ.

Ex rebus cognitis incerta colligimus.

PALAMEDES. *

I. Στρατηλάται δ' ἂν μυρίοι γενοίμεθα.
Σοφὸς δ' ἂν εἷς τις, ἢ δύ', ἐν μακρῷ χρόνῳ.

Imperatores facile multi existamus, at sapientes unus et alter in longo ævo.

II. Τὰ τῆς γε λήθης φάρμακ' ὀρθώσας μόνος
Ἄφωνα καὶ φωνοῦντα· συλλαβὰς τιθεὶς
Ἐξεῦρον ἀνθρώποισι γράμματ' εἰδέναι,
Ὥστ' οὐ παρόντα ποντίας ὑπὲρ πλακὸς
Τἀκεῖ κατ' οἴκους πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς·
Παισίν τ' ἀποθνήσκοντα χρημάτων μέτρον
Γράφοντα λείπειν, τὸν λαβόντα δ' εἰδέναι.

II. Stobæus Tit. LXXVI. v. ult. lego Λυποῦσι γάρ. *Musg.*

III. Stobæus Tit. XCIX. Auctorem sic scripsisse conjiciebam:

A. Ἔτ' ἐστι πάντων πρῶτον, ἓν δ' αἰνοῦτ' ἔτι,
Φέρειν τὰ συμπίπτοντα μὴ παλιγκότως;
B. Ναί.
Οὗτός τ' ἀνὴρ ἄριστος —

Musg.

Barnes. v. 1. Ἐν. π. τουτὶ πρ. εἰδ. quod cum metri leges violet, Heath. malebat — τοῦτο — V. 3. Barnes. Οὗτος δ' ἀνὴρ — Heath. conjicit Κ' οὗτός γ' ἀνήρ. *Beck.*

IV. Stobæus Tit. CXVII. *Musg.*

V. Stobæus Tit. CXXIII. *Musg.*

VI. Clem. Alex. p. 625. Ed. Par. *Musg.*

* Ad hanc fabulam alludit Aristophanes Ran. 842. Thesmoph. 777. *Musg.*

Historia Palamedis est apud Schol. Eurip. Orest. 426. Tzetz. ad Lycoph. p. 68. et 168. Hygin. f. 105. et Philostratum in Heroic. quos Barn. laudavit. Fabula hæc edita est Olymp. 91. a. 1. v. Valck. D. p. 190.

Euripides ἐν Παλαμήδει et ἐν Φοινίκι laudatur in Scholiis Hom. Marcianis. Vid. Villois. Anecd. Græc. p. 185. *Beck.*

I. Stobæus Tit. LIV. Loquitur, puto, Agamemnon. *Musg.*

῞Α δ᾽ εἰς ἔριν πίπτουσιν ἀνθρώποις κακὰ
Δέλτος διαιρεῖ, κ᾽ οὐκ ἐᾷ ψευδῆ λέγειν.

Oblivionis antidota solus ipse perficiens, muta et vocalia; et syllabas ostendens literarum scientiam hominibus monstravi; ita ut in transmarina terra pulchre sciret quivis, quæ domi agerentur, etiam non præsens: et moriens filiis descriptam relinquat suam cuique divitiarum partem, idque ita se habere accipiens sciat; quæ autem inter homines disceptantur, facile tabulæ decernunt, neque mendaciis locum relinquunt.

III. ᾿Αγάμεμνον, ἀνθρώποισι πᾶσιν αἱ τύχαι
Μορφὴν ἔχουσι· συντρέχει δ᾽ εἰς χρήματα
Τούτου δὴ πάντες· οἵ τε μουσικῆς φίλοι,
῞Οσοι τε χωρὶς ζῶσι, χρημάτων ὕπερ
Μοχθοῦσιν. ὃς δ᾽ ἂν πλεῖστ᾽ ἔχει, σοφώτατος.

Agamemnon, nemini mortalium sua sors satisfacit; et unusquisque quoad pecuniam cum hocce (i. e. Palamede) consentit. Quique musicæ studiosi, quique ab ea semoti vivunt, pecuniæ causa laborant; qui autem plurimum possidet, sapientissimus.

IV. Κώπην χρυσόκολλον.

Auro vinctum manubrium.

V. Οὐ σὺν Διονύσῳ
Κώμων ὃς ἀν᾽ ῎Ιδαν
Τέρπεται σὺν ματρὶ φίλᾳ
Τυμπάνων ἰάκχοις.

Non cum Baccho comessationum [particeps ero,] qui in Ida matri comes oblectat se tympanorum strepitu.

VI. Διεκωδώνισε. Tentavit.

VII. ᾿Εκάνετ᾽, ἐκάνετε
Τὰν πάνσοφον, ὦ Δαναοὶ,

II. Stobæus Tit. LXXXI. Loquitur Palamedes. *Musg.*

Ver. 2. Heath. mavult: ῎Αφωνα καὶ φωνοῦντα συλλαβάς τε θείς.—V. 7. Barn. Γράψαντα.—V. 8. Heath. legit κακὴν, quod ad ἔριν referatur. *Beck.*

III. Stobæus Tit. XCI.—V. 2. Lego Μομφὴν cum Grotio, deinde mox: συντρέχει δ᾽ εἰς χρήματα Τῷ τοῦδε πᾶς τις. Ex Ulyssis oratione, Palamedem criminantis, desumtum puto. *Musg.*

Ver. 1. Grot. et hinc Barn. — παντοῖαι τύχαι, et v. 3. pro τούτου δὴ πάντες dedit Πάντων ἔπαινος — Conr. Gesn. ad marg. Stob. adnotavit varias lectt. has: V. 1. χρήματα pro αἱ τύχαι.—V. 2. ἐν τῷδε pro χρήματα.—V. 3. τούτων pro τούτου. Hinc Heath. lectionem veram esse judicat hanc: ᾿Αγ., ἀ. πᾶσιν χρήματα Μορφὴν ἔχ. συντρ. δ᾽ εἰς ἓν τῷδε Τούτων ἔπαινος — *Agamemnon, hominibus cunctis formam suam probant opes; in hac una re celebranda concurrunt horum præconia.* — V. ult. Heath. mavult: ῞Ος ζ αὖ — atque sic Barn. in Add. Præf. *Beck.*

IV. Pollux X. 145. *Musg.*

Hoc fr. cum n. 6. conjunxit Barnes. *Beck.*

V. Strabo, p. 470. Ed. Par. *Musg.*

Paullo aliter disposuit Barnes. qui etiam legit: ῞Ος ἂν ῎Ι. quod jam Heath. correxit. *Beck.*

VI. Harpocration in voce. *Musg.*

VII. Tzetzes in Lycophron. 384. Philostrat. p. 718. Ed. Morell. Diog. Laërtius in Socrate, sect. 44. Auctor Argum. in Isocratis Busiridem. *Musg.*

Grotius hos versus in iambos duo rede-

Τὰν οὐδὲν ἀλγύνουσαν
Ἀηδόνα Μουσᾶν.

Trucidastis, trucidastis doctissimam, O Danai, nemini molestam Musarum lusciniam.

VIII. Αἶας πάλαι δή σ' ἐξερωτῆσαι θέλων,
Σχολή μ' ἀπεῖργε.

Ajax, cum te jamdiu interrogare cupiverim, otium non erat.

IX. Εἷς τοι δίκαιος μυρίων οὐκ ἐνδίκων
Κρατεῖ, τὸ θεῖον τὴν δίκην τε συλλαβών.

Unus profecto justus innumeris injustis superior evadit, deo et justitia adjutus.

PELEUS. *

I. Ἰὼ πύλαισιν ἥτις ἐν δόμοις.

II. Κλῦτε, Μοῖραι, Διὸς αἵ τε παρὰ θρόνον ἀγχύτατα
θεῶν ἑζόμεναι.

Audite, O Parcæ, quæ Jovis solio proxime Deorum assidentes.

III. Οὐκ ἔστιν ἀνθρώποισι τοιοῦτο σκότος,
Οὐ δῶμα γαίας κλειστὸν, ἔνθα τὴν φύσιν
Ὁ δυσγενὴς κρύψας ἂν εἴη σοφός.

Nulla tanta inter homines caligo est, nec antrum terræ clausum, ubi aliquis indolem suam absconderit, etiamsi sapiens fuerit.

git, quod ipse Barnes., etsi secutus Grotium tres iambos, additis verbis, de quibus postea, fecit, improbat. Heath. vult ita scribi: Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὰν Πάνσ. ὦ Δ. Τὰν οὐδέν' ἀλγ. Ἀηδ. μουσᾶν, idemque putat, auctorem argum. Isocrat. Busir. qui hæc tradit Euripidem in Palamede dixisse: Ἐκάνετε, ἐκάνετε, τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον, mentem potius, quam verba poëtæ, retulisse — Valck. vero ad Phœn. p. 112. novum addit versum hunc: τῶν Ἑλλάνων τὸν ἄριστον, vel hos duo: Ἐκάνετ', ἐκάνετε Τῶν Ἑλλάνων τὸν ἄριστον. Idem paullo ante corrigit, οὐδέν' ἀλγ. Cæterum spectatores, his verbis, quibus Socratis supplicium petebatur, auditis, flevisse leguntur, v. Valck. D. p. 190. s. *Beck*.

VIII. Valckenær. ad Phœniss. 292. ex MSS. Eustathius in Iliad. β'. p. 179. Ed. Bas. *Musg*.

In Schol. est Σχολῇ, et pro Αἴας erat Λάϊε. *Beck*.

IX. Stobæus Tit IX. secundum MSS. Leidens. [Barnes. inter Inc.]

Habet porro Aristophanes Ran. 1491. et seq. nonnulla, ex hoc dramate, ut videtur, desumta, sed quæ difficile foret a comici verbis secernere. *Musg*.

Septem versus inde velut Euripideos huc retulit Barnes., sed perperam, judice etiam Heath. In duobus illorum σωθῶμεν ἂν legendum pro vulg. σωθῶμεν ἂν cum Dawesio. *Beck*.

* Exsulem in hoc dramate exhibitum fuisse Pelea, ex Horatio colligere licet, de Arte Poët. 96. Causa exsilii quæ fuerit, quidque Peleo deinde acciderit, docebit Apollodorus Lib. III. c. 12.

I. Schol. Aristophanis in Nubes 1153. *Musg*.

Heath. emendat: Ἰω, ἰω, π. εἴ τις ἐ. δ. *Beck*.

II. Stobæus Eclog. Phys. Tit. IX. *Musg*.

Θεῶν Grot. omisit. Heath. ita metrum constituit: Κλῦτε δέ, μ. Διὸς, αἵ τε π. θ. ἀγχυτάται (sic etiam Grot. dedit) Θεῶν ἑζόμ. *Beck*.

III. Stobæus Tit. XC.—V. 3. Bene sic emendat Grotius: Ὁ δυσγενὴς κρύψας, κἂν εἴη σοφός. *Musg*.

Ver. 3. Grotii conjecturam, ut solet, recepit Barnes. Ea displicuit Heathio, qui putabat, ἂν adesse debere, et emendabat: Ὁ δ. κρύψει' ἄν, εἰ κ' εἴη σ. *Beck*.

IV. Τὸν ὄλβον οὐδὲν οὐδαμοῦ κρίνω βροτοῖς,
Ὅν γ' ἐξαλείφει ῥᾷον, ἢ γράφει, θεός.

Opulentiam hominum pro nihilo habeo, quam delet facilius Deus, quam pingit.

V. Τὸ γῆρας, ὦ παῖ, τῶν νεωτέρων φρενῶν
Σοφώτερον πέφυκε κἀσφαλέστερον,
Ἐμπειρία τε τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.

Senectus, O fili, sapientius aliquid tutiusque est, quam juniorum consilia, et experientia inscitia potior.

PELIADES. *

I. Μήδεια, πρὸς μὲν δώμασιν τυραννικοῖς.

Medea, ad ædes quidem regias.

II. Τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.

Quo facto? Dic mihi apertius.

III. Οὐκ ἔστι τὰ τῶν θεῶν ἄδικ'· ἐν ἀνθρώποισι δὲ
Κακοῖς νοσοῦντα σύγχυσιν πολλὴν ἔχει.

Dii non sunt injusti, sed quæ aguntur ab hominibus improbis depravata magnam confusionem pariunt.

IV. Πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε τοῖς κρατοῦσί σου.

Ne contra stimulos dominis calcitres.

V. Τὸ δ' ἔσχατον δὴ τοῦτο θαυμαστὸν βροτοῖς
Τυραννίς· οὐχ εὕροις ἂν ἀθλιώτερον.
Φίλους τε πορθεῖν καὶ κατακτανεῖν χρεὼν,
Πλεῖστος φόβος πρόσεστι, μὴ δράσωσί τι.

Quod vero supremum est, et mortalibus mirabile videtur, regnum: nihil invenias infelicius. Quum enim expedit tyranno amicos vastare et occidere, maximum periculum est, ne hi facinus aliquod edant.

VI. Αἰνῶ· διδάξαι δ', ὦ τέκνον, σὲ βούλομαι,
Ὅταν μὲν ᾗς παῖς, μὴ πλέον παιδὸς φρονεῖν·
Ἐν παρθένοις δὲ παρθένου τρόπους ἔχειν.
Ὅταν δ' ὑπ' ἀνδρὸς χλαῖναν εὐγενοῦς πέσῃς,
Τὰ δ' ἄλλ' ἀφεῖναι μηχανήματ' ἀνδράσιν.

Laudo: unum vero, O nata, docere te cupio; quamdiu puella fueris, nihil supra puellam cogitare; inter adolescentulas adolescentulæ mores

IV. Stobæus Tit. XCIII. *Musg.*
V. Stobæus Tit. CXVI. *Musg.*
* Historiam vide apud Hygin. Fab. XXIV. Ovid. Lib. VII. *Musg.*
I. Schol. ad Medeam, v. 691. dramatis initium esse testatur. *Musg.*
II. Schol. ad Medeam, v. 691. *Musg.*
III. Stob. Eclog. Eth. Tit. VII. *Musg.* Leg. τὰ θεῶν. *Por.*
IV. Stobæus Tit. III. *Musg.*
V. Stobæus Tit. XLIX. *Musg.*

habere; quum vero in torum viri nobilis veneris . . . . . alias vero subtilitates viris relinquere.

VII. Ὁρῶσι δ' οἱ διδόντες εἰς τὰ χρήματα.

Qui dono aliquid dant, facultates accipientis cogitant.

VIII. Ὄβρια. Fœtus.

PHAETHON.*

I. * * δοθῆναι Μέροπι, τῆσδ' ἄνακτι γῆς,
Ἣν ἐκ τεθρίππων ἁρμάτων πρώτην χθόνα
Ἥλιος ἀνίσχων χρυσέᾳ βάλλει φλογί.
Καλοῦσι δ' αὐτὴν γείτονες μελάμβροτοι
Ἕω φαεννὰν, ἡλίου θ' ἱπποστάσεις.

Datam esse (Clymenen) Meropi, regi hujus terræ, quam primam Sol oriens ferit aureo igne ex quadrijugo curru: vocant autem eam nigri contermini lucidam Auroram, et solis stabula.

II. Ὡς πανταχοῦ γε πατρὶς ἡ βόσκουσα γῆ.

Quæcunque regio alit, patria est.

III. Ἐν τοῖσι μωροῖς τοῦτον ἐγκρίνω βροτῶν,
Ὅστις πατὴρ ὢν παισὶ μὴ φρονοῦσιν εὖ,
Ἢ καὶ πολίταις, παραδίδωσ' ἐξουσίαν.

Inter stultos hunc numero, quicunque pater liberis prave sentientibus, vel popularibus, fræna imperii tradit.

IV. Ναῦν τοι μί' ἄγκυρ' οὐδαμῶς σώζειν φιλεῖ,
Ὡς τρεῖς ἀφέντι· προστάτης θ' ἁπλοῦς πόλει
Σφαλερὸς, ὑπὼν δὲ κἄλλος οὐ κακὸν πόλει.

Navem una ancora salvam non pariter præstiterit, ac si tres demiseris: unusque moderator civitatis, nihil tutum: aliusque succedens urbi non nocet.

VI. Stobæus Tit. LXXIV. Ante postremum versum excidit forte aliquid. *Musg.*

VII. Stobæus Tit. XCII. ex Pelopisi. *Musg.*

VIII. Ælian. Hist. Animal. VII. 47. *Musg.* ὀβρίκαλα legendum censet Valck. D. p. 200. *Beck.*

[IX. Ἀρταμεῖν. κατακόπτειν. Εὐριπίδης Πελιάσιν.] Hesych. *Beck.*

* Historia apud Ovid. Met. Lib. II. Hygin. Fab. CLIV. Philostr. Icon. *Beck.*

I. Strabo, p. 33. Ed. Par. Diog. Laërt. II. 10. legerat forte χρυσίᾳ βώλῳ φλέγει. *Musg.* Quod et Valck. D. p. 31. probat.—V. 1. Κλυμένην supplevit Barnes. *Beck.*

II. Stobæus Tit. XL. *Musg.*

III. Stobæus Tit. XLIII. Pro ἐγκρίνω vulgo ἐγὼ κρίνω. *Musg.* Ver. 1. Barnes. τόνδ' ἐγὼ κρίνω—V. 2. Ὅστις τῶν πατέρων contra metrum; quod, ut hic legitur, emendavit Grot. *Beck.*

IV. Stobæus Tit. XLIII. Phaëthonti assignat Ed. Gesn. Apostol. XIII. 56. *Musg.* Ver. 2. Heath. mavult ἀφεῖνται, ad tres usque numero projici solent.—V. 3. Pro πόλει Barn. conjicit πέλει legendum. *Beck.*

V. Δεινόν γε τοῖς πλουτοῦσι τοῦτο δ' ἔμφυτον
Σκαιοῖσιν εἶναι· τί ποτε τούτου αἴτιον;
Ἆρ' ὄλβος αὐτοῖς ὅτι τυφλὸς συνηρεφεῖ
Τυφλὰς ἔχουσι τὰς φρένας καὶ τῆς τύχης.

Grave hoc, sed locupletibus fere insitum est, ut sint vecordes. Quid hujus causa est? An quod fortuna, quippe cœca ipsa, offuscat, mentem cœcam habent?

VI. Μὴ θίγῃς ἡνιῶν, παιδίον, ἄπειρος ὤν, μηδ' ἀναβῇς τὸν
Δίφρον ἐλαύνειν μὴ μαθών.

Ne attingas fræna, cum inassuetus sis, O puer, neque in currum adscendas, quem regere non didicisti.

VII. Ἔλα δὲ, μηδὲ Λιβυκὸν αἰθέρ' ἐμβαλών·
Κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων ἁψῖδα σὴν
Κάτω διήσει.

Agito autem, neque Libycum aëra ingrediens: humidum enim admixtum non habens, rotas tuas infra demittat.

VIII. Ἵει δ' ἐφ' ἑπτὰ Πλειάδων ἔχων δρόμον.
Τοσαῦτ' ἀκούσας εἶτ' ἔμαρψεν ἡνίας·
Κρούσας δὲ πλευρὰν πτεροφόρων ὀχημάτων,
Μεθῆκεν· αἱ δ' ἔπταντ' ἐπ' αἰθέρος πτύχας.
Πατὴρ δ', ὄπισθε νῶτα Σειρίου βεβὼς,
Ἵππευε παῖδα νουθετῶν· ἐκεῖσ' ἔλα·
Τῇ ῥα· στρέφ' ἅρμα· τῇδε.

Immitte vero, versus septem Pleiadas cursum dirigens. Hæc, nec plura, audiens natus fræna arripuit, et stimulos subdens lateri aligerarum equarum, ire concessit: Illæ vero ad ætheris culmen volaverunt. pater, pone tergum equi funalis incedens, festinabat filium monens: illuc age, hac utique: currum flecte, hac.

v. Stobæus Tit. XCIII. Postremas voces, quæ forte ad sequentia pertinent, non interpretatus sum. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. Δεινόν γε τοι πλουτοῦσι, τ. — et v. 2. τούτῳ αἴτιον.—V. ult. Heath. legit τὴν τύχην, vel τὰς τύχας, ut καὶ sit pro ὥσπερ. *Beck.*

vi. Clem. Alex. Pædagog. III. 2. Si hæc, vocibus transpositis, ex senariis, quod equidem puto, corrupta sunt, sic forte restitui possunt:

—— Μὴ θίγῃς σὺ ἡνιῶν
Ἄπειρος ὤν, ὦ παιδίον, μηδ' ἐς δίφρον
Ἀναβῇς, ἐλαύνειν μὴ μαθὼν ——

Musg.

Barnes. hæc sic exhibet: τῶν ἡνιῶν, παῖ, μ. θ. ἄπ. ὤν, Μηδὲ ἀναβ. (Heath. mavult Μηδέ γ' ἀναβ.) τὸν δίφρ. ἐλ. μ. μ. et cum sequenti fr. conjungit. *Beck.*

vii. Longinus de Sublim. c. 15. *Musg.* Apud Longin. est μήτι et εἰσβαλών. *Beck.*

viii. Longinus de Sublim. c. 15.—V. 2. Legendum cum Barnesio παῖς pro εἶτ'.—V. 5. Vere Rutgersius emendasse videtur σειραίου. Locum ad Heathii mentem interpretatus sum. *Musg.*

Totum h. l. tractant Rutgers. V. L. I. 10. Salmas. ad Solin. p. 630. b. Heath. p. 179. s.—V. 2. Toup. ad Long. cum Salm. mavult τοσαῦτ' ἀκ. χέρ' ἔμαρψ. ἡ.—V. 3. Idem cum MS. Long. Paris. legit πλευρά. ὄχημα hic de equis dici copiose docuit Heath. et reprehendit Pearcium, qui post πτεροφόρων distinxerat.—V. 4. Barn. πτυχαῖς.—V. 5. Heath. quoque vult σειραίου, quod dedit Barnes. et ἱππεύειν ostendit hic esse, *properare*. Contra Toup. ad L. cum Salmas. defendit Σειρίου, coll. Calab.

IX. * * φίλος δέ μοι.
'Αλλ' οὗτος ἐν φάραγξι σήπεται νέκυς.

Carus autem mihi; nunc in fovea putrescit, cadaver illotum.

X. ῏Ω χρυσοφεγγὲς Ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας,
Ὅθεν σ' Ἀπόλλων' ἐμφανῶς κλήζει βροτός.

O auream lucem fundens Sol, ut me perdidisti; unde te Apollinem aperte nominant mortales.

XI. Μισῶ δ' εὐάγκαλον τόξον. Κρανεῖαι γυμνάσιά τ'
Οἴχοιτο.

Odi arcus leves. Hastæ et gymnasia pereant.

XII. * * * * ψυκτήρια
Δένδρεα φίλαισιν ὠλέναισι δέξεται.

Arbores umbracula præbentes amice eum amplectentur.

XIII. Θερμὴ δ' ἄνακτος φλὸξ, ὑπερτέλλουσα γῆς,
XIV. Καίει τὰ πόῤῥω, τἀγγύθεν δ' εὔκρατ' ἔχει.

Calida autem dei flamma, super terras exoriens, longinqua urit, vicina temperata facit.

XV. Ἐλεύθερος δ' ὢν δοῦλός ἐστι τοῦ λέχους,
Πεπραμένον τὸ σῶμα τῆς φερνῆς ἔχων.

Liber autem cum sit, servus fit uxoris, seipsum dote [illegible]dens.

8. 28. Vertit: "Pater autem, pone dorso canis sideris invectus, equitabat" et docet, sæpe dici, aliquem astris vehi. Mox Barnes. dedit: — ἴλα γ' ἐκεῖ Στρέφ' ἄρμα τῇδε. Ultima sic supplebat Salmas. Τῇ ῥα στρέφ' ἅρμα, τῇδ' ἄρ' οὖ. *Beck.*

Τοσαῦτ' ἀκούσας ΕΙΤ' ἔμαρψεν ἡνίας·] Ista vocula eruditorum quosdam ita male habuit, ut Salmasius et Toupius χέρσ', Heathius et Musgravius παῖς corrigant, quod citat Valck. ad Hippol. 1183. Sed perperam. Inter participium et verbum εἶτα solenniter intercedit. Vide Dawes. Misc. Crit. p. 284. Exemplis, quæ ille protulit, hæc adde. Eurip. Suppl. 309. [Aristoph. Nub. 592. 385. 376.] 1105. Troad. 296. Ion. 832. Electr. 922. 1058. [Soph. Electr. 53. 554. Æschyl. Prom. 776. (cf. Liv. XXI. 50.)] Alcest. 712. Ran. 370. Hipp. 700. Androm. 667. 754. 961. Soph. Aj. 468. 1111. 1113. Œd. C. 268. 281. Aristoph. Acharn. 24. 290. Vesp. 378. 421. 913. *Por.*

IX. Plutarch. Sympos. Lib. IV. 2. Loquitur Clymene. Pro 'Αλλ' οὗτος lego Ἄλουτος. *Musg.*

X. Macrob. Saturnal. Lib. I. 17. Schol. in Orest. 1386. Loqui puto Clymenen. *Musg.*

Ver. 2. Barnes. — Ἀπόλλων — κλήζει. *Beck.*

XI. Plut. Op. Mor. p. 1080. Ed. Steph. habet κρανείας γυμνάσια δ'. Loquitur Clymene. *Musg.*

Versus ita constituit Heath. — μισῶ δὲ τοὐδ' εὐάγκαλον Τόξον κρανείας, γυμνάσια δ' οἴχ. μοι. *Beck.*

XII. Athenæus, p. 503. *Musg.*

Ita constitui versus voluit Heath. Δένδρη legit Valck. ad Eurip. Hipp. p. 184. *Beck.*

XIV. Stobæus Eclog. Phys. Tit. XXII. Vitruvius, Lib. IX. 4. habet τὰ δ' ἐγγὺς εὔκρατ' ἔχει, quod optime emendat Valckenærius. Ἄνακτος verto *Dei*: sic enim interpretatur Scholiastes Aristophan. ad Aves, v. 782. *Musg.*

Barn. dedit: K. τὰ πόῤῥω μὲν, τὰ δ' ἐγγὺς εὔκρατα Ἔχει — Heath. emendat: K. τὰ πόῤῥω, τἀδ' ἐγγὺς δ' εὔκρατ' ἔχει. *Beck.*

XV. Eustathius in Odyss. ν'. *Musg.*

XVI. Theon in Arati Phœnom. 171. tres Hyadas in Phaëthonte Euripidis commemoratas scribit. *Musg.*

Duos etiam versiculos, qui apud Plut. de Exsil. p. 600. et Stob. Grot. T. 60. ex incerto auctore proferuntur, ad Eurip. Phaëth. retulit Barnes. *Beck.*

PHÆDRA. *

I. Ἔρως γὰρ ἄνδρας οὐ μόνους ἐπέρχεται,
Οὐδ' αὖ γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἄνω
Ψυχὰς ταράσσει, κἀπὶ πόντον ἔρχεται.
Καὶ τόνδ' ἀπείργειν οὐδ' ὁ παγκρατὴς σθένει
Ζεύς, ἀλλ' ὑπείκει καὶ θέλων ἐγκλίνεται.

Amor enim non solum viros et mulieres invadit, sed et deorum superorum animos conturbat, et mare ingreditur: et hunc coërcere ne omnipotens quidem valet Jupiter, sed ipsi lubens se submittit.

PHILOCTETES. †

I. Πῶς δ' ἂν φρονοίην, ᾧ παρῆν ἀπραγμόνως,
Ἐν τοῖσι πολλοῖς ἠριθμημένῳ στρατοῦ,
Ἴσον μετασχεῖν τῷ σοφωτάτῳ τύχης.
Ἀλλ' οὐδὲν οὕτω γαῦρον, ὡς ἀνὴρ, ἔφυ·
Τοὺς γὰρ περισσοὺς καί τι πράσσοντας πλέον
Τιμῶμεν, ἄνδρας τ' ἐν πόλει νομίζομεν.

Quomodo autem sapiens sim, cui licuit sine molestia, inter ignobiles exercitus numerato, prosperis casibus pariter cum sapientissimo frui. Sed nihil æque, ac homo, ambitiosum est. Nam eminentes et singulare aliquid tentantes honoramus et viros in urbe existimamus.

II. Ὀκνῶ δὲ μόχθων τῶν πρὶν ἐκχέαι χάριν,
Καὶ τοὺς πιτνοῦντας οὐκ ἀπωθοῦμαι πόνους.

* Quinque, quos hic daturi sumus, versus ex Sophoclis Phædra a Stobæo citantur. Clem. Alexandrinus tres priores Euripidi tribuit, fabulam non nominans. Mihi duo ultimi Sophocleum characterem referre videntur, reliqui Euripideum. Suspicor igitur, in margine Stobæi errorem esse, duosque tantum postremos versus ex Sophoclis Phædra desumtos esse. Si Euripidis sunt, in Hippolyto priore, sive Καλυπτομένῳ, Phædræ nomine citato, locum habuisse nihil vetat. *Musg.*

Fabulam non esse Euripideam, sed Hippolytum sæpe ita a veteribus appellari, docuit Valcken. ad Eurip. Hipp. Præf. p. 16. conf. id. in Diatr. p. 16. *Beck.*

I. Clem. Alexandr. p. 623. Ed. Par. habet ταράσσει. Stobæus Tit. LXIII. Pro θέλων elegantius foret γελῶν, *ridens*. *Musg.*

† De hujus Fabulæ œconomia multa habet Dio Chrysostomus Orat. LII. qui et prologi paraphrasin deditOrat. LIX. Utramque legere debet Euripidis studiosus. *Musg.*

Et conferre cap. XI. Diatr. cel. Valck. Animadversionesque Heathii in illas Oratt. p. 182.

Ad Soph. T. II. p. 195. hæc observat Brunck.: " Œconomia (Eurip. Philoct.) diversa a Sophoclea, non ita simplici deducto filo; sed plurium personarum conventu intricatior actio fuit, multoque minus πάθους habuisse videtur. *Beck.*

I. Aristot. Ethic. Nicomach. VI. 8. Idem Ethic. Eudem. V. 8. Plutarch. Op. Mor. p. 966. Ed. Steph. Schol. Aristoph. in Ranas, 284. Stobæus Tit. XXIX. Loquitur Ulysses in Prologo. *Musg.*

Ver. 4. Apud Barnes. hic non legitur. Idem mox dedit Τοὺς δ' ἄρ' περ. In v. 4. 'Αλλ' οὐδὲν pro Οὐδὲν γὰρ οὐ rescripsit Valck. *Beck.*

II. Dio Chrysostomus p. 575. B. Stobæus Tit. XXIX. Plutarch. Op.

IX. * * φίλος δέ μοι.
'Αλλ' οὗτος ἐν φάραγξι σήπεται νέκυς.

Carus autem mihi; nunc in fovea putrescit, cadaver illotum.

X. Ὦ χρυσοφεγγὲς Ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας,
Ὅθεν σ' Ἀπόλλων' ἐμφανῶς κλήζει βροτός.

O auream lucem fundens Sol, ut me perdidisti; unde te Apollinem aperte nominant mortales.

XI. Μισῶ δ' εὐάγκαλον τόξον. Κρανεῖαι γυμνάσιά τ'
Οἴχοιτο.

Odi arcus leves. Hastæ et gymnasia pereant.

XII. * * * * ψυκτήρια
Δένδρεα φίλαισιν ὠλέναισι δέξεται.

Arbores umbracula præbentes amice eum amplectentur.

XIII. Θερμὴ δ' ἄνακτος φλὸξ, ὑπερτέλλουσα γῆς,
XIV. Καίει τὰ πόῤῥω, τἀγγύθεν δ' εὔκρατ' ἔχει.

Calida autem dei flamma, super terras exoriens, longinqua urit, vicina temperata facit.

XV. 'Ελεύθερος δ' ὢν δοῦλός ἐστι τοῦ λέχους,
Πεπραμένον τὸ σῶμα τῆς φερνῆς ἔχων.

Liber autem cum sit, servus fit uxoris, seipsum dote vendens.

8. 28. Vertit: "Pater autem, pone dorso canis sideris invectus, equitabat" et docet, sæpe dici, aliquem astris vehi. Mox Barnes. dedit: — ἴλα γ' ἐκεῖ Στρίφ' ἅρμα τῇδε. Ultima sic supplebat Salmas. Τῇ ῥα στρίφ' ἅρμα, τῇδ' ἄρ' οὔ. *Beck.*

Τοσαῦτ' ἀκούσας EIT ἴμαρψεν ἡνίας·] Ista vocula eruditorum quosdam ita male habuit, ut Salmasius et Toupius χέρσ', Heathius et Musgravius παῖς corrigant, quod citat Valck. ad Hippol. 1183. Sed perperam. Inter participium et verbum εἶτα solenniter intercedit. Vide Dawes. Misc. Crit. p. 284. Exemplis, quæ ille protulit, hæc adde. Eurip. Suppl. 309. [Aristoph. Nub. 592. 385. 376.] 1105. Troad. 296. Ion. 832. Electr. 922. 1058. [Soph. Electr. 53. 554. Æschyl. Prom. 776. (cf. Liv. XXI. 50.)] Alcest. 712. Ran. 370. Hipp. 700. Androm. 667. 754. 961. Soph. Aj. 468. 1111. 1113. Œd. C. 268. 281. Aristoph. Acharn. 24. 290. Vesp. 378. 421. 913. *Por.*

IX. Plutarch. Sympos. Lib. IV. 2. Loquitur Clymene. Pro 'Αλλ' οὗτος lego Ἄλλουτος. *Musg.*

X. Macrob. Saturnal. Lib. I. 17. Schol. in Orest. 1386. Loqui puto Clymenen. *Musg.*

Ver. 2. Barnes. —'Απόλλων — κλῄζει. *Beck.*

XI. Plut. Op. Mor. p. 1080. Ed. Steph. habet κρανείας γυμνάσια δ'. Loquitur Clymene. *Musg.*

Versus ita constituit Heath. — μισῶ δὲ τοὐδ' εὐάγκαλον Τόξον κρανείας, γυμνάσια δ' οἴχ. μοι. *Beck.*

XII. Athenæus, p. 503. *Musg.*

Ita constitui versus voluit Heath. Δένδρη legit Valck. ad Eurip. Hipp. p. 184. *Beck.*

XIV. Stobæus Eclog. Phys. Tit. XXII. Vitruvius, Lib. IX. 4. habet τὰ δ' ἐγγὺς εὔκρατ' ἔχει, quod optime emendat Valckenærius. Ἄνακτος verto *Dei:* sic enim interpretatur Scholiastes Aristophan. ad Aves, v. 782. *Musg.*

Barn. dedit: K. τὰ πόῤῥω μὲν, τὰ δ' ἐγγὺς εὔκρατα Ἔχει — Heath. emendat: K. τὰ πόῤῥω, τἀδ' ἐγγὺς δ' εὔκρατ' ἔχει. *Beck.*

XV. Eustathius in Odyss. ν'. *Musg.*

XVI. Theon in Arati Phœnom. 171. tres Hyadas in Phaëthonte Euripidis commemoratas scribit. *Musg.*

Duos etiam versiculos, qui apud Plut. de Exsil. p. 600. et Stob. Grot. T. 60. ex incerto auctore proferuntur, ad Eurip. Phaëth. retulit Barnes. *Beck.*

PHÆDRA.*

I. Ἔρως γὰρ ἄνδρας οὐ μόνους ἐπέρχεται,
Οὐδ' αὖ γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἄνω
Ψυχὰς ταράσσει, κἀπὶ πόντον ἔρχεται.
Καὶ τόνδ' ἀπείργειν οὐδ' ὁ παγκρατὴς σθένει
Ζεύς, ἀλλ' ὑπείκει καὶ θέλων ἐγκλίνεται.

Amor enim non solum viros et mulieres invadit, sed et deorum superorum animos conturbat, et mare ingreditur: et hunc coërcere ne omnipotens quidem valet Jupiter, sed ipsi lubens se submittit.

PHILOCTETES.†

I. Πῶς δ' ἂν φρονοίην, ᾧ παρῆν ἀπραγμόνως,
Ἐν τοῖσι πολλοῖς ἠριθμημένῳ στρατοῦ,
Ἴσον μετασχεῖν τῷ σοφωτάτῳ τύχης.
Ἀλλ' οὐδὲν οὕτω γαῦρον, ὡς ἀνὴρ, ἔφυ·
Τοὺς γὰρ περισσοὺς καί τι πράσσοντας πλέον
Τιμῶμεν, ἄνδρας τ' ἐν πόλει νομίζομεν.

Quomodo autem sapiens sim, cui licuit sine molestia, inter ignobiles exercitus numerato, prosperis casibus pariter cum sapientissimo frui. Sed nihil æque, ac homo, ambitiosum est. Nam eminentes et singulare aliquid tentantes honoramus et viros in urbe existimamus.

II. Ὀκνῶ δὲ μόχθων τῶν πρὶν ἐκχέαι χάριν,
Καὶ τοὺς πιτνοῦντας οὐκ ἀπωθοῦμαι πόνους.

* Quinque, quos hic daturi sumus, versus ex Sophoclis Phædra a Stobæo citantur. Clem. Alexandrinus tres priores Euripidi tribuit, fabulam non nominans. Mihi duo ultimi Sophocleum characterem referre videntur, reliqui Euripideum. Suspicor igitur, in margine Stobæi errorem esse, duosque tantum postremos versus ex Sophoclis Phædra desumtos esse. Si Euripidis sunt, in Hippolyto priore, sive Καλυπτομένῳ, Phædræ nomine citato, locum habuisse nihil vetat. *Musg.*

Fabulam non esse Euripideam, sed Hippolytum sæpe ita a veteribus appellari, docuit Valcken. ad Eurip. Hipp. Præf. p. 16. conf. id. in Diatr. p. 16. *Beck.*

I. Clem. Alexandr. p. 623. Ed. Par. habet παράσσει. Stobæus Tit. LXIII. Pro θέλων elegantius foret γελῶν, *ridens*. *Musg.*

† De hujus Fabulæ œconomia multa habet Dio Chrysostomus Orat. LII. qui et prologi paraphrasin deditOrat. LIX. Utramque legere debet Euripidis studiosus. *Musg.*

Et conferre cap. XI. Diatr. cel. Valck. Animadversionesque Heathii in illas Oratt. p. 182.

Ad Soph. T. II. p. 195. hæc observat Brunck.: " Œconomia (Eurip. Philoct.) diversa a Sophoclea, non ita simplici deducto filo; sed plurium personarum conventu intricatior actio fuit, multoque minus πάθους habuisse videtur. *Beck.*

I. Aristot. Ethic. Nicomach. VI. 8. Idem Ethic. Eudem. V. 8. Plutarch. Op. Mor. p. 966. Ed. Steph. Schol. Aristoph. in Ranas, 284. Stobæus Tit. XXIX. Loquitur Ulysses in Prologo. *Musg.*

Ver. 4. Apud Barnes. hic non legitur. Idem mox dedit Τοὺς δ' ἄρ' περ. In v. 4. Ἀλλ' οὐδὲν pro Οὐδὲν γὰρ οὐ rescripsit Valck. *Beck.*

II. Dio Chrysostomus p. 575. B. Stobæus Tit. XXIX. Plutarch. Op.

Nolo autem priorum ærumnarum gratiam perdere, et l
sortito obtingunt, non recuso.

III. * * κατ' ἀρχὰς δ' οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν.

In initio autem minime tolerabilis erat.

IV. Φαγέδαινά [γ'], ἥ μου σάρκα θοινᾶται πο

Phagedæna, quæ carnes mihi pedis comedit.

V. Ἄλις, ὦ βιοτὰ, πέραινε,
Πρίν τινα συντυχίαν
Ἢ κτεάτεσσιν ἐμοῖς,
Ἢ σώματι τῷδε, γενέσθαι.

Sufficit, O vita, finem facito, priusquam infortunium qu
tatibus meis, vel huic corpori, contingat.

VI. Τί δῆτα θώκοις ἀρχικοῖς ἐνήμενοι
Σαφῶς διόμνυσθ' εἰδέναι τὰ δαιμόνων,
Οἱ τῶνδε χειρώνακτες ἄνθρωποι λόγων.
Ὅστις γὰρ αὐχεῖ θεῶν ἐπίστασθαι πέρι,
Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδεν, ἢ πείθει λέγων.

Quid, quæso, sedibus auguralibus insidentes, sancte d
divinas scire, O sermonum talium fabri. Qui eni
aliquid de Diis scire, nihil aliud callet, quam artem pe

VII. Ὅρα τ' ἔθ', ὡς κἀν θεοῖσι κερδαίνειν καλόν
Θαυμάζεται δ' ὁ πλεῖστον ἐν ναοῖς ἔχων
Χρυσόν· τί δῆτα καὶ σὲ κωλύει λαβεῖν
Κέρδος, παρόν γε, κἀξομοιοῦσθαι θεοῖς.

Vide porro, ut lucrum etiam inter Deos honestum est; c
qui in templis plurimum habet auri. Quid, quæso, et
pere, et pari cum Diis conditione esse vetat?

Mor. p. 966. Ed. Steph. Loquitur Ulysses, itidem in prologo. *Musg.*

In Stob. Gesn. est ἰκχίας, legendum ἰκχίαι monuit jam Th. Canter. V. L. 2, 5. Pro πίπτοντας, quod metrum violabat, Heath. et Valck. p. 119. emendarunt πιτνοῦντας. Heath. etiam in princ. fr. e Dion. Chr. scribi: Ὀκνῶν. *Beck.*

III. Dio Chrysost. Orat. LIX. Loquitur Philoctetes. *Musg.*

In iis, quæ præcedunt apud D. Chr. in versus redigendis multam operam posuerunt Viri DD. v. Valck. p. 125. s. Infeliciter ea res cessit, judice Heath. Gatakero Adv. Misc. cap. 10. quem sequitur Barnes. Valck. p. 126. ita: Καί τοι τὸ πολὺ δὴ τῆς νόσου 'λώφησέ μοι Χρόνῳ· κατ' ἀρχ. &c. *Beck.*

IV. Aristot. Poet. c. 12. Loquitur Philoctetes. *Musg.*

V. Stobæus Tit. CX
Lemniorum Chorus. *M*

VI. Stobæus Eclog. E
primo habet ἀργικοῖς, cui
tuit Valckenærius V. Cl
Mihi verius videbatur μ
Lego πείθει. Loquitu
legatus. *Musg.*

Ver. 3. Valck. ad A
Θνητῶν δὲ χειρ. — Heath.
intelligere, quid sint λόγ
hic tantum interrogationi
ed. Barnes. est post λόγ
fine præced. versus. Ult
verti vult: *Nihil amplius*
neque aliis oratione persua

VII. Justin. Martyr, libr
p. 41. primo versu habet
quitur Troum legatus. *M*

Ver. 1. Valck. Diatr.]

VIII. Μακάριος, ὅστις εὐτυχῶν οἴκοι μένει·
'Εν γῇ δ' ὁ φόρτος, κ' οὐ πάλιν ναυτίλλεται.

Felix, qui prospere rem gerens domi manet: merces autem cum terram attigere, non amplius navigat.

IX. 'Υπέρ γε μέντοι παντὸς 'Ελλήνων στρατοῦ
Αἰσχρὸν σιωπᾷν, βαρβάρους δ' ἐᾷν λέγειν.

Pro universo sane Græcorum exercitu turpe foret tacere, barbaris vero criminandi licentiam dare.

X. Ὥσπερ δὲ θνητὸν καὶ τὸ σῶμ' ἡμῶν ἔφυ,
Οὕτω προσήκει μηδὲ τὴν ὀργὴν ἔχειν
'Αθάνατον, ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.

Quemadmodum vero corpus nostrum natura mortale est, sic oportet hominem sibi temperantem neque iram habere immortalem.

XI. Τίς δ' ἄν σε νύμφη, τίς δὲ παρθένος νέα
Δέξαιτ' ἄν; εὖ γοῦν ὡς γαμεῖν ἔχεις, τάλας.

Quæ autem te sponsa, quæ juvencula tibi concederet? Pulchre utique uxori ducendæ habes, O miser.

XII. Πατρὶς καλῶς πράσσουσα τὸν εὐτυχοῦντ' ἀεὶ
Μείζω τίθησι, δυστυχοῦντα δ' ἀσθενῆ.

Patriæ fortuna prospera beatum semper altius tollit, infelicem deprimit.

XIII. Λέξω δ' ἐγὼ, κἄν μου διαφθείρας δοκῇ
Λόγους ὑποστὰς αὐτὸς ἠδικηκέναι.
'Αλλ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ τἀμὰ μαθήσῃ κλύων,
'Ο δ' αὐτὸς αὐτὸν ἐμφανεῖ σοι λέγων.

Dicam vero ipse, licet meæ orationi nocuisse videatur, ipse se injurium fuisse professus. Verum mea tu ex meipso audiens intelliges, ipse autem seipsum manifestabit dicens.

XIV. ['Ανέπνευσεν αἰῶνα.]

'Ορᾷς γ', ὅπως.—V. 3. λαβὼν Grot. addidit ad supplendum versum. Mox Sylb. monuit, distinctionem post παρόν γε omitti posse. *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. XXXIX. et Tit. LIX. MS. teste Gesnero, in secundo versu habet καὶ πάλιν, quod sententiam diversam, sed æque bonam, facit. Clem. Alex. p. 620. Ed. Par. *Musg.*

IX. Plutarch. Op. Mor. p. 2031. Ed. Steph. qui et solus priorem versum præbet. Diog. Laërt. V. 1. Cicero de Orat. Lib. III. Loquitur Ulysses. *Musg.*

De ver. ult. confer Quintilian. Instit. Or. 3. 1. Gatacker. A. M. P. c. 10. p. 525. *Beck.*

X. Stobæus Tit. XX. Loquitur Ulysses. *Musg.*

XI. Plutarch. Op. Mor. p. 1412. Ed. Steph. Idem in Solone, p. 163. *Musg.*

XII. Stobæus Tit. XL. *Musg.*

Ver. 1. Metri causa Heath. mavult:—πράσσουσά γ' εὐτυχοῦντ' ἀ. *Beck.*

XIII. Aristot. Rhetoric. ad Alexandrum, c. 19.—Ver. 3. pro μαθήσῃ legendum forte metri causa φρασθήσῃ: Deinde v. 4. ἐμφανῆ σπεύσει λέγων. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. δοκεῖ, et v. 2. οὗτος pro αὐτὸς. Hos 2. versus ita vertit Heath. *Ego vero dicam, quanquam meos evertisse sermones iste sibi visus sit, cum se probaturum promiserit, me eum injuria affecisse.* —V. 3. σὺ ante μαθήσῃ inseruit Barnes, —V. 4. idem ἐμφανίζῃ. Heath. vult ἐμφανίζει. *Beck.*

XIV. Hes. V. Αἰών. *Beck.*

Seni nocivum est liberis dare operam, servusque est, quisquis intempestive uxorem ducit: domina enim viro senescenti conjux.

V. Πικρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ.

Ingratum est juvenculæ vir senex.

VI. Γυνή τε πάντων ἀγριώτατον κακόν.

Mulier omnium malorum asperrimum est.

VII. Μέγιστον ἄρ' ἦν ἡ φύσις· τὸ γὰρ κακὸν
Οὐδεὶς τρέφων εὖ χρηστὸν ἂν θείη ποτέ.

Potentissimum utique est natura. Nemo enim malum bene educans bonum unquam reddiderit.

VIII. Ὦ γῆρας, οἷον τοῖς ἔχουσιν εἶ κακόν;

O senectus, quale es malum.

IX. Ἤδη δὲ πολλῶν ᾑρέθην λόγων κριτής,
Καὶ πόλλ' ἁμιλληθέντα μαρτύρων ὕπο
Τἀναντί' ἔγνων συμφορᾶς μιᾶς πέρι.
Κἀγὼ μὲν οὕτως, ὅστις ἐστ' ἀνὴρ σοφὸς,
Λογίζομαι τἀληθὲς, εἰς ἀνδρὸς φύσιν
Σκοπῶν, δίαιταν ἥντιν' ἐμπορεύεται.
Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
Οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γιγνώσκων, ὅτι
Τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ ἥδεται ξυνών.

Olim vero in multis disceptationibus judex electus, et multa contraria de eodem casu a testibus ultro citroque dicta novi. Atque ego quidem, et quisquis sapiens est, sic veritatem investigo, hominis indolem considerans, et rationem, quam instituit, vitæ. Quisquis vero malorum societate delectatur, hunc nunquam interrogavi, quippe intelligens, talem esse, quales sunt ii, quibuscum versari gaudet.

X. Δμωσὶ δ' ἐμοῖσιν εἶπον, ὡς ταυτηρίαις πυρίδες καὶ διηπέτη Κτεῖναι.

XI. Ἀμνήστευτος γυνή. Pellex.

versu τέκνα, cui τεκνοῦν substitui eodem sensu adhibitum Sophocli Trachin. 312. Secundo versu Valckenærii conjecturam recepi, (addito tamen τ') pro Δίδωσιν, ὅστις. Ultimum citat Aristophanes Thesmoph. 420. *Musg.*

Ver. 1. Valck. legit πρεσβύτῃ νέα. Heath. hunc versum a reliquis separari jubet.—V. 2. Heath. conjicit: Δυλαῖος ὅστις, οὐκ ἴσθ' ὢ. γ. *Beck.*

V. Stobæus Tit. eod. *Musg.*

VI. Stobæus Tit. LXXIII. *Musg.*

πάντως e Stob. Gesn. præfert Valck. p. 271. *Beck.*

VII. Stobæus Tit. XC. *Musg.*

VIII. Stobæus Tit. CXVII. *Musg.*

τοῖς ἔχουσιν σ' εἶ] Legit Markl. ad Eur. Suppl. 1118. probante Valck. p. 271. *Beck.*

IX. Æschines in Timarch. Diod. Sic. XII. 14.—Ver. 4. Bene Valck. χὤστις, ut et v. ult. ἴσθ' οἷοις περ. *Musg.*

Ver. 3. Valck. legit 'Εναντί', et mox μιᾶς ὕπερ, ubi in ed. Barn. est μιᾶς πέρι. *Beck.*

X. Erotianus v. Διηπέτης. quæ sic corrigit Valckenærius D. p. 274.

Δμωσὶν δ' ἐμοῖσιν εἶπον, ὡς καυτήρια
Ἐς πῦρ ἰδεῖ καὶ [ταῦτα] δὴ διώπετῆ
Θῦναι.

Latine: Famulis vero meis edixi, oportere cauteria igni immittere et candentia reddere. *Musg.*

XI. Hesychius in voce. *Musg.*

PHRYXUS.*

I. Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπὼν,
'Αγήνορος παῖς, ἵκετ' ἐς Θήβης πέδον.

Cadmus, Agenoris filius, relicta quondam urbe Sidonia, ad Thebes solum venit.

II. Ἦσαν γὰρ, [ὡς λέγουσ'] 'Αγήνορος κόροι
Κίλιξ, ἀφ' οὗ καὶ Κιλικία κικλήσκεται·
Φοῖνιξ, ὅθενπερ τοὔνομ' ἡ χώρα φέρει·
Καὶ Θάσος.

III. Δι' ἐλπίδος ζῇ, καὶ δι' ἐλπίδος τρέφου.

Spe victita, a spe nutritor.

IV. Καὶ νῷν ἀνοῖξαι μὲν σιρούς οὐκ ἠξίου.

Et nobis quidem aperire granaria recusabat.

V. Ὅστις δὲ θνητῶν οἴεται, καθ' ἡμέραν
Κακόν τι πράσσων τοὺς θεοὺς λεληθέναι,
Δοκεῖ πονηρὰ, καὶ δοκῶν ἁλίσκεται,
Ὅταν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνει Δίκη
[Τιμωρίᾳ τ' ἔτισεν ὧν ἦρξεν κακῶν.]
Ὁρᾶθ', ὅσοι νομίζετ', οὐκ εἶναι θεὸν,
Δὶς ἐξαμαρτάνοντες οὐκ εὐγνωμόνως.

* Historiam Phryxi satis copiose enarrat Hyginus Fab. III. In hoc dramate memoratum fuisse ejus a Thessalia ad Colchos trajectum, satis indicat, quod docet Scholiastes Apollon. Rhod. ad II. 384. nempe mentionem in Phryxo factam esse avium, in Aretiade, maris Euxini insula, frequentium, quæ pennas suas tanquam sagittas ejaculari solerent. Ad prologum referendum est, quod de tauro, ob Europam transvectam in cœlum relato, ibi legerat Eratosthenes. Vide eum in Ταῦρος. *Musg.*

Et Joh. Malalam, p. 35. Inde versum trochaicum fragmentis his inseruit Barnes. sed vitiosum, confer Heath. *Beck.*

I. Aristophan. Ran. 1266. Scholiastes ibi docet, Phryxi secundi initium esse. *Musg.*

Ver. 2. Barnes. temere dedit — παῖς ἦλθεν. Vid. Heath. *Beck.*

II. Schol. Phœniss. ad v. 6. sec. Codicem Augustanum. Primum versum ex conjectura utcunque supplevi: 'Ρῆσις auctoris quin a voce ἦσαν incipiat, vix dubito. Valckenærius ex priore Phryxo desumtum suspicatur. *Musg.*

Barnes. dedit: Ἦσαν γὰρ οἱ μὲν παῖδες οἱ 'Αγήνορος. Heath. malebat: Παῖδες * * * ἦσαν γὰρ οἵδ' 'Αγήνορος — ἀφ' οὗ χ' ἡ Κιλ. κ. *Beck.*

III. Etymol. M. v. ζῆθι. *Musg.*

IV. Etymol. M. in σιροὶ sec. MSum Leidensem. *Musg.*

In Etym. Leid. legitur Καὶ μῶν — quod in Καὶ νῷν mutavit Valck. p. 217. *Beck.*

V. Sextus Empiricus adv. Mathemat. I. sect. 274. iterumque sect. 286. quatuor priores versus præbet. Clem. Alex. p. 606. et Euseb. Præp. Ev. XIII. 13. omnes præter quintum et septimum. Stobæus Eclog. Phys. Tit. VII. priores quinque. Justinus Martyr, de Monarchia, omnes præter quintum. Is ergo cum in uno Stobæo legatur, idque in fine tantum fragmenti, cum omissus sit ab iis, qui prolixius locum citant, denique cum asyndeton faciat, magna suspicio oritur, ad alium locum pertinere. Retineri tamen

Ἔστιν γὰρ, ἔστιν· εἰ δέ τις πράσσει καλῶς
Κακὸς πεφυκὼς, τὸν χρόνον κερδαινέτω·
Χρόνῳ γὰρ οὗτος ὕστερον δώσει δίκην.

Quisquis vero mortalium putat, Deos se latere, cum scelesti aliquid quotidie patret, prave sentit, et sentiens convincitur, quandocunque Justitiæ otium est, et pœna sua mala, quæ aggressus est, rependit. Adspicite O, quotquot Deum nullum esse putatis, duplicem errorem perverse admittentes. Est enim, est: si quis vero improbus prospere rem gerit, tempus lucrifaciat: post tempus enim et ille pœnas luet.

VI. Εἰ δ' εὐσεβὴς ὢν τοῖσι δυσσεβεστάτοις
Εἰς ταὔτ' ἔπραττον, πῶς τάδ' ἂν καλῶς ἔχοι;
Εἰ Ζεὺς ὁ λῷστος μηδὲν ἔνδικον φρονεῖ.

Quod si pius ipse eadem sorte, qua sceleratissimi, uterer, quomodo hæc recte se haberent, si Jupiter optimus nihil justi sentiret.

VII. Λάτρις πενέστης ἀμὸς ἀρχαίων δόμων.

Colonus meus, antiquæ domus famulus.

VIII. Ἀνὴρ δ' ὃς εἶναι φῂς, ἀνέρος οὐκ ἄξιον
Δειλὸν κεκλῆσθαι, καὶ νοσεῖν αἰσχρὰν νόσον.

Virum te esse ais? Viro indignum est timoris argui, et turpi morbo laborare.

IX. Αἱ γὰρ πόλεις εἴσ' ἄνδρες, οὐκ ἐρημία.

Urbem constituunt incolæ, non solitudo.

X. Πολλοῖσι δούλοις τοὔνομ' αἰσχρόν· ἡ δὲ φρὴν
Τῶν οὐχὶ δούλων ἔστ' ἐλευθερωτέρα.

Multis servis nomen quidem inhonestum, sed animus non servis liberalior.

XI. Γυνὴ γὰρ ἐν κακοῖσι καὶ νόσοις πόσει
Ἥδιστόν ἐστι, δώματ' ἢν οἰκῇ καλῶς,
Ὀργήν τε πραΰνουσα καὶ δυσθυμίας
Ψυχὴν μεθιστᾶσ'· ἡδὺ καὶ ἀπάται φίλων.

Uxor enim in ærumnis et adversa valetudine marito suavissimum quiddam est, si res domesticas bene administret, iram leniens, et animum a mœrore avertens. Suave autem est amicorum fallaciæ.

potest, adjecta post τιμωρίαν, quæ Stobæi lectio est, copula; nisi mecum legere malis τιμωρίᾳ τ'. Nescio enim, an quisquam Græce dixerit τιμωρίαν τίειν. In emendata lectione κακῶν ponitur poëtica syntaxi pro κακά. Omnia simul connectenda esse suadet Justinus uno ductu citans. *Musg.*

Clemens et Eusebius hos versus Diphilo Comico tribuunt.—V. 1. Barnes. dedit Εἴ τις — Stob. et Justin. Ὅστις — τοὐφ' (Barnes. τάφ') ἡμέραν. Sext. Emp. καθ' ἡμέραν.—V. 4. Barnes. Ὅτι δ' ἄν.—V. 5. Τιμωρίαν τ'.—V. ult. Barnes. ὑστέρῳ. ὕστερον est ex Justin. *Beck.*

VI. Justinus Martyr, de Monarchia, p. 109. *Musg.*

Ver. 2. Barnes. ἔπραττεν. *Beck.*

VII. Athenæus, p. 264. *Musg.*

Ex Athenæo laudat Eustath. in Hom. Il. π'. p. 1120, 22. *Beck.*

VIII. Stobæus Tit. VIII. Optime emendat Valckenær. Ἀνέρα δέ σ' εἶναι φῄς; *Musg.*

IX. Stobæus Tit. XLIII. *Musg.*

X. Stobæus Tit. LXII. *Musg.*

II. Σὲ τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ
'Ρύμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξανθ',
"Ον περὶ μὲν φῶς, περὶ δ' ὀρφναία
Νὺξ αἰολόχρως, ἄκριτός τ' ἄστρων
"Οχλος ἐνδελεχῶς ἀμφιχορεύει.

Te sponte ortum, te, qui in æthereo turbine omnium naturam illigasti, circa quem lux, circaque obscura et varie colorata nox et indiscreta stellarum caterva perpetuo choreas agit.

III. 'Ακάμας τε χρόνος περί γ' ἀενάῳ
'Ρεύματι πλήρη φοιτᾷ, τίκτων
Αὐτὸς ἑαυτόν· δίδυμοί τ' ἄρκτοι
Τοῖς ὠκυπλάνοις πτερύγων ῥιπαῖς
Τὸν 'Ατλάντειον τηροῦσι πόλον.

Et tempus indefessum circumvertitur perenni et plano flumine, seipsum generans. Et Ursæ geminæ pernicibus alarum ictibus polum Atlanti incumbentem custodiunt.

IV. Πέδαις ἀχαλκεύτοισιν ἔζευκται πόδας.

Compedibus non malleo coactis pedes adstringitur.

V. 'Εμοὶ πατρὶς μὲν "Αργος, ὄνομα δ' 'Ηρακλῆς,
Θεοῦ δὲ πάντων πατρὸς ἐξέφυν Διός·
'Εμῇ γὰρ ἦλθε μητρὶ κεδνῇ πρὸς λέχος
Ζεύς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο,
"Ηκω δὲ δεῦρο πρὸς βίαν Εὐρυσθέως.

Mihi patria quidem Argos est, nomen vero Hercules, natus autem sum Jovis, Dei omnium patris. Nam in matris meæ torum venit Jupiter, ut vere quidem audit. Huc autem venio, Eurystheo cogente.

II. Clem. Alex. p. 603. Ed. Par. Euseb. Præp. Evang. p. 681. Schol. ad Orestem, v. 972. Schol. in Apollon. Rhod. IV. 144. *Musg.*

Ver. 1. Euseb. legit ἐν τῷ αἰθερίῳ.— V. 2. Vulgo ῥόμβῳ. ῥύμβῳ præbent Schol. Eurip. et Apoll. Rhod. et confirmatur ex Eustath. ad Dion. Perieg. 1134. et Hes. in Αἰθέρος ῥύμβος. Conf. super hoc loco Valck. D. p. 38—41. *Beck.*

Olim erat: αἰθερίῳ ὄμβρῳ. Scaliger cum Grot. legit ῥόμβῳ. Idem Scal. mox ἐμπλέξανθ' rescripsit pro eo, quod olim fuit, ἐμπλέξαντα. *Villoison.*

III. Clem. Alex. p. 563. Ed. Par. Schol. Aristoph. in Aves 179. Suidas v. Πόλος. Ultimus duntaxat versus apud Scholiastam et Suidam exstat, quem et sic exhibent: καὶ τὸν 'Ατλάντιον φρουρῶν πόλον. Secundo versu legendum πλήρης, vel πλήρει. Ex eodem systemate desumta puto, quæ inter Incert. Frag. retuli N°. CLV. et CLXXVII. *Musg.*

IV. Plutarch. Op. Mor. p. 166. Dicitur de Theseo, sponte præ amicitia Pirithoo vincto et cruciato adstanti. Idem Plutarchus p. 856. et p. 946. ita exhibet: Αἰδοῦς ἀχαλκεύτοισιν ἔζευκται πέδαις. [Quæ Gatak. A. P. p. 520. putat παραφθῆναι ex Eurip. loco.] Idem Op. Mor. p. 1359. Ed. Steph. *Musg.*

V. Gregorius Corinth. Commentar. in Hermogenem, p. 948. Ed. Reisk. Herculis responsum est ad ea, quæ ab Æaco interrogatus erat. *Musg.*

ἐμῇ γὰρ ἦλθε μητρὶ κεδνῇ πρὸς λέχος, vix erit, opinor, qui non conjiciat sic potius a poëta scriptum esse:

ἐμῇ γὰρ ἦλθε μητρὶ πρὸς κεδνὸν λέχος.

Herman

Ver. 3. κεδνῇ μητρὶ] Vulgo μητρὶ κεδ[...] *Pie*

IV. Πολὺς δὲ κοσσάβων ἀραγμὸς
Κύπριδος προσῳδὸν
Ἀχεῖ μέλος ἐν δόμοις.

Multus autem cottaborum strepitus musicam edit Veneri congruentem in ædibus.

V. * * ἐγὼ δὲ Σαρδιανός, οὐ γὰρ οὐκέτ' Ἀργόλας.

Ego vero Sardianus, non amplius Argivus.

VI. Ὦ πλοῦθ', ὅσῳ μὲν ῥᾷστον εἶ βάρος φέρειν·
Πόνοι δὲ κἀν σοι καὶ φθοραὶ πολλαὶ βίου
Ἔνεισ'. ὁ γὰρ πᾶς ἀσθενὴς αἰὼν βροτοῖς.

O pecunia, video sane, tu gestari facillimum onus es. Sed molestiæ et multa vitæ exitialia tecum agunt. Omnis enim contentio mortalibus de divitiis est.

POLYIDUS. *

I. * * * * Ἔα, ἔα,
Ὁρῶ γ' ἐν ἀκταῖς νομάδα κυματοφθόρον
Ἁλιαίετον· τὸν παῖδα χερσεύει μόρος.
Εἰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς εἰς θάλασσαν ἵπτατο
Ὁ κύματ' οἰκῶν ὄρνις, ἡρμήνευσεν ἂν
Τὸν παῖδ' ἐν ὑγροῖς κύμασιν τεθνηκέναι·
Νῦν δ' ἐκλιπὼν ἤθη τε καὶ νομὸν βίου
Δεῦρ' ἔπτατ'· οὔκουν ἔσθ' ὁ παῖς ἐν οἴδμασιν.

Ea! Video quidem in litore vagabundum, fluctibus verberatum, Haliæetum. Puerum in sicco constituit mors. Siquidem enim ales in undis habitans in mare e terra volasset, puerum in undis exstinctum significaret. Nunc loca consueta, quibus escam quærit, relinquens huc advolavit: non est ergo puer in fluctibus.

II. Τίς οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
Τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν κάτω νομίζεται;

Quis scit, an vivere sit revera mori, mori autem apud inferos vita habeatur?

IV. Athenæus, Lib. XV. c. 2. *Musg.* Hinc duos iambos effecit Barn. quorum ultimum sic constituit Heath. Ἠχεῖ προσῳδὸν ἐν δόμοισι σαῖς μέλος. *Musg.*

V. Steph. Byzant. v. Ἀργόλας. Versus trochaicus una syllaba deficiens. *Musg.*

VI. Stobæus Tit. XCIII. Idem Tit. XCI. ex Phœnice. Ed. Gesner. ad Phœnicem utrobique refert. Mihi nullum locum in Phœnice, diversissimi argumenti fabula, habere videbantur.—V. 1. legendum forte: ὁρῶ μέν.—V. 3. ὁ γὰρ πᾶς εὐθενῶν ἀγὼν βροτοῖς. *Musg.*

* De argumento vide in Glaucum. *Musg.*

I. Hermogenes, Tom. II. p. 254. Ed. Sturm. Ejusdem Scholiastes ineditus penes Cl. Ruhnkenium. Loquitur vates Polyidus, a Minoë, Cretensium rege, de Glauco, filio deperdito, consultus. Alludit Ælianus Hist. Anim. V. 2. *Musg.* Ver. 2. Ruhnk. apud Valck. p. 202. conjicit κυματότροφον. Heathius, qui tantum v. 4. ss. apud Barn. legerat, suspicabatur, hæc non potuisse ab augure dici, sed ab homine auguriorum contemtore. *Beck.*

II. Schol. in Hippolytum, v. 191. Sextus Empir. Pyrrh. Hypotypos. III. 229. Schol. Aristoph. in Ran. 1114. ex

X. * * * * * * Κρητικοὺς
Αὐλοὺς, θανούσης κῶλα ποικίλης νεβροῦ,
[Συνέθαψε]

Tibias Creticas, mortui hinnuli maculosi ossa, [una sepelivit.]

* PROTESILAUS. *

I. Οὐ γὰρ θέμις βέβηλον ἅπτεσθαι δόμων.

Nam profanum ædes attingere nefas est.

II. Δυοῖν λεγόντοιν, θατέρου θυμουμένου,
Ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος.

Duo cum discrepant, et alteruter irascitur, sapientior est qui verbis non certat.

III. Ὅστις δὲ πάσας συντιθεὶς ψέγει λόγῳ
Γυναῖκας ἑξῆς, σκαιός ἐστι, κ' οὐ σοφός.
Πολλῶν γὰρ οὐσῶν τὴν μὲν εὑρήσεις κακὴν,
Τὴν δ', ὥσπερ αὕτη, λῆμ' ἔχουσαν εὐγενές.

Quicunque autem omnes deinceps mulieres confundens vituperat oratione, morosus est, non sapiens. Multæ enim cum sint, aliam invenies improbam, aliam, ut hæcce, nobiles spiritus gerentem.

IV. Οὐ θαῦμ' ἔλεξας, θνητὸν ὄντα δυστυχεῖν.

Nihil mirum loqueris: homo qui sit, infelicem esse.

V. Πέπονθεν, οἷα καὶ σὲ καὶ πάντας μένει.

Passus est, quæ et te, et omnes manent.

VI. Πόλλ' ἐλπίδες ψεύδουσι κἄλογοι βροτούς.

Sæpe homines decipiunt nimis credulæ spes.

VII. Οὐκ ἂν προδοίην καίπερ ἄψυχον φίλον.

Non deseram amicum, quamvis mortuum.

VIII. * * * * ἀξίως δ' ἐμὸς
Γαμβρὸς κέκλησαι, παῖδά μοι ξυνοικίσας.

Merito autem γαμβρὸς mihi audis, qui filiam mihi in matrimonium dedisti.

X. Plutarch. Op. Mor. p. 2025. Sermo est de Minoë, Glauci sepulturam curante, unde recte Valckenærius ad hanc fabulam refert. *Musg.*

* Protesilai historiam, satis quidem aliunde notam, breviter exponit Hyginus Fab. CIII.

I. Schol. in Œdip. Col. v. 10. Suidas v. βέβηλος. *Musg.*

II. Stobæus Tit. V. Idem Tit. XIX. Plutarch. Op. Mor. p. 16. Ed. Steph. *Musg.* Barn. inter fragm. Hippolyti prioris retulit, ubi Μὴ ἀντιτ. sed Heath. e Plut. malebat ὁ μὴ 'ντιτείνων. *Beck.*

III. Stobæus Tit. LXIX. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. XCVIII. *Musg.*

V. Stobæus Tit. CXXV. *Musg.*

VI. Stobæus Tit. CXII. *Musg.* Barn. dedit — ψεύδουσιν αἱ ἄλογοι βρ. *Beck.*

VII. Dio Chrysost. Orat. XXXVII. Loquitur Laodamia. *Musg.*

VIII. Suidas in v. πενθερὰ habet ἄξιος.

II. * * * ἢ προσπηγνύναι
Κράδαις ἐρίναις.

Vel affigere caprifici ramis.

III. * * * Οὐδὲ κωλῆνες νεκρῶν.

Neque mortuorum pernæ.

IV. * * * Ἔστι τοι καλὸν
Κακοὺς κολάζειν.

Impios sane pœna afficere honestum est.

V. Καὶ τὰς μὲν ἄξῃ, πῶλον ἂν δίδῳς ἕνα,
Τὰς δὲ, ξυνωρίδ᾽· αἱ δὲ κἀπὶ τεσσάρων
Φοιτῶσιν ἵππων ἀργυρῶν· φιλοῦσι δὲ
Τὰς ἐξ Ἀθηνῶν παρθένους ὅταν φέρῃ
Πολλάς.

Et has quidem auferes, si unum pullum dederis; illas, si par pullorum: aliæ quatuor equis argenteis conductæ copiam sui facient. Amant vero quicunque virgines Athenienses multas attulerit.

SCYRIÆ. *

I. Ἡ παῖς νοσεῖ σου, κἀπικινδύνως ἔχει.
Πρὸς τοῦ; τίς αὐτὴν πημονὴ δαμάζεται;
Μῶν κρυμὸς αὐτῆς πλευρὰ γυμνάζει χολῆς;

Med. Filia tua ægrotat, et in vitæ discrimine versatur. *Lycom.* Qua de causa? quis illam male habet morbus? Num frigus, an bilis aliqua latus infestat?

II. Φεῦ τῶν βροτείων ὡς ἀνώμαλοι τύχαι.
Οἱ μὲν γὰρ εὖ πράσσουσι, τοῖς δὲ συμφοραὶ
Σκληραὶ πάρεισιν, εὐσεβοῦσιν εἰς θεούς,

justæ longitudinis collaudat, si quidem suo pede non superaret inferiorem spondam." Mihi mendum latere videtur. *Musg.*

II. Athenæus, p. 76. *Musg.*

III. Athenæus, p. 368. ubi Casaubonus νεβρῶν, *Musg.*

IV. Stobæus Tit. XLVI. *Musg.*

Variæ hujus fragm. lectiones et emendationes apud Intpp. Pollucis leguntur. *Beck.*

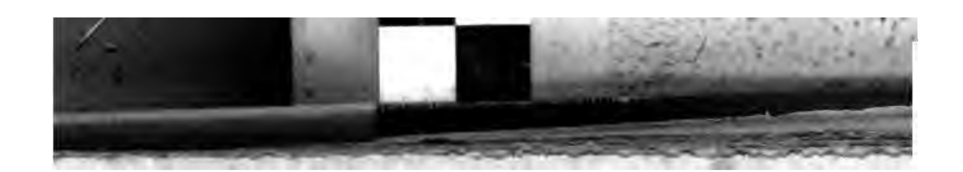
V. Pollux IX. sect. 75. πῶλος numisma erat Corinthiorum: κόρη, quam Euripides poëtice vocat παρθένος, Atheniensium.—V. 4. pro ὅταν malim ὃς ἄν. *Musg.*

* Constat ex Sexto Empirico adv. Mathem. I. 13. Lycomedem, regem Scyri, Achillis vero socerum, ab Euripide in scena exhibitum fuisse. Cum ergo a Stobæo Scyriæ Euripidis citantur, certa fere conjectura est, id nomen fuisse dramatis, in quo Lycomedis persona erat. *Musg.*

I. Sextus Empiricus adv. Mathem. Lib. I. sect. 308. ultimum versum sic interpretatur: πυνθάνεται, μή τι πλευριτικὴ γέγονε, διὰ τὸ τοὺς πλευριτικοὺς βήσσοντας ὑπόχολον ἀνάγειν. Verti, quasi esset; ἢ τις πλευρὰ γυμνάζει χολή. *Musg.*

Barn. etiam primum versum Lycomedi tribuit, et scripsit — νοσεῖ τι κάτ. λ. reliquos versus medicum pronuntiasse putavit, et edidit: Πρὸς τοῦδε; τίς μιν πημ. λ. —V. 3. Valck. p. 33. emendat χολῇ pro χολῆς, et pro γυμνάζει Ruhnk. ibid χυμάζει. *Beck.*

II. Stobæus Tit. CV. Ed. Gesn. ex Scyreo, qui nullus fuit, citat, eademque

Πράσσωσιν, ἢ λέγωσιν, ἢ φρονῶσί τι.
Ἐντεῦθεν οὖν τὸ θεῖον εἰσηγήσατο,
Ὡς ἔστι δαίμων, ἀφθίτῳ θάλλων βίῳ
Νόῳ τ' ἀκούων καὶ βλέπων φρονῶν τ' ἀεὶ,
Προσέχων τε ταῦτα, καὶ φύσιν θείαν φορῶν,
Πᾶν μὲν τὸ λεχθὲν ἐν βροτοῖς ἀκούσεται,
Ἐς δρώμενον δὲ πᾶν ἰδεῖν δυνήσεται.
Ἐὰν δὲ σὺν σιγῇ τι βουλεύῃς κακὸν,
Τοῦτ' οὐχὶ λήσει τοὺς θεούς· τὸ γὰρ φρονοῦν
Ἔν ἐστι [θείων·] τούσδε τις λόγους λέγων
Διδαγμάτων ἥδιστον εἰσηγήσατο,
Ψευδεῖ καλύψας τὴν ἀλήθειαν λόγῳ.
Ναίειν δ' ἔφασκε τοὺς θεοὺς ἐνταῦθ', ἵνα
Μάλιστά γ' ἐκπλήξειεν ἀνθρώπους, ἄγων
(Ὅθεν περ ἔγνω τοὺς φόβους, εἶναι βροτοῖς
Καὶ τὰς ὀνήσεις τῷ ταλαιπώρῳ βίῳ)

timendum esset, si quid mali clam facerent, aut dicerent, aut cogitarent. Hinc ergo res divinas induxit, esse utique Numen, quod vita sempiterna floreat, mente audiens et videns, cogitansque semper et animadvertens hæc, et natura immortali præditum, omne, quod inter homines dicatur, audiet, omne, quod agitur, videre poterit. Quin et malum aliquod silentio si mediteris, neque hoc Deos latebit; nam id ipsum, quo cogitamus, in Deorum numero est. Hos aliquis sermones serens suavissimam doctrinam docuit, veritatem mendacio involvens. Habitare autem Deos dixit illic, ubi maxime formidinem hominibus incuteret, ducens, unde noverat utique terrores hominibus venire,

erat. De qua historiola meum judicium non interpono; indicasse contentus, etiam Pirithoum, qui a pluribus veterum ut Euripidis citatur, quique orationis colore, quantum ex fragmentis judicare licet, Euripidem auctorem sibi vindicat, hunc ipsum, inquam, Pirithoum a nonnullis veterum Critiæ tributum fuisse, adeo ut Athenæus rem in medio reliquerit, p. 496. Cæterum in hoc fragmento, mendis præter modum scatente, inusitatam mihi licentiam sumsi, nempe ut ex conjectura emendatum, prolixitatis vitandæ causa exhiberem. *Musg.*

Euripidi abjudicat Valck. D. p. 209. et p. 14. Critiæ tribuendum judicat.—V. 3. Barnes. ἄθλων.—V. 7. Γίνους βροτείου ex conjectura Grotii insertum est. Petitus Misc. Obs. I. 1. legebat ita: Θέσθαι κολαστὰς τοῖς κακοῖς, ἵν' ἡ δίκη Κρατῇ τύραννος, τὴν δ' ὕ. — V. 10. Barnes. Ἀπῆγον αὐτοῖς — quod M. edidit, fluxit ex Normanni conjectura probata Fabricio ad Sext. E. et Heathio — V. 12. Barnes. Πυκνός τις ἄλλος κ. σ.—V. 13. Barnes. Γεγονέναι, ὃς θν. ἐξ. — quæ est conject. Grotii: nam codd. Sext. E. habent Γνῶναι δὲ ὃς — Petitus legit Γνῶναι δίος, Heath. Γνῶναι τόδ', ὃς.—V. 16. Barnes. ἐξηγήσατο· quod editum est, præbuerunt codd. S. E.—V. 18. s. Barnes. — φρονῶν τε καὶ Περιέχων τὰ πάντα — Codd. S. E. Πρ. τε ταῦτα habent.—V. 20. Barnes. Ἀφ' οὗ τὸ λ. — ἀκούεται Πᾶν· δρώμ. δ. π. — In codd. S. E. est (ὑφ' οὗ) Πᾶν μὲν τὸ λ. — ἀκούεται Ὃς δρώμενον δὲ — Fabricius putat, ὑφ' οὗ esse verba Sexti Emp., contra Heath. a librario addita esse, a quo etiam Ὃς profectum sit. Mavult igitur legere: Ὃς τὸ πᾶν τὸ λεχθὲν ἐ. β. ἀκούεται, Τὸ δρώμενον τε π. ἰ. δ.—V. 22. idem H. corrigit: Ἐάν περ οὖν σιγῇ — V. 24. Barnes. Ἔνεστι. Τούσδε τοὺς λόγους αὐτοῖς λέγων — αὐτοῖς est ex Grot. conjectura. Normann. conjicit: Θεοῖς ἔνεστι. Heath. Αὐτοῖς ἔνεστι— Τούσδε τοὺς λ. λ. — V. 27. s. Barnes. Εἶναι δ' ἔφασκε — — ἀνθρώπους λέγων. Codd. habent Αἰεὶ ἔφ. — ἐξέπληξεν —

Ἐκ τῆς ὕπερθε περιφορᾶς, ἵν' ἀστραπὰς
Κατεῖδ' ἐναύσεις, δεινὰ δ' αὖ κτυπήματα
Βροντῆς, τό τ' ἀστερωπὸν οὐρανοῦ δέμας,
Χρόνου καλὸν ποίκιλμα, τέκτονος σοφοῦ.
Ὅθεν τε λαμπρὸς ἀστέρας στείχει μύδρος,
Ὅ θ' ὑγρὸς εἰς γῆν ὄμβρος ἐκπορίζεται.
Τοιούσδε περιέστησεν ἀνθρώποις φόβου
Στοίχους, καλῶς τε τῷ λόγῳ κατῴκισε
Τὸν δαίμον' ὀγκῶν, ἐν πρέποντι χωρίῳ.

et maxima emolumenta miseræ vitæ, nempe ex fornice superno, ubi fulgura accendi vidit, dirosque porro tonitruum sonitus, et stellis pictum cœli cavum, temporis, periti fabri, opus pulchrum; unde et globus candens stellas fugat, et imbres in terram suppeditantur. Talem formidinis indaginem hominibus circumdedit, et pulchre verbis Deum amplificans, in sede convenienti habitare fecit.

II. Οὕτω δὲ πρῶτον οἴομαι πεῖσαί τινα
Θνητοὺς νομίζειν δαιμόνων εἶναι γένος.

Sic autem primum existimo aliquem homines induxisse, ut crederent, esse revera Deos.

III. Χαίρω σέ τ', ὦ βέλτιστε γ' Ἀλκμήνης τέκος,
Ἐλθόντα, τόν τε μιαρὸν ἐξολωλότα.

Lætor, te, O præstantissime Alcmenæ fili, advenisse, et impurum illum penitus exstinctum esse.

IV. Ἑλίσσων. Mentiens.

ἄγων. Εἶναι tuetur Heath. sed sequentia putat ita legi posse: M. γ' ἐξέπληξ' ἂν ἀνθρώπους ἄγων — Toup. Em. in Suid. Præf. T. II. p. 7. legit: Εἶναι δ' ἔφασκε—Μάλιστ' ἂν ἐξέπληξεν ἀ. λέγων.—V. 30. Barnes. πονήσεις.—V. 31. ἀστραπὰς Κατεῖδεν οὔσας, δ. τε κτυπ.—V. 33. Barnes. οὐρανοῦ δέμας, pro quo Plutarch. σέλας.—V. 35. Barnes. ἀστέρος στείχει μύδρος.—V. 36. — ὄμβρος εἰσπορεύεται, ubi codd. S. E. ὄ. ἐκπορεύεται, quod probat Heath.—V. 37. s. Barnes.—ἀνθρώποις φόβους· Δι' οὓς καλῶς τε — Τοὺς δαίμονας καὶ ἐν πρέπ. χ. Subjungitur apud Barnes. hic versus: Τὴν ἀνομίαν τε τοῖς νόμοις κατέσβεσεν, tumque illi duo, qui apud M. sunt fr. 2. *Beck.*

Ei, qui editionem hanc curavit, videbatur v. 11. ss. scribendum:

— τηνικαῦτα μοι δοκεῖ
Πυκνός τις ἄλλος καὶ σοφὸς γνώμην ἀνὴρ
Γνῶναι, δέος θν. ἐξ.

alius vir sapiens scivisse, decrevisse, videtur, invento timore.—V. 24. idem mallet: Ενεστιν αὐτοῖς—et v. 39. κἀν πρ. χ. Tum sequens fragm. erat huic primo, cum quo arctissime cohæret, statim adjungendum. *Beck.*

Ver. 26. Ψευδεῖ καλύψας τὴν ἀληθείαν λόγῳ. Corrige τυφλώσας ex Plutarcho II. p. 880. F. *Por.*

II. Sextus Empiric. adv. Mathem. IX. 55. *Musg.*

III. Etymolog. M. in Χαίρω. Suidas in Χαίρω, ubi vide Toupio V. Cl. annotata. Pro ἐληλυθότα bene, meo judicio, Valck. [ad Phœniss. p. 287.] ἐλθόντα. *Musg.*

Toup. in Suid. III. p. 310. ita legit: Χαίρω τί σ', ὦ β. — Ἐληλυθότα — monetque, in quarta sede esse anapæstum posse, quia est drama satyricum; et verba βέλτιστε τέκος illustrat loco Callim. L. Pall. v. 87. — Valck. ad Phœn. legit: Χαίρω μὲν, ὦ βέλτιστον Ἀ. τ. Σ' ἐλθόντα, τὸν δὲ μ. ἐ. Heath. ita: Χαίρω σέ γ', ὦ βέλτιστον Ἀ. τ. Ἐλθόντα τὸν δὲ μ. ἐ. quam conjecturam probat Valck. Diatr. p. 209. *Beck.*

Ἐληλυθότα χαίρω σέ γ', Ἀλκμήνης τέκος
Βέλτιστε.

IV. Hesychius in voce. *Musg.*

STHENOBŒA.*

I. Οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ·
Ἢ γὰρ πεφυκὼς ἐσθλὸς οὐκ ἔχει βίον,
Ἢ δυσγενὴς ὢν πλουσίαν ἀροῖ πλάκα.

Nemo hominum in omnibus felix est. Vel enim bene natus opibus caret, vel ignobilis agrum divitem arat.

II. Τοιαῦτ' ἀλύει· νουθετούμενος δ' ἔρως
Μᾶλλον πιέζει.

Ita æstuat; amor autem castigatus magis premit.

III. * * βίος δὲ πορφυροῦς θαλάσσιος
Οὐκ εὐτράπεζος, ἀλλ' ἐπάκτιοι φάτναι.
Ὑγρὰ δὲ μήτηρ, οὐ πεδοστιβὴς τροφὸς
Θάλασσα, τήνδ' ἀροῦμεν· ἐκ ταύτης βίος
Βρόχοισι καὶ πέδαισιν οἴκαδ' ἔρχεται.

Maris autem incolis non circumfertur victus, non lautæ sunt mensæ, sed in litoribus præsepia. Quæ autem alimenta præbet, mater humida est, non quæ pedibus calcatur. Hanc aramus. Ex hac victus nobis retibus et laqueis domum venit.

IV. Πεσὸν δέ νιν λέληθεν οὐδὲν ἐκ χερὸς,
Ἀλλ' εὐθὺς αὐδᾷ· ΤΩΙ ΚΟΡΙΝΘΙΩΙ ΞΕΝΩΙ.

Nihil autem ipsi improviso ex manibus excidit, quin statim dixerit: ADVENÆ CORINTHIO.

V. Ἄνευ τύχης γὰρ, ὥσπερ ἡ παροιμία,
Πόνος μονωθεὶς οὐκέτ' ἀλγύνει βροτούς.

Labor enim, ut vulgo dicitur, sine fortunæ ope, non amplificat homines.

* De Sthenobœa vide Apollodorum Lib. II. c. 3. Hyginum, Fab. LVII. Ejusdem historiam Anteæ nomine enarrat Scholiastes Hom. ad Il. ζ'. *Musg.*

I. Aristoph. Ran. v. 1250. ibique Scholiastes, qui Prologi initium esse docet. *Musg.*

Primum versum laudat etiam Philippides apud Stob. Tit. 108. *Beck.*

II. Schol. in Vesp. Aristoph. v. 111. Plutarch. Op. Mor. p. 123. ed. Steph. Galen. de Hippocr. et Platone Lib. IV. c. 7. *Musg.*

III. Athenæus, Lib. X. p. 421. satis mendose.—Ver. 1. Reddidi, quasi esset: βίος δ' οὐ περίφορος θαλασσίοις, ut sit locutio ducta a ferculis, quæ in cœnis lautioribus περιφέρεσθαι mos erat.—V. 4. Sententiam turbare, certe non juvare, mihi videbatur vox θάλασσα, unde legendum conjiciebam: Ὑγρὰ δὲ μήτηρ, οὐ πεδοστιβὴς τροφὰς τελοῦσα. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. pro πορφυροῦς ed. περίφορος.—V. 4. Idem. — πεδοστιβὴς τρίβος. Heath. qui retinendam censet lectionem Athenæi τροφὸς, post πεδοστιβὴς distingui vult.—V. ult. Barnes. Βροχαῖσι — Versus, qui apud Barnes. sequitur, non refert Euripidis, sed Athenæi, verba. *Beck.*

IV. Athenæus, p. 427. Aristophan. Thesmoph. 410. De Sthenobœa dicitur, quæ hoc in Bellerophontis, quem mortuum credebat, honorem ex more veterum factitabat. *Musg.*

Morem veterum sic explicat Athen. l. l.: τοῖς τετελευτηκόσι τῶν φίλων ἀπένεμον τὰ πίπτοντα τῆς τροφῆς ἀπὸ τῶν τραπεζῶν. *Beck.*

V. Stobæus Tit. XXIX.—Ver. 2. Reddidi, quasi esset ἀλδαίνει. *Musg.*

VI. Κομίζετ' εἴσω τήνδε· πιστεύειν δὲ χρὴ
Γυναικὶ μηδὲν, ὅστις εὖ φρονεῖ βροτῶν.

Istam intro auferte; oportet autem neminem mortalium, qui quidem sapit, mulieri fidere.

VII. Πολλοὺς δὲ πλούτῳ καὶ γένει γαυρουμένους
Γυνὴ κατῄσχυν' ἐν δόμοισι νηπία.

Multos autem opibus et natalibus claros mulier vecors domi dedecore affecit.

VIII. * * * Μουσικὸν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Poëtam utique reddit Amor, etiamsi musarum rudis antea fuerit.

IX. Τίς ἄνδρα τινὰ ξειναπάταν.

Quis hominem hospiti infidum.

SYLEUS. *

I. Τοῖς μὲν δικαίοις, ἔνδικος· τοῖς δ' αὖ κακοῖς,
Πάντων μέγιστος πολέμιος κατὰ χθόνα.

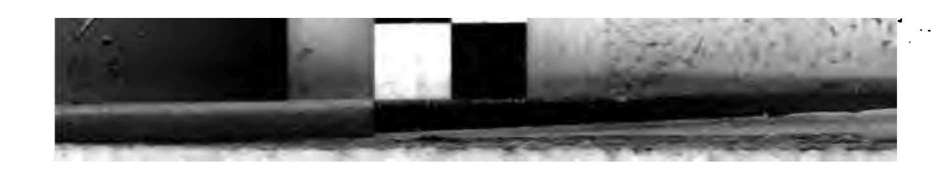
Justis quidem æquus; injustis contra, omnium, qui in terris agunt, hostis infensissimus.

II. Πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανα·
Πίμπρα· κάταιθε σάρκας, ἐμπλήσθητί μου
Πίνων κελαινὸν αἷμα· πρόσθε γὰρ κάτω
Γῆς εἶσιν ἄστρα, γῆ δ' ἄνεισ' εἰς αἰθέρα,
Πρὶν ἐξ ἐμοῦ σοι θῶπ' ἀπαντῆσαι λόγον.

Proinde veniat ignis: veniant enses: incende, combure carnes: satia te bibendo nigrum meum sanguinem: prius enim sub terram ibunt astra, terra in cœlum adscendet, quam a me sermo adulatorius erga te dicetur.

VI. Stobæus Tit. LXXXV. *Musg.*
VII. Stobæus Tit. LXVIII. Idem (ex Bellerophonte) Tit. LXXII. *Musg.*
Barnes. habet etiam in fr. Belleroph. *Beck.*
VIII. Scholiast. Aristoph. in Vesp. 1069. Plato Sympos. Plutarch. Sympos. I. 5. Idem Op. Mor. p. 722. et p. 1356. Ed. Steph. Aristid. plus semel. *Musg.*
Apud Plutarch. Symp. et inde Barnes. est Μουσικὸν δ' ἄρα — alibi Ποιητὴν ἄρα — unde Valck. Diatr. p. 206. mavult: Ποιητὴν δ' ἄρα — Subjungitur apud Barn. versus constans Plutarchi verbis. *Beck.*
IX. Photii Lex. MS. voce Ξειναπάτας. *Musg.*

* Tradunt Apollodorus Lib. II. c. 6. et Diod. Sic. Lib. IV. 31. Herculem, quo tempore Omphalæ, Lydorum reginæ, serviebat, Sylea, hominem Lydum, interfecisse, qui viatores quoscunque, ut vineas sibi pastinarent, per vim cogere solebat. In Euripidis dramate, quod solus docet Philo Judæus, Hercules huic ipsi Syleo in servitutem addictus fingitur. *Musg.*
I. Stobæus Tit. XLVI. ex Oileo. *Musg.*
II. Philo Jud. Allegor. II. p. 66. Ed. Turn. Idem de Josepho, p. 365. Idem, p. 603. Euseb. Præp. Evang. VI. p. 242. Loquitur Hercules. *Musg.*
Ver. 1. Barnes. φάσγανον — V. 2.

III. Ἥκιστα φαῦλος, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον·
Πρόσχημα σεμνὸς, κοὐ ταπεινὸς, οὐδ᾽ ἄγαν
Εὔογκος, ὡς ἂν δοῦλος, ἀλλὰ καὶ στολὴν
Ἰδόντι λαμπρὸς καὶ ξύλῳ δραστήριος.

Minime quidem vilis, sed quicquid contrarium est: specie dignitatem gerens, non humilis, neque admodum demissus, tanquam servus, sed vel habitum intuenti splendidus et clava strenuus.

IV. Οὐδεὶς δ᾽ ἐς οἴκους δεσπότας ἀμείνονας
Αὑτοῦ πρίασθαι βούλεται· σὲ δ᾽ εἰσορῶν
Πᾶς τις δέδοικεν. ὄμμα γὰρ πυρὸς γέμεις,
Ταῦρος λέοντος ὡς βλέπων πρὸς ἐμβολήν.
Τό τ᾽ ἦθος αὐτοῦ . . . . οὐ κατηγορεῖ
Σιγῶντος, ὡς εἴης ἂν οὐχ ὑπήκοος,
Τάσσειν δὲ μᾶλλον, ἢ 'πιτάσσεσθαι, θέλοις.

Nemo autem dominus meliores seipso servos in ædibus habitaturos emere vult, te autem intuens quisque formidat; oculos enim igne plenos habes, tanquam taurus leonis insultum exspectans. Quin et eminus stanti, aliquid est, quod ingenium tuum, te tacente, declarat, nimirum te morigerum non futurum, sed libentius imperaturum quam imperiis pariturum.

V. Κλίθητι καὶ πίωμεν· ἐν τούτῳ δέ μου
Τὴν πεῖραν εὐθὺ λάμβαν᾽, εἰ κρείττων ἔσῃ.

Recuba et potemus: et in hoc periculum illico mei facito, an superior futurus sis.

VI. Βαυβῶμεν εἰσελθόντες· ἀπομόρξαι σέθεν
Τὰ δάκρυα * *

Domum ingressi cubitum eamus. Absterge tuas lacrymas.

VII. * * * Εἶα δὴ, φίλον ξύλον,
Ἔκτεινέ μοι σεαυτὸ, καὶ γίνου θρασύ.

Age nunc, O carum telum, extende teipsum, et audax sis, cura.

Piers. legit Πίμπρη, quod placet Heathio. *Beck.*

III. Philo Jud. p. 603. Ed. Turneb. Loquitur Mercurius Herculem describens. *Musg.*

Ver. ult. ξύλῳ Mangeius apud Phil. e codd. reposuit, pro vulg. ζύλῳ. Sed jam Barnes. dederat ξύλῳ. *Beck.*

IV. Philo Jud. p. 603. Ed. Turneb. Loquitur, Barnesio judice, Syleus.—Ver. 1. Malim δεσπότης.—V. 5. Sic non male suppleveris: τό τ᾽ ἦθος αὐτόθεν τι σοῦ κατηγορεῖ. *Musg.*

Ver. 3. Heath. reponit — δέδοικ᾽ ἄν— V. 5. Barnes. prioribus verbis omissis, dedit: — σοῦ κατηγορεῖ Σ. sed Heath. putat, verba οὐ κατηγ. σιγ. esse verba, non Euripidis, verum Philonis. *Beck.*

V. Philo Jud. p. 603. Ed. Turneb. Syleum alloquitur Hercules. *Musg.*

VI. MS. Sangermanens. apud Valckenær. Diatrib. p. 204. *Musg.*

MS. apud Valck. βαβῶμεν. *Beck.*

VII. Eustathius in Iliad. α'. ex Chœrobosco. *Musg.*

Apud Heath. est: — Εἶτα δὴ, φ. ξ. *Beck.*

Etymologus M. p. 294, 45. Εἶα δὴ ξύλον, Ἔγειρέ μοι σεαυτό. Ita lege pro Ἄγειρε. Locus depromptus ex Euripidis Syleo, ut discimus ex Eustathio, p. 107. ubi additur φίλον post εἶα, et legitur ἐκ-

TELEPHUS.*

I. Ὦ γαῖα πατρὶς, ἣν Πέλοψ ὁρίζεται,
Χαῖρ', ὅς τε πέτρον Ἀρκάδων δυσχείμερον
[Πὰν] ἐμβατεύεις· ἔνθεν εὔχομαι γένος.
Αὔγη γὰρ, Ἀλέου παῖς, με τῷ Τιρυνθίῳ
Τίκτει λαθραίως Ἡρακλεῖ· ξύνοιδ' ὄρος
Παρθένιον, ἔνθα μητέρ' ὠδίνων ἐμὴν
Ἔλυσεν Εἰλείθυια.

O terra patria, quam Pelops consociavit, salve, tuque, O Pan, qui algidum Arcadiæ scopulum incolis, unde genus meum ortum esse glorior; Auge enim, Alei filia, clam me parit Herculi Tirynthio. Novit hoc mons Parthenius, ubi Ilithyia matrem meam a partus doloribus liberavit.

II. Κώπης ἀνάσσει, κἀποβὰς εἰς Μυσίαν
Ἐτραυματίσθη πολεμίῳ βραχίονι.

Remis moderatur, et in Mysiam descendens sauciatus est hostili brachio.

III. Ἴθ', ὅποι χρήζεις· οὐκ ἀπολοῦμαι
Τῆς Ἑλένης οὕνεκα.

Abi, quo libitum fuerit. Helenæ causa perire nolo.

τιον. Confer Lucianum in Asino, T. II. p. 572. Sueton. Ner. 49. *Par.*

* Telephus, Mysorum rex, Herculisque ex Auge filius, Græcorum exercitum, qui ad Mysiæ litora pro Trojanis appulerat, fortiter prœlio aggressus est, tantamque stragem edidit, ut Græci paullo post Bœotiam universi redirent. Liban. p. 239. Vulneratus tamen eo in prœlio Telephus, cum nulla medicorum arte sanari posset, Delphicum oraculum consuluit. Responsum est, (teste Hygino Fab. CI.) neminem mederi posse, nisi eandem hastam, qua vulneratus erat. Venit igitur Argos, (Liban. ubi supra) ubi scenam hujus dramatis constitutam fuisse multa indicant. Telephum ipsum pauperem atque exsulem exhibitum fuisse diserte affirmat Scholiastes Aristoph. ad Nubes, v. 919. cui accedit Horatius de Arte Poet. 96. Reliquum historiæ persequitur Hyginus, loc. cit.

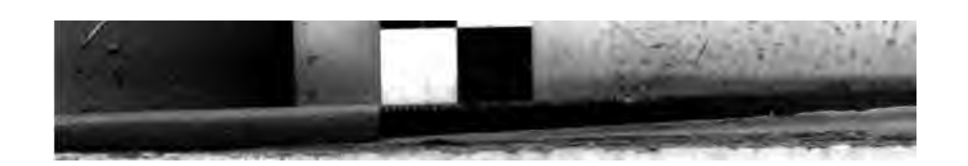
I. Dionys. Halicarn. Tom. II. p. 59. —V. 1. ὁρίζεται quid sit, minime equidem intelligo. Reddidi igitur, quasi esset ὁρίζεται.—V. 3. verbum ἐμβατεύειν de diis adhibitum Æsch. Pers. v. 449. Rhes. v. 225. conjecturam fecit, et hic nomen Dei supplendum esse. Cæterum hæc ad Telephum pertinere, tacente Dionysio, satis constat; quin et Prologi initium esse non dubitat, qui cum reliquis Euripidis Prologis comparaverit. Quæ Strabo de Auges et Telephi fortunis ex Euripide narrat, p. 615. Ed. Par. pariter ex prologo desumta arbitror. *Musg.*

In Add. Musgr. hæc: "Ὁρίζεται, *sibi vindicat.* Sic ὁρίζομαι Æschyl. Suppl. 264. Demosth. Βυζαντίους ὁρίζειν τὴν τούτων χώραν. De Rhod. Lib. p. 116. Ed. Benen." Heath. negat, hæc ad Telephum pertinere, sed ad Augen potius referenda esse; montem enim, de quo loquatur Telephus, esse Lycæum in Arcadia, sed scenam dramatis non poni in Arcadia, verum in castris Græcorum ad Trojam.—V. 2. Barnes. δυσχυμέρων. Heath. v. 2. et 3. vertit: "Et tu, qui rupem hanc Arcadum regionem frigidam habitantium calcas, a quo genus derivare glorior." Intelligi putat Jovem Lycæum. —V. 3. Barn. Τόνδ' ἐμβατεύεις —. *Beck.*

II. Aristot. Rhetor. III. c. 2. ibique Scholiastes. Loquitur Telephus de Nauclero quodam. *Musg.*

III. Schol. Aristoph. in Nub. 888. *Musg.*

Barnes. — ὅπου — Ἑλένης (sine τῆς) ἕνεκα. Heath. vult. — ἀπολοῦμαί γ' —. *Beck.*

IV. Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.

Jecit Achilles duas monadas et quaternionem.

V. Ὦ πόλις Ἄργου. O urbs Argiva.

VI. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον Λύκιε, τί ποτέ μ' ἐργάσει;

O Phœbe Apollo Lycie, quid mihi facies?

VII. Κακῶς ὄλοιτ' ἄν· ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.

Male pereat: Græciæ enim interest.

VIII. Δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
Εἶναι μὲν, ὅσπερ εἰμὶ, φαίνεσθαι δὲ μή.

Oportet me pauperem hodie videri: esse quidem, qualis sum, sed minime existimari.

IX. Καλῶς ἔχοιμι· Τηλέφῳ δ' ἃ 'γὼ φρονῶ.

Bene mihi eveniat, Telepho autem quæ cogito.

X. Τί δ', ὦ τάλας, σὺ τῷδε πείθεσθαι μέλλεις;

Cur vero tu, O miser, huic auscultare vis?

XI. Μή μοι φθονήσητ', ἄνδρες Ἑλλήνων ἄκροι,
Εἰ πτωχὸς ὢν τέτληκ' ἐν ἐσθλοῖσιν λέγειν.

Ne mihi indignemini, O Græcorum principes, si, mendicus cum sim, inter nobiles loqui sustineo.

XII. Ἐρεῖ τις· οὐ χρῆν. Ἀλλὰ τί χρῆν, εἴπατε.

Dicet aliquis: non oportuit. Verum, quid oportuit, dicite.

XIII. Ἦ πολλοῦ γε δεῖ. Multum sane abest.

XIV. * * * τὸν δὲ Τήλεφον

IV. Schol. Aristoph. in Ranas 1447. Eustath. in Odyss. p. 28. Ed. Bas. *Musg.*

Etiam apud Zenob. Cent. XI. Prov. 85. et App. Vat. Cent. I. Pr. 29. legitur. Scholiastes Aristoph. ex Aristoxeno docet, falso hunc versum Euripidi tribui. *Beck.*

V. Aristoph. Equit. 806. ibique Scholiastes. *Musg.*

VI. Scholiastes Aristophanis in Equit. 1237. *Musg.*

VII. Schol. Aristoph. in Acharn. 8. *Musg.*

VIII. Schol. in Aristoph. Acharn. 439. *Musg.*

Ver. 2. In codd. Arist. est, ὥσπερ εἰμὶ, quod repudiat ad eum locum Br. *Beck.*

IX. Schol. in Aristoph. Acharn. 445. Athenæus, p. 186. habet Εὖ σοι γένοιτο. *Musg.*

Athenæus, locum ita exhibet:

Εὖ σοι γένοιτο, Τηλέφῳ δ' ἃ 'γὼ νοῶ.

Atque ita Br. edidit. Nam in comici libris omnibus scribebatur:

Εὐδαιμονοίης, Τηλέφῳ δ' ἃ 'γὼ φρονῶ.

Beck.

X. Schol. in Aristoph. Acharn. 453. Pro μέλλεις legendum cum Valckenærio θέλεις. [Diatr. p. 210.] *Musg.*

θέλεις etiam Br. præfert. Cæterum in loco Arist. (Ach. 454.) est parodia hujus versus. *Beck.*

XI. Schol. in Aristoph. Acharn. 496. *Musg.*

XII. Schol. in Aristoph. Acharn. 539. *Musg.*

XIII. Schol. in Aristoph. Acharn. 543. *Musg.*

Fragmentum hoc ita ex Arist. protulit Heath. Καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἦ πολλοῦ γε δεῖ. *Beck.*

XIV. Schol. in Aristoph. Acharn. 554. *Musg.*

Οὐκ οἰόμεσθα; νοῦς ἄρ' ὑμῶν οὐκ ἔνι.

Telephum vero non patemus? Non ergo vobis mentis inest.

XV. Ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,
Τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;

Domina hujus actionis et consilii, cur mihi tristis e domo venis?

XVI. Ἀγάμεμνον, οὐδ', εἰ πέλεκυν ἐν χεροῖν ἔχων
Μέλλοι τις εἰς τράχηλον ἐμβαλεῖν ἐμὸν,
Σιγήσομαι δίκαιά γ' ἀντειπεῖν ἔχων.

Agamemnon, non, si aliquis securim manu tenens in cervices meas immittere minitetur, ne sic quidem silebo, quæ contra dicam justa habens.

XVII. Ὥρα σε θυμοῦ κρείσσονα γνώμην ἔχειν.

Tempus est te mentem gerere iræ victricem.

XVIII. Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.

Labore opus est iis, qui fortunati esse volunt.

XIX. Οὐκ ἄρ' Ὀδυσσεύς ἐστιν αἱμύλος μόνος·
Χρεία διδάσκει, κἂν βραδύς τις ᾖ, σοφόν.

Non ergo Ulysses solus facundus est. Necessitas, etiam qui hebes est, disertum reddit.

XX. Σπάρτην ἔλαχες· κείνην κόσμει·
Τὰς δὲ Μυκήνας ἡμεῖς ἰδίᾳ.

Spartam sortitus es; hanc legibus rege. Nos contra Mycenas seorsim regimus.

XXI. Τόλμ' αἰεὶ, κἂν τι τραχὺ νέμωσι θεοί.

Audeto semper: etiamsi asperum quid Dii immittant.

XXII. Τί γάρ με πλοῦτος ὠφελεῖ νοσοῦντά γε;
Σμικρ' ἂν θέλοιμι καὶ καθ' ἡμέραν ἔχων
Ἄλυπον οἰκεῖν βίοτον, ἢ πλουτῶν νοσεῖν.

Quid autem me divitiæ juvant ægrotantem? Malim sane parva et in diem tantum sufficientia habens expers doloris vivere, quam in re lauta ægrotare?

Ver. 1. præcedunt hæc verba: Ταῦτ' οὐδ' ὅτι ἂν (Heath. ὅτι γ' ἂν) ἰδρῶσι· τ. λ. T. *Beck.*

xv. Schol. in Aristoph. Lysistrat. 707. Confer Hygin. Fab. CI. *Musg.*

In eodem Arist. loco Valck. p. 210. suspicatur, etiam alia quædam Euripidea latere. *Beck.*

xvi. Stobæus Tit. XIII. *Musg.*

xvii. Stobæus Tit. XX. *Musg.*

xviii. Stobæus Tit. XXIX. *Musg.*

xix. Stobæus ibid. Apostol. XX. 92. *Musg.*

Barnes. Οὐ γάρ τ' Ὀδυσσεὺς — MS. Stob. Leid. τ' omittit. Quod editum est, est ex emend. Valck. p. 206. *Beck.*

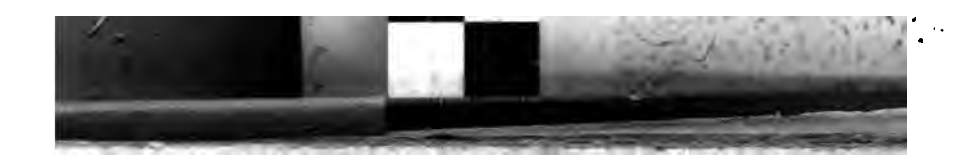
xx. Stobæus Tit. XXXIX. Plut. Op. Mor. p. 1069. Ed. Steph. *Musg.*

Inter Fr. e Phœnice retulit Barnes. *Beck.*

xxi. Stobæus Tit. LI. *Musg.*

xxii. Sextus Empir. adv. Mathem. XI. sect. 56. Stobæus Tit. XCIII. Idem Tit. XCVII. *Musg.*

Stobæus altero loco: Σμικρὰν θέλοιμ' ἂν καὶ κ. ἡ. ἔ. Τροφὴν, ἀνοιμωγεῖν μᾶλλον, ἢ π. ν., altero ita: Μικρ' ἂν θέλοιμι κ. κ. ἡ. ἔ. Ἄλυπος οἰκεῖν μᾶλλον, ἢ — de quarum varietatum origine judicat Heath. *Beck.*

XXIII. Ἕλληνες ὄντες βαρβάροις δουλεύσομεν;

An barbaris nos Græci serviemus?

XXIV. Κακός τις ἐστὶ προξένῳ σοι χρώμενος;

Quisquamne malus est, hospitem te habens?

XXV. Πριστοῖσι λόγχης θέλγεται ῥινήμασιν.

Lenitur cuspidis ramentis.

TEMENIDÆ.*

I. Ἀρετὴ δὲ, κἂν θάνῃ τις, οὐκ ἀπόλλυται,
Ζῇ δ', οὐκ ἔτ' ὄντος σώματος· κακοῖσι δὲ
Ἅπαντα φροῦδα συνθανόνθ' ὑπὸ χθονός.

Virtus autem, etiamsi moriatur aliquis, non perit, sed vivit, corpore exstincto. Ignavis autem omnia simul morientia sub terram eunt.

II. Καλόν γ' ἀληθὴς κἀτενὴς παῤῥησία.

Honestum est vera libere et constanter loqui.

III. Τῷ γὰρ πονοῦντι καὶ θεὸς συλλαμβάνει.

Laboranti etiam Deus adjutor esse solet.

IV. Αἰδὼς γὰρ ὀργῆς πλεῖον ὠφελεῖ βροτούς.

Pudor enim plus hominibus, quam ira, prodest.

V. Εἰκὸς δὲ παντὶ καὶ λόγῳ καὶ μηχανῇ
Πατρίδος ἐρῶντας ἐκπονεῖν σωτηρίαν.

Æquum est patriam amare, ejusque salutem omni ratione et studio promovere.

XXIII. Clem. Alexandr. p. 624. Ed. Par. *Musg.*

XXIV. Ammonius v. Πρόξενος. *Musg.*

XXV. Plutarch. Op. Mor. p. 81. Ed. Steph. *Musg.*

Barnes. subjecit huic versui: Τὸ τραῦμα —. *Beck.*

* Verum hoc fabulæ nomen, non Temenus, vel Temenides. Clare id docet Epigramma in Anthol. H. Steph. Lib. II. p. 152.

Γάλλον Ἀριστογόρης ὠρχήσατο· τοὺς δὲ φιλόπλους
Τημενίδας ὁ καμὼν πολλὰ διῆλθον ἐγώ.
Χὼ μὲν τιμηθεὶς ἀπεπέμπετο. τὴν δὲ τάλαιναν
Ὑρνηθὼ κροτάλων εἰς ψόφος ἐξέβαλεν.

Hinc etiam intelligimus, triste Hyrnethus fatum hujus tragœdiæ argumentum fuisse. Fuit ea Temeni filia, qui cum Cresphonte fratre Heraclidas Peloponnesum felicibus auspiciis duxit. Senex Temenus filiam Hyrnetho Deiphontæ, Antimachi filio, conjugem dedit, generumque præterea summo studio prosecutus est. Quod cum ægre ferrent Temeni filii, odioque propterea in Deiphontem flagrarent, tandem patre mortuo, Hyrnetho ab eo vi auferre conati sunt. Assecutus eos cum Epidauriorum manu Deiphontes, Cerynem, unum ex raptoribus, interfecit. Hyrnetho, quæ tum temporis gravida erat, Phalcis violentia periit, magno conatu eam secum trahentis. vid. Pausan. p. 70. Ed. Sylb. *Musg.*

I. Stobæus Tit. I. Sextus Empir. adv. Gramm. sect. 271. *Musg.*

II. Stobæus Tit. XIII. *Musg.*

Male apud Barnes. — καὶ ἀτενής. *Beck.*

III. Stobæus Tit. XXV. Idem Tit. XXIX. Clem. Alex. p. 621. Ed. Par. ex Κτιμένῳ. Apostol. XIX. 75. *Musg.*

Barn. in Fr. Hippolyt. prioris. *Beck.*

IV. Stobæus Tit. XXXI. *Musg.*

V. Stobæus Tit. XXXIX. sec. MS. Leidensem. *Musg.*

Barnes. Fr. Inc. *Beck.*

VI. * * φιλεῖ τοι πόλεμος οὐ πάντ' εὐτυχεῖν
'Εσθλῶν δὲ χαίρει πτώμασιν νεανιῶν.
Κακοὺς δὲ μισεῖ· τῇ πόλει μὲν οὖν νόσος
Τὸ δ' ἐστί· τοῖς δὲ κατθανοῦσιν εὐκλεές.

Solet bellum non in omnibus prosperum esse, sed gaudet juvenum fortium cæde, ignavos autem odit. Jam hoc civitati nocet, sed mortuis gloriosum est.

VII. Οὐκ ἔστι κρεῖττον ἄλλο, πλὴν κρατεῖν δορί.

Nihil optabilius est, quam manu vincere.

VIII. Τολμᾶν δὲ χρεών· ὁ γὰρ ἐν καιρῷ
Μόχθος πολλὴν εὐδαιμονίαν
Τίκτει θνητοῖσι τελευτῶν.

Audere autem oportet. Labor enim tempestivus magnam in fine felicitatem hominibus creat.

IX. Τὸ δὲ στρατηγεῖν τοῦτ' ἐγὼ κρίνω, καλῶς
Γνῶναι τὸν ἐχθρὸν, ᾗ μάλιστ' ἁλώσιμος.

Imperatoris officio fungi hoc esse judico: probe nosse, qua maxime ratione hostis vinci possit.

X. Ἄρξεις ἄρ' οὕτω· χρὴ δὲ τὸν στρατηλάτην
Ὅμως δίκαιον ὄντα, ποιμαίνειν στρατόν.

Ita regnabis. Oportet autem nihilominus ducem justitia colenda exercitum sibi conciliare.

XI. Ῥώμη δέ τ' ἀμαθὴς πολλάκις τίκτει βλάβην.

Robur autem inconsultum sæpe noxam parit.

XII. Ἄλλη πρὸς ἄλλο γαῖα χρησιμωτέρα.

Alia regio ad aliam rem utilior est.

XIII. Φεῦ, φεῦ, τὸ φῦναι πατρὸς εὐγενοῦς ἄπο
Ὅσην ἔχει φρόνησιν ἀξίωμά τε;
Κἂν γὰρ πένης ὢν τυγχάνῃ χρηστὸς γεγὼς,
Τιμήν ἔχει τιν'· ἀναμετρούμενος δέ πως
Τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον ὠφελεῖ τρόπῳ.

Mirum, quantos spiritus, quantam dignitatem det patre generoso nasci. Etsi enim egenus fuerit, tamen honesto patre ortus honorem aliquem habet, et animo versans genitoris laudes in majus promovet moribus.

VI. Stobæus Tit. L. Ed. Gesn. *Musg.* Ver. 1. Ita supplevit Barnes. Φιλεῖ τοι πόλ. οὐ τὰ πάντα γ' εὐτυχεῖν. Valck. p. 226. καὶ γὰρ addendum monet.—Ver. 4. Barnes. Τόδ' ἐστι. *Beck.*

VII. Stobæus Tit. LI. *Musg.*

VIII. Stobæus ibid. *Musg.*

IX. Stobæus Tit. LIV. *Musg.* Inter Belleroph. Fr. retulit Barnes. et edidit — κρίνω καλῶς, Γνῶναι —. *Beck.*

X. Stobæus Tit. LIV. Ed. Gesn. *Musg.*

XI. Stobæus Tit. LIV. *Musg.*

XII. Stobæus Tit. LVI. Ex Βουτημένῳ. *Musg.*

XIII. Stobæus Tit. LXXXVIII. *Musg.*

XIV. Πολλοὶ γεγῶτες ἄνδρες οὐκ ἔχουσ', ὅπως
Δείξωσιν αὐτοὺς τῶν κακῶν ἐξουσίᾳ.

Multi, qui virili ingenio sunt, nullam rationem ostentandi sui inveniunt, propter malorum dominatum.

XV. Τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποισι κατθανεῖν μένει.
Κοινὸν δ' ἔχοντες αὐτὸ, κοινὰ πάσχομεν
Πάντες· τὸ γὰρ χρεὼν μεῖζον, ἢ τὸ μὴ χρεών.

Omnibus hominibus mors debetur. Hoc autem commune habentes communia omnes patimur. Quod enim fatale est, plus valet, quam quod non fatale.

XVI. 'Ασύνετος, ὅστις ἐν φόβῳ μὲν ἀσθενὴς,
Λαβὼν δὲ μικρὸν τῆς τύχης φρονεῖ μέγα.

Qui consilio non valet, in periculis timidus est, sed secunda vel minimum fortuna usus, superbit.

XVII. Ἅπασα Πελοπόννησος εὐτυχεῖ πόλις.

Omnis terra Pelopis prospere agit.

XVIII. Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον· μεγάλων ἄθλων
Ἵνα δεινὸν ὑποστὰς κατ' ἐναύλους ὀρέων ἀβάτους, ἐπί τε
Λειμῶνας ποιμένιά τ' ἄλση.

Venabatur autem aureis cornibus cervam, magnorum certaminum in se suscepto fluctu, per juga montium inaccessa, et in pratis, et pastorum lucis.

XIX. Ἄπυργος. Mœnibus carens.

XX. Αἰσίως. Scite.

XXI. 'Ανανομὴν. Partitionem.

XXII. Καταβολή. Portio contingens.

TENNES. *

I. Φεῦ,
Οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ νῦν γένει.

Heu, heu, nulla hoc in seculo justitia est.

XIV. Stobæus Tit. CVI. *Musg.*
XV. Stobæus Tit. CXXV. *Musg.*
XVI. Stobæus Tit. IV. *Musg.*
XVII. Pollux IX. sect. 27. *Musg.*
XVIII. Ælian. Hist. Anim. VII. 39. Pro ἵνα forte κῦμα. *Musg.*
Heath. ita hos versus legit: Ἦλθε δ' ἐ. χρ. ἔλαφον Μεγάλων ἄθλων δεινὸν ὑποστὰς Κατ' ἐν. ὀρ. ἀβάτους, ἐπὶ Λειμῶνας ποιμνήϊά τ' ἄλση. Valck. p. 168. hoc modo: Ἦλθε — ἔλαφον Μεγάλων ἄ. τινὰ δεινὸν ὑποστὰς κ. ἐ. ὀ. ἀβάτους Ἐπὶ λειμ. ποίμνιά τ' ἄλση. *Beck.*
XIX. Hesychius in voce. *Musg.*
XX. Hesychius in voce. *Musg.*
XXI. Hesychius in voce. *Musg.*
XXII. Hesychius ante κατηγάσατο. *Musg.*

* Historiam Tennis, a quo Tenedos urbs condita nomen accepit, enarrant Diod. Sic. V. 83. Plutarch. Op. Mor. p. 530. Ed. Steph. Conon. Narrat. 29. Tze-

THESEUS. *

I. Κάρα τε γάρ σου συγχέω κόμαις ὁμοῦ·
Ῥανεῖ τε δ' ἐγκέφαλον· ὀμμάτων δ' ἄπο
Αἱμοσταγεῖς πρηστῆρες ῥεύσονται κάτω.

Caput enim tuum cum capillis simul confundam; et cerebrum humo spargetur; et ab oculis latices cruenti defluent.

II. Πράγματα βόσκειν.

III. Ἀνόητον ἄγαλμα, πάτερ,
Οἴκοισι τεκών.

Inutile ædibus decus, O pater, gignens.

IV. Ἐγὼ δὲ τοῦτο παρὰ σοφοῦ τινος μαθὼν
Εἰς φροντίδας νοῦν συμφοράς τ' ἐβαλλόμην.
Φυγάς τ' ἐμαυτῷ προστιθεὶς πάτρας ἐμῆς,
Θανάτους τ' ἀώρους, καὶ κακῶν ἄλλας ὁδοὺς,
Ὡς, εἴ τι πάσχοιμ', ὧν ἐδόξαζόν ποτε,
Μή μοι νέορτον προσπεσὸν μᾶλλον δάκοι.

Ego autem cum hoc a prudente didicissem viro, mente contemplabar ærumnas et calamitates, mihi ipsi suggerens exilia extra patriam, et fata meorum immatura, et alia genera malorum, ut, si quid incideret eorum, quæ cogitabam, ne improvisum contingens nimium morderet.

V. Ἐγὼ πέφυκα γραμμάτων μὲν οὐκ ἴδρις,
Μορφὰς δὲ λέξω καὶ σαφῆ τεκμήρια·
Κύκλος τις ὡς τόρνοισιν ἐκμετρούμενος,
Οὗτος δ' ἔχει σημεῖον ἐν μέσῳ σαφές.

tzes ad Lycophron. 234. Pausan. p. 329. Ed. Sylb. denique Homeri Scholiastes ad Iliad. α'. 38. *Musg.*

Eam eximendam e fabulis Euripid. et in Τινι. vel Τημι. latere Τημένῳ judicat Valck. D. p. 15. — Qui apud Stobæum hunc excipit versus: Σκαιοῖσι, etc. et huc relatus est a Barnes. in marg. ed. Gesn. tribuitur Sophocli. *Beck.*

I. Stobæus Tit. I. *Musg.*

* Ex Scholiaste in Aristophanis Vespas, v. 312. colligere licet, Thesei de Minotauro victoriam hujus fabulæ argumentum fuisse. *Musg.*

I. Schol. Aristoph. in Ranas 476.—V. 2. emendat Grotius ῥανεῖ τε γῆν. Mihi non deterius videbatur ῥανεῖ τε πέδον.—Ver. 3. idem legit πρηστῆρε, ut sit dualis pro plurali, quam quidem licentiam pluribus exemplis firmavimus ad Supplic. 1003. Sanguinis defluentis rivuli πρηστῆρες dici videntur, ob similitudinem venarum in collo, quæ πρηστῆρες Græcis audiunt, teste Polluce II. 134. Cæterum in eodem Aristophanis loco plura ex Euripide desumta exstant, sed quæ difficile fuerit a comici verbis secernere. *Musg.*

II. Scholiastes Aristoph. ad Vesp. 312. *Musg.*

III. Scholiast. Aristoph. ibid. Loquitur Hippolytus. *Musg.*

IV. Plutarch. Op. Mor. p. 195. Ed. Steph. Galenus de Hippocrat. et Platone Lib. IV. Cicero citat et interpretatur Tusc. Quæst. III. 14. Leviter variat Galenus in primis quatuor versibus. In ultimo dat νεαροῖς, unde levi mutatione fit νεαρὲς, vox adhibita Sophocli Electr. 904. Œd. Col. 723. Philetæ apud Stobæum Tit. CIV. Plutarchus dat νεαρὸν. Quod inde feci νέορτον exstat apud Sophoclem Œd. Col. 1576. *Musg.*

Τὸ δεύτερον δὲ, πρῶτα μὲν γραμμαὶ δύο,
Ταύτας διείργει δ' ἐν μέσαις ἄλλη μία.
Τρίτον δὲ βόστρυχός τις ὡς εἱλιγμένος.
Τὸ δ' αὖ τέταρτον ἦν μὲν εἰς ὀρθὸν μία,
Λοξαὶ δ' ἐπ' αὐτῆς τρεῖς κατεστηριγμέναι
Εἰσίν· τὸ πέμπτον δ' οὐκ ἐν εὐμαρεῖ φράσαι·
Γραμμαὶ γάρ εἰσιν ἐκ διεστώτων δύο,
Αὗται δὲ συντρέχουσιν εἰς μίαν βάσιν·
Τὸ λοίσθιον δὲ τῷ τρίτῳ προσεμφερές.

Ego quidem literas nescio, dicam tamen figuras et signa manifesta. Circulus erat tanquam torno descriptus: hic autem habet lineam in medio conspicuam. Secundo loco lineæ primum duæ erant: ipsas deinde alia una ad medium sejungit. Tertio loco aliquid instar cinciani convolutum. Quarto loco una quidem linea ad perpendiculum posita; tres autem transversæ ei applicantur. Quinti schematis non facile est descriptionem dare; duæ enim lineæ sunt ab invicem divergentes; hæ autem in unam basin concidunt. Ultimum tertio usquequaque simile est.

VI. Σχεδὸν παρ' αὐτοῖς κρασπέδοις Εὐρωπίας.

Ad ipsum fere Europæ limbum.

VII. Σύμμικτον εἶδος, κἀποφώλιον τέρας,
Ταύρου μέμικται καὶ βροτοῦ διπλῇ φύσει.

Species confusa, et monstrum, cui nihil congener, mixtam habet tauri et hominis naturam.

VIII. Κρεῖσσον δὲ πλούτου καὶ πολυχρύσου χλιδῆς
Ἀνδρῶν δικαίων κἀγαθῶν παρουσίαι.

Domum magis, quam divitiæ et auro abundans luxuria, honestat virorum justorum et bonorum præsentia.

IX. Ἀνὴρ γὰρ ὅστις χρημάτων μὲν ἐνδεὴς,
Δρᾶσαι δὲ χειρὶ δυνατὸς, οὐκ ἀνέξεται,
Τὰ τῶν δ' ἐχόντων χρήμαθ' ἁρπάζειν φιλεῖ.

Quisquis enim pecuniæ egenus est, manu autem strenuus, non patienter feret, sed divitum fortunas diripere gestit.

Ver. 3. πάτρης Barnes. quod in πάτραις mutavit Valck. ad Phoen. 610.—V. 4. τ' post θανάτους apud Barnes. abest, habet Plut. Idem Plut. v. 5. exhibet: Ἴν', εἴ τι πάσχοιμ', ὧν ἐδέξατο φρενί.—V. 6. Barnes. Μή μοι νεοχμόν—. *Beck.*

v. Athenæus, p. 454. Loquitur pastor, Thesei nomen, quod alicubi exaratum viderat, verbis depingens. *Musg.*

VI. Steph. Byzant. v. Εὐρώπη. *Musg.*

VII. Plutarch. in Theseo, p. 12. Idem Op. Mor. p. 923. Ed. Steph. Priori loco habet βρέφος, non τέρας. Utrique forte præstiterit λίθος. Pro ἀποφώλιον non displiceret ἀποφύλιον. Vide Hesychium. *Musg.*

VIII. Stobæus Tit. IX. Melissa I. 47. *Musg.*

IX. Stobæus Tit. XLV. Ed. Gesner. *Musg.*

II. Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
Δεινοῖς ἔρωσιν, ἧς φυλακτέον πέρι.

Tyrannis enim undecunque magnis desideriis petitur, a quibus cavendum est, pater.

III. * * τὸ θρέψαι δ' ἐν βροτοῖσι πολλάκις
Πλείω πορίζει φίλτρα τοῦ φῦσαι τέκνα.

Educasse sæpe hominum mentes magis conciliat, quam vel peperisse.

IV. Ὅστις δὲ τοὺς τεκόντας ἐν βίῳ σέβει,
Ὁ δ' ἔστι καὶ ζῶν καὶ θανὼν θεοῖς φίλος.

Quicunque vero parentes, quamdiu supersunt, honore prosequitur, is et vivus et mortuus Diis carus est.

V. Ἆρ' οἶσθ', ὅθ' οὕνεχ' οἱ μὲν εὐγενεῖς βροτῶν
Πένητες ὄντες οὐδὲν ἐμφαίνουσ' ἔτι,
Οἱ δ' οὐδὲν ἦσαν πρόσθεν, ὄλβιοι δὲ νῦν,
Δόξαν φέρονται τοῦ νομίσματος χάριν
Καὶ συμπλέκοντες σπέρμα, καὶ γάμους τέκνων.
Δοῦναι δὲ μᾶλλον πλουσίῳ πᾶς τις κακῷ
Πρόθυμός ἐστιν, ἢ πένητι κἀγαθῷ.
Κακὸς δ' ὁ μὴ ἔχων, οἱ δ' ἔχοντες ὄλβιοι.

Nescisne ergo, nobiles homines, si egeni sint, non amplius splendere? Qui vero antea nullo in loco erant, nunc autem beati, gloriam consequuntur, prosapiam et liberorum connubia inter se pecuniæ causa miscentes. Unusquisque porro diviti improbo libentius donat, quam pauperi et honesto. Malus quippe est, qui nihil habet; qui habent, beati sunt.

EX INCERTIS TRAGŒDIIS.

I. Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα
Καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις,
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ θεόν.

Videsne immensum æthera, qui terram fluidis ulnis amplectitur, hunc tu Jovem reputa, hunc Deum cense.

II. Stobæus Tit. XLIX. ex Electra.—V. 2. lego οὓς φυλακτέον, πάτερ. *Musg.*

Ver. 2. Grot. edidit — οὓς φυλ. Valck. D. p. 226. corrigit: Δεινοῖς ἐρῶσιν, οὓς φυλακτέον, πάτερ. *Beck.*

III. Stobæus Tit. LXXVIII. ex Medea. Clem. Alex. p. 106. Ed. Par. *Musg.*

IV. Stobæus Tit. LXXIX. ex Heraclidis. Melissa II. 11. *Musg.*

Ver. ult. habet Barn. in Inc. *Beck.*

V. Stobæus Tit. XCI. Idem Tit. XCII. Utrobique ex Hecuba.—V. 2. lego ἐκφανεῖς ἔτι. [V. 5. Barnes. Καὶ συμπλέκονται.—V. 7. τἀγαθῷ.] Alia falso citata videas in Nota ad Medeam, v. 1380. ad Iphig. in Aul. initium. Vide etiam Ægeum Fragm. XI. Alopen v. Andromedam XXV. Cressas. Dictyn I. Melanippen XXV. Temenidas III. et XII. *Musg.*

Sic quæ Eurip. Ion. 393. ss. leguntur, ex Eurip. Iphigenia profert Stob. p. 531, 41. decepitque Valckenærium, D. p. 229. Idem Stob. p. 449. laudat ex

II. Οὔτοι προσελθοῦσ' ἡ δίκη σε, μὴ τρέσῃς,
Παίσει πρὸς ἧπαρ, οὐδὲ τῶν ἄλλων βροτῶν
Τὸν ἄδικον, ἀλλὰ σῖγα καὶ βραδεῖ ποδὶ
Στείχουσα, μάρπτει τοὺς κακοὺς, ὅταν τύχῃ.

Non tibi accedens justitia, ne trepides ad jecur perfodiet, neque alium quempiam injustum, sed tacite et tardo pede progrediens improbos, cum sors tulerit, prehendit.

III. Συγγνώμονάς τοι τοὺς θεοὺς εἶναι δόκει,
Ὅταν τις ὅρκῳ θάνατον ἐκφυγεῖν θέλῃ,
Ἢ δεσμὸν, ἢ βίαια πολεμίων κακὰ,
Ἢ παισὶν αὐθένταισι κοινωνῇ δόμων·
Ἤτ' ἄρα θνητῶν εἰσὶν ἀσυνετώτεροι,
Ἢ τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγοῦνται δίκης.

Faciles ad ignoscendum Deos esse putato, quando aliquis jurejurando mortem effugere quærit, aut vincula, aut hostium contumelias, aut in eadem domo cum omnibus homicidis versetur. Profecto aut hominibus inscitiores sunt, aut æquitatem præ summo jure amant.

IV. Οὐκ ἔστιν ἀρετῆς κτῆμα τιμιώτερον.
Οὐ γὰρ πέφυκε δοῦλον, οὔτε χρημάτων,
Οὔτ' ἀσφαλείας, οὔτε θωπείας ὄχλου.
Ἀρετὴ δ', ὅσῳπερ μᾶλλον ἂν χρῆσθαι θέλῃς,
Τοσῷδε μᾶλλον αὔξεται τελουμένη.

Non est virtute ulla possessio pretiosior. Non enim summittit se, neque pecuniis, neque securitati, neque adulationi vulgi. Sed virtus, quo magis in usum venit, eo magis splendet lævigata.

V. Ἀρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλόν.

Virtus maximum est rerum humanarum bonum.

Antigona, quæ sunt in Troadd. v. 101. *Beck.*

I. Stobæus Eclog. Phys. Tit. III. Lucianus in Jupiter Tragœdus. Clem. Alex. p. 15. et p. 603. Ed. Par. Euseb. Præp. Evang. p. 681. Ed. Par. Plut. Op. Mor. p. 1066. et p. 1397. Ed. Steph. Tot locis citatum ubique καὶ in secundo versu servat, sensu, ni fallor, τὸν postulante. *Musg.*

E Cressis forte petita putat Valck. p. 47. *Beck.*

II. Stobæus Eclog. Phys. Tit. VII. Plutarch. Op. Mor. p. 974. Ed. Steph. *Musg.*

Ut exhibitum hic fr. habet Plut. de S. N. V. p. 6. Wytt.—V. 1. Barnes. pro μὴ τρέσῃς habet πάρεστι.—V. 3. apud Plut. σιγῇ.—V. 4. Stob. Στείχουσ' ἁμάρτει (vel ὁμαρτεῖ) τοὺς κακοὺς ἀεὶ βροτῶν. Valck. p. 186. ita legit; Στείχουσα μάρψει τοὺς κακοὺς ἀεὶ βροτῶν, Ὅταν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνῃ Δίκη. Versus, quem addidit, vulgo inter Fragm. Phryxi refertur. Wyttenb. præfert lectionem Plutarchi. *Beck.*

III. Stobæus Eclog. Phys. Tit. VII. Idem Florileg. XVIII.—V. 4. legendum haud dubie πᾶσιν. *Musg.*

Barnes. — Ἐάν τις ὅρκοις — ἐκφύγῃ — Valck. p. 187. emendat: Συγγν. — δοκεῖς — ἐκφυγεῖν — Ἢ τοῖσιν αὐθένταισι — δόμων; Ἤτ' ἄρα — Εἰ τἀπιεικῆ, etc. *Beck.*

IV. Stobæus Tit. I. Euripidi tribuit margo Ed. Gesn. v. ult. lego [illegible]λειουμένη. Metaphora ducta est a metallis, quæ tritu poliuntur, polita splendent. *Musg.*

V. ult. αὔξετ' ἠγλαϊσμένη legit Valck. D. p. 163. *Beck.*

VI. Τὸ μὴ εἰδέναι σε μηδὲν, ὧν ἁμαρτάνεις,
Ἔκκαυμα τόλμης ἱκανόν ἐστι καὶ θράσους.

Quod nihil eorum, in quibus peccas, intelligis, magnum est tibi temeritatis et audaciæ incitamentum.

VII. * * * ἡ δὲ μωρία
Μάλιστ' ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔφυ.

Stultitia autem plerumque improbitatis soror est.

VIII. Τὸ δ' ὠκὺ τοῦτο καὶ τὸ λαιψηρὸν φρενῶν
Εἰς συμφορὰν ἵστησι πολλὴν δὴ βροτούς.

Hæc animi levitas et præcipitantia in magnam calamitatem detrudit homines.

IX. Βουλῆς γὰρ οὐδέν ἐστιν ἔχθιον κακῆς.

Nihil enim malo consilio perniciosius est.

X. Εἴ μοι τὸ Νεστόρειον εὔγλωσσον μέλι
Ἀντήνορός τε τοῦ Φρυγὸς δοίη θεὸς,

XI. Οὐκ ἂν δυναίμην μὴ στέγοντα πιμπλάναι
Σοφοὺς ἐπαντλῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους.

Si mihi Nestoris melleam facundiam, Phrygisque Antenoris, Deus dederit, non possem perfluentem implere, sapientes sermones homini insipienti infundens.

XII. Εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, κἂν εἴ σ' ἐλάνθανεν πάρος,
Τὸ σκαιὸν εἶναι πρῶτ' ἀμουσίας ἔχει.

Probe hoc scias, etiamsi antehac ignorasti, perversum esse stultitiæ primas tenet.

XIII. Ἐγὼ δ' οὐδὲν πρεσβύτερον
Νομίζω τᾶς σωφροσύνας,
Ἐπεὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἀεὶ ξύνεστι.

Ego vero nihil temperantia antiquius puto, quoniam semper cum bonis habitat.

v. Stobæus Tit. I. *Musg.*

vi. Stobæus Tit. IV. *Musg.*

vii. Stobæus Tit. IV. Euripidi tribuit MS. Coll. Nov. Sophocli Ed. Grot. Utrumque auctorem memorat Ed. Gesn. *Musg.*

viii. Stobæus Tit. IV. *Musg.*

ix. Stobæus Tit. IV. Ed. Grot. *Musg.*

xi. Athenæus initio Lib. XV. usque ad *δυναίμην*. Stobæus Tit. IV. Plut. Op. Mor. pag. 891. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 1. apud Athen. est *μέλος*, quod Barnes. in *μέλι* mutavit improbante Heath. *Beck.*

xiii. Stobæus Tit. IV.—V. primo malim *ἴσθ', εἰ καί σ' ἐλάνθανεν.* *Musg.*

Barnes. — *κἂν σ' ἐλάνθανεν πάρος.* *Beck.*

Ver. 2. In his se non agnoscere Euripidis manum observat Br. ad Arist. Ran. 421. Nam *πρῶτα* non sic simpliciter dici pro *τὰ πρῶτα* Atticis scriptoribus. Itaque cum Stob. ed. Tigur. et cod. Reg. legit: — *ἀμουσίαν ἔχει*, et censet in iis, quæ apud tragicum sequebantur, sed ab epitomatore sunt omissa, alia esse imperitiæ incommoda enumerata, itaque *πρῶτα* proprio poni significatu, sic ut enumerationem incipiat. *Beck.*

xiii. Stobæus Tit. V. Plut. Op. Mor. . 62. Ed. Steph. *Musg.*

XVIII. Δύστηνος, ὅστις καὶ τὰ καλὰ ψευδῆ λέγων
Οὐ τοῖσδε χρῆται τοῖς καλοῖς ἀληθέσιν.

Miser est, quicunque mendacia speciosa dicens, non utitur potius, quæ et speciosa et vera sunt.

XIX. Θάρσει· λέγων τἀληθὲς οὐ σφαλῇ ποτέ.

Bono sis animo. Vera dicens nunquam cades.

XX. Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω,
Ἢ σκλήρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις.

Utrum mavis, tibi blanda mendacia loquar, an duram veritatem. Tua enim est optio.

XXI. Ἐμοὶ γένοιτο πτωχὸς, εἰ δὲ βούλεται,
Πτωχοῦ κακίων, ὅστις ὢν εὔνους ἐμοὶ
Φόβον παρελθὼν, τἀπὸ καρδίας ἐρεῖ.

Mihi vel mendicus contingat, vel, si velit, etiam mendico vilior, qui modo benevolus mihi, seposito metu, ex corde loquatur libera.

XXII. Ἀτὰρ σιωπᾶν τά γε δίκαι' οὐ χρή ποτε.

Sed justa tacere nunquam decet.

XXIII. Οὐδεὶς μετ' ὀργῆς οὐδὲν εὖ βουλεύεται.
Πολλοὺς δ' ὁ θυμὸς ὁ μέγας ὤλεσεν βροτῶν
Ἥ τ' ἀξυνεσία, δύο κακὼ τοῖς χρωμένοις.

Nemo iratus quicquam recte deliberat. Multos autem mortalium iracundia magna perdidit, et inscientia, duo utentibus mala.

XXIV. Τῷ γὰρ βιαίῳ κἀγρίῳ τὸ μαλθακὸν
Εἰς ταυτὸν ἐλθὸν τοῦ λίαν παρείλετο.

Violentiæ et feritati lenitas admota excessum temperat.

XXV. Ὁ θυμὸς ἀλγῶν ἀσφάλειαν οὐκ ἔχει.

Animus dolore commotus nihil habet tuti.

XXVI. Ὅταν ἴδῃς πρὸς ὕψος ἠρμένον τινὰ,
Λαμπρῶς τε πλούτῳ καὶ γένει γαυρούμενον,
Ὀφρῦν τε μείζω τῆς τύχης ἐπηρκότα,

XVIII. Stobæus Tit. XII. *Musg.*

Δύστηνος, ὅστις τὰ καλὰ καὶ ψευδῆ λέγων
Οὐ τοῖσδε χρῆται τοῖς καλοῖς κἀληθέσιν·

Vulgo καὶ τὰ καλὰ — et ἀληθέσιν. *Por.*

XIX. Stobæus Tit. XIII. Apostol. X. 12. *Musg.*

σφάλλῃ Barnes. Ex Sophocl. Tereo petitum censet Valck. p. 15. *Beck.*

XX. Stobæus Tit. XIII. *Musg.*

XXI. Stobæus Tit. XIII. Plut. Op. Mor. p. 108. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 1. Plut. Ἐμοὶ γὰρ εἴη —. *Beck.*

XXII. Stobæus Tit. XIII. *Musg.*

XXIII. Stobæus Tit. XX. Euripidi a nonnullis adscripti erant, secundum marg. Ed. Gesn. *Musg.*

XXIV. Stobæus Tit. XX. *Musg.*

Ver. 2. ταυτό γ' emendat Valck. D. p. 222. Barn. retulit ad Æolum. *Beck.*

XXV. Stobæus Tit. XX. Apostolius XIV. 7. *Musg.*

XXVI. Stobæus Tit. XXII. Ed. Gesn. Male Menandro in Ed. Grot. tribuitur. *Musg.*

Τούτου ταχεῖαν νέμεσιν εὐθὺς προσδόκα,
Ἐπαίρεται γὰρ μεῖζον, ἵνα μεῖζον πέσῃ.

Cum videris in sublime quempiam elatum, opibus et genere vehementer superbientem, supercilium supra sortem suam attollentem, illius casum a Deo depressionem brevi exspecta. Altius enim evehitur, ut gravius cadat.

XXVII. Κρίνει τίς αὑτὸν πώποτ' ἀνθρώπων μέγαν,
Ὃν ἐξαλείφει πρόφασις ἡ τυχοῦσ' ὅλον;

Quisquam hominum se magnum existimat, quem quælibet occasio penitus delet?

XXVIII. Ποῖ; πῶς δὲ λάθῃ; τίς δὲ νῦν πιστὸς φίλος;
Ζητοῦμεν· ἡ δόκησις ἀνθρώποις κακὸν,
Καὶ τοὐπιχειρεῖν ἐξαμαρτάνειν φιλεῖ.

Ubi? Quomodo autem latebis? Quis autem nobis fidus amicus? Quærimus. Opinio hominibus malum parit, et pertinacia plerumque peccat.

XXIX. Βροτοῖς τὰ μείζω τῶν μέσων τίκτει νόσους,
Θεῶν δὲ θνητοὺς κόσμον οὐ πρέπει φέρειν.

Mortalibus morbos parit, quicquid mediocritatem superat. Hominibus vero Deorum honorem usurpare non convenit.

XXX. Σὺ δ' εἶκ' ἀνάγκῃ, καὶ θεοῖσι μὴ μάχου·
Τόλμα δὲ προσβλέπειν με, καὶ φρονήματος
Χάλα· τά τοι μέγιστα πολλάκις Θεὸς
Ταπείν' ἔθηκε, καὶ συνέστειλεν πάλιν.

Concede necessitati, neque contra Deos pugna. Quin adspicere me sustineto, et elationem animi remitte. Maxima quæque persæpe numen humilia reddidit, iterumque contraxit.

XXXI. Δεινὸν δ', ὅταν τις μὴ φρονῶν δοκεῖ φρονεῖν.

Intolerabile est, cum quis insipiens sibi sapere videtur.

XXXII. Ὃ βούλεται γὰρ μόνον ὁρᾶν καὶ προσδοκᾶν,
Ἀλόγιστός ἐστι τῆς ἀληθείας κριτής.

Qui ea solum inspicit et exspectat, quæ sibi cordi sunt, ineptus veritatis judex est.

Comparatio Menandri et Philistionis apud Rutgers. V. L. 4. 12. Philistioni tribuit. Apud Anton. Meliss. T. XLV. primus versus ita legitur: — ἐὰν, vel ὅταν, Ἴδῃς πονηρὸν εἰς ὕψος αἰρόμενον, vel φερόμενον, unde Rutg. emendat φρονούμενον. Heinsius ita legit: Ὅταν πονηρὸν εἰσίδῃς ὑψούμενον. Heath. prætulit lectionem Stob. et scripsit: Ὅταν γ' ἴδῃς.—V. 2. apud Rutg. legitur: Κακῶς τι πλούτῳ καὶ τύχῃ γαυρ. Etiam Antonius τύχῃ habet.—V. 4. pro εὐθὺς apud Rutg. ἥξειν. In Anton. hic versus ita legitur: Τούτου τάχιον ἥξειν ν. π.—V. 5. apud solum Antonium exstat. *Beck.*

XXVII. Stobæus Tit. XXII. *Musg.* Barnes. — ἄνθρωπον — ἐξαλείφει — Valck. p. 223. corrigit: Κρινεῖ — ἄνθρωπον — ἐξαλείφοις — οὐ τυχοῦσ'. *Beck.*

XXVIII. Stobæus Tit. XXII. Ult. v. reddidi, quasi esset τοὐπιστεύειν. *Musg.*

XXIX. Stobæus Tit. XXII. *Musg.*

XXX. Stobæus Tit. XXII. *Musg.*

XXXI. Stobæus Tit. XXIII. Ed. Gesner. Critiæ etiam tribuitur. *Musg.* Leg. δοκῇ. *Por.*

XXXII. Stobæus Tit. XXIII. Ed. Gesner. Alii Menandro in Aspide tribuunt. *Musg.*

XXXIII. Ἅπαντες ἐσμὲν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοὶ,
Αὐτοὶ δ᾽ ὅταν σφάλωμεν, οὐ γινώσκομεν.

Omnes in admonendo sapimus, sed cum ipsimet aberramus, non advertimus.

XXXIV. Σὺν μυρίοις τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.

Quæ pulchra sunt, infinitis laboribus comparantur.

XXXV. Ἀνὴρ γὰρ ὅστις εὖ βίον κεκτημένος
Τὰ μὲν κατ᾽ οἴκους ἀμελίᾳ παρεὶς ἐᾷ,
Μολπαῖσι δ᾽ ἡσθεὶς τοῦτ᾽ ἀεὶ θηρεύσεται,
Ἀργὸς μὲν οἴκοις καὶ πόλει γενήσεται,
Φίλοισι δ᾽ οὐδείς· ἡ φύσις γὰρ οἴχεται,
Ὅταν γλυκείας ἡδονῆς ἥσσων τις ᾖ.

Quisquis enim, victum abunde possidens, rem quidem domesticam socordia sua neglexit, cantibus autem delectatus id unum secutus fuerit, ille in domo quidem et in civitate otiosus erit, amicis vero nullus. Perit enim ingenium, ubi quis a dulcedine voluptatis vincitur.

XXXVI. Ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχε.

Aut dic aliquid silentio melius, aut sile.

XXXVII. Ἅπας μὲν ἀὴρ αἰετῷ περάσιμος,
Ἅπασα δὲ χθὼν ἀνδρὶ γενναίῳ πατρίς.

Omnis quidem aër aquilæ permeabilis, omnis vero terra forti viro patria.

XXXVIII. Δεινὴ πόλις νοσοῦσ᾽ ἀνευρίσκειν κακά.

Civitas ægra in malis excogitandis callida est.

XXXIX. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον.
Χρὴ γὰρ τύχας τὰς μάτην πλανωμένας
Μηδὲν δύνασθαι, τἀμφανῆ δ᾽ ὑψηλ᾽ ἄγειν.
Ὅστις κατ᾽ ἰσχὺν πρῶτος ὠνομάζετο
Ἢ τόξα πάλλων, ἢ μάχῃ δορὸς σθένων,
Τοῦτον τυραννεῖν τῶν κακιόνων ἐχρῆν.

Nihil est in rebus hominum æquale. Oportet enim fortunas temere errantes nihil valere, sed virtutes omnibus conspicuas in altum evehere.

XXXIII. Stobæus Tit. XXIII. Melissa I. 49. *Musg.*

Apud S. Maxim. T. II. p. 581. ed. Combefis. pro σφαλῶμεν legitur πταίωμεν. *Beck.*

XXXIV. Stobæus Tit. XXIX. ed. Gesn. *Musg.*

Heath. metri causa vult: Σὺν μυρίοισι τὰ καλὰ —. *Beck.*

XXXV. Stobæus Tit. XXX. Ex oratione Zethi in Antiopa desumtum creditur. *Musg.*

Hoc Fr. M. jam dedit supra inter Fr. Antiop. n. 29. *Beck.*

XXXVI. Stobæus Tit. XXXIV. Ed. Gesn. Euripidi quoque tribuit MS. Coll. Nov. Apostolius XI. 76. *Musg.*

XXXVII. Stobæus Tit. XL. ex Musonio. Apostolius IV. 8. *Musg.*

Barnes. habet inter Fr. e Phœnice, et pro πατρὶς dedit πόλις. *Beck.*

XXXVIII. Stobæus Tit. XLIII. *Musg.*

XXXIX. Stobæus Tit. XLIII. Confer Hecub. v. 793. *Musg.*

Ταῖς ἐλπίσιν τἀλγεινὰ παραμυθούμενος.

Agricolarum vita voluptatem præbet, dum tristia spe futurorum solatur.

XLVIII. Οἰκοφθόρον γὰρ ἄνδρα κωλύει γυνὴ
Ἐσθλὴ παραζευχθεῖσα καὶ σώζει δόμους.

Virum enim, qui familiam perdit, prohibet uxor bona si conjuncta et servat domum.

XLIX. Οὐ πάντες οὔτε δυστυχοῦσιν ἐν γάμοις,
Οὔτ' εὐτυχοῦσιν· συμφορὰ δ', ὃς ἂν τύχῃ
Κακῆς γυναικὸς, εὐτυχεῖ δ' ἐσθλῆς τυχών.

Non omnes aut infortunati sunt in nuptiis, aut fortunati. Calamitosus est autem, qui inciderit in malam mulierem, felix, qui in bonam.

L. Μακάριος, ὅστις εὐτυχεῖ γάμον λαβὼν
Ἐσθλῆς γυναικὸς, εὐτυχεῖ δ' ὁ μὴ λαβών.

Beatus, qui conjugium uxoris bonæ nactus est: felix vero et qui nullam duxit.

LI. Νεανίας γὰρ ὅστις ὢν Ἄρη στυγεῖ,
Κόμη μόνον καὶ σάρκες, ἔργα δ' οὐδαμοῦ.
Ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον, ὡς ἡδὺς βίος,
Ὅ τ' ὄλβος ἔξωθεν τίς ἐστι πραγμάτων.
Ἀλλ' οὐκ ἔνεστι στέφανος, οὐδ' εὐανδρία,
Εἰ μή τι καὶ τολμῶσι κινδύνου μέτα·
Οἱ γὰρ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐανδρίαν.
Ἡ δ' εὐλάβεια σκότον ἔχει καθ' Ἑλλάδα,
Τὸ διαβιῶναι μόνον ἀεὶ θηρωμένη.

Quisquis juvenis Martem odit, coma solum et caro est; rem vero nusquam habet. Videsne, vita eorum, qui laute cœnant, quam suavis sit, et opulentia ut extra molestias posita sit? At nulla ibi corona est, nec fortitudinis laus, nisi aliquid cum periculo audeant. Labores enim pariunt virtutis famam. At cautio per Græciam in tenebris versatur, nihil aliud, quam vitam producere, satagens.

LII. A. Ἐγὼ παρέξω λέκτρα σοι καλῶς ἔχειν.
B. Δίκαιόν ἐστιν, οἷσι συγγηράσομαι.

A. Ego curabo, ut conjux tibi bona sit. *B.* Æquum est, te ita facere, quacum consenescere debeo.

LIII. Δειναὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλασσίων.

XLVIII. Stobæus Tit. LXVII. *Musg.*
XLIX. Stobæus Tit. LXIX. *Musg.*
L. Stobæus Tit. LXIX. *Musg.*
LI. Stobæus Tit. LI. Athenæus, p. 641. *Musg.*
Ver. 4. Heath. em. Ὅ τ' ὄλβος ὡς ἔξω μὲν ἐστιν πραγμάτων. "Opesque quantum molestia omni expertes." Et hunc præcedentemque versum non capit interrogative, ut Grotius et Barnes. Valck. p. 227. legit — ἔξωθ' εἴ τις —. *Beck.*

LII. Stobæus Tit. LXXI. ex emendatione Valckenærii, p. 228. *Musg.*
Ver. 1. In. Stob. Gesner. Ἐγὼ γὰρ ἔξω λέκτρα αὐτοῖς κ. τ. Grotius et Barnes. Ἐγὼ γὰρ ἃ ἔχω (ἃ 'χω Barnes.) λέκτρα, τάδε κ. τ. *Beck.*

Verum scitote, nunquam mihi iste mos erit, ut non te, O mater, semper diligam, et justitiæ causa et partus tui. Amo autem genitorem omnium mortalium maxime; aperte hoc dico, neque tu ægre feras. Ab eo enim creatus sum: neque quisquam se muliere satum autumat, sed a patre.

LIX. Καὶ τῶν παλαιῶν πόλλ' ἔπη καλῶς ἔχει·
Λόγος γὰρ ἐσθλὸς φάρμακον φόβου βροτοῖς.

Et multa veterum dicta recte se habent; nam oratio commoda remedium timoris est hominibus.

LX. Ἡ φύσις ἑκάστῳ τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.

LXI. Εἰ τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν λελείμμεθα,
Ἡ δ' εὐγένεια καὶ τὸ γενναῖον μένει.

Etsi pecuniæ domi nos deficiunt, nobilitas autem et generis virtus manent.

LXII. Τὸν σὸν δὲ παῖδα σωφρονοῦντ' ἐπίσταμαι,
Χρηστοῖς θ' ὁμιλοῦντ', εὐσεβεῖν τ' ἠσκηκότα.
Πῶς οὖν ἂν ἐκ τοιοῦδε σώματος κακὸς
Γένοιτ' ἄν; οὐδεὶς τοῦτό μ' ἂν πίθοι ποτέ.

Tuum vero filium novi modestum, et cum probis versari solitum, et pietatem coluisse. Quomodo igitur, qui tali ingenio fuit, malus evadat? Nemo hoc mihi unquam persuaserit.

LXIII. Οὐ γάρ τις οὕτω παῖδας εὖ παιδεύεται,
Ὥστ' ἐκ πονηρῶν μὴ οὐ κακοὺς πεφυκέναι.

Nemo liberos ita sapienter instituat, quin mali evadant, qui ex improbis nati sunt.

LXIV. Χρυσοῦ σε πλήθει, τοῖσδε δ' οὐ χαίρειν χρεών.
Σκαιὸν τὸ πλουτεῖν, κἄλλο μηδὲν εἰδέναι.

A. Pecuniæ vi, non hisce, te delectari æquum est. *B*. Turpe est divitiis abundare et nihil aliud scire.

LXV. Ὅστις δὲ λύπας φησὶ πημαίνειν βροτούς,
Δεῖν δ' ἀγχονῶν τε, καὶ πετρῶν ῥίπτειν ἄπο,
Οὐκ ἐν σοφοῖσιν ἐστὶν, εὐχέσθω δ' ὅμως
Ἄπειρος εἶναι τῆς νόσου ταύτης ἀεί.

LIX. Stobæus Tit. LXXXI. *Musg.*

LX. Stobæus Tit. LXXXVII. Interpretis munus in me non recipio. *Musg.*

LXI. Stobæus Tit. LXXXVIII. *Musg.*

LXII. Stobæus Tit. LXXXVIII. Versum primum dedi ex Piersoni [Ver. p. 138.] emendatione.—V. 3. legendum forte γνώματος, vel cum Valckenærio V. Cl. p. 227. σχήματος. *Musg.*

Ver. 1. Vulgo apud Stob. Τόσον δὲ παῖδας σωφρονοῦν ἐπ. Grot. dedit: Τοῦτον δὲ πατέρα σωφρονοῦντ' ἐπ. *Beck.*

LXIII. Stobæus Tit. XC. *Musg.* Barnes. inter Fr. Alcmæon. habet. *Beck.*

LXIV. Stobæus Tit. XCIII. Plutarch. de Poët. Audiend. p. 35. Ed. Steph. *Musg.*

Ver. 1. — τοῖσδε legit Valcken. p. 228. Barnes. habet inter Fr. Dictyis. Heath. v. 2. corrigit Σκαιόν γε κτλ. e Plut. *Beck.*

LXV. Stobæus Tit. XCIX.—Ver. 2. dedi, ut a Piersono emendatus est Verisim.

Quisquis vero tristitiam sit hominibus damnosam esse, et suspendio opus esse, et se a rupibus dejicere, inter sapientes non numerandus est. Precari tamen debet quisque, ne unquam ægritudinem experiatur.

LXVI. Λῦπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσους.

Mœrores enim morbos pariunt hominibus.

LXVII. Μέλλων τ' ἰατρὸς, τῇ νόσῳ διδοὺς χρόνον,
'Ιάσατ' ἤδη μᾶλλον, ἢ τεμὼν χρόα.

Et medicus cunctabundus, morbo tempus concedens, aliquando melius morbum sanavit, quam si cutim incidisset.

LXVIII. Οὐ χρή ποτ' ὀρθαῖς ἐν τύχαις βεβηκότα
Ἕξειν τὸν αὐτὸν δαίμον' εἰσαεὶ δοκεῖν.
Ὁ γὰρ θεός πως, εἰ θεόν σφε χρὴ καλεῖν,
Κάμνει ξυνὼν τὰ πολλὰ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.
Θνητῶν δὲ θνητὸς ὄλβος· οἱ δ' ὑπέρφρονες
Καὶ τῷ παρόντι τοὐπιὸν πιστούμενοι
Ἔλεγχον ἔλαβον τὴν τύχην, ἐν τῷ παθεῖν.

Nunquam oportet illum, cujus fortuna recta stet, existimare, se eadem sorte semper usurum. Deus enim, siquidem Deus vocandus est, pertæsus esse solet, cum iisdem semper habitans. Mortalium autem mortalis felicitas est. Superbi autem, et qui præsentia pro pignore futurorum habent, mala patientes ab ipsa fortuna arguuntur.

LXIX. Βέβαια δ' οὐδεὶς θνητὸς εὐτυχεῖ γεγώς.

Nulli mortalium constans est felicitas.

LXX. Θνητὸς γὰρ ὢν, καὶ θνητὰ πείσεσθαι δόκει.
Θεοῦ βίον ζῆν ἀξιοῖς, ἄνθρωπος ὤν;

Mortalis cum sis, mortalia pati exspecta. Num dei vitam agere petis, homo natus?

LXXI. Πέπονθας, οἷα χἄτεροι πολλοὶ βροτῶν.
Τὰς γὰρ παρούσας οὐχὶ σώζοντες τύχας,
Ὤλοντ' ἐρῶντες μειζόνων ἀβουλίᾳ.

Passus es eadem, quæ et alii multi homines. Non enim præsenti fortuna contenti, stultitia sua periere, majora expetentes.

LXXII. Ἀνδρῶν τόδ' ἐστὶν ἐνδίκων τε καὶ σοφῶν,
Κἂν τοῖσι δεινοῖς μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς.

p. 140. In quarto malim πᾶς pro τῆς. *Musg.*

Ver. 2. vulgo: Δεῖν δ' αὐτὸν ὀρίων κ. π. ῥ. ἄ. in codd. Stob. Δεῖν δ' ἂν χρόνῳ τι—. *Beck.*

LXVI. Stobæus Tit. XCIX. *Musg.*

LXVII. Stobæus Tit. CII. habet μέλλοντ'. *Musg.*

Lectionem Stob. defendi posse, se tamen malle: Μέλλων γ' ἰ. — monet Valcken. D. pag. 230.—V. 2. Heath. vult: 'Ιάσατ' ἤδη 'ν (i. e. ἂν) μ. *Beck.*

LXVIII. Stobæus Tit. CV. *Musg.*

LXIX. Stobæus ibid. *Musg.*

LXX. Stobæus Tit. CVIII. *Musg.* Barnes. Fr. Antigon. *Beck.*

LXXI. Stobæus Tit. CVIII. *Musg.* Barnes. Fr. Melanipp. *Beck.*

LXXII. Stobæus Tit. CVIII. Æschylo tribuit Plutarch. Op. Mor. p. 203. Ed.

Viros justos et sapientes decet etiam in summo infortunio non indignari diis.

LXXIII. Πτηνὰς διώκεις, ὦ τέκνον, τὰς ἐλπίδας.
Οὐχ ἡ τύχη σε· τῆς τύχης δ' οὐχ εἷς τρόπος.

Sequeris, O nate, spes aligeras.

LXXIV. Μή μοι προτείνων ἐλπίδ' ἐξάγου δάκρυ.
Γένοιτό τ' ἂν πόλλ', ὧν δόκησις οὐκ ἔνι.

A. Ne mihi spem proponens lacrymas elice. *B.* Multa eveniant fortasse, quæ sperare non licet.

LXXV. Οὐκ ἔστι λύπης ἄλλο φάρμακον βροτοῖς,
Ὡς ἀνδρὸς ἐσθλοῦ καὶ φίλου παραίνεσις.
Ὅστις δὲ ταύτῃ τῇ νόσῳ ξυνὼν ἀνὴρ
Μέθης ταράσσει, καὶ γαληνίζει φρένα,
Πάραυτα δ' ἡσθεὶς ὕστερον στένει διπλᾶ.

Nullum est aliud remedium doloris hominibus, quantum viri boni et amici cohortatio. Si quis autem hoc morbo laborans, temulentia minuere conatur, etiamsi in præsentia delectatus animum tranquillus est, duplum postea gemit.

LXXVI. Τηρεῖν μὲν ἑτέρους οἱ γέροντες δυνάμεθα,
Ἡμεῖς δ' ἀπολαβεῖν, ὧν ἔχουσιν οἱ νέοι.

Nos senes alios observare possumus, et memoria revocare, quæ junioribus contingunt.

LXXVII. Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.

Longa enim ætas multas adfert calamitates.

LXXVIII. Ὦ γῆρας, οἵαν ἐλπίδ' ἡδονῆς ἔχεις;
Καὶ πᾶς τις εἰς σὲ βούλετ' ἀνθρώπων μολεῖν·
Λαβὼν δὲ πεῖραν, μεταμέλειαν λαμβάνει,
Ὡς οὐδέν ἐστι χεῖρον, ἢ γῆρας βαρύ.

O senectus, qualem voluptatis spem præbes, et omnes homines ad te cupiunt pervenire. At pœnitet eum, qui jam assecutus est, quippe nihil gravius est longa senectute.

Steph. ubi vetus editio habet ἱναρίτων τι καὶ σοφῶν, et in v. 2. Κἂν τοῖς κακοῖσι. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. 'Α. τάδ' l. Valck. p. 231. Æschylea esse judicat, et mavult Ἀνδρῶν γὰρ l. *Beck.*

LXXIII. Stobæus Tit. CXII.—Ver. 2. mendosus videtur. *Musg.*

LXXIV. Stobæus Tit. CXII. habet ἐξ ᾄδου. *Musg.*

Pro ἐξάγου Grotius et Barnes. dederunt ἐξαίρου. *Beck.*

LXXV. Stobæus Tit. CXIV.—Ver. 4. reddidi, quasi esset: Μίθῃ παραιρεῖ, κἂν γαληνίζῃ φρένα Πάραυτά γ' ἡσθείς. *Musg.*

Barnes. retulit inter Fr. ex Inone—Ver. 4. Μέθης est correctio Valck. Olim erat μεθ' ἧς, pro quo Grotius et Barnes. Μόνος.—V. 5. pro Πάραυτα δ' Valck. p. 178. cum C. Gesn. legit Παραυτίχ'. *Beck.*

LXXVI. Stobæus Tit. CXVI.—Ver. 2. legendum forte Μνήμαις τ'. *Musg.*

Ver. 2. Grotius et Barnes. reposuerunt—ἀπολαύειν. perperam, judice Heath. *Beck.*

LXXVII. Stobæus Tit. CXVII. *Musg.*

LXXVIII. Stobæus Tit. CXVII. sec. emendationem Grotii e MSS. puto ductam. Legerim præterea βαθὺ versu ult.

LXXXV. Ὡς σκαιὸς ἀνὴρ καὶ ξένοισιν ἄξενος,
Καὶ μνημονεύων οὐδὲν, ὧν ἐχρῆν φίλον.

Quam inhumanus hic vir est, et hospitibus inhospitalis, et nullius rei memor, quarum amicum reminisci decebat.

LXXXVI. Σπάνιον ἄρ' ἦν θανοῦσιν ἀσφαλεῖς φίλοι,
Κἂν ὁμόθεν ὦσι· τὸ γὰρ ἔχειν πλέον κρατεῖ
Τῆς εὐσεβείας· ἡ δ' ἐν ὀφθαλμοῖς χάρις
Ἀπόλωλ', ὅταν τις ἐκ δόμων ἔλθῃ [νέκυς.]

Rari utique sunt amici post mortem constantes, etiamsi ejusdem sanguinis sint. Nam habendi amor plus, quam pietas, valet; et coram intuentium voluptas perit, cum quod e domo cadaver effertur.

LXXXVII. Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν βίον ἄλυπον ἐν οὐδενί.

Vita doloris expers nusquam inveniri potest.

LXXXVIII. Θράσει μὲν οὐδεὶς οὐδέπω, πόνῳ δὲ, καὶ
Γενναιότητι κἀπιεικείᾳ [τρόπων]
Ἀρετὴν ἐπεκτήσατο.

Impudentia quidem nemo unquam, sed labore, et magnanimitate et suavitate morum laudem adepti sunt innumeri.

LXXXIX. * * ξυμπεσόντων πραγμάτων ἄλλων ποτὲ,
Εὔξῃ τοιοῦτον ἄνδρα σοι παρεστάναι.

Fortuna diversa si aliquando inciderit, talem virum tibi præsto esse optabis.

XC. Μητέρα κατέκτα τὴν ἐμήν; βραχὺς λόγος·
Ἑκὼν ἑκοῦσαν, ἢ θέλουσαν οὐχ ἑκών;

Matrem meam interfecit? brevis quæstio est: num volentem volens, an volentem ipse invitus?

XCI. Εὖς ὁ χρῄζων.

Bonus est, cui bono esse libet.

XCII. Χαλεποὶ πόλεμοι γὰρ ἀδελφῶν.

Aspera enim fratrum odia sunt.

LXXXV. Stobæus Tit. CXXVII. habet φίλου. *Musg.*
Heath. pro φίλου vult φίλων legi. *Beck.*
LXXXVI. Stobæus Tit. CXXVII. In secundo versu infeliciter Grotio cessit emendatio. In ultimo νέκυς supplevi. *Musg.*
Ver. 2. init. Grot. dedit Κἂν μὴ θάνωσι perperam. confer Heath. Valck. p. 237. —V. ult. Scaliger supplevit θανών. *Beck.*
LXXXVII. Melissa I. 72. *Musg.*
S. Maxim. T. II. p. 615. Combef. *Beck.*
LXXXVIII. Melissa II. 71. [S. Maxim. T. II. p. 634. Combef.] V. tertius suppleri potest legendo ἐπεκτήσαντο μυρίοι βροτῶν. *Musg.*
Heath. ita exhibuit: — κἀπιεικείᾳ 'ρετὴν Ἐκτήσατ'. *Beck.*
LXXXIX. Plato Epist. I. ad Dionysium. *Musg.*
Barnes. ab initio addidit Καί. *Beck.*
XC. Aristoteles Ethic. Nicom. V. 9. Idem Ethic. Eudem. IV. 7. *Musg.*
XCI. Aristoteles Polit. V. 9. habet εἷς. *Musg.*
XCII. Aristot. Polit. VIII. 7. Plutarch. Op. Mor. pag. 853. Ed. Steph. *Musg.*
Barnes. in Fr. Philoct. *Beck.*

XCIII. Λόγον δίκαιον μισθὸν ἂν λόγου φέροις,
Ἔργων δ' ἐκεῖνος ἔργ' ἃ [καὶ] παρέσχετο.

Tu sermonem benevolum sermonis mercedem feres, ille vero factorum, quæ et præbuit, facta.

XCIV. Ἥκω δ' ὕδατι χλωρῷ περικλυ-
ζόμενον προλιποῦσ' Ἀκροκόρινθον ἱ-
ερὸν ὄχθον, πόλιν Ἀφροδίτας.

Adsum, relinquens vivis aquis undique pulsatum Acrocorinthum, sanctum collem, urbem Veneris.

XCV. Ψῦχος δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον.

Frigus autem tenero corpori perniciosissimum.

XCVI. Πρὸς ταῦθ' ὅ τι χρὴ καὶ παλαμάσθω,
Καὶ πάντ' ἐπί μοι τεκταινέσθω·
Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον
Σύμμαχον ἔσται,
Κ' οὐ μή ποθ' ἁλῶ κακὰ πράσσων.

Proinde quidvis molietur, et omnes in me fraudes machinetur. A meis enim partibus stabunt æquum et justum, nec unquam deprehendar mala patrasse.

XCVII. * * * * Μή μοι
Λεπτῶν θίγγανε μύθων, ψυχά·
Τί περισσὰ φρονεῖς; εἰ μὴ μέλλεις
Σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.

Ne mihi, O anime, subtiles sermones attingas. Quid singularia affectas? nisi forte cupis te talibus venditare.

XCVIII. * * τλησίμοχθοι, κοὔποθ' ἥσυχοι δορί.

Laborum tolerantes, neque unquam hasta quiescentes.

XCIX. Ζεὺς γὰρ κακὸν μὲν Τρωσὶ, πῆμα δ' Ἑλλάδι
Θέλων γενέσθαι, ταῦτ' ἐβούλευσεν πατήρ.

XCIII. Aristoteles Ethic. Eudem. VIII. 11. habet primo versu λόγου εἰσφέρῃς, altero autem ἐκείνοις. *Musg.*

XCIV. Strabo, p. 379. Plutarch. Op. Mor. p. 1367. Ed. Steph. Alter ex altero suppletus duos anapæsticos cum parœmiaco præbebant. *Musg.*

Barnes. in Fr. Belleroph. Ἥκω περίκλυστον προλιποῦσ' Ἄκρον Κόρινθον, Ἱερ. ὄ. π. Ἀ. *Beck.*

XCV. Cicero Ep. ad Fam. XVI. 8. *Musg.*

Barnes. habet in fragm. e Scyriis adjecitque illis tribus versibus, qui apud M. n. 1., non improbante Valck. p. 34. qui etiam λεπτόχρωτι præfert cum Græv. ad Cic. l. c. *Beck.*

XCVI. Cicero Epist. ad Att. VIII. 8. Aristoph. Acharn. v. 659. paullo aliter. Suidas v. Ἁλωτὸν. Idem v. παλαμᾶσθαι. Clem. Alex. p. 670. Ed. Par. *Musg.*

XCVII. Dionys. Halicarnass. Vol. II. p. 8. *Musg.*

Ita disponi vult Valck. p. 248. Μή μ. λ. θ. μ. Ψυχή (γε φίλη) τί περισσὰ φρ. Εἰ μ. μ. Σεμνύνεσθαι π. ὁ. *Beck.*

XCVIII. Polybius Hist. V. 106. *Musg.*

Ab initio Οἱ addidit Barnes. *Beck.*

XCIX. Strabo, p. 183. Ed. Par. habet τάδ'. *Musg.*

Pater enim Jupiter Trojanis excidium, Græciæ damnum contingere cupiens, hæc excogitavit.

C. Ναίειν Κελαινὰς ἐσχάτοις Ἴδης τόποις.

Habitare Celænas in extremis Idæ.

CI. Πάσχων ἀνέχου· δρῶν γὰρ ἔχαιρες.

Patiens malum tolera: facere enim gestiebas.

CII. Νόμος τὸν ἐχθρὸν δρᾷν, ὅπου λάβῃς, κακῶς.

Mos est inimicum, ubi ceperis, malo afficere.

CIII. Ἐχθρὸν κακῶς δρᾷν ἀνδρὸς ἡγοῦμαι μέρος.

Viri officium esse puto inimicos malo afficere.

CIV. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν χωρὶς ἀνθρώποις Θεοῦ.

Nihil hominibus absque Deo contingit.

CV. Σῶσαι γὰρ, ὁπόταν τῷ Θεῷ δοκῇ, [τινὰ],
Πολλὰς προφάσεις δίδωσιν εἰς σωτηρίαν.

Quum Deo visum fuerit aliquem servare, multas ad salutem occasiones præbet.

CVI. Σπουδάζομεν δὲ πόλλ' ὑπ' ἐλπίδων μάτην
Πόνους ἔχοντες.

Multa autem frustra ob spem properamus, laborem subeuntes.

CVII. Κακός· κακῷ γὰρ συντέτηκεν ἡδονῇ.

Malus est; malo enim voluptate consociatur.

CVIII. Ἔχει τελευτὴν ἥσπερ οὕνεκ' ἐγένετο.

Finem obtinet cujus causa nascebatur.

CIX. Πολλοῖσι πολλὴν, δὶς τοσοῖσδε πλείονα.

Multis amplam, duplo pluribus ampliorem.

CX. Εἰ δὲ θανεῖν θέμις, ὧδε θανεῖν καλὸν
Εἰς ἀρετὴν καταλυσαμένους βίον.

Sin mori oportet, ita mori honestum, cum laude vitam exeuntes.

c. Strabo, p. 616. Ed. Par. *Musg.* Apud Strab. præcedit — τὰς διωνομασμένας, quæ etiam sunt verba Eurip., pro quibus Valck. in Hippol. v. 1056. legit τὰς μὲν ὠνομασμένας. *Beck.*

ci. Theophilus ad Autolycum Lib. II. *Musg.* Barnes. — ἀνάσχου, quod jam H. correxit. *Beck.*

cii. Theophil. ad Autol. Lib. II. *Musg.*

ciii. Theophil. ad Autol. Lib. II. *Musg.*

civ. Theophil. ad Autol. Lib. I. *Musg.*

cv. Theophil. ad Autol. Lib. I. *Musg.* τινὰ Grot. addidit explendi versus causa. *Beck.*

cvi. Theophil. ad Autol. Lib. I. *Musg.* Post ἔχοντες apud Autol. additur οὐδὲν εἰδότες. Grot. ita interpolavit: Σπ. δ. πολλὰ βροτοὶ, ὑπ' ἐλπίδων Μάτην π. ἔχ. οὐδὲν εἰδότες. *Beck.*

cvii. Aristoteles Magn. Moral. II. 11. Eth. Eudem. VIII. 2. *Musg.*

cviii. Aristot. Physic. Lib. II. 2. Interpres Græcus in locum. *Musg.*

cix. Plutarch. in Solone, p. 165. Ed. Steph. *Musg.* Præcedit — χώραν κεκτημένῳ, quæ sunt Plut. verba. *Beck.*

CXI. Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐδ' αὑτῷ σοφός.

Odi sapientem, qui sibi ipsi non sapit.

CXII. Ἀμφίπολος Ἄρεος ἀνιέρου.

Minister Martis nefasti.

CXIII. * * * * * * φίλων

Πεῖραν λαβεῖν οὐ σμικρὸν [ὡς ὁρῶ] κακόν.

Amicos experiri non leve malum est.

CXIV. Κῆτος θοάζον ἐξ Ἀτλαντικῆς ἁλός.

Cete ex Atlantico mari properans.

CXV. Πολλαῖσι μορφαῖς οἱ θεοὶ σοφισμάτων
Σφάλλουσιν ἡμᾶς κρείσσονες πεφυκότες.

Dii, quibus natura præstantior est, multis astutiarum generibus nos decipiunt.

CXVI. Τίς δ' ἐστὶ δοῦλος, τοῦ θανεῖν ἄφροντις ὤν.

Quis autem servus est, mortem contemnens?

CXVII. Τιμὰν τ' ἀντέτασθε, πλούτῳ δ' ἀρετὰν κατεργάσασθαι δοκεῖτ', ἐν ἐσθλοῖς δὲ καθήσεσθ' ἄνολβοι.

Honorem amplum geritis, et divitiis virtutem oppressisse videmini, inter bonos vero neglecti jacebitis.

CXVIII. * * Ἄλλ' ἐπ' ἄλλῃ φάρμακον κεῖται νόσῳ·
Λυπουμένῳ μὲν μῦθος εὐμενὴς φίλων,
Ἄγαν δὲ μωραίνοντι νουθετήματα.

Aliud alii morbo constitutum est remedium. Mœrenti quidem sermo amicorum consolatorius, et stulte admodum se gerenti, reprehensio.

CXIX. Φεῦ τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἅπαν καλόν.

Papæ, ut bene natis omnia honesta adsunt.

cx. Plutarch. in Marcello, p. 578. Ed. Steph. Idem Op. Mor. p. 42. *Musg.*

Præmittitur versus hic: Σώζεσθαι νικῶντας ἄριστον (ἄριστόν γ' em. Heath.)— Ver. 2. Barnes. καταδυσαμένους. Idem paullo inferius hos tres versus in duo trochaicos, quorum metrum laborat, redegit. *Beck.*

cxi. Plutarch. in Alexandro, p. 1275. Ed. Steph. Idem Op. Mor. p. 2067. *Musg.*

Cic. Epp. 7. 6. laudare videtur velut ex Eurip. Medea, sed memoriam eum fefellisse arbitratur Heath. *Beck.*

cxii. Plutarchus in Antonio, p. 1750. Ed. Steph. *Musg.*

cxiii. Plutarchus in Fab. Maxim. p. 335. Ed. Steph. *Musg.*

cxiv. Plutarch. Op. Mor. p. 38. Ed. Steph. *Musg.*

cxv. Plutarch. Op. Mor. p. 35. et p. 765. Ed. Steph. *Musg.*

In Stob. Grot. T. III. tribuitur fr. Menandro. *Beck.*

cxvi. Plut. Op. Mor. p. 59. et p. 185. Ed. Steph. *Musg.*

cxvii. Plutarch. Op. Mor. p. 63. Ed. Steph. *Musg.*

Barnes. hos versus ita edidit: — Τιμάν τι πεπᾶσθαι, Πλ. — κατεργάσασθαι Δοκεῖτ', &c. Heath. ita constituit: Τιμάν τε πεπᾶσθαι, Πλ. τ' ἀρ. κ. Δοκεῖτ'· ἐ. ἐ. δ. Καθ. ἄ. *Beck.*

cxviii. Plutarch. Op. Mor. p. 120. et p. 177. Ed. Steph. *Musg.*

Primum v. ita supplet Grot. Καὶ ἄλλ' — Barnes. ed. Ἄλλῃ μὲν ἄλλο — Heath. Ὥστ' ἄλλ' ἐ. ἄ.—V. 3. Barnes. μωραίνουσι. *Beck.*

CXX. Ὅστις δ' ἀνάγκῃ συγκεχώρηκεν βροτῶν,
Σοφὸς παρ' ἡμῖν καὶ τὰ θεῖ' ἐπίσταται.

Quicunque autem homo necessitati cedit, sapiens nobis videtur, et rerum divinarum intelligens.

CXXI. Τὰ προσπεσόντα δ' ὅστις εὖ φέρει βροτῶν,
Ἄριστος εἶναι, σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖ.

Quicunque autem homo accidentia bene fert, optimus mihi et sana mente præditus videtur.

CXXII. Ὁ βίος γὰρ ὄνομ' ἔχει, πόνος δ' ἔργῳ πέλει.

Vitæ quidem nomen habet, revera labor est.

CXXIII. Εἴης μοι μετρία [Κύπρις,]
Εἴης, μηδ' ἀπολείποις.

Sis mihi moderata, O Venus, sis, neque deficias.

CXXIV. * * τῶν καλῶν [τοι] καὶ τὸ μετόπωρον καλόν.

Pulchrorum etiam serotina pulchra sunt.

CXXV. Ἀλλ' ἀνοιστέος λόγος.

Sed differendus est sermo.

CXXVI. Ἑκάτης ἄγαλμα φωσφόρου κύων ἔσῃ.

Canis eris, Hecatæ luciferæ sacra.

CXXVII. Ὁ δ' ἄρτι θάλλων σάρκα, διοπετὴς ὅπως
Ἀστὴρ ἀπέσβη, πνεῦμ' ἀφεὶς εἰς αἰθέρα.

Ille autem nuper corpore vegetus, velut stella a cœlo cadens exstinctus est, spiritum in æthera efflans.

CXXVIII. Μάντις δ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς.

Optimus vates est, qui bene conjicit.

CXXIX. * * τῶν ἄγαν γὰρ ἅπτεται
Θεός, τὰ μικρὰ δ' εἰς τύχην ἀνεὶς ἐᾷ.

Eminentia administrat Deus, tenuia fortunæ permittit.

cxix. Plutarch. Op. Mor. p. 146. Confer Danaën, Fragm. II. *Musg.*

cxx. Plutarch. Op. Mor. p. 203. Ed. Steph. Simplic. in Epictet. Enchir. cap. ult. *Musg.*

Barnes. — συγκεχώρηται. *Beck.*

cxxi. Plutarch. Op. Mor. p. 203. Ed. Steph. Conf. Melanip. XVI. *Musg.*

Heath. putat, esse tantum variam lectionem fragm. e Menal. *Beck.*

cxxii. Plut. Op. Mor. p. 208. Ed. Steph. *Musg.*

cxxiii. Plut. Op. Mor. 229. Ed. Steph. *Musg.*

Apud Heath. est — μέτριος — Valck. p. 242. putabat, ab Eurip. esse — μετρία θεὸς αἰεὶ —. *Beck.*

cxxiv. Plutarch. Op. Mor. p. 308. et p. 1371. Ed. Steph. *Musg.*

cxxv. Plutarch. Op. Mor. p. 694. et p. 765. Ed. Steph. Desumtum suspicor ex Iph. Aul. 870. *Musg.*

cxxvi. Plutarch. Op. Mor. p 676. habet ἱερόν. *Musg.*

cxxvii. Plutarch. Op. Mor. p. 740. et p. 2001. Ed. Steph. *Musg.*

Grot. et Barnes. adjecerunt versum: Νεκρὸν δὲ σῶμα, κἂν μίμημα δαιμόνων, ex verbis Plutarchi, non Euripidis: Μικρὸν δ. σ. καὶ μ. δ. vid. Valck. p. 56. ss. qui pro μικρὸν legit μιαρόν. *Beck.*

cxxviii. Plutarch. Op. Mor. p. 768. Ed. Steph. *Musg.*

CXXX. Ἀκόλαστα πάντη γίνεται δούλων τέκνα.

Intemperantes omnino sunt servorum nati.

CXXXI. * * σιωπὴ τοῖς σοφοῖς ἀπόκρισις.

Silentium sapientibus pro responso est.

CXXXII. Εἰ δ' ἦσαν ἀνθρώποισιν ὠνητ[illegible]γοι,
Οὐδεὶς ἂν αὑτὸν εὖ λέγειν ἐβούλετο·
Νῦν δ', ἐκ βαθείας γὰρ πάρεστιν αἰθέρος
Λαβεῖν ἀμισθὶ, πᾶς τις ἥδεται λέγων
Τά τ' ὄντα καὶ μή· ζημίαν γὰρ οὐκ ἔχει.

Quod si verba hominibus emenda essent, nemo seipsum prædicare vellet. Nunc autem, ex alto enim æthere gratis accipere licet, quisque et vera et falsa de se loqui gestit; nullum enim dispendium est.

CXXXIII. Τὰ τῶν τεκόντων σφάλματ' εἰς τοὺς ἐκγόνους
Οἱ θεοὶ τρέπουσιν.

Patrum peccata posteris eorum imputant Dii.

CXXXIV. Οὐ βούλομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι πένης,
Μή μ' ἄφρονα κρίνῃς, ἢ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ.

Nolo diviti donum dare pauper ipse, ne vel me stolidum putes, vel donando mendicare videar.

CXXXV. Οἶνος περάσας πνευμόνων διαῤῥοάς.

Vinum pervadens pulmonum canales.

CXXXVI. Ἀβέλτεροι δ' ὅσοι γε τὴν σωτηρίαν
Οἴκοι παρ' αὑτῶν σχόντες * * *
Ἄλλην θέλουσιν εἰσαγώγιμον λαβεῖν.

Excordes sunt, qui salutem domi et in seipsis adepti, aliam adscititiam habere cupiunt.

CXXXVII. Πολλοὺς δὲ βροντῆς πνεῦμ' ἄναιμον ὤλεσε.

Multos autem aura fulminis sine vulnere occidit.

cxxix. Plutarch. Op. Mor. p. 824. et p. 1452. Ed. Steph. *Musg.*

Apud Plut. de Ira Cohib. p. 464. ἀφεὶς ἐᾷ, quod Heath. præfert. *Beck.*

cxxx. Plutarch. Op. Mor. p. 934. Ed. Steph. Malim πάντα. *Musg.*

Barnes. Ἀκόλασθ' ὁμιλῶν γίν.— quod probat Heath. *Beck.*

cxxxi. Plutarch. Op. Mor. p. 945. Ed. Steph. *Musg.*

Heath. versum ita supplet: Ἡ γὰρ σιωπὴ τοῖς σοφοῖς ἀπόκρισις. *Beck.*

cxxxii. Plutarch. Op. Mor. p. 956. Ed. Steph. *Musg.*

Versus priores ita vertit Heath.: "Si autem pretio compararentur hominibus verba, nemo se oratoria facultate præstantem esse vellet."—Ver. 4. Barnes. λέγων. *Beck.*

cxxxiii. Plutarch. Op. Mor. p. 987. et p. 998. Ed. Steph. *Musg.*

cxxxiv. Plut. Op. Mor. p. 684. Ed. Steph. *Musg.*

Barnes. in Fr. Archelai. *Beck.*

cxxxv. Plut. Op. Mor. p. 1244. Ed. Steph. Macr. Sat. VII. 15. *Musg.*

cxxxvi. Plutarch. Op. Mor. p. 1269. Ed. Steph. ultimum duntaxat versum suis numeris absolutum præbet. *Musg.*

cxxxvii. Plutarch. Op. Mor. p. 1184. Ed. Steph. *Musg.*

CXXXVIII. Ὁ πετόμενος ἱερὸν ἀνὰ Διὸς αἰθέρα γοργοφόνος.

Gorgonis interfector per sacrum Jovis æthera volans.

CXXXIX. Πλούτῳ χλιδῶσα, θνητὰ δὴ, γύναι, φρονεῖς;

Divitiis affluens sensus humanos habes, O mulier?

CXL. Εἴθ' ἦν ἄφωνον σπέρμα δύστηνον βροτῶν.

Utinam mutum esset hominum genus miserum.

CXLI. Τέκτων γὰρ ὢν ἔπρασσες οὐ ξυλουργικά.

Faber cum esses, tractasti non fabrilia.

CXLII. Ὁ τῆς τύχης παῖς κλῆρος, ἐπὶ τούτῳ ταγείς.

Fortunæ proles, sors, hoc mandatum habens.

CXLIII. Θέρους τε χειμῶνός τε μῆνας τέσσαρας,
Φίλης τ' ὀπώρας διπτύχους, ἦρός τ' ἴσους.

Quatuor menses æstatis et hyemis, suavis autumni duos, veris totidem.

CXLIV. Ἀλλ' ἔστιν [ἔστιν], εἴ τις ἐγγελᾷ λόγῳ,
Ζεὺς καὶ θεοὶ βρότεια λεύσσοντες πάθη.

Est autem, est, utcunque dictum aliquis deriserit, Jupiter et Dii hominum miserias adspicientes.

CXLV. * * * Οὐ Κύπρις μόνον,
Ἀλλ' ἐστι πολλῶν ὀνομάτων ἐπώνυμος.
Ἔστιν μὲν ᾅδης, ἔστι δ' ἄφθιτος βία,
Ἔστιν δὲ λύσσα μαινάς.

Non Venus tantum, sed multa præterea nomina habet; est quidem Orcus, est vis divina, est furor Bacchicus.

CXLVI. Θεὸν δὲ ποῖον, εἰπέ μοι, νοητέον;
Τὸν πάνθ' ὁρῶντα, κ' αὐτὸν οὐχ ὁρώμενον.

A. Deum autem, dic mihi, qualem existimare oportet? *B.* Qui cuncta cernit, cum ipse non cernatur.

CXLVII. Κρέασι βοείοις χλωρὰ σῦκ' ἐπήσθιεν,
Ἄμουσ' ὑλακτῶν, ὥστε βαρβάρῳ μαθεῖν.

CXXXVIII. Plutarch. Op. Mor. p. 1331. Ed. Steph. *Musg.*

CXXXIX. Plutarch. Op. Mor. p. 1344. Ed. Steph. *Musg.*

CXL. Plutarch. Op. Mor. p. 1435. Ed. Steph. *Musg.*

Apud Plutarch. δυστήνων. *Beck.*

CXLI. Plutarch. Op. Mor. p. 1454. Ed. Steph. *Musg.*

CXLII. Plutarch. Op. Mor. p. 1777. Ed. Steph. *Musg.*

CXLIII. Plutarch. Op. Mor. p. 1891. Ed. Steph. Priorem versum alicubi, ut dedi, emendatum legi. *Musg.*

CXLIV. Plutarch. Op. Mor. p. 1911. Ed. Steph. *Musg.*

Barnes. Ἀλλ' ἔστιν, ἔστι, κἂν — apud Plutarch. est, teste Heath., Ἔστιν γὰρ, ἔστιν —. *Beck.*

CXLV. Plutarch. Op. Mor. p. 1347. Ed. Steph. Sophocli tribuit Stobæus Tit. LXIII. ubi plura. *Musg.*

CXLVI. Clem. Alex. p. 45. Ed. Par. Just. Martyr Philemoni tribuit. *Musg.*

CXLVII. Clem. Alexandr. p. 50. Ed. Par. De Hercule sermo est. Athenæus, p. 276. *Musg.*

In Clem. Cohort. ad gentes, p. 22.

CLI. Οὐδεμίαν ὤνησε κάλλος εἰς πόσιν ξυνάορον,
Ἡ ʼρετὴ δ' ὤνησε πολλάς· πᾶσα γὰρ καλὴ γυνὴ,
Ἥτις ἀνδρὶ συντέτηκε, σωφρονεῖν τ' ἐπίσταται.
Πρῶτα μέν γε ταῦθ' ὑπάρχει· κἂν ἄμορφος ᾖ πόσις,
Χρὴ δοκεῖν εὔμορφον εἶναι τῇ γε νοῦν κεκτημένῃ·
Οὐ γὰρ ὀφθαλμὸς τὸ [ταῦτα] κρῖνον ἐστὶν, ἀλλὰ νοῦς.

CLII. Εὖ λέγειν δ', ὅτ' ἄν τι λέξῃ, χρὴ δοκεῖν, κἂν μὴ λέγῃ.
Κἀκπονεῖν, ἃ 'ν τῷ ξυνόντι πρὸς χάριν μέλλῃ λέγειν.
Ἡδὺ δ', ἢν κακόν τι πράξῃ, συσκυθρωπάζειν πόσει
Ἄλοχον, ἐν κοινῷ τε λύπης ἡδονῆς τ' ἔχειν μέρος.
Σοὶ δ' ἔγωγε καὶ νοσοῦντι συννοσοῦσ' ἀνέξομαι,
Καὶ κακῶν τῶν σῶν συνοίσω, κ' οὐδὲν ἔσται μοι πικρόν.
Μετὰ γὰρ [ἐσθλῶν] τῶν φίλων [γε δυστυχεῖν ἅπαντ' ἀεὶ]
Εὐτυχεῖν τε χρή· τί γὰρ δὴ τὸ φίλον ἄλλο, πλὴν τόδε;

Neminem unquam uxorem pulchritudo apud maritum juvit, virtus autem multas juvit. Omnis enim mulier pulchra est, quæcunque viro animum conglutinatum habet, et castitatem colit. Hæc utique præcipua sunt: etiamsi maritus deformis sit, formosum eum videri oportet mulieri sapienti. Non enim oculus talia dijudicat, sed mens. Oportet et, quum aliquid dixerit, recte eum loqui existimare, licet id aliter sit; et diligenter exquirere, quæ dicere possit marito placitura. Gratum quoque est, si quid ipsi adversum ceciderit, fœminam una cum marito contristari, et mœrorem æque ac lætitiam partiri. Ipsa vero tecum pariter ægrotabo ægrotante, et malorum tuorum particeps ero, nec quidquam mihi amarum erit. Nam cum amicis virtute præditis eadem semper et bona et mala experiri oportet. Quid enim aliud amicitia est, nisi hoc?

CLIII. Ὄλβιος, ὅστις τῆς ἱστορίας
Ἔσχε μάθησιν, μήτε πολιτῶν
Ἐπὶ πημοσύνῃ, μήτ' εἰς ἀδίκους

CLI. Ver. 3. Scaliger (in ed. Comm. p. 225.) corrigit: ἥ τ' ἀνδρὶ συντέτηκε, et v. 6. τὸ κρῖνόν ἐστι pro τὸ κρίνων. *Beck.*

CLII. Clem. Alexandr. p. 524. Ed. Par. Versu secundo dedi καλὴ pro ἀγαθὴ, sensu, ut mihi quidem videbatur, postulante.—Ver. 3. Addidi τ'.—V. 4. ταῦθ' pro τοῦθ' dedi.—V. 6. κρῖνον pro κρίνων.—V. 7. εὖ λέγειν pro εὐλογεῖν.—V. 10. τε λύπης pro λύπης τι.—V. 12. ἔσται pro ἐστὶ.—V. 14. εὐτυχεῖν τε pro εὐτυχεῖν τι. *Musg.*

Ver. 2. Valck. p. 244. corrigit—γ' ὤνησε—ἀγαθὴ (sic Barnes.) γυνὴ.—V. 3. τ', quod apud Barnes. deerat, addidit Heath. Valck. malebat γ' ἐπίστ.—V. 4. Barnes. Πρ. μὲν γὰρ τοῦθ' (τοῦθ' etiam Valck.)—ἢν (ᾖ corr. Heath.) π.—V. 6. Apud Clem.—τὸ κρίνων—Barnes. duce Grot. ita explevit—Τὸ (μορφὴν) κρῖνόν ἐστιν, ἀλλ' (ὁ) νοῦς. Valck. ad Phœn. 557. et D. l. l. τὸ κρῖνόν ἐστ. ἀλλὰ νοῦς, γύναι.—V. 7, 8. Præcedenti fr. addidit Barnes.—V. 7. Barnes. ὅτ' ἀντιλέξῃ, Valck. ad Phœn. 1642. ὅταν τι λέξῃ.—V. 8. Barnes. Κἀπορεῖν ἂν τῷ ξ.—quod Musgr. dedit, est e conject. Valck. l. l. et Heath.—V. 12. s. Barnes.—ἀνοίσω· καὶ γὰρ οὐδέν ἐστί μοι Πικρὸν, ὃ παρὰ σοῦ φορήσω (Grot. οὔπερ σοῦ φ.) δυστυχεῖν μετὰ τῶν φίλων—Valck. Diatr. p. 244. ita: Καὶ κακῶν τῶν σῶν συνοίσων οὐδέν ἐστί μοι πικρὸν, Κἂν (τι) ταῖσι συμφοραῖς (δυστυχεῖν) μετὰ τῶν φίλων, &c. *Beck.*

CLIII. Clem. Alexandr. p. 536. Ed. Par. Themistius Orat. VII. Pollux,

CLXV. Παίδευμα δ' Ἔρως σοφίας, ἀρετῆς
Πλεῖστον ὑπάρχει, καὶ προσομιλεῖν
Οὗτος ὁ δαίμων
Πάντων ἥδιστο ἔφυ θνητοῖς·
Καὶ γὰρ ἄλυπον τέρψιν τιν' ἔχων
Εἰς ἐλπίδ' ἄγει· τοῖς δ' ἀτελέστοις
Τῶν τοῦδε πόνων μήτε σὺνείην,
Χωρίς τ' ἀγρίων ναίοιμι τρόπων.
Τὸ δ' ἐρᾶν προλέγω τοῖσι νέοισιν
Μήποτε φεύγειν,
Χρῆσθαι δ' ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ.

Amor autem sapientiæ et virtutis optima disciplina est, et hic 'Deus mortalibus una versari omnium suavissimus est; habens enim voluptatem doloris expertem in spem erigit. Iis autem, qui hujus Dei curis non initiati sunt, nunquam una agam, et longe a moribus tam agrestibus habitem. Juvenibus autem edico, ut ne amorem fugiant, sed cum advenerit, recte utantur.

CLXVI. Οἴμοι. δράκων μου γίγνεται τό γ' ἥμισυ,
Τέκνον, περιπλάκηθι τῷ λοιπῷ πατρί.

Eheu! dimidia pars mei in draconem vertitur. O nate, quod reliquum est patris, amplectere.

CLXVII. Εἰ μὲν τόδ' ἦμαρ πρῶτον ἦν κακουμένῳ,
Καὶ μὴ μακρὰν δὴ διὰ πόνων ἐναυστόλουν,
Εἰκὸς σφαδάζειν ἦν ἄν, ὡς νεόζυγα
Πῶλον, χαλινὸν ἀρτίως δεδεγμένον.
Νῦν δ' ἀμβλύς εἰμι, καὶ κατηρτυκὼς κακῶν.

Si hic primus mihi deis afflicto fuisset, nec longum iter per miserias navigassem, nihil mirum esset, me exagitari, tanquam pullum equinum nuper currui junctum, frenum cum maxime accipientem. Nunc autem torpidus sum et in miseriis adultus.

CLXVIII. * * Οὐ γὰρ ἀσφαλές τινι,
Περαιτέρω τὸ κάλλος, ἢ μέσως, λαβεῖν.

Neque enim tutum est, alicui plus, quam mediocriter, pulchro esse.

CLXV. Athenæus, p. 561. *Musg.*

Ver. 1. Barnes. perperam κἀρετῆς.—V. 6. ss. ita collocat Valcken. p. 241. Εἰς ἐλπ. ἄγει Τοῖσδ' ἀτ. τ. τ. π. Μήτε—ἀγρίων Ναίοιμι τρ. Τόδ', etc.—V. 8. Barn. Χωρὶς τ'—V. 9. νέοισιν ex em. Heath. pro vulg. νέοισι. *Beck.*

CLXVI. Hermogenes de Invent. Tom. I. p. 217. *Musg.*

Forte ad Cadmum Eurip. si quam fabulam hoc nomine scripserit, referri debere judicat Valck. p. 12. *Beck.*

CLXVII. Galenus de Hippocr. et Platone Lib. IV. De voce κατηρτυκὼς conf. Soph. Antig. 484. et Hesychium in voce. Interpretatur Cicero Tusc. Quæst. III. 28. *Musg.*

Barnes. in Fragm. Thesei habet, cujus fabulæ versus nonnullos idem vertit Cicero. *Beck.*

CLXVIII. Galen. p. 3. Ed. Bas. habet ἀφιλὲς εἶναι, et v. 2. μέσῳ. *Musg.*

Barnes. ita dedit de conj. Grot. — Οὐ γὰρ ἀσφαλὲς Οἶμαι, περαίτερον κάλλος, ἢ 'ν μέσῳ, λαβεῖν. Heath. vult: Οὐ γὰρ ἄφιλος οὐδενὶ Περαιτέρω τ. κ. ἢ 'ν μέσῳ λ. Valck. p. 249. Οὐ γάρ ἐστιν ἀσφαλὲς Περ. *Beck.*

Ταῖς τετραμόρφοις ὥραις, ζευγνὺς
Ἁρμονίᾳ πολύκαρπον ὄχημα.

Igneus autem draco viam præit tempestatibus quaternis, currum fructiferum cum harmonia jungens.

CLXXVIII. Καὶ γαῖα μῆτερ· ἑστίαν δέ σ' οἱ σοφοὶ
Βροτῶν καλοῦσιν, ἡμένην ἐν αἰθέρι.

Et terra mater. Vestam vero te sapientes vocant in æthere sedentem.

CLXXIX. Οὐκ· ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν ἀΐδης μ' ἐδέξατο.

Non, sed me vivum adhuc Orcus accepit.

CLXXX. Μὴ κτεῖνε· τὸν ἱκέτην γὰρ οὐ θέμις κτανεῖν.

Ne occide; supplicem enim nefas occidere.

CLXXXI. Νῦν οὖν ἕκατι ῥημάτων κτενεῖτέ με;

Nunc ergo verborum causa me occidetis?

CLXXXII. Ἅλα πορφυρέην.

Mare purpureum.

CLXXXIII. Πνεύματα καὶ φοινίας ἔχει ῥοάς.

Spiritum et fluenta sanguinea habent.

CLXXXIV. Δεινόν γε, ταυτὸν τοῖς μὲν ἁνδάνειν βροτῶν,
Τοῖς δ' ἔχθος εἶναι.

Mirum est, eandem rem aliis mortalium placere, aliis odio esse.

CLXXXV. Ἀλλ' ἥδε μ' ἐξέσωσεν· ἥδε μοι τροφὸς,
Μήτηρ, ἀδελφὴ, δμωΐς, ἄγκυρα, στέγη.

Sed hæc mihi salutem dedit; hæc mihi altrix, mater, soror, famula, ancora, tectum.

CLXXXVI. Πῶς οὖν τάδ' εἰσορῶντες, ἢ θεῶν γένος
Εἶναι λέγωμεν, ἢ νόμοισι χρώμεθα;

Quomodo igitur hæc videntes, aut Deorum genus esse dicamus, aut leges eorum sequamur?

tig. 950. Ex Pirithoo desumtum putem. *Musg.*

Barnes. inter hymnos Eurip. retulit, et duo hexametros esse jussit, dedit ὅλοι et ταῖς omisit. *Beck.*

Πυρίπνους] Male V. D. Antigon. 950. Θεοί τε πατρογενεῖς. *Por.*

CLXXVIII. Macrobius Saturnal. I. 23. *Musg.*

CLXXIX. Lucian. Νεκυομαντείᾳ. *Musg.*

CLXXX. Lucian. Reviviscent. *Musg.* Apud Lucian. Μὴ κτεῖναι τὸν ἱκέτην· οὐ γὰρ θ. κ. Heath. corrigit: Μὴ κτεῖνε τὸν ἱκέτην· κτανεῖν γὰρ οὐ θέμις. *Beck.*

CLXXXI. Lucian. Reviviscent. *Musg.*

CLXXXII. Aristides, Vol. I. p. 233. Ed. P. Steph. Forte ex Troasin. *Beck.*

CLXXXIII. Porphyrius de Abstinent. III. 25. Forte scripsit auctor: Καὶ πνεύμαθ' ἕλκει φοινίους τ' ἔχει ῥοάς. *Musg.* Heath. sic hoc frag. dedit: Καὶ φοινίας ἔχει ῥοὰς Τὰ ζῶα πάντα. Valck. p. 50. legit: — φοινίους ἔχει ῥ. Τὰ ζ. π. *Beck.*

CLXXXIV. Sextus Empir. Pyrrhon. Lib. I. 86. *Musg.*

CLXXXV. Alexander Rhetor. p. 28. Ed. Norman. habet ἔνι δέ. Mihi ἐν præcedentis syllabæ repetitio videbatur. Στέγη pro στέγης Valckenærio debetur. *Musg.*

CLXXXVI. Athenagoras, p. 23. Ed. Par. *Musg.*

CXCVIII. Ἑῷος ἡνίχ' ἱππότης ἐξέλαμψεν ἀστήρ.
Quando Eoum sidus equestre effulsit.

CXCIX. Ἄληθες, ὦ παῖ τῆς θαλασσίας θεοῦ.
Itane vero, O fili Deæ marinæ.

CC. Ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν καὶ σιωπῆσαι βαρύ.
Sed dicere turpe est, tacere molestum.

CCI. * * Τί σιγᾷς; μῶν φόνον τιν' εἰργάσω;
Quid taces? num cædem aliquam patrâsti?

CCII. Ὁ δ' ἐσφάδαζεν, οὐκ ἔχων ἀπαλλαγάς.
At ille exagitari cœpit, cum se expedire non posset.

CCIII. Δούλοισι γάρ τε ζῶμεν, οἵ τ' ἐλεύθεροι.
Servorum ope vivimus liberi.

CCIV. Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
Fortunatum etiam sapere putamus.

CCV. Ἢ Σπαρτῶν τῶν ἄγαν πολεμικῶν.
Aut Spartorum valdè bellicosorum.

CCVI. * * λίνου κλωστῆρα περιφέρει λαβών.
Lini circumactionem prehendens circumfert.

CCVII. * * * * Λῦε πακτὰ δωμάτων.
Solve domorum claustra.

CCVIII. Ἀκύματος δὲ πορθμὸς ἐν φρίκῃ γελᾷ.
Fretum fluctibus vacuum crispatione ridet.

CCIX. Γλαυκῶπίς τε στρέφεται μήνη.
Et Luna glauca circumrotatur.

CCX. Ἤπειρον εἰς ἄπειρον ἐκβαλὼν πόδα.
In terram immensam pedem immittens.

CXCVIII. Schol. Aristoph. in Equit. 753. Hephæstion. p. 55. Ed. Turn. *Musg.*

CXCIX. Schol. Aristoph. in Ran. 864. Puto esse ex Telepho, in qua fabula Achillis persona erat. *Musg.*

CC. Schol. Aristoph. in Lysistrat. 714. *Musg.*

CCI. Schol. Æschyl. in Eumen. 276. *Musg.*

CCII. Schol. Sophoclis in Ajac. 846. *Musg.*

CCIII. Schol. Pindar. in Pyth. IV. 71. *Musg.*

Heath. dedit — γάρ τοι — οἵ γ' ἐλεύθεροι. *Beck.*

CCIV. Schol. Pindar. in Nem. I. 13. Conf. Heraclid. 747. *Musg.*

CCV. Schol. Pindar. in Isthm. VII. *Musg.*

CCVI. Pollux, Lib. VII. 31. *Musg.*

CCVII. Pollux, Lib. X. 27. *Musg.*

CCVIII. Grammaticus MS. apud Valck. in Phœniss. 216. *Musg.*

CCIX. Schol. Apollon. Rhod. in I. 1079. *Musg.*

CCX. Suidas v. Ἤπειρος. Schol. Apollon. Rhod. in Lib. IV. 71. habet Ἤπειρον ὡς ἄπειρον ἐκβάλλων χθόνα. Qui omnino conferendus. *Musg.*

Scholiastæ lectionem secutus est Barn. eamque etiam Heath. præfert, nisi quod εἰς legit. *Beck.*

CCXXIII. Ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακόν ἐστι τ' ἀγαθοῦ.

Quoniam vero probitate plus valet improbitas.

CCXXIV. Ἐν ἀγγέλῳ γὰρ κρυπτὸς ὀρθοῦται λόγος.

Arcanum enim consilium ut recte procedat, penes nuncium est.

CCXXV. Ἀρκεσίγυιος οἶνος.

Membra roborans vinum.

CCXXVI. * * οὔθ' ὅμοιον οὐδὲν, οὔτ' ἴσον βροτοῖς.

Nihil simile aut æquale mortalibus.

EPIGRAMMA

IN MULIEREM, QUÆ UNA CUM FILIA VIRGINE, FILIISQUE DUOBUS ADULTIS, FUNGORUM ESU EXSTINCTA EST.

Ὦ τὸν ἀγήραντον πόλον αἰθέρος, Ἥλιε, τέμνων,
Ἆρ' εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος,
Μητέρα, παρθενικήν τε κόρην, δισσούς τε συναίμους
Ἐν ταυτῷ φέγγει μοιριδίῳ φθιμένους; *

O Sol, qui immortalem ætheris orbem secas, unquamne antea talem casum oculis conspexisti, matrem et filiam virginem et fratres ejus binos in eadem funesta luce exstinctos?

EX EPICEDIO IN CLADEM ATHENIENSIUM IN SICILIA SCRIPTO.

Οἱ δὲ Συρηκοσίους ὀκτὼ νίκας ἐκράτησαν
Ἄνδρες, ὅτ' ἦν τὰ θεῶν ἐξίσου ἀμφοτέροις. †

Hi autem a Syracosiis decem victorias reportarunt, quando æquum erat utrique parti numen.

EX ODA IN OLYMPIACAM ALCIBIADIS VICTORIAM.

Σὲ δ' ἀείσομαι, ὦ Κλεινίου παῖ·
Καλὸν ἁ νίκα· κάλλιστον δ',
Ὃ μηδεὶς ἄλλος Ἑλλάνων
Ἅρματι πρῶτα δραμεῖν
Καὶ δεύτερα καὶ τρίτα·
Βῆναι δ' ἀπονητὶ

CCXXIII. Eustathius in Iliad. p. 117. Ed. Bas. *Musg.*
Exstat Phœniss. 903. *Por.*

CCXXIV. Eustathius in Iliad. p. 1013. Ed. Rom. Euripidi tribuit. Sed videtur esse Æsch. Conf. Choëph. 771. *Musg.*

CCXXV. Eustathius in Odyss. p. 761. Ed. Bas. *Musg.*

CCXXVI. Eustathius in Iliad. p. 569. Ed. Rom. *Musg.*

* Eparchides Euripidem hoc satis inficetum Epigramma scripsisse testatur. Apud Athenæum, Lib. II. c. 19. *Musg.*

† Plutarch. in Nicia, p. 976. Ed. Steph. *Musg.*

v. Βιοῖ γὰρ οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται τρόπον.

vi. Ὡς ἐν δὲ πᾶσι γνώμα ταὐτὸν ἐμπρέπει.

vii. Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

viii. Τί ποτ' ὦ τέκνα γὰρ τάδε κηραίνετε.

ix. * * Μὴ [illegible]λεσφόρους
Εὐχὰς θεοὶ κραίνωσιν.

x. Τὸ γὰρ δίκαιον οὐκ ἔχει λόγον δυοῖν
Ἐρίζειν.

xi. Ὤφειλε δ' * * * εἴπερ ἔστ' ἐν οὐρανῷ
Ζεὺς, μὴ τὸν αὐτὸν δυστυχῆ καθιστάναι.

xii. Ὀξὺς θεῶν ὀφθαλμὸς εἰς τὰ πάντ' ἰδεῖν
Ἔσθ', ὡς ἔοικεν, ἔστιν οὐχ ὁρώμενον
Τοῖς ζῶσιν ἡμῖν, οὐδὲ προσδοκώμενον
Δαιμόνιον, ᾧ μέλει τὰ τοῦ θνητοῦ βίου.

xiii. Πολλοῖς ὁ δαίμων, οὐ κατ' εὔνοιαν φέρων
Μεγάλα δίδωσιν εὐτυχήματ', ἀλλ' ἵνα
Τὰς συμφορὰς λάβωσιν ἐμφανεστέρας.

xiv. Τί ποτ' ὁ Προμηθεὺς, ὃν λέγουσ' ἡμᾶς πλάσαι
Καὶ τἄλλα πάντα ζῶα, τοῖς μὲν θηρίοις
Ἔδωχ' ἑκάστῳ κατὰ γένος μίαν φύσιν;
Ἅπαντες οἱ λέοντές εἰσιν ἄλκιμοι.
Δειλοὶ πάλιν ἑξῆς πάντες εἰσὶν οἱ λάγοι.
Οὐκ ἔστ' ἀλώπηξ, ἡ μὲν εἴρων τῇ φύσει,
Ἡ δ' αὐθέκαστος· ἀλλ' ἐὰν τρισμυρίας
Ἀλώπεκάς τις συναγάγοι, μίαν φύσιν
Ἁπαξάπασιν ὄψεται, τρόπον θ' ἕνα.
Ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐστὶ τὸν ἀριθμὸν
Καθενὸς, τοσούτους ἐστι καὶ τρόπους ἰδεῖν.

v. Hic versus priori adjungitur apud S. Maxim. T. II. p. 684. Combefis. *Heath.*

vi. Triclin. Schol. ad Soph. Antig. 181. et ad Trachin. 602. Ex Heath. *Beck.*

vii. Apostol. Prov. Cent. XIII. pr. 1. Ex Heath. *Beck.*

viii. Schol. Soph. Trachin. 29. Ex Heath. *Beck.*

ix. Tzetz. in Hesiod. p. 48. Ex Heath. *Beck.*

x. Suid. v. Λογισμός. Ex Heath. Sophoclis versum esse credit Toup. in Suid. T. II. p. 133. *Beck.*

xi. Athen. Deprec. c. 6. Ex Heath. (Eurip. Phœn. 84. s.) *Beck.*

xii. Stob. Grot. Tit. VII. ex inc. auctore. A nonnullis Euripidi tribui monet Grotius. *Beck.*

xiii. Barn. in Fr. Inc. Trag. *Musg.*

xiv. Hi versus Philemoni tribuuntur apud Stob. Grot. T. II. sed in nonnullis libris Euripidi. Sallier. ad Tho. M. v.

Ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως.
Οὐδ᾽ ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
Ἀλλ᾽ ὅστις ἄδολον γνησίαν τ᾽ ἔχων φρένα
Εἶναι δίκαιος, κοὺ δοκεῖν εἶναι θέλει.

XXIX. Ἀλκμαίων. Ἀνδροκτόνου γυναικὸς ὁμογενὴς ἔφυς.
Ἄδραστος. Σὺ δ᾽ αὐτόχειρ γε μητρὸς, ἥ σ᾽ ἐγείνατο.

XXX. Ἀνδρ. Σὺ δ᾽ εἶ τις; ὅστις τοὐμὸν ᾤκτειρας πάθος;
* * Οἴῳ μ᾽ ὁ Δαίμων θηρίῳ συνῴκισεν;

XXXI. Πόντου πλάνητες Λευκόθεαν ἐπώνυμον. * *
Σεμνὸς Παλαίμων ναυτίλοις κεκλήσεται.

XXXII. Μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν
Βραδὺς πέφυκεν, μάλα δέ γε βλάπτειν ταχὺς,
Καὶ πόριμον αὑτῷ, τῇ πόλει δ᾽ ἀμήχανον.

XXXIII. A. Τί δεῖ θεοὺς σέβειν σε κατθανούμενον;
B. Ἄμεινον· οὐδεὶς κάματος εὖ σέβειν θεούς.

XXXIV. Ἰὼ, τυραννὶ, βαρβάρων ἀνδρῶν φίλη.

XXXV. Σὺ δὲ λέγεις ταῦτ᾽, οὐκ ἐγώ.

XXXVI. Χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτος.

XXXVII. Φίλων γε μέντοι χρῆσις ἡ πρὸς αἵματος
Μόνη κακοῦ ῥέοντος ὠφελεῖν φιλεῖ.

XXXVIII. * * Ἡ βροτῶν τ᾽ εὐπραξία
Τῶν τἀλάχιστα γίνεται λυπουμένων.

XXXIX. Ὀργαὶ γὰρ ἀνθρώποισι συμφορᾶς ὕπο
Δειναί· πλάνος τε καρδίᾳ προσίσταται.

XL. Ἐν τοῖς κακοῖσι συγγένει᾽ ὅταν παρῇ
Τραχεῖα κᾠξύθυμος, ἀμαθίαν ἔχει.

med. Similis ultimo est in Add. præf. Ἀγαθὸς γενέσθαι μᾶλλον, ἢ δοκεῖν, θέλω. *Beck.*

XXIX. Barnes. Frag. Alcmæon. Add. ex Grotii Exc. p. 463. Plut. T. II. p. 35. D. et p. 88. s. — Valck. Diatr. p. 151. ex Sophoclis Alcmæone desumtos putat. *Beck.*

XXX. Barnes. in Add. Fr. Androm. *Beck.*

XXXI. Barnes. Add. Fr. Inus ex Athenag. Depr. c. 26. posse etiam ex Sophoclis Inone esse monet Valck. D. p. 180. *Beck.*

XXXII. Barnes. Inc. ex Arist. Rau. et Schol. *Beck.*

XXXIII. Barnes. Inc. *Beck.*

XXXIV. Id. ib. *Beck.*

XXXV. Ibid. *Beck.*

XXXVI. Barnes. in Inc. et Add. ad Belleroph. *Beck.*

XXXVII. Barnes. Inc. ex Plut. de Frat. Am. p. 481. In Add. præf. ad Thyesten refert. *Beck.*

XXXVIII. Barnes. Inc. *Beck.*

XXXIX. Stob. Tit. XX. Menandro, sed alii Euripidi tribuunt. *Beck.*

XL. Stob. Tit. XX. ex inc. auct. Nonnulli Euripidis esse censent. *Beck.*

XLI. Μὴ κάμνε πατρίδα σὴν λαβεῖν πειρώμενος.

XLII. Ψήφη τὸν ἐσθλὸν κἂν μυχῷ δείκνυσι γῆς.

XLIII. Ὅστις γὰρ ἐν κακοῖσι θυμωθεὶς βροτῶν
Μεῖζον προσάπτει τῆς νόσου τὸ φάρμακον,
Ἰατρός ἐστιν οὐκ ἐπιστήμων κακῶν.

XLIV. Α. Ἀργεῖος, ἢ Θηβαῖος. Η. Οὐ γὰρ εὔχομαι
Μιᾶς, ἅπας μοι πύργος Ἑλλήνων πατρίς.

XLV. Οἱ μὲν πέρα στέρξαντες, οἱ δὲ καὶ πέρα
Μισοῦντες * * *

XLVI. Εἰ μὲν πρὸς αὐγὰς ἡλίου, χρυσωπὸν ἦν
Νώτισμα θηρός. εἰ δὲ πρὸς νέφη βάλοι,
Κυανωπὸν, ὥς τις Ἶρις, ἀνταυγεῖ σέλας.

XLVII. Δεινὴ πόλις νοσοῦσ' ἀνευρίσκειν κακά.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον.
Χρὴ γὰρ τύχας μὲν τὰς μάτην πλανωμένας
Μηδὲν δύνασθαι, τἀμφανῆ δ' ὑψηλ' ἄγειν.
Ὅστις κατ' ἰσχὺν πρῶτος ὠνομάζετο
Ἢ τόξα πάλλων, ἢ μάχῃ δορὸς σθένων,
Τοῦτον τυραννεῖν τῶν κακιόνων ἐχρῆν.

XLVIII. Ἀλλ' οὔποτ' αὐτὸς ἀμπλακὼν, ἄλλον βροτὸν
Παραινέσαιμ' ἂν παισὶ προσθεῖναι κράτη,
Πρὶν ἂν κατ' ὄσσον τυγχάνῃ με καὶ σκότος,
Εἰ χρὴ διελθεῖν πρὸς τέκνων νικώμενον.

XLIX. Ὁ θυμὸς αὐτὸν τῶν φρενῶν ἐξῆρεν ἄνω.

XLI. Stob. Grot. T. XXXIX. ex inc. In quibusdam libris Euripidi tributur. *Beck.*

XLII. Barnes. Inc. "Pro Ψήφη, lege Φήμη prout apud Suid. exstat v. φήμη, ubi pro μυχῷ legitur μυχοῖς." Heath. *Beck.*

XLIII. Stob. Grot. T. XX. ex inc. poëta. Barnes. ad Eurip. Hypsipylen retulit. *Beck.*

XLIV. Plut. de Exsil. p. 600. et Stob. Gr. T. LX. ex inc. auct. Cur Barnes. inter Fragm. ex Phaëthonte dederit, ignoro. *Beck.*

XLV. Aristot. Polit. VII. 7. sine nomine auct. Nec, hi versus cur in Fragm. Philoctetæ Eurip. apud Barnes. legantur, causa ulla apparet. *Beck.*

XLVI. Stob. Gesn. p. 403, 1. de Sphinge. Valck. Diatr. p. 194. censet desumta esse ex Eurip. Œdipode. *Beck.*

XLVII. Stob. Gesn. p. 240, 12. Ad Fragm. inc. referri jussit Valck. D. p. 226. *Beck.*

XLVIII. Stob. Gesn. p. 240, 29. Margo Gesn. v. 3. pro με legit τινὰ, et pro εἰ v. 4. ἤ. His quoque versibus numerum Fragmentorum inc. trag. Eurip. augeri voluit Valck. l. l. *Beck.*

XLIX. Ex Chrysippo Stoico exhibet Galenus de Dogm. Hipp. et Plat. Lib. III. T. I. p. 265, 38. Euripideum judicat et

L. Ὅδ' εἰς τὸ σῶφρον ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων ἔρως
Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ.

LI. Καὶ τοῖς τεκοῦσιν ἀξίαν τιμὴν νέμειν.

LII. Δίκαια τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα.

LIII. * * ὡς ἀποκτείνειν φθόνος
Γυναῖκας, ἃς τὸ πρῶτον οὐκ ἐκτείνατε.

LIV. Πυῤῥὸς γενύεσσιν.

LV. Χρὴ θεσπιῳδεῖν Φοῖβον ἀνθρώποις μόνον.

ἐξῆς' ἄνω scribit cel. Valck. ad Hippol. v. 322. *Beck.*

L. Æsch. c. Tim. p. 21. Valck. D. p. 241. *Beck.*

LI. Stob. T. LXXIX. Grot. post versus duo ex Eurip. Heracl. addit hunc, qui ibi non exstat. Valck. p. 228. ad Inc. refert, et Χρὴ vel Δεῖ τ. τ. emendat. *Beck.*

LII. Stob. T. LXXIX. Grot. p. 455, 11. Gesn. *Beck.*

LIII. Schol. Theocr. Id. VII. 101. *Beck.*

LIV. Schol. Theocr. Id. VI. 2. *Beck.*

LV. Plutarch. de Pyth. Orac. p. 407. Indicavit et metrum restituit Schraderus ad Musæum pag. 20. *Heath.*

Hæc erant, quæ non omittenda putarem, ne emtores libri se fragmentis quibusdam, inprimis Barnesianis, carere quererentur. *Beck.*

Clement. Alexandr. p. 167. ed. Comm. (462. Pott.) versus leguntur, quos Sophoclis esse Daniel Heinsius censet, posse etiam Euripidi tribui conjicit Villoisonus, V. C. Eos ita restituit Scaliger:

Ὡς οὐδὲν οὖν πῆμ' ἐλευθέρου φρένα
Τὸ δάκνον οὕτως ἀνδρὸς, ὡς ἀτιμία.
Οὕτως πέπονθα, καί με συμφορῶσά τις
Βαθεῖα κηλὶς ἐκ βυθῶν ἀναστρέφει.

Beck.

FRAGMENTA, EX POR. ADVERSAR.

Libanius Epist. CDLXXXVII. ἀλλ' ἐπαινῶν Εὐριπίδην λέγοντα νοῦν ἔχοντας εἶναι φίλον πρίασθαι χρημάτων πολλῶν σαφῆ. Lege,

νοῦν ἔχοντος ἦν ἄρα
Φίλον πρίασθαι χρημάτων πολλῶν σαφῆ.

Epist. CDLXXI. τοῦτον οὔτε εὐτυχία πώποτε ἐπῆρεν, ἐν δυστυχίᾳ τε οὐκ ἔπτηξεν, Εὐριπίδου μεμνημένος.

Locus Euripidis exstat apud Plutarch. Consol. p. 102. F.

Μηδ' εὐτύχημα μηδὲν ὧδ' ἔστω μέγα,
Ὅ σ' ἐξεπαίρῃ μεῖζον ἢ χρεὼν φρονεῖν·
Μηδ', ἤν τι συμβῇ δυσχερὲς, δουλοῦ πάλιν·
Ἀλλ' αὐτὸς ἀεὶ μίμνε, τὴν σαυτοῦ φύσιν
Σώζων βεβαίως, ὥστε χρυσὸς ἐν πυρί.

Quem Euripidi tribuit et Valckenærius ad Phœniss. 927.

Basilius M. Epist. CCCXXXI. (LXIII. p. 156. D. ed. Garner.) apud Wyttenbach. Ep. Crit. p. 35. τὸν σοφὸν ἄνδρα, κἂν ἑκὰς ναίῃ χθονὸς, κἂν μήποτ' αὐτὸν ὄσσοις προσίδω, κρίνω φίλον.

Duo senarios sic constitue;

Σοφὸν γὰρ ἄνδρα, κἂν ἑκὰς ναίῃ χθονὸς,
Κἂν μήποτ' ὄσσοις εἰσίδω, κρίνω φίλον.

Euripidis etiam videtur versus apud Aristid. II. p. 334. (p. 536, 2.)

Φίλων γὰρ ἄρξεις, μὴ κρατῶν ὅσων θέλεις.

Et alter III. p. 67. (II. p. 39, 18.)

Ζεὺς ἐν θεοῖσι μάντις ἀψευδέστατος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α′.

ΑΡΧΕΛΑΩι ΒΑΣΙΛΕΙ.

ARGUMENTUM.

Excusat Archelao, quod dono sibi missum ab eo argentum remitteret, causasque, cur id faceret, ostendit. Denique pro duobus fratribus Pellæis, quos in carcere detineret rex, se patris illorum rogatu et ante scripsisse dicit, et nunc iterum efficaciter pro iis intercedit. Athenis erat scripta hæc Epistola, diu antequam Euripides in Macedoniam proficisceretur.

Το μὲν ἀργύριον ἀνεπέμψαμέν σοι πάλιν, ὅπερ ἡμῖν Ἀμφίας ἐκόμιζεν· οὐ δόξαν κενὴν θηρώμενοι, εἰ μήγε καὶ ἀχθεσθήσεσθαί [σε] μᾶλλον, ἢ ἀποδέξασθαι ἡμᾶς, δι' αὐτὸ ἐνομίζομεν· Τοὺς δ' ἄλλους αὐτὸ τοῦτο δὴ καὶ μάλιστα συκοφαντεῖν ἐπιχειρήσειν, ὡς ἐπίδειξιν οὖσαν τὸ πρᾶγμα, καὶ πρόσχημα μᾶλλον εἰς τοὺς πολλοὺς, οὐ μεγαλοφροσύνην οὐδεμίαν· ὥστε τούτοιν μὲν ἀμφοῖν ἕνεκα κἂν ἐδεξάμεσθα. καὶ Κλίτων δὴ ἐπέστειλεν ἡμῖν, ὅπως λάβοιμεν, ἀπειλήσας ὀργιεῖσθαι μὴ λαβοῦσιν. Ἀλλ' ὡς τὸ μὲν αὔταρκες ἡμῖν τε καὶ τοῖς φίλοις παρόν· τὸ δὲ ὑπὸ σοῦ πεμφθὲν πλεῖον, ἢ ὅσον ἡ τε κτῆσις ἥρμοζε, καὶ ἦν ἡμῖν ἡ φυλακὴ ῥᾳδία.

Περὶ τῶν Πελλαίων νεανίσκων, καὶ πρότερον μὲν ἐπεστείλαμέν σοι δεόμενοι, καὶ νῦν δεόμεθα σῶσαί τε αὐτοὺς καὶ ἀνεῖναι τῶν δεσμῶν· οὐδὲν γὰρ ἀδικεῖν ἐοίκασιν, ἢ οὐδὲν βλάψειν ἀφεθέντες ἔτι· μέτριον δὲ καὶ τὸ χαρίσασθαι δεομένοις ἡμῖν, καὶ τὸ ἐλεῆσαι δὲ τὸν πατέρα αὐ-

Argentum quidem, quod Amphias nobis attulit, iterum ad te remisimus, haud vanam gloriam aucupantes; imo te potius eapropter nobiscum succensurum iri, quam probaturum putabamus; alios vero maxime hoc ipsum vitio mihi vertere conaturos, tanquam ostentatio fuerit hæc res et prætextus magis in vulgus, quam animi magnitudo: Quare duabus hisce de causis accepissemus potius. Et Clito sane scripsit nobis, ut acciperemus, indignaturum se interminatus, nisi acciperemus. Verum nobis et amicis, quod habemus, sufficit: Præterea missum a te munus majus erat, quam quod nostræ possessioni conveniret; sed nec facile possemus custodire.

De Pellæis juvenibus, et prius tibi scripsimus supplicantes, et nunc iterum rogamus, ut serves eos et a vinculis dimittas: Non enim videntur malum fecisse, aut certe non amplius facturi, si dimiseris. Æquum autem est, ut hoc nobis rogantibus gratificeris, et patrem eorum miserearis,

Ἄσπασαι Χιονίδην τε καὶ Λαπρέτην, καὶ εἰδέτωσαν ἡμᾶς οὐχ ἥκιστα καὶ ἐπ' αὐτοῖς χαίροντας, ὅτι σώζονται. Ἀντιγένη τὸν ἰατρὸν, εἴπερ ἔτι ἐν Χίῳ καταλαμβάνεις, καὶ μὴ ἀπῆρκέ πω εἰς Ῥόδον, ἄσπασαι, καὶ ἴσθι ἀνδρῶν βέλτιστον ὄντα· καὶ τοὺς Κρατίνου υἱεῖς. Ἔῤῥωσο.

Saluta Chionidem et Lapretam; sciantque, nos haud minus super iis gavisos, quod sint incolumes. Antigenem medicum, si adhuc in Chio deprehendis, necdum in Rhodum abiit, saluta; et scito, eum virum optimum esse: item Cratini filios. Vale.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ'.

ΑΡΧΕΛΑΩι ΒΑΣΙΛΕΙ.

ARGUMENTUM.

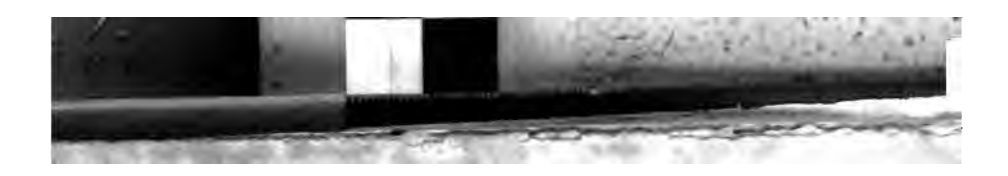
Ostendit, quantam sibi gloriam Archelaus paraverit, condonando misero patri Pellæo duos filios adolescentes, ad illius nempe preces; ob quem favorem, præter quod rex ipse maximum exinde commodum sibi demessurus esset, gratam spondet memoriam, nunquam intermorituram. Data et hæc Epistola Athenis.

ἈΦΙΚΕΤΟ Ἀθήναζε πρὸς ἡμᾶς ὁ Πελλαῖος γέρων * ἅμα τοῖς ἑαυτοῦ νεανίσκοις· καὶ ἐγένετο μὲν ἡ ὄψις, ὦ βέλτιστε βασιλεῦ, ἡδεῖα μὲν ἐμοὶ τῷ θεωμένῳ τε καὶ δι' ὃν ταῦτα ἐγένετο, καλὴ δὲ καὶ σοὶ ἀπόντι καὶ φέρουσα δόξαν πολλὴν καὶ ζῆλον παρὰ πᾶσι τοῖς τε ἐπιτηδείοις τοῖς ἐμοῖς καὶ Ἀθηναίων ὁπόσοι εἶδον· εἶδον δὲ πολλοί. Καὶ οὐδεὶς, ὅστις οὐκ ἠγάσθη τέ σου τῆς φιλανθρωπίας καὶ συνηύξατό σοι τὰ ἀγαθά. Περιῄει γὰρ γέρων (οὐ πολλαῖς πάνυ ἡμέραις πρότερον ἐνθάδε ῥυπῶν τε, καὶ κόμην ἔχων [κεκαρμένην,†] ἐν οὕτω πάνυ λεπτῇ τινι ἐλπίδι τεθειμένος τὴν σωτηρίαν τῶν παίδων) λαμπρός τε ἐξαίφνης καὶ μετὰ δυοῖν παίδοιν νεανίαιν, θύων τε

Venit Athenas ad nos Pellæus ille senex, una cum suis adolescentibus; et factum est sane spectaculum, O rex optime, jucundum quidem mihi, qui spectarem et propter quem hæc fiebant, pulchrum autem et tibi absenti et magnam gloriam ferens et admirationem apud omnes meos necessarios et Athenienses, quotquot viderunt; viderunt autem multi. Nec erat eorum quisquam, qui non tuam humanitatem et admiraretur, et omnia bona tibi comprecaretur. Circumibat enim senex (haud multis ante diebus squallens et comam habens tonsam, in tenui adeo spe ponens salutem filiorum) splendidus repente et cum duobus filiis adolescen-

* γέρων] Legendum puto ὁ γέρων. *Heath.*

† κεκαρμένην,] Hanc vocem pessimo exemplo, uncinulis sit licet inclusa, hic interpolavit Barnesius; abest certe ab editionibus et Aldina et Caldoriana. Ignorabat nimirum Græcorum morem, a Plutarcho in Quæstionibus Rom. Opp. p. 267. traditum: καὶ γὰρ παρὰ Ἕλλησιν ὅταν δυστυχία τις γίνηται, κείρονται μὲν αἱ γυναῖκες, κομῶσι δὲ οἱ ἄνδρες· ὅτι ταῖς μὲν τὸ κείρεσθαι, ταῖς δὲ τὸ κομᾷν σύνηθές ἐστιν. Locum indicavit H. Stephanus in Thesauro, voce Κομάω. *Heath.*

ἡσθῆναι, ἢ ὅτι σὲ τοιοῦτον ὄντα ἔγνων, ἔγωγε νομίζω. ταυτὸ δὴ τοῦτό μοι περίεστιν ἀπὸ παντὸς ἔργου, ὅτι ἂν εἰς ὁντινοῦν τῶν ἐπιεικῶν πυνθάνωμαί σε καλῶς πεπολιτευμένον.

Καὶ μέμνησο τούτων, ὦ βέλτιστε Ἀρχέλαε, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα οὐδὲν πλέον, ἢ πολλοὺς πόνους καὶ πολλὰς φροντίδας, ἔδωκέ σοι ὁ Θεός· ἓν δὲ ἔδωκεν ἀγαθὸν, δύνασθαι εὖ ποιεῖν οὓς ἂν ἐθέλῃς· θέλειν δὲ δεῖ τοὺς ἀξίους. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐπ' αὐτῷ βουλομένῳ ἐστὶν ἀφελέσθαι· ἓν δὲ οὐδὲ βουληθείς ποτε ἀφαιρήσεται, τὸ πολλοὺς εὖ πεποιηκέναι. Ὥστε εὖ ἴσθι, ὅτι οὐδεμία μείζων ἀνδρὶ, γενομένῳ ποτὲ ἐν δυνάμει, μεταμέλεια,* ἢ εἰ, διδόντος τοῦ Θεοῦ, μηδένα ἔδρασεν ἀγαθὸν μηδέν· βουλομένῳ δὲ δρᾷν, πέπαυται διδοὺς ὁ Θεός. Ἀλλ' οὐ σύ γε ἂν τοῦτο πώποτε πάθοις· οὐδὲ ἀνιάσῃ, ὅτι οἴχεται ὁ καιρὸς† εἰς ἀνθρώπων εὐεργεσίαν, ἀνεθεὶς φροῦδος ἤδη, καὶ πέπαυται παρὼν ὁ Θεός· ἀλλὰ καὶ παρέσται μὲν ἀεὶ, καὶ στήσεται κατόπιν ἀξίῳ γε ὄντι, καὶ χρωμένῳ ταῖς ἑαυτοῦ χάρισι δεξιῶς. Ἀλλὰ δῆτα, κἂν ἐπίσχῃ πνέων, πάντως ἤδη καὶ πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ ἰδιῶται πολλοὶ, καὶ ᾔσθοντο τῆς σῆς δυνάμεως οὐ σὺν κακῷ, καὶ ἔχουσιν ἀπόμοιραν τῆς σῆς εὐπραξίας. Καὶ οἱ μὲν πόνοι παύσαιντ' ἂν, ἐκστάντος σοῦ, καὶ τὸ κινδυνεύειν, καὶ αἱ φροντίδες· τὸ δὲ συνειδὸς, ὧν τε ἔπαθον, τοῖς παθοῦσι, καὶ σοὶ τῷ πεποιηκότι, ἀεὶ μένει‡, οὐ μι-

quod te talem cognoverim, ego quidem censeo. Idque ipsum mihi contingit ab omni opere, quod in quemlibet virum æquum et justum recte te præstare audiam.

At hæc tu memoriæ mandes, Archelaë præstantissime, quod, si alia spectes, nihil magis, quam multos labores multasque curas, tibi Deus dederit: Unum vero bonum dedit, posse te bene facere, quoscumque velis, velle autem dignos oportere. Et cætera quidem in illius potestate sita, si velit auferre: Unum autem ne volens quidem auferet unquam, multos nempe benefecisse. Atque adeo persuasum habeas; quod nulla major viro, in summa potentia aliquando constituto, pœnitentia oriri possit, quam si, ubi Deus copiam præstiterit, neminem unquam beneficio ullo affecerit, et cum velit benefacere Deus, permittere destiterit. Sed ejusmodi tu nunquam patieris; neque affligeris, quod occasio hominibus benefaciendi abierit, ubi jam destitutus fueris et abdicatus: Deusque præsens esse cessarit. Sed ille semper tibi aderit, et pone adstabit; ut qui dignus sis, et illius favoribus dextre utaris. Verum enimvero si adspirare destiterit, jam omnino et civitates et gentes et privati non pauci tuam potentiam non cum damno experti sunt, et tuæ felicitatis portionem aliquam habent. Et quidem, si de statu excideris, labores tui et pericula et curæ cessaverint, conscientia vero beneficiorum et iis, qui acceperint, et tibi, qui præ-

* μεταμέλεια,] Editt. Ald. et Caldor. habent μεταμέλεια καὶ πολυωδινία. *Heath.*

† ὅτι οἴχεται ὁ καιρὸς, &c.] Hæc perperam versa, melius a Bentleio reddita vide in ejus Dissert. Anglic. de Eurip. Epist. p. 129. *Heath.*

‡ μένει,] Lege μενεῖ. *Heath.*

ὑπολίπωσιν αἱ παρὰ σοῦ δωρεαί, καὶ πλοῦτον αὐτάρκη καὶ δόξαν εἶναι καὶ ἡδονήν, τὰς τέχνας.

Τίς δ' οὐκ ἂν ἀγάσαιτο καὶ μακαρίσειε τούτων ἁπάντων; καὶ μάλιστα, ὅτι ὁμολογοῦσιν ἤδη καὶ ἴσασι πάντες εἰς τοῦτό σε ἥκοντα τῆς πρὸς τοὺς συνόντας σοι φιλανθρωπίας, ὥστε τὴν μὲν ἰσχὺν καὶ πάνυ σοι συμβάλλεσθαι· τὸ δὲ ὄνομα μηδὲν ἀντιπράσσειν τὸ τοῦ βασιλέως, εἰς τὸ στέργεσθαι ὑπὸ τῶν φίλων. Ἔρρωσο.

tatem haud levem, ipsas nempe artes et scientias, quas profitentur.

Quis non ob hæc omnia demiretur te et beatum prædicet? eoque impensius, quoniam fatentur jam et agnoscunt omnes, eo te humanitatis erga familiares tuos processisse; ut ipsa quidem potentia valde tibi conducat, nomen autem regis nihil omnino obsit, quominus ab amicis diligaris. Vale.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ε΄.

ΚΗΦΙΣΟΦΩΝΤΙ.

ARGUMENTUM.

Cephisophonti, amico et familiari, narrat, quomodo in Macedoniam pervenerit, et quid inde secutum. Inimicorum calumnias diluit; et avaritiam hujus itineris causam non fuisse multis probat. Nonnulla jam a se missa amicis munera scribit, et quid de Sophocle sentiat. Innocentia sua fretus inimicorum calumnias negligit. Data Epistola ex Macedonia.

ΚΑΙ' ἀφικόμεθα εἰς Μακεδονίαν, ὦ βέλτιστε Κηφισοφῶν, τό, τε σῶμα οὐ μοχθηρῶς διατεθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν, ἐπιεικῶς, κομιζόμενοι συντόμως. Καὶ ἀπεδέξατο ἡμᾶς Ἀρχέλαος, ὡς εἰκός τε ἦν, καὶ προσεδοκῶμεν ἡμεῖς, οὐ δωρεαῖς μόνον, ὧν οὐδὲν ἐχρῄζομεν ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναις, ὧν οὐδ' ἂν εὔξαιτό τις μείζους παρὰ βασιλέων. Καὶ κατελάβομεν Κλίτωνα ἐῤῥωμένον, καὶ ἔστιν ἡμῖν σὺν ἐκείνῳ τὰ πολλά·* καὶ ὅταν τύχῃ, σὺν Ἀρχελάῳ ἄμεμπτος ἡ διαγωγή, πρός τε τοῖς ἔργοις, οὐδὲν κωλυόμεθα τοῖς τούτων γίνεσθαι. Ἀλλὰ πολὺς μὲν ἔγκειται ὁ

Venimusque in Macedoniam, optime Cephisophon, et corpore haud male affecti, et, quantum fieri potuit, convenienter, brevi spatio perlati. Atque excepit nos Archelaus, ut verisimile erat, et nos etiam exspectabamus, non muneribus tantum, quibus nihil nos indigebamus, sed et ea comitate, qua nemo majorem a regibus optaverit. Et Clitonem invenimus salvum, nobisque cum illo multa necessitudo intercedit, et, quoties contingit, cum Archelao ipso conversatio neutiquam adspernanda; quin nec illorum negotiis adesse prohibemur. Sed multus mihi instat Clito,

* τὰ πολλά·] Ad mentem interpretis pone comma post τὰ πολλά, coli notam post διαγωγή, et tolle distinctionem post τοῖς ἔργοις. *Heath.*

Κλείτων, πολὺς δὲ καὶ ὁ Ἀρχέλαος ἑκάστοτε, φροντίζειν ἀεί τι καὶ ποιεῖν τῶν εἰωθότων ἀναγκάζοντες· ὥστε ἐμοί γε μισθὸν εἶναι ἀηδῆ μενοῦν, οὐδὲ ἄπονον, δοκεῖ Ἀρχέλαος ἀναπράσσεσθαι, τῶν τε δωρεῶν, ὧν ἔδωκέ μοι εὐθὺς ἀφικομένῳ, καὶ ὅτι ἑστιᾷ λαμπρότερον, ἢ ἐμοὶ φίλον ἦν, ἑκάστης ἡμέρας.

Περὶ δὲ ὧν ἐπέστειλας ἡμῖν, σὺ μὲν εὖ ποιεῖς ἐπιστέλλων, ἃ δοκεῖς ἡμῖν εἰδέναι διαφέρειν. Ἴσθι μέντοι, οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν, ὧν νῦν Ἀγάθων, ἢ Μέλητος, λέγει, μέλον, ἢ τῶν Ἀριστοφάνους φλυαρημάτων οἶσθά ποτε μέλον. Καὶ τούτοις γε ἂν ἀδικήσαις εἰς τὰ μάλιστα, ἀποκρινόμενός ποτε, κἂν ὅλως μὴ παυομένους τῆς ἀναγωγίας αὐτοὺς ὁρᾷς.

Ἢν μέντοι τις τῶν ἀξίων περὶ Εὐριπίδου λέγειν τι καὶ ἀκούειν, αἰτιᾶται ἡμᾶς τῆς πρὸς Ἀρχέλαον ὁδοῦ, ἃ μὲν τὸ πρόσθεν εἴπομεν περὶ τοῦ μὴ δεῖν εἰς Μακεδονίαν ἡμᾶς ἀποδημεῖν ἐπιστάμενος, ἃ δὲ μετὰ ταῦτα ἡμᾶς ἀπηνάγκασι βαδίσαι ἀγνοῶν, τοῦτον δὴ ἄξιον νόμιζε δηλοῦν αὐτῷ, ἅπερ οἶσθά γ', ὦ Κηφισοφῶν· καὶ οὕτως πεπαύσεται ἀγνοῶν τὰς αἰτίας, καὶ ἅμα, ὅπερ εἰκός ἐστι τὸν ἀγνοοῦντα πάσχειν, καταγινώσκων ἡμῶν, ὡς φιλοχρημάτων γενομένων. Οὐ γάρ που δὴ πορφύραν καὶ σκῆπτρον φορεῖν, ἢ φρούρια λαβόντας ἐν Τριβαλλοῖς ἡγεῖσθαι, ὑπόχους καλουμένους, ὀρεχθῆναί τις ἂν φήσειεν ἡμᾶς, καὶ διὰ τοῦτο δὴ στείλασθαι τὴν πρὸς Ἀρχέλαον ὁδὸν, ἀλλὰ δηλονότι πλούτου ἕνεκα. Εἶτα πῶς ἂν, ὅτε νέοι τε καὶ ὅτε μέσοι τὴν ἡλικίαν ἦμεν, καὶ ὅν, ἔτι ζώσης

et multus etiam Archelaus quotidie, meditari semper aliquid et scribere solito nostro more, cogentes. Adeo mihi quidem retributionem non usquequaque ingratam, sed nec laboris expertem, videtur Archelaus exigere, eorum munerum, quæ mihi statim advenienti dederit; et quod singulis diebus conviviis excipit lautioribus, quam mihi gratum erat.

De quibus autem scripsisti nobis, bene quidem facis, quod scribis, quæ nobis scire interesse putas. Sic vero statue, nihil magis nobis ea, quæ nunc Agathon, aut Meletus dicit, curæ esse, quam noveris, me olim curasse, quicquid Aristophanes effutierit. Illis itaque si responderis unquam, injuria nos afficies, etiamsi illos a sua contumacia plane desistere non videas.

Sin vero quispiam ex illis, qui de Euripide aliquid dicere atque audire sunt digni, nos accuset, quod ad Archelaum simus profecti; qui nempe sciat, quæ prius diximus, quod in Macedoniam nos ire minime deceret, quæ vero postea nos eo proficisci coëgerit, nesciat; hunc dignum esse existima, cui exponas, O Cephisophon, quæ noveris. Atque ita desistet ille causas ignorare, simulque, quod verisimile est ignorantem pati, accusare nos, ut pecuniarum cupidos. Non enim nos utique dixerit aliquis anxie quæsiisse, ut purpuram aut sceptrum gereremus, neque præsidiis apud Triballos impositi dominaremur, proreges dicti, quodque ideo iter ad Archelaum ordinaremus; sed divitiarum utique causa. Cur igitur, quando et juvenes, et quando mediæ

ἡμῖν τῆς μητρὸς, ἧς ἕνεκα ἂν μόνης ἐβουλόμεθα πλουτεῖν, εἴπερ ἄλλως ἐβουλόμεθα, οὐχ ὅπως ἐδιώξαμεν, ἀλλὰ ἀπεωσάμεθα, ἐγκείμενον τὸν αὐτὸν τοῦτον πλοῦτον ἤδη, τηλικοῖσδε οὖσιν ἡμῖν ἱμερτὸν εἶναι εἰκότως ἄν τις νομίσειεν, εἰ μὴ διὰ τοῦτο ἄρα πολλὰ λαβεῖν σὺν ἀδοξίᾳ τέ τινι ἡμετέρᾳ, καὶ οὐδὲ ἀπολαύσει ἔτι οὐδεμιᾷ, ἐπεθυμήσαμεν, ἵνα ἐν βαρβάρῳ γῇ ἀποθάνωμεν, καὶ ἵνα πλείονα Ἀρχελάῳ καταλίποιμεν χρήματα.

Ἔτι δὲ δὴ καὶ προσθείης, ὅτι, ἐπειδὴ τάχιστα ἀφικόμεθα εἰς Μακεδονίαν, ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις, τεσσαράκοντα τάλαντα ἀργυρίου διδόντος Ἀρχελάου, καὶ ἀγανακτοῦντος, ὅτι οὐ λαμβάνοιμεν, ἀντέσχομεν μὴ λαβεῖν. Τῶν ἄλλων δωρεῶν, ὁπόσα ἢ Κλίτων ἔδωκεν ἡμῖν, ἢ Ἀρχέλαος ἔπεισε λαβεῖν, οὐκ ἔσθ', ὅ, τι ἐνθάδε ὑπολελείμμεθα, ἀλλ' οἴχονται αὐτὰ φέροντες, οἵπερ καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν φέρουσιν, ὑμῖν τοῖς αὐτόθι ἑταίροις καὶ ἐπιτηδείοις νεμήσοντες ἅπαντα. Τίς δὲ οὕτως εὑρεθείη ἔτι σκαιὸς καὶ βάσκανος τὸν τρόπον, ὅστις ἂν φιλοχρηματίᾳ με θελχθέντα ταύτην ἀποδημῆσαι ὑπολάβοι τὴν ἀποδημίαν; Ἀλλὰ δήπου ἀλαζονείαν τινὰ, ἢ τοῦ δύνασθαί τι μέγα ἐπιθυμίαν, ἐροῦσιν. Ἀλλ' ἡ μὲν δύναμις ἡμῖν καὶ μένουσιν* ἡ παρὰ Ἀρχελάου καὶ πάλαι ἦν. ἄλλως τε καὶ Κλίτων οὐ τοσοῦτον ἐδύνατο μέγα, τοῦ μὴ ἄλλον†, ὃν προῃρούμην ἐξ ἀρχῆς, τρόπον βιοῦν ἐμέ· μηδ' ὅπου μὴ ἐθέλοιμι, ἀποθανεῖν· τελευταῖον δὲ καὶ παρέχειν

ætatis essemus, et quas, superstite adhuc matre, cujus solius gratia ditescere voluerimus, si modo voluerimus unquam alias, non modo aucupati non sumus, sed et repudiavimus, etiam oblatas et ultro propositas has ipsas divitias, nunc ita ætate provectis nobis desiderabiles esse quisquam jure existimaverit? Nisi idcirco multa accipere cum famæ nostro dispendio quodam, neque ullo amplius usufructu desideraremus, ut in terra peregrina moriamur, et ut plures Archelao relinquamus divitias.

Præterea hoc etiam adjeceris, quod, postquam venissemus in Macedoniam, paucis post diebus, offerenti quadraginta argenti talenta Archelao, ægreque, quod non acciperemus, ferenti, restitissemus tamen, nec caperemus. Ex aliis muneribus, quæcunque vel Clito nobis dederit, vel Archelaus accipere persuaserit, non est, quod hic relinquendum duximus; sed nunc abeunt eadem ferentes, qui et hanc Epistolam ferunt, vobis ibi sociis et familiaribus distributuri omnia. Quis vero jam inveniatur adhuc tam lævus et invidus moribus, qui me avaritia abreptum hoc iter ingressum suspicetur? Sed nimirum superbiam aliquam, aut magnæ cujusdam potentiæ desiderium, dicent. At quidem nobis etiam *domi* manentibus et olim magna cum Archelao potentia aderat. Sed neque Clito tantum valebat; ut diverso, quam quem ab initio prælegerim, more vivendum mihi putarem; aut in quo loco minime vellem, vitam

* μένουσιν] Edd. Ald. et Cald. habent μένουσιν Ἀθήνησιν. *Heath.*

† τοῦ μὴ ἄλλον] Constructio postulare videtur, ὥστε μὴ ἄλλον. *Heath.*

λόγους ἐπὶ τοῖς κακῶς βουλομένοις* ἡμᾶς λέγειν. Εἰ δὲ δὴ καὶ δυνάμεώς τινος ὠρεγόμεθα, τί ἄλλο ταύτῃ τῇ δυνάμει, ἢ πρῶτον μὲν εἰς τὰ τῆς πόλεως, ἔπειτα εἰς τὰ τῶν φίλων, χρήσασθαι ἐμέλλομεν; Ἀλαζονείας γε ἕνεκα πολὺ ἂν μᾶλλον ἐν ὄψει τῶν τε φίλων, καὶ οὐχ ἥκιστα τῶν ἐχθρῶν δύνασθαί τι ἐβουλόμεθα. Καὶ μὴν εὐμετάβολον ἐμὲ, οὔτε εἰς τὰ ἐπιτηδεύματα, οὔτε εἰς ὑμᾶς τοὺς φίλους, καὶ οὐχ ἧσσον εἰς τοὺς ἐχθροὺς, σκοπῶν εἴποι τις ἂν, οἷς ἅπασιν ἐκ νέου μέχρι τοῦ νῦν τοῖς αὐτοῖς κέχρημαι, πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς, Σοφοκλέους· πρὸς γὰρ δὴ τοῦτον μόνον ἴσασί με τάχα οὐχ ὁμοίως ἀεὶ τὴν γνώμην ἔχοντα. Ὃν ἐγὼ ἐμίσησα μὲν οὐδέποτε, ἐθαύμασα δὲ ἀεὶ, ἔστερξα δ' οὐχ ὁμοίως ἀεί. Ἀλλὰ φιλοτιμότερον μέν τινα εἰδέναι (an εἶναι) ποτὲ δόξας ὑπεῖδον†· βουληθέντα δὲ ἐκλύσασθαι τὰ νείκη προθυμότατα ὑπεδεξάμην. Καὶ ἀλλήλους μὲν, ἐξ ὅτου συνέβη, στέργομέν τε καὶ στέρξομεν· τοὺς δ' ἐμβάλλοντας ἡμῖν πολλάκις τὰς ὑπονοίας εἶναι ἐκ τοῦ ἡμᾶς ἀπεχθάνεσθαι, τὸν ἕτερον‡ θεραπεύοντες, ἄν τι πλεῖον ἔχωσι, διαβεβλήμεθα.

Καὶ νῦν, ὦ βέλτιστε Κηφισοφῶν, οἶδ', ὅτι οὗτοί εἰσιν, οἱ τοὺς περὶ ἡμῶν λόγους ἐμβάλλοντες εἰς τοὺς ὄχλους· ἀλλ' ὥσπερ ἀεὶ ἄπρακτοι αὐτῶν αἱ κακαὶ γλῶσσαι ἐγένοιτο, καὶ γέλωτα

clauderem; denique materiam nostris obtrectatoribus præberem. Quod si alicujus potentiæ cupidi essemus, in quid aliud hac potentia, quam primum quidem in civitatis nostræ, deinde in amicorum commodum, usuri eramus? Jactantiæ autem gratia multo utique magis in amicorum quoque conspectu, nec minus inimicorum, potentes esse vellemus. At me inconstantem, neque ad studia mea, neque ad vos amicos, sed nec minus ad inimicos, respiciens aliquis dicat; quibus omnibus ex juvene hac usque iisdem utor, uno viro excepto, Sophocle. Erga hunc enim solum norunt me forsitan haud similiter semper affectum. Quem ego odi quidem nunquam, miratus vero sum semper; non tamen semper eum similiter amavi. Sed aliquando contentiosiorem illum esse suspicans neglexi: volentem autem controversias deponere lubentissime in sinum recepi. Et nos quidem jam invicem, ex quo inter nos conventum est, et amamus et amabimus. Eos vero, qui sæpius nobis suspiciones movent, ut nos in odium conjiciant, alter alterum colentes, si quid plus valeant, redarguimus.

Et nunc, optime Cephisophon, novi, quod hi sunt, qui de nobis sermones in vulgus spargant. Sed quemadmodum semper illorum pravæ linguæ sine effectu fuerint, et nihil amplius, quam

* ἐπὶ τοῖς κακῶς βουλομένοις ἡμᾶς λέγειν.] In edd. Ald. et Cald. pro ἐπὶ melius legitur ἕπασι. *Heath.*

† ἀλλὰ φιλοτιμότερον μέν τινα εἶναί ποτε δόξας ὑπεῖδον·] verte: Sed illum, cum aliquando gloriæ quidem cupidiorem crediderim, suspicatus sum. *Heath.*

‡ τοὺς δ' ἐμβάλλοντας ἡμῖν πολλάκις τὰς ὑπονοίας εἶναι ἐκ τοῦ ἡμᾶς ἀπεχθάνεσθαι, τὸν ἕτερον, etc.] Distingue post εἶναι, et ita totum locum verte: Quod sint vero, qui sæpe nobis suspiciones suggerant, ex inimicitiis, quas inter nos intercedere putant, ansam alterum nostrum colendi arripientes, si quidquam proficiunt, fallimur. *Heath.*

ἐξ αὐτῶν καὶ μῖσος, οὐδὲν πλέον, ὠφλίσκανον, καὶ νῦν ἴσθι, ὅτι οὐκ ἄπρακτοι μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κακῷ σφισιν ἔσονται. Σὺ μέντοι εὖ ποιεῖς περὶ τούτων ἡμῖν γράφων, ἐπειδήπερ οἴει ἡμῖν διαφέρειν· ἀλλ' ὥσπερ εὖ ποιεῖς γράφων, οὕτως ἀδικεῖν φήσαιμ' ἂν ἡμᾶς, ἀντιλέγοντα ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς οὐκ ἀξίοις. Ἔρρωσο.

risum et odium, sibi comparaverint, et nunc scias, non tantum inefficaces illas futuras, sed etiam in illorum damnum cessuras. Tu sane recte facis, de his nobis scribens, quandoquidem id e re nostra putes: sed ut recte facis scribens, ita affirmaverim, te nos injuria afficere; si de his, hominibus non dignis contradixeris. Vale.

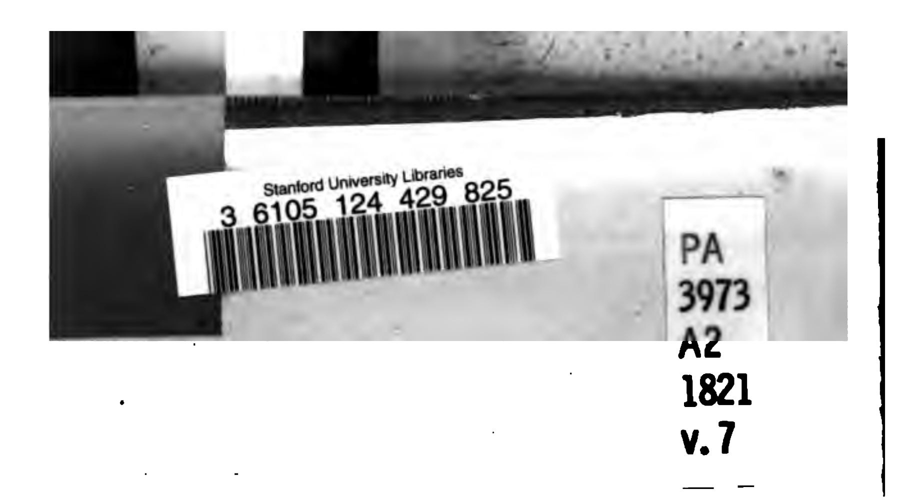
ΤΩΝ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΕΛΟΣ.

Excudebant Andreas et Jacobus Duncan,
Academiæ Glasguensis Typographi.

DATE DUE			

